

4o.

Nouveau

Dictionnaire portatif

François, Polonois et Allemand.

.....

Nouvelle édition augmentée.

A – Z.

Stanisław Jałuszyński

Nowy

Słownik kieszonkowy

Francuzko - Polsko - Niemiecki.

.....

Nowa Edycya poprawiona.

A – Z.

Z Drukarni Xięży Norbertanek w Krakowie 1870 r.

à Breslau,
chez Guillaume Théophile Korn.
1820.

72675

804.0-3 : 808.4-3 : 803.0-3

ZBIORY ŚLĄSKIE

Akc. K. 511/74/S

Przedmowa.

Podaię publiczności część drugą słownika kieszonkowego, którego część piérwsza Polsko-Niemiecko-Francuska na nowo przeyrzana i poprawiona nie dawno z pod prasy wyszła.

Że druk téy części późniéy nastąpił, spodziewam się łaskawego względu na to, iż i tém dziełem teraz znacznie pomnożonem i poprawioném równie potrzebie powszechnéy dogodzić chciałem, wolałem więc bydź obszernieyszym, wolałem późniéy ziścić moią obietnicę, iak zawieśdź publiczność.

Co

Co się samego tycze układu, nie mówię nic o tém, gdy się okazuie z książki, tylko to namieniam, że dla oszczędzenia mieysca iedynie takie umieściłem przysłówki, których tworzenie iest nieforemne.

Na formowanie przysłowków foremnych następuiące służą prawidła:

W Niemieckim ięzyku równego są za zwyczay zakończenia z przymiotnikami rodzaiu męskiego, w ięzyku zaś Francuzkim:

1. przymiotniki kończące się na samogłoski przybieraią sylabę *ment*, n. p. uni, *a.* uniment, *ad.*

2. przymiotniki kończące się na współgłoski zamieniaią zakończenie rodzaiu żeńskiego tym sposobem: glorieux, *m.* glorieuse, *f. a.* glorieuse*ment*, *ad.*

3. przymiotniki kończące się na *nt* zamieniaią te dwie litery na *mment*, *n. p.* prudent, *a.* prude*mment*, *ad.*

Dodaię

Dodaię znaczenia abrewiacyi i znaków dla krótkości w tém dziele używanych.

S. znaczy *substantivum* (rzeczownik.)
a. — *adjectivum* (przymiotnik.)
pr. — *pronomen* (zaimek.)
v. — *verbum* (słowo.)
v. a. — *verbum activum* (słowo czynne.)
v. i. — *verbum impersonale* (sł. nieosobiste).
v. n. — *verbum neutrum* (sł. niiakie.)
v. r. — *verbum reciprocum* (sł. zaimków).
ad. — *adverbium* (przysłowie.)
p. part. — *participium* (imiesłów).
prp. — *praepositio* (przyimek.)
c. — *conjunctio* (spóynik).
i. — *interjectio* (wykrzyknik).
fam. fa. znaczy *familier* (zapoufale, nieprzyzwoicie.)
fig. fig. — *figurement* (niewłaściwie, przenośnie.)
m. znaczy *masculinum* (słowo rodzaiu męskiego.)
f. — *femininum* (sł. rodzaiu żeńskiego.)
n. — *neutrum* (sł. rodzaiu niiakiego).
pl. — *pluralis* (liczba mnoga).
qq. — *quelqu'un* (kogo).

qc.

qc. — *quelque chose* (co.)

v. — *vide, videatur*, (zobacz, patrz.)

cf. — *conferatur* (porównay.)

T. — *terminus technicus* (wyraz kunsztowy.)

* oznacza słowa nieforemne, których czasowanie gramatyka uczy.

⁋ zobacz na początku literę H.

Ian Wincenty Bandtkie.

A.

A, *prp.* do, w, na, z, ze, o, przez, po, za, według. podług, przy; zu, in, an, auf, aus, mit, nach, um, gegen, bis, für, durch, unter, bey.

Abaissement, *m.* Zniżenie; spuszczenie, *n.* Niedriger machen, Abtragen, Abreissen, Sinken, Fallen, *n. fig.* poniżenie, upokorzenie, *n.* zniewaga; podłość, *f.* Erniedrigung, Demüthigung, Niedrigkeit, *f.*

Abaisser, *v. a.* zniżyć, uniżyć, nachylić, spuścić; herunter lassen, niedriger machen, abtragen, sinken lassen; *fig.* zniewarzyć, poniżyć, upokorzyć; erniedrigen, demüthigen. s', *r.* zniżyć się; (o wodzie) upadać, opadać; (o wietrze) poprzestać, ustać; (o ziemi) ulegać się, zlegać się; niedriger werden, (vom Wasser) fallen, (vom Winde) sich legen, (vom Erdreich) sich senken.

Abalourdir, *v. a. fam.* zhukać, ogłuszyć, zagłuszyć. verdutzen, dumm machen, betäuben.

Abandon, *m. v.* abandonnement; laisser à l', opuścić, odbiedz co, kogo, niedbać o co, preis geben, verlassen.

Abandonné, ée, *a.* rozpustny, sweywolny, opuszczony; verlassen, ausgelassen, liederlich. né, *m.* Gottloser, *m.* bezbożnik, *m.* née, *f.* kurwa, nierządnica, *f.* liederliche Weibsperson, *f.*

Abandonnement, *m.* ustąpienie, *n.* cessya, *f.* opuszczenie, odbieżenie, *n.* gänzliche Verlassung, Abtretung, *f. fig.* rozpusta, bezbożność, *f.* nierząd, *m.* liederliche Lebensart, *f.*

Abandonner, *v. a.* opuścić, ustąpić, podać, zanurzyć, zaponnieć, niedbać, verlassen, überlassen, ergeben, Preis geben. s' (*à qu.*) *r.* spuszczać się, poddać się. podać się, sich überlassen, sich hingeben, *fig.* rozpuścić się na życie niegodziwe, sich der Liederlichkeit, Unzucht ꝛc. ergeben.

Abasourdir, *a. v.* abalourdir.

Abassin, ine, *S. et a.* abisyńczyk, abisyński, Abissinier, abissinisch.

Abatage, *m.* porąb, *m.* wyrąbanie, wrębne, *n.* Holzfällen, *n.* Bauerlohn dafür, *m.*

Abatant, *m.* stolik spustny, okiennica spustna, Falltisch, *m.* Fallthüre, *f.*

Abâtardir, *v. a. fig.* psuć, skazić, verderben, verschlimmern. s' *r.* wyrodzić się. psuć się, znikczemnieć, schlimmer werden, ausarten.

Abâtardissement, *m.* zepsucie, wyrodzenie się, *n.* Ausartung, Verschlimmerung, *f.*

Abat-chauvée, *f.* gatunek grubéy wełny. Art geringer Wolle, *f.*

Abat-faim, *m. fam.* sycąca potrawa, sättigende Speise, *f.*

Abatis, *m.* kupa rozwalin, porozrzucanych rzeczy, *f.* gruz; zasiek, obrąb, *m.* drzewa przez wiatr powywracane; bicie, *n.* rzeź bydła, *f.* ubicie zwierza, *n.* droby, podrob *m.* Menge über einander gestürzter, umher geworfener Sachen, *f.* Schutt, *m.* Verhau, Windbruch, *m.* Mezeley; Fällung des Wildes, *f.* Gekröse, Geschlinke, *n.*

Abattement, *m. fig.* zwątpienie, tracenie serca, nadziei, *n.* słabość, mdłość, *f.* niedostatek, *m.* Niedergeschlagenheit, Mattigkeit, Kraftlosigkeit, *f.*

Abatteur, *m.* wywróciciel, obalacz, der etwas niederschlägt.

Abattre, *v. a.* rozrzucić, rozwalić, obalić; wycinać, wyrąbać; zastrzelać; kosić, siec; odciąć; obiiać; obdzierać ze skóry, obłupiać, abschlagen, niederreißen, umwerfen, abbrechen; umhauen; niederschießen; abmähen; herunterschlagen oder hauen; abziehen, abnehmen (die Haut ꝛc.); zu Boden werfen; *fig.* osłabiać, nadwątlać; poniżyć, upokorzyć, uskromić; przytłumić, przygasić, schwächen, demüthigen, niederschlagen. s'. *r.* powalić się, upaść, obalić się, (o koniu) uciszeć, przestać, ustać, (o wietrze) zlecieć, spuścić się, einstürzen, stürzen (vom Pferde), sich legen (vom Winde); sich im Fluge niederlassen; *fig.* serce stracić, zwątpić o sobie, muthlos werden.

Abattu, ue, *p. et a.* obalony, rozwalony, i t. d. niedergerissen ꝛc. *fig.* słaby, wysilony, osłabiony, kraftlos, niedergeschlagen, *v.* abattre.

Abattures, *f. pl.* owoce, gałązki przez wiatr poobrywane, vom Winde abgeworfene Zweige *m.* oder Früchte, *f. pl.*

Abat-vent, *m.* daszek, *m.* zasłona, *f.* Wetterdach, Schirmdach, *n.*

Abbatial, ale, *a.* opacki, opaci, abtenlich.

Abbaye, *f.* opactwo, *n.* Abten, *f.*

Abbé, *m.* opat, abe, *m.* Abt, Weltgeistlicher, *m.*

Abbesse, *f.* ksieni, Aebtissin, *f.*

A B C, *m.* obiecadło, abecadło, *n.* elementarz, *m.* Alphabet, ABC-Buch, *n. fig.* początek nauki iakiéy, *m.* Anfangsgründe, *m. pl.*

Abcéder, *v. n.* jątrzyć się, zbierać się, schwären.

Abcès, *m.* otok, wrzód, *m.* wrzedzienica, *f.* Geschwür, *n.* Eiterbeule, *f.*

Abdication, *f.* złożenie urzędu; *n.* abdykacya, *f.* freywillige Niederlegung eines Amtes ꝛc. Abdankung, *f.*

Abdiquer, *v. a.* złożyć urząd, abdykować, uczynić abdykacyą, abdanken, freywillig niederlegen (Amt, Würde).

Abdomen, *m.* brzuch dolny, Schmeerbauch, Unterleib, *m.*

Abécé, *v.* ABC.

Abécédaire, *m.* elementarz, *m.* Abebuch, *n.* Abecedaryusz, Abc-Schüler, *m.*

Abée, *f.* ślóza, *f.* upust, w młynie, *m.* Schleuße oder Oeffnung für das Mühlwasser, *f.*

Abeillage, *m.* prawo trzymania barci w lasach, *n.* Recht über die Bienen in seinen Wäldern, *n.*

Abeille, *f.* pszczoła, *f.* Biene, *f.*

Abel, *m.* Abel, Abel, *m.* (Name).

Abéquer ou abecquer, *v. a.* karmić dziobem, junge Vögel füttern, äßen.

Aberration, *f.* odstęp, *m.* odstąpienie wyboczenie, *n.* Abirrung, Abweichung, *f.*

Abétir, *v. a.* bezrozumnym, głupim czynić, tępić rozum, dumm

dumm machen. *n. et r.* zgłupieć, dumm werden.

Ab hoc et ab hac, *ad.* to o tym, to o owym, z czarnego na białe, ohne Ordnung, in den Tag hinein.

Abhorrer, *v. a.* stronić od czego, brzydzić się, chydzić się czym, omierzniać sobie co, verabscheuen, Abscheu haben.

Abîme, *m.* otchłań, tonia, przepaść, głębia; topiel, *f.* Abgrund, Schlund, *m. fig.* bezdenność, nieograniczoność *f.* Unermeßlichkeit, Unergründlichkeit, *f.*

Abîmé, ée, *p. et a.* pogrążony w przepaści, versunken, zu Grunde gerichtet.

Abîmer, *v. a.* pogrążać, pogrążyć w przepaść, in einen Abgrund werfen, *fig.* zgubić, stracić, zniszczyć, zu Grunde richten, verderben, *n.* zginąć, przepaśdz, versinken, untergehen, s', *r.* rzucić się, albo skoczyć w przepaść; ginać w przepaści, na dno iść, sich in den Abgrund stürzen; untergehen, versinken, *fig.* niszczyć się, podupadać, sich zu Grunde richten, dans *qc*, utapiać myśl w czym, zatapiać się, sich worein vertiefen, sich ganz überlassen.

Ab-intestat, *ad.* bez testamentu, ohne Testament.

Abissin, Abissyne, *v.* Abyssin.

Abject, ecte, *a.* wzgardzony, niski, podły, verächtlich, niederträchtig, niedrig, verworfen.

Abjection, *f.* wzgarda, *f.* niskość, podłość, *f.* Verachtung, Erniedrigung, Niederträchtigkeit, *f.*

Abjuration, *f.* odprzysiężenie, *n.* odprzysięga, *f.* Abschwörung, *f.*

Abjurer, *v. a.* odprzysiąc się, abschwören; *fig.* zarzekać się, zrzekać, wyrzekać się czego, entsagen.

Ablais, *m.* plewy, *f.* Spreu vom Getraide, *f.*

Ablaque, *v.* Ardassine.

Able, ablette, *m.* płocica, płotka, *f.* Weißfisch, *m.*

Ablégat, *m.* poseł papieża, Abgesandter des Papstes zu gewissen Geschäften, *m.*

Ableret, *m.* kłomia, *f.* viereckiges Senkgarn, *n.*

Aboi, aboiement, *m.* szczekanie, *n.* Bellen eines Hundes, *n.*

Abois, *m. pl.* ostatnie passowanie się ugodzonego strzałą ielenia, *n.* lextes Ringen eines gejagten Hirsches, *n. fig.* przepaść, *f.* niebezpieczeństwo, *n.* konanie, umieranie, *n.* Todeskampf; verzweifelter Zustand einer Sache, *m.*

Abolir, *v. a.* znieść, zgładzić, zepsuć, abschaffen, aufheben, vernichten; un crime, puścić w zapomnienie, wybaczyć, eine böse That ungestraft hingehen lassen. s', *r.* ustać, zastarzeć, abkommen.

Abolissement, *m.* ustanie, zniesienie, *n.* Abschaffung, *f.*

Abolition, *f.* zniesienie; odpuszczenie, zapomnienie, *n.* Abschaffung; Verzeihung eines Verbrechens, *f.*

Abomasus, *m.* książki wołowe etc. der vierte Magen der wiederkäuenden Thiere, *m.*

Abominable, *a.* szkaradny, przemierzły, abscheulich.

Abomination, *f.* ohyda, obrzydliwość, szkaradność, *f.* szkaradzeństwo, *n.* szkaradny uczynek, Abscheu, Gräuel, *m.* Schandthaten, *f. pl.*

Abondance, *f.* dostatek, *m.* obfitość, hoyność, *f.* Ueberfluß, *m.* Fülle, *f.*

Abondant, te, *a.* obfity, bogaty, buyny, żyzny, reichlich, reich, häufig.

Abondamment, *ad.* obficie, buyno, reichlich, reich, häufig.

Abonder, *v. n* (*de* qc.) mieć czego podostatkiem, obfitować, opływać w czym, im Ueberfluſſe haben, *fig.* en son sens, usadzić się na swoim, auf ſeinem Kopfe beſtehen.

Abonnement, nage, *m.* kontrakt arendowny względem dochodu niepewnego. Pachtvergleich wegen ungewiſſer Einkünfte, *m.* zapłata z góry za co, abonnowanie, prenumerata, Vorausbezahlung auf den Beſitz oder Genuß einer Sache, *f.*

Abonner, *v. a.* niepewne dochody za pewną summę komu puścić w arendę, arendą, w dzierżawę, ungewiſſe Einkünfte um ein Gewiſſes anſchlagen, verpachten; s', *r. avec qq.* umówić się, ułożyć się z kim o summę, ſich mit einem um ein Gewiſſes vergleichen; *pour qc.* zapłacić z góry, *anticipative*, podpisać się z summą iaką na co, auf etwas unterzeichnen, vorausbezahlen, ſich abonniren.

Abonnir, *v. a.* polepszyć, poprawić, verbeſſern. *n. et* s', *r.* poprawić się, polepszyć się, lepszym się stać, beſſer werden.

Abord, *m.* przystęp, *m.* przybycie, wyładowanie, *n.* zbieg wody, *f.* ziazd, *m.* Eingang, Zugang, *m.* Anlandung, Anfurt, *f.* Zulauf, Zuſammenfluß, *m. fig.* przywitanie; potkanie, uderzenie na nieprzyiaciela, *n.* Aufnahme, *f.* feindlicher Angriff, *m.*

d'Abord, *ad.* zaraz, natychmiast, z początku, wprzód, pierw, alsbald, gleich anfangs, zuvor, erſt, zuerſt.

d'Abord que, *c.* skoro tylko, iak tylko, ſobald als.

Abordable, *a.* przystępny, anlandbar; zugänglich.

Abordage, *m.* zarzucanie haków i dobycie okrętu; trącenie okrętem o okręt. *n.* Entern; Zuſammenſtoßen zweyer Schiffe, *n.*

Aborder, *v. a.* (*qc.*) zbliżyć się, przystąpić; przyczepiać się do okrętu; przybydź, przypłynąć; uderzyć na nieprzyiaciela, ſich nähern; an Bord legen, entern; feindlich angreifen (von Schiffen); *fig. qq.* przystąpić, mówić do kogo; przedsięwziąć, anreden; vornehmen. *n.* (*à*), przypłynąć, z okrętem do brzegu przybiiać, anlanden, (*de*), doyść, doſiągnąć, hinzugelangen, hinzukommen.

Aborigènes, *m. pl.* przodkowie naydawnieysi, Stammvölker, *n. pl.*

Abornement, *m.* ograniczenie, Grenzſetzung, *f.*

Aborner, *v. a.* graniczyć, ograniczać, die Grenzen bezeichnen, Markſteine ſetzen.

Abortif, ve, *a*, poroniony; niedożrzały, niedostały, unzeitig, frühzeitig.

Abouchement, *m.* ustna rozmowa, mündliche Unterredung, *f.*

Aboucher, *v. a.* mówić, rozmówić się z kim; do rozmowy dopomodz, mündliche Unterredung anſtellen, ſie vermitteln. s', *r.* (*avec qq.*) zobaczyć się, rozmówić się z kim, ſich beſprechen.

Aboutir, *v. n.* (*à qc.*) graniczyć, kończyć się gdzie, zachodzić, rozciągać się aż dokąd, schodzić, stykać się, kończyć się na kształt iaki, bis an etwas gehen, ſich erſtrecken, grenzen, woran ſtoßen, an etwas anliegen; auf etwas zulaufen, ausgehen. *fig.* wychodzić na co złego, dobrego; skłaniać się ku czemu, zanosić się, zabierać się na co; mierzyć, godzić na co; auf etwas hinaus laufen, ſich mit etwas endigen; zum Zwecke haben.

Aboutissans, *m. pl.* koniec, brzeg, *m.* granica, *f.* Grenzen, *f. pl. fig.* les tenans et les-, wszystkie okoliczności, *f.* Umſtände, *m. pl.*

Aboyement, *m. v.* aboi.

Aboyer, *v. n.* (*à* oder *contre qq.*) szczekać, brzechać na kogo; bellen, anbellen. *fig.* (*après qq.*) obmawiać, osławiać, skalować kogo, Jemanden verfolgen, verſchreien, ausſchimpfen; (*après qc.*) piąć się o co, do czego, domagać się czego, nach etwas begierig ſtreben.

Aboyeur, *m.* ogar, pies gończy, *m.* Saubeller, *m. fig. fam.* natręt, człek nalegaiący, *m.* einer, der mit Ungeſtüm fordert.

Abraham, *m.* Abraham, *m.* Abraham, *m.* (Name).

Abrégé, *m.* summa, *f.* summaryusz, zbiór, zbiór krótki, *m.* Auszug, Inbegriff, *m.* Abkürzung, *f.* krótko, krótkiemi słowy, in der Kürze, auszugsweiſe.

Abréger, *v. a.* skracać, skrócić; krótszemi słowy wyrazić, abkürzen, verkürzen; kurz faſſen.

Abreuver, *v. a.* napawać, poić bydło, tränken; *fig.* pokrapiać, oblewać, namaczać, odwilżać, befeuchten, durchnäſſen, anfüllen; s', *r.* napić się, getränkt werden, trinken; *fig.* podpić sobie, podchmielić sobie, ſich betrinken; s'— des ſes larmes, we łzach się kąpać, ſich in Thränen baden.

Abreuvoir, *m.* napawalne mieysce, koryto do napoienia, *m.* mieysce gdzie konie pławią, Tränke, Schwemme, *f.*

Abréviateur, *m.* skróciciel książki iakiéy, autor zbioru, *m.* Verfaſſer eines Auszugs, Verkürzer, *m.*

Abréviation, *f.* skrócenie, *n.* abrewiacya, *f.* Abkürzung im Schreiben, *f.*

Abri, *m.* mieysce bezpieczne, *n.* schronia, *f.* Ort, wo man in Sicherheit iſt, *m. fig.* opieka, ucieczka, *f.* bezpieczeństwo, *n.* Schutz, *m.* Zuflucht, *f.* á l'-; (*de qc.*) na mieyscu bezpiecznym, bezpiecznie, bedeckt, ſicher, in Sicherheit.

Abricot, *m* morela, *f.* Abrikoſe, *f.*

Abricotié, Abricoté, *m.* konfekt morelowy, cukry morelowe, *m.* überzuckerte Abrikoſenſtückchen *n.* oder Kerne, *m. pl.*

Abricotier, *m.* morela, *f.* morelowe drzewo, *n.* Abrikoſenbaum, *m.*

Abricotin, *m.* gatunek morelowego drzewa, *m.* Frühabrikoſenbaum, *m.*

Abrogation, *f.* zniesienie, uchylenie prawa, *n.* Aufhebung, Widerrufung eines Geſetzes, *f.*

Abroger, *v. a.* znieść, uchylić prawo, aufheben, abſchaffen; s', *r.* ustać (o prawie), ſich von ſelbſt aufheben.

Abrouti, ie, *a.* poobżerany z gałązek, z pączków, von jungen Bäumen, deren Knospen das Vieh abgefreſſen hat.

Abrupto, ex, *ad.* nagle, niespodziewanie, auf einmal, plötzlich.

Abrutir, *v. a.* głupim czynić, pomięszać, tępić komu rozum, dumm, zum Vieh machen; s', *r.* głupieć, z mozgu wychodzić, dumm werden.

Abrutiſſement, *m.* głupstwo wielkie, *n.* nierozum, *m.* viehiſche Dummheit, *f.*

Abſence, *f.* nieprzytomność, nieobecność, niebytność, *f.* Abweſenheit, *f. fig.* d'eſprit, niebaczność, *f.* roztargnienie, *n.* Zerſtreuung, Unachtſamkeit, *f.*

Abſent, ente, *a.* nieprzytomny, nieobecny, abweſend, entfernt.

s'Absenter, *v. r.* oddalić się, odiechać, iść precz, sich entfernen.

Absinthe, *f.* piołun, *m.* Wermuth, *m.*

Absolu, ue, *a.* pełnomocny, samowładny; zrzędny, surowy, unumschränkt, unabhängig; gebieterisch.

Absolument, *ad.* samowładnie; koniecznie, nieuchybnie, auf eine unumschränkte Art; schlechterdings, durchaus; — parlant, ogółem, krótko, bez ogródki mówiąc, überhaupt davon zu reden,.

Absolution, *f.* uznanie, wyrok niewinności, skazanie za kim, wyzwolenie; rozgrzeszenie, odpuszczenie grzechów, *n.* Lossprechung; Vergebung, Erlassung der Sünden, *f.*

Absolutoire, *a.* winę znoszący, skazuiący za kim, wyzwalaiący od czego, odpuszczaiący, lossprechend, freysprechend.

Absorbant, ante, *a.* bant, *m.* trawiący, t. j. co kwas i ostrość trawi, gubi, was Säure und Schärfe verzehrt,

Absorbé, ée, *a.* eingeschluckt, *fig.* zanurzony, zatopiony, verzehrt, worein vertieft.

Absorber, *v. a.* wysysać, połykać, wciągać w siebie, einsaugen, einschlucken, *fig.* uymować; przemarnotrawić, przehulać, verschwinden lassen, verzehren; s', *r.* zniknąć, sich verzehren, vergehen; (*dans qc.*) zanurzyć się, zatopić się w myślach, sich verlieren, vertieft seyn.

Absorption, *f.* wysysanie; połykanie etc. marnotrawstwo, *n.* Einsaugen, Einschlucken, Verzehren, *n.*

*Absoudre, *v. a.* osądzić za niewinnego albo niewinnym, skazać za kim; rozgrzeszyć kogo, grzech komu odpuścić, lossprechen, freysprechen, für unschuldig erklären.

Absoute, *f.* rozgrzeszenie, *n.* absolucya w wielki czwartek dawana, öffentliche Absolution am grünen Donnerstage, *f.*

Abstème, *m. et f.* wstrzymuiący się od wina etc. der, die sich des Weins ꝛc. enthält.

*s'Abstenir, *v. r.* (*de qc.*) wstrzymać się, powściągać się od czego, wystrzegać się czego, sich enthalten; etwas meiden, unterlassen.

Abstinence, *f.* powściągliwość, wstrzemięźliwość, *f.* wstrzymanie się od czego, *n.* Enthaltsamkeit, Enthaltung, *f.*

Abstinent, ente, *a.* wstrzemięźliwy, powściągliwy, skromny, enthaltsam, mäßig, (besonders in Essen und Trinken).

Abstraction, *f.* abstrakcya, rzeczy odrębne uważanie w myśli, *n.* Absonderung der Dinge in Gedanken, *f.* nieuwaga, roztargnienie, *f.* Zerstreuung, *f.*

Abstractivement, *ad.* rozważnie, samo przez się, auf eine in Gedanken abgesonderte Art, an und für sich.

*Abstraire, *v. a.* myślami odłączać własności i iakości od rzeczy, rozważać je, abstrahiren, in Gedanken absondern.

Abstrait, aite, *p. et a.* rozmyślny, rozważnie w myślach rozłączony; z daleka przytoczony, nader subtelny, za wysoki, abstract, abgesondert; scharf gedacht, tief ausgesonnen, *fig.* w myślach zanurzony, posępny, tiefsinnig, zerstreut.

Abstrus, use, *a.* niepoiętny, zawiły, dunkel, schwer zu verstehen; tief verborgen.

Absurde, *a.* śmieszny, nieskładny, głupi, ungereimt, abgeschmackt; unvernunftig.

Absurdité, *f.* nierozum, *m.* głupstwo, *n.* Ungereimtheit, *f.*

Absynthe, *v.* Absinthe.

Abus, *m.* nadużycie, złe używanie, *n.* błąd, *m.* szalbierstwo, zfałszowanie; bezprawie, *n.* niesłuszność, *f.* Mißbrauch; Irrthum, Fehler; Betrug; Rechtseingriff, *m.* de soi-même; samogwałt, onanizm, *m.* Selbstbefleckung, *f.*

Abuser, *v. a.* (*q.*) oszukać, zwieść, betrügen. *n.* (*de qq., de qc.*) nadużywać, źle używać, na złe obrócić, mißbrauchen; s', *r.* omylić się, oszukać się, zbłądzić, sich irren.

Abuseur, *m. fam.* oszust, szalbierz, *m.* Betrüger, *m.*

Abusif, ive, *a.* niewłasny, niewłaściwy; bezprawny, mißbräuchlich, uneigentlich; irrig, widerrechtlich.

Abuter, *v. n.* ciskać kręgle do kuli, aby obaczyć kto pierwszym, um den Anschub werfen.

Abyme etc. *v.* Abîme etc.

Abyssinie, *f.* Abyssynia. *f.* Abissinien, *n.* sin, e, S. *et a.* abysyńczek, abysyński, Abissinier, abissinisch.

Acabit, *m. fam.* własność, smak w owocach etc. *f.* gute oder schlechte Eigenschaft, Art, (besonders der Früchte) *f.*

Acacia, *m.* akacya, *f.* Acacienbaum, *m.*

Académicien, *m.* akademik, *m.* Akademiker, *m.*

Académie, *f.* akademia; szkoła główna, *f.* towarzystwo na wydoskonalenie nauki iakiéy fundowane, *n.* sala, w któréy takie towarzystwo zasiada; szkoła rycerska albo inna, *f.* Akademie, hohe Schule, Lehranstalt; Gesellschaft von Gelehrten, *f.* Ort dazu, *m.* Ritterschule, *f.* öffentliches Spielhaus, *n.*

Académique, *a.* akademiczny, akademisch.

Académiste, *m.* akademik, uczeń akademicki, kadet, *m.* Akademist, der auf einer Ritterakademie studirt, Zögling einer hohen Schule, *m.*

Acagnarder, *v. a. fam.* rozpuścić, rozhultaić, liederlich machen; s', *r.* gnuśnieć, próżnować, faullenzen.

Acajou, *m.* amerykańskie drzewo, Elephanten-Läusebaum, *m.*

Acanthacé, ée, *a.* kolczysty; osetowaty, stachlicht; distelförmig (von Pflanzen).

Acariâtre, *a.* uporny, dziwny, zänkisch, mürrisch, wunderlich.

Acatalepsie, *f.* niewiadomość czego konieczna, *f.* słabość czyniąca niezdatnym do myślenia, *f.* Unmöglichkeit eine Sache zu wissen; Krankheit die unfähig macht zu denken, *f.*

Accablant, ante, *a.* uciążliwy, ciężki, przykry, drückend, beschwerlich, schwer, *fig.* nieznośny, lästig.

Accablement, *m.* wielość, mnostwo rzeczy przykrych, *f.* ciężar, *m.* obciążenie, *n.* Ueberhäufung, besonders mit Unglücksfällen, *f.*

Accabler, *v. a.* (*qq de qc.*) walić ciężar na kogo, przywalić, obalić kogo ciężarem iakim, przeładować, durch allzu schwere Last zu Boden drücken. *fig.* uciskać, obciążać kogo, überhäufen, beschweren, überladen.

Accaparement, *m.* zkupowanie, *n.* Aufkauf der Eßwaaren, *m.*

Accaparer, *v. a.* skupować, aufkaufen zum Wuchern.

Accéder, *v. n.* (*a qc.*) przystąpić, równego bydź zdania, einer Sache beytreten.

Accélérateur, trice, *a.* przynaglaiący, beschleunigend.

Accélération, *f.* przynaglenie, *n.* pośpiech, przyśpiech, *m.* Beschleunigung, *f.*

Accélérer, *v. a.* przynaglać, przyspieszać, beschleunigen.

Accent, *m.* ton; głos; akcent, *m.* kreska, wymowa, *f.* Accent, Ton der Stimme, *m.* Aussprache, *f.* Tonzeichen, *n.*

Accentuation, *f.* akcentowanie, kreskowanie, *n.* Setzung des Tonzeichens, *f.*

Accentuer, *v. a.* kreślić. akcentować, mit Tonzeichen bezeichnen.

Acceptable, *a.* przyięcia godny, przyiemny, annehmlich.

Acceptant, pteur, *m.* iściciel, bankier wypłacaiący wexel, Acceptant des Wechsels, *m.*

Acceptation, *f.* przyimowanie, przyięcie, *n.* Annehmung, *f.*

Accepter, *v. a.* przyjąć, annehmen; une lettre de change, akceptować wexel, einen Wechsel acceptiren, unterzeichnen.

Acception, *f.* wzgląd, *m. T.* znaczenie, zrozumienie, *n.* Rückficht; *gramm.* Bedeutung, *f.*

Accès, *m.* przystęp, *m.* Zutritt, Zugang, *m. fig.* febry, *n.* Anfall vom Fieber, *m.* zapęd, *m.* chęć, *f.* Anwandlung, *f.*

Accessible, *a.* przystępny, dostępny, zugänglich, erreichbar.

Accession, *f.* przystęp, *m.* Beytritt, *m.* Gelangung, *f.*

Accessoire, *a.* przydatny, dodatny, przybyły, was hinzu kommt; przydatek, dokład, przybytek, *m.* Zusatz, Anhang, *m.* Nebensache, *f.*

Accident, *m.* przypadek, trefunek; własność przypadkowa, istotnie do rzeczy nie należąca, *m.* Zufall, Unfall, *m.* zufällige Eigenschaft, *f. T. de peint.* Nebenlicht, *n.* Par accident, *ad.* przypadkiem, trefunkiem; nieszczęściem, von ungefähr; unglücklicher Weise.

Accidentel, elle, *a.* przypadkowy, trefunkowy, zufällig.

Accise, *f.* akcyza, *f.* Acciſe, *f.*

Acclamateur, *m.* poklaskiwacz, *m.* der Beyfall zuruft.

Acclamation, *f.* poklaski, oklaski, wykrzyki wesołe, *m. pl.* Zuruf, *m.* Freudengeschrey, *n.* par —, z powszechnem upodobaniem, mit allgemeinem Beyfalle.

Accolade, *f.* uściskanie, przyciśnienie, przytulenie do serca, *n.* Umarmung, *f.*; nawias obeymuiący wiele wierszów, *m.* Klammer zur Verbindung mehrerer Zeilen, *f.*

Accolage, *m.* podwiązanie macicy winney, czyli winorośli, *n.* Anbinden der Reben an die Pfähle, *n.*

Accoler, *v. a.* przycisnąć, przytulić do siebie, podwiązać winną macicę, umarmen; Weinstöcke an Pfähle binden.

Accolure, *f.* wić, witka, *f.* Stroh- oder Weidenband zum Anbinden der Reben; Halsstück am Schlitten, *n.*

Accommodable, *a.* ugodny, łatwy do ugody, do uspokoienia, was gänzlich beygelegt, verglichen werden kann.

Accommodage, *m.* zaprawianie, przyprawianie potraw, *n.* Zubereitung, *f.*

Accommodant, ante, *a.* dogodny, przygodny; chętny, ochotny, gefällig; bequemend.

Accommodation, *f.* ugoda, umowa, *f.* Vermittelung einer Streitsache, *f.*

Accommodé, ée, *p. et a.* ubrany, ustroiony; przysposobiony, rozporządzony; maiętny, aufgeputzt, gekleidet; zugerichtet; wohlhabend.

Accommodement, *m.* rozporządzenie, opatrzenie, przysposobienie; iednanie, uspokoienie, *n.* ugoda, *f.* Einrichtung; Beylegung, *f.* Vergleich, *m.* Aussöhnung, *f.*

Accommoder, *v. a.* rozporządzić, opatrzyć, przysposobić; zgadzać, przystoynym uczynić co; posłużyć, wygodzić komu; ubrać, ustroić; fryzować, Bequemlichkeit verschaffen; in Ordnung bringen, bequem einrichten; anständig machen; bedienen; ankleiden, putzen; frisiren; (*qc. à qc.*) przysposobić, zgadzać; zaprawiać, gotować, przyprawiać, uspokoić, pogodzić; ziednać; zbić. zfukać kogo, etwas wornach richten; zurichten (Speisen); beylegen (einen Streit); *qq.* übel zurichten; (*qq. de qc.*) wspomagać kogo, dogodzić komu. Jemandem etwas aus Gefälligkeit überlassen; s', *r.* ubierać się, stroić się; przychylać się do czego, dogadzać, umieć sobie postąpić; zgodzić się, uspokoić się, sich ankleiden; sich zu schicken wissen; sich vergleichen; (*de qc.*) zgadzać się z czem, kontent bydź z czego; przywłaszczać sobie co, sich etwas wohl gefallen lassen, damit zufrieden seyn; sich etwas anmaßen. (*à qc.*) folgować, dogadzać, sich nach etwas bequemen, in etwas schicken.

Accompagnateur, *m.* przygrawacz, *m.* przygrawaiący, der die Singstimme mit einem Instrumente begleitet, *m.*

Accompagnement, *m.* orszak, *m.* assystencya, komitywa, *f.* przyśpiewywanie, przygrawanie, *n.* Begleitung, *f.* Gefolge, *n.* Begleitungsstimme, *f.*

Accompagner, *v. a.* iść z kim, odprowadzić kogo; przygrawać, przyśpiewywać, begleiten, folgen; einstimmen (Musik); bien; zdobić, zgadzać się z czem, sich zu etwas wohl schicken; s', *r.* (*de qq.*) wieść, prowadzić z sobą, mieć przy sobie, przybrać sobie, jemanden mit sich führen.

Accompli, ie, *p. et a.* wypełniony, dokonany; zupełny, doskonały, vollendet, vollkommen.

Accomplir, *v. a.* wypełnić, dokonać czego, zadosyć uczynić czemu, vollenden, erfüllen, vollziehen; s', *r.* ziścić się, stać się, in Erfüllung kommen, vollzogen werden.

Accomplissement, *m.* wypełnienie, dokonanie, zadosyć uczynienie, *n.* Erfüllung, Vollendung, *f.*

Accon, *m.* bat płaski, *m.* Art kleiner Kahn, *f.*

Accoquiner, *v.* Acoquiner.

Accord, *m.* zgoda, iednomyślność; umowa, ugoda; równość, *f.* Zusammenstimmung, *f.* Vertrag, Vergleich, *m.* Uebereinstimmung, *f.* richtiges Verhältniß, *n.* d'accord, *ad.* zgoda! dobrze! gut! meinetwegen. être d' — zgadzać się, bydź w zgodzie, einig seyn, einstimmen; tomber d' — ugodzić się; zgodzić się na co, etwas zugestehen, einig werden.

Accordailles, *f. pl. fam.* zręczowiny, zaręczyny, *pl.* Verlöbniß, *n.*

Accordant, ante, *a.* zgodny, zgodliwy, równy, übereinstimmend.

Accordé, *m.* ée, *f.* pan młody; oblubieniec, *m.* Bräutigam, *m.* panna młoda; oblubienica, *f.* Braut, *f.*

Accorder, *v. a.* zgadzać się, zgadać z sobą tony; łączyć co z sobą, ziednoczyć, przyłączyć co do czego; użyczyć, udzielić; zezwolić, pozwolić, zusammenstimmen; (ein Instrument) stimmen; vergleichen, vereinigen, bewilligen, zugeben. s', *r.* zgadzać się, rymować się w czem; zgadzać się z kim w czem albo do czego, zgodzić się, eins werden, übereinstimmen, sich zusammen schicken; sich vergleichen, sich vereinigen.

Accordoir, *m.* młotek do stroienia klawikordu, Stimmhammer, *m.*

Accort,

Accort, orte, *a. fam.* grzeczny, uczynny, hóflich, gefällig.

Accostable, *a. fam.* ludzki, grzeczny, leutselig.

Accoster, *v. a. fam.* (*q.*) przybliżyć sie, przystąpić do kogo, sich Jemandem nähern. s', *r.* (*de qc.*) *fam.* obchodzić, obcować z kim, mit Jemanden umgehen.

Accoter, *v. a.* stützen; s', *r. fam.* wspiérać, podpiérać, sich anlehnen.

Accotoir, *m.* poręcze, *n.* wspora, *f.* Lehne, Stütze, *f.*

Accouchée, *f.* położnica w połogu leżąca, *f.* Wöchnerinn, Kindbetterinn, *f.*

Accouchement, *m.* połóg, *m.* rodzenie; odbieranie, dzieci, Entbindung, Niederkunft, *f.* Entbinden, *n.*

Accoucher, *v. a.* odbierać dziecię, *a.* babić *n.* zur Entbindung helfen. *n.* (d'un enfant), porodzić, rodzić, powić dziecię, zledz z dziecięciem, niederkommen, entbunden werden. *fig.* rodzić, wydać co na świat, zur Welt bringen.

Accoucheur, *m.* akuszer, położny, doktor dzieci od położnic odbieraiący, *m.* Geburtshelfer, *m.*

Accoucheuse, *f.* baba dzieci odbieraiąca, Hebamme, Wehmutter, *f.*

Accouder, *v. n.* et s', *r.* na łokciu opierać się, łokciem się wspierać, mit dem Ellbogen stützen, sich auf denselben stützen.

Accoudoir, *m.* poduszka, *f.* na poręczy; na oknie, Armlehne, *f.* Polster, Fensterkissen, *n.*

Accouple, *f.* sfora, *f.* Hundekoppel, *f.*

Accouplement, *m.* stanowienie klaczy, dopuszczanie ogiera, sforowanie psów, sprzęganie, *n.* sprzężay, *m.* Paarung, Begattung, *f.* Bespringen, *n.* Zusammenjochung, Zusammenbindung, *f.*

Accoupler, *v. a.* stanowić klacz, spuszczać kanarki; zaprzęgać, paaren, zusammenfügen; s', *r.* złączać się iako bydło z bydlęciem, sich paaren, begatten.

Accourcir, *v. a.* skracać, kürzer machen, abkürzen; s', *r.* skrócić się, kürzer werden.

Accourcissement, *m.* skracanie, *n.* Verkürzung, Abkürzung, *f.*

*Accourir, *v. a.* przybiedz, przylecieć, przypaśdź; dążyć, zdążyć, przyśpieszać, herbeylaufen, herzueilen.

Accoutrer, *v. a. fam.* wystroić, ubierać, herausputzen, kleiden. *fig.* ofuknąć, wyłaiać kogo, mißhandeln.

Accoutumance, *f.* nałóg, zwyczay, *m.* Gewohnheit, *f.*

Accoutumé, ée, *p. et a.* przyzwyczaiony, przywykły; zwyczayny, gewohnt; gewöhnlich.

à l'Accoutumé, *ad. fam.* iak zwyczaynie, podług zwyczaiu, gewöhnlicher Weise.

Accoutumer, *v. a.* nakładać, przyzwyczaiać kogo do czego, wprawiać kogo w co, gewöhnen. *n.* gewohnt seyn, pflegen, s', *r.* (*à qc.*) przywyknąć, przyzwyczaić się do czego, sich an etwas gewöhnen, sich etwas angewöhnen.

Accouvé, ée, *a. fam.* czaiący się, der, die sich verborgen hält, (*vieux*).

Accréditer, *v. a.* wsławić kogo, kredyt komu uczynić, in guten Ruf bringen, beglaubigen. s', *r.* wsławić się, słynąć, popisać sie. mieć wiarę u ludzi, sich Ansehen, Achtung, Credit erwerben.

Accroc, *m.* rozdarcie, *n.* rzecz zaczepiaiąca, *f.* Riß vom Hängenbleiben, *m.* die Sache selbst, woran man hängen bleibt, *f. fig.* zawada, przeszkoda, *f.* Hinderniß, *n.*

Accroche, *f. fam.* zawada, przeszkoda. *f.* Hinderniß, *n.* Verzögerung, *f.*

Accrocher, *v. a.* zawiesić na hak, na gożdź, an einen Haken, Nagel hängen, anhängen, aufhängen; *fig.* odnieść do szkód, na delacyą podać; przeszkadzać, hamować; oszukać, odrwić kogo. anhängig machen, hindern, aufhalten, listig ertappen, an sich ziehen. s', *r.* (*à qq.*) wieszać się do kogo; napastować kogo, sich an Jemanden hängen; (*à qc.*) przyczepić się do czego, sich an etwas anhängen, festhalten.

*Accroire, *v. n.* (faire . . . , *à qq.*) wmawiąć, włudzić co w kogo, einem etwas weiß machen, (en faire . . , *à qq.*) odrwić, oszukać kogo, einen betrügen, ihm etwas aufbinden. s'en faire — nadymać się, wynosić się, sich etwas einbilden.

Accroissement, *m.* przyrastanie, przybywanie, rozmnożenie, rozkrzewienie, *n.* Anwachs, Zuwachs, *m.* Vermehrung, *f.*

*Accroître, *v. a.* przyczynić, pomnożyć, rozszerzyć, rozkrzewić, vermehren, vergrößern; *n.* rozszerzyć się, rozkrzewić się, zunehmen. s', *r.* mnożyć się, rość, krzewić się, sich vergrößern, wachsen.

s'Accroupir, *v. r.* siedzieć, usieść w kuczki etc. na tyłne nogi się wspinać, niederhocken, niederkauern; (von Thieren) sich auf die Hinterfüße setzen.

Accroupissement, *m.* siedzenie w kuczki, *n.* Niederhocken, *n.*

Accueil, *m.* witanie, przywitanie, przyięcie, *n.* Aufnahme, *f.* Empfang, *m.*

*Accueillir, *v. a.* przyiąć, witać, przywitać, bewillkommen, empfangen, aufnehmen. *fig.* être accueilli de qc., bydź ogarnionym, uciśnionym, von etwas überfallen werden, in etwas gerathen.

Accul, *m.* kat ciasny, *m.* enger Ort ohne Ausgang, *m.* Bucht, *f.*; *pl.* pale dla wstrzymania armaty w tył się cofaiącey, Pfähle um eine zurückweichende Kanone festzuhalten.

Acculer, *v. a.* przyprzeć, wpędzić, przygnać kogo w kat ciasny, in die Enge treiben. s', *r.* podpiąć się, schronić się, stanąć przy ścianie, żeby mieć plecy, sich in einen Winkel drängen, sich den Rücken frey machen.

Accumulation, *f.* gromadzenie, skupienie, zebranie, *n.* Anhäufung, Häufung, *f.*

Accumuler, *v. a.* w kupę zbierać, kupić, gromadzić, häufen, anhäufen. s', *r.* przybywać, powiększać się, rozkrzewiać się, sich häufen, vermehren.

Accusateur, *m.* trice, *f.* oskarzyciel, obwinca, powód, *m.* strona powodowa, *f.* Ankläger; Kläger, *m.*

Accusation, *f.* obwinienie, oskarzenie, *n.* Anklage, Beschuldigung, *f.*

Accusé, *m.* ée, *f.* oskarzony, obwiniony, obżałowany, Beklagte, Angeklagte, *m.*

Accuser, *v. a.* (*q. de qc.*) skarzyć na kogo, oskarzyć, obwiniać kogo. anklagen, verklagen, beschuldigen; juste, faux, w opowiadaniu bydź dokładnym, obszernym lub nie etc. im Erzählen genau, oder nicht genau seyn; — la reception (d'une lettre), donieść o odebraniu (listu), den Empfang anzeigen, melden. s', *r.* oskarzyć, obwiniać się samemu, sich selbst anklagen, seine Fehler bekennen, angeben, anzeigen.

Acens, *m.* arenda, dzierzawa, Pachtgut, Zinsgut, *n.*
Acensement, *m.* arendowanie, *n.* czynsz, *m.* Verpachtung, *f.* Zinspacht, *m.*
Acenser, *a.* arendować komu albo u kogo maiętność, verpachten, in Zins geben.
A ce que, c. iak, podług, zawie, zu Folge dessen, was, auf daß, damit.
Acérain, *a.* stalowy, stalisty, stahlartig.
Acéré, ée, *p. et a.* ustalony hartowany; ostry, verstählt; scharf.
Acérer, *v. a.* hartować, stalić; ostrzyć, stählen, verstählen, schärfen.
Acéteux, euse, *a.* octowaty, octowy; kwaśny, essigartig, säuerlich.
Achalander, *v. a.* nastręczyć, narai kupców, Kunden verschaffen. s', *r.* kupców do siebie przyciągnąć, zwabić, Kunden, Zuspruch bekommen.
Acharné, ée, *p. et a.* zapalczywy, zaiadły, begierig, erpicht.
Acharnement, *m.* drapieżność, *f.* Raubgier, *f. fig.* zaiadłość, zapalczywość, *f.* Erbitterung, heftige Begierde, Hartnäckigkeit, Wuth, *f.*
Acharner, *v. a.* roziuszyć, rozjątrzyć, rozżarzyć, gierig machen, erbittern; s', *r.* pastwić się, srożeć się nad kim, grausam gegen einander seyn, (*contre qq.*) *fig.* roziuszyć się, rozieść się na kogo, einen aufs hitzigste verfolgen; (*à qc.*) piąć się do czego, uganiać się za czem, auf etwas erpicht seyn.
Achat, *m.* kupno, kupowanie, *n.* Kauf, *m.* Eingekaufte, *n.*
Achée, *f.* dżdżownica, glista ziemna, *f.* Regenwurm zum Angeln, *m.*
Acheminement, *m. fig.* droga, *f.* sposób; układ dobry, *m.* Weg, *m.* Mittel zu etwas, *n.* gute Einleitung, *f.*
Acheminer, *v. a. fig.* nakierować, naprowadzić, nakręcić, in Gang bringen, einleiten; s', *r.* wybierać się, puścić się w drogę, udać się na drogę, sich auf den Weg machen; *fig.* postępować ku końcu, dążyć, im Gange seyn, vorwärts gehen.
Acheter, *v. a.* (*qc. de qq.*) kupić, kupować, kaufen, einkaufen, abkaufen; *fig.* drogo co kupić, przypłacić czego, erkaufen, erringen.
Acheteur, *m.* euse, *f.* kupiec, *m.* kupuiący, Käufer, *m.*
Achevé, ée, *p. et a.* zakończony, vollendet, geendigt; *fig.* doskonały, zupełny, wyśmienity, vollkommen, vortrefflich.
Achèvement, *m.* zakończenie, dokonanie; wspełnienie, *n.* Vollendung, Endigung, *f. fig.* doskonałość, *f.* Vollkommenheit, *f.*
Achever, *v. a.* zakończyć, dokończyć, skończyć, dorobić, dokonywać, endigen, vollenden; *fig.* (*qq.*) tracić, zagubić, zniszczyć; dopoić kogo, einem den Rest geben, einen zu Grunde richten, zu Boden trinken; s', *r.* wychodzić, kończyć się, zu Ende gehen. *fig.* niszczyć się, gubić się, sich zu Grunde richten.
Achille, *m.* Achyles, Achilles, *m.* (Name).
Achoppement, *m. fig.* pierre d', zawada, przeszkoda, *f.* Stein des Anstoßes, *m.* Hinderniß, *n.*
Achores, *m. pl.* parchy na głowie, *m.* Ausprung, (Grind auf den Köpfen der Kinder,) *m.*
Acide, *m. S.* kwas, *m.* Säure, *f.* Saure, *n.* kwaskowaty, *a.* säuerlich.
Acidité, *f.* kwas, *m.* kwasność, kwaskowatość, *f.* Säure, Schärfe, *f.*
Acidule, *a.* kwaskowaty, kwaskowity, säuerlich. Eaux acidules, *f. pl.* wody kwaśne mineraliczne, *m.* Sauerbrunnen, *m.*
Acier, *m.* stal, *m.* Stahl, *m.*
Acolyte, *m.* akolut, *m.* geringer Geistlicher, Gehülfe des Bischofs am Altare, *m.*
Aconit, *m.* wilczy iad, wilcze mléko, Eisenhütlein, Giftkraut, *n.*
Acoquinant, ante, *a. fam.* rozkoszny, wabiący, anziehend, zur Faulheit reizend.
Acoquiner, *v. a. fam.* rozbuiać, rozlenić, rozgnuśnić, rozpuścić na rozpustę kogo, verwöhnen, faul, liederlich machen; s', *r.* (*à qc.*) zhultaić, zniknczemnieć; wzwyczaić się, przywyknąć do czego, sich zu etwas Liederlichem, Unanständigem gewöhnen, verwöhnt werden.
Acore, *m.* tatarskie ziele, Kalmus, *m.*
Acoustique, *f.* akustyka; nauka o słuchu, *f.* Tonlehre, Gehörlehre, *f.*; *a.* das Gehör betreffend, akustyczny, do słuchu należący.
Acquéreur, *m.* nabywacz, *m.* Erwerber, Käufer, *m.*
Acquérir, *v. a.* nabywać, dostawać czego; przyyść do czego, erwerben; erlangen; s', *r.* nabydź, dostać, pozyskać, sich etwas erwerben, verschaffen.
Acquiescement, *m.* zezwolenie, przestawanie, *n.* Einwilligung, Fügung, *f.*
Acquiescer, *v. n.* (*à qc.*) zezwolić, pozwolić; przestawać na czem, einwilligen, sich etwas gefallen lassen.
Acquis, *m.* dobra nabyte, *n.* zarobek, *m.* Erwerb durch eigenen Fleiß, *m. p. et a.* erworben.
Acquisition, *f.* nabywanie, nabycie; dobra nabyte, *n.* Erwerbung, *f.* erworbenes Gut, *n.*
Acquisitif, ive, *a.* nabyty, nabywalny, angenommen, durch Gewohnheit erworben.
Acquit, *m.* kwit, *m.* kwitacya; zapłata, *f.* uiszczenie się, spłacenie długu, *n.* Quittung; Zahlung, Entledigung, Tilgung einer Schuld, *f.* par manière d', niedbale, lada iako, nur obenhin. jouer à l', grać o płatkę, spielen, wer alles bezahlen soll; pour — bezahlt.
Acquit-à-caution, *m.* ceduła celna, *f.* kwit celny, *m.* Zollschein, *m.*
Acquitter, *v. a.* zaspokoić, zapłacić, spłacić, wypełnić, zahlen, abtragen, befriedigen. (*qq. de qc.*) kwitować, wypuścić, uwolnić kogo, einen von seiner Schuldigkeit frey machen, freysprechen; s', *r.* ziścić się, zadosyć, uczynić; zapłacić; spłacić długi, (*de qc. envers qq.*) sich entledigen, bezahlen; seine Pflicht erfüllen.
Acre, *m.* morg, *m.* Morgen Landes, *m.*
Acre, *a.* gryzący, ostry, szczypiący, scharf, herbe, beissend.
Acreté, *f.* ostrość, *f.* Schärfe, *f. fig.* murrisches Wesen, *n.*
Achrochordon, *m.* brodawka wisząca, *f.* Hängewarze, *f.*
Acrocome, *m.* długie włosy maiący, einer der lange Haare hat, *m.*
Acte, *m.* dzieło, *n.* sprawa, *f.* uczynek; skrypt, *m.* pismo, *n.* zapis przed sądami potwierdzony; akt solenny; akt na komedyi, *m.* wichtige Handlung, *f.* Werk, *n.* gerichtliche Handlung, Verhandlung; Urkunde davon; öffentliche Handlung, *f.* Aktus; Aufzug im Schauspiele, *m.* Prendre, donner — (*de qc.*), świadectwo urzędowne brać, dawać, gerichtliche Bescheinigung nehmen, geben.
Actes, m. *pl.* akta sądowe; akta publiczne, *n.* konstytucye, ustawy, *f.* dzieie apostolskie; dzieie świętych, *n.* Protokoll, *n.*

authorisirte Aufsätze von öffentlichen Berathschlagungen und Beschlüssen, *m. pl.* Akten, Urkunden, *f. pl.* — des apôtres, Apostelgeschichte, *f.*

Acteur, *m.* trice, *f.* aktor, *m.* orka, *f.* Schauspieler, *m.* inn, *f. fig.* sprawca, sprawiciel, rozporządziciel, *m.* der eine Sache betreibt, daran Theil nimmt.

Actif, ive, *a.* czynny; dzielny; sprawny; pracowity, pilny, wirksam, thätig; *fig.* żywy, żwawy, sprawny, munter, lebhaft. actif, *m.* verbum activum, słowo czynne, *T.* dette active, dług, o który upomnieć się iuż można, *m.* Schuld, die man zu fordern hat, *f.*

Action, *f.* czyn, *m.* dzieło, *n.* uczynek, postępek, *m.* postawa, *f.* giesta (mowcy) *pl.* mowa, oracya, *f.* wyrażenie, *n.* sprawa sądowa, akcya, *f.* prawo do tego, *n.* osnowa, treść w komedyi, akcya, składka na pewną summę do kupieckiéy współki dana, *f.* Wirkung; Handlung, That, *f.* Anstand (eines Redners), Vortrag, Ausdruck, *m.* Stellung; Klage vor Gericht, Befugniß dazu; Hauptthandlung eines Gedichts; Akten, *f.* potyczka; uczestnictwo w sprawie iakiéy, das Treffen (Milit.) *n.* Actie, *f.* Antheil an einem Geschäfte, *m. fig.* prętkość, czerstwość, rzeżwość, *f.* Lebhaftigkeit, Hastigkeit, *f.* de grâces, dzięki, *m. pl.* dziękowanie, dziękczynienie, *n.* Danksagung, *f.* actions, *pl.* dobra ruchome, *a.* Mobiliarvermögen. *n.*

Actionnaire, *m.* akcyonista, akcyą od kompanii kupieckiéy maiący; akcye takie przedawaiący; der Actien hat; Actienhändler, *m.*

Actionner, *v. a.* zapozywać do sądów prawem co czynić, prawem kogo pociągać do sądów, gerichtlich belangen, verklagen.

Activement, *ad.* thätig, wirksam; czynnie, als ein thätiges Zeitwort. *T.*

Activité, *f.* czynność, dzielność. *n.* praca, robota; prętkość, rzeżwość; pilność. *f.* Wirksamkeit, Thätigkeit, Emsigkeit, *f.* Fleiß, *m.* Lebhaftigkeit, *f.*

Actrice, *v.* Acteur.

Actuel, elle, *a.* w rzeczy saméy będący, rzeczywisty, rzetelny, aktualny, wirklich, gegenwärtig.

Actuellement, *ad.* rzeczywiście, teraz, ieżt, gegenwärtig, eben ieżt.

Acut, *m.* kréska, *f.* akcent taki: (´). *m.* Accent, *m.*

Acutangle, acutangulaire, *a.* ostrokątny, spiczwinklig.

Adam, *m.* Adam, *m.* Adam, (Name) *m.*

Adaptation, *f.* przystosowanie, przytoczenie, *n.* aplikacya, *f.* Anpassung, Anwendung, *f.*

Adapter, *v. a.* (*qc. à qc.*) przystosować co do czego, anpassen, anwenden, schicklich anbringen.

Adatais, adatis, *m.* rąbek cieniuchny z Indyów wschodnich, *m.* Art eines ostindischen Musselins, *m.*

Addition, *f.* dodawanie, *n.* dodatek, *m.* przyczynienie, *n. T.* summowanie, dodawanie, *n.* addycya, *f.* Hinzufügung, *f.* Zusatz, Anhang, *m. T.* Addition, *f.*

Additionner, *v. a.* dodawać, przydawać, summować, addiren, zusammen zählen.

Adélaïde, *f.* Adelaida, Adelheid, *f.* (Name).

Ademption, *f.* odięcie, *n.* Entziehung, *f. T.* Widerrufung eines Vermächtnisses, *f.*

Adepte, *m.* do taiemnicy przypuszczony; alchymista, *m.* doer in Geheimnisse eingeweiht ist; Goldmacher, *m.*

Adhérence, *f.* przylgnienie, przyrośnienie do czego, *n.* Anhängen, *n. fig.* przywiązannie, *n.* Anhänglichkeit, *f.*

Adhérent, ente, *a.* przylegaiący, przyrosły do czego, anhangend, angewachsen.

Adhérent, *m.* naśladowca, stronnik, *m.* Anhänger, *m.*

Adhérer, *v. n.* (*à qc.*) wieszać się, przylgnąć, przyrosnąć do czego, anhangen, angewachsen seyn. *fig.* przypadać na czyie zdanie, przystać do czyiéy strony, trzymać z kim, beystimmen, beypflichten.

Adhésion, *f.* sprzyianie, przylgnienie, *n.* Anhangen, *n.* Anhänglichkeit, *f. fig.* przystanie do czego, trzymanie z kim, *n.* Beytritt, *m.* Beystimmen, *n.*

Ad honores, *ad.* tytularnie, tylko co do tytułu, nur dem Titel nach.

Adieu, *ad.* niech cię Bóg ma w opiece swoiéy! bądź zdrów! żegnam się z kim, *n.* waleta, *f.* Gott befohlen! Lebe wohl! — *m.* Abschied, *m.* Lebewohl, *n.*

Adige, *f.* rzeka pewna, Etsch, *f.*

Adition, *f.* obięcie dziedzictwa, *n.* Erbschaftsantretung, *f.*

Adjacent, ente, *a.* przyległy, przygraniczny, anliegend, angrenzend.

Adjectif, *m.* przymiotnik, *n.* Beywort, *n.*

Adjection, *f.* przydanie, przyłożenie, *n.* Zusatz, *m.*

Adjectivement, *ad.* w znaczeniu przymiotnym, als Beywort.

*Adjoindre, *v. a.* (*qc à qq.*) przydać za pomocnika, zugesellen, zum Amtsgehülfen geben.

Adjoint, *m.* pomocnik, przydanny na pomoc, *m.* Amtsgehülfe, Adjunct, *m.*

Adjudant, *m.* adjutant, *m.* Adjutant, Gehülfe, *m.*

Adjudicataire, *m.* ten, któremu w sądach co przysądzono, dem etwas gerichtlich zuerkannt wird.

Adjudicatif, tive, *a.* przysądzaiący, adjudykacyyny, zuerkennend.

Adjudication, *f.* przysądzenie urzędowne, *n.* gerichtliche Zusprechung, *f.*

Adjuger, *v. a.* przysądzić co komu, gerichtlich zuerkennen, zusprechen.

Adjuration, *f.* przysięga, *f.* przysiężenie, *n.* Beschwörung, *f.*

Adjurer, *v. a.* zaklinać czartá, einen bösen Geist beschwören.

*Admettre, *v. a.* (*q. à qc.*) przypuścić, przyiąć kogo do czego, zulassen; (*qc.*) zezwolić, dopuścić czego przyiąć co za co, annehmen, für wahr erkennen, gelten lassen.

Administrateur, *m.* trice, *f.* rządzca, dozorca, administrator, *m.* Verwalter, *m.* —inn, *f.* Administrator, *m.*

Administration, *f.* dozór, *m.* szafowanie, rządzenie; sprawowanie; zawiadywanie czem, *n.* administracya, *f.* Verwaltung, *f.*

Administrer, *v. a.* sprawować co; rządzić, zawiadować, szafować czem, administrować, verwalten. — des sacremens, — des preuves; sakramentów udzielać, dawać dowody; Sacramente austheilen, Beweise beybringen.

Admirable, *a.* dziwny, cudny, cudowny, bewundernswürdig.

Admirateur, *m.* trice, *f.* dziwuiący się, wielbiciel, estymator, *m.* Bewunderer, *m.* rerinn, *f.*

Admiratif, tive, *a.* zdumiewaiący się, zdumiały; podziwienie oznaczaiący, Bewunderung erregend; point — *m.*, o znaku podzi-

podziwienia, Verwunderungs-, Ausrufungszeichen, *n.*

Admiration, *f.* podziwienie; poszanowanie, *n.* admiracya, *f.* Bewunderung, Verwunderung, *f.*

Admirer, *v. a.* dziwować się komu, czemu; zdumiewać się nad czem; szanować, bewundern; erstaunt seyn; s', *r.* samemu sobie się dziwować, wiele o sobie trzymać, sich selbst bewundern.

Admissible, *a.* ważny, słuszny, prawny, zuläßig, gültig.

Admission, *f.* przypuszczenie kogo do czego, *n.* Zulassung zu einer Stelle, zum Beweise ꝛc. *f.*

Admodier etc. *v.* Amodier.

Admonété, *m.* sądowe napominanie, *n.* przestroga, *f.* heimlicher gerichtlicher Verweis, *m.*

Admonéter, *v. a.* żartem: napominać kogo: *T.* przestrzedz kogo, urzędowną naganę potaiemnie dadź, heimlich einen gerichtlichen Verweis geben; heimlich warnen, ermahnen.

Admoniteur, *m.* napomniacz, przestrzegacz, *m.* einer der erinnert; Ermahner, Warner, *m.*

Admonition, *f.* napominanie, *n.* przestroga, *f.* Ermahnung, Warnung, Erinnerung, *f.*

Adolescence, *f.* młodość, *f.* Jugend, *f.* Jünglingsalter, *n.*

Adolescent, *m.* młodzieniec, *m.* Jüngling, *m.*

Adolfe, Adolphe, *m.* Adolf, *m.* Adolph, *m.* (Name).

Adonné, ée, *p. et a.* przychylny, skłonny; zatopiony w czem, ergeben.

s'Adonner, *v. r.* (*à qc., à qq.*) pilnować, iać się czego; poddać się, sich ergeben, widmen; lubić często co czynić, gern und oft etwas thun.

Adopter, *v. a.* (*q.*) przysposobić kogo za syna, córkę, an Kindes Statt annehmen; *fig.* (*qc.*) uznawać co za swoie, za swoie udawać; sobie przywłaszczać; zgadzać się (na iakie zdanie), etwas annehmen, als das Seinige betrachten, sich etwas zueignen; beystimmen (einer Meynung).

Adoptif, ive, *a.* przysposobiony, za syna, corkę, an Kindes Statt angenommen.

Adoption, *f.* przysposobienie za syna, córkę, *n.* Annahme an Kindes Statt, *f. fig.* wybór, Wahl, *f.*

Adorable, *a.* czci, poszanowania godny, anbetungswürdig, *fig.* liebenswürdig.

Adorateur, *m.* trice, *f.* czciciel, *m.* Anbeter, *m.* rinn, *f.*

Adoration, *f.* wzywanie Boga, uwielbienie Boga, cześć boska, *f.* uszanowanie wielkie, Anbetung, Verehrung, *f.*

Adorer, *v. a.* czcić, chwalić, wielbić, anbeten; *fig.* szanować, Ehrerbietung erzeigen.

Adosser, *v. a.* (*contre qc.*) opierać co o co, anlehnen; *fig.* stawiać (budynek) przy czém, anbauen.

Adoucir, *v. a.* słodzić, słodszym robić, süß machen, versüßen; *fig.* zwolnić; łagodzić; uśmierzyć; ułatwić, mildern, sanfter machen; besänftigen, erleichtern; s', *r.* słodzić się, słodszym zostawać, süßer werden; *fig.* łagodnieyszym zostawać, ulżywać, lżeyszym się stać, łagodnieć; ustawać; ukoić się, uspokoić się, gelinder, sanfter werden; sich besänftigen.

Adoucissant, ante, *p. et a.* ulżywaiący, folguiący, besänftigend, schmerzlindernd.

Adoucissement, *m.* słodzenie, *n.* Versüßung, *f. fig.* ułagodzenie; ulżenie; łagodzenie, *n.* ulga, folga, *f.* Milderung, Linderung, Besänftigung, *f.*

Adragant, *v.* Tragacante.

Adresse, *f.* adres, *m.* adressa; podpis, napis na liście, dana wiadomość i formacya, gdzie mieysce albo kogo znaleźć, *f.* memoryał od parlamentu królowi Angielskiemu podany, *m.* rzeźwość, biegłość, sposobność; chytrość, przewrotność. *f.* Aufschrift (eines Briefes ꝛc.); Anweisung (einen Menschen oder Ort zu finden); schriftliche Vorstellung an den König; Geschicklichkeit, Behendigkeit; Feinheit, List, *f.* tours d', *m. pl.* kuglarstwo, *n.* Taschenspielerkünste, *f. pl.*

Adresser, *v. a.* (*qc. à qq.*) adresować co do kogo, posłać co komu do oddania, zlecić komu co; obrócić mowę, prożbę swoią etc. do kogo, kierować; an Jemanden richten, weisen, schicken, senden. — le discours à qq. jemanden anreden. *n.* (*à qc.*) godzić w co, trafić w cel, gut zielen, treffen. s', *r.* (*à qq.*) bydź do kogo wyprawionym, posłanym, bydź komu zaleconym; udać się, garnąć się, obrócić się do kogo; ściągać się, sich an Jemanden wenden, an Jemanden gerichtet seyn; *fig.* zaczepiać kogo, an Jemandem Streit suchen.

Adrien, *m.* Adryan, Adrian, *m.* enne, *f.* Adryana, Adriane, *f.* (Namen).

Adriatique, *a.* la mer, morze weneckie, *n.* das adriatische Meer.

Adroit, oite, *a.* obrotny, sprawny, biegły w czem; sposobny do czego, hurtig, behend, geschickt; *fig.* przewrotny, chytry, listig, fein.

Adroitement, *ad.* obrotnie, sprawnie, zręcznie, szybko, geschickt, hurtig.

Adulateur, *m.* trice, *f.* podchlebca, *m.* Schmeichler, Fuchsschwänzer, *m.* rinn, *f.*

Adulation, *f.* podchlebstwo, *n.* niędrige Schmeicheley, *f.*

Aduler, *v. a.* podchlebiać, niedrig schmeicheln.

Adulte, *a. et m.* wyrosły, dorosły, erwachsen, mannbar.

Adulteration, *f.* zfałszowanie, *n.* Verfälschung, *f.*

Adultère, *m.* cudzołoztwo, *n.* Ehebruch, *m.*

Adultère, *a.* cudzołożny, cudzołożniczy, ehebrecherisch. *fig.* zfałszowany, verfälscht. *m.* cudzołożca, *m.* Ehebrecher, *m.* żnica, *f.* inn, *f.*

Adultérer, *v. n.* cudzołożyć, ehebrechen. *a.* fałszować, verfälschen.

Adultérin, ine, *a.* cudzołożczy, w cudzołostwie spłodzony, im Ehebruche erzeugt.

Adverbe, *m.* przysłówek, *n.* Nebenwort, *n.*

Adverbial, e, *a.* adwerbialny, przysłówkowy, das wie ein Nebenwort gebraucht wird; nebenwörtlich.

Adversaire, *m. et f.* przeciwnik, nieprzyiaciel, *m.* Gegner, Feind, *m.* rinn; dinn, *f.*

Adverse, *a.* przeciwny, widrig.

Adversité, *f.* przeciwność, *f.* kłopot, *m.* nieszczęście, *n.* Widerwärtigkeit, Trübsal, *f.* Unglück, *n.* Unfall, *m.*

Aéré, ée, *p. et a.* przewietrzony, was Luft hat, gelüftet, ausgelüftet.

Aérer, *v. a.* wietrzyć, przewietrzyć, lüften, auslüften.

Aérien, enne, *a.* powietrzny, zur Luft gehörig, luftig; der Luft gleichend; was in der Luft geschieht.

Aérole, *f.* pryszczel na ciele; dzbanuszek, *m.* Wasserbläschen auf der Haut, *n.* kleiner Krug, *m.*

Aéromètre, *m.* powietrzomierz, *m.* Luftmesser, *m.*

Aérométrie, *f.* nauka o mierzeniu powietrza, *f.* Wissenschaft, die Luft zu messen, *f.*

Aéronaute, *m.* powietrzny żeglarz, *m.* Luftschiffer, *m.*

Aérostat, *m.* balon, *m.* Luftball, *m.* Luftschiff, *n.*

Aérostatier, *m. v.* Aéronaute.

Aérostation, *f.* żegluga powietrzna, *f.* Luftreise, Luftschifffahrt, *f.*

Aérostatique, *a.* do niéy należący, zur Luftschifffahrt gehörig; Lehre vom Gleichgewicht der Luft, *f.*

Aétite, *m.* kamień orli, *m.* Adlerstein, *m.*

Affabilité, *f.* łagodność, ludzkość, rozmowność, przystępność, *f.* Leutseligkeit, Gesprächigkeit, *f.* das freundliche Betragen, *n.*

Affable, *a.* łagodny, przystępny, rozmowny, leutselig, gesprächig, freundlich.

Affadir, *v. a.* psuć smak, brzydzić. obrzydliwość sprawiać, abgeschmackt, unschmackhaft machen. — le coeur, ckliwość sprawować, Ekel machen, erregen.

Affadissement, *m.* obrzydzenie czego, *n.* Ekel, *m.* de coeur, ckliwość, *f.* Uebelkeit, *f.*

Affaiblir, *v. a.* siły zmnieyszać, siły odbierać, osłabiać, nadwątlić, schwächen, entkräften; s', *r.* osłabieć, siły tracić, schwächer werden, abnehmen.

Affaiblissant, ante, *a.* zwątlaiący, osłabiaiący, schwächend, entkräftend.

Affaiblissement, *m.* osłabienie, *n.* słabość, utrata sił, *f.* Schwächung, Abnahme, Entkräftung, *f.*

Affaire, *f.* rzecz, sprawa, *f.* przedsięwzięcie, procès, *m.* kłótnie, *f. pl.* przypadek, *m.* potyczka, bitwa, *f.* Geschäft, *n.* Unternehmung, Angelegenheit, Sache; *f.* Rechtshandel, Prozeß; Streit, Verdruß, Handel; *m.* Begebenheit, *f.* Vorfall, *m.* T. Treffen, *n.*; avoir — de qc. potrzebować, etwas nöthig haben, bedürfen, brauchen; avoir — à qq. mieć z kim do czynienia sprawę, mit Jemandem zu thun, zu schaffen haben; affaires, *pl.* sprawy publiczne, Staats-, Finanzgeschäfte, *n. pl.* homme d'—, plenipotent, zawiadowca, sprawca, *m.* Geschäftsbesorger, Sachwalter, *m.* chargé d'—, poseł, *m.* Geschäftsträger, *m.* affaire d'honneur, poiedynek, Duell, *n.*

Affairé, ée, *a.* zabawiony, zatrudniony, beschäftigt.

Affaissement, *m.* upadnienie, ustąpienie, uleganie, *n.* Einsinken, *n. fig.* spadnienie, *n.* upadek, *m.* osłabienie, *n.* Zusammenfallen, *n.* Schwächung, *f.*

Affaisser, *v. a.* zrobić, aby co ustępowało, uchodziło, ulegało się, ubiiać, sinken machen, niederdrücken; s' *r.* ustępować, uchodzić, ulegać się, sich senken.

Affamé, ée, *p. et a.* zgłodniały, głodny, ausgehungert, hungrig; *fig.* (*de qc.*) chciwy, äußerst begierig auf etwas.

Affamer, *v. a.* zgłodzić, wymorzyć kogo głodem, aushungern.

Afféagement, *m.* obrócenie maiętności dziedziczney w lenność, *n.* Belehnung mit einem Stück eines Ritterguts, *f.* Bauerlehn, *n.*

Afféager, *v. a.* obrócić szlacheckie dobra w czynszowe, puścić ie posesorowi za umówiony czynsz, dadź co w lenność, Stück eines Ritterguts in Lehn geben, zum Bauerlehn machen.

Affectation, *f.* dzikie staranie, *n.* przymus, *m.* przysadzanie, przesadzanie, *n.* przysada, przesada, *f.* przysadność, wystawność, *f.* udawanie, *n.* dolegliwość, *f.* zaciągniona summa, *f.* sonderbares Bestreben, gekünsteltes Betragen, *n.* Sucht nachnach etwas, *f.* gezwungenes Wesen, *n.* Ziererey, *f.* empfindlicher Zustand eines Kranken, *m.* T. Hypothek, Forderung, *f.*

Affecté, ée, *p. et a.* przymuszony, wymuszony, przysadny, przesadny, nienaturalny, udany; przyłączony do czego, obciążony długiem, uciśniony, zarzarażony; gekünstelt, gesucht; an an etwas haftend; verpfändet; beschwert; angegriffen, gerührt; betrübt, beleidigt.

Affecter, *v. a.* (*de*), udawać, przymuszać się, przysadzać, przesadzać się, chełpić się, mit etwas prahlen; (*qc.*) piąć się do czego, domagać się czego, udawać, na przepych co czynić; złączyć co z czem, przyłączyć co do czego, zbytnienie bydź do czego przywiązanym, eine Vorliebe für etwas haben; nach etwas begierig streben; sich gezwungen etwas angewöhnen, affectiren; verbinden; (*à qc.*) przeznaczyć do iakiego co celu, zu einem gewissen Zwecke bestimmen; *fig.* wzruszyć kogo, poruszyć, wzruszyć, rühren; s', *r.* (*de qc.*) smucić się, wzruszyć się, etwas zu Herzen nehmen; gerührt, empfindlich werden.

Affectif, ive, *a.* przenikaiący, wzruszaiący, rührend, beweglich. ch.

Affection, *f.* życzliwość, miłość, przychylność, łaska, *f.* afekt, *m.* przymiot, *m.* odmianiana, *f.* wrażenie, *n.* Zuneigung, Gunst, Gewogenheit, Liebe; ?; Beschaffenheit, *f.* starker Eindruck, *m.*

Affectionné, ée, *p. et a.* życzliwy, y, przychylny, geneigt, gewogen, mit Liebe zugethan.

Affectionner, *v. a.* życzliwym bydź, sprzyiać komu, kochać bardzo, günstig, geneigt, gewogen seyn; besonders lieben; (*qc.*) doglądać, pilnować czego, wzruszyć, sich etwas angelegen seyn lassen; s', *r.* (*à qc.*) kochać się w czem, przykładać się do czego, pilnować czego; wziąć się do czego, lieb gewinnen, etwas mit großer Lust treiben, nachhängen.

Affectueux, euse, *a.* miły, serce przenikaiący, herzrührend, einnehmend.

Affermer, *v. a.* w arendę puścić, arendować komu, wieś, etc. verpachten, pachten.

Affermir, *v. a.* zmacniać, utwierdzić, befestigen, fest und hart machen; *fig.* mocnym, silnym, czynić, utwierdzić, umocnić, stärken, bestärken; s', r. zmocnić się, zmocnieć, fester, stärker, härter werden.

Affermissement, *m. fig.* umocnienie utwierdzenie, *n.* Befestigung, Stärkung, *f.*

Affété, ée, *a.* udany, afektowany, wymuszony, gekünstelt, geziert, gezwungen, gesucht.

Affèterie, *f.* udawanie, przesadzanie, *n.* przesada, przesadność, wystawność, nadętość, afektacya, *f.* Ziererey, *f.* (vom Frauenzimmer); przysada, wykwintność, *f.* gezwungenes Wesen, *n.*

Affeurage, affeurer, *v.* afforage, afforer.

Affiche, *f.* afisz, *m.* karta z uwiadomieniem iakim publicznie przybita, angeschlagener Zettel, Anschlagzettel, *m.*

Afficher, *v. a.* przybiiać, przylepiać, zawieszać obwieszczenie iakie, öffentlich anschlagen. *fig.* wystawiać, na widok, allgemein bekannt machen, zur Schau ausstellen. s', *r.* (*pour*) *fig.* wydawać się za . . . sich ausgeben, popisować się z dowcipem, seinen Witz sehen lassen.

Affícheur, *m.* przybiiacz obwieszczeń, *m.* der etwas öffentlich anschlägt.

Affidé, ée, *a.* poufały, vertraut. *m. et f.* szczéry przyiaciel; szczéra przyiaciołka, der, die Vertraute.

Affiler, *v. a.* szlifować, ostrzyć, wetzen, abziehen, schleifen, *T.* drut z czego zrobić, zu Draht machen.

Affiliation, *f.* przysposobienie kogo za syna; przyięcie do zakonu, *n.* Annahme an Kindes Statt, Aufnahme in einen Orden, *f.*

Affilier, *v. a.* przysposobić kogo za syna; przyiąć kogo do zakonu, an Kindes Statt annehmen; in einen Orden aufnehmen.

Affinage, affinement, *m.* czyszczenie; pławienie kruszców; wyostrzanie; ztarcie, ztłuczenie, *n.* Feinmachen, Feinspitzen, Läutern, *n.*

Affiner, *v. a.* pławić kruszce, czyścić; ztłuć, zetrzeć, fein machen, reinigen, läutern; s', *r.* czyścić się; zetrzeć się, fein werden, sich reinigen.

Affinerie, *f.* drotownia, *f.* drót cienki, *m.* blacha cieniuchna, *f.* warzenie cukru, Drahtzieherey, Drahtsaite, *f.* Eisenblech, *n.* Zuckersiederey, *f.*

Affineur, *m.* ten, co kruszec pławi; drotownik; blachownik; cukiernik w rafineryi, *m.* Metallarbeiter; Drahtzieher, Blechschläger; Zuckersieder, *m.*

Affinité, *f.* powinowactwo, *n.* Schwägerschaft, *f. fig.* podobieństwo, *n.* związek, *m.* Verwandtschaft, *f.*

Affinoir, *m.* ochlica, *f.* feine Hechel, Feinhechel, *f.*

Affiquet, *m.* haczek do robienia pończoch, *m.* Stricknadelhalter, *m.* affiquets, *pl. fam.* wieszadła do stroiu, *m.* Kleinigkeiten zum weiblichen Putz, *f. pl.*

Affirmatif, ive, *a.* twierdzący, bejahend.

Affirmation, *f.* twierdzenie, upewnianie, zeznawanie, *n.* Bejahung, *f.*

Affirmative, *f.* głos albo zdanie twierdzące. bejahende Meinung, *f.*

Affirmer, *v. a.* twierdzić, potwierdzać, upewniać, bejahen, bekräftigen, bestätigen.

Affleurer, *v. a.* gerade, gleich stellen; *fig.* graniczyć, stykać się, schodzić się, zgadzać się, sich sehr nahe berühren.

Affliction, *f.* boleść, dolegliwość, *f.* utrapienie, *n.* Bekümmerniß, Betrübniß, *f.* Herzeleid, *n.* nieszczęście, *n.* Unglück, *n.*

Affligé, ée, *a. et p.* smutny, utrapiony, strapiony; chory, *T.* betrübt, bekümmert; partie — leidende Theil (des Körpers). *m.*

Affliger, *v. a.* trapić, smucić, martwić; dręczyć, męczyć, betrüben, kränken, quälen; s', *r.* smucić się, zmęcić się, martwić się, sich betrüben, bekümmern.

Affluence, *f.* wpadanie, rzéki do rzéki, *n.* wpływ, *m.* Zufluß, Anlauf des Wassers, *m. fig.* dostatek; ziazd, *m.* gromada, moc, *f.* Zulauf, Ueberfluß, *m.*

Affluent, ente, *a.* wpadaiący, zufließend, hineinfließend.

Affluer, *v. n.* wpadać, wpływać, przypływać, zufließen, hineinfließen, sich ergießen; *fig.* gromadzić się, zchodzić się, zieżdżać się, in Menge herbey kommen.

Affoiblir, *v.* etc. *v.* affaiblir etc.

Affolé, ée, *a. f. m.* (*de qc.*) omamiony, bethört, vernarrt in etwas; aiguille —, kompas nie pokazuiący północy, *m.* Kompaß, der nicht Norden anzeigt. *m.*

Affoler, *v. a.* omamić, zum Narren machen, bethören. s' — (*de*) r bardzo

bardzo się, do czego przywiązać fur etwas sehr eingenommen seyn.

Affourage, *m.* ustawa, *f.* taxowanie, szacowanie towarów, *n.* Weintaxe, *f.*

Affourer, *v. a.* taxować, szacować towary, Waaren, besonders Weine taxiren.

Affouage, *m.* wrąb wolny na opał, *m.* Recht, Brennholz für sich zu holen, *n.*

Affouagement, *m.* zregiestrowanie, spisanie dymów, domów, co podymne płacą, *n.* Aufzeichnung der Feuerstellen, *f.*

Affourrager, *v.* Fourrager.

Affranchi, ie, *p. et a.* wolny, wyzwolony, wyswobodzony, befreyt, freygelassen. *m. et f.* wyzwoleniec, *m.* Freygelassene, *m. et f.*

Affranchir, *v. a.* wypuścić kogo z niewoli, oswobodzić, wyzwolić od czego, frankować, befreyen, frey machen, in Freyheit setzen; frankiren, *T.* s', *r. fig.* wyzwolić się od czego, oswobodzić się z czego, sich frey machen.

Affranchissement, *m* wypuszczenie kogo z niewoli, wyswobodzenie, wyzwolenie, *n.* Befreyung, Freylassung, *f.* Freymachen, *n.*

Affre, *f.* strach, przestrach; *m.* boiaźń, okropność, *f.* Schrecken, *m.* Entsetzen, *n.* Furcht, *f.* Grauen, *n.* — de la mort, *pl.* obawa śmierci, *f.* Schrecken des Todes, *m. pl.*

Affrétement, *m.* naiecie okrętu, *n.* Miethung eines Schiffes, *f.*

Affréter, *v. a.* naiąć okręt; towary do niego sprowadzić, ein Schiff miethen, um es zu befrachten.

Affréteur, *m.* naymacz okrętu, *m.* Befrachter eines gemietheten Schiffes, *m.*

Affreux, euse, *a.* straszny, straszliwy, okrutny, schrecklich, abscheulich, entsetzlich.

Affreusement, *ad.* strasznie, straszliwie, okrutnie, schrecklich, entsetzlich, abscheulich.

Affriander, *v. a. fam.* rozłakomić kogo, genäschig machen; verwöhnen; *fig.* wabić, przyłudzić, kogo do czego, anlocken, herbeylocken.

Affrioler, *v. a. fam.* wabić, przyłudzić, durch etwas Wohlschmeckendes, Liebliches anlocken.

Affront, *m.* hańba, obelga, zelżywość, zniewaga, obraza, *f.* Schimpf, *m.* Beschimpfung, Schande, *f.*

Affronter, *v. a.* stawić czoło nieprzyiacielowi, nie wzdrygać się, nie bać się czego, die Stirn bieten, trotzen, (*q.*) znieważyć, obelżyć kogo, grob beleidigen, *fig.* (*qq. de qc.*) oszukać, oszalbierować, betriegen.

Affronterie, *f.* oszukanie, *n.* frecher Betrug, *m.*

Affronteur, *m.* euse, *f.* zelżyciel, oszust, szalbierz, *m.* frecher Beleidiger, Betrüger, *m.* erinn, *f.*

Affublement, *m.* zawicie, odzienie, *n.* Kleidung die den Kopf mit verhüllt, Verkappung, *f.*

Affubler, *v. a.* zawić, zakryć, odziać w co, vermummen, einhüllen, verschleyern; s', *r.* (*de qc.*) odziać się, zawić się w co, sich in etwas einhüllen. *fig.* wbić sobie co w głowę, in etwas vernarrt seyn.

Affût, *m.* łoże u działa, u strzelb ręcznych, *n* Laffette, *f.* Schaft an Flinten, Jäger-Anstand, *m.*; être à l' — spostrzobności czekać, szukać, auf Gelegenheit lauern.

Affûtage, *m.* rychtowanie działa, *n.* Richten der Kanonen; Werkzeug, *n.*

Affûter, *v. a.* naryichtować działo, die Kanone richten; schärfen.

Afin que, afin de. *c.* aby, żeby, damit, auf daß, um.

Afrique,

Afriqué, *f.* Afryka, *f.* Afrika, *n.*

africain, *m.* aine, *f.* *et a.* Afrykańczyk, *m.* nka, *f.* ński, *a.* Afrikaner, *m.* rinn, *f.* afrikanisch, *a.*

Agaçant, ante, *a.* drażniący, zaczepiaiący, reizend, stichelnd, anzüglich.

Agace, *f.* sóyka, *f.* Krähe; Holzkrähe, *f.*

Agacement, *m.* tępość zębów, *f.* Stumpfwerden der Zähne, *n.*

Agacer, *v. a.* przytępiać, zatępiać, zęby, durch etwas Saures stumpf machen (Zähne, Messer ꝛc.) *fig.* drażnić kogo; szydzić, drwić z kogo; drzeć się z kim; zachęcać, necken, foppen; sticheln; anlocken (durch buhlerische Reden); s', *r.* przedrwiewać, igrać z sobą, sich necken, mit einander schäkern.

Agacerie, *f.* droźnienie, przedrwiewanie; lubieżne kobiety zachęcanie, *n.* Neckerei, buhlerische Lockung eines Frauenzimmers, *f.*

Agacin, *m.* odgniotek, Hühnerauge, *n.*

Agate, *f.* achatek, agat, *m.* Achat, Achatstein, *m.* Agata, *f.* Agathe, *f.* (Name).

Age, *m* wiek, *m.* starość, *f.* Alter, Zeitalter, *n.* die gewöhnliche Dauer des Lebens, *f.*

Agé, ée, *a.* stary etc.; stary, podstarzały, zgrzybiały, alt; bejahrt.

Agence, *f.* agientostwo, *n.* Agentschaft, Agentenstelle, *f.*

Agencement, *m.* spoienie; rozporządzenie, *n.* skład, związek, porządek, *m.* geschickte Einrichtung; Verbindung der verschiedenen Theile eines Gemäldes, *f.*

Agencer, *v. a. fam.* rozporządzać, ustawiać, zdobić, ubierać; zierlich ordnen, herausputzen; s', *r. fam.* stroić się, sich putzen, schmucken.

Agenda, *m.* książka do zapisania czego na pamiątkę, *f.* pugilares, *m.* Denkbuch, *n.* Schreibtafel, *f.*

Agenouiller, *v. a.* faire —, kazać komu upaść na kolana albo klęknąć, niederknieen lassen. s', *r.* klęknąć, na kolana upaść, niederknien, auf die Kniee fallen.

Agenouillpir, *m.* poduszka d klęczenia, *f.* Kniepolster, *n.*

Agent, *m.* agent, *m.* Geschäft besorger, Agent, *m.* istota działaiąca, *f.* wirkendes Wesen, — de change, *m.* faktor wexlowy, Wechselmäkler, *m.*

Aggravant, ante, *a.* obciążaia cy, uciążliwy, schwerer mi chend, bedrückend.

Aggravé, ée, *p. et a.* obciążony schwerer gemacht, beschwert.

Aggraver, *ou* agraver, *v. a.* ob ciążać, większym, sroższym czynić; schwerer machen, e schweren; vergrößern. s', większym, sroższym zostać większeć, schwerer werden.

Agile, *a.* obrotny, prędki, chy bki, leicht, behend, geschwind.

Agilité, *f.* obrotność, chybkość prędkość, Behendigkeit, Leic tigkeit, *f.*

Agio, *m.* nadatek, *f.* ażyo, Aufgeld, *n.* Aufwechsel, Agio, *n.*

Agiotage, *m.* lichwa, *m.* W cher mit Geld, Wechseln ꝛc. *m.*

Agioter, *v. n.* lichwę brać ni słuszną od pieniędzy etc. m Geld oder Wechseln wuchern.

Agioteur, *m.* lichwiarz, *n.* Gel wucherer, *m.*

Agir, *v. n.* robić, czynić, pr cować, thun, handeln, thät seyn. — sur *qq. ou qc.*, sku kować, sprawować, wirk auf —, pour *qq.*; sprawia co, starać się o co, für j manden ein Geschäft besorge betreiben. — en, sprawow si

się, postępować, sich betragen, handeln, als —; il s'agit, idzie o co, rzecz, mowa iest o tym, tycze się tego, es betrifft, es ist die Rede.

Agissant, ante, *a.* pracowity, sprawny; sprawuiący, skuteczny, thätig, geschäftig; wirksam.

Agitation, *f.* ruch, *m.* ruszanie się, agitacya, poruszenie, wzruszenie; niespokoyność, smutek, *m.* heftige Bewegung, Unruhe, *f.*

Agiter, *v. a.* miotać; trzęść; ruchać, ruszać, rzucać, hin und her bewegen; *fig.* kłopotać kogo; kłócić, mięszać; burzyć, beunruhigen; aufwiegeln. — une question, zapytanie iakie roztrząsać, rozbierać, rozważać, eine Frage aufwerfen, untersuchen. Avoir l'esprit agité, mieć zabałamuconą głowę, den Kopf voll Gedanken haben. s', *r.* trzęść się, ruszać się; w poruszeniu bydź, sich heftig bewegen.

Agnat, *m.* krewny przez oyca, *m.* Verwandter von väterlicher Seite, *m.*

Agnation, *f.* pokrewieństwo po oycu, *n.* Agnation, Verwandtschaft von väterlicher Seite, *f.*

Agneau, *m.* baranek, *m.* iagnię, *n.* Lamm, *n.* de l' —, iagnięce mięso, *n.* Lammfleisch, *n.*

Agneler, *v. n.* okocić się, (o owcach), lammen.

Agnelins, *m. pl.* smusiki, *m. pl.* wełna ze skórek iagnięcych świeżo zdartych, *f.* Lämmerfelle, die nur auf einer Seite gegärbt sind, *n. pl.* Lämmerwolle, *f.*

Agnès, *f.* Agnieszka, *f.* młoda niewinna dziewczyna, Agnes, *f.* (Name); *fig.* iuuges ganz unschuldiges Mädchen, *n.*

Agnus, *m.* baranek boży z wosku etc. zrobiony, poświęcany, agnusek, *m.* wächsernes vom Papste geweihtes Lamm, *n.*

Agonie, *f.* konanie, umieranie, *n.* Todeskampf, *m. fig.* utrapienie, *n.* boleść, męka, *f.* Todesangst, *f.*

Agonisant, ante, *a.* konaiący, umieraiący, mit dem Tode ringend.

Agoniser, *v. n.* konać, umierać, pasować się z śmiercią, in den letzten Zügen liegen, mit dem Tode ringen.

Agrafe, *f.* haftka, przypinka, klamra, *f.* Häkchen, *n.* Spange; Klammer, *f.*

Agrafer, *v. a.* zapiąć, przypiąć, zuhäkeln, anhäkeln, anheften.

Agrandir, *v. a.* powiększać, *fig.* rozszerzać, rozprzestrzeniać, vergrößern, größer machen; *fig.* erweitern, erhöhen. s', *r.* powiększać się, rozszerzać sie etc. rosnąć, größer werden, sich ausbreiten.

Agrandissement, *m.* powiększenie, rozprzestrzenienie, rozszerzenie, podwyższenie, *n.* Vergrößerung; Erweiterung; Zunahme, *f.*

Agréable, *a.* agréablement, *ad.* przyiemny, powabny, miły, *ad.* przyiemnie, mile, angenehm, anmuthig; *fig.* wdzięczny, freundlich.

Agréer, *v. a.* upodobać sobie co, potwierdzić, łaskawie przyiąć co, genehm halten, genehmigen, annehmen. *n.* raczyć, zezwolić, angenehm, anständig seyn; wohlgefallen.

Agrégation, *f.* przyięcie kogo do bractwa etc., *n.* Aufnahme, Zusammenhäufung, *f.*

Agréger, *v. a.* przyiąć kogo do bractwa, cechu etc. in eine Gesellschaft, Gemeinschaft aufnehmen; häufen.

Agrément, *m.* zezwolenie, pozwolenie; przypodobanie, *n.* łaska, życzliwość; przyiemność, wdzięczność. przystoyność,

stoyność, *f.* wdzięk, *m.* ukontentowanie, *n.* Bewilligung, *f.* Beyfall, *m.* Annehmlichkeit, Anmuth, *f.* Vergnügen, *n.* — *pl.* modne stroie, *pl.* Modezierrathen, *m. pl.*

Agresseur, *m.* napaśnik, napastnik, *m.* Angreifer, angreifende Theil, *m.*

Agression, *f.* zatarga, napaść, *f.* naiazd, *m.* erste Angriff, Anfall, *m.*

Agreste, *a.* chłopski, wieyski; gruby, ludzki, wild; *fig.* bäuerisch, unhöflich.

Agricole, *a.* trudniący się uprawą roli, Ackerbau treibend.

Agriculteur, *m.* rolnik, gospodarz wieyski, *m.* Ackersmann, Landwirth, *m.*

Agriculture, *f.* uprawa roli, rolnictwo, *n.* Ackerbau, Feldbau, *m.*

Agrier, *m.* agrière, *f.* czynsze w urodzaiach dawane, *m.* Grundzins, der in Garben gegeben wird, *m.*

s'Agriffer, *v. r.* agriffer, *n.* pazurami trzymać, uchwycić się, sich mit den Klauen festhalten.

Agriministe, *m. et f.* ten, ta co stroie robi, Putzmacher, *m.* rinn, *f.*

Agriote, *f.* czarne albo kwaskowate wiśnie, Art wilder Kirschen, *f.*

Agripper, *v. a. fam.* chwytać, znykać łakomo, wegrapsen, begierig wegnehmen.

Agrouper, *v.* grouper.

Aguerrir, *v. a.* przyuczyć, przysposobić kogo do woyskowey sztuki, do oręża, zum Kriegsleben abrichten. *fig.* przyzwyczaić, przyuczyć kogo do pracy ciężkiey, gewöhnen, abrichten; durch Gewohnheit abharten. s', *r.* wyuczyć się rycerskiego rzemiosła, ein guter Soldat werden. *fig.* w czem pracowitym się ćwiczyć, sich an etwas mühsames gewöhnen.

Aguets. *m. pl.* sidła zastawione, *n.* zasadzka, *f.* Hinterhalt, *m.* Lauer, *f.*

Ah! *i.* ach! a! o! ach! o!

Ahan, *m. fam.* usilna praca, ciężka robota, *f.* schwere, saure Arbeit, *f.*

Ahaner, *v. n. fam.* głowę łamać, psuć sobie nad czem; pracować, saure Arbeit verrichten.

Aheurtement, *m.* krnąbrność, hardość, *f.* upor, *m.* Eigensinn, Starrsinn, *m.* Hartnäckigkeit, *f.*

s'Aheurter, *v. r.* (*à qc.*) trwać upornie przy czem, usadzić się na co, na swoim zdaniu przestawać, eigensinnig, hartnäckig auf etwas bestehen.

Ahi, *i.* ey! hoho! niestetyż; ach! ach! ey! o weh!

Ahuri, ie, *a. fam.* pomięszany, bestürzt, erschrocken.

Ahurir, *v. a. fam.* pomięszać kogo, bestürzt machen, in Furcht setzen.

Aï, *m.* leniwiec, *m.* Faulthier, *n.*

Aide, *f.* pomoc, *f.* ratunek, posiłek, *m.* pomocniczka; kaplica, *f.* Hülfe, *f.* Beystand, *m.* Gehülfinn; Kapelle, *f.*

Aide, *m.* pomocnik, *m.* Gehülfe, *m.* de camp; generaladjutant, *m.* Generaladjutant. — major, adjutant regimentowy, *m.* Regimentsadjutant, *m.*

à l'Aide, *ad.* za pomocą, za, przez, vermittelst (nur von Sachen), *i.* gwałtu! ratuycie! rata! zu Hülfe!

Aider, *v. a.* komu pomagać, dopomagać; w czém, helfen, beystehen; — *qq.* einem helfen; — *qq. de qc.* einem mit etwas helfen, beystehen; — *à qc.* zu etwas helfen, behülflich seyn. s'— *r.* sich helfen; — *de qc.* sich mit etwas helfen, einer Sache bedienen.

Aides, *f. pl.* czopowe, *n.* Steuer (besonders von Getränken), *f. pl*

Aïe! *i.* ach! o! auweh! ach!

Aïeul, *m.* e, *f.* dziad, dziadek, dziadunio, *m.* babka, babunia, *f.* Großvater, *m.* Großmutter, *f.*

Aïeux. *m. pl.* przodkowie, *m.* Voráltern, Vorfahren, *m. pl.*

Aigayer, *v. a.* płókać, kąpać, myć, waschen, schwemmen, spülen.

Aigle, *m.* orzeł, *m.* Adler, *m.*

Aiglon, *m.* orlę, *n.* junger Adler, *m.*

Aigre, *a.* kwaśny, ostry; kruchy, sauer; herbe; spröde (von Metallen). *fig.* gorzki, nieprzyiemny, ostry, przykry, unangenehm, hart, bitter; widerwärtig.

Aigre, *m.* ostrość, cierpkość, *f.* kwas, *m.* Säure, *f.* Saure, *n.*

Aigre-de-cèdre, *m.* napóy kwaskowaty, *m.* Art Limonade, *f.*

Aigre-doux, ouce, *a* słodkokwaskowaty, säuerlich süß.

Aigrefin, *m.* gatunek ryby morskiey. Rundfisch, *m. fig.* frant, *m.* Schlaukopf, *m.*

Aigrelet, ette, *a.* kwaskowaty, säuerlich.

Aigrement, *ad. fig.* przykro, ostro, empfindlich, bitter, spitzig.

Aigret, ette, *a.* przyiemno kwaskowaty, angenehm säuerlich.

Aigrette, *f.* czapla biała, *f.* łyszczak; płaskonoś, *m.* (ptak) kitka z piór tego ptaka. *f.* czub na koniach etc., *m.* kitka, *f.* przepinka z drogich kamieni, *n.* Art kleiner Reiher; Busch von Reiherfedern, *m.* Quaste auf einem Pferdekopfe ꝛc.; Zitternadel zum Putz, *f.*

Aigreur, *f.* kwasność, ostrość, *f.* kwas, *m.* Säure (der Früchte, des Weins ꝛc.,) *f. fig.* zaiątrzenie, *n.* nienawiść; gorycz, *f.* kłopot, frasunek, *m.* Erbitterung, Bitterkeit, *f.* Verdruß, *m.*

Aigrir, *v. a.* kwasić, kwaśno czynić, sauer machen, säuern. *fig.* iątrzyć, rozżarzać; gorszyć, erbittern, verschlimmern, ärger machen. s', *r.* zkwaśnieć, kwaśnieć, sauer werden. *fig.* rozżarzyć się, roziątrzyć się, sich erbittern, verschlimmern.

Aigu, uë, *a.* ostry, konczaty, scharf, spitzig. *fig.* przeraźliwy; krzykliwy, tęgi, gwałtowny; srogi, bolesny, durchdringend, schmetternd, kreischend (von der Stimme); heftig, schmerzhaft, hitzig (von Krankheiten).

Aigue-marine, *f.* tarzys, *m.* (kamień drogi), Aquamarin, *m.*

Aiguière, *f.* nalewka do rąk, *f.* dzbanuszek, *m.* Gießkanne, *f.*

Aiguierée, *f.* konew (*f.*) albo dzbanek pełen wody, *m.* Gießkanne voll, *f.*

Aiguillade, *f.* bodziec, poganiacz, *m.* Stachel zum Treiben der Ochsen, *m.*

Aiguille, *f.* igła, *f.* iczyczek u wagi, *m.* wierzchołek spiczasty wieży kościelnéy; piramida, *f.* obelisk; skazówka, *f.* indeks (u zegarka), *m.* igliczka do nawlekania, iglica, *f.* (ryba morska), igła magnesowa; Nadel, Nähnadel; Radirnadel; Zunge am Waagebalken; Kirchthurmspitze; Pyramide, *f.* Obelisk, *m.* Uhrzeiger, *m.* Schnürnadel, Magnetnadel, *f.* Nadelfisch, *m.*

Aiguillée, *f.* pasmo nici rozstrzyżone, *n.* nić, nitka, *f.* aufgeschnittene Strähne, *f.* Faden zum Nähen, *m. pl.*

Aiguiller, *v. a.* zdiąć kataraktę, den Staar stechen.

Aiguillette, *f.* tasiemka, *f.* zenkiel, sznurek do sznurowania, *m.* Nestelschnur, *f.* Schnürband, *n.*

Aiguilleter, *v. a.* zasznurować, zunesteln.

Aiguillettier, *m.* zenklarz, *m.* Nestelmacher, Nestler, *m.*

Aiguillier, *m.* iglarz; igielnik, *m.* Nadler, *m.* Nadelbüchse, *f.*

Aiguillon, *m.* żądło, *n.* kolec, *m.* Stachel, *m. fig.* pobudka, ponęta, *f.* Sporn, Antrieb, *m.*

Aiguillonner, *v. a. fig.* poganiać bodźcem, kolcem, pobudzać, zachęcać, antreiben, anspornen.

Aiguisement, *m.* zaostrzanie, ostrzenie, *n.* Schärfen, oder Spitzigmachen, *n.*

Aiguiser, *v. a.* ostrzyć, zaostrzyć, szlifować, zakończyć, schärfen, spitzen.

Ail, *m.* czosnek, *m.* Knoblauch, *m.*

Aile, *f.* skrzydło, *n.* Flügel, Fittig, *m. fig.* opieka, uchrona, *f.* Schutz, *m.* Hülfe, *f.*

Ailé, ée, *a.* skrzydlasty, pierzasty, geflügelt; gefiedert.

Aileron, *m.* skrzydełko, pióro, *n.* płetwa; łopatka w kole młyńskim, *f.* Flügelspitze; Floßfeder; Radeschaufel, *f.*

Ailleurs, *ad.* gdzie indziey, dokąd inąd, anderswo, anderwärts. d'—, zkąd inąd, z czego inszego; nad to, oprócz tego, anderswoher; überdieß, sonst, außerdem.

Aimable, *a.* przyiemny, miły, miłośny, ukochany, liebenswürdig.

Aimant, *m.* magnet, magnes, *m.* Magnet, *m.*

Aimanter, *v. a.* magnetem nacierać, magnetyzować, mit Magnet streichen.

Aimantin, ine, *a.* magnesowy; magnetisch.

Aimée. *f.* Amata. *f.* (Weibername).

Aimer, *v. a.* kochać się w czem, miłować kogo; zakochać się; lubić co, lieben, lieb haben; verliebt seyn. — à, lubić, rad mieć, czynić co, Vergnügen woran finden, etwas gern thun; Liebhaber von etwas seyn. — mieux, woleć, lieber haben, lieber wollen, lieber thun; vorziehen. s' — dans un lieu, rad gdzie bywać, lubić gdzie przebywać, gern an einem Orte seyn.

Aine, *f.* łono, *n.* brzucha niższa część, *f.* pręcik do wędzenia śledzi, *m.* Schaamleiste, *f.* Stöckchen, das man durch die Heringsköpfe steckt, *n.*

Ainé, ée, *s. et a.* starszy, pierworodny, älter, erstgeboren; der, die ältere, älteste (Sohn, Tochter).

Ainesse, *f.* pierworodziny, *pl.* Erstgeburt, *f.*

Ainsi, *ad. et c.* tak, takim albo tym sposobem, so, also; dergestalt. — que, tak-iak; skoro tylko, tegoż czasu, so wie, eben so wie. ainsi soit-il! amen! niech się stanie! Amen!

Air, *m.* powietrze, *n.* wiatr, *m.* postać, postawa, mina, *f.* kształt, giest, sposób postępowania; melodya; arya, pieśń, piosnka. *f.* Luft; *f.* Wind; *m.* äußerliche Ansehn, *n.* Geberde, Miene, Art sich zu betragen, zu handeln ꝛc.; *f.* Lied oder Singstück, *n.* Arie; Melodie, *f.* [illegible]adre l'—, odetchnąć, frische Luft schöpfen. parler en l'—, na wiatr gadać, unnütze Worte verschwenden. — prendre des airs, uprządź sobie co w głowie, vornehm thun, sich etwas einbilden.

Airain, *m.* gatunek miedzi, *f.* Erz, Kupfererz, *n.* — d'—. *fig.* nieczuły, zakamieniały, hart, unempfindlich.

Aire, *f.* boisko, boiewisko. klepisko, *n.* płaszczyzna, *f.* gniazdo ptaka drapieżnego; ptasznicze boisko; koło iasne wkoło słońca etc. *v.* Tenne; Fläche, *f.* Nest eines Raubvogels, *n.* Vogelheerd, *m.*

Airée, *f.* boiewisko pełne czego, *n.* eine Tenne voll Garben, *f.*

Airelle, *ou* mirtille, *f.* mirtowa iagoda. *f.* mirt, *m.* Heidelbeere, *f.* Heidelbeerbusch, *m.*

Ais, *m.* deska, tarcica, *f.* Brett, *n.* Diele, *f.*

Aisance, *f.* łatwość, *f.* zaniedbanie przyiemne, *n.* nieprzesadzane maniery, *pl.* Leichtigkeit, Ungezwungenheit, *f.* Anstand, *m. fig.* maiętność; wygoda, *f.* Wohlstand, *m.* Bequemlichkeit, *f.* aisances, *pl.* prywet, *m.* heimliches Gemach, *n.*

Aise, *f.* radość, uciecha; wygoda, *f.* pokóy, *m.* wyżywienie, słuszne opatrzenie, *n.* Freude, Bequemlichkeit, Gemächlichkeit, *f.* Wohlstand, *m.* à l'—, wygodnie, bez trudności, bequem, gemächlich, leicht.

Aise, *a.* rad, wesół, kontent, froh, freudig.

Aisé, ée, *a.* łacny, łatwy, snadny; wygodny; swobodny, nieprzymuszany; maiętny, leicht, bequem, gemächlich; frey, ungezwungen; wohlhabend.

Aisement, *m.* prywet, *m.* heimliches Gemach, *n.*

Aisément, *ad.* łatwo, bez trudności, leicht, bequem.

Aisseau, *v.* Aissette.

Aisselle, *f.* pacha, *f.* podpasze, *n.* Achselhöle, *f.*

Aissette, *f.* ou Aisseau, *m.* toporek, *m.* siekierka, *f.* kleine Art, *f.*

Aissieu, *v.* Essieu,

Aix la Chapelle, *m.* Akwisgran, *n.* Aachen, *n.*

Ajourné, *m.* pozwany, zapozwany, *m.* der Vorgeladene, *m.* — ée, *a.* vorgeladen; verschoben.

Ajournement, *m.* zapozwanie, pozew, *m.* Vorladung vor Gericht, *f.*

Ajourner, *v. a.* pozwać kogo, dać komu pozew, vorladen, citiren; verschieben, aussetzen.

Ajouter, *v. a.* przydać, przyłączyć, przyłożyć, hinzusetzen, hinzufügen, beyfügen; — foi, wierzyć, uwierzyć, Glauben beymessen.

Ajustement, *m.* rozporządzenie, poprawianie, rozłożenie; odzienie, przyozdobienie, *n.* ozdoba, *f.* ubior, *m.* ugoda, *f.* uspokoienie, *n.* Zurechtmachen, Einrichten, Anpassen; *n.* Putz, Anzug; Vertrag, *m.*

Ajuster, *v. a.* sposobić, stosować do czego; narychtować, ustawić, sporządzić; poprawić; ustroić, ubrać, przyozdobić; przystosować co do czego, złączyć co z czem, pogodzić, iednać; zurecht machen, einrichten; berichtigen; genau worauf passen, richten; putzen, zierlich ankleiden; vereinigen, beylegen, schlichten; zusammen reimen. s', *r.* gotować się, przysposabić się; stosować się, przychylać się do czego, dogadzać; zgadzać się; stroić się, ubierać się, sich anschicken, sich gefaßt machen; sich wornach richten; sich mit einander verstehen; sich putzen.

Alaiter, *v.* Allaiter.

Alambic, *m.* alembik, *m.* Destillirkolben, Brennkolben, *m.* Destillirblase, *f. fig.* passer par l'—, dochodzić z gruntu, genau untersuchen.

Alambiqué, ée, *a. fig.* nadęty, zbyt wyniosły, wert hergeholt, schwülstig; zu fein, gekünstelt.

Alambiquer, *v. a.* pder: s', *r. fig.* l'esprit, psuć, łamać sobie głowę; sich den Kopf zerbrechen. — l'esprit *à qq.*, głowę komu zawrócić, den Kopf verwirren.

Alan, *m.* pies wielki, brytan, *m.* Saufänger, Hetzhund, *m.*

Alarguer, *v. n.* puścić się w morze, odbić od lądu, in See stechen.

Alarme, *f.* trwoga, *f.* hałas, zgiełk, postrach, *m.* Lárm, Auflauf, *m. fig.* strach, *m.* boiaźń, *f.* niepokóy, *m.* niespokoyność, Schrecken, *m.* Unruhe, Beſtürzung, Furcht, *f.*

Alarmer, *v. a.* trwożyć, stwożyć, straszyć, przestraszyć, in Furcht und Schrecken ſetzen; beunruhigen. s', *r.* zatrwożyć się, przestraszyć się, bać się, erſchrecken, ſich beunruhigen, ängſtigen.

Albanie, *f.* Albania, *f.* Albanien, *n.* nois, nien, *m.* albańczyk, Albaner, *m.* nien, *a.* ński, niſch.

Albâtre, *m.* alabastr, *m.* Alabaſter, *m. fig.* biały kolor, *m.* hohe weiße Farbe, *f.*

Albe, *v.* Able.

Albe Grecque, *f.* Belgrad, *m.* griechiſch Weiſſenburg, Belgrad, *n.*

Albe-Royale, *f.* Białogrod wielki, *m.* Stuhlweiſſenburg, *n.*

Alberge, *f.* brzoskwinia mnieysza, *f.* Frühpfirſiche, *f.*

Albergier, *m.* brzoskiew, brzoskwinia mnieysza, *f.* Frühpfirſichbaum, *m.*

Albert, *m.* Woyciech, *m.* Albert, Albrecht, *m.* (Namen).

Albicore, *m.* ryba morska, *f.* große Makreele, *f.*

Albin *v.* Aubin.

Albion, *v.* Angleterre.

Albran, *m.* kaczę dzikie, *n.* junge wilde Ente, *f.*

Albrené, ée, *a. fig.* pogruchotany, pobity, übel zugerichtet.

Albrener, *n.* młode kaczki dzikie łowić, junge wilde Enten fangen.

Album, *m.* książka na pamiątkę przyiacioł przeznaczona, Stammbuch, *n.*

Alcade, *m.* sędzia w Hiszpanii, *m.* ſpaniſche Gerichtsperſon, *f.*

Alcaliser, *v. a.* sól chymiczną z czego wyciągnąć, alkaliſch machen.

Alchimie, *f.* alchymia, *f.* Alchymie, Goldmacherey, *f.*

Alchimique, *a.* alchymiczny, alchymiſtiſch.

Alchimiste, *m.* alchymista, *m.* Alchymiſt, Goldmacher, *m.*

Alcoran, *m.* alkoran, *m.* Koran, *m.*

Alcove, *f.* alkierz, *m.* Alkoven, *m.*

Alcyon, *m.* zimorodek, ptak, *m.* Seeamſel, *f.* Eisvogel, *m.*

Alectorienne, *a. f.* pierre —, kamień kapłuni, *m.* Hahnenſtein, *m.*

Alègre, *a.* alégrement, *ad.* wesoły, ochotny, choży, *ad.* wesoło, ochoczo, munter, luſtig, aufgeräumt.

Alégresse ou allégresse, *f.* radość, ochota, wesołość, chybkość, *f.* Freudigkeit, Munterkeit, Fröhligkeit, *f.*

Alembic, *v.* Alambic,

Alêne, *f.* szydło, *n.* szwayca, *f.* Pfriem, *m.* Ahle, *f.*

Alênier, *m.* ten co szydła robi albo niemi handluie, Ahlenkrámer, Ahlenſchmied, *m.*

Alénois, *m. v.* Cresson.

Alentir, *v.* Ralentir.

Alentour, (ou à l'entour, *ad*) około, na około, ringsherum; d'alentour, okoliczny, umliegend. *pl.* okolica, die umliegende Gegend.

Alerte, *a.* wesoły, choży, żywy, żwawy, munter, wachſam, luſtig, lebhaft; *f. m.* hałas, *m.* unvermutheter Lárm, *m.*

Aleu, *v.* Alleu.

Alevin, *m.* alevinage, *m.* narybek drobny, dróbrybi, *m.* Fiſchbrut, *f.* junge Satzfiſche, *m. pl.* Fiſchſaame, *m.*

Aleviner, *v. a.* — un étang, osadzić staw narybkiem drobnym, narybić, einen Teich mit Fiſchbrut beſetzen.

Alexan-

Alexandre, *m. et f.* Alexander, *m.* dra, *f.* Alexander, *m.* dra, *f.*

Alexandrie, *f.* Alexandria, *f.* Alexandrien, *n.*

Alexipharmaque, Alexitère, *a.* na truciznę do zażywania dobry, giftabtreibend. *m.* lékarstwo na truciznę, *n.* Mittel gegen das Gift, *n.*

Alezan, ou Alzan, ane, *a.* gniady, bułany, cisawy, fuchsroth (von Pferden).

Alezan, *m.* koń gniady, bułany, cisawy, Fuchs, *m.* (Pferd).

Alfane, *f.* klacz, kobyła arabska, *f.* arabiſche Stute, *f.*

Algarade, *f. fam.* zniewaga, hańba, napaść, *f.* grobe Beleidigung, *f.*

Algazel, *f.* koza dzika, *f.* arabiſche Ziege, *f.*

Algèbre, *f.* algiebra, *f.* Algebra, Buchſtabenrechnung, *f.*

Algébrique, *a.* algiebraiczny, algebriſch.

Algébriser, *v. n.* kochać się w algiebrze; wiele o niéy rozprawiać, ſich auf die Algebra legen, viel davon ſprechen.

Algébriste, *m.* algiebraista, algiebrzysta, *m.* Algebraiſt, *m.*

Alger, *m.* Algier, *n.* érien, *a. et S.* Algierczyk, Algierer, *m.* Algierski, algieriſch, *a.*

Algorithme, *m.* nauka rachowania liczbami, *f.* Rechnenkunſt mit Zahlen, *f.*

Alguazil, *m.* pachołek czyli sługa sądowy w Hiszpanii, *m.* ſpaniſcher Scherge, *m.*

Algue, *f.* porost morski, *m.* morska trawa, *f.* Meergras, Seeſchilf, *n.*

Alibanies, *f. pl.* bagazyi indyiskiey gatunek, *f.* Art indiſcher Kattune, *m.*

Alibi-forain, *m. fam.* nikczemna wymówka, *f.* wykręty, *m. pl.* kahle Ausflucht, *f.*

Aliboron, *m. fam.* frant, wykrętarz, *m.* ein liſtiger Kautz, *m.*

Alica, *m.* gatunek pszénicy, pęczaku, Art Waizen, *m.*

Aliénable, *a.* przedayny, zbyty, zbywalny, veräußerlich.

Aliénation, *f.* pozbycie, zprzedanie, oddalenie, *n.* Veräußerung, *f. fig.* d'esprit, szaleństwo, *n.* oziębłość, nienawiść, *f.* Wahnſinn, *m.* Verrücktheit, *f.* — des esprits, zniechęcenie umysłów, Abwendung, Abneigung, *f.*

Aliéner, *v. a.* zbywać co, pozbywać nad czem władzę, przedać co, veräußern. *fig.* odrażać, odwracać, oddalać kogo od czego, abwendig machen. — l'esprit, zakręcić, zawrócić komu głowę, pomięszać rozum, den Verſtand verrücken; avoir l'esprit aliéné, mieć pomięszanie zmysłów, verrückt ſeyn. s', *r.* (*de qq.*) odrażać się, oddalać się, stronić od kogo, Jemandes Umgang meiden.

Alignement, *m.* pod sznur narychtowanie, stawianie etc. *n.* Abmeſſung nach der Schnur, *f.*

Aligner, *v. a.* pod sznur stawiać, rychtować etc. nach der Schnur abmeſſen; in gerade Richtung ſtellen, w prostym kierunku ustawić. s'—, *r.* w prostym rzędzie stawać, ſich in gerader Reihe neben einander ſtellen.

Aliment, *m.* pokarm, *m.* żywność, strawa, *f.* Nahrungsmittel, *n.* Nahrung, *f.* alimens, *pl.* żywność, *f.* wyżywienie, Unterhalt, *m.*

Alimentaire, *a.* do żywności, do wyżywienia czyiego służący, zum Unterhalte gehörig.

Alimenter, *v. a.* żywić, żywność dawać, utrzymywać kosztem swoim, ernähren, nähren, bekóſtigen.

Alinéa, *m.* nowa linia, *f.* (w pisaniu), friſcher Zeilenanfang, *m.*

Alin-

Alinger, *v. a.* w bielizne opatrzyć, mit Leinenzeug versehen.
Alison, *f.* Alżusia, Elżbietka, *f.* Elisabethchen, *n.* (Name).
Alité, ée, *a.* chorobą złożony, bettlägerig.
Aliter, *v. a.* złożyć kogo w łóżko (o chorobach), bettlägerig machen. s'—, *r.* zachować; bydź chorobą złożonym, sich Krankheit halber zu Bette legen.
Allaitement, ou alaitement, *m.* Säugen, *n.*
Allaiter, *v. a.* säugen, stillen.
Allant, *m.* idący, Gehender, *m.*
Allant, ante, *a.* co lubi biegać, gern herumlaufend.
Alléchement, *m.* przyłuda, ponęta, *f.* powab, *m.* Lockung, Lockspeise, *f.*
Allécher, *v. a.* łudzić, wabić, locken, anlocken.
Allée, *f.* przeyście, chodzenie, *n.* ulica z drzew, alea, *f.* Gang; Lustgang, *m.* Allee, *f.* allées et venues, *pl.* chodzenie; bieganie, latanie, *n.* Hin- und Herlaufen in einem Geschäfte, *n.*
Allégateur, *m.* przywodzący, przytaczaiący co, namieniacz, *m.* Anführer (einer Stelle ꝛc.), der etwas zu seiner Vertheidigung anführt, *m.*
Allégation, *f.* przywodzenie, przytaczanie, *n.* cytacya, *f.* dowód, *m.* Anführung (einer Stelle), *f.* angeführter Grund, *m.*
Allégement, *m.* Allégeance, *f.* ulżywanie, ulżenie, *n.* ulga, *f.* Erleichterung, Linderung, *f.*
Alléger, *v. a.* uiać ciężaru, erleichtern. *fig.* ulżywać, lindern.
Allégorie, *f.* alegorya, *f.* mówienie przez podobieństwa, *n.* Allegorie, verblümte Rede, *f.*
Allégorique, *a.* alegoryczny, figuryczny, niewłaściwy, allegorisch, verblümt.
Allégoriser, *v. a.* alegoryzować, alegorycznie mówić, tłómaczyć, verblümt reden oder auslegen.
Allégoriseur, *m.* wszędzie, w każdey mowie alegoryi szukaiący, der alles auf eine verblümte Art auslegen will.
Allégoriste, *m.* alegorysta, wykładacz alegorycznych sensów, *m.* der einen Schriftsteller auf eine verblümte Art erklärt.
Alleguer, *v. a.* przywodzić, przytaczać, anführen (eine Schriftstelle, zur Ursache ꝛc.); vorbringen.
Allemagne, *f.* Niemcy, *pl.* Deutschland, *n.* mand, *s. et a,* Niemiec, Niemiecki, *a.* Deutscher, *m.* deutsch, *a.*
Allemande, *f.* niemiecki taniec, *m.* Name eines deutschen Tanzes und Musikstückes, *m.*
*Aller, *v. n.* iść; póyść gdzie, dokąd, precz; iechać, gehen; sich erstrecken; ergießen; fortgehen, reisen. — par terre, par mer, puścić się, iść, iechać lądem, okrętem, na wodzie, zu Lande, zur See reisen. — à cheval, iechać na koniu, reiten. — en voiture, en carosse etc., iechać w powozie, w karecie etc. in der Kutsche ꝛc. fahren. — en litière; dać się zanieść. nieść w lektyce, sich in der Sänfte tragen lassen. — à tâtons, pomacku chodzić; niewypadać, nieskładać się, stroić, stać, tappen; stehen, anstehen, sich schicken, (von Kleidungsstücken ꝛc.). — travailler, iśdź do roboty, an die Arbeit gehn. — bien, na dobrey drodze bydź, auf dem rechten Wege seyn; gut anstehen (von Kleidern ꝛc.). — (*à qq.*) udać się, przystąpić do kogo, auf einen zugehen, sich an ihn wenden, (*à qc.*) piąć się, postępować ku czemu; zmierzać, tyczeć się, nach etwas streben, auf etwas abzwecken. — aux opinions, do głosowania czyli do dawania kresek przystąpić, Stimmen sammeln. — faire qc., udać się; iąć się, brać się do czego; iść co czynić, etwas thun wollen, es bald thun. — à tant, tyle wynosić, sich auf so viel belaufen. — avec prudence, rostropnie sobie postępować, mit Klugheit verfahren. se laisser — (*à qc.*) dać się uiąć, pozwolić, niewzbraniać się, uwodzić się, sich hingeben, nicht widerstehen. se laisser — sur... spuścić się, upaść na co, hinsinken auf. il y va de qc., idzie o..., es gilt, betrifft eine Sache. s'en aller, *v.* odeyść, odiechać, udać się dokąd, póyść precz; uchodzić, upływać; obedrzeć się; obetrzeć się; zestarzeć się, weggehen, fortgehen; verfliegen, vergehen; sich abnutzen. faire en — kazać póyśdź precz, wegtreiben, weggehen heißen.
Aller, *m.* chodzenie, *n.* das Gehen, *n.*
Alleu, *m.* un franc, maiętność lenna wolna od wszystkich ciężarów, freyes Erblehn, *n.*
Alliage, *m.* zmięszanie, przymieszanie przysady, *n.* przysada, przyprawa, *f.* Vermischung durchs Schmelzen; Legirung, *f.* Zusatz, *m. fig.* zmięszanie, związanie, *n.* Beymischung, *f.*
Alliance, *f.* przymierze, powinowactwo; związek, *m.* Verbindung, Verwandtschaft (durch Heyrath), *f.* Bund, *m.* Bundniß, *n. fig.* zmięszanie, *n.* Mischung, *f.*
Allié, ée, *p. et a.* zpokrewniony, złączony, ziednoczony etc. verwandt; verbunden, vermischt. argent, or allié, srebro, złoto próby iakiéy, mit Zusatz vermengtes Silber, Karatgold, *n. S. m. et f.* pokrewny, powinowaty; sprzymierzony, *m.* Verwandte, *m. et f.* Bundesgenosse, *m.*
Allier, *v. a.* pomięszać, przyłączyć co do czego, złączyć z sobą, zmięszać co z czem; wiązać, złączyć kogo z familią, zpowinowacić kogo z kim, vermischen, verbinden; vereinigen (besonders durch Heyrath). s', *r.* ziednoczyć się, złączyć się z czem; zpowinowacić się z kim; weyść, wstąpić w związek, związek, przymierze czynić, sich verbinden, vereinigen; ein Bundniß schließen.
Allier, *m.* siatka na przepiórki i kuropatwy, *f.* Steckgarn zum Rebhühner- und Wachtelfange, *n.*
Allobroge, *m.* prostak, dureń, grubian, *m.* ungehobelter, dummer Mensch, Grobian, *m.*
Allodial, ale, *a.* dziedziczny, właściwy, własny, eigen, erblich. bien —, *m.* maiętność dziedziczna, Erbgut, Eigengut, *n.*
Allodialité, *f.* dziedzictwo, *n.* Erblichkeit, Lehnzinsfreyheit, *f.*
Alloué, *m.* plenipotent, prokurator, komisarz; chłopiec rzemieślniczy, co wyterminowawszy, u maystra swego na czas za czeladnika zostać musi, *m.* Bevollmächtigter, Verweser; losgesprochener Lehrbursche, der bey seinem Meister als Gesell arbeitet, *m.*
Allouer, *v. a.* aprobować, przepuścić, potwierdzić. (o rachunkach); zugestehen, einräumen, gelten lassen, (besonders von Rechnungen).
Allumer, *v. a.* zapalić, anzünden. *fig.* wzniecać, podniecać, pobudzać, anzünden, entzünden. — les passions, wzbudzić namiętności, die Leidenschaften erregen. — la colère

de qq., do gniewu pobudzić, Jemanden zornig machen. s', *r.* zapalić się, zająć się, wszczynać się, anbrennen, sich entzünden; entbrennen.

Allumette, *f.* siarka, *f.* (do krzesiwa) Schwefelhölzchen, *n*

Allure, *f.* chód, krok, *m.* Gang, *m.* allures, *pl.* ślad, szlak, tropy, *pl. m.* Spur des Wildes, *f. fig.* postępki, *m.* Gänge, *m. pl.*

Allusion, *f.* przytyk, *m.* Anspielung, *f.*

Almadie, *f.* czołne indyiskie, *n.* indianischer Nachen, *m.*

Almanach, *m.* kalendarz, *m.* Almanach, Kalender, *m.*

Almandine, *f.* albandyk, rubin, *m.* Karfunkel, *m.*

Aloès, m. aloes, *m.* aloa, *f.* Aloe, *f.* Aloesaft, *m.*

Aloi, *m.* liga, *f.* próba, cecha, *f.* (monety, złota), Gehalt des Silbers oder Goldes, *m. fig.* próba, *m.* dobroć; cecha rzeczy dobra albo zła, *f.* gute oder schlechte Eigenschaft, *f.*

Alonge, ou allonge, *f.* dodatek, przedłużenie, Verlängerungsstück, *n.*

Alongement, ou allongement, *m.* rozprzestrzenienie na dłuż, *n*, Verlängerung, *f. fig.* zwłoka, odwłoka, *f.* Verzögerung, *f.*

Alonger, ou allonger, *v. a.* przedłużać, rozciągać, verlängern; ausdehnen. *fig.* zwłaczać, przedłużać, verzögern. s', *r.* dłuższym stać się; ciągnąć się, länger werden, sich dehnen, sich verlängern.

Alopécie, *f.* ołysienie, włosów wypadanie, *n.* Ausfallen der Haare, *n.*

Alors, *ad.* w ten czas, wtedy, tedy, damals, alsdann, dann.

Alose, *f.* sardela, *f.* Alse, Else, *f.* (Fisch).

Alouchi, m. gummi, żywica woniąca, wohlriechendes Gummi, *n.*

Alouette, *f.* skowronek, *m.* Lerche, *f.*

Alourdir, *v. a.* zhukać, *fam.* betäuben, erschweren, (den Kopf, Körper).

Alouvi, e. *a. fam.* bardzo głodny, nienasycony, heißhungrig.

Aloyage, *v.* Alliage.

Aloyau, *m.* szrotowa pieczenia, *f.* Rückenstück (vom Ochsen), *n.* Lendenbraten, *m.*

Aloyer, *v.* Allier.

Alpargates, ou Alpargastes, *m. pl* kurpie postoły, *pl.* Bast- oder Binsenschuhe, *m. pl.*

Alphabet, *m.* alfabet, *m.* abiecadło, *n.* elementarz, *m.* Alphabet, ABC-Buch, *n.*

Alpes, *f. pl.* góry alpiyskie, *m. pl.* Alpen, *f. pl.*

Alphabétique, *a.* abiecadłowy, alphabetisch.

Alphanet, *m.* sokoł z Tunisu, *m.* Falke von Tunis, *m.*

Alphonse, *m.* Alfons, *m.* Alphons, *m.* (imię męskie).

Alquifoux, *m.* ołów pewny w Anglii, *m.* Art Bleyglanz, *m.*

Alsace, *f.* Alsacya, *f.* Elsaß, *n.*

Alte, *v.* Halte.

Altérable, *a.* odmienny, einer Veränderung fähig, veränderlich.

Altérant, ante, *a.* pragnienie czyniący, Durst erweckend.

Altératif, tive, *n.* odmienić mogący, was verändern kann.

Altération, *f.* odmiana, *f.* zfałszowanie; pomięszanie; umysłu poruszenie; łaknienie, pragnienie, *n.* nachtheilige Veränderung; Verfälschung; Bestürzung, Gemüthsbewegung; *f.* heftiger Durst, *m.*

Altercation, *f.* zwada, *f.* spór, swar, *m.* Zank, Streit, Hader, *m.*

Altéré, ée, *p. et a.* odmieniony, zfałszowany, zepsuty; upragniony, łaknący; pomięszany, zdumiały, verändert, verfälscht; durstig; bestürzt. — de sang, blutgierig. — de la soif des richesses, geldgierig.

Altérer, *v. a.* odmieniać w gorsze; zfałszować, psuć; pragnienie, łaknienie, czynić; pomięszać, przerazić kogo czem, verändern (auf eine nachtheilige Art); verfälschen; Durst erregen; bestürzt machen. s', *r.* odmienić się w gorsze, zepsuć się, psuć sie, spodleć, schlechter werden, verderben.

Alternatif, ive *a.* na przemiany, abwechselnd.

Alternation, *f.* zamiana, *f.* Verwechselung, *f.* Umwechseln, *n.*

Alternative, *f.* wolność iedno sobie z dwóch rzeczy obrać; alternata, przemiana, przemianka, *f. pl.* Wahl unter zwey Dingen, *f.*

Altesse, *f.* — royale, Królewska Mość, *f.* königliche Hoheit, *f.* — sérénissime, Xiążęca Mość, *f.* Durchlaucht, *f.*

Altier, ère, *a.* pyszny, dumny, hochmüthig, stolz.

Altimétrie, *f.* nauka o wymierzeniu wysokości, *f.* Wissenschaft, die Höhen zu messen, *f.*

Altin, *m.* Altyn, *m.* Altin, *m.* (russische Münze).

Aluco, *m.* sów rodzay, *m.* Art Eule, *f.*

Alude, *f.* skóra farbowana, *f.* gefärbtes Leder, *n.*

Alumineux, euse, *a.* hałunisty, hałunowy, alaunartig.

Alun, *m.* hałun, *m.* Alaun, *m.*

Aluner, *v. a.* w hałunie namoczyć, hałunem zaprawić, napuścić, hałunować, mit Alaunwasser bestreichen.

Alvéolaire, *a.* do czeluści należący, zur Zahnlade gehörig.

Alvéole, *m.* gniazdo, łoże zębowe; dzienie, *n.* komórka z wosku w ułu; dziurka, *f.*

wydrążenie, *n.* czaszka u żołędzi etc. *f.* Zahnlade; Honigzelle; Höhlung, *f.* Schüsselchen der Eichel, *n.*

Amabilité, *f.* przyiemność, *f.* Liebenswürdigkeit, *f.*

Amadis, *m.* zarękawki, *pl.* Art Manschette, *f.* oder kleiner Halbärmel zum Anstecken, *m.*

Amadote, *f.* amadotka gruszka, *f.* Amadotenbirne, *f.* grusza amadota, (drzewo), *m.* Amadotenbirnbaum, *m.*

Amadou, *m.* hupka, *f.* Feuerschwamm, Zunder, *m.*

Amadouement, *m.* podchlebstwo, *n.* karesy, *pl.* Schmeicheley, *f.*

Amadouer, *v. a.* podchlebiać; udobruchać, ułagodzić, liebkosen, schmeicheln; besänftigen.

Amaigrir, *v. a.* wychudzić, wypłonić, wysuszyć ziemię; przyciosać, zakończać, mager machen, auszehren; scharfeckig behauen. *n. et s'* — *r.* chudnąć, mager werden, abzehren.

Amaigrissement, *m.* wychudzenie, *n.* chudnienie, *n.* Magerwerden, Abnehmen, Abzehren, *n.*

Amande *f.* migdał, *m.* jądrko w pestce, *n.* Mandel, *f.* Mandelkern; Kern des Steinobstes, *m.*

Amandé, *m.* mléko z migdałów wiercianych, *n.* Mandelmilch, *f.*

Amandier, *m.* migdał, *m.* Mandelbaum, *m.*

Amant, *m.* ante, *f.* kochanek, *m.* nka, *f.* Liebhaber, *m.* rinn, *f.* — *pl.* Verliebte, *pl.*

Amaranthe, *f.* brunat, szarłat, amarant, *m.* Amarant, *m.* Tausendschön, *n.* (Blume).

Amaranthe, *a.* amarantowy, amarantfarbig.

Amarantine, *f.* zawilec, zawiłek; gatunek tulipanów, *m.* Art Anemonen; gewisse Tulpensorte, *f.*

Amarelle, *f.* gatunek wiśni, *f.* Art Kirschen, *f. pl.*

Amarrage, *m.* spuszczanie kotwicy okrętowéy, *n.* Ankern des Schiffes, *n.*

Amas, *m.* kupa, gromada, moc, siła, *f.* Anhäufung, *f.* Haufen, *m.*

Amasser, *v. a.* zgromadzić, zbierać, zkupić, häufen, sammeln, zusammenbringen, versammeln. s', *r.* zgromadzić się, zebrać się; zchodzić się, ziechać się, sich versammeln; sich anhäufen.

Amateur, *m.* trice, *f.* kochanek, miłośnik czego, kochaiący się w czem, Liebhaber, *m.* inn, *f.*

Amazone, *f.* amazone, *f.* amazonka; rycerka heroina, *f.* Amazone, *f.* kriegerisches, beherztes Frauenzimmer, *n.*

Ambassade, *f.* poselstwo, *n.* Gesandtschaft, *f.* Gesandtschaftspostęn, *m. fam.* Botschaft, mundliche Bestellung, *f.*

Ambassadeur, *m.* poseł wielki, *m.* Gesandter, Großbotschafter, *m. fam.* posłaniec, *m.* Abgeschickter, *m.*

Ambassadrice *f.* posłowa, *f.* Gemahlin des Gesandten, *f. fam.* posłanka, *f.* Abgeschickte, *f.*

Ambe, *m.* Ambo (w loteryi), *n.* zwey verbundene Nummern im Lotto.

Ambesas, m. oba esy, (w kostkach), zwey Asse (im Würfelspiel).

Ambidextre, *a.* oboręczny, der, die rechts und links ist.

Ambigu, ue, *a.* dwuwykładny, obostronny; wątpliwy, zweydeutig; zweifelhaft.

Ambigu, *m.* kolacya, na którą potrawy z wetami i fruktami daią, *f.* Mahlzeit, wo Kaltes und Warmes, nebst Obst und Gebackenem zugleich aufgesetzt wird. *f. fig.* mięszanina, *f.* Gemenge von entgegengesetzten Dingen, *n.*

Ambiguité, *f.* dwuznaczność, dwuwykładność; wątpliwość, *f.* Zweydeutigkeit, *f.* Doppelsinn, *m.* Dunkelheit, *f.*

Ambigûment, *ad.* dwuwykładnie, wątpliwie, zweydeutiger Weise.

Ambitieux, euse, *a.* górnomyślny, wysokomyślny, wyniosły, pyszny; sławy chciwy, ehrsüchtig, ehrgeizig; *S. m. et f.* Ehrsüchtige, *m. et f. fig.* wymyślny, wykwintny, allzu gesucht.

Ambition, *f.* ambicya, pycha, chciwość sławy, wyniosłość umysłu, *f.* Ehrgeiz, *m.* Ehrsucht, Ehrbegierde, *f.*

Ambitionner, *v. a.* piąć się, do czego z pychy, aus Ehrsucht oder Ehrbegierde wornach streben, sich bewerben, sehnlich wünschen.

Amble, *m.* iednochodzca, *f.* iednochodnik, *m.* Paß der Pferde; Zeltergang; Zelter, Paßgänger, *m.*

Ambleur, *m.* podkoniuszy, *m.* Unterbereiter, *m.*

Ambłyopie, *f.* wzrok krótki, *m.* Dunkelheit des Gesichts, *f.*

Ambon, *m.* chór w kościele, *m.* Emporkirche, *f.* Singchor, *m.*

Ambre, *m.* ambra, *f.* Ambra, *m.* jaune, bursztyn, *m.* Bernstein, *m.*

Ambré, ée, *a.* ambrą pachnący, nach Ambra riechend.

Ambrer, *v. a.* ambrą kadzić, przyprawić, mit Ambra räuchern.

Ambrette, *f.* Bisamblume, *f.* poire d' —, *f.* ambrówka, ambretka, *f.* Bisambirne, *f.*

Ambroise, *m.* Ambrozy, Ambrosius, *m.* (Name).

Ambroisie, ou Ambrosie, *f.* pokarm, *m.* albo strawa bogów, *f.* Götterspeise, *f. fig.* co bardzo dobrze smakuie, przysmaczek, *m.* etwas Wohlschmeckendes, *n.*

Ambulant, ante, *a.* wędruiący, tołaczy, tułacki, umherziehend, unstät. — Hôpital —, Feldspital, *n.*

Ambulatoire, *a.* z mieysca na mieysce przenoszący się; odmienny, was nicht an einem Orte bleibt; veränderlich.

Ame, *f.* dusza, *f.* serce; życie, *n.* duch, człowiek, *m.* sumnienie, *n.* Seele, *f.* Herz, *n.* Geist, *m.* Mensch, *m.*; Leben, *n.* Gewissen, *n. fig.* dusza, treść, *f.* Hauptsache, *f.* Geist und Leben; Beyschrift, *f.* Motto, *n.*

Amé, *a.* et féal, miły i wierny, (tytuł w kancelaryi), (im Kanzeleystyle), Lieber Getreuer.

Améleon, *m.* gatun kwiaziabłek, *n.* Art Aepfelwein, *m.*

Amélie, *f.* Amalia, Amalia, *f.* (Name).

Amélioration, *f.* polepszenie (maiętności), *n.* poprawa, *f.* Verbesserung, *f.* Verbessern, *n.* Erhöhung, (Metall) *f.*

Améliorer, *v. a.* polepszyć, verbessern, veredlen; besser machen. s' —, *r.* besser werden, sich bessern.

Amen! *i.* amen! zdarz to Boże, Amen! es werde wahr.

Aménage, *m.* przywóz, *m.* wóżba, *f.* przywożenie, *n.* frocht, furlon, *m.* frochtowe, *n.* fura, *f.* Zufuhr; Fracht, *f.* Fuhrlohn, *n.*

Aménagement, *m.* oszczędność drzewa, *f.* Holzsparung, *f.*

Amendable, *a.* karania godny; co może bydź poprawionym, straffällig; noch verbesserlich.

Amende, *f.* wina, wina pieniężna. *f.* grzwyny, *pl.* Geldstrafe, Geldbuße, *f.* — honorable, przepraszanie publiczne, *n.* öffentliche Abbitte und Ehrenerklärung, *f.*

Amendement, *m.* polepszenie, *n.* poprawa, *f.* gnoienie roli, *n.* nawóz gnóy, *m.* Besserung; *f.* Düngen, *n.* — d'une loi, dokładnieysze oznaczenie prawa, *n.* genauere Bestimmung eines Gesetzes, *f.*

Amender, *v. a.* grzywnami skarać, na grzywny skarać, Geldstrafe auferlegen. *fig.* polepszyć, poprawić; gnoić, nawozić rolę mierzwą; oznaczać dokładniéy, bessern, verbessern; düngen; genauere Bestimmung geben. — *n.* lepiéy się mieć, przychodzić ku zdrowiu, sich besser befinden. *fig.* stanieć, wohlfeiler werden. s' —, *r.* polepszyć się, poprawić się, sich bessern.

Amener, *v. a.* przyprowadzić, wieść, prowadzić; przybliżyć; wprowadzić, mit sich bringen, herführen; herbey bringen; näher heranziehen; *fig.* einführen. (*q. à qc.*) przyprowadzić, naprowadzać kogo do czego, einen wohin lenken, leiten.

Aménité, *f.* przyiemność, wdzięczność, *f.* Anmuth, Lieblichkeit, *f.*

Aménuiser, *v. n.* obheblować, zcieńczyć, abhobeln, dünner machen.

Amer, ère, *a.* gorzki, bitter. *fig.* przeciwny, przykry, empfindlich.

Amer, *m.* gorycz; żołć (w rybach), *f.* Bittre, *n.* Galle der Fische, *f.*

Amèrement, *ad. fig.* gorzko, rzewnie, bardzo, bitterlich.

Amérique, *f.* Ameryka, *f.* Amerika, *n.* Américain, *a. et m.* amerykański; amerykańczyk, amerikanisch; Amerikaner, *m.*

Amertume, *f.* gorzkość, *f.* Bitterkeit, *f. fig.* żal, *m.* gorycz, przeciwność. *f.* smutek, *m.* Schmerz, Gram, Verdruß, *m.*

Améthyste, *f.* ametyst, *m.* Amethyst, *m.* (Edelstein).

Ameublement, *m* opatrzenie pokoiu w sprzęty, *n.* sprzęty, *pl. m.* Ausmöblirung, *f.* Möblien, *f. pl.*

Ameubler, *v. a.* meblować, wymeblować, ausmöbliren.

Ameutement, *m.* zforowanie psów, *n.* Zusammenkoppeln der Jagdhunde, *n.*

Ameuter, *v. a.* psy zforować, zusammenkoppeln (Hunde). *fig.* podszczuć, buntować, aufrühreriſch machen. s', *r.* buntować się, zbiegać się, ſich zuſammenrotten.

Amfigouri, *m. fam.* zawiła, nierozsądna, wyniosła mowa, *f.* verwirrtes Gewäſch, *n.* Redensart ohne Zuſammenhang, *f.*

Ami, *m.* przyiaciel; kochanek, *m.* Freund; Liebhaber, *m.*

Amie, *f.* przyiaciołka, *f.* Freundin, *f. fig.* nałożnica, *f.* Maitreſſe, *f.*

Ami, ie, *a.* łaskawy, życzliwy; przychylny, przyiazny; dogodny, geneigt, gewogen, günſtig.

Amiable, *a.* przyiazny; ludzki, grzeczny, freundſchaftlich, leutſelig. — compositeur, iednacz zwaśnionych, *m.* der einen Streit in der Güte beylegt. à l', *ad.* po przyiacielsku, w zgodzie, gütlich, in der Güte.

Amiante, *m.* amiant, *m.* Steinflachs, *m.*

Amical, ale, *a.* przyiazny, przyiazliwy, freundſchaftlich.

Amict, *m.* humerał, *m.* płótno, którym się kapłan na mszą idący okrywa, *n.* geweihtes Tuch, das ein Meßprieſter uber den Kopf hängt, *n.*

Amidon, *m.* mączka, *f.* krochmal, *m.* weiße Stärke, *f.* Kraftmehl, *n.*

Amidonier, *m.* krochmalnik, Stärkemacher, — händler, *m.*

Amignarder, amignoter, *v. a. fam.* pieścić, podchlebiać, ſchmeicheln, liebkoſen, verzärteln.

Amincir, *v. a.* rzedzić, przerzedzić, dünner machen.

Amiral, *m.* admirał, Admiral, *m.* okręt admiralski, Admiralſchiff, *n.*

Amiral, ale, *a.* admirałowy, admiralski, dem Admiral gehörig.

Amirale, *f.* admirałowa; galera admiralska, *f.* Gemahlin des Admirals; Admiralsgaleere, *f.*

Amirauté, *f.* admiralstwo, *n.* tryhunał admiralski, sądy admiralskie, *m. pl.* Admiralswürde; Admiralſchaft, Admiralität, *f.*

Amitié, *f.* przyiaźń, *f.* życzliwość; łaska, *f.* Freundſchaft, Gewogenheit, Zuneigung, *f. fig.* cette étoffe n'a point d'—, gładkość sukna, materyiki, *f.* dieſer Zeug fühlt ſich rauh an. — *pl.* uczynność, życzliwość, łaski wyświadczone, Höflichkeitsbezeugungen, Freundſchaftsverſicherungen, *f. pl.* faites lui mes —, oświadcz moy ukłon, machen Sie ihm meine Empfehlung.

Ammoniac, aque, *a.* sel-, *m.* salmiak, *m.* Salmiak, *m.* gomme —, *f.* amoniak gummi, *m.* Ammoniakharz, *n.*

Amnistie, *f.* przebaczenie wszystkim, w niepamięć puszczenie czego (ze strony panuiącego), *n.* amnestya, *f.* Vergebung und Vergeſſenheit, *f.* (eines Fürſten).

Amodiateur, *m.* arendarz, dzierzawca, *m.* Pächter, *m.*

Amodiation, *f.* arenda dzierzawa, *f.* arendowanie u kogo, komu, *n.* Pacht, *f.* Verpachten, *n.*

Amodier, *v. a.* arendować komu, u kogo w dzierzawę brać; puścić w arendę, w dzierżawę, pachten, verpachten.

Amoindrir, *v. a.* umnieyszać, umnować czego, vermindern, verringern. — *n. et* s', *r.* umnieyszać się, ubywać, ſich verringern.

Amoindrissement, *m.* zmnieyszanie, ubywanie, *n.* Verringerung, Verminderung, *f.*

Amollir, *v. a.* miękczyć, zmiękczyć, erweichen; *fig.* dać się zmiękczeć, męzność. tracić. weibiſch machen; erſchlaffen. s'— *r.* mięknąć, słabnąc, weich werden, ſich ſchwächen.

Amollissement, *m.* miękczenie, zmiękczenie, *n.* Erweichen, *n. fig.* zniewieściałość. Weichlichmachen, *n.* die Schwächung, *f.*

Amonceler, *v. a.* kupić; w kupę znosić, zbierać w kupę, aufhäufen, häufen.

Amont, *ad.* wzgórę, wzwodę, aufwärts, gegen den Strom. vent d' —, wiatr wschodni, *m.* Oſtwind, *m.*

Amorce, *f.* ponęta na wędce; proch, *m.* albo posypka na panewce, *f.* Lockſpeiſe, *f.* Köder, *m.* Zündkraut, Zündpulver, *n.* Raketenſatz, *m. fig.* nęta, ponęta, przyłuda, *f.* powab, *m.* Anlockung, *f.* Reiz, *m.*

Amorcer, *v. a.* na wędce zaczepić, nęcić, wabić; proch na panewkę sypać, köderu; Pulver auf die Pfanne ſchütten. *fig.* łudzić, wabić, anlocken, reizen. se laisser —, dadź się zwabić, uwieśdź, ſich locken, verführen laſſen.

Amorçoir, *m.* świder kołodzieyski mnieyszy, *m.* Vorbohrer, *m.*

Amortir, *v. a.* umorzyć, zgładzić, znieść; uśmierzyć, przytłumić, przydusić; gasić, przygasić, zagasić; wstrzymać; znieść czynsze, powinności z maiętności, etc. die Kraft benehmen, ſchwächen, tilgen, dämpfen; zinsfrey machen (ein Lehn). s', *r.* ustać, gasnąć, oziębnąć; tracić siły, ſich legen, nachlaſſen; von ſeiner Stärke verlieren.

Amortissement, *m.* zagłada, umorzenie, uśmierzenie, przytłumienie, zagaszenie, zniesienie czynszów z maiętności, *n.* Tilgung, Dämpfung; Zinsbefreyung, Auslöſchung einer Schuld, *f.*

Amour, *m.* miłość, *f.* kochanie, sprzyianie, *n.* Liebe, Zuneigung; Brunſt (von Thieren) *f.* — propre, miłość własna (naganna), *f.* Eigenliebe, (gewöhnlich im tadelhaften Sinne,) *f.* — de soi, (pozwolona) miłość ku sobie, Selbſtliebe (erlaubte Liebe ſeiner ſelbſt), *f.* — du prochain, miłość bliźniego, Nächſtenliebe, *f.* — de la patrie, miłość oyczyzny, Vaterlandsliebe, *f.* m'—, moie kochanie, moie życie, *n.* mein Liebchen, meine Veſte. — *pl.* et en poésie, miłostki, Liebe (Leidenſchaft), *f.* folles amours, nierozsądna miłość, thörichte Liebe, *f.* — mourir d'—, na zabóy się kochać, ſterblich verliebt ſeyn. — *pl. m, et f.* kochanek, *m.* kochanka, *f.* rzecz ulubiona, *f.* Geliebte (Gegenſtand der Leidenſchaft), *m. f. et n.* Amour, *m.*, bożek miłości, *m.* Liebesgott, *m.*

s'Amouracher, *v. r.* (*de qc.*) szalenie rozkochać się, ſich thöricht verlieben.

Amourette, *f.* miłostki, zaloty, *pl.* kradziona miłość, *f.* Buhlſchaft, *f.* Liebeshandel, *m.*

Amoureux, euse, *a.* (*de qq.*) rozkochany, verliebt, (*de qc.*) kochaiący się w czém, eingenommen für etwas; — *m.* Liebhaber, *m.*

Amphibie, *a.* wodnoziemny, ziemnowodny, beiblebig, (von Thieren, welche ſowohl im Waſſer als auf der Erde leben können.) — *m.* zwierzę takie, ein ſolches Thier ſelbſt, *n. fig.* z każdą stroną trzymaiący, es mit beyden Partheyen haltend.

Amphibologie, *f.* mowa watpliwa, dwuwykładna; *f.* Zweydeutigkeit. zweydeutige Redensart, *f.*

Amphibologique, *a.* dwuwykładny, zweydeutig.

Amphisbène, *m.* wąż pręgowy, *m.* Ringelschlange, *f.*

Amphithéâtre, *m.* dziwowisko, siedzenie wyniosłe naprzeciwko teatru, *n.* Amphitheater, *n.* runder Schauplatz; erhabener Platz dem Theater gegenüber, *m.*

Ample, *a.* przestronny, przestworny; szeroki, weit, geräumig; breit. *fig.* długi, obszerny, szeroki, rozciągły, weitläuftig, reichlich.

Ampleur, *f.* przestronność, szerokość, *f.* Weite, *f.* (besonders von Kleidern).

Amplificateur, *m.* rozszérzacz, przyczyniacz, *m.* Erweiterer, *m.* der etwas ausdehnt.

Amplification, *f.* rozszérzanie; przydawanie, *n.* Erweiterung, *f.*

Amplifier, *v. a.* rozszérzać rozwodzić, erweitern, weitläuftig ausführen. *fig.* przydawać, rozszérzać, vergrößern.

Ampoule, *f.* pryszczel, pęcherz, *m.* Hitzblatter, Blase auf der Haut, *f.*

Ampoulé, ée, *a.* nadęty, schwülstig, hochtrabend (vom Styl).

Amsterdam, *m.* Amsterdam, *m.* Amsterdam, *n.* (Stadt).

Amulette, *m.* amulet, *n.* noszenie czego na szyi od czarów etc. *n.* Amulet, Anhängmittel, *n.*

Amusant, ante, *p. et a.* zabawny, belustigend, unterhaltend.

Amusement, *m.* bawienie kogo czem, *n.* zabawa, rozrywka, *f.* Belustigung, *f.* Zeitvertreib, *m. fig.* zwodzenie próżnemi obietnicami, *n.* Aufhalten durch leere Versprechungen, *n.*

Amuser, *v. a.* bawić, zabawić, angenehm unterhalten, die Zeit vertreiben; zmuż aufhalten, um die Zeit bringen. (*qq. de qc.* za nos kogo wodzić, chytrze kogo długo zwodzić, odwlekać, Jemanden hintergehen, durch Worte täuschen. s', *r.* (*à qc., à faire qc.*) bawić się, zabawiać się czem, aby czas zeszedł, sich zum Zeitvertreibe mit etwas beschäftigen.

Amusette, *f. fam.* fraszka, zabawka, *f.* kleiner Zeitvertreib, *m.* Spielwerk, *n.*

Amuseur, *m. fam.* zabawiacz, zwodziciel, fraut, *m.* der die Leute bey der Nase herumführt.

Amusoir, *m.* amusoire, *f. fam.* krtrofila, zabawka, *f.* Kurzweile, *f.* Possen, *f. pl.* Zeitvertreib, *m.*

Amygdales, *f. pl.* mandla, ślinna iagoda, *f.* Halsmandeln, *f. pl.*

An, *m.* rok, *m.* Jahr, *n.* le jour de l'—, nowy rok, Neujahrstag, *m.* par —, co rocznie, jährlich, *a.*

Anabaptistes, *m. pl.* nowochrzczency, Wiedertäufer, *m. pl.*

Anachorète, *m.* pustelnik, *m.* Einsiedler, *m.*

Anachronisme, *m.* omyłka w chronologii, *f.* Fehler in der Zeitrechnung, *m.*

Anagogie, *f.* sens mistyczny, *m.* mystischer Sinn in einer Schrift ꝛc. *m.*

Anagogique, *a.* mistyczny, taiemny, mystisch, geheim.

Analogie, *f.* zgodność, analogia, *f.* podobieństwo, *n.* Gleichförmigkeit, Aehnlichkeit, Uebereinstimmung, *f.*

Analogique, *a.* równy, podobny, analogiczny, gleichförmig, übereinstimmend.

Analogue, *a.* podobny, równy, zgadzaiący się, übereinstimmend, ähnlich, gleich.

Analyse, *f.* rozwiązanie, rozbieranie, *n.* Zerlegung, Zergliederung; Auflösung, *f.*

Analyser, *a.* rozbierać co na swe pierwsze początki, etwas in seine einzelnen Theile auflösen, zergliedern.

Analytique, *a.* rozbieraiący etc. auflösend.

Ananas, *m.* ananas, owoc indyyski, Ananas, *f.*

Anarchie, *f.* nierząd, bezrząd, *m.* nieład, regentenloser Zustand, *m. fig.* Gesetzlosigkeit, *f.*

Anarchique, *a.* bezrządny, ohne Oberhaupt (Regierung), gesetzlos.

Anastase, *m.* Anastazyusz, Anastasius, *m.* (Name).

Anathématiser, *v. a.* wyklinać, klątwę na kogo rzucić, in den Kirchenbann thun. *fig.* przeklinać, verfluchen.

Anathème, *m.* klątwa kościelna, *f.* Kirchenbann, *m. fig.* przeklinanie, *n.* wyklęty, w klątwie (pod klątwą) będący, *m.* Verfluchung, *f.* Verbannter, *m.*

Anatomie, *f.* anatomia, nauka o częściach ciała ludzkiego, *f.* rozbieranie, *n.* Zergliederungskunst; Zergliederung, *f. fig.* rozbieranie, roztrząsnienie rzeczy, *n.* genaue Untersuchung, *f.*

Anatomique, *a.* anatomique-ment, *ad.* do anatomii służący, anatómiczny, cznie, *ad.* anatomisch.

Anatomiser, *v. a.* rozbierać, zergliedern. *fig.* rozbierać, roztrząsać, genau untersuchen.

Anatomiste, *m.* anatomik etc. *m.* Zergliederer, *m.*

Anatron, *v.* Natron.

Ancêtres, *m. pl.* przodkowie, *pl.* Voráltern; Vorfahren; Ahnen, *m. pl.*

Anche, *f.* stroik, monsztuk do muzycznych instrumentów; iezyczek w piszczałce organowey chrapliwy głos wydaiący, *m.* rura, przez którą mąka w pytel wpada etc. *f.* Mundstück eines Blaseinstruments, Röhrchen an Orgelpfeifen, *n.* Röhre, wodurch das Mehl in den Kasten fällt, *f.*

Ancher, *v. a.* stroik, monsztuk do instrumentu przyprawić, das Mundstück aufsetzen.

Anchois, *m.* sardela. *f.* Sardelle; Anchove, *f.*

Ancien, enne, *a.* dawny, na, alt, von langer Zeit her, was vor langer Zeit gewesen ist; vorig, ehemalig.

Ancien, *m.* dawny, który w dawnych czasach żył, starożytny, Alte, Altmeister, Kirchenälteste, *m.* mon — dans cette charge, mój dawnieyszy kolega, mein älterer College, *m.* — *pl.* Alten, (die lange vor uns gelebt haben), *m. pl.* ouvrages des —, dzieła dawnych, Werke der Alten, *n. pl.*

Anciennement, *ad.* zdawna, w starodawnych czasach, vor Alters, ehemals.

Ancienneté, *f.* dawność, starożytność, *f.* starszeństwo, *n.* Alterthum (einer Sache); Dienstalter, *n.*

Ancone, *f.* Ankona, *f.* Ancona, *n.* (Stadt).

Ancrage, *m.* grunt do zarzucenia kotwicy sposobny, *m.* kotwiczne, *n.* Ankergrund, *m.* droit d'—, *m.* Ankerzoll, *m.*

Ancre, *f.* kotwica, kotew; klamra na kształt litery S. *f.* inkaust, arrament, *m.* Anker, *m.* eiserne Klammer, *f.*; *fig.* ucieczka, pomoc, *f.* Zuflucht, *f.* être à l'—, na kotwicy stać, vor Anker liegen. mouiller l'—, kotwicę rzucić, den Anker werfen, lever l'—, podnieść kotwicę, den Anker lichten.

Ancrer, *v. a.* kotwice rzucić, ankern. s', *r. fam.* (dans) wkorzenić się, umocnić się, sich festsetzen.

Andain, *m.* zaciąg, *m.* Schwaden, Strich im Mähen, *m.*

Andalousie, *f.* Andaluzya, *f.* Andalusien, *n.*

Andante, *a. T.* powoli, wyraźnie, weder zu geschwind noch zu langsam. — *m.* Andante, *n.*

Andouille, *f.* kiełbasa, kiszka mięsem nadziewana, *f.* Fleischwurst, *f.*

Andouillette, *f.* kluseczki z siekanki cielęcey, *m.* Kalbfleischklöschen, *n.*

André, *m.* Andrzey, Jędrzey, Andreas, *m* (Name).

Androgyne, *m.* mięszaniec, człek oboiey płci, *m.* Zwitter, *m.*

Androïde, *m.* mechaniczna figura gadaiąca, *f.* mechanische durch Triebfedern sich bewegende und redende Figur, *f.*

Ane, *m.* osieł, *m.* Esel, *m. fig.* głupiec, błazon, dureń, *m.* Dummkopf, *m.*

Anéantir, *v. a.* zniszczyć, w niwecz obrócić, zgładzić, znieść, vernichten, zerstören. *fig.* anéantir une coutume, eine Gewohnheit aufgeben, abschaffen. s', *r.* w niwecz się obrócić, zniszczeć, zu Grunde gehen, verloren gehen; zu nichte werden. *fig.* upokarzać się, sich sehr demüthigen.

Anéantissement, *m.* zniszczenie, w niwecz obrócenie, *n.* upadek, *m.* Vernichtung, *f. fig.* upadek, *m.* upokorzanie się, *n.* Verfall, *m.* tiefste Demüthigung, Erniedrigung, *f.*

Anecdote, *f.* historya taiemna; anekdota, *f.* geheime Geschichte; Anekdote, *f.*

Anecdotique, *a.* do historyi taiemney, anekdety należący, zu Anekdoten gehörig.

Anée, *f.* ładunek cały na osła, *m.* Eselslast, *f.*

Anémomètre, *m. T.* wiatromierz, *m.* Windmesser, *m.* Windwaage, *f.*

Anemometrie *f. T.* nauka mierzenia wiatru, *f.* Kunst den Wind zu messen, *f.*

Anémoscope, *m.* słupek szklanny odmianę pogody okazuiący, *m.* Windzeiger, *m.* Wettermännchen, *n.*

Anerie, *f.* wielkie głupstwo, grubiaństwo, *n.* nierozum, *m.* Eseley, grobe Dummheit, *f.*

Anesse, *f.* oślica, *f.* Eselin, *f.*

Anet, *m.* kopr, *m.* Dille, *f.* Dill, *m.*

Angar, *v.* Hangar.

Ange, *m.* anioł, *m.* Engel, *m.* kula łańcuchowa, *f.* Kettenkugel, *f.* — gardien, — tutélaire, anioł stróż, Schutzengel, *m.* — exterminateur, niszczyciel, *m.* Würgengel, *m. fig.* święty (o osobie zbyt nabożney), Persou von außerordentlicher Frömmigkeit, *f.* lit d'—, łóżko bez słupków, *n.* französisches Bette ohne Säulen, *n.*

Angélique, *a.* anielski, englisch. *S. f.* pewny instrument muzyczny; dziegiel ogrodny, *m.* Aniela, *f.* (imię), Art Laute; Engelwurz; Angelika *f.* (Name).

Angelot, *m.* ser pewny w Normandyi, *m.* gatunek monety, *f.* Art kleiner normandischer Käse; Engelsthaler, *m.*

Angelus, *m.* Anioł Pańki, pozdrowienie anielskie, modlitwa do Nayświętszey Panny, der englische Gruß, *m.* (Gebet zur heiligen Jungfrau, *n.*)

Angine, *f.* duszność, *f.* Bräune, *f.* (Hals- und Brustkrankheit).

Angle, *m.* anguł, kąt, róg, węgiel, *m.* Winkel, *m.*

Angleterre, *f.* Anglia, *f.* England, *n.*

Anglette, *a. fam.* noix, — orzech, z którego iądra nie całkiem wyłuskać można, *m.* welsche Nuß, deren Kern schwer aus der Schale herauszubringen ist, *f.*

Anglican, ane, *a.* angielski, (tylko o kościele i religii), englisch, (nur von Religion und Kirche).

Anglois,

Anglois, *m. et a.* Angielczyk, *m.* Angielski, *a.* Engländer, *m.* englisch, *a.*

Angoisse, *f.* tęskność na sercu, *f.* Herzensangst, Bangigkeit, *f.* poire d'—, gatunek gruszek cierpkich, *f.* Art herber Birnen, *f. fig.* kłóteczka, którey rozbóynicy zamiast knebla zażywaią, *f.* Maulbirn, *f.* Knebel in dem Munde, *m.*

Angoisseux, *a.* tęskny, nudny, trapiący, ängstigend, quälend.

Anguillade, *f.* kanczug ze skóry węgorzey, *m.* plagi tymże dane, *f. pl.* Peitsche von Aalshaut, *f.* Schläge damit, *m. pl.*

Anguille, *f.* węgórz, *m.* Aal, *m.*

Anguillère, *f.* sadzawka, sadz na węgorze, *m.* Aalteich, *m.*

Anguleire, *a.* kątny, kątowy, narożny, węgielny, eckig. pierre—, kamień węgielny, *m.* Eckstein, *m.*

Anguleux, euse, *a.* wielokątny, wiele kątów maiący, vielwinklig, eckig.

Angustié, ée, *a.* wąski, eng, schmal.

Anicroche, *f. fam.* przeszkoda, zawada; wymówka ladaiaka, *f.* Hinderniß, *n.* nichtige Ausflucht, *f.*

Anier, *m.* ière, *f.* oślarz, *m.* Eseltreiber, — wärter, *m.* inn, *f.*

Anil, *m.* krzewina indychowa, *f.* Indigopflanze, *f.*

Animadversion, *f.* strofowanie, *n.* uwaga, przestroga, *f.* przypisek, *m.* Mißbilligung, *f.* richterlicher Verweis, *m.* kritische Anmerkung, *f.*

Animal, *m.* zwierzę, *n.* zwierz, *m.* bestya, *f.* Thier, *n. fig.* głupiec, *m.* bydle, bydło, *n.* dummer und grober Mensch, *m.*

Animal, ale, *a.* zwierzęcy, bydlęcy, bestyalski, thierisch, sinnlich.

Animalcule, *m.* zwierzątko, *n.* Thierchen, *n.*

Animaliser, *v. a.* na bydlę zamienić, zum Thiere erniedrigen.

Animalité, *f.* własność, istność bydląt, zwierząt, *f.* Zustand des thierischen Wesens, *m.*

Animation, *f.* ożycie, ożywienie płodu w żywocie, *n.* Belebung (der Frucht im Mutterleibe), Vereinigung der Seele mit dem Körper, *f.*

Animé, ée, *p. et a.* ożywiony, żywy; zapalony, rozgniewany, lebhaft; aufgebracht.

Animer, *v. a.* ożywiać, beleben. *fig.* zapalać, zachęcać, pobudzać; rozgniewać; ożywiać, wzbudzać, aufmuntern, rege, munter, lebhaft machen, beleben; anreizen; aufbringen, zum Zorne reizen. s', *r.* ożyć, ożywiać się, zagrzać się; rozgniewać się, zawziąć się na kogo, lebendig werden; lebhaft, munter werden; hitzig werden.

Animosité, *f.* gniew, *m.* nieprzyiaźń, nienawiść, zawziętość, *f.* Unwille, Zorn, *m.* Erbitterung, *f.*

Anis, *m.* anyż, anyżek, *m.* Anis, *m.*

Aniser, *v. a.* anyżem posypać, mit Anis würzen.

Ankilose, *f.* zdrętwiałość członków, *f.* Steifigkeit der Gelenke, *f.*

Annal, ale, *a.* roczny, jährig.

Annales, *f. pl.* roczne dzieie, *pl.* Jahrbücher, *n. pl.*

Annaliste, *m.* dziejopis; czasopis, historyk roczne dzieie piszący, *m.* Verfasser der Annalen, *m.*

Annate, *f.* annaty, *pl.* dochody, które papież z Arcybiskupstw, biskupstw i opactw wybiera za pierwszy rok possessyi. *m. pl.* dem Pabste gehörige Einkünfte des ersten Jahres von einer Pfründe, *f. pl.*

Anne, *f.* Anna, *f.* Anna, *f.* (Name).

Anneau,

Anneau, *m.* réfa, *f.* kółko, *n.*; pierścień, pierścionek, m. Ring; Fingerring, *m.* Anneaux, *pl.* kędziorki, włosy kędzierawe. *m. pl.* rundgekräuselte Haarlocken, *f. pl.*

Année, *f.* rok; czas roczny; dochody roczne, z iednego roku, *m. pl.* Jahr, *n.* Jahrgang, *m.* jährliche Einkünfte, *f. pl.*

Annel'er, *v. a.* kędzierzawić włosy, kräuseln.

Annelet, *m.* pierścionek, pierścionecznek, *m.* kleiner Ring, *m.*

Annelure, *f.* kędzierzawienie włosów, *n.* Kräuseln, *n.*

Annette, *f.* Anusia, Anusieńka, Andzianka, Andziunka. Andzia, *f.* Annchen, *n.*

Annexe, *f.* maiętność nieruchoma do klucza albo lennosci należąca, *f.* przydatek, dokład; filiał, kościół do fary należący, *m.* Zubehör (eines Gutes), *n.* Anhang, Zusatz, *m.* Tochterkirche, *f.*

Annexer, *v. a.* przyłączyć co do czego; wcielić, ziednoczyć, beyfügen, anhängen; einverleiben, vereinigen.

Annexion, *f.* przyłączenie, ziednoczenie, *n.* Beyfügung; Verbindung, *f.*

Annihilation, *f.* zniszczenie, *n.* Vernichtung, *f.*

Annihiler, *v. a.* zniszczyć, vernichten.

Anniversaire, *a.* roczny, doroczny, *f.* aniwersarz, *m.* coroczne exekwie, *pl.* alliährlich, — *m.* Jahrgedächtniß, *n.* jährliche Gedächtnißtag, *m.*

Annonce, *f.* obwieszczenie, *n.* zapowiedź małżeństwa z kazalnicy, *f.* Ankündigung, Anzeige, *f.* Aufgebot, *n.*

Annoncer, *v. a.* oznaymić, donieść co komu, uwiadomić kogo o czem; opowiadać, ogłaszać; opowiadać przyszłe rzeczy, przepowiadać, ankündigen, ansagen; melden; abkündigen; verkündigen.

Annonceur, *m.* oznaymiciel; ogłosiciel, oznaymuiący etc; *m.* Ankündiger, Verkündiger, *m.* (von Schauspielern).

Annonciation, *f.* zwiastowanie P. Maryi, *n.* uroczystość, *f.* albo święto zwiastowania P. Maryi, *n.* obraz takowy, *m.* Verkündigung Mariä, *f.* Fest derselben; Gemälde davon, *n.*

Annotateur, *m.* przypiśnik, ten, co przypisy do xiążki iakiéy dodaie, der über ein Buch Anmerkungen macht, *m.*

Annotation, *f.* anotacya, uwaga, *f.* przypisek, *m.* Anmerkung, *f.*

Annoter, *v. a.* adnotować, naznaczyć, przypisek zrobić, anmerken, aufzeichnen.

Annuel, elle, *a.* roczny, coroczny, jährlich, jährig; — *m.* msza zaduszna: dananía pewna, *f.* jährliche Seelenmesse; *f.* Ungeld (jährliche Abgabe, um ein Amt auf seine Erben überzutragen), *n.*

Annuellement, *ad.* corocznie, jährlich, alle Jahre.

Annuité, *f.* coroczne dochody wyznaczone; pożyczone pieniądze, wraz z prowizyą corocznie po trosze odpłacane, *m. pl.* Anlehn, Darlehn, welches nebst den Zinsen jährlich nach und nach wieder bezahlt wird, *n.* jährliche Leibrente, *f.*

Annulaire, *a.* obrączkowaty, okrągły, ringförmig, geringelt. doigt-, palec pierścieniowy, serdeczny, Goldfinger, *m.*

Annulation, *f.* zniszczenie, zniesienie; skassowanie, *n.* Abschaffung, Aufhebung, Vernichtung, *f.*

Annuler, *v. a.* znieść: wymazać rachunek etc., aufheben, vernichten.

Anoblir, *v. a.* nobilitować, szlachectwem nadać, adeln, in den Adelstand erheben.

Anoblissement, *m.* nobilitacya, *f.* Erhebung in den Adelstand, *f.*

Anomal, e, *a.* nieforemny, nie podług reguły idący, unregelmäßig, abweichend.

Anomalie, *f.* nieforemność, *f.* Ungleichheit, Abweichung, Unrichtigkeit, *f.*

Anon, *m.* osiełek, *m.* junger Esel, *m.*

Anonement, *m.* ożrzebienie się, *n.* Werfen eines Esels, *n. fam.* bełkotanie, zaiąkiwanie się, *n.* Stottern, *n.*

Anonime, *a.* bezmienny, bezimienny, ungenannt.

Anonner, *v. n.* ożrzebić się, iak oślica, Eselsfüllen werfen. *fig. fam.* iąkać się, stottern.

Anordie, *f.* z wiatrów północnych powstaiąca nawalnica, *f.* Sturm vom Nordwind, *m.*

Anse, *f.* antaba, *f.* ucho u statku iakiego, *n.* odnoga morska nie głęboka, *f.* Handhabe, *f.* Griff, Henkel; kleiner Meerbusen, *m.* Bucht, *f.* l'anse du panier, *fam.* obrywki, *pl.* die Schweinzelpfennige, *m. pl.*

Anséatique, *a.* (Anséatiquois); hanseatyczny, hanseatycki, hanseatisch. ville-, miasto hanseatyckie, Hansestadt.

Anselme, *m.* Anzelm, Anselm, *m.* (Name).

Ansette, *f.* uszko, *n.* Henkelchen, *n.*

Anspac, *m.* Anszpach, *m.* Ansbach, *n.* (Stadt).

Anspessade, *m.* gefreyter, żołnierz, co w niebytności kaprala iest namiestnikiem iego, *m.* Gefreyter beym Fußvolke, *m.*

Antagoniste, *m.* przeciwnik, nieprzyiaciel, *m.* Widersacher, Gegner, *m.*

Antarctique, *a.* antarktyczny, dem Nordpole gegenüber, pôle — biegun południowy, *m.* Südpol, *m.*

Antécédent, ente, *a.* poprzedni, poprzedniczy, vorhergehend, vorig.

Antécesseur, *m.* poprzednik na urzędzie; professor juris na akademii, *m.* Vorfahr; Professor Juris, *m.*

Antechrist, *m.* Antychryst, *m.* Antichrist, *m.*

Antenne, *f. fig.* reia, *f.* Segelstenge, *f.* Antennes, *pl.* wąsiki, wasy u owadu, *m. pl.* Fühlhörner der Insekten, *n. pl.*

Antenois, *m.* roczniak, baran roczny, *m.* Jährling, *m.* jähriges Lamm, *n.* jährige Ziege, *f.*

Antépénultième, *a.* przedostatni, der Dritte von hinten. *T.*

Antérieur, eure, *a.* poprzedni; dawnieyszy, starszy, vorher; vorhergehend, der Zeit, der Lage und dem Orte nach.

Antérieurement, *ad.* wprzód, dawniéy, eher, vorher, zuvor.

Antériorité, *f.* poprzedniość, *f.* przodek, *m.* przodkowanie rzeczy przed drugą, *n.* pierwszość czego, *f.* Eherseyn, *n.* Vorzug, *m.*

Antes, *m. pl.* słupy na rogach wystawione, *m. pl.* vorspringende Pfeiler, *m. pl.*

Antesciens, *m. pl.* ludzie z tey i z owey strony równika mieszkaiący. *m.* Gegenwohner, *m. pl.* diesseits und jenseits des Aequators wohnende Völker, welche verschiedenen Schatten von der Sonne haben, *n. pl.*

Anthelmintique, *m. et a.* remède —, lékarstwo na glisty, *n.* Mittel gegen die Würmer, *n.*

Anthologie, zbiór sielanek lub innych wierszy, *m.* poetische Blumenlese, *f.*

Anthrax. *m.* wrzód iadowity, *m.* Pestbeule, *f.*

Anthropologie, *f.* nauka o ludzkiem ciele, *f.* sposób mówienia,

nia, przez który się Bogu ludzkie czynności przyznaią, *f.* Lehre vom menschlichen Körper, *f.* Redensart, wodurch man Gott menschliche Handlungen beylegt.

Anthropomorphite, *m.* ten co ludzką Bogu postać przypisuie, *m.* der Gott eine menschliche Gestalt beylegt, *m.*

Anthropophage, *m.* ludoiedz, ludożerca, *m.* Menschenfresser, *m.*

Anthropophagie, *f.* ludoiedztwo, ludożerstwo, *n.* Menschenfresserey, *f.* Menschenfressen, *n.*

Anti . . . *prp.* na, przeciw, für, gegen, wider.

Antiapoplectique, *a. et m. ou* remède —, na przeciw apopleksyi albo nagłey śmierci służący, Mittel gegen den Schlagfluß, *n.*

Anticabinet, *m.* przedpokoik, *m.* salka między gabinetem i salą, *f.* Vorsälchen, *n.*

Antichambre, *f.* przedpokóy, *m.* Vorzimmer, *n.*

Antichrétien, enne, *a.* przeciwny Chrześciańskiéy nauce, antichrystowy, widerchrześtlich, antichrystisch.

Anticanistianisme, *m.* nauka przeciwna nauce Chrześciańskiéy, *f.* dem Christenthume entgegen gesetzte Lehre, *f.*

Anticipation, *f.* antycypacya, *f* uprzedzenie, zabieżenie, *n.* Vorausempfangen, Zuvorkommen, *n.* Eingriff (in die Rechte eines andern) *m.*

Anticipé, ée, *a.* zawczesny, płochy, voreilig, frühzeitig.

Anticiper, *v. a.* (*qc.*) przed czasem co uczynić, wziąć, odebrać, vor der Zeit thun, vorausnehmen; vorgreifen. (*qq.*) uprzedzić kogo w czem, etwem zuvorkommen. (*sur qc.*) uszkodzić kogo w czem, Eingriffe in etwas thun.

Anticoeur, *m.* puchlina koń w piersiach nad sercem, Geschwulst an der Brust Pferde, *f.*

Anticour, *v.* Avant-cour.

Antidate, *f.* data wcześniey łożona, *f.* zu früh gesetztes tum, *n.*

Antidater, *v. a.* wcześnieyszą li dawnieyszą datę położ albo datować wcześniey, Datum falsch zurück setzen.

Antidosaire, *m.* zbiór różny lekarstw przeciw truciznom *m.* Buch, worin Recepte Gegengiften enthalten sind, *n.*

Antidote, *m.* lekarstwo na tr cizną, *n.* Gegengift, *n.*

Antidyssentérique, *a. et m.* l karstwo na biegunkę krw wą, *n.* Mittel gegen die Ruh *n.*

Antiépileptique, *a. et m. ou* r mède —, lekarstwo przeci wielkiéy chorobie, Mittel g gen die fallende Sucht, *n.*

Antifébrile, *a. et m. ou* rem de —, lekarstwo na febrę, Fiebermittel, *n.*

Antigorium, *m.* lazur kamie szmelc lazurowy, *m.* Glas stein, *m.* Schmelzglas am irden Geschirr, *n.*

Antihectique, *a. et m. ou* r mède —, lekarstwo na s choty, *m.* Mittel gegen d Schwindsucht, *n.*

Antihydropique, *a. et m. ou* r mède —, lekarstwo na p chlinę wodną, *n.* Mittel gege die Wassersucht, *n.*

Antihypochondriaque, *a. et m ou* remède —, lekarstwo n kłócie w bokach z śledzion pochodzące, *n.* Mittel gege die Miltzsucht, *n.*

Antihystérique, *a. et m. ou* re mède —, lekarstwo na cho robę maciczną, *n.* Mittel gege die Mutterbeschwerden, *n.*

Antilles, *m. pl.* wyspy antiliyskie, *f.* zapieradło, *n.* Antillen, *pl.*

Quer

Querstange zum Verriegeln der Hausthüre, *f.*

Antilogie, *f.* sprzeczność, przeciwność sensu, *f.* Widerspruch (in einer Rede), *m.*

Antimélancolique, *m. et a. ou* remède —, lekarstwo na melankolią, *n.* Mittel wider die Melancholie, *a.*

Antimoine, *m.* antymonium, *n.* spiszglas, *m.* Spießglas, *n.*

Antimonarchique, *a.* przeciwny monarchii, monarchicznym rządom, der monarchischen Regierungsform zuwider.

Antimonial, ale, *a.* antymonialny, spiszglasowy, zum Spießglase gehörig.

Antinéphrétique, *a. et m. ou* remède —, lekarstwo na kamień i inne nerkowe choroby, *n.* Mittel wider den Stein und andere Nierenkrankheiten, *n.*

Antinomie, *f.* sprzeczność praw między sobą, niezgodność, *f.* Widerspruch zwischen zwey Gesetzen, *m.*

Antioche, *f.* Antyochya, *f.* Antiochien, *n.* (Stadt).

Antipape, *m.* antypapa, *m.* Gegenpapst, *m.*

Antiparalytique, *a. et m. ou* remède —, lekarstwo na paraliż, *n.* Mittel gegen die Lähmung, *n.*

Antipathie, *f.* wstręt wrodzony, *m.* odraza wrodzona, *f.* natürlicher Widerwille, *m.* Abneigung, *f.*

Antipathique, *a.* z natury przeciwny, von Natur zuwider.

Antipestilentiel, elle, *a.* służący na morowe powietrze, gegen die Pest.

Antiphate, *m.* gatunek czarnych korałów, *m.* Art schwarzer Koralle, *f.*

Antiphonier, *ou* **Antiphonaire**; *m.* antyfonarz, *m.* xiążka, w któréy są antyfony- *f.* Chorbuch, worin die vorzusingenden Verse mit Noten bezeichnet sind, *n.*

Antipode, *m.* człowiek przeciwstopny, na drugiéy półowicy kuli ziemskiéy mieszkaiący, *m.* Gegenfüßler, *m. fig.* przeciwny, *m.* der einer Sache zuwider handelt.

Antiquaille, *f.* gałgany; graty, *m. pl.* Alterthümer ohne Werth, *n. pl.*; alter Plunder, *m.*

Antiquaire, *m.* antykwarz, *m.* Kenner und Liebhaber der Alterthümer, *m.*

Antique, *a.* stary, starożytny; starodawny; staroświecki, dawny, alt, uralt, altväterisch, ziemlich alt; pieniądz, posąg lub inne iakie sznicerskie albo insze dzieło z starożytności, *f.* starożytny kształt roboty, *m.* Antike, alte Kunstarbeit, *f.* à l' —, po staroświecku, altväterisch.

Antiquité, *f.* starożytność, starodawność, *f.* wiek starodawny; starożytne ostatki, *m.* Alterthum; Ueberbleibsel aus demselben, *n. fig.* starożytność, *f.* Grecy, Rzymianie, *m.* Alten, *pl.*

Antirépublicain, aine, *a.* przeciwny duchowi republikańskiemu, unrepublikanisch, dem Geiste der Republik entgegen.

Antirévolutionnaire, *a.* przeciwny rewolucyinému duchowi, der gewaltsamen Staatsumwälzung entgegen.

Antisalle, *f.* przedsalka, *f.* Vorsaal, *m.*

Antisciens, *v.* Antesciens.

Antiscorbutique, *a. et m. ou* remède —, lekarstwo na szkorbut, *a.* Mittel gegen den Scharbock, *n.*

Antiseptique, *a. et m. ou* remède —, lekarstwo na gniliznę, *n.* Mittel wider die Fäulniß, *n.*

Antispasmodique, *a. et m. ou* remède —, lekarstwo na kurcz, *n.* Mittel gegen die Krämpfe, *n.*

Anti-

Antithèse, *f.* antiteza, wyrazy na przeciw drugim położone, *n.* Gegensatz, *m.*

Antithétique, *n.* co antitezy w sobie zawiera, Gegensätze enthaltend.

Antitrinitaire, *m.* aryanin, nowochrzeniec lub inny heretyk, co nie wierzy w Troycę, *S.* Dreyeinigkeitsläugner, *m.*

Antivénérien, ne, *a. et m. ou* remède —, lekarstwo na chorobę weneryczną, *n.* Mittel gegen die venerische Krankheit, *n.*

Antivérolique, *a. et m. ou* remède —, lekarstwo na ospę, *n.* Mittel gegen die Blattern, *n.*

Antoine, *m.* Antoni, Antonius, *m.* (Name).

Antoinette, *f.* Antonia, Antonette, *f.*

Antre, *m.* jaskinia, *f.* unterirdische Höhle, *f.*

Anvers, *m.* Antwerpia, *f.* Antwerpen, *n.* (Stadt).

s'Anuiter, *v. r.* opóźnić się aż do nocy. dopóty aż noc zaskoczy, sich verspäten, von der Nacht überfallen werden.

Anus, *m.* odbyt przyrodzony, otwór w zadku, *m.* Loch im Hintern, *n.*

Anxiété, *f.* utrapienie, *n.* ucisk frasunek, *m.* Angst, Bangigkeit, Beängstigung, *f.*

Aorte, *f.* wielka żyła pulsowa, *f.* große Pulsader, *f.*

Août, *m.* sierpień; czas żęcia, *m.* żniwo, Augustmonat, *m.* faire l'—, żniwo mieć, erndten.

Aoûté, ée, *a.* dostały, dozrzały, reif, zeitig.

Aoûter, *a.* owoc dozrzewać, dozrzałym czynić, reif machen, zeitigen.

Aoûteron, *m.* żeńca, żniwak, kosiarz, *m.* Schnitter, *m.*

Apaiser, *v. a.* utulić, uspokoić, ubłagać kogo; uśmierzyć, przydusić, przygasić, besänftigen, beruhigen; stillen, lindern. s', *r.* opłonąć z gniewu, uspokoić się, utulić się; poprzestać, uciszyć się, sich beruhigen, sich zufrieden geben; sich legen, nachlassen.

Apanage, *m.* księstwo, państwo udzielne, *n.* powiat albo włości na opatrzenie młodszych Braci Pana panuiącego naznaczone, Leibgedinge, *n. fig.* ozdoba, *f.* stróy, dobytek, *m.* przynależytość, Anhang zu etwas, *m.* Zubehör, *n.*

Apanagé, ée, *p. et a.* opatrzony, udzielny, abgefunden.

Apanager, *v. a.* opatrzyć młodszych braci, siostrę; dobra im pewne na opatrzenie naznaczyć, Leibgedinge geben, abfinden. *fig.* obdarować, obdarzyć, beschenken.

Apanagiste, apanagé, *m.* xiąże udzielny, abgefundener Herr, *m.*

Apantropie, *f.* nienawiść ludzi, mizantropia, *f.* Menschenscheu, *f.*

Aparté, *m.* słowa, które aktor tylko sam do siebie mówi, was ein Schauspieler für sich spricht, *n.*

Apathie, *f.* nieczułość, wolność od namiętności, *f.* Gefühllosigkeit, Unempfindsamkeit, *f.*

Apathique. *a.* nieczuły, wolny od namiętności, unempfindlich, fühllos.

Apathiste, *m.* człowiek nieczuły, Mensch ohne Affekten, *m*

Apedeute, *m.* niewiadomy, nieumieiętny, *m.* Unwissender, *m.*

Apédeutisme, *m.* niewiadomość, nieumieiętność, *f.* Unwissenheit aus Mangel an Unterricht, *f.*

Apepsie, *f.* niestrawność, *f.* Mangel der Verdauung, *m.*

Apercevable, *a.* okiem doścignły, doyrzany, co się okiem postrzedz daie, merklich, merkbar.

Apercevoir, *v. a.* obaczyć, postrzedz, bemerken, wahrnehmen, erblicken. s', *r.* (*de qc.*) postrzedz, widzieć, poznać co, etwas gewahr werden, anfangen einzusehen.

Apétissement, *m.* umnieyszenie, zmnieyszenie, *n.* Verkleinerung, *f.* Kleinermachen, *n.*

Apétisser, *v. a.* umnieyszać, zmnieyszać. zwężać, kleiner, kürzer machen. *n. et* s'—, *r.* zmnieyszyć się, skurczyć się, kleiner werden, einlaufen, abnehmen.

A peu près, *ad.* prawie, bez mała, beynahe, fast, ungefähr.

Aphonie, *f.* niemowność, niezdolność mówienia, *f.* Sprachlosigkeit, *f.* Unvermögen zu reden oder zu singen, *n.*

Aphorisme, *m.* nauka, myśl, *f.* przysłowie, *n.* Lehrsatz, Lehrspruch, *m.*

Aphoristique, *a.* w przysłowiach etc. zawarty, pisany, aphoristisch, in Lehrsprüchen.

Aphronitre, *m.* saletra navlepsza, treść saletry, *f.* Salpeterschaum, *m.*

Aphte, *m.* guilizna w gębie, *f.* Mundfäule, *f.* Schwämme, *m. pl.*

Api, *m. ou* pomme d'api, *f.* gatunek iabłek małych czerwonych, Franzapfel, *m.*

Aplanir, *v. a.* równać, wyrównywać, gładzić, ebenen, gleich machen. *fig* uprzątnąć, aus dem Wege räumen, bequemer machen. — des difficultés, uprzątnąć trudności, Schwierigkeiten heben. s', *r.* zrownać się; uprzątnionym bydź, gleich und eben werden, (auch *fig.*).

Aplanissement, *m.* wyrównywanie, *n.* Ebenen, *n. fig.* uprzątnienie trudności, *n.* Hebung der Schwierigkeiten, *f.*

Aplatir, *v. a.* spłaszczyć, płaskim co uczynić, platt machen, platt schlagen. s', *r.* płaskim się stać, spłaszczyć się, platt werden.

Aplatissement, *m.* spłaszczenie; spłaszczenie się, *n.* Plattmachen, Plattwerden, *n.*

Aplets, *m. pl.* sieci do łowienia śledzi, *f.* Heeringsnetze, *n. pl*

Aplomb, *m.* w pion, prostowanie według ołowianki, *n.* bleyrechte Richtung, gerade Stellung, *f.* avoir de l'—, eine schöne Haltung haben. *ad.* prosto do góry, prosto padło, senkrecht.

Apnée, *f.* ciężkość w oddychaniu, ciężkość, duszność na piersiach, *f.* Engbrüstigkeit, *f.*

Apocalypse, *f.* objawienie, *S.* Jana, *n.* Offenbarung St. Johannis, *f. fig* pismo zawiłe, *n.* mowa trudna do zrozumienia, *f.* dunkle, unverständliche Schrift, Rede, *f.*

Apocalyptique, *a.* prorocki, pełny taiemnic, zawiły, trudny do zrozumienia, apokalyptisch, geheimnißvoll, unverständlich.

Apocryphe, *a.* skryty, taiemny, nieważny, niepewny, geheim, verborgen; ungültig, unächt.

Apode, *a. et m.* gatunek iaskułki, *f.* Mauerschwalbe, *f.* apodes, *pl. ou* poissons —; ciekący; ryby nie maiące płetew na brzuchu, *f.* Fische ohne Bauchflossen, *m. pl.*

Apodictique *a.* iawny, iasny, przeświadczaiący, nieodbity, überzeugend, klar, augenscheinlich.

Apographe, *m.* kopia, *f.* odpis dokumentu, *m.* Abschrift von einem Dokumente, *f.*

Apologétique, *a.* obronę w sobie zamykaiący, eine Vertheidigung enthaltend. discours — obrona (mowa), Schutzrede, *f.*

Apologie, *f.* obrona słowna lub na pismie, apologia, *f.*

Vertheidigungsrede, Schutzschrift, Rechtfertigung. *f.*

Apologique, *a.* obronny, do obrony służący, zur Vertheidigung dienlich.

Apologiste, *m.* obrońca, obronę piszący etc. *m.* Vertheidiger, Schutzredner, *m.*

Apologue, *m.* podobieństwo, bayka moralna, *f.* Gleichniß-rede, lehrreiche Fabel, *f.*

Apophtegme, *m.* powieść, odpowiedź, myśl węzłowata, a przy tym dowcipna. *f.* Sittenspruch, Lehrspruch, *m.*

Apoplectique, *a.* paraliżowy, apoplektyczny. *m.* waś się auf Schlagflüsse beziehet, oder davon herrührt. — *m. ou* remède —, lékarstwo na paraliż, *n.* Mittel dagegen, *n.*

Apoplexie, *f.* paraliż, apopleksya, *f.* Schlag, Schlagfluß, *m.*

Apostasie, *f.* odstąpienie, odpadnienie od wiary, wyrzeczenie się wiary, *n.* Abfall vom Glauben, vom Gelübde, *m.* Glaubensentsagung, *f.*

Apostasier, *v. n.* odpaść od religii, zarzec się, odstąpić wiary, vom Glauben abfallen, abtrünnig werden.

Apostat, *m.* ate, *f. et* a. odstępca, odstępnik wiary, *m.* odstępniczka wiary, *f.* Abtrünniger, *m.* Abtrünnige, *f.*

Apostème, *m.* wrzód, ciekący, *m.* Geschwür, *n.* Eitergeschwulst, *f.*

Aposter, *v. a.* przenaiąć, przerobić, przygotować, nastawiać kogo na kogo, na co, zu etwas Bösem bestellen, abrichten; auf die Lauer stellen.

Apostille, *f.* uwaga, annotacya, przestroga, *f.* przypisek; postskrypt listowny, *m.* Randglosse, Anmerkung; Nachschrift, *f.*

Apostiller, *v. a.* przypisywać na brzegu xiążki uwagi, Anmerkungen auf den Rand schreiben; Randglossen machen.

Apostolat, *m.* apostolstwo, urząd apostolski, *m.* Apostelamt, *n.* Apostelwürde, *f.*

Apostolicité, *f.* iedność, nie wność nauki z nauką apostolską, *f.* apostolische Beschaffenheit, *f.*

Apostolique, *a.* Apostoliquement, *ad* apostolski, papiski; po apostolsku, iak papież, *ad.* apostolisch; päpstlich.

Apostrophe, *f.* obrócenie mowy do kogo, *n.* przymowa, *f.* apostrof, haczek, *m.* Anrede, *f.* Apostroph, Hinterstrich, *m. fig.* łacanie, burkanie, *n.* Verweis, *m.*

Apostropher, *v. a.* mowę swą do kogo obrócić; łaiać, burkać; przezwiska uszczypliwe dawać, kréskę położyć, apostrofować, sich in einer Rede an Jemanden wenden; hart anreden; einen Verweis geben, etwas Beleidigendes sagen; apostrophiren.

Apostume, *v.* Apostème.

Apostumer, *v. n.* zwiérać się, rodić się, schwären, eitern.

Apothéose, *f.* ubóstwienie, policzenie w poczet bogów, *n.* Vergötterung, *f.*

Apothicaire, *m.* aptékarz, *m.* Apotheker, *m.*

Apothicairerie, *f.* aptéka, (aptyka), *f.* aptékarstwo, *n.* Apotheke; Apothekerkunst, *f.*

Apothicairesse, *f.* aptékarka, *f.* (w klasztorze paniéskim i żona aptékarza), Apothekerin; Nonne, welche die Aufsicht über die Klosterapotheke hat, *f.*

Apôtre, *m.* apostoł, *m.* Apostel, *m.* faire le bon — dobrego udawać, sich äußerlich gut stellen.

Apozème, *m.* dekokt, *m.* Kräutertrank, *m.*

Apparat, *m.* pompa, wspaniałość, przyprawa, *f.* przygotowanie do czego, *n.* aparat; zbiór, *m.* zbiéranina, *f.* Prunk, *m.* Prahlerey, *f.* große Vorbereitung, Anstalt, Sammlung, *f.*

Apparaux, *m. pl.* aparat albo rynsztunek okrętowy, *m.* das sämmtliche Schiffgeräthe, *m.*

Appareil, *m.* gotowość, *f.* przygotowanie, przysposobienie, *n.* przyprawa, *f.* nawiązek, *m.* Zurüstung, Anstalt, Einrichtung; Verbindung, Pracht, *f.* Pomp, Verband, *m.* Zuthat (zu den Speisen), *f.*

Appareiller, *v. a.* przysposobić, przygotować, zporządzić; dwoie czego złączyć, parami układać, stawiać etc., zurichten, zubereiten; gatten, paarweise setzen oder aussuchen. s', *r.* gniezdzić się, łączyć się, parzyć się, sich paaren, (nur von Vögeln).

Appareilleur, *m.* kamieniarz, sztukator, appretor, co robotom rękodzielnym daie appreturę, glans. i t. d. Ausmesser der Werkstücke; Staffirer, Seidenbereiter, *m.*

Appareilleuse, *f.* faktorka, *f.* Kupplerinn, *f.*

Apparemment, *ad.* podobno, vermuthlich, wahrscheinlicher Weise.

Apparence, *f.* pozór, *m.* powierzchowność, okazałość, *f.* podobieństwo, *n.* Schein, Anschein, *m.* äußerliche Ansehn, *n.* Wahrscheinlichkeit, *f.*

Apparent, ente, *a.* oczywisty; pozorny; okazały, augenscheinlich, sichtbar; scheinbar; hervorstechend, ansehnlich.

Apparenté, ée, *a.* spowinowacony, verschwägert, verwandt.

Apparenter, *v. a.* spowinowacić, verschwägern, durch Heyrath in eine Familie bringen. s'—, *r.* spowinowacić się z kim, sich verschwägern, sich befreunden.

Appariement, *ou* appariment, parzenie, złączenie, układanie dwuch rzeczy iednego rodzaiu, *n.* Paarung, Zusammenstellung gleicher Sachen, *f.*

Apparier, *v. a.* dwoie czego z sobą złączyć, parzyć, parami układać, ustawiać, paaren, gleich und gleich zusammenstellen, setzen oder legen. s', *r.* parzyć się, łączyć się, (o ptastwie), sich paaren (von Vögeln).

Appariteur, *m.* woźny sądu duchownego; sapient akademicki, *m.* Gerichtsdiener an geistlichen Höfen; Pedell, *m.*

Apparition, *f.* ziawienie się, *n.* stawianie się, *n.* Erscheinung, *f.*

Apparoir, *v. n.* okazywać się; iasnym, oczywistym bydź, erhellen, am Tage liegen, ersichtlich seyn.

*Apparoître, *v. n.* (*à qq.*) ukazać się, dać się widzieć, erscheinen, sich sehen lassen. Il m'apparoît, que — zdaie mi się, ich finde, ich glaube, daß...

Appartement, m. pokoie, *m. pl.* mieszkanie; piętro, *n.* Reihe Zimmer; Wohnung, *f.* Stockwerk, *n.*; kompania u króla, Gesellschaft bey dem Könige, *f.*

Appartenance, *f.* przynależytość, *f.* Zubehör, Pertinenzstück, *n.* prawo przynależyte, *n.* zugehöriges Recht, *n.*

Appartenant, ante, *a.* przynależyty, należyty, zugehörig.

*Appartenir, *v. n.* (*à...*) przynależeć, należeć, zugehören, gehören; angehören. Il lui appartient, należy się; powinien, iest iego obowiązkiem, es gebührt sich, schickt sich für ihn; er ist dazu befugt, es kommt ihm zu.

Appas, *m.* pobudka, ponęta, przyłuda; przyiemność, wdzięczność, uroda, *f.* Lockung, *f.* Reiz, *m.* Anmuth, *f.*

Appât, *m.* nęta; ponęta, *f.* kluski, *m.* alho gałuszki do

nadziewania gęsi etc. *f. pl.* Lockspeise, (auch *fig.*) *f.* Köder, *m.* Nudeln zum Fettmachen des Federviehes, *f. pl.*

Appauvrir, *v. a.* wynędzić, zubożyć, arm machen. s', *r.* zubożeć, znędznieć, podupaść, arm werden.

Appauvrissement, *m.* zubożenie, *n.* upadek, *m.* Verarmung, *f.*

Appeau, *m.* wabik; wab, *m.* Lockpfeife, *f.* Lockvogel, *m.*

Appel, *m.* zwoływanie; wyzywanie na poiedynek; odwoływanie się do wyższego sądu, *n.* apelacya, *f.* bebnienie, *a.* Ablesen, Ausrufen der Namen, *n.* Ausforderung; Appellation; Zusammenforderung durch den Trommelschlag, *f.*

Appelant, *m.* ante, *f. et a.* apelujący, odwoływaiący się do wyższego sądu, der, die appellirt.

Appelant, *m.* wab, *m.* Lockvogel, *m.*

Appeler, *v. a.* mianować, zwać, nazywać; imie dawać; wołać, zawołać; zwoływać; posłać po kogo, zawołać; powoływać, zapozwać kogo; apelować do wyższego sądu odwoływać, nennen, einen Namen geben, beylegen; rufen; aufrufen, verlesen; einen holen lassen; vor Gericht laden, appelliren. *fig.* pobudzać, zachęcać; na poiedynek wyzywać, locken; auffordern, herausfordern. s', *r.* zwać się, sich nennen, heissen.

Appellatif, tive, *a.* nazywaiący, nazywaniu służący, Name (der vielen Dingen gemein iest). *T.*

Appellation, *f.* apelacya, *f.* odwoływanie się do wyższego sądu, *n.* Appellation, *f. T.*

Appendice, *f.* przydatek, dodatek, dokład, *m.* Anhang zu einem Werke, *m.*

Appendre, *v. a.* zawieszać, aufhängen (besonders zum Audenken).

Appentis, *m.* obdach, *m.* Schirmdach an einer Mauer, *n.* Schoppen, *m.*

Appésantir, *v. a.* obciążać, schwer, schwerfällig machen. *fig.* przytępić, przygasić; träge machen. s', *r.* ociężeć, ociężałym się stać; tępieć, zniknczemnieć; schwer, träge werden. *fig.* — sur un sujet. — za długo się przy czem bawić, sich zu lange bey etwas aufhalten.

Appésantissement, *m.* ciężkość, gnuśność. *f.* Schwerfälligkeit, Trägheit, *f.*

Appeter, *v. a.* z wrodzoney chęci czego żądać, aus Instinkt begehren.

Appétissant, ante, *a.* apetyt ostrzący; chęć do iedzenia czyniący, reizend, appetitlich.

Appétit, *m.* apetyt, *m.* chęć do iedzenia; żądza, chuć, *f.* Appetit, *m.* Eßlust; Begierde, *f.*

Appétitif, tive, *a.* chciwy, pożądliwy, verlangend, begehrend.

Applaudir, *v. n.* (*à qc., à qq.*) *a.* (*qq. ou qc.*) przyklaskiwać; oklaskiwać; pochwalić, chwalić kogo, in die Hände klatschen, (zum Zeichen des Wohlgefallens); Beyfall bezeigen, Beyfall geben; loben. s', *r.* (*de qc.*) mieć w sobie samym upodobanie, cieszyć się z czego, sich selbst wohl gefallen, sich etwas woran einbilden.

Applaudissement, *m* oklaski *pl. m.* ukontentowanie, *n* Händeklatschen, *n.* Beyfall, *m.*

Applicable, *a.* daiący się do czego użyć; przystosować co ma bydź na co obrócone, anwendbar; bestimmt zu etwas

Application, *f.* przyłożenie (plastru etc.) *n.* Auflegen (eines Pflasters ꝛc.), *n. fig.* ściąganie się na co; przystosowanie

wanie czego do czego; przyłożenie chęci, myśli do czego, pilnowanie czego. *n.* Anwendung, *f.* Fleiß, *m.* Aufmerksamkeit, *f.* Nachdenken, *n.*

Appliqué, ée, *p. et a.* pilny, aufgelegt; bestissen, achtsam, fleißig.

Appliquer, *v. a.* przyłożyć co do czego, auflegen, worauf legen. *fig.* przykładać, przyłożyć siły, rozumu do czego; obrócić co na co; aplikować, ściągać co na co, przystosować co do czego, anwenden, anpassen; anbringen; auf etwas heften. — un soufflet, policzek dadź, w twarz uderzyć, eine Ohrfeige geben. s', *r.* przykładać się. przylgnąć, sich genau anlegen. *fig.* (*à qc.*) pilnować czego, przyłożyć się, iać się, mieć się do czego, sich befleißigen, sich worauf legen. (*qc.*) przywłaszczyć sobie; na siebie co ściągać, sich etwas zueignen; etwas auf sich deuten.

Appoint, *m.* reszta albo summa po uczynionym rachunku pozostała, *f.* naddatek, (ażyo) do pieniędzy lepszych, iak w wexlu są położone, *m.* Ausgleichung, *f.* Saldo einer Rechnung, *m.* Aufgeld, Agio, *n.*

Appointé, *m.* żołnierz więcey żołdu biorący, *m.* ein höher besoldeter Soldat, Gefreyter, *m.*

Appointement, *m.* zdanie sądowe, *n.* pensya, płaca, *f.* gerichtliche Bescheid, *m.* Besoldung, *f.* Gehalt, *m.*

Appointer, *v. a. T.* nakazać, przypowiedzieć stronom, co czynić maią, besolden, bescheiden, (den Partheyen andeuten, was zu thun sey).

Appointeur, *m.* sędzia, co stronom zeznanie swe daie, iak sobie postąpić maią; iednacz, pośrzednik; *m.* Gerichtsbeysitzer bey einem Beyurtheil; Schiedsmann, *m.*

Apport, *m.* rynek, targ; zbieg, ziazd ludzi, *m.* Marktplatz; Zulauf daselbst, *m.*

Apporiage, *m.* zapłata tragarzom, *f.* Trägerlohn, *m.*

Apporter, *v. a.* przynieść, przynosić; przywieźć, przyprowadzić; wnieść, przynosić, bringen, mitbringen; herbey tragen, herbey führen; zubringen. *fig.* donosić, oznaymić; czynić, sprawić co; bydź czego przyczyną, wnosić, przytoczyć dowód; przystosować do czego rozumem etc. melden, benachrichtigen; veranlassen; beybringen; anwenden.

Apposer, *v. a.* przyłożyć, przybić, przykleić; przyłączyć, aufdrücken; ankleben; hinzusetzen, anhängen.

Apposition, *f.* przyłożenie, przyciśnienie; przykleienie, przybicie karty; przyrośnienie; przyłączenie, *n.* Aufdrückung; Ankiebung; Anschlagung; Hinzuthuung, Beyfugung, *f.* Zusatz, *m.*

Appréciable, *a.* co można cenić, taxować, was sich schätzen läßt.

Appréciateur, *m.* szacownik, *m.* Schätzer, *m.*

Appréciation, *f.* szacowanie, taxowanie, *n.* uchwała, *f.* szacunek, *m.* Schätzung, *f.*

Apprécier, *v. a.* cenić, ocenić, szacować, oszacować, taxować, otaxować, schätzen, taxiren.

Appréhender, *v. a.* obawiać się; bać się, strachać się; iąć (co ręką), chwytać, łapać; więzić, fürchten, befürchten; greifen, ergreifen, gefänglich einziehen.

Appréhensif, *a.* boiazliwy, tchorzowaty, furchtsam.

Appréhension, *f.* boiaźń; *f.* strach, *m.* obawa, *f.* poymanie;

nie, imanie, poimanie, łapanie; poięcie, *n.* Furcht, Besorgniß; Festsetzung, Ergreifung, *f.* Begreifen, Fassen, *n.*

*Apprendre, *v. a.* uczyć się; (*qq. de qc.*) pokazać komu co, sposobić, prowadzić kogo do czego; poznać, dociekać, dochodzić, lernen; hören, vernehmen, erfahren. (*qc. à qq.*) uczyć; donieść, uwiadomić, lehren; berichten.

Apprenti, *m.* chłopiec, (u rzemieslnika, kupca), uczeń, *m.* tie, tisse, *f.* dziewczyna dana na naukę, *f.* Lehrling, Lehrjunge, Lehrbursche, *m.* Lehrmädchen, *n.*

Apprentissage, *m.* termin, *m.* terminowanie, *a.* nauka, *f.* Lehre, Lehrzeit, *f.* Lehrjahre, *n. pl. fig.* początki, *m. pl.* erster Versuch, *m.*

Apprêt, *m.* przygotowanie, *n.* gotowość, *f.* aparat, *m.* przyprawa, *f.* Zurüstung, Zubereitung, Zurichtung, *f.*

Apprête, *f.* grzanka, *f.* lange schmale Brodschnitte, *f.*

Appreté, ée, *p. et a.* gotowy, przygotowany, sporządzony, zubereitet, fertig, zugerichtet.

Apprêter, *v. a.* nagotować, przygotować, sporządzić, zubereiten, zurichten. *n.* przyprawiać potrawy, die Speisen zubereiten. à rire (*à qq.*) okazyą, materyą dawać do śmiechu, einen über etwas lachen machen. s', *r.* gotować się, sich bereiten, gefaßt machen, anschicken.

Apprêteur, *m.* malarz, co pierwszy pokost na szkłach kładzie, przygotowywacz, *m.* Glasmaler; Zubereiter, *m.*

Appris, ise, *p. et a. fam.* uczony, gelernt, gelehrt, unterrichtet, gesittet.

Apprivoiser, *v. a.* oswoić, ugłaskać zwierzę, zähmen, zahm machen, bändigen. s', *r.* oswoić się; dać się ugłaskać, zahm werden. *fig.* (*à . . .*) obeznać się z kim, gewohnt werden, vertraut werden.

Approbateur, *m.* potwierdziciel, pochwalacz, *m.* der etwas billiget.

Approbatif, ive, *a.* potwierdzający, pochwalający, billigend.

Approbation, *f.* potwierdzenie, utwierdzenie, *n.* pochwała, aprobacya, *f.* Billigung, Genehmigung, günstige Meynung, *f.* Beyfall, *m.*

Approchant, ante, *a.* (*de*) prawie równy i podobny drugiemu, beykommend, ähnlich.

Approchant, *prp.* (*de*) *et ad. fam.* blisko, prawie, ungefähr, beynahe.

Approche, *f.* przybliżanie, zbliżanie, *n.* przystęp, *m.* Annäherung, *f.* Herannahen, *n.* — Lunette d'—, perspektywka, *f.* Fernglas, *n.*

Approcher, *v. a.* (*qq. de qc.*) przybliżać, przymykać, bliżey przynieść, postawić, nähern, näher bringen, rücken &c. (*qq.*) wolny mieć do kogo przystęp, bey einem Zutritt haben. *n.* (*de . .*) przybliżać się, zbliżać się; równym, podobnym bydź czemu, skłaniać się ku czemu, heran nahen, näher kommen; ähnlich seyn. s', *r.* (*de . .*) przybliżać się, sich nähern, herzu kommen.

Approfondir, *v. a.* głębiey kopać, głębszym robić, tiefer machen. *fig.* przenikać, dochodzić czego, badać, gründlich untersuchen, ergründen.

Approfondissement, *m.* wykopywanie, głębsze kopanie, *n.* Tiefermachen, *n.* Vertiefung, *f. fig.* przeniknienie, dociekanie, *n.* Ergründung, *f.*

Appropriation, *f.* przywłaszczanie sobie czego, *n.* Zueignung, Anmaßung, *f.*

Approprier, *v. a.* przyozdobić, rozporządzić, gehörig einrichten, aufputzen. — une chose à une autre, przystosować co do czego, eine Sache einer andern anpassen. s', *r.* (*qc.*) przywłaszczyć sobie co, sich zueignen, sich anmaßen.

Approuver, *v. a.* potwierdzić, pochwalić, mieć co za dobre, billigen, gut heißen, genehmigen.

Approvisionnement, *m.* opatrzenie w żywność, *n.* Verproviantirung; Versorgung mit Vorrath von Lebensmitteln, *f.*

Approvisionner, *v. a.* w żywność opatrzyć, verproviantiren, mit Vorrath versehen.

Approximatif, ive, *a.* zbliżający się, nähernd, nahe kommend. Valeur —*f.* ungefähre Werth, *m.*

Appui, *m.* podpora, przycieś pod krzyżem w oknie, *f.* podstawek drągowi dźwigalnemu ciężar umnieyszający, *m.* poręcze, *n.* Stütze, Lehne; Brustmauer am Fenster; Unterlage eines Hebebaums, *f.* Geländer, *n. fig.* podpora, obrona, pomoc, *f.* Unterstützung, Stütze, *f.* Beystand, *m.*

Appuyer, *v. a.* podpierać, wspierać; przyciskać rękę co, stützen; auflegen, anlehnen. *fig.* potwierdzić, podpierać, wspierać, bronić, unterstützen, beystehen, begünstigen. (*qc. sur qc.*) gruntować, stawiać, etwas worauf stützen, gründen. *n.* (*sur . . .*) opierać się, leżeć na czem, auf etwas ruhen, schwer aufliegen. s', *r.* wspierać się, podpierać się czem, o co, na czem, sich anlehnen, sich stützen. *fig.* wspierać się na kim, spuszczać się na kogo, na co, sich worauf gründen, sich verlassen. odwoływać się na kogo, składać się czem, sich worauf berufen.

Apre, *a.* aprement, *ad.* cierpki, ostry, tęgi, rauh, herbe, strenge. *fig.* (*à qc.*) chciwy czego, łakomy na co, gierig auf etwas.

Après, *prp.* po, nach, *ad.* potém, hernach, nachher. d'—, podług, nach (von einem Muster &c.) — cela, potém, hierauf. — coup, za poźno, zu spät. — tout, po tém wszystkiem, wszystko dobrze zważywszy; iednak, mimo tego, nach alle dem, mit alle dem; indessen. — que, gdy, kiedy, po, (często tłómaczy się przez imiesłów czasu przeszłego, kończący się na szy albo wszy), nachdem. — quoi, potém, na to, worauf. — être après *qc.*, trudnić się czem, bydź zatrudnionym, mit etwas beschäftigt seyn. — — *qq.*, nie dadź komu pokoiu, einem keine Ruhe lassen, hinter einem her seyn.

Après-demain, *ad.* po iutrze, na zaiutrz, übermorgen.

Après-dînée, *f.* po obiedzie; odwieczerze, *n.* Nachmittag, *m.*

Après-midi, *m.* po południu; czas popołudniowy, *m.* Nachmittag, *m.*

Après-soupée, *f.* powieczerze, *n.* Zeit nach dem Abendessen, *f.*

Apreté, *f.* cierpkość, ostrość; surowość, *f.* Rauhigkeit, Schärfe; Strenge, *f.*

Apte, *a.* zdatny, zdolny, sposobny, geschickt, fähig.

Aptitude, *f.* (*à qc.*) sposobność, zręczność, *f.* natürliches Geschick zu etwas, *n.*

Apurer, *v. a.* okazać, dowieść rachunki kwitami etc., rachunek uznać za dobry, eine Rechnung für richtig erkennen, justificiren.

Apyrexie, *f.* dzień, którego na febrę chorujący od niey iest wolny, guter Tag beym Fieber, *m.*

Aquatile, *a* wodny, w wodzie rosnący, żyiący, was im Wasser lebt, wächst.

Aquatique, *a.* bagnisty; wodny, w wodzie żyiący etc. sumpfig, voll Wasser; was im Wasser lebt, wächst.

Aqueduc, *m.* wodociąg, *m.* Wasserleitung, *f.*

Aqueux, euse, *a.* wodnisty, wässerig.

Aquilin, *a.* nez —, nos orli, krzywy, *m.* Habichtsnase, *f.*

Aquilon, *m.* wiatr północny, *m.* Nordwind, *m.*

Aquilonaire, *a.* północny, nördlich.

Aquitaine, *f.* Akwitania, *f.* Aquitanien, *n.*

Arabe, *a.* Arabski, arabisch. *fig.* nieczuły, nielitościwy, łakomy, hartherzig, gierig. — *m.* Arabczyk; Arabski język, *m.* Araber, *m.* arabische Sprache, *f.* *fig.* człowiek dziki, nieokrzesany, okrutny, *m* hartherziger Mensch, *m.*

Arabesque, *a.* Arabski, auf arabische Art.

Arabesque, *f.* arabeska, malarskie ozdoby, *f.* Arabeske, *f.* (eine Art Laubwerk, Zierrath in der Malerey.)

Arabie, *f.* Arabia, ziemia Arabska, *f.* Arabien, *n.*

Arabisme, *m.* własność języka Arabskiego, *f.* arabische Redensart, *f.*

Arack, *m.* arak, *m.* Arack, Rack, *m.*

Araignée, *f.* paiąk, *m.* Spinne, *f.* toile d' —, paięczyna, *f.* Spinnenweben, *f. pl.* Araignées, *pl.* paięczyna, Spinnwebe, *f.* *fig.* przędza, *f.* Gespinst, *n.*

Aramber, *v. a.* wieszać się, przyczepić się do okrętu nieprzyiacielskiego, entern.

Aramer, *v. a.* rozciągać, rozpinać sukno w krosnach, żeby się rozszérzyć, Tuch in Rähmen spannen, um es auszudehnen.

Arantèles, *f. pl.* nitki białe na kształt paięczyny, *f.* włos nayciensyz na biegach ielenich, *m.* Sommer, *m.* (Spinneweben); Fasern an Hirschläufen, *f. pl.*

Aras, *m.* gatunek papugi, Art großer Papageien, *f.*

Arbalète, *f.* kusza ręczna, Armbrust, *f.*

Arbalétrier, *m.* łucznik, co kusze robi; albo z kuszy czney strzela, *m.* wiązar dachowe, *n.* Armbrustschü Armbrustmacher; Dachstuhl,

Arbalétrière, *f.* mieysce na łerze, gdzie się Żołnie bronią, *n.* Fechtort auf e Galeere, *m.*

Arbitrage, *m.* iednacki wyr *m.* uznanie kompromisarsk *n.* porównanie różnych k sów wexlowych, *f.* A spruch des Schiedsrichters, Vergleichung der verschiede Wechselcurse, *f.*

Arbitraire, *a.* arbitraireme *ad.* polubowny; polubown *ad.* wilkührlich.

Arbitral, ale, *a.* iednacki, iemczy, kompromisars schiedsrichterlich.

Arbitrateur, *m.* roziemca, dnacz, kompromisarz, Schiedsmann, *m.*

Arbitration, *f.* taxowanie, os cowanie, *n.* Schätzung, *f.*

Arbitre, *m.* roziemca, iedna kompromisarz; pan sam władny, *m.* Schiedsricht eigner Herr, Gebieter, *m.* libre-, le franc-, wolno wola nieprzymuszona, *f.* freye Wille, *m.* Willkühr,

Arbitrer, *v. a.* rozeznać, roz dzić, osądzić, taxować, os cować. nach Gutdünken entsc den; überhaupt schätzen.

Arborer, *v. a.* stawić, postaw (maszt, wywiesić, rozpośc rać proporce, aufrichten, stecken, (von Fahnen ꝛc.) trzymać się czego, sich öffe lich erklären, bekennen.

Arbou

Arbouse, *m.* iéżowka, *f.* arbuz, *m.* Sandbeere; Wassermelone, *f.*

Arbousier, *m.* iéżowka włoska, *f.* Erdbeerbaum, *m.*

Arbre, *m.* drzewo, *n.* kołowrót, stolec; wał, walec, *m.* wrzeciono, *n.* Baum, *m.* Spindel, Welle, *f.* Stamm, *m.*

Arbrisseau, *m.* drzewko, *n.* krzew *m.* chrościna *f.* krzak, *m.* Bäumchen, *n.* Strauch, *m.*

Arbrot, *m.* krzak lepem pomazany na ułowienie ptaków, *m.* Strauchruthen, *f. pl.*

Arbuste, *m.* chróst, *m.* krzewina *f.* Strauch, *m.* Staude, *f.*

Arc, *m.* łuk, *m.* frambuga; obłączystość, obłączysta strona, sklepu, *f.* Bogen, *m.*

Arcade, *f.* obłączysty otwór, *m.* frambuga, arkada. *f.* sklep, *m.* sklepienie. *n.* bogenförmige Oeffnung, *f* Schwibbogen, Bogengang, *m*

Arcane, *m.* taiemnica, *f.* Geheimniß, *n.*

Arcane, ou Arcanée, *f.* rubryka, *f.* Röthel, *m.*

Arcanson, *m.* smoła czarna; żywicy pewny gatunek, *f.* Schiffpech, Geigenharz, *n.*

Arc-en-ciel, *m.* tęcza, *f.* Regenbogen, *m.*

Archal, *m.* fil d'—, drót mosiężny, *m.* Messingdrath, *m.*

Archange, *m.* archanioł, *m.* Erzengel, *m.*

Arche, *f.* arkada, frambuga pod mostem etc. sklepienie, *n.* iarzmo, *n.* pod mostem etc., Brückenbogen, *m.* Joch, *n.* — de Noë, korab, *m* Arche Noa, *f.* — d'alliance, skrzynia (arka) przymierza, *f.* Bundeslade, *f.*

Archelet, *m.* obłączyk, złotnikom etc. do roboty służący. *m.* kleiner Bogen (an der Drehbank ꝛc.), *m.*

Archer, *m.* strzelec łuczny; paszołek, *m.* Bogenschütze, Häscher, *m.*

Archet, *m.* smyczek; łubek, obłąk u kolebki, sucha wanna, *m.* Violinbogen; Wiegenbogen, Bügel, Spriegel; Schwitzkasten, *m.*

Archétype, *m.* pierwszy wzór, *m.* obraz czego, oryginał, *m.* Urbild, Originalstück, *n.*

Archevêché, *m.* arcybiskupstwo, *a.* archydyecezya, *f.* pałac arcybiskupi, *m.* Erzbisthum, *n.* erzbischöflicher Palast, *m.*

Archevêque, *m.* arcybiskup, *m.* Erzbischof, *m.*

Archiatre, *m.* pierwszy lekarz miasta etc., *m.* vornehmster Arzt einer Stadt ꝛc., *m.*

Archichambellan, *m.* wielki podkomorzy, *m.* Oberkammerherr, *m.*

Archichancelier, *m.* wielki kanclerz, *m.* Erzkanzler, *m.*

Archidiaconat, *m.* arcydziekania, godność, dyecezya arcydziekańska, *f.* Archidiakonat, *n.*

Archidiaconé, *m.* arcydziekania, dyecezya arcydziekańska, *f.* mieszkanie arcydziekana, *n.* Kirchensprengel eines Archidiaconus, *m.* dessen Haus, *n.*

Archidiacre, *m.* arcydziekan, *m.* Archidiaconus, *m.*

Archiduc, *m.* arcyxiążę, *m.* Erzherzog, *m.*

Archiduché, *m.* arcyxięstwo, *n.* Erzherzogthum, *n.*

Archiduchesse, *f.* arcyxiężna, arcyxiężniczka, *f.* Erzherzogin, *f.*

Archiéchanson, *m.* arcypodczaszy, *m.* Erzschenke, *m.* — tranchant, *m.* arcystolnik, *m.* Erztruchses, *m.*

Archiépiscopal, ale, *a.* arcybiskupi, erzbischöflich.

Archiépiscopat, *m.* arcybiskupstwo, *n.* erzbischöfliche Würde, *f.*

Archifou, *m.* arcygłupi, arcybłazen, *m.* Erznarr, *m.*

Archimandritat, *m.* godność archymandryta greckiego, *f.* Würde eines Archimandriten, *f.*

Archi-

Archimandrite, *m.* archymandryt grecki, *m.* Archimandrit (griechischer Abt), *m.*

Archimarechal, *m.* arcymarszałek, wielki marszałek, *m.* Erzmarschall, *m.*

Archipel, *m.* Archipelag, morze Greckie, *n.* Archipelagus, *m.*

Archipresbytéral, ale, *a* arcykapłański, erzpriesterlich.

Archipresbytérat, *m* godność arcypresbitera, *f.* arcykapłaństwo, *n.* Erzpriesterschaft,

Archiprêtre, *m.* arcykapłan, arcypresbiter, *m.* Erzpriester, *m.*

Archiprêtré, *m.* arcypresbiterya, *f.* iego dyecezya, *f.* Amt eines Erzpriesters, *n*, dessen Bezirk, *m.*

Archiprieur, *m.* arcyprzeor, *m.* Erzprior, *m.*

Archiprieuré, *m.* arcyprzeorstwo, *n.* Erzpriorat, *n.*

Architecte, *m.* budowniczy, architekt, *m.* Baumeister, *m.*

Architectonographe, *m.* ten, co budynki opisuie, der Gebäude beschreibt.

Architectonographie, *f.* opisanie wspaniałego budynku, *n.* Beschreibung eines Gebäudes, *f.*

Architecture, *f* budownicza albo archytektońska nauka, *f.* Baukunst, *f.*

Architrésorier. *m.* arcypodskarbi, *m.* Erzschatzmeister, *m.*

Architriclin, *m.* szafarz, *m* Speisemeister, *m.*

Archives, *f. pl.* nadania, przywileie, atka publiczne, *pl.* Urkunden, *f. pl.* mieysce, gdzie różne publiczne papiery chowaią. archiwum, *n.* metryka, *f.* Archiv, *n.*

Archiviste, *m.* archiwista, metrykant, *m.* Archivar, *m.*

Arçon, *m.* łęk u siodła; obłąk kapeluszniczy do wybiiania wełny. *m.* Sattelbogen; Hutmacherbogen, *m.*

Arctique, *a.* północny, nördlich. pôle —, *m.* biegun północny, *m.* Nordpol, *m.*

Ardasses, *f. pl.* Perski iedwab naypodleyszy, *m.* gröbste persische Seide, *f.*

Ardassine, *a et f.* perski iedwab nayprzednieyszy, *m.* Perlenseide, *f.*

Ardélion, *m. fam.* lekkomyślny człowiek, *m.* leichtsinniger Mensch, *m.*

Ardemment, *ad. fig.* z zapałem, gorąco, żarliwie, gorliwie, usilnie, hizig, eifrig; sehnlich, heftig.

Ardent, ente, *a.* zarzysty, ognisty, palaiący, feurig, glühend, brennend, heiß. *fig.* (*a qc.*) gorący, prętki; niepowściągniony, żywy, gorliwy, zapalczywy; ognisty, rudy, (o włosach), heftig, hitzig, eifrig (worauf); brünstig; feuerroth (von Haaren). miroir —, *m.* zwierciadło zapalaiące, *n.* Brennspiegel, *m.* verre —, *f.* szkło zapalaiące, *a.* Brennglas, *n.* chapelle —, *f.* lampami illuminowana kaplica, *f.* erleuchtetes Trauergerüst, *n.* chambre —, *f.* sądy gorące, co na stos kondemnuią, *m.* Feuergericht, *n.*

Ardent, *m.* ogień z wyziewów i zaduchów pochodzący, *m.* świeczka błędna, *f*, Irrlicht, *n.* Ardens, *pl.* (przed tym) ogniem piekielnym zarażeni, *m.* (sonst) die vom heiligen Feuer Angesteckten.

Ardeur, *f.* gorąco, *n.* upał, *m.* Hitze, *f. fig.* żarliwość, gorliwość, *f.* zapał, *m.* Hitze, Heftigkeit, Lebhaftigkeit, *f.* Eifer, *m.*

Ardillon, *m.* trzpień, śpień w sprzączce, *m.* Dorn in der Schnalle, *m.*

Ardoise, *f.* kamień łupny, *m.* Schiefer, Schieferstein, *m.*

Ardoisé, ée, *a.* mieniący farbę, mieniony, schieferfarbig.

Ardoisière, *f.* góry, gdzie kamień łupny łamią, *f. pl.* Schieferbruch, *m.*

Arène, *f.* piasek, *m.* Sand, *m. fig.* plac do zapasów, poiedynków etc. Kampfplatz, *m.*

Aréner, *v. n.* uginać się, ustępować (iako belka etc.), sich senken, (von Gebäuden).

Aréneux, euse, *a.* piaszczysty, sandig.

Arête, *f.* ość, *f.* Fischgräte, *f.* krawędź, *f.* Rand, *m.* Kante, *f.*

Argent, *m.* srebro, *n.* moneta, *f.* pieniądze, *m. pl.* Silber, *n.* Silbermünze, *f.* Geld, *n.*

Argenté, ée, *p. et a.* posrebrzany; srzebrzysty, biały, versilbert, silberfarbig.

Argenter, *v. a.* pośrebrzać; srebrem wykładać, versilbern; mit Silber belegen.

Argenterie, *f.* srebro stołowe, srebra, *n. pl.* srebrne naczynia, *m. pl.* Silberwerk, Silbergeschirr, Silberzeug, *n.* Silberarbeit, *f.*

Argenteur, *m.* ten, co pośrebrza, *m.* Versilberer, *m.*

Argenteux, euse, *a. fam.* pieniężny, w pieniądze bogaty, viel Geld habend.

Argentier, *m.* kredencerz, *m.* Silberdiener, Silberverwahrer, *m.*

Argentin, ine, *a.* srebrzysty; srebrobrzmiący, silberfarbig; wie Silber klingend.

Argenture, *f.* pośrebrzanie, *n.* Versilberung, *f.* Versilbern, *n.*

Argile, *f.* glina biała, *f.* Thon, *m.*

Argileux, euse, *a.* gliniasty, thonicht, lehmicht.

Argot, *m.* język cygański, którym złodzieie mówić zwykli, *m.* Diebessprache, *f.* Rothwälsch, *n.*

Argoulet, *m.* strzelec łuczny konny, *m.* (ehedem) Bogenschütze, *m. fig.* nicpotym, wisus, *m.* schlechter Kerl, *m.*

Argousin, *m.* stróż niewolników na galerach, *m.* Profoß auf einer Galeere, *m.*

Arguer, *v. a.* obwiniać, łaiać, karcić; beschuldigen, schelten, bestrafen.

Argument, *m.* dowód, argument, *m.* materya, treść, *f.* Schluß, Beweisgrund, Inhalt, *m.*

Argumentant, *m.* oponent dysputuiący przeciw komu w publiczney dysputacyi, *m.* Opponent bey einer Disputation, *m.*

Argumentateur, *m.* argumentator, *m.* Disputirgeist, *m.*

Argumentation, *f.* dowodzenie argumentami, *n.* dowód, *m.* Art einen Beweis zu führen, *f.* Beweis, *m.*

Argumenter, *v. a.* argumentować, dowodzić czego argumentami, wnioskować, co, co sobie, Schlüsse machen, schließen. (*contre qc.*) dysputować, przeciw komu, czemu, Gründe gegen etwas einwenden. (*de qc.*) wywodzić, dowodzić, folgern.

Argus, *m.* Argus, *m.* Argus, *m. fig.* człowiek zawistny, zazdrośny, czuyny, *m.* wachsame, scharfsichtige, eifersüchtige Person, *f.*

Aride, *a.* suchy, wyschły, trokken, dürre. *fig.* chudy, tępy, skąpy, unfruchtbar, mager.

Aridité, *f.* suchość, susza, posusza, *f.* Trockenheit, Dürre. *f. fig.* chudość, tępość, miałkość, *f.* Unfruchtbarkeit, *f.*

Aridure, *f.* schnienie, słabienie, *n.* Auszehrung, *f.* Schwinden, *n.*

Ariette, *f.* śpiew lekki, aryika (łatwa), *f.* Ariette, kleine leichte Arie, *f.*

Arigot, *m.* gatunek piszczałki, *f.* Art Pfeife, *f.*

Aristarque, *m.* Arystarch, *m.* Aristarch, *m.* (Name). *fig.* krytyk,

tyk, cenzor ostry, *m.* strenger Kunstrichter, *m.*

Aristocrate, *m.* arystokrat, możnowładzca, *m.* Aristokrat, *m.*

Aristocratie, *f.* arystokratya, *f.* możnorządy, *m. pl.* możnorządztwo, możnowładztwo *n.* Aristocratie, Staatsregierung durch die Vornehmsten, *f.*

Aristocratique, *a.* aristocratiquement, *ad.* arystokratyczny, możnowładny; arystokratycznie, dumnie, *ad.* aristocratisch.

Aristodémokratie, *f.* możnorządztwo i gminowładztwo, *n.* rzeczpospolita, w ktorey szlachta z pospólstwem panuie, *f.* Regierung des Adels und Volks zugleich, *f.*

Arithmantie, *f.* wrożenie, wieszczenie z liczb, *n.* Wahrsagerey durch Zahlen, *f.*

Arithméticien, *m.* rachmistrz, *m.* Rechenmeister, *m.*

Arithmétique, *m.* rachowanie, rachmistrzostwo, *n.* arytmetyka, rachmistrzowska nauka, *f.* Rechenkunst, *f. a.* rachmistrzowski, rachowniczy, arithmetisch.

Arlequin, *m.* błazen, arlekin, *m.* Possenreisser, Hanswurst, *m.*

Arlequinade, *f.* figle, *m.* fraszki, *f. pl.* błazeństwo, *n.* Possenspiel, *n.*

Armadille, *m.* pancernik, *m.* (zwierzę), Armadillthier, *n.*

Armadille, *f.* fregata, *f.* okręt mały; flotyla, mała flota, kleine Fregatte; kleine Schiffsflotte, *f.*

Armateur, *m.* kaper, armator, kupiec, pan, co okręt wysyła na dalekie handle; pan okrętu, Kaper, Freybeuter; Commisfahrer; Rheder, *m.* Kaperschiff, *n.*

Arme, *f.* oręż, *m.* broń, zbroia, *f.* Gewehr, *n.* — à feu, broń ognista, strzelba, *f.* Schießgewehr, *n.* — blanche, broń biała, broń ręczna, *f.* blankes Gewehr, (Degen, Bajonet &c.)

Armes, *f. pl.* broń, obronna, zbroia; gotowość woienna, *f.* rynsztunek woienny; zbrój herb, *m.* Waffen, *f. pl.* Gewehr, *n.* Kriegsrüstung, *f.* Harnisch, *m.* Wappen, *n. fig.* żołnierstwo, *n.* żołnierska służba, nauka rycerska, *f.* rzemiosło rycerskie *n.* dzielne czyny, woienne dzieła, *pl.* Kriegsdienste; *m. pl.* Kriegsthaten, *f. pl.* faire les armes, tirer des armes, walczyć, fechten.

Armé, ée, *part. et a.* uzbroiony, zbrojny, w zbroi, bewaffnet, ausgerüstet.

Armée, *f.* woysko, *n.* armia, *f.* Kriegsheer, *n.* Armee, *f.* Heer, *n.* — navale, woysko morskie, flota, *f.* Flotte, *f.*

Armeline, *f.* gronostay, *m.* Hermelin, *n.*

Armement, *m.* uzbroienie woyska, okrętu, *n.* przygotowanie, *n.* gotowość, *f.* wyprawa floty, woyska, *f.* rynsztunek woienny, *m.* wyprawa okrętu, *f.* ekwipaż okrętu, *m.* Kriegsrüstung; Ausrüstung; Bemannung eines Schiffes, *f,*

Arménie, *f.* Armenia, Ormiańskie królestwo, *n.* Armenien, *n.* Arménien, enne, *a. et s.* Ormianin, *m.* Ormiański, *a.* Armenier, *m.* rin, *f.* armenisch, *a.*

Armer, *v. a.* uzbroić, bewaffnen, ausrüsten. *fig.* pobudzić, podduszczać kogo, Gelegenheit zum Kriege geben, aufhetzen. *n.* gotować się na woynę, Truppen werben, sich zum Kriege rüsten. s', *r.* rzucić się do broni; uzbroić się, sich waffnen, die Waffen ergreifen. *fig.* umocnić się, utwierdzić się, uzbroić się przeciw etc., sich waffnen, verwahren gegen . . .

Armet, *m.* hełm, szyszak, *m.* Helm, *m.* Sturmhaube (eines irrenden Ritters), *f. fig.* głowa, *f.* Kopf, *m.*

Armistice, *m.* zawieszenie broni, *n.* rozeym, *m.* Waffenstillstand, *m.*

Armoire, *f.* szafa, szafka, *f.* Schrank, *m.*

Armoiries, *f. pl.* herb, *m.* Wappen, *n.*

Armoisin, *m.* gatunek kitayki cienkiey, *f.* Art eines dünnen Taffents, *f.*

Armon, *m.* półwozie przednie, *n.* ośnica przednia, *f.* Vordertheil eines Wagens, woran die Deichsel ist, *m.*

Armorial, *m.* herbarz, *m.* książka o herbach, *f.* Wappenbuch, *n.*

Armorial, ale, *a.* do herbów należący; o herbach, zum Wappen gehörig; davon handelnd.

Armorier, *v. a.* herb malować, wyrzynać, Wappen auf etwas mahlen oder stechen.

Armoriste, *m.* herbopis, wykładacz herbów, *m.* Wappenverständiger; Lehrer der Wappenkunst, *m.*

Armure, *f.* zbroia, *f.* uzbroienie, *n.* Rüstung, Bewaffnung, *f. fig.* broń, obrona, ochrona, *f.* Schutz, *m.*

Armurier, *m.* zbroiownik, płatnerz; kupiec, co zbroią handluie, *m.* Waffenschmied; Gewehrhändler, *m.*

Arnaud, *m.* Arnold, Arnold, *m.* (Mannsname).

Arnould, *m.* Arnulf, Arnulph, *m.* (Mannsname).

Aromate, *m.* korzenie, *m. pl.* Gewürz, *n.*

Aromatique, *a.* korzenny, gewürzhaft.

Aromatisation, *f.* przyprawianie korzeniami, *n.* Vermischung mit Gewürzen, *f.*

Aromatiser, *v. a.* przyprawiać korzeniami, (korzenić), würzen.

Aron, *m.* Aron, *m.* Aron, *m.* (Mannsname).

Aronde, *f.* iaskółka, *f.* Schwalbe, *f.* queue d'—, *f.* iaskółczy ogon, *m.* Schwalbenschwanz, *m.*

Arondelle, *f.* statek czyli okręt letki, *m.* Name eines leichten Schiffes, *m.*

Arpailleur, *m.* szukacz złota, złotomyy, złotopłok, złotobracz, *m.* Goldwäscher, Goldsucher, *m.*

Arpent, *m.* morg, *m.* morga, *f.* Morgen Landes, *m.*

Arpentage, *m.* rozmiar gruntów, *m.* miernictwo, *n.* Feldmessen, *n.* Feldmeßkunst, *f.*

Arpenter, *v. a.* pola, grunta mierzyć, ein Feld messen. *fig. fam.* wielkie kroki robić, stąpać; przebiedz, große Schritte machen; durchlaufen.

Arpenteur, *m.* komornik, geometra, co grunta rozmierza, *m.* Feldmesser, *m.*

Arqué, ée, *a.* nagięty, skrzywiony, krumm, gebogen.

Arquebusade, *f.* postrzał z rusznicy, *m.* Buchsenschuß, *m.* eau d'—, *f.* wodka na rany służąca, *f.* Schußwundwasser, *n.*

Arquebuse, *f.* rusznica, arkabuz, muszkiet staroświecki, *m.* strzelba ręczna, *f.* Büchse, *f.* Feuerrohr, *n.*

Arquebuser, *a.* zastrzelić, erschießen.

Arquebuserie, *f.* rzemiosło rusznikarskie albo puszkarskie, *n.* Büchsenmacherkunst, *f.*

Arquebusier, *m.* rusznikarz, puszkarz; arkabuzer, *m.* Büchsenmacher; Büchsenschütze, *m.*

Arquer, *v. n.* naginać się, zginać się, sich krummen, biegen.

Arrachement, *m.* oderwanie, *n.* Herausreißen, *n.*

d'Arrache-pied, *ad. fam.* bez przestanku, bez przerwania, unablässig, ohne Absatz.

Arracher, *v. a.* (*qc. à qq.*) wyrwać, oderwać, heraus reißen, aus-

ausreißen; abreißen, wegreißen, losreißen. *fig.* (*qc. de qq.*) wymęczyć, wymagać co na kim, mit Mühe erhalten, erpressen. (*qq. de qc.*) odrywać kogo od czego, wegbringen, abbringen. s', *r.* (*de qc.*) wydzierać się zkąd, odrywać się, opuszczać, sich von etwas losreißen.

Arracheur, *m.* ten, co wyrywa, der etwas ausreißt. — de dents, dentysta, lékarz, co zęby wyrywa, *m.* Zahnausreißer, *m.*

Arragon, *m.* Aragonia, *f.* Arragonien, *n.* nois; nien, *a. et m.* Aragoński, arragonisch, *a.* Aragończyk, Arragonier, *m.*

Arrangé, ée, *p. et a.* porządny, przygotowany, rozporządzony, eingerichtet, ordentlich.

Arrangement, *m.* rozporządzenie; układ, rozkład, ułożenie, przygotowanie, *n.* Anordnung, Ordnung, Stellung, *f.* Arrangemens, *pl.* zamiar, zamysł, sposób, ułożenie, postępowanie, *n.* Maßregeln, *f. pl.*

Arranger, *v. a.* rozporządzić, rozrządzić, porządnie ustawić, ułożyć, przygotować, gehörig ordnen, in Ordnung stellen, einrichten. s', *r.* przygotować się, rozporządzić, sich einrichten. (*avec qq.*) zgodzić się, o co z kim, ułożyć co z kim, co między sobą, mit Jemandem über etwas eins werden.

Arrentement, *m.* arendowanie, *n.* Verpachtung, *f.* Pachten, *n.*

Arrenter, *v. a.* arendować, verpachten, pachten.

Arrérager, *v. n.* se laisser —, zadłużyć się w czynszach, w prowizyi etc. seine Zinsen ꝛc. aufsummen lassen.

Arrérages, *m. pl.* niewypłacone czynsze, prowizya etc., Rückstand, *m.*

Arrestation, *f.* zaaresztowanie, aresztowanie, *n.* areszt, *m.* Verhaftnehmung, *f.*

Arrêt, *m.* dekret, *m.* sentencya, *f.* wyrok, *m.* konkluzya, uchwała, *f.* Urtheil, Urthel, *n.* Rathsschluß, Bescheid, *m.* *fig.* rozmysł, *m.* rozmyślenie się, *n.* stałość, stateczność, *f.* areszt, *m.* aresztowanie; zatrzymanie; zatrzymanie się, *n.* przeszkoda, zawada; obietnica, *f.* przyrzeczenie, *n.* Beständigkeit, *f.* Entschluß; Arrest, Beschlag; Verhaft; Aufenthalt, *m.* Stillhalten, Stillstehen; Versprechen, *n.* Zusage, *f.* *fig.* sans —, bez stałości, bez stateczności, flüchtig.

Arrêté, *m.* układ, konkluzya, uchwała, *f.* gefaßter Schluß, *m.* — de compte, zakończenie rachunku, *n.* Abrechnung, *f.*

Arrêté, ée, *p. et a.* zatrzymany etc., pewny, stały, aufgehalten ꝛc.; fest, sicher. dessin —, rysunek zupełnie zakończony, *m.* ausgeführte Zeichnung, *f.*

Arrêter, *v. a.* przytrzymać, zatrzymać, utrzymać,; zastanowić krew etc.; wstrzymać, uśmierzyć, hamować; aresztować, wziąć kogo do więzienia; zamówić, naiąć; postanowić, stanowić; naznaczyć, dać czas, mieysce, aufhalten, hindern, hemmen; abhalten; anhalten, verhaften; miethen; dingen; bestimmen, festsetzen, beschließen. — ses yeux, sa pensée sur *qc.*, zastanowić, zwrócić na co myśl, oczy, serce, mysli, oczy wlepić w co, seine Augen ꝛc. heften auf... — un compte, rachunek uczynić, eine Rechnung abschließen. *n.* bawić się, zabawić się, sich unterwegs aufhalten. s', *r.* stanąć, iść przestać, zastanowić się; bawić się, przebywać, ustać, przestać, stille stehen, stehen bleiben; sich aufhalten; aufhören. (*à qc.*) bawić się czem, pilnować czego, przyłożyć się do czego, zostawać przy

przy czem; pytać się, dbać, stać o co, bey etwas verweilen, sich damit beschäftigen; Rücksicht darauf nehmen.

AArrêtiste, *m.* zbieracz dekretów, *m.* Sammler von Dekreten, *m.*

AArrher, *v. a.* dać zadatek; zadać co na rękę, Geld auf etwas geben.

Arrhes, *f. pl.* zadatek, *m.* Handgeld, *n.* Pfandschilling, *m.* *fig.* fant, pamiątka, *f.* Unterpfand, *n.*

Arrière, en arrière, *ad.* w zad, w tył, w stecz; w tyle, za sobą, demeurer, être en etc., zostać u kogo w długu, zurück, hinten nach, hinter sich, rückwärts; im Rückstande.

Arrière, *i.* fora! precz! won! idź ztąd precz, fort! weg! zurück! packe dich! a nie póydziesz? willst du nicht fort?

Arrière, *m.* tył okrętu, *m.* Hintertheil des Schiffes, *n.*

Arriéré, ée, *p. et a.* dłużny, winien, niesłowny, im Rückstande.

Arrière-ban, *m.* pospolite ruszenie, *n.* Heerbann, *m.*

Arrière-bec, *m.* róg filaru mostowego etc. *m.* scharfe Ecke (eines Brückenpfeilers), *f.*

Arrière-boutique, *f.* tylna izba u warsztatu, u kramnicy, *f.* Hinterladen, *m.*

Arrière-change, *m.* prowizya od prowizyi, *f.* Zinse von Zinsen, *f.*

Arrière-cour, *f.* podworze tylne, *n.* Hinterhof, *m.*

Arrière-faix, *m.* mieysce, (łożysko), *n.* błona, w którey się dziecię rodzi, Nachgeburt, *f.*

Arrière-fermier, *m.* subarendarz, *m.* Unterpachter, *m.*

Arrière-fief, *m.* lenność nie od samego Zwierzchnika, lecz od Lennika trzymana, Afterlehn, *m.*

Arrière-fille, *f.* wnuczka, *f.* Enkelin, *f.*

Arrière-fils, *m.* wnuk, *m.* Enkel, *m.*

Arrière-garant, *m.* współrękoymia, *m.* Rückbürge, *m.*

Arrière-garde, *f.* tylna straż, odwód, *m.* Nachtrab, *m.*

Arrière-main, *f.* zwierzchnia część ręki, *f.* die verkehrte Hand, *f.*

Arrière-neveu, *m.* syn bratanka lub bratanki, wnuk brata albo siostry, *m.* des Bruders oder der Schwester Enkel, *m.* Arrière-neveux, *pl.* potomstwo naypoźnieysze, naydalsze, *n.* späteste Nachkommen, *m. pl.*

Arrière-nièce, *f.* wnuczka siostry albo brata, *f.* des Bruders oder der Schwester Enkelin, *f.*

Arrière-petite-fille, *f.* prawnuczka, *f.* Urenkelin, *f.*

Arrière-petit-fils, *m.* prawnuk *m*, Urenkel, *m.*

Arrière-point, *m.* wyszywana robota, *f.* wyszywanie, *n.* Steppen, *n.*

Arrière-pointeuse, *f.* wyszywaczka, *f.* Stepperin, *f.*

Arriérer, *v. a.* odkładać, odwłaczać zapłacenie, zurückhalten, aufschieben (eine Zahlung), *n. et* s', *r.* bydź oszukanym, niezapłaconym, zurückbleiben, (besonders mit der Bezahlung).

Arrière-saison, *f.* zchyłek iesieni, maik iesienny, *m.* babie lato, *n.* Spätjahr; Ende des Herbstes, *n.* *fig.* początek starości ludzkiey, wiek zgrzybiały, *m.* zestarzałość, *f.* Anfang des Alters, *m.*

Arrière-vassal, *m.* lennik nie od zwierzchnika lenność trzymaiący, *m.* Afterlehnsmann, *m.*

Arrivage, *m.* przypłynienie wylądowanie, *n.* towary co morzem przybyły, *m.* Anlandung, angekommene Waare, *f.*

Arrivée,

Arrivée, *f.* przybycie, przyiście, *n.* przyiazd, *m.* Ankunft, *f.*

Arriver, *v. n.* przybyć, przyiechać, przyść, przypłynąć etc., anlanden, ankommen. *i.* stać się, trafić się, zdarzyć się, sich zutragen. (*a qq.*) zdarzyć się komu, spotkać kogo, einem wiederfahren, begegnen, zustoßen.

Arrogance, *f.* pycha, nadętość, duma, *f.* Hochmuth, Stolz, Uebermuth, *m.*

Arrogant, ante, *a.* dumny, pyszny, nadęty hochmüthig, übermüthig, vermessen.

s'Arroger, *v. r.* zuchwale, przypisywać, przywłaszczać, przyczytać co sobie, sich zur Ungebühr anmaßen.

Arrondir, *v. a.* okrągło, okrągłym co robić, skręcić, toczyć, wyrzynać; rozpostrzenić dobra etc., runden, rund machen; erweitern, Güter ꝛc. s', *r.* okrągłym zostać, rund werden.

Arrondissement, *m.* czyuienie okrągłym, *n.* okrągłość, *f.* rozpostrzenienie, *n.* Rundmachen, *n.* Rundung; Erweiterung, *f.*

Arrosage, *m.* pokrapianie, polewanie, *n.* Wässern, Feuchten, *n.*

Arrosement, *m.* polewanie, pokrapianie, *n.* Wässerung, *f.* Begießen, *n.*

Arroser, *v. a.* pokrapiać, oblewać polewać; płynać (o rzékach), befeuchten, begießen, besprengen, benetzen, wässern.

Arroseur, *m.* polewaczka, *f.* Gießkanne, *f.*

Ars, *m. pl.* zyły, które kowal koniom zwykł zacinać, *f.* herb na koniach wypiątnowany, *m.* Adern im Beine eines Pferdes, *f. pl.* eingebranntes Wappen an einem Pferde, *n.*

Arsenal, *m.* arsenał, cekauz, *m.* zbroiownia, *f.* Zeughaus, *n.*

Arsenic, *m.* arszenik, Arsenik, *m.*

Arsenical, ale, *a.* arszenikowy, arszeniczny, arsenikalisch, giftig.

Arsis, *m.* przykry zapach wina, niby od spalenizny, *n.* brandiger Geruch des Weins, *m.*

Art, *m.* nauka, umieiętność; sztuka, *f.* fortel, przemysł, *m.* Kunst, Geschicklichkeit; Feinheit, *f.* maitre de l'—. znaiący się na rzeczy, *m.* Kunstverständiger, *m.* les beaux arts, wyzwolone nauki, *f. pl.* die schönen Künste, *f. pl.* terme de l'—. wyraz techniczny, *m.* Kunstwort, *n.*

Artère, *f.* żyła pulsowa, żyła oddechowa, *f.* Pulsader, Schlagader, *f.*

Artériel, elle, *a.* pulsowy; zu den Pulsadern gehörig.

Artériologie, *f.* nauka o żyłach pulsowych, *f.* Lehre von den Pulsadern, *f.*

Artériotomie, *f.* krwi puszczanie z żyły pulsowey, *n.* Oeffnen der Pulsadern, *n.*

Arthritique, *a. et s.* lékarstwo na podagrę; podagryczny, Mittel wider die Gicht; gichtisch.

Artichaut, *m.* karcioł, karczoch, *m.* Artischocke, *f.*

Article, *m.* wstaw w ciele, obrót; artykuł, *m.* część, sztuka, *f.* kawałek; artykuł w gramatyce, *m.* Gelenk, Glied, *n.* Punkt, Artikel, Theil, *m.* Stück; Geschlechtswort, *n.*

Articulaire, *a.* do wstawów w ciele należący, die Glieder und Gelenke angehend. maladie —, łamanie w kościach, *n.* Gliederkrankheit, *f.*

Articulation, *f.* spoienie, złożenie wstawów, *n.* wymowa piękna, *f.* głos wyraźny, *m.* Gliederfügung; deutliche Aussprache, *f.*

Articuler, *v. a.* wyraźnie wymawiać; artykułami albo punktami co pisać, deutlich aussprechen; ...chen; artikelweise, Punkt für Punkt aufsetzen, abfassen.

Artifice, *m.* sztuka, *m.* sztuka, szczwana robota, *f.* Kunst, Geschicklichkeit, *f. fig.* przemysł, fortele, *m.* sztuka, chytrość, *f.* Argliſt; Schelmerey, *f.* Kunstgriff, *m.* feu d'—, feierwerk, *m.* kunsztowne ognie, *m. pl.* Feuerwerk, *n.* Artifices, *pl.* machiny kunsztowne, *f. pl.* Kunstwerke, *n. pl.*

Artificiel, elle, *a.* artificiellement, *ad.* sztucznie zrobiony; *ad.* stucznie. künstlich.

Artificier, *m.* puszkarz, co działa rychtuie; feierwerkier, co kkunsztowne robi ognie, *m.* Feuerwerker, *m.*

Artificieux, euse, *a.* sztuczny, ffrantowski, chytry; zdradliwy przewrotny, fein, listig, argliſtig.

Artillier, *ou* Artillier, *m.* ludwisarz; puszkarz, *m.* Stückgießer; Constabler, *m.*

Artillerie, *f.* artylerya, armaty, *f* działa, *n. pl.*; artylérya, *f.* artylerzyści, *m. pl.* Geschützkunst, *f* grobe Geschütz, Artilleriekorps, *n* pièce d'—, działo, *n.* Kanone, *f.*

Artilleur, *m.* artylerysta, *m.* Artillerist, *m.*

Artisan, *m* rzemieślnik, *m.* Handwerksmann, *m. fig.* sprawca, stworzyciel, sprawiciel, *m.* Urheber, Stifter, *m.*

Artison, *m.* robak w drzewie, czerw, *m.* Holzwurm, *m.*

Artisonné, ée, *a.* robaczywy, robaczysty, od robaków toczony, wurmstichig.

Artiste, *m.* artysta, *m.* Künstler, *m. fig.* aktor, komedyant, *m.* Schauspieler, *m.*

Artistement, *ad* sztucznie, künstlich.

As, *m.* es na kostkach, as w kartach Francuzkich; tuz, *m.* Aß, (die Eins auf Karten und Würfeln), Daus, *n.*

Asbeste, *m.* asbestowy kamień, *m.* Asbest, *m.*

Ascendant, *m.* krewny w linii w górę postępuiący; przodkowié, *m.* Blutsfreund in aufsteigender Linie, *m. fig.* władanie sercem czyiem, *m.* moc nad kim, *f.* przodkowanie w rozumieniu, *n.* duma, zrzędność, Vorzug, *m.* Herrschaft, *f.* Gewalt über Jemandes Gemüth, *f.* Stolz, *m.*

Ascendant, ante, *a.* wstępuiący, aufsteigend, aufgehend.

Ascension, *f.* wschod, *m.* wzbianie się wzgórę cieczy iakiéy w rurze, *n.* w niebowstąpienie Chrystusa Pana: święto, *n.* Aufsteigen eines Gestirnes, Steigen einer Flussigkeit in einer Röhre, *n.* Himmelfahrt Christi, *f.* Fest derselben, *n.*

Ascète, *m* człowiek bogomyślnością bawiący się, *m.* Asket, streng frommer Mensch, *m.*

Ascétique, *a.* bogomyślny, ascetisch, streng geistlich.

Ascïens, *m. pl.* bezcienne narody, co żadnego cienia od słońca południowego koło siebie nie widzą. Leute ohne Schatten, (die unter der Linie wohnen), *pl.*

Asiatique, *a.* Azyatyczny. Azyatycki, asiatisch. *fig.* nadęty, rozciągły, rozwlekły wystawny, schwülstig, weichlich, pomphaft.

Asie, *f.* Azya, *f.* Asien, *n.*

Asile, *m.* schronia ucieczka, *f.* publiczne ucieczki, *pl* Freystätte, *f. fig.* ucieczka; *f.* Zuflucht, *f.*

Asine, *a.* bête—, osieł, *m.* oślica, *f.* Esel, *m* Eselin, *f.*

Asmodée, *m.* Asmody, diabeł niezgody małżeńskiey; niezgoda (w małżeństwie), *f.* gatunek węża, *m.* Eheteufel, *m.* Königsschlange, *f.*

Aspect, *m.* wzrok, widok, *m* postać, postawa, *f.* Anblick, *m.* Ansicht, *f.* äußeres Ansehn, *n.*

Asperge, *m.* szparag, *m.* Spargel, *m.*

Asperger, *v. a.* kropić, pokropić (święconą wodą), besprengen, bespritzen, (nur bey Gottesdienstlichen Handlungen).

Aspergès, *m.* czas, dzień skropienia święconą wodą, *m.* Zeit der Besprengung mit Weihwasser, *f. vid.* aspersoir.

Aspérité, *f.* chropowatość, cierpkość, przykrość, nieprzyiemność, *f.* Härte, Rauhheit, *f. fig.* dzikość, *f.* upór, *m.* Unbiegsamkeit, *f.*

Aspersion, *f.* skropienie, pokrapianie święconą wodą, Besprengung (besonders mit Weihwasser), *f.*

Aspersoir, aspergès, *m.* kropidło do święconéy wody, *n.* Weihwedel, *m.*

Asphyxie, *f.* mdlenie, omdlenie, zemdlenie, *u.* mdłości, *f. pl.* höchster Grad der Ohnmacht, *m.*

Aspic, *m.* żmiia, *f.* Natter, *f. fig.* człowiek złośliwy, *m* żmiia, *f.* Schmähsüchtiger, *m.*

Aspirant, *m.* ante, *f.* pragnący czego, pnący się do czego; Bewerber, *m.* rin, *f.*

Aspirant, ante, *a.* brzmiący, głośno się wymawiaiący (o H); laut ausgesprochen, (vom H.)

pompe —, *f.* pompa ssąca, *f.* Pumpe welche das Wasser erhebt indem sie es an sich zieht.

Aspiration, *f.* oddech, *m.* oddychanie, *n.* głośnobrzmiąca wymowa litery H. *f.* ubieganie się do honorów etc.; wzdychanie, westchnienie do Boga; ciągnienie wody w pompach, *n.* Athemholen, *n.* laute Aussprache des H. *f.* Streben, *n.* Seufzer zu Gott, *m.* Einsaugen des Wassers in die Pumpe, *n.*

Aspirer, *v. a.* oddychać, przyimować, wsiąkać, Athem holen, in sich ziehen. *n.* (*à qc.*) dopinać się, zabiegać, żądać czego, nach etwas streben, sich um etwas bewerben; etwas wünschen.

Assa, *m.* Asant, *m.* —foetida *m.* diable gówno, *n.* Teufelsdreck, *m.*

Assabler, *v. a.* zapiaskować piaskiem zasypać, zamulić versanden. s', *r.* piaskiem się zamulić; osiąknąć, uwiązrąć na piasku voll Sand werden auf dem Sande sitzen bleiben

Assaillant, *m.* naieźdnik, zaczepiaiący, *m.* Angreifer, Stürmende, *m. fig.* napastnik, *m* Urheber eines Streites, Zankes, *m.*

*Assaillir, *v. a.* uderzyć na kogo, naiechać kogo, szturmować, angreifen, stürmen; überfallen. *fig.* napaść, nagabać, anfallen, bestürmen.

Assainir, *v. a.* uzdrowić, gesund machen.

Assaisonnement, *m.* przyprawa, *f.* Würzung, Würze, *f. fig.* ozdoba, okrasa, *f.* wdzięk, *m.* Anmuth, *f.*

Assaisonner, *v. a.* przyprawiać, zaprawiać, würzen. *fig.* okrasić, ozdobić, przyozdobić czem, angenehm machen.

Assaisonneur, *m.* przyprawiacz, zaprawiacz, einer der etwas würzt.

Assassin, *m.* zabóyca, mężobóyca, zbóyca, *m.* Meuchelmörder, *m.*

Assassin, ine, *a.* zabóyczy, meuchelmörderisch.

Assassinant, ante, *a.* zabóyczym sposobem gładzący ze świata tego, mörderisch, meuchelmörderisch. *fig.* morduiący; przykry, nieznośny, höchst beschwerlich.

Assassinat, *m.* zabóystwo, *n.* zdradziecki zabóy, *m.* mężobóystwo, *n.* napaść zdradziecka, *f.* Meuchelmord; verrätherischer Ueberfall, *m.*

Assassiner, *v. a.* zabić; zdradzieckim sposobem napaść, meuchelmörderisch umbringen; ermorden; verrätherisch anfallen. *fig.* uprzykrzać się czem komu, dręczyć, trapić, zabiiać kogo, höchst beschwerlich fallen.

Assaut, *m.* szturm, *m.* szturmowanie, *n.* Anfall, Angriff, Sturm, *m. fig.* usilna prozba; pokusa, *f.* pochop, *m.* dringendes Anhalten, *n.* Kampf, *m.*

Assemblage, *m.* zebranie, zgromadzenie, złączenie różnych rzeczy, *n.* zbiór, *m.* sklejenie, spoienie, wiązanie, *n.* Zusammenfügung, Vereinigung, *f.* plancher d'—, układana podłoga, *f.* eingelegter Fußboden, *m.*

Assemblée, *f.* zgromadzenie, *n.* schadzka, *f.* ziazd, *m.* mieysce, dokąd się schodzą, *n.* Gesellschaft, Zusammenkunft, Versammlung, *f.* Sammelplatz, *m.*

Assembler, *v. a.* znosić do kupy, gromadzić, zbiérać; ściągać, zwołać; wiązać, spaiać, łączyć, versammeln; zusammen bringen, fügen, legen. s', *r.* zgromadzić się, schodzić się, ziechać się, ściągać się, sich versammeln.

Assener, *v. a.* (*à qq. un coup de..*) uderzyć, wyciąć, rznąć kogo czem, einem einen heftigen Stoß, Schlag womit versetzen.

Assentiment, *m.* zgadzanie się na co, *n.* Beystimmung, *f.*

Assentir, *v. n.* zgadzać się na co, pochwalić co, przyłączyć się do czego, beystimmen, Beyfall geben, beytreten.

*Asseoir, *v. a.* posadzić, stawiać, kłaść; stanowić, rozłożyć, summę podatkową na obywatele, niederseczen, setzen, legen; ansetzen, fest setzen, einrichten, (von Steuern). *fig.* zakładać na czem zdanie, wyrok, gründen. (un jugement). s', *r.* siesć, usieść, sich setzen, sich niederlassen.

Assermenter, *v. a.* przysięgą stwierdzić, beeidigen.

Assertion, *f.* propozycya, mowa twierdząca, *f.* twierdzenie; *n.* Behauptung, *f.*

Asservir, *v. a.* zniewolić, podbić, uiarzmić, zwyciężyć, opanować, unterjochen; bezwingen. s', *r.* poddać się; podbić sobie, opanować kogo, sich an etwas binden, sich dazu bequemen; sich unterwerfen.

Asservissement, *m.* zniewolenie, *n.* niewola, *f.* iarzmo, opanowanie kogo, *n.* Unterwerfung, Unterjochung, Dienstbarkeit, *f.*

Assesseur, *m.* assessor, *m.* Beysitzer, Assessor, *m.*

Assez, *ad.* dosyć, dość, genung, ziemlich.

Assidu, ue, *a.* assidûment, *ad.* (*à qc.*) pilny, pracowity; często powtarzany, nieustanny, emsig, fleißig; öft wiederholt; unablässig.

Assiduité, *f.* pracowitość, pilność, *f.* nieustanność, Emsigkeit, *f.* Fleiß, *m.*

Assiégeant, ante, *a.* oblegaiący, belagernd. Assiégeans, *m. pl.* oblężeńce, Belagerer, *m.*

Assiégement, *m. v.* siège.

Assiéger, *v. a.* oblegać, belagern. *fig.* opasać, otoczyć, umgeben. (*qq.*) leżeć, siedzieć komu nad głową, na karku, einem immer auf dem Halse liegen, ihn überlaufen.

Assiégés, *m. pl.* oblężeni, *m. pl.* Belagerten, *m. pl.*

Assiette, *f.* położenie, *n.* sytuacya, *f.* grunt, fundament; talérz, *m.* Sitz, *m.* Stellung, Lage, *f.* Stand; Teller, *m. fig.* położenie, *n.* humor, *m.* Stimmung, Fassung, *f.*

Assiettée, *f. fam.* talérz pełny czego, *m.* ein Teller voll, *m.*

Assignation, *f.* asygnacya, *f.* zapis; pozew, *m.* zapozwanie do sądu, *n.* Anweisung; Ladung, Citation vor Gericht, *f.*

Assigner, *v. a.* naznaczyć; przeznaczyć, przekazać, asygnować komu co; pozwać kogo do sądu, anweisen, eine Anweisung geben; anzeigen, angeben.

Assimiler, *v. a.* porównywać, równać, gleich, ähnlich machen. s'—, *r.* (*à qq.*) równać się komu, uważać się za równego iemu, sich mit einem vergleichen, sich einem gleich achten.

Assis, ise, *a.* siedzący, sitzend, niedergesetzt; gelegen.

Assistance, *f.* asystencya, obecność, przytomność; pomoc, *f.* ratunek, posiłek, *m.* zgromadzenie, *n.* Beystand, *m.* Hülfe, Unterstützung; versammelte Gesellschaft, *f.*

Assistant, ante, *a.* obecny, przytomny, *m.* pomocnik, pomagacz, *m.* anwesend. — *m.* Beystand, Gehülfe, *m.*

Assister, *v. n.* bydź obecnym; pomagać, dopomagać komu w czém; pomagać co czynić; asystować komu w czem, bydź, stać przy kim, towarzyszyć komu, beywohnen; *n.* beystehen, helfen; einen zur Unterstützung begleiten.

Association, *f.* związek; współka; handel spólny, *m.* kontrakt na współkę, *m.* Verbindung; Handelsgesellschaft, *f.* Kontrakt darüber, *m.*

Associé, ée, *a.* wspólnik, *m.* wspólniczka, *f.* der, die mit einem in Gesellschaft steht, Mitgenosse.

Associer, *v. a.* przybrać sobie towarzysza, wspólnika; kogo za towarzysza; przysposobić kogo sobie za pomocnika, uczynić kogo uczęstnikiem czego, zugesellen; zum Theilhaber einer Gesellschaft aufnehmen. s', *r.* (*avec qq.*) przybrać sobie wspólnika; obchodzić z kim wiele, mit einem in Gesellschaft treten; viel mit Jemandem umgehen.

Assommer, *v. a.* pałką, kiiem zabiiać; na rzeź bić, zabić; walić, bić, zbić; trupem położyć, erschlagen, todt schlagen, schlachten, (mit Keulen ꝛc.); mit Schlägen übel zurichten. *fig.* dręczyć, męczyć; przywalić, obciążać nieznośnym ciężarem, zniszczyć, überlästig seyn; zu Grunde richten.

Assommoir, *m.* łapka, pułapka na szczury etc. *f.* Art Ratten- oder Murmelthierfalle, *f.*

Assomption, *f.* wniebowzięcie, wniebowstąpienie N. P. Maryi, *n.* Mariä Himmelfahrt, *f.* Fest derselben, *n.*

Assonance, *f.* dźwięk, rym, *m.* albo kadencya słów, *f.* Klang, Reim der Wörter, *m.*

Assorti, ie, *a.* rozgatunkowany, ułożony, zgodny, skléyny, składny, geordnet, was sich wohl zusammen schickt. *fig.* opatrzony w towary, rozmaite, mit Waaren wohl versehen.

Assortiment, *m.* ułożenie, rozgatunkowanie, składność, zgodność, skléyność, zbiór rzeczy zgadzaiących się z sobą; przygotowanie całe, apparat, zbiór towarów, sortyment xiążek, towarów różnych, Ordnung, Vereinigung, *f.* oder Vorrath von solchen Dingen, die sich gut zusammen schicken; ganzer Zubehör, *m.* Sortiment, *n.*

***Assortir**, *v. a.* rozgatunkować, przybierać, dobierać, przystosować; w potrzebne albo rozmaite opatrzyć towary, sortiren, schicklich aus einander oder zusammen legen, theilen, schicklich

schicklich mit einander vereinigen, zusammen wählen, auswählen; mit Waaren versehen. *n. et* s'— *r.* (*à qq.*) zgadzać się z czem, zdobić, stroić co, sich zusammen schicken.

Assortissant, ante, *a.* zgadzaiący się, przybrany, stosowny, sich zusammen schickend, passend.

Assoter, *v. a. et n. vulg.* błaznem zrobić kogo, omamić; oszaleć, błaznem zostać, zum Narren machen oder werden. s', *r.* (*de qq. ou de qc.*) szalenie się w kim zakochać, sich in etwas vernarren.

Assoupir, *v. a.* uspić kogo, rozmarzyć kogo, einschläfern, schläfrig machen. *fig.* przygasić, przytłumić, łindern, hemmen. s'—, *r.* usnąć, zasnąć, einschlummern.

Assoupissant, ante, *a.* usypiaiący, sen sprawuiący, schläfrig machend, Schlaf erweckend.

Assoupissement, *m.* sen twardy, *m.* ospałość, spiączka, *f.* Schläfrigkeit, Verschlafenheit. *f. fig.* ociężałość, ospałość, *f.* przygaszenie, przytłumienie, *n.* träge Nachläßigkeit; Hemmung, *f.*

Assouplir, *v. a.* obrotnym czynić, biegsam, gelenkig machen.

Assourdir, *v. a.* zagłuszyć, ogłuszyć kogo, betäuben. s', *r.* ogłuszeć, taub werden.

Assouvir, *v. a.* pastwić, nasycić, völlig sättigen; stillen. *fig.* — sa colère, wywrzeć swóy gniew, seinen Zorn recht auslassen.

Assouvissement, *m. fig.* wypełnienie żądzy etc. *n.* Sättigung, *f.*

Assujettir, *v. a.* podbić pod moc, zwoiować, zwyciężyć; zmocnić, mocno przywiązać, związać, unterwürfig machen, bezwingen; befestigen. *fig.* (*à qc.*) przyniewalać, przymuszać do czego, zu etwas nöthigen. s', *r.* (*à qc.*) poddać się, posłusznym bydź, sich unterwerfen, sich etwas gefallen lassen.

Assujettissant, ante, *a.* przyniewalaiący, zniewalaiący, zwangsvoll, was unterwürfig macht.

Assujettissement, *m.* poddanie się, poddaństwo, posłuszeństwo, *n.* Zwang, *m.* Unterwürfigkeit, *f.*

Assurance, *f.* pewność, *f.* upewnienie; bezpieczeństwo; rękoiémstwo, ręczenie, *n.* zastaw, *m.* nadzieia, ufność, *f.* zaufanie, *n.* podufałość, śmiałość; assekuracya, *f.* Gewißheit; Sicherheit; Versicherung; Bürgschaft, *f.* Pfand; Zutrauen, *n.* Dreistigkeit; Assekuranz, *f.*

Assuré, ée, *a.* pewny, upewniony, niepochybny; odważny, nieustraszony, versichert, sicher; beherzt, unerschrocken. — *m.* ten, co kontrakt assekuracyyny uczynił, der eine Assekuranz hat.

Assurément, *ad.* pewnie, zapewne, pewno, niepochybnie, sicherlich, gewiß.

Assurer, *v. a.* upewnić, twierdzić, potwierdzić; zaręczyć, dać zastaw, zadatek, versichern, für gewiß behaupten; bezeugen; Pfand, Sicherheit wofür geben; Handgeld geben. *fig.* serca komu dodawać; ugruntować, umocnić, stwierdzić, Muth einflößen, beherzt machen; feststehend machen. s', *r.* (*de qc.*) utwierdzić, umocnić sobie co; wziąć w swe schowanie, sich einer Sache vergewissern, versichern. (*de qq.*) spuścić się na kogo, ufać komu; zapewnić się o iego przychylności, względach; pod straż, do więzienia wziąć. sich auf einen verlassen; sich des Schutzes, der Gewogenheit jemandes versichern; sich einer Person versichern, sie in Verhaft nehmen.

Assureur, *m.* warownik, assekurant, m. Assekurant, *m.*

Assyrie, *f.* Asyrya, *f.* Assyrien, *n.* rien, *a. et m.* Asyryyski, assyriſch, *a.* Asyryyczyk, Assyrer, *m.*

Asthmatique, *a. et m. et f.* duszny, dychawiczny, engbrüſtig; der, die Engbrüſtige.

Asthme, *m.* dychawica, duszność, *f.* Engbrüſtigkeit, *f.*

Astral, ale, *a.* gwiazdny, gwiazdowy, zum Geſtirn gehörig.

Astre, *m.* gwiazda, *f.* Geſtirn, *n.* Stern, *m. fig.* wspaniałość, piękność, *f.* (o osobach) vorzüglich ſchöne oder verdienſtvolle Perſon, *f.*

*Astreindre, *v. a.* (*qq. à qc.*) przymuszać, przyniewalać, nöthigen, zwingen. s', *r.* (*à qc.*) obowiązać się do czego; trzymać się, nie odstępować czego, ſich wozu verbindlich machen; ſich woran binden.

Astringent, ente, *a.* ściągaiący, lékarstwo ściągaiące, *a.* zuſammenziehend. — *m.* zuſammenziehendes, anhaltendes Mittel, *n.*

Astrologie, *f.* astrologia, nauka wrożenia z gwiazd, *f.* Sterndeuterkunſt, *f.*

Astrologique, *a.* astrologiczny, aſtrologiſch.

Astrologue, *m.* astrolog, praktykarz, *m.* Sterndeuter, *m.*

Astronome, *m.* astronom, gwiazdarz, *m.* Sternkundige, *m.*

Astronomie, *f.* astronomia, nauka gwiazdarska, *f.* Sternkunde, *f.*

Astronomique, *a.* astronomiczny, aſtronomiſch.

Astuce, *f.* chytrość, *f.* Argliſt, *f.*

Asturies, *f. pl.* Asturya, prowincya Hiszpańska, *f.* Aſturien, *n.*

Asyle, *v.* Asile.

Atabale, *m.* bębenek murzyński, *m.* Keſſeltrommel (der Mohren), *f.*

Atelier, *m.* warsztat, *m.* Werkſtätte, *f. fig.* robotnicy w warsztacie, *m.* ſämmtliche Arbeiter darin, *m. pl.*

Atermoiement, *ou* atermoîment, *m.* przedłużenie terminu zapłaty, *n.* Zahlungsfriſt, *f.*

Atermoyer, *v. a.* przedłużyć, dłużnikowi termin, die Zahlungsfriſt verlängern. s', *r.* w terminach przeznaczonych wierzycielom płacić, ſich mit einem Gläubiger auf gewiſſe Termine ſetzen.

Athanase, *m.* Atanazy, Athanaſius, *m.* (Name).

Athée, *m.* ateista, ateusz, bezbożnik, *m.* Gotteslängner, *m.*

Athée *a.* ateiski, bezbożny, atheiſtiſch, gottlos.

Athéisme, *m.* ateizm, *m.* zapieranie się Boga, *n.* bezbożność, *f.* Gotteslängnung, *f.*

Athènes, *f. pl* Ateny w Grecyi, *pl.* Athen, *n.* nién, *a. et m.* Ateńczyk Athener, *m.* Ateński, atheniſch, *a.*

Athlète, *m.* zapaśnik, zawodnik, *m.* Kämpfer bey den Alten, *m. fig.* człowiek tęgi, wysoki, t. i. dobrego wzrostu. *m.* ſtarker zu Leibesübungen geſchickter Mann, *m.* — de la foi, *pl.* bohaterowie wiary, *m. pl.* Glaubenshelden, *m. pl.*

Athlétique, *f.* zapasy, pasowanie się, *n.* Ringekunſt, *f.*

Atinter, *v. a. fam.* upstrzyć, wystroić, bunt anziehen, übertrieben putzen. s', *r.* wystroić się, wysmukać się, ſich herausputzen.

Atlas, *m.* atlas, *m.* książka, albo zbiór map, Landkartenſammlung, *f.* Atlas, *m.*

Atmosphère, *f.* powietrznia, *f.* powietrze ziemię otaczaiące, *n.* Dunſtkreis, *m.*

Atole, *m.* lemieszka z kukurucy, Brey von türkiſchem Waizenmehl, *m.*

Atome, *m.* proszek nierozdzielny iak naymnieyszy, *m.* Sonnenſtäubchen, *n.*

Atour, *m.* stroie białogłowskie, *m, pl.* weiblicher Putz, Staat, *m.* dame d' —, panna od stroiów, *f.* Kammerdame, *f.*

Atourner, *v. a. fam.* wystroić, stroić, zdobić, putzen, herausputzen.

A-tout, *m.* kozera, (graiąc w karty), *f.* Trumpf, *m.*

Atrabilaire, *a.* melancholiczny, gallſüchtig. *fig.* swarliwy, kłótliwy, hämiſch, zankſüchtig.

Atrabile, *f.* melancholia, *f.* Schwermuth, *f.*

Atre, *m.* ognisko, *n.* Feuerheerd, *m.*

Atroce, *a.* okrutny, srogi, abſcheulich, grauſam.

Atrocité, *f.* okrutność, srogość, *f.* Abſcheulichkeit, *f.*

Atrophie, *f.* suchoty, *pl.* schnienie, *n.* Dörrſucht, Auszehrung, *f.*

s'Attabler, *v. r. fam.* zasiadać, siadać do stołu, ſich zu Tiſche, an einen Tiſch ſetzen.

Attachant, ante, *a. fig.* powabny, ponętny, wabiący, anhängig, anziehend.

Attache, *f.* powiąsło, *n.* wstęga, wstążka, *f.* rzemyk, postronek, powróz, *m.* etc. t. i. każda rzecz do wiązania służąca — jedes Ding, womit man etwas anbindet, Band; *n.* Schnur, *f.* Riemen, *m. fig.* ochota. chęć, przychylność, skłonność, *f.* Hang, *m.* Anhänglichkeit; Genehmigung, *f.* chien d' —, pies na łańcuchu, *m.* Kettenhund, *m.* lettre d' — *et* attache, list, ordynans, komis na wykonanie rozkazu iakiego dany, *m.* Brief, *m.* Ordre zur Vollziehung, *f. v.* afiche.

Attaché, ée, *a.* przywiązany, przyprawiony etc. angeheftet ꝛc. *fig.* przywiązany, przychylny, skłonny, ſehr ergeben.

Attachement, *m.* przywiązanie, *n.* przychylność, skłonność. *f.* Anhänglichkeit, Neigung, Zuneigung, *f.*

Attacher, *v. a.* przywiązać, przyprawić, przylepić, przybić, etc. feſt machen, befeſtigen, anbinden, anheften, anhängen ꝛc. *fig.* (*à qc.*) wiązać, przywiązać kogo do kogo, an etwas binden, feſſeln. — *qq.* à soi, ſich jemanden verbindlich machen. s', *r.* trzymać się, chwytać się, przylgnąć do czego, ſich ankleben, anhängen. *fig.* (*à qq.*) wiązać, przywiązać się do kogo, ſich einem ergeben, zu ihm halten, an ihn gewöhnen. (*à qc.*) siedzieć nad czem, przykładać starania do czego, przylgnąć do czego; trzymać się czego, ſich eifrig worauf legen; ſich etwas angelegen ſeyn laſſen; ſich an etwas feſt halten.

Attaquant, *m.* napaśnik, napastnik, *m.* Angreifer, Anfänger eines Streites, *m.*

Attaque, *f.* natarczka, nacieranie, uderzenie na kogo, *n.* naiazd, *m.* przymówka, *f.* przycinanie; nagabanie, *n.* pokusa, *f.* Angriff, Anfall, *m.*

Attaquer, *v. a.* nacierać, uderzyć na kogo, na co, zaczepiać, angreifen. *fig.* (*qq. sur qc.*) fukać, łaiać kogo za co, auf einen wegen etwas losziehen, auf ihn ſticheln. s', *r.* (*à qq.*) napastować kogo, rzucić się na kogo, mit einem anbinden, Händel mit einem anfangen.

*Atteindre, *v. a.* dosiągnąć, dogonić, doścignąć kogo, erreichen, einholen. *fig.* dogonić, dochodzić kogo w czem, wyrównać mu w czém, gleichczego, etwas erreichen, *fig.* dokommen. — *n.* (*à qc.*) dosiągnąć biiać się, dopinać się czego, przyiść do czego, zu etwas gelangen.

Atteint, einte, *p. et a.* (*de . .*) dosiężony, trafiony; poruszony, zdięty, afektem etc. erreicht, getroffen; befallen.

Atteinte, *f.* dotknienie, *n.* zadzierg, *m.* rana, *f.* Berührung; Streifung; Verletzung, *f. fig.* bol, żal smutek, *m.* przeciwność, uraza, *f.* Stoß, Anfall; Eingriff, *m.* donner *ou* porter à (*qc.*) porywać się na co, szkodzić, etwas angreifen, zu schmälern suchen. hors d' —, bezpiecznie, gesichert, schußfrey.

Attelage, *m.* zaprząg, sprzężay, *m.* para koni, *f.* szory, *m. pl.* Gespann, *n.* Zug Pferde, *m.* Wagengeschirr, *n.*

Atteler, *v. a.* zaprzęgać, spannen, anspannen.

Attelier, *v.* atelier.

Attelle, *f.* łubek, *m.* deszczułka na nogę, *f.* Beinschiene, *f.*

Atteloire, *f.* sworzeń, *m.* Deichselnagel, *m.*

Attenant, ante, *a.* przyległy, pograniczny, anstoßend, angrenzend.

Attenant, *ad. et prp.* wedle, podle, blisko, przy, dicht an, neben an.

En attendant, *ad.* tym czasem; aż, tak długo aż; unterdessen; so lange bis.

*Attendre, *v. a.* (*qq. ou qc*) czekać, oczekiwać kogo, co, oczekiwać, obawiać się czego, warten auf . ., erwarten, (*après qq. ou qc.*) niespokoynie, z niespokoynością oczekiwać kogo, czego, sehnlich auf einen oder auf etwas warten. *fig.* spodziewać się czego, sich versprechen, hoffen, s', *r.* (*à qc.*) spodziewać się; obawiać się, oczekiwać czego, etwas erwarten, auf etwas hoffen; sich worauf Rechnung machen; vermuthen, fürchten.

Attendrir, *v. a.* miększym, kruchym co czynić, weich, mürbe machen. *fig.* zmiękczyć kogo, poruszyć kogo do żalu, erweichen, rühren. s', *r.* miękczeć, zmiękczeć, weich, mürbe, und *fig.* zmiękczyć się, zlitować się, erweicht, bewegt werden.

Attendrissant, ante, *a. fig.* tkliwy, rührend.

Attendrissement, *m. fig.* litość, *f.* politowanie, użalenie, *n.* Rührung, Erweichung des Herzens, *f.*

Attendu, *prp.* względem, in Rücksicht — que, *c.* gdy, że, ponieważ, weil, da.

Attentat, *m.* zdrada, krzywda, niesłuszność, *f.* bezprawie, *n.* zamach na prawa etc. *m.* Frevelthat, *f.* Eingriff in die Rechte, *m.*

Attentatoire, *a.* przeciwprawny, przeciw prawom będący, bezprawny, widerrechtlich, angemaßt.

Attente, *f.* ufność, nadzieia, *f.* oczekiwanie, spodziewanie się, *n.* Erwartung, Hoffnung, *f. fig.* młodzieniec wielkiey nadziei, *m.* hoffnungsvoller Jüngling, *m.* pierres d' —, zęby na końcu muru zostawione do przymurowania, *m. pl.* Verzahnungen, *f. pl.*

Attenter, *v. n.* dybać na kogo; następywać, targać się na kogo, zasadzki robić na niego, na jego życie; niesłusznie drzeć się do czego, sich an etwas vergreifen, widerrechtlich nach etwas trachten. — à la vie de *qq.* einem nach dem Leben stehen.

Attentif, ive, *a.* attentivement, *ad.* (*à qc.*) baczny, dbały, pilny, *ad.* pilnie, z uwagą, bacznie, aufmerksam.

Attention, *f.* uwaga, baczność; pilność, *f.* Aufmerksamkeit; Achtung, Dienstbeflissenheit, *f.*

Atténuatif, tive, *ou* atténuant, ante, *a.* rozwalniaiący, zertheilend, verdünnend, (von Arzneyen).

Atténuation, *f.* rozwolnienie, osłabienie; rozrzedzenie, *n.* Entkräftung, Schwächung; Verdünnung, *f.*

Atténuer, *v. a.* rozwalniać, osłabiać, wycieńczać, schwächen, entkräften; verdünnen.

Attérage, *m.* przystań, mieysce, gdzie przylądować można, *n.* Anlände, *f.*

Attérir, *ou* atterrir, *v. n.* przylądować; do lądu przypłynąć, przybiiać, landen, anlanden.

Atterrer, *v. a.* rzucić, obalić kogo na ziemię, zu Boden werfen. *fig.* zagubić, zniszczyć kogo; przestraszyć, zasmucić, zu Grunde richten; niederschlagen.

Atterrissement, *m.* przysepisko, odsepisko, *n.* Anwachs des Ufers durch Anschwemmung, *m.*

Attestation, *f.* zaświadczenie, *n.* schriftliches Zeugniß, *n.* Beglaubigungsschein, *m.*

Attester, *v. a.* zaświadczać, świadczyć co, dać świadectwo, bezeugen. (*qq.*) świadczyć kim, brać kogo za świadka, zum Zeugen anrufen.

Attiédir, *v. a.* oziębiać, oziębić; ostudzić, *fig.* przytępić, przygasić, oziębłym czynić, lau machen; abkühlen. s', *r.* ochłodnąć, oziębnąć; ustawać, gasnąć, lodowacieć, lau werden. *fig.* oziębnąć. erkalten.

Attiédissement, *m. fig.* oziębłość, ociężałość, lodowatość, *f.* Lauichkeit, Erkaltung, *f.*

Attifer, *v. a. fam.* piękrzyć, stroić, wysmukać, sorgfältig putzen.

Attinter, *v.* atinter.

Attique, *f.* Ateńska okolica, *f.* Attica, *n.*; *a.* Ateński, attisch.

sel —, subtelność, *f.* dowcip, *m.* Scharfsinn, *m.* Feinheit, *f.*

Attirail, *m.* narzędzia, *n. pl.* obłogi. któremi się kto obkłada, zawady podróżne, *pl.* Zubehör, Geräthe, Zeug; Geschirr ꝛc., *n.*

Attirant, ante, *a. fig.* powabny, łagodny, anziehend, reizend.

Attirer, *v. a.* przyciągnąć do siebie; anziehen, herbey oder an sich ziehen. *fig.* zwabić, przyłudzić, przynęcić; pozyskać sobie kogo, anlocken; an sich ziehen. s', *r.* (*qc.*) narządzić sobie, nabawić się czego, nabydź, dostąpić czego, sich etwas zuziehen, erwerben.

Attiser, *v. a.* le feu, wzniecić, rozniecić ogień, das Feuer anschüren. *fig.* wzniecać, podniecać, zachęcać, erregen, anblasen, Oel ins Feuer gießen.

Attiseur, *m.* ten, co ogień rozzarza, *m.* der das Feuer schürt.

Attisonnoir, *m.* ożog, *m.* Feuerhaken, *m.*

Attirer, *v. a. fig.* zamówić, przenaiąć, przekupić, bestellen, auftragen; bestechen.

Attitude, *f.* postawa, pozytura, *f.* skład, *m.* położenie, *n.* Stellung, Leibesstellung, *f.*

Attouchement, *m.* dotknienie, dotykanie czego, *n.* Anrühren, Anfühlen, *n.* Berührung, *f.*

Attractif, ive, *a.* powabny, do siebie przyciągaiący, anziehend.

Attraction, *f.* przyciąganie, *n.* Anziehung, anziehende Kraft, *f.*

*Attraire, *v. a.* przywabić, przyłudzić, anziehen, anlocken.

Attrait, *m.* przyiemność przyrodzona, *f.* wdzięki wrodzone, *m. pl.* Reiz, *m.* Lockung, *f.*

Attrape, *f.* sidło, *n.* Schlinge, Falle, *f.* Fallstrick, *m.*

Attrape-mouche, *f.* klepaczka, *f.* Fliegenfalle, *f.*

Attraper, *v. a.* złapać; oberwać; zarwać co, dochrapać się czego;

czego; dostąpić czego, otrzymać co; dogonić, doścignąć kogo; nadeyść kogo na czem; trafić, fangen, (in einer Schlinge ꝛc.); erwischen, erreichen, erhaschen, erschnappen; bekommen. *fig.* — *qq.* oszukać, podeyść kogo, einen überlisten, betriegen. Attraper le sens, trafić w myśl; doyść znaczenia, sensu, den Sinn gut treffen; recht einsehen.

Attrapoire, *f.* samołówka, połapka, łapka, *f.* sidło, *n.* Falle, *f.* Fallstrick, *m. fig.* sztuka, zdrada, *f.* oszukanie, *n.* Kunstgriff, *m.*

Attrayant, ante, *a.* anziehend, reizend.

Attribuer, *v. a.* przywłaszczać, przypisać co komu, verknüpfen; zueignen, zuschreiben, beymessen. s', *r.* przypisać, przywłaszczyć sobie, sich zuschreiben, anmaßen.

Attribut, *m.* przymiot, *m.* własność, *f.* Eigenschaft, *f.* Zeichen, Sinnbild, *n.*

Attributif, tive, *a.* przymiotny, przywłaszczaiący, przysądzaiący, zueignend, beylegend.

Attribution, *f.* przysądzenie, nadanie, *n.* przywiley; przydatek (do żołdu), *m.* Verleihung; Zueignung, *f.* Vorrecht, Privilegium, *n.*

Attristant, ante, *a.* żałosny, betrübend, traurig.

Attrister, *v. a.* zasmucić, smucić, betrüben, traurig machen. s'— *de qc.*, *r.* zasmucić się, über etwas traurig seyn, sich betrüben.

Attroupement, *m.* zbieg, *m.* zbieżenie, gromadzenie się ludu, *n.* unerlaubter Auflauf, Zusammenlauf, *m.*

Attrouper, *v. a.* gromadzić ludzi, haufenweise versammeln, Auflauf verursachen. s', *r.* zbiegać się, gromadzić się, schodzić się, sich haufenweise versammeln, zusammen laufen.

Au, *art. du dat.* temu, dem.

Aubade, *f.* serenada, muzyka, którą kto komu pod czas świtu daie, *f.* Morgenständchen, *n. fig.* fuk, *m.* łatanie, dla przestrachu, *n.* Lärm zur Beschimpfung, um einem Furcht einzujagen, *m.*

Aubaine, *f.* droit d'—, kaduk, kadukowe prawo po cudzoziemcu zmarłym, *n.* Recht des Heimfalls der Verlassenschaft eines Fremden an den Landesherrn, *n. fig.* zysk przypadkowy, unverhoffter Vortheil, Fund, *m.*

Aube, *f.* alba kapłańska, *f.* Chorhemd, *n.* — du jour, świt, *m.* zorza zaranna, iutrzenka, *f.* Anbruch des Tages, *m.* Morgendämmerung, *f.* — de moulin, *f.* łopata u koła młyńskiego, *f.* Schaufel am Mühlrade, *f.*

Aubépin, *m. ou* **Aubépine**, *f.* bodłak, bodzieniec, *m.* tarn, *f.* Weißdorn, Hagedorn, *m.*

Aubère, *a.* blado-różowego koloru, blado-różowy, pfirsichblüthfarben, falb. cheval —, koń gniady, Falbe, *m. et f.*

Auberge, *f.* austerya; gospoda, *f.* dom gościnny, zaiezdny, *m.* Wirthshaus, *n.* Gasthof, *m.* Herberge, *f.*

Aubergiste, *m.* karczmarz, gospodarz, *m.* Wirth, Gastwirth, *m.*

Aubert, *m. v.* Albert.

Aubier, *m.* biel na drzewie, *f.* Splint, *m.* oder zarte Holz zunächst unter der Rinde, *n.*

Aubifoin, *m.* modrak, bławat, modrzeniec, *m.* blaue Kornblume, *f.*

Aubin, *m.* Albin, Albinus, *m.* (Mannsname).

Aubri, *m.* Alberyk, Alberich, *m.* (Name).

Aucun, une, *pr.* żaden, keiner, kkeine, keines; niemand; irgend einer.

Aucunement, *ad.* żadnym sposobem, bynaymniey, keinesweges, gar nicht, auf keine Weise.

Audace, *f.* śmiałość, odwaga, *f. ff.* zuchwalstwo, *n.* Kühnheit, Verwegenheit, *f.*

Audacieux, euse, *a.* odważny, zuchwały, kühn, verwegen, vermessen,

Au-deçà, au-delà, au-dessous, au-dessus, au-devant, *v.* çà, là, dessous, dessus, devant.

Audience, *f.* audyencya, *f.* przystęp, *m.* słuchanie stron etc.; zasiadanie do rady, do sądów, *n.* rada, *f.* sądy, *pl. m.* zgromadzenie, sala audyencyonalna; izba sądowa, *f.* Gehör, *n.* Audienz, *f.*; Verhör, *n.* Versammlung, *f.* Audienzzimmer, *n.* Gerichtsstube, *f.*

Audiencier, *a. et m.* huissier—, woźny, *m.* Gerichtsdiener, *m.* grand—, susceptant, *m.* vornehmer Kanzelleybeamter, der die Schriften vor der Untersiegelung durchsieht, *m.*

Auditeur, *m.* słuchacz, uczeń; audytor półkowy; sędzia, assessor w różnych sądach. *m.* Zuhörer; Auditeur oder Regimentsrichter; Rath und Beysitzer in unterschiedenen Gerichten; Auditor, *m.* — des comptes, rachmistrz rachunków publicznych, *m.* Rechnungsrath, *m.*

Auditif, ive, *a.* do słuchu należący, was zum Gehör gehört, dazu dienlich.

Audition, *f.* des témoins, słuchanie świadków, *n.* Zeugenverhör, *n.* — de compte, odbieranie rachunków, *n.* Untersuchung einer Rechnung, *f.*

Auditoire, *m.* słuchalnia; izba sądowa, *f.* audytoryum, *n.* słuchacze kogo słuchaiący, *m.* Hörsaal, Lehrsaal, *m.* Gerichtsstube; Versammlung, *f.* Zuhörer, *m. pl.*

Auge, *f.* żłob, *m.* koryto, *n.* Krippe, *f.* Trog, *m.*

Augée, *f.* koryto pełne czego, Trog voll, *m.*

Auget, *m.* korytko ptasie, *n.* rożek do wody w klatce, *m.* Vogelnäpfchen, *n.*

Augment, *m.* przydatek, *m.* Zusatz, *m.* — de dot. wyprawa, oprawa, *f.* wiano, *n.* Gegenvermächtniß, *n.*

Augmentateur, *m.* rozszerzacz, przyczyniacz, *m.* Vermehrer, *m.*

Augmentatif, ive, *a.* siły, mocy przyczyniaiący, pomnażaiący, vermehrend.

Augmentation, *f.* przyczynienie, pomnożenie, *n.* Vermehrung, Vergrößerung, *f.*

Augmenter, *v. a.* przyczyniać, przymnażać, pomnażać czego, vermehren; vergrößern, erweitern; erhöhen. *n. et* s', *r.* przybywać, przyrastać, pomnażać się, zunehmen, sich vermehren.

Augsbourg, *v.* Ausbourg.

Augural, ale, *a.* ptaszowieszczy, wróż zur Wahrsagung aus dem Vogelfluge gehörig.

Augure, *m.* ptaszowieszczenie, *n.* ptaszowieszczek, wieszczbiarz z ptaków, przepowiedzenie, *n.* znak szczęścia albo nieszczęścia przyszłego, *m.* Wahrsagung aus dem Fluge und Geschreye der Vögel, *f.* ein solcher Wahrsager, *m.* Vorbedeutung, *f.*

Augurer, *v. a.* wieszczyć z ptaków; wrożyć, przeczuwać, przepowiadać co przyszłego, aus dem Vogelfluge weissagen; muthmaßen, prophezeihen.

Auguste, *a.* wspaniały, prześwietny, groß, erhaben, ehrwürdig, majestätisch.

Auguste, *m.* August, *m.* Auguſt, *m.* (Mannsname).

Augustin, *m.* ine, *f.* Augustyanin, *m.* (zakonnik), Augustyanka, *f.* Augustinermönch, *m.* — nonne, *f.* Augustyn, Augustin, *m.* (Mannsname).

Aujourd'hui, *ad.* dziś, dzisiay; teraz, czasu teraźnieyszego, heute; heut zu Tage, d' —, dzisieyszy, heutig, jetzig.

Aulique, *a.* conseil —, rada nadworna Niemieckiego Cesarstwa, *f.* kaiserlicher Reichshofrath, *m.* conseiller —, konsyliarz nadworny rzeszy, *m* ein Reichshofrath, *m.*

Aumailles, *a. et s. f. pl.* un troupeau de bêtes —, trzoda bydła rogatego, *f.* eine Heerde Hornvieh, *f.*

Aumône, *f.* iałmużna; wina, grzywny, kara pieniężna dla ubogich przeznaczona, *f.* Almosen, *n.* Geldstrafe zum Besten der Armen, *f.* faire l' —, dawać iałmużnę, Almosen geben.

Aumôner, *v. a.* iałmużnę dawać, karę pieniężną na nią przeznaczoną, als ein Almosen geben, besonders zur Strafe.

Aumônerie, *f.* iałmużnictwo, urząd tego, co iałmużną zawiaduie, *m.* Amt des Almosenpflegers, *n.*

Aumônier, ère, *a.* dobroczynny (względem ubogich), wohlthätig gegen die Armen.

Aumônier, *m.* iałmużnik, elemozynarz, xiądz w klasztorze etc. nad iałmużną przełożony; kapelan na okręcie; kapelan, kaznodzieia regimentu, Almosenirer, Almosen-Pfleger; Schiff-, Feld-Prediger, *m.*

Aumônière, *f.* zakonnica, iałmużnę rozdzielaiąca, *f.* woreczek do zbierania iałmużny, *m.* Almosenpflegerin, *f.* Almosenbeutel, Klingelbeutel, *m.*

Aumusse, *ou* aumuce, *f.* mantolet, *m.* langer Pelzmantel der Domherren und Kanonissinnen, *m.*

Aumussiers, *m. pl.* kramarze w Paryżu, co pończochy przedawaią, *m.* Strumpfhändler in Paris (nach ihren Statuten), *m. pl.*

Aunage, *m.* mierzenie czego łokciem, *n.* łokieć, *m.* (miara), Messen mit der Elle; Ellenmaaß, *n.*

Aunaie, *f.* gay olszowy, *m.* olszyna, *f.* Erlenwald, *m.*

Aune, *m.* olsza, *f.* Erle, *f.* Erlenbaum, *m.*

Aune, *f.* łokiec, *m.* Elle, *f.*

Auner, *v. a.* łokciem mierzyć, mit der Elle messen.

Auneur, *m.* miernik przysięgły, *m.* geschworner Messer, *m.*

Auparavant, *ad.* wprzód, wprzody, przedtym, zuvor, vorher.

Au pis aller, *ad* co bądź, to bądź, bądź co bądź; co gorsza, aufs schlimmste.

Auprès, *ad.* tuż przy tym, bardzo blisko, nahe dabey. — *prp.* u, przy, blisko; względem, bey, nahe bey, neben an, vorbey; im Verhältnisse gegen, in Vergleichung mit.

Aurèle, *m.* Aureliusz, *m.* Aurelius, *m.* (Name).

Aurélie, *f.* Aurelia, *f.* Aurelia, *f.* (Name).

Aurélien, *m.* Aurelian, *m.* Aurelian, *m.* (Name).

Auréole, *f.* glorya, *f.* koło, *n.* iasność, *f.* albo promienie około głów świętych etc. *m.* Glorie, *f.* — des martyrs, wieniec męczeński, *m.* Ehrenkrone der Märtyrer, *f.*

Auriculaire, *a.* uszny, zum Ohr gehörig. confession —, spowiedź ustna, *f.* Ohrenbeichte, *f.* témoin —, świadek, co słyszał co, *m.* Ohrenzeuge, *m.*

Auriffque, *a.* vertu —, w złoto obracaiący, przemieniaiący, Kraft etwas in Gold zu verwandeln.

Aurore, *f.* iutrzenka, zorza zaranna, *f.* Morgenröthe, *f. fig.* wschód,

wschód, *m.* (dichterisch) Orient, Aufgang, *m.* — boréale. zorza czyli iutrzenka północna, Nordlicht, *n.* — *a.* płowy, aurorfarben, hochgelb.

Ausbourg, *m.* Augszburg, *m.* Augsburg, *n.*

Auspice, *m.* ptaszowieszczek, *m.* ptaszowieszczenie, *n.* wieszczbiarska nauka z ptaków, *f.* znak szczęścia etc. wyrok, *m.* Wahrsager aus dem Fluge und Gesange der Vögel, *m.* Wahrsagen daher, *n* Vorbedeutung, *f. fig.* obrona, protekcya, powaga; władza, waleczna ręka, *f.* Schutz, *m.* Begünstigung; Aufführung, *f.*

Aussi, *c. et ad.* i, i też, też, także; także tak; ieszcze, auch; eben so; noch; überdieß, aber auch, aussi bien, tak też, nie mniey, auch, ohnehin, doch. aussi bien que, tak, iak też i, eben sowohl als, so gut als. aussi peu, tak mało iak, nie więcey, eben so wenig.

Aussitôt, *ad.* zaraz, natychmiast, sogleich. — que, *c.* skoro tylko, iak tylko, so bald als.

Austère, *a.* ostry, surowy; cierpki, strenge; rauh; herbe.

Austérité, *f.* ostrość, surowość, *f.* Strenge, Härte, *f.*

Austral, ale, *a.* południowy, na południe leżący, südlich, gegen Süden liegend. pôle —, biegun południowy, *m.* Südpol. *m.* l'aurore —, w południowéy stronie ukazuiące się światło, *n.* Südlicht, *n.*

Autan, *m.* południowy, *m.* (poetisch) Südwind, *m.*

Autant, *ad.* tyle, tak wiele; tak bardzo, eben so viel, eben so oft, so sehr. — que, *c.* tyle — ile, tak wiele, iak; tak, iak, tak bardzo, iak, in so fern; in so weit als, — bien que, —mal que, tak dobrze iak, tak źle iak, so gut als, so schlecht als. d' — plus, *ad.* tym bardziey, tym więcey, um so viel mehr. d' — mieux; tém lepiey, um so besser; desto besser. d' — moins, *ad.* tym mniey, desto weniger. d' — que, gdy, ponieważ, da, weil.

Autel, *m.* ołtarz, *m.* Altar, *m.* maître-autel, ołtarz wielki, *m.* Hochaltar, *m. fig.* autels, *pl.* religia, *f.* Religion, *f.*

Auteur, *m.* fundator, założyciel, wynalazca, sprawca, wykonywacz; autor, pisarz książki, *m.* Urheber, Stifter; Erfinder; Verfasser, Schriftsteller, *m.*

Authenticité, *f.* prawność, pewność, *f.* Rechtsgültigkeit, Bewährtheit, *f.*

Authentique, *a.* prawny, pewny, autentyczny, rechtsbeständig, beurkundet, glaubwürdig.

Authentiquement, *ad.* autentycznie; na zasadach, auf eine glaubwürdige Art.

Authentiquer, *v. a.* autentycznym uczynić, glaubwürdig machen, beglaubigen. — une femme, kobiecie cudzołostwo popełnione dowieść, za to ią ukarać; eine Frau des Ehebruchs schuldig erklären und überweisen.

Auto-da-fé, *m.* wykonanie wyroku Inkwizycyi świętéy, *n.* Vollziehung des Urtheils der Inquisition, *f.*

Autographe, *a.* własną ręką pisany, eigenhändig geschrieben, — *m.* autograf, autentyk, *m.* pisanie własnéy ręki, *n.* Urschrift, *f.* Original, *n.*

Automate, *m.* samoruch, samoruszna sztuka, machina, *f.* sich selbst bewegende Maschine, *f.* Automat, *n. fig.* ten, co się bez nauczyciela czego sam nauczył; dureń, *m.* bydło, *n.* Dummkopf, *m.*

Automnal, ale, *a.* iesienny, herbstlich.

Automne, *m.* iesień, *f.* Herbst, *m.*

Autorisation, *f.* upoważnienie, potwierdzenie, *n.* Gutheißung, Bestätigung, Bevollmächtigung *f.*

Autoriser, *v. a.* upoważniać, — nić; potwierdzić, stwierdzić, bevollmächtigen; berechtigen; billigen; gutheißen. s', *r.* przyiść do wielkiéy powagi i kredytu, sich in Ansehn setzen, Ansehn bekommen.

Autorité, *f.* powaga, prawodawcza władza; moc, władza, *f.* kredyt; dowód nieodbity z autorów sławnych, *m.* gesetzmäßige Macht, Gewalt, *f.* Ansehen, Zeugniß, *n.* (aus Schriften). Autorités constituées, *pl.* rządy, władze ustawione, *m. pl.* Staatsbeamte, *m. pl.* d'autorité, gwałtem, mocą, mit Gewalt. de son — privée, swoią władzą, wolą po swoiéy woli, eigenmächtig.

Autour, *prp. et ad.* koło, około, na około, wkoło, um, umher, herum.

Autour, *m.* iastrząb, *m.* Habicht, Taubenfalk, *m.*

Autourserie, *f.* unoszenie iastrzębia, *n.* Kunst, Habichte abzurichten, *f.*

Autoursier, *m.* sokolnik, co iastrzębie unosi i wprawuie, *m.* Falkenier, der Habichte abrichtet, *m.*

Au travers (*de*), à travers (le, la etc.), *prp.* przez, przez środek, poprzek; w poprzek, mitten durch, quer durch.

Autre, *pr. et a.* inszy, inny, drugi, ander, (der, die, das) andere, anders. l'un l'autre, ieden drugiego, einer den andern, einander. l'un et l'—, obadwa, oba, der eine und der andere, alle beyde. l'un ou l'—, ieden z nich, einer von beyden. ni l'un, ni l'autre, żaden z nich, ani ten, ani ów, keiner von beyden. l'un vaut l'autre wszystko iedno, ieden tak dobry iak drugi, eins ist so gut als das andere. l'autre jour nie dawno, unlängst. à d'autres; fraszka! bayki! wien to lepiéy! Possen! das muß ihr andern weiß machen.

Autrefois, *ad.* przed tym, niegdyś, zdawna, ehemals, vormals, vor diesem.

Au rement, *ad.* inaczey, inszym sposobem, bo; w przeciwnym razie, anders; sonst, wo nicht.

Autre-part, *ad.* gdzie indziéy, dokad inąd, anderswo, anderswohin. d'—, zkąd inąd: w ostatku, na ostatek, anderer woher, übrigens.

Autriche, *f.* Austrya, *f.* Oesterreich, *n.* — chien, ne, *m. et a.* Austryak, *m.* Oesterreicher, *m.* Austryacki, österreichisch, *a.*

Autruche, *f.* struś, *m.* Strauß, Straußvogel, *m.*

Autrui, *m.* cudzy, inszy, bliźni, drugi, ein anderer, andere Leute, der Nächste.

Auvent, *m.* obdaszek, *m.* Schirmdach, Wetterdach, *n.*

Auvergne, *f.* Auwernia, Prowincya Francyi, Auvergne, *n.*

Auvesque, *m.* gatunek iabłecznika, *m.* Art Aepfelwein in der Normandie, *m.*

Auxiliaire, *a.* posiłkowy, hülfleistend. Armée —, woysko posiłkowe, *n.* Hülfsarmee, *f.*

s'Avachir, *v. r.* rozłazić się, nie tęgim, nie trwałym bydź; zgnuśnieć, zleniwieć, schlaff, welk werden; träge werden. *fig. fam.* bardzo utyć, sehr dick und fett werden.

Aval, *ad.* z góry na dół, Strom ab, abwärts. vent d'—, wiatr zachodni, Abendwind, *m.* à vau-l'eau, rzéką na dół płynąć z wodą, den Strom hinunter fahren. *fig. fam.* na opak

opak iść, niknąć, krebsgängig werden.

Avalage, *m. fam.* spław wodny, *m.* spuszczanie czego rzéką, *n.* zapłata za to. *f.* spuszczanie towarów do piwnicy, *n.* Hinabfahren auf einem Flusse, *n.* Lohn dafür, *m.* Einschroten in den Keller, *n.*

Avalaison, *ou* Avalasse, *f.* potok, pęd wody po wielkich dészczach, zapęd powodzi, *m.* to co z soba porywa i prowadzi. Wasserfluth, Regenfluth, *f.* was mit ihr fortgerissen wird.

Avalanche, *ou* Avalange, *f.* zamieć śniegów z gór spadaiąca, *f.* Schneelawine, *f.*

Avaler, *v. a.* pożerać, połykać; łykać, złopać, verschlucken, verschlingen; hinunter schlürfen. *fam.* spuszczać co na dół, towary do piwnicy, in den Keller hinab lassen, schroten. *fig. fam,* uciąć; ściąć; strawić, połknąć, zgryźć, (wstyd hańbę), weghauen; hinein fressen, verschlucken (einen Schimpf ꝛc.), *n.* spuszczać na dół statki, szkuty, galary i t, d. den Strom hinunter fahren. s', *r.* dać się połknąć; pożerać się, bardzo na dół wisieć, hinunter gehen; sich verschlucken, verschlingen lassen; sehr herunter hängen.

Aval ur, *m. fam.* marnotrawca, obżerca, *m.* Fresser, der etwas verschluckt, *m.*

Avalies, *f. pl.* wełna z owiec zarzniętych, *f.* Wolle von geschlachteten Schaafen oder Hammeln, *f.*

Avaloire, *f.* naczynie do spuszczania czego na dół sposobne, *n.* gardło, *a.* Werkzeug, etwas hinab zu lassen, *n.* Kehle, Gurgel, *f.*

Avance, *f.* wystawa, początek, powód, pochóp; pieniądze z góry, t. i. przed czasem wypłacone, *m.* uprzedzanie kogo w czem, wprzód czynienie, sprawienie czego; wystawienie, *n.* wypukłość, *f.* Vorsprung, *m.* Vorarbeit, *f.* Vorschuß, *m.* Vorausbezahlung, *f.* Ueberhang, *m.* Hervorragung, *f.* Avances, *pl* postępek, postępki, *m* erste Schritte, Fortschritte, *m. pl.*

d'Avance, par Avance, *ad.* wprzód, przed czasem, z góry, voraus, im voraus.

Avancé, ée, *p. et a.* posunięty, przyspieszony, vorgerückt, beschleunigt, befördert. — en âge, w latach, podeszły, betagt, von Jahren.

Avancement, *m.* postępek, *m.* postępowanie w czem; awans, wstąpienie na wyższy urząd, podwyższenie, *n,* promocya; zapłata z góry, która komu przed czasem wypodzono, *f.* Fortgang, *m.* Beförderung, Vermögens-, Standes-Erhöhung; Vorausbezahlung, *f.*

Avancer, *v. a.* pomykać, posuwać co; wyciągnąć przed sobą rękę, nogę; pędzić, przynaglić, przyspieszyć; zapomagać, pomagać, wynosić; z góry, przed czasem co płacić; pożyczyć, fortrücken, vorwärts rücken, oder strecken; befördern, beschleunigen; voraus bezahlen; vorschießen. *fig.* — *qc.* udawać co, przekładać, powiadać, mówić, utrzymywać, etwas vorbringen, für wahr ausgeben, behaupten. *n.* iść, postępować, przybliżać się, zbliżać się do czego; zawcześnie, za prędko iść (o zégarze) wybiegać, wystawać, vorwärts gehen, vorrücken; zu geschwind, zu früh gehen (von der Uhr); hervor ragen. (*dans qc.*) czynić, postępować daléy w naukach etc. mieć, czynić dobry postępek w naukach, wotin zunehmen, Fortschritte machen. s', *r.* zbliżać się, przystąpić, przy-

przybliżać się, przymknąć się; wybiegać z czego, wisieć nad czem, vorwärts gehen, sich nähern; vorrücken, hervorragen. *fig.* kwitnąć, iść dobrze, zdarzyć się, powieść się: bardzo się w co wdawać, sich emporschwingen; einen guten Fortgang haben; sich zu weit einlassen.

Avanie, *f.* zdzierstwo, *n.* krzywda, *f.* gwałt, *m.* Gelderpreſſung; muthwillige Beleidigung, *f.*

Avant, *prp.* przed; wprzód, prędzey, pierw, pierwéy, vor, vorher, eher als. — *ad.* głęboko; wskroś; bardzo, wielce, weit hin, tief hinein; ſehr tief, weit. en —, wprzód; daléy wprzód, vorwärts, weiter hinaus. mettre en —, proponować, przełożyć co komu, vorſchlagen, vorbringen.

Avant, *m.* sztaba, *m.* Vordertheil des Schiffes, *n.*

Avantage, *m.* zysk, pożytek, fortel, *m.* dobra okazya; prerogatywa, *f.* przodek, prym; dar natury, fortuny, *m.* góra nad nieprzyiacielem wzięta, *f.* zwycięstwo, *n.* Vortheil, Nutzen; Vorzug, *m.* Vorrecht, *n.* Ueberlegenheit, *f.*

Avantager, *v. a.* (*qq.*) zyskownie obmyśleć kogo, większą częścią działu, wypłatą z góry etc. begünſtigen, zum voraus geben, vermachen.

Avantageux, euse, *a.* avantageusement, *ad.* zyskowny, pożyteczny. vortheilhaft, nutzlich, zuträglich. *ad.* z zyskiem, korzystnie. *fig. fam.* chełpliwy, ruhmredig.

Avant-bec, *m.* zastrzał, podmurowanie filaru u mostu murowanego, *m.* Gegenpfeiler an einer ſteinernen Brucke, *m.*

Avant-bras, *m.* łokieć, *m.* Vorderarm, *m*

Avant-coeur, *m.* dołek na piersiach, *m.* Herzgrube, *f.*

Avant-corps, *m.* budynek przedni, *m.* Vorbau, *m.*

Avant-cour, *f.* podwórze przednie, *n.* Vorhof, *m.*

Avant-coureur, *m.* poprzednik, *m.* Vorläufer, Vorbote, *m.*

Avant-courrière, *f.* poprzedniczka, *f.* (poetiſch) Vorläuferin, *f.*

Avant-dernier, ère, *a.* przedostatni, der, die, das Vorletzte.

Avant-garde, *f.* przednia straż woyska, *f.* pierwszy szereg w szyku, *n.* Vortrab, *m.* erſte Linie einer Armee, *f.*

Avant-goût, *m.* przeczucie smaku, *n.* przysmak, *m.* przeczucie rozkoszy, Vorſchmack, *m.*

Avant-hier, *ad.* onegday, vorgeſtern.

Avant-jour, *m.* czas przed świtem słońca, *ad.* przed dniem, przed świtem, Zeit vor Aufgang der Sonne, *f.*

Avant-main, *f.* spodnia część dłoni, *f.* flache Hand, *f.*

Avant-midi, *m.* czas przedobiedni, przed południem, *m.* przedpołudnie, *a.* Vormittag, *m. ad.* przed południem, vormittags.

Avant-mur, *m.* przymurek, *m.* przedmurze, *n.* Vormauer, *f.*

Avant-part, *f.* pierwsze branie części dziedzictwa etc. *n.* Voraus (in Erbſchaften ꝛc.), *m.*

Avant-pêche, *f.* brzoskwinia wczesne, wcześnie dozrzałe, *f.* Frühpfirſich, *f.*

Avant pied, *m.* przednia część nogi, *f.* Vorderfuß, *m.*

Avant-poignet, *m.* *vid.* avant-main.

Avant-portail, *m.* brama przednia, *f.* Vorderthor, *n.*

Avant-propos, *m.* przedmowa, *f.* wstęp, *m.* Vorbericht, *m.* Einleitung, *f.*

Avant-quart, *m.* dzwonek w zégarkach niektórych dzwoniący, gdy kwadranse bić mają, *m.* dzwonienie, bicie tegoż, *n.* Glöckchen in den Repetiruhren, welches vor den Viertelſtunden anſchlägt; dieſes Anſchlagen ſelbſt, *n.*

Avant que, avant de oder avent que de, *c.* nim, pierwéy niż, ehe, ehe als, bevor.

Avant-scène, *f.* przod teatru, *m.* scena lub miesce na przodzie teatru, *f.* Vorderſcene, Vorbühne, *f.*

Avant-toit, *m.* obdach, daszek, *m.* Vordach, *n.*

Avant-train, *m.* przednie koła u woza, działa, *n. pl.* proca, *f.* Vordergeſtell eines Wagens, *n.* Protzwagen, *m*

Avant-veille, *f.* dzień onegdayszy, przed wilią pewnego dnia. *m.* der zweyte Tag vorher, *m.*

Avare, *a.* avarement, *ad.* skąpy, łakomy, gejzig, karg. *fig* (*de qc.*) nieszczodry, oszczędny, skąpy, mit etwas ſparſam. — *m.* łakomiec, skąpiec, sknéra, *m.* Geizige, Geizhals, *m. ad.* łakomo, skąpo, zbyt oszczędnie.

Avarice, *f.* skąpstwo, łakomstwo, *n.* Geiz, *m.*

Avaricieux, euse, *a.* skąpy, geizig, karg. — *m. et f.* skąpiec, sknéra, *m.* Geizhals, *m.*

Avarié, ée, *a.* na morzu uszkodzony, zepsuty, (o towarach), verdorben, beſchädigt, (von Waaren auf dem Schiffe).

à Vau, *v.* Aval.

Avé, oder Avé Maria, *m.* Zdrowaś Marya; pozdrowienie Anielskie, Awe Marya, paciórki na rożańcu, rożaniec, koronki, *m. pl* engliſcher Gruß, *m.* das Avé Maria; Kügelchen am Roſenkranze, *n. pl.* początek, wstęp kazania, *m* (u katolików), erſter Eingang der Predigt, (bey den Katholiken), *m.*

Avec. *prp.* z, ze, oraz, mit, nebſt, ſammt.

*Aveindre, *v. a.* *fam:* dobywać czego, wyiąć z czego co, herv. vor langen.

Aveine, *v.* Avoine.

Aveline, *f.* orzech lask wy, *m.* (owoc), Haſelnuß, *f.*

Avelinier, *m.* leszczyna, *f.* Haſelſtaude, *f.*

Avenage, *m.* owies czynszowy, *m.* Haberzins, Haberzehent, *m.*

Avenant, ante, *a.* przystojny, piękny, składny, von gutem Anſehn. — que, geſetzt, im Falle daß. à l'—, *ad. fam.* podług okoliczności, nach Verhältniß.

Avénement, *m.* wstąpienie na tron; obięcie tronu, *n.* albo początek panowania, *m.* przybycie Mesyasza, *n.* Thronbeſteigung, *f.* Regierungsantritt, *m.* Ankunft des Meſſias, *f.*

*Avenir, *v. n.* stać się, przytrafić się, zdarzyć się, ſich zutragen, geſchehen, ereignen; kommen, entſtehen.

Avenir, *m.* czas przyszły, *m.* przyszłość, *f.* rok, termin, w sądach, *m.* Zukunft, *f.* Termin, *m. T.* à l'—, *ad.* na dal, na przyszły czas, ins Künftige, künftig.

Avent, *m.* adwent, *m.* Advent, *m.*

Aventure, *f.* przypadek, traſunek niespodziany, *m.* przygoda, *f.* Zufall, *m.* Begebenheit, *f.* Abentheuer, *n.* Glücksfall, *m.* dire la bonne —, wieszczyć, wróżyć, wahrſagen. — amoureuse, *f.* Lieoſchaft, *f.* Liebeshandel, *m.* à l'—, bez uwagi, niebacznie, na los szczęścia, aufs Gerathewohl. d'—, *ou* par —, z trefunku, trefunkiem, von ungefähr, etwan.

Aventurer, *v. a.* ważyć na co, wagen. s', *r.* odważyć się na co, ſich wagen, in Gefahr ſetzen.

Aventureux, euse, *a.* odważny, verwegen.

Aventurier, *m.* awanturnik; włoczęga; odważny człowiek; miło-

miłośnik niestateczny, gach, *m.* Abentheurer; Landstreicher, Wagehals; verliebter Ritter, *m.* vaisseau —, okręt z kontrebandą, *m.* Schleichhändlerschiff, *n.*

Aventurière, *f.* włoczęga, białogłowa wszeteczna, *f.* herumziehende Buhlschwester, *f.*

Avenue, *f.* weyście, *n.* przystęp, *m.* droga, ulica z obu stron drzewami wysadzona, *f.* Zugang, Paß, *m.* Allee gegen einen Ort zu, *f.*

Avérer, *v. a.* sprawdzić, dowieść, als wahr beweisen; bewähren.

Averne, *m.* piekło, *n.* otchłań piekielna, *f.* (poetisch) Hölle, *f.*

Averse, *f. fam.* ulewa, deszcz bardzo wielki, *m.* Gußregen, Platzregen, *m.*

Aversion, *f.* odraza, *f.* wstręt, *m.* obrzydliwość, nienawiść, *f.* Abscheu, Widerwille, *m.*

Avertin, *m.* zawrót głowy, *m.* (osobliwie o owcach, z czego się ustawicznie w koło kręcą), krnąbrność, *f.* upór, *m.* dziwactwo, *n.* Taumel, Schwindel, (besonders der Schafe); mürrischer Eigensinn, *m.*

Avertir, *v. a.* (*qq. de qc.*) uwiadomić kogo o czem; przestrzedz, ostrzegać kogo, einen von etwas benachrichtigen, ihm etwas berichten, einen vor etwas warnen.

Avertissement, *m.* uwiadomienie, obwieszczenie, *n.* przestroga; przedmowa, *f.* znak czego. *m.* Nachricht; Warnung, kleine Vorrede, *f.*; Bericht, *m.* Ankündigung, *f.*

Aveu, *m,* zeznanie, wyznanie; zezwolenie, pozwolenie, potwierdzenie, *n.* Geständniß, Bekenntniß, *n.* Bewilligung, *f.* homme sans —, tułacz, włoczęga, *m.* Landläufer, *m.*

Aveugle, *a.* ślepy, blind. *fig.* bezrozumny, nieuważny, niebaczny, verblendet, unbesonnen. *m. et f.* ślepy; ślepak, ślepa, *m.* Blinder, *m.* Blinde, *f.* l'—, ślepo, oślep. nieuważnie, blindlings.

Aveuglement, *m.* ślepota, Blindheit, *f. fig.* błąd, zaślepienie, omamienie, Verblendung, *f.*

Aveuglément, *ad.* oślep, ślepo na oślep, niebacznie, blindlings.

Aveugler, *v. a.* oślepić kogo wykłóć, wypalić oczy; blaskiem czynić, przerażać blaskiem oczy, blind machen; blenden. *fig.* zaślepić, omamić, verblenden. s'—, *r.* wzrok tracić, sobie psuć, sich blenden verblenden. *fig.* (*sur qc.*) bydź zaślepionym, bez rozwagi co robić, blind bey etwas seyn, etwas nicht einsehen wollen.

à l'Aveuglette, *ad. fam.* po ciemku, oślep, nieuważnie, im Dunkeln tappend, blindlings.

Avide, *a.* (*de qc.*) chciwy, gierig, begierig.

Avidement, *ad.* łakomo, chciwie, gierig, begierig.

Avidité, *f.* chciwość, *f.* pragnienie, *n.* Gierigkeit, Begierde, *f.*

Avignon, *m.* Awenion, *m.* Avignon, *n.*

Avilir, *v. a.* znieważać, poniewążać, verächtlich machen, erniedrigen. *n. fam.* ztanieć, na dół spaść, iść, (o cenie), wohlfeiler werden. s'—, *r.* spodleć, znikczemnieć, sich niederträchtig machen, herabwürdigen. *fam.* bardzo ztanieć, spott wohlfeil werden.

Avilissant, ante, *a.* znieważający, erniedrigend, herabwürdigend.

Avilissement, *m.* upodlenie, znieważenie, *n.* wzgarda, hańba, *f.* upadanie ceny, *n.* Verachtung, *f.* verächtlicher Zustand, *m.* Herabwürdigung, Abschlagung im Preise, *f.*

Avillons, *m. pl.* poślednie pazury u szpony ptaka drapieżnego, *m.* Hinterklauen eines Raubvogels, *f. pl*

Aviné, ée, *a.* winem nakrápiany, pachnący; co wiele wina pije, weingrün; des Weins gewohnt.

Aviner, *v. a.* winem nakrapiać, mit Wein anfeuchten.

Aviron, *m.* wiosło, *n.* Ruder für kleine Fahrzeuge. *n.* Avirons, *pl.* skrzydła (ptasze); pióra lotne, *n. pl.* płetwy, *pl.* (ryby), Schwingfedern; Floßfedern, *f. pl.*

Avis, *m.* zdanie, *n.* proiekt, *m.* przełożenie, *n.* przestroga, rada, *f.* napomnienie, *n.* informacya; wiadomość; nowina, *f.* Meynung, *f.* Gutachten, *n.* Rath, Vorschlag, *m.* Warnung, *f.* Bericht, *m.* Nachricht, *f.*

Avisé, ée, *a.* mądry, rozumny, ostrożny, klug, vorsichtig, behutsam.

Aviser, *v. a.* uwiadomić kogo, dać wiadomość komu o czem; przestrzegać. Nachricht geben; warnen. *fam.* obaczyć, postrzedz, erblicken, ansichtig werden. *n.* (*à qq.*) pamiętać, myśleć o czem, auf etwas bedacht seyn. s', *r.* (*de qc.*) myśleć o czem; wymyśleć, zmyśleć co, namyślać się, rozmyślać. umyśleć an, auf etwas denken; auf einen Einfall gerathen; sich etwas einfallen lassen; etwas erdenken.

Avitaillement, *m.* opatrzenie żywności, *n.* Verproviantirung, *f.*

Avitailler, *v. a.* opatrzyć w żywność, verproviantiren.

Avitailleur, *m.* ten, co fortecę etc., w żywność opatruie, der einen Platz ꝛc. verproviantirt.

Avocasser, *v. a. fam.* pieniactwem bawić się, pieniaczem bydź, das Handwerk eines Rabulisten treiben.

Avocasserie *f. fam.* pieniactwo, *n.* Rabulistérey.

Avocat, *m.* patron, adwokat, prawnik, prokurator. rzecznik, *m.* Advokat, Sachwalter, *m. fig.* obrońca, zastępca, patron, *m.* Fürsprecher, Beystand, *m.*

Avocate, *f. fig.* obrończicielka, patronka, *f* Fürsprecherin, *f.*

Avoine, *f.* owies, *m.* Haber, *m.* Avoines, *pl.* owies zielony na polu, *m.* grüner Haber, *m.*

*Avoir, *v. a. et aux.* mieć, haben, besitzen. avoir à faire, mieć co do czynienia, thun müssen, können, dürfen. n'avoir qu'à faire etc., tylko to czynić etc. trzeba, masz, powinieneś, es nur thun ꝛc. dürfen. Il y-a, *i* jest, są, es ist, es sind, es giebt.

Avoir, *m. fam.* maiętność, *f.* co kto ma, Vermögen, *n.* Habseligkeit, *f.*

Avoisiner, *v. a.* (*qc.*) graniczyć z czem, ciągnąć się ku czemu, angrenzen, nahe daran liegen.

Avortement, *m.* poronienie, porzucenie płodu, (o zwierzętach) truciе płodu, *n.* unzeitiges Werfen der Thiere; Abtreiben der Frucht, *n.*

Avorter, *v. n.* poronić, porzucić, porodzić niewczesny płód (o zwierzętach), zu früh gebähren, verwerfen (von Thieren). se faire —, truć płód, sich die Frucht abtreiben. *fig.* nie poszczęścić się, nie udać się, nie nadać się, fehlschlagen, verunglücken, nicht zu Stande kommen.

Avorton, *m.* pomiotek, porzutek, płód niedonoszony: wyrodek, odrodek, *m.* unzeitige Geburt, Frucht, Mißgeburt, *f. fig.* robota niedoskonała, *f.* unzeitige, schlechte Arbeit, *f.*

Avoué, *m.* (przedtym) prokurator klasztoru, *m.* (teraz) rzecznik, *m.* (ehedem) Schirmvogt einer Kirche, (jetzt) Sachwalter, *m.*

Avouer, *v. a.* zeznawać, bekennen, gestehen. (*qc.*) przyznawać się do czego, uznawać kogo, co, sich zu etwas bekennen. (*qc. de qq.*) potwierdzić, chwalić, oprobować co, gut heißen, was ein anderer thut. s', *r.* przyznawać się do czego, sich bekennen als, für. (*de qq.*) odwoływać się na kogo, sich auf Jemanden berufen.

Avoyer, *m.* sołtys, *m.* Schultheiß, *m.* (in der Schweiz).

Avril, *m.* kwiecień, *m.* April, *m. fig.* kwiat, kwiecień, *m.* beste Zeit, Blüthe, *f.* — donner un poisson d'avril, zwieść kogo (na Prymaprilis), einen in den April schicken.

Axe, *m.* oś, (linia przez środek ciała prowadzona), Achse, *f.* (gerade Linie durch den Mittelpunkt eines Körpers).

Axiome, *m.* twierdzenie, prawidło, allgemeiner Grundsatz, *m.* Axiom, *n.*

Axonge, Axunge, *f.* sadło, n. Schmalz, Fett, *n.* — de verre, piana na materyi, z której szkło robią, *f.* Glasgalle, *f.*

Aye! Ayeul etc. *v.* Aïe etc.

Aynet, *m.* prącik do wędzenia śledzi, *m.* Stäbchen zum Heringsräuchern, *n.*

Azerole, *f.* niesplik mały, *m.* Art Mispeln, *f.*

Azerolier, *m.* niesplik Włoski, *m.* (drzewo), Azerolenbaum, *m.*

Azores, wyspy Azorskie, Azorischen Inseln, *f. pl.*

Azur, *m.* lasur, (kamień), *m.* farba z tegoż, *f.* błękitny, niebieski, modry kolor, *m.* Lasurstein, *m.* Lasurblau; Himmelblau, *n.*

Azuré, ée, *a.* błękitnawy, hochblau, himmelblau.

Azurer, *v. a.* błękitno farbować, hochblau färben.

Azyme, *a.* niekwaszony, ungesäuert. pain —, niekiszone ciasto, *n.* przaśny chleb, praśnik, *m.* ungesäuertes Brod, *n.* (in der Bibel).

Azymite, *m.* ten co chleba praśnego używa, *m.* der sich des ungesäuerten Brodes bedienet.

B.

Babel, *m.* la tour de —, wieża Babilońska, *f.* Thurm zu Babel, *m. fig.* wielkie zamięszanie, *n.* große Verwirrung, *f.*

Babet, Babiche, *f.* Elżbietka, *f.* Lieschen, *n.*

Babeure, Babeurre, *m.* maślanka, *f.* Buttermilch, *f.*

Babiche, *f.* piesek kudłaty, *m.* suczka, *f.* kleine Hündin, *f.* Schooßhündchen, *n.*

Babil, *m. fam.* świegotliwość, gadatliwość, *f.* klekotanie, *n.* szczebietliwość, *f.* Geplauder, Geschwätz, *n.*

Babillard, *m.* — arde, *f.* świegot, klekot, szczebiot, *m.* — gotka, kotka, biotka, *f.* Schwätzer, *m.* rinn, *f.* — *a.* świegotliwy, szczebietliwy, geschwätzig, plauderhaft.

Babiller, *v. a. fam.* gadać, szczebiotać, świegotać, klegotać, plaudern, schwatzen.

Babine, *f.* pysk, *m.* wargi, *pl.* gęba, *f.* (u bydła), Lefze der Thiere, *f.*

Babiole, *f.* Babioles. *pl* cacka, *n.* grzechotki; fraszki, *f. pl.* Spielzeug, *n.* Kinderey; Kleinigkeit, *f.*

Babouches, *f. pl.* papucie, babucie, *pl.* Art türkischer Schuhe; Pantoffeln; Ueberschuhe, *m. pl.*

Babouin, (Babou), *m.* pawian, *m.* Pavian, *m. fig. fam.* baba, (figura śmieszna), którą żołnierze za wykroczenie iakie całować muszą, *f.* lächerliche Figur, welche Soldaten wegen eines Versehens zur Strafe küssen müssen, *f.* także dziecię rozpustne, nierozsądne, *n.* muthwilliges, unbesonnenes Kind, *n.*

Babylone, *f.* Babilon, *m.* Babilon, Babel, *n.* Babylonie, *f.* Babilonia, ziemia Babilońska, *f.* Babilonien, *n.* lonien, nne, *a. et S.* Babiloński, babilonisch, *a.* Babilończyk, Babilonier, *m.*

Bac, *m.* prum, *m.* kadź, *f.* koryto; gatunek koryta, *n.* Fähre, *f.* Braubottich; Brunnenkasten; Art Trog, *m.*

Bacalhau, *m.* ryba morska na kształt sztokfiszu, *f.* czółna gatunek, *n.* gedörrter Stockfisch, *m.* Art Fahrzeug, *n.* Kahn, *m.*

Baccalauréat, *m.* godność Bakalarska, *f.* Würde eines Baccalaureus, *f.*

Bacchanale, *f.* obraz malowany święta na cześć Bachusa odprawianego, *m.* Abbildung eines Bachusfestes. *f. fig.* mięsopust, *n.* zapusty, *f. pl.* lärmende Gesellschaft, *f.*

Bacchanales, *f. pl.* święto na cześć Bachusa odprawiane, *n.* zapusty, *f. pl.* Bachusfest, *n.*

Bacchante, *f.* Bachantka, kobieta, która pod czas święta Bachusowego szaleie, Bachantin, *f. fig.* białogłowa szaleiąca, szalona *f.* rasendes Weib, *n.*

Bacchas, *m.* drożdże, *pl.* albo fuzy, fusy z soku cytrynowego; *m.* Zitronensafthefen, *f. pl.*

Bacchus, *m.* Bachus, *m.* Bachus, Gott des Weins, *m.*

Bacha, *m.* Basza Turecki, *m.* Bassa, *m.*

Bache, *f.* opona, płachta, *f.* (na wozach furmańskich), grobe Leinwand über einem Wagen; Plane, *f.*

Bachelard, *m.* fryerz, gach, zaletnik, *m.* Buhler, *m.*

Bachelier, *m.* bakalarz; (przedtym) zaletnik, fryerz; panicz; cechmistrz, *m.* Baccalaureus; (ehedem) junger Freyer; Edelmann, Altmeister, Beysitzer einer Zunft, *m.*

Bacher, *v. a.* płachtą, oponą wóz opiąć, (Wagen) mit der Plane bedecken.

Bachique, *a.* Bachusowy. dem Bachus gehörig oder gewidmet.

Bachot, *m.* czółno, *n.* łódź, *f.*

Bacik, *m.* Nachen, *m.* kleine Fähre, *f.*

Bachotage, *m.* przeprawa, *f.* przeprawianie przez rzekę, *n.* przewóz, *m.* zapłata za to. *f.* przewożne, *n.* Ueberfetzen über einen Fluß; Fährgeld, *n.*

Bachoteur, *m.* przewoźnik, *m.* Fährmann, *m.*

Bachoue, *f.* naczynie drewniane na górze szérokie, na dole wąskie, *n.* hölzernes Gefäß, das oben weit und unten enge ist, *n.*

Baclage, *m.* naznaczenie stanowiska okrętom w porcie, *n.* kotwiczne, palowe, *n. d.* pieniądze, które za to płacą; *m. pl.* zamknięcie portu, *n.* Stellung der Schiffe im Hafen zum bequemen Aus- und Einladen; Gebühr dafür; Sperrung eines Hafens, *f.*

Baclé, ée, *p. et a.* zamknięty, zawarty, gesperrt ꝛc. *fig. fam.* dokończony, zawarty; abgethan, ausgemacht.

Bacler, *v. a.* zamknąć, zawrzeć, sperren, verschließen.

Bacleur, *m.* ten co port łańcuchem etc. zamyka, co dozór nad portem ma, Hafenschließer, *m.*

Badaud, *m.* — aude, *f. fam.* małpa, *f.* dureń, błazen, *m.* Maulaffe, Tölpel, *m.*

Badauder, *v. n.* rozdziewiać gębę, przypatrując się czemu, Maulaffen feil haben, angaffen.

Badauderie, *f.* — daudage, *m.* błazeństwo, głupstwo, rozdziewanie gęby u głupca, *n.* Gebehrde eines Maulaffen; Dummheit, *f.*

Bade, *f.* Baden, (miasto i xięstwo), Baden, (Stadt, Großherzogthum), *n.*

Badigeon, *m.* tynk, polepa, *f.* (z odłupków kamiennych), gelblicher Steinmörtel; Bildhauerkitt, *m.*

Badigeoner, *v. a.* takim tynkiem tynkować, mit Steinmörtel oder Bildhauerkitt überstreichen.

Badin, ine, *a.* ucieszny, śmieszny, żartobliwy, zabawny, scherzhaft, lustig, muthwillig. *fig.* głupi, łappiśch. — *m. et f.* bałamut, figlarz, żartownik, *m.* Spaßvogel, *m.*

Badinage, *m.* żart, *m.* żartowanie, igranie, *n.* Scherz, Spaß, *m.* Schäkerey, *f. fig.* osobliwy sposób postępowania, *m.* przyiemna, miła wesołość w pisaniu etc. *f.* gewisse eigene Handlungsweise; angenehme Munterkeit im Umgange, in der Schreibart, *f.*

Badinant, *m.* koń luźny, na przyprzążce, *m.* Handpferd, Beypferd, *n.*

Badine, *f.* laseczka, *f.* Spazierstöckchen, *n.* Badines, *pl.* obcęgi małe do ognia, *pl.* kleine Feuerzange, *f.*

Badiner, *v. a.* żartować, igrać, bałamucić, figlować, figle stroić, scherzen, schäkern, spaßen, kändeln. — *qq.* żarty stroić z kim, żartować z kogo, einen aufziehen, zum Besten haben.

Badinerie, *f.* żart, figiel, *m.* głupstwo, bałamuctwo, *n.* Kleinigkeit, Spielerey, *f.* Narrenpossen, *f. pl.*

Bafouer, *v. a.* wyfukać, wyłaiać; zhańbić kogo; urągać się z kogo, schmähen; verächtlich behandeln; schelten.

Bâfre, *f. fam.* biesiada huczna, *f.* żarloctwo, *n.* chciwe pożeranie, *n.* fetter Schmaus, *m.* unmäßiges Fressen, *n.*

Bâfrer, *v. n. fam.* chciwie, łakomo żreć, gierig fressen.

Bâfreur, *m. fam.* żarłok, obżerca, *m.* Fresser, Vielfraß, *m.*

Bagace, Bagasse, *f.* trzcina cukrowa, *f.* ausgepreßtes Zuckerrohr, *n. v.* Bagasse.

Bagage, *m.* sprzęty; bagaż, bagaża, *f.* zawady albo ciężary wojenne, *m. f. pl.* Reisegeräthe; Gepäck, *n.* plier, *ou* trousser —, uciekać zkąd, sich heimlich aus dem Staube machen.

Bagarre, *f. fam.* wrzask, hałas, *m.* Lärm und Zank, Tumult, *m.*

Bagasse, *f. fam.* kurwa, *f.* kurwisko, *n.* gemeine Hure, *f.* Commißnickel, *m.*

Bagatelle, *f.* fraszka, bagatel, drobnostka, *f.* Kleinigkeit, Sache von geringem Werthe und Nutzen, *f.*

Bagne, *m.* więzienie, w którym Turcy niewolników swoich trzymaią. Sklavenkerker bey den Türken, *m.*

Bagnolet, *m.* Bagnolette, *f.* kwefik, gaza, zasłona kobieca połowę twarzy okrywaiąca, *f.* Frauenzimmerschleyer, der das Gesicht nur halb bedeckt, *m*

Bague, *f.* pierscionek, pierścień; pierścień, do którego gonią, *m.* Ring, Fingerring mit Edelsteinen; Ring bey dem Ringelrennen, *m. fig.* kleynot, *m.* Kleinod, *n.* — et joyaux; stróy kobiecy z drogich kamieni, *m.* Frauenschmuck, *m.*

Baguenauder, *v. n. fam.* bałamucić, błaznować, fraszkami się bawić, Kindereyen treiben, tändeln.

Baguenaudier, *m. fig.* bałamut, figlarz, *m.* Possentreiber, der sich mit Kindereyen aufhält, *m.*

Baguer, *v. a.* w fałdy układać, zszywać, in Falten reihen.

Baguette, *f.* pręcik, *m.* laseczka; rózga długa i gibka; laska, *f.* sztępel do nabijania fuzyi etc. *m.* pałka do bębnienia; laska u racy, *f.* dünner Stecken, *m.* Spießruthe, *f.* Ladestock, Pauken- oder Trommelschlägel; Raketenstab, *m.* — divinatoire, rózga wieszczbiarska, rózga laskowa do szukania skarbów etc. *f.* Wünschelruthe, *f.*

Baguier, *m.* futeralik na pierścionki, Ringkästchen, Schmuckkästchen, *n.*

Bahut, *m.* wielki kufer, *m.* grosser Koffer, *m.*

Bahutier, *m.* kufernik, *m.* Koffermacher, Kistenmacher, *m.*

Bai, aie, *a.* cisawy, kasztanowaty (o koniach), braun, braunroth, (von Pferden).

Baie, *f.* odnoga morska, *f.* wybrzeże, *n.* iagoda, *f.* Bay, Bucht; Beere, *f. fig.* figiel, *m.* scherzhafter Betrug, *m.*

Baïette, *f.* baia kosmata, *f.* Boy, *m.* (Zeug).

Baigner, *v. a.* kąpać; płynąć przy czem, oblewać, baden; nahe vorbey fließen. *fig.* pokrapiać, benetzen. *n.* moczyć się, in etwas Nassem liegen, weichen. *fig.* il baigne dans son sang, w swoiéy krwi się kąpie, er schwimmt in seinem Blute.

Baigneur, *m.* euse, *f.* ten, ta, co się kąpie; łaźiębnik, *m.* —bniczka, *f.* der, die sich badet; Bader, *m.* —rin, *f.*

Baignoir, *m. fam.* łazienka, łaźnia, *f.* Badeort, *m.*

Baignoire, *f.* wanna do kąpania, *f.* Badewanne, *f.*

Bail, *m* dzierzawa, arenda, *f.* kontrakt arendowny, *m.* Pacht, *m.* Verpachtung, *f.* Pachtbrief; Miethkontrakt, *m.*

Bâillement, *m.* ziewanie, poziewanie, *n.* Gähnen, *n.*

Bâiller, *v. n.* ziewać, poziewać, gähnen. *fig.* rozstępować się, rozwierać się, rozdziewiać się, von einander klaffen, stehen. faire — *qq.*, nudzić kogo, einem Langeweile machen.

Bailler, *v. a.* w arędę oadź, puścić, in Pacht geben, übergeben. la bailler belle, chcieć komu oczy zamydlić, przegadać go, überreden, weiß machen wollen.

Bailleresse, *f.* dziedziczka w dzierzawę, (w naiem) puszczaiąca, *f.* Verpachterinn, Vermietherinn, *f.*; von Bailleur.

Baillet, *a. et m.* rydzawy, gniady, (o koniach), rothgelb, fahl, (von Pferden).

Bailleul, *m.* lékarz, co członki wywinione, w kłóbę wstawia, *m.* der verrenkte Glieder und zerbrochene Ribben wieder einrichtet, *m.*

Bâilleur, *m.* ziewacz, *m.* der oft gähnt.

Bailleur, *m.* dziedzic w dzierzawę (w naiem) co puszczaiący, *n.* Verpachter, Vermiether, *m.*

Bailli, *m.* rządca iakiéy krainy; sędzia ziemski; starosta grodowy, *m.* Amtmann; Landvogt; Landrichter; Balley, *m.*

Bailliage, *m.* sądy ziemskie, *pl.* grod, *m.* starostwo grodowe, *n.* Amt; Amtheus, *n.* Landvogtey; Balley, *f.*

Baillive, *f.* sędzina ziemska, *f.* Amtmännin, *f.*

Bâillon, *m.* knebel, *m.* Knebel, Maulkorb, *m.*

Bâillonner, *v. a.* knebliren, zakneblować, knebeln.

Bailloque, *f.* pstre pióro, *n. pl.* Feder von vermischten Farben, *f.*

Baillotte, *f.* ceberek, węborek, *m.* kleiner Zuber, *m.*

Bain, *m.* kąpiel; łaźnia, *f.* łazienki. *pl.* izba łaziebna; wanna do kąpania; wszystko, w czem się kąpać można, *m.* Bad; Baden; Badehaus, *n.* Badestube; Badewanne; jede Flüssigkeit, worin gebadet wird, *f.* Bains, *pl.* eaux plices, *pl.* von Natur warmes Bad, *n.*

Baïonnette, *f.* bagnet, *m.* Bajonett, *n.*

Baioque, *ou* bajoque, *f.* miedziana moneta włoska, *f.* Bajocco. (italienische Kupfermünze), *f.*

Baisemains, *m. pl.* uniżony pokłon, ukłon, *m.* Kompliment, *n.* Gruß, *m.* à belles —, *fam.* z nayuniżeńszą prozbą, mit ergebenster Bitte.

Baisement, *m.* całowanie nóg Oyca S., *n.* Fußkuß bey dem Pabste, *m.*

Baiser, *v. a.* całować, küssen, einen Kuß geben. — les mains (*à qq.*), pocałować, całować kogo w rękę, einem die Hände küssen, *fig.* przywiązanie swoie komu okazywać; ukłon komu oddawać, kłaniać się, ihm seine Ergebenheit versichern; sein Kompliment machen. se —, *r.* całować się, sich küssen; tykać się, sich nahe berühren, nahe zusammenstoßen.

Baiser, *m.* pocałowanie, całowanie, *n.* Kuß, *m.*

Baiseur, *m.* — euse, *f.* co rad całuie, co lubi całować, der oder die gern küsset.

Baisoter, *v. a. fam.* często, ustawicznie całować, oft küssen.

Baisse, *f.* upadanie ceny, stanienie, *n.* Fallen, Abnehmen (des Preises), *n.*

Baissé, ée. *p. et a.* nachylony, schylony etc., niedergelassen ꝛc. *fig.* tête baissée, niezmrużonym okiem, odważnie, blindlings, unerschrocken.

Baisser, *v. a.* spuścić, zniżyć, nachylić, niżey co położyć; postawić, herunter lassen, nieder lassen, niedriger stellen ꝛc. — les yeux, spuścić oczy na dół, w ziemię patrzyć, die Augen nieder schlagen. — la tête, skłonić głowę, kiwnąć głową, den Kopf neigen. — le pavillon, rozpuszczać żagle, die Segel streichen. — les oreilles, tracić odwagę, den Muth sinken lassen. — *n.* schylać się; psuć się; opadać, upadać; słabieć, osłabieć, niedriger werden; fallen, abnehmen, sinken; schlechter werden. se —, *r.* schylić się, sich bücken.

Baissière, *f.* drożdże, *pl.* lagier, *m.* néga, *f.* Neige, *f.* Bodensatz, *m.*

Baisure, *f.* przylepka u chleba, *f.* Anstoß am Brod, Anschieber, *m.*

Bajoire, *f.* moneta, na którey dwie głowy na iedney stronie sa wybite, *f.* Münze mit zwey Gesichtern, *f.*

Bajoue, *f.* szczęka wieprzowa do gotowania, *f.* Schweinskinnbacken, *m.* *fig.* szczękal, osoba z wielką szczęką, *f.* Person mit großen, schlaffen Backen, *f.*

Bal, *m.* bal, taniec, *m.* Ball, *m.* Tanzgesellschaft, *f.*

Baladin, *m.* ine, *f.* błazen, *m.* — żnica, *f.* (przedtym) tanecznik, *m.* nica, *f.* Possenreisser, *m.* rinn, *f.* Pickelhering, *m.* (ehedem) Theatertänzer, *m.* rinn, *f.*

Balafre, *f.* krésa, rana długa, blizna, *f.* Schmarre im Gesichte; Narbe, *f.*

Balafrer, *v. a.* (*qq.*), wyciąć komu krésę, bliznę na twarzy, twarz posiekać, einem eine Schmarre im Gesichte hauen, es zerfetzen.

Balai, *m.* miotła, *f.* Besen, *m.*

Balais, *a. et m.* rubis —, rubin bladoczerwony, *m.* Ballas, blaßrother Rubin, *m.*

Balance, *f.* waga do ważenia; szala, szalka, *f.* szalki, *f. pl.* Waage, Waagschaale, *f.* *fig.* równość wagi, równowaga, *f.* trwanie w równey wadze; powątpiewanie, *n.* niepewność, *f.* bilans, balans handlu, *m.* Gleichgewicht, *n.* T. Bilanz, *f.* mettre dans la —, rozmyślać, rozważać co, eine Sache erwägen. être en —, wahać się, nie módz się zdecydować, ungewiß, unentschlossen seyn.

Balancement, *m.* ważenie się z iedney strony na drugą: utrzymanie się w równey wadze, *n.* Schwebung, Schwingung, Haltung des Gleichgewichts, *f.*

Balancer, *v. a.* (*qc.*) równość wagi trzymać, w równey wadze utrzymać co, kołysać, im Gleichgewicht halten; schaukeln. *fig.* rozważać, wziąć co na rozwagę, na rozmysł, roztrząsnąć, überlegen, erwägen. se —, *r.* kołysać się; bujać na powietrzu (o ptakach), sich schaukeln; in der Luft schweben (von Vögeln), *n.* wahać, przechylać się, hin und her wanken; schweben. *fig.* powątpiewać, wątpić, niewiedzieć, co czynić, unschlüssig, zweifelhaft seyn.

Balancier, *m.* rzemieślnik, co wagi gwichty robi, wagami i gwichtami handluie, *m.* Waage- und Gewichtmacher oder Händler, *m.* T. minuta (w zégarze); prasa mińczarska; kluby, które wagę trzymaią; rękoieść u laski, w pompie; laska, *f.* albo drąg do utrzymania się w równey wadze, *m.* Unruhe im Uhrwerke, *f.* Druckwerk in der Münze, *n.* Klobe des Waagebalkens, *f.* Pumpenschwengel, *m.* Balancirstange, *f.*

Balançoire, *f.* kołyska, chustawka, *f.* Schaukelholz, *n.* Schaukel, *f.*

Balançons, *m. pl.* wiązka drew sosnowych na przedaż, *f.* Stückchen Tannenholz zum Verkaufe, *n. pl.*

Balant, *m.* nie natężona, nie mocno przywiązana część liny, *f.* schlaffes Stück eines Taues, *n.*

Balasse, *f.* siennik, *m.* Spreusack, Bettsack, *m.*

Balast, *m.* balast, *m.* gruz, piasek, kamienie zamiast ładunku do okrętu włożone, Ballast, *m.*

Balaustier, *m.* granat, drzewo granatowe leśne, *n.* wilder Granatbaum, *m.*

Balayer, *v. a.* zamiatać wymiatać, umiatać, fehren, auskehren, fegen.

Balayeur, *m.* euse, *f.* wymiatacz, zamiatacz, *m.* der, die fehrt, Gassenkehrer, *m.*

Balayures, *f. pl.* śmiecie, *pl.* Kehricht, *n.*

Balbutiement, *m.* iąkanie, zaiąkiwanie się, *n.* Stammeln, Stottern, *n.*

Balbutier, *v. n.* iąkać się, stammeln, stottern. *fig.* nierozumnie, niewyraźnie mówić, wymawiać, verwirrt reden; ohne Einsicht reden, *a.* bełkotać, heraus stottern.

Balcon, *m.* ganek, *m.* galerya, *f.* Erker, Söller, *m.* Fenstergeländer, *n.* offener Gang am Hintertheile der Schiffe, *m.*

Baldaquin, *m.* baldachin, *m.* Thronhimmel, Baldachin, *m.*

Bâle, Basle, *f.* Bazylea, *f.* Basel, *n.*

Baleine, *f.* wieloryb, *m.* kość wielorybia, *f.* róg, fiszbin, *m.* Wallfisch, *m.* Fischbein, *n.* huile de — tiré de la — z wieloryba, *m.* Fischthran, *m.*

Baleineau, *m.* wielorybię, *n.* junger Wallfisch, *m.*

Balenas, *m.* żyła wielorybia czyli korzeń albo członek wieloryba do płodzenia, *f.* Geburtsglied des Wallfisches, *n.*

Balèvre, *f.* spodnia warga, *f.* Unterlippe, *f.*

Baline, *f.* pakłak, zgrzebne płótno bardzo grube, *n.* Packtuch, *n.*

Baliseur, *m.* ten, co nad brzegami i rzeczami z morza wyratowanemi ma dozór, *m.* Strandvogt, *m.*

Balistaire, *m.* dozorca nad procami, *m.* Aufseher über die Wurfmaschinen, *m.*

Baliste, *f.* proca albo kusza woienna, *f.* (w starożytności), ehemalige Wurfmaschine, *f.* kozieł morski, *m.* Hornfisch, Seebock, *m.*

Balistique, *f.* balistyka; nauka, sztuka wyrzucania ciał ciężkich. Ballistik, Kunst schwere Körper zu schleudern, *f.*

Baliverne, *f. fam.* błazeństwo, *n.* bayki, *f. pl.* Schwank, *m.* Possen, Frazzen, *f. pl.*

Baliverner, *v. n. fam.* figle, wyrabiać, baiać, Schwänke, Possen machen.

Ballade, *f.* ballada, duma, taniec i rodzay wierszy, *m.* Ballade, *f.*

Ballarin, *m.* gatunek sokołów, *m.* Art von Falken, *m.*

Balle, *f.* piłka do grania; bela towarów; kula (do strzelania), *f.* Ball, Spielball; Ballen (Waare), *m.* Kugel (von Feuergewehren), *f.* Druckerballen, *m. fig.* fraszka, rzecz nie wiele warta, *f.* schlechte Waare, *f.*

Ballet, *m.* balet, *m.* Ballet, *n.* Art Oper mit Tanz, *f.*

Ballon, *m.* piłka wielka z pęcherzów, *f.* pęcherz nadęty, Blasenball, Ballon, *m.* — aérostatique, *T.* balon, *m.* Luftball, *m.*

Ballonier, *m.* rzemieślnik balony robiący, Ballonenmacher, *m.*

Ballot, *m.* bela towarów, *f.* großer Pack, Ballen, *m.*

Ballottage, *m.* kreskowanie, głosowanie, dawanie kresek czyli głosów przez gałki, *n.* Kugelgreifen bey einer Wahl, *n.*

Ballotte, *f.* gałka losowa, *f.* Wahlkugel, Loszkugel, *f.*

Ballotter, *v. n.* dać kreskę gałką, kreskować, durch Kugeln loosen, ballotiren. *a. T.* grać w piłkę, Ball schlagen. (*qc.*) roztrząsać, rozważać, etwas überlegen. (*qq.*) drwić z kogo, za nos kogo wodzić, einen zum Besten haben.

Balneable, *n.* eau —, woda do kąpieli służąca, *f.* zum Baden dienliches Wasser, *n.*

Balourd, *m.* de, *f. fam.* błazen, głupiec, *m.* błaźnica, *f.* Tölpel, *m.*

Balourdise, *f.* błazeństwo, głupstwo, *n.* Tölpeley, *f.*

Balsamine, *f.* balsamina, balsaminka, *f.* Balsamine, *f.* (Pflanze).

Balsamique, *a.* balsamowy, balsamisch.

Baltasard, Balthasard, *m.* Balcer, Balthasar, *m.* (Name).

Baltique, *a la mer* —, morze Baltyckie, *n.* baltische Meer, *n.* Ostsee, *f.*

Balustrade, *f.* ballustrada, ganek, *m.* szranki, słupki, *pl.* durchbrochenes Geländer, *n.*

Balustre, *m.* balas, słupik, słupek, szczebel, *m.* Geländer-Säule oder Geländerdocke, *f.*

Balustrer, *v. a.* ogrodzić co balasami, słupkami etc. mit einem Geländer versehen.

Balzan, *a. et m.* cheval —, koń białonogi, *m.* schwarzes oder braunes Pferd mit weißen Zeichen unten an den Füßen, *n.*

Balzane, *f.* plama biała, łysina na nodze końskiey, *f.* weiße Zeichen an den Pferdefüßen, *n. pl.*

Bambin, *m. fam.* dzieciątko przy piersiach, niemowiątko, *n.* Saugling, *m.* Kindchen, *n.*

Bamboche, *f.* lalka wielka, *f.* große Puppe, *f. fig.* człowiek gruby małego wzrostu, *m.* trzcina bambusowa, (laska), kurze, dicke Person, *f.* Bambusstock, *m.*

Bambou, *m.* trzcina bambusowa, *f.* Bambusrohr, *n.*

Ban, *m.* obwieszczenie, ogłoszenie rozkazu, obwołanie pozwu, *n.* zapowiedź małżeństwa; bannicya, *f.* wywołanie. *n.* öffentliche Ausrufung eines Befehls, *f.* Aufgebot der Verlobten, *n.* Achtserklärung, Landesverweisung, *f.* Bann, *m.* four à —, piec, w którym pewni mieszkańcy chleb swóy piec powinni, *m.* Zwangofen, *m.* moulin à —, młyn, w którym wsi pewne mleć powinny, *m.* Zwangmühle, *f.* — et arrière-ban, pospolite ruszenie, *n.* Heerbann, Heereszwang, *m.*

Banal, ale, *a.* dworski, pański, der Zwanggerechtigkeit unterworfen. taureau —, *m.* byk pospolity, *m.* Gemeinbulle, *m. fig.* zawsze gotów, immer fertig und bereit; entscheidend.

Banalité, *f.* prawo na przymuszenie obywateli do czego, *n.* okolica, prawu temu podległa, *f.* Zwanggerechtigkeit, *f.* Zwangrecht; Gebiet, wo es ausgeübt wird, *n.*

Banc, *m.* ława, ławka; bank; piaski, *m. pl.* odsep, *m.* odsepisko, *n.* wiosłowa ława na galerze; murawa, murawka, *f.* Bank; Wechsel-, Sand-, Ruder-, Rasenbank, *f.*

Bancalle, *f. fam.* kosława kobieta, krummbeiniges Weibsbild, *n.*

Bancelle, *f.* ławeczka długa, kleine lange, schmale Bank, *f.*

Bancroche, *m. fam.* kosławiec, *m.* krummbeinige Mannsperson, *f.*

Bandage, *m.* nawiązki, *f. pl.* obwiązło; zawiązanie członka zrănionego, *n.* pas na kiłę, *m.* szyny na obwodzie koła wozowego, *f.* narzędzie do odwiedzenia kurka u strzelby, *n.* Verbinden, *n.* Verband, *m.* Binde dazu, *f.* Bruchband, *n.* Radschiene, *f.* Spanner zu einem Feuerrohr ꝛc., *m.*

Bandagiste, *m.* cyrulik, co bandaże, paski dla kiłowatych robi, *m.* Bruchbändermacher, *m.*

Bande, *f.* binda; wąska strefa (albo wąski kawałek) płótna etc., szyna u koła wozowego; gromada, *f.* związek, *m.* towarzystwo, banda (u bilaru), *n.* Binde, *f.* Band, *n.* schmaler Streif von Leinwand ꝛc. Rand einer Billardtafel, *m.* Radschiene; Gesellschaft, Bande; Heerde, *f.*

Bandé, ée, *p. et a.* obwity, obwiązany; napięty, natężony, verbunden; gespannt.

Bandeau, *m.* binda do zawiązania głowy, zasłona, *f.* zawicie. *n.* naczelnik, *m.* Binde, Stirnbinde, Kopfbinde, *f.* Ueberschlag auf die Stirne, *m* — royal, korona (królewska), *f.* Diadem, *n. fig.* godność monarchy, *f.* königliche Würde, *f.*

Bandége, *m.* taca, tacka blaszana, *f.* Art Thee-, Kaffeebret, *n.*

Bandelette, *f.* binda mała, wązka, wstążka; strefa mała, *f.* Bändchen, *n.* kleine Binde, *f.* Streifchen, *n.*

Bander, *v. a.* w bindę co obwinąć, zawiązać, związać co bindą; naciągać, napinać, binden, verbinden; spannen. *fig.* — son esprit, natężać myśli, siły do czego, seinen Kopf anstrengen. (*qq contre qq.*) podszczuwać, pobudzać kogo na kogo, wider einander aufhetzen. se —, *r.* zbuntować się, powstać przeciw komu, sich zusammen rotten, verbinden. *n.* bydź natężonym, uyc agniętym, wyprężonym, gespannt, scharf angezogen seyn.

Bandereau, *m.* sznur, na którym trąba wisi, *m.* Trompetenschnur, *f*

Banderole, *f.* bandera, chorągiewka na maszcie, także u piki woyskowéy, *f.* frezle i kutasy, *pl.* tabliczka, na którey stoi cena drew, węgli etc., *f.* Wimpel am Mast, *m.* Quaste, *f.* Fähnlein an den Piken der Reiterei, *n.* Tafel, worauf der Preis des Brennholzes und der Kohlen steht, *f.*

Bandit, *m.* bandyt, zbóyca przenajęty, rozbóynik, *m.* Bandit; Straßenräuber, *m.*

Bandoulier, *m.* zbóyca, rozbóynik; tułacz, włoczęga, *m.* Buschklepper; Landstreicher, *m. fam.* bezbożny człowiek, *m.* Lotterbube, Taugenichts, *m.*

Bandoulière, *f.* bandoliera, pas, na którym ładownica wisi, *m.* Patrontaschenriemen, *m.* Bandelier, *m.*

Banlieue, *f.* okolica około miasta albo grodu do iurysdykcyi mieyskiey albo grodzkiéy należąca; okolica, w któréy kto ma prawo obywatelów do czego przymuszać, *f.* Weichbild; Gebiet einer Stadt, *n.* Burgbann, *m.*

Banne, *f.* opona, grube płótno do nakrycia czego, *n.* półkoszek; wóz z koszem do woże nia węgli, *m.* grobes Tuch, *n.* Plane, Wagendecke, *f.* Wagenkorb; geeichter Kohlenkarren, *m.* Kohlenfuhre, *f.*

Bannir, *v. a.* płachtą, oponą co przykryć, mit einer Plane bedecken.

Banneret, *a.* Seigneur —, Pan chorągiewny, *m* Bannerherr *m.*

Banneton, *m.* sadź rybna; wiel ka miska do pieczenia, Fisch kasten, *m.* Backschüssel, *f.*

Bannette, *f.* koszyk, *m.* plecionka do towarów, *f.* Wa renkorb, *m.*

Banni, *m.* banit, wywołaniec *m.* Verbannter, Verwiesener, *m*

Bannière *f.* chorągiew, *m* bandera; chorągiew kościel na. *f.* Panier, *n.* Standarte Fahne; Flagge; Kirchenfahne, *f*

Bannir, *v. a.* wywołać kogo krain, verbannen; aus dem Lan de verweisen. *fig.* wypędzić, odegnać, ausschließen, entfer nen. — le vice, wystrzegać się występku, das Laster me den. se —, *r.* stronić, oddalić się od czego, sich entschla gen, entfernen, etwas meiden.

Bannissable, *a.* wywołania wart, verbannungswürdig.

Bannissement, *m.* wywołanie, *n.* banicya, *f.* Verbannung, *f*

Banque, *f.* bank, (bankierski; w karty graiąc) *m.* kupczenie pieniędzmi, bankierstwo, *n.* bank, wexlowy lub inny, *m.* Bank, (Wechselbank; Spielbank, *f.* Wechselgeschäfte, *n. pl.* öffentliche Kasse, *f.*

Banqué, *a. m.* navire —, okręt przeznaczony na łowienie sztokfiszu, *m.* ein zum Stockfischfange auf der großen Bank von Terre-neuve ausgerüstetes Schiff, *n.*

Banque-

Banqueroute, *f.* bankrut, *m.* zbankrutowanie, *n.* Bankerott, *m. fig. fam.* faire — (*à qq.*), nie dotrzymać obietnicy, słowa danego. einem sein Versprechen nicht halten. —— à l'honneur, nie uczciwie sobie postępować, wider seine Ehre handeln.

Banqueroutier, *m.* ière, *f.* bankrut, *m.* Bankerottirer, *m.* — rinn, *f.*

Banquet, *m.* biesiada, uczta, groszes Gastmahl, Bankett, *n.*

Banqueter, *v. n.* biesiadować, bankietować, schmausen, viele Gastereyen halten.

Banquette, *f.* krzesło bez poręczy, *n.* droga, ścieszka podwyższona iako u mostu, *f.* Sitz ohne Lehne, *m.* — *pl.* erhabener Fußweg, *m.*

Banquier, *m.* bankier, *m.* Wechsler, Banquier, *m.*

Banse, *f.* kosz wielki do przenoszenia towarów, *m.* groszer viereckigter Waarenkorb, *m*

Banvin, *m.* prawo wyszynku wina przez czas pewny, *n.* Zeit, *f.* und Recht seinen Wein verkaufen zu können, *n.*

Baptême, *m.* chrzest, *m.* Taufe, *f. fig.* wiązanie chrzestne, *n.* Pathengeld, *n.*

Baptiser, *v. a.* chrzcić, ochrzcić, taufen. — les cloches, poświęcać dzwony, die Glocken weihen. *fig.* — *qq.*, przezywać kogo, einem einen Spottnamen geben. — son vin, chrzcić wino, wody do niego dolewać, Wasser unter seinen Wein schütten.

Baptismal, ale, *a.* do chrztu należący, chrzestny, zur Taufe gehörig, l'eau —, *f.* woda do chrztu, *f.* Taufwasser, *n.*

Baptiste, *m.* chrzciciel; Baptysta, *m.* Täufer; Baptist, *m.* (Name.

Baptistère, *m.* kaplica, *f.* mieysce, gdzie chrzcielnica stoi, *n.* Taufkapelle, *f.* Ort des Taufsteins, *m.*

Baptistère, *a.* registro —, metryka kościelna imiona zawieraiąca, *f.* Taufbuch, *n.* extrait —, metryka chrzestna, *m.* Taufschein, *m.*

Baquet, *m.* cebrzyk, szaflik, *m.* kleiner Kübel oder Zuber, *m.*

Baqueter, *v. a.* łopatą wodę wyczerpać, Wasser mit einer Schaufel ausschöpfen.

Baquetures, *f. pl.* ukapki pod beczką wina, *pl.* Tropfwein, *m.*

Bar, *m. v.* Bard.

Baragouin, od, Barogouinage, *m.* mamotanie, bełkotanie, *n.* mowa niezrozumiana, *f.* Rothwelsch; Kauderwelsch, *n*

Baragouiner, *v. a. et n.* niewyraźnie mówić, źle mówić, mamotać, bełkotać, eine unverständliche Sprache sprechen.

Baragouineur, *m.* euse, *f.* bełkot, *m.* tka, *f.* człowiek, co słów dobrze nie wymawia, *m.* der oder die Kauderwelsch redet.

Baraque, *f.* baraka, szałas, chata żołnierska w polu, chałupa, iama, *f.* Feldhütte, Soldatenhütte, *f.* jedes kleine, schlecht gebaute Haus, *n.*

se Baraquer, *v. r.* szałasy, chaty sobie wystawiać, sich Hütten aufbauen.

Barat, *m.* Baratterie, *f.* zmykanie, *n.* kradzież towarów szyprowi powierzonych, *f.* Unterschleif, *m.* Betrügerey beym Seehandel, *f.*

Baratte, *f.* maślnica, *f.* Butterfaß, *n.*

Baratter, *v. n.* masło robić, buttern, Butter machen.

Barbacane, *f.* strzelnica, dziura w murze do strzelania, *f.* Schießscharte, *f.*

Barbare, *a.* barbarzyński, okrutny, tyrański, barbarisch, unmenschlich, grausam.

Barbare, *m. et f.* barbarzyniec; tyran, okrutnik; dziki człowiek,

wiek, Barbar; Unmensch; Wilder. *m.* Wilde, *f.*

Barbarie, *f.* barbarzyństwo; okrucieństwo, tyraństwo, *n* dzikość, gruba nieumiejętność; Barbarya (kray), *f.* Barbarey; Grausamkeit; Wildheit, grobe Unwissenheit, *f.* Mangel an Kultur, *m.* Barbarey (Land), *f.*

Barbariser, *v. n. fam.* omyłki, barbarysmy popełniać, dzikim, sendzoziemczałym sposobem pisać, Fehler wider die Reinheit der Sprache machen.

Barbarisme, *m.* barbarysm, błąd, *m.* omyłka przeciw własności języka, *f.* Fehler gegen die Reinheit der Sprache, *m.*

Barbe, *f.* broda, *f.* (u ludzi i niektórych zwierząt), wąsy, *pl.* podbrodek, *m.* pleśń, *f.* chropawe mieysca na brzegu papieru etc. *n.* Barbara, *f.* (imię). Bart (der Menschen, Thiere und anderer Dinge); Ansatz vom Schimmel; rauher Rand am Papiere ꝛc. *m.* Barbara, *f.* (Name). Barbes, *pl.* broda, ość u kłosa, *f.* pierze u pióra, *n.* broda, *f.* albo hak, haczek u wędki, strzały, *m.* kosmatość na sukni schodzoney, *f.* paski, kutasiki z koronek etc. *pl. m.* Bart an der Aehre, *m.* Schleißen am Federkiele, *f. pl.* Widerhaken einer Angel; Zacken eines Pfeiles, *m. pl.* Fasern am Kleide; Streifen von Spitzen ꝛc. an Kopfzeugen, *f. pl.*

Barbe, *m.* barbarzyniec, (koń z Barbaryi krainy), *m.* Barber (Pferd aus der Barbarey), *m.*

Barbeau, *m.* barwena, barzana *f.* bławat, bławatek, chaber, *m.* Barbe (Flußfisch); blaue Kornblume, *f.*

Barbelé, ée, *a.* zębaty, zackig, zahnig, mit Widerhaken versehen.

Barbet, *m.* ette, *f.* pudel, pies kudłaty; *m.* Pudel, Pudelhund, *m.*

Barbette, *f.* rąbek napiersny, napiersnik mniszek, *m.* Brustschleyer der Nonnen. *m.*

Barbichon, *m.* iesek kudłaty, *m.* Pudelhündchen, *n.*

Barbier, *m.* cyrulik, barwierz, Barbier, *m.*

Barbillon, *m.* barwenka, *f.* wąsy u ryby i innych ryb, *m. pl.* kleine Barbe (Fisch), *f.* Bart der Fische, *m.*

Barbon, *m.* brodacz, brodaty, *m.* Graubart. *m.*

Barbonnage, *m.* niedogodność, zgrzędność, *f.* mürrisches Wesen, *n.*

Barbote, *f.* węgorz morski; lipień, *m.* Quappe; Aalraupe; Esche, *f.*

Barboter, *v. n.* gmérać, pyszczeć w błocie, w wodzie, (o kaczkach etc.), mit dem Schnabel im Schlamme wühlen und schnattern. *fig.* pluskać w wodzie, im Wasser plätschern. *fam.* mruczeć pod nosem, zwischen den Zähnen murmeln.

Barboteur, *m.* kaczka domowa, *f.* zahme Ente, *f.*

Barbouillage, *m.* bazgranina, *f.* bazgranie, *n.* Schmiererey, Sudeley, *f. fig.* mowa niezrozumiana, niewyraźna, *f.* unverständliches Geschwätz, *n.*

Barbouillé, ée, *p. et a.* powalany, spaskudzony, pobazgrany, pomazany etc. beschmiert, besudelt. *fam.* se moquer à la barbouillée, głupio, niezrozumnie gadać; nie dbać o co, ungereimtes und lächerliches Zeug sprechen; sich nichts daraus machen.

Barbouiller, *v. a.* pomazać, pobazgrać, spaskudzić; farbować, pomalować ściany; mazać, bazgrać, smarować, beschmieren, besudeln; anstreichen; schmieren, schlecht schreiben, sudeln. — un recit, niewyraźnie opowiadać, verwirrt erzählen.

se —, *r.* zwalać się, zesmolić się, spaskudzić się, sich beschmuzen, besudeln. *fig. fam.* il s'est bien barbouillé dans le monde, stracił szacunek u ludzi, w pogardę się podał, er hat sich bey der Welt sehr verächtlich gemacht.

Barbouilleur, *m.* tynkarz, malarz, co ściany maluje; bazgracz, mazgal, *m.* Tüncher; Schmierer, *m.*

Barboute, *f.* gatunek grubego cukru, *m.* Lumpenzucker, *m.*

Barbu, ue, *a.* brodaty, bártig.

Bard, *m.* nosidła na tragi, *m. pl.* Trage, Tragbahre, *f.*

Bardane, *f.* łopian, *m.* Klette, *f.* Klettenkraut, *n.*

Barde, *f.* zbroie na konia, *m. pl.* cienko krajana słonina do szpikowania przepiórek etc., *f.* Pferdeharnisch, *m.* dünn geschnittenes Stück Speck zum Braten des Geflügels, *n.*

Barde, *m.* Bard, Poëta Celtów starożytny, Barde, *m.* Sänger, *m.*

Bardeau, *m* gont, *m.* Schindel, Dachschindel, *f.*

Barder, *v. a.* konia we zbroie ubrać; na tragi, nosidła kłaść, brać; kurczę etc., słoniną do pieczenia obkładać, dem Pferde einen Harnisch anlegen; auf eine Trage laden; Vögel zum Braten mit Speck umwickeln.

Bardeur, *m.* tragarz, ten co co nosi, *m.* Bahrenträger, Tagelöhner, *m.*

Bardit, *m.* wiersze dawnych poetów, *v.* Barde, Bardengesang, *m.*

Bardot, *m.* muł wzrostu małego, *m.* kleiner Maulesel, *m. fig.* wół, człowiek ubierający dobrze dźwigać, *m.* Packesel, *m. T.* książka, w którey arkuszy kilka brak, *f.* arkusze pozostałe do kompletowania, *m. pl.* defektes Exemplar eines Buches; Defektpacket, *n.*

Baret, *m.* krzyk słonia i nosorożca, *m.* Geschrey des Elephanten und des Nashorns, *n.*

Barge, *f.* gatunek bekasów, *m.* kupiana, drew, *f* bat, *m.* Leimschnepfe, *f* Haufen Heu oder Holz, *m.* kleines Boot, *n.*

Barguignage, *m fam* namyślanie się, *n.* Zaudern, *n.* Unschlüssigkeit, *f.*

Barguigner, *v. n. fam.* namyślać się, targować się długo, unschlüssig seyn, zaudern, knickern.

Barguigneur, *m.* — euse, *f. fam.* długo się namyślający, targujący, *m* Zauderer, Knicker, *m.*

Baril, *m.* haryłka, beczka, *f.* Fäßchen, Tönnchen, *n.*

Barillage, *m.* nalewanie wina w butelki etc. wwożenie wina w butelkach etc. *n.* Füllen des Weins in Flaschen, kleines Gefäße, *n* Einfuhr des Weins in Flaschen ꝛc. *f.*

Barilleur, *m* piwniczny na okrętach, *m* Kellermeister auf den Schiffen, *m.*

Barillet, *m.* beczułka, haryłka; rura pompowa, *f.* kleines Tönnchen, Fäßchen, *n.* Pumpenröhre, *f.*

Bariolage, *m. fam.* pstrociny, *pl.* upstrzenie, *n* bunte Malerey, *f.*

Barioler, *v. a. fam.* upstrzyć, bunt bemalen, anstreichen.

Bariquaut, *m.* beczka mała, *f.* kleines Faß, *n.*

Barique, *s.* Barrique.

Barton, *m.* basetla, *f.* bas, *m.* Baßgeige, *f.*

Barlong, ongue, *a.* nierówny, podkatły, krzywo obrzynięty, zipflig, ungleich.

Barnabe, *m* Barnabas, Barnabas, *m* (Name).

Barnache, *f* rodzay dzikich gęsi, *f.* Art wilder Gänse, *f.*

Barométre, *m.* barometer, *m.* ciężkomierz, Wetterglas, *n.*

Baron, *m.* — onne, *f.* Baron, *m.* małżonka iego, Baronowa, *f.* Baron, Freyherr, *m.* Baronesse, Freyfrau, *f*,

Baronnet, *m.* Baronet, szlachcic w Anglii, co nie iest Baronem, lecz więcey, niż prosty szlachcic, *m.* Baronet, *m.* (Adelicher in England zwischen Baron und Ritter).

Baronnie, *f.* Baronia, *f.* Freyherrschaft, *f.*

Baroque, *a.* nie gładkokrągły, nie okrągły, schiefrund. *fig.* nieregularny, osobliwy, śmieszny, ungleich, unregelmäßig; sonderbar, seltsam, lächerlich.

Barque, *f.* czółno, *n.* bat, *m.* barka, *f.* Barke, *f.* kleines Fahrzeug, *n.* Nachen, *m.*

Barquerolle, *f.* statek mały na morzu bez masztów, *m.* kleines Lustschiff ohne Masten, *n.*

Barquette, *f.* bacik, *m.* gatunek ciasta, *n.* kleine Barke; Art Gebackenes, *f.*

Barrage, *m.* mostowe; brukowe; cło, myto od towarów, *n.* Wegegeld, Pflastergeld, *n.*

Barrager, *m.* celnik, *m.* Wegezöllner, *m.*

Berras, *m.* żywica sosnowa, *f.* Fichtenharz, *n.*

Barre, *f.* drąg, *m.* zapieradło, zawieradło, *n.* zasuwa; przewora; rogatka, *f.* rogatki, *f. pl.* rzemień, *m.* kreska, *f.* przekreślenie, podkreślenie, *n.* piaski przy uyściu rzeki lub przed portem, *f.* Stange, Barre, *f.* Riegelholz, Querholz, *n.* Riegel; Riemen; Stall-, Stand-, Schlagbaum; Strich, *m.* Linie, *f.* Sandbank am Hafen und Ausflusse der Ströme, *f.* — *pl.* Schranken, *f. pl.* Kämmerchenspiel, *n.* avoir barre sur *qq.* przewyższać kogo, Vortheil über jemanden haben.

Barreau, *m.* pręt żelazny do krat, *f.* zapieradło, *n.* sądowa izba, *f.* szranki, *pl. T.* Gitterstange, *f.* Riegel, *m.* Gerichtsstube, *f.* Schranken in den Gerichten für die Advokaten, *f. pl.* sämmtliche Advokaten, *m. pl.* style du —, styl sądowy, *m.* Gerichtsstyl, *m.*

Barrer, *v. a.* zapierać, zatarasować, prętami żelaznemi obwarować, verriegeln, versperren; mit eisernen Gitterstangen verwahren. *fig.* przekreślić, wymazać, ausstreichen (eine Schrift). — les veines d'un cheval, zawiązać żyłę koniowi zaciętą, einem Pferde die Ader verbinden.

Barrette, *f.* czapka, *f.* biret; kardynalski; sztyfcik w zegarku, *m.* Baret, *n.* Kardinalshut; Stift im Federhause der Uhr, *m.*

Barricade, *f.* zatarasowanie, *n.* krata, *f.* łańcuch do zawarcia czego, *m.* kobylica, *f.* Versperrung, Verrammelung, *f.* Schutzgatter, *n.* Schlagbaum, *m.*

Barricader, *v. a.* zawalić, zarąbać etc. zatarasować drzwi etc., sperren, versperren, verrammeln. se —, *r.* zatarasować się, zawrzeć się, sich verrammeln, verschanzen. *fig.* zamknąć się w izbie swoiey, sich in seine Stube einsperren.

Barrière, *f.* wszystko, co drogę, przystęp zawala, zamyka; krata; kobylica, *f.* ostrog, zasiek, *m.* obrona woienna z belek etc. forteca pograniczna, *f.* przedmurze, *n.* szranki, *pl.* alles was einen Zugang versperrt; Gatter, *n.* Schlagbaum; Verhau, *m.* Landwehr; Grenzfestung, Vormauer; *f.* Schranken, *f. pl. fig.* przeszkoda, zawada, trudność, *f.* Hinderniße, *f. pl.* Einhalt, *m.*

Barrique, *f.* beczka wielka, *f.* grosses Faß, *n.*

Barses, *f. pl.* cynowe puszki, w których herbatę z Chin przywożą, *f. pl.* zinnerne Büchsen, worin der chinesische Thee verführt wird, *f*

Bartavelle, *f.* rodzay kuropatwy, rothfüßiges Rebhuhn, *n.*

Barthélemi, *m* Bartłomiey, Bartholomäus, Bartel, *m.* (Name).

Bas, basse, *a.* niski, niewysoki; dolny; niższy, niedrig; tief; unter. *fig.* cichy, niegłośny; podły, leise, sachte; geringhaltig. *fig.* podły; niski; niekrzemny, schlecht, gering, niedrig, niederträchtig, verächtlich. à basse note, głosem cichym, cicho, mit leiser Stimme. la vue basse, wzrok krótki, *m.* kurzes Gesicht, *n.* faire main basse, wszystko zrywać, zcinać, alles niedermachen, niederhauen.

Bas, *ad.* nisko, na dół, z góry na dół, nieder, niedrig, unten. *fig.* cicho, po cichu, niegłośno, leicht, sachte. mettre bas, rodzić, wydawać (młode), Junge werfen. mettre bas les armes, składać broń, poddadź się. das Gewehr strecken. mettre chapeau bas, zuiąć kapelusz, den Hut abziehen. à bas, na dół; o ziemię, herunter. en bas, par bas, na dole, na dół, unten, d'en bas, par en bas, z dołu, od dołu, von unten her. là bas, tam na dole, dort unten. ici-bas, tu na dole, na dół; na tym świecie, hier unten, hienieden.

Bas, *m.* spodek, spód, *m.* część spodnia; pończocha, *f.* Untere, Untertheil; *n.* Strumpf, *m.*

Basalte, *m* bazalt, *m.* Basalt; Säulenstein, *m.*

Basane, *f.*ircha szara, barania skórka, *f.* braunes Schafleder, *n.*

Basané, ée, *a.* ogorzały, opalony od słońca. von der Sonne verbrannt, schwarzbraun.

Bascule, *f.* zorow, *m.* kobylica u mostu zwodzonego, *f.* kołyska, deska na belce do kołysania; klapka, *f.* Schwengel; Schlagbalken einer Zugbrücke, *m.* Schaukelbret, *n.* Klappe, *f.*

Base, *f.* podstawa, zasada, *f.* fundament, podstawek, podkład, *m. T.* linia, płaszczyzna, na którey figura stoi; podwalina, *f.* Grund, Fuß, Boden, *m. T.* Basis, Grundlinie; Grundfläche, *f. fig.* grunt, fundament, *m.* podpora, *f.* Fundament, *n.* Grundstütze, *f.*

Baser, *v. a.* gruntować, fundament kłaść, gründen, den Grund legen. — sur *qc.*, stąpić na co, auf etwas fußen. se — sur *qc.*, *r.* zasadzać się na czém, sich auf etwas gründen.

Bas-fond, *m.* miałczyzna, *f.* mieysce miałkie, niegłębokie, *n.* Untiefe, *f.*

Basile, *m.* Bazyli, Wasil, Basilius, *m.* (Name).

Basilic, *m.* bazyliszek, *m.* Basilie, *f.* Basilisk, *m.*

Basilicon, *m.* maść na rany, *f.* Königssalbe, Wundsalbe, *f.*

Basilique, *f.* bazylika, kościół główny; pałac królewski, budynek wielki, *m.* Name gewisser Kirche, *m.* königliches und anderes großes Gebäude, *n.* — *pl.* zbiór praw Rzymskich Cesarza Bazylego. Sammlung römischer Gesetze des Kaisers Basilius, *f.*

Basin, *m.* bombzyn, *m.* materya bawełniana. *f.* ein geköperter Zeug, feiner Barchent, *m*

Basque *f.* łono u sukien, *n.* Schooß am Leibchen oder an einem Mannsrocke, *m.*

Basque, *m.* Biskayczyk, *m.* Biskayer, *m.* tambour de —, bębenek z dzwonkami, *m.* Schellentrommel, *f.*

Bas-relief, *m.* robota na pół wypukła sznycerska, *f.* halb erhabene Bildhauerarbeit, *f.*

Basse, *f.* bas; basista, *m.* basetla, *f.* Baß; Bassist, *m.* Baßgeige, *f.* — continue, generalbas, bas generalny, *m.* begleitender Baß, Generalbaß, *m.*

Basse-contre, *f.* bas; basista; *m.* tiefer Baß, Bassist, *m.*

Basse-cour, *f.* podwórze dla drobiu gospodarskiego, *n.* Viehhof, Hühnerhof, *m.*

Basse-lisse et basse-lice, *f.* kobierzec, kilimek półiedwabny, *m.* obicie, *n.* halbseidene und halbwollene Tapeten, *f. pl.*

Basse-lissier, et basse-licier, *m.* rzemieślnik, tkacz takich kobierców etc., *m.* Weber solcher Tapeten, *m.*

Basse-ment, *ad. fig.* podle, nikczemnie, niedrig, niederträchtig, schlecht.

Basses, *f. pl.* miela, *f.* miałczyzny, *f. pl.* Untiefen, *f. pl.*

Bassesse, *f.* podłość urodzenia, stanu etc. *f.* Niedrigkeit des Standes ꝛc. *f. fig.* podłość uczynku, *f.* Niederträchtigkeit, *f.*

Basset, *m.* jamnik, dax, *m.* Dachs, Dachshund, *m. fig.* niziołek, człowiek krótkie nogi mający, *m.* Mensch mit zu kurzen Beinen, *m.*

Basse-taille, *f.* tenor; tenorysta, *m.* tiefer Tenor; tiefer Tenorist, *m.*

Bassin, *m.* miednica; miska wielka płaska; szala u wagi, *f.* dno studni, *n.* obszerny zbiór wody, *m.* kopalnia wapna, *f.* Becken, *n.* Schaale, große Schüssel; Waageschaale, *f.* Wasserbehälter, *m.* Brunnenbecken, *n.* Kalkgrube, *f. fig.* w dolinie szeroka płaszczyzna piękna na około górami otoczona, *f.* mit Bergen umschlossene schöne Ebene, *f.*

Bassiner, *v. a.* szkandelą zagrzewać, rozgrzewać, mit der Wärmpfanne erwärmen.

Bassinet, *m.* brzeg szeroki lichtarza wielkiego, *m.* panewka u strzelby, *f.* oberster Rand eines Kirchenleuchters, *m.* Zündpfanne, *f.*

Bassinoire, *f.* szkandela do zagrzewania pościeli, *f.* Ložogrzey, *m.* Bettwärmer, *m.* Wärmflasche, *f.*

Basson, *m.* fagot; fagotysta, *m.* Fagott, *n.* Fagottist, *m.*

Bastant, ante, *a. fam.* sposobny, zdolny, hinlänglich, gewachsen.

Baste, *m.* basta, *f.* es treflowy, *m.* Baste, *f.* Treffelaß, *n.*

Baste, dość tego, genug, es muß seyn. *Imper.* des alten Zeitworts baster.

Bastille, *f.* zamek staroświecki z wielą wieżami, *m.* (przez tym) zamek (*m.*) i więzienie w Paryżu, *n.* altes mit vielen Thürmen befestigtes Schloß, ehedem die Bastille zu Paris, *f.*

Bastion, *f.* baszta, *f.* basztyon, *m.* Baştey, *f.* Bollwerk, *n.*

Bastionné, ée, *a.* tour —, mała baszta, *f.* Art kleiner Bollwerke, *f.*

Bastonnade, *m.* bastonada, batogi, *n.* Stockschläge, Prügel, *m. pl.* donner des bastonnades *à qq.*, skórę komu wytać, einen prügeln.

Bastude, *f.* sieci pewne do łowienia ryb, *f.* Netz zum Fischen in Saßteichen, *n.*

Bas-ventre, *m.* brzuch dolny, *m.* Unterleib, *m.*

Bat, *m.* ogon rybi, *m.* Schwanz des Fisches, *m.*

Bât, *m.* juki, burdy, *f. pl.* (na bydło juczne), Saumsattel, *m.*

Bâtage, *m.* cło od bydła juczne go, *n.* Zoll von Lastthieren, *m.*

]Batail, *m.* serce we dzwonie, *n.* Glockenklöppel, *m.*

]Bataille, *f.* potyczka, bitwa, *f.* Schlacht, *f.* Treffen, *n.* champ de —, pobojowisko, *n.* Wahlstatt, *f.* Schlachtfeld, *n.* cheval de —, bachmat od potrzeby woienney, *m.* Streitroß, *n. fig.* zwyczay, *m.* rzecz ułożona, *f.* Steckenpferd, *n.*

Batailler, *v. n.* wydadź bitwę komu, eine Schlacht liefern. *fig.* potykać się, bić się, wadzić się, swarzyć się, sich heftig herum streiten, schlagen, zanken.

Bataillon, *m.* batalion piechoty, hufiec, *m.* Bataillon, *n.*

Bâtard, *m.* —arde, *f.* bękart, syn naturalny, *m.* bękartka, córka nieprawego łoża, *f.* uneheliches Kind, *n.* Bâtard, *a.* naturalny, nieślubny, unehelich. *fig.* nieprawy, nieprawdziwy; z dwoiakiego rodzaiu zrodzony; mieszaniec, unächt, falsch; von zwey Arten abstammend, (von Thieren, Pflanzen ꝛc.),

Bâtardière, *f.* płonnik w ogrodzie, *m.* Baumschule gepfropfter Stämme, *f.*

Bâtardise, *f.* urodzenie nieprawe, *n.* stan bękarci, *m.* uneheliche Geburt, *f.*

Bateau, *m.* łodz, *f.* czołno, *n.* zrąb, *m.* pudło drewniane u karety. *n.* Fahrzeug, Flußschiff, *n.* großer Nachen, *m.* Holzwerk am Kutschkasten, *n.*

Batelage, *m.* kuglarstwo, *n.* figle kuglarskie, *m. pl.* zapłata za przewóz, za przeprawę, *f.* Taschenspielerey, *f.* Schifferlohn, *m.*

Batelée, *f.* ładunek szkuty, łyżwy lub galarka, *m.* Ladung eines Flußschiffes, *f. fig. fam.* kupa ludzi, *f.* Schwarm Leute, *m.*

Batelet, *m.* łodka, *f.* Nachen, Kahn, *m.*

Bateleur, *m.* euse, *f.* kuglarz, błazen, *m.* Taschenspieler, Gaukler, *m.* — inn, *f.*

Batelier, *m.* ière, *f.* flis, łodnik, szkutnik, przewoźnik, *m.* Schiffmann, Schiffer, *m.* (auf einem Flusse).

Bâtême, etc. *v.* Baptême etc.

Bâter, *v. a.* jukami osiodłać, (ein Lastthier) satteln. *fig.* âne bâté, ciołek, niedołęga, *m.* Tölpel, *m.*

Bâtier, *m.* siodlarz, co juki robi, *m.* Saumsattelmacher, *m.*

Batifoler, *n. fam.* zartować, igrać, schäkern, tändeln.

Bâtiment, *m.* budowanie, *n.* budynek, dom; okręt. *m.* Bau, *m.* Gebäude; Schiff, Fahrzeug, *n.*

Bâtir, *v. a.* budować; założyć, bauen. *fig.* (*sur qc.*) spuszczać się na co, auf etwas bauen.

Bâtisse, *f.* budowanie, wystawianie budynków, *n.* Bau, *m.* Bauen, *n.* Bauart, *f.*

Bâtisseur, *m. fam.* budownik wielki, co lubi budować, *m.* Bauliebhaber, Baulustige, *m.*

Batiste, *f.* batyst, *m.* Batist, *m.*

Bâton, *m.* laska, *f.* kij, *m.* buława, *f.* drąg, *m.* Stock, Stab, Stecken; Prügel, *m.* Stange, *f.* Commandostab, *m.* tour du —, obrywki, *pl.* Nebentortheile, *m. pl.* Sporteln, *f. pl.*

Bâtonner, *v. a.* bić, trzepać kogo kiiem, laską, prügeln. — un article, wymazać jaki artykuł iako nieważny, einen Artikel als ungültig ausstreichen. — des serviettes, serwety składać, Servietten brechen.

Bâtonnier, *m.* starszy, co laskę bractwa duchownego, cechu nosi; starszy prokuratorów, *m.* Stabträger einer Zunft oder Brüderschaft; Vorsteher der Advokaten, *m.*

Batrachite, *f.* żabieniec, żabinek, *m.* Froschstein, *m.*

Battage, *f.* młócenie cepami, *n.* zapłata za to, *f.* Dreschen, *n.* Dreſcherlohn, *m.*

Battant, *m.* serce w dzwonie; skrzydło u drzwi etc. *n.* Glokkenſchwengel oder — klöpfel; Thürflügel, *m.*

Battant, ante, *a.* ſchlagend. métier battant, krosna, na których tkacz robi, *pl.* Weberſtuhl, worauf eben gearbeitet wird, *m.* porte battante, drzwi, które się same przez się zamykaią, *pl.* Thüre, die von ſich ſelbſt zufällt, *f.* tout battant neuf, nowiuteńki, funkelnagelneu.

Batte, *f.* klepadło, *n.* szlaga, *f.* tłuk, młot do ubiiania czego, *m.* kiianka; ławka, na której chusty mydła, piorą; klapaczka, *f.* Schlägel, *m.* Patſche, *f.* Stößel; Waſchbläuel, *m.* Waſchbret, *n.* Pritſche des Harlekins, *f.*

Battement, *m.* bicie, tłuczenie; klaskanie, tupanie, *n.* Klopfen, Schlagen, *n.*

Batterie, *f.* bitwa, zabiiatyka, *f.* zaczepki, *pl.* Schlägerey, *f.* Pfannendeckel, *m. T.* baterya; pokrywka na panewce, *f.* Batterie, *f. fig.* sztuka, *f.* zabieżenie, *n.* fortel, sposób, *m.* droga do czego, *f.* Mittel, *n.* Anſchläge, *m. pl.* bębnienie, *n.* Trommelſchlag, *m.* batterie de cuisine, sprzęty kuchenne, *pl. m.* Küchengeräth, *n.*

Batteur, *m. fam.* zawadyak, *m.* zuch, *m.* Schläger, Balger, *m.* — en grange, młocek, *m.* Dreſcher, *m.* — d'or, guldszlager; rzemieślnik, co drót srebrny albo złoty w młynie spłaszcza, *m.* Goldſchläger, Goldplätter, *m.* — de soute, ter, co korzenie etc. w moździerzu tłucze, Stößer in der Apotheke, *m.* — de pavé, *fig.* brukowiec, włoczęga, *m.* Pflaſtertreter, Tagedieb, *m.* — d'esstrade, ieździec na wzwiad wysłany, *m.* Reiter beym Recognosciren, *m.*

Battoir, *m.* klepadło, *a.* kiianka, *f.* rakieta, pilnik do bicia piłki, *m.* cierlica, tarlica do konopi, *f.* Schlägel; Waſchbläuel, *m.* Schlagracket, *n.* Hanfbreche, *f.*

Battologie, *f.* niepotrzebne powtarzanie w mowie, *n.* wielomowność; *f.* unnütze Wiederholung in einer Rede, *f.* leere Geſchwätz, *n.*

*Battre, *v. a* bić, uderzyć, tłuc, trzepać, ſchlagen; ſtampfen, ſtoßen; querlen. — les ennemis, zwyciężyć nieprzyiacieła, die Feinde ſchlagen, überwinden. — une place, strzelać do fortecy, eine Feſtung beſchießen. — du blé ou en grange, młocić, dreſchen. — le fer, kuć, ſchmieden. — des oeufs, iaia bić, Eyer rühren. — du beurre, masło robić, buttern. — monnoie, bić monetę, münzen. — les cartes, tasować karty, Karten miſchen. — le tambour la caisse, bębnić, trommeln. — la campagne, latać, biegać, ieździć, herumſtreifen. *fig.* niewyraźnie mówić, baiać, verwirrt reden, faſeln. — bić; ruszać, ruchać się, (o podkowach), klopfen; ſchlagen; wackeln (von Hufeiſen),. — des ailes, bić skrzydłami, skrzydła rozpościerać, fliegen. — de l'aile, trzepietać albo trzepotać się; flattern. — des mains, klaskać rękoma, in die Hände klatſchen. — en retraite, usuwać się od czego (np. od interesu, zatrudnienia), ſich zurückziehen, von etwas loszumachen ſuchen. se —, *r.* bić się, szamotać się, ſich ſchlagen, balgen; mit jemanden fechten.

Battu, ue, *p. et a.* bity etc., ge ſchlagen ꝛc. du fer —, blacha, *f.* Eiſen-

Eiſenblech, *n.* chemin —, droga bita, *f.* gebahnter Weg, *m. fig.* avoir les yeux battus, krótki mieć wzrok, matte, trübe Augen haben.

Baudet, *m.* osieł, *m.* Eſel, *m. fig.* głupiec, *m.* dummer Menſch, *m.*

Baudouin, *m.* Baldwin, Balduin, *m.* (Name).

Baudri, *m.* Balderyk, Baldrich, *m.* (Name).

Baudrier, *m.* pas, pendent, *m.* torba, *f.* Wehrgehenk, *n.* Querſack, *m.*

Baudroie, *m.* rodzay ryby, *f.* Froſchfiſch, *m.*

Baudruche, *m. T.* cienki pergamin do robienia złota płatkowego potrzebny, *m.* Goldſchlägerhaut, *f.*

Bauduffle, *f. v.* Toupie.

Bauge, *f.* legowisko dzików, błoto, w którym się walaią; błocisko, *n.* Lager des Schwarzwildes, *n.* Ort, wo es ſich wälzt, *m.* Lache, *f.* à —, *ad. fam.* podostatkiem, dosyć, vollauf, in Menge.

Baume, *m.* balsam, *m.* maść, na rany, *f.* Balſam, *m.* Salbe, *f. fig.* pociecha, *f.* Troſt, *m.*

Baumier, *m.* balsamowe drzewko; *n.* Balſambaum, *m.*

Baumor, *m.* Baldomir, Baldomir, *m* (Name).

Bavard, *m.* arde, *f. fam.* świegot, klekot, *m.* Schwätzer, *m.* inn, *f.* — *a.* świegotliwy, szczebietliwy, geſchwätzig.

Bavardage, *m.* pa lotanie, baianie, *n.* Geſchwätz, *n.* Plauderei, *f.*

Bavarder, *v. n. fam.* świegotać klekotać, papłać, ſchwatzen, plaudern; ausplaudern.

Bavarderie, *f.* świegotanie etc., *n.* Schwatzhaftigkeit, Geſchwätzigkeit, *f.* Gewäſch, *n.*

Bavardise, *f. fam.* głupie gadanie, baianie, *n.* Gewäſch, *n.*

Bavarois, e, *m. et a.* Bawarczyk, Bayer, *m.* Bawarski, bayeriſch, *a.*

Bavaroise, *f.* herbata z syropem kapilorowym, *f.* Thee mit Syrup de Capillaire, *m.*

Bave, *f.* ślina, wężów iad; piana, kleiowatość śliska ślimaków, *f.* Geifer, Gift der Schlangen; Schleim der Schnecken, *m.*

Baver, *v. n.* ślinić się; pienić się, geifern.

Bavette, *f.* fartuszek pod podbrodkiem śliniącego się przywiązany. *m.* Geifertuch, Geiferlätzchen, *n.*

Baveux, euse, *a.* śliniasty, smarkaty, geifernd; omelette baveuse, grzybek niedosmażony, *m.* nicht ausgebackener Eyerkuchen, *m.*

Bavière, *f.* Bawarya, *f.* Bayern, *n.* — varois, *m. a.* — rczyk, Bayer, *m.* rski, bayeriſch, *a.*

Bavocher, *v. n.* niewyraźnie, nieczysto odznaczyć, wydrukować, unſauber abzeichnen, abdrucken.

Bavochure, *f.* błędne odznaczenie, *n.* nie czysto, nie wyraźnie wyciśniona rycina, *f.* fehlerhafte Abzeichnung der Umriſſe, *f.* unſauber abgezogener Kupferſtich, *m.*

Bavolet, *m.* zawicie wieśniaczek, *n.* Art Kopfputz der Bauermädchen, *m.*

Bayer, *v. n.* (*a oc.*) rozdziewiać gębę, patrząc na co; nach etwas gaffen. *fig.* (*après qc.*) chciwie czego żądać, pragnąć czego; begierig wornach trachten. — aux corneilles, *m.* lelków patrzyć; próżnować, Maulaffen feil haben.

Bayeur, *m.* euse, *f.* przypatruiący się z rozdziewioną gębą, gap, *m.* Gaffer, *m.*

Bazzo, *m.* moneta Niemiecka, *f.* Batzen, *m.* (4 Kreuzer).

Béant, ante, *a.* rozdziewiony, otwarty, klaffend, offen, aufgesperrt. geules béantes, *pl.* żarłoki. łakomo iedzący, Leute die sehr gierig, heißhungrig essen.

Béat, *m.* ate, *f.* człowiek nabożny, bogobojny; nabożniczek, *m.* — czka, dewotka, *f.* andächtiger Mensch; Frömmling, *m.* Betschwester, *f.*

Béat, *m.* ten, co nie należąc do grania, należy do zysku z gry, Person die nicht selbst spielt, und doch Antheil am Gewinnste hat.

Béatification, *f.* podniesienie do chwały wieczney, błogosławienie, *n.* Seligsprechung. *f.*

Béatifier, *v. a.* zwać błogosławionym, błogosławić kogo, selig sprechen.

Béatifique, *a.* zbawienny, błogosławiony, selig machend.

Béatilles, *f. pl.* pędrób, różne specyaliki w pasztetach, *m. pl.*; robotki wyszywane, i inne, iakie po klasztorach robią zakonnice etc. *f. pl.* allerley Leckerbissen in Pasteten, *m. pl.* kleine Nonnenarbeiten, *f. pl.*

Béatitude, *f.* zbawienie, *n.* wieczna chwała, *f.* Seligkeit, *f.*

Beau, bel, belle, *a.* piękny; dobry; śliczny, cudny, wyśmienity, schön; gut; vortrefflich. il fait beau, piękna, dobra (iest) pogoda, es ist schönes Wetter. il fait beau dans.. piękna, przyiemna iest... es ist angenehm in . . . — *ad.* il a beau, nic nie wskóra. nic nie sprawi, daremnie się stara, er bemüht sich umsonst. on a beau lui dire, daremnie mu się mówi, vergebens sagt man ihm. il a beau parler, dobrze może o tym mówić, er hat gut reden. voir tout en beau, wszystko z pięknéy strony uważać, alles von der schönsten Seite sehen. l'avoir beau, mieć dobrą sposobność, eine gute Gelegenheit haben. bien et beau, bel et beau, *ad. fam.* zupełnie; bez ogródki, gänzlich, ohne Umstände. de plus belle, na nowo, mocniéy niż wprzód, von frischem, stärker als vorher. tout beau! powoli! cicho! gemach! sachte!

Beau, *m.* piękność, przyiemność, *f.* das Schöne, *n.*

Beaucoup, *ad.* wiele; bardzo, viel; bäufig; sehr. beaucoup de fois, często; oft, öfters; il s'en faut beaucoup, wcale nie, bynaymniéy, bey weitem nicht; il s'en faut de beaucoup, daleko ieszcze do tego, es fehlt noch viel.

Beau-fils, *m.* pasierb; zięć, *m.* Stiefsohn, Schwiegersohn, *m.*

Beau-frère, *m.* szwagier; brat z inszey matki albo z inszego oyca, *m.* Schwager, Stiefbruder, *m.*

Beau-père, *m.* oyczym : teść, świekr *m.* Stiefvater; Schwiegervater, *m.*

Beauté, *f.* piękność, *f.* Schönheit, *f. fig.* piękna białogłowa, *f.* schönes Frauenzimmer, *n.*

Bec, *m.* dziob, *m.* Schnabel, *m.* Spitze, *f. fig.* gęba, *f.* pysk, *m.* Maul, *n.* coup de bec, uszczypka, *f.* słowa uszczypliwe, *n. pl.* Stichelrede, *f.* — affilé, dobrze rozprawiać umieiący, szczebiot, *m.* gutes Mundwerk, Plauderwerk, *n.* se defendre du —, słowami się bronić, sich mit Worten vertheidigen. — à —, na ustronie, ustnie i poufale, unter vier Augen. blanc —, nieodzik bez doświadczenia, junger Mensch ohne Erfahrung.

Bécasse, *f.* bekas, *m.* Schnepfe, *f.*

Bécasseau, *m.* bekasik, *m.* junge Schnepfe, Wasserschnepfe, *f.*

Bécassine, *f.* bekas mały, *m.* Wasserschnepfe, *f.*

Beccard, *m.* łosos ikrzasty, *m.* Rogenlachs, *m.*

Bec-de-lièvre, *m.* gęba zaięcza, *f.* szczerbate wargi, *f. pl.* Hasenscharte, *f. fig.* osoba z zaięczą gębą, *f.* Person mit derselben, *f.*

Bec-figue, *m.* figoiadka, *f.* Feigenschnepfe, *f.*

Bêche, *f.* rydel; chrząszcz zielony, *m.* Grabscheit, *n.* Spaten; kleiner Käfer mit grünlicher Schale, *m.*

Bêcher, *v. a.* rydlem kopać, mit dem Grabscheit graben.

Rêchet, *m.* szczupak; wielbłąd z dwóma garbami, *m.* Hecht, *m.* Kameel mit zwey Buckeln, *n.*

Bec-jaune, *v.* Béjaune.

Becquée, *f.* dziób otaszy pełen czego, *m.* Schnabel voll, *m.*

Becqueter, *v. a.* dzióbać, mit dem Schnabel picken. se —, *r.* dzióbać się. sich schnäbeln; sich mit dem Schnabel herumbeissen.

Bécune, *f.* szczupak morski, *m.* großer Seehecht, *m.*

Bédaine. *f. fam.* brzuch wielki, *m.* dicker Wanst, *m.*

Bedeau, *m.* sapient akademicki; sługa kościelny, *m.* Pedell; Famulus eines Küsters, *m.*

Bedon, *m.* przedtym zamiast, tambour, bębenek, kleine Trommel. *fig.* brzuchal. brzuch wielki, *m.* Dickbauch, *m.*

Bée, *a.* à gueule —, otworem, (iak beczka), offen stehend (von Fässern).

Beffroi, *m.* strażnica z dzwonem, *f.* dzwon, w który na trwogę biią, *m.* dzwonienie na pacierz, *n.* zrąb, *m.* wiązanie w dzwonicy, *n.* Warte, *f.* Wachtthurm mit einer Glocke, *m.* Sturm-, Lärmglocke, *f.* Glockenstuhl, *m.*

Begaiement, *m.* iąkanie, zaiąkanie, *n.* Stammeln, Stottern, *n.*

Bégayer, *v. n.* zaiąkiwać się, nie dobrze słowa wymawiać, stammeln, stottern, lallen. *a.* wybąkać co, herstottern.

Bégue, *a.* zaiąkliwy, stammelnd, stotternd. *s. m.* zaiękliwy, iąkała, *m.* Stotterer, Stammler, *m.*

Begueule, *f. fam.* małpisko, *n.* (głupia białogłowa); Maulaffe, *m.* dummes Weibsbild, *n.*

Béguin, *m.* czapeczka dziecinna. *f.* Kinderhäubchen, *n.*

Béjaune, *m.* ptasię, ptasze, *n.* smarkacz. młodzik, *m.* Gelbschnabel (Vogel), *m.* auch *fig. fam.* faire voir son —, wydać się, (z głupstwem), seine Unwissenheit zeigen.

Beige. *f.* materya z wełny niefarbowaney robiona. *f.* Zeug aus ungefärbter Schaafwolle, *m.*

Beignet, *m.* ciasto pewne, *n.* (na kształt naleśników), Pfannenkuchen, *m.* Küchelchen, *n.*

Bel, *v.* Beau.

Bêlement. *m.* beczenie owiec, *n.* Blöken der Schaafe, *n.*

Bêler, *v. n.* beczeć, iak owce, blöken.

Bel-esprit, *m.* człowiek dowcipny, geniusz, *n.* Schöngeiß, *m.*

Belette, *f.* łasica, *f.* Wiesel, *f. et n.*

Belge, *m.* Niederlandczyk, Niederländer, *m.* —gique. *a. f.* Niederlandski, niederländisch, *a.* Niederlandy, *pl.* Niederlande, *pl.* Belgien, *n.*

Belgrade, *f.* Belgrad, albo Białogrod Grecki. *m.* Belgrad; Griechisch-Weissenburg, *n.*

Bélier, *m.* baran, taran, *m.* Widder, Schaafbock; Sturmbock, *m.*

Bélière, *f.* kolce, na których serce we dzwonie wisi, *f.* koło żelazne, na którym lampa wisi, *n.* Glockenring, Lampenring, *m.*

Bellitraille, *f.* hultaystwo, *n.* Haufen Lumpengesindel, *m.*

Belitre *m*, hultay, *m.* Bettler, Lumpenkerl, *m.*

Bellâtre, *a. et m.* nie bardzo piękny, wykwintny, gekünstelt, fade; Schönling, *m.*

Belle, *f.* piękna, śliczna kobieta, panna, dziewczyna, *f.* Schöne, *f. fig.* kochanka: *f.* Geliebte, *f.*

Belle-fille, *f.* pasierbica, synowa, cieść, *f.* Stieftochter, Schwiegertochter, *f.*

Bellegarde, *f.* gatunek brzoskwini, *f.* Art Pfirsiche, *f.*

Bellement, *ad. fam.* cichutenko, pocichu, powoli, gemach! sachte!

Belle mère, *f.* macocha, świekra, teścia, teściowa, *f.* Stiefmutter, Schwiegermutter, *f.*

Belle soeur, *f.* siostra przyrodzona; bratowa, *f.* Stiefschwester; Schwägerin, *f.*

Belligérant, ante, *a.* wojuiący. Krieg führend, kriegend.

Bellique x, eus, *a.* waleczny, kriegerisch, tapfer.

Bellissime, *a. fam.* nadzwyczaynie piękny; *f.* gatunek gruszek, (*f.*) tulipanów, (*m.*) überaus schön. — *f.* Art Birne; Art Tulpe, *f.*

Bellone, *f.* bogini woyny, *f.* Kriegsgöttin, *f.*

Bellot, otte, *a. fam.* piękny, nadobny, niedlich.

Belvéder, *m.* widok piękny, *m.* Ort, von welchem man eine schöne, weite Aussicht hat, *m.*

Bénarde, *f.* zamek z obustronnie otwieraiący. *m.* Schloß, das auf beyden Seiten schließt, *n.*

Bénate. *f.* kosz do soli, *m.* Salzkorb, *m.*

Bénatier, *m.* ten, co kosze takie solą napełnia, albo je robi, *m.* der Salzkörbe füllt oder flicht, *m.*

Bénédicité, *m.* żegnanie stołu, *n.* modlitwa przed używaniem pokarmów, *f.* Gebet vor Tische, *n.*

Bénédicte, *f.* lambitywum zwolna purguiące, *n.* gelind abführende Lattwerge, *f.*

Bénédictin, *m.* ine, *f.* Benedyktyn, *m.* nka, *f.* Benediktiner, *m.* —inn, *f.*

Bénédiction, *f.* błogosławieństwo, *n.* benedykcya kościelna, *f.* przeżegnanie biskupie kapłańskie; powinszowanie szczęścia, *n.* Segen, *m.* Einsegnung, *f.* Glückwunsch, *m.*

Bénéfice, *m.* dobrodzieystwo dobrodzieystwo prawne, (*beneficium juris*), *n.* łaska, przywiley; zysk, fortel, zarobek, profit, *m. beneficium*, godność kościelna z dochodem, *f.* benefis, *m.* Wohlthat Rechtswohlthat, Freyheit, Begünstigung, *f.* Gewinn, Nutzen Vortheil, *m.*; Pfründe, *f.*

Bénéficiaire, *m*, héritier, successor, co *beneficium inventarii* otrzymał, *m.* Erbe, der das *beneficium inventarii* erhalten hat, *m.*

Bénéficial, ale, *a.* beneficyalny kościelny. zu Pfründen gehörig

Bénéficier, *m.* beneficyant, Pfründenbesitzer, *m.*

Bénéficier, *v. n.* (*sur qc.*) zyskmieć z czego, zyskać na czem an etwas gewinnen, Vortheil daraus ziehen.

Benêt, *a* głupi, dumm, einfältig, — *m.* głupiec, prostak, Dummkopf, Pinsel, *m.*

Bénévole, *a.* życzliwy, przychylny, (besonders im Scherze günstig, geneigt.

Benigne, *m.* Benignus, Benignus, *m.* (Name).

Bénignité, *f.* dobrotliwość ludzkość, łaskawość, *f.* Güte Leutseligkeit, *f.*

Bénin, Bénigne, *a.* bénigne ment, *ad.* dobrotliwy, ludzki łaskawy; łagodny, gütig, lieb reich

reich; gelind. *ad.* łaskawie, dobrotliwie.

*Bénir, *v. a.* poświęcać, przeżegnać, żegnać co; błogosławić, pobłogosławić; dobrorzeczyć; chwalić, wychwalać, wysławiać; uszczęśliwiać, einweihen; einsegnen, segnen; loben, preisen; beglücken.

Bénit. ite, *a.* święcony, geweiht.

Bénitier, *m.* kropielnica, *f.* kanfas w kościele, *m.* Weihkessel, *m.*

Benjamin, *m.* Beniamin, Benjamin, *m.* (Name).

Benne, *f.* kosz do noszenia ciężarów hydłu iucznego, *m.* Tragkorb der Lastthiere, *m.*

Bénoît, *m.* Benedykt, Benedikt, *m.* (Name).

Béquillard, *m. fam.* kulawy, co na kulach chodzi, kulawiec, *m.* Mensch, der an der Krücke geht, *m.*

Béquille, *f.* kula, (*scil.* dla kulawego), *f.* Krücke, *f.*

Béquiller, *v. n. et a*, na kulach chodzić; an der Krücke gehen. pulchnić ziemię na grzędzie, die Erde in einem Gartenbeete auflockern.

Berberis, *v.* Epine —viette.

Bercail, *m. fig.* (owczarnia, *f.* trzoda, *f.* Schaafstall, *m.*

Berceau, *m*, kolébka, *f.* Wiege, *f. fig.* dziecieństwo, *n.* wiek dziecinny; początek czego, *m.* ulica w ogrodzie wysoka sklepisto pleciona, *f.* erste Kindheit, *f.*; Anfang einer Sache, *m.*; Bogengang, *m.* Laube, *f.*

Bercer, *v. a.* kołysać dziecię, ein Kind wiegen. *fig.* — *qq.*, ukołysać, ugłaskać, bawić kogo, jemanden vergeblich aufhalten, einschläfern.

Berche, *f.* półdziałek okrętowy, *m.* kleine Schiffskanone, *f.*

Bergame, *f.* obicie, (*n.*) kilim, (*m.*) podłego gatunku, Art schlechter Tapeten, *f.*

Bergamote, *f.* bergamotka, *f.* bergamot, *m.* Bergamotenbirne, *f.* Bergamotesseuz, *m.*

Berge, *f.* nadrzécze wysokie, rzéki brzeg przykry, *m.* gatunek barki, *f.* hohes oder steiles Ufer, *n.* Art Barke auf Flüssen, *f.*

Berger, *m.* ère, *f.* pasterz, owczarz, owczarczyk, *m.* rka, *f.* Schäfer, *m.* —inn, *f.* houlette du —, *f.* kiy pasterski, *m.* Schäferstab, *m. fig.* kochanek, *m.* nka, *f.* Geliebte, *m. et f.* l'heure du —, chwila miłośna, *f.* Schäferstunde, *f.*

Bergère, *f.* gatunek kornetów, *m.* krzesło wygodne z poręczami, *n.* Art Frauenzimmerhaube, *f.* bequemer Lehnstuhl, *m.*

Bergerette, *f. fam.* pasterka młoda owczarka, *f.* trunek z miodu i wina robiony, *m.* junge Schäferin, *f.* Trank aus Wein und Honig, *m.*

Bergerie, *f.* owczarnia, Schaafstall, *m.* Schäferey, *f.* Bergeries, *pl.* skotopaski, *pl.* Hirtengedichte, *n. pl.*

Bergeronnette, *f.* pliszka, *f.* trzęsiogonek, *m.* Bachstelze, *f.*

Berlin, *m.* Berlin, *m.* Berlin, *n.*

Berline, *f.* Berlinka (powóz), *f.* Berline, *f.* (Art Kutschen).

Berlingot, *ou* Brelingot, *m.* kolaska, *f.* koczyk, *m.* Halbchaise, *f.*

Berlue, *f. fam.* wzrok słaby, *m.* zaćmienie oczu, *n.* Blitzen vor den Augen, *n.* Blendung des Gesichts, *f. fig* zaćmienie rozumu, *n.* nieuwaga, *f.* Verblendung, Unachtsamkeit, *f.*

Bernable, *a.* godzien oszukania, prellenswerth, *fig.* godzien wyksykania, śmieszny, auslachenswerth.

Bernard, *m* Bernard, Bernhard, *m.* (Name).

Bernardin, *m.* ine, *f.* Bernardyn, *m.* nka, *f* Bernhardiner-mönch, *m.* —nonne, *f.*

Berne,

Berne, *f.* wyrzucanie kogo do góry z prześcieładła etc. roz ciągnionego, *n.* Fuchsprelle, *f.* Prellen, *n.*

Bernement, *m.* szydzenie, drwienie z kogo, *n* drwiny, *pl. f.* Prellen, *n. vid.* Berne.

Berner, *v. a.* z prześcieładła etc. kogo w górę wybijać, wyrzucać, prellen. *fig.* (*qq.*) szydzić, drwić z kogo, wysmiewać się z kogo, einen lächerlich machen, auslachen.

Berneur, *m* ten co co w górę kogo z prześcieładła wyrzuca, *m.* Preller, *m. fig.* szyderz, wyśmiewca, naśmiewca, *m.* Spötter, *m.*

Berniquet, *m. fig. fam.* ostatnie ubostwo, żebractwo, *n.* Bettelstab, *m.*

Berte, *f.* Berta, Berta, *f.* (Name).

Bertrand, *m.* Bertrand, Bertram, *m.* (Name).

Besace, *f.* torba; mantyka, *f.* biesagi, *pl.* Quersack, Bettelsack, *m. fig. vid* Berniquet.

Besacier, *m. fam.* co torbę ma na plecach; żebrak, *m,* der einen Quersack trägt; Bettler, *m.*

Besaigre, *a,* kwaskowaty, kwaśny (o winie), säuerlich (vom Weine).

Besaigué, *f.* siekiéra obosieczna, *f.* młotek szklarski, *m.* Querart, *f.* Glaserhammer, *m.*

Besançon, *m.* Bizanc, *m.* Bisanz, *n.* (Stadt).

Besicles, *f. pl.* gatunek okularów, *pl.* maszka z szkiełkami do oczu, *f.* Art Brillen mit Bändern, *f pl* Larve mit gläsernen Augen, *f.*

Besogne, *f.* robota, praca, *f.* zatrudnienie, *n.* Arbeit, *f.* Geschäft, *n.* donner bien de la besogne à *qq.*, narobić komu kłopotu, roboty, einem viel zu schaffen machen, viel Mühe verursachen.

Besoin, *m.* potrzeba; rzecz potrzebna; bieda, dolegliwość, *f.* ucisk, *m.* Bedürfniß, *n.* Noth, Nothwendigkeit; Nothdurft, *f.* avoir — (*de qq,*) potrzebować czego, potrzeba komu czego, etwas nöthig haben, bedürfen. qu'est-il besoin de? na cóż (się zda)? was braucht es?

Bessière, *v.* Baissière.

Bestial, ale, *a.* bestyalski, viehisch.

Bestialité, *f.* życie, (*n.*) albo uczynek bestyalski, *m.* bezecność sodomska z bydlęciem popełniona, *f.* viehisches Betragen, *n.* Sodomiterey, *f.*

Bestiaux, *m. pl.* (von Betail), bydło, *n.* allerhand Vieh, *n.*

Bestiole, *f.* bestyyka, *f.* zwierzątko, *n.* Thierchen, *n. fig.* młody, głupi człowiek, *m.* dummes Thierchen, *n.*

Bête, *m. fam.* un gros —, wielki wół, *m.* ein großes Rindvieh, *n.* ein großer Dummkopf, *m.*

Bétail, *m.* bydło, *n.* Vieh zur Nahrung und zum Gebrauche des Menschen, *n.*

Bête, *f.* bydlę, zwierzę, *n.* zwierz, *m.* bestya, *f.* Thier, Vieh, Wildpret, *n. fig.* błazen, *m.* Dummkopf, *m.* — privées, domowe zwierzęta, *n. pl.* zahme Thiere, *n. pl.* — à corne, à laine; bydło rogate; bydło mnieysze, *n.* Horn-, Schaafvieh, *n.* — de charge, de somme, bydło iuczne, ciężarowe, *n.* Lastthier, Saumthier, *n.* — de voiture bydło cugowe, robotne, *n.* Zugvieh, *n.* — féroces, dzikie zwierzęta, *n. pl.* wilde Thiere, *n. pl.* — fauves, noires, jelenie, łanie, daniele; dziki, *m. pl.* zwierzyna, *f.* Roth-, Schwarzwild, *n.* La bête, Labet, (gra w karty), *n.* eine Art Kartenspiel, *n.* Bete, *f.*

Bête, *a.* głupi, durny, dumm, einfältig, albern.

Bêtement, *ad.* głupio, dummer Weise.

Betille, *f.* gatunek muszlinu, *m.* bagazya malowana z Bengali, *f.* Art Musselin; bengalischer Kattun, *m.*

Bêtise, *f.* głupstwo, *n.* nierozum, *m.* Dummheit, Albernheit, *f.* Unverstand, *m.*

Béton, *m.* wapno z piaskiem do zakładania fundamentu, *n.* Mörtel zum Grundlegen, *m.*

Bette, *f.* ćwikła, *f.* Beete, *f. pl.* Mangold, *m.*

Betterave, *f.* bórak, *m.* ćwikła, *f.* bóraki, *m. pl.* rothe Rübe, *f.*

Betuse, *f.* beczka na ryby, *f.* Fischfaß, *n.*

Beuglement, *m.* ryczenie, *n.* ryk wołów, *m.* Brüllen des Rindviehes, *n.*

Beugler, *v. n.* ryczeć, brüllen, blöken.

Beurre, *m.* masło, *n.* Butter, *f.* — fondu, *m.* roztopione, rozpuszczone, *n.* Schmelzbutter, *f.* — fort, *m.* gorzkawe, stare, *n.* alte oder ranzige Butter, *f.* — noir, *m.* nad ogniem przyrumienione, *n* braune Butter, *f.*

Beurré, *m.* baba, *f.* bera, *f.* Butterbirn, *f.*

Beurrée, *f.* chléb z masłem, *m.* Butterbrod, *n.* Butterbämme, Butterschnitte, *f.*

Beurrer, *v. a.* masłem nasmarować; w rozpuszczonym maśle maczać; masłem okrasić, mit Butter bestreichen; in zerlassene Butter tauchen; damit anmachen.

Beurrier, *m,* ière, *f.* przekupnik; *m.* przekupka, co masło przedaie, *f.* Butterhändler, *m.* — rinn, *f.*

Beurrière, *f.* faska od masła, *f.* Butterfäßchen, *n.*

Beveau, *v.* Biveau.

Bévue, *f.* błąd wielki, *m.* wada omyłka, *f.* Versehen, *n.* Fehler; Schnitzer; Bock, *m.*

Biais, *m.* ukos, Schräge, Schiefe, *n.* Queere, *f. fig* sposób, (*m.*) droga do czego. *f.* Art und Weise, eine Sache anzusehen, *f.* biais gras, maigre, aigu, *T.* kąt rozwarty, ostry. *m.* stumpfer, scharfer, spitziger Winkel, *m.* de biais, *ad.* na ukos, ukośnie, krzywo; schief, schräge, krumm.

Biaisement, *m.* ukos, *m.* krzywość, *f.* Queere, Krümme, *f. fig.* wybieg, wykręt, *m. pl.* ceregiele, *m. pl.* Umschweif, Ausweg, Nebenweg, *m.*

Biaiser, *v. n.* krzywo iść, schylać się, nachylać się na iednę stronę, schief seyn, schräge gehen. *fig.* nie szczerze postępować; wykrętów, wymówek szukać. nicht offen handeln, krumme Wege, Umschweife nehmen; kurze Auswege wählen.

Biambonées, *f. pl.* płótno Indyiskie z korv drzewa robione, *n.* ostindischer Zeug aus Baumrinde, *m.*

Biasse, *f.* iedwabiu gatunek, *m.* robe levantische Seide, *f.*

Biberon, *m.* pinak, łapiknfel, konewecka dziecinna z smockiem, *f.* Zecher, *m.* Nutschkännchen, *n.*

Bible, *f.* biblia, *f.* Bibel, *f.*

Bibliographe, *m.* biegły w wykładaniu starodawnych autorów, *m.* Bücherkenner, *m.*

Bibliographie, *f.* znaiomość literatury, *f.* Bücherkenntniß; Kenntniß alter Handschriften. *f.*

Bibliomane, *m.* szalony książek przyiaciel, Büchernarr, *m*

Bibliomanie, *f.* szalona chciwość mieć książek wiele, *f.* Bücherfucht, *f.*

Bibliophile, *m.* ten, co książki lubi, *m.* Bücherliebhaber, *m.*

Bibliothécaire, *m.* bibliotekarz, *m.* Bibliothekar, *m.*

Bibliotheque, *f.* biblioteka, *f.* księżnica, *f.* Bücherssammlung, Bibliothek, *f.* Bücherssaal, *m.* — volante, zbiór różnych pism, *m.* Sammlung kleiner Schriften, *f.*

Bibus, de —, *fam.* ladaiaki, podły mizerny, nichtswürdig, elend.

Bicêtre, *m.* dom poprawy przy Paryżu, *m.* Zuchthaus bey Paris, *n.*

Bich , *f.* łani, *f.* Hindin, Hirschkuh, *f.*

Bichet, *m.* (miara zbożowa, *f.*) korzec, *m.* gewisses Kornmaaß, *n.* Scheffel, *m.*

Bichetage, *ou* Bichenage, *m.* korcowe, Auflage auf jeden Scheffel Getraide der auf dem Markt verkauft wird, *f.*

Bichon, *m.* onne, *f.* rodzay małych psów kudłatych, *m.* Art kleiner Hunde mit langen Haaren und kurzer Nase, *m. et f.*

Bicoque, *f.* miasteczko nie bardzo obronne, *n.* chata, ciupa, *f.* kleiner schlecht befestigter Ort, *m.*; Nest, Häuschen, *n.*

Bidet, *m.* iednochodnik, koń małego wzrostu, *m.* krzesło z poręczami, *n.* krócica, miednica, wanienka do umywania dla dam, *f.* Klepper, *m.* kleines Pferd, *n.* Art Lehnstuhl; Sackpuffer, *m.* besonderes Waschwännchen für Damen, *n.*

Bien, *m.* dobro; bogactwo, *n.* dostatek; dar natury, szczęścia, *m.* poczciwość, uczciwość; pochwała, *f.* Gut, Gute, Beste, Wohl; Vermögen, *n.* Reichthum, *m.* Glück, *n.*; Rechtschaffenheit, *f.* Lob, *n.*; faire du —, bydź pożytecznym, dobrze czynić, Gutes thun, Wohlthaten erzeigen; Vortheil bringen; zuträglich seyn. vouloir du — (*à qq.*), sprzyiać, dobrze życzyć komu, einem wohl wollen, un homme de bien, człowiek poczciwy, *m.* ein rechtschaffener Mann. Biens, *pl.* dobra, *n. pl.* maiętność, *f.* Gûter, *n. pl.* Vermögen, *n.* — passagers, doczesne dobra, zeitliche Gûter, *n. pl.* — éternels, szczęśliwość wieczna, *f.* ewige Seligkeit, *f.* — de l'esprit, przymioty rozumu, dary ducha, S. Gaben des Verstandes, *f. pl.* — de l'ame, przymioty duszy, *m.* Tugenden, *f. pl.*

Bien, *ad.* dobrze; słusznie; biła, wiele; bardzo; rad: prawie, około, gut; wohl; sehr viel; zwar; gern; beynahe, ungefähr. je le veux bien, dobrze pozwalam na to, ich erlaube es, bien, fort bien, bardzo dobrze. gut, ich bin es zufrieden. hé bien! no! daléy! nun, wohlan.

Bien aimé, *m.* ée, *f. et a.* nayukochańszy, ulubiony. — faworyt, *m.* tka, *f.* vielgeliebt, *m. et f.* der, die Vielgeliebte, Liebling, *m.*

Bien-aise, *a.* kontent, zufrieden, vergnügt.

Bien-dire, *m. fam.* wymowa, grzeczna mowność, *f.* Wohlredenheit, *f.*

Bien-disant, ante, *a.* wymowny; ten, ta, co każdego chwali, heredt, beredsam; der die gern von Jedermann Gutes spricht.

Bien-être, *m.* powodzenie, szczęście, *n.* dostatki, *m.* Wohlstand, *m.* reichliches Auskommen; Wohlbehagen, *n.*

Bien-faire, *v. a.* czynić zadosyć swoiey powinności, dobrze czynić, sprawić, seine Pflicht thun, wohl verrichten; wohl thun; Gutes thun.

Bienfaisance, *f.* dobroczynność, *f.* Wohlthätigkeit, *f.*

Bienfaisant, ante, *a.* dobroczynny, wohlthätig.

Bienfait, *m.* dobrodzieystwo, Wohlthat, Gutthat, *f.*

Bien fait, aite, *a.* piękny; dobrze zrobiony, rosły, wyrobiony; wspaniały, przedzierwny, wohl gebildet; gut gebeitet; vortrefflich.

Bienfaiteur, *m.* trice, *f.* dobrodziey, *m.* cyka, *f.* Wohlthäter, *m.* — inn, *f.*

Bienheureux, euse, *a.* szczęśliwy, błogosławiony, sehr glücklich, selig. — *m. pl.* zbawieni, Seligen, *m. pl.*

Bien loin que, de, *c.* zamiast żeby, daleko od tego żeby, nie tylko nie, weit gefehlt, weit entfernt, anstatt daß.

Biennal, ale, *a.* dwuletni, zwey Jahre dauernd.

Bienque, *c* choć, chociaż, obschon, obgleich, wiewohl.

Bienséance, *f.* przystoyność, rzecz wygodna, wygoda, *f.* fortel, *n.* Wohlanständigkeit. *f.* Wohlstand. *m.* was vortheilhaft, anständig ist.

Bienséant, ante, *a.* przystoyny, wohlanständig, schicklich.

Bien-tenant, *m.* ante, *f. T.* tenutaryusz, posessor, Innhaber, Besitzer, *m.* — inn, *f.*

Bientôt, *ad.* zaraz, natychmiast, bald.

Bienveillance, *f.* życzliwość, *f.* sprzyianie, *n.* favor, *m.* Gewogenheit, Gunst, *f.*

Bienveillant, ante, *a.* życzliwy sprzyiaźny, günstig, gewogen.

Bienvenu, ue, *a.* miły, przyiemny, willkommen.

Bienvenue, *f.* przyiazd szczęśliwy, *m.* przywitanie, *n.* uczta w dzień przybycia czyiego dana, *f.* glückliche Ankunft, *f.* Willkommen, Antrittsschmauß, *m.*

Bienvoulu, ue, *a.* przyiemny, miły każdemu, wohlgelitten, geliebt.

Bière, *f.* trumna, *f.* mary, *pl.* Sarg, *m.* Todtenbahre, *f.*

Bière, *f.* piwo, *n.* Bier, *n.*

Bièvre, *m.* bobr; ostrzyż. (ptak wodny), *m.* Biber; Fischaar, *m.*

Biffer, *v. a.* wymazać, przekreślić, wyskrobać pismo, eine Schrift durchstreichen, ausstreichen.

se Bifurquer, *v. r. fam.* rozdzielić się, rozłupać się, sich in zwey Zacken theilen.

Bigaille. *f.* owad lataiący, *m.* Insektengeschmeiß, *n.*

Bigame, *a.* dwoyżenny, dwie żony razem maiący, in zweyfacher Ehe lebend. — *m.* dwoyżeniec, dwoyżon, *m.* Mann, der zwey Weiber zugleich hat. *T.* ten, co drugą po zmarłey poiął żonę, der in der zweyten Ehe lebt.

Bigamie, *f.* dwoyżeństwo, małżeństwo z dwiema razem żonami, *n.* doppelte Ehe, *f. T.* małżeństwo powtórne, *n.* zweyte Ehe, *f.*

Bigarade, *f.* pomarańcza wielka kwaśna, *f.* große, saure Pommeranze, *f.*

Bigarré, ée, *p. et a.* pstry, upstrzony, buntscheckig.

Bigarreau, *m.* marmurki, wiśnie łotowe, pstre wiśnie wielkie, *f. pl.* Herzkirsche, *f.*

Bigarreautier, *m.* marmurka, *f.* (drzew), Herzkirschbaum, *m.*

Bigarrer, *v. a.* upstrzyć, buntscheckig machen.

Bigarrure, *f.* upstrzenie, *n.* pstrocina, *f.* Buntscheckige, *n. fig.* mięszanina, *f.* wunderliches Gemenge, *n.*

Bigle, *m.* chart z Anglii, *m.* englischer Jagdhund, *m.*

Bigle, *a.* zezowaty, schielend.

Bigler, *v. n.* zezem patrzyć, schielen.

Bigne, *f.* guz na głowie od uderzenia, *m.* Beule an der Stirne vom Schlage ꝛc., *f.*

Bigot, ote, *a.* obłudnie nabożny, obłudny. święty; zabobonny, scheinheilig, frömmelnd. — *m. et f.* nabożniczek zmyślony świętoszek, dewot, *m.* tka, *f.* Scheinheilige. *m. et f.*

Bigoterie, *f.* obłuda; udane, zmyślone nabożeństwo; gu-

ska, *pl. n.* zabobon, *m.* Scheinheiligkeit, *f.* Aberglaube, *m.*

Bigotisme, *m.* nabożenstwo zabobonne, *n.* Hang zur Andächteley, *m*

Bijon, *m.* terpentyny gatunek, *f.* Art feiner Terpentin, *m.*

Bijou, *m.* kleynot; kamień drogi, *m.* Kleinod, *n.* Schmuck, *m.* Juwele; Kostbarkeit, *f.*

Bijouterie, *f.* jubilerstwo, kupczenie z kleynotami, *n.* Juwelenhandel, *m.*

Bijoutier, *m.* jubiler; kochaiący się w kleynotach, *m.* Juwelenhändler, *m.*

Bilan, *m.* bilans. balans, *m.* Bilanz, *f.* (Berechnung der Aktiv- und Passivschulden).

Bile, *f.* żółć, *f.* Galle; *f. fig.* gniew, *m.* zaiątrzenie, *n.* Zorn, *m.*

Bileux, euse, *a.* żółciowy, koleryczny, kolery wiele maiący, gallig, gallsüchtig. *fig.* gniewliwy, popędliwy, zornig.

Billard, *m.* bilar, *m.* laska bilarowa, *f.* Billiardspiel, *n.* Billiardtafel, *f.* Billiardstock, *m.*

Bille, *f.* gałka ze słoniowéy kości, kula bilarowa, *f.* Billiardball; Packstock, *m.* — d'acier, czworograniasta sztuka stalu, *f.* viereckiges Stück Stahl, *n.*

Billebarrer, *v. a. fam.* dziko upstrzyć, buntscheckig bemalen oder ausziren.

Billebaude, *f. fam.* mięszanina, *f.* nieporządek, *m.* Verwirrung, *f.* à la —, nieporządnie, Ohne alle Ordnung, drunter und drüber.

Biller, *v. a.* sznurkiem zciągnąć, zkrępować. mit einem Packstricke fest zusammen ziehen.

Billet, *m.* listek, bilet, *m.* kartka; karteczka, *f.* los, *m.* bilet; zapis, *m.* obligacya, *f.* paszport, *m.* Billet, Briefchen, *n.* Zettel, *m.* Lotterielos; Billet, *n.* Einlaßzettel; Schuldschein; Paß, *m.* — de change, wexel, Wechsel, *m.* — noir, los wygrywaiący, *m.* Gewinnlos, *n.* — blanc, nita, *f.* los przegrywaiący, *m.* Niete, *f.*

Billeter, *v. a.* karteczki do towarów przyszywać, przywiązywać, Zettelchen an die Waaren machen.

Billevesées, *f. pl. fam.* głupstwo; baianie głupie, *n.* albernes Geschwätz, *n.* Narrenspossen, *f. pl.*

Billion, *m.* bilion, *m.* Billion, (1000 Millionen).

Billon, *m.* bilion, drobne pieniądze; pieniądze nad ordynacyą menniczną w feynie większą maiące przysadę, *m. pl.* mieysce w mennicy, gdzie ie można wymienić, *n.* gałazka, roszczka winnorośli, *f.* Scheidemünze; geringhaltige, verrufene Münze; *f.* Ort, wo man sie auswechselt; *m.* Rebstämmchen, das man beym Beschneiden hat stehen lassen, *n.*

Billonnage, *m.* obrywki i zyski z wywołanych pieniędzy, *pl.* Handel mit verbotenen Münzsorten, *m.* Kipperey und Wipperey, *f.*

Billonnement, *m.* bicie monety podłey ligi, *n.* Kippen und Wippen, *n.*

Billonner, *v. n.* sfałszować monetę, monetę fałszywą bić, kupczyć fałszywą monetą, mit verrufenem Gelde wuchern, kippen und wippen.

Billonneur, *m.* fałszerz monety, ten co fałszywe pieniądze skupuie etc., *m.* Kipper und Wipper, *m.*

Billot, *m.* kloc, pień, pniak; kawałek drewna, co psom do szyi przywiązuią, *m.* przewora między końmi na targ etc. idącemi; połapka (na myszy), *f.* Kloz, Block, Stock; Knittel,

Knittel, Klöppel der Hunde, *m.* Stange der Koppelpferde; Mäusefalle mit einem Klötzchen, *f.*

Bimauve, *f.* ślaz polny płonny, *m.* Eibisch, Ibisch, *m.*

Bimbelot, *m.* cacko, *n.* zabawki, *pl f.* Spielzeug, *n.*

Bimbeloterie, *f.* cacko, *n.* handel cackami, *m.* Spielwerk, *n.* Handel damit, *m.*

Bimbelotier, *m.* ten, co cacka etc. robi, der Spielzeug verfertigt, oder verkauft.

Binage, *m.* odwracanie roli, radłowanie, *n.* zweyte Bearbeytung der Aecker oder der Weinberge, *f.* Zwiebrachen, *n.*

Binaire, *a.* podwóyny, aus zwey Einheiten bestehend.

Binard, *m.* wóz o 4 kołach równowysokich do ciężarów, *m.* Blockwagen, *m.*

Binement, *m.* radłowanie, przeorywanie, odwracanie roli etc. *n.* Zwiebrachen, *n.*

Biner, *v. a.* przeorywać, odwracać rolą, uprawioną winnicę wskopywać, das Feld zwiebrachen; den Weinberg zum zweyten Male zurichten.

Biner, *v. n.* dwa razy w iednym dniu Mszą S. odprawować, zwey Messen in einem Tage lesen.

Binet, *m.* lichtarz doręczny. *m.* profitka, *f.* Handleuchter, Lichtknecht, *m.* Profitchen, *n.*

Binocle, *m.* perspektywa dwóyrurna, *f.* Sehrohr mit doppelten Röhren für beyde Augen, *n.*

Biographe, *m.* życiopis, *n.* Lebensbeschreiber, *m.*

Biographie, *f.* życiopismo, opisanie życia, *n.* Lebensbeschreibung, Biographie, *f.*

Bipédal, ale, *a.* dwustopny, na dwie stopy długi, szeroki, das Maaß von zwey Schuh habend.

Bipède, *a.* dwunożny, zweyfüßig.

Birambrot, *m. fam.* drobianka z piwa, kalteszon, *f.* Bierſuppe; Bierkaltschale, *f.*

Bire, *f.* gatunek wierszy na ryby, *f.* Fischreuse, *f.*

Birème, *f.* galera, *f.* Schiff mit zwey Ruderbänken auf ieder Seite, *n.*

Biribi, *m* gra pewna w karty, *f.* Biribispiel, *n.*

Birloir, *m.* haczek, styft u okien, *m.* Fensterwirbel oder Haken zu aufwärts geschobenen Schößchen, *m.*

Bis, *ad.* dwa razy, zweymal.

Bis, ise, *a.* czarnawy (o chlebie, ciastach), schwarzbraun, (besonders vom Brode.)

Bisaïeul, *m.* pradziad. *m.* Aeltervater, Urgroßvater, *m.*

Bisaïeule, *f.* prababa, prababka, Aeltermutter, Urgroßmutter, *f.*

Bisannuel, elle, *a.* dwuletni (o roślinach), zweyjährig, (von Pflanzen).

Bisbille, *f. fam.* hałas, wrzask, *m.* szeranie, *n.* Gemurre, *n.* Zänkerey, Uneinigkeit, *f.*

Bis-blanc, *a.* pain —, chléb bielszy od średniego chleba, halbweiß, nur vom Brode).

Bisché, *a. m.* oeuf —, iaie. w którym się iuż kurczę zalęgło, *n.* angebrütetes Ey, *n.*

Biscornu, ue, *a. fam.* niekształtny, übel gestaltet, unförmlich. *fig.* śmieszny, dziwny, seltsam, wunderlich.

Biscotin, *m.* sucharek cukrowy, *m.* Zuckerplätzchen, *n.*

Biscuit, *m.* biszkopt biały; suchar, *m.* Zuckerbrod, *n.* Zwieback, *m.* Schiffbrod, *n.*

Bise *f.* pomorszczyzna, *f*, wiatr północny, *m.* spólnica, ryba morska, *f.* Nordostwind; Art Thunfisch, *m.*

Biseau, *m.* płaszczyzna ukośna, zeszlifowana strona dyamentu, *f.* schräg ablaufende oder abgeschliffene Fläche, abgeschliffene Seite eines Diamants, *f.*

Biser, *v. n.* w śnieć się obracać, śnieciéć sie, spodleć, czernieć, grau,

grau, schwarz werden, ausarten, (vom Getraide). — *a.* powtórnie farbować, przefarbować, umfärben.

Biset, *m.* trukawka; gatunek bułki, *f.* Holztaube, Steintaube, Lochtaube; Art Semmel, *f.*

Bisette, *f.* gatunek koronek waskich i podłych, *f.* geringe schmale Zwirnspitze, *f.* Bisettière, *f.* kneplarka, co ie knepluie, die sie macht.

Bismuth, *m.* markazyt cynowy, *m.* Wißmuth, *m.*

Bison, *m.* zubr, *m.* bizon, *m.* Bisenochs, amerikanischer wilder Ochs, *m.*

Bisque, *f.* polewka silna, *f.* rosół posilaiący, *m.* Kraftsuppe, *f.*

Bissac, *m.* biesagi, *pl.* torba dziadowska, *f.* Queersack; Bettelsack, *m.*

Bissexte, *m.* przybycień, przybysz, *m.* Schalttag, *m.*

Bissextil, ile, *a.* an bissextil, année bissextile, rok przybyszowy, *m.* Schaltjahr, *n.*

Bistoquet, *m.* laska do popychania gałek na biliarze, *f.* runder Stock im Billardspiele, *m.*

Bistourner, *v. a.* wałaszyć konia nakręceniem moszenek, die Hoden eines Thieres verdrehen oder quetschen.

Bistre, *f.* czernidło, *n.* sadze do malowania i rysowania preparowane, *pl.* Bister, *m.* Rußschwarz, *n.*

Bitton, *m.* pal na lądzie do przycumowania galery, *m.* Galeerenstock (Pfahl am Ufer zum Anbinden einer Galeere), *m.*

Bitume, *m.* kléy ziemny, *m.* Erdpech, Bergharz, *n.*

Bitumineux, euse, *a.* kleisty na kształt smoły, erdpechartig.

Bivalve, *f.* podwoyna muszla, zweyschaliges Schalthier, *n.*

Biveau, *m.* węgielnica, *f.* Winkelmaaß, *n.*

Biviaire, *a.* dwóydrożny, w dwey Wege sich scheiden,

Bivoie, *f.* rozstanie drog, *n.* Wegescheide, *f.*

Bivouac *ou* bivac, *m.* warta przydana, nadzwyczayna straż nocna, *f.* Beywache, außerordentliche Nachtwache, *f.*

Bivouaquer *ou* bivaquer, *v. n.* pod gołem niebem (nie w namiocie) noc przepędzić, die Nacht ohne Zelt unter freiem Himmel zubringen.

Bizarre, *a.* dziwny, śmieszny, uparty, seltsam, wunderlich, eigensinnig, ungewöhnlich, sonderbar.

Bizarrerie, *f.* dziwactwo, *n.* upór, *m.* mięszanina, *f.* seltsames, wunderliches Betragen, *n.* Eigensinn, *m.* wunderliche Abwechselung, *f.*

Blafard, arde, *a.* blady, bleich, blaß, matt.

Blaireau, *m.* zbik, iaźwiec, *m.* Dachs, *m.*

Blaise, *m.* Błaży, Blasius, *m.* (Name).

Blâmable, *a.* naganny, nagany godny, tadelhaft, tadelnswerth.

Blâme, *m.* nagana, przygana, *f.* Tadel, Vorwurf, Verweis, *m.*

Blâmer, *v. a.* (*qq. de qc.*) ganić, za złe mieć co komu, tadeln, mißbilligen, verargen. *T.* strofować, dać strofowanie, einen öffentlichen Verweis geben.

Blanc, blanche, *a.* biały, czysty; błyszczący się, weiß; blank; rein, nicht schmutzig. *fig.* niewinny, czysty, rein, unschuldig. fer blanc, blacha, *f.* żelazo pobielane, *n.* weißes Blech, *n.* armes blanches, biała broń (oręż). blankes Gewehr, (Degen, Säbel &c.). argent blanc, srebrne pieniądze, *pl.* Silbergeld, *n.* billet blanc, nita, *f.* Niete in der Lotterie, *f.* carte blanche, karta bez figury, *f.* Karte ohne Bild, *f. fig.* pełnomoc, pełna

pełna moc, *f.* volle Macht in einer Sache zu verfahren, *f.* magie blanche, białoksięstwo; cudotworstwo naturalne, *n.* weiße Kunst; natürliche Zauberey, *f.* vers blancs, wiersze bez kadencyi, *m. pl.* reimlose Verse, *m. pl.*

Blanc, *m.* biały kolor, *m.* białość, *f.* bielidło, *n.* cel (do którego strzelaią), *m.* Weiß, *n.* weiße Farbe; Schminke; Schießscheibe, *f.* — de plomb, bleywas, *m.* Bleyweiß, *n.* — d'Espagne, kréda Hiszpańska, *f.* spanische Kreide, *f.* — de baleine, sperma ceti, Wallrath, *m.* un blanc, *m.* une blanche, *f.* biały, *m.* biała, *f.* Weißer, *m.* ße, *f.* (von Menschen). en blanc, *ad.* nieoprawiony, naturalny, surowy, niezapisany, czysty, niefarbowany, uneingebunden, roh, unbeschrieben; ungefärbt.

Blanc bec, *m.* *fam.* chłostek, *m.* junger Laffe, *m.*

Blanchaille, *f.* ryby małe różne, *f. pl.* allerley kleine Weißfische, *m. pl.*

Blanchâtre, *a.* białawy, weißlich.

Blanche, *f.* Blanka, Blanka, *f.* (Name).

Blancher, *m.* białoskórnik, garbarz, *m.* Weißgerber, *m.*

Blancherie, *f.* blćch, *m.* folusz, młyn blacharski, gdzie żelaza pobielaią, *m.* Bleiche, *f.* Weißblechhammer, *m.*

Blanchet, *m.* kaftanik biały, *m.* Art von weißem Kamisol, *n.*

Blancheur, *m.* biały kolor, *m.* białość, *f.* Weiße, *n.* weiße Farbe, *f.*

Blanchiment, *m.* bielenie, blćchowanie; pranie; pobielanie blach etc. mincarskich blaszek, *n.* ceber złotniczy etc., w którym srebra etc. pobielaia, *m.* Bleichen, Weißmachen, Weißsieden, Verzinnen, *n.* Ort zum Weißsieden der Münzstücke; Zuber der Goldschmiede zum Weißmachen, *m.*

Blanchir, *v. a.* pobielać; bielić, blćchować; prać, weißen, weißmachen, tünchen, bleichen, reinigen, waschen. *fig.* (*qq.*) wybielić się, usprawiedliwić się, Jemandes Unschuld darthun. — *n.* zbielieć; siwieć, zsiwieć, weiß werden, graue Haare bekommen. *fig.* ne faire que —, nic nie wskórać, nic nie sprawić, fruchtlos seyn, nichts ausrichten.

Blanchissage, *m.* blćchowanie; pranie etc., *n.* zapłata od tego, *f.* Wäsche, *f.* Bleichen, Waschen, *n.* Bleicherlohn, Wäscherlohn, *m.*

Blanchisserie, *f.* blćch, *m.* pralnia, *f.* Bleiche, *f.* Waschhaus, *n.*

Blanchisseur, *m.* euse, *f.* pracz, *m.* praczka, *f.* blćcharz, *m.* rka, *f.* pobielacz. *m.* Wäscher, Bleicher, *m.* — inn; *f.* Tüncher, *m.*

Blanc-scellé, *m.* blankiet, papier niezapisany z pieczęcią pańska, *m.* Papier, worauf weiter nichts, als das Siegel eines großen Herrn steht, gemeiniglich zur Vollmacht, *n.*

Blanc signé, Blanc-seing, *m.* blankiet, *m.* Blankett, *n.*

Blandices, *f. pl.* dissement, *m.* podchlébstwo, *n.* Schmeicheley, *f.*

Blandissant, sseur, diteur, *m.* podchlébca, *m.* Schmeichler, *m.*

Blanque, *f.* fortuna, *f.* książka z białemi i czarnemi kartami do losów, Stechbuch, *n.* Glückstopf, *m.*

Blanquette, *f.* pewny gatunek gruszek, *f.* wino białe nie bardzo dobre, *n.* bigos, *m.* Art Sommerbirn; *f.* geringer weißer Wein in Languedoc, *m.* Fricassee von Kalb- oder Lammfleisch, *n.*

Blaser,

Blaser, *v. a.* psuć, szkodzić, niszczyć, verderben, zu Grunde richten, (von starken Getränken und Ausschweifungen). se —, *r.* zdrowie swe niszczyć, tracić, sich um seine Gesundheit bringen. *fig.* être blasé sur (*qc.*), o nic więcey nie dbać, iak o . . ., keinen Geschmack mehr an etwas haben.

Blason, *m.* tarcza herbowna; nauka herbowna, herbopismo. *f.* Wappen, Wappenschild, *n.* Wappenkunst, *f.*

Blasonnement, *m.* wykładanie herbów, *n.* Erklärung der Wappen, *f.*

Blasonner, *v. a.* należytemi herb wymalować farbami; herby wykładać, Wappen ausmalen; erklären. *fig.* (*qq.*) źle o kim mówić, kogo opisywać, ganić, einen übel abschildern, verläumden.

Blasonneur, *m.* biegły w herbowney nauce, *m.* Wappenverständige, *m.*

Blasphémateur, *m.* trice, *f.* bluźnierca, bluźnierz, *m.* tka, *f.* Gotteslästerer, *m.* — inn, *f.*

Blasphématoire, *a.* bluźnierski, gotteslästerlich.

Blasphème, *m.* bluźnierstwo, *n.* Gotteslästerung, *f.*

Blasphémer, *v. a. et n.* bluźnić, Gott lästern, fluchen.

Blatier, *m.* przekupień zboża, zbożem handluiący, *m.* Kornhändler, *m.*

Blaude, *f. fam.* gzło, *n.* sukmana z płótna grubego, *f.* Fuhrmannskittel, *m.*

Ble, Bled, *m.* zboże; żyto, *n.* pszenica, *f.* Getraide, *n.* Saat, *f.* Korn, *n.* Waizen, *m.* grands blés, pszenica i ięczmień, Waizen und Roggen; petits blés, tatarka i owies, Gerste und Haber; blé meteil, owoc mięszany, *m.* gemischte Frucht, *f.* — noir, ou sarrassin, tatarka, *f.* Buchwaizen, *m.* Haidekorn, *n.* — de Turquie, kukurudza, pszenica Turecka, *f.* türkischer Waizen, *m.* blés de mars, iare zboże, Sommerfrucht, *f.* blés échaudés, zżto spalone, *n.* verbrannte Korn, *n.*

Blêche, *a. fam.* zniewieściały, weichlich, weibisch.

Blêcher, *v. n.* zniewieścieć, weibisch werden.

Blême, *a.* blady, blaß, bleich (vom Gesicht).

Blêmir, *v. n.* zblednieć, zblednąć, erblassen, sich entfärben.

Bléreau, *v.* Blaireau.

Blessé, *m.* ranny, *a.* Verwundete, *m.*

Blesser, *v. a.* zranić, poranić, obrazić, kaleczyć; uciskać, verwunden, verletzen, beschädigen; wehe thun, drücken. *fig* obrazić, naruszyć, ranić, beleidigen, Schaden thun, nachtheilig seyn, verletzen. se —, *r.* zranić się, skaleczyć się, obrazić się; porodzić płód niedoszły, poronić, sich verwunden, verletzen; sich wehe, Schaden thun.

Blessure, *f.* rana, *f.* zranienie, skaleczenie, *n.* Wunde, Verwundung, Verletzung, *f. fig.* uraza, obraza, krzywda, *f.* Beleidigung, Kränkung, *f.*

Blet, ette, *a.* nagniły, zwiędły, teigicht, überreif.

Bleu, euse. *a.* modry, błękitny, niebieski, blau. parti bleu, podiazd, *m.* czata, partya, *f.* Streifpartey, *f.* contes bleus, bayki, *f. pl.* Altweibermährchen, *n. pl.*

Bleu, *m.* modry, błękitny kolor, *m.* farba takaż. *f.* Blau, *n.* blaue Farbe, *f.* — céleste, niebieski kolor, himmelblau. — de Prusse, Berlinerblau, *n.* — turquin, kolor ciemnomodry, granatowy, dunkelblau, hochblau. — mourant, kolor bladomodry, blaßblau.

Bleuâtre,

Bleuâtre, *a.* modrawy, bláulich.

Bleuir, *v. a.* modrym robić; modro szmelcować, blau machen. — *n.* modrym się zrobić, zmodrzeć, blau werden.

Bloc, *m.* pniak, pień, kloc; bałwan, *m.* bryła; kupa wielka czego, *f.* Block; Klotz; Haufen; (besonders von Waaren), *m.* en —, ogółem, überhaupt, in Bausch und Bogen.

Blocage, *m.* Blocaille, *f.* kamienie do usypania fundamentu, *m. pl.* Bruchsteine, Füllsteine, *m. pl.*

Blocus, *m.* blokada, *f.* opasanie fortecy woyskiem, *n.* Blockirung, Einschließung, Sperrung einer Festung, *f.*

Blond, onde, *a.* płowy, żółtawy, żołtoblady, (o włosach). blond, weißgelb, (besonders von Haaren).

Blond, *m.* kolor płowy: mężczyzna płowe włosy maiący, *m.* blonde Farbe, *f.* Mannsperson mit blonden Haaren, *f.*

Blonde, *f.* gatunek iedwabnych koronek; kobiéta włosy płowe maiąca, *f.* Blonde, (seidene Spitze); Blondine, *f.*

Blondin, *m.* ine, *f.* osoba płowe włosa maiąca, *f.* Person mit blonden Haaren, *f. fig. fam.* galant, *m.* Stutzer, *m.*

Blondir, *v. n.* płowieć; płowe dostać włosy; żółcieć, żółknieć, blond, gelb werden.

Blondissant, ante, *a. fig.* żółknieiący, gelb werdend.

Bloquer, *v. a.* une place, opasać fortecę, otoczyć woyskiem, eine Stadt einschließen, blokiren. — la bille, gałkę w dziurę narożną wpędzić na billarze, den Billiardball durch einen starken Stoß in ein Eckloch spielen.

se Blottir, *v. r.* woisnąć się w kąt, przytulić się do ziemi, kryiąc się, (iak kuropatwy), T.).

sich zusammen schmiegen, sich kauern, ducken, (wie Rebhühner).

Blouse, *f.* woreczek w billarze, *m.* dziura billarowa, *f.* Eckloch, *n.* oder Beutel am Billiard, *m.*

Blouser, *v. a. T.* gałkę w dziurę wpędzić, einen Billiardball machen. — (*qq.*), czyią gałkę do dziury wpędzić, den Ball eines andern ins Loch spielen, se —, *r.* zgubić się, (własną gałkę w dziurę billarową wpędzić), sich verlaufen (auf dem Billiard). *fig. fam.* mylić się, błądzić, sich irren, sich versehen.

Bluet, *m.* bławatek, modrzeniec, *m.* blaue Kornblume, *f.*

Bluette, *f.* iskierka, *f.* Funkchen, *n. fig.* bluettes d'esprit, iskierka rozumu, dowcipu, *f.* leichter Witz, *m.*

Bluteau, ou Blutoir, *m.* pytel, *m.* sito do przesiewania mąki, *n.* Mühlbeutel, *m.* Mehlsieb, *n.*

Bluter, *v. a.* pytlować mąkę, Mehl beuteln.

Bluterie, *f.* pytel, *f.* Beutelkammer, *f.*

Bobèche, *f.* rurka lichtarzowa, *f.* Leuchterdille, *f.*

Bobine, *f.* cewka, *f.* kółko, *n.* Spule, *f.*

Bobiner, *v. a.* nawiiać nici etc.; na cewki, spulen, aufwinden.

Bobineuse, *f.* ta co nici etc. nawiia, zwiia, Spulerinn, *f.*

Bobo, *m.* ból niewielki, *m.* (do dzieci małych mówiąc), (in der Kindersprache), kleiner Schmerz, *m.* Weh, *n.*

Bocage, *m.* lasek, gaik, *m.* Gebüsch, Lustwäldchen, *n.*

Bocager, ère, *a.* T. w gaikach, w lasach mieszkaiący, (dichterisch) in Gebüschen wohnend.

Bocal, *m.* kubek, puhar, *m.* kula szklanna wodą napełniona, *f.* Becher, Pokal; *m.* mit Wasser angefüllte Glaskugel, *f.*

Bodine, *f.* tram, *m.* Schiffskiel, *m.*

Boëte, *v.* Bolte.

Boeuf, *m.* wół, *m.* Ochs, *m. fig.* wół, *m.* dummer Mensch, *m.* du —, wołowina, *f.* wołowe mięso, *n.* Rindfleisch, *n.* — à la mode, wołowina duszona, *f.* gedämpftes Rindfleisch, *n.*

Bogue, *f.* łupina, łuszczyna, od kasztanów, buczyn, *f.* äußere Kastanien- oder Bucheckerschale, *f.*

Bohème, *f.* Czechy, *f. pl.* Böhmen, *n.* hème, *m. et f.* Czech, Böhme, *m.* Czeszka, Böhmin, *f.*

Bohémien, *m.* nne, *f.* Cygan, Zigeuner, *m.* Cyganka, Zigeunerin, *f.* (*v.* Bohème, *m. et f.*)

Boïard, *m.* Boiar, *m.* Bojar, *m.*

Boie, *f.* baia, *f.* Boy, *m.* (Zeug.)

*Boire, *v. a. et n.* pić, upijać się; ciągnąć w się; przebijać, zalewać się, (o papierze), trinken, saufen, zechen, einsaugen, (vom Schwamme ꝛc.); durchschlagen, (vom Papiere). — la ou à la santé de (*qq.*) pić na zdrowie czyie, eines Gesundheit trinken. — à (*qq.*), pić do kogo, einem zutrinken. — dans (*qc.*), pić z czego, aus etwas trinken. donner pour —, dać komu co na piwo, ein Trinkgeld geben. *fig.* — un affront, połknąć, strawić zniewagę, einen Schimpf einstecken.

Boire, *m.* picie, *n.* trunek, *m.* Trinken, Getränk, *n.*

Bois, *m.* drwa, *pl. n.* drewno, *n.* las, bór, gay, *m.* krzaki, *m. pl.* drzewa, pika, lanca, *f.* Holz, *n.* Wald, *m.* Holzung, *f.* Gehölz, *n.* Pike, Lanze, *f.* — blanc, drzewo miętkie, weiches Holz, *n.* — vif, drzewo żywe, twarde, grünes, hartes Holz, *n.* — vert, drzewo zielone, mokre, *n.* grünes, nasses Holz, *n.* — neuf, drzewo niemaczane, *n.* Holz das nicht ins Wasser gekommen ist, *n.* — flotté, tratwy, *pl.* Floßholz, *n.* — chablis, łom, *m.* Windbruche, *m. pl.* — taillis, porąb, *m.* Schlagholz, *n.* — mort, drzewo na pniaku uschłe, auf dem Stamme verdorrtes Holz, *n.* mort-bois, drzewo owocowe nie rodzące, geringes Holz, Heckenholz, *n.* — de construction, drzewo do budowania, *n.* Bauholz, *n.* — de chauffage, drzewo na opał, Brennholz, *n.* — de lit, łóżko drewniane, *n.* Bettgestell, *n.* — de fusil, osada u strzelby, *f.* Flintenschaft, *m.* — d'un cerf, jelenie rogi, *m. pl.* Hirschgeweih, *n.*

Boisé, ée, *a.* wykładany, futrowany; lesisty, knieiaty, gaisty; getäfelt; mit Holzung versehen.

Boiser, *v. a.* taflować drzewem etc., täfeln.

Boiserie, *f.* Boisage, *m.* boazerya, taflowanie etc., *f. pl* Tafelwerk, Getäfel, *n.*

Boiseux, euse, *a.* drzewisty, holzig, holzartig.

Boisseau, *m.* korzec, *m.* Scheffel, *m.*

Boisselée, *f.* korzec czego, Scheffel voll, *m.*

Boisselier, *m.* ière, *f.* rzemieślnik, co korce, sita, przetaki, pudełka robi albo niem handluie, sitarz, *m.* Scheffel-, Sieb-, Schachtelmacher oder —händler, *m.*

Boisson, *f.* trunek, napóy, *m.* Getränk, *n.*

Boite, *f.* pudełko, *n.* puszka, *f.* pudełko czego; puzderko, *n.* macica, panewka, *f.* moździerz mały do strzelania, *m.* Schachtel, Büchse; Schachtel voll; Kapsel, *f* Gehäuse; Kästchen, *n.* Art Böller, *m.*

Boite, *f.* czas, w którym młode wino pić można, *m.* Zeit, da junger Wein trinkbar ist, *f.*

Boiter, *v. n.* kulawieć, chromać, hinken.

Boiteux, euse, *a. et s.* kulawy, chromy, hinkend; Hinkender, *m.*

Boitier, *m.* puzderko do plastrów, maści, *n.* pierściennica, *f.* Salbenbüchse, *f.* Schmuckkästchen, *n.*

Boitout, *m. fam.* kieliszek bez nóżki, *m.* Glas ohne Fuß, *n.*

Bol, *m.* rodzay glinki, Bolus oder Fettthon, *m.*

Bologne, *f.* Bononia, Bologna, *n.*

Bombance, *f. fam.* bankietowanie, *n.* rozrzutność, *f.* schwelgerisches Gastmahl, Wohlleben, *n.* faire —, flott leben.

Bombardement, *m.* bombardowanie, *n.* bombardament, *m.* Beschießen, Bombardiren, *n.*

Bombarder, *v. a.* bombardować, bomby rzucać do miasta, bombardiren, mit Bomben beschießen.

Bombardier, *m.* bombardyer, *m.* Bombardier, *m.*

Bombasin, *m.* bombazyn, *m.* Bombasin, Bombast, *m.*

Bombe, *f.* bomba, *f.* Bombe, *f.*

Bombement, *m.* obłaczystość, pękatość, *f.* Schweifung, Wölbung, Bäuchung, *f.*

Bomber, *v. a. T.* obłączysto co naginać, wölben. — *n.* obłączystym bydź, bogenförmig, erhaben seyn, eine Wölbung haben.

Bon, bonne, *a.* dobry; wysmienity, przedziwny; prawdziwy, arcy —; mocny, silny; łaskawy; głupi, gut, vortrefflich, kräftig, stark; gnädig; gutig; artig; gelinde; listig; einfältig, schwach am Geiste. — (*à qc.*) sposobny, zdatny, dobry do czego, zu etwas tüchtig, tauglich, brauchbar. trouver bon, pochwalić, za dobre uznać, gut finden, billigen. de bonne heure, de bon matin, wcześnie, za wczasu, früh, zeitig. à la bonne heure, w sam czas, właśnie; dobrze; niech tak będzie; zur rechten Zeit; gut! meinetwegen; de bonne foi, szczerze, prawdziwie, aufrichtig. à bon marché, tanio, wohlfeil. bonne fortune, szczęście, *n.* Glück beym Frauenzimmer, *n.*

Bon, *m.* dobro, *n.* dobroć, *f.* zysk, profit, pożytek, *m.* uznanie za dobre, *n.* Gute, *n.*; Vortheil, Gewinn, *m.*; Genehmigung, *f.*

Bon, *ad. et i.* dobrze, ey dobrze! gut! ey recht so! tout de bon, bez żartu, prawdziwie, in allem Ernste, wirklich.

Bonace, *f.* cisza morska, *f.* Meeresstille, *f. fig.* pokóy, *m.* Ruhe, *f.* und Friede, *m.*

Bonasse, *a. fam.* prosty, szczéry; prostak, głupiec, *m.* einfältig, gut. — *m. et f.* guter Narr, *m.*

Bonbanc, *m.* gatunek kamienia białego, *m.* Art weißer Steine, *m. pl.*

Bonbon, *m.* cukierek, *m.* cukierki, *pl. m.* Naschwerk, Zuckerwerk, *n.*

Bonbonnière, *f.* puszka lub pudełko na cukierki, Zuckerschächtelchen, *n.*

Bon-chrétien, *m.* gatunek gruszek, *f.* Art Birnen, *f.*

Boncore, *m.* gatunek narcysów, *m.* Art Narzissen, *f.*

Bond, *m.* odskoczenie czego, *n.* skoki, *m. pl.* Wiedersprung, *m.* Abprallen, Zurückprallen; Hüpfen, *n.* Sprung, *m.* prendre la balle au bond, korzystać z pory, sich der rechten Gelegenheit bedienen.

Bonde, *f.* Spundloch, *n.*

Bondir, *v. n.* odskakiwać; skakać, abspringen, abprallen; hüpfen. *fig.* faire —, odbijać się; odrzucać się, Aufstoßen verursachen, (im Magen).

Bondissant, ante, *a.* skaczący, podskakujący, hüpfend.

Bondissement, *m.* skoki, *m. pl.* podskakiwanie, *n.* Hüpfen (der Ziegen ꝛc.), *n. fig.* — de coeur, odbijanie się, *n.* ckliwość, *f.* Aufstoßen im Magen, *n.*

Bondon, *m.* szpunt u beczki, *m.* Spund, *m.*

Bondonner, *v. a.* zaszpuntować, zuspunden.

Bondonnière, *f.* świder bednarski, *m.* Spundlochbohrer, *m.*

Bonheur, *m.* szczęście, *n.* szczęśliwość, *f.* Glück, *n.* Glückseligkeit, Wohlfahrt, *f.* par —, szczęściem, glücklicher Weise.

Bonhomie, *f. fam.* dobre serce, *n.* dobrotliwość, *f.* Gutherzigkeit, Gutmüthigkeit, *f.* — *pl.* nie bardzo rozsądna mowa, *f.* etwas einfältige Reden.

Boniface, *m.* Bonifacy, Bonifacius, *m.* (Name).

Bonification, *f.* bonifikacya, poprawa, *f.* Verbesserung, Vergütung, *f.*

Bonifier, *v. a.* polepszyć, poprawić; gnoić, nawozić rolą; nadgrodzić, verbessern; düngen; vergüten. — une baleine, oprawić wieloryba, natran przewarzać, Wallfischspeck einhauen.

Bonjour, *m.* dzień dobry! guten Tag!

Bonne, *f.* Bona; guwernantka, (w mowie dziecinney), *f.* Bonne, (Name), Hofmeisterin, *f.* (in der Kindersprache) ma bonne, moia kochana, meine Gute, meine Beste.

Bonnement, *ad.* szczérze, otwarcie, nieobłudnie; wprawdzie, właśnie, aufrichtig, ehrlich, redlich; eigentlich, genau.

Bonnet, *m.* czapka, *f.* czepiec; biret doktorski, *m.* Mütze, Haube, Kappe, *f.* Doktorhut, *m.*

Bonnetade, *f. fam.* zdeymowanie czapki, kapeluszu, *n.* ukłony, *m. pl.* Hutabziehen, *n.* tiefer Bückling, *m.*

Bonneter, *v. a. fam.* (*q.*) zdiąć kapelusz etc. przed kim, kłaniać się komu, einem tief Bücklinge machen, sich vor einem immer bücken.

Bonneterie, *f.* cech, kunszt czapników, *m.* Strumpfwirkerey, Strumpfwirkerzunft, *f.*

Bonneteur, *m. fam.* szalbierz, oszust, *m.* höflicher Betrüger, *m.*

Bonnetier, *m.* czapnik, pończośnik; co niemi handluie, *m.* Strumpfwirker, Mützen- oder Hauben-Macher, oder — krämer, *m.*

Bonsoir, *m.* dobry wieczór! guten Abend!

Bonté, *f.* dobroć, dobrotliwość, łaska; grzeczność, uczynność, *f.* dobre serce, *n.* Güte, Höflichkeit, Gutherzigkeit, *f.*

Borax, *m.* borax, *m.* Borax, *m.*

Borborygme, *ou* Borborisme, *m.* burczenie w brzuchu, *n.* Knurren im Leibe von den Winden, *n.*

Bord, *m.* brzeg; oblamowawie, *n.* obłoga, listwa, wstęga, *f.* galon, *m.* Rand, Bord, *m.* Ufer, *n.* Besetzung, Einfassung, Borte, Tresse, *f.* Bord à bord, *ad.* aż do brzegu, bis an den Rand, dem Rande gleich.

Bordayer, *n. T.* lawirować okrętem, laviren.

Bordé, *m.* listwa, obłoga, *f.* lamówka, *f* Bordirung, Einfassung, Besetzung, *f.*

Borde, ée, *p. et a.* oblamowany etc. obstawiony, obsadzony, eingefaßt, am Rande hin besetzt.

Bordel, *m.* bórdel, *m.* dom nierządny, kurewski, *m.* Hurenhaus, *n.*

Bordelier, *m.* nierządnik, wszetecznik, kurewnik, *m.* Hurenjäger, *m.*

Bordelière, *f.* brzegównik, *m.* (ryba), Randfisch, *m.*

Border, *v. a.* obszywać, obrębować, oblamować; obstawić, obsadzić, einfassen, besetzen. — (*qc.*), w zdłuż się rozciągać. sich der Länge hin erstrecken, etwas umgeben. — un vaisseau, odbijać okręt tarcicami, dylami; iść za okrętem; trzymać się pobrzeża, przy pobrzeżu żeglować; zbliżyć się do okrętu, weyśdź w okręt, ein Schiff bordiren, verkleiden, nachsegeln; längs dem Ufer segeln; in ein Schiff hinein steigen.

Bordereau, *m.* kartka, na które gatunki pieniędzy są zapisane, *f.* extrakt, wyiątek rachunków, obrachunek, *m.* książka kupiecka od sum odebranych i wypłaconych, *f.* Sortenzettel der Münzen; Auszug aus einer Rechnung, *m.* Rechnungsbuch, *n.*

Bordigue, *f.* pogródka na pobrzeżu morskim na ryby trzciną ogrodzona, *f.* Fischzaun, *m.*

Bordure, *f.* obrąbienie, obszycie, oblamowanie, *n.* obrąbek, *m.* obsadzenie, obstawienie, *n.* rama, ramki, *f. pl.* Einfassung, Besetzung, *f.* Rand, Rahmen, *m.*

Boréal, ale, *a. T.* północny, nördlich. pôle —, biegun północny, *m.* Nordpol, *m.* aurore —, zorza północna, *f.* Nordlicht, *n.*

Borée, *m.* (sł. poetyckie), wiatr północny, *m.* (in der Poesie), Nordwind, *m.*

Borgne, *a.* iednooki, einäugig, *fig.* niesławny, finster, verdächtig; boshaft.

Borgnesse, *f. fig. fam.* iednooka bezecna kobiéta, *f.* garstiges, böses Weibsbild, *n.*

Bornage, *m. T.* kopców sypanie, stawianie znaków granicznych, *n.* Setzen der Grenzsteine, *n.*

Borne, *f.* kopiec, znak graniczny; słup, kamień na rogu kamienicy etc., Grenzstein; Eckstein, *m.* Grenze, *f.* Bornes, *pl.* kres zamierzony, *m.* szranki, *m. pl.* Grenzen, Schranken, *f. pl.*

Borner, *v. a.* kopce, granice usypać, ograniczyć, abmarken; begrenzen, einschränken. *fig.* określić, miarkować, hamować, mäßigen. se —, (*à qc.*) w szrankach się trzymać, kontentować się, sich auf etwas einschränken, sich damit begnügen.

Bornoyer, *v. a.* iednym okiem mierzyć, odmierzać, mit einem Auge abmessen.

Bornoyeur, *m.* iednym okiem mierzący etc., der mit einem Auge abmißt.

Borysthène, *m.* Niepr, Dniepr, Dnieper, *m.* (Fluß.)

Bosan, *m* trunek Turecki z iagieł robiony. *m.* türkisches Getränk aus Hirsen, *n.*

Bosphore, *m.* cieśnina morska, *f.* Meerenge, *f.*

Bosquet, *m.* gaik, lasek, *m.* Lustwäldchen, *n.*

Bosse, *f.* garb; guz, *m.* Buckel, Höcker, *m.*; Beule, *f.* robota wypukła, *f.* erhabene Arbeit, *f.*

Bosselage, *m.* dętowyniosła robota, *f.* getriebene Arbeit auf Silber, *f.*

Bosselé, ée, *a.* guzowaty, (o liściach), getrieben; voll Beulen, narbig, (von Blattern).

Bosseler, *v. a.* bitą, dętą robić robotę, getriebene Arbeit machen.

Bosselure, *f.* guzy, *m. pl.* dołkowatość, (na liściu), *f.* das Narbige auf gewissen Blättern.

Bosseman, *m.* podsternik, *m.* Hochbootsmann, *m.*

Bossetier, *m.* rutgiser, mosiężnik; szklarz hutny, hutnik, *m.* Gelbgießer; Glasblaser, *m.*

Bossette, *f.* pukiel na monsztuku końskim etc., *m.* Buckel am Pferdegeschirre ꝛc. *m.*

Bossu, ue, *a.* garbaty; górzysty, buckelig; höckerig; bergig, — *m. et f.* garbaty, *m.* ta, *f.* Buckeliger, *m.* —ge, *f.*

Bossuer, *v. a.* guzy porobić w czem; dętą robić robotę, Beulen in Gefäße schlagen; getriebene Arbeit machen.

Bosuel, *m.* tulipan pachnący, *m*, wohlriechende Tulpe, *f.*

Bot, *a.* pied —, niekształtna, krzywa noga, *f.* ungestalteter Fuß, Klumpfuß, *m.* Person, die einen solchen hat, *f.*

Bot, *m.* bat, *m.* Boot, *n.*

Botanique, *f.* nauka o ziołach, o roślinach, botanika, *f.* Botanik, Kräuterkunde, *f.* — *a.* do tey nauki należący, zielny, botaniczny, botanisch.

Botaniste, *m.* zielnik, ziołopis, botanik, *m.* Botaniker, Kräuterverständiger, *m.*

Botanologie, *f.* ziołopismo, *n.* opisanie ziół, *n.* Beschreibung der Pflanzen, *f.*

Botte, *f.* wiązka, wiązań, *f.* pęk, *m.* kupa, *f.* gatunek beczki do wina, *f.* bót; sztych, raz, *m.* pchnięcie, *n.* drzwi u karety, *pl.* wstopień, *m.* Bund, Bündel, *n.* Haufen, *m.* Art Weinfaß, *n.* Stiefel, Stoß beym Fechten; Schlag an einer Landkutsche; Einsteigetritt an einer Kutsche, *m. fig.* przymówka uszczypka, *f.* Stich im Reden, *m.* Bottes, *f. pl.* błoto, *n.* śnieg na bótach, pod podeszwami, *m.* Kothklumpen oder Schneeballen, die sich an die Schuhe anhängen, *m. pl.*

Bottelage, *m.* wiązanie siana w wiązki, *n.* zapłata za to, *f.* Heubinden, *n.* Lohn der Heubinder, *m.*

Botteler, *v. a.* wiązać w wiązki, in Bündel zusammen binden.

Botteleur, *m.* ten, co wiąże siano w wiązki. *m.* Heubinder, *m.*

Botter, *v. a.* bóty robić; obuwać kogo w bóty. Stiefel machen; einem die Stiefel anziehen se —, *r.* obuć się w bóty; ubłocić się, zwalać sobie bóty w błocie, śniegu, Stiefel anziehen; sich Koth oder Schnee an die Füße treten.

Bottier, *m.* szewc, co tylko bóty robi, *m.* Stiefelschuster, *m.*

Bottine, *f.* bócik, *m.* cizmy, *pl.* Halbstiefel, *m.*

Bouc, *m.* kozioł; wór ze skóry. *m.* Bock; Ziegenbock; Schlauch, *m.*

Boucan, *m.* chałupa u Amerykańczyków bez komina, *f.* roszt drewniany u nich do wędzenia mięsa, *m.* Rauchhütte der Wilden; Fleischdörre derselben, *f. fam.* nierządny dom; hałas straszny, *m.* schlechtes Hurenhaus, *n.* Teufelslärm, *m.*

Boucaner, *v. a.* mięsiwo na roszcie Amerykańskim wędzić, piec; skóry wyprawiać takim sposobem iak Amerykanie, nach Art der Wilden Fleisch räuchern oder rösten; nach Art derselben Leder bereiten. — *n.* na polowanie dzikich wołów lub zwierza innego iść, iedynie tylko dla skóry; Thiere der Felle wegen jagen.

Boucanier, *m.* Amerykanin, co się tylko polowaniem i rabowaniem bawi, żywi, der wilde Thiere jagt; amerikanischer Jäger, *m.*

Boucassin, *m.* parchan do podszewek, *m.* Futterbarchent, Doppelbarchent, *m.*

Boucassiné, ée, *a.* nakształt takowego parchanu robiony, wie Barchent zubereitet.

Boucaut, *m.* beczka do towarów, *f.* Packfaß, *n.*

Bouche,

Bouche, *f.* gęba, *f.* pysk; otwór, *m.* dziura, *f.* uyście, *n.* Mund, *m.* Maul (gewisser Thiere); Loch, Ofenloch, *n.* Oeffnung, Mündung, *f.* la bonne —, przysmak, przyiemny smak, *m* angenehmer Nachgeschmack, *m.* faire la petite —, (*de qc. ou sur qc.*) myśli swoie pokrywać, taić, nie wyraźnie mówić, mit der Sprache nicht recht herauswollen. de —, *ad.* ustnie, mündlich. prendre sur sa —, oszczędzić sobie co z iadła, sichs am Munde ersparen. Bouches à feu, armaty, *f.* działa, *n.* moździerze, *m. pl.* Feuerschlünde, Kanonen, Mörser, *pl.*

Bouchée, *f.* tyle czego, ile w gębę wziąć można, kawałek, (kęs, kąsek), *m.* Mund voll, Bissen, *m.*

Boucher, *v. a.* zatkać; zagrodzić, zarąbać, zamurować, verstopfen, zustopfen; versperren; zumachen. *fig.* se — les yeux, les oreilles, zasłaniać sobie oczy, zatykać sobie uszy, nie chcieć czego widzieć, słyszeć, nicht sehen, nicht hören wollen.

Boucher, *m.* rzeźnik, *m.* Fleischer, Metzger, *m. fig.* okrutnik, tyran; cyrulik nieumiętny, *m.* blutgieriger Mensch; unverständiger Wundarzt, *m.*

Bouchère, *f.* rzeźniczka, *f.* Fleischerinn, *f.*

Boucherie, *f.* iatki rzeźnickie, *pl.* Schlachthaus, *n.* Fleischbank, Metzig. *f. fig.* rzez, *f.* Gemetzel, Niedermetzeln, Blutbad, *n.*

Bouchet, *m.* trunek z wody, cukru i cynamonu, *m.* Trank aus Wasser, Zucker und Zimmt, (Art Hypocras), *m.*

Boucheture, *f.* ogrodzenie, *n.* zagroda, *f.* parkan, płot, opłotki łąki, sadu, *m.* Verzäunung, *f.* Gehäge, *n.*

Bouchoir, *m.* zasuwa blaszana do pieca, *f.* Schieber, *m.* Ofenblech, *n.*

Bouchon, *m.* korek, *m.* zatyczka, *f.* wiecha przed domem winiarskim, *f.* Stöpsel, Pfropf, *m.*; Wein- oder Bierzeichen, *n. fig.* karczma, *f.* wiecheć, *m.* Wirthshaus, *n.* Strohwisch, *m. fam.* mon petit —, bachusek, *m.* pieścidełko, *n.* (o dzieciach małych), mein kleines Puppchen, *n.* (zu Kindern).

Bouchonner, *v. a. fam.* w kupę co ścisnąć, w kłębek zwinąć, pognieść, in einen Klumpen zusammen drücken, zerknüllen. — un cheval, konia wiechciem obcierać chędożyć, ein Pferd mit einem Strohwische abreiben. — un enfant, pieścić się z dziecięciem, ein Kind liebkosen.

Boucle, *f.* kółko, *n.* sprzączka, *f* kędziorek, włos kręty, *m.* Ring, *m.* Schnalle; Haarlocke, *f.* — de porte, młotek na drzwiach do kołatania, *m.* Thürklopfer, *m.* — d'oreille, kólczyk, *m.* zauszniee, zauszniczki, *f. pl.* Ohrringe, *m. pl.* Ohrgehänge, *n.* — de baudrier, blaszki u pendenta, *f. pl.* Beschläge am Degengehenke, *n.*

Boucler, *v. a.* zapiąć sprzączkę, zamknąć, zawrzeć; kędzierzawić. zuschnallen, einschließen, einsperren, Haare locken.

Bouclier, *m.* tarcza, *f.* puklerz, *m.* Schild, *m. fig.* tarcza, obrona, *f.* Stütze, *f.*

Boucon, *m.* trucizna, *f.* Giftbissen, Gifttrank, *m.*

Bouder, *v. n.* mruczeć; nos zwiesić, maulen, schmollen, trotzen.

Bouderie, *f.* mruczenie, dziwactwo, mruki, *m. pl.* Maulen, Trotzen, *n.*

Boudeur, *m.* euse, *f. a.* markotny, *m. f.* mruk, dziwak, *m.* dziwa-

dziwaczka, *f.* sauertöpfisch. — *m. f.* Trotzkopf, Maulhänger, *m.* —inn, *f.*

Boudin, *m.* iątrznica; kiszka skórzana siarczysta natkana zaprawą; wypukłość na dole u słupów, *f.* Blutwurst, Rothwurst; Pulverwurst, *f.* Pfuhl an einer Säule, *m.*

Boudine, *f.* guzik w pośrzodku szyby okrągłey, *m.* Knöpfchen in der Mitte einer runden Glasscheibe oder Glasplatte, *n.*

Boudinier, *m.* kiełbaśnik, Wurstmacher, *m.*

Boudinière, *f.* kielbaśnica do nadziewania kiszek, *f.* Wursthorn, *n.* Wursttrichter, *m.*

Boudoir, *m.* kąt do mruków wygodny; komórka osobna, *f.* gabinecik, *m.* Trotzwinkel, *m.* Kämmerchen, allein zu seyn, *n.*

Boue, *f.* błoto, *n.* ropa, *f.* Gassenkoth, Unflath, Schlamm; Eiter aus einem Geschwüre, *m.* tirer qq. de la —, wydobydź kogo z biedy, w lepszym gostanie postawić; einen aus einem schlechten Zustand in einen bessern erheben. traîner qq. dans la —, podło, haniebnie się z kim obeyść, einem niederträchtig, schimpflich begegnen. une âme de —, podła dusza, niedertrachtiges Gemüth, *n.*

Boueur, *m.* ten, co ulice zamiata; śmiecie, błoto wywozi; dozorca ich, *m.* Gassenkehrer; Dreckkarrenmann; Aufseher darüber, *m.*

Boueux, euse, *a.* błocisty, błotnisty, błotny, kothig.

Bouffant, ante, *a.* nadęty, bauschig, aufgeblasen.

Bouffée, *f.* pęd wichru, burzą wiatru wielkiego, *m.* wybuchnienie dymu, smrodu etc., *n.* jähslinger Windstoß; jähslinger Rauch; jähslinger Gestank ꝛc., *m. fig.* przystęp febry; rzyganie, rzygnienie; odbiianie się z żołądka, *n.* Anfall (von Fieber ꝛc.); Rülps, *m.* Aufstoßen, *n.* par bouffées, czasem nie iednostaynie, ruckweise, dann und wann.

Bouffer, *v. a.* nadymać, aufblasen. — *n.* nadymać się, sich pausschen, sich aufblasen.

Bouffette, *f.* kutasik, *m.* kleine Quaste, Troddel, *f.*

Bouffi, ie, *p. et a.* napuchły, nadęty, aufgeschwollen, aufgedunsen. *fig.* nadęty, o stylu, aufgeblasen, schwülstig.

Bouffir, *v. a. et n.* nadymać, opuszać. opuchnąć, aufblasen, aufschwellen.

Bouffissure, *f.* puchlina, *f.* Aufschwellen, *n.* Geschwulst, *f. fig.* nadętość stylu, *f.* schwülstige Schreibart, *f.*

Bouffoir, *m.* rurka, którą rzeźnik mięsiwa nadyma, *f.* Röhrchen, das Fleisch aufzublasen, *n.*

Bouffon, *m.* onne, *f.* błazen; żartownik, ucieszny człowiek, *m.* Possenreißer; Narr, Lustigmacher, *m.* —inn; lustige Person, *f.*; *a.* ucieszny, żartobliwy, lustig, spaßhaft, drollig.

Bouffonner, *v. n.* figle wyrabiać, bąki strzelać, Possen reißen, Spaß machen.

Bouffonnerie, *f.* figle, *m.* głupstwa, *n. pl.* żart, *m.* Narrenspossen, *f. pl.* Spaß, *m.*

Bouge, *m.* przepirzenie, *n.* komórka, cinpa, ciasna, mała izba, *f.* Verschlag neben einem Zimmer, *m.* Kämmerchen, *n.* kleine schlechte Stube, *f.*

Bougeoir, *m.* lichtarz niski z trzonkiem; lichtarz, *m.* albo puszka do stoczka, *f.* kleiner Handleuchter, *m.* Wachsstockschachtel, *f.*

Bouger, *v. n.* ustąpić, ruszyć się zkąd, von seiner Stelle weichen.

Bougette, *f.* tłomoczek, *m.* taistra. *f.* kleines Felleisen, *n.* Reisesack, *m.*

Bougie, *f.* świéca woskowa, *f.* stoczek, *m.* Wachslicht, *n.* Wachskerze, *f.* Wachsstock, *m.*

Bougran, *m.* płótno gumowane, kléione, *n.* Steifleinwand, *f.*

Bougrané, ée, *a.* tęgi, gumowany, iak to płótno, steif wie die steife Leinwand.

Bougre, *m.* hultay, skurwysyn, *m.* Schuft, nichtswürdiger Kerl, *m.*

Bougresse, *f.* kurwisko, *n.* liederliche Vettel, *f.*

Bouillant, ante, *a* wrzący; rozpalony, siedend, kochend. *fig.* wrzący, gorący, hastig, aufbrausend.

Bouilli, *m.* gotowane mięso, *n.* gekochtes Fleisch, *n.*

Bouillie, *f.* papa, papka; masa, z którey papier robią, *f.* Brey, *m.* Pappe, *f.* Haderlumpenbrey, *T m.*

Bouillir, *v. n. et a.* wrzać, warzyć się, gotować się, sieden, kochen. *fig.* wrzeć, gähren, brausen, aufbrausen. faire —, warzyć, gotować co, kochen lassen, kochen.

Bouilloire, *f.* kocioł do warzenia, *m.* Siedkessel, *m.*

Bouillon, *m.* piana, *f.* war na warzącey się wodzie; rosół (z mięsa), *m.* Wall, *m.* Aufwallen des siedenden Wassers ꝛc., *n.* Fleischbrühe, *f. fig.* gorącość porywczey młodości etc. *f.* fałdy, *pl.* fontaz z wstęgi, *m.* gruba nic złota; woda wytryskaiąca, wybuchaiąca z czego, *f.* Aufwallung, Heftigkeit, Jugendhitze, *f.*; Bausch an Kleidern, *m.* Bandrose, *f.*; dicker Goldfaden; Brudel vom Wasser, *m.*

Bouillonnant, ante, *a.* wytryskaiący etc., sprudelnd.

Bouillonnement, *m.* warzenie, wytryskanie, wybuchanie, *n.* Aufwallen; Sprudeln, *n.*

Bouillonner, *v. a. et n.* wrzeć, warzyć się; wytryskać, wyrzykać, wybuchać, (o źrzodłach etc.); fontaziami, różami z wstążek robionemi obszywać, aufsieden, aufwallen; sprudeln (von Quellen); mit Bandrosen besetzen. — un malade, rosoły choremu ieść kazać, einem Kranken Brühen verordnen.

Bouis, *m. v.* Buis.

Boulaie, *f.* gaik, lasek brozowy, *m.* Birkenwäldchen, *n.*

Boulanger, *m.* ère, *f.* piekarz, *m.* rka, *f.* Bäcker, *m.* —inn, *f.*

Boulanger, *v. a.* chléb mięsić, piec, Teig kneten und Brod backen.

Boulangerie, *f.* piekarstwo, *n.* piekarnia, *f.* Bäckerey, *f.* Bäckerhandwerk; Backhaus, *n.* Backstube, *f.*

Boule, *f.* kula: gałka, *f.* Kugel, *f.* Kugelspiel, *n.* tenir pied à boule, niespracowanym bydź przy robocie iakiey, unermüdet an etwas arbeiten. à *ou* à la boule vue, nieostróżnie, nieuważnie, unbesonnen.

Bouleau, *m.* brzoza, *f.* Birke. *f.*

Boulée, *f.* fusy łoiu. *pl.* Bodensatz des Talgs, *m.*

Bouler, *v. n.* nadymać, napuszać gardziel, (o gołębiach), u korzenia wyrastać, (o roślinach), den Kropf aufblasen (von Tauben); an der Wurzel auswachsen (von Pflanzen).

Boulet, *m.* kula, kula armatna, *f.* Stückkugel, Kanonenkugel, *f.* — rouge, kula rozpalona, glühende Kugel, *f.* — à branches, kula z końcami, *f.* Stangenkugel, *f.*

Boulette, *f.* gałka z mięsa robiona; gałeczka, kuleczka, *f.* Fleischklöschen; Kügelchen, *n.*

Bouleux, *m.* koń mały tylko do roboty dobry, *m.*, kurzes und dickes Pferd, *n.* Karrengaul, *m.*

Boulevard, Boulevart, *m.* baszta, *f.* wał, *m.* Bollwerk, *n.* Wall, *m. fig.* obrona, *f.* przedmurze, *n.* Vormauer, *f.*

Bouleversement, *m.* zburzenie, *n.* nierząd, *m.* mięszanina, burza, *f.* zamięszanie, *n.* Umsturz, *m.* Zerstörung, Zerrüttung, *f.*

Bouleverser, *v. a.* zburzyć, wywrócić, zniszczyć, pomięszać, umsturzen, gänzlich umkehren; durch einander werfen; zu Grunde richten.

Boulier, *m.* gatunek siéci do łowienia ryb, *f.* Art Fischernetz, *n.*

Boulimie, *f.* wielki, wilczy głód, *m.* febra, *f.* Heißhunger, *m.* Freßfieber, *n.*

Boulin, *m.* gniazdo gołębie; *n.* gatunek garka, *m.* Taubennest, *n.* irdener Topf als Taubennest, *m.* Boulins, *pl. T.* sztandary do rósztowania, *m. pl.* Rüststangen, *f. pl.* trous de —, dziury w murze do rósztowania, *f. pl.* Rüstlöcher, *n. pl.*

Bouliner, *v. n.* żeglować wiatrem pobocznym, mit einem Seitenwinde segeln. *v. a. fam.* krasdź w obozie własnym, im Feldlager stehlen, mausen.

Boulineur, *m.* złodziey, co w własnym obozie kradnie, *m.* Soldat, der im Felde stiehlt, *m.*

Boulingrin, *m.* murawa, *f.* Rasenstück, *n.* (Grasplatz in einem Garten).

Boulinier, *m.* okręt wiatrem pobocznym żegluiący, płynący, *m.* Schiff, das mit einem Seitenwinde segelt, *n.*

Boulon, *m.* kół, kołek, *m.* Bolzen; Riegelnagel, *m.*

Boulonner, *v. a.* przybiiać co kołem, palem, etwas mit Bolzen befestigen.

Bouque, *f.* cieśnina, *f.* wąwóz *m.* enger Paß, *m.* enge Durchfahrt, *f.*

Bouquer, *v. a.* z musu całować, gezwungen küssen (von Pfaffen und Kindern). *n.* przymuszonym bydź do czego; przymusu co czynić; upokorzyć się, sich gezwungen [illegible] hen, etwas zu thun; zum Kreuz kriechen.

Bouquet, *m.* bukiet, bukiecik *m.* Blumenstrauß, Büschel, *m.* — de paille, wiecheć, *m.* Wisch von Stroh. *fig.* powinszowanie na imieniny w wierszach, *n.* zbiór zabawnych rzeczy, *m.* Gedicht auf einen Namenstag, *n* Sammlung artiger Geschichten ꝛc., *f.*

Bouquetier, *m.* doniczka, wazonik do kwiatków, *m.* Blumentopf, *m.*

Bouquetière, *f.* kobieta, co bukiety robi, kwiatki przedaie *f.* Strausmacherinn, Blumenverkäuferinn, *f.*

Bouquetin, *m.* kozioł dziki, *m.* Steinbock, *m.*

Bouquin, *m.* kozioł stary, zaiąc, królik samiec; starzec iurny, psotliwy; satyr; pan kot u człowieka, *m.* książka stara nie wiele warta, *f.* alter Bock; Rammler (von Hasen, Kaninchen); alter, geiler Mann Satyr; Bocksgestank, *m.*; alte schlechtes Buch, *n.* alte Scharteke, *f.* sentir le —, parken tem śmierdzieć, bockinzen, wie ein Bock stinken.

Bouquiner, *v. n. fam.* stare książki skupować, czytać łaczyć się, (o zaiącach), alte Scharteken aufsuchen, sie lesen rammeln, (von Hasen).

Bouquineur, *m.* ten, co lubi stare książki nie wiele warte czytać, co ie skupuie, der gern alte Scharteken sucht und liest.

Bouqui-

Bouquiniste, *m.* ten co staremi książkami handluie, *m.* der mit alten Büchern handelt, *m.*

Boura, *f.* materya pewna iedwabna i wełniana. *f.* Art seidener und wollener Zeug, *m.*

Bouracan, *m.* parchan, *m.* burkatela. *f.* Berkan; ziegen- oder kameelhärner Zeug, *m.*

Bouracanier, *m.* tkacz tychże materyi, *m.* Berkan- ꝛc. Fabrikant, *m.*

Bourbe, *f.* muł, szlam, kał w rzékach etc., *m.* Schlamm, Morast, *m.*

Bourbeux, euse, *a.* mulisty, kałużysty, błotnisty, morastig, schlammig.

Bourbier, *m.* błocisko, *n.* kałuża, *f.* dół błotnisty, *m.* Sumpf, Morast, *m.* Mistpfütze, *f. fig.* kłopot, *m.* sprawa zawiła, kiepska, *f.* schlimmer Handel, *m.*

Bourbillon, *m.* drdzeń wrzodu ropę sprawuiący, *m.* Eiterstock in einem Geschwüre, *m.*

Bourdaine, *f.* rodzay wierzby, *f.* Faulbaum, *m.* Beinweide, *f.*

Bourdalou, *m. on* Bourdaloue, *f.* podługowaty urynał, *m.* Art länglicher Nachtgeschirre, *n.* gatunek materyi nie bardzo drogiey, *f.* gatunek płótna, *n.* galon, *m.* albo wstążka na kapeluszu z sprzączką, *f.* Art schlechten Zeuges, *m.* buntgewirkte Leinwand; Huttresse, *f.* oder Hutband mit einer Schnalle, *n.*

Bourde, *f. fam.* łgarstwo, kłamstwo, *n.* grobe Lüge, *f.*

Bourder, *v. n. fam.* łgać, kłamać, lügen.

Bourdeur, *m.* euse, *f. fam.* łgarz, kłamca, *m.* łgarka, *f.* Lügner, *m.* —inn, *f.*

Bourdillon, *m.* dębowe drzewo na klepki, *n.* Eichenholz zu Faßdauben, *n.*

Bourdon, *m.* szerszeń; bas, *m.* piszczałki naygrubsze w organach, *f. pl.* Pilgerstab, *m.* Hummel; Drohne, *f.* Brummbaß; Regalzug in der Orgel, *m.* faux —, iednostayna muzyka, *f.* einförmige Musik, wo die Stimmen einander Sylbe für Sylbe begleiten, *f.*

Bourdonnement, *m.* bęczenie much, pszczół etc.: szemranie, *n.* gwar. *m.* Sumsen, Gesumme; Gebrumme; Gemurmel, *n.* — d'oreille, szumienie, dzwonienie w uszach, *n.* Ohrensausen, *n.*

Bourdonner, *v. n.* bęczeć o muchach etc., szemrać, mruczeć, summen, sumsen, brummen, murmeln.

Bourg, *m.* miasteczko, *n.* Marktflecken, *m.*

Bourgade, *f.* miasteczko małe, podłe. *n.* kleiner Marktflecken, *m.*

Bourgeois, *m.* mieszczanin, Bürger, *m.*

Bourgeois, oise, *a.* mieyski, bürgerlich.

Bourgeoise, *f.* mieszczanka, *f.* gatunek tulipanu, *m.* Bürgerinn; Bürgersfrau; Tulpe, *f.*

Bourgeoisie, *f.* mieszczanie, *m. pl.* Bürgerschaft, *f.* droit de —, prawo mieyskie, *n.* Bürgerrecht, *n.*

Bourgeon, *m.* latorośl, *f.* wyrostek, pączek, *m.* Knospe, Sprosse, *f. fig.* krosta na twarzy, piega, *f.* Finne im Gesichte, *f.* Bourgeons, *pl.* cienka wełna, *f.* feine oder Rupfwolle, *f.*

Bourgeonné, ée, *a.* krostawy, piegowaty, finnig im Gesichte.

Bourgeonner, *v. n.* pączki, latorośli puszczać, rozwiiać się; krostawieć, piegi na twarzy dostać, Knospen oder Sprossen treiben, ausschlagen, im Gesichte finnig werden,

Bourgmestre, *m.* burmistrz, *m.* Bürgermeister, *m.*

Bour-

Bourgogne, *m.* Burgundya, *f.* Burgund, *n.* du —, vin de —, wino burgundskie, *n.* Burgunder Wein, *m.* Bourguignon, *m.* Burgunczyk, Burgunder, *m.*

Bourguignotte, *f.* szyszak, *m.* przyłbica, *f.* Art Sturmhaube, *f.*

Bouriquet, *m.* winda, *f.* Haspel (in Bergwerken), *m.*

Bourjassotte, *f.* gatunek fig, *f.* dunkelviolette Feigensorte, *f.*

Bourlet, *v.* Bourrelet.

Bourrade, *f.* rama, *f.* kułak, *m.* Rahmen, *n.* Rippenstoß, *m. fig.* donner de bonnes bourrades *à qq.*, kułakować kogo źle się z nim obeyść, einem derbe Puffe geben.

Bourras, *m. v.* Bure.

Bourrasque, *f.* nawałność, nawalnica, *f.* wicher, *m.* płotzlicher Sturmwind, Windstoß, *m. fig.* przypadek nowy niespodziany, *m.* burza; zapalczywość, *f.* gniew, *m.* neuer heftiger Anfall; Sturm, *m.* ungestümes Auffahren, *n.*

Bourre, *f.* sierć do wypychania, natkania czego, *f.* pakuły, czop do ładunku, *m.* Füllhaar zum Ausstopfen, *n.* Pfropf auf die Ladung, *m.* Vorladung, *f. fig. fam.* materye, rzeczy w książce iakiey niepotrzebne, *f. pl.* Unnützes in Büchern, *n.* bourre-lanice, wyczoski, *pl.* Flock- oder Kratzwolle, *f.* bourre-tontice, postrzyżyny, *pl.* barwica, *f.* Scheerwolle, *f.* bourre de soie, wyczoski iedwabne, *pl.* Flockseide, *f.*

Bourreau, *m.* hycel; kat, *m.* Henker, Scharfrichter, Nachrichter, *m. fig.* okrutnik, tyran, morderca, *m.* Henker, Peiniger, *m.*

Bourrée, *f.* wiązka drew, chrostu, *f.* taniec pewny, *m.* Reißbund, Bund Reißig, *n.* Art Tanz, *m.*

Bourreler, *v. a.* gryźć, trapić męczyć, katować, martern quälen, (besonders vom Gewissen).

Bourrelet, Bourlet, *m.* gurt wypchany, *m.* czapka wypchana, *f.* burlet, burlecik *m.* kółko, *n.* wieniec sierci wytkany na głowę do noszenia ciężarów; wypukłość guz na drzewie około szczepu; pierścień, *m.* obwód uścia u działa, *n.* lina grubo do obwinienia masztów, *f.* chomąto, *n.* zły fałd w sukni, *m.* nabrzmiałość puchlina w bokach na puchlinę chorującego, *f.* ausgestopfte Wulst, *f.* Fallhut; Tragrine (auf den Kopf); Ring über den Pfropfreis; Ring um die Mündung einer Kanone, Kopf derselben, *m.* dickes Geflecht von Taken und Schnüren um die Masten in einem Seegefechte. Kummet, *n.*; falsche Falte in Tuche; Geschwulst um die Lenden der Wassersüchtigen, *f.*

Bourrelier, *m.* chomontarz, co chomąta robi, *m.* Kummetmacher, *m.*

Bourrelle, *f.* katowa, *f.* des Henkers Weib, *n. fig. fam.* katówka, tyranka, okrutnica, *f.* Henkerinn, Rabenmutter, *f.*

Bourrer, *v. a.* natkać, napychać sierć w co, siercią co; wbić czop, *m.* zatykadło, *n.* na ładunek, mit Haaren ausstopfen; den Pfropf auf die Ladung setzen, *fig.* kułaki dawać, wytrzepać, wybić; okrzyknąć, ogłuszyć kogo; den abprügeln, Rippenstöße geben; stark zu Leibe gehen, wacker zusetzen (im Disputiren).

Bourriche, *f.* gatunek koszów bez uszka, *m.* Art Korb ohne Henkel, *m.*

Bourriers, *m. pl.* plewy, *pl.* Spreu, *f.*

Bourrique, *f.* osieł. *m.* oślica; szkapa, *f.* Esel, *m.* —inn; Schindmähre, *f.*

Bourriquet, *m.* osiełek, *m.* Eselchen, *n.*

Bourru, ue, *a.* dziwaczny, dziwny, murrisch, eigensinnig; wunderlich; ungleich, rauh.

Bourrault, *m.* rodzay wierzby, *f.* Art Weiden, *f.*

Bourse, *f.* worek, *m.* sakiewka; giełda, bursa, *f.* dom, do którego się kupcy zchodzą; kiesa, to iest 500 talarów lewkowych w Turczech; worek do włosów; bursa, konwikt na akademiach, *m.* mieysce w takim konwikcie, *n.* sieć na króliki, zaiące, *f.* woreczek, w którym się żółć zamyka, *m.* łupina, łuszczka ziarnka, *f.* puzdro do korporału, aparatu ołtarzowego, *n.* Beutel, *m.* Börse; Börse der Kaufleute; *f.* in der Türkey, Beutel, *m.* (eine Summe von 500 Löwenthalern); Haarbeutel, *m.* Stipendienkasse, *f.* Stipendium, *n.* Freytisch, *m.* Kaninchennetz, *n.*; Blase der Galle, *f.*; Balg, *m.*; Hülse der Saamenkörner, *f.*; Futteral des Altartuches, *n.*; Bourses, *pl.* moszny *m. pl.* kieszenie u siodła, Hodensack, *m.* Satteltaschen, *f. pl.*

Bourseron, *v.* Boursoni.

Boursier, *m.* rękawicznik, zamesznik; student ubogi, co ma z konwiktu wyżywienie; szafarz, syndyk w klasztorach; podskarbi, skarbnik (w Szwaycaryi), *m.* Beutler, Säckler, Täschner, *m.* Stipendiat, Convictorist; Pfennigmeister (in Klöstern); Schatzmeister (in der Schweiz), *m.*

Boursiller, *v. n.* składać się, złożyć się z kim na co, beysteuern, Geld zusammen schießen.

Boursin, *v.* Bousin.

Bourson, *m.* kieszonka, *f.* Hosentasche, Uhrtasche, *f.*

Bourso flé, ée, *a.* opuchły, aufgeschwollen, aufgedunsen. *fig.* nadęty, aufgeblasen, schwülstig.

Boursouflement, *m.* nadymanie, opuchnienie, *n.* Aufblasen, *n.*

Boursoufler, *v. a.* nadymać, opuchłym czynić, aufblasen, aufschwellen machen (die Backen ꝛc.).

Bouse, *ou* Bouze, *f.* gnóy od bydła rogatego, *m.* Kuhmist, Ochsenmist, *m.*

Bousillage, *m.* polepa, oblepa; lepianka, *f.* Klebwerk, *n.* Lehmwand, *f. fig.* partactwo, *n.* licha robota, *f.* Pfuscherey, *f.*

Bousiller, *v. a.* mur lepić ze słomy i gliny; fuszerować, po gałgańsku robić, mit Stroh und Lehm mauern; pfuschen, schlechte Arbeit machen.

Bousilleur, *m.* lepiarz, *m.* Lehmklecker, *m. fig.* partacz, robotnik pisarz etc. mizerny, *m.* Pfuscher, Sudler, *m.*

Bousin, *ou* Boursin, *m.* skorupa niedoźrzała na kamieniu łamanym, *f.* weiche verwitterte Erdkruste an Bruchsteinen, *f.*

Boussole, *f.* kompas morski, *m.* igła magnesowa, *f.* Seekompaß, *m.* Magnetnadel desselben, *f. fig.* przewodnik, *m.* Wegweiser, Führer, *m.*

Boustrophédon, *m.* pisanie od prawey ręki do lewey, a od lewey do prawey, *n.* Schreiben von der Rechten zur Linken, und wieder zurück, *n.*

Bout, *m.* koniec; ostatek; kawałek, kawałeczek, *m.* sztuczka czego; brodawka na piersiach; okówka, skówka, *f.* obicie na końcu rzeczy iakiey, *n.* przyprawiony płatek, *m.* przyszyta łata na końcu,

końcu rzeczy, *f.* puklerzyk, *m.* wypukłość. róża mała na sprzączce, *f.* Ende, *n.*; Spitze, *f.*; Zipfel, *m.*; Ecke, *f.*; Stückchen, Restchen, Endchen, *n.*; Brustwarze, *f.*; Beschläge an dem Ende eines Dinges, *n.*; lederner Flickfleck, *m.*; Plättchen am Ende der Schnalle eines Degengehenkes, *n.*; — d'or, d'argent sztaba srebra, złota, *f. T.* Gold-, Silberstange zum Drathziehen, *f.* — de l'an, rocznica, *f.* anniversarz, *m.* jährliche Seelenmesse für einen Verstorbenen, *f.* — d'un sermon, zakończenie kazania, Schluß einer Predigt, *m.* être à —, zginąć, nie wiedzieć, nie umieć, módz sobie iuż poradzić. pomódz, sich nicht mehr zu helfen wissen, fertig seyn. venir à —, (*de qc.*) zakończyć, przyyść do końca czego, dokonać, seinen Zweck erreichen; mit etwas zu Stande kommen, fertig werden. pousser (*qq. à* —), do ostatniego stopnia przywieśdź, przymusić kogo, einen aufs äußerste treiben. mettre la patience de *qq.* à —, do niecierpliwości przyprowadzić kogo, jemandes Geduld erschöpfen. tirer à — portant, w sam cel, w same serce strzelać, nie uchybić, einen gewissen Schuß thun. au bout du compte, *ad.* wszystko dobrze rozważywszy, endlich, am Ende, alles wohl erwogen.

Boutade, *f.* dzika myśl, *f.* dziwne uroienie, *n.* koncept dziwny, *m.* popędliwość umysłu, porywczość, *f.* schneller wunderlicher Einfall, *m.* Laune, *f.* par boutades, podług upodobania, nach Laune, stoßweise.

Boutarque, *f.* ikra rybia solona i przyprawiona octem, *f.* gesalzener und in Essig eingemachter Fischrogen, *m.*

Boute, *f.* stągiew na okrętach od wody do picia, *f.* Butte, Tonne zum Trinkwasser auf Schiffen, *f.*

Bouté, ee, *a.* prostonogi, (o koniu), geradbeinig vom Knie bis an die Krone, (von Pferden).

Boute-en-train, *m.* wabik, ptak, któren drugie ptaki do śpiewania zachęca, *m.* Sangvogel, der andere zum Singen aufmuntert, *m. fig.* człek drugich rozweselaiący, do roboty zachęcaiący, *m.* Aufmunterer zum Lustigseyn, zum Arbeiten, *m.*

Boute-feu, *m.* podpalacz; buntownik; puszkarz, *m.* Mordbrenner, Aufwiegler, Constabler, *m.* Zündruthe, *f. T.*

Boute-hors, *m.* gra dziecinna; niemasz tutay sitka, *f.* Kämmerchenspiel, *n.* Ladebaum, *m. fig. fam.* szczebietliwość, wielomowność, *f.* Fertigkeit im Reden, *f.*

Bouteille, *f.* butelka; butelka czego; bańka, *f.* bąbel na wodzie, *m.* Flasche; Flasche voll; Wasserblase, *f.*

Bouteillier. *v.* Boutillier.

Bouter, *v. a.* położyć, postawić, legen, stellen. — à l'eau, okręt wyprowadzić z portu, ein Schiff aus dem Hafen bringen. — à large. wypłynąć na morze. in See laufen. — *n.* tracić tęgość. zähe werden.

Boute-selle, *m.* trąbienie do wsiadania na koń, Zeichen mit der Trompete zum Aufsitzen, *n.*

Boute-tout-cuire, *m. fam.* arcyrozrzutuy człowiek, marnotrawca. *m.* Erzverschwender, *m.*

Boutillier, *m.* grand —, podczaszy koronny, *m.* Kronoberschenk, *m.*

Boutique, *f.* sklep, kram, *m.* buda, *f.* warsztat; sadz na czołnie, *m.* Bude, *f.* Kramladen, Laden; Kram, *m.* Fischkasten in einem Fahrzeuge, *m.* ouvrir —, zacząć działać, zu handeln anfangen. fermer —, przestać działać, aufhören zu handeln.

Boutiquier, *m.* kramarz, *m.* Ladenbesitzer, Krämer, *m.*

Bouton, *m.* pączek; guzik, *m.* gałka, *f.* Knospe, *f.* Knopf, *m. fig.* krosta na twarzy, krosty małe na ciele, Finne, *f.* Hitzblätterchen auf der Haut, *n. pl.* — de feu, żegadło, kauteryum, żelazo do palenia, *n. T.* Brenneisen der Wundärzte, *n.*

Boutonné, ée, *p. et a.* zapięty, zugeknöpft. *fig.* krostowaty; nieotwarty, skryty, sinnig; geheimnißvoll, verschlossen.

Boutonner, *v. n.* pączki puszczać, Knospen treiben, ausschlagen. — *a.* na guzik, guzikiem zapiąć, zuknöpfen.

Boutonnerie, *f.* towary, (*m. pl.*) rzemiesło guzikarskie, *n.* Knopfmacherwaare, *f.* —handwerk, *n.*

Boutonnier, *m.* guzikarz, *m.* Knopfmacher, *m.*

Boutonnière, *f.* dziura do zapinania guzika, *f.* Knopfloch, *n.*

Bouts-rimés, *m. pl.* kadencye na pewną materyę podane, *f.* vorgeschriebene Reimsylben, *f.*

Bout-saigneux, *m.* gardłokrwią zbroczone bydlęcia zarzniętego, *n.* blutiger Theil vom Halsstücke eines Hammels ꝛc., *m.*

Bouture, *f.* latorośl do sadzenia; wyrostek u drzewa, *m.* Steckreis, *n.* Ableger, Schößling, *m.*

Bouverie, *f.* wołownia, *f.* Ochsenstall, *m.*

Bouvier, *m.* ière, *f.* pastuch, pasterz wołów, wołopas, wolarz, *m.* Ochsentreiber, Ochsenhirt, *m.* —inn, *f. fig.* grubianin, grubian, *m.* grober Lümmel, *m.*

Bouvillon, *m.* ciołek, *m.* junger Ochs, *m.*

Bouvreuil, *m.* gil, *m.* Dompfaffe, Blutfinke, Gimpel, *m.*

Boyau, *m.* kiszka, *f.* ielito, *n.* Darm, *m. fig.* miasto, (*n.*) wieś ciasna i długa, *f.* langer und schmaler Ort, *m.*

Boyautier, *m.* rzemieślnik, co strony muzyczne robi; przędnie, *m.* Darmsaitenmacher, —händler, *m.*

Bracelet, *m.* manela, *f.* bracelet, *m.* Armband, *n.*

Brachet, *v.* Braque.

Brachial, *a.* rękowy, do ręki należący, zum Arme gehörig.

Brachio; *m.* niedźwiedź młody; niedźwiadek, *m.* Junge eines Bären, *n.*

Bracmane, Bramine, Bramin, Brami, *m.* Bramine, (indianischer Philosoph oder Priester), *m.*

Braconner, *v. a.* ukradkiem, bez pozwolenia po cudzych lasach polować, heimlich im fremden Gehege jagen.

Braconnier, *m.* ukradkiem poluiący; myśliwy, co wiele zwierzyny zabiia, *m.* Wildschütze, Wilddieb, *m.* der viel Wild ohne Unterschied wegschießt.

Bractéole, *f.* blaszka złota, *f.* Goldplättchen, *n.*

Braguer, *v. n.* wesoło żyć; chełpić się, wychwalać się, lustig leben; aufschneiden, prahlen.

Brai, *m.* smoła do dychtowania okrętów, *f.* Schiffstheer, *m.*

Braie, *f.* pieluchy, *pl.* Windel, *f.* Stopflappen, *m.* Braies, *pl.* spodnie, portki, *pl.* (przedtym), (ehemals) Hosen, *f. pl.* sortir les braies nettes, wywinąć się, szczęśliwie się wydobydź z czego, sich glücklich aus einer schlimmen Sache ziehen.

Braillard,

Braillard, arde, Brailleur, euse, *a. et m. et f.* krzykliwy, wrzaskliwy, wrzeszczący, laut schreyend; Schreyer, *m.* —inn, *f.*

Brailler, *v. n.* wrzeszczeć, laut schreyen, plärren. pleść trzy po trzy, viel unnützes Zeug reden. — *a.* śledzie solić i łopatką przewracać. Heringe einsalzen und mit der Schaufel umwenden.

*Braire, *v. n.* krzyczeć, iak osieł, wie ein Esel schreyen.

Braise, *f.* żar, węgle żywe, żarzyste, *pl.* zapał, *m.* Gluth, glühende Kohle, *f.* u. *fig.*

*Braisier, *m.* skrzynia, *f.* kocioł u piekarzów, w który węgle wygasłe sypią, *m.* Kohlenkasten der Bäcker, *m.*

Braisière, *f.* kocioł, w którym piekarz zarzyste węgłe wygasza, *m.* Gluthkessel, *m.* Gefäß der Bäcker zum Kohlendämpfen, *n.*

Bramer, *v. n.* krzyczeć, iak ieleń, wie ein Hirsch schreyen.

Bramine, *v.* Bracmane.

Bran, *m.* gnóy człowieczy, *m.* gówno, *n.* Menschenkoth, *m.*

Bran, *i.* fe! pfuy!

Brancades, *f. pl.* łańcuchy na galerach, *m. pl.* Galeerensklavenketten, *f. pl.*

Brancard, *m.* lektyka, *f.* dyszel, *m.* nosidło, *n.* lektyka dla chorych, *f.* Tragbahre, *f.* Tragsessel, *m.* Krankensänfte, *f.*; Schwangbaum einer Kutsche; Steinkarren, *m.*

Brancardier, *m.* ten, co lektykę nosi, tragarz *m.* Sänftenträger, Brancardführer, *m.*

Branchage, *m.* gałęzie na drzewie, *f. pl.* Astwerk eines Baumes, *n.*

Branche, *f.* gałąź, *f.* Ast, Zweig, *m. fig.* linia rodu poboczna; żyła z większey wychodząca, *f.* Nebenlinie eines Stammes, *f.* Adernast, *m.* — de commerce, g tunek handlu, *m.* Handlungszweig, *m.*

Branches, *f. pl.* rogi ielenie, na których są sęki, *pl.* drążek żelazny u uzdeczki, *n.* połowa nożyczek, *f.* pręt, *m.* ramię, *n.* rękoieści u trag, *f.* Stangen des Hirschgeweihes, an einem Pferdegebisse ꝛc.; Blätter oder Arme an einer Scheere ꝛc. Reffstöcke, *m. pl.*

Brancher, *v, a.* obwiesić kogo na gałęzi, an einen Ast aufhängen. — *n.* siedzieć na gałęzi, auf einem Aste oder Zweige sitzen, (von Vögeln).

Branchettes, *f. pl.* gatunek podłych korałów, *m* eine schlechte Gattung Korallen, *f.*

Branchier, *a. m.* oiseau —, gałęźnik, *m.* Aestling, junger Raubvogel, *m*

Branchies, *f. pl.* skrzele, *f. pl.* Kiemen, *f. pl.* Fischohren, *n. pl.*

Branchu, e, *a.* gałęzisty, ąstig.

Brande, *f.* krzaki, *m. pl.* Kleines Staudenwerk auf den Heiden, *n.* pola, na których tylko krzaki rosną; zarośla, *n. pl.* Heide, *f.*

Brandebourg, *m.* Margrabstwo Brandeburskie, *n.* Brandeburgia, *f.* Mark Brandenburg, *f.* gatunek surduta, płaszcza; galon, *m.* Art Ueberrock, *m.* Borte, *f.*

Brandebourgeois, *a. et m.* oise, *f.* Brandeburczyk, *m.* Brandeburski, *a.* brandenburgisch, Brandenburger, *m.* rin, *f.*

Branderie, *f.* gorzelnia, *f.* Brandweinbrennerey in Holland, *f.*

Brandevin, *m. fam.* gorzałka, wódka, *f.* Brandwein, *m.*

Brandevinier, *m.* ière, *f. fam.* winiarz, gorzelnik, co wódkę pali, pędzi, przedaie, *m.* Brandweinbrenner, — verkäufer, (bey den Armeen), *m.* —inn) *f.*

Brandillement, *m.* kołysanie się, *n.* Schaukeln, Schwingen, *n.*

Brandiller, *v. a.* kołysać, schaukeln, schwingen, schlenkern. se, *r.* się, sich schaukeln. — les bras, machać rękami, mit den Armen schlenkern. — les jambes, dryndać nogami; taczać się, mit den Füßen baumeln.

brandilloire, *f.* kołyska, chustawka, *f.* Schaukel, *f.*

Brandon, *m.* słoma, (*f.*) łuczywo do świecenia, *n.* Stroh-, Holzfackel, Fackel, *f.*

Branlant, ante, *a.* kołysaiący się, ruszaiący się, wackelnd.

Branle, *m.* kołysanie, ruszanie, trzęsienie, chwianie, *n. n.* Schwanken, Wanken, *n.* Schwung, *m. fig.* niepewność. *f.* powątpiewanie, wachanie się, *n.* ochota do czego, *f.* taniec, w którym wkoło tańcuią, *m.* pierwsza para w tańcu; mata do zawieszania, *f.* Ungewißheit; Lust zu etwas, *f.* Rundtanz, Vorreihen, *m.* Hangematte, *f.* donner le branle *à qq.*; poruszyć kogo, rozruchać go, einen in Bewegung setzen. donner le branle à une affaire, rozpocząć rzecz iaką, trudnić się nią, eine Sache in Gang bringen, sie betreiben.

Branlement, *m.* kołysanie się, chwianie się, trzęsienie, *n.* Wackeln, Schütteln, Schwanken, *n.*

Branle-queue, *v.* Hochequeue.

Branler, *v. a.* kołysać, kiwać, trząsać, schütteln, schlenkern, schwenken. *v. n.* ruszać się, kiwać się, chwiać się; ruszyć się z mieysca, ustąpić, wackeln, weichen, wanken. *fig.* powątpiewać, wahać się, chwiać się, zweifelhaft seyn.

Branloire, *f.* kołyska; deska do kołysania, *f.* Schaukelbret, *n.* Schaukel, *f.*

Braque, *m. et f.* ogar, *m.* Brack, Art Spürhund, *m.*

Braquement, *m.* kierowanie, nawracanie woza dyszlem; rychtowanie dział, *n.* Lenken, Richten nach einer Seite hin, *n.*

Braquer, *v. a.* kierować, nawrócić wóz; rychtować działo, lenken; richten, (besonders Kanonen).

Braques, *f. pl.* nożyce u raka, *pl.* Krebsscheeren, *f. pl.*

Bras, *m.* ręka aż do ramienia, *f.* ramię, poręcze u krzesła; ramię u różnych rzeczy, *n.* koniec, *m.* lustro, *n.* odnoga morska, rzeczna, *f.* przednia noga końska; nożyce u raka, kleszcze; płetwy wielorybie, *pl.* der Arm, d. i. der Theil des Körpers von der Hand bis zur Achsel; Arm an einem Stuhle; Wandleuchter; Arm eines Flusses; Vorderfuß der Pferde, *m.*; Krebsscheere; Floßfeder des Wallfisches, *f. fig.* moc, pomoc, obrona: waleczność, odwaga. *f.* Macht, Gewalt, Tapferkeit, *f.* Bras, *pl.* wyrostek kręcony u melonów etc., Ranken einiger Pflanzen, *f. pl.* à bras, *ad.* rękoma, mit den Händen. à tour de bras, *ad.* z naywiększą usilnością, aus allen Leibeskräften. avoir qc. sur les —, mieć za sobą, na karku, etwas auf dem Halse haben. demeurer les — croisés, próżnować, baraszkować, ręce złożyć, składać, die Hände in den Schooß legen, müßig gehen.

Braser, *v. a.* lutować przy węglach, bey Kohlen löthen.

Brasier, *m.* żar, *m*, łaierka do węglów, *f* Gluth, Kohlengluth; Gluthpfanne, *f. fig.* zapał, płomień miłości, *m.* Liebesgluth, *f.*

Brasiller, *v. a.* smażyć na rószcie, auf Kohlen ein wenig rösten. *v. n.* świecić się, czerwonawy wydawać blask. (o mo-

rzu), einen Feuerschein von sich geben, (vom Meere).

Brassage, *m.* część srebra etc., co się mincarzowi należy, *f.* Schlagschatz, *m.* Münzgebühr, *f.*

Brassard, *m.* naramienica, *f.* naramiennik, *m.* Armschiene, *f.* Armstück, *n.* Ballonstaucher, *m.*

Brasse, *f.* sążeń; miara włoska, *f.* Klafter, *f.* italienisches Ellenmaaß, *n.*

Brassée, *f.* naręcze czego, Armvoll, *m.*

Brasser, *v. a.* mieszać, zamięszać, piwo warzyć, stark umrühren, durcheinander rühren; Bier brauen. *fig.* — une trahison; uknować zdradę, eine Verrätherey anspinnen.

Brasserie, *f.* browar *m.* browarnia, *f.* Bierbrauerey, *f.* Brauhaus, *n.*

Brasseur, *m.* euse, *f.* piwowar, *m* rka, *f.* Bierbrauer, *m.* —inn, *f.*

Brassicourt, *a. et m.* koń od natury krzywonogi, *m.* Pferd mit natürlich gebogenen Vorderschenkeln, *n.*

Brassières *f. pl.* kamizeleczka, *f.* Wämschen, Nachtjäckchen, Brustlätzchen, *n.*

Brassin, *m.* kadź, *f.* war piwa, *m.* Braupfanne, *f.* Braukessel, *m.* Gebräude, *n.*

Bravache, *m.* samochwał, chełpliwiec, *m.* Großprahler, *m.*

Bravade, *m.* zuchwałość, groźba, chełpliwość, *f.* Trotzbieten, Hohnsprechen, *n.*; Prahlerey, *f.*

Brave, *a.* odważny, mężny, waleczny; poczciwy, tapfer, wacker, beherzt; brav, rechtschaffen, ehrlich. *fam.* ustrojony, stattlich geputzt. — *m.* człowiek odważny; furyat, brawura, śmiałek, *m.* tapferer Mann; Schläger, Raufer, Waghals, Renommist, *m.* un faux —, samochwał, chełpliwiec, *m.* ein Prahlhans, *m.*

Bravement, *ad.* odważnie, mężnie; łepsko, wyśmienicie, herzhaft, tapfer, brav, vortrefflich.

Braver, *v. a.* (*qq.*) zuchwalić się na kogo, urągać się komu, einem trotzen, trotzig begegnen. (*qc.*) pogardzać czém; nie stać, nie dbać o co, etwas verachten. braver la mort, gardzić śmiercią, dem Tode trotzen.

Braverie, *f. fam.* suknie bogate, drogie, *f. pl.* zbytek w tym, *m.* Kleiderpracht, Prahlerey mit Kleidern, *f.*

Bravoure, *f.* męstwo, *v.* odwaga, *f.* Tapferkeit, Herzhaftigkeit, *f.* Bravoures, *pl.* czyny dzielne, *m.* dzieła rycerskie, albo bohatyrskie, *n.* Heldenthaten, *f. pl.*

Brayer, *m.* pasek, którego używaią rupturę maiący, *m.* Bruchband, *n.* Fahnengürtel, *m.*

Brayer, *v. a.* mazią smarować, theeren, mit Theer bestreichen.

Brayette, *f.* rozpór u spodni, *m.* Hosenschlitz, *m.*

Bréane. *f.* gatunek płótna, *n.* Art Leinwand in der Normandie, *f.*

Bréant, *m.* klesk, grabołusk, *m.* Kernbeißer, Goldammer, *m.*

Brébiage, *m. fam.* cło od owiec, *n.* Schaafzoll, *m.*

Brebis, *f.* owca, *f.* Schaaf, *n.*

Bréche, *f.* rysa, rozwalina muru; wału; dziura. *f.* szczerb, *m.* Bruch, Riß, Wallbruch, *m.* Bresche; Oeffnung; Scharte; Lücke, *f. fig.* uszczerbek, *m.* utrata, *f.* umnieyszenie, *n.* Schaden, Nachtheil, Abbruch, *m.*

Brèche-dent, *a.* szczerbaty, zahulúckig.

Brechet, *m.* kość mostkowa, *f.* dołek na piersiach, *m.* Brustbein, *n.* Herzgrube, *f.*

Bredi — breda, *ad. fam.* iak nayprędzéy, szybko, w prędkości, in aller Eil, in Geschwindigkeit.

Bredouillement, *m.* zaiąkiwanie się, *n.* Stammeln, Stottern, *n.*

Bredouiller, *v. n. et a.* zaiąkiwać się, iąkać się, stammeln, stottern; herstottern.

Bredouilleur, *m.* euse, *f.* iąkacz, *m.* Stotterer, Stammler, *m.* — inn, *f.*

Bref, *m. T.* brewe papieskie, *n.* kalendarz kościelny, paszport, *m.* pàpstliches Schreiben, Breve, *n.* kleiner Kirchenkalender; Paß, *m.*

Bref, brève, *a.* krótki, kurz, klein.

Bref, *ad. fam.* krótko, iednym słowem, endlich, kurz. parler bref, prędko mówić, sehr schnell reden. en —, wkrótce, iednym słowem, kurz.

Brehaigné, *a. f.* niepłodny, (osobliwie o zwierzętach), unfruchtbar, (besonders von Thieren).

Brelan, *m.* gra pewna w karty, *f.* Trischàck oder Krimpenspiel, *n. fam.* szulernia, *f.* Spielhaus, *n.*

Brelander, *v. n.* ustawicznie grać w karty, w kostki; szulerować, stets Karten spielen, in Spielhäusern liegen.

Brelandier, *m.* ière, *f.* szuler, gracz, kostera, *m.* Erzspieler, *m.* —inn, *f.*

Brelandinier, *m.* ière, *f.* kramarz, co budę tylko ma, *m.* Standkrämer, *m.* —inn, *f.*

Breloque, *f.* fraszka, *f.* ozdóbka, *f.* artige, zierliche Kleinigkeit, *f.*

Breluche, *f.* drogiet z wełny i ze lnu, *m.* Art Droguet, halbwollener Zeug, *m.*

Brème, *f.* leszcz, *m.* Brassen, *m.*

Breneux, euse, *a.* gównem zwalany człowieczym. zgnoiony, mit Menschenkoth besudelt, beschmutzt.

Brésil, *m.* Brazylia; brezylia, *f.* Brasilien; Brasilienholz, *n.*

Brésiller, *v. a.* na trociny potrzeć, porąbać; brezylia farbować, zerbröckeln; mit Brasilienholz färben.

Breslau, *m.* Wrocław, *m.* Breslau, *n.*

Breste, *f.* rózga lepem napuszczona na ptaki, *f.* Leimruthe, *f.*

Bretagne, *f.* Bretania, *f.* Bretagne, *f.* Grande-Bretagne, *f.* Wielka Bretania, *f.* Großbrittannien, *n.* Breton, *m.* Bretańczyk, einer aus Bretagne, Britte, *m.*

Brétailler, *v. n.* ustawicznie się bić, szamotać się, öfters fechten, sich gern raufen.

Brétailleur, *m.* zawadyak, iunak, szermierz, *m.* der sich gern im Fechten übt; Raufer, *m.*

Bretauder, *v. a.* uszy koniowi urznąć; za krótko albo nie równo włosy obstrzyć, (einem Pferde) die Ohren stutzen; (die Haare) kurz abschneiden; nie równo sukno postrzydz, (Tuch) ungleich scheeren.

Bretelle, *f.* pas tragarski, *m.* Tragband, *n.* Gurtriemen, *m.* Bretelles, *pl.* szleyki, *pl.* poduszka na piersiach z pasamannika, *f.* Hosenträger, *m.* Brustkissen des Bortenwirkers, *n.*

Breton, *m.* biała muszla do okładania ścian w grotach, *f.* weiße Muschel zu Grottenwerk, *f.*

Brette, *f.* szpada długa i széroka, *f.* breiter langer Raufdegen, Hieber, *m.*

Bretté, ée, *a* zębaty, zackig.

Bretteler ou bretter, *v. a.* piłką obrabiać, berappen, mit einem zackigen Instrumente bearbeiten.

Bretteur, *m.* napaśnik, napaśnik; zwadźca, kłótnik; junak, *m.* Rauser, Zänker, Renommist, *m.*

Breture, *f.* ząbkowatość, *f.* zęby u różnych instrumentów, *m.* karby, kreski na robocie sznicerskiey, *pl.* Zacken, Zähne an Werkzeugen; Zackenstriche, *m. pl.*

Breulet, *m.* potrzask, *m.* sidło na ptaki, *n.* Sprenkel, *m.*

Breuvage, *m.* trunck, napóy; dekokt dla bydlęcia chorego, *m.* Getränk, *n.* Trank; Arzneytrank für krankes Vieh, *m.*

Brevet, *m.* patent, m. diploma, *n.* list frochtowy, *m.* Patent, Diplom, *n.*; Gnadenbrief; Frachtschein eines Schiffers, *m.* — d'apprentissage, kontrakt o terminowanie z rzemieślnikiem zawarty; list świadeczny, że chłopiec terminował u rzemieślnika, *m.* Lehrkontrakt, Lehrbrief, *m.*

Brevetaire, *m.* ten, co list od króla na urząd, godność kościelną otrzymał, der einen Gnadenbrief wegen einer geistlichen Pfründe erhalten hat.

Breveter, *v. a.* list komu na urząd etc. dać, nadać, ein Patent zu einem Amte ꝛc. ertheilen.

Bréviaire, *m.* brewiarz, *m.* Brevier, *n.*

Bribe, *f. fam.* kawał, *m.* sztuka wielka chleba, *f.* groſses Stück Brod, *n.* Bribes, *pl.* niedoiadki; okruchy, *pl.* Brocken, *m. pl.*

Bricole, *f. I.* rzemień do wstrzymania ogara, *m.* odbijanie się, odskoczenie piłki etc. od czego, *n.* Sprungriemen; Widersprung, Ruckprall des Balles ꝛc., *m. fig.* donner une — (*à qq.*), łgać, zmyślać przed kim, einen mit Lügen berichten. de *ou* par bricole, wykrętami, przeskokami; durch Umwege. Bricoles, *pl.* pasy, rzemienne tragarskie, *m. pl.* gatunek sieci, *f.* lederne Tragriemen, *m. pl.* Art Jägernetz, *n.*

Bricoler, *v. n.* odbijać, zurück prallen machen. *fig.* wykręcać się, wykrętami wymówkami narabiać, Ausflüchte suchen.

Bride, *f.* uzda, uzdeczka, *f.* cugiel, *m.* Zaum, Zügel, *m. T.* kłamerka na końcu dziurki do guzika etc., *m.* tasiemka wstążka do podwiązania pod brodą u czapki kapelusza etc., *f.* Riegel an den Knopflöchern ꝛc., *m.* Band zum Zubinden der Haube oder Mütze, *n.* à toute —, à — abattue, *ad.* czwałem; z popuszczonemi cuglami, mit verhängtem Zügel, spornstreichs. lâcher la bride *à qq.*, dadź komu zupełną wolność, jemandem alle Freyheit, allen Willen lassen.

Brider, *v. a.* obuzdać; mocno zawiązać; ściskać, uciskać, ścisło na kim leżeć, zäumen; fest zubinden; zu fest anliegen. *fig.* wstrzymywać, hamować, einschränken. Oison bridé, *fig.* gołowąs, *m.* gęś, *f.* Maulaffe, *m.* dumme Gans, *f.*

Bridoir, *m.* wstążka do podwiązania czepka, *f.* Nachthaubenband, *n.*

Bridon, *m.* uzdeczka na młode konie; strefa płótna u welona zakonnic, *f.* Trense, *f.* Kinntuch am Nonnenschleyer, *n.*

Brief, ève, *a.* krotki, krótkotrwały; kurz, von kurzer Dauer.

Brièvement, *ad.* krótko, krótkiemi słowy, kurz, kürzlich.

Brièveté, *f.* krótkość, *f.* Kürze, kurze Dauer, *f.*

Brifer, *v. a. fam.* pożerać, połykać, pochłonąć, gierig essen, fressen.

Brifeur, *m.* euse, *f. fam.* żarłok, *m.* Fresser, *m.* —inn, *f.* Vielfraß, *m.*

Brigade, *f. T.* brygada, *f.* pułk, *m.* Brigade, *f.* Ein Corps aus etlichen Bataillons, oder auch ein Theil einer Kompagnie.

Brigadier, *m. T.* brygadyer, *m.* dowodzący brygadą, Brigadier, der eine Brigade kommandirt, *m.*

Brigand, *m.* zbóyca, rozbóynik, zdzierca, łupieżca, *m.* Straßenräuber; Gelderpresser; Räuber, *m.*

Brigandage, *m.* rozbóy, *m.* rozbijanie; zdzierstwo; łupiestwo, *n.* Straßenräuberey; Erpressung, *f.*

Brigandeau, *m. fam.* rozbóyniczek, rabuś, *m.* kleiner Räuber, *m.*

Brigander, *v. n.* rozbijać na drodze, Straßenraub treiben, rauben.

Brigandine, *f.* kirys, *m.* Art Panzer, *m.*

Brigantin, *m.* brygantyna, okręt lekki woienny, Brigantine, *f.* (leichtes Kaperschiff).

Brigide, Brigitte, *f.* Brygita, Brigitta, *f.* (Name).

Brignole, *f.* gatunek śliwek, *f.* Prunelle, *f.*

Brigue, *f.* zachodzenie, zabieganie koło czego, dopinanie się czego przez osoby na to wysłane, *n.* fakcya, partya, *f.* eifriges Anhalten, Bewerben durch andere, *n.*; Cabale; Partey, *f.*

Briguer, *v. a.* piąć się do czego, wdzierać się do czego, sich um etwas eifrig bewerben.

Brigueur, *m.* ten co sie o co usilnie stara, der nach etwas begierig strebt.

Brillant, ante, *a.* błyszczący się, lśniący się, świecący się, glänzend, schimmernd, funkelnd. *fig.* żywy, wesoły; roztropny, lebhaft; aufgeräumt.

Brillant, *m.* blask, *m.* dyament rznięty, brylant, *m.* Glanz; Rautendiamant, Brillant, *m. fig.* żywość; roztropność, bystrość rozumu, *f.* Lebhaftigkeit, *f.*

Brillanté, ée, *p. et a.* świecący się, błyszczący się, glänzend, *fig.* pełen fałszywego blasku, voll falschen Glanzes.

Brillanter, *v. a.* szlifować brylanty. brillantiren. *fig.* błyszczeć, glänzen, einen äußeren Glanz geben.

Briller, *v. n.* świecić się, błyszczeć się, lśnić się, glänzen, funkeln, schimmern. blinken. *fig.* wspaniale się okazywać, celować, przewyższać, glänzen.

Brimbale, *f.* rękoieść u pompy, Pumpenschwengel, *m.*

Brimbaler, *v. a. fam.* nieprzystoynie kiwać nogami etc.; brząkać, dzwonić, womit schaukeln, klimpern, klingeln.

Brimborions, *m. pl. fam.* fraszki, *f. pl.* Kleinigkeiten, Lumpereyen, *f. pl.*

Brin, *m.* wyrostek, prątek, kieł, *m.* ziarnko, zdziebło, *n.* odrobinka, *f.* trochę; wzrost drzewa, *m.* Halm, Stengel, *m.* Stückchen, Hälmchen, Sprößchen, Bischen, Körnchen, Splitterchen, Faserchen, *n.* Wuchs, Schuß, Stamm, *m.* Brin-à-brin, *ad.* po trosze; po kawałeczku; iedno po drugim, stückchenweise. Brin d'estoc, laska, na którey opiera się przeskakuiący przez rów, *f.* Springstock, *m.* Brin de bois; prosty pień drzewa, *m.* gerader Baumstamm, *m.* il n'y en a pas un brin, wcale tu nic z tego nie ma, es ist nicht das mindeste davon da.

Brindille, *f.* kawałeczek, *m.* odrobinka, *f.* kleines Reis; Stückchen, *n.*

Brioche, *f.* placek pewny z iay, masła i mąki przedniey, cza,

sem i z séra robiony, *m.* Butterstollen, *m.* Käskäulchen, *n.* (Art Gebackenes).

Brion, *m.* mech, *m.* Moos an Bäumen, (besonders an Eichen), *n.*

Briquaillons, *m. pl.* gruz, *m.* Schutt von Ziegelsteinen, *m.*

Brique, *f.* cegła, *f.* Ziegelstein, Backstein, Mauerstein, *m.*

Briquet, *m.* krzesiwo, krzesiwko, *n.* Feuerstahl, *m.* battre le briquet, ogień krzesać, Feuer schlagen.

Briquetage, *m.* kupa cegieł, murowana ściana, *f.* mur, *m.* malowanie na kształt cegieł murowanych, *n.* Ziegelarbeit, *f.* Haufen Ziegelsteine, *m.* Ziegelgemäuer, *n.* nachgemalte Ziegelsteine, *m. pl.*

Briqueter, *v. n.* cegłami murować; cegłami obkładać, obłożyć; mur na kształt cegieł murowanych pomalować, auf Ziegelart anstreichen.

Briqueterie, *f.* cegielnia, *f.* ceglarskie rzemiosło, *n.* Ziegelbrennerey, Ziegelhütte, *f.* Ziegelstreichen, *n.*

Briquetier, *m.* strycharz, ceglarz, cegielnik, *m.* Ziegelstreicher, Ziegelbrenner, *m.*

Bris, *m.* gwałtowne złamanie; rozbicie; podruzgotanie czego, rozbicie okrętu, *m. pl.* gewaltsame Aufbrechen, *n.* Bruch, *m.* Brechen, *n.*; Schiffbruch, *m.* Stücke gescheiterter Schiffe, *n. pl.*

Brisans, *m. pl.* rafa, skała pod wodą ukryta; fala, *f.* wał morski o skałę się rozbijaiący, *m.* Brandung, *f.* blinde Klippen; Wellen, die sich an den Felsen brechen, *f. pl.*

Brise, *f.* wietrzyk łagodny, *m.* gelinder, kühler Wind, *m.*

Brisé, ée, *p. et a.* złamany, połamany; pogruchotany, zerbrochen, gebrochen.

Brise-cou, *m. fam.* złe, ciasne wschody, *pl.* zły stopień na wschodach, *m.* Halsbrecher, *f.*

Brisées, *f. pl.* ułamki, *m. pl.* poodłamywane gałązki na oznaczenie miesca do polowania, *f. pl.* Brüche; abgebrochene Zweige zur Bezeichnung der Wildbahn, *m. pl. fig* ślad, *m.* tropy, *m. pl.* Spur, *f.* Fußstapfen, *m. pl.* suivre les brisées de *qq.*, naśladować kogo, wstępować w ślady iego, jemandes Beyspiele folgen. aller sur les brisées de *qq.*, wytropić kogo, einem ins Gehäge kommen.

Brise-glace, *m.* izbica, *f.* Eisbock, *m.*

Brisement, *m.* bicie, łamanie się wałów morskich od skały się odbijaiących, *n.* Anschlagen und Brechen der Wellen, *n. fig.* — de coeur, skruszenie serca, *n.* Zerknirschung des Herzens, *f.*

Briser, *v. a.* złamać, połamać; roztłuc, potłuć; podruzgotać, zerbrechen, zerstoßen, zerschlagen. *fig.* potargać, przerwać, zrzucić; zniszczyć, wysilić, zerbrechen; ganz ermüden, abmatten. brisons-là! brisons là-dessus! daymy temu pokóy! genug hievon! wir wollen davon abbrechen! *v. n.* rozbić się, rozbiiać się, łamać się, (o wałach morskich), scheitern; (von Wellen) sich brechen. se, *r.* złamać się, połamać się, stłuć się; składać się (iako okna etc.), brechen, zerbrechen, in Stücke gehen; scheitern; sich zusammenlegen lassen, (von Thüren, Fenstern ꝛc.).

Briseur, *m.* burzyciel, ten co łamie co, *m.* Zerbrecher, *m.* — d'images, obrazoborca, *m.* Bilderstürmer, *m.* — de sel; ten co sól w zupach tłucze, Knecht, der die Salzklumpen zerstößt, *m.*

Brise-

Brise-vent, *m.* zasłona w ogrodzie, *f.* Windschirm, *m.*

Brisoir, *m.* cierlica, międlica, *f.* Flachsbreche, Hanfbreche, *f.* Käsebrecher, *m.*

Britannique, *a.* Brytański, britisch.

Broc, *m.* miara pewna do wina, *f.* dzban wielki do wina, rożen, *m.* Schleifkanne, *f.* großer Weinkrug; Bratspieß, *m.*

Brocanter, *v. n.* handlować, kupczyć obrazami starodawnemi etc., mit allerhand Kunstsachen, Bildern ꝛc. handeln.

Brocanteur, *m.* kupiec, co tym handluie, *m.* Kunsthändler, *m.*

Brocard, *m.* ieleń iednoroczny, *m. fam.* przymówka, *f.* przycinek, *m.* Spießhirsch; beißender Scherz, *m.* empfindliche Sticheley, *f.* donner des brocards; przycinać komu, sticheln.

Brocarder, *v. n. fam.* przymawiać, przycinać komu, sticheln.

Brocardeur, *m.* euse, *f. fam.* szyderz, naśmiewca, *m.* rka, *f.* beißender Spötter, *m.* —inn, *f.*

Brocart, *m.* brokat, *m.* materya złotem lub srebrem tkana, *f.* Brocat, *m.* (seidener Gold- oder Silberstoff).

Brocatelle, *f.* brokatella, *f.* materya takaż sama, lecz podleysza, *f.* gatunek marmuru pstrego, *m.* Brocatell, (Art geringer Brocat); Art bunter Marmor, *m.*

Broche, *f.* rożen, prątek do maczania świec etc.; gwoździ we środku celu; kołeczek w beczce przy szpuncie, *m.* igła, *f.* drót do robienia pończoch, *m* Bratspieß; hölzerner Spieß; Lichtspieß; Nagel der Scheibe, *m.*; Spille, *f.*; Zwick, *m.*; Zäpfchen am Fasse, *n.*; Nadel zum Wirken, *f.* vendre du vin à la broche, zaczopować wino, Wein verzapfen. Broches, *pl. T.* kły naydłuższe u dzika, *m. pl.* Hauzähne eines wilden Schweines, *m. pl.*

Brochée, *f.* rożen pełen czego, ein Spieß voll, *m.*

Brocher, *v. a.* haftować, wyszywać; robić pończochy, sticken, durchziehen, stricken. *T.* zszywać, zszyć książkę etc., ein Buch verloren heften, broschiren. *fig.* iak na pozbyt co robić, nagle i niedbale co czynić, nabazgrać, fluchtig entwerfen, hinsudeln.

Brochet, *m,* szczupak, *m.* Hecht, *m.*

Brocheton, *m.* szczupaczek, *m.* kleiner Hecht, *m.*

Brochette, *f.* drewniany gwoździ, ustrugany prącik; rożenek; kawałeczki wątroby etc. na nim pieczone, *pl. m.*; łopateczka drewniana, która iadło ptaszętom daią, *f.* Speiler, Spreißel; kleiner Bratspieß, *m.* daran gebratene Scheibchen Kalbsmilch, Stückchen Leber ꝛc., *n. pl.* Hölzchen, junge Vögel zu füttern, *n.*

Brochetter, *v. a.* przybić, przypiąć, przyszpilić, anspeilern.

Brocheur, *m.* euse, *f.* ten co książki zszywa; pończośnik, co pończochy robi, *m.* Bücherhefter; Strumpfstricker, *m.* —inn, *f.*

Brochure, *f.* książeczka zszyta tylko i lekko oprawna, kleine Schrift, Broschüre, *f.*; Heften eines Buches, *n*

Brodequin, *m.* bócik, obów staroświecki, *m.* Art Halbstiefel bey feyerlichen Gelegenheiten, oder mit hohen Absätzen für tragische Schauspieler, *m.* Brodequins, *pl.* łystścianki drewniane do tortury, *f. pl.* spanische Stiefel, *m. pl.* (Tortur).

Broder, *v. a.* haftować, wyszywać; obszyć, oblamować kapelusz.

pelusz, sticken, ausnähen, einfassen (einen Hut). *fig.* zmyślać, dodawać, przyozdabiać, mit erdichteten Zusätzen ausschmücken.

Broderie, *f.* haftarska robota, *f.* wyszywanie. haftowanie, *n.* Stickerey, gestickte Arbeit, *f.* *fig.* zmyślania, *n.* zmyślone ozdoby w opowiadaniu, *f. pl.* erdichtete Zusätze, *m. pl.*

Brodeur, *m.* euse, *f.* haftarz, wyszywacz, *m.* rka, *f.* Stikker, *m.* —inn, *f.* *fig.* autant pour le —, niech wierzy, kto chce, komu się podoba, wymysł to goły, glaube es, wer es will.

Brodoir, *m.* kółko, cewka, do iedwabiu, *n.* Seidenspule, *f.*

Broie, *v.* Broye.

Broiement, *ou* **Broiment**, *m.* roztarcie, starcie, stłuczenie, rozcieranie, *n.* Zerreiben, Zerstoßen, *n.*

Bronchade, *f.* potknienie, potknięcie się, *n.* ustyrk, *m.* (o koniach). Stolpern, *n.* Fehltritt (der Pferde), *m.*

Broncher, *v. n.* potknąć się, ustyrknąć się, stolpern, straucheln. *fig.* zbłądzić, zaiąkiwać się w mowie, fehlen, irren; anstoßen in der Rede.

Bronches, *f. pl.* części rozchodzące się od otworu oddechowego, *pl.* Aeste der Luftröhre, *m. pl.*

Bronze, *m.* bronz, *m.* spiża; bronzowa, spiżowa figura, *f.* Erz, *n.* Glockenspeise; Figur oder alte Denkmünze von Erz, *f.* *fig.* coeur de bronze, *m.* kamienne serce, *n.* hartes, unempfindliches Herz, *n.*

Bronzer, *a.* bronzować, spiżowy kolor dawać, eine Erzfarbe geben, bronziren.

Broquart, *m.* ieleń iednoroczny, Spießhirsch (Hirsch von 1 Jahr), *m.*

Broquette, *f.* ćwiek, ćwieczek, *m.* Zwecke, *f.* kleiner Nagel, *m.*

Brossailles, *v.* Broussailles.

Brosse, *f.* szczotka, *f.* Bürste, *f. T.* pęzel wielki z szczeciny, *m.* großer Pinsel von Schweinsborsten, *m.*

Brosser, *v. a.* wyczesać, wychędożyć szczotką, bürsten, ab-, ausbürsten. — *n.* biegać po lasach; schodzić lasy, in den dicksten Wäldern umherstreichen.

Brossier, *m.* szczotkarz, *n.* Bürstenbinder, *m.*

Brou, *ou* **Brout**, *m.* łupina zielona na orzechach etc., *f.* grüne Nußschale, *f.*

Brouailles, *f. pl.* wnętrzności ryb i ptaków, *f. pl.* Eingeweide der Fische und Vögel, die man zum Essen zubereitet, *n. pl.*

Brouée, *f.* deszcz drobny, *m.* mgła, *f.* feiner Regen, Nebel, *m.*

Bronet, *m.* polewki gatunek, *f.* Art Kraftsuppe, *f.*

Brouette, *f.* taczki, *pl.* bieda, *f.* wóz o dwóch kołach, *m.* Schubkarren; Handwagen mit zwey Rädern, *m.*

Brouetter, *v. a.* na taczkach wozić; iechać na biedzie etc., mit oder auf einem Schubkarren fahren; in einem Handwagen herumfahren.

Brouetteur, *m.* ten, co wozi kogo na biédzie albo na wozie o dwóch kołach, der die Leute in einem Handwagen fährt.

Brouettier, *m.* ten, co na taczkach co wiezie, Schubkärner, Karrenschieber, *m.*

Brouhaha, *m.* wykrzyk pochwalaiących słuchaczów, *m.* lärmender Beyfall der Zuhörer, *m.*

Brouillamini, *m. fam.* mięszanina, rzecz pomięszana, zawiła, *f.* zawikłanie, *n.* Verwirrung, *f.* Wirrwarr, *m.*

Brouillard, *m.* mgła, *f.* Nebel, *m. a.* papier —, bibuła, *f.* Löschpapier, *n.*

Brouillement, *m. fam.* mięszanina, *f.* mięszanie, *n.* Verwirrung, Vermischung, *f.*

Brouiller, *v. a.* mięszać, pomięszać, zmięszać, unordentlich durcheinander mischen oder rühren, vermengen; durch Rütteln trübe machen. *fig.* za-, powikłać, pomięszać, zawiłym uczynić; rozłączyć, poróżnić, rozdwoić przyiaciół, verwirren, verunreinigen. — des oeufs, wbiiać iaia; iaiecznicę robić, Eyer schlagen, rühren. — du papier, psuć próżno papier niedorzecznem pismem, Papier verderben, unnützes Zeug schreiben. pomięszać, alles verwirren, unter einander werfen, mengen. se —, *r.* pomięszać się; zachmurzyć się na dészcz, in Verwirrung gerathen, irre werden; sich trüben. *fig.* powadzić się, poróżnić się, rozdwoić się, sich entzweien.

Brouillerie, *f.* niezgoda, mięszanina; zwada, *f.* spór, *m.* Verwirrung; Uneinigkeit, *f.* Streit, Zwist, *m.*

Brouillon, onne, *a.* swarliwy, niespokoyny podszczuwacz, pobudziciel, zwadźca. *m.* Unruhe stiftend; unruhiger Kopf, Zänker, *m.*

Brouillon, *m.* koncept; notularz, *m.* księga kupiecka do zapisywania różnych rzeczy, *f.* erster Entwurf, *m.* Concept, *n.* Kladde, Strafe der Kaufleute, *f.*

Brouir, *v. a.* zwiędłym czynić, opalić, (von der Sonne) verbrennen, versengen. *v. n.* zwiędnąć, uschnąć, verwelken.

Brouissure, *f.* uschnienie liścia, zboża, *n.* srzeżoga, *f.* Sühde an Gewächsen von dem Reife oder Mehlthaue, *m.*

Broussailles, *f. pl.* krzewy, krzaki, chrościny, *pl.* Gesträuch, Buschwerk, *n.*

Broussin d'érable, *m.* paski, pstragi na iaworze, *pl.* Maserholz (vom Ahornbaume), *n.*

Brout, *m.* wyrostki na drzewie, *pl.* Treibreis, *n.* junger Ausschlag am Stangenholze, *m.*

Broutant, ante, *a.* bêtes broutantes, *T.* zwierzęta ogryzaiące wyrostki, gałązki, z drzew, *n. pl.* Wild, welches den jungen Auswuchs der Bäume gern abfrißt, *n.*

Brouter, *v. a. et n.* ogryźć, abweiden, abfressen, abgrasen.

Broutilles, *f. pl.* chróst, z którego wiązki wiążą, *m.* abgehauenes Reisholz, *n.* *fig. fam.* graty, gałgany, fraszki, *pl.* Plunder, *m.*

Broye, *f.* cierlica, miedlica, *f.* Hanf- oder Flachsbreche, *f.*

Broyement, *m.* tarcie, tłuczenie, rozcieranie, *n.* Reiben, Zerstoßen, *n.*

Broyer, *v. a.* trzeć, rozcierać, zetrzeć, stłuc, reiben, zerreiben, zerstoßen.

Broyeur, *m.* ten, co farby trze, rozciera, Farbenreiber, *m.*

Bru, synowa, *f.* (Schwiegertochter, *f.*

Bruges, *f.* Bryga, (miasto), Stadt Brügge, *f.*

Brugnon, *m.* brzoskwinia czerwona, *f.* Blutpfirsiche, *f.*

Bruine, *f.* dészcz drobny, śrzonisty, zadymek dżdżysty, *m.* kalter Staubregen, *m.*

Bruiné, ée, *a.* od śrzoni zepsuty, von kaltem Regen oder Reif beschädigt.

Bruiner, *v. i.* mżyć się, prószyć się, iak dészczyk zimny padać, rieseln, reifen.

***Bruire**, *v. n.* huczeć, szumieć, szeleścić; mruczeć, brausen, rauschen, sausen.

Bruissement, *m.* huk, szum; szelest, *m.* huczenie; szumienie;

mienie; szelestanie; mruczenie, *n.* Rauſchen, Brauſen, Sauſen, *n.*

Bruit, *m.* huk, puk; szum; szelest; pisk; trzask; wrzask; ryk, *m.* ryczenie; mruczenie, *n.* szczęk, dźwięk, *m.* brząkanie, brzmienie, *n.* sława, *f.* dobre mienie, *n.* wieść, powieść, *f.* rozruch; zgiełk, swar, hałas, *m.* Geräuſch, Getöſe, *n.* Lärmen, *m.*; Geraſſel, Gepraſſel; Gemurmel; Gebrülle; Krachen; Sauſen, Brauſen; Geklirre; Knarren; Geſumſe, *n.*; Knall, *m.*; Aufſehen, *n.*; Ruf, *m.*, Gerücht, *n.*; Sage, Rede, *f.*; Zank, Streit, Auflauf, *m.* faire du —, robić wiele hałasu, Lärm, Aufſehen machen. sans —, pocichu, ganz ſtill, ganz ſachte. à grand —, z wielką pompą, mit ſtolzem Gepränge, aus Prahlerey. á petit —, skromnie, ſpokoynie, ohne Geräuſch, ohne Prahlerey.

Brûlant, ante, *a.* gorący; pałaiący, zapalony czem, brennend, heiß, hitzig.

Brûlé, *m.* smak, zapach rzeczy przypaloney, *m.* Brand, brandiger Geruch oder Geſchmack, *m.* *p. et a.* zpalony, gebrannt, verbrannt.

Brûlement, *m.* spalenie, zapalenie, *n.* Brand, *m.* Verbrennen, *n.*

Brûler, *v. a.* palić, spalić; sparzyć; zapalić, verbrennen, in Brand ſtecken, brennen. *fig.* rozpalić, zapalić, ſtark erhitzen, entzünden. — la cervelle (*a qq.*), palnąć, ſtrzelić komu w łeb, einem eine Kugel durch das Gehirn jagen. *n.* palić ſię, spalić ſię, zgorzeć; rozpalić ſię. rozgrzać ſię, brennen, verbrannt werden; ſehr heiß ſeyn. *fig.* pałać miłością; unoſić ſię, zapalić ſię gniewem etc. usilnie ſię o co starać, gorąco czego żądać, pragnąć, brennen (vór Begierde). — d'amour, ſzalenie ſię kochać, heftig verliebt ſeyn. ſe —, *r.* ſpalić ſię; sparzyć ſię; spalić ſobie co, ſich brennen, ſich verbrennen.

Brûleur, *m.* de maisons, podpalacz. zapalacz, *m.* Mordbrenner, *m.*

Brûlot, *m.* brander, *m.* okręſtary rzeczmi ognistemi napełniony dla zapalenia okrętów nieprzyiacielskich, *f.* Brander, *m.* Brandſchiff, *n.* (dawniey) strzała ognista, *f.* (ehemals) feuriger Pfeil, *m.* *fig.* kawałeczek, kąsek przesolony i przepieprzony, *m.* ein zu ſtark geſalzener und gepfefferter Biſſen, *m.* *fam.* człowiek porywczy, *m.* Hitzkopf, *m.*

Brûlure, *f.* oparzelizna, sparzelizna, *f.* Brandſchaden, Brandfleck, *m.* Brandmahl, *n.*

Brumal, ale, *a.* zimowy, was zur Winterszeit iſt.

Brume, *f.* mgła na morzu, *f.* dicker Nebel auf der See, *m.*

Brumeux. *a.* mglisty, nebelig.

Brun, brune, *a.* braun. Brunatny. bai-brun, kaſtanienbraun. *m.* brunet, *m.* brunatny, *a.* maiący czarniową twarz lub włosy, Braun, Braune, *n.* Perſon mit bräunlichem Geſicht oder braunen Haaren, *f.* Brune, *f.* brunatka, *f.* Brünette, *f.* *fam.* sur la —, gdy ſię zmierzchało, gdy zmrok padał, in der Abenddämmerung.

Brunâtre, *a.* brunatny, bräunlich.

Brunet, ette, *a. et s.* brunatny męszczyzna, kobieta włosy brunatne maiąca, brunet, *m.* brunetka, *f.* bräunlich. — *s. m* ſchwarzbrauner Mann, *m.* ſchwarzbraunes Mädchen, *n.* Brünette, *f.*

Brunet-

Brunettes, *f. pl.* piosnka miłosna, *f.* Liebesliedchen, *n. pl.*

Brunir, *v. a.* brunatno co farbować, polerować, wycierać, braun machen, braun anſtreichen; poliren, glätten. *n.* zbrunatnieć, brunatnieć, braun werden.

Brunissage, *m.* gładzenie, polerowanie, Glätten, Poliren, *n.*

Brunisseur, *m.* ten, co srebro etc. polernie, *m.* Polirer der Silbergeſchirre, *m.*

Brunissoir, *m.* żelazo etc. do polerowania, *n.* Polirſtahl, *m.* Glätteiſen, *n.*

Brunswic, *m.* Brunszwik, *m.* Braunſchweig, *n.*

Brusque, *a.* porywczy, popędliwy, gruby, uporny, ungeſtüm, hitzig, grob, trotzig.

Brusquement, *ad.* ostro, hardo, auf eine rauhe, trotzige Art.

Brusquer, *v. a.* (*qq.*), obchodzić ſię, postępować ſobie z kim popędliwie, porywczo; ofukać kogo, Jemandem hitzig begegnen, anfahren. — une affaire, z wielkim pędem wziąć ſię, rzucić ſię do czego, dokazać czego, zu hitzig verfahren, eine Sache raſch durchſetzen. — une place, szturmem fortecę dobywać, do niey szturmować, einen Ort hitzig angreifen, durch Sturm einnehmen.

Brusquerie, *f.* porywczość, popędliwość, *f.* postępek porywczy, popędliwy, *m.* ungeſtüme Begegnung, *f.* Anfahren, *n.*

Brut, ute, *a.* sutowy; niewypolerowany, roh, unbearbeitet. *fig.* niewyrobiony, niewypopolerowany, unausgearbeitet. poids —, waga towaru w ogólności, *f.* Gewicht einer Waare überhaupt, *n.*

Brutal, ale, *a.* bestyalski, bydlęcy, zwierzęcy; bezrozumny, gruby, niepolityczny. — *m.* grubianin, *m.* viehiſch; grob und dumm; tollkühn. — *m.* grober, ungeſitteter Kerl, *m.*

Brutalement, *ad.* po grubiańsku, po brutalsku, auf eine viehiſche, grobe Art.

Brutaliser, *v. a.* (*qq.*), obchodzić ſię, postępować z kim niegrzecznie, po grubiańsku, jemanden grob begegnen, mißhandeln.

Brutalité, *f.* żądza, przychylność lubieżna, *f.* bestyalski nieludzki uczynek, *m.* grubiaństwo, *n.* nieobyczayność, nieludzkość, *f.* viehiſche Begierde; viehiſche Handlung; Grobheit, Rohheit, *f.*

Brute, *f.* bestya, *f.* bydlę, zwierzę bezrozumne, *n.* unvernünftiges Thier, Vieh, *n.* *fig.* wół, człowiek arcygłupi, *m.* erzdummer Menſch, *m.*

Brute-bonne, *f.* gatunek gruszek, *f.* Art Franzbirn, *f.*

Bruxelles, *f.* Bruxella, *f.* Brüſſel, *n.*

Bruyant, unte. *a.* huczny, hukliwy, szumny, szumiący, huczący, lärmend, rauſchend, brauſend, tobend.

Bruyère, *f.* zarośle, *n.* zarośla, *n. pl.* rola nieuprawiona, pełna krzaków, *f.* Heide, *f.* Heidekraut, *n.*

Buanderie, *f.* pralnia, *f.* Waſchhaus, *n.*

Buandier, *m.* ière, *f.* blecharz, pracz, *m.* rka, czka, *f.* Bleicher, Wäſcher, *m.* —inn, *f.* (zum Auswaſchen der noch ungebrauchten Leinwand).

Bubale, *m.* mały bawół, *m.* Zwergbüffel, *m.*

Bube, *f.* krosta na ciele, *f.* kleine Blatter oder Blaſe auf der Haut, *f.*

Buberon, *v.* Biberon.

Bubon, *m.* dymienica; morówka; guz weneryczny albo z powietrza morowego, Drüſenbeule, Leiſtenbeule, *f.*

Bubo-

Bubonocèle, *f.* ruptura koło członka wstydliwego, albo nad nim, *f.* Leistenbruch, *m.*

Buccain, *m.* gatunek ślimaka, Hornschnecke, Posaunenschnecke, *f.*

Bûche, *f.* polano drzewa, *n.* kłoda, *f.* kloc, *m.* Scheit Holz, *n.* Klotz, *m. fig.* durnisko, błaźnisko, *n.* dummer Mensch, *m.*

Bûcher, *m.* drwalnia; drewutnia, *f.* stos, *m.* Holzkammer, *f.* Holzstall; Scheiterhaufen; Holzstoß, *m.*

Bûcheron, *m.* rąbacz (drew), *m.* Holzhauer, *m.*

Buchette, *f.* chróst; wióry, *pl. m.* kleines Holz, *n.* Abfall vom Holze im Walde, *m.* Späne, *m. pl.*

Bucolique, *a.* pastuszy, pasterski, hirtenmäßig. poëme —, skotopaski, *pl.* Schäfergedicht, *n.* Bucoliques de Virgile, *f. pl.* skotopaski, *pl.* Virgils Hirtengedichte, *n. pl. fam.* zbiór różnych fraszek, Sammlung von allerley geringschätzigen Kleinigkeiten, *f.*

Bude, *f.* Budzyń, *m.* Buda, *f.* Budy, *pl.* Ofen, *n.* (Stadt).

Budisse, *f.* Budysyn, *m.* Bautzen, *n.*

Buffet, *m.* bufet, szafa do srebra stołowego, *f.* kredens, *m.* srebro stołowe, *n.* Schrank, Silberschrank; Schenktisch, Credenztisch, Tafelaufsatz, *m.*

Buffeter, *v. a.* dziurkę wywiercieć w beczce, i pić przez nią wino z niey wyciekaiące, (o furmanach), Weinfässer anbohren, (von Fuhrleuten).

Buffeteur, *m.* furman to czyniący, *v.* buffeter. Fuhrmann, der den Wein auszapft, *m.*

Buffetin, *v.* Butfletin.

Buffle, *m.* bawół, *m.* skóra bawoła, bawołowa, *f.* kołet ze skóry takiey, *m.* Büffelochs, *m.* Büffelleder; Kollet davon, *n. fig.* głupiec, bawół, *m.* Erzdummkopf, *m.*

Butfleterie, *f.* sprzęty skórzane żołnierskie, *m. pl.* sämmtliche Lederwerk der Soldaten, *n.*

Butfletin, *m.* bawolec, *m.* bawolę, *n* skóra z niego, *f.* Büffelkalb; Fell davon, *n.*

Buire, *f.* dzban, kufel wielki do nalewania napoiów, *m.* große Schenkkanne, *f.*

Buis, *m.* bukszpan, *m.* Buchsbaum, *m.*

Buisson, *m.* krzak, krzew; krzaki, krzewie, *pl. m.* krzewina, *f.* niziołek, *m.* drzewo niskie owocowe; *n.* Busch, Strauch, *m.* Gebüsch, *n.* Zwergobstbaum, *m.*

Buissonnet, *m.* krzaczek, *m.* Büschchen, *n.*

Buissonneux, *n.* zarosły krzakami, buschig.

Buissonnier, ère, *a.* lapins buissonniers, *pl.* króliki z ogrodzenia w lesie, *m. pl.* Buschkaninchen, *n. pl.* faire l'école buissonnière, omieszkać szkoły idąc na spacer, hinter die Schule laufen.

Bulbe, *f.* cebula ziół, kwiatów, *f.* Gewächszwiebel, *f.*

Bulbeux, euse, *a.* cebulowaty, cebulowy, zwiebelartig, zwieblicht.

Bullaire, *m.* zbiór bul papieskich, bularz, Sammlung päbstlicher Bullen, *f.*

Bulle, *f.* bula papieska; bulle d'or, bula Karola IV. Cesarza w Niemczech, *f.* bąbel, *m.* bulka złota, *f.*; bulle d'eaux, banka na wodzie, *f.* päbstliche Bulle; goldne Bulle Karls IV., Wasserblase, *f.*

Bullé, ée, *a.* pieczęciami potwierdzony, autentyczny, mit einer Bulle versehen; wohl versiegelt und bekräftigt.

Bulletin, *m.* cedułka zwinięta przy elekcyi papieskiey; karta, ta, karteczka oznaymuiąca, donosząca co; kartka, cedula na gospodę dla żołnierza wydana, *f.* list świadeczny od zwierzchności, że kto z mieysca iedzie zdrowego, *m.* kartka na przepuszczenie towarów etc. wydana, gazety pisane, *f. pl.* Wahlzettel, (besonders bey der Päbstwahl; täglicher Berichtzettel; Rapportzettel; Einquartierungszettel, Gesundheitspaß; Passirzettel &c., *m.* geschriebene Zeitung, *f.*

Bunette, *f.* gatunek wróbla, *m.* Heckensperling, *m.*

Bupreste, *f.* paskudnik, *m.* Stinkkäfer, *m.*

Burail, *m.* materya pewna półiedwabna, *f.* Art Sarsche, *f.* oder Ratin, *m.*

Buraliste, *m.* poborca, *m.* Einnehmer in einer Expedition, *m.*

Burat, *m.* sukno grube do habitów kapucyńskich etc., *n.* Borat (Zeug), *m.*

Buratine, *f.* materya pewna półiedwabna, *f.* Art halbseidner Zeug, *m.*

Bure, *f.* gatunek sukna albo materyi bardzo podłey, grubey, *m.* grobe Sorte wollener Tücher und Zeuge, *f.*

Bureau, *m.* materya pewna gruba, *f.* stół do rachowania pieniędzy; pulpit, *m.* biórko, (bióro), *n.* pisarnia; expedicya, izba pisarska, poczty etc. *f.* Art grober dicker Zeug; Zähl-, Schreibtisch, *m.* Schreibpult, *n.* Schreibstube, *f.* Expeditionszimmer, *n.* Commissionsstube, *f.* — d'adresse, mieysce; gdzie każdy o wszystkich do publiczności należących sprawach dowiedzieć się może, *n.* Addreßkomptoir, *n.* — de la guerre, kancelarya woyskowa, *f.* Kriegskanzley, *f.* — des finances, skarb, *m.* skarbowa izba, *f.* Rentkammer, *f.*

fig. — d'esprit, towarzystwo uczonych ludzi, *a.* Versammlung schöner Geister, *f.*

Buret *m.* szarlatnik, *m.* Purpurschnecke, *f.*

Burette, *f.* dzbanuszek, *m.* ampułka (przy Mszy), *f.* kleiner Krug, *m.* Kännchen, bey der Messe, *n.*

Burettier, *m.* kościelny, co ampułki do Mszy S. przed Xiędzem nosi, *m.* Altardiener, *m.*

Burgandine, *f.* naylepszy gatunek macicy perłowey, *f.* schönste Art Perlmutter, *f.*

Burgrave, *m.* burgrabia, *m.* Burggraf, *m.*

Burgraviat *m.* burgrabstwo, *n.* Burggrafschaft, *f.*

Burgravine, *f.* burgrabini, *f.* Burggräfin, *f.*

Burin, *m.* rylec, *m.* dłótko, dłótko barwierskie, *n.* Grabstichel; Zahnmeißel, *m.*

Buriner, *v. a.* ryć co rylcem; zęby oskrobać, mit dem Grabstichel arbeiten, stechen, eingraben; die Zähne putzen.

Burlesque, *a.* żartobliwy, zabawny, ucieszny, krotofilny, trafny, *m.* pismo żartowne, trafne; possirlich, kurzweilig, lächerlich. *m.* possirliche Schreibart, *f.*

Bursal, *a. m.* édit —, uniwersał na wybieranie pieniędzy wydany, *m.* obrigkeitliche Verordnung zu einer Auflage, *f.*

Busc, *m.* brykla, *f.* Blankscheit, *n.*

Buse, *f.* sokół morski mnieyszy drapieżny, *m.* Bußhard, (Art Falke), *m. fig.* głupiec, dudek, *m* Dummkopf, *m.* buse du corps de pompe, *f.* rura u pompy, *f.* Röhre des Pumpenkörpers, *f.*

Busquer, *v. a.* ściągać sznórówkę brykla, bryklę wsadzić, ein Blankscheit in die Schnürbrust stecken. *fam.* — fortune, szczęścia

szczęścia swego szukać, usilnie o nie się starać, sein Glück zu machen suchen.

Busquière, *f.* mieysce na bryklę w sznórówce, *n.* haczek do pasa białogłowskiego, *m.* Scheide des Blankscheits, *f.* Vorsteckelatz; Gürtelhaken, *m.*

Bussard, *m.* beczka do wina, gorzałki, *f.* breite, aber kurze Tonne zu Wein oder Branntwein, *f.*

Buste, *m.* popiersie, *n.* obraz głowę aż do piersi wyrażaiący, *m.* Brustbild, *n.* Büste, *f.*

Bustrophe, *f. v.* Boustrophédon.

But, *m.* cel, *m.* (meta, *f.*) Ziel, *n. fig.* kres, zamysł, *m.* przedsięwzięcie, *n.* Zweck, Vorsatz, *m.* Absicht, *f.* de but en blanc, *ad. fig.* nieuważnie, nierozsądnie, ohne Ueberlegung, geradezu. but à but, równym sposobem, w niczym prymu niemaiąc, völlig gleich; ohne Vortheil, weder auf der einen, noch auf der andern Seite.

Bute, *f.* tkacki nóż, *m.* żelazko, *n.* Wirkeisen, Wirkmesser, *n.*

Buté, ée, *a.* (*à qc.*) stały, nieporuszony w przedsięwzięciu, fest zu etwas entschlossen.

Buter, *v. n.* piłką cel trafić, (na biliarze, i w piłkę graiąc); zmierzać, celować do celu, das Ziel treffen (beym Billiard- und Ballspiele); zielen. *fig.* (*à qq.*) zamyślać, zachodzić koło czego, zmierzać na co, nach etwas zielen, trachten. *a. T.* podpierać, (w budownictwie), stützen, unterstützen, (in der Baukunst). se — (*à qc.*) *r.* determinować się do czego, trzymać się do czego; trzymać się czego; sprzeciwiać się, sich fest wozu entschließen; einander völlig entgegen seyn.

Butière, *v.* Buttière.

Butin, *m.* zdobycz, *f.* łupy woienne, *pl.* Beute, *f.*

Butiner, *v. n.* wyyść na zdobycz; łupy zabierać, zdobyć, auf Beute ausgehen; Beute machen.

Butireux, euse, *a.* maślany, butterartig.

Butor, *m,* bąk, *m.* Rohrdommel, *f. fig.* głupiec, dudek, *m.* Tölpel, *m.* Butorde, *f. fig.* błaźnica, gąska, *f.* eine dumme Gans, *f.*

Butte, *f.* pagórek; wzgórek, *m.* ściana za celem, do którego strzelaią, meta, zkąd strzelaią, *f.* celsztad, *m.* Erdhügel, *m.*; Erhöhung von Erde oder Mauerwerk hinter der Schießscheibe, *f.*; Stand der Scheibenschützen, *m.*; Schießhaus, *n.* poudre de —, proch, którym do celu strzelaią, *m.* Pulver der Scheibenschützen, *n. fig.* être en butte, (*à qc,*) bydź wystawionym na co przykrego, etwas Unangenehmem ausgesetzt seyn.

Buttière, *f.* rusznica, *f.* strzelba, z którey do celu strzelaią, *f.* Scheibenbüchse, *f.*

Buvable, *a.* pity, co pić można, trinkbar.

Buveau, *v.* Biveau.

Buvetier, *m.* gospodarz, *m.* Herrenschenk; Schenkwirth, *m.*

Buvette, *f.* izba, gdzie tylko piią; piwnica ratuszowa, *n.* Trinkstübchen, *n.* Rathhauskeller, *m.* Buvettes, *pl. fam.* uczta, biesiada, *f.* związek, kleiner Schmaus, *m.* Kränzchen, *n.*

Buveur, *m.* piiak, piiaczysko, *m.* Trinker, Säufer, *m.* Buveur, euse d'eau, ten, ta, co tylko wodę piie, Wassertrinker, *m.* —inn, *f.*

Buvotter, *v. n. fam.* nie wiele, ale często pić, popiiać sobie, wenig, aber oft trinken, nippen.

By, *m.* przekop, rów głęboki w stawie ku upustowi idący, Graben durch einen Teich nach dem Ständer hin, *m.*

Bysse, *m.* len bardzo cienki i materya z niego, w starożytności bisior, *m.* Byssus (Art seidenartigen Flachses bey den Alten); Zeug daraus, *m.*

Byzance, *v.* Constantinople.

C.

Ça; *i.* nu tedy, nuż, nu, nun, wohlan! *ad.* day sam, póydź sam, tu sam, tutay, her, hierher. (*pr. fam* to zamiast cela, für cela, das.) çà et là, sam i tam, tam i sam, hier und da, hin und her. de çà et de là, tędy i owędy, z tey i z owey strony, hin und her, diesseits und jenseits. par de-ça, de de-ça, au de-ça, en de-ça, ztąd, z tey strony, diesseits, hierher. par de-ça, *prp.* tędy, herwärts.

Caablé, *a.* bois —, drzewo od wiatru obalone, łom, *n.* Windfall, Windbruch, *m.*

Cabale, *f.* żydowska kabała, *T.*; kabały, podstępy, *pl.* fakcya, intryga, *f.* spisek, *m.* Kabbala, (geheime Weisheit der Juden); Cabale, *f.* heimliches Verständniß, *n.*

Cabaler, *v. n.* kabały, bunty, fakcye robić, spiknąć się na co; intrygować o co, Cabalen schmieden; ein Complott machen, sich in einer bösen Absicht heimlich verbinden.

Cabaleur, *m.* fakcyonista, *m.* intrygant, Cabalenmacher, *m.*

Cabaliste, *m.* kabalista, *m.* intrygantka, *f.* Kabbalist, *m.*

Cabalistique, *a.* kabalistyczny, kabbalistisch.

Cabane, *f.* chata; chałupa, *f.* ptaszynieć, *m.* łóżka maytków po stronach w okręcie, *n.* buda szyperska; opona, *f.* nakrycie z płótna na czółnie etc. *n.* Hütte, Strohhütte; Vogelhecke; Lagerstelle der Bootsknechte; Cajute auf kleinen Schiffen, *f.* Verdeck von Leinwand über einem Nachen, *n.*

Cabaner, *v. a.* zakładać szałasze, rozbiiać namioty, Hütten aufschlagen. *n. et* se —, *r.* mieszkać w takowych, in Hütten wohnen.

Cabaret, *m.* dom szynkowny, *m.* szynkarnia, austerya, karczma, *f.* gościniec, *m.* taca, *f.* rodzay dzwońców, *m.* Schenke, *f.*; Wirthshaus, Gasthaus; Kaffeebret, Theebret, *n.* Art kleiner Hänflinge, *m.* — borgne. karczmisko, *n.* schlechtes Wirthshaus, *n.*

Cabaretier, *m.* ière, *f.* szynkarz, karczmarz, gospodarz, *m.* Wirth, Schenkwirth, *m.* —inn, *f.*

Cabarétique, *a.* do karczmy, austeryi etc., należący, (im Komischen) zum Wirthshause gehörig.

Cabas, *m.* kosz do fig, *m.* runder Feigenkorb von Binsen, *m.*

Cabestan, *m.* wierzchołek masztu okrętowego, *m.* Spille, Schiffswinde, *f.*

Cabillaud, *m.* kablion, *m.* Kabliau, *m.* (Art Stockfisch, den man frisch ißt).

Cabille, Cabilah, *f.* horda Arabczyków. *m.* unter einem Oberhaupte stehender Stamm Araber, *m.*

Cabinet, *m.* gabinet, kabinet, kabinecik, pokoik. *m.* izdebka,

bka, *f.* pokoik do nauk, do czytania; kabinet różnych widzenia godnych rzeczy, prywet, sekret, *m.* Cabinet; Nebenzimmer, Studirzimmer; Zimmer, wo eine Sammlung Kostbarkeiten und Seltenheiten ist; heimliches Gemach, *n.* Abtritt, *m. fig.* zbiór sam takich rzeczy, *m.* szafa wiele szufladek maiąca; altanka, *f.* chłodnik, *m.* dieſe Sammlung ſelbſt, *f.* (Münzkabinet, Naturalienkabinet ꝛc.); Schrank mit vielen Schubladen, *m.*; Gartenlaube, *f. fig.* kabinet, rada taiemna; sprawy taiemne publiczne, *pl. f.* geheimer Staatsrath, *m.* geheime Staatsgeſchäfte, *n. pl.* — d'orgue, lada do organ (*f.*) i organy w niey, *pl.* Kaſten an einer Orgel, und dieſe ſelbſt darin. *f.*

Câble, *m.* lina wielka, cuma, *f.* kiersztak, *m.* Kabeltau, Ankertau, *n.*

Câbleau, *m.* lina mała na okrętach, *f.* kleines Tau, Zugſeil, *n.*

Câbler, *v. a.* liny kręcić, ein Seil drehen.

Cabochard, arde, *a. fam.* wielkogłowy, wielką głowę maiący. głowacz, *m.* großköpfig, Großkopf, *m.*

Caboche, *f.* gwoździ w trzewikach; hufnal popsuty, stary, *m.* breitköpfiger Schuhnagel; alter Hufnagel, *m. fig. fam.* łeb, *m.* głowa, *f.* Kopf, *m.*

Cabochon, *m.* surowy, polerowany, ale nierznięty rubin, gwoździ mały do trzewików, *m.* polirter aber ungeſchliffener Rubin oder Granat; kleiner Schuhnagel, *m.*

Cabosse, *f.* łupina, w którey są iadra kakao, *f.* Hülſe, in welcher die Cacaobohnen ſind, *f.*

Cabotage, *m.* żeglówka po brzegach lądu, *f.* Küſtenfahrt, Schiffahrt an den Küſten hin, *f.*

Caboter, *v. n.* żeglować nad pomorzem, przy brzegach lądu, längs den Küſten hin ſchiffen.

Cabotier, Caboteur, *m.* Cabotière, *f.* okręcik mały do żeglówki przy lądzie, *f.* kleines Fahrzeug zur Fahrt längs den Küſten hin, *n.*

Cabrer, *v. n.* faire — le cheval, wspinać konia, ein Pferd bäumen laſſen. *fig.* gniewać drażnić kogo, Jemanden böſe machen. se —, *r.* wspinać się, ſich bäumen. *fig.* rozgniewać się, ſich entrüſten.

Cabri, *m.* koziełek, *m.* junge Ziege, *f.* Ziegenböckchen, *n.*

Cabriole, *f.* kozioł, koziołek, kapriol, skok, *m.* Luftſprung, *m.* Capriole, *f.*

Cabrioler, *v. n.* kapryole stroić, koziołki, kozły przewracać, skakać, Luftſprünge, Capriolen machen.

Cabriolet, *m.* mały wózek o dwóch kołach, *m.* karyołka, taradayka, *f.* Carriole, *f.* Carriol, *n.* (kleiner zweyräderiger Wagen).

Cabrioleur, *m.* ten, co kapriole, koziołki prewraca, stroi, *m.* Capriolenmacher, *m.*

Cabron, *m.* ircha kozłowa wyprawna z młodych kozląt, *f.* junges Ziegenfell, *n.*

Cabus, *a. m.* choux —, kapusta etc. w główkach głowiasta, *f* Kopfkohl, *m.*

Caca, *m, fam.* kaka, gówno, haytuś, *interj.* (do dzieci mówiąc), Kacke, *f.* Menſchenkoth, *m.* (in der Kinderſprache).

Cacaber, *v. n.* krzyczec jak kuropatwa, wie ein Rebhuhn ſchreyen.

Cacade, *f. fam.* kakanie, *n.* Kacken, *n. fig.* głupstwo, *n.* dummer Streich, *m.*

Cacagogue, *m. et a. m.* maść stolec płacniaiąca, *f.* Stuhlgang befördernde Salbe, *f.*

Cacao,

Cacao, *m.* kakaowy orzech, *m.* Kakaobohne, *f.*

Cacaoyer, ou cacaotier, *m.* drzewko kakao, *n.* Kakaobaum, *m.*

Cachalot, *m.* ludoiad. rodzay wieloryba, *m.* Pottfiſch, Kaſchalot, *m.*

Cache, *f. fam.* kąt, taynik, *m.* skryte miesyce, skrycie. *n.* Verſteckwinkel, *m.* (heimlicher Ort etwas zu verbergen).

Cachectique, *a.* nadwerężonego zdrowia, chorowity, von übler Geſundheit wegen verdorbener Säfte.

Cacher, *v. a.* kryć, chować, taić, okrywać, zawiiać, verſtecken, verbergen; verhüllen, bedecken. *fig.* kryć się z czém przed kim, taić, pokrywać, zataić, verhehlen, geheim halten. se —, *r.* skryć się, kryć się. ſich verſtecken, verbergen. (*à qq.*) kryć się przed kim, ſich vor Jemandem nicht ſehen laſſen. *fig.* (*de qq.*) taić swe zamysły etc., przed kim, kryć się z niemi, pokrywać swe zawody, uczynki, ſeine Handlungen, Abſichten vor einem geheim halten, zurückhaltend ſeyn.

Cachet, *m.* sygnet, *m.* pieczątka, pieczęć, *f.* billet, znak nauczycielowi za lekcyą dany, *m.* Petſchaft; Siegel; *n.* Marke für einen Lehrer, *f.* — volant, pieczątka tak wyciśniona, że list bez odpieczętowania otworzyć można, *f.* fliegendes Siegel, *n.* letire de —, list królewski na poymanie czyie wydany, *m.* königlicher Geheim- oder Verhaftsbrief, *m.*

Cacheter, *v. a.* zapieczętować; pieczęć, pieczątkę wycisnąć, przyłożyć, ſiegeln, zuſiegeln, verſiegeln.

Cachette, *f. fam.* kącik; taynik, *m.* Schlupfwinkel, *m.*

en —, *ad.* skrycie, potaiemnie, ukradkiem, heimlich, verſtohlener Weiſe.

Cachexie, *f.* chorowitość, cerazła od flegmy. *f.* üble Geſundheit wegen verdorbener Säfte, *f.*

Cachot, *m.* ciemnica, więzienie ciemne i niezdrowe, *n.* taras, *m.* zamknięcie, *n.* ciupka, przewora, kluza na szalonych, *f.* Kerker, *m.* finſteres Loch, *n.*; Narrenkaſten, *m.*

Cachotterie, *f. fam.* sekretna mina w rzeczach małoważnych, *f.* geheimnißvolles Betragen bey Kleinigkeiten, *n.*

Cacique, *m.* kniaź, xiążę Mexykański; wódz hord dzikich ludzi w Ameryce etc., *m.* Titel Mexikaniſcher Fürſten, *m.* Oberhaupt eines Stammes Amerikaniſcher ꝛc. Wilden, *n.*

Cacochylie, *f.* złe trawienie, *n.* niestrawność żołądka, *f.* verdorbene Verdauungskraft, *f.*

Cacochyme, *a.* niezdrowy, chorowity, pełen flegmy, ſiech, ungeſund, voll verdorbener Säfte. *fig.* dziwny, wunderlich, grillenfängerig.

Cacochymie, *f.* wilgotność, flegma szkodliwa w ciele, krew zepsuta, *f* Siechheit, *f.* verdorbener Zuſtand der Säfte im menſchlichen Körper, *m.*

Cacodémon, *m.* zły duch, diabeł, *m.* böſer Geiſt, *m.*

Cacophonie, *f.* dźwięk słów niezgodny, nieprzyiemny, *m.* Uebelklang, Uebellaut, *m.*

Cadastre, *m.* katastr, *m.* xięgi, (*f.*) regiestra poborowe, podatkowe, czynszowe, *m. pl.* Steuerregiſter, Lagerbuch, *n.*

Cadavéreux, euse, *a* trupi, trupiego koloru, leichenartig.

Cadavre, *m.* trup, *m.* todter Körper, Leichnam, *m.*

Cadeau, *m.* cug, *m.* ozdoba piśarska, *f.* zierlicher Federzug, *m. fig.* sztuczna, przyiemna

lecz niepożyteczna robota, rzecz; uczta, biesiada, (dla dam), *f.* podarunek, *m.* miehr angenehme als nützliche Sache; *f.* Gastmahl, (besonders dem Frauenzimmer zu Ehren); *m.* Geschenk, *n. fig.* je m'en fais un cadeau, wiele sobie roskoszy ztąd obiecuję, ich verspreche mir viel Vergnügen davon.

Cadedis, *i.* do diachła! Potz sapperment! (gemeiner gaskonischer Fluch).

Cadenas, *m.* kłótka; pochewka, *f.* futeralik na nóż, widelce i łyżkę, *m.* Vorlegeschloß; Tafelbesteck, *n.*

Cadenasser, *v. a.* na kłótkę, kłótką co zamknąć, mit einem Vorlegeschlosse verschließen.

Cadence, *f. T.* kadencya, takt; dźwięk zgadzaiący się, *m.* melodyine zakończenie, *n.* gładkość peryodu; kadencya w poezyi, *f.* kroki konia dobre, *pl.* chód porządny, *m.* iednostayność skoków w tańcu, *f.* Takt, *m.* Cadenz (wohlklingender Schluß oder Fall einer Musik, einer Periode); schulrechte Bewegung eines Pferdes; Gleichförmigkeit der Schritte des Tänzers, *f.*

Cadencer, *v. n.* takt, kadencyą etc. zachowywać, Takt, Cadenz beobachten. *a.* — ses périodes, period gładki pisać, seine Perioden runden.

Cadène, *f.* łańcuch liny u bórtu trzymaiący; łańcuch niewolników na galerze; gatunek kilimów, *m.* Kette an den Mastwänden, (ehemals) Galeerensklavenkette, *f.* Art Teppich aus der Levante, *m.*

Cadenette, *f.* warkocz pleciony, *m.* geflochtener Zopf, *m.*

Cadet, *m.* ette, *f.* młodszy, naymłodszy z dzieci, urzędników etc.; kadet, *m.* der, die Jüngere oder Jüngste unter den Kindern, Geschwistern, im Amte ꝛc. *m.* Cadet, *m.* (junger Edelmann, der die Kriegswissenschaft lernt, oder Zögling einer Kriegsschule).

Cadette, *f.* płata do brukowania, *f.* Steinplatte (zum Pflastern), *f.*

Cadi, *m* kady, sędzia Turecki, Cadi (türkischer Richter), *m.*

Cadis, *m.* pewna cienka materya wełniana, *f.* Art wollener Sarsche, *f.*

Cadisé, *m.* gatunek drogietu, *m.* Art Droguet, *m.*

Cadmie, *f.* galman (galmay) kobolt, *m.* tucya, *f.* mosiężne odchódki, odmioty, *pl.* Cadmie, *f.* (Mineral), Kobalt; Galmay, *m.*

Cadran, *m.* kompas, zégar słoneczny; cyferblat, *m.* tablica, tarcza zégarowa, *f.* Sonnenuhr, *f.* Zifferblatt, *n.*

Cadre, *m.* rama, ramka, *f.* Rahmen, *m.* Einfassung, *f.*

Cadrer, *v. a.* kwadrować, na kwadrat przemienić, viereckig machen. *n.* — avec (*qc.*) zgadzać się, stosować się, składać czyli rymować się z czem, sich zusammen schicken, passen, angemessen seyn.

Caduc, uque, *a.* słaby, chorowity, zgrzybiały; walący się, zniszczony, zły, hinfällig, alt und schwach, baufällig. *fig* nietrwały, znikły, marny, vergänglich. mal caduc, *m.* kaduk, *m* wielka choroba, *f.* fallende Sucht, *f* legs caduc, succession caduque, *f.* kadukowy, bez dziedzica zostaiący, maiątek, *m.* verfallenes Vermächtniß, *n.* voix caduque, *f.* nieważny głos, *m.* nieważna kréska, *f.* unkräftiges Votum, *n.*

Caducée, *m.* laska Merkurego; laska poselska, *f.* Mercuriusstab; Heroldsstab, *m.*

Caducité, *f.* słabość, chorowita starość; zestarzałość, *f.* Hinfälligkeit, Baufälligkeit, *f.*

Cafard, arde, *a.* obłudny, heuchlerisch, scheinheilig. *m. f.* — obłudnik, swiętoszek, *m.* dewoka, *f.* Heuchler, *m.* —inn, *f.* damas —, gatunek adamaszku półiedwabnego, *m.* halbseidener Damast, *m.*

Cafarderie, *f.* obłuda, zmyślona pobożność, *f.* Heucheley, Scheinheiligkeit, *f.*

Café, *m.* kawa; kawiarnia, *f.* kafenhaus, *m.* Kaffeebohne, *f.* Kaffee, *m.* Kaffeehaus, *n.*

Caféière, Caféyère, Caferie, *f.* mieysce, pole do sadzenia kawy przeznaczone, *n.* Kaffee-Plantage, *f.*

Cafetan, *m.* kaftan Turecki, *m.* Kaftan, *m.* (Ehrenkleid der Türken).

Cafetier, *m.* kawiarz, kawiarnik, *m.* kafetyer, Kaffeeschenk, *m.*

Cafetière, *f.* dzbanuszek, garnuszek do kawy, *m.* Kaffeetopf, *m.* Kaffeekanne, *f.*

Cafier, *m.* kawowe drzewo, na którym kawa rośnie, *n.* Kaffeebaum, *m.*

Cage, *f.* klatka, *f.* Käfig, Vogelbauer, *m. fig.* więzienie, *n.* domek, pokoik ciasny, *m.* ciupa, *n.* Gefängniß; enges Gemach oder Häuschen; Drathgitter, *n.* — d'une maison, cztery główne ściany domu, *f. pl.* die vier Hauptmauern eines Hauses, *f. pl.* — de cloche, dzwon (bez serca), *m.* Glockengehäuse, *n.*

Cagée, *f.* klatka pełna ptaków etc., *f.* Käfig voll, *m.*

Cagnard, arde, *a. fam.* leniwy, gnuśny, nikczemny; leniwiec, leniuch, *m.* faul, liederlich. Faulenzer, Tagedieb, *m.*

Cagnarder, *v. n. fam.* próżnować, baraszkować, faulenzen.

Cagnardise, *f. fam.* gnuśność, *f.* lenistwo, próżnowanie etc. *n.* Faulenzerey, *f.*

Cagneux, euse, *a.* krzywonogi, krzywogoleni, mit einwärts gebogenen Knieen oder Beinen, krummbeinig.

Cagot, otte, *a. m. et f.* obłudnik, nieszczérze nabożny, nabożniczek, *m.* czka, *f.* heuchlerisch. Scheinheiliger, *m.* —lige, *f.*

Cagoterie, *f.* nieszczera, obłudna nabożność, *f.* Scheinheiligkeit, *f.*

Cagotisme, *m.* umysł nieszczérze nabożny, obłudny, *m.* heuchlerische Gesinnung, *f.*

Cagou, *m. fam.* odludek; oszukaniec potaiemny, *m.* leutescheuer Mensch; lichtscheuer Betrüger, *m.*

Cague, *m.* okręt pewien Holenderski, *f.* Kaag, *n.* (Art holländischer Fahrzeuge).

Cahier, *m.* sextern, *m.* książeczka z papieru, pergaminu zszyta, *f.* arkuszy kilka drukowanych w kupę złożonych; heft, sexternik nauczyciela, *m.* Heft Papier oder Pergament; *n.* Lage eines Buches, *f.*; Heft, woraus ein Lehrer diktirt, *n.* cahier des frais, spis kosztów (w sprawach sądowych), *m.* Verzeichniß der Unkosten (bey Gerichtshändeln), *n.*

Cahin-caha, *ad. fam.* iako tako, niechętnie, so so, oben hin.

Cahot, *m.* trzesienie woza, *n.* Stoßen des Wagens, *n. fig.* niespodziane, smutne zdarzenie, *n.* przeszkoda, *f.* unversehener verdrießlicher Zufall, *m.* Hinderniß, *n.*

Cahotage, *m.* ustawiczne woza trzesienie, *n.* vielfältiges Stoßen eines Fuhrwerks, *n.*

Cahoter, *v. a.* trzęść kogo na wozie, (von einem Wagen) stoßen, zusammenrütteln.

Cahute, *f. fam.* chata, *f.* chałupisko, domisko, *n.* elende Hütte, *f.* schlechtes Häuschen, *n.* kaita, *f.* die Cajüte, *f.*

Caïc, Caïque, *m.* bat przy galerze idący, albo rozbójników morskich, *m.* Beyschiff einer Galeere, *n.* Räuberbarke, *f.*

Caïes, Cayes, *f. pl.* piaski, syrty, skały na morzu, *pl.* Sandbänke, *f.* Felsen in der See, *m. pl.*

Caïeu, *m.* wyrostek (*m.*) główeczka u cebulek kwiatkowych, *f.* kwiatek z cebulki, *m.* Zwiebelbrut an Blumenzwiebeln; Blume aus einer jungen Zwiebel, *f.*

Caille, *f.* przepiórka, *f.* Wachtel, *f.*

Caillé, *p. et a.* zsiadły. *m.* zsiadłe mléko, *n.* geronnen, *n.* geronnene Milch, *f.*

Caillebotte, *f.* kawałek mléka zsiadłego, *m.* Stück geronnene Milch, *n.*

Caillebottis, *m.* kraty na okrętach woiennych; *f. pl.* Dampfgitter (auf Kriegsschiffen), *n.*

Caillement, *m.* zsiadanie mléka, krwi, skrzepienie krwi, *n.* Gerinnen der Milch, des Blutes, *n.*

Cailler, *v. a.* mléko zsiadać t. i. zsiadłym, krew krzepić t. i. skrzepłą robić, gerinnen machen, gerinnen lassen. se —, *r.* zsiadać się, skrzepnąć się, gerinnen, zusammenlaufen.

Cailletage, *m.* peplanie, głupie gadanie, *n.* läppisches Plaudern, *n.*

Cailleteau, *m.* przepiórka młoda, *f.* junge Wachtel, *f.*

Caillette, *f.* ślaz; peplak, bełkot; plotka, *m* unterster Magen wiederkäuender Thiere, *m.*; plauderhafte Person, Klatsche, *f.*

Caillot, *m.* kawałek krwi skrzepły, *m.* Stück geronnenes Blut, *n.*

Caillou, *m.* kamyk, kamyczek, *m.* Kiesel, Kieselstein, *m.*

Cailloutage, *m.* kupa kamyków; grota etc. z kamyków zrobiona, *f.* Haufen Kieselsteine, *m.* Arbeit von zusammengesetzten Kieselsteinen, *f.*

Caïman, *m.* krokodyl wielki, *m.* Caiman, *m.* (großes Krokodil).

Caimand, *m.* ande, *f.* Caimandeur, *m.* euse, *f. fam.* włoczęga, tułacz, leniwy żebrak, *m.* Landstreicher, fauler Bettler, *m.* —inn, *f.*

Caimander, *v. n. fam.* z lenistwa żebrać, aus Faulheit betteln. *a. fig. fam.* wyżebrać, erbetteln.

Caïque, *v.* Caïc.

Caisse, *f.* skrzynia, skrzynka; kasa do pieniędzy, *f.* bęben; *m.* Kiste, *f.*; Kasten, *m.*; Kasse, Geldkasse; Trommel, *f. fig.* pieniądze, *pl. m.* Geld, *n.*

Caissetin, *m.* skrzyneczka, *f.* Kistchen, *n.*

Caissier, *m.* kasyer, *m.* Kassirer, *m.*

Caisson, *m. T.* wóz prowiantowy, *m.* prochownia skrzynka pod kozłem u karety. *f.* Munitionskasten, Proviantwagen, Pulverwagen; Kasten unter dem Kutscherstitze, *m.* — de bombes, skrzynia z bombami zakopana, *f.* Erdmörser, *m.* Bombenkiste, *f.*

Cajoler, *v. a.* głaskać kogo, podchlébiać komu, liebkosen, schmeicheln, durch Schmeicheleyen zu verführen suchen. cajoler le vaisseau, przeciw wiatrowi żeglować, gegen den Wind fahren.

Cajolerie, *f.* podchlebstwo, *n.* Schmeicheley, *f.*

Cajoleur, *m.* euse, *f.* podchlébca, *m.* —bniczka, *f.* Schmeichler, *m.* —inn, *f.*

Cajute, *f.* mieszkanie na okręcie, *n.* Kajüte, *f.*

Cal, *m.* skóra twarda na ręce etc. *f.* otręt, odręt, *m.* Hornhaut, Schwiele, *f.*

Cala-

Calament, *m.* Calamente, *f.* lebiodka, *f.* Ackermünze, *f.* wilder Poley, *m.*

Calaminaire, *a.* do galmanu, do tucyi należący, zum Galmey gehörig.

Calamine, *f.* galman, *m.* tucya, *f.* Galmey, *m.*

Calamistrer, *v. a. fam.* czesać, kędzierzawić, trefić, zawiiać włosy, Haare kräuseln.

Calamite, *f.* magnet, magnes, *m.* igła magnesowa, *f.* Magnet, *m.* Magnetnadel, *f.*

Calamité, *f.* nieszczęście, *n.* biéda, *f.* utrapienie, *n.* Jammer, *m.* Elend, Unglück, *n.* Noth, Trübsal, *f.*

Calamiteux, euse, *a.* nieszczęsny, nieszczęśliwy utrapiony, elend, unglücksvoll, trübselig.

Calandre, *f.* skowronek, kółko czarniawe około szyi maiący; wołek, robak czarny w życie, *m.* wałkownica do wałkowania sukna etc., magiel, *m.* Calanderlerche, *f.*; Kornwurm, *m.*; Zeugrolle, Mange, *f.*

Calandrer, *v. a.* wałkować, maglować, rollen, mangen.

Calandreur, *m.* walkarz, *m.* der die Zeuge rollt, *m.*

Calcaire, *a.* wapnowaty, wapnisty, kalkartig.

Calcédoine, *f.* kalcedon, *m.* Calcedonier, *m.* (Edelstein).

Calcédoineux, euse, *a.* nakrapiany na kształt kalcedonu, wie ein Calcedonier gefleckt.

Calcination, *f.* w proch obrócenie, rozwiązanie kruszca etc. kalcynowanie; n. Verkalkung, Auflösung, *f.*

Calciner, *v. a. T.* w proch obrócić, rozwiązać co ogniem, sztychwaserem, kalcynować, calciniren, verkalken.

Calcite, *m.* koperwas od natury kalcynowany, w proch obrócony, *m.* ruda mosiężna miedziana, *f. T.* natürlich calcinirter Vitriol, *m.*

Calcul, *m.* kalkulacya, *f.* wypo-, zrachowanie, *n.* kamień w nérce, w pęcherzu, *m.* Rechnung, Ausrechnung, *f.*; Blasen-, Nierenstein, *m.*

Calculable, *a.* co można zrachować, wyrachować, was sich berechnen läßt.

Calculateur, *m.* rachownik, kalkulator, *m.* Rechner, *m.*

Calculer, *v. a.* z-, wy-, porachować, zliczyć, kalkulować, ausrechnen, berechnen, überrechnen.

Cale, *f.* wiór, drewno do podstawek, *m.* czapka płaska, *f.* Span, *m.* Holz zum Unterlegen, *n.* Unterlage unter den Fuß des Tisches; Art platte Mütze, *f.* Locheisen, *n.* le fond de cale, spód okrętu, pokład, *m.* Raum, (unterster Theil eines Schiffes), *m.*

Calebasse, *f.* bania podługowata; flasza z niey, Flaschenkürbis, *m.* Kürbisflasche, *f.* Bucht, *f. fig.* frauder la calebasse, przy dziale kogo oszukać, einen bey einer Theilung betrügen.

Calebassier, *m.* drzewo Amerykańskie banie podługowate rodzące, *n.* Flaschenkürbisbaum, *m.*

Calèche, *f.* kolaska, *f.* gatunek kapeluszów kitaykowych, *m.* Kalesche, leichte offene Kutsche, *f.*; Art taffetner Sonnenhüte, *m.*

Caleçon, *m.* gatki, kalsony, *pl.* Unterhosen, *f. pl.*

Caleçonnier, *m.* krawiec, co gatki robi, *m.* der Unterhosen macht, *m.*

Calemar, *m.* pennal, piórnik, *m.* Federbüchse, *f.*

Calemare, *v.* Calmar.

Calendes, *f. pl.* dzień każdego miesiąca pierwszy u Rzymian; zjazd Plebanów na rozkaz Biskupi złożony *m.* erster Tag eines jeden Monats bey

bey den alten Römern, *m.* Versammlung der Landgeistlichen eines Kirchsprengels bey ihrem Bischof, *f.*

Calendrier, *m.* kalendarz, *m.* Kalender, *m.*

Calenture, *f.* gorączka, *f.* hitziges Fieber zur See, *n.*

Caler, *v. a.* podłożyć pod stół etc. wiór, klinek, einen Span, Keil unter den Fuß des Tisches ꝛc. legen. spuszczać (na dół); rozpuszczać żagle. niederlassen, herunter lassen, die Seegel streichen. *fig.* pobłażać, nachgeben. *n.* sieć do wody spuszczać, das Netz ins Wasser hinunter lassen.

Caltat, *m.* zgrzebie z włokna lnianego, pakuły do dychtowania, zatykania okrętów; zatykanie, dychtowanie okrętu, dłóto do tego, *n.* ten co zatyka i nasmala szpary w okręcie, *m.* Werg zum Kalfatern (Verstopfen der Spalten eines Schiffes); Kalfatern; Instrument dazu, *n.* Kalfaterer, *m.*

Calfater, *v. a.* zatykać szpary okrętowe, ein Schiff kalfatern; die Ritzen desselben verstopfen.

Calfeutrage, *m.* zatykancie, zalepianie dziur, szpar, *n.* zgrzebie, pakuły, *pl.* kleyster, kley do tego, *m.* Verstopfen, Verkleistern, *n.*; Werg, *n.* oder Kleister dazu, *m.*

Calfeutrer, *v. a.* szpary, w oknach etc. zatykać, zalepiać, Ritze an Fenstern ꝛc. verstopfen, verkleistern.

Calibre, *m.* kaliber, *m.* wielkość, *f.* światło uyścia działowego etc. *n.* przecięcie kuli, *n.* Caliber, *m.* Mündung des Geschützes ꝛc., *f.* Durchschnitt der Kugel, *m. fig.* stan, *m.* wartość, *f.* dokładność, *m.* Stand, Zustand; Werth, *m.* Tüchtigkeit, *f.*

Calibrer, *v. a.* mierzyć otwór działa; lub przecięcie kuli; calibriren, die Mündung eines Stückes, die Dicke einer Kugel messen.

Calice, *m.* kielich: kłobuk, kłobuczek, *m.* Kelch; Blumenkelch, *m.*

Calife, *m.* kalif, *m.* Calife, *m.*

à Califourchon, *ad.* na oklep, ieżdżąc, iadąc iak na koniu przewiesiwszy nogi, reitend, rittlings.

Calin, *m.* kruszec z cyny i ołowiu złożony, *m.* Metall, aus Zinn und Bley zusammengesetzt, *n.*

Calin, *m.* (ine, *f.*). *fam.* leniwiec, leniuch, *m.* träger, einfältiger Mensch, *m.*

se Câliner, *v. r. fam.* w gnuśności żyć, in Trägheit leben, faulenzen.

Calixte, *m.* Kalixt, Kalixt, *m.* (Name).

Calleux, euse, *a.* gruboskóry, twardoskóry, schwielig, dickhäutig, knorrig.

Calligraphe, *m.* piękną rękę piszący, Schönschreiber, *m.*

Calligraphie, *f.* kunszt, *m.* nauka pisania pięknego, *f.* Schönschreibekunst, *f.*

Callosité, *f.* twarda, gruba skóra na ręce, *f.* wilde Fleisch am Rande einer Wunde, *n.* harte, dicke Haut auf der Hand ꝛc., *f.*

Calmande, *f.* kalmanka, *f.* (materya), Kalmank, *m.* (Zeug).

Calmant, *m.* sposób na ułagodzenie bolu, schmerzstillendes Mittel, *n.*

Calmar, *ou* Cornet, *m.* kałamarz, *m.* kałamarka, czernica, *f.* Tintenfisch, Blackfisch, *m.*

Calme, *a.* cichy, spokoyny, — *m.* cisza morska, *f.* still, ruhig. — *m.* Windstille, Meeresstille, *f. fig.* pokóy, *m.* spokoyność, *f.* Ruhe, Stille, *f.*

Calmer, *v. a.* uśmierzyć, uspokoić, ułagodzić, ukoić, stillen, besänftigen, beruhigen. se —, *r.* uspokoić się, still und ruhig werden.

Calom-

Calomniateur, *m.* trice, *f.* potwarca, osławiacz, oczerniciel, *m.* Verläumder, *m.*

Calomnie, *f.* potwarz, *f.* osławianie, oczernienie, *n.* Verläumdung, *f.*

Calomnier, *v. a.* osławiać, oczerniać, potwarzać kogo, verläumden.

Calomnieusement, *ad.* potwarczo, obmownie, verläumderisch.

Calomnieux, euse, *a.* potwarliwy, verläumderisch.

Calonière, *v.* Canonnière.

Calotine, *f.* gatunek wierszów żartobliwych, satyrycznych, *m.* Art scherzhafte und satyrische Verse, *m. pl.*

Calotte, *f.* płaska czapeczka osobliwie kardynalska, *f.* Plattmütze, *f.* Käppchen, *n.* (besonders der Kardinäle ꝛc.). *fig.* godność kardynalska, czapka, iaką błazen nosi, *f.* Kardinalswürde; Narrenkappe, *f.* — à oreilles, kaptur, *m.* Kappe, die die Ohren bedeckt, *f.*

Calottier, *m.* ten, co czapki płaskie robi, der Plattmützen macht.

Calquer, *v. a.* kopersztych przerysować, odznaczyć, obwody, einen Kupferstich durchzeichnen, die Umrisse nachzeichnen.

Calus, *m.* twarda skóra, albo narobiona na ręce, *f.* Schwiele, Verhärtung, *f. fig.* twardość, nieczułość, *f.* Verhärtung des Herzens, *f.*

Calvaire, *m.* kalwarya, *f.* pagórek z bożą męką, *m.* Schädelstätte, *f.* kleiner Erdhügel mit einem Kreuze, *m.*

Calvanier, *m.* robotnik, co w stodołach snopy na warsztwy układa, *m.* Garbenschichter, Banser, *m.*

Calville, *m.* gruchawka (iabłko), *f.* Schlotterapfel, *m.*

Calvinisme, *m.* kalwińska nauka, religia, *f.* Lehre des Calvins, *f.*

Calviniste, *m.* kalwin, *m.* Calvinist, Reformirter, *m.*

Calvitie, *f.* łysina, *f.* Kahlheit, Platte, *f.*

Camaïeu, *m.* kamea, *f.* rznięty kamień; kamień z różnemi figurami z natury, *m.* malowanie iedną farbą, *n.* Kamee (geschnittener Stein von zwey Farben); Bilderstein, *m.* einfarbiges Gemälde, *n.*

Camail, *m.* płaszcz biskupi, *m.* Bischofsmäntelchen, *n.*

Camarade, *m. et f.* towarzysz; spólnik; spółuczeń, spółmieszkaniec, *m.* Kamerad, Mitgesell, Gefährte, *m.* Gespielinn, *f.*

Camard, arde, *a.* płaskonosy, stumpfnäsig. — *m. et f.* Stumpfnase, *f.*

Cambage, *m.* czopowe od piwa, *n.* Trankſteuer, Bieraufлage, *f.*

Cambiste, *m.* wexlarz, bankier, *m.* Wechsler, der mit Wechseln handelt, *m.*

Cambouis, *m.* maź z piasty wozowey cieczaca, *f.* herabtriefende Wagenschmiere, *f.*

Cambrai, Cambrésis, *m.* Kamerak, *m.* Kämmerich, *n.* (Stadt).

Cambrer, *v. a.* sklepisto, obłączysto co robić, nakrzywiać, zginać, naginać co. bogenförmig ausarbeiten, krümmen. se —, *r.* zginać się, rzucać się, sich krümmen, sich werfen.

Cambrure, *f.* obłączystość, *f.* nakrzywienie etc. czego, *n.* bogenförmige Krümmung, *f.*

Camée, *m.* gatunek kamienia rzniętego, *m.* Kamee, *m.* (geschnittener Edelstein).

Caméléon, *m.* chameleon, wiatrożył, *m.* Chamäleon, *n. fig.* człowiek niestały, *m.* unbeständiger Mensch, *m.*

Came-

Caméléopard, *m.* wielbłądorys, *m.* wielbłąd Abisyński pstry na kształt lamparta, *m.* Kameelparder, *m.*

Camelot, *m.* kamlot, (czamlot), *m.* (materya), Kamelot, *m.* (Zeug).

Cameloté, ée, *a.* na kształt kamlotu tkany, wie Kamelot gewirkt.

Camelotier, *m.* gatunek prostego, podłego papieru, *m.* Art schlechtes Papier, *n.*

Camelotine, *f.* materya cienka na kształt kamlotu, *f.* dünner kamelotartiger Zeug, *m.*

Camerier, *m.* komornik, podkomorzy u papieża, *m.* päbstlicher Kämmerer, *m.*

Cameriste, *f.* hochmistrzyni przy niektórych dworach, *f.* Kammerfrau einer Prinzessin, (oder an gewissen Höfen), *f.*

Camerlingat, *m.* godność wielkiego Podskarbiego papieskiego, *f.* podskarbstwo, *n.* Würde eines päbstlichen Kämmerlings, *f.*

Camerlingue, *m.* wielki podskarbi papieski, *m.* Kardinalkämmerling, *m.*

Camisade, *f.* naiazd nocny, szturm w nocy przypuszczony, *m.* nächtlicher Ueberfall, *m.*

Camisole, *f.* kamizelka, *f.* Kamisol, Westchen, *n.*

Camoïard, *m.* gatunek materyi, *f.* Art Zeug von wilden Ziegenhaaren, *m.*

Camomille, *f.* rumień; rumianek, *m.* maruna, *f.* Kamille, *f.* (Pflanze).

Camouflet, *m.* finfa, *f.* angezündete Papierdüte, wodurch man einem zum Possen den Rauch unter die Nase bläst, *f. fig.* affront, *m.* zniewaga, zelżywość, *f.* wyłaianie, *n.* Beschimpfung, *f.* derber Verweis, *m.*

Camp, *m.* obóz, *m.* woysko, *n.* Lager, Feldlager, *n.* gelagerte Armee, *f.* — volant, woysko letkie na podiazd lub inną wyprawę iaką wysłane, *n.* fliegendes Lager, (kleines herumstreichendes Kriegsheer), *n.*

Campagnard, *m.* arde, *f. et a.* wieyski, ziemianin, *m.* ländlich; der, die auf dem Lande wohnet, Landmann, *m.*

Campagne, *f.* pole, *n.* trakt, *m.* wyprawa woienna, kampania, *f.* Feld, Land, Gefilde, *n.*; Feldzug, *m.* en pleine —, na wolném miescu, na otwartém polu, auf freyem Felde. maison de —, mieszkanie letnie, *n.* Landhaus, *n.* pièce de —, działo polowe, *n.* półdziałek, *m.* Feldstück, *n.* aller à la —, poiechać na wieś, aufs Land gehen. aller en —, iśdź w pole, iechać, iśdź na woynę, na wyprawę woienną, in den Krieg, zu Felde ziehen. battre la —, ieździć po polu, das Feld durchstreichen. *fig.* wiele niepotrzebnych przytaczać rzeczy (w pismach), ausschweifen (in Schriften).

Campagnol, *m.* szczur polny, kleine Feldratze, *f.*

Campane, *f.* kutas, Troddel, Quaste, *f.*

Campaniforme, *a.* dzwonkowaty, do dzwona podobny, glokkenförmig.

Campanille, *f.* dzwonica, *f.* wierzchnia część kupoły, *f.* Glockenthurm, *m.* (oberster Theil einer Kuppel).

Campanini, *m.* marmór włoski z Karary, *m.* Art hellklingenden italienischen Marmors, *m.*

Campanule, *f.* powóy, *m.* dzwonki, *pl.* Glockenblume, *f.*

Campe, *m.* drogiet do sukna podobny, *m.* tuchartiger Droguet, *m.*

Campèche, *m.* drzewo kampesz Amerykańskie do farbowania, *n.* Kampescheholz, *n.*

Campe-

Campement, *m.* obozowanie, rozstanowienie obozu, *n.* obóz, *m.* Lagern, Campiren; Feldlager, *n.*

Camper, *v. a.* obozem stanąć, obozem się położyć; mocno postawić, lagern, ein Lager aufschlagen; etwas fest hinstellen. *fig.* (*qq.*) opuścić, porzucić, zostawić kogo, einen sitzen lassen. — *n.* obozem stać, obozować, gelagert seyn. se —, *r.* obozem stanąć, się położyć; stanąć, usieśdź, rozpostrzenić sie, sich lagern; sich hinsetzen, sich hinpflanzen.

Camphre, *m.* kamfora. *f.* Kampher, *m.*

Camphré, ée, *a.* kamforowany, kamforą przyprawiony, mit Kampher angemacht.

Camphrier, *m.* drzewo kamforowe, *n.* Kampherbaum, *m.*

Campine, *f.* kurczę młode karmne, *n.* Art ganz kleiner gemästeter junger Hühner, *f.*

Campos, *m.* rekreacya, *f.* dzień od szkoły wolny, *m.* Schulfeyertag, *m. fam.* święta, *n. pl.* wakacye, Ferien, *f. pl.*

Camus, *m.* use, *f. et a.* płaskonosy, stumpfnäsig; Stumpfnase, *f. fig. fam.* zawstydzony, zasmucony, wyłaiany, der, die eine Nase bekommen hat.

Canaille, *f.* hultay, kanalia, *m.* hultaystwo, *n.* chalastra, *f.* Lumpenhund; niedrigster Pöbel, *m.* Lumpengesindel, *n.*

Canal, *m.* kanał, rów do sprowadzenia wody, *m.* koryto rzéki; przesmyk, *m.* cieśnina, *f.* wąskie między dwiema brzegami morze, *n.* Röhre, *f.* Kanal, Wassergang, Graben, *m.* Bett eines Flusses, *n.* Meerenge, *f. fig.* droga, *f.* sposób, *m.* Weg, *m.* Mittel, *n.*

Canapé, *m.* kanapa, *f.* Kanapee, Ruhebett, *n.*

Canapsa, *m. fam.* torba, taistra, *f.* tłomoczek, *m.* Schnappsack, *m.* Ränzel, *n.*

Canard, *m.* kaczka, *f.* kaczor; gąsior, pies kudłaty, pływacz, *m.* Ente, *f.* Entrich, Gänserich; Wasserhund, *m.*

Canarder, *v. a.* z daleka, z zasadzki kogo zastrzelić, zabić, ubić, von fern oder aus einem Hinterhalte niederschießen.

Canardière, *f.* chata, *f.* domek, skąd na kaczki dzikie strzelaią, *m.* polowanie na kaczki; iezioro, na którym kaczki są dzikie; mieysce skryte, z którego bezpiecznie! strzelać można, *n.* Hütte zum Entenfange, *f.* Entenfang; Ententeich, sonst, bedeckter Ort, woraus man sicher schießen konnte, *m.*

Canari, rin, *m.* kanarek, *m.* Kanarienvogel, *m.*

Canaries, *f. pl.* wyspy kanaryiskie, *f. pl.* kanarische Inseln, *f. pl.*

Canasse, *ou* Canastre, *m.* knaster, (kosz do pakowania tego tytuniu), *m.* Knastertabak, *m.* (eigentlich, Korb zum Verschicken desselben).

Cancanias, *m.* atlas Indyiski, *m.* ostindischer Atlas, *m.*

Cancel, *m.* chór, *m.* kratkami ogrodzone mieysce przy ołtarzu wielkim; mieysce, gdzie pieczęć chowaią, *n.* umgitterter Chorraum bey dem hohen Altare, *m.*; Siegelkammer in der Kanzelley, *f.*

Cancelle, *m.* czerwony raczek morski, *m.* kleiner Meerkrebs, *m.*

Canceller, *v. a.* przemazać pismo, za nieważne uznać, eine Schrift durchstreichen und ungültig machen.

Cancer, *m.* rak, *m.* (choroba), Krebs, *m.* (Geschwür).

Cancre, *m.* raczek morski okrągły, paiąk morski, *m.*

Krabbe,

Krabbe, *f.* (Meerkrebs). *fig. fam.* skąpiec, sknéra, *m.* Knicker, Filz, *m.*

Candelabre, *m.* lichtarz wielki, świecznik, *m.* Armleuchter, großer Kronleuchter, *m.*

Candeur, *f.* szczerość, otwartość, *f.* Redlichkeit, Aufrichtigkeit, *f.*

Candi, ie, *a.* lodowaty, kandyzowany, kandirt. du sucre candi, cukier lodowaty, *m.* Kandelzucker, Kandiszucker, *m.*

Candidat, *m.* kandydat, *m.* Kandidat, *m.*

Candide, *a.* szczéry, otwarty, offenherzig, aufrichtig, redlich.

Candie, *f.* Kandya, *f* Insel Candia, *f.* diot, *m.* rodem z niey, Candier.

Candir, *v. n.* se —, *r.* lodowacieć, zkandyzować się, sich kandiren, in Krystallen anschießen (von Zucker ꝛc.).

Cane, *f.* kaczka samica, *f.* Ente, *f.* Entenweibchen, *n. fig. fam.* faire la —, strachać się, bać się, sich ducken, verzagt seyn.

Canepetière, *f.* ptak podobny do drapia, tylko że mnieyszy, *m.* kleine Trappe, Grieltrappe, *m.*

Canepin, *m.* cienka skórka iagnięca, wyprawna, *f.* dünnes und zartes Schaafleder, *n.*

Canequin, *m.* bagazya biała Indyiska, *f.* podły kattun, weißer indianischer Kattun, *m.*

Caneter, *v. n. fam.* dreptać, iak kaczka chodzić, dybać, watscheln wie eine Ente.

Caneton, *m.* kaczę, *n.* junge Ente, *f.*

Canette, *f.* kaczę, *n.* junge oder kleine Ente, *f.*

Canevas, *m.* kanewas, *m.* płótno grube, *n.* Canevaß, *m.* (grobe Leinwand); steife ungebleichte Leinwand, *f. fig.* układ, plan, *m.* pierwsza delineacya pisma, *f.* erster Entwurf, Plan, *m.*

Cangrène etc., *v.* Gangrène etc.

Caniche, *f.* suka kudłata, *f.* Pudelhündin, *f.*

Caniculaire, *a.* jours —, kanikuła, *f.* Hundstage, *m. pl.*

Canicule, *f.* kanikuła, *f.* Hundsstern, Sirius, *m.* Hundstage, *m. pl.*

Canide, *m.* papuga czubata, *f.* Art Papagey, *m.*

Canif, *m.* scyzoryk, *m.* Federmesser, *n.*

Canine, *a. f.* faim —, głód wilczy, psi wielki, *m.* wüthender Heißhunger, *m.* dent —, ząb wystawaiący, *m.* Hundszahn, *m.*

Caniveaux, *m. pl.* rząd kamieni szerokich na bruku, *m.* Reihe breiter Pflastersteine, *f.*

Cannage, *m.* mierzenie łokciem, *n.* Ausmessen nach der Elle, *n.*

Cannaie, *f.* trzcina, *f.* trzcinisko, *n.* Rohrsumpf, *m.*

Canne, *f.* miara pewna łokciowa; trzcina, *f.* (ziele i laska), gewisses Ellenmaaß, (1½ Pariser Stab), *n.*; Schilf, Rohr; spanisches Rohr, *n.* Spazierstock, *m.* — à sucre, trzcina, z którey cukier warzą, *f.* Zuckerrohr, *n.*

Cannelas, *m.* cynamon w cukrze smażony, cukry cynamonowe, *pl. m.* überzuckerter Zimmet, *m.*

Cannelle, *f.* cynamon; kurek u beczki etc. *m.* Zimmetrinde, *f.*; Hahn an einem Fasse, *m.*

Cannellé, ée, *a.* cynamonowy, zimmetfarbig.

Cannellier, *m.* drzewo cynamonowe, *n.* Zimmetbaum, *m.*

Canner, *v. a.* łokciem mierzyć, mit der Elle ausmessen.

Cannetille, *f.* drót złoty czyli srebrny, szych spłaszczony, *m.* Cantille, *f.* (gedrehter Silber- oder Golddrath).

Cannette, *v.* Canette.

Cannibale, *m.* ludożerca, ludoiad, *m.* Cannibale, Menschenfresser, *m.*

Canon, *m.* armata. *f.* działo, *n.* głownia, rura strzelbowa; rura, rurka; goleniowa kość w nodze przedniey końskiey; puszka, *f.* słoik aptekarski wysoki, *m.*, cewka podługowata tkacza; wędzidło, *n.* monsztuk we środku się składaiący, *m.* łystcianki, pończochy bez szkarpetek, Kanone, *f.* schweres Geschütz, *n.*; Flinten- oder Pistolenlauf, *m.*; Röhre, *f.* Rohr, *n.*; Röhre am Beine des Pferdes; längliche Apothekerbüchse; lange Weberspule, *f.*; hohles Mundstück am Pferdegebisse, *n.*; Strumpf ohne Fuß, *m.* coup de canon, *m.* wystrzał z działa, *m.* Kanonenschuß, *m.*

Canon, *m. T.* kanon, *m.* ustawa kościelna, *f.* Kanon, *m.* Regel, Vorschrift, *f.* Kirchengesetz, *n.* le droit —, prawo kanoniczne, kościelne, *n.* das kanonische Recht, *n.* — des ecritures, księgi kanoniczne, *f. pl.* die kanonischen Bücher, *n. pl.* gros —, petit —, kanon wielki i mały, *m.* (litery drukarskie). die grobe, kleinere Kanon, *f.* (Art grober Buchdruckerschrift). — emphytéotique, czynsz od roli, maiętności, *m.* Erb- oder Grundzins, *m.*

Canonial, ale, *a.* kanoniczny, kapłański, einen Domherrn angehend, ihm gehörig; heures canoniales, pacierze, godziny kapłańskie w brewiarzu, *pl.* Theil des Breviers, welchen die katholischen Geistlichen täglich zu gewissen Stunden beten müssen, *n.*

Canonicat, *m.* kanonia, *f.* kanonikowstwo, *n.* Domherrnstelle, Stiftspfründe, *f.*

Canonicité, *f.* prawdziwość kanonicznych xiąg etc. *f.* Eigenschaft dessen, was kanonisch ist.

Canonique, *a.* kanoniczny, den Kirchengesetzen gemäß, kanonisch.

Canonisation, *f.* kanonizacya, *f.* kanonizowanie, *n.* Heiligsprechung, *f.*

Canoniser, *v. a.* kanonizować, w poczet świętych policzyć, kanonisiren, heilig sprechen. *fig.* bardzo chwalić, wychwalać, sehr loben.

Canoniste, *m.* kanonista, *m.* Lehrer des kanonischen Rechts, *m.*

Canonnade, *f.* kanonada, *f.* bicie, strzelania z dział, *n.* Kanoniren, Schießen mit Kanonen, Kanonenfeuer, *n.*

Canonner, *v. a.* z działbić, palić, strzelać, kanoniren, mit Kanonen schießen, beschießen.

Canonnier, *m.* puszkarz, kanonier, *m.* Kanonier, Konstabler, *m.*

Canonnière, *f.* namiot na dwóch drągach rozpięty, *m.* dziura w murze do strzelania; pukawka dziecinna, *f.* Soldatenzelt ohne Seitenwände, Constablerzelt, *n.*; Schießscharte; Klatschbüchse, *f.*

Canot, *m.* czółno z drzewa całego wydrążone, *n.* kleine Boot, *n.* Nachen, *m.*

Cantate, *f.* kantata, *f.* Cantate, *f.*

Cantatille, *f.* kantatka, *f.* kleine Cantate, *f.*

Cantatrice, *f.* śpiewaczka, *f.* Sängerinn, *f.*

Cantharide *f.* kantaryda, *f.* spanische Fliege, *f.*

Cantine, *f.* puzdro do wina, *n.* piwnica, gdzie butelki z winem stoią, *f.* szynkarz w fortecy, *m.* Flaschenfutter, *n.* Flaschenkeller, *m.* Bier- oder Weinschenke in Festungen, *f.*

Cantinier, *m.* szynkarz w fortecy, *m.* Bier- oder Weinschenke in Festungen, *m.*

Cantique, *m.* pieśń nabożna na chwałę Bożą, *f.* geistliches

Lied, *n.* Lobgesang zu Gottes Ehre, *m.* cantique des cantiques, pieśń nad pieśniami, das hohe Lied Salomonis.

Canton, *m.* kanton, powiat, *m.* ziemia, *f.* Bezirk, Canton, Kreis, *m.*

Cantonnade, *f.* mieysce za teatrem, *n.* innere Seite des Theaters, *f.*

Cantonnement, *m.* kantonowanie, *n.* Cantonirung der Soldaten, *f.* Cantonirungsquartier, *n.*

Cantonner, *v. a. et n.* kantonować, po wsiach woysko rozłożyć, bydź rozłożonym, Truppen in Dörfern verlegen, cantoniren. se —, *r.* okopać się, sich an einem Orte zusammenziehen und verschanzen.

Cantonnière, *f.* płotek u nóg łóżka, *f.* schmaler Bettvorhang unten am Bette, *m.*

Cap, *m.* przylądek, *m.* nadmorska góra; przod, przodek okrętu, *m.* Vorgebirge, *n.*; Schiffsschnabel, *m.* Vordertheil des Schiffes, *n.* de pied en cap, od pięty aż do głowy. vom Fuße bis auf das Haupt.

Capable, *a.* (*de qc.*) sposobny, zdatny do czego. sprawny; biegły w czem; zu etwas fähig, geschickt, tüchtig. être —, bydź w stanie, vermögend seyn. im Stande seyn. être capable de tout, módz się na wszystko odważyć, im Stande seyn, die schlechtesten Handlungen zu begehen. avoir l'air capable, wiele rozumieć o sobie (o swoiéy zdatności). eine große Einbildung von seiner eigenen Geschicklichkeit haben. — (in Verbindung mit tenir und contenir), obszerny, wielki, geräumig, weit,

Capacité, *f.* sposobność, sprawność, zdatność do czego; wielkość, obiętność, przestrzeń, *f.* Fähigkeit, Tüchtigkeit, Geschicklichkeit; Weite, *f.*; Raum, *m.*

Caparaçon, *m.* deka, dera, *f.* kilim na konia, *m.* Pferdedecke, *f.*

Caparaçonner, *v. a.* kilimem, deką konia na-, okryć, dem Pferde die Decke auflegen.

Cape, *f.* opończa, *f.* kwef, *m.* kapa, kapica. *f.* Regenmantel, *m.* Kappe, Kapuze, *f. fig.* rire sous —, po cichu się naśmiewać, wyśmiewać, ins Fäustchen lachen.

Capelan, *m.* pop mizerny, bambiza, *m.* mała ryba morska, *f.* armseliger Priester, *m.* kleiner Seefisch, *m.*

Capeline, *f.* gatunek kapelusza słomianego, *m.* Art Stroh- oder Sonnenhut, *m.*

Capendu, *m.* pomme de —, gatunek jabłek zimowych, *n.* Name eines Winterapfels, *m.*

Capillaire, *a.* cienki, cieniuchny, iak włos, dünn, wie ein Haar. — *m.* kobiecy włosek, *m.* Frauenhaar, *n.* sirop de —, syrup od tego nazwany, *m.* Frauenhaarsyrup, *m.*

Capillament, *m.* Capillature, *f.* liście długie cienkie albo korzonki u ziół, *m. pl.* haardünnes Wurzel- oder Blätterwerk an den Gewächsen, *n.*

Capilotade, *f.* bigos, *m.* Ragout von schon gekochtem und zusammengeschnittenem Fleische, *n.*

Capiscol, *m.* dziekan kapitulny, *m.* Dombechant in einigen Stiftern, *m.*

Capitaine, *m.* kapitan, wódz wielki, jenerał, *m.* Hauptmann, Capitain; großer General, Feldherr, *m.*

Capitainerie, *f.* kapitaństwo; burgrabstwo, *n.* urząd łowczego etc.; dom iego; powiat nad którym ma dozór, *m.* Hauptmannschaft; Amt und Würde eines Schloßhauptmanns, Jagd-Capitain ꝛc. *f.* dessen Gebiet, Haus, *n.* — de chasse, kniei, *f.* obwód do łowów, *m.* Jagdrevier, *n.*

Capitainesse, *v.* Capitane.

Capital, ale, *a.* główny, przednieyszy, nayważnieyszy, vornehmste, wichtigste. lettres capitales, wielkie litery na początku, wersały, *pl.* große Anfangsbuchstaben, Capitälchen, *pl.* crime capital, występek główny, *m.* Hauptverbrechen, *n.* peine capitale, kara pod gardłem, k. śmierci, *f.* Todesstrafe, *f.* ennemi capital, główny nieprzyiaciel, *m.* Todfeind, unversöhnlicher Feind, *m.*

Capital, *m.* kapitał, *m.* iścizna, summa główna pieniędzy, *f.* nayprzednieyszy, nayważnieyszy punkt. *m.* Hauptsumme, *f.* Kapital, *n.* Hauptsache, *f.* Hauptwerk, *n.*

Capitale, *f.* stolica, *f.* miasto stołeczne, *n.* litera wielka, *f.* Hauptstadt, *f.* großer Buchstabe, *m.*

Capitaliste, *m. et f.* kapitalista, *m.* Kapitalist, *m.* —inn, *f.*

Capitan, *m.* fanfaron, *m.* Großsprecher, Prahler, *m.*

Capitane, *f.* galera hetmańska, *f.* Hauptgaleere, *f.*

Capitation, *f.* pogłowne, *n.* Kopfsteuer, *f.*

Capiteux, euse, *a.* głowę zawracaiący, in den Kopf steigend, berauschend.

Capitole, *m.* kapitolium Rzymskie, *n.* das Kapitolium, *n.* (Festung und Tempel im alten Rom).

Capiton, *m.* naygrubszy iedwab, *m.* wyczoski iedwabne, *pl.* grobe Flockseide, *f.*

Capitulaire, *m.* zbiór ustaw Królów Francuzkich, *m.* Sammlung von Verordnungen ehemaliger französischer Könige, *f.*

Capitulaire, *a.* należący do kapituły, kapitulny, kanoniczy, zu einem Stifte oder Kapitul gehörig.

Capitulairement, *ad.* według praw, zwyczaiów kapitulnych, nach Stiftsgebrauch, im Capitel.

Capitulant, *m.* głos i mieysce w kapitule maiący, der Sitz und Stimme im Kapitel hat.

Capitulation, *f.* kapitulacya, *f.* Kapitulation, Vergleich wegen Uebergabe einer Stadt ꝛc.); Wahlkapitulation (bey der deutschen Kaiserwahl), *f. fig.* jeder Vergleich, *m.*

Capituler, *v. n.* kapitulować, podać, spisać punkta o poddaniu forteçy, miasta. kapituliren, einen Vergleich treffen, (besonders wegen Uebergabe einer Stadt ꝛc.).

Capnomance, *f.* wieszczba, *f.* wróżenie z dymu, *n.* Wahrsagerey aus dem Rauche, *f.*

Capolin, *m.* wiśnia Amerykańska. *f.* gewisser amerikanischer Baum, dessen Frucht den Kirschen gleicht, *m.*

Capon, *m. fam.* dowcipny gracz; szuler okpiéwacz, *m.* schlauer Spieler, *m.*

Caponner, *v. n. fam.* okpiéwać, oszukiwać, graiąc w karty. im Spiele betrügen.

Caporal, *m.* kapral, *m.* Korporal, *m.*

Capot, *m.* opończa z kapturem, *f.* kaptur, kasztelan, *m.* sucha, burda, *f.* (graiąc w karty), kapota, kapotka, *f.* surdut, *m.* Regenmantel mit einer Kappe, Kaputrock, Matsch (im Spiele), *m. fig. fam.* démeurer —, zamięszanym i zawstydzonym bydź, beschämt und bestürzt dastehen.

Capote, *f.* kapotka, *f.* Ueberkleid der Weiber, *n.*

Câpre, *f.* kapara, *f.* Kaper, *f.*

Câpre, *m.* armator, kaper, fraybiter, co za zezwoleniem zwierzchności okręty nieprzyiacielskie zabiera; okręt iego, *m.* Kaper, privilegirter Seeräuber, *m.* Kaperschiff, *n.*

Caprice, *m.* upór, *m.* dziwactwo, *n.* myśl dzika, *f.* koncept zabawny. *m.* Eigensinn, *m.* Grille, *f.* munterer lebhafter Einfall, *m.*

Capricieusement, *ad.* dziwacznie, uparcie, eigensinnig, aus Eigensinn.

Capricieux, euse, *a.* uparty, uporny, dziwny, eigensinnig.

Capricorne, *m.* koziorożec, *m. T.* Steinbock (im Thierkreise), *m.*

Câprier, *m.* kapary, krzewina, na którey kapary rosną, *f.* Kapernstrauch, *m.*

Capron, *m.* rodzay poziemek wielkich; sztuka sukna podługowata nowicyuszów kapucyńskich, *f.* Art großer Erdbeere, *f.* Art Gewand der Capuziner-Novizen, *n.*

Capsc, *f.* puszka, w która wota kładą, *f.* Kapsel oder Büchse, worin die Stimmen gesammelt werden, *f.*

Capsule, *f.* fnteralik, *m.* komorka iabłek, gruszek etc. w którey są iaderka, *f.* Kapsel, *f.* Kerngehäuse, *n.*

Captateur, *m.* zabiegacz, łapacz dziedzictwa, *m.* Erbschleicher, *m.*

Captation, *f.* podeyście, podchwycenie. *n.* sztuka, *f.* List, *f* Kunstgriff, *m.* Erschleichung, *f.*

Captatoire, *a.* podeyściem nabyty, otrzymany, durch List erschlichen.

Capter, *v. a.* podeyściem nabydź, otrzymać, sich der zum Zwecke führenden Mittel bedienen; durch List erschleichen, gewinnen.

Captieux, euse, *a.* zdradliwy, podchwytliwy, listig, verfänglich.

Captif, ive, *a.* poymany (w niewolą wzięty), gefangen. coeur captif, serce w więzach miłosnych zostaiące, *a.* Herz in Liebesbanden. raison captive, rozum namiętnościami lub przesądami osłabiony, *m.* durch Leidenschaften oder Vorurtheile unterdrückte Vernunft. tenir captif, w podległości, poddaństwie trzymać; zbytniéy uległości wymagać, in großer Unterwürfigkeit halten.

Captiver, *v. a. fig.* niewolić, opanować, podbić pod swoią władzę. fesseln, bezwingen, unterwerfen. se —, *r. fig.* samego siebie iak w więzieniu trzymać, powściągać się, hamować się, sich Zwang anthun, sich mäßigen.

Captivité, *f.* niewola, *f.* Gefangenschaft, Sklaverey, *f. fig.* jarzmo, *n.* großer Zwang, *m.*

Capture, *f.* zdobycz, *f.* plon; łupy, *m. pl.* zabranie zakazanych towarów; imanie, łapanie dłużnika, złoczyńcy, *n.* Fang, *m.* Beute; Wegnehmung verbotener Waaren, *f.* Einsetzen eines Schuldners, Verbrechers, *n.* Verhaft, *m.*

Capturer, *v. a.* złapać, ułowić, schwytać, verhaften; einen Fang thun.

Capuce, *m.* kapica, *f.* kaptur, *m.* Kapuze, Mönchskappe, *f.*

Capuchon, *m.* kapica podróżnych, *f.* kaptur, *m.* Kapuze, Regenkappe, *f.*

Capucin, *m.* Kapucyn, Kapuziner, *m.* cine, *f.* nka, *f.* — nonne, *f.*

Capucinade, *f.* śmieszne kapucyńskie kazanie, *n.* lächerliche Predigt, *f. fig.* głupstwo, *n.* dummer Streich, *m.*

Caque,

Caque, *f.* beczka do śledzi, prochu, *f.* Härings- oder Pulvertonne, *f.*

Caquerolle, *v.* Casserolle.

Caquesangue, *f* (żartuiąc) biegunka, *f.* dryzdaczka, *f.* (im Komischen) Durchfall, *m.*

Caquet, *m.* gdakanie kokosze, *n.* Gackern der Hühner, *n. fig.* świegotanie, klekotanie, *n.* Gepfauder, Geschwätz, *n.*

Caqueter, *v. n.* gdakać, iako kury, gackern (von Hühnern). *fig.* klekotać, świegotać, klepać, pleść, plaudern, klatschen.

Caqueterie, *f.* świegotanie, klekotanie etc., *n.* Schwatzen, Plaudern, *n.*

Caqueteur, *m.* euse, *f.* świegot, klekot, *m* Plauderer, Schwätzer, *m.* —inn, *f.*

Caquetoire, *f. v.* Babiloire.

Car, *c.* bo, bowiem, albowiem, denn.

Carabé, *m.* bursztyn, *m.* Bernstein, *m.*

Carabine, *f.* karabin, *m.* Karabiner, *m.*

Carabiner, *v. a.* gwintować broń, karabin, ein Flintenrohr ziehen. *n.* strzelać, iak karabin, nach Art der Karabiniers schießen. *fig.* grać w dorywczą, niewytrwać etwas wagen und gleich davon eilen.

Carabinier, *m.* karabinier, *m.* Karabinier, *m.*

Caracol, *m. T.* escalier, en-, *m.* wschody okrągłe, kręcone, *pl.* Wendeltreppe, *f.*

Caracoler, *v. n.* wywiiać się na koniu; szprynce z nim wyrabiać, obracać konia. schnelle Wendungen mit dem Pferde machen, es herumtummeln.

Caracoli, *m.* gatunek tombaku, *m.* Art Tomback, *m.*

Caracouler, *v. n.* gruchać, gurren, girren wie eine Taube.

Caractère, *m.* znak, *m.* litera, *f.* charakter, *m.* ręka, *f.* pismo, *n.* figury, *f.* charakter czarnoxięskie, *m. pl.* własność, *f.* przymiot; charakter. tytuł, *m.* godność, *f.* Zeichen, Merkmal, *n.* Buchstabe, *m.* Schrift; Handschrift, Hand, *f.* magisches Zeichen, *n.* Eigenschaft, *f.* Stand, Charakter, Titel, *m.* Würde, *f.*

Caractériser, *v. a.* oznaczyć, ocechować, opisać co, den Charakter bezeichnen, schildern, ausdrücken. se — *r.* w prawdziwey pokazać się postaci, sich recht kenntlich machen.

Caractéristique, *a.* znaczny, znakomity, prawdziwy, właściwy, charakterystisch, bezeichnend. — *f.* umieiętność sądzenia o charakterze ludzkim. *f.* die Wissenschaft, den Charakter der Menschen zu beurtheilen, *f.* lettre — litera charakterystyczna, *f.* Stammbuchstabe, *m.*

Carafe, *f* flaszeczka, karafinka, *f.* gläsernes Fläschchen, *n.* Caraffine, *f*

Carafon, *m.* statek lodem napełniony; flasza wielka, *f.* Kühleimer, *m.* große gläserne Flasche, *f.*

Carague, *f.* karanna, *f.* guma, Caranna-Gummi, *n.*

Caramoussail, Caramoussat, *m. T.* kupiecki okręt Turecki z tyłem bardzo wysokim, *m.* türkisches Kauffahrteischiff mit hohem Hintertheile, *n.*

Carapace, *f.* skorupa żołwia zwierzchnia, *f.* oberste Schale der Schildkröten, *f.*

Caraque, *f.* okrągły okręt Portugalski, *m.* Karacke, (portugiesisches Schiff,) *f.*

Carat, *m. T.* karat, *m.* Karat, *n.* (Gewicht); pewien stopień czystości złota, *m.* gewisser Grad der Feinheit des Goldes, *m.* Carats, *pl.* dyamenciki małe, *m. pl.* kleine Diamanten, die man nach dem Gewichte verkauft, *m. pl.*

Cara-

Caravane, *f.* karawan, *m.* wyprawa woienna kawalerów Maltańskich, *f.* Karavane, *f.* Anzahl Kauffahrteischiffe, *n. pl.* Kreuzzug der Maltheserritter zur See, *m.*

Caravanier, *m.* ten, co wielbłąda przy karawanie prowadzi, *m.* Kameelführer einer Karavane, *m.*

Caravanserail, *m.* dom wielki gościnny dla podróżnych w wschodnich kraiach, *m.* große öffentliche Herberge für die Karavanen ꝛc. in Morgenländern, *f.*

Caravelle, *f.* okręt okrągły mały Portugalski, *m.* Karavelle, *f.* (kleines Schiff).

Carbatine, *f.* skóra z bydlęcia świeżo odarta, frisch abgezogenes Thierfell, *n.*

Carboncle, *m.* wrzód jadowity, karbunkuł, *m.* Art giftiges Geschwür, *n.* Karfunkelstein, *m.*

Carbonnade, *f.* na rószcie pieczone mięso, *n.* karbonada, *f.* Rosbraten, *m.*

Carcailler, *v. n.* śpiewać, iak przepiórka, wie eine Wachtel schlagen.

Carcan, *m.* kuna, pręgierz, *m. f.* Halseisen, *n.* Pranger, *m.*

Carcasse, *f.* szkielet, *m.* kości, *f. pl.* Gerippe, *n. fig.* człek bardzo chudy, *m.* sehr magere Person, *f.* — de vaisseau, wiązanie, (*n.*) budynek okrętowy, *m.* Rumpf eines Schiffes, *m.*

Carcinomateux, euse, *a.* skancerowany, trędowaty, krebsartig.

Carcinome, *m.* rak, wrzód ciało wyiadaiący, *m.* Krebs, Krebsschaden, *m.*

Cardamine, *f.* rzeżucha wodna, *f.* Bergkresse, *f.*

Cardamome, *m.* kardamom, *m.* rayskie ziarka, *n. pl.* Cardamome, *f.*

Cardasse, *f. T.* grępla wielka do grępłowania iedwabiu etc., figa Indyyska, *f.* Kardätsche, *f.* groser Kamm zur Flockseide; indianischer Feigenbaum, *m.*

Carde; *f.* głąb, *m.* mięso we śrzodku liści niektórych roślin, *n.* eßbare Ribbe in der Mitte der Blätter einiger Pflanzen, *f. T.* grępla, *f.* Wollkratze, Kardätsche, *f.*

Cardeé, *f.* grępla pełna czego, *f.* Kardätsche voll, *f.*

Carder, *v. a.* wełnę, iedwab grępłować, Wolle, Seide kämmen oder kratzen, kardätschen.

Cardeur, *m.* euse, *f.* grępłownik, *m.* Wollkämmer, Seidenstreicher, *m.* —inn, *f.*

Cardialgie, *f.* bolenie żołądka, *n.* Herzgespann, *n.*

Cardialogie, *f.* nauka o sercu, *f.* Lehre von dem Herzen, *f.*

Cardiaque, *a.* serdeczny, serce posilaiący, herzstärkend.

Cardier, *m.* rzemieślnik, co gręple robi, ten co niemi handluie, *m.* Kardätschenmacher oder — händler, *m.*

Cardinal, ale, *a.* główny, celny, nayprzednieyszy, hauptsächlich, vornehmste, les nombres cardinaux, liczby główne, kardynalne, *f. pl.* die Haupt- oder Grundzahlen, *f. pl.*

Cardinal, *m.* kardynał; dzięcioł z dziubem czerwonym, *m.* Cardinal; Cardinalsvogel, *m.*

Cardinalat, *m.* kardynalstwo, dostoieństwo, *n.* godność, kardynalska, *f.* Cardinalswürde, *f.*

Cardinale, *f.* kwiat kardynalski. Cardinalsblume, *f.*

Cardiogme, *m.* zgaga, *f.* Sodbrennen, *n.*

Cardon, *m.* karcioch, karczoch Hiszpański, *m.* spanische Artischocke, *f.*

Carême, *m.* wielki post, *m.* kazania wielkopostne, *n. pl.* Fasten, Fastenzeit, *f.* Fastenpredigten, *f. pl.*

Carême-prenant, *m.* zapusty, mięsopusty, *pl.* die drei letzten Tage vor Aschermittwoche, *m. pl. fig.* maszkarnik, mięsopustnik, *m.* Fasinachtsnarr, *m.*

Carénage, *m.* warsztaty, gdzie okręty naprawiaią; dychtowanie onych, *n.* Schiffwerft; Kalfatern, *n.*

Carène, *f.* trama, *f.* dno, *n.* spodek okrętu, *m.* Schiffskiel, Schiffsraum, *m.*

Caréner, *v. a.* dychtować, naprawiać dno okrętu na umyślnie na iednę stronę położonego, ein Schiff auf die Seite legen, um es zu kalfatern.

Caressant, ante, *a.* podchlebny, podchlebiaiący, przymilaiący się, einschmeichelnd.

Caresse, *f.* podchlebstwo, przymilenie się, *n.* karesy, *m. pl.* Liebkosung, Schmeicheley, schmeichelhafte Begegnung, *f.*

Caresser, *v. a.* podchlebiać, przymilać się komu, głaskać kogo, liebkosen, streicheln, *fig.* podchlebiać mową komu, viel Schmeichelhaftes sagen.

Caret, *m.* żołwio gatunek, *m.* Caretschildkröte, *f.*

Cargaison, *f.* ładunek okrętowy, *m.* Schiffsladung, *f.*

Caricature, *f.* Karykatura, *f.* śmieszne malowidło, *n.* Caricatur, possierliche Zeichnung, *f.* Zerrbild, *n.*

Carie, *f.* brant, zapał, *m.* spróchniałość kości, *f.* próchnienie zęba etc., *n.* Beinfraß, *m.* Fäulniß der Zähne, des Getreides ꝛc., *f.*

Carié, ée, *p. et a.* spróchniały; robaczywy, angefressen, angefault; wurmstichig.

Carier, *v. a.* kość zarazić, próchnić, toczyć; spróchniałym, robaczywym co zrobić, anfressen, (Knochen, Getreide), se —, *r.* zbótwieć, spróchnieć, anfaulen, verfaulen.

Carillon, *m.* etc. *v.* Carrillon etc.

Carinthie, *f.* Karyntya, Kärnthen; carinthien, enne, *a. et s.* Karyntczyk; Karyntski; z Karyntyi, aus Kärnthen, zu Kärnthen gehörig; Kärnthner, inn.

Carisel, *m.* gatunek płótna grubego, *n.* Kirschey, *m.* (Art grobe Leinwand).

Caristade, *f. fam.* iałmużna, *f.* Almosen, *n.*

Carlet, *v.* Carrelet.

Carmagnole, *f.* Karmaniola, taniec i śpiew patryotyczny, *m.* Carmagnole, *f.* patriotischer Tanz und Gesang. petits carmagnols, *m. pl.* małe Piemontskie służalce, *m. pl.* junge piemontesische Lackayen, *m. pl.*

Carme, *m.* karmelita, *m.* Karmelitermönch, *m.* Carmes, *pl.* wszystkie czwórki, *pl.* (graiąc w kostki), alle Vieren (im Würfeln), *f. pl.*

Carmelite, *f.* karmelitka, *f.* Karmeliternonne, *f.*

Carmin, *m.* karmin, *m.* Carmin, *m.* Carmintoth, *n.*

Carnage, *m.* siekanina, rąbanina, rzeź, bitwa krwawa, *f.* wybiianie zwierząt, *n.* ponęta, *f.* ścierwo do przynęcenia zwierząt drapieżnych, *m.* Blutbad, Blutvergießen, *n.* Wildfällung, *f.*; Aas zum Anlocken wilder Thiere, *n.*

Carnassier, ière, *a.* mięso iedzący; drapieżny, fleischfressend, reißend; wild. (o ludziach) wiele mięsa iedzący, (von Menschen) viel Fleisch essend.

Carnassière, *f.* torba myśliwska, *f.* Jagdtasche, *f.*

Carnaval, *m.* karnawał, *m.* zapusty, *pl.* Carnaval, *n.* Fastnachtszeit, *f.*; Fastnachtslustbarkeiten, *f. pl.*

Carne, *f.* róg u stołu etc., *m.* äußerster Winkel, *m.* Kante, Ecke (eines Steines, Tisches ꝛc.), *f.*

Carné, ée, *a.* cielisty, (o kwiatkach), fleischfarbig (von Blumen).

Carneler, *v.* Créneler.

Carniole, *f.* Karniola, xięstwo Kraińskie, Karniolskie, *n.* Crain, *n.*

Carnivore, *a. et m.* mięso iedzący, mięsem się żywiący, Fleisch fressend.

Carnosité, *f.* puchlina mięsna, *f.* fleischichte Geschwulst, *f.*

Carogne, *f. fam.* ścierw, *m.* ścierwo, *n.* Rabenaas, Schinder, *n.*

Carotique, *m.* otwór w kościach sennych, das Loch im Schlafknochen, *n.* — *a.* śpiący, niewyspany, schlafsüchtig.

Carotte, *f.* marchew; sztuka tytuniu kręconego, *f.* gelbe Rübe, Möhre, Mohrrübe; Tabacksstange, *f.*

Carotter, *v. n.* skąpo, boiaźliwie grać, filzig spielen.

Carottier, *m.* ière, *f.* gracz boiaźliwy, *m.* furchtsamer Spieler, *m.* —inn, *f.*

Caroube, Carouge, *m.* rożki, *pl* chleb S. Jana, *m.* Johannisbrodt, *n.*

Caroubier, *m.* chleb S. Jana, *m.* (drzewo), Johannisbrodtbaum, *m.*

Carpe, *f.* karp, *m.* Karpfen, *m. fig.* faire la carpe pamée, słabym, chorym się pokazywać, sich schwach und krank anstellen.

Carpeau, *m.* karpik mały na zarybek, *m.* kleiner Karpfen, Setzkarpfen, *m.*

Carpettes, *f. pl.* pakłak, *m.* sukno, płótno grube do pakowania towarów, *n.* grobes gestreiftes Packtuch, *n.*

Carpière, *f.* sadz (osobliwie na karpie), *m.* Fischhälter (besonders zu Karpfen), *m.*

Carpillon, *m. v.* Carpeau.

Carpin, *m.* grab, *m.* grabina, *f.* Hage- oder Steinbuche, *f.*

Carquois, *m.* saydak, *m.* Köcher, *m.*

Carrare, *m.* gatunek pięknego marmóru, *m.* Art schöner Marmor, *m.*

Carre, *f.* zwierzchnia, górna część kapelusza, sukni od ramion do pasa, *f.* bót etc. bez nosa, okrągły, *m.* oberster Theil des Hutkopfs, des Kleides (über der Schulter), *m.* stumpfe Spitze (am Schuhe), *f.*

Carré, ée, *a.* czworograniasty, viereckig. bataillon carré, batalion w czworościan ustawiony, ins Gevierte gestelltes Bataillon; partie carrée, towarzystwo dwóch męszczyzn i tyleż kobiet, Gesellschaft, die aus zwey Mannspersonen und zwey Frauenzimmern besteht; homme carré, człowiek krępy, gruby a niski, dicker, untersetzter Mann; homme carré des épaules, barczysty człowiek, breitschulteriger Mann.

Carré, *m.* czworogran, czworobok, kwadrat, *m.* figura czworograniasta, *f.* Viereck, Quadrat, *n.* Münzstämpel, *m.* — de mouton, łopatka skopowa, *n. pl.* Vorderviertel eines Hammels, *n.*

Carré, *p. et a.* czworograniasty, czworograniasto zaciesany, viereckig gemacht, abgeviert.

Carreau, *m.* czworogran, czworobok, kwadrat, kwadratowy kamień; bruk, *m.* posadzka, *f.* kamienna; szyba; stępel menniczny, *m.* poduszka, *f.* żelazko, żelazo, *n.* kamień piorunowy, *m.* strzałka; strzała, *f.* viereckige Figur; viereckige Platte, *f.*; Gassenpflaster, *n.* Gasse, *f.*; Fußboden, *m.*; Fensterscheibe, *f.*; Kissen; Bügeleisen, *n.*; Donnerkeil; Bolzen, *m.* zatwardzenie w ciele, *n.* Verstopfung, Verhärtung des Unterleibes, *f.* czworogran (w grze kart), Raute, (Viereck im Kartenspiel), *f.* étoffes à petits carreaux, materye w kostkę robione, *pl. f.* gewürfelte Zeuge, *m. pl.* brochet carreau, bardzo wielki karp, *m.* sehr großer Hecht, *m.* — de pierre, kamień ciosowy, *m.* Quaderstein, *m.* Werkstück, *n.* demeurer sur le —, zostać, paść na placu, auf dem Platze bleiben.

Carrefour, *m.* krzyżowa droga *f.* róg ulicy, *m.* Kreuzweg, *m.* Gassenecke, Gasse, *f.*

Carrelage, *m.* sadzenie posadzki, *n.* posadzka; zapłata od posadzki, *f.* Pflastern mit Steinplatten; Steinpflaster selbst, *n.* Lohn dafür, *m.*

Carreler, *v. a.* sadzić, robić posadzkę kamienną; podselować, podeszwę przyszyć, łatać bót etc., platten, mit viereckigen Platten belegen; alte Schuhe oder Stiefel besohlen.

Carrelet, *m.* płaszczka, ryba, *f.* Plattfisch, *m.* Platteiße, *f.* czworograniasty liniał, *m.* viereckiges Lineal, *n.* vierschneidige Nähnadel, *f.*

Carrelettes, *f. pl.* pilnik do polerowania żelaza, *m.* Polirfeile, *f.*

Carreleur, *m.* rzemieślnik; co posadzki kamienne robi, *m.* Steinleger, *m.*

Carrelure, *f.* nowe podeszwy u starych bótów, trzewików, *f. pl.* neue Sohlen an alten Schuhen, Stiefeln, *f. pl.* (*v.* carrelage).

Carrément, *a.* czworograniasto, w kwadrat, ins Gevierte, viereckig.

Carrer, *v. a.* czworograniasto robić, kwadrować, viereckig machen. se —, *r. fam.* szanmno stąpać, nadymać się, rozpościerać się, sich breit machen, sich brüsten.

Carrier, *m.* kamiennik, co łamie w górach kamienie, co niemi handluie, *m.* Steinhauer, Steinbrecher, Steinhändler, *m.*

Carrière, *f.* góry, gdzie kamienie łamią; szranki, *pl.* bieg, *m.* droga, *f* Steinbruch, *m.*; Rennbahn, Laufbahn, *f. fig.* bieg życia ludzkiego, czas urzędu. *m.* Lebenslauf, *m.* Zeit da man ein Amt verwaltet, *f.* se donner carrière, oddadź się uciesze, seiner Freude freyen Lauf lassen, seine Lust büßen. se donner carrière aux dépens de *qq.*, żarty sobie z kogo robić, jemanden zum Besten haben.

Carrillon, *m.* dźwięk dzwonów zgodny, *m.* dzwonienie składne; kunsztowne dzwonków granie na organach etc., *n.* Glockenspiel, *n.* Glockenklang, *m. fig.* hałas, wrzask, *m.* Lärm, *m.* Geschrey, *n.* donner à double carillon, dyrdem biedz, aus allen Kräften läuten.

Carrillonner, *v. n* grać na dzwonkach; dzwonić dzwonami zgodnemi, das Glockenspiel spielen; ein schönes Geläute machen.

Carrillonneur, *m.* ten, co na dzwonkach gra; ten co dzwoni, Glockenspieler, Glockenläuter, *m.*

Carriole, *f.* karyolka, *f.* Carriol, *n.* unbedeckter Wagen mit vier Rädern, *m.*

Carrosse, *m.* karéta, *f.* Kutsche, *f.*

Carrossée, *f.* kareta pełna czego, *f.* Kutsche voll, *f.*

Carrossier, *m.* stalmach, siodlarz, co karety robi; koń dobry do karety, *m.* Kutschenmacher, *m.*; Kutschenpferd, *n.*

Carrousel, *m.* karusel, *m.* igrzysko rycerskie, *pl.* mieysce do tego przeznaczone. *n.* Carrosell, *n.* (Ritterspiel, Ringelrennen), Platz dazu, *m.*

Carrousse, *fam.* faire —, iesć, pić i hulać, schmausen und schwärmen.

Carrure, *f.* szerokość plec, ramion; czworograniastość, *f.* Schulternbreite, *f.* Raum eines Vierecks, *m.*

Cartaux, *m. pl.* mappy marynarskie, *f. pl.* Seekarten, *f. pl.*

Carte, *f.* gruby, kléiony papier, *m.* karta do grania, *f.* rachunek gospodarza, *m.* Pappe; Karte, Spielkarte, *f.* Kartenblatt, *n.* Rechnung eines Wirthes, *f.* — du diner, kartka, na którey stoi, jakie potrawy są na obiad, *f.* Küchenzettel, *m.* — de géographie od. géographique, mappa, *f.* Landkarte, *f.* — marine, karta, mappa marynarska, *f.* Seekarte, *f.* Cartes, *pl.* talia kart, *f.* pieniądze od kart, *m. pl.* kartowe, *n.* Kartenspiel; Kartengeld, *n. fig.* brouiller les —, waśnić, kłócić, Uneinigkeit stiften. donner carte blanche à *qq.*, dadź władzę nieograniczoną. unumschränkte Vollmacht geben. perdre la carte, die Fassung verlieren.

Cartel, *m.* kartel, kartelusz, *m.* wyzwanie na poiedynek, *m.* ugoda względem wydania zbiegów, ieńców etc., handlu (osobliwie na morzu pod czas woyny), *f.* Ausforderungsbrief, *m.*; Cartell, *n.* Auslösungsvertrag (wegen der Gefangenen, Ueberläufer ꝛc.), Handelsvergleich (besonders zur See in Kriegszeiten), *m.*

Cartelet, *m.* gatunek materyi wełnianey, *f.* Art wollener Zeug, *m.*

Cartelette, *a. f.* ardoise —, tabliczka z kamienia łupnego, *f.* kleiner Schieferstein, *m.*

Cartelle, *f.* tarcica gruba, *f.* forszt, *m.* drzewo do sadzoney roboty, *n.* Bohle, *f.* dikes Brett; Holz zum Einlegen, *n.*

Cartero, *m.* pugilares, pulares, *m.* Brieftasche, *f.*

Carteron, *v.* Quarteron.

Cartier, *m.* kartownik, rzemieślnik karty robiący, karciarz; papier do zawiiania kart, *m.* Kartenmacher, *m.* Kartenpapier, *n.*

Cartilage, *m.* chrząstka, *f.* Knorpel, *m.*

Cartilagineux, euse, *a.* chrząstkowaty, chrząstkowy, knorpelig; knorpelicht.

Cartisane, *f.* iedwab przędzony, (*m.*) złoto, śrebro nitkowe na pergaminie, karcie wyrzynaney, nawiiane, *n.* gesponnene Seide, *f.* oder dergleichen Gold, Silber auf ausgeschnittenen Karten oder Pergament, *n.*

Carton, *m.* papier gruby kléiony; pudełko uklécione z papieru, *n.* arkusz, *m.* karta przedrukowana; *T.* delineacya, *f.* abrys, *m.* Pappe, *f.* Pappendeckel, *m.*; Schachtel von Pappendeckel, *f.* umgedrucktes Blatt, *n* Carton, *m. T.* Musterzeichnung auf starkem Papier, *f.*

Cartonner, *v. a.* w kléiony oprawić papier; przedrukowaną kartą włożyć; in Pappe einbinden, ein umgedrucktes Blatt einlegen.

Cartonnier, *m.* papiernik, co gruby papier kléiony robi, przedaie, *m.* Pappenmacher oder —händler, *m.*

Cartonnière, *f.* rodzay osy, *f.* Cartonwespe, *f.* (Art amerikanischer Wespen).

Cartouche.

Cartouche, *m.* ozdobna oprawa do podpisu przy obrazie, *f.* zierliche Einfassung zu einer Aufschrift eines Bildes, *f.* — *f.* ładunek armatni, kartacz, *m.* abszyt, urlop, *m.* Patrone, Ladung einer Kanone, eines Feuergewehrs; Kartätsche, *f.*; Urlaub- oder Abschiedsschein, *m.* cartouche jaune, odpędzenie haniebne z woyska. *n.* Abschied eines mit Schimpf entlassenen Soldaten, *m.*

Cartouchier, *m.* ładownica, *f.* Patrontasche, *f.*

Cartulaire, *m.* metryka kościelna, *f.* Urkundensammlung einer Kirche ꝛc., *f.*

Carvi, *m.* kmin, anyż polny, *m.* Feldkümmel, *m.*

Cas, *m.* przypadek, stan rzeczy; przypadek (w Gram.), *m.* czynność, *f.* występek, *m.* Fall, Zustand, *m.*; Lage und Umstände der Dinge, *f.*; Casus, Nennfall, *m.*, That, Handlung, *f.*; Verbrechen, *n.* cas fortuit, trafunek, Zufall, *m.* au cas, en cas, w przypadku, na przypadek, auf den Fall, in dem Falle. en tout cas, na każdy przypadek, zawsze, auf allen Fall, auf jeden Fall; en cas de —, w razie, co się tego tyczy, was dieß betrifft. faire cas de *qc.*, dobrze o czém sądzić, szacować co, günstige Meinung von etwas haben, etwas schätzen. cas de conscience, rzecz sumnienia się tycząca, *f.* Gewissensfall, *m.* Gewissenssache, *f.*

Cas, casse, *n.* słaby, cichy, ucięty, (o głosie), gebrochen, dumpf, (besonders von der Stimme).

Casanier, *m.* ière, *f.* piecuch, domak, *m.* Stubenhocker, *m.* — *a.* menor une vie casanière, être d'humeur casanière, żyć samotnie, w domu zawsze siedzieć, wenig ausgehen.

Casaque, *f.* płaszcz z guzikami i z rękawami, *m.* Reiserock, Reitrock, *m. fig.* tourner —, chwycić się, przeyśdź do strony przeciwney; odstąpić von einer Partey zur andern übergehen, umsatteln.

Casaquin, *m.* kaftan, *m.* kurzer Ueberrock, *m.*

Cascade, *f.* katarakta, *f.* spadek, spad wody, próg, *m.* Wasserfall, *m. fig.* skok, zły związek w mowie, *m.* Sprung in der Rede, *m.* apprendre une nouvelle par cascades; dowiedzieć się o czém z powieści, eine Nachricht vom Hörensagen erfahren.

Cascanes, *f. pl.* podziemny chód pod bastyonem, *m.* Wallkeller, *m.*

Case, *f.* pole na szachownicy etc., *n.* dwa warcaby w iednym stoiące rzędzie, *m.* chata murzyńska, *f.* Feld auf dem Dam- oder Schachbrette; Band im Bretspiele; Haus, *n. fam.* patron de la —, gospodarz, pan domu, *m.* Hausherr, *m.*

Casemate, *f.* sklep, *m.* mieysce skryte z strzelnicami, kazemata, *f.* Mordkeller, *m.* Casemate, *f.*

Caser, *v. n.* obszyć tasiemką, Länder besetzen. se —, *r.* usadowić się, ustalić się, sich festsetzen.

Caserette, *f.* tworzydło drewniane, forma drewniana do robienia sérów, *f.* hölzerne Käseform, *f.*

Caserne, *f.* koszary, *pl. f.* Caserne, Soldatenwohnung, *f.*

Caserner, *v. n.* mieszkać w koszarach, in Casernen wohnen — *a.* postawić, umieścić w koszary, in Casernen legen.

Caseux, euse, *a.* sérny, séro-wy, käsig.

Casque,

Casque, *m.* hełm, szyszak; rodzay ślimaka, *f.* Sturmhaube, *f.* Helm, *m.* Sturmhaubenschnecke, *f.*

Cassade, *f. fam.* kłamstwo w potrzebie, w zarcie, *n.* stawka większa, *f.* Spaßlüge, Nothlüge, *f.* Mehrbieten im Spiele, *n.*

Cassant, ante, *a.* łomisty, kruchy, zerbrechlich, spröde, brüchig.

Cassation, *f.* zniesienie, skasowanie, *n.* Vernichtung, Aufhebung, Ungültigmachung, *f.*

Casse, *f.* kasya, *f.* Cassia, *f.* skasowania ofiera za błąd popełniony, *f.* Cassirung, Abdankung eines Officiers wegen eines Fehlers, *f.*; skrzynka na pisma, *f.* Schriftkasten, *m.*

Cassé, ée, *p. et a.* złamany, połamany; skasowany, zniszczony, zerbrochen; aufgehoben, für null und nichtig erklärt; cassirt. *fig.* cichy, słaby, (co głosie); stary, słaby, gebrochen, (von der Stimme); alt, schwach.

Casse-cou, *m.* niebezpieczne mieysce, gdzie kark złamać można, *n.* Halsbreche, *f.* (gefährlicher Ort).

Casse-cul, *m. fam.* upadnienie na zadek, *n.* Fall auf den Hintern, *m.*

Casse-museau, *m. fam.* uderzenie w chrząstkę nosową, w mordę, gatunek ciasta, *n.* Schlag auf die Nase oder Schnauze; Schneeballen, (Art Gebackenes), *m.*

Casse noisette, *m.* dziadek, (do rozłupania orzechów); dzięcioł, *m.* Nußknacker; Blauspecht, *m.*

Casse-noix, *m.* orzechołomiec, *m.* (ptak), Nußbeißer, *m.* (Vogel).

Casse-nole, *f. T.* galas, *m.* dębianka, *f.* Gallapfel, *m.*

Casser, *v. a.* złamać, połamać; po-, roztłukiwać, zerbrechen, zerstoßen, zerschlagen; entzweybrechen, einschlagen. *fig.* abdankować, rozpuścić żołnierze, zwiiać chorągwie; znieść, skasować; osłabić, nadwątlić, abdanken, den Abschied geben; cassiren, eines Fehlers wegen verabschieden; für ungültig erklären, zernichten; schwächen, entkräften. *n. et* se —, *r.* roz-, połamać się, roz-, potłuc się, zerbrechen. *fig.* osłabieć, słabieć, alt und schwach werden.

Casserolle, *f.* rondel, *m.* Casserolle, *f.* Kastroll, *n.* (Art Pfanne ohne Füße).

Casse-tête, *m.* niebezpieczna głowę zawracaiąca robota, nauka, *f.* mocne wino, *n.* pałka do zabiiania, *f.* zabawa, w którey łubki różnego kształtu w pewną formę się układaią, *f.* kopfórechende Arbeit, *f.*; starker Wein, *m.*; Mordkeule, *f.*; Stiel, wo einige Hölzchen nach verschiedenen Formen zusammengesetzt werden, *n.*

Cassetin, *m.* przegroda w skrzynce na pisma, *f.* Fach im Schriftkasten, *n.*

Cassette, *f.* skrzyneczka; szkatułka, *f.* Kästchen, *n.* Schatulle, *f.*

Casseur, *m.* grand — de raquettes, *fig. fam.* fanfaron, *m.* Prahler, *m.*

Cassie, *f.* kasya (drzewo), *f.* Cassie, *f.*; Cassienbaum, *m.*

Cassier, *m.* kasya, *f.* (drzewo), Cassienbaum, *m.*

Cassis, *m.* porzeczka. *f.* Johannisbeerstaude, *f.*

Cassolette, *f.* faierka do kadzenia, kadzielniczka, *f.* wonny z niey zapach, *m.* Räucherpfännchen, *n.* Geruch daraus, *m.*

Cassonade, *f.* faryna biała, *f.* Farinzucker, *m.*

Casta-

Cassure, *f.* załomek, szczérb, *m.* Bruch, *m.* (Ort, wo etwas entzwey ist).

Castagnette, *f.* gatunek materyi, *f.* Art Zeug, *m.* Castagnettes, *pl.* grzechotka do tańca, *pl.* Klapper zum Tanze, *f.*

Castagneux, *m.* rodzay nurka, *m.* Art Taucher, Arschfuß, *m.* (Vogel).

Caste, *f.* kasta, *f.* ród pewnych wschodnioindyiskich ludów, Kaste, *f.* Stamm oder Geschlecht gewisser ostindischer Völker.

Castellane, *f.* kobyły, kobyłki, śliwki zielone, *f.* Art grüner Pflaumen, *f.*

Castelogne, *f.* gatunek kołdry z bardzo cienkiey wełny, *f.* Art gewirkter Bettdecken von sehr feiner Wolle, *f.*

Castille, *f.* Kastylia, *f.* Castilien, *n. fam.* swar, spór, *m.* Zwist, *m.* kleine Zänkerey, *f.*

Castor, *m.* bóbr; kapelusz kastorowy, *m.* sukno takież, *n.* Bieber; Hut, Tuch von Bieberhaaren, *m. n.*

Castoreum, *m.* bobrowe stroie, *pl.* Biebergeil, *n.*

Castrat, *m.* kastrat, rzezaniec, *m.* Castrat, entmannte Sänger, *m.*

Castration, *f.* kastracya, *f.* rzezanie, kastrowanie, *n.* Entmannung, *f.*

Casualité, *f.* przypadek, trafunek, *m.* Zufall, *m.*

Casuel, elle, *a.* przypadkowy, trefunkowy, niepewny, zufällig, ungewiß.

Casuel, *m.* dochód przypadkowy, zufälliges Einkommen, *n.* Sporteln, Accidenzien, *f. pl.*

Casuite, *m.* kazuista teolog, *m.* Theolog, der Gewissensfragen entscheidet, *m.*

Catacombes, *f. pl.* pieczary, lochy podziemne, a oraz i groby dawne we Włoszech, *pl.* Begräbnißgrüfte der Alten, *f. pl.* unterirdische Gänge mit Grüften, *m. pl.* Leichengewölbe, *n. pl.*

Catafalque, *m.* katafalk, *m.* Leichengerüst, *m.*

Catalecte, *ou* Catalectique, *a.* vers —, wiersz, któremu iedna albo więcey syllab niedostaie, *m.* Vers, an dessen Ende eine oder mehrere Sylben mangeln, *m.*

Catalepsie, *f. T.* paraliż głowę napadaiący, *m.* Starrsucht, Art konvulsivischer Schlafsucht, *f.*

Cataleptique, *a.* paraliżem takim ruszony, von der Starrsucht befallen.

Catalogne, *v.* Catelogne.

Catalogue, *m.* katalog, spis, regiestr, *m.* Verzeichniß, *n.*

Catalotique, *ou* remède —, *m.* lekarstwo bliznę wygładzaiące, *n.* Mittel, die Narben von der Haut zu vertreiben, *n.*

Cataplasme, *m.* plastr zmiękczaiący, *m.* erweichender Umschlag, *m.*

Cataplexie, *f.* nagłe zdrętwienie iakiego członka, lub części ciała, *n.* plötzliche Erstarren eines Theiles oder Gliedes des menschlichen Körpers, *n.*

Cataracte, *f.* katarakta, błonka na oku, *f.* skaz; spadek, spad, próg wody, *m.* Augenstaar; großer Wasserfall, *m.* Cataractes, *pl.* rozbicie się obłoków; stawidło u upustu, *n* krata żelazna, *f.* Wolkenbrüche, *m. pl.*; Fallgatter, Gatter, *n.*

Cataracté, ée, *a.* błonkę na oku maiący, mit dem Staar behaftet.

se Cataracter, *v. r.* skaz, błonkę na oku dostać, den Staar bekommen.

Catarre, *ou* catharre, *m.* katar, rumatysm, *m.* Fluß im Körper, Katharr, *m.*

Catar-

Catarreux, *ou* catarrheux, euse, *a.* na katar, rumatysm chory, skłonny do tey choroby, mit Flüssen behaftet, dazu geneigt.

Catastrophe, *f.* zakończenie, *n.* koniec smutny tragiedyi, *m.* letzte Hauptbegebenheit in einem Trauerspiele, *f. fig.* koniec smutny, żałosny, *m.* niespodziana smutna odmiana, *f.* trauriges Ende, *n.* unvermuthete traurige Hauptveränderung, *f.*

Catau, ton, tin, *f.* Katarzynka; Kasia, *f.* Cathrinchen, *n.*

Catéchèse, *f.* katechism, *m.* Katechismuslehre, *f.*

Catéchiser, *v. a.* katechizmu uczyć katechizować, den Katechismus lehren. *fig.* namawiać, różnemi sposobami nakłaniać do czego, napominać, do czego naprowadzać, recht unterrichten, vorpredigen; auf alle mögliche Art zu bereden suchen.

Catéchisme, *m.* katechizm, *m.* (książka i nauka), katechizacya, *f.* Katechismus, *m.* Katechismuslehre, Kinderlehre, *f.*

Catéchiste, *m.* katechista, katechizmu uczący, *m.* Kinderlehrer, Katechet, *m.*

Catéchistique, *a.* podług katechizmu, nach dem Katechismus.

Catéchuménat, *m.* czas uczenia się wiary Chrześciańskiey, *m.* Zeit, da man Katechumen ist, *f.*

Catéchumène, *m. f.* uczący się katechizmu, *m.* (przed chrztem S.), der, die im Christenthume unterrichtet wird; Katechismusschüler, *m.*

Catégorie, *f. T.* kategoria, *f.* Kategorie, (systematische Klassenordnung), *f. fig.* gatunek, rodzay, *m.* klassa, *f.* Art, Klasse, *f.*

Catégorique, *a.* kategoryczny, pewny, własny, kategorisch, bestimmt, passend.

Catereux, *v.* Catarreux.

Catéroles, *f. pl.* iamy królików, *f. pl.* Kaninchenhöhlen, *f. pl.*

Cathédrale, *f. et a.* église —, katedra, *f.* katedralny kościół, *m.* Kathedral-, Stifts- oder Domkirche, *f.* Dom, *m.*

Cathédrant, *m.* prezydent w disputacyi; docent, uczący na katedrze, *m.* Präses bey einer Disputation; Dozent auf dem Katheder, *m.*

Cathérétique, *a.* remède —, gryzące lekarstwo, *n.* ätzendes Arzneymittel, *n.*

Catherine, *f.* Katarzyna, *f.* Katharina, *f.* (Name).

Catholicisme, *m. T.* wiara katolicka, zasady wiary katolickiey, *pl.* Grundsätze des katholischen Glaubens, *m. pl.*

Catholicité, *f.* wiara katolicka, *f.* kościół katolicki, *m.* prawdziwość wiary, *f.* narody katolickie, *m. pl.* katholische Glaube, *m.* katholische Kirche; Rechtgläubigkeit, Richtigkeit der Lehre, *f.* gesammte katholische Länder, *n. pl.*

Catholicon, *m.* lékarstwo uniwersalne, *n.* dykcyonarz uniwersalny, powszechny, *m.* Universalarzney, *f.* Universalwörterbuch, *n.*

Catholique, *a.* powszechny; katolicki, *m.* katolik, *m.* allgemein, überall ausgebreitet; katholisch. — *m. f.* Katholik, *m.*

en Catimini, *ad. fam.* skrycie, pokryiomu, ukradkiem, dybkiem, im Verborgenen, heimlich.

Catin, *f.* hultayka, nierządnica, *f.* liederliches Weibsbild, *n.*

Catir, *v. a.* prasować, suknu lustr nadawać, pressen, dem Tuche oder Zeuge durch die Presse einen Glanz geben.

Catoptrique, *f.* nauka o robieniu zwierciadeł i ich promieniach, *f.* Katoptrik, *f.*

Cauchemar, *m.* mara, *f.* duszenie mary, *n.* Alp, *m.* Alpdrücken,

n. fig. fam. homme qui donne le —, natrętny, uprzykrzony człowiek, langweiliger, lästiger Mensch.

Candataire, *m.* ten, co ogon u sukni za kim nosi, *m.* Schlepenträger, *m.*

Cauris, Coris, *m.* małz czyli muszla, która zamiast pieniędzy w Afryce etc. służy, *m.* kleine Muschel, deren man sich in Afrika ꝛc. statt des Geldes bedient. *f.*

Causalité, *f.* skutek przyczyny, *m.* Wirkungsart einer Ursache, *f.*

Causant, ante, *a.* świegotliwy, gadatliwy, szczebietliwy, gern plaudernd.

Cause, *f.* przyczyna, racya, *f.* powód; początek, *m.* sprawa, strona, partya; sprawa, *f.* proces, *m.* Ursache, *f.* Beweggrund; Ursprung, *m.* Sache, Angelegenheit; Partey; Rechtssache, *f.* Prozeß, *m.* à — de, *prp.*, dla, wegen, um ... willen, von wegen. à — que, *c.* gdy, że, ponieważ, bo, weil. pour —, *ad. fam.* z różnych, pewnych przyczyn, aus gewissen Ursachen. à ces causes, z tego względu, aus diesem Betracht.

Causer, *v. a.* przyczyną bydź czego, uczynić, sprawić co, bydź powodem do czego, verursachen, veranlassen, — *n.* klekotać, świegotać, rozprawiać, schwatzen, plaudern, otwarcie mówić z kim, źle o kim lub o czém mówić, vertraulich mit jemand reden; übel von einer Person oder Sache reden.

Causerie, *f. fam.* świegotanie etc., *n.* Plaudern, Schwatzen; Geplauder, Gewäsche, *n.*

Causeur, *m.* euse, *f.* świegot, klekot, *m.* Schwätzer, *m.* —inn, *f.* — *ad.* świegotliwy, gadatliwy, plauderhaft, schwatzhaft, *v.* causant.

Causticité, *f.* skłonność mową lub pismem szczypania drugich, *f.* Neigung, andere in Reden und Schriften durchzuhecheln; Aetzkraft, Aetzbarkeit, *f.*

Caustique, *a.* wygryzaiący, wypalaiący, ätzend, brennend, beissend. *fig.* uszczypliwy, beissend, satyrisch.

Cauteleux, euse, *a.* chytry, zdradliwy, fałszywy, hinterlistig, arglistig.

Cautère, *m.* żegadło, kauteryum, *n.* dziurka przepalona, *f. T.* Fontanell, Aetz- oder Brennmittel, *n.*

Cautérisation, *f.* kauteryzowanie, przepalenie, apertury, przegryzienie, *n.* Brennen der Haut, Wegbeitzen, *n.*

Cautériser, *v. a.* kauteryzować, aperturę, w skórze przepalać, gryźć, przegryźć, ein Fontanell setzen; wegbeitzen, auffressen.

Caution, *f.* rękoiemstwo, zaręczenie, *n.* poręka, zaręka, *f.* rękoimia, zaręcznik, *m.* Bürgschaft, *f.* Bürge, *m. fig.* j'en suis caution, ia za to ręczę, odpowiem za to, ich stehe dafür.

Cautionnement, *m.* ręczenie, zaręczenie, *n.* Bürgleistung, *f.*

Cautionner, *v. n.* (*qq.*) ręczyć, zaręczyć za kogo, für Jemanden Bürgschaft leisten, sich verbürgen.

Cavagnole, *m.* gatunek gry hazardowney, *f.* Art Hazardspiel, Art Biribi, *n.*

Cavalage, *m.* stanowienie klaczy; parzenie się żółwiów, *n.* Zulassen des Hengstes zur Stute; Begatten der Schildkröten, *n.*

Cavalcade, *f.* kalwakata, kawalkada; przeiażdżka, *f.* prächtiger Aufzug zu Pferde; Spazierritt mehrerer, *m.*

Cavalcadour, *a. m.* ecuyer —, koniuszy nadworny, *m.* Hofstallmeister, *m.*

Cavale, *f.* klacz, kobyła, *f.* Stute, *f.*

Cavalerie, *f.* jazda, konnica, kawalerya, *f.* Reuterey, *f.*

Cavalier, *m.* ieździec, kawalerzysta, konny; kawaler, *m.* Reuter; Cavalier, *m.*

Cavalier, ière, *a.* kawalerski, grzeczny; swawolny, rozpustny, trochę pyszny, dumny, artig; frey, ungezwungen; ein wenig stolz, trotzig. à la cavalière, *ad.* po kawalersku, wie ein Cavalier.

Cavalièrement, *ad.* grzecznie, przystoynie; dumnie, uparcie, auf eine artige, höfliche Art, mit mehr Anstand als Kunst; auf eine stolze, trotzige Art.

Cavalot, *m.* koń młody, *m.* gatunek armaty żelazney, *f.* junges Pferd, *n.* Art eiserner Kanonen, *f.*

Cavalquet, *m.* trąbienie pewne na ciągnienie woyska, *n.* Art Trompetenmarsch, *m.*

Cave, *f.* piwnica, *f.* grób murowany, *m.* puzdro do wina, *n.* skrzyneczka do gotowalni, *f.* pieniądze przed graczem leżące. *pl.* bank, *m.* Keller, *m.* Gewölbe, *n.* Gruft, *f.*; Flaschenfutter; Toilettenkästchen; vor sich hingelegtes Spielgeld, *n.*

Cave, *a.* T. veine —, żyła wątrobna naywiększa, *f.* Hohlader, *f.* lune —, miesiąc xiężyczny, *m.* Mondenmonat (von 29 Tagen), *m.*

Caveau, *m.* piwniczka, *f.* grób murowany, *m.* kleiner Keller, *m.* Todtengruft, *f.*

Cavée, *f.* wąwóz, *m.* Hohlweg, *m.*

Caver, *v. a.* wydrążyć, wykopać, aushöhlen. *fig.* odważyć się na wszystko, sein Aeußerstes wagen.

Caverne, *f.* iaskinia, *f.* loch, *m.* Höhle, *f.*

Caverneux, euse, *a.* iamisty, lochowaty, voll Höhlen.

Cavernosité, *f.* próżne mieysce, *n.* leerer Raum eines hohlen Körpers, *m.*

Cavessou, *m.* kaganiec, *m.* Kappzaum, *m.*

Caviar, *m.* kawiar, *m.* Caviar, gesalzener Störrogen, *m.*

Cavillation, *f.* zły argument, dowód podły, *m.* Sophisterey, *f.*

Cavin, *m.* wąwóz, rów suchy, *m.* hohler Weg oder Graben (im Kriegswesen), *m.*

Cavité, *f.* dółkowatość, iamka, *f.* Höhlung, Höhle, *f.*

Ce, cet, *m.* cette, *f.* *pr. dim. et a.* ten, ta, to, dieser, diese, dieses; das, dasjenige; ce que, ce qui, co, was, welches; das, dasjenige, was. c'en est fait, skończyło się; iuż koniec, darmo, es ist aus damit. c'en est trop, to iuż nadto, es geht zu weit.

Céans, *ad.* tu, na tym mieyscu, w tym domu, hier in diesem Hause, hierin.

Ceci, *pr.* ten, tu, to, dieses hier.

Cécile, *f.* Cecylia, *f.* Cecilia, *f.* (Name).

Cécité, *f.* ślepota, *f.* Blindheit, *f.*

Céder, *v. a.* ustąpić, prawo swoie zlać na kogo, abtreten, überlassen. — *n.* (*à qq.*) ustępować komu w czém, pofolgować, einem weichen, nachgeben; (*à qc.*) sich in etwas schicken. céder oder le —, (*à qq. en qc.*) pierwszeństwo dać komu w czem, einem in etwas nachstehen.

Cédille, *f.* haczek zowie się tak pod literą c.; (ç.) w którym razie wymawia się iak s; das Häkchen unter dem c (ç).

Cédrat, *m.* cytryny gatunek, *f.* drzewo cytrynowe takie, *n.* wohlriechende Citrone, *f.* der Baum selbst, *m.*

Cèdre.

Cèdre, *m.* cedr, *m.* drzewo cedrowe, *n.* Ceder, *f.* Cederbaum, *m.* Cederholz, *n.*

Cédrie, *f.* żywica cedrowa, *f.* Cedernharz, *n.*

Cédule, *f.* kartka, cedułka, *f.* zapis; karta. obligacya, *f.* oblig, *m.* kleiner Zettel, *m.* Handschrift, *f.* *fig.* plaider contre sa cédule, przeciw sobie samemu mówić, gegen sich selbst sprechen.

Ceindre, *v. a.* opasać, przypasać; otoczyć, obwodzić, gürten, umgürten, anlegen; umgeben.

Ceinture, *f.* pas, *m.* opaska, przepaska, *f.* pas u spodni etc. *m.* Gürtel, Gurt; Bund, an Hosen und Weiberröcken, *m.* lamówka, *f.* Einfassung, *f.* *fig.* biodra, *n. pl.* lędźwie, *f. pl.* Lenden, *f. pl.*

Ceinturette, *f.* rzemyczek u trąby myśliwskiey, *m.* lederner Riemen am Jägerhorne, *m.*

Ceinturier, *m.* paśnik, *m.* Gürtelmacher, Gürtler, *m.*

Ceinturon, *m.* pas, pendent, kruczek do szpady, *m.* Degengehänge, Degenkoppel, *n.*

Cela, *pr. dim.* to, ta rzecz, dieses, das; jenes.

Céladon, *m.* seledynowy, iabłonkowy kolor, *m.* Seladongrün, *n.* *fig.* umizgant ku płci białey bardzo grzeczny, *m.* galanter, gegen das Frauenzimmer sehr artiger Mann, *m.*

Célébrant, *m.* xiądz w kościele solennizuiący, celebruiący, *m.* Priester, welcher die Messe liest, oder das Hochamt verrichtet, *m.*

Célébration, *f.* solennizowanie, odprawowanie czego; święcenie, obchodzenie, celebracya, *f.* Feyer, feyerliche Begehung, feyerliche Verrichtung, *f.*

Célèbre, *a.* sławny; uroczysty, berühmt, rühmlich bekannt; merkwürdig; feyerlich.

Célébrer, *v. a.* solennizować, odprawować; święcić, obchodzić, uroczyście celebrować; wysławiać, wychwalać, feyern, feyerlich begehen; sehr rühmen, preisen, mit Lob erheben. célébrer la messe, celebrować, mieć mszą, Messe lesen.

Célébrité, *f.* celebracya, *f.* święcenie, *n.* wziętość, sława, *f.* Feyerlichkeit, *f.* Ruhm, *m.*

Céler, *v. a.* taić, kryć, zamilczeć, verbergen, verschweigen, verhehlen, verheimlichen. se faire —, kazać się zataić, sich verläugnen lassen.

Célerie, *f.* selera, *f.* Sellerie, *f.* (*m.*)

Célerin, *m.* rodzay sardellów czyli płodków morskich, *m.* Art Seesardelle, *f.*

Célérité, *f.* prędkość, *f.* pośpiech, *m.* Geschwindigkeit, Eilfertigkeit, *f.*

Céleste, *a.* niebieski; cudny, himmlisch, eig. fig.

Célestin, *m.* Celestyn, zakonnik, *m.* Cölestinermönch, *m.*

Céliaque, *f. et a.* flux, gatunek biegunki, *f.* Bauchfluß, *m.* artère —, żyła pulsowa pod brzuchem, *f.* Bauchpulsader, *f.*

Celibat, *m.* bezżeństwo, *n.* eheloser Stand, *m.*

Célibataire, *m.* bezżeny, kawaler, *m.* der im ehelosen Stande lebt, Hagestolz, *m.*

Cellerage, *m.* czopowe od wina w piwnicach, *n.* Lagergeld, *n.* (Auflage auf den Wein im Keller).

Cellererie, *f.* szafarstwo, *n.* urząd piwnicznego i szafarza w klasztorze, *m.* Amt eines Kellners oder einer Kellnerin in Klöstern, *n.*

Cellerier, *m*, ière, *f.* piwniczny, *m.* —na, *f.* (w klasztorze), Kellner, *m.* —inn, *f.* (in Klöstern).

Cellier, *m.* śpiżarnia; piwnica, w którey iest śpiżarnia, *f.*

Speise-

Speisegewölbe, *n.* Speisekeller, *m.*

Cellule, *f.* cela, *f.* Zelle, *f.*

Celtique, *a.* celtycki, celtisch. — *m.* Celtische, *n.*

Celui, celle, *pr.* ten, ta, ów, derjenige, diejenige, dasjenige; dieser, diese, dieses; der, die, das. celui-ci, ten-tu, dieser hier. celui-là, ów-tamten, dieser oder der da, dort.

Cémétérial, *a.* do cmentarza należący, zum Kirchhofe gehörig.

Cendre, *f.* popiół, *m.* Asche, *f.* — de plomb, szrót drobny na ptaki, *m.* Vogeldunst, *m.* Vogelschrot, *n.* — verte, bergryn, *m.* (farba zielona), Berggrün, *n.* — gravelée, popiół z waysztynu, *m.* Weinsteinasche, *f.* Cendres, *pl. T.* popielec, Aschermittwoch, *f.* popiół poświęcony, *m* geweihte Asche (in der katholischen Kirche), *f.* réduire une ville, un royaume en cendres, w perzynę obrócić miasto królestwo, eine Stadt verbrennen, ein Königreich verheeren.

Cendré, ée, *a.* popielaty, popielisty, myszaty, aschfärbig.

Cendrée, *f.* piana ołowiana, *f.* szrót drobniuchny na ptaki, *m.* Bleyschaum; Vogeldunst, *m.*

Cendreux, euse, *a.* pełen popiołu, popiołowy; popielasty, popielisty, voll Asche, äscherticht.

Cendrier, *m.* mieysce w piecu do popiołu; *n.* statek do popiołu; popielnik, co popiół przedaie, *m.* Aschenloch; Aschengefäß, *n.*; Aschenbrenner, *m.*

Cendrille, *f.* iaskółka popielata, *f.* aschgraue Lerche, *f.*

Cène, *f.* wieczerza pańska czyli, wielka Chrystusa Pana, *f.* umywanie nóg ubogim, *n.* komunia, *f.* Christi Abendmahl; Fußwaschen; Abendmahl, *n. T.*

Cénobite, *m.* zakonnik, *m.* Klostermönch, *m.*

Cénobitique, *a.* zakonny, mniszy, zum Klosterleben gehörig.

Cénotaphe, *m.* grób próżny, *m.* trunna próżna, *f. T.* leeres Grab, Ehrengrabmaal (bey den Alten), *n.*

Cens, *m.* czynsz od gruntu, *m.* Lehnzins, Grundzins, *m.*

Censal, *m.* faktor kupiecki, *m.* Mäkler, Sensal, *m.*

Censé, ée, *a.* oszacowany, miany, wofür gehalten, geachtet, geschätzt.

Censerie, *f.* faktorstwo, *n.* zapłata za nie, *f.* litkup, *m.* Mäklerey, *f.* Mäklerlohn, *m.*

Censeur, *m.* censor *m.* Censor (bey den alten Römern), Richter, Tadler, Beurtheiler, Bücherrichter, Kunstrichter, *m.*

Censier, *a. m.* seigneur —, Pan czynczu, *m.* Zinsherr, *m.*

Censier *m.* ière, *f.* arendarz, *m.* Pächter, *m.* eines Meierhofes).

Censitaire, *m.* czynszownik, *m.* Zinsmann, *m.*

Censive, *f.* czynsz z gruntu, gruntowy; grunt czynszowy, *m.* Grundzins; zinsbarer Distrikt, *m.*

Censuel, elle, *a.* czynszowy, co czynsz daie, zum Grundzins gehörig; zinspflichtig; terre —, *f.* zinsbarer Bezirk, *m.*

Censurable, *a.* naganny, nagany, strofowania godny; censurze podpadaiący, tadelhaft, tadelnswerth; der Zensur unterworfen.

Censure, *f.* urząd censora, *m.* censura, nagana, *f.* strofowanie, *n.* Amt eines Censors, *n.* Beurtheilung, Censur, *f.* Tadel, *m.* — écclésiastique. kara kościelna, *f.* Kirchenstrafe, *f.*

Censurer, *v. a.* ganić, przyganiać; sądzić o czem; ostro cenzurować (xiążkę), tadeln, beurtheilen; für verwerflich erklären (ein Buch).

Cent, *a.* sto, *a. et n.* hundert. — *m.* Hundert, *n.*

Centaine, *f.* sto, *n.* sto sztuk, setnia, sotnia, *f.* Hundert, *n.* à centaines, par centaines, stami kupami, w wielkich tłumach; bey Hunderten, in großer Menge.

Centaure, *m.* centaur, *m.* T. Centaur, *m.* (fabelhaftes Thier, auch ein Gestirn).

Centaurée, *f.* centurzya, *f.* iasieniec, *m.* Tausendgüldenkraut, *n.*

Centenaire, *a.* stoletni, hundertjährig. nombre —, setny, *f.* Hunderter. — *m.* stuletni starzec, *m.* hundertjähriger Greis.

Centène, *f.* urząd setnika, *m.* Würde eines Centenier, *f.*

Centenier, *m.* setnik, *m.* Hauptmann über 100; Bürgerhauptmann, *m.*

Centiare, *m.* setna część miary zwaney Ar, *f.* hundertste Theil einer Are, *m.* (Flächenmaaß).

Centième, *a.* setny, der 2c. hundertste.

Centigramme, *m.* Centygram (setna część wagi nazwaney gram *f.*) *m.* hundertster Theil eines gramme *m.* (Gewicht).

Centime, *m.* setna część franka *f.* hundertster Theil eines Franc, *m.*

Centimètre, *m.* Centymetr *m.* (setna część miary zwaney metr *f.*) hundertster Theil eines Mètre (Längenmaaß).

Centon, *m.* poezya z wierszów innych poetów złożona, *f.* ein aus den Versen anderer Poeten zusammengesetztes Gedicht, *n.*

Central, ale, *a.* centralny, porzedni, central, (in oder um den Mittelpunkt, dahin gerichtet).

Centralisation, *f.* Centralizacya, *f.* Zusammenziehung, Zusammenbringung auf einen Mittelpunkt, *f.*

Centraliser, *v. a.* koncentrować, zgromadzić w iedno mieysce, auf einen Mittelpunkt vereinigen.

Centre, *m.* środek, punkt, *m.* centrum, *m.* Mittelpunkt, *m.* — de gravité, srzedni punkt ciężaru, na którym sum przez się stać może, *m.* Schwerpunkt, *m. fig.* il est dans son centre, znayduie się na swém ulubioném mieyscu, er ist an dem Orte, wo er am liebsten ist.

Centrifuge, *a.* od środka odbiiaiący, od środka oddażny, vom Mittelpunkte abweichend.

Centripète, *a.* do środka ciągnący, ciągnący, idący, gegen den Mittelpunkt hinstrebend.

Centumvir, *m.* setnik, *m.* Centumvir, Hundertmann, *m.* Centumvirat, *m.* setnictwo zgromadzenie, *n.* godność setników, *f.* Versammlung der Hundertmänner; Würde derselben, *f.*

Centuple, *a.* stokrotny, hundertfach.

Centupler, *v. a.* stokrotnie mnożyć, hundertfach vermehren.

Centurie, *f.* setnia, rota, centurya; rota ze stu człowieka złożona, *f.* Centurie, Anzahl von Hundert, *f.*

Centurion, *m.* setnik Rzymski, *m.* Hauptmann über 100, (bey den alten Römern), *m.*

Cep, *m.* macica winna, *f.* Weinstock, *m.* Rebe, *f.* Ceps, *pl.* pęta na nogi i ręce, *a. pl.* ehedem, Fesseln an Händen und Füßen, *f. pl.*

Cépée, *f.* wyrostki u pniaków, *pl m.* Busch von Schößlingen aus einem Stamme, *m.*

Cependant, *ad.* tym czasem, iednak, zaczym; choć, chociaż, unterdessen; dessen ungeachtet, gleichwohl, doch; mittlerweile; nichts desto weniger.

Céphalalgie, *f.* gwałtowny ból głowy, *m.* heftiges Kopfweh, *n.*

Céphalalogie, *f.* nauka o mózgu, *f.* Hirnlehre, *f.*

Céphaliqué, *a.* główny, do głowy należący, zum Haupte gehörig

Céraste, *m.* wąż dwóyrogi w Afryce, *m.* afrikanische Hornschlange, *f.*

Cerat, *m.* cerat, *m.* cerata, *f.* maść z wosku i oliwy, *f.* Wachssalbe, *f.*

Cerbère, *m.* cerber, pies tróygłowy piekielny, *m.* Höllenhund, *m. fig.* niegrzeczny odźwierny, *m.* unfreundlicher Pförtner, *m.*

Cerceau, *m.* obręcz, pałąk, sieć na ptaki, *m.* Faßreif, Reif zum Wassertragen; Sprenkel, *m.* Art Vogelneß, *n.* Cerceaux, *pl.* pipy, pióra nayważkie w skrzydłach ptaków drapieżnych, *pl.* äußerste Schwungfedern der Raubvögel, *f. pl.*

Cercelle, *f.* cyranka, *f.* Kriechente, *f.*

Cercle, *m.* cyrkuł, *m.* koło, *n.* krąg, okrąg; obwód, *m.* lub powierzchnia, *f.* koła, obręcz, *m.* Zirkel, *m.* Zirkelfläche, *f.* Kreis; Ring, Reif, *m.* Kreislinie, *f. fig.* kompan[illegible], *f.* Gesellschaft, *f.* Zirkel, *m.* cercles goudronnés, wieńce smolone (smołą napuszczane, do podpalania) *m. pl.* Pechkränze, *m. pl.*

Cercler, *v. a.* pobiiać beczkę, etc. Reifen um etwas legen.

Cerclier, *m.* bednarz, rzemieślnik, co obręcze robi, *m.* Reifmacher, *m.*

Cercueil, *m.* trumna, trunna, *f.* Sarg, *m.*

Cérémonial, *m.* agienda kościelna, xięga ceremonialna, *f.* obrządki, *m. pl.* Ceremonienbuch; Ceremoniel, *n.*

Cérémonial, ale, *a.* obrzędny, obrządkowy, ceremonialny, podług obrządków, die Ceremonien betreffend, dem Ceremoniel gemäß.

Cérémonie, *f.* obrządy, obrządki kościelne, *m.* ceremonie, *pl.* pompa, *f.* ceremonie, *f. pl.* Ceremonie, *f.* äußerlicher Gottesdienst, *m.* Gepränge, *n.* Complimente, *n. pl.* obledz, opasać woyskiem, Höflichkeitsbezeugungen, *f. pl.* sans —, bez ceremonii, ohne Umstände.

Cérémonieux, euse, *a.* ceremoniat, w ceremoniach się kochaiący, zu viel Ceremonien, Umstände machend.

Cerf, *m.* ieleń, *m* Hirsch, *m.*

Cerf-volant, *m.* ielonek; latawiec z papieru, *m.* Hirschkäfer, Schröter; papierner Drache, *m.*

Cerfeuil, *m.* Cerefolium (zioło) *n.* Kerbel, *m.*

Cérisaie, *f.* ogród wiśniowy, *m.* Kirschgarten, *m.*

Cerise, *f.* wiśn, *f.* Kirsche, *f.*

Cerisier, *m.* wiśnia, drzewo, *f.* Kirschbaum, *m.*

Cerne, *m.* krąg, okrąg na ziemi, piasku, (osobliwie czarnoxięski); krąg, okrąg niebieski, siniawy pod oczami, około rany, *m.* Kreis auf der Erde oder im Sande; Zauberkreis; blauer Rand um die Augen oder um eine Wunde, *m.*

Cerné, ée, *a.* siny pod oczami, vom blauen Ringe um die Augen.

Cerneau, *m.* połowa iądra orzecha Włoskiego, cale iądro tegóż, *n.* Hälfte des Kerns einer frischen Wallnuß, *f.* ganzer frischer Wallnußkern, *m.* vin de cerneaux, gatunek wina, które pod czas doyźrzewania orzechów Włoskich pić trzeba, *n.* Art rosenrother Wein, gut zu trinken zur Zeit der welschen Nüsse, *m.*

Cerner, *v. a.* okrążyć co iak, otoczyć, obwieść, obrzynać; wyrzynać do koła (orzechy wyłuszczać), einen Kreis um etwas machen; in die Runde einschneiden, rund herum ausschneiden, (Nüsse auskernen). — une forteresse, twierdzę, eine Festung einschließen, mit Truppen umgeben.

Cérupisse, *f.* plastr ze smoły i wosku zrobiony, *m.* Pflaster von Pech und Wachs, *n.*

Cerquemanеur, *m.* komornik, geometra przysięgły, *m.* geschworner Grenzscheider, *m.*

Cerre, *m.* dąb liście dłuższe i cieńsze od pospolitego maiący, *m.* Zirneiche, *f.*

Certain, aine, *a.* pewny, nieomylny, niepochybny; pewny, opisany, gewiß, wahr, zuverläßig; bestimmt. — *pr.* pewny, nieiaki, niektóry, ein gewisser, eine gewisse, *m. et f.* — *m.* Gewisse, *n.*

Certainement, *ad.* pewnie, bez wątpienia, oczywiście, gewiß, in Wahrheit, zuverlichtlich.

Certes, *ad.* pewno, zapewne, niechybnie, gewiß, in Wahrheit.

Certificat, *m.* zaświadczenie, świadectwo, *n.* list świadeczny, *m.* schriftliches Zeugniß, *n.* Schein, *m.*

Certificateur, *m.* świadectwodaiący; rękoimia, *m.* der ein Zeugniß ausstellet, Bürge, *m.*

Certification, *f.* świadectwo, *n.* certifikacya, *f.* Bescheinigung, *f.*

Certifier, *v. a.* zapewniać, zaświadczać, bescheinigen, versichern. — une caution, ręczyć za kaucyą; Rückbürge werden.

Certitude, *f.* pewność, nieomylność, stateczność, stałość, *f.* statek, *m.* Gewißheit; Beständigkeit, *f.*

Cérumen, *m.* błoto z uszu, *n.* Ohrenschmalz, *n,*

Céruse, *f.* bleywas, *m.* bielidło, *n.* feines Bleyweiß, *n.*

Cerveau, *m.* cervelle, *f.* mózg, *m.* Gehirn, Hirn, *n. fig.* rozum, *m.* Verstand, Kopf, *m.* cerveau de bile, słaba głowa, *f.* próżna mózgownica *f.* Mensch von schwachem Verstande, *m.* cerveau mal bâti; osobliwszy człowiek, dziwak, *m.* wunderlicher Kopf, *m.* (Wenn vom Gehirn der Thiere die Rede ist, sagt man Cervelle; o mózgu zwierząt mówi się *cervelle*;) tenir qq. en cervelle, zostawić kogo w niepewności; einen in Ungewißheit lassen; mettre en cervelle, niespokoyności kogo nabawić; einen in Sorgen und Unruhe setzen; cervelle de palmier, sok słodki w górze na pniu palmowego drzewa, *m.* das süße Mark oben auf dem Stamme des Palmbaums, *n.*

Cervelas, *m.* cervelada, gatunek kiełbasek, *f.* Hirnwurst, *f.*

Cervelet, *m.* część tylna mózgu, *m.* hintere kleine Theil des Gehirns, *m.*

Cervelle, *v.* cerveau.

Cervier, *m.* loup —, ryś, ostrowidz, *m.* Luchs, *m.*

Césas, *m.* Cezar; Cesarz, *m.* Cäsar; Kaiser, *m.*

Césarienne, *a. f.* opération — sectio cesurea u Medyków; Kaiserschnitt, *m.*

Cessant, ante, *a.* przestawaiący, aufhörend.

Cessation, *f.* przestanie, przestawanie, ustanie, ustawanie, *n.* Aufhören, *n.* Stillstand, *m.*

Cesse, *f.* przestanek, *m.* Aufhören, *n.* sans —, bez brzestanku, unaufhörlich. *fam.* n'avoir point de cesse, nie mieć odpoczynku, nicht aufhören, nicht ruhen.

Cesser, *v. a.* (*qc.*) *et n.* przestać, proprzestać, ustać; zatrzymać, wstrzymać, aufhören; nachlassen, einhalten.

Cessionnaire, *m.* cesyonarz, *m.* ten co cedule, ustępuie czego, der sein Recht oder seine Güter abgetreten hat.

Cession, *f.* cesya *f.*, odstąpienie, zdanie czego komu, *n.* Abtretung, Ueberlassung, *f.* faire —, ou faire — des biens, do-

bra

bra oddać za długi, seine Güter seinen Gläubigern überlassen.

C'est, *i.* to iest, es ist, das ist, das heißt. C'est moi, to ia, ich bin es. C'est fait, c'en est fait, stało się, es ist geschehen, beschlossen; es ist darum geschehen. c'est fait de lui, zginął, es ist um ihn geschehen, er ist verloren. c'en est trop, to iuż nadto, das geht zu weit. c'est pourquoi, *c.* ztąd, dla tego, zatym, deswegen; darum. c'est que, *c.* gdy, że, ponieważ, z przyczyny że, weil; das macht, die Ursache ist, daß. ce n'est pas que, *c.* nie dla tego, iak gdyby; nie dla tego, że, nicht als wenn, nicht als ob, nicht darum weil. si ce n'est, *c.* chyba że, ieżeli, wyiąwszy, es sey denn daß, ausgenommen. si ce n'étoit que, *c.* ieżeli nie, kiedy nie, wenn nicht. qu'est-ce que je vois? cóż to ia widzę? was sehe ich? qui est-ce qu'on a volé? kogoż to okradziono? wen hat man bestohlen?

Ceste, *m.* wyzwanie do bitwy, *n.* pas Wenery, *m.* Streithandschuh; Gürtel der Venus, *m.*

Cet, cette, *v.* Ce.

Cétacé, ée, *a. m. et f.* do rodzaiu zwierząt wielkich morskich, osobliwie wieloryba należący, zum Geschlechte der großen Seethiere, besonders der Wallfische gehörig.

Chableur, *m.* rotman, przewodnik, co szkuty przez niebezpieczne miejsca przeprowadza, *m.* Schiffsführer auf Flüssen, *m.* (Art Lotse).

Chablis, *m.* łom, *m.* drzewo w lasach od wiatru wyrwane, *n.* Windbruch, Windfall in Wäldern, *m.*

Chabot, *m.* kiełb, kiełbik, *m.* Kaulkopf, *m.* (Fisch).

Chacelas, *v.* Chasselas.

Chacun, une, *pr.* każdy, każdy człowiek, jeder, jede, jedermann.

Chafouin, ine, *a. et m. f. fam.* szczupły, mizerny, schmächtig, klein und mager, unansehnlich.

Chagrin, *m.* kłopot, frasunek, smętek, smutek, *m.* troski, *pl.* zgryzota, *f.* utrapienie, *n.* skóra twarda chropawa, *f.* szagryn, Kummer, Gram; Verdruß, Aerger, Unwille; Schagrin, *m.* (Leder).

Chagrin, ine, *a.* markotny, smutny, strapiony, ponury, verdrießlich, unlustig, unwillig.

Chagrinant, ante, *a.* przykry, markotny, ärgerlich; was Aerger, Verdruß erweckt.

Chagriner, *v. a.* gryźć, kłopotać, troszczyć, zasmucać; gniewać kogo, bekümmern; Verdruß, Gram, Unwillen verursachen; ärgern. se —, *r.* troszczyć się, kłopotać się, gryźć się, sich grämen, sich ärgern.

Chaîne, *f.* łańcuch, *m.* okowy, kaydany, *pl.* Kette, *f.*; Fesseln, *f. pl. fig.* niewola, *f.* iarzmo; pasmo, źrzódło, *n.* taniec tak zwany, *m.* Gefangenschaft, Sklaverey; ununterbrochene Reihe, *f.* Kettentanz, *m.* — de pierres, kamienie ciosowe spoione, *m. pl.* auf einander gesetzte Quaderstcine, *m. pl.* — de montagnes, góry pasmem się ciągnące, *f. pl.* Gebirgskette, *f.*

Chaînetier, *m.* rzemieślnik, co łańcuszki robi, iglarz, *m.* Kettler, Nadler, Gürtler, *m.*

Chaînette, *f.* łańcuszek, *m.* Kettchen, *n.* Uhrkette, *f.*

Chaînon, *m.* ogniwo, *n.* Glied einer Kette, *m.*

Chair, *f.* mięso, *n.* mięsistość, *f.* Fleisch, *n. fig.* ciało, człowieczeństwo, *n.* słabość, ułomność; żądze cielesne, *pl. f. T.*; ciało, *n.* płeć, skóra na ciele, *f.* (in der Bibel) menschliche Natur; menschliche Schwachheit; Fleischeslüste, *pl.* Haut, Hautfarbe, *f.*

Chaire, *f.* stolica apostolska, (Biskupia) katedra; ambona, kazalnica; katedra, *f.* biskóf-licher, päbstlicher Stuhl, *m.* Kanzel, *f.* Lehrstuhl, Katheder, *m. fig.* urząd Profesorski, *m.* Professur, *f.*

Chaise, *f.* krzesło, *n.* stołek, *m.* lektyka; gatunek kolaski, *f.* Stuhl, Sessel; Tragsessel, *m.* Sänfte; Schäse, (Art leichter Kutschen), *f.* — percée, stolec, *m.* Nachtstuhl, *m.* — à dos, *f.* Lehnstuhl, *m.*

Chaland, *m.* ande, *f.* znaiomy, kupiec, co u kogo zwykł kupować, *m.* Kunde, Kundmann; Käufer, *m.*

Chaland, Chalant, *m.* czółno płaskie i długie, *n.* Art Barke, *f.*

Chaland, *a. m.* pain —, chleb gruby biały, *m.* Art hart gebackenes weißes Brod, Kundenbrod, *n.*

Chalandise, *f.* kupowanie u iednego kupca, *n.* Kundschaft, *f.*

Chalcite, *v.* Calcite.

Chaldée, *f.* Chaldea, *f.* Chaldáa, *n.* —éen, *m.* —deyczyk, —dáer, *m.* —daïque, *a.* —deyski, —dáisch, *a.*

Chale, *m.* szal, *m.* Schawl, *m.* Leibtuch, *n.*

Châlet, *m.* szałas, *m.* chałupa, chata w którey séry robią, *f.* (w Szwaycaryi), Käsehütte, *f.* (in der Schweiz).

Chaleur, *f.* ciepło, *n.* ciepłość; gorąco, *f.* upał, *m.* palenie się, *n.* gwałtowna namiętność, *f.* zapał, *m.* Wärme, Hitze; Brunst, *f. fig.* gorąco, gorliwość, ochota, *f.* Eifer, *m.* Feuer, *n.* feurige Leidenschaft; heftige Begierde, *f.*

Chaleureux, euse, *a.* gorący, hitzig (besonders nur von Menschen).

Chalon, *m.* gatunek sieci rybiey wielkiey; gatunek materyi wełnianey, *f.* Art großer Fischernetze, *n.* Art wollenen Zeuges, *m.*

Chaloupe, *f.* bat przy okręcie, Schaluppe, *f.* Schiffsboot, *n.*

Chalumeau, *m.* rurka; piszczałka pasterska, albo na dudach, *f.* Röhrchen, *n.*: Halm, *m.*; Schäferpfeife, Schalmey; Pfeife am Dudelsack, *f.*

Chamailler, *v. n. et* se —, *r.* bić się, tłuc się, szamotać się, rąbać się, sich herum schlagen, balgen. *fig.* wadzić się, swarzyć się, sich herum zanken, streiten.

Chamaillis, *m. fam.* bitwa, biiatyka, rąbanina, *f.* Gefecht, Gebalge, *n fig.* swar, *m.* zwada, *f.* Zank, Streit, *m.*

Chamarrer, *v. a* bramować, oblamować, obszyć, verbrämen, besetzen.

Chamarrure, *f.* bramowanie etc., *n.* Verbrämung, Besetzung, *f.*

Chambellan, *m.* podkomorzy, *m.* szambellan, *m.* stół marszałkowski, Kammerherr, *m.*; Marschallstafel, *f.*

Chambertin, *m.* gatunek dobrego wina Burgundskiego, *n.* gute Art Burgunder Wein, *m.*

Chambre, *f.* izba, komora, *f.* pokóy, gmach; sklep, *m.* pokóy królewski; wszyscy urzędnicy królewscy pokoiowi, *pl. m.* imię różnych izb sądowych, sądów etc. *n.* rówek żłobkowaty u siodła, *m.* Kammer, Stube, *f.* Zimmer, Gemach, *n.*; hohler Raum, *m.* Höhle, *f.*; Zimmer des Fürsten, *n.* zum Kammerdienste gehörige Hofleute, *f. pl*; Name verschiedener Büreaus und Gerichte, *m.*; Kammer beym Sattel, *f.*

chambre haute ou des Pairs, izba Parów, *f.* senat; parlamentu Angielskiego wyższa izba, Oberhaus, *n.* Pairskammer, *f.*; — des députés, Kammer der Volksvertreter. — basse ou des communes, niższa izba, *m.* Unterhaus (im englischen Parlamente), *n.* — garnie, pokóy wymeblowany, *m.* ausmöblirtes Zimmer, *n.* robe de —, szlafrok, *m.* Schlafrock, *m.*

Chambrée, *f.* współeczność, towarzystwo w wspólnym pomieszkaniu, *n.* spółmieszkańce, *m. pl.* pokóy pełny czego, *m.* kompania spektatorów na komedyi; summa pieniężna od niey na komedyi wybrana, *f.* Kameradschaft; eine Stube voll; Anzahl der Zuschauer bey einem Schauspiele; Einnahme davon, *f.*

Chambrelan, *m. fam.* partacz; komornik, pokomornik, *m.* Pfuscher; Bewohner eines Zimmers, *m.*

Chambrelant, ante, *a.* presses chambrelantes, prasy drukarskie pokątne, *f. pl.* Winkelpressen, Winkeldruckereyen, *f. pl.*

Chambrer, *v. n.* mieszkać z kim w iedney izbie, beysammen wohnen; Kameradschaft machen. *a.* (*qq.*) zamykać kogo w izbie etc. więzić; na bok kogo wziąć, einen in einem Zimmer ꝛc. eingeschlossen halten; einen beyseite führen, um mit ihm zu sprechen ꝛc. — une selle, wyżłobkować łęki u siodła, gdzie uciskają konia, einen Sattel da, wo er das Pferd drücet, hohl machen.

Chambrerie, *f.* szafarstwo, kanafarstwo w klasztorze, *n.* Amt eines Verwalters in Klöstern, *n.*

Chambrette, *f. fam.* izdebka, komorka, *f.* Stübchen, Kämmerchen, *n.*

Chambrier, *m.* szafarz, kanafarz, w klasztorze, *m.* Verwalter in Klöstern, *m.*

Chambrière, *f.* izdebna, służebna, *f.* Kammermagd, *f.*

Chame, *v.* Came.

Chameau, *m.* wielbłąd; kamelot, *m.* Kameel; Kameelhaar, *n.*

Chamelier, *m.* wielbłądnik, *m.* Kameeltreiber, *m.*

Chamois, *m.* koza dzika, giemza; skóra z kozy dzikiey, *f.* kolor izabelowy, *m.* Gemse, *f.* Gemsenhaut; Art Isabellfarbe, *f.*

Chamoiserie, *f.* garbarstwo zamszowe, skóra zamszowa, *f.* Sämischgärberey, *f.* sämisches Leder, *n.*

Chamoiseur, *m.* zamesznik, *m.* Sämischgärber, *m.*

Champ, *m.* rola, ziemia, *f.* grunt, *m.* pole, *n.* Acker, *m.* Land, Feld, *n.* — przestrzeń, którą można widzieć przez perspektywę, *f.* Raum, den man mit einem Fernglase übersieht, *m. fig.* pora, sposobność, okazya, *f.* powód, *m.* pole otwarte, *n.* Anlaß, *m.* Gelegenheit, *f.*; pole, *n.* grunt, (na którym się rysuie), *m.* Feld, *n.* Grund (worauf man zeichnet ꝛc.), *m.* sur le —, *ad.* natychmiast, niezwłocznie, zaraz, bez długiego rozmysłu, auf der Stelle, sogleich, unverzüglich. en plein —, w wolném polu, auf freyem Felde. champ de bataille, mieysce potyczki, *n.* Schlachtfeld, *n.* Wahlstatt, *f.* champ de fédération, mieysce związku, marsowe pole, *n.* Bundesfeld, Marsfeld, *n.* champ clos, tamy zawady, *f. pl.* Schranken, *pl.* Champs, *pl.* pola *pl.* pole otwarte, *n.* das Land, freye

freye Feld, *n.* Flur, *f.* battre aux champs, marsz bębnić, t. i. na ciągnienie woyska, den Feldmarsch schlagen. *fig.* mettre (*qq.*) aux —, rozgniewać kogo, einen zornig machen. à travers les champs, w przek pola, quer Feld ein, á chaque bout de champ, à tout bout de champ, co moment, raz po raz, alle Augenblicke, einmal über das andere.

Champagne, (du), *m.* wino szampańskie, *n.* Champagnerwein, *m.*

Champart, *m.* wytyczna dziesięcina, wytycz, *f.* Kehrzehent, *m.*

Champarter, rtir, *v. a.* wybierać, wytykać snopy na dziesięcinę, lub na czynsz. Kehrzehenten einnehmen, erheben.

Champarteresse, *f.* stodoła pańska do snopów czynszowych, *f.* Kehrzehentenscheune, *f.*

Champarteur, *m.* wytykacz, wytycznik, *m.* Kehrzehenteneinnehmer, *m.*

Champeaux, *m. pl.* łąki, *f. pl.* Wiesen, *f. pl.*

Champêtre, *a.* polny, wieyski; chłopski, wieśniacki, prosty, *n.* zum Felde gehörig; ländlich. — *m.* pole, *n.* Gefilde, *n.* kwieciste błonie, *n.* Flur, *f.*

Champi, *m.* gatunek papieru do ram okiennych, *m.* Art Papier zu Fensterrahmen, *n.*

Champignon, *m.* grzyb, *m.* pieczarka, *f.* rodzay wrzodu, *m.* Erdschwamm, Pilz; Gliedschwamm, *m.* — de lampe, grzybek na knocie u lampy świecy, *m.* Rose am brennenden Dochte, *f.*

Champignonnière, *f.* inspekta, na których pieczarki rosną, Mistbeet zu Erdschwämmen, *n.*

Champion, *m. fam.* rycerz, mocarz, walecznik, woiownik; rycerz zastępca, *m.* Kämpfer, Streiter, Held, *m.*

Chance, *f.* gatunek gry w kostki, *f.* pasz, *m.* oka w tey grze, *pl.* rzucenie samo kostek. *n.* Art Würfelspiel; aufgegebene Augen darin, *n.* der Wurf selbst, *m. fig.* szczęście, *n.* Glück im Spiele, *n.* livrer chance *á qq.*, o dysputy kogo wyzwać, einen zum Streit auffordern, um mit ihm zu disputiren. conter sa chance, swoie zdarzenia opowiadać komu, seine Begebenheiten, Zufälle erzählen.

Chancelant, ante, *a.* chwiejący się, wahaiący się, taczaiący się, wankend, taumelnd. *fig.* odmienny, niestateczny, wankelmüthig, unentschlossen.

Chanceler, *v. n.* chwiać się, taczać się, potaczać się, potknąć się, wahać się, wanken, straucheln, taumeln. *fig.* chwiać się, niestatecznym być, wankelmüthig, unbeständig, unentschlossen seyn.

Chancelier, *m.* kanclerz, *m.* Kanzler, *m.*

Chancelière, *f.* kanclerzyna, (rzowa); skrzyneczka, *f.* koszyk do grzania nóg, *m.* Kanzlerinn. *f.*; Fußkasten *m.* oder Fußkörbchen (zur Erwärmung), *n.*

Chancellement, *m.* chwianie się, tacznie się, potaczanie się; *n.* Wanken, Taumeln, *n.*

Chancellerie, *f.* kancelarya. *f.* Kanzelley, *f.*; sämmtliche Kanzeleybediente, *m. pl.*

Chanceux, euse, *a. fam.* szczęśliwy w czem, nieszczęśliwy, glücklich, unglücklich.

Chancir, *v. n.* et se —, *r.* spleśnieć, schimmeln, schimmlig werden.

Chancissure, *f.* pleśń, *f.* Schimmel, *m.*

Chancre, *m. T.* rak, (wrzód), *m.* krosta nabrzmiała na ięzyku, na wargach; nieczy-

stość na zębach; wilk, *m.* rdza na korze drzew, *f.* Krebs, *m.* krebsartiges Geschwür, *n.* Hitzblatter an der Zunge oder den Lippen; Unreinigkeit an Zähnen, *f.* Krebs an Bäumen, *m. fig.* manger comme un —, pakować, ieść bez miary, übermäßig essen.

Chancreux, euse, *a.* rakiem zarażony, krebsartig.

Chandeleur, *f.* gromnice, *f. pl.* Lichtmesse, *f.* Fest der Reinigung Mariä, *n.*

Chandelier, *m.* mydlarz, świecarz; lichtarz, *m.* Lichtzieher; Leuchter, *m.* chandeliers, *pl.* świecznik ukryty, *m.* Blendleuchter, *m. pl.*

Chandelle, *f.* świeca, *f.* Licht, Talglicht, *n.* — de veille, świeca nocna, *f.* Nachtlicht, *n.* travailler à la —, przy świecy pracować, bey Licht arbeiten.

Change, *m.* zamiana, przemiana, *f.* wexel, *m.* wexlarstwo, *n.* bank, *m.* płaca, *f.* zysk od wexlu; kurs wexlowy, *m.* Tausch; Wechsel, *m.* Wechselbank, Wechselhandlung, *f.* Wechslerlohn, Aufwechsel, Wechselkours, *m. fig.* prundre le —, eszukać się, dać się wywieść w pole, eines für das andere nehmen, sich tauschen lassen. donner le —, (*à qq.*), odwieść kogo od czego, wywieść kogo w pole, einen listig von etwas abbringen, ihn täuschen. rendre le —, oddać wet zawet, Gleiches mit Gleichem vergelten.

Changeant, ante, *a.* odmienny, niestały, mieniący farbę, mieniony, veränderlich, unbeständig; schielend (von Farben).

Changement, *m.* udmiana. przemiana, *f.* Veränderung, Abwechslung, Verwandlung, *f.*

Changer, *v. a.* zamienić, przemienić, tauschen. (*qc.*) pour oder contre (*qc.*), mieniać się na co, pomieniać co za co, zmienić, (pieniądze); odmienić; przemienić, etwas gegen etwas vertauschen; (Geld) wechseln, verwechseln; ändern, verändern; verwandeln. — *n.* (*de qc.*) odmienić; przemienić się, ändern, umwechseln, sich ändern, sich verändern. — d'habit, przebrać się inaczéy, sich umkleiden, — *abs.* so viel als changer de linge, anderes Hemd anziehen.

Changeur, *m.* wexlarz, *m.* Geldwechsler, *m.*

Chanoine, *m.* kanonik, *m.* Kanonikus, Stiftsherr, Chorherr, Domherr, *m.* mener une vie de chanoine, spokoyne prowadzić życie, ein stilles, ruhiges Leben führen.

Chanoinesse, *f.* kanoniczka, *f.* Kanonissin, *f.* Stiftsfräulein, *n.*

Chanoinie, *f.* kanonia, godność kanoniczka, *f.* kanonikowstwo, *n.* Kanonikat, *n.* Stiftsherrnstelle, *f.*

Chanson, *f.* pieśń, piosnka, *f.* Lied, *n.* — bacchique, pieśń piiacka, *f.* Trinklied, *n.* — érotique, pieśń miłosna, *f.* Liebeslied, *n. fig.* brednie. bayki, plotki. *pl.* leeres Geschwätz, *n.* Possen, *f. pl.*

Chansonner, *v. a.* (*qq.*) piosenkę, pieśń na kogo napisać, Lieder auf Jemanden machen.

Chansonnette, *f.* piosenka, piosnka, piosneczka, *f.* Liedchen, *n.*

Chansonnier, *m.* ière, *f. fam.* pisarz pieśni, pieśniotwórca, *m.* książka z pieśniami, *f.* Liederdichter, *m.* Liederbuch, *n.*

Chant, *m.* śpiewanie, pienie, *n.* pieśń, melodya, nóta, *f.* Gesang, *m.*; Weise, Melodie, *f.* — du coq, pianie koguta, *n.* Hahnengeschrey, *n.* — de la cigale, świerczenie świercza, konika, *n.* Zirpen, Schwirren der Grille, *n.* plein-chant, chant d'eglise, zwyczayne śpiewanie kościelne, *n.* gewöhnliche Kirchengesang, *m.*

Chantant, ante, *a.* łatwy do śpiewania, leicht zu singen, singbar. *fig.* langue chantante, mowa miła, przyiemna, *f.* wohlklingende Sprache, *f.*

Chanteau, *m.* kawałek chleba nadkraianego, chleba święconego; kawałek materyi, sukna odkroionego. klin, (u sukni, koszuli etc.), *m.* Brodanschnitt, *m.* oder Stück vom Brode; Stückchen geweihtes Brod; abgeschnittenes Stück Tuch oder Zeug, *n.* Zwickel an Mänteln, Kleidern ꝛc., *m.*

Chanter, *v. a. et n.* śpiewać, nócić; piać, (kogut); świerczeć; wysławiać, wychwalać, opiewać, singen; krähen, zirpen; öffentlich loben, besingen, preisen. *fam.* mówić; sagen. pain á —, hostia, *f.* Hostie, Oblate, *f.* chanter des injures, chanter injures *á qq.* szkalować kogo, auf jemand schimpfen.

Chanterelle, *f.* kwinta, (strona na instrumencie muzycznym), *f.* wabik, wab, *m.* Quinte (auf einem Saiteninstrumente), *f.* Lockvogel, *m.*

Chanteur, *m.* euse, *f.* śpiewak, śpiewacz; śpiewak (ptak), *m.* Sänger, *m.* —rinn, *f.* Singvögelchen, *n.*

Chantier, *m.* wiorzysko, wierzysko, mieysce gdzie drwa składaią i przedawaią, *n.* warsztat ciesielski; brzeg, *m.* mieysce gdzie okręty buduią, *m.* wały, *pl. m.* kętner, *m.* wozownia, szopa do karet etc. *f.* Holzhof, Bauhof, Zimmerhof, Zimmerplatz; Werft; Stapel; Lagerbaum, *m.* Kellerlager, *n.* Wagenschoppen, *m.*

Chantourné, *m.* ozdoba u głów łóżka, *f.* zierliches Hauptersück an einer Bettstelle, *n.*

Chantre, *m.* kantor, śpiewak kościelny; śpiewak, *m.* Kantor, Vorsänger, Kirchensänger, Sänger, *m. fig.* śpiewak, poeta, *m.* Sänger, Dichter, *m.*

Chantre, *f.* kantorka (w klasztorze), *f.* Vorsängerin in einem Nonnenkloster, *f.*

Chantrerie, *f.* urząd kantorski, *f.* kantorstwo, *n.* Kantorey, Kantorstelle, *f.*

Chanvre, *m.* konopie, *f. pl.* Hanf, *m.*

Chanvrier, *m.* ten, co konopie wybiia; co niemi handluie, *m.* Hanfbereiter; Hanfhändler, *m.*

Chaos, *m.* chaos, *m.* Chaos, *n. fig.* zamięszanie, *n.* nieporządek, nieład, *m.* Wirrwarr, *m.* Verwirrung, verworrene, dunkle Sache, *f.*

Chape, *f.* płaszcz obszerny długi, *m.* alba kapłańska, *f.* płaszcz kardynalski, *m.* kapica, kapa; blaszana pokrywka na półmiski, *f.* serce u sprzączki, *n.* langer und weiter Mantel; Chorrock; Cardinalsrock, *m.* Kappe; blecherne Stürze, *f.* Herz einer Schnalle, *n. fam.* chercher chapechute, samochcąć zmartwienia szukać, sich so betragen, daß man sich Verdrießlichkeiten zuzieht, trouver chape-chute, omylić się w rachubie, w nadziei, sich in einer Erwartung betriegen.

Chapeau, *m.* kapelusz, *m.* Hut, *m.* mettre chapeau bas, zdiąć kapelusz, den Hut abziehen *fig.* dostoieństwo kardynalskie, kardynalstwo, *n.* Cardinalswürde, *f. fam.* męszczyzna, *m.* Mannsperson, *f.* frère chapeau, socyusz (w klasztorze), *m.* Mönch, der einen höhern

Ordens

Ordensgeistlichen begleitet, *m.* chapeau de fleurs, wieniec z kwiatków uwity, *m.* Blumenkranz, *m.* — d'escalier, poręcze na wierzchu wschodów, *n.* Treppengeländer oben herum, *n.* — de lucarne, gzyms nad dymnikiem, *m.* Sims über einem Dachfenster, *m.*

Chapelain, *m.* kapelan, *m.* Kapellan, *m.*

Chapeler, *v. a.* — du pain, oskłobać, oberznąć skórkę u chleba, die oberste Rinde des Brodes abschaben oder abraspeln.

Chapelet, *m.* różaniec, *m.* rzemyki do strzemion nad siodłem spięte, *n. pl.* krosty małe na czole, *f. pl.* Rosenkranz, *m.* Paternoster, *n.*; ein Paar auf dem Sattelknopfe befestigte Steigbügelriemen, *f. pl.* Reihe kleiner Blätterchen an der Stirn, *f.* — de marrons, wieniec kasztanów pieczonych, *m.* Schnur gebratener Kastanien, *f.*

Chapelier, *m.* ière, *f.* kapelusznik, *m.* Hutmacher, der Hüte verkauft, *m.*

Chapelle, *f.* kaplica; kapela, *f.* duchowieństwo i sprzęty srebrne do niéy należące, *n.* przykrywa alembika, *f.* Kapelle, *f.*; die Geistlichen zu deren Bedienung, *m. pl.*; sämmtliches Silbergeräth einer Kapelle, *n.*; Deckel, Helm einer Destillirblase, &c., *m.* — ardente, katafalk świecami i lampami obstawiony, *m* erleuchtetes Trauergerüst, *n.* *fig. fam.* jouer à la chapelle, szczerze się zatrudniać drobnostkami, sich ernsthaft mit unnützen Dingen beschäftigen.

Chapellenie, *f.* probostwo kapelana, *n.* Pfründe eines Capellans, *f.*

Chapelure, *f.* oskrobiny, okrawki ze skórki chleba, *pl.* Abgeschabte vom Brode, *n.*

Chaperon, *m.* zawóy staroświecki, *m.* kapica, *f.* haftowanie ornata etc., *n.* Hauptdecke; Kappe, *f.* gestickte Zierrath auf den Mänteln der Prälaten &c., *m.* *fig.* stara dozorczyni młodey panienki, *f.* Matrone, die einem jungen Frauenzimmer zur Aufsicht gegeben wird.

Chapier, *m.* duchowny w albie kapłańskiey do Mszy świętey ministruiący, *m.* szafa w zakrystyi na ornaty etc. *f.* Kirchendiener in einem Chorhemde bey dem hohen Amte; Chorhemdenschrank, *m.*

Chapiteau, *m.* kapitela, makowica, *f.* nagłowek słupa; gzemsy na szafach, *pl. m.* Säulenknauf, *m.* Gesimse eines Schrankes; Lichthütchen, *n.* Raketenkappe; Stückkappe, *f.*

Chapitre, *m.* rozdział; (w książce) kapitularz, *m.* kapituła, *f.* Kapitel, *n.* Abschnitt, *m.*; Domkapitel, *n.* *fig.* punkt, *m.* rzecz, materya, *f.* przedmiot rozmowy, *m.* Punkt, *m.* Sache, *f.* Gegenstand des Gesprächs, *m.*

Chapitrer, *v. a. fam.* kapitułę wyrznąć komu, wyłaiać kogo, einen Verweis geben, das Kapitel lesen.

Chapon, *m.* kapłun, *m.* sztuka chleba w garnku z potrawą gotowana, *f.* Kapaun, *m.*; im Fleischtopfe gekochtes Stück Brod; Rebschoß zum verpflanzen, *n.*

Chaponneau, *m.* kapłunek, *m.* junger Kapaun, *m.*

Chaponner, *v. a.* kogutka kapłunić, Hähne kappen, kapaunen.

Chaponnière, *f.* gatunek panwi do warzenia kapłunów, *f.* Art Pfanne zum Kochen der Kapaunen, *f.*

Chaque, *pr.* każdy, a, e, jeder, jede, jedes.

Char, *m.* wóz, *m. T.* wóz tryumfalny, *m.* zweyräderiger Wagen der Alten bey ihren Spielen, Schlachten und im Triumphe; (poetisch) prächtiger Wagen, *m.*

Charade, *f.* szarada, zagadka z syllab złożona, *f.* Sylbenräthsel, *n.*

Charançon, *m.* wołek, robak w życie, *m.* Kornwurm, *m.*

Charavari, *m.* szarawary, *pl.* weite und lange Beinkleider der Ungarn, *n. pl.*

Charbon, *m.* węgiel; wrzód zapowietrzony, krwisty, *m.* śrzeżoga, *f.* Kohle; Pestbeule, *f.* Blutgeschwür, *n.*; Brand im Getreide, *m. v.* Carboncle. — de terre, ziemny czyli kamienny węgiel w górach kopany, *m.* Steinkohle, *f.* — de saule, węglik do rysowania, *m.* Reißkohle, *f.*

Charbonnée, *f.* pieczenia na rószcie pieczona, *f.* Rostbraten, *m.*

Charbonner, *v. a.* czernić co węglem; rysować, pisać, węglikiem malarskim, mit Kohlen schwärzen; mit Kohlen schreiben.

Charbonneux, *a.* do wrzodu morowego podobny, pestbeulenartig.

Charbonnier, *m.* węglarz (co węgle pali, przedaie), *m.* węglarnia, gdzie palą albo chowaią węgle, *f.* Kohlenbrenner, Köhler; Kohlenträger, Kohlenmann; Kohlenhändler, *m.* Kohlenhaus, *n.*

Charbonnière, *f.* węglarka; węglarnia, *f.* Köhlerinn; Kohlenfrau; Kohlenbrennerey, *f.*

Charbouiller, *v. a. T.* śrzeżoga sparzyć, zepsuć, durch Mehlthau verderben.

Charbucle, *f.* śniedź zboża, *f.* Mehlthau, *m.*

Charcuter, *v. a.* siekać mięsiwo, (ehemals) Fleisch klein hacken. *fig.* przy stole nie dobrze rozkrawać, rozbierać, ungeschickt vorschneiden, übel zerschneiden.

Charcuterie, *f.* niezgrabne rozkrawanie, rozbieranie, *n.* garkuchnia, *f.* mieysce gdzie słoninę i kiełbasy przedaią, *n.* ungeschickte Zerschneidung; Garküche, *f.* Speck- und Wurfhandel, *m.*

Charcutier, *m.* ière, *f.* garkuchniarz, słoniniarz etc., *m.* Garkoch; Speckkrämer, *m.* —inn, *f.*

Chardon, *m.* oset, *m.* Distel, *f.*

Chardonneret, *m.* szczygieł, *m.* Distelfink, Stieglitz, *m.*

Chardonnette, *f.* gatunek karciechu dzikiego, *m.* Golddistel, Art wilder Artischoken, *f.*

Chardonnière, *f.* zarośl, *f. et m.* pole osetem zarosłe, *n.* Distelfeld, *n.*

Charée etc., *v.* Charrée etc.

Charge, *f.* ciężar; ładunek; wóz, *m.* fura, *f.* Last, Bürde; Ladung, Tracht, *f.* Fuder, *n.* *fig.* ciężar, *m.* ciężkość, przykrość, *f.* dazór, zlecenie, *n.* podatek; urząd, *m.* godność, *f.* Last, Beschwerlichkeit; Sorge, *f.*; Auftrag, *m.*; Auflage, Abgabe, *f.*; Amt, *n.* Dienst, *m.* être en la charge de *qq.*, bydź pod czyim dozorem, unter jemandes Aufsicht seyn. femme de charge, klucznica, *f.* Beschliesserinn, *f.* La charge, uderzenie na nieprzyiaciela, *n.* nabiianie (np. armat, strzelby), *n.* Angriff, *m.* Losgehen auf den Feind, *n.* Ladung (einer Kanone, Flinte, eines Ofens &c.), *f.* sonner la charge, dadź znak do bitwy, do uderzenia, zum Angriff blasen.

sen, *fig.* revenir, retourner à la charge, na nowo probować, powtórnie doświadczać, einen neuen Versuch machen, ein Gesuch wiederholen. Charges *pl.* delata, *f.* obwinienie, doniesienie występku do sądu. *n.* Anzeigen und Beweise gegen einen peinlichen Beklagten, *f. et m. pl.* à la Charge, *c.* (*de* oder *que*), pod tą kondycyą, unter der Bedingung. à la charge d'autant, *ad.* pod zobopolnym obowiązkiem, auf Wiedervergelten,

Chargé, ée, *p. et a.* obciążony; nabity, beladen, geladen. *fig.* nadto obiążony, überladen. temps chargé, niepogoda, *f.* pochmurne niebo, *n* trübes Wetter, *n.* chargé d'affaires, *m.* plenipotent, *m.* Geschäftsträger, *m.*

Chargement, *m.* ładunek okrętowy; frochtbryf, list frochtowy, *m.* Schiffsladung, *f.* Frachtbrief, *m.*

Charger, *v. a.* ładować, obciążać, ciężaru nakładać, nabić strzelbę; ciężyć, cisnąć; uderzyć na nieprzyiaciela, laden, beladen, belästigen; befrachten; schwer aufliegen, drücken, beschweren; den Feind angreifen. *fig.* przesadzać (w opowiadaniu), übertreiben, zu viel von etwas sagen. — *qq.*, oder *qq.* de coups, wytłuc kogo, co, einen abprügeln. — *qq.* o'injures, szkalować kogo, einen mit Schimpf belegen. — à balle, ostro nabić, scharf laden. — une pipe, fayke nałożyć, eine Tabackspfeife stopfen. — *qq. de qc.*, dadź komu iaki komis, einen mit etwas beauftragen, ein Geschäft übertragen. — *qq.*, świadczyć przeciw komu, gegen einen zeugen. — un registre, un compte de tel article, zapisać co w książkę, wciągnąć w rachunek, einen Posten in ein Buch eintragen, in Rechnung bringen. se —, *r.* obciążyć się czém, wziąć na siebie iaki trudny interes, sich mit etwas belästigen, beladen; eine Last, ein Geschäft übernehmen. se — de marchandises, obładować się towarami, sich mit Waaren überladen.

Chargeur, *m.* drążnik, tragarz; puszkarz, co działo nabija; oficyer, który każe nabiiać; miernik, układacz drew, *m.* Auflader; Befrachter, Stückladder; Offizier, der die Ladung kommandirt; Aufseher beym Holzmessen, Holzleger, *m.*

Chariage, *m.* powóz, *m.* woźba, *f.* woźenie, *n.* powóz, wóz; furlon, *m.* zapłata od fury, *f.* Fuhre, *f.* Fahren, Führen auf einem Wagen; Fuhrwerk, *n.* Fuhrlohn, *m.*

Charier *ou* charrier, *v. a.* wieźć; prowadzić z sobą, fahren; herbey oder mit sich führen. iśdź, puszczać, (o łodzie na rzekach), (von Flüssen) mit Grundeis gehen. *n. fam.* charier droit, iśdź prostą drogą, robić co przynależy do kogo, den geraden Weg fahren, seine Schuldigkeit thun.

Charier, *m. v.* Charrier.

Chariot, *m.* wóz, wózek (dziecinny), wóz na niebie, *m.* Wagen, Bauerwagen; Kinderwagen; Himmelswagen, *m.*

Charitable, *a.* dobroczyny, miłosierny, litościwy, gutthätig, liebreich, milde, mildthätig.

Charitablement, *ad.* łagodnie, po ludzku, liebreich, auf eine liebreiche, mildthätige Art.

Charité, *f.* miłość bliźniego, chrześciańska; iałmużna, *f.* szpital, dom ubogich, *m.* christliche Liebe, Liebe gegen Gott und den Nächsten; Menschenliebe, *f.* Liebeswerk, *n.* milde Gabe, *f.* Almosen; Hospital, Armenhaus, *n.* frères, soeurs de la charité, bracia miłosierdzia (Bonifratrzy), *m. pl.* Panny miłosierne, *f. pl.* barmherzige Brüder, Schwestern, (Orden zur Verpflegung der Kranken). dames de la charité, towarzystwo dobroczynności płci żeńskiéy, *n.* mildthätige Frauenzimmergesellschaft, *f. fig. fam.* prêter une charité, des charités *à qq.*, nałgać na kogo, einem etwas andichten, aufburden.

Charivari, *m.* kolatanie, bicie w kotły, i inne naczynia kuchenne przed drzwiami wdowy, która za mąż idzie, zamiast muzyki nocney, *n.* verwirrter Lärm mit Kesseln, Pfannen ꝛc. vor dem Hause einer alten Wittwe ꝛc. die sich wieder verheirathet, Polterabend, *m. fig.* hałas, swar, *m.* muzyka ładaiaka, kiepska, *f.* gewaltthätiger Lärm, *m.* elende Musik, *f.*

Charlatan, *m.* ciarlatan, iarmarkowy lékarz, *m.* Marktschreyer, Quacksalber, *m. fig.* iunak, fanfaron, *m.* Aufschneider, Windbeutel, *m.*

Charlataner, *v. a. qq. fam.* przypodchlebiać komu; podchlebiać, aby co urwać, beschwatzen, zu übertölpeln suchen.

Charlatanerie, *f.* oszukaństwo; iunactwo, *n.* chluba, *f.* Marktschreyerey, Aufschneiderey, Großsprecherey, *f.*

Charlatanisme, *m.* sposób postępowania chlubnego etc., *m.* Marktschreyerwesen, *n.*

Charles, *m.* Karol, Karl, *m.* lot, *m.* Karolek, Karlus, *m.* Karlchen, *n.* —lotte, *f.* Karolina, Karlusia, *f.* Karolina, Lotte, *f.* Lottchen, *n.*

Charmant, ante, *a.* powabny, przyiemny, miły, reizend, allerliebst, bezaubernd,

Charme, *m.* czary, *m. pl.* oczarowanie, *n.* Zauberey, *f.* Zauber, *m.* Zauberwerk; Zaubermittel, *n. fig.* powab, wdzięk wrodzony, *m.* przyiemność, ponęta, *f.* grab, *m.* grabina, (drzewo), *f.* Reiz, *m.* Anmuth, Hagebuche, Weißbuche, *f.*

Charmer, *v. a.* oczarować, bezaubern, behexen, besprechen. *fig.* podchwycać, wabić, unosić, serce, niezmiernie się komu upodobać, zranić serce; ukoić, uśmierzyć żal, einnehmen, sehr gefallen; wegzaubern. être charmé (*de qc.*), niezmiernie się z czego cieszyć, über etwas entzückt, sehr erfreut seyn.

Charmeur, *m.* czarownik, *m.* Zauberer, *m.*

Charmeuse, *f. fam.* kochanka, rywalka, *f.* Buhlerinn, *f.*

Charmille, *f.* grab młody, *m.* mieysce tym osadzone, *n.* junge Hagebuche, *f.* damit bepflanzter Ort, *m.*

Charmoie, *f.* grabowina, gaiek grabowy, *m.* Hagebuchenhecke, *f.*

Charnel, elle, *a.* zmysłowy, cielesny; lubieżny, fleischlich; den sinnlichen Menschen betreffend.

Charneux, *a.* cielesny, mięsny; mięsisty, fleischig, fleischicht, dem Fleisch ähnlich.

Charnier, *m.* kostnica; komórka do chowania mięsiwa, *f.* mieysce w kościele, gdzie lud komunikuie, *n.* pręt tyczek do winnic, *m.* Beinhaus, *n.* Fleischkammer; Gallerie um eine Pfarrkirche, wo das Abendmahl ausgetheilt wird, *f.*; Bund Weinpfähle, *n.*

Charnière, *f.* nit, *m.* zanitowanie, *n.* gwint, *m.* Scharnier, Gewinde, Gewebe, *n.*

Charnu, ue, *a.* mięsisty; cielisty, fleischig.

Charnure, *f.* cielistość; mięsistość; skóra na ciele, *f.* Fleischtheile, *m. pl.* Fleisch, *n.*
Charogne, *f.* ścierwo, *n.* zdechlina, *f.* Aas, Luder, *n.*
Charoyeur, *m. v.* Charretier.
Charpente, *f.* cębrowina, *f.* cębrowanie, *n.* Zimmerwerk, *n. fig.* skład kości, *m.* Knochengerüst, *n.* bois de —, *m.* cębrowina, *f.* cębry, *pl.* Zimmerholz, Bauholz, *n.*
Charpenter, *v. a.* ciesać, zimmern. *fig.* niezgrabnie przeciąć, verfetzen, ungeschickt zerschneiden.
Charpenterie, *f.* ciesielstwo, *n.* robota ciesielska, *f.* Zimmerkunst, *f.* Zimmerhandwerk; Zimmerwerk, *n.* Zimmerarbeit, *f.*
Charpentier, *m.* cieśla, *m.* Zimmermann, *m.*
Charpie, *f.* fleytuch, *m.* szarpie, *f. pl.* skubane płótno, *n.* Charpie, gezupfte Leinwand, *f.*
Charrée, *f.* łużyny, *pl.* żoła, *f.* Laugenasche, *f.*
Charretée, *f.* karra pełna czego, fura, *f.* Karren voll, *m.*
Charretier, *m.* karownik, woźnica, *m.* Kärner; Fuhrmann, *m.*
Charrette, *f.* karra, *f.* Karren, *m.*
Charrier, *m.* płachta do przecedzania ługu, *f.* Laugentuch, *n.*
Charroi, *m.* woźba, *f.* wożenie, *n.* fura, *f.* furlon, *m.* Fahren, *n.* Fuhre, *f.* Fuhrlohn, *n.* —rois, *pl.* podwody, *m. pl.* Frohnfuhren, *f. pl.* Fuhrwesen der Armee, *n.*
Charron, *m.* stalmach, kołodziey, *m.* Wagner, Stellmacher, *m.*
Charronnage, *m.* kołodzieyska robota, *f.* Wagnerarbeit, *f.*
Charrue, *f.* pług, *m.* kawałek ziemi, iaki pługiem oborać można, *m.* Pflug, *m.* so viel Land als man mit einem Pfluge umackern kann. *fig. fam.* mettre la charrue devant les boeufs, przewrotnie robić, eine Sache verkehrt anfangen.
Charte, Chartre, *f.* stare papiery na dowód czego; es, *pl.* listy, nadania dawne stare, *m. pl.* alte Urkunde, *f.* alte Briefschaften, *pl.* charte constitutionnelle, konstytucya, *f.* Constitution, Staats-Urkunde, *f.* charte partie, umowa między łodnikami i ładuiącymi statki, Certapartey, *f.* Vertrag zwischen Schiffer und Schiffsbefrachter, *m.*
Chartil, *m.* waság; wóz do zwożenia zboża etc., *m.* wozownia, *f.* Wagengestelle, *n.* Aerndtewagen, Wagenschoppen, *m.*
Chartre, *f.* więzienie, *n.* Gefängniß, *n.* (alt). *fig.* Auszehrung, *f.*
Chartreuse, *f.* kartuzya, *f.* klasztor kartuzyański, *m.* kartuzyanka, *f.* Carthause; Carthäuserinn, *f.*
Chartreux, *m.* kartuz, kartuzyanin, *m.* Carthäuser, *m.*
Chartrier, *m.* metryka klasztorna, kościelna, *f.* metrykant, *m.* Archiv einer Kirche, eines Klosters, *n.* Archivar, *m.*
Chas, *m.* uszko (u igły), *n.* szlichta, *f.* kléy z mąki i wody, *m.* śrzódwaga mularska, *f.* Nadelöhr, *n.* Schlichte, *f.* Weberkleister, *m.* Bleywaage, *f.*
Chaseret, *m. v.* Chaserette.
Châsse, *f.* relikwiarz, *m.* okularów etc. oprawa, *f.* okładki u brzytwy, *pl.* kluba u wagi, *f.* futeralik, *m.* blaszka z guzikiem u sprzaczki, *f.* Reliquienkästchen; Scheermesserheft, *n.*; Waagekloben, *m.* Brilleneinfassung; Kapsel, *f.*; Gewebe einer Schnalle, *n.*
Chasse, *f.* polowanie, myśliwstwo, *n.* łowy, *pl.* Jagd, Jägerey, *f.* Jäger, Hunde *etc.* alles

alles was zur Jagd gehört. *fig.* ucieczka, *f.* Flucht, *f.* Spielraum, *m.* donner la chasse aux ennemis, polować na niepzryiacioł, gonić ich; Jagd auf die Feinde machen, sie verfolgen.
Chassé, *m.* krok tak zwany w tańcu, *m.* Seitenschritt, *m.* (im Tanzen).
Chasse-avant, *m.* dozorca, co robotników dogląda, *m.* Arbeitsvogt, *m.*
Chasse-coquin, *m.* psiarz, wyganiacz, co psy, dziadów z kościoła wygania, *m.* Hundeveitscher, Bettelvogt, *m.*
Chasse-cousin, *m. fam.* wino podłe, *n.* rapier nie zginaiący się, *m.* schlechter Wein, *m.* steifes Rappier, *m.*
Chasselas, *m.* gatunek winnego szczepu, *m.* Gutedel, Art Weinstöcke.
Chasse-marée, *m.* rybak, co ryby morskie na przedaż przywozi, *m.* der frische Seefische geschwind verführt, *m. fig.* aller d'un train de chasse-marée, wielkie kroki robić, szybko iśdź, sehr schnell gehen, große Schritte machen.
Chasse-morte, *f. fig.* daremny układ, proiekt, *m.* daremna praca, *f.* aufgegebener Anschlag, *m.* verlorne Mühe, *f.*
Chasse-mouches, *m.* klepaczka, oganka, *f.* Fliegennetz, *n.* Fliegenwedel, *m.*
Chasse-mulet, *m.* mularz, mułnik w młynie, *m.* Maulesel-treiber in einer Mühle, *m.*
Chasse-pointe, *f.* młoteczek do lutowania, *m.* Niethämmerchen, *n.*
Chasser, *v. a.* gonić, rozpędzić, rozprószyć, rozegnać, wygnać, wypędzić; gonić, pędzić przed sobą; wbiiać, jagen, weg-, ver-, fortjagen, vertreiben; in etwas einschlagen. — *n.* polować, łowić, strzelać, jagen.
Chasseur, *m.* euse, *f.* myśliwy; łowczy, *m.* Jäger; Jagdliebhaber, *m.* — in, *f.* Chasseresse, *f.* myśliwa, *f.* (poetisch) Jägerin, *f.*
Chassie, *f.* płynienie oczu, *n.* Augentriefen, *n.*
Chassieux, euse *a.* oczu płynących, triefäugig.
Châssis, *m.* ramy, ramki, *pl.* rama, *f.* Rahmen, *m.* Einfassung, *f.* Formrahmen (bey Buchdruckern) *m.* Gatter (zum Figurenzeichnen), *n.* double —, okno dubeltowe, podwóyne. Vorfenster, *n.* — de papier, okno papierowe, *n.* Papierfenster, *n.* — d'osier, kratka z prącików pleciona przed oknami, *f.* Fensterkorb, *m.* — dormant, rama przybita, nie otwieraiąca się, *f.* festgemachter Rahmen, *m.* — de table, podstawa u stołu, *f.* Tischgestell, *n.*
Chaste, *a.* czysty, niewinny, keusch, zuchtig, sittsam.
Chastement, *ad.* niewinnie; skromnie, czysto; auf eine keusche, zuchtige Art.
Chasteté, *f.* czystość, *f.* Keuschheit, *f.*
Chasuble, *f.* ornat kapłański, *m.* Meßgewand, *n.*
Chasublier, *m.* rzemieślnik, co ornaty takie robi; kupiec co niemi handluie, *m.* der Kirchenschmuck macht und verkauft.
Chat, *m.* Chatte, *f.* kot, *m.* Katze, *f.* Kater, *m.* (das Männchen; Matou, Kocior, *m.* Kater, *m.*; das Weibchen; chatte, kotka, kicia, kyzia, *f.* Kitze, Kätzin, *f.*) chats, *pl.* kotki, *pl.* Kätzchen an den Haselstauden, Weiden, *f. pl. fig fam.* emporter le chat, wymknąć się; sich wegschleichen; jeter le chat aux jambes à qq., na kogo zganiać, składać winę; die Schuld auf jemanden schieben.

Châtaigne,

Châtaigne, *f.* kasztan, *m.* Kastanie, *f.* — d'eau, wodny orzech, *m.* Wassernuß, *f.*

Châtaigneraie, *f.* kasztanowy lasek, gaik, *m.* Kastanienwald, *m.*

Châtaignier, *m.* kasztan, *m.* kasztanowe drzewo, *n.* Kastanienbaum, *m.*

Châtain, *a. m.* ciemny, (o włosie ludzkim), kasztanowaty (o maści koni), kastanienbraun (von Haaren).

Château, *m.* zamek; kasztel, pałac okrętowy, *m.* Schloß, *n.* Burg, *f.* Kastell auf Schiffen, *n. fam.* faire des châteaux en Espagne, złote góry sobie obiecywać; Schlösser in die Luft bauen; unausführliche Plane entwerfen.

Châtelain, *m.* kasztelan, *m.* Kastellan, Burgvogt, *m.*

Châtellenie, *f.* kasztelania, *f.* Kastellaney, *f.*

Chat-huant, *m.* sowa, *f.* puchacz, *m.* Nachteule, *f.* Käutzchen, *n.*

Châtiable, *a.* karania, strofowania godny, strafbar, scheltwürdig.

Châtier, *v. a.* karać, zuchtigen, strafen, bestrafen. *fig.* wydoskonalić, poprawić (styl), wohl ausfeilen (den Styl).

Chatière, dziura, przez którą koty przełażą, *f.* Katzenloch, *n.*

Châtiment, *m.* kara, *f.* karanie, *n.* Züchtigung, Strafe, *f.*

Chaton, *m.* kocię, *n.* kotek, *m.* pierścieniowa, głowica, łuszczyna orzechowa, żołędzia; gałeczka nasienna w tulipanie, *f.* Kätzchen, *n.* Kasten des Ringes, worin der Stein sitzt; *m.* Eichel, Nußhülse; Saamenhülse einer Tulpe, *f.* Chatons, *pl. v.* Chats.

Chatouillement, *m.* łechtanie, łaskotanie, *n.* Kitzeln, *n.* Kitzel, *m.*

Chatouiller, *v. a.* łechtać, łaskotać, kitzeln. *fig.* łechtać, przyiemne sprawować uczucia, angenehm reizen.

Chatouilleux, euse, *a.* łechciwy, łaskotliwy, łeskliwy, kitzlich. *fig.* delikatny, urażliwy, niebezpieczny, empfindlich, bedenklich, mißlich.

Chat-pard, *m.* zwierz drapieżny do kota i lamparta podobny. Katzenpardel, *m.*

Chatré, *m.* rzezaniec, kastrat, Verschnittener, Kastrat, *m. part. et a.* rzezany; verschnitten.

Châtrer, *v. a.* rzezać, kastrować; czyszcić, walaszyć, kapłunić, kastriren, entmannen, verschneiden. *fig.* ukroić, obernąć, ująć, etwas wegschneiden, wegnehmen; verstümmeln.

Châtreur, *m.* rzezyciel, rabin; ten, co czyści walaszy, *m.* Verschneider; Schweinschneider, *m.*

Chatte, *v.* chat.

Chattée, *f.* gniazdo kociąt, *n.* Wurf junger Katzen, *m.*

Chattemite, *f. fam.* nabożniczek, hypokryt, obłudnik, *m.* Scheinheiliger, Schleicher, *m.* Gleißnerin, *f.*

Chatter, *v. n.* okocić się, junge Katzen werfen.

Chaud, aude, *a.* gorący, ciepły, warm, heiß. *fig.* uporny, krwawy; rozpalony, wściekły, (o zwierzętach), hitzig, läufig, rossig, brünstig; hitzig, auffahrend.

Chaud, *ad.* gorąco, ciepło, warm, heiß, *fam.* tout — natychmiast, zaraz, sogleich.

Chaud, *m.* ciepło, gorąco, *n.* ciepłość, gorącość, *f.* Wärme, Hitze, *f.*

Chaude, *f. T.* żar, ogień, *m.* rozpalenie, *n.* starkes Feuer, *n.* Glühung, Glühe, *f.* à la —, *ad. fam.* w pierwszym zapale, zapędzie, in der ersten Hitze,

Chaudeau, *m.* poléwka dla nowożeńców, *f.* Brautsuppe, *f.*

Chaudement, *ad.* gorąco, ciepło, warm. *fig.* upornie, hizig. *fam.* natychmiast, schnell, auf der Stelle.

Chaude-pisse, *f. fam.* gonorea, płynienie nasienia popsutego, *n.* Tripper, *m.*

Chaudier, *v. n.* grzać się, bestwić się, (o sukach), läufig werden (von Jagdhunden).

Chaudière, *f.* kocieł wielki, *m.* grosser Kessel, *m.*

Chaudron, *m.* kocieł, *m.* Kessel, *m.*

Chaudronnée, *f.* kocieł pełny czego, *m.* Kessel voll, *m.*

Chaudronnerie, *f.* naczynia, (*a.*) statki miedziane, *m. pl.* Kupfergeschirr, *n.* Keßlerarbeit, *f.*

Chaudronnier, *m.* kotlarz, *m.* Kupferschmied, Keßler, *m.*

Chauffage, *m.* opał, *m.* palenie, *n.* Feuerung, *f.* bois de —, drwa na opał, *n. pl.* Brennholz, *n.* droit de —, wrąb wolny na opał w lesie cudzym, *m.* Recht, eine gewisse Quantität Brennholz im Walde zu hauen, *n.*

Chauffe-chemise, *m.* kosz do grzania bielizny, (koszulo grzey), *m.* Wärmkorb, *m.*

Chauffe-cire, *m.* sługa w kancelaryi, co wosk do pieczętowania rozpuszcza, *m.* Kanzelleydiener, der das gefärbte Wachs zu den Siegeln wärmt, *m.*

Chauffe-lit, *m.* łożogrzey, *m.* Bettwärmer, *m.*

Chauffe-pied, *m.* faierka do rozgrzewania nóg, Fußwärmer, *m.*

Chauffer, *v. a.* grzać, rozgrzać, palić, opalać, wärmen, erwärmen, heitzen. — *qq.* natrzeć na kogo; einem warm machen, bey einem Streite stark zusetzen. — un poste, einen Posten stark beschießen. *n.* rozgrzać się, rozpalić się, warm werden, warm seyn. se —, *r.* grzać się, sich wärmen.

Chaufferette, *f.* faierka do rozgrzewania nóg, *m.* Feuerstübchen, *n.* Feuerkike, *f.*

Chaufferie, *f.* ognisko, *n.* Esse, *f.* Heerd, *m.* (einer Schmiede ꝛc.)

Chauffeur, *m.* ten, co miechami robi, *m.* Blasebalgzieher, *m.*

Chauffoir, *m.* izba napalona; chustka rozgrzana, do obcierania, do grzania członka chorego, *f.* Wärmstube, *f.* warmes Tuch zum Abwischen, Erwärmen ꝛc., *n.*

Chaufour, *m.* wapiennica, *f.* piec wapienny, *m.* komórka do chowania wapna, *f.* Kalkofen, *m.* Kalkbehältniß, *n.*

Chaufournier, *m.* wapiennik, *m.* Kalkbrenner, *m.*

Chaume, *m.* ściernie, *n.* et *pl.* rzysko, *n.* słoma do poszycia dachów, *f.* Stoppel, *f.* Stoppelfeld, Stroh zu Dächern, *n.*

Chaumer, *v. a.* wyrywać, kosić ściernie z zagonów, die Stoppeln ausreißen oder abschneiden.

Chaumière, *f.* chałupa z poszyciem, Strohhütte, *f.*

Chaumine, *f.* chałupka poszyta, *f.* kleine Strohhütte, *f.*

Chaussage, *m.* zapłata na obuwie, trzewiki i pończochy, *pl.* obuwie, *n.* Schuhgeld, *n.* Schuh und Strümpfe, *m. pl.*

Chaussant, ante, *a. fam.* zazuwisty, (o pończochach) leicht anzuziehen (von Strümpfen).

Chausse, *f.* — d'Hypocras, cedziworek, *m.* Filtrirsack, *m.* — d'aisance, rura w prewecie, *f.* Abtrittröhre, *f.* — pied, wciągacz (rzemyk do wciągania trzewików), *m.* Anzieher, *m.* (Riemen zum Anziehen der Schuhe).

Chausséage, *m.* cło, myto, *n.* od drogi robioney, Wegegeld, *n.*

Chaussé, ée, *a.* w trzewikach, obuty, beschuht.

Chaussée, *f.* tama, grobla; droga ubita, *f.* gościniec, *m.* aufgeworfener Damm; Hochweg, Dammweg; gepflasterter Weg, *m. v.* Rez-de—

Chausser, *v. a.* wdziać, obuć, (trzewiki etc.) Schuhe oder Strümpfe anziehen. (*qq.*) robić dla kogo trzewiki, für Jemanden Schuhe machen. *n.* dobrze leżeć na nodze (o trzewikach etc.) anliegen (von Schuhen und Strümpfen). — à tant de points, trzewiki tak a tak długie nosić, Schuhe tragen, die so und so viel Stiche lang sind. se — *r.* obuć się, obuwie włożyć na nogi, seine Schuhe und Strümpfe anziehen.

Chausses, *f. pl.* portki, spodnie, *pl.* Hosen, *f. pl.* Beinkleider, *n. pl.*

Chaussetier, *m.* pończośnik; ten, co pończochami handluie, *m.* Strumpfmacher, —händler, *m.*

Chausse-trape, *f.* angliczka; samołówka, *f.* Fußangel; Wolfsfalle, *f.* Fuchseisen, *n.*

Chaussette, *f.* onóżka, pończocha płócienna, *f.* Unterziehstrumpf, *m.*

Chausson, *m.* szkarpetka, *f.* trzewik do tańcowania, fechtowania, *m.* Fußsocke, *f.* Tanz-, Fechtschuh, *m.*

Chaussure, *f.* obuw, *m.* obuwie, *n.* Fußwerk, *n.* Bekleidung der Füße, *f.*

Chauve, *a.* łysy, kahl.

Chauve-souris, *f.* nietopérz, niedopérz, *m.* Fledermaus, *f.*

Chauveté, *f.* łysina, *f.* ołysienie, *n.* Kahlheit, *f.*

Chauvir, *v. a.* — des oreilles, nastórczyć uszy, die Ohren spitzen (von Pferden ꝛc.)

Chaux, *f.* wapno, *n.* Kalk, *m.* — vive, *m.* niegaszone, ungelöschter, — éteinte, *v.* gaszone, *n.* gelöschter Kalk, *m.* — d'étain, popiół z cyny, *m.*, Zinnasche, *f.* — d'airain, miedź spalona, *f.* gebranntes Kupfer, *n.*

Chavirer, *v. n.* wywrócić się (o statkach na wodzie) umschlagen, umfallen, (von Schiffen).

Chef, *m.* głowa człowiecza, świętego etc., *f.* Menschenkopf, *m.* Haupt, *n. fig.* głowa, *f.* przednieyszy, starszy, wódz, *m.* Oberhaupt, *n.* Vornehmste; Anführer; General; Befehlshaber, *m.* — de file, pierwszy żołnierz w szeregu, *m.* Flügelmann, *m.* General en —, naczelnik, hetman wielki, *m.* Obergeneral, *m.* de son —, *ad.* z swoiey własney mocy, swą głową, aus eignem Triebe, aus eigner Macht und Gewalt.

Chef-d'oeuvre, *m.* sztuka, robota doskonała, *f.* Meisterstück, *n.*

Chef-lieu, *m.* stolica, *f.* miasto stołeczne, główne, Hauptort, Hauptsitz, *m.*

Chégros, *m.* dratwa, *f.* Schuhdrath, *m.*

Chemer, *v. n. et* se — *r.* schnąć, mager werden, abnehmen.

Chemin, *m.* droga, *f.* Weg, *m.* Straße, *f. fig.* sposób, *m.* droga, *f.* Mittel, *n.* Weg; Lauf, Fortgang einer Sache, *m.* le grand —, gościniec, *m.* die Landstraße, *f.* en — faisant, w drodze, unter Weges. Chemin faisant, *ad. fig.* po drodze, przy zdarzoney porze, auf einem Wege, im Vorbeygehen, nebenher. *fig.* faire son — doydźć do szczęścia, sein Glück machen. couper — à *qc.* przeszkodę, zawadę komu postawić w czém, den Gang einer Sache hemmen.

Cheminée, *f.* homin; dymnik, *m.* Kamin; Schornstein, *m.*

Cheminer, *v. a.* wędrować, iśdź, wandern, auf dem Wege fortgehen; zu Fuße gehen. *fig.* postępować; płynąć, brzmieć, (o stylu), vorwärts gehen, (vom Style) fließend seyn. — droit, bacznie, uczciwie sobie postępować, vorsichtig und unsträflich wandeln.

Chemise, *f.* koszula, *f.* Hemde, *n. fig.* mettre *qq.* en — do koszuli kogo obedrzeć, zniszyć zupełnie; einen bis aufs Hemd ausziehen, gänzlich zu Grunde richten.

Chemisette, *f.* pólkoszulka; załóżka, kamizelka, *f.* Halbhemde; Futterhemde; Kamisölchen, *n.*

Chênaie, *f.* dąbrowa, dębina, dębowy las. Eichwald, *m.*

Chenapan, *m.* złodziey, hultay, *m.* Schnapphahn, Strauchdieb, *m.*

Chêne, *m.* dąb, *m.* Eiche, *f.* Eichbaum, *m.*

Chêneau, *m.* młody dąb, *m.* junge Eiche, *f.*

Chênean, *m.* rynna, *f.* Dachrinne, *f.*

Chenet, *m.* wilk (kuchenny), *m.* Feuerbock, Brandbock, *m.*

Chêneteau, *m.* dąb młody, *m.* junge Eiche, *f.* Laßreis, *n.*

Chêne vert, *m.* więzoż łod, *m.* Steineiche, Stecheiche, *f.*

Chenevière, *f.* zagon konopny, *m.* konopisko, *n.* Hanfacker, *m.*

Chenevis, *m.* siemię konopne, *n.* Hanfsaame, *m.*

Chenevotte, *f.* paździerze, *pl.* zdziobło, *n.* paździorek, *m.* Hanfstengel, *m.* Schäbe, Achel davon, *f.*

Chenevotter, *v. n.* szczupłym pręcikiem wschodzić, schwaches, dünnes Holz treiben.

Chenil, *m.* psiarnia, *f.* Hundestall, *m. fig.* chlew, *m.* niechluyne mieszkanie, *n.* unsaubere Wohnung, *f.*

Chenille, *f.* gąsienica, gąsionka, liszka; ozdoba z iedwabiu kręcona do bramowania, *f.* gatunek surduta, *m.* Raupe, *f.* auf Sammetart gewirkte seidene Borten oder Schnüre, *f. pl.* Art Oberrock, *m.* paquet de —, gąsiennicze gniazdo, Raupennest, *n.*

Chenu, ue, *a.* siwy, osiwiały, eisgrau vor Alter, *fig.* (w poezyi) biały, iak snieg, (poetisch) schneeweiß.

Cher, ère, *a.* miły, kochany; drogi, lieb, werth; kosthar, theuer. Cher, *ad.* drogo, theuer.

Chercher, *v. a.* szukać; starać się o co, suchen, nachsuchen, aufsuchen, forschen. — sa vie, son pain, za chlebem chodzić, szukać sposobu do życia; sein Brod suchen, betteln.

Chercheur, *m.* euse, *f.* szukacz, *m.* Sucher, *m.* — inn, *f.*

Chère, *f.* stół, *m.* iedzenie, iadło; częstowanie, przyimowanie łaskawe, *n.* Mahlzeit, *f.* Essen, *n.* gute Kost, Bewirthung, *f.*

Chèrement, *ad.* serdecznie, drodo. herzlich, theuer.

Chéri, ie, *p. et a.* serdecznie kochany, nayukochańszy, herzlich, zärtlich geliebt.

Chérir, *v. a.* serdecznie kochać, zärtlich lieben, sehr lieb und werth halten.

Chérissable, *a.* kochania godny, liebenswürdig.

Cherté, *f.* drogość, drożyzna, *f.* Theurung, *f.*

Chérubin, *m.* cherubin, *m.* Cherub, Cherubim, *m.*

Chétif, ive, *a.* mizerny, podły, ubogi. elend, armselig, schlecht.

Chétivement, *ad.* mizernie, źle, po gałgańsku; schlecht, gering, auf eine armselige Art.

Cheval, *m.* koń, *m.* Pferd, Roß, *n.* Gaul, *m.* — entier, ogier, *m.* Hengst, *m.* — de frise, ostrwie, ostrze, *n.* rogatka, *f.* spaniścher Reiter, *m.* — fondu, gra dziecinna, w którey ieden drugiego na barkach nosi, *f.* Spiel der Knaben, da sie auf einander reiten. — *n.* monter à —, wsiąść na konia, aufsitzen, monter un —, konia ujeżdżać, ein Pferd reiten, aller à —, iechać na koniu, reiten. monter un — à poil, ieżdżać konia na oklep, ein Pferd ohne Sattel reiten. partir à —, wyiechać konno, ausreiten. être à —, na koniu iechać, reiten. — de bois, koń drewniany, do skokania na niego, osieł drewniany, na którym każą za karę siedzieć, *m.* hölzernes Pferd zum voltigiren, *n.* Strafesel (für Soldaten), *m.* — marin, koń morski, Seepferd, Wallroß, *n. fig.* être mal à —, w złem położeniu zostawać, in schlechten Umständen seyn, übel stehen. être à — sur sa grandeur, bydź dumnym z wysokiego stanu; auf seinen vornehmen Stand trotzen. — de bataille, to, o czém kto zawsze mówi, do siebie stosuiąc; Sache, wovon jemand immer spricht, worauf er sich beziehet.

Cheveaux, *pl.* konie. *m. pl.* konnica, *f.* Pferde, *f. pl.* Mannschaft zu Pferde, Reiterey, *f.* Chevau-légers, konnica lekka, *f.* leichte Reiterey, *f.* un Chevau-léger, konny z teyże, lekko-konny, *m.* ein leichter Reiter, *m.*

Chevaler, *v. n.* tam i sam ieździć, biegać, oft hin und her reiten oder laufen. — *a.* podpierać ścianę, eine Wand zum Unterbauen stützen.

Chevalerie, *f.* dostoieństwo kawalera orderu iakiego, *n.* Ritterwürde, *f.* l'ordre de —, order kawalerski, *m.* Ritterorden, *m.*

Chevalet, *m.* (przed tym) tortura, *f.* (ehemals) Folterbank. *f. T.* koń drewniany, osieł, (na karę); podstawek u skrzypców etc., *m.* podpora. *f.* koźły, *pl.* kozieł, *m.* das hölzerne Pferd, *n.* Esel; Steg auf den Instrumenten, *m.*; Baustütze, *f.* Rüstbock, *m.*; jedes Gerüst, worauf die zu bearbeitende Sache gelegt wird, *n.*

Chevalier, *m.* kawaler, (orderu iakiego), *m.* Ritter, Ordensritter, *m. T.* konik, *m.* (w szachach), Springer im Schachspiele, *m.* — du guet, porucznik straży nocney, Hauptmann der Scharwache, *m.* — de l'arquebuse, towarzysz strzelecki, Schützenbruder, *m. fam.* se faire le — de *qq.*, bronić kogó z zapałem, iiąć się za nim, jemandes Vertheidigung übernehmen; sich jemandes mit Eifer annehmen. — d'industrie, filut, oszust, *m.* feiner Betrüger, Gauner, *m.*

Chevancher, *v. n.* — court ou long, przypiąć strzemiona długo, krótko; długo, krótko wisieć, mit kurzen oder langen Steigbügeln reiten.

à Chevauchons, *ad. fam.* ieżdżąc, przewiesiwszy nogi, na oklep, rittlings.

Chevelu, ue, *a.* długowłosy, langhaarig. racines chevelues, korzenie kosmate, *m. pl.* Haarwurzeln, *f. pl.* comète chevelue, kometa promienisty, *m.* strahlichter Komet, *m.*

Chevelu, *m.* korzonki, *m. pl.* kosmaciny u korzeniów, *f. pl.* Fasern an den Wurzeln, *f. pl.*

Chevelure, *f.* włosy, *m. pl.* (na głowie), Haupthaar, *n. fig.* promienie około komety; korzonki cienkie; liście na drzewie, *m. pl.* Strahlen des Kometen, *m. pl.* Wurzelfasern, *f. pl.* Laub der Bäume, *n.*

Chevet, *m.* poduszka pod głowę, *f.* węzgłowie, *n.* podgłowek; to, co się pod głowę kładzie, *m.* głowy u łóżka. *f. pl.* Kopfkissen; alles, was man, um zu ruhen, unter den Kopf legt; Kopfende des Bettes, *n.*

Chevètre, *m.* uzdzienica, *f.* (alt) Halfter, *f.*

Cheveu, *m.* włos, *m.* (na głowie), Haar (vom Menschenhaupte), *n.*

Chevillage, *m.* zagwożdżenie, zaklinowanie, *n.* Verkeilung, *f.*

Cheville, *f.* gwoździ, kołek; kołek u skrzypców, *m.* Pflock, Bolzen, hölzerner Nagel; Wirbel einer Geige ꝛc., *m. fig.* łatanina w poezyi, *f.* Flickwort, *n.* — ouvrière, szpaga, *f.* eiserner Schlußnagel, *m.* — à tourniquet, *f.* knebel, Reitel, Packstock, *m.* — du pied, kostka u nogi, *f.* Knöchel, *m.*

Chevillé, ée, *a.* gwoździami drewnianemi spięty, przybity angepflöckt, mit Pflöcken befestigt. vers chevillés, mizerne wiersze, łatanina, Verse, worin viel Flickwörter sind.

Cheviller, *v. a.* gwoździami drewnianemi spiąć, przybić, anpflöcken, verpflöcken, mit hölzernen Nägeln befestigen.

Chevillure, *f.* koniec, sęk na rogu ieleniowym, *m.* Gehörn des Hirsches, *n.*

Chevir, *v. n. fam.* (*de qq.*), dóyśdź z kim sprawy, ładu, mit einem fertig werden.

Chèvre, *f.* koza; winda, *f.* Ziege, Geiß, *f.*; Hebebock, *m.* *fig.* prendre la chèvre, bez przyczyny się gniewać, sich ohne Ursache erzürnen.

Chevreau, *m.* koźlę, *n.* koziołek, *m.* junge Ziege, *f.*

Chèvre-pied, *a.* kozionogi, ziegenfüßig.

Chevreter, *v.* Chevroter.

Chevrette, *f.* sarna samica. *f.* mazinet, macinet, raczek morski, wilk mały (na kominku); *m.* Reh, *n.* Rehziege, Hindinn, *f.* Art kleiner Meerkrebse; kleiner Feuerbock, *m.*

Chevreuil, *m.* rogacz, sarn, *m.* sarna, *f.* Rehbock, *m.* faon de —, sarnie, *n.* Rehkalb, *n.*

Chevrier, *m.* koziarz, koźlarz, *m.* Ziegenhirt, *m.*

Chevrillard, *m.* sarnię, *n.* Rehkalb, *n.*

Chevron, *m.* krokiew, *f.* Sparren, Dachsparren, *m.*

Chevrotage, *m.* podatek od kóz, *m.* Ziegenzins, *m.*

Chevroter, *v. n.* okocić się (o kozach), zickeln, junge Ziegen werfen. *fig. fam.* skakać, iak koza; mruczeć, narzekać; skrzepić, łamać głos w śpiewaniu, hüpfen wie eine Ziege; ungeduldig werden; mekkern im Singen.

Chevrotin, *m.* skóra koźla, z koźlęcia, *f.* zubereitetes Ziegenfell, *n.*

Chevrotine, *f.* śrót sarni, *m.* Rehschrot, Ziegenschrot, *n.*

Chez, *prp.* u. do, w domu, bey, zu, zu Hause. chez vous, u ciebie, w twoim kraiu, bey Ihnen, in Ihrem Lande. avoir un chez soi, mieć własne mieszkanie, eine eigene Wohnung haben.

Chiasse, *f.* pianą kruszcowa, *f.* zużel; gnóy much, komarów, *m.* Metallschaum; Mückenkoth, Würmerdreck, *m. fig.* wyrzut. *m.* Auswurf, *m.*

Chicane *f.* subtelnostki, *pl.* prześladowanie, *n.* wykręty,

(w sprawach), *pl.* zwada, *f.* swar, *m.* wybiegi, *pl. m.* Schikane, verfängliche Spitzfindigkeit, Rechtsverdrehung, (besonders bey Prozessen); unnütze Zänkerey, *f.* betrügliche Kniffe, Ränke, *m. pl.*

Chicaner, *v. n. et a.* prześladować, wykrętów używać, kręcić, wykręcać, zaczepiać kogo, kłócić się; wszystko bez przyczyny ganić, schikaniren, betrügliche Spitzfindigkeiten, Ränke gebrauchen; unnöthig Streit, Händel anfangen; Alles ohne Grund tadeln. *fig.* gryźć, kłopotać kogo, ärgern, zu schaffen machen.

Chicanerie, *f.* wykrętarstwo, *n.* wykręty, *pl. m.* mięszanie, pieniactwo. *n.* spitzfindige Streitigkeiten, *f. pl.* Advokatenränke, *m. pl.* Rabulisterey, *f.*

Chicaneur, *m.* euse, *f.* żaczepiacz, zwadzca, wykrętarz, machlarz, pieniacz, *m.* Schikanenmacher, *m.*

Chicanier, *m.* ière, *f. fam.* kłótnik, zwadzka, człowiek swarliwy, *m.* der, die über Streitigkeiten Händel anfängt. *a.* przykry, ärgerlich.

Chiche, *a.* skąpy, skąpierowaty, karg, knauserig. *fig.* oszczędny w słowach, sparsam in Worten. pois chiches, cieciórka, ciecierzyca ogrodna, *f.* Kichererbsen, *f. pl.*

Chicoracée, *a.* do cykoryi podobny, tak smakujący, cichorienartig.

Chicorée, *f.* cykorya, *f.* Cichorie, *f.*

Chicot, *m.* pień, odziomek drzewa; koniec, (gałęzi ułamaney); karz; guz sęk, (na drzewie), *m.* drzazga, *f.* pieniek, opienek, trzonek, kiełek (zęba spróchniałego), *m.* Stumpf, Sturz (von einem Baume oder Zweige); Knoten (am Baumstamme), Holzsplitter; Stift von einem Zahne, *m.*

Chicoter, *v. n. fam.* o małą rzecz się wadzić, über Kleinigkeiten zanken.

Chien, *m.* chienne, *f.* pies, *m.* suka. sobaka, *f.* Hund, *m.* Hündinn, *f.* chien marin, *m.* pies morski, *m.* Seehund, *m.* T. kurek u strzelby, *m.* Hahn am Schlosse eines Gewehrs, *m.* blaszka do hamowania wozu, *f.* Hemmschuh, Radschuh, *m. prov.* entre chien et loup, zmierzchem, in der Dämmerung.

Chienner, *v. n.* oszczenić się, junge Hunde werfen.

Chier, *v. n.* srać, Nothdurft verrichten; scheißen.

Chieur, *m.* euse, *f.* sral, srala, *m.* einer der seine Nothdurft verrichtet; Scheißer, *m.*

Chiffe, *f.* paięczyna, cienka podła materya, *f.* dünner schlechter Zeug, *m.*

Chiffon, *m.* płat, gałgan, *m.* Lumpen, Lappen, *m.*

Chiffonner, *v. a.* zgnieść, pognieść, zerknimpeln, zerknittern, zerdrücken. *fig. fam.* naprzykrzać się; gnieść, macać, szarpać (białogłowę), beunruhigen; herumzerren (ein Frauenzimmer).

Chiffonnier, *m.* ière, *f.* zbieracz gałganów, gałganiarz, *m.* Lumpensammler, *m. fig.* plotkarz, gazeciarz; ganiciel, *m.* Mährchenträger, Krittler, *m.*

Chiffre, *m.* liczba; cyfra, *f.* znak, *m.* pismo taiemne, *n.* Ziffer, Zahlfigur, *f.*; Zeichen, *n.*; Geheimschrift, *f. fig.* cyfra imienia, *f.* Namenszug, *m.*

Chiffrer, *v. a.* liczbami znaczyć, liczby pisać, numerować co znakami co pisać, cyfrować, mit Zahlen bezeichnen; mit geheimen Zeichen schreiben. — *n.* piórem co rachować, mit der Feder rechnen.

Chiffreur, *m.* rachmistrz, liczby piszący, Rechner, *m.*

Chignon, *m.* kark; włosy w górę przypięte, na grzebień wzięte u kobiet, *pl. m.* Nakken, *m.* hinaufgeschlagene Hinterhaare der Frauenzimmer, *n. pl.*

Chimère, *f.* zwierz wymyślony, *m.* erdichtetes Wunderthier, *n. fig.* wymysł goły, chymera, *f.* Hirngespinnst, *n.* Grille, *f.*

Chimérique, *a.* zmyślony, chymeryczny, eingebildet, grillenhaft.

Chimériser, *v. n.* chymerycznemi głowę nabiiać myślami, wunderliche Grillen hegen.

Chimie, *f.* chymia, *f.* Chemie, Scheidekunst, *f.*

Chimique, *a.* chymiczny, chemisch.

Chimiste, *m.* chymik, chymista, *m.* Chemiker, Scheidekünstler, *m.*

China, *f.* korzeń Chiny, *m.* Chinawurzel, *f.*

Chine, *f.* Chiny, *pl* China, *n.*

Chinfreneau, *m. fam.* guz, *m.* blizna, *f.* (na głowie od uderzenia etc.), Schmarre, Flatsche (von einem Hiebe oder Schlage im Gesicht), *f.*

Chinois, oise, *a.* chiński, ska, chinesisch. *S.* Chineser, *m.* —rinn, *f.*

Chinquer, *v. n. fam.* pić tęgo, derb zechen.

Chiourme, *f.* rudlnicy na iakiey galerze, *m. pl.* gesammte Ruderknechte einer Galeere, *m. pl.*

Chipage, *m.* wyprawa skor na Duński sposób, *f.* Zubereitung des Leders auf dänische Art, *f.*

Chiper, *v. a.* wyprawiać skórę po Duńsku, Felle auf dänische Art zuvereiten.

Chipot, *m. fam.* fraszka, *f.* Kleinigkeit, *f.*

Chipoter, *v. n. fam.* guzdrać, żuć, klizać, ogryzać tylko potrawy; o fraszki się wadzić, zaudern, tändeln; beym Essen nur knaupeln; um Kleinigkeiten zanken.

Chipotier, *m.* ière, *f.* guzdracz; swarliwy człowiek, kłótnik, *m.* Zauderer, Tändler; Zänker, *m.*

Chique, *f.* robaczek okrągły na wyspach Antylskich, który się w ciało wgryza, *m.* filiżaneczka; gałeczka, kułka do grania, *f.* Art Milbe oder Reitlaus auf den Antillen; sehr kleine Kaffeetasse, *f.* Schnellkaulchen, *n* Schusser, *m.*

Chiquenaude, *f.* szczutka (w nos), *f.* Nasenstüber, *m.*

Chiquet, *m. fam.* kawałeczek, *m.* trochę, ein Bischen, *n.* chiquet à chiquet, *fam.* małemi ratami, po trochu, nach und nach, in kleinen Summen.

Chiquette, *f.* ukroyka, ukrawka, *f.* urzynek od skóry, *m.* vom Schaafscheerer abgeschnittenes Stückchen Fell, *n.*

Chiragre, *f.* łamanie w ręku, chyragra, *f.* Gicht, *f.* Zipperlein in den Händen, *n.* — *m.* łamanie w ręku cierpiący, der die Gicht in den Händen hat.

Chirographaire, *a.* créancier —, wierzyciel na gołą kartę, na zapis ręczny, Gläubiger, dessen Recht sich nur auf eine Handschrift gründet, *m.*

Chirologie, *f.* mowa przez migi, *f.* Fingersprache, *f.*

Chiromancie, *f.* rękowieszczenie, Wahrsagerey aus den Händen, *f.*

Chiromancien, *m.* enne, *f.* rękowieszczek, wieszczbiarz z ręki, *m.* der, die aus den Händen wahrsagt.

Chirurgical, ale, *a.* cyrulicki, chirurgisch.

Chirurgie, *f.* cyrulictwo, *n.* Wundarzneykunst, Chirurgie, *f.*

Chirurgien, *m.* cerulik, felczer, *m.* Chirurg, Wundarzt, Feldscherer, *m.*

Chirurgique, *a.* cyrulicki, chirurgiſch.

Chiûre, *f.* gnóy much, *m.* Fliegenkoth, *m.*

Choc, *m.* uderzenie, naiechanie, *n.* naiazd, *m.* natarczka, *f.* Stoß; Anfall, Angriff, *m. fig.* utrata, *f.* nieszczęście, *n.* Verluſt, *m.* Unglück, *n.*

Chocailler, *v. n. fam.* upić się, ſich voll ſaufen.

Chocaillon, *f. fam.* piiaczka, *f.* verſoffenes Weibsbild, *n.*

Chocolat, *m.* czekulata, *f.* Schokolade, *f.*

Chocolatier, *m.* ten, co czékulatę robi, ią szynkuie, czekulatnik, *m.* Schokoladenmacher, —ſchenk, *m.*

Chocolatière, *f.* czekulatniczka, *m.* Schokoladenkanne, *f.*

Choeur, *m.* chór, *m.* Chor, *n. et m.* enfant de —, choralista, Chorſchüler, Choriſt, *m.*

*Choir, *v. n.* upaśdź, podupaśdź, fallen.

Choisi, ie, *p. et a.* obrany, wybrany, gewählt, ausgeſucht, auserleſen.

Choisir, *v. a.* obrać, wybrać, wählen, ausſuchen, ausleſen.

Choix, *m.* wybór, *m.* obieranie, wybieranie, *n.* wolność obierania, *f.* Wahl, Auswahl, *f.* faire — (*de qq.*), obrać kogo, einen wählen.

Chômable, *a.* święty, uroczysty, co obchodzić trzeba (święto), zu feyern (von Feſten).

Chômage, *m.* odpocznienie od roboty, próżnowanie etc., *n.* Feyern, *n.*

Chômer, *v. n.* próżnować, nie robić, nie mieć roboty, (o rzemieślnikach); odłogiem leżeć, feyern, ohne Arbeit ſeyn, brach liegen, — *de qc.*, nie mieć czego, Mangel an etwas haben. — *a.* obchodzić święto, święcić, (ein Feſt) feyern.

Chopine, *f.* półkwarty, *n.* Schoppen, *m.* Nößel, *n. fig. fam.* mettre pinte sur chopine, tapfer zechen.

Chopiner, *v. n. fam.* pić mało, ale często, ſchöppeln, oft und viel trinken.

Chopinette, *f.* kwaterka, *f.* Schöppchen, Nößelchen, *n.*

Choppement, *m.* ustérk, *m.* potknienie się, *n.* Stolpern, Straucheln, *n.*

Chopper, *v. n.* potknąć się, ustyrknąć się, ſtolpern, ſtraucheln.

Choquant, ante, *a.* urażliwy, obrażliwy, anſtößig, widerwärtig, beleidigend.

Choquer, *v. a.* trącić co, o co, anſtoßen. *fig.* obrazić; urazić; niepodobać się, beleidigen; mißfallen; zuwider ſeyn. se —, *r.* spotkać się, zeyść się, (o dwóch woyskach), auf einander ſtoßen, (von zwey Armeen).

Chorévêque, *m.* szufragan, *m.* Chorbiſchof, *m.*

Choriste, *m.* choralista, *m.* Chorſänger, *m.* soeurs choristes, panny do chóru, *f. pl.* Chorſängerinnen, *f. pl.*

Chorographie, *f.* opisanie kraiu, kraiopisanie, *n.* Beſchreibung eines Landes, *f.*

Chorographique, *a.* kraiopisarski, zur Landesbeſchreibung gehörig.

Chorus, *m.* faire —, śpiewać razem, einen Chor anſtimmen, mit einander ſingen.

Chose, *f.* rzecz; sprawa, *f.* Sache, *f.* Ding, *n. fam.* rzecz, osoba, którą kto swym nazwiskiem nazwać nie chce lub nie może, *f.* Sache, Perſon, die man nicht nennen kann oder will, *f.* — publique, rzeczpospolita, *f.* das gemeine Weſen, *n.* Staat, *m.* ce n'est pas grand' chose, nie wielkie to cuda, das hat nicht viel zu bedeuten. quelque chose, *m.* coś, cości, Etwas, *n.* entre autres choses, pomiędzy innemi, unter anderm. rien autre choſe, nic więcey, nić innego, *n.* nichts anders, ſonſt nichts. c'est peu de chose, to bagatela, das iſt eine Kleinigkeit. la belle chose! a to pięknie! (ironiſch) das iſt was Schönes!

Chou, *m.* kapusta, *f.* iarmuż, *m.* Kohl, *m.* Kraut, *n.* — fleur, karafioł, *m.* Blumenkohl, *m.* — cabus, *v.* cabus. — navet, kalarepa, *f.* Kohlrübe, *f.* — rave, od. Chou de Siam, brukiew. Kohlrabi, *m.* petit —, ciasta gatunek, Art Gebacknes. chou! chou-là! pusz! husz! (na psa), ſuch! ſuch!, (Jäger zum Hunde). chou-pille! łapay! faß an! pack an!

Choucas, *m.* kawka, z dzióbem i nogami czerwonemi, *f.* Art Krähen, Dohle, *f.*

Chouette, *f.* sowa, *f.* Nachteule, *f.* Kauz, *m.*

Choyer, *v. a. fam.* pieścić się z czem, żartlich mit etwas umgehen, ſorgfältig in Acht nehmen. se —, *r.* dogadzać sobie, ſich pflegen und warten.

Chrême, *m.* Chryzam, *n.* Chriſma, *n.*

Chrémeau, *m.* czapeczka dziecięcia do chrztu, *f.* Taufmützchen, *n.*

Chrétien, *m.* enne, *f.* chrześcianin, *n.* anka, *f.* Chriſt, *m.* inn, *f.* — *a.* chrześciański, chriſtlich.

Chrétien, *m.* Chrystyan, *m.* Chriſtian, *m.* (Name).

Chrétienté, *f.* chrześciaństwo, *n.* Chriſtenheit, *f.*

Chrismal, *m.* flaszeczka, puszeczka do oleiu świętego, *f.* Gefäß zu dem geweihten Oele, *n.*

Chrismation, *f.* bierzmowanie, namaszczanie oleiem świętym, *n.* Firmelung, Salbung mit dem Chriſma, *f.*

Christ, *m.* Chrystus Pan; obraz Chrystusa Pana na krzyżu ukrzyżowanego, *m.* Chriſtus; Gemälde, *n.* oder Kupferſtich, der den Heiland am Kreuze vorſtellt, *m.*

Christianisme, *m.* chrześciaństwo, wiara, nauka chrześciańska, *f.* Chriſtenthum, *n.*

Christine, *f.* Krystyna, *f.* Chriſtine, *f.* (Name.)

Christofle, tophle, *m.* Krysztof, Chriſtoph, *m.* (Name.)

Chronique, *f.* kronika, *f.* dzieie, *m. pl.* Chronik, Zeitgeſchichte, *f. fig.* chronique scandaleuse, zła nowina, *f.* böſe Gerücht, *n.*

Chronique, *a.* maladie —, ciągła choroba, *f.* chroniſche, anhaltende Krankheit, *f.*

Chronologie, *f.* chronologia, *f.* czasopisanie, *n.* Zeitrechnung, *f.*

Chronologique, *a.* chronologiczny, czasopisarski, zur Zeitrechnung gehörig, chronologiſch.

Chronologiste, Chronologue, *m.* chronolog, czasopis, *m.* Zeitrechner, *m.*

Chronomètre, *m.* czasomierz, *m.* Zeitmeſſer, *m.*

Chronométrie, *f.* czasomierstwo, *n.* Zeitmeſſung, *f.*

Chrysalide, *f.* poczwarka, *f.* z którey motyl się robi, Puppe einer Raupe, *f.*

Chrysocolle, *f.* bergryn, *m.* materya do lutowania złota etc. *f.* gatunek kamienia drogiego, *m.* Berggrün, *n.* Goldleim, *m.*

Chrysolite, *f.* chryzolit, (kamień złotawy, *m.* Chryſolit, *m.* (Edelſtein.)

Chry-

Chrysomèle, *m.* chrabąszcz złotawy, *m.* Goldkäfer, *m.*
Chrysophrase, *f.* Chrysoprasin, *m.* chryzopas, beryl zielonawy, *m.* Chrysopras, *m.* (Edelstein.)
Chuchoter, *v. n.* świergotać, wie ein Sperling schreyen, zirpen.
Chuchoter, *v. n.* szeptać komu w ucho, flistern, heimlich ins Ohr reden.
Chuchoterie, *f. fam.* szeptanie, *n.* Flistern, Zischeln, *n.*
Chuchoteur, *m.* euse, *f.* szeptacz, *m.* Person, die immer flistert, *f.*
Chut! *i. fam.* cyt! still! St!
Chute, *f.* upadnienie, *n.* upadek, *m.* Fall, *m.* Fallen, *n. fig.* nieszczęście, *n.* upadek, *m.* Unglück, *n.* Unfall, *m.*
Chyle, *m.* chil, sok pożywny, *m.* Milchsaft, Nahrungssaft, *m.*
Chypre, *v.* Cypre. (Cypr.)
Ci, *ad.* tu, tutay, hier. ci-gît, tutay spoczywa; hier liegt (begraben), hier ruhen die Gebeine des. par ci, par là, tu i owdzie, mieyscami; hier und dort, hin und wieder. ci-devant, wyżey wymieniony, wspomniany; vorhin, kurz vorher; vormals, ehedessen. ci-après, *ad.* potém, nach diesem, hernach.
Ciboire, *m.* cyborium, *n.* monstrancya, *f.* Monstranz, *f.*
Ciboule, *f.* rodzay cébulek, *f.* kleine Zwiebel, Zipolle, *f.*
Ciboulette, *f.* cébulka, *f.* kleine Zipolle, *f.*
Cicatrice, *f.* blizna, *f.* Narbe, *f. fig.* plama, *f.* piętno, *n.* Schandfleck, *m.*
Cicatricule, *f.* blizenka etc. *f.* mały biały krążek na skórce w żółtkuiaia, *m.* Närbchen, *n.* kleiner weißer Kreis auf dem Dotterhäutchen des Eyes, *m.*
Cicatriser, *v. a.* siekać, blizny robić, Narben machen. se—, *r.* zagoić się, w bliznę się zbiérać, vernarben, zuheilen.
Cicerole, *f.* cieciórka, ciecierzyca, *f.* kleine Art Kichererbsen, *f.*
Cicle, *v.* Cycle.
Cidre, *m.* iabłecznik, gruszecznik, *m.* Aepfelwein, Cider.
Ciel, *m.* niebo, *n.* okolica, *f.* kray, *m.* powietrze, *n.* pogoda, *f.* Himmel, Himmelsstrich, *m.* Luft, *f. fig.* pawilon; baldachin, *m.* Bett-, Traghimmel, *m.*
Cierge, *m.* świeca woskowa; gromnica, *f.* Wachskerze, *f.*
Cigale, *f.* konik, skoczek, *m.* Heuschrecke, *f.*
Cigare, *m.* tytuń w trąbkę kręcony, którą to trąbkę bez lulki palić można, *f.* Sorte Rauchtabak in Röllchen, welche man gewöhnlich ohne Pfeife raucht, *f.*
Cigne, *v.* Cygne.
Cigogne, *f.* bocian, *m.* Storch, *m.*
Cigogneau, *f.* bocianię, *n.* bocianek, *m.* junger Storch, *m.*
Ciguë, *f.* świnia wesz szaleń, szaley, *m.* ziele, Schierling; Gifttrank davon, *m.*
Cil, *m.* włosek u powieki, *m.* ein Härchen am Augenliede, *n.* Cils, *pl.* rzęsy, *pl.* Augenwimper, *f.*
Cilice, *m.* włosiennica, *f.* härnes Hemd, Bußkleid, *n.*
Cilié, ée, *a.* kosmaty, mszysty, (o liściach), borstig, gefranzt, (von Blättern).
Cilindre, *v.* Cylindre.
Cillé, ée, *a.* cheval —, koń białe maiący brwi, *m.* Pferd mit weißen Augenbraunen, *n.*
Cillement, *m.* mruganie oczu, Blinzen mit den Augen, *n.*
Ciller, *v. a.* mrugać, blinzen, blinzeln.
Cime, *f.* wierzch, wierzchołek, szczyt, *m.* Gipfel, *m.*
Ciment, *m.* kit, *m.* mertel, *m.* wapno z piaskiem etc. zmieszane, *n.* Cement, *n.* Art Mörtel, Kitt, *m.*

Cimenter, *v. a.* wapnem takim co murować; zakitować, mit Cement mauern, verkitten. *fig.* umocnić utwierdzić, befestigen, dauerhaft machen.
Cimentier, *m.* rzemieślnik, co kit robi i przedaie, *m.* Cementirer, Cementmacher, *m.*
Cimeterre, *m.* szabla długa, *f.* pałasz, *m.* Säbel, Pallasch, *m.*
Cimetière, *m.* cmentarz, *m.* Kirchhof, Gottesacker, *m.*
Cimier, *m.* caber wołowy, *m.* sztuka krzyżowa, *f.* Lendenstück, *n.* Ziemer, *m.*
Cinabre, *m.* cynober, *m.* Zinnober, *m.*
Cinéraire, *a.* urne —, *f.* urna, *f.* Aschenkrug, *m*
Cinération, *f.* Cinéfaction, *f.* obrócenie w popiół, *n.* Verbrennung zu Asche, *f.*
Cinérier, Cinéfier, *v. a.* w popioł obrócić, verâschern. *T.*
Cingler, *v. n.* rozwiniętemi, pełnemi żaglami płynąć, mit vollen Segeln fahren. — *a.* siec, smagać, biczować; siec, rznąć, (iako wiatr etc.), mit einer Peitsche, Spießruthe hauen; in das Gesicht schneiden, (vom Winde).
Cinique, *v.* Cynique.
Cinnamome, *m.* cynamon, *m.* Cinnamet, *m.*
Cinq, *a.* pięć, fünf, —*m.* Fünfe, *f.* Fünfer, *m.*
Cinquain, *m.* szyk woyska z pięciu batalionów, *m.* Art Schlachtordnung von 5 Bataillons, *f.*
Cinquantaine, *f.* liczba pięciudziesiętna, *f.* pięćdziesiątek, *m,* Zahl von funfzig, *f.*
Cinquante, *a.* pięćdziesiąt, funfzig.
Cinquantenier, *m.* pięćdziesiątnik, *m.* der 50 Mann kommandirt, *m.*
Cinquantième, *a.* pięćdziesiąty, (der, die, das) funfzigste. — *m.* część pięćdziesiąta, *f.* der 50ste Theil, *m.*
Cinquième, *a.* piąty, fünfte. — *m.* piąta część, *f.* uczeń z piątey szkoły, *m.* — *f.* piąta szkoła, *f.* fünfte. — *m.* Fünftel, *n.* Quintaner, *m.* — *f.* Quinta, die fünfte Klasse, *f.*
Cinquille, *f,* lomber, w którym 5 osób gra, *m.* L'hombrespiel zu 5 Personen, *n.*
Cintre, *m.* obłączystość, *f.* sklepienie; rusztowanie mularskie do budowania sklepienia, *a.* Bogen, *m.* Gewölbe, *n.* Bogenrüstung, *f.*
Cintré, ée, *p. et a.* sklepiony, gewölbt.
Cintrer, *v. a.* sklepić, sklepienie robić, einen Bogen machen, wölben.
Cioutat, *m.* gatunek winagrona białego, *n.* Petersilientraube, *f.*
Cipollini, *m.* marmor Włoski zielony, *m.* grüner italienischer Marmor, *m.*
Cippe, *m.* słupek, mały posąg, *m.* Halbsäule, *f.* tortura, *f.* Torturinstrument der Alten, *n.*
Cirage, *m.* wosk do bótów, *m.* woskowanie, *n.* Wichsen, *n.* Wichse, *f.*
*Circoncire, *v. a.* obrzezać kogo, beschneiden.
Circoncis, *a.* obrzezany, beschnitten. — *m.* obrzezaniec, *m.* Beschnittener, *m.*
Circonciseur, *m.* obrzeżyciel, obrzeżacz, der die Beschneidung verrichtet.
Circoncision, *f.* obrzezanie, *n.* Beschneidung, *f.* fête de la — obrzezanie, *n.* (święto) Fest der Beschneidung Christi, *n.*
Circonférance, *f.* okrąg, obwód, *m.* Umfang, Umkreis, *m.*
Circonflexe, *a.* accent daszek, akcent daszkowaty nad literą iaką; ^, Circumflex, *m.* (das Tonzeichen ^).
Circonlocution, *f.* opisywanie, *n.* Umschreibung mit Worten, *f.*

Circonscription, *f.* określenie, ograniczenie, *n.* Umgrenzung, Einschließung in gewisse Grenzen, *f.*

*Circonscrire, *v. a.* określić, otoczyć, opisać co wkoło, umgrenzen, in Grenzen einschließen.

Circonscrit, ite, *a.* umgrenzt, umschrieben.

Circonspect, ecte, *a.* ostrożny, baczny, przezorny, behutsam, vorsichtig, bedächtig.

Circonspection, *f.* ostrożność, baczność, przezorność, *f.* Behutsamkeit, Vorsichtigkeit, Bedachtsamkeit, *f.* Bedacht, *m.*

Circonstance, *f.* okoliczność, *f.* Umstand, *m.*

Circonstancier, *v. a.* wyokoliczniać, wyszczegolniać, umständlich erzählen oder beschreiben.

Circonvallation, *f.* okopy, szance obozowe, na okół, *pl.* Circumvallationslinie, *f. T.*

*Circonvenir, *v. a.* podeyść, oszukać kogo, listig hintergehen.

Circonvention, *f.* podeyście, oszukanie, *n.* Hinterlist, *f.* listiger Betrug, *m.*

Circonvoisin, ine, *a.* okoliczny, przyległy, umliegend, benachbart.

Circuit, *m.* okrąg, obwód, *m.* okolica, *f.* Umfang, Umkreis, *m. fig.* — de paroles, okoliczność, *f.* wielomowność, *f.* Umschweif mit Worten, *m.*

Circulaire, *a.* okrągły, zirkelrund, kreisförmig. — *f.* oder lettre —, listy okólne, uniwersały, *m. pl.* Circularschreiben, *n.* Umlauf, *m.*

Circulateur, *m.* włóczęga, włóka, *m.* Herumstreicher, Landstreicher, *m.*

Circulation, *f.* cyrkulacya; kurencya, *f.* kurs, *m.* Umlauf, Kreislauf, *m. fig.* kurs pieniędzy, *m.* Geldumlauf, *m.*

Circuler, *v. n.* cyrkulować, przechodzić; toczyć się, kursować, kurs mieć dobry, umlaufen, im Umlaufe seyn, sich im Kreise bewegen.

Cire, *f.* wosk, *m.* świéca woskowa; pieczęć z wosku; gnóy z ucha, *m.* Wachs, Wachslicht, Kanzleysiegel; Ohrenschmalz, *n.* — d'Espagne, lak (do pieczętowania), *m.* Siegellack, *m. et n.*

Cirer, *v. a.* woskować co, wichsen.

Cirier, *m.* stoczkarz, blécharz, woskownik, ten co woskiem handlnie, *m.* Wachszieher, —bleicher, —bossirer, —händler, *m.*

Ciron, *m.* robaczek zaskórny biały i okrągły, *m.* krosta od tego, *f.* Milbe, Miete, Reitlaus, kleine Blatter davon, *f. fig.* kropka, kropeczka, *f.* punkt, punkcik, *m.* kleiner Punkt, *m.*

Cirque, *m.* okrąg, *m.* koło, *n.* po którem się przechodzą, Circus, *m.* (groser, mit Gängen und Sitzen umgebener Schauplatz bey den Römern).

Cirure, *f.* woskowanie, *n.* wosk, szuwax do bótów, *m.* Wichse, *f.*

Cisailler, *v. a.* postrzydz, pokraiać co nożycami, mit einer groben Scheere in Stücke zerschneiden.

Cisailles, *f. pl.* nożyce; obrzynki, okrawki, *pl. T.* grobe Scheere, *f.*; das Abgeschnittene von Münzen, *n.*

Cisalpin, *a.* z téy strony Alp (bedący), diesseits der Alpen gelegen, wohnend.

Ciseau, *m.* dłóto, *m.* Meißel, *m.* Ciseaux, *pl.* nożycki; nożyce, *pl.* Scheere, *f.*

Ciseler, *v. a.* ryć, rzezać, dłubać, rznąć, mit dem Meißel oder Grabstichel arbeiten.

Ciselet, *m.* dłótko, *n.* rylec, *m.* Grabmeißel, *m.*

Ciseleur, *m.* ten, co dłótkiem w śrebrze etc. ryie; wyrzyna, der ausgestochene Arbeit macht.

Ciselure, *f.* dłubana, rznięta, ryta robota, *f.* ausgestochene Arbeit, *f.*

Cismontain, *a.* z téy strony Alp (bedący), diesseits der Alpen.

Cissite, *f.* Cyssyt, *m.* Cissit, Baumachat, *m.*

Ciste, *m.* kozilep, *m.* Cistenröschen, *n.*

Cistre, *v.* Sistre.

Citadelle, *f.* zamek, *m.* forteca mała, cytadela, *f.* Citadelle, kleine Festung in oder bey einer Stadt, *f.*

Citadin, *m.* ine, *f.* mieszczanin (po niektórych miastach we Włoszech) *m.* Bürger, *m.* — rin, *f.* (gewisser Städte Italiens).

Citateur, *m.* ten, co z pisma innego co przytacza, dowodzi, der Schriftstellen anführt, *m.*

Citation, *f.* przytaczanie, dowodzenie (z xiążek etc.) zapozwanie, *n.* pozew, *m.* Anführung (einer Schriftstelle); Vorladung (vor ein Gericht), *f.*

Cité, *f.* miasto, *n.* (poetisch) Stadt; Altstadt, *f.* droit de — prawo obywatelstwa, *n.* Bürgerrecht, *n.*

Citer, *v. a.* przytoczyć, przywodzić, dowodzić; pozwać do sądu; powiedzieć, wymienić tego, od którego co mamy, Stellen anführen; vorladen; bescheiden; den nennen, von dem man etwas hat.

Citérieur, eure, *a.* z tey strony leżący, diesseitig.

Citerne, *f.* krynica, *f.* Cisterne, *f.* Wasserfangkasten, *m.*

Citerneau, *m.* kryniczka przy wielkiey krynicy, *f.* kleines Wasserbehältniß neben einer Cisterne, *n.*

Citole, *m.* gatunek cytry, *f.* Art Zither (bey den Alten), *f.*

Citoyen, *m.* enne, *f.* mieszczanin; obywatel, *m.* Bürger, freyer Staatsbürger, *m.* —rin, *f.*

Citragon, *m.* miętkiew, miętka cytrynowa, *f.* Citronenmelisse, *f.*

Citrin, ine, *a.* cytrynowy, koloru cytrynowego, citronenfarbig.

Citron, *m.* cytryna, *f.* Citrone, *f.* — *a.* cytrynowego koloru, citronenfarbig.

Citronnat, *m.* cytrynat, *m.* (skórki cytrynowe w cukrze), Citronat, *m.* (eingemachte unreife Citronenschalen).

Citronné, ée, *a.* cytrynowany, cytrynami przyprawiony, smakuiący, pachniący, mit Citrone gewürzt, darnach schmeckend, riechend.

Citronnelle, *f.* miętkwi, miętki rodzay; wódka cytrynowa, *f.* Melissenkraut, *n.* Citronenbranntwein, *m.*

Citronnier, *m.* cytrynowe drzewo, *n.* Citronenbaum, *m.*

Citrouille, *f.* bania, dynia, *f.* Kürbis, *m.*

Cive, *f.* szczypiór, *m.* rodzay cebulek, *f.* Schnittlauch, *m.*

Civet, *m.* zaiąc z iuszką, z czarnym sosem gotowany, *m.* Hasenschwarz, *n.* Hasenpfeffer, *m.*

Civette, *f.* szczypiorek; zybet, *m.* kleiner Schnittlauch, *m.* Zibethkatze, *f.* Zibeth, *m.*

Civière, *f.* nosidło, *n.* Tragbahre, *f.*

Civil, ile, *a.* domowy, mieyski; grzeczny, obyczayny, bürgerlich; höflich. *T.* cywilny, civil. *fig.* mort civile; śmierć cywilna, *f.* wyłączenie z obywatelstwa, *n.* Civiltod, *m.* Ausschließung aus der bürgerlichen Gesellschaft, *f.*

Civilement, *ad.* stosownie do prawa cywilizacyi, grecznym sposobem, dem bürgerlichen, Civilrechte gemäß; höflich, auf eine höfliche Art.

Civilisation, *f.* cywilizacya, *f.* Sittenverbesserung, *f.*

Civi-

Civiliser, *v. a.* obyczaić, uobyczaiać, wykrzesać, okrzesać, wypolerować, höflich, gesittet machen.

Civilité, *f.* grzeczność, obyczayność, *f.* Höflichkeit, *f.* Civilités, *pl.* komplementy, grzeczności, ukłony, pokłony, *m. pl.* Complimente, *n. pl.* Grüße, *m. pl.*

Civique, *a.* obywatelski, bürgerlich, dem Bürger zukommend.

Clabaud, *m.* ogar, co nie w czas szczeka, *m.* Kläffer, *m. fig.* peplacz; kapelusz z obwisłemi brzegami, *m.* dummer grober Schwätzer, Schlapphut, *m.*

Clabaudage, *m.* szczekanie psów, *n.* Kläffen der Hunde, *n. fig.* hałas, wrzask o fraszki, *m.* Lärm über Kleinigkeiten, *m.*

Clabauder, *v. n.* szczekać, kläffen. *fig.* wrzeszczeć, hałasować bez przyczyny, ohne Ursache lärmen und schreien.

Clabauderie, *f.* wrzask, krzyk, hałas niepotrzebny, *m.* unnützes Geschrey, Gekreische, *n.*

Clabaudeur, *m.* euse, *f. fam.* wrzaskał, wrzaskun, *m.* Schreyer, Kreischer, *m.* — inn, *f.*

Claie, *f.* plotka, plecionka, *f.* sanice, *pl.* Hürde, Flechte, Schleife, *f.*

Clair, aire, *a.* iasny, świetny; klarowny, przeźroczysty, polerowany, glancowny; cienki, klar; hell; polirt; glänzend; dünn. *fig.* iasny, wyraźny, widoczny, pewny, nieodbity, klar, deutlich, verständlich, unläugbar, augenscheinlich.

Clair, *ad.* wyraźnie, iaśnie, widocznie, głośno, klar, hell, deutlich. *fig.* voir —, entendre —, durchdringenden Verstand, aufgeklärten Kopf haben. parler clair et net; wyraźnie i wyrozumiale mowić, deutlich und verständlich reden, frey von der Brust weg reden.

Clair, *m.* światło, *n.* świetność, światłość, *f.* Helle, Licht, *n.* — de lune, światło księżyca, *n.* Mondschein, *m.* clairs *pl.* światło (w malar), *n.* Lichter, *n. pl.* (Maler).

Claire, *f.* Klara, Clara, *f.* Klärchen, (Name.)

Clairement, *ad.* iasno, widocznie, wyraźnie; deutlich, verständlich, augenscheinlich.

Clairet, ette, *a.* czerwony, czerwonawy, röthlich. vin clairet, *m.* klaret wino, *n.* bleichrother Wein, *m.* eau clairette, *f.* gorzałki czerwoney gatunek, *f.* wiśniak, *m.* Art rother Branntwein, Kirschbranntwein, *m*,

Claire voie, *f.* otwór w murze zakratowany, vergitterte Oeffnung in einer Mauer, *f.* semer à —, siać drobno, ganz dünn besäen. tissu fait à —, materya delikatna, przezroczysta, *f.* ganz dünn gewebtes, durchsichtiges Zeug, *n.*

Clairon, *m.* puzan, *m.* traba krzykliwa, *f.* naygłośnieysze u organ regiestra, *pl.* Klarin, *f.* Zinkenregister in der Orgel, *n.*

Clair-semé, ée, *a.* rzadko siany, dünn gesäet.

Clairures, *f. pl.* rzadkość w suknie materyi, *f.* dünne Stellen im Tuche ꝛc., *f. pl.*

Clair-voyance, *f.* bystrość rozumu, przezorność, roztropność, *f.* Scharfsichtigkeit, *f.*

Clair-voyant, ante, *a.* bystry, roztropny, przezorny, scharfsichtig.

Clamesi, *m.* gatunek stalu, *m.* Limousiner Stahl, *m.*

Clameur, *f.* wrzask, krzyk, *m.* großes Geschrey, *n.*

Clameuse, *a. f.* chasse —, polowanie z krykiem odprawiane, *n.* geräuschvolle Jagdlust, *f.*

Clamp, *m.* żelazo, *n.* obręcz żelazna u czego, *m.* Wange am

am Mastbaume, *f.* eisernes Band, *n.*

Clamponier, oder Claponier, *m. et a.* boeuf —, wół nogi za długie, i za cienkie maiący, *m.* Ochse, dessen Füße zu lang und dünn sind, *m.*

Clan, *m.* gromada pod wodzem własnym, *f.* Horde, die ihr eigenes Oberhaupt hat, *f.*

Clandestin, ine, *a.* potaiemny, pokątny, heimlich, nach den Gesetzen verboten.

Clandestinement, *ad.* potaiemnie, heimlich, heimlicher Weise.

Clandestinité, *f.* pokątność, potaiemność, *f.* heimliche und verbotene Art etwas zu unternehmen.

Clapet, *m.* klapka, zapadka, pokrywka, *f.* Klappe, *f.* (Art kleiner Ventile).

Clapier, *m.* nóra, iama królików; królikarnia, *f.* króliczyniec; królik tam wychowany, mizerny, *m.* Kaninchengang, *m.* Kaninchenhaus, *n.* darin aufgezogenes oder schlechtes Kaninchen, *n.*

Clapir, *v. n.* wrzeszczeć, iak królik, wie ein Kaninchen schreyen. se —, *r.* kryć się, wleźć w norę, (o królikach), sich verbergen, sich verkriechen, (besonders von Kaninchen).

Claque, *f. fam.* plask, klask, kurpie, gatunek trzewików, *m.* Klatsch, *m.* Art Ueberschuhe, *m. pl.*

Claquebois, *m.* cymbalki słomiane, *pl. m.* Strohfiedel, *f.*

Claquedent, *m. fam.* hultay, gałgan; świegot, peplacz, Lumpenhund; Schwätzer, *m.*

Claquement, *m.* szczękanie, zgrzytanie zębami, *n.* klask, plask, trzask, *m.* Zähnklappen, Klatschen, *n.*

Claquemurer, *v. a. fam.* zamknąć, zawrzeć do ciemnicy, einkerkern, einsperren.

Claque-oreille, *m. fam.* kapeluszysko z wiszącemi brzegami, *m.* Schlapphut, *m.*

Claquer, *v. n.* trzaskać, klaskać, szczękać, zgrzytać zębami, klatschen, klappern mit den Zähnen.

Claquet, *m* grzechotka w młynie, *f.* Klapper, Mühlklapper, *f.*

Clarification, *f.* klarowanie czego, *n.* Läuterung, Abklärung, *f.*

Clarifier, *v. a.* klarować, läutern, abklären.

Clarine, *f.* dzwonek dla krowy etc., *m.* Kuhschelle, *f.*

Clarinette, *f.* klarynet, *m.* Clarinette, *f.*

Clarté, *f.* iasność, światłość, *f.* światło, *n.* przezroczystość, *f.* Klarheit, *f.* Schein, *m.* Helle; Durchsichtigkeit, *f. fig.* wyraźność, *f.* Deutlichkeit, *f.*

Clas, *v.* Glas.

Classe, *f.* rząd, *m.* klassa; szkoła, *f.* Klasse, Ordnung oder Eintheilung von Personen oder Sachen, *f.* lekcya, *f.* Lehrstunde, *f.*

Classement, *m.* uporządkowanie, *n.* porządek, *m.* następstwo rzędów, *n.* Ordnung der Fächer, worin etwas abgetheilt ist.

Classer, *v. a.*, na klassy, rzędy, dzielić, in Classen, Ordnungen abtheilen, classificiren.

Classification, *f.* klassyfikowanie, *n.* klassyfikacya, *f.* Abtheilung in Classen und Ordnung, Classificirung, *f.*

Classique, *a.* klassyczny, klassisch.

Clatir, *v. n.* szczekać ustawicznie, bellern, oft und viel bellen.

Claude, *m.* Klaudyusz, Claudius, *m.* —dine, *f.* Klaudya, Claudia, *f.* (Name.)

Claude, *a.* głupi, durny; dumm, albern.

Clau-

Claudication, *f.* kulawienie, *n.* Hinken, *n.*

Clause, *f.* klauzula, *f.* warunek, *m.* okoliczność rzeczy, *f.* Clauſel, Bedingung, *f.* Vorbehalt; Umſtand, *m.*

Claustral, ale, *a.* klasztorny, zakonny, klóſterlich.

Claveau, *m.* ogień piekielny, *m* Schaafpocken, *f. pl.*

Clavecin, *m.* klawikort, *m.* Clavier, *n.*

Clavelé, ée, *a.* piekielnym ogniem zarażony (o owcach) pockig (von Schaafen).

Clavelée, *f. v.* Claveau.

Clavicule, *f.* ząb u klucza, *m.* Schlüſſelbein, *n.*

Clavier, *m.* kółko na klucze, *n.* klawiatura u organ etc. *f.* Schlüſſelring, *m.* Clavier an einer Orgel, an einem Clavier ꝛc. *n.*

Claye, *v.* Claie.

Clayer, *m.* plecianka wielka, *f.* groſſe Flechte, Hürde, *f.*

Clayon, *m* plecianka do suszenia serów etc., *f.* sérnik, *m.* geflochtener Korb, beſonders darauf zu trocknen; Käſekorb, *m.*

Clayonnage, *m.* oplecienie, *m.* płot, *m.* opłotek, *m.* Hürdung, *f.* geflochtener Zaun, *m.*

Clef, *f.* klucz, *m.* Schlüſſel, *m. fig.* forteca graniczna, *f.* Grenzfeſtung, *f.*; klucz do czego, *m.* rozwiązanie, wyiaśnienie czego, *n.* Aufſchluß, *m.* Erklärung, *f.* fauſſe —, wytrych, *m.* Nachſchlüſſel, Dietrich, *m.* à —, na klucz, kluczem, mit dem Schlüſſel. ſous la —, zamknięty, pod kluczem, verſchloſſen.

Clémence, *f.* łaska, łaskawość, *f.* Gnade, Huld, *f.*

Clément, *m.* Klemens, Clemens, *m.* (Name.)

Clément, ente, *a.* łaskawy, gnädig.

Clenche, *v.* Clinche.

Clepsydre, *f.* klepsydra, *f.* Waſſeruhr, Sanduhr, *f.*

Clerc, *m.* kleryk duchowny, pisarz; (przed tym) człowiek uczony, *m.* Geiſtlicher; Schreiber; (ehedem) Gelehrter, *m.*

Clergé, *m.* duchowieństwo, *n.* xięża, *pl. m.* Cleriſey, Geiſtlichkeit, *f.*

Clérical, ale, *a.* duchowny, klerycki, geiſtlich.

Cléricat, *m.* Cléricature, *f.* stan duchowny, *m.* geiſtliche Stand, *m.*

Cleromancie, *f.* wróżenie z kostek, Wahrſagerey aus den Würfeln, *f.*

Clèves, *f.* Kliwia, *f.* Cleve, *n.*

Clichage, *m.* leynia drukarskich matryc, *f.* Metallgießdruckerey, *f.*

Clicher, *v. a.* matryce (drukarskie wyciskać, metallene Gußabdrücke machen, Matricen abdrucken.

Clidomancie, *f.* wróżenie z kluczów, *n.* Wahrſagerey aus den Schlüſſeln, *f.*

Client, *m.* ente, *f.* klient, *m.* strona, *f.* Client, *m.* — tin, *f.* Schutzgenoß (bey den Römern), *m.*

Clientelaire, *a.* do strony, do klienta należący, die Clienten betreffend.

Clientèle, *f.* klienci wszyscy Pana, Patrona iakiego, *pl.* ſämmtliche Clienten eines Patrons, *m. pl. fig.* protekcya, *f.* Schutz, *m.*

Clifoire, *f.* sikawka z bzu zrobiona, *f.* Spritze von Hollunder, *f.*

Clignement, *m.* mruganie oczami, *n.* Blinzen mit den Augen, *n.*

Cligne-musette, *f.* ciuciubabka, ślepa babka, blinde Kuh, *f.* (Spiel.)

Cligner, *v. a.* zmrużyć oko, mrugać oczami, blinzen, blinzeln.

Clignotement, *m.* mruganie oczami ustawiczne, *n.* beſtändiges Blinzeln, *n.*

Clignoter, *v. n.* często oczami mrugać, oft blinzeln.

Climat, *m.* powietrze, *n.* kray, *m.* okolica, *f.* Klima, *n.* Himmelsſtrich, Erdſtrich, Landſtrich, *m.*

Climatériqué, *a.* an od. année —, rok podeyrzany, klimakteryczny, *m.* Stufenjahr, *n.*

Clin, *m.* — d'oeil, oka mgnienie, *n.* Augenwink, Augenblick, *m.*

Clincaille, Clincaillerie etc. *v.* Quincaille etc.

Clinche, *f.* rękoieść u klamki, *f.* Drücker an einer Thürklinke, *m.*

Clinique, *a.* chory, chorobą złożony, bettlägerig; cliniſch.

Clinquant, *m.* drót srebrny, złoty spłaszczony, *m.* blaszka, *f.* Lahn, *m.* Rauſchgold, Flittergold, *n. fig.* fałszywy blask, pozór omyłny; stróy nikczemny, *m.* falſcher Glanz; Flitterſtaat, *m.*

Clinquanter, *v. a.* wykładać złotem, flitrować, mit Lahn, Flittergold beſetzen.

Cliquart, *m.* gatunek kamieni łamanych, *m.* Art Bruchſtein, *m.*

Clique, *f. fam.* kupa, gromada, *f.* Rotte, *f.*

Cliquet, *v.* Claquet.

Cliqueter, *v. n.* klekotać, klapperu.

Cliquetis, *m.* szczęk, dźwięk broni, *m.* Getöſe, Geklirre, (von Waffen), *n.*

Cliquette, *f.* grzechotka, klekotka ze dwuch kości, drewienek, *f.* Klapper, *f.* Cliquettes, *pl.* kamienie u nawłoki sieci, *m. pl.* Steine am Sackgarne, *m. pl.*

Clisse, *f.* plecionka, krata z prącików pleciona, łupki, *f.* Käſehorde, Hürde, Schiene, *f.*

Clissé, ée, *p. et a.* opleciony; w łupki; leszczótki obwiązany, umflochten, geſchient.

Cloaque, *f.* kloaka, *f.* wychód, ſtek pospolity podziemny, *m.* Clocke, Schleuße unter der Erde (zum Ablaufen des unreinen Waſſers), *n.* Miſtgrube, *f.*

Cloaque, *m.* dom nieczysty, człowiek nieochędożny, ſchmutziges, unreines Haus, *n.* unflathiger Menſch, *m. fig.* haniebny występek, *m.* ſchändliche Laſter, *n. pl.*

Cloche, *f.* dzwon, *m.* bania ze szkła do nakrywania roślin w ogrodzie, *f.* pryszczel, pęcherz, *m.* Glocke; Glasglocke; Blaſe auf der Haut, *f.*

Clochement, *m.* kulawienie, *n.* Hinken, *n.*

Cloche-pied, *m.* gatunek iedwabiu ze trzech nitek kręconego, *m.* materya z tegoż, *f.* dreydräthige Orgaſinſeide, *f.* Art Stoff davon, *m.* à —, *ad.* na iedney nodze, auf einem Beine.

Clocher, *m.* dzwonnica, *f.* Glockenthurm, *m. fig.* parafia, *f.* Kirchſpiel, *n.*

Clocher, *v. n.* kulawieć, hinken. *fig.* niedoskonałym bydź, mangelhaft ſeyn. — *a.* przykryć co w ogrodzie banią szklaną, mit einer Glasglocke bedecken.

Clocheton, *m.* dzwonek, *m.* kleine Glocke, *f.*

Clochette, *f.* dzwonek, dzwoneczek; powóy płotowy, dzwonki płotowe, *pl. m.* Glöckchen. *n.* Schelle, Klingel; Glockenblume, *f.*

Cloison, *f.* przegroda; zagroda, *f.* przepirzenie, *f.* ogrodzenie, *n.* płot, mur około czego, *m.* Verſchlag, *m.* Zwiſchenwand, Scheidewand, *f.* — de ſerrure, obwód zamku, *m.* Kaſten eines Schloſſes, *m.*

Cloiſonnage, *m.* przegrody różne, *pl. f.* obwodzenie, płot-

tem etc. obmurowanie, przegrodzenie przepirzenie, *n.* allerhand Scheidewände, *f. pl.* Verschlagen, *n.*

Cloisonné, ée, *a.* z przegródką, (o ślimakach etc.) mit einer Scheidewand (von Muscheln ꝛc.)

Cloisonner, *v. a.* przegrodzić, obwieśdź co czém. verschlagen, einen Verschlag machen.

Cloître, *m.* klasztór; korytarz, *m.* Kloster, *n.* Kreuzgang, *m.*

Cloîtrer, *v. a.* wsadzić, oddać kogo do klasztoru, in ein Kloster stecken. se —, *r.* wstąpić do klasztoru, sich in ein Kloster begeben.

Cloîtrier *m.* mnich, zakonnik *m.* Klostermönch, *m.*

Clopin-clopant, *ad. fam.* kulawo, hinkend.

Clopiner, *v. n. fam.* kulawieć, chromać, ein wenig hinken, lahmen.

Cloporte, *m.* stonóg, *m.* Assel, *f.* Kellerwurm, *m.*

*Clorre, clore, *v. a.* zamknąć; otoczyć, ogrodzić, obmurować; zakończyć, skończyć, zuſchliessen; einschliessen, umgeben, schliessen, zu Ende bringen. *n.* zamknąć się, schliessen, zugehen.

Clos, ose, *p. et a.* zamknięty, verschlossen, eingeschlossen.

Clos, *m.* mieysce ogrodzone, *n.* eingeschlossenes Stück Land, *n.*

Closeau, *m.* ogrodzony ogród, dom na wsi, *m.* zagroda, *f.* umschlossenes Baumgärtchen, *n.* kleine Meyerey, *f.*

Clossement, *v.* Gloussement.

Closser, *v.* Glousser.

Clôture, *f.* ogrodzenie, *n.* mur, płot, rów, *m.* krata, zagroda, *f.* Einfassung, Einzäunung, Befriedigung, Mauer, *f.* Zaun, Graben, *m.* Gitter, *n.* Verschlag, *m. fig.* klauzura klasztorna, *f.* ślub. zakon, *m.* Clausur, *f.* Klostergelübde, *n.* — d'un compte, ukończenie rachunku, *n.* Abschluß einer Rechnung, *m.*

Clou, *m.* gwoździ, *m.* Nagel, *m. fig.* szyszka, *f.* wrzód w ciele, *m.* Blutgeschwür, *n.* — de girofle, gwoździk, *m.* Gewürznelke, *f.* — d'ercent, troieczka, *f.* Räucherkerzchen, *n.*

Cloué, *p. et a.* przybity gwoździem, angenagelt, *fig.* être —, zawsze bydź przy czém, beständig bey etwas seyn.

Clouer, *v. a.* przybić, zbić gwoździami, annageln, nageln.

Clouter, *v. a.* gwoździami, szyfcikami obić, mit Nägeln beschlagen, mit Stiftchen versehen.

Clouterie, *f.* kuźnia, gdzie tylko gwoździe kuią, *f.* handel gwoździami, *m.* robota gwoździarska, *f.* Nagelschmiede, *f.* Handel mit Nägeln, *m.* Nagelschmiedsarbeit, *f.*

Cloutier, *m.* gwoździarz, *m.* Nagelschmied, *m.*

Cloutier-épinglier, *m.* szpilkarz, *m.* Nadler, *m.*

Cloutière, *f.* kuźnia gwoździarska, *f.* Nagelschmiedswerkstatt, *f. v.* Clouvière.

Clouvière, *f.* żelazo z dziurkami do robienia gwoździ, *n.* Nageleisen, *n.*

Club, *m.* klub, *m.* towarzystwo osób w pewnych czasach się zgromadzaiących, Club, *m.* Gesellschaft von Personen, die sich zu gewissen Zeiten versammeln, *f.*

Clubiste, *m.* klubista, *m.* Clubist, *m.* Mitglied eines Clubs, *n.*

Clystère, *m.* enema, *f.* Klystier, *n.*

Co-accusé, *f.* współoskarżony, *m.* Mitbeklagter, *m.*

Coactif, ive, *v.* przymuszaiący, zwingend.

Co-

Coaction, *f.* przyniewolenie, *n.* Zwang, *m.*

Coadjuteur, *m.* trice, *f.* koadjutor; pomocnik, *m.* Coadjutor, Amtsgehülfe, *m.* — inn, *f.*

Coadjutorerie, *f.* koadiutorstwo, Würde eines Coadjutors oder einer Coadjutorinn, *f.*

Coagulation, *f.* zsiadanie, skrzepienie czego, *n.* Gerinnen, *n.*

Coaguler, *v. a.* zsiadać, skrzepiać co, gerinnen machen. se —, *r.* zsiadam się, skrzepnąć, gerinnen.

Coalescence, *f.* zrośnienie, *n.* Zusammenwachsen, *n.*

se Coaliser, *v. r.* łączyć się, związek robić, zusammen treten, sich verbinden, vereinigen.

Coalition, *f.* zrastanie się dwóch rzeczy, *n.* związek, *m.* koalicya, *f.* Zusammenwachsen zweier Theile, *n.* Verbindung, Zusammentretung der Mächte, *f.* Fürstenverein, *m.*

Coassement, *m.* rzekot, *m.* rzekotanie żab, *n.* Quaken der Frösche, *n.*

Coasser, *v. n.* rzekotać, iak żaby, quaken.

Cobalt, *m.* kobalt, wilk kruszcowy, *m.* Kobald, *m.*

Cocarde, *f.* kokarda, *f.* Cocarde, Masche oder Bandschleife am Hute, *f.*

Cocasse, *a. fam.* wesoły, żartobliwy, smieszny, śpaßhaft, drollig, lustig.

Coche, *m.* landara, *f.* Landkutsche, *f.* — d'eau; szkuta, *f.* statek, co iak poczta od miasta do miasta idzie, *m.* Marktschiff, Botschiff, *n.*

Coche, *f.* herb, *m.* Einschnitt, *m.* Kerbe, *f. fam.* świnia, maciora, *f.* Sau, *f.*

Cochemar, *v.* Cauchemar.

Cochenille, *f.* czerwiec, *m.* szarłatowy robaczek, *m.* karmazynowa iagoda, *f.* Cochenille, *f.* Purpurwurm, *m.* Scharlachbeere, *f.*

Cochenillier, *m.* szarłat (drzewo), *m.* Cochenillenbaum, *m.*

Cocher, *m.* stangret, ,woźnica) *m.* Kutscher, *m.*

Cocher, *v. a.* łączyć się, deptać, (o kogucie i innych ptakach), treten (vom Hahne oder von Vögeln).

Cochère, *a. f.* porte —, brama, *f.* wrota, *pl.* Thorweg, *m.* Hausthor, *n.*

Cochet, *m.* kogutek, *m.* junger Hahn, *m.*

Cochevis, *m.* dzierlatka, *f.* Haubenlerche, *f.*

Cochon, *m.* wieprz, *m.* Schwein, *n.* — de lait, prosię, *n.* Spanferkel, *n.* — d'engrais, wieprz karmny, *m.* Mastschwein, *n.* — d'Inde, świnka, świneczka morska, *f.* Meerschwein, *n.* du — wieprzowina, *f.* Schweinfleisch, *n.*

Cochonnée, *f.* gniazdo prosiąt iedney maciory, *n. pl.* Wurf Ferkel, *m.*

Cochonner, *v. n.* oprosić się, ferkeln.

Cochonnerie, *f. fam.* świństwo, niechluystwo, *n.* Schweinerey, Unreinigkeit, *f.*

Cochonnet, *m.* kostka dwunastościenna; kula do celu rzucona, *f.* (we grze), prosię, *n.* Kugel mit 12 Seiten (zu einem gewissen Spiele); ausgeworfene Kugel zum Ziele, *f.* Ferkel, *n.*

Coco, *m.* orzech kokosowy, *m.* drzewo kokosowe, *n.* Cokosnuß, *f.* Cokosbaum, *m.*

Cocon, *m.* poczwarka iedwabnicy, *f.* przędza iedwabnicy. *f.* Puppe des Seidenwurms, *f.* Seidengehäuse, *n.*

Cocotier, *m.* drzewo kokosowe, *n.* Cokosbaum, *m.*

Coction, *f.* gotowanie, palenie, warzenie, trawienie, *n.* Kochung; Verdauung; Zubereitung, *f.*

Cocu, *m.* rogacz, któremu żona rogi przyprawiła, *m.*

ku-

kukawka, *f.* Hahnrey; Kukuk, *m.*

Cocuage, *m.* przyprawienie rogów, *n.* Hahnreyschaft, *f.*

Cocufier, *v. a.* rogi komu przyprawić, zum Hahnrey machen.

Code, *m.* zbiór praw, *m.* Codex, *m.* Gesetzbuch, *n.*

Codébiteur, *m.* współwinowayca, *m.* Mitschuldner, *m.*

Codécimateur, *m.* ten, co z kim oraz dziesięcinę wybiéra, *m.* Theilnehmer am Zehnten, *m.*

Codicille, *m.* kodycyl, *m.* pismo dodatkowe do testamentu, *n.* Codicill, *n.* Zusatz, Anhang zum Testament, *m.*

Coeffe, *v.* Coiffe.

Coégal, ale, *a.* we wszystkiém równy. równy godnością, in allen Stücken gleich, in Würde gleich.

Coemption, *f.* wspólne kupno, *n.* Mitkauf, *m.*

Coërcible, *a.* do zamknięcia, sperrbar.

Coercitif, ive, *a.* puissance, pouvoir —, prawo przymusu, *n.* Zwangrecht, *n.* Zwanggerechtigkeit, *f.*

Co-état, *m.* wspólny stan, *m.* Mitstand, *m.*

Coeur, *m.* serce, *n.* czasém znaczy: żołądek, *n.* Herz, *n.* zuweilen für Magen, als: mal de —, Uebelkeit, *f. fig.* męstwo, *n.* odwaga, *f.* śrzodek, *m.* komórka iądrek w owocach, *f.* drzeń w drzewie, *m.* Gedanken, Empfindungen, Neigungen der Seele; Muth, *m.* Herzhaftigkeit, *f.* Mitte, *f.* Inwendige in einer Sache, *n.* Griebs; Kern des Holzes, *m.* avoir à — une affaire, szczerze się czém trudnić, eine Sache zu Herzen nehmen. avoir qc. sur le —, mieć przykrość, ein Anliegen, Verdruß haben. avoir du — mieć serce, odwagę, beherzt seyn. faire qc. de bon —, z dobrego serca czynić, etwas aus gutem Herzen thun. par —, *ad.* na pamięć, auswendig, aus dem Gedächtniß. *fig. fam.* diner par —, po harapie przyisdź, nie zastać nic do iedzenia, nichts zu essen bekomme, weil man zu spät kommt.

Coévêque, *m.* sufragan, *m.* Weihbischof, *m.*

Coéxistence, *f.* wspólny byt, *m.* koexystencya, *f.* Mitdaseyn, *n.* Coexistenz, *f.*

Coéxister, *v. n.* w ten sam czas, oraz bydź, zu gleicher Zeit mit etwas vorhanden seyn.

Coffine, *n.* ardoise —, rodzay kamienia łupnego, *m.* gewölbter Schieferstein, *m.*

se Coffiner, *v. r.* kurczyć się, więdnąć, (o liściach kwiatków); paczeć się, skrzywić się, (o deskach), sich krümmen, (von Blumenblättern), sich werfen, (von Brettern).

Coffre, *m.* kufer, *m.* Koffer, Kasten, *m.* wystawa u skrzypoów, *f.* wypukłość w klawikordzie, Bauch einer Geige; hohle Raum eines Claviers, *m.* — fort, skrzynia do pieniędzy, *f.* Geldkasten, *m.* — du roi, skarb królewski, *m.* königliche Schatzkammer, *f.*

Coffrer, *v. a. fam.* wsadzić kogo do więzienia, ins Gefängniß werfen.

Coffret, *m.* skrzyneczka, *f.* kuferek, *m.* Kästchen, *n.* kleiner Koffer, *m.*

Coffretier, *m.* rzemieślnik, co kufry robi, *m.* Koffermacher, *m.*

Cognasse, *f.* pigwa, *f.* wilde Quitte, *f.*

Cognassier, *m.* pigwa, *f.* (drzewo), wilder Quittenbaum, *m.*

Cognat, *m.* powinowaty osobliwie po matce, *m.* Seitenverwandter, besonders mutterlicher Seite, *m.*

Cognation, *f.* powinowactwo osobliwie po kądzieli, *n.* Verwandtschaft, besonders von der mütterlichen Seite, *f.*

Cognée, *f.* siekiera, *f.* Beil, *n.* Axt, *f.*

Cogne-fétu, *m. fam.* człowiek daremnie sobie wiele pracy zadaiący, *m.* der bey vieler Mühe nichts ausrichtet.

Cogner, *v. a.* wbić, einschlagen, einkeilen. — *n. fam.* uderzyć, tracić, kołatać, schlagen, stoßen, klopfen. *fig.* se — la tête contre le mur, chcieć mur głową przebić, uparcie co robić, mit dem Kopf wider die Wand rennen, einen Zweck hartnäckig verfolgen.

Cohabitation, *f.* cielesna sprawa, współkowanie małżeńskie, *n.* eheliche Beiwohnung.

Cohabiter, *v. a.* mieszkać (iak mąż z żoną), ehelich beywohnen.

Cohérent, *a.* trzymaiący się kupy, związek maiący, zusammenhängend.

Cohéritier, *m.* ière, *f.* spółdziedzic, *m.* Miterbe, *m.* — in, *f.*

Cohésion, związek, *m.* Zusammenhangen, *n.*

Cohier, *m.* dąb z małą żołędzią, *m.* Eiche mit kurzen Eicheln, *f.*

Cohorte, *f.* kohorta, część legii u Rzymian, *m.* römische Kriegsschaar, *f. fig.* gromada, kupa, *f.* Trupp, *m.*

Cohue, *f. fig.* gromada ludzi hałasuiących, *f.* tłum, gwar, *m.* Haufen lärmender Leute, *m.* Gewühle, *n.*

Coi, ite, *a.* spokoyny, cichy, ruhig, still.

Coiffe, coeffe, *f.* kornet, czépek, *m.* podszewka w czapce, w kapeluszu, siatka w perunce, *f.* Haube, Kappe, *f.* Mütze, Hutfutter, Perückennetz, *n.*

Coiffé, coeffé, ée, *p. et a.* ustroiony, ubrany, (na głowie) aufgesetzt, geputzt, (von dem Kopfe). *fig.* (*de*) omaniony, uwiedziony, eingenommen.

Coiffer, coeffer, *v. a.* ubrać, ustroić, głowę, włożyć na głowę; dobrze fryzować, das Haupt bedecken; aufsetzen, putzen, gut frisiren. — une bouteille, zawiązać, zatkać dobrze butelkę, um den Pfropf herum wohl vermachen. — une liqueur, zmięszać ieden trunek z drugim, einen Saft vermischen. — un livre, nitki na grzbiecie xiążki skleić, ein Buch kapitälen. — le sanglier, psa za uszy ciągnąć, das Schwein bei den Ohren packen. *fig.* (*qq*). głowę komu zawrócić, rogi komu przyprawić, upoić kogo, ieniem etwas in den Kopf setzen; Hörner aufsetzen, einen betrunken machen. — *n.* do twarzy bydź, (o peruce etc.) gut sitzen, stehen, (von Perücken ꝛc.) se —, *r.* kornet etc. włożyć na głowę; głowę ubrać, sich die Haube, Mütze aufsetzen, sich den Kopf zurecht machen. *fig.* (*de*) sprzyiać komu bardzo, zbyt kochać ślepo kogo, für etwas eingenommen seyn.

Coiffeur, coeffeur, *m.* euse, *f.* co stroie damskie robi, co damy na głowie opina, ubiera, der, die den Damen den Kopfputz macht, sie aufsetzt; Putzmacherinn, *f.*

Coiffure, coeffure, *f.* opięcie, stróy każdy na głowie kobiet, *m.* Kopfzierde, *f.* Kopfputz, Aufsatz, *m.* Kopfzeug, *n.*

Coignée, *v.* Cognée.

Coin, *m.* kąt, róg, *m.* piątno, *n.* stępel wybity, wyciśniony, *m.* osełka masła, *f.* klin, (do łupania etc., na pończosze), *m.* szufelczka w kącie stoiąca, *f.* Winkel, *m.* Ecke, *f.* Ende, *n.*; Stempel, Münzstempel, *m.* Gepräge, *n.* Weck, (Butter); Keil; Zwickel, *m.* Eckschränkchen, *n.* regarder *qq.* du coin de l'oeil, z boku na kogo patrzyć, einen

Seitenblick auf jemanden werfen, *fig.* homme marqué au bon coin, człowiek zacny, Mann von gutem Schlage, *m.*

Coin, (Going), *m.* pigwa, *f.* Quitte, *f.*

Coïncinder, *v. n.* zchodzić się, zusammentreffen, übereinstimmen; auf einander passen.

Coïnteressé, ée, *a* współinteresowany, wspólny interes z kim mający, theilnehmend, theilhabend.

Coïon, *m. fam.* piecuch, tchórz, *m.* Bärenhäuter, *m.*

Coïonner, *v. a. fam.* kpać, fukać, schimpflich behandeln, hudeln. — *n.* Grobheiten sagen.

Coïonnerie, *f. fam.* tchórzóstwo, *n.* gnuśność, *f.* kpanie, fukanie, *n.* Bärenhäuterey, Grobheit, Hudelen, *f.*

Coït, *m.* łączenie, przypuszczenie bydlęcia, *n.* Begattung, *f.*

Cojusticier, *m.* współzwierzchnik sądowy, Mitgerichtsherr, *m.*

Col, *m. v.* Cou; węższa część przy czém, *f.* alsztuk; kołnierz; wąwóz, *m.* Hals; (schmälere Theil gewisser Dinge,) *m.* Halsbinde, *f.* Kragen, enger Paß, *m.*

Colachon, *m.* gatunek lutni, *f.* Art Laute, *f.*

Colaphiser, *v. a.* policzkować, ohrfeigen, Ohrfeigen geben.

Colarin, *m.* kolarin (na słupach), *m.* Fries, *m.* (an toscanischen und dorischen Säulen).

Colas, *m.* Mikołay, Claus, *m.* (Name).

Colature, *f.* cedzenie, przecedzanie, *n.* rzecz przecedzona, Durchseigung; durchgeseigte Sache, *f.*

Colera - morbus, *m.* żółciowa choroba, *f.* Gallenkrankheit, *f.*

Colère, *f.* gniew, *m.* Zorn, *m.* entrer en colère, wpaśdź w gniew, zornig werden. se mettre en colère contre *qq.*, rozgniewać się na kogo, zornig auf jemand werden. être en colère, w gniewie bydź, zornig seyn. *fig.* (o morzu, vom Meere) szumieć bałwanami, toben. — *a.* gniewliwy, zornig.

Coleret, *m.* sieć iakaś na ryby, *f.* Art Fischernetz, *n.*

Colérique, *a* choleryczny, gniewliwy, zum Zorne geneigt.

Colibri, *m.* kolibryt, *m.* Colibri, *m. fig.* trzpiot, *m.* kleiner flatterhafter Mensch, *m.*

Colifichet, *m.* fraszki, ozdoby proste; pstrociny, błyskotki, *pl.* geringe Zierrathen, *f. pl.* Flitterkram, *m.*

Colin, *m.* Mikołaiek, *m.* Cläuschen, *n.* (Name).

Colin, Colimbe, *m.* nurek, *m.* (ptak), Taucher, *m.* (Vogel).

Colin-maillard, *m.* ciuciu babka, ślepa babka, *f.* Blindekuhspiel, *n.*

Colin-tampon, *m.* uderzenie w bęben, bębnienie po Szwaycarsku, *n.* Schweizertrommelschlag, *m. fig.* błazeństwo, *n.* nichtswürdige Sache, *f.*

Colique, *f.* kolka, *f.* ślimaczek pewny, *m.* Bauchkneipen, *f.* Kolik, Darmgicht; Art kleiner Porzellanschnecke, *f.*

Collaborateur, *m.* trice, *f.* kollaborator, pomocnik, *m.* Mitarbeiter, *m.* — in, *f.*

Collage, *m.* klaystrowanie, kleienie, *n.* Leimen, Aufleimen, *n.*

Collataire, *m.* ten co otrzymał probostwo, *m.* der eine Pfründe erhalten hat.

Collatéral, ale, *a.* poboczny, (o powinowatych); pokrewny po oycu, powinowaty po matce, *m.* zur Seitenlinie gehörig; Seitenverwandte, *m. et f.*

Collateur, *m.* kollator, podawca prebendy kościelney, *m.* der eine Pfründe zu vergeben hat; Collator, *m.*

Collatif, ive *a.* bénéfice —, (o prebn) podawczy, Pfründe, die nur durch den Collator vergeben werden kann.

Collation, *f.* kollacya, *f.* porównanie, przeyrzenie oryginału z przepisem; podawanie prebendy kościelney; *n.* leichtes Abendessen, Vesperbrod, *n.*; Gegeneinanderhaltung der Abschrift gegen das Original; Vergebung einer Pfründe, *f.*

Collationner, *v. n.* ieść kolacyą, podwieczorek; *a.* porównać, przeyrzeć oryginał z przepisaną kopią, ein geringes Vesperbrod oder Abendessen zu sich zu nehmen; *a.* die Kopie gegen das Original halten.

Colle, *f.* kléy, klayster, *m.* Leim, Kleister, *m. fam.* łgarstwo, kłamstwo, *n.* plotki, *pl.* Lüge, *f.* blauer Dunst, *m.*

Collé, *part. et a.* klaystrowany, kleiony, geleimt. *fig.* être collé sur *qq.*, nie odrywać się od czego, siedzieć nad czém iak przyrosły, auf etwas fest sitzen; stets über etwas seyn.

Collecte, *f.* wybieranie podatków, poborów, *n.* składka, *f.* kolekta, *f.* Kollekte oder Einsammlung der Steuern; milde Beisteuer, *f.*

Collecteur, *m.* poborca, *m.* Einnehmer, *m.*

Collectif, tive, *a.* nom —, słowo zbiorowe, *n.* Nennwort, das eine Menge in der einfachen Zahl bedeutet, *n.*

Collection, *f.* zbiór, *m.* Sammlung, *f.*

Collégataire, *m. et f.* spółlegataryusz, *m.* der, die mit Antheil an einem Vermächtniß hat.

Collège, *m.* kollegium, zgromadzenie, *n.* szkoły, *pl.* szkoła, *f.* Kollegium, *n.* Versammlung, *f.*; öffentliche Schulgebäude, *n.* Schulanstalt, *f.*

Collégial, ale, *a.* église collégiale, oder collégiale, *f.* kollegiata, *f.* Kollegialkirche, Stiftskirche, *f.*

Collégue, *m.* kolega; spółurzędownik, *m.* Kollege, Amtsgenosse, *m.*

Coller, *v. a.* kleić; przykleić; przyklaystrować, leimen, ankleimen, ankleistern, zusammen leimen; mit Leimwasser tränken. — du vin, klarować wino, Wein mit Hausenblase klären. — la bille, pod bandę zagnać kulę bilarową, den Billardball dicht an die Bande stoßen. se —, *r.* przykleić się, przylepić się, ankleben. *fig. fam.* wspierać się, leżeć na czem, lgnąć do czego, sich dicht anlehnen &c.

Collerette, *f.* chustka wieśniaczek, *f.* Art Halstuch der Bäuerinnen, *n.*

Collet, *m.* kołnierz u płaszcza etc., *m.* sidło na różne zwierzęta, *n.* kollet, *m.* Halskragen, Ueberschlag der Geistlichen &c., *m.*; Schlinge um Füchse &c. zu fangen, *f.* — de buffle, kolet, *m.* Koller von Büffelleder, Kollet, *n.* sauter au — à *qq.*, na kark komu wleśdź, napaśdź go, einem an den Hals springen, einen anfallen. *fig.* nadspodziewanie spaśdź na kogo (iak dziedzictwo), einem unvermuthet zufallen, (Erbschaft &c.)

Colleter, *v. a.* porwać, uchwycić kogo za szyię, za łeb, beym Halse oder Kragen fassen, anpacken. — *n.* sidła nastawiać, Schlingen stellen. se —, *r.* porwać się za łby; za pasy z kim chodzić, einander beym Halse oder Kragen packen.

Colletier, *m.* rzemieślnik, co kołnierze, kolety robi, Kollet-, Kollermacher, *m.*

Colletin, *m.* kamizela, *f.* skórzany płaszczyk pielgrzymski, *m.* Wamms ohne Aermel; lederues Mäntelchen der Pilgrimme, *n.*

Collier, *m.* sznurek pereł etc. łańcuszek na szyię, *m.* chomąto; kółko przyrodzone na szyi niektórych zwierząt, *n.* Halsschnur, *f.* Halsband; Kummet, *n.* natürlicher Ring um den Hals einiger Thiere, *m.* — de misère, iarzmo, (*fig.*) *n.* przymuszona praca, *f.* Elendjoch, *n.* gezwungene Arbeit, *f.*

Colline, *f.* pagórek, *m.* Hügel, *m. poét.* double colline, Parnas, *m.* Parnaß, *m.*

Colliquation, *f.* roztopienie, topienie, *n.* Schmelzung, Auflösung des Blutes, *f.*

Collision, *f.* tłuczenie się iednego o drugie, zeyście się dwuch rzeczy niezgodnych; a dla tego zayście, *n.* sprzeczka, *f.* Zusammenstoßen, *n.* Collision, *f.*

Collocation, *f.* kollokacya, *f.* urzędowa ustawa względem porządku zapłacenia kredytorom, *f.* gerichtliche Classification der Gläubiger, *f.* — utile, wierzyciele, którzy się zupełnéy wypłaty długu spodziewaią, Classe der Gläubiger welche volle Bezahlung zu hoffen haben. — de l'argent, oddanie pieniędzy na procent, *n.* Anlegung des Geldes auf Zinsen, *f.*

Colloque, *m.* rozmowa, *f.* Unterredung, *f.* Gespräch, *n.*

Colloquer, *v. a.* umieścić, położyć, posadzić, postawić, setzen, stellen, aufnehmen.

Colluder, *v. a.* taiemnie się porozumieć, ein heimliches Verständniß haben.

Collusion, *f.* taiemne porozumienie się, *n.* heimliche Verständniß, *n.*

Collusoire, *a.* co się zdradliwém wydaniem staie; was durch heimliches Verständniß, verrätherischer Weise geschieht.

Collyre *m.* maść na oczy, *f.* äußerliche Augenarzeney, *f.*

Cologne, *f.* Kolonia (miasto nad Renem), *f.* Cöln, (Stadt am Rhein).

Colombe, *f.* gołąb, *m.* gołębica, *f.* Taube, Täubin, *f.*

Colombier, *m.* gołębnik, *m.* Taubenhaus, *n. fig.* attirer les pigeons au —, zwabiać do siebie, Kunden anziehen.

Colombin, *m.* ruda, z któréy ołów topią, *f.* Bleyerz, *n.*

Colombin, ine, *a.* czerwono-fiołkowy, colombinfarbig, zwischen roth und violblau.

Colombine, *f.* gnóy gołębi; orlik, cynowód, *m.* kwiatek), Taubenmist, *m.*; Akeley, *f.* (Pflanze).

Colon, *m.* kmieć, chłop; osadnik, *m.* Bauergutsbesitzer; Kolonist, Pflanzbürger, *m. T.* Grimm darm, *m.*

Colonel, *m.* pułkownik, *m.* Obrist, Oberster, *m.* Lieutenant-colonel, pułkownik dowodzący, *m.* Oberstlieutenant, *m.* colonel général, Jenerał dowodzący, *m.* commandirende Geheral einer Waffengattung, *m.*

Colonel, elle, *a.* pułkownikowski, pułkowniczy, dem Obersten gehörig. (la compagnie) colonelle, leybkompania, pierwsza regimentu kompania, *f.* die Leibkompagnie.

Colonial, ale, *a.* kolonialny, osadniczy, zur Colonie gehörig; aus der Colonie kommend.

Colonie, *f.* osada, (wola), *f.* Kolonie, Pflanzstadt, *f.* Pflanzbürger, *m. pl.*

Colonnade, *f.* filarowanie, *n.* filarów rząd, *m.* Säulenstellung, *f.* Säulengang, *m.*

Colonne, *f.* słup, filar, *m.* kolumna, *f.* Säule, *f.* Pfeiler, *m. fig.* podpora, *f.* Stütze, *f. T.* kolumna, strona w xiążkach, *f.* szyk, pułk woyska, *m.* Kolumne, Seite in Büchern; Reihe, *f.* Haufen Truppen, *m.*

Colophane, *f.* kolofonia, *f.* Geigenharz, *n.*

Coloquinte, *f.* ośli ogórek, kolokwintyda, *f.* Coloquinte, (Art Gurke), *f.*

Colorant, ante, *a.* farbuiący, färbend.

Coloré, *p. et a.* farbowany, gefärbt, farbig. *fig.* pozorny, scheinbar.

Colorer, *v. a.* farbować, färben. *fig.* kolorować, pokrywać, udawać co pod pozorem pięknym, bemänteln, beschönigen. se — *r.* farbować się, Farbe bekommen.

Colorier, *v. a.* farby na obrazie dobrze wyrazić, wybrać, rozłożyć, kolorować, die Farben gut mischen, auftragen; coloriren.

Coloris, *m.* rozłożenie, *n.* wybor farb. *m.* Kolorit, *n.* Farbengebung, *f. fig.* farba żywa, iasna, *f.* natürlich frische, schöne Farbe.

Colorisation, *f. T.* odmiana farb przez fermentacyą, *f.* Veränderung der Farben durch Fermentation u. s. w.; Färbung, *f.*

Coloriste, *m.* malarz znaiący się dobrze na farbach, *m.* Kolorist, *m.* (der in seinen Gemälden die natürlichen Farben trifft).

Colossal, ale, *a.* kolosalny, wielkości olbrzymskiey, kolossalisch (von Riesengröße).

Colosse, *m.* kolos, *m.* Koloß, *m.* Riesenstatue. *f. fig.* człowiek słuszny, nadzwyczaynie wysoki, *m.* sehr großer Mensch, *m.*

Colportage, *m.* baraszkowanie, chodzenie po domach etc. z drobnemi na sprzedaż towarami, *n.* Umhertragen der Waaren, Hausiren, *n.*

Colporter, *v. a.* baraszkować t. i. z drobnemi towarami po domach etc. chodzić, Waaren zum Verkaufe herumtragen, hausiren.

Colporteur, *m.* barasznik, barysznik, kramarz, co po domach towary drobne roznosi, co ustawy urzędowe drukowane, xiążki przedaie, *m.* Tabulettkrämer, Hausirer; Ausrufer und Verkäufer gedruckter obrigkeitlicher Befehle; Bücherströdler, *m.*

Columelle, *f.* wewnętrzny skład skorupy ślimaczey, *m.* das Innere eines Schneckengehäuses.

Colure, *f.* cyrkuł obrotu słonecznego, *m.* Sonnenwendekreis, *m.*

Colza, *m.* rzepak, *m.* Rübsaat, *f.* Rübsen, Rebs, *m.*

Coma, *f.* spiączka, *f.* Schlafsucht, *f.* —ateux, euse, *a.* spiączkę maiący, sprawuiący, was dieselbe verursacht, schlafsüchtig.

Combat, *m.* walka, potyczka, bitwa; woyna, *f.* Kampf, Streit, *m.* Gefecht, Treffen, *n.* présenter le — *à qq.*, provoquer *qq.* au — wyzywać kogo do spotkania się. jemanden zum Kampf herausfordern. *fig.* être hors du combat, być bezbronnym, nie módz więcéy walczyć, außer Stande seyn den Kampf fortzusetzen, wehrlos seyn.

Combattant, *m.* woiownik, walecznik; bitny, orężny żołnierz, *m.* Kämpfer, Streiter, *m.*

*Combattre, *v. a. et n.* bić, walczyć: nacierać (na kogo); bić się, potykać się, streiten, fechten, schlagen, kämpfen *fig.* wstręt czynić, odpór dawać; znieść, zbiiać dowody czyie etc., kämpfen, widerstehen, niederschlagen.

Combien, *ad.* siła, iak wiele, iak bardzo, iak, wie viel, wie sehr, wie.

Com-

Combinaison, *f.* kombinacya, skład, związek, wniosek, *m.* składanie, *n.* Zusammenfügung, Zusammensetzung, *f.*

Combiné, *p. et a.*, związany, złączony, złożony, verbunden, zusammengesetzt. — *m. T.* złączenie, *n.* związek, *m.* Verbindung, Vereinigung, *f.*

Combiner, *v. a.* składać, przystosować, gatunkować; przekładać, przestawiać, wnioskować, zusammen setzen, zusammen verbinden, vielfältig verändern oder versetzen.

Comble, *m.* nadmiarek, *m.* przysypka, dosypka, *f.* szczyt, wierzch, *m.* (u kamienicy), Uebermaaß, *n.* Zugabe, *f.*; Dachwerk, Dach, *n. fig.* naywyższy stopień, szczyt, *m.* höchster Grad, Gipfel, *m.* pour —, dla zwiększenia, zur Vergrößerung. de fond en —, całkiem, zupełnie, gänzlich, durchaus.

Comble, *a.* pełny, z przysypką, z koroną, z wieńcem, übervoll, gehäuft.

Comblement, *m.* napełnienie, *n.* Häufung; Ausfüllung, *f.*

Combler, *v. a.* z dosypką, z wieńcem mierzyć; zasypać, wyrównać, häufen, gehäuft voll machen; ausfüllen; verschütten. *fig.* (*de qc.*) wylewać, walić na kogo co, przyciskać kogo czem, einen womit überhäufen.

Combourgeois, *m.* spółmieszczanin; Pan okrętu spólny, *m.* Mitbürger, Mitbesitzer eines Schiffes, *m.*

Combrière, *f.* niewód, gatunek sieci na ryby, *f.* großes Fischernetz, *n.*

Combuger, *v. a.* polewać, namoczyć beczkę, Fässer einquellen.

Combustibilité, *f.* palność, *f.* Brennbarkeit, *f.*

Combustible, *a.* palny, brennbar, verbrennlich.

Combustion, *f.* spalenie, *n.* Verbrennung, *f. fig.* powstanie, bunt, Aufstand, Tumult, *m.*

Côme, *m.* Kosmus, Cosmus, *m.* (Name).

Comédie, *f.* komedya; krotofila, *f.* przypadek ucieszny, *m.* komedyalnia, *f.* Lustspiel, *n.* Komödie; jede theatralische Vorstellung, *f.* Komödienhaus, *n. fig.* figle, sztuki, żarty, *pl.* opowiadanie *n.* scherzhafte, lächerliche Handlungen, Possen, *f. pl.* Verstellung, *f.*

Comédien, *m.* ienne, *f.* komedyant, *m.* Schauspieler, *m. fig.* szalbierz, obłudnik, *m.* Heuchler, *m.*

Comestible, *a.* śniedny, iadalny, co ieść można, eßbar. Comestibles, *m. pl.* żywności. *f. pl.* Eßwaaren, *f. pl.*

Comète, *f.* kometa, miotła na niebie, *f.* Komet, Schwanzstern, *m.* (gra komet, *f.* Kometenspiel, *n.*)

Comices, *m. pl.* seym u Rzymian, *m.* Staatsversammlung der alten Römer, *f.*

Cominge, *f.* gatunek bomb wielkich, *f.* große Art Bomben, *f.*

Comique, *a.* komiczny, do komedyi należący, komisch, zum Lustspiel gehörig. *fig.* krotofilny, wesoły, śmieszny, komisch, lustig, scherzhaft, lächerlich. — *m.* akt wesoły, komedyant, *m.* das Komische; komischer Schauspieler, *m.*

Comitat, *m.* Woiewództwo, *n.* Gespanschaft, *f.*

Comite, *m.* dozorca wiosłarzów, przełożony nad niewolnikami na galerze, *m.* Rudermeister auf den Galeeren, Galeerenvogt, *m.*

Comité, *m.* wybór osób o czem naradzaiących się, *m.* delegacya do czego wyznaczona, *f.* Ausschuß (berathschlagender Personen,) *m.* Untersuchungskommission,

f. *fam.* małe towarzystwo, *n.* kleine Gesellschaft, *f.*

Comma, *m.* kreska, *f.* Komma, Abtheilungszeichen: (,) *n.*

Commandant, *m.* oberofficier —, komendant, *m.* Befehlshaber in einer Festung &c., Kommandant, *m.*

Commande, *f.* zlecenie do kupienia, uczynienia czego komu dane, *n.* Bestellung, Vollmacht, *f.* oder Auftrag etwas zu kaufen oder zu betreiben, *m.* de —, obstalowany, nakazany, befohlen, bestellt, verordnet. *fig.* maladie de —, zmyślona choroba, *f.* verstellte Krankheit, *f.*

Commandement, *m.* rozkaz, *m.* przykazanie, *n.* komenda, władza woienna, *f.* Befehl, *m.* Gebot; Kommando, *n.* avoir *qc.* à son — znać co doskonale, módz z czém podług upodobania postępować, einer Sache nach Belieben sich bedienen können; etwas vollkommen verstehen.

Commander, *v. a.* kazać, rozkazać; nakazać; zamówić, obstalować; rządzić, prowadzić, komenderować woysko, befehlen, gebieten, verordnen; bestellen; kommandiren, anführen. — *n.* władać czém, rozkazywać swym żądzom etc., beherrschen, herrschen; in Gehorsam halten.

Commanderie, *f.* komendorstwo, *n.* Comthurey, *f.*

Commandeur, *m.* orderu kawalerskiego komendor, *m.* Comthur, Ordensritter, *m.*

Commandite, *f. T.* towarzystwo kupieckie, w którym iedni pieniędzmi drugich handel prowadzą, *n.* Handlungsgesellschaft, wo einer oder einige das Geld herschießen, andere die Handlung führen, *f.* — taire, *m.* kupiec z tego towarzystwa, *m.* Mitglied einer solchen Gesellschaft, *n.*

Comme, *ad.* iak tak; iakby, iakoby gdy; niby prawie, wie, gleichwie; als; gleichsam, beynahe, fast; so sehr als. — *c. ad.* ponieważ, że, gdy, weil, da. — si, iak gdyby; właśnie iak by, als wenn, als ob. — aussi, równie iak; podobnie iak, wie auch; gleichfalls. — cela, tak, so, so.

Commémoraison, *f.* święto na pamiątkę Świętego iakiego ustanowione, *n.* Gedächtnißfest eines Heiligen, *n.*

Commémoratif, ive, *a.* przypominaiący, erinnernd.

Commémoration, *f.* pamięć, pamiątka zmarłych, (osobliwie w modlitwie), *f.* Gedächtniß, Andenken der Verstorbenen (besonders im Gebete), *n. fam.* wzmianka, *f.* Erwähnung, *f.*

Commençant, *m.* ante, *f.* początkuiący, *m.* Anfänger, *m.* — in, *f.*

Commencement, *m.* początek, *m.* Anfang, *m.* au —, z początku, anfangs, anfänglich. Commencemens, *pl.* nauka początkowa, *f.* erste Unterricht, *m.* Anfangsgründe, *m. pl.*

Commencer, *v. a.* zacząć, począć, anfangen, den Anfang machen. — (*qq*) w początkach nauki kogo ćwiczyć, nauki początkowe dawać komu, einem den ersten Unterricht ertheilen. — *n.* się, anfangen, einen Anfang nehmen, angehen.

Commendataire, *m.* komendarz, der die Einkünfte einer Kommende auf Lebenszeit genießt.

Commende, *f. T.* komenda, *f.* probostwo, *n.* Kommende, geistliche Pfründe, *f.*

Commensal, *m.* stołownik, razem z kim iadaiący, *m.* Tischgenoß, *m.*

Commensurable, *a.* współmierny, ermeßlich. — bilité, *f.* współ-

współmierność, *f.* Ermeßlichkeit zweier Größen, *f.*

Comment? *ad.* iak? co? iakim sposobem? dla czego? czemu? wie? warum? wie kommt es, daß?

Commentaire, *m.* wykład, Komentarz, *m.* Auslegung, Erklärung, *f.* Commentar, *m. fig.* złośliwe wykładanie czego, *n.* boshafte Auslegung, Ausdeutung, *f.* Commentaires, *pl.* xięgi pamiętne, *f. pl.* dziennik, *m.* historische Nachrichten, *f. pl.*

Commentateur, *m.* wykładacz, tłumacz, Ausleger, *m.*

Commenter, *v. a.* wykładać, tłumaczyć, adnotacye, przypisy do czego pisać, dodawać, auslegen, erklären, durch Anmerkungen erläutern. — *n.* przydawać, zmyślać, übel auslegen, hinzusetzen. — (sur *qc*). złośliwe uwagi robić na co, boshafte Anmerkungen auf etwas machen.

Commer, *v. n. fam.* przyrównywać co źle do czego, üble Vergleichung anstellen.

Commerçable, *a.* przedayny, co łatwo przedać można, handelbar, verkäuflich.

Commerçant, *m.* kupiec hurtem handluiący, hurtownik, *m.* Handelsherr, Kaufmann, der im Großen handelt, *m.* Commerçante, *f.* kupcowa, *f.* Handelsfrau, *f.*

Commerçant, ante, *a.* przedaiący, przedawaiący, handluiący, handelnd.

Commerce, *m.* handel, *m.* kupczenie, kupiectwo, rzemieszło, *n.* Handlung, *f.* Handel, *m.* Gewerbe, *n.*; sämmtliche Handelsleute. *fig.* obchodzenie, pocowanie z kim, *n.* Umgang, *m.* — de lettres, korespondencya, *f.* Briefwechsel, *m.* avoir —, être en — avec une fille, bydź z panną iaką w poufałem porozumieniu, vertrauten, verbotenen Umgang mit einem Mädchen haben. *fam.* être d'un — agréable, przyiemnym bydź w towarzystwie, angenehmer Gesellschafter seyn. il est d'un — sûr, można mu wszystko powierzyć, man kann ihm alles anvertrauen.

Commercer, *v. n.* handlować, kupczyć, Handlung treiben, handeln.

Commère, *f.* kuma, kmotrka, *f.* Gevatterinn, *f. fam.* wścibska, plotka, *f.* Stadtklatsche, *f.* bonne —, dobra kobieta, *f.* gutes Weib, *n.*

Commettant, *m.* zlecaiący komu sprawę iaką, Kommittent *m.* (der einen Auftrag giebt).

***Commettre**, *v. a.* popełnić grzech etc. dopuścić się występku: grzechu begehen, ausüben, verüben, seinen Fehler, ein Verbrechen). — (*qc. à. qq*). powierzyć, zlecić komu co, einem etwas auftragen, anvertrauen. — (*qq. à.* oder *pour faire qc.*) przeznaczyć, postawić, osadzić kogo do czego, einen wozu bestellen, ernennen, einem eine Sache auftragen. — deux personnes l'une avec l'autre, powadzić, podszczuwać iednego na drugiego, zwey Personen zusammenhetzen. — (*qq*). nabawić kogo kłopotu, niebezpieczeństwa, einen in Verlegenheit oder Gefahr setzen, einem Verdruß zuziehen. — le nom et l'autorité de *qq.*, nadużywać czyiego imienia i powagi, jemandes Namen und Ansehen mißbrauchen, in Mißcredit setzen. se —, *r.* wystawić się na niebezpieczeństwo, narazić się, sich einer Verlegenheit aussetzen. — (*avec qq*) wdawać się z kim, sich mit einem einlassen.

Comminatoire, *a. T.* (clause —) groźny grożący, drohend, beroblich.

Commis, *m.* faktor kupiecki, czeladnik; sprawca; pisarz, *m.* Faktor, Handlungsdiener, Commis, Sekretär, Schreiber, *m.*

Commisération, *f.* miłosierdzie, *n.* litość, *f.* Erbarmung, *f.* Erbarmen, *n.*

Commissaire, *m.* komisarz, *m.* Kommissär, Beauftragte, Bestellte, Verordnete, *m.*

Commissariat, *m.* kommissya, expedycya t. i. izba, *f.* Expeditionsstube; Faktorey der Commissarien, *f.*

Commission, *f.* Komis, *m.* zlecenie komu dane, *n.* sprawa; komissya, *f.* obstalunek, sprawunek, *m.* Auftrag, *m.* Geschäft, *n.* Kommission, *f.* Befehl ein Geschäft auszurichten, *m.* — militaire, Patent wyskowy, *m.* Patent eines Kriegsbedienten, *n.* droit de —, należytości za komisyą, *f. pl.* Commissionsgebühr, *f.* pêché de —, grzech uczynkowy, *m.* Begehungssünde, *f.* par —, przez zlecenie, auftragsweise.

Commissionnaire, *m.* faktor, sprawca, sprawiciel, *m.* Commissionär, Geschäftsverwalter, Faktor, *m.* — de voituriers, staraiący się o podwody, *m.* Güterbesteller, *m.*

Commissionner, *v. a.* dadź komis, zlecenie, beauftragen, einen Auftrag geben.

Commissoire, *a. T.* clause —, warunek, którego niedopełnienie niszczy umowę, Clausel deren Nichterfüllung den Contract aufhebt.

Commissure, *f.* spoienie części między sobą (ciała ludzkiego), Vereinigungspunkt gewisser Theile des menschlichen Körpers, *m.*

Commodat, *m.* pożyczka, pożyczona rzecz do używania, *f.* unentgeltliches Darlehn, *n.* — taire, *m.* pożyczaiący dłużnik, der ein unentgeltliches Darlehn bekommen hat.

Commode, *a* wygodny; łagodny, niesurowy, bequem, füglich; zu gelinde, allzugut.

Commode, *f.* komoda, *f.* Schrank mit Schubladen, *m.* Kommode, *f.*

Commodément, *ad.* wygodnie, łatwo, bequem, bequemlich.

Commodité, *f.* wygoda; pora, sposobność, *f.* czas wygodny, *m.* Bequemlichkeit, Gemächlichkeit, gute Gelegenheit, *f. fam.* dogodny czas, *m.* bequeme, gelegene Zeit, *f.* chaise de —, stołek wielki z poręczą, *m.* Großvaterstuhl, *m.* Commodités, *pl.* prywet, *m.* das heimliche Gemach, *n.*

Commotion, *f. T.* wstrząśnienie mocne, *n.* Erschütterung durch einen Fall oder Schlag, *f.* poruszenie umysłu, Gemüthsbewegung, Bestürzung, *f.*

Commuer, *v. a.* (une peine), karę zamienić (na inną), verwandeln, (eine Strafe in eine andere).

Commun, une, *a.* pospolity; powszechny; społeczny, spólny; zwyczayny, pospolity, prosty, gemein, gemeinschaftlich; allgemein; gewöhnlich, häufig, von geringem schlechtem Werthe. lieux communs *T.*, powszechne zdania, ogólne (loci communes), allgemeine Sätze, Alltagsgedanken, *m. pl.* sens commun, rozum ludzki, *m.* allgemeine Menschenverstand, *m.* année commune, licząc rok w rok, ein Jahr ins andre gerechnet. *fig.* expédier *qq.* en forme commune, wyłowić komu pieniądze (w krótkim czasie), einem in kurzem sein Geld abgewinnen; (von Aerzten) kurzen Prozeß mit einem machen. *Gram.* nom commun, imie

dwunłciste, Wort beiderlei Geschlechts.

Commun, *m.* dobra, rzeczy wspólne, *pl.* gmin, *f.* lud pospolity, *m.* pospólstwo, *n.* czeladź, *f.* gemeinschaftliches, gemeines Gut, *n.*; gróste Haufen, *m.*; gemeine Volksklasse, *f.*; Gesinde, *n.* en —, *ad.* spólnie, społecznie, w społeczności, gemeinschaftlich.

Communal, ale, *a.* do gromady należący, zur Gemeinde gehörig. terrain —, dobra gminy, *n. pl.* Gemeindegut, *n.*

Communauté, *f.* gromada, *f.* bractwo, *n.* cech, *m.* społeczność. *f.* Gemeinde, Gesellschaft, Zunft, Gemeinschaft, *f.*

Communaux, *m. pl.* pastwiska, *n. pl.* lasy, bory wspólne, *n. pl.* Gemeindeweiden, — waldungen, u. s. w., *f. pl.* Almände, *f.*

Commune, *f.* gromada we wsi etc. *f.* Gemeinde einer Stadt, eines Dorfs, *f.* Gemeindehaus, *n.* Communes, *pl.* lud, *m.* pospólstwo ze wsi; pospolite dobra, *pl. n.* Landvolk; Gemeingut, *n.*

Communément, *ad.* zwyczaynie, pospolicie, powszechnie, gemeiniglich, überhaupt, insgemein.

Communiant, *m.* ante, *f.* komunikant, *m.* Kommunikant, *m.*

Communicabilité, *f.* zaraźliwość; sposobność, *f.* sposób złączenia czego, *m.* Mittheilbarkeit, Möglichkeit, Art etwas zu vereinigen, *f.*

Communicable, *a.* zaraźliwy; przystępny; łatwy do złączenia, mittheilbar, vereinbarlich.

Communicatif, ive, *a.* zaraźliwy; łatwo komu czego udzielający, przystępny, sich leicht und gern mittheilend.

Communication, *f.* udzielenie komu czego, *n.* związek, *m.* kommunikacya; zaraza, zaraźliwość, społeczność, *f.* obcowanie, obchodzenie z kim, porozumienie, *n.* przechód, przejazd, *m.* Mittheilung; Gemeinschaft, *f.* Umgang, *m.* Vertraulichkeit; Vereinigung, Zusammenstoßung zweyer Dinge, *f.* donner —, donieść o czém, Nachricht geben, ertheilen.

Communier, *v. n.* kommunikować, przystępować do stołu Bożego, kommuniziren. — *a.* dawać komu Sakrament Przenayświętszy, das Abendmahl reichen.

Communion, *f.* zbór, *m.* zgromadzenie ludzi jedney religii, *n.* komunia, *f.* Glaubensgemeinde, *f.* Genuß des Abendmahls, *m.*

Communiquer, *v. a.* udzielić czego (np. wiadomości i. t. d.) mittheilen, theilhaftig machen, *fig.* — ses pensées, ses desseins, odkryć, obiawić komu swoie myśli, zamiary, seine Gedanken, Absichten entdecken, mittheilen. — un secret, odkryć taiemnicę, ein Geheimniß offenbaren. — *n.* (de *qc.* avec *qq.*), umawiać się z kim o co, sich mit jemandem wegen einer Sache unterreden. (avec *qq.*), obcować z kim, Umgang mit jemandem haben. (à) bydź z czém połączonym, zetykać się (iak izby), mit einander verbunden seyn, an einander stoßen (von Zimmern) ꝛc. se —, *r.* pospolitować się, uniżać, upadlać; bydź otwartym, sich mittheilen; herablassen, gemein machen; offenherzig seyn, sich offenbaren.

Commutatif, ive, *a.* justice —, *f.* sprawiedliwość, *f.* rzetelność, Gerechtigkeit im Handel und Wandel, *f.*

Compact, *m.* umowa Papieża z Kardynałami, *f.* Compact, *n.* Uebereinkunft zwischen dem Papst und den Cardinälen.

Compacte, *a.* dychowny, gęsty, dicht, fest. *fig.* ciasny, napchany, gedrängt, eng.

Compagne, *f.* towarzyska; rowienniczka, pomocniczka; małżonka, *f.* Gesellschafterinn, Gespielinn, Gefährtinn, Gattinn, *f. fig.* Gefährte, *m.*

Compagnie, *f.* towarzystwo, *n.* kompania, *f.* ziazd, *m.* zgromadzenie, kollegium; towarzystwo kupieckie, *n.* kompania regimentowa *f.* Gesellschaft, Versammlung; Handlungsgesellschaft; Compagnie, *f.* versammelte Richter, *m. pl.* bête de —, wieprz maiący dopiero kilka lat, *m.* zwey oder dreyjähriges Schwein, *n. fig.* człowiek nadto grzeczny, miły, *m.* ein gar gefälliger Mensch, *m.* — de Jésus, *f.* OO. Jezuici, *m. pl.* Jesuitenorden, *m.*

Compagnon, *m.* wspólnik, towarzysz; rówiennik; czeladnik, *m.* Kamerad, Genoß, Mitgenoß, Mitgeselle; Gesellschafter; Gefährte; Gehülfe, Begleiter; Handwerksgeselle, *m. fig.* wesoły człowiek; człowiek niebezpieczny; chudy pachołek, golec; rodzay gwoździków, *m.* lustiger Bruder; schlimmer Gast; armer Schelm, *m.* gewisse nelkenartige Blume, *f.*

Compagnonnage, *m.* stan czeladniczy rzemieślnika, *m.* zgromadzenie rzemieślniczków, *n.* Gesellenjahre, *n. pl.* Versammlung der Handwerksgesellen, *f.*

Comparable, *a.* do porównania (zdatny), co można z czem porównać, vergleichbar, vergleichlich.

Comparaison, *f.* porównanie, przyrównanie czego z czem, podobieństwo, przysłosowanie czego do czego, *n.* Vergleich, *m.* Vergleichung, *f.*; Gleichniß, *n.* Gleichnißrede, *f.* en — de, w porównaniu z czem, względem, in Vergleichung mit, gegen. par —, porównywaiąc co do czego, co z czem, vergleichungsweise. sans —, unvergleichlich.

Comparatif, *m.* drugi stopień przymiotników, *m.* Comparativ, *m. T. a.* porównywaiąc, vergleichend.

Comparativement, *ad.* stopniuiąc, vergleichungsweise.

Comparer, *v. a.* (*à*) przyrównywać co do czego, z czem, vergleichen; gleichschätzen.

Comparoir, *v. n.* stanąć przed sądem, vor Gericht erscheinen.

Comparoître, *v. n.* stawić się, stanąć u prawa, sich vor Gericht stellen.

Comparse, *f.* występienie rycerzów do turnowaniana plac, Eintritt einer Quadrille Ritter auf den Turnierplatz, *m.* comparses, *pl.* figuranci (przy teatrze), Figuranten (stumme Personen auf dem Theater), *m. pl.*

Compartiment, *m.* kunsztowny podział, *m.* ułożenie, *n.* zierliche Ein-, Ab- oder Vertheilung, *f.*

Compartir, *v. a.* podzielić na różne figury, rozkładać, in verschiedene Abtheilungen bringen.

Comparution, *f.* stawienie się, stanie przed sądem, *n.* Erscheinung vor Gericht, *f.*

Compas, *m.* cyrkiel, *m.* miara szewska, *f.* kompas, *m.* Zirkel, *m.*; Maßlade der Schuster, *f.* Kompaß, *m. fig.* avoir le — dans l'œil, dobra mieć miarę w oku, ein richtiges Augenmaß haben.

Compassement, *m.* odcyrklowanie, *n.* Abzirkelung, *f.* Abzirkeln, *n. fig.* wymuszona regularność (np. w mowie), kalte und erzwungene Regelmäßigkeit, (in der Rede, Handlung u. s. w), *f.*

Compasser, *v. a.* cyrklować, odcyrklować, abzirkeln *fig.* przymierzyć, narządzić; rozrządzić, uł żyć: rozważyć co dobrze, wohl einrichten; genau überlegen; gut eintheilen.

Compassion, *f* litość, *f.* miłosierdzie, *n.* Mitleiden, *n. fig.* cela fait compassion, mizerna to rzecz, das ist erbärmlich.

Compaternité, *f.* kumowstwo, powinowactwo duchowne, *n.* Gevatterschaft, *f.*

Compatibilité, *f.* zgadzanie się jednej rzeczy z drugą, *n.* Verträglichkeit zweyer Dinge, Verbindungsfähigkeit, *f.*

Compatible, *a.* zgadzaiący się z drugim, verträglich, vereinbar.

Compatir, *v. n.* (à zlitować się, użalić się nad kim; pokłażać komu, znosić cierpliwie; w zgodzie z kim żyć, Mitleiden haben oder empfinden; mit Jemandes Schwachheiten Geduld haben; sich vertragen.

Compatissant, ante, *a.* miłosierny, litościwy, mitleidig.

Compatriote, *m. et f.* ziomek, *m.* Landsmann, *m.* Landsmänninn, *f.*

Compendium, *m.* krótkie wyobrażenie, *n.* zbiór, *m.* kurzer Begriff, Auszug, *m.*

Compensation, *f.* nadgroda kompenzacya, *f.* Ersatz, *m.* Ersetzung, Vergütung, *f.*

Compenser, *v. a.* nadgrodzić; porachować, wytrącić komu dług, ersetzen; gegen einander aufheben oder vergleichen.

Compérage, *m.* kumostwo, powinowactwo duchowne, *n.* Gevatterschaft, *f.*

Compère, *m.* kum, kmotr, *m.* Gevatter, *m. fig.* filut; łepski, zabawny człowiek, *m.* schlauer Gast, lustiger Gesellschafter, *m.*

Compétemment, *ad.* należycie, słusznie, gehöriger Weise, auf rechtmäßige Art.

Compétence, *f.* przynależytość sądu, należność urzędu, *f.* Competenz des Richters, *f. fig.* sposobność, moc, *f.* Fähigkeit, Gewalt, *f.*

Compéter, *v. n.* należeć, przynależeć, zukommen, zustehen. *T.*

Compétiteur, *m.* kompetytor, konkurent o co, *m.* Mitwerber, *m.*

Compilateur, *m.* zbieracz (z xiążek), *m.* Compilator, Sammler, *m.*

Compilation, *f.* zbieranie z różnych xiążek, *n.* zbiór, *m.* Sammeln und Zusammentragen aus andern Schriften, *n.* Sammlung, *f.*

Compiler, *v. a.* zbierać z różnych xiążek, aus Schriften sammeln, und in ein Werk zusammen tragen.

Compisser, *v. a.* oszczać, bepissen, beseichen.

Complaignant, *m.* te, *f. a. et S.* skarżący, strona powodna, *f.* powód, *m.* klagend; Kläger, *m.* Klägerinn, *f.*

Complaindre, *v. a.* żałować, opłakiwać, beklagen, beweinen.

Complainte, *f.* skarga, *f.* zażalenie, *n.* Klage wegen erlittenen Unrechts, *f. fig.* treny, *m. pl.* Klagelied, *f.* complaintes, *pl.* uskarzanie się, *n.* skargi, *f. pl.* Wehklagen, *f. pl.*

Complaire, *v. n.* dogadzać, przypodobać się komu, sich gefällig erweisen, willfahren. se —, *r.* sobie samemu się podobać, sich selbst gefallen.

Complaisance, *f.* dogadzanie, przypodobanie się komu, *n.* grzeczność, uczynność, *f.* Gefälligkeit, *f.* complaisances, *pl.* grzeczności, *f.* przypodobanie się, *n.* Gefälligkeiten, *f. pl.* Wohlgefallen, *n.*

Complaisant, ante, *a.* uczynny, grzeczny, gefällig, willfährig, dienstfertig. — *S.* hołdownik, zabiegaiący o łaskę, przyiaźń czyią, *m.* Wohldiener, Augendiener, *m.*

Complant, *m.* flancowanie winnych szczepów, *n.* Pflanzung von Weinreben, *f.*

Complément, *m.* dopełnienie, *n.* Ergänzung, *f.* Ergänzungsstück, *n.*

Complémentaire, *a.* dopełniaiący, ergänzend.

Complet, ète, *a.* cały, zupełny, ganz, vollständig, vollkommen. *m.* zupełność, *f.* Vollzähligkeit, *f.*

Complètement, *ad.* zupełnie, gänzlich, vollkommen. *m.* uzupełnianie, *n.* Vollzähligmachung, Ergänzung, *f.*

Compléter, *v. a.* dodać, dołożyć, ergänzen; vollzählig, vollständig machen.

Complexe, *a.* składany, złożony, zusammengesetzt, mehrere Dinge in sich fassend.

Complexion, *f.* ułożenie ciała, przyrodzenie, *n.* natura, *f.* temperament, umysł. *m.* Leibesbeschaffenheit, Natur, *f.* Temperament, *n.*

Complication, *f.* zbieg rzeczy różnogatunkowych, *m.* Zusammenfluß mehrerer Sachen verschiedener Art, *m*

Complice, *m. et f.* uczęstnik, spółwystępca, *m.* Mitschuldige, *m. et f.* — *a.* spółwinny, mitschuldig.

Complicité, *f.* uczęstnictwo, *n.* spółwystępek, *m.* Theilnehmung an einem Verbrechen, Mitschuld, *f.*

Compliment, *m.* ukłon, kompliment, *m.* grzeczność, *f.* Kompliment, *n.* Ehren- oder Höflichkeitsbezeugung durch Worte, *f.*

Complimenter, *v. a.* winszować komu; mile, grzecznie witać, przywitać, przyimować, przyiąć komplimentować, seinen Glückwunsch abstatten; höflich empfangen; Komplimente machen. — *qq.* szacunek komu okazywać mowa, einem seine Achtung durch Worte bezeugen.

Complimenteur, *m.* euse, *f. v.* komplimentach się kochaiący, cremoniat, *m.* der, die viele Komplimente macht.

Compliqué, ée, *a.* zawiły, pomięszany, verwickelt, verworren.

Complot, *m.* hunt, spisek, *m.* bóser und heimlicher Anschlag, *m.* Komplott, *n.*

Comploter, *v. a. et n.* spiknąć się, zbuntować się, einen bösen Anschlag anspinnen, ein Komplott machen. (*qc*) uknować co przeciw komu, heimlich auf etwas ausgehen.

Componction, *f.* skrucha, *f.* żal, *m.* Zerknirschung des Herzens, *f.*

Comporter, *v. a. et n.* cierpieć, znosić; przypuścić co na kogo, leiden, zulassen, gestatten. se —, *r.* postępować, sprawować się, zachowywać się, sich aufführen, betragen, benehmen.

Composé, *m.* rzecz złożona z wielu innych, *f.* zbiór, skład, *m.* zusammengesetztes Ding, *n.* — *p. et a.* zusammengesetzt. *fig.* avoir l'air —, mieć poważną postawę, ein sittsames, ernsthaftes Ansehn haben.

Composer, *v. a.* składać, zbierać; składać, pisać, robić; zmyślać, wynaleźć, udawać, zusammen setzen; verfertigen, ausarbeiten, erdenken, erfinden, vorgeben. *T.* komponować (w muzyce); składać słowa etc. (z liter drukarskich), (in der Musik und bey den Buchdruckern) zusammen setzen, (componiren.) — des vers, wiersze robić

robić, Verse machen. — *n.* (*avec qq.*) ułożyć się, ugodzić się z kim, uspokoić kogo; kapitulować, kapitulacyą układać, umówić, sich mit einem setzen, abfinden, vergleichen, kapituliren. se —, *r.* minę, postawę iaką przybrać, sobie dać, w postawę etc. się przybrać, eine gewisse Miene, Stellung ꝛc., den Umständen gemäß annehmen; sich anstellen, geberden.

Composeur, *m.* autor, *m.* (szydząc), (ironisch) Verfasser, *m.*

Compositeur, *m.* komponista; składacz, *m.* Tonsetzer, Komponist; Setzer, *m.* amiable —, jednacz, roziemca, *m.* der einen Streit gütlich beylegt.

Composition, składanie, złożenie, złączenie; pisanie, *n.* kompozycya, *f.* składanie liter etc., (w drukarni), Zusammensetzung, Vermischung, Composition, *f.*; Ausarbeitung, *f.* Aufsatz, *m.*; Setzkunst, *f.* Satz, *m.* *fig.* ugoda, umowa, *f.* Vertrag, gütliche Vergleich, *m.* homme de —, uprzeymy człowiek, *m.* gefälliger Mensch. *T.* kapitulacya, umowa względem poddania fortecy, *f.* Kapitulation, *f.*

Comporteur, *m.* Kątomiar, *m.* Winkelhaken, *m.* Winkelmaaß, *n.*

Compote, *f.* owoce duszone albo pieczone, cukrem przyprawione; duszone gołąbki, *m. pl.* mit Zucker eingemachtes oder gedämpftes Obst, *n.* Zurichtung junger Tauben auf gedämpfte Art, *f.*

Compréhensible, *a.* poiętny, łatwy do poięcia, begreiflich.

Compréhension, *f.* poiętliwość, *f.* poięcie rozumem, *n.* Fassungskraft, *f.*

*Comprendre, *v. a.* zawierać, zamykać co w sobie; wspomnieć, donosić o czem, enthalten, begreifen, in sich fassen; Meldung, Erwähnung thun, *fig.* poiąć, zrozumieć, verstehen, fassen, begreifen, einsehen.

Compresse, *f.* płatek płócienny w kilkoro złożony na ranę, *m.* Bäuschchen auf Wunden, *n.*

Compressibilité, *f.* zgiętkość, gibkość, *f.* co się da ścisnąć, zbić do kupy, Eigenschaft, sich zusammen drücken zu lassen, *f.*

Compressible, *a.* ścisnąć, utłoczyć się dający, giętki, ściskliwy, was zusammen gedrückt werden kann.

Compression, *f.* ścisnienie, utłoczenie, *n.* Zusammendrükkung, Zusammenpressung, *f.*

Comprimer, *v. a.* ścisnąć, utłoczyć, zusammenpressen, zusammendrücken. *fig.* ścisnąć, (serce), beklemmen (das Herz).

Compris, *p. et a.* zrozumiany, poięty, begriffen. y —, należący do czego, wliczony w co, mit darunter begriffen, verstanden; mit dazu gerechnet.

*Compromettre, *v. n.* zdać się na, poddać się pod rozsądek, sąd roziemcy, mit einander eins werden, eine streitige Sache dem Ausspruche eines Schiedsrichters zu überlassen. — *a.* (*qq.* oder *qc.*) nabawić kogo kłopotu etc., der Gefahr eines Verdrusses ꝛc. aussetzen, seine Würde, sein Ansehen aufs Spiel setzen. se —, *r.* zniepoważyć się, szkodzić sobie, sich etwas vergeben; seine Ehre wagen; (*avec qq.*) wdawać się z kim, sich mit einem in einen unanständigen Streit einlassen.

Compromis, *m.* kompromis, *m.* (zdanie się na sąd kompromisarski), Kompromiß, *n.* (eingewilligte Ueberlassung der Sache an einen Schiedsrichter). *fig.* mettre (*qq.* oder *qc.*) en —, wystawić kogo na niebezpieczeństwo, narażać, einen, oder etwas

etwas einer Gefahr, Verlegenheit ꝛc. aussetzen.

Compromissaire, *m.* iednacz, roziemca, kompromisarz, *m.* Schiedsrichter, *m.*

Comprotecteur, *m.* spółobrońca, *m.* Mitschutzherr, *m.*

Comptabilité, *f.* rachunki, *m. pl.* rachowanie, *n.* Rechnungswesen, Rechnungsgeschäft, *n.*

Comptable, *a et m.* zdawaniu rachunków podległy; ten co się komu sprawiać, odpowiadać za co powinien, *m.* der die Rechnung ablegen muß, Rechnungsbeamter, *m.* quittance —, kwit do zdawania rachunków potrzebny, *m.* Belegquittung, *f.*

Comptant, *a. m.* gotowy, gotowe pieniądze, *pl.* gotowy grosz, *m.* bar, *m.* bares Geld, *n.* Barschaft, *f.*

Compte, *m.* rachunek, *m.* rachunków zdawanie; zachowanie, *n.* liczba, *f.* liczenie, *n.* zysk, pożytek, *m.* Rechnung, Berechnung; Zahl, *f.* Zählen, *n.*; Vortheil, *m.*; Conto, *n.* rendre — (*de qc.*), sprawiać się komu z czego, odpowiadać za co, donosić, Rechnung von etwas ablegen. *fig.* zdawać sprawę, Rechenschaft ablegen, Red und Antwort geben. passer, mettre en —, en ligne de —, policzyć co, etwas in Rechnung bringen. — faits, gotowe rachunki, *m. pl.* fertige Ausrechnungen, *f. pl.* avoir, faire bon —, dobrze co sprzedać, zyskać, guten Kaufs haben, geben. à —, na rachunek, do odtrącenia, auf Abschlag, abschläglich; auf Abrechnung. prendre une chose sur son —, wziąść co na siebie, odpowiadać za co, die Verantwortung einer Sache auf sich nehmen. faire son —, spuścić się na co, spodziewać się korzyści, auf etwas rechnen, etwas sicher erwarten, hoffen; Vortheil von einer Sache haben. avoir son —, dobrze stać, mieć dosyć dla siebie, so viel haben daß man zufrieden seyn kann; sich gut stehen. faire —, de *qq.*, de *qc.*, o kim dobrze trzymać, viel von einer Person, einer Sache halten. au bout du —, na koniec w końcu rachunku, am Ende der Rechnung, endlich.

Compter, *v. a.* rachować, liczyć; policzyć między . . . mieć, trzymać za co; zapłacić, wyliczyć, zählen, abzählen, rechnen; schätzen, dafür halten; bezählen. — *n.* rachunek zdać, oddać, rechnen, Abrechnung halten. sur *qq.*, *qc.* spuścić się na kogo, co; szczycić się czem; spodziewać się czego, Rechnung machen; sich verlassen; sich vornehmen, denken.

Compteur, *m.* ten, co rachuie, liczy, einer, welcher rechnet, zählet.

Comptoir, *m.* stolik do rachowania pieniędzy, *m.* komtor, (kantor), *m.* pisarnia, *f.* skład, dom handlowny, *m.* Zähl- oder Rechentisch; *m.* Comtor, *n.* Schreibestube; Niederlage, Faktorey, *f.*

Comptoriste, *m.* buchhalter; człowiek, co księgi kupieckie utrzymuie, *m.* Buchhalter; der in der Schreibstube arbeitet, *m.*

Compulser, *v. a.* przymusić urzędownie do przedstawienia aktów, Vorlegung der Akten durch obrigkeitlichen Befehl bewirken.

Computiste, m. ten, co w kalendarzu kościelnym potrzebne rzeczy rachunkiem wyśledza, *m.* der die im Kirchenkalender gehörigen Sachen ausrechnet.

Comtal, ale, *a.* hrabiowski, gräflich.

Comte,

Comte, *m.* hrabia, graf, *m.* Graf, *m.* — du Saint Empire, Hrabia Państwa, *m.* Reichsgraf, *m.* — palatin, *m.* Falcgraf, woiewoda, *m.* Pfalzgraf, *m.*

Comté, *m.* hrabstwo, *n.* Grafschaft, *f.* Franche-Comté, (Prowincya we Francyi, Provinz in Frankreich).

Comtesse, *f.* hrabini, *f.* Gräfinn, *f.*

Comtois, oise, *a et S.* mieszkaniec w Franszkonte, *m.* aus der Franche-Comté, Einwohner dieser Provinz, *m.*

Con, *m. fam.* sromota niewieścia, *f.* weibliche Schaam, *f.*

Concassation, *f.* potłuczenie zgniecienie, *n.* Stoßen, Zerstoßen, *n.*

Concasser, *v. a.* grubo co tłuc, utłuc, gröblich klein klopfen, oder stoßen.

Concaténation, *f.* związanie łańcuchem, *n.* Zusammenkettung, Verbindung, *f.*

Concave, *a.* wpukły, żłobkowaty, rund ausgehöhlt, rund hohl.

Concavité, *f.* wpukłość, żłobkowatość. *f.* runde Höhlung, rund ausgehöhlte Fläche, *f.*

Concéder, *v. a.* użyczyć; pozwolić, zezwolić na co, verleihen, verwilligen.

Concelebrer, *v. a.* razem obchodzić, mit feyern.

Concentration, *f.* koncentrowanie, *n.* Concentrirung, Vereinigung in einen Punkt, den Mittelpunkt, *f.*

Concentrer, *v. a.* koncentrować, w kupę, w ieden punkt zebrać, złączyć, concentriren, in die Enge oder auf einen Punkt zusammenziehen, vereinigen. *fig.* ses affections, skłonność mieć do czego, seine Zuneigung auf etwas werfen. se —, *r.* złączyć się, poscigać, sich vereinigen, zusammenziehen.

Conception, *f.* poczęcie, *n.* Empfängniß, *f. fig.* poięcie, zrozumienie, *n.* Begreifungskraft, Fassungskraft, *f.* Gedanke, Einfall, *m.*

Concernant, *prp.* co się (czego) tycze, względem, betreffend, anlangend, in Betreff.

Concerner, *v. a.* należeć do czego, tykać się czego, co się tycze, betreffen, angehen; worauf beziehen.

Concert, *m.* koncert; *m.* Concert, *n. fig.* zgoda, iednostayność, *f.* Uebereinstimmung, *f.* de —, *ad.* podług umowy, zgodnie, verabredeter Maßen, einstimmig.

Concertant; ante, *a.* główny, powtarzaiący w muzyce. — *m.* koncercista, *m.* concertirend. — *m. f.* Concertspieler oder — sänger, *m.*

Concerté, ée, *a.* umówiony, zmówiony, probirt, verabredet. *fig.* na zbyt wytworny, zmyślony, gezwungen, affektirt.

Concerter, *v. a.* probować muzyczną sztukę, ein Musikstück mit einander probiren. *fig.* umówić co z kim, verabreden. — *n.* koncert dać, ein Concert aufführen. se —, *r.* umówić się między sobą, sich mit einander verabreden.

Concessif, ive, *a.* zezwalaiący, bewilligend, zugebend.

Concession, *f.* nadanie, dozwolenie, uprzywileiowanie, *n.* wolność, *f.* kawał gruntu w osadzie komu nadany, *m.* Bewilligung, Verleihung, Schenkung, *f.* verwilligtes Stück Land in einer Kolonie, *n.* (Rebek.) przypuszczenie iakiego zdania, Einräumung, Zugestehung dieses Satzes.

Concessionnaire, *m. et f.* nadany, któremu co dozwolono, nadano, dem oder der etwas bewilligt worden ist.

Con-

Concetti, *m.* błyskotki, myśli niby dowcipne, *m f.* schimmernde, nur sinnreich scheinende Einfälle, *m. pl.*

Concevable, *a.* poięty, do zrozumienia łatwy, begreiflich.

Concevoir, *v. a. et n.* począć w ciążą zayść, brzemienną zostać, empfangen, schwanger werden. *fig.* poiąć, zrozumieć; spisać, napisać, podać co, begreifen, fassen; abfassen. — de l'espérance, de l'amour etc., chwycić się, iąć się czego, wzniecać, powziąć nadzieię, miłość etc. Hoffnung, Liebe ꝛc. schöpfen oder fassen.

Conche, *f.* mieśce w słonych ieziorach do sprowadzenia wody, Behältniß in Salzteichen zur Ableitung des Seewassers, *n.*

Conchyle, *m.* muszla szarłatowa, *m.* Purpurschnecke, *f.* ligne — (*a.*) ou conchoïde, *f. T.* konchoida, linia ślimakowa, Muschellinie, Schneckenlinie, *f.*

Conchytes, *f. pl.* muszle, ślimaki zakamieniałe, *m. pl.* versteinerte Muscheln, *f. pl.*

Concierge, *m. et f.* burgrabia zamkowy, dozorca domu, pałacu; odźwierny w komedyalni; stróż. dozorca więźniów, *m.* Burgvogt; Aufseher über ein vornehmes Haus, Hausmeister; Bettmeister, Beschließer; Thürhüter eines Komödienhauses; Kerkermeister, *m.*

Conciergerie, *f.* burgrabstwo; więzienie; mieszkanie dozorcy tegoż, *n.* Burgvogtey; *f.* Gefängnißhaus, *n.* Wohnung des Aufsehers darüber, *f.*

Concile, *m.* zbór, sobór, *m.* ziazd powszechny, duchownych, *m.* ustawy ich, *f. pl.* Kirchenversammlung, *f.* Concilium, *n.* dessen Schlüsse, *m. pl.*

Conciliable, *a.* mogący bydź połączony, vereinbar, vereinbarlich.

Conciliabule, *m.* ziazd, *m.* zgromadzenie bezprawne duchownych, *n.* unrechtmäßige Versammlung der Geistlichkeit, *f. fig.* schadzka podeyrzana, *f.* verdächtige Zusammenkunft, *f.*

Conciliant, ante, *a.* zgodny, do zgody skłonny, vergleichend, verträglich, zu einem Vertrage geneigt.

Conciliateur, *m.* trice, *f.* iednacz, pośrzednik, *m.* Mittelsperson, *f.* Vermittler, Vereiniger, *m.*

Conciliation, *f.* ziednanie, porównanie, *n.* Vergleichung, Vereinigung, *f.*

Concilier, *v. a.* porównać; poiednać, godzić, pogodzić; pozyskać, ziednać, vergleichen, vereinigen, aussöhnen; verschaffen. se —, *r.* ziednać, pozyskać, sobie przyiaźń; iąć sobie kogo, sich vergleichen, vereinigen; sich erwerben, (die Freundschaft ꝛc.)

Concis, ise, *a.* krótki, zwięzły, kurz gefaßt, gedrängt.

Concision, *f.* zwięzłość stylu etc. *f.* Gedrängte, *n* Kürze in der Rede oder Schreibart, *f.*

Concitoyen, *m.* ène, *f.* spółmieszczanin, *m.* Mitbürger, *m.* — inn, *f.*

Conclave, *m.* mieysce w Watykanie, gdzie kardynałowie papieża obieraią; same kolegium, zgromadzenie kardynałów przy tem, *n.* Ort der Versammlung der Cardinäle zur Pabstwahl, *m.* diese Versammlung selbst, *f.*

Conclaviste, *m.* pokoiowy kardynałowi papieża obieraiącemu posługuiący, *m.* Bedienter eines Cardinals im Conclave, *m.*

Concluant, ante, *a.* dowodny, nieodbity, beweisend, bündig; triftig.

*Conclure, *v. a. et n.* zakończyć; ustanowić, stanowić, umówić; P wnosić,

wnosić, schließen, abschließen, folgern; erkennen.

Conclusif, *a.* wnosząc, folgernd.

Conclusion, *f.* wniosek, *m.* zdanie; zakończenie, *n.* koniec, *m.* Schluß, *m.* Folgerung, *f.* Beschluß, *m.*

Concoction, *f.* trawienie, *n.* strawność, *f.* Verdauung, *f.*

Concombre, *m.* ogórek, *m.* Gurke, *f.*

Concomitance, *f.* Towarzyszenie, *n.* Mitbegleitung, *f.* par — towarzysząc, begleitungsweise.

Concordance, *f.* zgadzanie się, *n.* zgodność, *f.* (osobliwie w biblii); regiestr wszystkich słów pisma świętego, *m.* Uebereinstimmung, besonders der heiligen Schriftsteller, *f.* bibliſches Concordanzbuch, *n.*

Concordanciel, elle, *a.* na kształt takiego regiestru układany, concordanzmäßig.

Concordant, *a.* zgodny, übereinstimmend.

Concordat, *m.* ugoda, *f.* konkordat, *m.* Concordat, *n.*

Concorde, *f.* iednomyślność, zgoda; konkordya, *f.* Einigkeit, Eintracht; Concordia, *f.* (Name).

Concorder, *v. n.* zgadzać się, einſtimmig ſeyn.

*Concourir, *v. n.* (*à qc.*) przykładać się, przyczynić się do czego, wchodzić w co, mitwirken, beytragen. (*pour qc.*) ubiegać się wraz z kim, o urząd etc.; zabiegać z kim o nadgrodę etc., gleiche Anſprüche auf etwas machen, um etwas mitwerben; mit einander ſtreiten (um den Preis).

Concours, *m.* zbieg, tłum, *m.* przykładanie się, przyczynianie się do czego; zabieganie, *n.* konkurrencya, *f.* Zuſammenlauf, *m.* Zuſammenkunft Mitwirkung, Mitbewerbung, *f.*

Concret, *a.* stały, gęsty, zgęsnięty, concret, verdickt, feſt.

Concrétion, *f.* połączenie wielu części, Anhäufung, Vereinigung vieler Theile, *f.*

Concubinage, *m.* nałóżnictwo, *n.* Concubinat, *m.* Kebsehe.

Concubinaire, *m.* nałożnik, *m.* der ſich eine Beyſchläferinn hält.

Concubine, *f.* nałożnica, *f.* Beyſchläferinn, *f.* Kebsweib, *n.*

Concupiscence, *f.* żądza, chuć do czego, pożądliwość, *f.* böſe Begierde, *f.*

Concupiscible, *a.* appétit —, pożądliwość, *f.* Begehrungstrieb, *m.*

Concurrement, *ad.* konkuruiąc z kim; spólnie, współ, w społeczności, mitbewerbungsweiſe, gemeinſchaftlich; in gleichem Rang.

Concurrence, *f.* spólne zabieganie do czego; ubieganie się z drugim o co; staranie się o co, *n.* Mitbewerbung, Concurrenz; häufige Nachfrage, *f.*; Gleichheit des Rechtes, *f.*; Zuſammentreffen, *n.* *jusqu'à* —, oder *jusqu'à la — de* . ., względem pewney summy, w summie tylko pewney, bis auf die Summe von . . .

Conrurrent, *m.* ente, *f.* konkurent, rywal, o to się staraiący, co i drugi, *m.* Mitwerber, Nebenbuhler, *m.* — inn, *f.*

Concussion, *f.* uciemiężenie, uciążenie, zdzierstwo, *n.* Erpreſſung, Plackerey, *f.*

Concussionnaire, *m.* łupieżca, zdzierca, *m.* Placker, Schinder, *m.*

Concussionner, *v. a.* uciemiężać, uciskać, zdzierać, placken, ſchinden.

Condamnable, *a.* ukarania, strofowania godny, przyganny, verdammlich, ſtrafbar, verwerflich.

Condamnation, *f.* osądzenie, skazanie, *n.* Verurtheilung, *f.* Urtheil, *n.* *fig.* passer —, przyznać się do krzywdy wyrządzoney, ſein Unrecht eingeſtehen.

Condamnatoire, *a.* do osądzenia należący; kary godny, was zur Verurtheilung gehört; ſtraffällig.

Condamner, *v. a.* potępiać, osądzić, skazać; ganić, odrzucać co, verdammen, verurtheilen; tadeln, mißbilligen, verwerfen. *fig.* zamurować, zabić, (okno etc.) vermauern, vernageln, (ein Fenſter ꝛc.) ſe —, *r.* *fig.* potępiać, osądzić, siebie samego, wyznawać winę swoią, ſich ſchuldig geben.

Condensabilité, *f.* przymiot rzeczy daiącey się stłoczyć, zgęścić, Eigenſchaft eines Körpers, der ſich verdichten, verdikken läßt.

Condensation, *f.* stężenie, zgęszczenie, *n* Verdickung, *f.* Verdichtung, *f.* Dickwerden, *n.*

Condenser, *v. a.* stężyć, zgęścić, verdicken, verdichten.

Condescendance, *f.* pobłażanie, folgowanie; dogadzanie, uniżenie, *n.* Nachgeben, *n.* Nachgiebigkeit, Willfährigkeit, Herablaſſung, *f.*

Condescendant, ante, *a.* folgniący, pobłażaiący, uniżaiący się, nachgebend, willfährig, herablaſſend.

Condescendre, *v. n.* (*à*) dogadzać, folgować, pobłażać komu; zniżać się; przez szpary patrzeć, nachgeben, ſich gefallen laſſen, willfahren; ſich herablaſſen, Nachſicht haben.

Condiction, *f.* skarga o wydanie skradzioney rzeczy, *f.* Zurückforderung einer geſtohlenen Sache, *f.*

Condigne, *a.* stosowny, angemeſſen.

Condisciple, *m.* spółuczeń, *m.* Mitſchüler, *m.*

Condition, *f.* stan, *m.* okoliczność, własność, *f.* stan, *m.* życie, *n.* służba, usługa: kondycya, *f.* warunek, *m.* Zuſtand, *m.* Eigenſchaft, Beſchaffenheit, Lage, *f.*; Stand, *m.* Herkommen, *n.*; Dienſt, *m.* Bedienung; Bedingung, *f.* à, sous — que —, *c.* pod tą kondycyą, pod tym warunkiem, żeby, mit oder unter der Bedingung, daß —

Conditionné, ée, *p. et a.* sporządzony, opatrzony, beſchaffen.

Conditionnel, elle, *a.* warowny, bedinglich.

Conditionner, *v. a.* obwarować, warować co; przysposobić, opatrzéć co, mit den gehörigen Eigenſchaften verſehen.

Condoléance, *f.* użalenie, oświadczenie żalu, *n.* Beileidsbezeugung, Condolenz, *f.*

Condor, *m.* rodzay orłów naywiększych, *m.* gryf, *f.* Condor, *m.* (großer Vogel), Vogel Greif, *m.*

Conducteur, *m.* trice, *f.* wódz, przewodnik, dozorca, *m.* Führer, Aufſeher, *m* konduktor na poczcie, *m.* Schirrmeiſter, *m.* *T.* skaziciel przy ciągu kamienie, *m.* Wegweiſer beym Steinſchnitte, *m.* odgrom (konduktor elektryczny), *m.* Ableiter, Blitzableiter, *m.*

Conduction, *f.* naięcie czego, *n.* Miethung, *f.*

*Conduire, *v. a.* wieśdź, prowadzić; odprowadzić; mieć dozór, prowadzić; rządzić czem, führen, leiten; begleiten; Aufſicht haben; anführen, regieren. *fig.* — à la perfection, wydoskonalić, zur Vollkommenheit bringen, vollenden. ſe —, *r.* sprawować się, postępować sobie, ſich aufführen, ſich betragen.

Conduit, *m.* rura, rynna, *f.* kanał, rów, *m.* Ableitung, Röhre, Rinne, *f.* Kanal, *m.*

Conduite, *f.* prowadzenie, przewodzenie; odprowadzanie, *n.* dozór; postępek, *m* sprawowanie się, *n.* Führung, Leitung; Begleitung; Anführung. Aufführung, Lebensart; Röhrleitung *f.*

Cône, *m.* kręgiel (metalowy), *m.* Kegel, Metallkegel, *m.*

Confabulateur, *m. fam.* rozmawiający się z kim poufale, der sich vertraut unterhält.

Confabulation, *f. fam.* rozmawianie, *n.* rozmowa przyjacielska, poufała, *f.* vertrautes Gespräch, *n.*

Confabuler, *v. n. fam.* rozmawiać się z kim, bajać, mit einander schwatzen.

Confection, *f.* konfekt, *m.* Latwerge, *f.* zrobienie, ukończenie czego, *n.* Verfertigung, Vollendung, *f.*

Confectionner, *v. a.* zrobić, zdziałać, verfertigen, machen.

Confédératif, *a.* związkowy, zum Bündniß gehörig, das Bündniß betreffend.

Confédération, *f.* sprzymierzenie, *n.* związek, *m.* konfederacya, *f.* Bündniß, *n.* Bund, *m.*

Confédéré, ée, *a.* związkowy, sprzymierzony, skonfederowany, verbündet. Confédérés, *m. pl.* konfederaci, sprzymierzeni, związkowi, *m. pl.* Verbündeten, Bundesgenossen, *m. pl.*

se Confédérer, *v. r.* skonfederować się, związek uczynić, in ein Bündniß treten, sich verbünden.

Conférence, *f.* równanie, porównanie, znoszenie; schodzenie się, znoszenie się z kim, *m.* konferencya, umowa, *f.* układ, *m.* Vergleichung, Gegeneinanderhaltung; Zusammenkunft zur Berathschlagung oder Unterhandlung; diese Unterhandlung selbst, *f.*

Conférencier, *m.* ten, który na konferencyi prezyduje, który co wnosi, mówi, der bey einer Conferenz den Vorsitz oder den Vortrag hat.

Conférer, *v. a.* porównywać, znosić, co z czem; dać, nadać, vergleichen, gegen einander halten; verleihen, gewähren, ertheilen. — *n.* mieć konferencyą z kim, naradzać się, znosić się, eine Unterredung halten; Unterhandlung pflegen; sich besprechen, berathschlagen.

Confesse, *S.* spowiedź, *f.* Beichte, *f.*

Confesser, *v. a. et* se —, *r.* wyznać, przyznać się, spowiadać się, bekennen, gestehen, beichten, seine Sünden bekennen.

Confesseur, *m.* wyznawca wiary chrześciańskiey; spowiednik, *m.* Bekenner der christlichen Religion; Beichtvater, *m.*

Confession, *f.* wyznanie; przyznanie się do czego, *n.* spowiedź, *f.* Bekenntniß, Geständniß, *n.*; Beichte, *f.* — de foi, wyznanie wiary prawowierney, konfesya, *f.* Glaubensbekenntniß, *n.* — d'Augsbourg, wyznanie Augsburskie, *n.* augsburgische Confession, *f.*

Confessionnal, *m.* konfesyonał, spowiednia, *f.* Beichtstuhl, *m.*

Confessionniste, *m.* dyssydent Augszburskiego Wyznania *m.* der sich zur Augsburgischen Confession bekennt.

Confiance, *f.* ufanie, zaufanie, *n.* ufność; śmiałość, duma, zuchwałość, *f.* Vertrauen, *n.*; Zuversicht, *f.* Zutrauen, *n.*; Dreistigkeit, *f.*; Selbstvertrauen, *n.* Einbildung, *f.* homme de —, zaufany człowiek *m.* vertrauter sicherer Mann, Vertrauter, *m.*

Confiant, ante, *a.* dumny, uprzedzony o sobie; poufały; łatwowierny, eingebildet; zutraulich; leichtgläubig.

Confidemment, *ad.* poufale, im Vertrauen.

Confidence, *f.* ufność, poufałość, *f.* zwierzenie tajemnicy; trzymanie prebendy, *m* Vertrauen, Zutrauen, *n.*; Anvertrauung eines Geheimnisses, *f.* Besitz einer Pfründe wovon die Einkünfte ein anderer erhält, *m.*

Confident, *m.* ente, *f.* poufały przyjaciel, *m.* Vertrauter, *m.* —te, *f.*

Confidentiaire, *m.* posessor prebendy kościelney zmowny, *m.* der eine Pfründe für einen Andern besitzt.

Confidentiel, elle, *a.* poufały, vertraulich.

Confidentiellement, *ad.* poufale, w poufałości, zutraulich, mit Zutrauen.

Confier, *v. a.* (*qc. à q.*) powierzyć, zwierzyć, porzuczyć co komu, vertrauen, anvertrauen se —, *r.* (*en qq.* oder *qc.*) zwierzyć się komu w czem, mieć w kim zaufanie, spuścić się na kogo, ufać, zaufać komu, sich einem vertrauen, sein Vertrauen auf einen setzen, sich auf einen oder etwas verlassen.

Configuration, *f.* powierzchnia, postać, powierzchowność, *f.* äußerliche Gestalt oder Bildung, *f.*

Confiner, *v. n.* graniczyć z czem, angrenzen, anstoßen. — *a.* wywołać, posłać kogo na wygnanie dokąd, an einen Ort verweisen se —, *r.* idź, udać się na samotne mieysce etc., sich in die Einsamkeit &c. begeben.

Confins, *m. pl.* granice, *f. pl.* pogranicze, *n.* Grenzen, *f. pl.*

Confire, *v. a.* zaprawiać, smażyć, einmachen, beitzen.

Confirmatif, ive, *a.* approbuiący, potwierdzaiący, bestätigend, bekräftigend.

Confirmation, *f.* potwierdzenie, bierzmowanie, *n.* Bestätigung; Firmelung, Einsegnung, Confirmation, *f.*

Confirmer, *v. a.* potwierdzić, utwierdzić; umocnić; bierzmować, bestärken, befestigen; bestätigen, bekräftigen; firmeln, einsegnen. se —, *r.* umocnić się, utwierdzić się, upewnić się; potwierdzić się, fester, dauerhafter werden; sich bestätigen.

Confiscable, *a.* konfiskowaniu podległy, verfällig, confiscirlich.

Confiscation, *f.* konfiskata, skonfiskowanie, zagrabienie, zabranie do skarbu, *n.* rzeczy zabrane, zagrabione, *f. pl.* Einziehung der Güter; Wegnehmung verbatener Waaren, *f.* konfiscirte Dinge, *n. pl.*

Confiserie, *f.* Cukiernictwo, *n.* Zuckerbäckerei, *f.*

Confiseur, *m.* cukiernik, *m.* Zuckerbäcker, Conditor, *m.*

Confisquer, *v. a.* konfiskować, skonfiskować, zagrabić, zabrać, gerichtlich einziehen, konfisciren.

Confit, ite, *p. et a.* smażony, przyprawiany, zaprawiany czém, eingemacht. *fig.* — en dévotion etc., pełen nabożeństwa etc., ganz voll Andacht &c.

Confitéor, *m.* modlitwa, która przed spowiedzią mówią, *f.* Gebet, welches vor der Beichte, bey der Messe &c. gebetet wird, *n.*

Confiture, *f.* konfitury, owoce smażone, przyprawiane, *pl.* Zuckerwerk, Konfekt, *n.*

Confiturier, *m.* ière, *f.* cukiernik, (co konfitury robi), *m.* Zuckerbäcker, *m.* — iun, *f.*

Conflit, *m.* starcie się, spotkanie się, *n.* kłótnia, *f.* Stoß, Anfall; Streit, Zank, *m.*

Confluent, *m.* zeyście, zbieg rzek, *n.* Ort des Zusammenflusses zweyer Flüsse, *m.* —, *a* spły-

spływaiący się, zusammenfließend.

Confluer, *v. n.* zbiegać się, schodzić się, zusammenfließen.

Confondre, *v. a.* mięszać, pomięszać, zmięszać; omylić się w czém, brać rzecz jaką zamiast inney; zawstydzić, zmięszać kogo, vermengen, vermischen; verwechseln; vorwirrt, bestürzt machen, beschämen. se —, *r.* zmięszać się, zbłądzić, zaplątać się, sich verwirren, verwickeln; irre werden. se —, en cérémonies, wiele ceremonii robić, zu viel Umstände machen.

Conformation, *f.* ułożenie, *n.* skład, pomiar ciała, *m.* Bildung, Einrichtung der Theile eines Körpers, *f.*

Conforme, *a.* stosowny, równy czemu, zgadaiący się z czém, gleichförmig.

Conformément, *ad.* stosownie, iednostaynie, auf gleichförmige Art, gemäß, angemessen.

Conformer, *v. a.* przyrównać, przystosować, przysposobić co do czego; uczynić, ułożyć co podług czego, gleichförmig machen; einrichten. se —, *r.* (aux façons de *qq.*), stosować się do kogo, sich nach jemandem bequemen.

Conformiste, *m.* Konformista (w Anglii do panuiącey religii przywiązany), *m.* Conformist, *m.* (der in England herrschenden Religion zugethan.)

Conformité, *f.* podobieństwo, *n.* równość, *f.* Gleichförmigkeit, Gleichheit, *f.* en —, *ad.* stosownie, podług, gemäß, zu Folge.

Confortatif, *a.* wzmacniaiący, stärkend. — *m.* lekarstwo wzmacniaiące, *n.* Stärkungsmittel, *n.*

Conforter, *v. a.* wzmacniać, umacniać, zachęcać, cieszyć, stärken, Stärke verleihen; aufmuntern, trösten.

Confrairie, *f.* bractwo, *n.* konfraternia, *f.* Brüderschaft, *f.*

Confraterniser, *v. a.* bratać, verbrüdern. se —, *r.* bratać się z kim, sich verbrüdern, in genaue Verbindung treten.

Confraternité, *f.* bractwo duchowne, *n.* konfraternia; umowa względem sukcessyi uczyniona, *f.* geistliche Brüderschaft; Erbverbrüderung, *f. T.*

Confrère, *m.* brat; kolega, *m.* Mitbruder; Amtsbruder, Amtsgenoß, *m.*

Confrontation, *f.* konfrontacya, *f.* przekonanie oskarżonego przez stawienie świadków naocznych; porównanie, znoszenie pisma, *n.* Abhörung der Zeugen in Gegenwart des Beklagten; Gegeneinanderhaltung, Vergleichung, *f.*

Confronter, *v. a.* przeświadczać, przekonywać kogo świadkami (porównywać, znosić pismo), dem Beklagten die Zeugen unter die Augen stellen; gegeneinanderhalten, vergleichen.

Confus, se, *a.* zamięszany, zawiły, pomięszany; nieporządny; nieiasny, niewyraźny; ckniony, pomięszany; zawstydzony, vermischt; verwirrt; unordentlich; dunkel; bestürzt; beschämt, *fig.* zawikłany, ciemny, nie do zrozumienia, verworren, dunkel, unverständlich.

Confusion, *f.* zamięszanie, *n.* konfuzya, *f.* nierząd, *m.* pomięszanie, zawstydzenie, *n.* Verwirrung; Unordnung; Bestürzung, Beschämung, *f.* wielkie mnóstwo (rzeczy, ludzi), *n.* groser Ueberfluß von Sachen, *m.* Menge Leute, *f.* en —, nieporządnie, zawile, w nieporządku, unordentlich, verwirrt, in Unordnung.

Congé, *m.* urlop; abszyt, *m.* odprawa, (ze służby), *f.* wypowiedzenie mieszkania, *n.* rekreacya w szkołach, *f.* Urlaub; Abschied, *m.* Entlassung aus dem Dienste; Aufsagung der Wohnung, *f.* Schulfeyertag, *m.* prendre —, oddalić się, rozłączyć się, Abschied nehmen, sich beurlauben.

Congédier, *v. a.* abszytować, rozpuścić woysko; odprawić, wypuścić ze służby; dać urlop; żegnać się z kim, verabschieden, Abschied geben; beurlauben, entlassen, abdanken; von sich lassen.

Congélation, *f.* zmarznienie, skrzepnienie; zgęszczenie, *n.* Gefrierung, Gerinnung; Verdickung, *f.*

Congeler, *v. a.* zmrozić, zamrozić, skrzepić, lodem ściąć, zmarznąć, zamarznąć; *act.* zgęszczać, gefrieren, gerinnen lassen, verdicken. se —, *r.* skrzepnąć, zmarznąć, zamarznąć, gerinnen, gefrieren.

Conglobation, *f.* skupianie, *n.* Zusammenhäufung, Beweishäufung, *f.*

Conglomérer, *v. a.* skupiać, zusammenhäufen.

Conglutination, *f.* skleienie, *n.* Zusammenleimung, Verdickung, *f.*

Conglutiner, *v. a.* skleić, zlepić; zgęścić, oślizgnąć, kleiowatym co robić, leimen; zähe machen. se —, *r.* kleiowatym się zrobić, zähe werden.

Congratulation, *f.* powinszowanie, *n.* Glückwunsch, *m.*

Congratuler, *v. a.* winszować, Glück wünschen.

Congre, *m.* węgórz morski, *m.* Meeraal, *m.*

Congrégation, *f.* bractwo, zgromadzenie duchownych, *n.* kongregacya, *f.* sądy kardynalskie w Rzymie, *m. pl.* katholische Brüderschaft; Versammlung der Geistlichkeit, *f.* päpstliche hohe Gerichte, *n. pl.* — des fideles, towarzystwo wiernych, Gesellschaft der Gläubigen. *f.*

Congrès, *m.* ziazd posłów dla zawarcia pokoiu etc., Zusammenkunft von Gesandten, einen Frieden zu schließen, *f.*

Congru, ue, *a.* przyzwoity, podług reguł ięzyka gramatycznych; należyty, przyzwoity, richtig, nach den Regeln der Grammatik; schicklich, gehörig, zulänglich, geziemend.

Congruité, *f.* stosowność, *f.* Schicklichkeit, *f.*

Congrûment, *ad.* przyzwoicie, należycie, füglich, schicklich, richtig.

Coniférе, *a.* kręgla kształt maiący, kegelförmig.

Coniqué, *a.* stożkowy, ostrokręgowy, koniczny, kegelförmig, conisch.

Conjectural, ale, *a.* domyślny, muthmaßlich.

Conjecture, *f.* domysł, *m.* dorozumienie się, *n.* Muthmaßung, Vermuthung, *f.*

Conjecturer, *v. a.* domyślać się, dorozumiewać się, dochodzić czego przez domysł, muthmaßen, vermuthen.

*Conjoindre, *v. a.* spoić, złączyć, związać, zusammenfügen, vereinigen, mit einander verbinden.

Conjoint, e. *a.* złączony, spoiony, verbunden. conjoints *pl. m.* małżonkowie; krewni, *pl.* Eheleute; Anverwandte, *pl.*

Conjointement, *ad.* spólnie, współ, razem z kim, mit einander, gemeinschaftlich.

Conjonctif, tive, *a.* wiąząc, verbindend. particule conjonctive, spóynik, *m.* Bindewort, *n.* — *S. m.* tryb łączący, *m.* Conjunctiv, *m.* *T.* — *S. f.* skórka formuiąca bielmo w oku, *f.* angewachsene Haut, welche das Weisse des Auges bildet, *f.*

Con-

Conjonction, *f.* związek, *m.* społeczność, *f.* złączenie, *n.* Zusammenfügung, Verbindung, Vereinigung; Zusammenkunft, *f.*

Conjoncture, *f.* okoliczność, *f.* przypadek, *m.* Umstand, *m.* Lage, Beschaffenheit, *f.*

se Conjouir, *v. r.* kosztować czego z kim, mitgenießen.

Conjouissance, *f.* wspólne kosztowanie (uciechy i t. d.), *n.* Mitgenuß, *m.* Mitfreude, *f.*

Conjugaison, *f.* czasowanie, *n.* koniugacya, *f.* Abwandlung der Zeitwörter, *f.*

Conjugal, ale, *a.* małżeński, ehelich.

Conjuguer, *v. a.* czasować, koniugować słowo, ein Zeitwort abwandeln.

Conjurateur, *m.* sprzysiężony; zaklinacz duchów, *m.* Verschworner; Geisterbeschwörer, *m.*

Conjuration, *f.* sprzysiężenie się, *n.* spisek, *m.* zaklinanie duchów, *n.* próżba usilna, *f.* Verschwörung; Geisterbeschwörung; heftige Bitte, *f.*

Conjurer, *v. a.* spiknąć się, sprzysięgać się, spisek zrobić, sich verschwören, zusammen verschwören. (*qc.*) do czego, o co, na co, zu einer Sache mit einander verschwören. — contre *qq.* spisek zrobić na kogo, Verschwörung wider einen errichten. — zaklinać, usilnie prosić, beschwören, inständig bitten. — duchów, czarta etc. zaklinać, Geister ꝛc. beschwören, bannen.

Conjurés, *m. pl.* sprzysiężeni, *m. pl.* Verschwornen, *m. pl.*

Connaissable, Connaissance, Connaître, *v.* Connoissable etc.

Connétable, *m.* (przed tym): hetman wielki Francuzki, *m.* — *f.* żona iego, *f.* (ehemals) Kronfeldherr in Frankreich, *m.* — dessen Gemahlinn, *f.*

Connétablie, *f.* sądy hetmańskie, *m. pl.* Marschallsgericht, *n.*

Connexion, *f.* związek, *m.* Zusammenhang, *m.* Verbindung, *f.*

Connexité, *f.* związek, *m.* związanie dwóch rzeczy na siebie się ściągaiących, *n.* Verbindung zweyer auf einander sich beziehender Sachen, Verwandschaft, *f.*

Connivence, *f.* dopuszczenie, dozwolenie, wybaczenie, przebaczenie, *n.* folga, *f.* pobłażanie, *n.* Nachsicht, *f.* Ueberraschen und Dulden, *n.*

Conniver, *v. n.* przebaczyć, wybaczyć; dopuszczać, dozwalać, pobłażać, zulassen, übersehen, dulden. *fam.* (*à*) przez szpary patrzeć, durch die Finger sehen.

Connoissable, *a.* znaczny, co można poznać, kenubar, kenntlich; merklich, merkbar.

Connoissance, *f.* wiadomość, umieiętność, *f.* uznanie, poznanie, zrozumienie, *n.* przytomność; znaiomość, *f.* Kenntniß, Wissenschaft um etwas; Erkenntniß, *f.*; Bewußtseyn, *n.*; Bekanntschaft, *f.* prendre —, wywiadywać się o co, poszukiwać czego, sich um eine Sache erkundigen, eine Sache untersuchen. — de cause, znaiomość rzeczy, *f.* Sachkenntniß, *f.* — charnelle, współkowanie (cielesne), *n.* Beyschlaf, *m.*

Connoissement, *m.* list frochtowy, *m. T.* Frachtbrief zur See, *m.*

Connoisseur, *m.* euse, *f.* znaiący się na czém, *m.* Kenner, *m.* — inn, *f.*

*Connoître, *v. a.* znać, poznać, widzieć, rozumieć, umieć co, kennen, erkennen. — *qq.*, mieć z kim znaiomość, mit jemandem bekannt seyn. uznać, rozsądzić co iako sędzia, erkennen, als Richter in einer Sache sprechen. se —, *r.* znać siebie samego, sich selbst kennen. (en *qc*). znać się na czém, umieć co, sich worauf verstehen. se faire —, dać się poznać, sich bekannt machen, zu erkennen geben. *fam.* il ne se connait point, sam siebie nie zna dla pychy, er kennt sich nicht vor Hochmuth. il ne se connait plus, przemagago gniew, er ist ausser sich, der Zorn überwältigt ihn.

Connotation, *f.* znaczenie ieszcze inne potoczne, *n.* Nebenbedeutung, *f.*

Connu, ue, *p. et a.* znaiomy, znany; poznany; sławny, gekannt, erkannt, bekanut.

Conque, *f.* ślimak wielki morski, *m.* czyli skorupa ślimacza, *f.* grube Seemuschel oder Schneckenschale, *f.*

Conquérant, *m.* zwycięzca, mocarz narodów, woiownik, *m.* Eroberer, *m.*

*Conquérir, *v. a.* podbić, zawoiować, zwoiować, dobydź, erobern. *fig.* pozyskać (przyiaźń), gewinnen, (die Freundschaft).

Conquêt, *m. T.* zarobek (małżonków w ciągu małżeństwa), *m.* Errungenschaft, (was Eheleute während des Ehestandes erworben haben), *f.*

Conquête, *f.* zdobycz, *f.* nabytek orężem, *m.* podbicie, zawoiowanie, zwoiowanie, *n.* kray, naród podbity, *m.* Eroberung, *f.* (eigentlich und fig.)

Conquis, *p. et a.* zdobyty, erobert.

Consacrant, *a. et m.* biskup na biskupstwo kogo poświęcaiący, *m.* Bischof, der einen andern einweiht, *m.*

Consacrer, *v. a.* poświęcać, poświęcić, ofiarować, weihen, einweihen, einsegnen; widmen. se —, *r.* (*à pc.*) poświęcić się, ofiarować się komu, czemu, sich einer Sache widmen.

Consanguin, ine, *a.* krewny; po oycu, *m.* Blutsverwandter, von einem Vater her verwandt, *m.*

Consanguinité, *f.* krewność, *f.* pokrewieństwo, *n.* Blutsfreundschaft, Anverwandschaft vom Vater, *f.*

Conscience, *f.* sumnienie, *n.* Gewissen; Bewußtseyn, *n.* remords de —, zgryzoty sumnienia, *f. pl.* Gewissensbisse, *m. pl.* en — *ad.*, sumiennie, poczciwym sposobem, auf eine gewissenhafte Art, auf Treu und Glauben. — en ma —, sur ma —, (zaklinanie się) na sumnienie, w prawdzie, (Betheuerung); auf mein, dein ꝛc. Gewissen; wahrhaftig.

Consciencieux, euse, *a.* sumnienny, gewissenhaft.

Conscription, *f.* Konskrypcya, *f.* spis ludności do woyska, *m.* Einschreiben der Bürger zum Kriegsdienst, *n.*

Conscrit, *m.* zapisany do woyska, zum Kriegsdienst aufgezeichnet. pères —, Senat Rzymski, (Patres conscripti), *m.* versammelten römischen Senatoren, *m. pl.*

Consécrateur, *m.* konsekrator, poświęciciel, *m.* der die Weihe giebt.

Consécration, *f.* poświęcenie, *n.* Einweihung, Einsegnung, *f.*

Consécutif, ive, *a.* ciągły, nieprzerwany, po sobie następuiący, der Zeit nach auf einander folgend.

Consécutivement, *ad.* ciągiem, nieprzerwanie, bez przerwy, nach einander.

Conseil, *m.* rada, porada; rada, *f.* (mieysce radzieckie), wyrok, *m.* postanowienie, ustanowienie, *n.* radzca, *m.* Rath, Rathschlag, *m.*; Rathsversammlung, *f.*; Entschluß; Rathschluß; Rathgeber, *m.*

Conseiller, *v. a.* radzić, poradzić co komu, rathen, Rath geben.

Con-

Conseiller, *m.* ère, *f.* rayca, radny; radzca; radziciel, *m.* konsyliarz, Rath; Rathgeber, *m.* — inn; Räthin, *f.*

Consentant, *a.* zezwalaiący, einwilligend.

Consentement, *m.* zezwolenie, pozwolenie, *n.* Einwilligung, Beystimmung, *f.*

Consentir, *v. n.* (*à qc.*) pozwolić, zezwolić co; zezwalać na co, einwilligen, beypflichten.

Conséquemment, *ad.* podług rzeczy, do rzeczy; stąd, więc, der Vernunft und Sache gemäß, vernünftig; folglich, dem zu Folge.

Conséquence, *f.* wniosek, *m.* następstwo, następowanie, *n.* ważność, waga, *f.* Folgerung, *f.* Schluß, *m.* Folge; Wichtigkeit, Bedeutung, *f.* de —, ważny, von Wichtigkeit, wichtig. sans —, nie wiele znaczący, ohne Folge, ohne Bedeutung; unbedeutend. en —, *ad.* podług tego, za . . . ., zu Folge, dem zu Folge.

Conséquent, ente, *a.* ten, co zawsze do rzeczy, rozumnie mówi, czyni, der Natur der Sache gemäß, folgerecht. — *m.* Folge, *f.* Folgesatz, *m.* par conséquent, *ad.* ztąd, zatem, folglich, demnach, mithin.

Conservateur, *m.* trice, *f.* obrońca, obroniciel, *m.* Erhalter, *m.* Titel von verschiedenen Aemtern.

Conservation, *f.* zachowanie, utrzymanie, *n.* całość, *f.* Erhaltung, *f.*

Conservatoire, *m.* dom opatrzności, *m.* szkoła muzyczna bezpłatna, *f.* Versorgungshaus; Schule worin die Musik unentgeldlich gelehrt wird. — *a.* zachowuiący, erhaltend.

Conserve, *f.* konserwa, *f.* skrzynia rurmusowa, Conserve, *f.* Kräuterzucker; Wasserbehälter, *m.* conserves, *pl.* okulary na wzmocnienie wzroku, *pl.* Brille zur Stärkung der Augen, *f.*

Conserver, *v. a.* przechowywać, konserwować; zachowywać, utrzymywać, strzedz co, erhalten; behalten; aufbewahren, beybehalten. se —, *r.* chować się, konserwować się; utrzymać się; szanować się, sich erhalten, frisch und gesund bleiben; sich wobey erhalten.

Considérable, *a.* znaczny; ważny, beträchtlich, ansehnlich, wichtig.

Considérablement, *ad.* znacznie, bardzo, beträchtlich, stark, sehr.

Considérant, ante, *a. fam.* ostróżny, baczny, bedächtig, bedachtsam, vorsichtig. *m.* powody, *m. pl.* Beweggründe, *m. pl.*

Considération, *f.* rozwaga, uwaga, baczność, ostróżność, *f.* cel, pochóp, *m.* poszanowanie, uszanowanie, *n.* waga, ważność, *f.* wzgląd, *m.* Ueberlegung, Betrachtung; Behutsamkeit; Absicht, *f.* Beweggrund, *m.* Hochachtung; Wichtigkeit, *f.* Ansehn, *n.* Rücksicht, *f.* en —, ze względu na, względnie do, in Rücksicht, rücksichtlich. sans —, bez namysłu, ohne Ueberlegung, unbedachtsam. de peu de —, nieznaczący, unbedeutend.

Considérer, *v. a.* rozważyć, rozbierać co; pomyśleć; mieć wzgląd; szanować, betrachten; überlegen, erwägen; Rücksicht nehmen; hochachten, schätzen.

Consignataire, *m.* maiący pewną summę w schowaniu, der eine gewisse Summe verwahrt.

Consignation, *f.* poręka, *f.* złożenie sądowe pieniędzy, *n.* Hinterlegung, Niederlegung einer Summe, *f. T.* consignations, *pl.* mieysce, na ktore się składaią pieniądze, Ort wo die Gelder niedergelegt werden, *m.*

Consigne, *f.* rozkaz, *m.* pisarz przy bramie w fortecy, Befehl, *m.* Ordre, *f.* Thorschreiber in Festungen, *m.*

Consigner, *v. a.* złożyć co u kogo, powierzyć, dać co komu do schowania; wpisać, verwahrlich niederlegen; aufzeichnen. strażom woyskowym rozkazy dawać, der Schildwache Befehle ertheilen.

Consistance, *f.* zgęszczenie, *n.* gęstość, krzepkość, tęgość; przynależytość, *f.* utrzymanie się, *n.* trwałość, *f.* Festigkeit, Verdickung, Haltbarkeit, *f.*; Bestand, *m.* Dauer, *f.*

Consistant, ante, *a.* zawieraiący w sobie, składaiący się z, bestehend.

Consister, *v. n.* (*en, dans qc.*) składać się z czego, zawierać w sobie, bestehen, in, aus etwas bestehen. (*à*) na czém zależeć, zawisnąć, worauf ankommen, in etwas bestehen.

Consistoire, *m.* konsystorz, *m.* Consistorium, *n.*; Kirchenrath, *m.*

Consistorial, ale, *a.* konsystorski, zum Consistorium gehörig.

Consolable, *a.* łatwy do uspokoienia, do cieszenia, tröstbar.

Consolant, ante, *a.* pocieszny, tröstend, tröstlich, trostreich.

Consolateur, *m.* trice, *f.* pocieszyciel, *m.* Tröster, *m.* —inn, *f.*

Consolatif, ive, *a. fam.* pocieszaiący, tröstlich, trostreich.

Consolation, *f.* pocieszenie, cieszenie, *n.* pociecha, *f.* Trost, *m.*

Consolatoire, *a.* pocieszaiący, tröstend.

Console, *f.* stolik na zwierciadło, *m.* Kragstein, *m.*; Spiegeltischchen, *n.*

Consoler, *v. a.* cieszyć, pocieszyć, uspokoić, trösten, Trost zusprechen. se —, *r.* uspokoić się, utulić się, żal swóy ukoić, sich trösten.

Consolidant, *a.* goiący, heilend, zusammenheilend, die Heilung befördernd.

Consolidation, *f.* zagoienie, spoienie rany; utwierdzenie, zmocnienie; złączenie, Zuheilung einer Wunde; Befestigung, Vereinigung, *f.*

Consolider, *v. a.* goić, spoić ranę, zuheilen. *fig.* złączyć; utwierdzić, zmocnić, vereinigen, befestigen.

Consommateur, *m.* pożerca, trawiciel; dokończyciel, *m.* Verzehrer, Vollender, *m.*

Consommation, *f.* dokończenie, dokonanie, wypełnienie, strawienie, *n.* konsumcya, *f.* Vollendung, Erfüllung; Verzehrung, *f.* Verbrauch, *m.*

Consommé, *m.* rosół tęgi, *m.* Kraftbrühe, *f.*

Consommé, ée, *p.* et *a.* dokonany, doskonały, zupełny, vollendet, vollkommen.

Consommer, *v. a.* wypełnić, dokonać czego; strawić, konsumować, vollenden; vollziehen, erfüllen; verbrauchen, verzehren. — son droit, *T* swoie prawo wykonywać, sein Recht ausüben.

Consomptif, *a.* niszczący, trawiący, verzehrend.

Consomption, *f.* strawienie; schnienie od suchot, *n.* gänzliche Aufzehrung, *f.*; Verbrauch, *m.* Auszehrung, *f.*

Consonnance, *f.* zgodny dźwięk; iednakie brzmienie słów, *m.* Zusammentönung, *f.*; Gleichlaut der Buchstaben, *m.*

Consonnant, *a. m.* zgodny, zusammenstimmend.

Consonne, *a. f.* spółbrzmiący, — *f.* spółgłoska. *f.* mitlautend. — *f.* Mitlauter, *m.*

Con-

Consort, *m.* współnik, towarzysz; uczestnik, *m.* Mitgeselle, Mitgenoß, *m.*

Conspirant, *a.* równocześnie działaiący, zu gleicher Zeit wirkend.

Conspirateur, *m.* sprzysiężnik, sprzysięgły, *m.* Verschworne, Mitverschworne, *m.*

Conspiration, *f.* spisek, *m.* sprzysiężenie, spiknienie się, *n.* Verschwörung, *f.* heimliches Bündniß, *n.*

Conspirer, *v. n.* bydź w spisku iakim, należeć do niego; zmówić się, spiknąć się, sprzysiąc się na spisek, zu irgend einem Zwecke mit einander verbunden seyn; sich zusammen verschwören. *fig.* (*à qc.*) pomagać, sprzyiąć komu w czém, do czego, sich zu etwas vereinigen, mitwirken. — *a.* à la ruine etc., (*de qq.*) zachodzić koło czego, dybać, czuwać na zgubę czyią etc., einem dem Untergang ꝛc. schwören.

Conspuer, *v. a.* opluć kogo, plunąć na kogo, anspeyen. *fig* pogardzać kim, verachten.

Constamment, *ad.* statecznie; pewnie, bez wątpienia, standhaft, beständig; gewiß, sicherlich.

Constance, *f.* stateczność, stałość; trwałość; Konstancya, *f.* Standhaftigkeit, Beständigkeit, Beharrlichkeit; Constantia, *f.* (Name).

Constant, ante, *a.* stateczny, stały; trwały; pewny, niewątpliwy, standhaft, beständig; gewiß.

Constater, *v. a.* potwierdzić, dowieśdź, darthun, beweisen, bestätigen, bekräftigen, außer allen Zweifel seżen.

Constellation, *f.* gwiazd pewna liczba, konstelacya, *f.* znamię niebieskie, *n.* Gestirn, Sternbild, *n.*

Conster, *v. n. imp. T.* bydź pewném, gewiß seyn, erhellen.

Consternation, *f.* zadumienie, *n.* struchlałość, *f.* przestrach, *m.* Bestürzung, *f.*

Consterner, *v. a.* zadumiałym, struchlałym czynić, przelęknąć, przestraszyć, bestürzen, bestürzt machen.

Constipation, *f.* zatwardzenie żołądka, *n.* konstypacya, *f.* Verstopfung, Hartleibigkeit, *f.*

Constipé, ée, *p. et a.* zatwardzenie cierpiący, verstopft, hartleibig.

Constiper, *v. a.* zatwardzać, zatwardzenie sprawiać, verstopfen, hartleibig machen.

Constituant, ante, *a.* ustanawiaiący, stanowiący, pełnamocdaiący, der, die einem Prokurator Vollmacht wozu ausgestellt hat. — *m.* Członek pierwszego narodowego zgromadzenia, Mitglied der ersten National-Versammlung.

Constitué, ée, *p. et a.* ustanowiony etc., bestehend ꝛc. bien ou mal —, dobrego, złego ułożenia, dobrey etc. natury, von guter oder schlechter Beschaffenheit.

Constituer, *v. a.* stanowić, ustanawiać, składać, wynosić, czynić; postanowić; nakazać, (ein Ganzes) ausmachen; seżen, bestehen lassen (in...); einseżen, bestellen; erheben; verordnen. — une rente etc., dać pieniądze w czynsz nieodkupny, eine Rente stiften. — *qq.* prisonnier, uwięzić kogo, einen gefangen seżen, in Verhaft nehmen. se —, *r.* z własney mocy się czego iąć, czém zostać, sich selbst zu etwas machen, einseżen. se — prisonnier, oddadź się w niewolą, sich der Gefangenschaft überliefern.

Constitution, *f.* skład, *m.* ułożenie; założenie czynszów dożywotnych, pensyi, *n.* ustawa, konstytucya, *f.* ułożenie ciała; postanowienie, *n.* Zusammenseżung, Anordnung; Errichtung einer Leibrente, Pension ꝛc.; Verordnung, *f.* Geseż, *n.*; Constitution, Staatsverfassung; Leibesbeschaffenheit; Einrichtung, *f.*

Constitutionnel, elle, *a.* Konstytucyiny, verfassungsmäßig.

Constriction, *f.* sciąganie części ciała, *n.* Zusammenziehung der Theile eines Körpers, *f.*

Constringent, ente, *a.* sciągaiący, zusammenziehend.

Constructeur, *m.* budownik, *m.* Bauer, Erbauer, *m.*

Construction *f.* budowanie, wystawianie; ułożenie, *n.* skład, *m.* składnia, konstrukcya, *f.* Bau, *m.* Erbauung; Anordnung; Wortfügung, *f.*

Construire, *v. a.* budować; składać, pisać; składać słowa, bauen, verfertigen; konstruiren.

Consubstantialité, *f. T.* iedność trzech osób Bóstwa, Einheit des Wesens der drey Personen der Gottheit, *f.*

Consubstantiel, elle, *a.* iedney istoty, eines Wesens, einig im Wesen.

Consul, *m.* konsul; radzca, burmistrz; agient; sędzia przy sądach kupieckich, *m.* Consul; Bürgermeister; abgesandter Agent oder Handelsrichter in einem Handlungsplaże, *m.* Consuls, *pl.* sądy kupieckie, *m. pl.* Handelsgericht mit seinem Bezirk, *n.*

Consulaire, *a.* konsularny, zur Würde, zum Amte des Consuls gehörig, consularisch.

Consulat, *m.* urząd konsula, *m.* Amt des Consuls, *n.* Stelle eines Richters im Handelsgericht, *f.*

Consultant, *a. et m.* poradny, poradnik, konsulent, ten co się kogo radzi, *m.* Rathgeber, Consulent, der Rath ertheilt, *m.*

Consultation, *f.* rada, *f.* naradzanie się; zdanie, *n.* konsulta, *f.* Berathschlagung, *f.* Bedenken, Gutachten, *n.* Consultations, *pl.* izba w sądach konsulentów, *f.* (przed tem), (ehedem) Ort der Consulenten im Gerichtshofe, *m.*

Consultative, *a. f.* avoir voix —, prawo dać swe zdanie, das Recht haben, in einem Collegio seine Meinung zu eröffnen.

Consulter, *v. a.* (*qq.*) radzić się kogo, um Rath fragen, zu Rathe ziehen. (*qc.*) pytać się, radzić się względem czego; rozważać, (etwas, auch wegen etwas) sich Raths erholen; erwägen. — *n.* naradzać się z kim, berathschlagen, mit einander überlegen. se —, *r.* rozważyć co sobie, mit sich selbst zu Rathe gehen; seinen Verstand zu Rathe ziehen.

Consulteur, *m.* doradca, radca, *m.* Rathgeber, Ordensrath, *m.*

Consumer, *v. a* trawić; psuć, niszczyć, verzehren; nach und nach zerstören; durchbringen. — beaucoup de temps (*à qc.*), strawić, mitrężyć wiele czasu nad czém, viel Zeit auf etwas verwenden. se —, *r.* znikać, gasnąć, trawić się; niszczeć, nędznieć. sich verzehren; sich abzehren, kraftlos, mager werden.

Contact, *m.* dotknięcie się, *n.* Berührung, *f.*

Contadin, *m.* wieśniak, *m.* Landmann, *m.*

Contagieux, euse, *a.* zaraźliwy, ansteckend.

Contagion, *f.* zaraza; powietrze morowe, *n.* Ansteckung; Seuche, Pest, *f. fig.* zniszczenie, *n.* Verderbniß, *n.*

Contailles, *a. f. pl.* soies —, iedwab naypodleyszy, *m.* Flockseide, *f.*

Conte, *m.* bayka; powieść, *f.* Erzählung, *f.* Mährchen, *n.* — bleu, *v.* Bleu. — en l'air, bujanie, *n.* daremna mowa, Geschwätz, *n.* Erzählung ohne allen Grund, *f.* — gras, bayka plugawa, *f.* schmutzige Erzählung, Zote, *f.*

Contemplateur, *m.* trice, *f.* rozmyślaiący, rozważaiący co, nad czém, der, die über etwas tief nachsinnt.

Contemplatif, ive, *a.* rozmyślaiący, rozważaiący, tief nachsinnend, beschaulich.

Contemplation, *f.* rozważanie, rozmyślanie, *n.* tiefe Betrachtung, Beschauung, *f.* en —, względem, in Betracht, in Rücksicht.

Contempler, *v. a.* rozważać, uważać co, aufmerksam betrachten. — *n.* myśleć, rozmyślać nad czém, nachsinnen.

Contemporain, aine, *a.* współcześny, rowienny, współcześnik, rowiennik, gleichzeitig. — *m. f.* Zeitgenoß, *m.*

Contenance, *f.* treść, wewnętrzność; postawa, *f.* skład ciała, *m.* trzymanie się, *n.* powaga, mina, *f.* ułożenie, *n.* stałość, *f.* Inhalt; körperliche Anstand, *m.* Haltung, Stellung, Fassung, *f.* perdre —, zmieszać się, aus der Fassung kommen, in Verwirrung, Verlegenheit gerathen.

Contenant, ante, *a.* zawieraiący w sobie, enthaltend.

Contenant, *m.* wnętrzność, *f.* przestrzeń wewnętrzna, innere Raum, *m.*

Contendant, ante, *a.* sporny, streitig. Contendans, *m. pl.* strony sprawę o co wiodące, *f. pl.* streitende Partheyen, *f. pl.*

*Contenir, *v. a.* zamykać, zawiérać w sobie, in sich halten, enthalten; einschließen, begreifen. *fig.* wstrzymać, hamować, zurückhalten, im Zaume halten. se —, *r.* zataić; zawstrzymać; wstrzymać się, hamować się, an sich halten, sich mäßigen, sich enthalten.

Content, ente, *a.* (*de*) kontent z czego, przestawaiąc na czém, vergnügt, zufrieden (mit, über). être — de *qc.*, kontent bydź z czego, pozwalać na co, mit einer Sache zufrieden seyn, in eine Sache willigen.

Contentement, *m.* ukontentowanie, *n.* rozkosz, *f.* kontentowanie się czém, przestawanie na czém, *n.* spokoyność, *f.* Zufriedenheit, *f.* Vergnügen, *n.*

Contenter, *v. a.* dogodzić, za dosyć uczynić, zaspokoić; zapłacić, befriedigen, Genüge leisten. *fig.* zapłacić, bezahlen. se —, *r.* (*de qc*). przestawać na czém, kontentować się czém, sich mit etwas begnügen, damit zufrieden seyn.

Contentieux, euse, *a.* swarliwy, sporny, streitig, zänkisch; worüber gestritten wird, oder gestritten werden kann; streitsüchtig, zanksüchtig.

Contention, *f.* spór, swar, *m.* sprzeczka, popędliwość, *f.* zapał, *m.* Streit, Zank, *m.* Heftigkeit; Anstrengung des Geistes, *f.*

Contenu, *m.* treść, materya, *f.* Inhalt, *m.*

Contenu, ue, *p. et a.* zamykaiący w sobie etc., enthalten ꝛc.

Conter, *v. a.* powiadać, opowiadać, erzählen. en — (*à qq*)., łgać, zmyślać, baiać co przed kim, einem etwas weiß machen. en — à une femme, kobiecie wiele zmyślonych grzeczności powiadać, einem Frauenzimmer viel Schönes vorsagen.

Contestable, *a.* sporny, streitig.

Contestant, ante, *a.* sporny swarliwy, zanksüchtig. strona sporna, *f.* streitende Parthey, *f.*

Contestation, *f.* spór, *m.* sprzéczka, *f.* Streit, Hader, *m.*

Conteste, *f. T.* spór, *m.* Streit, *m.*

Contester, *v. a.* spór o co wieść, dysputować, streiten, bestreiten, streitig machen, eine Sache anfechten.

Conteur, *m.* euse, *f.* opowiadacz; baiacz, *m.* Erzähler, Schwätzer, *m.* — inn, *f.*

Contexture, *f.* związek, *m.* związanie, spoienie, *n.* Zusammenfügung, *f.* Gewebe, *n. fig.* związek mowy, *m.* Zusammensetzung, Verbindung einer Rede, *f.*

Contigu, uë, *a.* przyległy, pograniczny, dotykaiący się, anstoßend, angrenzend.

Contiguité, *f.* przyległość, *f.* graniczenie, *n.* Anstoßen, Angrenzen, *n.*

Continence, *f.* wstrzemięźliwość, powściągliwość, *f.* Enthaltsamkeit, Mäßigung im Genusse sinnlicher Vergnügen, *f.*; Inhalt des Raumes, *m.*

Continent, ente, *a.* powściągliwy, wstrzemięźliwy, enthaltsam, keusch.

Continent, *m.* ląd stały, albo ciągły, *m.* das feste Land.

Continental, ale, *a.* lądowy, zum festen Lande gehörig.

Contingence, *f.* przypadek, *m.* Zufälligkeit, *f.*

Contingent, ente, *a.* przypadkowy, zufällig.

Contingent, *m.* porcya, część na kogo przypadaiąca, *f.* Antheil, Beytrag, *m.*; Contingent, *n.*

Continu, ue, *a.* nieprzerwany; ustawiczny, an einander hängend, fortlaufend; fortwährend, ununterbrochen. Continu, *m.* całość, *f.* Ganze, *n.*

Continuateur, *m.* kontynuator, *m.* Fortsetzer, *m.*

Continuation, *f.* kontynuacya, dalszy ciąg, *m.* trwanie, nieustawanie, *n.* Fortsetzung; Fortdauer, *f.*

Continue, *f.* ciągłe trwanie, *n.* bezustanność, *f.* Anhalten, *n.* ununterbrochene Fortdauer, *f.* à la —, z czasem, na potém, in die Länge, mit der Zeit.

Continuel, elle, *a.* ustawiczny, nieprzerwany, immerwährend, beständig, unaufhörlich, fortwährend.

Continuement, Continûment, *ad.* bez przestanku, nieprzerwanie, ununterbrochen, ohne Unterlaß, stäts.

Continuer, *v. a.* daley ciągnąć, daley popierać, daley prowadzić, kontynuować, nieprzestawać; przedłużyć, fortfahren, fortsetzen; verlängern, weiter fortführen, fortdauern lassen. — *n.* trwać, nieustawać, fortdauern, anhalten. se —, *r.* ciągnąć się, fortgesetzt werden, fortgehen.

Continuité, *f.* ciągłość, *f.* wciąż idący związek, *m.* nierozdzielność, trwałość, *f.* trwanie, *n.* Zusammenhang, *m.*; Stätigkeit, *f.* beständiges Anhalten, *n.*

Contontant, *a.* gniotący, quetschend.

Contorsion, *f.* przekręcenie, wykrzywienie, *n.* Verdrehung, Verzerrung, *f.*

Contour, *m.* obwód; okrąg, *m.* okrążenie, *n.* skład, *m.* Umriß; Umfang, Umkreis, *m.*

Contourné, ée, *p. et a.* przekręcony, krzywy, nagięty, verdreht, krumm. bien —, wyraźny, dobrze rysowany, gut gezeichnet.

Contourner, *v. a.* rysować, obwodzić, wyrazić, części figury; nakrzywiać, naginać, einen Umriß machen oder geben; biegen, wenden. *fig.* (*qq*). wypytywać się, wybadywać kogo, Jemanden auszuforschen suchen.

Contractant, ante, *a.* umowę czyniący. *m.* Contrahent, *m.* der oder die einen Vertrag mit Jemandem macht.

Contracte, *f. et a. f.* skrócony, (o sylabach), zusammen gezogen (von Sylben).

Contracter, *v. a.* et *n.* ugodzić, umówić, ugodzić się, kontraktować, umówić się, einen Vertrag ꝛc. machen oder schließen. — des dettes, długów narobić, zadłużyć się, Schulden machen. — une maladie, nabawić się choroby, sich eine Krankheit zuziehen. — une obligation, podiąć na siebie obowiązek, eine Verpflichtung eingehen. — une habitude, przyiąć (obyczay iaki etc.) przyzwyczaić się do czego, sich etwas angewöhnen. — amitié, familiarité avec *qq.*, zawrzeć z kim ponfałą przyiaźń, Freundschaft, vertrauten Umgang mit Jemand errichten. se —, *r.* ściągać się, sich zusammen ziehen.

Contraction, *f.* ściąganie, *n.* Zusammenziehung, *f.* Zusammenziehen, *n.*

Contractuel, elle, *a.* ugodny, umowny, kontraktowy, kontraktmäßig.

Contradicteur, *m.* przeciwnik, *m.* Widersprecher, Gegner, *m.*

Contradiction, *f.* przeczność, przeczenie, *n.* kontradykcya, *f.* Widerspruch, *m.*

Contradictoire, *a.* przeczny, niezgodny, nie zgadzaiący się, sprzeczaiący, widersprechend.

*Contraindre, *v. a.* przymusić, przyniewolić do czego, zwingen, nöthigen, zu etwas bewegen; einschränken. *fig.* trapić, męczyć, dręczyć; uciskać, drücken. *fig.* cela me contraint, nie chętnie to robię, ich thue das nicht gern, es ist mir lästig. se —, *r.* męczyć się z czém, przymuszać się, sich Zwang anthun; sich zurückhalten.

Contraint, ainte, *a.* przymuszony, przyniewolony, przesadny, wymyślny, nie naturalny; wciśniony, utłoczony, gezwungen; unnatürlich; eingepreßt.

Contrainte, *f.* gwałt, wstręt, mus, *m.* przymuszanie, *n.* niewola niechęć, *f.* Zwang, *m.* Zurückhaltung, *f. fig.* uciskanie; przymuszenie sądowe więzieniem etc., *n.* Ungemächlichkeit, *f.* Drücken; gerichtliches Zwangsmittel, *n.*

Contraire, *a.* przeciwny, sprzeczny, szkodliwy, entgegengesetzt, zuwider, schädlich.

Contraire, *m.* rzecz przeciwna, *f.* Gegentheil, *n.* contraires, *pl.* dwa przymioty przeciwne, *m. pl.*, zwey entgegengesetzte Eigenschaften, *f. pl.* au —, *ad.* przeciwnie, przeciwnym sposobem, im Gegentheil.

Contrariant, ante, *a.* sprzeciwiaiący się, opieraiący się, sprzeczny, widerwärtig, widersprechend.

Contrarier, *v. a.* sprzeciwiać się, opierać się, przeczyć, przeszkadzać, widersprechen; hindern.

Contrariété, *f.* przeciwność, rzecz przeciwna; zawada, trudność, *f.* Widerspruch, *m.*; Hinderniß, *n.*

Contraste, *m.* przeciwność, znaczna różnica, niezgoda, *f.* Contrast, auffallende Abstand, Abstich, *m.*

Contraster, *v. a. et n.* niezgadzać się, różnić się; rozłożyć, ułożyć

żyć co przeciwnie, różnie, contrastiren, gegen einander abstechen.

Contrat, *m.* kontrakt, *m.* umowa, *f.* Contract, Vertrag, Vergleich, *m.* — de vente, — d'achat, kontrakt kupna, *m.* Kaufbrief, *m.*

Contravention, *f.* niezachowanie, gwałcenie umowy etc., *n.* kontrawencya, *f.* Zuwiderhandeln, *n.* Uebertretung, Verletzung, *f.*

Contre, *prp. et ad.* przeciw, przeciwko; przy, blisko kogo, wider, gegen, dagegen; neben, nahe dabey; zunächst neben, *m.* racya, *f.* zdanie przeciw komu będące, *n.* was wider eine Sache ist oder gesagt werden kann.

Contre-allée, *f.* ulica poboczna z drzew usadzona, *f.* Neben- oder Seitenallee, *f.*

Contre-amiral, *m.* trzeci admiral floty; okręt iego, *m.* dritter Flaggenoffizier, *m.* dessen Schiff, *n.*

Contre-approches, *f. pl.* fossy przeciwne, *f. pl.* Gegenlaufgräben, *m. pl.*

Contre-balancer, *v. a.* tyle co drugie ważyć, odważyć, w równey wadze odważyć, powiesić, dadź, położyć etc., gegeneinander wägen, abwägen im Gleichgewichte. *fig.* tyle ważyć, znaczyć, die Waage, das Gleichgewicht halten.

Contrebande, *f.* przemycenie, towarów zakazanych, zakazane towary, rzeczy, *pl.* Schleichhandel, *m*; verbotene Waare, *f.*; Unterschleif, *m.*

Contrebandier, *m.* ière, *f.* ten, ta co zakazanemi towarami handluie, albo ie wprowadza, przemyca, der, die mit verbotenen Waaren handelt, Schleichhändler, *m.*

Contre-bas, *ad.* z dołu na górę, von unten herauf.

Contre-basse, *f.* basetla, *f.* große Baßgeige, *f.* Contrabaß, *m.*

Contre-batterie, *f.* przeciwne bateryc, *f. pl.* Gegenbatterie, *f. fig.* układy przeciwne, wzaiemne, *m. pl.* Gegenanschläge, *m*, Gegenanstalten, *f. pl.*

Contrebouter, *v. a.* podpierać na przeciwnych stronach, stützen, mit Gegenpfeilern versehen.

Contrecarrer, *v. a.* sprzeciwiać się, przeszkadzać, zabiegać, opierać się komu w czém, einem zuwider arbeiten, zuwider seyn.

Contre-charme, *m.* odczarowanie, *n.* wzaiemne wdzięki, *pl. m.* Gegenzauber, *m.*

Contre-châssis, *m.* okno podwóyne, *n.* Vorfenster, Winkelfenster, *n.*

Contre-coeur, *m.* tylna ściana w kominie, *f.* Rückenblatt im Kamin, *n.* à —, z niechęcią, mit Widerwillen.

Contre-coup, *m.* uderzenie czego o co; odbiianie się, odskoczenie, *n.* Gegenstoß, Rückprall, *m. fig.* żal wzaiemny, *m.* Mitempfindung, *f.*

Contre-danse, *f.* taniec, w którym wielu na przeciwko sobie tańcuie, *m.* Contratanz, *m.*

*Contredire, *v. a.* (*q.*) przeczyć, sprzeczać się komu, einem widersprechen; Einwendungen machen. se —, *r.* nie przestawać na iedney mowie, sich widersprechen.

Contredisant, ante, *a.* sporny, sprzeczny, widersprechend, der oder die gern widerspricht.

Contredit, *m.* spor, *m.* przeczenie, *n.* Widerspruch, *m.* sans —, pewnie, bez sprzeczki, ohne Widerspruch; gewiß. Con-

tredits, *pl.* pisma zbijaiące, *n. pl.* Widerlegungsschriften, *f. pl.*

Contrée, *f.* okolica, ziemia, *f.* powiat, trakt, *m.* Landschaft, Gegend, *f.*

Contr'écaille, *f.* spodnia skorupa; spodnia część łuszczki, *f.* Untertheil der Schale, der Schuppe, *n.*

Contre-échange, *m.* zamiana, *f.* Gegentausch, *m.*

Contre-enquête, *f.* poszukiwanie wzaiemne, *n.* Gegenuntersuchung, *f.*

Contre-espalier, *m.* szpalera na przeciw inney postawiona, gegenüber stehendes Spalier, *n.*

Contrefaçon, *f.* zrobienie czego podług czego bezprawnie, zakazane; przedrukowane xiąszki przeciw przywileiowi, *n.* betrügliches Nachahmen, *n.* Nachdruck, *m.*

Contrefacteur, *m.* przedrukiwacz, ten co xiąszki drukuie przeciw przywileiowi im nadanemu. Nachdrucker, *m.*

Contrefaction, *f.* przedrukowanie xiążek bezprawne, *n.* Nachdruck, *m.*

*Contrefaire, *v. a.* naśladować, podług czego zrobić; udawać kogo, co; przedrukować xiąszki przeciw przywileiom im nadanym, nachthun, nachmachen; nachspotten; verstellen, verfälschen; nachdrucken. se —, *r.* udawać, zmyślać, sich verstellen.

Contrefaiseur, *m.* naśladowca, udawca udawacz: obłudnik, *m.* Nachäffer; Heuchler, *m*

Contrefait, aite, *a.* niekształtny, ungestaltet, häßlich.

Contre-fenêtre, *f.* okno podwóyne, *n.* okiennica, *f.* Doppelfenster, *n.*; Fensterladen, *m.*

Contre-finesse, *f.* zdrada, *f.* podeyście wzaiemne, *n.* Gegenlist, *f.*

Contre-fort, *m.* przeciwna ściana, *f.* Widerlage einer Mauer, Wand, Strebemauer, *f.*

Contre-gage, *m.* zastaw wzaiemny, *m.* Gegenpfand, *n.*

Contre-garde, *f.* warownia przeciwna, *f.* Bollwerkswehre, *f.*

Contre-hâtier, *m.* wilk kuchenny wielki, *m.* groser Bratbock, *m.*

Contre-haut, z góry na dół, von oben herunter.

Contre-indication, *f. T.* wzaiemne doniesienie, *n.* Gegenanzeige, *f.*

Contre-jour, *m* iasność przeciwna, *f.* Gegenlicht, *n.* à —, przeciw światłu, gegen das Licht.

Contre-jumelles, *f. pl.* dwa rzędy wielkich kamieni we środku rynsztoku, *m. pl.* doppelte Reihe Steine in der Mitte der Straßenrinne, *f.*

Contre-latter, *v. a.* łaty przybiiać, mit Gegenlatten versehen.

Contre-lattes, *f. pl.* łaty wzdłuż między krokwami leżące, *pl.* Gegenlatten, *f. pl.*

Contre-lettre, *f.* rewers, *m.* Gegenverschreibung, *f.* Rückschein, Gegenrevers, *m.*

Contre-mailler, *v. a.* dwa rzędy nałęczów (fontaziów), robić na czém, doppelte Maschen machen.

Contre-maître, *m.* dozorca robotników w fabryce, *m.* Hochbootsmann, Aufseher über die Arbeiter in einer Fabrik, *m.*

Contremandement, *m.* odkaz, rozkaz inny pierwszy znoszący, *m.* Gegenbefehl, *m.*

Contremander, *v. a.* odkazać, inszy rozkaz dać; odobstalować, odmówić, Gegenbefehl ertheilen; absagen, abbestellen.

Contre-marche, *f.* marsz przeciwny, *m.* Gegenmarsch, *m.*

Contre-marée, bieg, pęd wody przeciwny, *m.* Gegenfluth, *f.*

Contre-marque, *f.* znak, billet dany za inszy, Gegenzeichen, Beyzeichen, zweytes Billet gegen Abgebung des ersten, *n.*

Contre-marquer, *v. a.* swoim co także znakiem oznaczyć, naznaczyć, mit einem Beyzeichen versehen.

Contre-mine, *f.* podkop przeciwny, *m.* zdrada wzaiemna, przeciwna, *f.* zabieg przeciwny, *m.* Gegenmine; Gegenlist, Gegenanstalt, *f.*

Contre-miner, *v. a.* podkopać się przeciw minom nieprzyiacielskim, gegenminiren. — les desseins de (*qq*) zabiegać zamysłom czyim, Jemandes Absichten vorbauen, zu vereiteln suchen.

Contre-mont, *ad.* w górę, na górę, ku górze, wzgórę, aufwärts, Bergan. à —, przeciw wody, wzwodę, gegen den Strom.

Contre-mur, *m.* podmurek, przymurek mur wspiérający, *m.* Gegenmauer, *f.*

Contre-murer, *v. a.* podmurować, przymurować przymurek, eine Gegenmauer machen.

Contre-ordre, *m.* odkaz, rozkaz inny pierwszy znoszący. *m.* Gegenbefehl, *m.*

Contre-partie, *f. T.* partya przeciwna, *f.* Gegenstimme, *f.*

Contre percer, *v. a.* wiercieć na przeciw dziurze niedowierconey, entgegen bohren.

Contre peser, *v. a. fig.* w równey wadze trzymać; równać się; ważyć tyle, iak, das Gleichgewicht halten; aufwiegen.

Contre-pied, *m.* opaczność rzeczy etc., rzecz przeciwna. *f.* Gegentheil, *n.*; widrige, verkehrte Sache, *f.*

Contre-poids, *m.* przeciwwaga, waga równość utrzymuiąca, *f.* drąg powrozobiegunów, *m.* Gegengewicht; Uhrgewicht, *n.*; Balancirstange, *f.*

Contre-poil, *m.* nie po włosie, przeciw włosom, Gegenstrich des Haares, *m.* à —, w górę, przeciw włosom, gegen den Strich. *fig.* na opak, przewrotnie, verkehrt.

Contre-point, *m.* punkt przeciwny, Gegenpunkt, *m.*

Contre-pointer, *v. a.* przeszywać, siepnować, steppen, durchnähen. *fig.* sprzeciwiać się, widersprechen.

Contre-poison, *m.* lékarstwo na truciznę, *n.* Gegengift, *n. fig.* sposób, *m.* lekarstwo na co, *n.* Gegenmittel, *n.*

Contre-porte, *f.* podwóyne wrota, drzwi. *pl.* doppelte Thüre, *f.* oder Thor, *n.*

Contre-porter, *v. a.* des marchandises, *v.* colporter.

Contre-poser, *v. a.* źle, nienależycie co zapisać (w xiędze kupieckiey), unrecht eintragen (in Handlungsbücher).

Contre-poseur, *m.* posługacz podręczny, *m.* Handlanger, *m.*

Contre position, *f.* omylne zapisanie czego w xiędze kupieckiey, *n.* unrechtes Eintragen in die Handlungsbücher, *n.*

Contre-révolution, *f.* rewolucya wzaiemna, *f.* Gegenrevolution, *f.*

Contre-révolutionnaire, *a.* przeciwiącey się rewolucyi, tionswidrig.

Contre-ruse, *f.* podeyście, *n.* sztuka wzaiemna, *f.* Gegenlist, *f.*

Contre-sanglon, *m.* rzemyk do przywiązania popręgu, *m.* Gegengurt am Sattelbogen, *m.*

Contre-scel, *m.* pieczęć na przeciw inney położona, *f.* Gegensiegel, *n.*

Contre-sceller, *v. a.* przypieczętować, przyłożyć pieczęć

mała naprzeciwko wielkiey, ein Gegensiegel aufdrücken.

Contre-seing, *m.* podpis sekretarza etc. naprzeciw innego dodany, *m.* Gegenunterschrift, Unterschrift des Sekretairs, *f.*

Contre-sens, *m.* myśl przeciwna, *f.* znaczenie przeciwne, nice nice, *n.* Widersinn; *m.* unrechte Seite, *f.* à—, *ad.* przeciwnie, przewrotnie, opacznie, widersinnig, verkehrt.

Contre-signal, *m.* znak wzaiemny na inszy dany, *m.* Antwort auf ein gegebenes Zeichen, *f.*

Contre-signer, *v. a.* podpisać się z kim, mit unterschreiben, contrasigniren.

Contre-temps, *m.* przypadek niespodziany, nieprzyiemny; czas do czego niesposobny, *m.* unvermutheter, verdrüßlicher Vorfall, *m* Unzeit, *f.* tomber dans un —, nie w czas co czynić, etwas zur unrechten Zeit unternehmen. à—, *ad.* nie w czas, nie na czas, zur Unzeit.

Contre-tenant, *m.* przeciwnik, *m.* Gegner, *m.*

Contre terrasse, *f.* wzgórek z ziemi usypany nad terasą czyli podwyższeniem ziemi, Erhöhung über einer Terrasse, *f.*

Contre-tirer, *v. a.* odrysować na oknie, przez papier oleiem napuszczony; wybić koper sztych; Widerdruck machen, abziehen; nachzeichnen.

Contrevallation, *f.* szańce obozowe, *pl.* Gegenverschanzung, *f.*

Contrevenant, *m.* ante, *f.* gwałciciel, przestępca prawa etc. *m.* Uebertreter, *m.*

*Contrevenir, *v. n.* (*à qc.*) gwałcić, łamać prawa etc. wystąpić, wykroczyć przeciw czemu, übertreten, entgegen handeln.

Contrevent, *m.* okiennica; podpora pod krokwami, *f.* Fensterladen, Windladen, *m.* Stütze unter den Dachsparren, *f.*

Contre-vérité, *f.* rzecz, mowa przeciwna prawdzie; pochwała szyderska, *f.* szyderstwo, *n.* Rede wider die Wahrheit, Ironie, *f.*

Contribuable, *a.* podatkuiący, poborowy, pobór płacący, steuerbar. — *m. et f.* podatek płacący, der, die der Steuer unterworfen ist.

Contribuer, *v. n. et a.* (*à qc.*) przyłożyć się; dopomódz do czego; podatkować, podatki opłacać; opłacać się, kontrybucyą dawać, beytragen, mitwirken, mithelfen; steuern, beysteuern; Brandschatzung geben.

Contributif, ive, *a.* przynoszący korzyść, płacący podatek, beytragend, steuerbar.

Contribution, *f.* składka, *f.* składanie się na co, *n.* podatki, *m. pl.* kontrybucya, *f.* Beytrag, *m.* Steuer, Kriegssteuer; Brandschatzung, *f.*

Contrister, *v. a.* zasmucić, żal i zmartwienie komu sprawić, betrüben, bekümmern, Gram und Sorgen verursachen.

Contrit, ite, *a.* skruszony, smutny, strapiony, zerknirscht, betrübt, reuig.

Contrition, *f.* skrucha serca, *f.* Zerknirschung des Herzens, *f.*

Contrôle, *m.* rachunki, regiestra powtórne, *pl.* urząd takiego pisarza, *m.* wpisywanie powtórne w xięgi czego dla większey pewności, *n.* Gegenregister, Gegenbuch, *n.* Gegenrechnung *f.*; Amt eines Gegenschreibers, *n*; Gegenschreiberey, *f. T.* dziennik maiora, *m.* Tagebuch eines Majors über die Offiziere beym Regimente, *n.* stępel srebra, złota, *m.* Silber-, Goldstämpel, *m.*

Contrôler, *v. a. T.* zapisać w xięgę inną powtórnie, ins Gegenregister einschreiben, stęplować złoto, srebro; Gold-, Silbergeschirr stämpeln. *fig.* ganić, strofować, tadeln, durchziehen.

Contrôleur, *m.* pisarz, co drugi raz co zapisuie, dozorca, rewizor rachunkowy, *m.* Gegenschreiber; Aufseher; Rechnungs-Revisor; Haushofmeister, *m.* — *m.* euse, *f. fig. fam.* ganiciel, *m.* Tadler, *m.* — inn, *f.*

Controuver, *v. a.* wymyśleć, zmyśleć, wynaleźć co, erdichten, ersinnen (eine Unwahrheit).

Controverse, *f.* sprzeczka, kontrowersya, *f.* roztrząsanie wątpliwości, *n.* (w teologii, filozofii), Streit, *m.* Streitsache, (besonders in der Theologie und Philosophie), *f.*

Controversé, ée, *a.* sprzeczny, zaprzeczony, wątpliwy, niepewny, streitig.

Controversiste, *m.* sprzécznik, kontrowersista, *m.* der Glaubensstreitigkeiten abhandelt.

Contumace, *f* kontumacya, nieposłuszeństwo, *f.* niestawanie u prawa, *n.* Außenbleiben vor Gericht, *n. T.* par —, za niestawienie się, in contumatiam, wegen Nichterscheinung.

Contumacer, *v. a.* wzdadz, kondemnować, osądzić niestawaiącego przed sądem, wegen Außenbleiben verurtheilen, *T.*

Contumax, *m.* niestawaiący przed sądem, ein Ungehorsamer, *m. T.*

Contusion, *f.* słuczenie, zgniecienie, *n.* Quetschung, *f.*

Convaincant, ante, *a.* przeświadczaiący, przekonywaiący, dowodny, nieodbity, überzeugend, überführend.

*Convaincre, *v. a.* (*q. de qc*) przekonywać kogo czem; dowodzić na kogo co, überführen, überzeugen. se —, *r.* przekonać się, sich überzeugen, überführt werden.

Convalescence, *f.* ozdrowienie, *n.* Genesung, *f.*

Convalescent, ente, *a. et S.* ozdrowiały, der oder die auf dem Wege der Genesung ist.

Convenable, *a.* przyzwoity; należyty; potrzebny, schicklich, wohlanständig; verhältnißmäßig; zuträglich, rathsam.

Convenance, *f.* zgoda, umowa, równość, przyzwoitość, *f.* podobieństwo, *n.* przystoyność, *f.* Uebereinkunft, Gleichheit, *f.* Verhältniß, *n.*; Schicklichkeit, Wohlanständigkeit, *f.* Wohlstand, *m.*

*Convenir, *v. n.* (*de qc.*) zgodzić się do czego, na co; zgadzać się w czém, übereinkommen, eins werden, verabreden; eingestehen, einräumen, zugeben. *à qq.* (*ou qc.*) stosować się do czego, zdobić kogo, służyć komu, sich schicken, anständig seyn; rathsam, dienlich seyn. se —, *r.* stosować się do siebie na wzaiem; sich für einander passen, schicken.

Conventicule, *m.* schadzka potaiemna, *f.* heimliche Versammlung, *f.*

Convention, *f.* umowa, ugoda, *f.* Uebereinkunft, *f.* Vertrag, Vergleich, *m.* — nationale; zgromadzenie narodowe *n.* Seym, *m.* Nationalversammlung, *f.*

Conventionnel, elle, *a.* ugodą stwierdzony, według umody, auf einem Vergleiche beruhend; seymowy, zur Nationalversammlung gehörig

Conventionnellement, *ad.* z umowy, z ugody, mittelst eines Vertrags.

Conventualité, *f.* stan, *m.* zgromadzenie, życie żyiących w klasz-

klasztorze. *n.* Stand der im Kloster Lebenden, *m.*; Klosterleben, *n.*

Conventuel, elle, *a.* klasztorny, zakonny. klösterlich.

Conventuel, *m.* zakonnik, co zawsze w iednym może zostać klasztorze, *m.* Conventual (der immer im nämlichen Kloster zu bleiben das Recht hat), *m.*

Convergent, ente, *a.* zbiegaiący się (o liniach), zusammenlaufend (von Linien).

Convers, erse, *a.* odwrotny, na odwrot, umgekehrt.

Conversation, *f.* rozmowa, *f.* obchodzenie się, z kim, *n.* Gespräch, *n.* Unterredung, *f.*; Umgang, *m.*

Converser, *v. n.* (*avec qc*). rozmawiać się; obchodzić, bawić się z kim, sich mit Jemandem im Gespräche unterhalten; Umgang haben, umgehen.

Conversion, *f.* obrócenie, przerobienie, przeobrażenie, przeistoczenie czego w co, nawrócenie, *n.* odmiana wiary, *f.* obrót, *m.* obrócenie się, *n.* Verwandlung, Veränderung; Bekehrung, Veränderung des Glaubens; Schwenkung, *f.* — des espèces; przebijanie pieniędzy, *n* Umprägen der Münzsorten, *n.* — des propositions; przełożenie iakiego zdania, *n.* Umkehrung eines Satzes, *f.*

Converti, ie, *p. et a.* obrócony w co; nawrócony, verwandelt, bekehrt.

Convertible, *a.* daiący się przemienić, was sich verwandeln, umkehren läßt.

Convertir, *v. a.* obrócić, przerobić, przeobrazić, przeistoczyć co w co; odmienić, zamienić, przemienić; przekuć, przetopić, verwandeln; umtauschen, umsetzen; umschmelzen, umprägen. *fig.* nawracać kogo, bekehren. se —, *r.* nawrócić się, sich bekehren, bessern.

Convertissement, *m.* obrócenie czego w co; przekucie, przetopienie; przemienienie, *n.* Verwandlung, Veränderung, Umschmelzung, Umsetzung, *f.*

Convertisseur, *m. fam.* nawróciciel, *m.* Bekehrer, *m.*

Convexe, *a.* wypukły, rund erhaben.

Convexité, *f.* wypukłość, *f.* Wölbung, äußere Rundung, *f.*

Conviction, *f.* przekonanie, przeświadczenie, przekonanie, *n.* Ueberzeugung, Ueberführung, *f.*

Convié, *m.* gość, zaproszony, *m.* Gast, Eingeladener, *m.*

Convier, *v. a.* zaprosić, laden, einladen. *fig.* zachęcać, wabić, anreizen, anlocken.

Convive, *m* spółzaproszony, gość, *m.* Mitgast, Gast, *m.*

Convocation, *f.* zwołanie, *n.* Zusammenberufung, *f.*

Convoi, *m.* kondukt, *m.* duchowni umarłego do grobu prowadzący, *pl.* pogrzeb, *m.* załoga, *f.* konwóy, przy flocie, *m.* flota kupiecka pod konwoiem, t. i pod strażą, załogą zbroynych, woiennych okrętów; żywności lub inne zapasy pod załogą do woyska idące, Leichenbegleitung, *f.* Leichenbegängniß; Geleitsschiff, *n.* Kauffarteyflotte mit demselben; Zufuhr mit ihrer Bedeckung, *f.* Geleit, *n.*

Convoiter, *v. a.* żądać czego, mieć chętkę na co, gelüsten, sich gelüsten lassen, begehren.

Convoitise, *f.* żądza, pożądliwość, chęć, *f.* Lüsternheit, Begierde, *f.*

Convoler, *v. n.* (en secondes nôces) do powtórnego postąpić małżeństwa, zur zweyten Ehe schreiten.

Convoquer, *v. a.* zwołać, zusammen berufen.

Convoyer, *v. a.* odprowadzać, bronić, strzedz, iako załoga, konwóy (okręty lub zapasy iakie), begleiten, escortiren (Schiffe oder Zufuhr).

Convulsif, ive, *a.* gwałtowny; kurczący, łamiący, convulsivisch, mit Zuckungen begleitet; was diese verursacht.

Convulsion, *f* skurczenie, łamanie członków, *n.* Zuckung der Glieder, *f.*

Convulsionnaire, *m.* ten, ta, co na kurcz choruie, der die mit Zuckungen behaftet ist.

Coobligé, *m.* spółobowiązany, *m.* Mitverpflichtete, *m.*

Coopérateur, *m.* trice, *f.* spółsprawca, spółrobotnik, pomocnik, *m.* Mitwirker, Mitarbeiter, *m.* — inn, *f.*

Coopérer, *v. n.* (*à qc.*) współnie robić, dopomagać; przykładać się, wchodzić do czego, mitwirken, woran mitarbeiten.

Cooptation, *f.* obieranie, przyimowanie członka do towarzystwa, *n.* Wahl, Aufnahme eines Mitgliedes, *f.*

Coopter, *v. a.* obierać, przyimować kogo do towarzystwa, ein Mitglied wählen, aufnehmen.

Coordonner, *v. a.* porządkiem układać, stawiać, sporządzić co; złączać, wiązać co z czém, zusammen ordnen, mit einander verknüpfen, verbinden.

Copahu, *m.* beaume de —, Copahu-Balsam, *m.*

Copal, *m.* gumi kopal, *m.* Kopal, Kopalgummi, *m.*

Copartag ant, eante, *a.* spółuczęstny, theilnehmend. — *m. f.* spółuczęstnik, *m.* Theilhaber, *m.*

Copeau, *m.* wiór, *m.* heblowiny, *pl. f.* Span, Hobelspan, *m.* vin de —, wino heblowinami klarowane, *n.* Wein, der mit Hobelspänen klar gemacht ist, *m.*

Copec, *m.* kopiyka, *f.* (moneta) Kopeke, *f.* (Münze).

Copie, *f.* kopia. *f.* Kopie, Nachahmung, Nachzeichnung, *f.* Nachstich, *m.* Abschrift, *f.* *T.* rękopism podług którego się drukuie. Handschrift, wornach der Setzer setzt, *f.* — figurée, kopia oryginałowi we wszystkiém równa, *f.* dem Originale vollkommen gleiche Copie, *f.*

Copier, *v. a.* przekopiiować, przepisać; podług czego formować, rysować, malować, robić co etc., abschreiben; nachbilden; nachzeichnen, nachahmen, nachmachen. — *qq.* wyśmiewać kogo, einem nachspotten, ihn lächerlich machen.

Copieusement, *ad.* obficie, hauſig, viel, in Ueberfluß.

Copieux, euse, *a.* obfity, dostateczny, hauſig, reichlich, überflüßig.

Copiste, *m.* kopista, pisarz przepisuiący co; ten co podług czego robi etc., *m.* Kopist, Abschreiber, Nachahmer, Nachzeichner, *m.*

Copou, *m.* bisior z Chin, *m.* Art feiner Leinwand aus China, *f.*

Copreneur, *m.* spółarendarz, spółnaiemnik, *m.* Mitpachter, Mitmiether, *m.*

Copropriétaire, *m.* spółdzierzawca, Pan maiętności spólny, *m.* Miteigenthümer, *m.*

Copter, *v. a.* bić w dzwon sercem tylko z iedney strony, mit dem Glockenklöppel nur auf einer Seite anschlagen.

Copulatif, tive, *a.* wiążący co w co, z czém, verbindend, *T.*

Copulation, *f.* cielesna sprawa, *f.* ślub, *m.* fleischliche Vermischung; Trauung, *f.*

Copule, *f.* spóynik, *m.* Verbindungswort, *n.*

Coq, *m.* kogut, *m.* chorągiewka na dachu etc., *f.* Hahn; Wetterhahn, *m. fig.* — du village

lage, de la paroisse, naymaiętnieysi, nayznacznieysi we wsi, w gmienie, Vornehmste, Reichste eines Dorfes, einer Gemeinde, *m.*

Coq-à-l'âne, *m.* mowa nieprymowna, zdrożna, mieszanina, *f.* ungereimte Rede, *f.* Quodlibet, *n.*

Coquart, *m.* papla, baydyga, *m.* alberner Schwätzer, *m.*

Coquâtre, *m.* kapłun nie należycie kapłuniony, *m.* halb kastrirter Hahn, *m.*

Coque, *f.* skorupa z iaia; łupina migdała, orzecha; łuszczka; przędza, komorka iedwabnicy, *f.* Eyer-, Mandel-, Nußschaale, *f.*; Bälglein, Gehäuse der Seidenraupe, *n.*

Coquelicot, *m.* maczek, *m.* wilder Mohn, *m.* Klapperrose, *f.*

Coqueliner, *v. n. fam.* piać, iak kogut, wie ein Hahn krähen.

Coqueluche, *f.* kapica mnisza, Mönchskappe, *f. fig.* kaszel ciężki, *m.* heftiger Husten, *m.* osoba wszędzie miła, *f.* Person, die überall wohl gelitten ist, *f.*

Coqueluchon, *m.* kapica, *f.* Art Kappe oder Kapuze, *f.*

Coquemar, *m.* flaszka balbierska, *f.* naczynie u góry węższe, iak u dołu do warzenia wody etc., *n.* Flaschenkessel, *m.* Gefäß, welches oben enge ist mit einer Handhabe, worin man Wasser ꝛc. heiß macht, *n.*

Coqueret, *m.* miechunki, żórawiny, garliczki, *pl. f.* Judenkirsche, *f.* Judenkirschbaum, *m.*

Coquerico, *m.* kukuryku, pianie koguta, *n.* Krähen des Hahnes, *n.*

Coqueriquer, *v. a.* piać (kogut), krähen wie ein Hahn.

Coqueron, *m.* kuchnia na przedzie okrętu, *f.* Kammer oder Küche im Vordertheile des Schiffes, *f.*

Coquesigrue, *f.* zmyślony ptak, *m.* fraszka, *f.* fabelhafter Vogel, *m.*; *fig.* Kinderposse, Chimäre, *f.*

Coquet, *m.* łódka, *f.* czółno małe, *n.* Art kleiner Flußschiffe, *n.*

Coquet, ette, *a.* gamracki, gachowski, zaletny, gefallsüchtig, buhlerisch. — *m. f.* galant, gach, gamrat, *m.* Gefallsüchtiger, *m.* — inn, *f.*

Coqueter, *v. n.* starać się przypodobać, umizgać się, zu gefallen suchen, buhlen.

Coquetier, *m.* przekupnik, co kury, iaia przedaie, *m.* miseczka do gotowanych iay, *f.* Eyer-, Hühnerhändler im Großen, *m.*; Schälchen zu gesottenen Eyern, *n.*

Coquetterie, *f.* gachowstwo, staranie się przypodobać komu, *n.* miłostki, *pl.* Gefallsucht, Buhlerey, *f.*

Coquillage, *m.* ślimaki, *pl. m.* Muschelwerk, *n.* Schalthiere, *n. pl.* Muschel, *f.*

Coquille, *f.* skorupa ślimacza, *f.* ślimak, *m.* skorupa z iaia; łupina, *f.* Muschelschale, Muschel, *f.*; Schneckengehäuse, *n.* zerbrochene Eyer- oder Nußschale, *f. fig.* rentrer dans sa —, na osobności siedzieć, sich zurückziehen.

Coquillier, *m.* gabinet ślimaków, *m.* mieysce na to, *n.* Muschelsammlung, *f.*; Ort dazu, *m.* Conchyliensammlung, *f.*

Coquin, ine, *a.* hultayski, nikczemny, liederlich, nichtswürdig, schurkisch.

Coquin, *m.* hultay, *m.* Schurke, Schelm, *m.* Coquine, *f.* hultayka, *f.* liederliches Mensch, *n.*

Coquinaille, *f.* hultaystwo, *n.* gołota, *f.* Lumpengesindel, *m.*

Coquiner, *v. n.* życie prowadzić hultayskie, ein liederliches Leben führen.

Coqui-

Coquinerie, *f. fam.* hultaystwo, *n.* nikczemność, *f.* Schurkenstreich, *m.*

Cor, *m.* trąba, trąbka, *f.* odgwiotek, Horn, Waldhorn; Hühnerauge, *n.* sonner du —, dąć w róg, das Horn blasen; donner du —, trąbić, ins Horn stoßen. à —, et à cri, *ad.* trąbiąc i krzycząc, mit Blasen und Schreyen. *fig.* gwałtem, ze wszech sił, mit Ungestüm.

Corail, *m.* koral, *m.* Koralle, *f.*

Corailler, *v. n.* krakać, krukać, schreyen wie ein Rabe.

Corailleur, *m.* koralołówca, *m.* Korallenfischer, *m.*

Corallin, ine, oder coralloïde, koralowy, korallenartig, korallenfarbig.

Corassin, *m.* karaś, *m.* Karauschke, *f.* (Fisch).

Corbeau, *m.* kruk, *m.* Rabe, *m. fig.* ten, co umarłych pod czas powietrza morowego chowa, Todtengräber zur Pestzeit, *m.* Pestmänner, *m. pl.*

Corbeille, *f.* kosz, koszyk, *m.* Korb, *m.* Körbchen, *n.*; Brautschmuck, *m.* Corbeilles, *pl.* kosze (ziemią napełnione), *pl. T.* mit Erde gefüllte Schanzkörbe, *m. pl.*

Corbeillée, *f.* kosz pełny czego, *m.* Korb voll, *m.*

Corbillard, *m.* wóz wielki pleciony, *m.* großer Korbwagen, *m. fam.* Todtenwagen, *m.*

Corbillat, m. kruczę, *n.* kruczek, junger Rabe, *m.*

Corbillon, *m.* koszyk bezuszek; koszyk do gry, *m.* Körbchen ohne Henkel; Körbchenspiel, *n.*

Cordage, *m.* liny, postronki, powrozy, *pl.* mierzenie drew podług sążni, *n.* Seil-, Strick-, Tauwerk; Tau; Messen nach Klaftern, *n.*

Cordager, *v. n.* liny etc. kręcić, Seile drehen.

Corde, *f.* lina, *f.* postronek, powróz, *m.* cięciwa u łuku etc. strona (do instrumentów), *f.* sznurek u wędki, *m.* sażeń, *f.* Strick, *m.* Seil, Tau, *n.*; Schnur, *f.*; Sehne am Bogen ꝛc. Saite; Angelschnur; Klafter, *f. fig.* szubienica, *f.* Strang, Galgen, *m.* tabac en —, tytuń skręcany, gesponnener Taback, *m. fig.* se rendre la — au cou, poddadź się na łaskę czyią, sich auf Gnade und Ungnade ergeben; demüthig um Gnade bitten. toucher la —, wspomnieć o czém, den Punct berühren. toucher la grosse —, namienić o nayważnieyszym punkcie, die Hauptsache, den wichtigsten Punct berühren. — à son arc, środki doyscia do swego celu, Mittel zu seinem Zwecke zu gelangen, *n.*

Cordé, ée, *p. et a.* pleciony, kręcony; mierzony etc. (o drwach); łykowaty, sparciały, (o rzepie etc.), gesponnen, gedreht; gemessen, (vom Holze); pelzig (von Rüben).

Cordeau, *m.* lina, *f.* powróz; sznur mierniczy, *m.* Schnur, Meßschnur, *f.*

Cordeler, *v. a.* pleść, flechten.

Cordelette, *f.* sznureczek, *m.* Strickchen, Schnürchen, *n.*

Cordelier, *m.* bernardyn, (zakonnik, *m.* Franciszkanermönch, m. lière, *f.* bernardynka, *f.* Franciskanernonne, *f.*

Cordelière, *f.* powróz z węzłami, *m.* Knotenstrick, *m.* Cordelières, *pl.* kordeliery (góry w Ameryce południowéy), *f. pl.* Cordilleras, Gebirgskette im südlichen Amerika.

Cordelle, *f. fig.* sznureczek, *m.* Schnürchen, Strickchen, *n. fig.* attirer *qq.* à sa —, przeciągnąć kogo na swoią stronę, jemanden auf seine Seite, an sich ziehen.

Corder,

Corder, *v. a.* sznury, powrozy kręcić; tutuń kręcić w trąbki, w role; drwa mierzyć, w sążnie układać; skrępować, związać co, Seile drehen; Taback spinnen; Holz messen, in Klaftern aufsetzen; beschnüren, umbinden. se —, *r.* twardnieć, twardzieć, łykowacieć, parcieć, łykowatym się robić (o owocach ogrodowych, pelzig, faserig werden (vom Wurzelwerke).

Corderie, *f.* warsztat powroźniczy, *m.* Seilerbahn, *f.*

Cordial, ale, *a.* serdeczny, serce posilaiący, herzstärkend, *fig.* serdeczny, szczéry, aufrichtig, herzlich.

Cordial, *m.* kordyak, *m.* Herzstärkung, *f.*

Cordialité, *f.* serdeczność, szczérość, *f.* Aufrichtigkeit, Herzlichkeit, *f.*

Cordier, *m.* powroźnik, *m.* Seiler, *m.*

Cordon, *m.* sznurek, pasek, (do kapelusza etc.); pas, *m.* wstęga; zawiązka, *f.* Schnur, Hutschnur, *f.*; Band; Bändchen, Schnürchen, *n. T.* kordon, (na granicy etc.), Kordon, (von Truppen), *m.*

Cordonner, *v. a.* skręcić, spleść, zusammen drehen, flechten.

Cordonnerie, *f.* szewstwo, *n.* targ szewski *m.* Schuhsterhandwerk, *n.*; Schuhmarkt, *m.*

Cordonnet, *m.* sznureczek, *m.* Schnürchen, *n.*

Cordonnier, *m.* szewc, *m.* Schuhster, Schuhmacher, *m.*

Cordouan, *m.* korduan, kordyban, *m.* Korduan, *m.*

Cordouanier, *m.* kordybannik, *m.* Korduanmacher, *m.*

Corée, Chorée, *m.* Choreus (rodzay metru poetycznego), *m.* Choreus, (Versfuß) *m.*

Coriace, *a.* twardy, żáhe, *fig.* skąpy, łakomy, geizig, hart.

Coriacée, *a.* iak skóra, skorzany, lederartig.

Coriandre, *f.* Koleandra, *f.* Koriander, *m.*

Corinthe, *f.* Korynt, *m.* Korinth, *n.* — thien, *a. m.* ryntski, thisch, ntczyk, ther, *m.*

Coris, *f.* Cyprys polny, *m.* Erdkiefer, *m.*

Corlieu, *v.* Courlis.

Corme, *m.* iarzębiny, *f. pl.* Speyerling, *m.*

Cormier, *m.* iarzębina, *f.* (drzewo), Speyerlingsbaum, *m.*

Cormoran, *m.* kruk morski, *m.* Seerabe, *m. fig. popul.* szczupły, chudy człowiek wysokiego wzrostu, *m.* langer, hagerer Mensch, *m.*

Cornać, *m.* ten, co w Indyach słoniów wodzi, Elephantenführer in Indien, *m.*

Cornaline, *f.* Karneol, (Kamien), *m.* Carneol, *m.* (Edelstein).

Cornard, *m. jam.* mąż z przyprawionemi od żony rogami, *m.* Hahnrey, *m.*

Cornardise, *f.* noszenie rogów od żony przyprawionych, *n.* Hahnreyschaft, *f.*

Corne, *f.* róg, (na głowie, u nóg), *m.* kopyto, *n.* Horn am Kopfe oder an den Füßen, *n.*; Huf, *m* — de cerf, róg ieleni, *m.* verarbeitete Hirschhorn, *n.* — d'abondance, *T.* róg obfitości, *m* Füll-, Fruchthorn, *n.* cornes, *pl.* rogi; kanty, *m. pl.* Hörner, *n. pl.* Ecken, *f. pl.*

Corné, ée, *a.* rogowy, hornig, hornicht.

Cornée, *f.* błonka rogowa (w oku), *f.* Hornhaut, *f.* (im Auge).

Corneille, *f.* wrona, *f.* Krähe, *f.* Koneliusz — eli (imie), Cornelius, (Nahme).

Cornemuse, *f.* dudy, gaydy, *pl.* Dudelsack, *m.*

Corner, *v. a.* trąbić; wrzeszczéć komu w uszy, auf einem Horne blasen; in die Ohren schreyen, blasen. *fig.* naprzykrzać się komu mówieniem, auf eine ungestüme Art zureden, in den Ohren liegen. *n.* dzwonić, (w uszach komu); śmierdzieć, cuchnąć, (o mięsiwie), klingen (von Ohren); müffig riechen. *a. fig.* trąbić, ogłaszać, rozgłaszać, ausposaunen, unbedachtsam ausplaudern.

Cornet, *m.* róg do trąbienia, *m.* trąba, trąbka; trąbka głuchych do słuchania, *f.* kałamarz rogowy z kolcem, kubek rogowy kosterski; papier w rurkę zwiniony, *m.* trąbka, *f.* ciasto formiane w trąbkę zwite, *n.* bańka cyrulicka, *f.* róg, rożek do prochu, *m.* Hörnchen, Horn, *n.*; Sprachtrichter; Tintenfaecher, *m.* Tintenfäßchen, *n.*; Würfelbecher, *m.* Düte; Hippe (dünner Kuchen, *f.*; Schröpfkopf, *m.* Pulverhorn, *n.*

Cornetier, *m.* rogownik, *m.* Hornarbeiter, *m.*

Cornette, *f.* kornet; sztandara, chorągiew; bandera biała na okręcie, ostrożka, *f.* Cornette, Weibermütze, *f.*; Standarte; weiße Flagge, *f.*; Rittersporn (Blume), *m.* cornettes, *pl.* końce, kolce u ielenich rogów, *m. pl.* Zacken an Hirschgeweihen, *m. pl.*

Cornette, *m.* kornet, chorąży, *m.* Cornet, Standartenträger, *m.*

Corneur, *m.* trębacz (na rogu), *m.* Hornbläser, *m.*

Corniche, *f.* gzémsy, kornesy, *pl.* cyga, fryga, *f.* Kranz, *m.* Karnieß, *n.* Kreißel, *m.*

Cornichon, *m.* rożek; ogóreczek zaprawiany w occie etc. *m.* Hörnchen, *n.*; eingemachte kleine Gurke, *f.*

Cornière, *f.* rynna (na dachu), *f.* Kehlrinne, Dachrinne, *f.*

Cornillas, *m.* wronię, *n.* junge Krähe, *f.*

Cornouille, *f.* dereniowa iagoda, *f.* Kornelkirsche, *f.*

Cornouiller, *m.* deren, *m.* Kornelkirschbaum, *m.*

Cornu, ue, *a.* rogaty, gehörnt, hornig, rogaty, węglasty, kątny, kończaty, viele Ecken und Spitzen habend. *fig.* niezgrabny śmieszny, ungereimt, lächerlich.

Cornuet, *m.* rogal, *m.* Art Gebackenes in Gestalt zweyer Hörnchen, *n.*

Corollaire, *m. T.* dodatek, *m.* wniosek, *m.* Zusatz, *m.*

Coronaire, *a. T.* w kształcie wieńca, kranzförmig.

Coronille, *f.* Koronilia (roślina), *f.* Kronwicke, (Pflanze), *f.*

Coronoïde, *a. T.* w kształcie korony, kronförmig.

Corporal, *m.* Korporal na ołtarzu, *m.* Altartuch zur Messe, *n.*

Corporalier, *m.* puzderko, *n.* woreczek do chowania korporału, *m.* Futteral der Meßtücher, *n.*

Corporation, *f.* złączenie, *n.* związek, *m.* Vereinigung, Verbindung, *f.*

Corporéité, *f.* cielesność, *f.* Körperlichkeit, *f.*

Corporel, elle, *a.* cielesny, ciało maiący, materyalny, körperlich; leiblich, sinnlich.

Corporifier, *v. a.* nadać istocie iakiey ciało, obrócić w swą własność materyalną, einem Wesen einen Körper beylegen, verkörpern. se —, *r.* zmięszać się, ziednoczyć się, wcielić się, sich einer Sache einverleiben.

Corps, *m.* ciało; towarzystwo, zgromadzenie, bractwo, *n.* cech, *m.* gromada; rota żołnierzy, *f.* hufiec; zbiór, *m.* rzecz naygłównieysza, *f.* korpus, *m.* xięga, *f.* Körper, Leib; Leichnam, *m*; Grösste, Vornehmste, *n.* Hauptheil, *m.* Gesellschaft, Gemeine, Innung, *f.*; Haufen Kriegsvölker, *m.* Corps, *n.*; Sammlung Schriften, *f. fig.* siła, dobroć, moc, gęstość rzeczy,

rzeczy, *f.* Stärke, Dichtheit, *f.* — de logis, budynek główny, *m.* Hauptgebäude, *n.* — de garde, warta, straż: kordygarda, *f.* Wache, *f.* Wachhaus, *n.* Wachstube, *f.* — de jupe, sznurówka, *f.* Schnürbrust, *f.* Schnürleib, *m.* — de baleine, obcisły stanik, *m.* steife Schnürbrust, *f.* — de cuirasse, kyrys na piersi, *m.* Brustharnisch, *m.* — saint, ciało Swiętego, Körper eines Heiligen. — pour —, głowa za głowę, Mann für Mann, einen für den andern. à — perdu, *ad.* oslep, na oslep, ohne Schonung, mit Ungestüm; ohne Scheu, blindlings. à son — defendant, *ad* niechąc, z musu, nierad, mimo woli, wider seinen Willen, aus Noth.

Corpulence, *f.* otyłość, *f.* Corpulenz, Körperdicke, Statur, *f.*

Correct, ecte, *a.* doskonały, bezbłędny, czysty, wytworny, (w pisaniu i w mówieniu) fehlerfrey, richtig (im Schreiben und Sprechen).

Correcteur, *m.* poprawiacz; ten co w szkole dzieci bije, karze, *m.* Verbesserer; Kunstrichter, Züchtiger (in Schulen), *m.* — d'imprimerie, korektor, poprawiacz korekty drukarskiey, *m.* Korrektor, *m.*

Correctif, *m.* łagodzenie, *n.* poprawa, *f.* Milderung, *f.* Temperirmittel, *n fig.* wyraz łagodzący, Milderungswort, *n.*

Correction, *f.* poprawa, naprawa, *f.* polepszenie; strofowanie; łaianie, karanie, *n.* karność; doskonałość, wytworność; kamera do rewizyi rachunków, *f.* przeznarzona, Verbesserung, *f.*: Verweis, *m.* Ermahnung; Zucht; Strafe; Richtigkeit; Rechnungskammer, *f. T.* korrekta, korrektura, *f.* (druku), Korrektur, *f.* maison de —, dom poprawy, *m.* Zuchthaus, *n.* sauf oder sous —, *ad.* za pozwoleniem, bez urazy, mit Gunst, mit Erlaubniß.

Correctionnel, elle, *a.* do poprawy się ściągaiący, poprawiaiący, verbessernd.

Correctrice, *f.* poprawiaczka, ta która poprawia, karze, *f.* eine, welche verbessert, züchtiget.

Corrégence, *f.* spółrząd, *m.* spółrządzenie, *n.*; Mitregierung, *f.*

Corrégent, *m.* spółrządzca, *m.* Mitregent, *m.*

Corrégidor, *m.* sędzia mieyski w Hiszpanii, *m.* Stadtrichter in Spanien, *m.*

Corrélatif, ive, *a.* ściągaiący się na co, sich worauf beziehend.

Corrélation, *f.* ściąganie się na co, *n.* wechselseitige Beziehung, *f.*

Correspondance, *f.* zgodność, zgoda, *f.* zgadzanie się, *n.* znaiomość, społeczność; korrespondencya, *f.* korespondent, *m.* Uebereinstimmung; Verbindung; Correspondenz, *f.* Briefwechsel; Correspondent, *m.*

Correspondant, ante, *a.* odpowiadaiący, zgadzaiący się z sobą, was sich zusammen schickt; in Verbindung stehend.

Correspondant, *m.* korespondent, *m.* Correspondent, *m.*

Correspondre, *v. n.* (*a. q.* oder *à qc.* postępować, sprawować się według czego, odpowiadać czemu, übereinkommen, entsprechen; gleich, gemäß seyn. se —, *r.* zgadzać się; na przeciwko leżeć, stać; bydź złączonym z czém, in symmetrischen Verhältnissen mit einander stehen; auf einander zutreffen; mit einander verbunden seyn.

Corridor, *m.* ganek, *m.* galerya, *f.* Gang an, in einem Gebäude, *m.*

Corriger, *v. a.* poprawiać; ganić, strofować, napominać, verbessern; tadeln, strafen. se —, *r.* poprawić się, polepszyć się, sich verbessern, seine Fehler ablegen.

Corrigible, *a.* co się poprawić może, co poprawić można, verbesserlich.

Corroboratif, ive, *a et m.* posilaiący, posilaiące lekarstwo, *n.* stärkend. Stärkungsmittel, *n.*

Corroborer, *v. a.* posilać, stärken.

Corrodant, ante, *a. v.* Corsif.

Corroder, *v. a.* gryźć, zgryźć, skruszyć; zgryźć, pogryźć, beizen, wegbeizen; zernagen, zerfressen.

Corroi, *m.* garbowanie, *n.* ostatnia wyprawa skóry, *f.* Gerben, Garmachen, *n.* letzte Zubereitung des Leders, *f.*

Corrompre, *v. a.* popsuć; sfałszować, verderben, verschlimmern, verfälschen. *fig.* przekupić; psuć, zwodzić kogo, bestechen; verführen. se —, *r.* psuć się, gnić; botwieć; pruchnieć, verderben, schlimmer werden, faulen.

Corrosif, ive, *a.* gryzący, wygryzaiący, ostry, ątend, fressend.

Corrosion, *f.* wygryzaiąca własność, *f* wygryzienie, *n.* Aetzung, *f.* Durchfressen, *n.*

Corroyer, *v. a.* garbować, wyprawiać ostatni raz skórę, Leder zubereiten, zurichten.

Corroyeur, *m.* garbarz, wyprawiacz skór, *m.* Lederbereiter, *m.*

Corrude, *f.* polny szparag, *m.* wilder Spargel, *m.*

Corrupteur, *m.* trice, *f.* zwodziciel; fałszérz; przekupiciel, *m.* Verderber; Verführer; Bestecher, *m.* — *a.* szkodliwie, zdradliwie, verderblich, verführerisch.

Corruptibilité, *f.* skazitelność; zgniłość, zbutwiałość, spruchniałość, *f.* Verderblichkeit; Verweslichkeit, *f.*

Corruptible, *a.* skazitelny, zepsuciu etc. podległy, verderblich, verweslich. *fig.* przedayny, przekupny, ten co się da przekupić, bestechlich.

Corruption, *f.* zepsucie, *n.* zgniłość, zbutwiałość, spruchniałość, Verderbniß; Fäulniß, Verwesung, *f. fig.* zepsucie obyczaiów dobrych, *n.* skaza, *f.* przekupienie; zwodzenie, *n.* Sittenverderbniß, Verderbtheit, Bestechung, Verführung, *f.*

Cors, *m. pl.* końce ielenich rogów, *m. pl.* Enden des Hirschgeweihs, *n. pl.*

Corsage, *m.* wzrost, *m.* postać człowieka, *f.* Leibesgestalt, *f.* Leib, *m.*

Corsaire, *m.* rozbóynik morski; okręt rozbóyniczy, *m.* Corsar; Seeräuber, *m.*; Raubschiff, *n. fig.* łupieżca, zdzierca, *m.* Leuteschinder, *m.*

Corse, *m. et f.* Korsykanin, Corsica; Corsicaner, *m.* — inn, *f.* — *a.* po korsykańsku, corsicanisch.

Corselet, *m.* kirys, *m.* blacha na piersi, *f.* Bruststück, *n.* Brustschild, *m.*

Corset, *m.* gorset, *m.* Corsett, Leibchen, Mieder, *n.*

Cortége, *m.* orszak, *m.* Staatsgefolge, *n.*

Cortical, ale, *a.* podobny do kory, rindenartig.

Coruscation, *f.* błyszczenie, *n.* Strahlen, Schimmern, *n.*

Corvéable, *a.* pańszczyzniany, roboczy, do pańszczyzny obowiązany, pańszczyznę odbywaiący, *a. m.* frohnbar. — *m.* Fröhner, *m.*

Corvée, *f.* pańszczyzna, robocizna, *f.* Frohne, *f.* Frohndienst; Hofedienst, *m.*

Corvette, *f.* okręt długi z wiosłami, *m.* Rennschiff, *n.* Corvette, *f.*

Corybante, *m.* Korybant, (Kapłan Cybelli), *m.* Corybant, (Priester der Cybele), *m.*

Corymbe, *m.* pęk kwiatów, *m.* Blumenbüschel, *m.*

Coryphée, *m.* herszt, wódz, *m.* głowa, *f.* Vornehmste; Oberhaupt, *n.*

Coryse, *m.* Katar w głowie, *m.* Kopfschnupfen, *m.*

Cosaque, *m.* Kozak, *m.* Kosak, *m.*

Co-seigneur, *m.* spółzwierzchnik lenności, *m.* Mitlehnsherr, *m.*

Cosmétique, *a. et m.* co cerę, ciało białym, pięknym robi, was die Haut schön macht, Mittel dazu, *n.*

Cosmogonie, *f.* nauka o utworzeniu świata, *f.* Lehre von der Entstehung und Bildung der Welt, *f.*

Cosmographe, *m.* światopis, światopisarz, *m.* Weltbeschreiber, *m.*

Cosmographie, *f.* światopisarstwo, Weltbeschreibung, *f.* —phique, *a.* rski, *a.* was dazu gehört, cosmographisch.

Cosmologie, *f.* nauka o świecie, *f.* Lehre von der Welt, *f.* —logique, *a.* co do niey należy, zur Cosmologie gehörig.

Cosmopolite, *m. f.* oder Cosmopolitain, *m.* aine, *f.* obywatel świata, na świecie żyiący, *m.* Weltbürger, *m.* —inn, *f.*

Cosse, *f.* łuszczka, łupina na grochu etc. *f.* Schote, Hülse (von Erbsen ꝛc.), *f.*

Cosser, *v. n.* oder se —, trykać się, tryksać się (iako kozy), mit den Hörnern gegen einander stoßen, stutzen.

Cosson, *m.* wołek, robak w ziarnie; pączek na winorośli, *m.* Kornwurm, *m.*; Auge am Weinstocke, *n.*

Cossu, *e. a.* łupiniasty, dichtülsig. *fig.* bogaty, maiętny, wohlhabend.

Costume, *m.* rzecz zwyczayna, moda, *f.* sposób noszenia się, *m.* Uebliche, *n.* Modegebrauch, *m.*; Art sich zu tragen, *f.*; Costume, *n.*

Costumer, *v. a.* ubrać podług mody, nach dem Costume kleiden.

Cote, *f.* litera, cyfra (na znak), *f.* Buchstabe, *m.* Ziffer, *f.* (zum Bezeichnen). — part, udział, Antheil, *m.*

Côte, *f.* żebro; pomorze, *n.* brzeg morski, pagórek, *m.* górka, Rippe; Seeküste, *f.* Gestade, *n.*; Abhang, Hügel, *m.*; *fig.* rod, *m.* pokolenie, plemię, *n.* Abkunft, Abstammung, *f.* — rouge et — blanche, gatunki séra dobrego, *m.* Arten guter Käse, *m.* — rôtie, gatunek wina czerwonego Francuzkiego, *n.* Art rother Franzwein, *m.*

Côte à côte, *ad.* przy boku, obok, neben einander. à mi-côte, *ad.* na środku pagórka, góry, auf der Mitte der Anhöhe.

Côté, *m.* bok, *m.* strona, *f.* Seite, Geschlechtslinie; Parthey, *f.* à —, *prp.* przy boku, obok, wpodle, blisko czego, auf der Seite, zur Seite, neben. *ad.* z boku, seitwärts. donner à —, uchybić celu, mimo strzelać, das Ziel verfehlen, vorbeyschießen. être, marcher à — de *qq.*, równym bydź komu, nic nie ustępować komu, einem gleich seyn, einem nichts nachgeben. de —, *ad* w bok, z boku, ukośnie, na ukos; von der Seite, seitwärts, schief.

schief. de ce —, ci z tey strony, diesseits. de ce — là, z tamtéy strony jenseits; von dort her; dort hinaus. *fig.* regarder *qq., qc.* de —, bokiem, zyzem na kogo patrzać. von der Seite, mit Verachtung ansehen. mettre *qc.* de —, odłożyć co na stronę, etwas auf die Seite zurücklegen. laisser de —, zaniedbać, verlassen, vernachläßigen. sur le —, bokiem, ukośnie, seitwärts. *fig.* słaby; wyprożniony; nie maiący łaski, krank; außer Gunst; ausgeleert. jeter *qq.* sur le —, trupem kogo położyć, einen verwundet, todt zur Erde strecken.

Côteau, *m.* pagórek, *m.* Hügel, Abgang, *m.*

Côtelette, *f.* żeberko cielęce, etc. *n.* Rippchen von einem Kalbe ꝛc., mit dem Fleisch daran, *n.*

Coter, *v. a.* naznaczyć krótko treść listu na brzegu; przytoczyć, den Inhalt eines Briefes ꝛc. kurz an der Seite bemerken; anführen, mit Buchstaben, Ziffern bezeichnen.

Coteret, *m. v.* Cotret.

Coterie, *f.* związek, *m.* schadzka, *f.* geschlossene Gesellschaft, *f.* Kränzchen, *n.*

Cothurne, *m.* obuwie starożwieckie komedyine, *n.* Art Theaterstiefeln der Alten. *f. fig.* nadęty styl, *m.* hochtrabender Styl, *m.*

Coti, ie, *p. et a. v.* Cotir.

Côtier, *m.* stérnik, rotman, znaiący dobrze brzegi lądu, *m.* Steuermann, der die Küsten gut kennt, Lothse, *m.*

Côtière, *f.* brzeg, *m.* pomorze, *n.* grzęda w ogrodzie przy murze, *f.* Reihe von Küsten am Meere, *f.*; Gartenbeet an einer Mauer, *n.*

Cotièrement, *ad. T.* wspólnie, gemeinschaftlich.

Cotigniac, *m.* chléb pigwowy, *m.* Quittenbrod, *n.*

Cotillon, *m.* spódnica, *f.* weiblicher Unterrock, *m.* (taniec, Art Tänze).

Cotir, *v. a.* przygnieść, natłuć, (o owocach), beschädigen, quetschen (vom Obste).

Cotisation, *f.* układ, anszlag, *m.* rozkład podatków, *f.* ocenienie, oszacowanie, *n.* szacunek, *m.* Anschlag, *m.* Schätzung, *f.*

Cotiser, *v. a.* oszacować, ułożyć, iak wiele każdy płacić ma einen Anschlag machen, schätzen, was ein Jeder zahlen soll. se —, *r.* złożyć się, dać swoią część seinen Antheil beytragen, zusammenschießen.

Cotissure, *f. jam.* nagniecienie, stłuczenie (na owocach), *n.* Anstoß, Fleck am Obste, *m.*

Coton, *m.* bawełna, *f.* mech, *m.* kosmaczyna (na owocach etc.), *f.* kosmki, *pl. m.* Baumwolle, *f.*; Wollichte (auf Blättern ꝛc.), *n. fig.* mech, *m.* (na bronzie), Milchhaare, *n. pl.*

Cotonné, ée, *a.* kosmaty, wełnisty, wollicht, kraus.

Cotonnée, *f.* materya półbawełniania, *f.* halbbaumwollener Zeug, *m.*

Cotonner, *v. a.* bawełną podszywać, mit Baumwolle füttern. se —, *r.* kosmaciec, wollicht; rauch, faserig werden; Milchhaare bekommen.

Cotonneux, euse, *a.* łykowaty, wełnisty, (o owocach etc. pelzig, stockig, faserig, (vom Obste ꝛc.)

Cotonnier, *m.* krzak bawełniany, *m.* Baumwollenpflanze, Baumwollenstaude, *f.*

Cotonnine, *f.* gatunek materyi grubey na żagle, *f.* Art eines groben Zeuges zu Segeltuch, *m.*

Côtoyer, *v. a.* brzegu etc.; się trzymać, nad podbrzeżem żeglować etc. obok z kim, przy boku czyim chodzić, langs einer Sache hin und her gehen oder fahren; einem zur Seite gehen.

Cottet, *m.* chróst, *m.* wiązka chróstu, drew, *f.* Reisig, Bund Brennholz, *n.*

Cotte, *f.* spódnica, *f.* gemeiner Weiberrock, *m.* — d'armes, zbroia, *f.* Waffenrock, *m.* — morte, puścizna po mnichu, *f.* Verlassenschaft eines Mönches, *f.*

Cotteron, *m.* krótka kusa spódniczka, *f.* kurzes Weiberröckchen, *n.*

Cotuteur, *m.* spółopiekun, *m.* Mitvormund, *m.*

Cotyle, *f.* miara Rzymska płynów, *f.* römisches Maß zu flüssigen Sachen. — *m.* stawy przy kości (w ciele), *f.* Pfanne, (an Gelenken), *f.*

Cotyloïde, *a.* cavité — wklęsłość stawów w ciele, *f.* Pfannenhöle, *f.*

Cou, *m.* szyia, *f.* Hals, *m. v.* Col.

Couchant, *m.* zachód, *m.* zeyście słońca, *n.* Niedergang der Sonne; Westen; Abend, *m.* — *a.* zachodzący, untergehend. chien —, pies legawy, wyżeł, *m.* Hühnerhund, *m. fig.* podły podchlebca, *m.* niedriger Schmeichler, *m.*

Couche, *f.* łożko; łoże małżeńskie, *n.* połóg, *m.* pieluchy, *pl.* warszta, *f.* Bett, Bettgestelle; Ehebett; Kindbett, *n.* Niederkunft, Entbindung; Windel; Lage, Schicht, *f.*; Beet, *n.*; Gründung, *f.* erste Farbenlage, *f.*; Einsatz, *m.* fausse —, niewczesny płód, *m.* unzeitige Geburt, *f.* Mißfall, *m.*

Couchée, *f.* nocleg, *m.* Nachtherberge, *f.* Nachtlager, *n.*

Coucher, *v. a.* położyć; położyć w łożko, kłaśdź kogo spać; porzucić, obalić; stawić w grze, legen, niederlegen; ins Bett legen, zu Bette bringen; hinstrecken, niederwerfen; niederwärts richten, beugen; auftragen (von Farben); im Spiel setzen. — en joue (*qc.* od. *qq.*) zmierzać, mierzyć strzelbą do czego, przyłożyć strzelbę; mieć chętkę, zmierzać na coo, anschlagen, das Gewehr anlegen, nach etwas zielen; *fig.* etwas auf dem Korne haben. — sur le papier, napisać, aufschreiben, niederschreiben, eintragen. *fig.* — gros, na wiele się odważać; chełpić się, viel wagen, großsprechen. — *n.* leżeć; spać; nocować, przenocować, liegen; schlafen; übernachten. se —, *r.* położyć się; idź spać, kłaśdź się spać; zachodzić (gwiazdy, słońce), sich niederlegen; zu Bette gehen; untergehen; (von der Sonne und andern Gestirnen), schließen, anliegen.

Coucher, *m.* czas, gdy spać idą; nocleg, *m.* koszula nocna, *f.* zachód, *m.* zeyście gwiazd, *n.* Schlafengehen; Nachtlager; Bettzeug, *n.* Untergang der Gestirne, *m.*

Couchette, *f.* podłe, małe łożeczko, *n.* geringes Bettchen, *n.*

Coucheur, *m.* euse, *f.* spółsypiający, *m.* Schlafgesell, Beyschläfer, *m.* — inn, *f.*

Couchis, *m.* *T.* podkładka, *f.* Unterlage, *f.*

Coucou, *m.* kukułka, kukawka, *f.* Kukuk, *m.*

Coude, *m.* łokieć; zawrót, zakręt, *m.* zakrzywienie, *n.* (Ellbogen, *m.*; *fig.* Krümme, Beugung, *f.* Winkel, *m.*

Coudée, *f.* długość od łokcia aż do końca palca średniego; miara tey długości, *f.* łokieć, *m.* Länge vom Ellbogen bis an die Fingerspitzen, *f.* Maaß von solcher Länge, *n. fig.* avoir ses coudées franches, mieć wolne ręce nie mieć żadney przeszkody, freie Hände haben, ungehindert seyn.

Coude-pied, *m.* zakrzywienie nogi, *n.* Fußbiege, *f.*

Couder, *v. a.* zkrzywić, iak kolano; łokieć do sukni przykrawać, szyć, kniefórmig umbiegen; den Ellbogen am Kleide schneiden, nähen

Coudoyer, *v. a.* łokciem tracać, szturchać, mit dem Ellbogen stoßen.

Coudraie, *f.* leszczyna, *f.* Haselnußgebüsch, *n.*

Coudran, *m.* etc. *v.* Goudron etc.

Coudre, *v. a.* szyć, zszywać, nähen, heften. *fig.* łatać, składać, zusammenflicken.

Coudre, Coudrier, *m.* leszczyna, Haselstrauch, *m.*

Couenne, *f.* skóra świnia, szpérka słoniny, *f.* Schweinshaut, Speckschwarte, *f.*

Couenneux, euse, *a* słonino waty, dickhäutig, speckhäutig.

Couhage, *m.* rodzay grochu, *m.* Art Bohnen, gut gegen die Wassersucht, *f.*

Couille, *f. fam.* członek wstydliwy, *m.* männliches Glied, *n.*

Couillon, *m. fam.* iądro, *n.* Testikel, *m.*

Coulage, *m.* odchód, *m.* strata, *f.* Abgang, Verlust, *m.*

Coulamment, *ad. fig.* płynnie, fließend, geläufig.

Coulant, ante, *a.* płynący; płynny, fließend, eig. u. fig. noeud —, fontaż, Schleife, Schlinge, *f.*

Coulant, *m.* diament na sznurku pomykaiący się do noszenia na szyi, *m.* Anhänger (ein oder mehrere Edelsteine, die die Frauenzimmer am Halse tragen), *m.*

Coule, *f.* habit zakonny, *m.* Kutte, *f*

Coulé, *m.* zawieszenie (głosu w śpiewaniu etc.), *n.* Schleifung, (einer Note), *f.* Schleifer, (Note, Tanz), *m.*

Coulée, *f.* przeyście zręczne (w śpiewaniu i t. d.), *n.* pochyłe pismo; zboczenie okrętu, *n.* geschobene Schrift; Ausschweifung des Schiffes, *f.*

Coulement, *m* płynienie, cieczenie, *n.* Fließen, *n.*

Couler, *v. n.* płynąć; ciec, upływać, znikać, schodzić, ztoczyć się, wyślizgnąć się, zemknąć się; posunąć się; wkradać się, zmykać się, przysuwać się dokąd; opadać, (o owocach), fließen, sinken, herunterrollen, laufen; rinnen; verfließen; abrutschen; schleichen. ausgleiten; unreif abfallen (von Früchten). *fig.* upłynąć (czas) verfließen, (von der Zeit). — sur *qc.* napomknąć tylko o czém, leicht über eine Sache hinfahren, nur obenhin berühren. — bas oder à fond, tonąć, zatonąć, untersinken. *fig.* — après, zgubić się (w bilar), sich mit einem Ball verlaufen, (Bill. — *a.* przecedzić, cedzić, seihen, durchseihen, filtriren; gießen. schleifen, (im Singen, Tanzen). *fig.* wsunąć, włożyć, wśmiebić, wemkmen, unvermerkt hinein bringen, stecken, schieben. — en plomb, umocować wlaniem ołowiu, mit eingegossenem Bley befestigen. — à fond, rzadno spędzić, versenken *fig* zniszczyć, zu Grunde richten. — *r.* wkradać się, sich unvermerkt einschleichen.

Couleur, *f.* farba, *f.* kolor, *m.* cera, *f.* Farbe, *f. fig.* kolor, pozór, *m.* Schein, Vorwand, *m.* Couleurs, *f. pl. fig.* liberya, *f.* Livree, *f. fig.* prenR dre —

dre —, przystać do iakiéy partyi, sich erklären, zu einer Parthey bekennen.

Couleuvre, *f.* wąż, *m.* Natter, Schlange, *f.*

Couleuvreau, *m.* wężyk, *m.* junge Natter oder Schlange, *f.*

Couleuvrine, *f.* śmigownica, wężownica, *f.* Feldschlange, *f. T.*

Coulis, *m.* rosół przecedzany, *m.* durchgeseihte Kraftbrühe, *f.*

Coulis, *a. m.* vent —, wiatr przewiewaiący, *m.* Zugwind, *m.*

Coulisse, *f.* wycięcie, *n.* karb, *m.* okno, *n.* albo okiennica do zasuwania; ściana na teatrze, którą odsunąć można kulisa, *f.* Falz, *m.* Fuge, *f.*; Schiebfenster, *n.* Schiebladen, *m.*; Theaterwand, *f.*

Couloir, *m.* sitko do cedzenia, *n.* durszlak; leiek, *m.* Seiher, *m.* Seihtuch, *n.* Durchschlag; Seihtrichter, *m. fam.* ganek, przechód wąski, *m.* Schlupfgang, *m.*

Couloire, *f.* koszyk do przecedzania; durszlak, *m.* Seihkorb, Durchschlag, *m.*

Coulpe, *f.* wina, *f.* błąd, *m.* Sündenschuld, Schuld, *f.*

Coup, *m.* raz, cios, mach, sztych, pocisk, postrzał, *m.* uderzenie; cięcie; nacięcie; rzucenie; pchnięcie, wystrzelenie, *n.* łyk, *m.* połykanie, picie, *n.* Schlag, Stoß, Hieb, Stich, Schnitt, Strich; Wurf; Streich; Schuß, Knall; Trunk; Zug, *m.* — fourré, podstępny, czyn, *m.* heimtückischer Streich, *m.* — de pied, stąpienie, *n.* Tritt, *m.* — de feu, wystrzał, *m.* Schuß, *m.* — de canon, wystrzał z armaty, *m.* Kanonenschuß, *m.* — de fortune, los, przypadek, *m.* Glücksfall, *m.* — de malheur, nieszczęśliwy przypadek, *m.* Unglücksfall, *m.* — d'oeil, rzut oka, *m.* spoyrzenie, *n.* widok, *m.* miarra oka, *f.* Blick, Anblick, *m.* Aussicht, *f.* Augenmaaß, *n.* — de théâtre, niespodziany przypadek, *m.* Theatereffect, *m* — de grâce, dobitka, *f.* Gnadenstoß, *m.* — d'essai, próba, *f.* Probestück, *n.* un etc. —, le premier etc. —, raz. ein ꝛc. Mal, das erste ꝛc. Mal. tout à —, *ad.* niespodzianie, raptownie, raptem, płótzlich. tout d'un —, *ad.* razem, od razu, auf ein Mal. à — sûr, *ad.* pewnie, bez wątpienia, gewiß, unfehlbar. — sur —, raz po raz, iedno po drugim, hintereinander. après —, *ad.* za późno. po czasie, nach geschehener That. pour le — à ce —, *ad.* tego razu, dießmal, für dießmal. à tous coups, co moment ustawicznie, zawsze, alle Augenblicke. *fig.* manquer son —, nie osiągnąć celu, seinen Zweck, seine Absicht verfehlen

Coupable, *a.* winny, schuldig, strafbar. — *m.* winny, winowayca, *m.* Schuldige, *m.*

Coupe, *f.* kraianie, narzynanie, nacięcie, narznięcie, przerznięcie, przekroienie, *n.* cios, *m.* zbieranie kart, *n.* Schneiden, Einschneiden, *n.* Schnitt, Durchschnitt, *m.*; Zuschneiden; Abheben der Karten; Behauen der Steine, *n.* — de bois, rąbanie drew w lesie, *n.* Holzfällen, *n.* Schlag, *m. fig.* être, se trouver sous la — de *qq.*, zależeć od kogo, bydź mu podległym, unter jemandem stehen, von einem abhängen.

Coupe, *f.* kubek, czaszka z nóżka, czarka; czaszka żołędziowa, *f.* kielich (do kommunii), *m.* Trinkschale, Schale, *f.*; Käppchen der Eicheln, *n.*; Kelch beym Abendmahle, *m.*

Coupé, ée, *p. et a.* kraiany, pokraiany, uciety etc. geschnitten ꝛc. cheval —, koń kastrowany, *m.* Wallach, *m. fig.* węzłowaty, krótki; rowami, rzekami etc. poprzedzielany, kurz, lakoniśch: mit Gräben, Flüssen ꝛc. durchschnitten.

Coupeau, *m.* szczyt, wierzch, wierzchołek góry, *m.* Gipfel eines Berges, *m.*

Coupe-bourgeon, *m.* mały robak paczki drzew ogryzaiący, *m.* Knospenkäfer, *m.*

Coupe-cu, *ad.* jouer —, raz na zawsze, bez dania satysfakcyi, nur ein Spiel, nur eine Parthie spielen.

Coupe-gorge, *m.* zbóiarnia, iaskinia zbóyców, *f.* lochy zbóieckie, *pl.* Räuberneſt, *n.* Mördergrube, *f. fig.* każde mieysce, gdzie tylko ludzi zawsze oszukuią, ich zdzierаią, *n.* ieder Ort, wo man bestohlen, betrogen wird ꝛc., *m.*

Coupe jarret, *m.* zbóyca naięty, bandit *m.* Straßenräuber, Meuchelmörder, Strauchdieb, *m.*

Coupelle, *f.* miseczka do wytapiania (srebra, złota) *f.* Capelle, *f.* Tiegel zum abtreiben des Goldes, Silbers, *m. fig.* mettre, passer *qq.. qc.* à la —, wystawić kogo na probę, do twiadczać go, einen, etwas auf die Probe setzen, genau untersuchen.

Coupe pâte, *m.* kółeczko mosiężne na trzonku się obracaiące do kraiania ciasta, *n.* Teigmesser, Teigrädchen, *n.*

Couper, *v. a.* kraiać, rznąć, odciąć, odrzynać, nadrzynać, przyrzynać, przecinać; przerzynać (się przez) co, schneiden, abschneiden, beschneiden, verschneiden, zerschneiden abnehmen, ablösen; zuschneiden; hauen, abhauen; durchschneiden, quer durch etwas gehen. *fig.* przełamać, zepsuć, wykłuć, zerbrechen, übel zurichten aufspringen; stechen, ausstechen; (von Karten) abheben, stechen. — avec la soie; przepikować, zersägen, durchsägen. — un cheval, wykastrować konia, ein Pferd wallachen. *fig.* — la bourse à *qq.*. ukrasdź komu pieniądze; przymusić go do dania pieniędzy. einem heimlich den Geldbeutel stehlen; ihn nöthigen Geld herzugeben. — *qq.*. przebiedz kogo, ubiedz, wyprzedzić go, einem den Weg abrennen, zuvorkommen. — chemin à *qq.* zabiedz komu drogę; przeciąć drogę, einem den Paß verrennen, verhindern weiter zu gehen; Hindernisse in Weg legen. — par le plus court, naykrotsza drogą iśdź, den kürzesten Weg nehmen. — pied à un abus. zapobiedz nadużyciu, einem Mißbrauch steuern. — court; krótka dadz odpowiedź, kurz abbrechen; mit wenig Worten antworten. — la parole à *qq.*, przerwać komu mowę, kazać mu milczeć, einem in die Rede fallen; einen schweigen heissen. — les vivres à *qq.*, ograniczyć kogo, einen einschränken. — le vin etc., zmięszać wino i t. p., den Wein ꝛc. vermischen. — *v. n.* ostrem bydź, (ostro) kraiać schneiden, scharf seyn. se —, *r.* zarznąć się; przerzynać się, przecinać się, sich schneiden; einander durchschneiden *fig.* przeciwko siebie mówić, siebie samego zbijać, sich widersprechen.

Coup ret, *m.* siekacz, *m.* Hackmesser, *n.*

Couperose, *f.* koperwas, Kupferwasser, *n.* Vitriol, *m.*

Couperosé, ée, *a.* trędowaty na twarzy, kupfrig, finnig.

Coupe-tête, *m.* gra dziecinna, w którey ieden przez drugiego na raczku stoiącego przeskakuie, *f.* Spiel der Knaben, wobey sie einander über die Köpfe springen, *n.*

Coupeur, *m.* euse, *f.* ten, ta co rznie, urzyna; żeniec, kosiarz etc.; na spółkę graiący w pewney grze, *m.* der, die etwas schneidet; Weinleser, Schnitter; Mitspieler im Landsknechte, *m.* — de bourse, rzeżymieszek, *m.* Beutelschneider, *m.*

Coupis, *m.* bagażya Indyiska, *f.* ostindischer Kattun, *m.*

Couple, *f.* para; sfora, *f.* rzemień do sfory, *m.* Paar, *n.* Koppel, *f.* Koppelriemen, *m.*

Couple, *m.* para rozkochanych, *f.* stadło małżeńskie, *m.* Paar, Verliebte oder Eheleute, *n.*

Coupler, *v. a.* parami związać, złączyć; sforować, paarweise zusammen thun, zusammen koppeln. *fig.* dwie osoby w iednę umieścić izbę, zwey Personen zusammen in ein Quartier legen.

Couplet, *m.* strofa, *f.* wierszów kilka, Strophe, *f.*

Coupleter, *v. a. fam.* wiersze na kogo satyryczne pisać, skomponować, einen in Versen durchziehen.

Coupoir, *m.* nożyce do kraiania blachy etc. Münz-, Blechscheere, *f.*

Coupole, *f.* kopuła, Kuppel, *f.*

Coupon, *m.* reszta, *f.* ostatek, *m.* Restchen von Tuch, Zeug, &c., *n.* coupons, *pl.* kupony (papierowe pieniądze), *pl.* Versicherungsscheine, *m. pl.*

Coupure, *f.* naięcie, narznięcie. *n.* cios, *m.* Schnitt, Einschnitt, *m.*; abgeschnittene Stück, *n.*

Cour, *f.* podwórze, *n.* dwór; trybunał, *m.* sądy państwa *pl. m.* Hof, *m.* Hofhaltung, *f.* Hofstaat; Gerichtshof, *m. fig.* faire la — oder sa —, (*à qq*), wizyty oddawać, uniżoność swoią oświadczyć, okazywać komu, einem seine Aufmartung machen; einem schmeicheln.

Courage, *m.* odwaga, otucha, *f.* męstwo serce, *n.* Herzhaftigkeit, *f.* Muth, *m.*; Eifer, *m.*; Empfindlichkeit, heftige Neigung; Härte, Unbarmherzigkeit, Grausamkeit, *f.* — *i.* żywo! zwawo! munter! lustig!

Courageux, euse, *a.* odważny, mężny, śmiały, muthig, herzhaft, beherzt.

Couramment, *ad.* prędko, biegle, bez zaiąknienia się, geläufig; ohne Anstoß, fertig.

Courant, ante, *a.* płynący, ciekący, laufend, fließend. chien —, chart, *m.* Windhund, *m. fig.* płatny, kurencyą maiący, zwyczayny, gangbar. tout —, *ad.* prędko, biegle, bez zaiąknienia się, fertig, ohne Anstoß, leicht.

Courant, *m.* płynienie, *n.* spław, pąd, zatop, wir, *m.* Fluth, *f.* Strom, Lauf, *m. fig.* — du marché, cena targowa, *f.* Marktpreis, *m.*

Courbatu, ue, *a.* wypracowany, zmachany, przecharsły (koń), steif, herzschlächtig.

Courbature, *f.* przecharsłość, *f.* (o koniach), Steifigkeit, Hergschlächtigkeit, *f.*

Courbe, *a.* krzywy, nagięty, obłączysty, krumm, gebogen.

Courbé, ée, *p. et a. v.* Courber.

Courber, *v. a.* naginać, zginać, nakrzywiać, krümmen, biegen. — *n.* oder se —, *r.* zginać się, naginać się, nachylać się, schylać się, sich krümmen, bücken, biegen.

Courbette, *f.* korwet, *m.* korweta, *f.* Curbette, *f.* Mittelsprung des Pferdes, *m. fig.* nikczemne podchlebstwo, *n.* niedrige Schmeicheley, *f.*

Courbetter, *v. n.* korwetować, Curbetten machen.

Courbure, *f.* krzywość, *f.* nagięcie, *n.* Krümmung, Krümme, *f.* Bug, *m.*

Courcaillet, *m.* (śpiewanie przepiórki, *n.*); wabik do wabienia przepiórek), *m.* Schlagen der Wachtel, *n.*) Wachtelpfeife, *f.*

Coureur, *m.* biegun; biegacz; włóczęga, *m.* Läufer; Renner, *m. fig.* włóka, biegus, *m.*; Mensch der viel herum läuft. — de nuit, nocny włóka, *m.* Nachtschwärmer, *m.* Coureurs, *pl.* konni na wzwiady albo podiazd wysłani, *m. pl.* Reuter zum Streifen oder Kundschaften, *m. pl.*

Coureuse, *f.* tułaczka, włóczęga, nierządnica, hultayka, *f.* Landläuferinn, Gassenhure, *f.*

Courge, *f.* dynia, bania, *f.* pałak, drąg do noszenia wody, *m.* Kürbis, *m.* Wasserstange, *f.*

Courier, *v.* Courrier.

Courir, *ou* courre, *v. n.* biedz, lecieć, pędzić, biegać, latać; roznosić się; gruchnąć, chodzić po ludziach etc.; ieździć; płynąć, ciec; biedz, ubiegać, schodzić, (o czasie etc.) laufen, rennen; jagen; hin und herlaufen; gangbar seyn; reisen; fließen, strömen; verfließen; fahren, segeln. *fig.* dążyć do czego; spieszyć się, eilen; nach etwas laufen, nachlaufen; verfließen, vorbeystreichen. *a.* gonić; biegać, latać po tańcach etc.; włóczyć się, ieździć, przeieżdżać; leżeć, ciągnąć się, *T.* im Laufe verfolgen oder jagen; durchreisen, durchstreichen; nach einer Gegend gerichtet seyn, laufen, sich erstrecken. *fig.* przebiedz, przeyrzeć, przeczytać co; ubiegać się za czem, zabiegać czego, schnell durchlaufen, durchsehen; wornach begierig streben. — après *qq.*, biedz za kim, einem nachlaufen. — aux armes, do broni się porwać, zu den Waffen greifen. — le pays, — le monde, przeieżdżać, obieżdżać, reisen, herumreisen, durchstreifen. — la poste, pocztą ieździć, iechać, mit der Post reisen. — sus, napaśdź kogo, anfallen, über jemand herfallen. *fig.* à sa perte, gubić się, in sein Verderben rennen. faire — un bruit, rozsiewać wieść iaką, ein Gerücht verbreiten.

Courlis, Coulieu, *m.* ptak pewny wodny czarnoczerwonemi nakrapiany plamami, *m.* Brachvogel, Wettervogel, *m.*

Couronne, *f.* wieniec, *m.* korona, *f.* Kranz, *m.*; Krone, *f. fig.* korona, *f.* królestwo, *n.* korona u katolickich xięży na głowie: koronka, *f.* różaniec; papier —, régalowy ze znakiem korony, *m.* Staat, *m.* Königreich, *n.* panowanie, *n.* godność (Cesarska, Królewska), *f.* Regierung, kaiserliche, königliche Würde, *f.* Platte der katholischen Geistlichen, *f.*: kleiner Rosenkranz von zehen Kügelchen, *m.*; Kronenpapier, *n. fig.* de rayons, korona promienista, chwała, Strahlenkrone, Glorie, *f.*

Couronné, ée, *p. et a.* koronowany etc., gekrönt &c. cheval —, koń na kolanach łysy, Pferd, das durch öfteres Fallen an den Knieen eine kahle Stelle hat, *m.*

Couronnement, *m.* koronacya, *f.* koronowanie, *n.* Krönung, *f. fig.* doskonałość, *f.* Vollkommenheit, *f.*

Couronner, *v. a.* koronować; uwieńczyć, krönen, bekränzen. *fig.*

fig. opasać, otoczyć; nadgrodzić, uszanować; chwalebnie dokończyć, umgeben; belohnen, beehren; rühmlich beendigen, se —, *r.* starzeć, nie rosnąć więcey, (o drzewach), alt werden (von Bäumen).

Courre, *v. a.* biedz, lecieć; gonić, laufen, jagen. donner — à qq. rozruchać kogo, einen laufen machen. *v.* Courir.

Courrier, *m.* kuryer, goniec; każdy extrapocztą iadący, *m.* Kourier, Eilbothe, jeder der Extrapost reitet oder fährt, *m.*

Courroie *f* rzemień, *m.* lederner Riemen, *m. fig.* étendre, alonger la —, wychodzić z granic władzy swoiey, sich weiter ausdehnen als man berechtigt ist; sich nach der Decke strecken.

Courroucer, *v. a.* rozgniewać, heftig erzürnen. rozgniewać kogo, zornig machen, aufbringen. *fig.* szumieć bałwanami (o morzu), wüthen, toben (vom Meere). se —, *r.* rozgniewać się, sich erzürnen.

Courroux, *m.* gniew, *m.* srogość, *f.* heftiger Zorn, Grimm, *m. fig.* Toben, (des Meeres), *n.*

Cours, *m* bieg; spacer, *m* przechadzka, *f.* Lauf, Gang, Ausfluß, Spatzierplatz, *m. fig.* upłynienie, *n* bieg; kurs, *m.* kurencya pieniędzy, *f.* używanie, *n.* zwyczay, *m.* długość niektórych towarów, *f.* Verlauf, Fortgang, *m.*; Gangbarkeit; Breite, *f.*; Gang, *m.* Wendung, *f. T.* kurs, czas do nauki iakiey potrzebny, *m.* notacye do tey nauki należące, *f. pl.* Zeit zur Erlernung einer Wissenschaft, *f.* Hefte darüber, *f. pl.* Cursus, *m.* — de ventre, biegunka, *f.* Bauchfluß, Durchfall, *m.* — du marché, targ, *m.* cena zwyczayna na targu, *f.* Marktpreis, *m. fig.* stan rzeczy, *m.* Zustand, *m.* Lage einer Sache, *f.* — de change, kurs wexlowy, *m.* Wechselkurs, *m.* arrêter le, — wstrzymać bieg, den Lauf, Fortgang hemmen. avoir —, bydź w modzie, im Gebrauch, Mode seyn. monnoies ayant —, moneta kursuiąca, gangbare Münzen, *f. pl.* voyages à long —, dalekie podróże morskie, *f. pl.* weite Seereisen, *f. pl.*

Course, *f.* bieg, *m.* bieganie, *n.* gonitwa; droga, *f.* podróż, *f.* naiazd, *m.* wtargnienie nieprzyiacielskie; wyprawa, zabór okrętów na morzu, *n.* nadgroda kuryera, *f.* Lauf, *m.* Laufen, Rennen, *n.*; Wettlauf, *m.*; Reise, *f.* Gang, Ritt, Weg, *m.*; Streiferey, Kaperey, *f.*; Lohn des Kuriers, *m. fig.* droga, *f.* cel, *m.* Laufbahn, *f.*

Coursier, *m.* rumak, koń mocny, tęgi, *m.* Renner, *m.* Schlachtroß, *n.*

Courson, *m.* winorośl, poboczna gałązka u drzew, *f.* Zapfen am Weinstock; Nebenast an Bäumen, *m.*

Court, courte, *a* krótki, kurt, klein. *fig.* mało, szczupło, gering, wenig. Court. *ad.* krótko, kurz. demeurer oder rester —, urwać, nagle przestać mówić, (w mowie); zamilknąć, stecken bleiben (in der Rede); verstummen. *fig.* tout —, natychmiast, gleich, auf der Stelle.

Courtage, *m.* litkupnictwo, *n.* litkup, *m.* litkupnicze, *n. a.* Makeley, *f.* Maklerlohn, *m.*

Courtaud, aude, *a.* ucięty, kusy, abgekürzt, *m. f.* człowiek otyły niskiego wzrostu, *m.* kurze untersetzte Person, *f.*

Courtaud, *m.* kucyk, pies, koń z obciętemi uszami, z obciętym ogonem, koń anglizowany, *m.* piszczałka wielka w dudach, *f.* Hund, *m.* Pferd mit abgeschnittenen Ohren und Schwanze, *n.* Baßpfeife am Dudelsacke, *f.*

Courtauder, *v. a.* psom, koniom uszy, ogon obcinać; konia anglizować. Pferden und Hunden den Schwanz oder die Ohren stutzen.

Court-bouillon, *m.* zaprawa, przyprawa do czego, osobliwie do ryb, *f.* kurze Brühe, besonders zu Fischen, *f.*

Court-bouton, *m.* drewniany kołek, do którego woły do dyszla zaprzęgaią, *m.* hölzerner Nagel zur Befestigung der Ochsen an die Deichsel, *m.*

Court-botte, *f. fam.* karzeł, niziołek, *m.* kurzer dicker Mensch, *m.*

Courte-boule, *f.* gra pewna w kręgle, *f.* Kurzboseln, *n.* (Spiel).

Courte-haleine, *f.* dychawica, *f.* krótki oddech, *m.* Engbrüstigkeit, *f.*

Courte-paille, *f.* słomek wyciąganie, *n.* (gra pewna), Halmchenziehen, *n.* (Spiel).

Courte-paume, *f.* gra pewna w piłkę, *f.* Art Ballspiel, *n.*

Courte-pointe, *f.* kołdra przeszywana, *f.* gesteppte oder abgenähte Bettdecke, *f.*

Courte-pointier, *m.* ten, co takie kołdry robi, der solche Bettdecken macht.

Courtier, *m.* machlerz, barysznik, litkupnik, rayfur, nastręczyciel, *m.* Mäkler, Sensal, Unterhändler, *m. fam.* — de mariage, swat, drużba, *m.* Freywerber, *m.*

Courtilière, *f.* robak pewny korzonki zboża etc. ugryzuiący, *m.* Reitwurm, *m.* Werre, *f.*

Courtine, *f.* mur, wał między dwiema basztami, *m.* Mittelwall, *m.* (*v.* Rideau).

Courtisan, *m.* dworzanin; podchlebca, *f.* Hofmann, Höfling, *m.*

Courtisane, *f.* nierządnica z niepodłego stanu, *f.* Buhlerinn, vornehme Hure, *f.*

Courtiser, *v. a. fam.* dla zysku swego podchlebiać; kobietom posługować, zalecać się, aus Gewinnsucht schmeicheln; dem Frauenzimmer den Hof machen.

Courtois, oise, *a.* grzeczny, uprzeymy, höflich, freundlich, artig.

Courtoisie, *f. fam.* grzeczność, *f.* Höflichkeit, *f.*

Courton, *m.* konopie naykrótsze, *m. pl.* kurzer Hanf, *m.*

Couru, ue, *p. et a.* goniony etc., gejagt, gehetzt ꝛc. *fig.* être fort —, do czego bardzo często chodzą, czego często szukaią etc., stark gesucht werden, starken Zulauf haben.

Cous, *m.* osełka, osła, *f.* Wetzstein, Schleifstein, *m.*

Cousin, *m.* brat stryieczny, wuieczny; komar; gatunek placka, *m.* Vetter, *m.*; kleine Mücke, Schnacke, *f.*; Art Kuchen, *m.* — germains, *pl.* stryieczne, wuieczne dzieci, *f. pl.* Geschwisterkinder, *n. pl.*

Cousinage, *m.* stryieczne, wuieczne pokrewieństwo, *n.* Vetterschaft, *f.*

Cousine, *f.* siostra cioteczna, wuieczna, stryieczna, *f.* Base, Muhme, *f.*

Cousiner, *v. a.* wuiać, wuiem bratać, bratem etc., kogo zwać, Jemanden Vetter nennen. se —, *r.* wuiać, bratać się, sich Vetter nennen.

Cousinière, *f.* zasłona z gazy, gaza do zasłonienia twarzy od komarów, *f.* Mückenflor; Bettvorhang davon, *m.*

Coussin, *m.* poduszka, *f.* węzgłowie, *n.* Kissen, Polster, *n.*

Coussinet, *m.* poduszeczka, *f.* kleines Kissen oder Polster, *n.*

Cousu, ue, *p. et a.* szyty etc. genähet ꝛc. *fig.* bardzo chudy; pełny.

pełny, pełniutenki, sehr mager; ganz voll. bouche cousue! proszę o sekret! proszę sekret zachować! reinen Mund gehalten!

Coût, *m.* koszta, *f. pl.* Kosten, *m. pl.*

Coûtant, *a. et p.* kosztuiąc, kostend, *m.* prix —, cena, co kogo samego kosztuie, *f.* Einkaufspreis, *m.*

Coûtarde, *f.* gatunek ciasta, *n.* Art Gebackenes, *n.*

Couteau, *m.* nóż, *m.* szpada, szabelka, *f.* Messer; kurzes Seitengewehr, *n.* — de chasse, kordelas, *m.* Hirschfänger, *m.* Waidmesser, *n.* — de tripière, nóż obosieczny, *m.* zweyschneidiges Messer, *n.* — à rogner, nóż do obrzynania, *m.* Beschneidehobel, *m.*

Coutelas, *m.* kordelas, *m.* Hirschfänger, *m.*

Coutelier, *m.* nożownik, *m.* Messerschmied, *m.* — ière, *f.* żona nożownika, *f.* Messerschmiedinn, *f.* futerał do chowania nożow, *m.* Futteral zum Messerbesteck, *n.*

Coutellerie, *f.* nożownictwo, *n.* warsztat, sklep nożowniczy, *m.* robota iego, *f.* Messerschmiedhandwerk, *n.* dessen Laden, *m.* dessen Arbeit, *f.*

Coûter, *v. n.* kosztować kosten. *fig.* pracy, trudów, kosztów przyczyniać, Mühe, Sorge, Kosten verursachen. — cher, przypłacić czego, czém, theuer zu stehen kommen. *fig* tout lui coûte, wszystko mu za drogo, z niechęcią wszystko podeymuie, es ist ihm alles zu viel, er thut alles ungern.

Coûteux, euse, *a.* kosztowny, kosisprielig, kostbar.

Coutier, *m.* tkacz, co cwélich robi, *m.* Zwillichweber, *m.*

Coutil, Coutis, *m.* cwélich, *m.* Zwillich, *m.*

Coutre, *m.* lemiesz, *m.* Pflugeisen, Sech, *n.*

Coutume, *f.* zwyczay, nałóg; obyczay; (w prawie): zwyczaie: podarki, *pl. m.* daniny zwyczayne. *f. pl.* Gewohnheit, *f.* Gebrauch, *m.* Herkommen; Gewohnheitsrecht, *n.*; hergebrachte Gefälle, Abgaben, *f. pl.* avoir —, zwyknąć, mieć zwyczay, gewohnt seyn, pflegen. comme de —, iak zwyczaynie, iak za zwyczay, wie gewöhnlich, wie sonst.

Coutumier, ière, *a. fam.* przyzwyczaiony, zwykły, gewohnt. zwyczayny, dawny, zum alten Herkommen gehörig.

Coutumier, *m.* prawo ziemskie, *n.* statut, zbiór praw i zwyczaiów ziemi, powiatu, miasta, *m.* Land-, Stadtrecht, *n.*

Couture, *f.* szew, *m.* szycie, *n.* szyta robota; blizna, kresa, *f.* Naht; Nähterey, *f.* Nähen, *n.*; Narbe, *f.*

Couturier, *m.* ten, co dobrze szyie; krawiec wieyski, *m.* der gut näht; Bauernschneider, *m.*

Couturière, *f.* szwaczka, *f.* Nähterinn, *f.*

Couvain, *m.* plemię pluskw, lub innych owadów, *n.* junge Brut von Wanzen und andern Insekten, *f.*

Couvée, *f.* gniazdo (wylęgłe i niewylęgłe), *n.* junge Brut, *f.*; Nest voll Eyer, *n. fig.* plemię obrzydliwe, *n.* Brut, *f.*

Couvent, *m.* klasztór, *m.* Kloster, *n.*

Couver, *v. a.* siedzieć na iaiach, wysiedzieć, wylęgać; *fig.* knuć, pokrywać nienawiść etc., brüten, ausbrüten. *fig.* — *qq.* des yeux, kogo z oczu nie spuszczać, einen nicht aus den Augen lassen. — *n. fig.* bydź ukrytym, utaionym, verborgen stecken. se —, *r. fig.* tleć się, (iako ogień w popiele), hydź w robocie, unter der Asche glimmen ꝛc., im Werke seyn.

Couvercle, *m.* nakrywka, pokrywka, *f.* wieko, *n.* Deckel, *m.*

Couvert, erte, *p. et a.* przykryty etc.; odziany, ubrany, bedeckt, zugedeckt, überzogen; gekleidet, bekleidet. *fig* skryty, taiemny, verdeckt, heimlich. vin —, wino ciemnoczerwone, *n.* dunkelrother Wein, *m.* pays —, kray lasem okryty, *m.* waldiges Land, *n.* temps —, pochmurna pogoda, *f.* trübes Wetter, *n.*

Couvert, *m.* dach, dom, *m.* gospoda, *f.* cień, *m.* mieysce cieniste, *n.* koperta listu, *f.* potrzeby stołowe, iako; obrus, serwety, noże etc. Obdach, *n.* Herberge, *f.* schattiger Ort; Umschlag eines Briefes, *m.*; Tischgeräth, Tischzeug; Gedeck; Besteck, *n.* mettre le —, nakryć de stołu, die Tafel decken. à —, *ad.* bezpiecznie, bedeckt, sicher, geborgen

Couverte, *f.* polewanie, *n.* glazura, *f.* pokład okrętu, *m. T.* Glasur, *f.*; Verdeck (eines Schiffes der Levantefahrer), *n.*

Couvertement, *ad.* skrycie, pokryiomu, taiemnie, heimlich, verborgener Weise.

Couverture, *f.* nakrycie, *n.* kołdra, *f.* dach, *m.* Decke, Bettdecke, *f.*; Dach, *n. fig.* pozór, pretext, *m.* pokrywka, *f.* Vorwand, Deckmantel, *m.*

Couverturier, *m.* rzemieślnik, co kiliny, kołdry robi, niemi handluie, *m.* Deckenmacher, — händler, *m.*

Couvet, *m.* v. Chaufferette.

Couveuse, *f.* kokosz na iaiach, *f.* Brüthenne, *f.*

Couvi, *a. m.* oeuf —, zaparstek, *m.* iaie zaległe, *n.* angebrütetes Ey; verdorbenes Ey, *n.*

Couvre-chef, *m.* rantuch, *m.* podwika wieśniaczek, *f.* zawiesie na głowie. *n.* Art Schleyer der Bauernweiber, *m.* Kopfhülle, *f.*

Couvre-feu, *m.* ekram, blacha, zasłona od ognia, *f.* dzwonienie na nieszpory, *n.* Feuerblech, *n.* Kohlendeckel: Bratschirm, *m.* Abendgeläute, *n.*

Couvre-pied, *m.* przykrycie na nogi, *n.* Fußdecke, *f.*

Couvreur, *m.* ten, co dachy nakrywa, *m.* Dachdecker, *m.*

Couvreuse, *f* żona tegoż; rogoźniczka, co stołki ze słomy plecie, *f.* des Dachdeckers Frau; Stuhlflechterinn, *f.*

Couvrir, *v. a.* przykryć, pokryć, nakryć; okleić; powlec czém; ubierać, decken, bedecken, zudecken; überziehen, besetzen; kleiden, bekleiden. *fig.* pokrywać co, kryć się czém; (o koniach etc.) stanowić, ukrywać kogo, beherbergen; heimlich halten, verbergen; (von Pferden ꝛc.) bespringen, belegen. — d'or, d'argent, obsadzić złotem srebrem, pozłocić, posrebrzyć, mit Gold, Silber besetzen, vergolden, versilbern. — une carte, stawić na kartę, auf eine Karte setzen. — une enchére, wyższą cenę nad drugiego podać na licytacyi, in der Auction einen andern überbieten. *fig.* — *qq.* de honte, d'opprobre, hańbą kogo okryć, einen mit Schimpf, Schmach bedecken, überhäufen. — sa marche, ukrywać się, swe zamiary taić, sich verstellen, seine Absichten verbergen. — la joue à *qq.*, komu policzek wyciąć, einem eine Ohrfeige geben. se —, *r.* nakryć się, przykryć się; kapelusz włożyć na głowę; zachmurzyć się,

się, schronić się, zabezpieczyć się, sich bedecken; den Hut aufsetzen; sich umwölken; sich decken, sicher stellen.

Coyer, *v.* Cous.

Coyon etc., *v.* Coïon.

Crabe, *m.* rak morski, *m.* Krabbe, *f.* Taschenkrebs, *m.* Garnele, *f.*

Crabier, *m.* czapla rakami się żywiąca, *f.* Krebsfresser, *m.* (Vogel).

Crac, *m. fam.* trzask, łomot, huk, *m.* Krachen, Gekrach, *n.* — *i.* nagle, płötzlich, auf einmal.

Crachat, *m.* ślina, *f.* plwociny, *pl.* Auswurf, Speichel, *m.*

Crachement, *m.* plucie, plwanie, wypluwanie, *n.* Ausspeyen, *n.* — de sang, plucie krwią, Blutspeyen, *n.*

Cracher, *v. a. et n.* plwać, pluć, wypluwać, charchać, ausspeyen, auswerfen. — sur *qq*, pluć na kogo, urągać się, einen anspeien. — sur *qc.*, opluć, etwas bespeyen. *fig.* — contre le ciel, bluźnić, Gott lästern. — des injures, lżyć, szydzić z kogo, Schimpfworte ausstoßen. *fam.* — du latin, łaciny ustawicznie używać w mowie, mit lateinischen Brocken um sich werfen. — au bassin, workiem przypłacić, in die Büchse blasen.

Cracheur, *m.* euse, *f.* plwacz, *m.* der, die oft ausspeyet.

Crachoir, *m.* plwalnik, *m.* Speynapf, Spucknapf, *m.*

Crachotement, *m.* plwanie, charchanie, *n.* öfteres Ausspeyen, *n.*

Crachoter, *v. n.* wypluwać często, chrachać, charchać, öfters ausspeyen.

Cracovie, *f.* Kraków, *m.* Cracau, *n.* (Stadt).

Craie, *f.* kréda, *f.* Kreide, *f.*

*Craindre, *v. a.* bać się czego, kogo; obawiać się czego; wzdrygać się na co, fürchten; befürchten, besorgen; scheuen.

Crainte, *f.* boiaźn, *f.* obawianie się, *n.* Furcht, Besorgniß, *f.* de — de, de — que, z boiaźni, aby nie, aus Furcht ꝛc.

Craintif, ive, *a.* boiaźliwy, trwożliwy, furchtsam, ängstlich.

Cramoisi, *m.* karmazyn, *m.* Carmesin, Carmesinroth, *n.*

Cramoisi, ie, *a.* karmazynowy, carmesinroth.

Crampe, *f.* kurcz, *m.* Krampf, *m.* goutte —, podagry nie długo trwaiącey rodzay, *f.* Art kurzdauerndes Podagra, *n.*

Crampon, *m.* klamra, *f.* Krampe, Klammer, *f.*

Cramponné, ée, *p. et a.* klamrami spięty etc., angeklammert.

Cramponner, *v. a.* klamrami spinać, klamrować; (konia) ostro podkuć, mit Klammern befestigen; (ein Pferd) scharf beschlagen. se —, *r.* mocno się czego trzymać, sich anklammern.

Cramponnet, *m.* klamerka, mała klamra, *f.* kleine Krampe oder Klammer, *f.*

Cran, *m.* karb, wrąb, *m.* zacięcie, narznięcie, *n.* Kerbe, *f.* Einschnitt (in Eisen ꝛc.), *m.*

Crâne, *m.* czaszka (głowy), *f.* Hirnschale, *f.*

Crapaud, *m.* ropucha, *f.* Kröte, *f.*

Crapaudière, *f.* kałuża, w której tylko są żaby i ropuchy, *f.* Krötenpfütze, *f. fig. fam.* mieysce nieczyste, wilgotne, *n.* schmutziger Ort, *m.*

Crapaudille, *v.* Crépodaille.

Crapaudine, *f.* żabi kamień, *m.* Krötenstein, *m.*

Crapoussin, *m.* ine, *f. fam.* kaleka, *m.* poczwara, *f.* Krüppel, kleiner übel gestalteter Mensch, *m.*

Crapule, *f.* pijaństwo, *n.* pijatyka, *f.* Völlerey, Schwelgerey, *f.*

Crapuler, *v. n. fam.* hulać, pić, kufla pilnować, saufen und schwelgen.

Crapuleux, euse, *a.* pijaństwu podległy, der Völlerey ergeben.

Craquelin, *m.* obwarzanek, *m.* Brezel, *f.*

Craquelot, *m.* śledź świeżo wędzony, *m.* Bückling, *m.*

Craquement, *m.* trzeszczenie, *n.* łoskot, huk, *m.* Krachen, Knacken.

Craquer, *v. n.* trzeszczeć, trzaskać, huczeć, krachen, knacken, knarren. *fig. fam.* łgać, wychwalać się, chełpić się, lügen, prahlen.

Craquerie, *f. fam.* łgarstwo, kłamstwo, chełpienie się etc., *n.* chluba, *f.* Lügen, *n.* Prahlerey, *f.*

Craquètement, *m.* zgrzytanie zębami, *n.* Zähnkirschen, *n.*

Craqueter, *v. n.* trzeszczeć, huczeć, krachen, prasseln, knistern. — des dents, zgrzytać zębami, mit den Zähnen knirschen.

Craqueur, *m.* samochwał, trzpiot, wietrznik, *m.* Prahler, Windmacher, *m.*

Crassane, *f.* rodzay smacznych gruszek, *f.* Art guter Birnen, *f.*

Crasse, *f.* brud, *m.* plugastwo, *n.* piana, *f.* zuzel kruszców, *m.* Schmutz, Koth, *m.*; Unreinigkeit, *f.*; Metallschaum, *m. fig.* skępstwo, skneerstwo, *n.* podły stan, *m.* schmutziger Geiz, *m.*; schlechte Herkunft, *f.*

Crasse, *a.* gruby, dick, stark, grob. *fig.* ignorance crasse, ciemnota gruba niewiadomość, *f.* grobe, unverzeihliche Unwissenheit, *f.*

Crasses, *f. pl.* uderzenie młotem, Hammerschlag, *m.*

Crasseux, euse, *a.* brudny, plugawy, schmutzig, kothig. — *m. fig.* sknéra, skąpiec, *m.* Filz, Geizhals, *m.*

Cratère, *m.* czasza, czara, (u Rzymian); czeluście, *f. pl.* Trinkschale bey den alten Römern, *f.*; Krater eines Vulkans, *m.*

Craticuler, *v. a.* pokratkować, w kraty podzielić, übergattern.

Cravan, *m* rodzay gęsi, (*f.*) i ślimaków, *m* Baumgans; schottische Gans; Art Seemuscheln, *f.*

Cravate, *m.* Kroata, *m.* koń Kroacki, *m.* Croat, *m.* croatisches Pferd, *n.*

Cravate, *f.* alsztuch, krawat, Halsbinde, Halskrause, *f.* Halstuch der Mannspersonen, *n.* wstęga, pręga na chorągwi, *f.* Fahnenstreife, *f.*

Crayon, *m.* ołówek, *m.* rubryka, kréda iak ołówek uskrobana, *f.* rysunek, *m.* rysowanie tym zrobione, *n.* Stift zum Zeichnen ꝛc.; Röthel, Bleystift, *m.*; Zeichnung damit, *f. fig.* abrys, układ, *m.* erster Entwurf, *m.*

Crayonner, *v. a.* rysować ołówkiem etc.; określić, wyrysować, mit einem Stifte zeichnen; entwerfen, skizziren.

Crayonneur, *m.* rysuiący ołówkiem, der mit einem Stifte zeichnet.

Crayonneux, euse, *a.* krédowaty, krédzisty, kreidig, kreidicht.

Créance, *f.* rozkaz, *m.* zlecenie sekretne, *n.* instrukcya ministra, *f.* dług, *m.* geheimer Auftrag, *m.* Instruktion eines Ministers, *f.*; dług należny, *m.* należytość, *f.* ausstehende Schuld,

Schuldforderung, *f.* lettre de —, list świadeczny posłowi dany, *m.* Kreditiv, Beglaubigungsschreiben, *n.* chien de bonne —, pies dobrze uczony, wprawiony, *m.* wohlabgerichteter Hund, *m.*

Créancier, *m.* ière, *f.* wierzyciel, *m.* Gläubiger, *m.* — inn, *f.*

Créat, *m.* podbereyter, *m. T.* Unterbereiter bei einer Akademie, *m.*

Créateur, *m.* stworzyciel, stwórca, *m.* Schöpfer, *m. fig.* wynalazca, *m.* Urheber, *m.*

Création, *f.* stworzenie, *n.* Schöpfung, *f. fig.* ustanowienie, wyznaczenie, mianowanie, *n.* nominacya, *f.* Errichtung, Ernennung, *f.*

Créature, *f.* kreatura, *f.* stworzenie, *n.* Geschöpf, *n.* Kreatur, *f.*

Crébebe, *m.* gatunek korzeniów do pieprzu podobny, *m.* Cibebe, *f.* (pfefferartiges Gewürz).

Crécelle, *f.* grzechotka, *f.* Schnarre, Klapper, *f.*

Crécerelle, *f.* pustołka, *f.* (ptak), Wannenweiher, *m.*

Crèche, *f.* żłob, (nie dla koni); żłob, (Chrystusa Pana), *m.* iasła, iasły, *pl.* Krippe (nicht von Pferden); Krippe des Heilandes, *f.*

Crédence, *f.* stolik mały przy ołtarzu stoiący, *m.*; Kredenztisch zur Seite des Altars, *m.*

Crédibilité, *f. T.* godność wiary, *f.* podobieństwo, Glaubwürdigkeit, *f.*

Crédit, *m.* kredyt, borg, *m.* powaga, sława, *f.* Credit, gute Ruf, *m.*; Treue, *f.* und Glaube, *m.*; ausstehende Schuld, *f.*; Ansehen, *n.* Macht, *f.* faire —, pożyczać, kredytować, Credit geben, borgen. lettre de —, list dla kredytu komu dany, *m.* Creditbrief, *m.* à —, na kredyt, na borg, auf Borg, *fig.* daremnie, niegruntownie, niedowodnie, za nic, na próżno, umsonst, vergebens, ohne Grund.

Créditer, *v. a. T.* zapisać, kredytować, creditiren, gut schreiben.

Créditeur, *m. T.* wierzyciel, *m.* Gläubiger, *m.*

Crédo! *m.* wyznanie wiary apostolskie, *n.* apostolisches Glaubensbekenntniß, *n.*

Crédule, *a.* lekkowierny, leichtgläubig.

Crédulité, *f.* lekkowierność, *f.* Leichtgläubigkeit, *f.*

Créer, *v. a.* stworzyć, utworzyć, schaffen, erschaffen. *fig.* tworzyć, ustanowić, obrać; fundować, założyć, wynaleść, erfinden; einsetzen, errichten, stiften; anlegen. — des dettes, długów narobić, Schulden machen.

Crêmaillère, *f.* kuchenny hak, (do zawieszenia kotła w kominie), *m.* żelazo karbowane do różnych rzeczy, *n.* Kesselhaken, *m.*; gekerbtes Eisen an verschiedenen Dingen, *n.*

Crémaillon, *m.* hak kuchenny mnieyszy, *m.* kleiner Kesselhaken, *m.*

Crème, *f.* śmietana, śmietanka, *f.* Milchrahm, *m.* Sahne, *f. fig* wybór, *m.* sama treść rzeczy, das Beste. — de tartre, waysztyn w ogniu czyszczony, *m.* gereinigter Weinstein, *m.*

Crémeau, *v.* Chrémeau.

Cremence, *f.* wzrost, *m.* pomnożenie, *n.* Anfluß, Anwuchs, *m.*

Crêmer, *v. n.* w śmietanę się zbierać, śmietany dostawać, Rahm geben, sahnen.

Crêmière, *f.* kobieta, co mléko przedaie, *f.* Sahnenfrau, *f.*

Créneau, *m.* blanki, kramzansy, *pl.* Zinne, Schießscharte, *f.*

Cré-

Crénelage, *m.* wycinać brzegi monety obwód, brzeg monety, *m.* Rändern, Ränftern der Münzstücke, *n.*

Créneler, *v. a.* karbować, nacinać, narzynać; blankami, kramzansami opatrzeć, kerben; mit Zinnen oder Schießscharten versehen.

Crénelure, *f.* ząbkowatość, *f.* ząbki, *pl.* narzynanie, *n.* ausgezackte Arbeit, *f.*

Créole, *m. et f.* człowiek od Europeyczyków w Ameryce zrodzony, *m.* Creole, *m.* Creolin, *f.* (von europäischen Aeltern in Amerika Geborne).

Crépage, *m.* kutnerowanie, barwienie krepy, *n.* Krausmachung des Flors, *n.* Krausung desselben, *f.*

Crêpe, *m.* krepa, *f.* Flor, Kreppflor, *m.*

Crêpé, *m.* gatunek fryzury, *f.* Kreppe, Art Frisur, *f.*

Crêper, *v. a.* staperczyć, kędzierzawić, strzępić, kräuseln, kraus machen. se —, *r.* kędzierzawić się, strzępić się, kraus werden, sich kräuseln.

Crépi, *m.* tynkowanie chropowate ściany, *n.* krause Tünche, *f.* Kalkwurf, *m.*

Crépin, *m.* Saint —, S. Kryszpin; tłomoczek wędrującego szewca, *m.* der heil. Crispin; Handwerksack der wandernden Schuhster, *m. fig. fam.* chudoba, *f.* Bischen Habseligkeiten, *n.*

Crépine, *f.* gatunek frandzli; odzieżka, błona cielęca, barania, *f. T.* Art Franzen, *f.*; Lamm-, Kalb-Netz, *n.*

Crépir, *v. a.* ścianę chropawo tynkować; skórę chropowato wyprawiać, eine Mauer übertünchen; Leder krispeln.

Crépissure, *f.* chropowate tynkowanie ściany, *n.* Bewerfen einer Mauer, *n.* Kalkwurf, *m.*

Crépodaille, *f.* krepa, gaza cienka do czepków, *f.* dünner Haubenflor, *m.*

Crépon, *m.* baia, *f.* krepon, *m.* (materya wełniana), Art krauser wollener Zeug, *m.*

Crépu, ue, *a.* kędzierzawy, (o włosie), kraus (von Haaren).

Crépuscule, *m.* zmierzch, świt, *m.* Dämmerung, *f.*

Cresson, *m.* rzeżucha, *f.* Kresse, Brunnenkresse, *f.*

Cressonnière, *f.* miejsce, gdzie wiele rzeżuchy rośnie, *n.* Ort, wo viel Kresse wächst, *m.*

Crétacé, ée *a.* kredowaty, kreideartig.

Crête, *f.* grzebień, (u koguta etc.); czub, czubek (u niektórych ptaków), *m.* korona, (węża) *f.* rząd ości grzbietowych, u niektórych ryb, *m.* ziemia wykopana przy rowie, *f.* Kamm (der Hahne ꝛc.); Schopf, Federbusch (gewisser Vögel), *m.*; Krone der Schlangen); Reihe Gräten am Rückgrath einiger Fische; aufgeworfene Erde neben einem Graben, *f. fig.* lever la —, wynosić się, pysznić się, stolz, übermüthig werden. baisser la —, stracić żywość, ochotę, seine Munterkeit verlieren. rabaisser la — à *qq.*, zniżyć, upokorzyć kogo, einen demüthigen.

Crételer, *v. n.* gdakać, (o kurach), kackern, (vom Geschrey der Henne).

Cretonne, *f.* gatunek płótna białego, *n.* Art weißer Leinwand, *f.*

Creuser, *v. a, et n.* kopać, wykopać, wydrążyć, graben, ausgraben; aushöhlen. *fig.* badać, roztrząsać, dociekać, ergründen. *fig.* se — le cerveau

veau à qc., głowę sobie łamać nad czém, sich den Kopf über etwas zerbrechen.

Creuset, *m.* tygiel do topienia kruszców. *m* Schmelztiegel, *m.* *fig* mettre au —, doświadczać, dociekać, prüfen.

Creux, euse, *a.* próżny, głęboki, wydrążony, hohl; tief. *fig.* głupi, leer, eitel; verwirrt, närrisch. — *ad.* songer —, rozmyślać o rzeczach próżnych, über Hirngespinste nachdenken.

Creux, *m.* dół. *m.* jama. *f.* bas gruby, *m.* Höhle, Grube, Vertiefung, *f.*; tiefer Ton, Baß, *m.* — *T.* formà ludwisarzy, *f.* Modell, *n.* Form der Gießer, *f.*

Crévaille, *f. fam.* obżarstwo, *n.* bankiet, *m.* Fresserey, *f.*

Crevasse, *f.* rysa, rozpadlina, *f.*; Riß, Spalt, *m.*; Schrunde, *f.*

Crevasser, *v. a* rysy, rozpadliny robić, Risse machen. *n. et* se —, *r.* rozpadać się, rozpękać, rysy dostawać, Risse bekommen, aufbersten, aufspringen.

Crevé, ée *p. et a.* rozpadły etc., geborsten. *fig.* un gros —, une grosse —, pampuch, *m.* Dickwanst, *m.*

Crève coeur, *m.* żal, żałość, *f.* utrapienie, *n.* Herzleid, *n.*

Crever, *v. a.* rozsadzić, rozepchnąć, rozerwać, berstен machen, zersprengen, zerreißen. — — une bube, pęcherz, wrzód wycisnąć, eine Blase aufdrücken. — les yeux wyłupać, wykłóć oczy, die Augen ausstechen. *fig.* cela vous crève les yeux, wpada to W. Panu w oczy, das liegt Ihnen vor Augen. cela crève le coeur, przenika, przeraża to serce, wzbudza litość, odrazę, das geht durchs Herz; erregt Mitleiden, Abscheu. — un cheval, spędzić, zmachać konia, ein Pferd zu Tode reiten. *fig. q.* (*q.* —) napchać, naładować kogo, komu żołądek aż do rozpęknienia, einen zum Zerplatzen mit Essen und Trinken überladen. — *n.* pękać, rozpukać, rozpadać się, berstен, zerplatzen, zerspringen. *fig.* złechnąć, krepiren. se —, *r.* rozpękać, rozpadać się; łamać się, przeładować się, sich überladen; berstен, zerspringen.

Crevette, *f.* rodzay raczków morskich, *m.* Steuerkrabbe, *f.* (kleiner Seekrebs).

Cri, *m.* krzyk, *m.* krzyczenie; hasło wojenne; wywoływanie publiczne. *n.* Schrey, *m.* Geschrey, Schreyen; Kriegsgeschrey; öffentliches Ausrufen, *n.* *fig.* powszechne życzenie, narzekanie, płacz, *m.* głos, *m.* allgemeine Verlangen; Jammern, Wehklagen, *n.*; Ruf, *m.* Stimme, *f.*

Criailler, *v. n. fam.* ustawicznie wrzeszczeć; gderać, mruczeć, łaiać, stets schreyen, schmälen und keifen.

Criaillerie, *f. fam.* wrzask, krzyk, *m.* wrzeszczenie, krzyczenie, *n.* wiederholtes Geschrey, Gezänke, *n.*

Criailleur, *m.* euse, *f. fam.* człowiek wrzaskliwy, swarliwy, kłótnik, *m.* Schreyer, Zänker, *m.* — inn, *f.*

Criant, ante, *a.* krzyczący, schreyend, himmelschreyend.

Criard, arde *a.* krzykliwy, schreyend; zänkisch, dettes criardes, *f. pl.* długi drobne, *m. pl.* Lapperschulden, *f. pl.* — *m. f.* człowiek wrzaskliwy, *m.* Schreyer, *m.* — inn, *f.*

Criarde, *f.* płótno ardzo glancowane, *n.* raschelnde Leinwand, *f.*

Crible, *m.* przetak, *m.* rzeszoto, *n.* Sieb, Kornsieb, *n.*

Cribler, *v. a.* przesiewać, sieben, sichten. *fig.* être criblé de coups, osypany ranami, voller Wunden seyn.

Cribleur, *m.* przesiewacz, *m.* Sieber, *m.*

Cribleux, *a. m. T.* sitowaty, siebförmig.

Criblure, *f.* przesiewki, podsiewki, *pl.* Weggesiebte, *n.*

Cric, *m.* winda, *f.* kafar, *m.* Hebewinde, Wagenwinde, *f.*

Cric crac, *i.* trzask, łoskot rzeczy łamiacey lub tłuczącey się, ritz ratz (vom Geräusch einer Sache die man zerbricht).

Criée, *f.* wywoływanie urzędowe, *n.* gerichtlicher Ausruf, *m.*

Crier, *v. n.* krzyczeć, wrzeszczeć, wołać, schreien, Geschrei machen. *fig.* płakać, głośno się uskarzać, utyskiwać, publicznie ganić, kłócić się, żyć kogo, obwoływać, podawać do publiczney wiadomości, meinen, sich laut beklagen, beschweren; öffentlich tadeln; zanken, schmälen; knarren; öffentlich ausrufen, bekannt machen. 7. przewrzaskiwać, wołać, zrzyczeć, (o psach), anschlagen, bellen (von Jagdhunden). — *a. v.* wywołać, publicznie okrzyczeć, ausrufen, öffentlich ausschreien.

Criérie, *f.* wrzask, krzyk, *m.* Geschrey, *n.*

Crieur, *m.* euse, *f.* człowiek wrzaskliwy; obwoływacz, wywoływacz, *m.* Schreyer; Ausrufer, *m.* — inn, *f.*

Crime, *m.* zbrodnia, *f.* występek, *m.* Verbrechen, *n.* Frevel, *m.*; grzech, grzech śmiertelny, *m.* Sünde; Todsünde, *f.*

Crimée, *f.* krimo, *m.* Crimm, crimmische Tartarei, *f.*

Criminaliste, *m.* kryminalista, *m* Schriftsteller über das peinliche Recht, Rechtsgelehrter darinn, *m.*

Criminel, *m.* elle, *f* złoczyńca, zbrodzień, *m.* Verbrecher, Missethäter, *m.* — *a.* godny kary, winny; kryminalny, występny, strafbar, schuldig; peinlich, verbrecherisch; criminal. prendre *qc.* au —, mieć sobie co za złe, obrazić się czém bardzo, eine Sache sehr übel aufnehmen, sich durch etwas sehr beleidigt finden.

Crin, *m.* włosy końskie i inne długie, *m. pl.* langes Haar der Pferde und anderer Thiere, *n.* Crins, *pl* grzywa, *f.* Mähne der Pferde, *f.*

Crinier, *m.* ten, co włosy do materaców etc. wyprawuie, Haarbereiter, *m.*

Crinière, *f.* grzywa, *f.* zawicie, w które grzywa końska zawiniona bywa, *n.* Mähne; Halskappe, *f.* Mähnenstück am Fliegennetze, *n.* *fig* włosy rozczochrane, *pl. m* peruka mizerna, szorrige Menschenhaare, *n. pl.* schlechte Perücke, *f*

Crinon, *m.* robak włosowy, *m.* gatunek krótkich czarnawych włosów, Haarwurm, *m.* Dürrmade, *f.* Mitesser, *m.*

Crique, *f.* port mały od natury, *m.* kleiner natürlicher Seehafen, *m.*

Criquet, *m.* źmudziak, (koń małego wzrostu), *m.* Krakke, *f.* (schlechtes Pferd).

Crise, *f.* odmiana, zmiana, rozstrzygnienie, *n.* Crisis, *f.* Wechsel der Krankheit, *m.*; Scheidung, Entscheidung, *f.*

Crispation *f.* kędzierzawienie, *n.* trąśnienie włosów, Kräuseln, Krauswerden, *n. T.* zmarszczyć skupić, zgnieść co, Zusammenschrumpfen, *n.*

Crisper, *v. n.* kędzierzawić, ściągnąć się, kräuseln, sich zusammenziehen.

Crisser, *v. a* zgrzytać zębami, mit den Zähnen knirschen.

Cristal,

Cristal, *m.* kryształ, *m.* Krystall, *m.* — de montre, szkło, wypukłe na zegarku, *n.* Uhrglas, *n.*

Cristallin, ine, *a.* kryształowy, przezroczysty. krystallinisch; krystallhell, durchsichtig.

Cristallisation, *f.* kryształizacya, *f.* Krystallisirung, Krystallisation, *f.*

Cristalliser, *v. a. et n.* kryształizować, przezroczystym robić, zu Krystallen anschießen lassen; hell machen wie Krystall. se —, *r.* w kryształ zamieniać się, osiadać; przezroczystym jak kryształ się robić, się stać, zu Krystallen anschießen; krystallhell werden.

Critiquable, *a.* przyganny; krytyce, przyganie podległy, tadelhaft, der Kritik unterworfen.

Critique, *a.* krytyczny; ten co lubi co krytykować, ganić; ważny, zapewniający, trudny, wątpliwy, niepewny, kritisch; tadelsüchtig, entscheidend. *fig.* niebezpieczny, gefährlich; bedenklich, mißlich. *m.* krytyk; roztrząsacz, ganiciel, *m.* Kunstrichter, Kritiker, Splitterrichter, Krittler, *m.* — *f.* krytyka, *f.* roztrząsanie, *n.* przyganianie, nagana *f.* Kritik, gelehrte Beurtheilung; Tadelsucht, Krittelei, *f*

Critiquer, *v. a.* krytykować, roztrząsać, ganić, kritisch beurtheilen, tadeln.

Croassement, *m.* krakanie, *n.* Krächzen; Rabengeschrey, *n.*

Croasser, *v. a.* krakać, krächzen; wie ein Rabe schreyen.

Croc, *m.* hak, bosak; opienek, *m.* Haken, Feuerhaken, Bootshaken, *m.*; *fig. fam.* szalbierz, *m.* feiner Spieler, Betrüger, *m.* Crocs, *pl.* kły, zęby haczyste, *m.* wąsiska wielkie, *pl. n.* zgrzytanie zębami, *n.* Krachen unter den Zähnen, *n.* Hakenzähne, Spitzzähne, *m. pl.* großer Knebelbart, *m. fig.* mettre les armes au —, opuścić służbę woyskową, die Kriegesdienste verlassen. l'affaire est au —, rzecz iaka upadła, die Sache ist ins Stocken gerathen.

Croc-en-jambe, *m.* podstawienie nogi, *n.* Beinunterschlagen, Beinstellen, *n. fig.* przeszkoda, *f.* Hinterlist, *f.*

Croche, *a.* krzywy, krumm.

Croche, *f.* ogonatka, nota z ogonkiem, *f.* geschwänzte Note, *f.*

Crochet, *m.* haczek; wytrych; przezroczian, *m.* Haken, *m.* Häkchen, *n.*; Dietrich, *m.*; Schnellwaage, *f.* Crochets, *pl.* kędziorki, faworytki na czole; kły, *m. pl.* kleine Haarlocken auf der Stirne, *f. pl.* Hakenzähne, *f pl* — de portail, x, iasła, *pl. n.* Reff des Lastträgers, *n.*

Crocheter, *v. a.* wytrychem otwierać, odmykać, mit einem Dieterich aufmachen.

Crocheteur, *m.* ense, *f.* tragarz; ślósarz wytrychem zamki otwierający, *m.* Reffträger, *m.*; der, die ein Schloß mit einem Dietrich aufmacht.

Crochetier, *m.* mosiężnik, *m.* Gürtler, Spängler, *m.*

Crochetons, *m. pl.* rogi, rękoieści u iaseł, *pl.* Arme am Reff, *m. pl.*

Crochu, ue, *a.* nagięty, zagięty, haczysty, krumm, gebogen, hakenförmig. *fig.* avoir les mains —, brać co z ochotą, kraść, gern alles mitnehmen, stehlen.

Crocodile, *m.* krokodyl, *m.* Krokodill, *m.*

Crocus, *m.* Safran.

*Croire, *v. a.* wierzyć; myśleć, mniemać; uwierzyć, poczytać, trzymać, mieć kogo za, glauben, meynen; dafür halten; trauen. (*à qq un à qc.*) wierzyć komu, czému, spuścić się na kogo, an einen oder etwas glauben — *qq.* wierzyć, zawierzyć komu, einem Glauben beymessen, trauen. — *n.* wierzyć. mieć wiarę, glauben, Glauben haben.

Croisade, *f.* krucyata, *f.* Kreuzzug, *m.* Kreuzfahrt, *f.*

Croisé, ée, *p. et a.* krzyżowy, na krzyż idący, leżący, gekreuzt.

Croisé, *m.* krzyżak, *m.* Kreuzfahrer, *m.*

Croisée, *f.* krzyż, *m.* (w oknie); pręt żelazny u kotwicy, *f.* nitki, paski w przędzy na krzyż idące, *pl.* Fensterkreuz, *n.* Kreuzstock, *m.*; Ankerkreuz, *n.*; Kreuzfäden eines Gewebes, *m. pl.*

Croiser, *v. a.* na krzyż położyć, kładź, trzymać; w poprzek czego iść. na krzyż przekreślić, przemazać, kreuzweise legen oder setzen; quer über etwas gehen; durchkreuzen, ausstreichen. *fig.* (*qq.*) szkodzić, przeszkadzać komu, czynić komu przeszkodę, einem in den Weg treten; Hindernisse in Weg legen. — *n.* krążyć po morzu, tam i sam żeglować; przekładać się, leżeć na krzyż, kreuzen (zur See); über einander gehen (von Kleidern). se —, *r.* wziąć na się znak krzyża S. na krucyatę; na krzyż leżeć, przechodzić, przecinać się, sich zum Kreuzzuge anschicken; sich durchkreuzen. *fig.* wnijść komu w drogę, in den Weg kommen.

Croiseur, *m.* kapitan okrętu po morzu krążący, *m.* Kapitän eines kreuzenden Schiffes, *m.*

Croisière, *f.* okolica, *f.* mieysce, gdzie okręty krążą, *n.* Ort, wo Schiffe kreuzen, *m.*

Croisillon, *m.* drewno poprzeczne krzyżowo, *n.* Querholz eines Kreuzes, *n.*

Croissance, *f.* dorosłość, *f.* wzrost, *m.* Wachsthum, *m.*

Croissant, *m.* przybywanie xiężyca, *n.* zunehmender Mond, *m. fig.* półxiężyca, *n.* miesiączek z blachy w kominie do zawieszania łopatki etc. *m.* was die Gestalt eines halben Mondes hat; krummes Eisen in Kaminen zur Feuerschaufel &c., *n.*

Croisure, *f.* wątek w osnowie, *m* Kreuzwebung, *f.* Kreuzgewebe, *n.*

Croît, *m.* przypłodek, roczny przychówek, *m.* Zuwachs, *m.* Zuzucht, *f.*

*Croître, *v. n.* rosnąć, przyrastać, przybywać, mnożyć się, szérzyć się, rozkrzewić się, wachsen, zunehmen, sich vermehren.

Croix, *f.* krzyż, *m.* Kreuz, *n.* figura krzyża, *f.* Figur eines Kreuzes, *f.* faire la —, żegnać się, krzyż robić, sich kreuzigen, das Kreuz machen. *fig.* krzyż, kłopot, *m.* męka, *f.* Leiden, *n.* Trübsal, *f.* en —, *ad.* na krzyż. kreuzweise.

Croix, de par Dieu, *f.* abecadło, *n.* Abc, Abcbuch, *n. fig.* początek rzeczy, *m.* Anfang einer Sache, *m.*

Cromorne, *m. T.*, rejestr głosu trąbi puzanu w organach, *m.* Trompetenregister an der Orgel, *n.*

Cron, *m.* pył, piasek z muszli, *m.* Muschelsand, *m.*

Crone, *m.* winda okrętowa, *f.* Schiffskrahn, *m. T.*

Croquant, *m. fam.* wyłudzacz, hultay, gałgan, *m.* verächtlicher Kerl, Schuft, *m.*

Croquant, ante, *a.* trzeszczący, chrupiący (między zębami), krachend (unter den Zähnen). Croquante, *f.* gatunek torty chrupiącey między zębami, *f.* Torte, welche unter den Zähnen kracht, *f.*

Croque, *f.* manger (*qc.*) à la —, au sel, tylko z solą bez wszelkiey przyprawy co ieść, etwas bloß mit Salz essen.

Croquer, *v. n.* chrupać, unter den Zähnen krachen. — *a.* chrupać; chciwie ieść, knarpeln; gierig essen. *fig.* schwycić, sprzątnąć, wegschnappen. — son bien, majątek prędko stracić, sein Vermögen schnell verthun. *fig.* grubo tylko odrysować; prędko, niedbale co robić, grob hinzeichnen, hinwerfen; schlechtweg machen.

Croquet, *m.* piernik cienki, suchy, *m.* dünner und harter Pfefferkuchen, *m.*

Croquignole, *f.* szczutka, *f.* Nasenstüber, *m.*

Croquignoler, *v. a. fam.* szczutki komu dawać, Nasenstüber geben.

Croquis, *m.* zaczęty, nakreślony dopiero rysunek pierwszy malarza, *m.* erster Gedanke, Entwurf eines Malers, *m.*

Crosse, *f.* pastorał, *m.* gałka, pałka u laski do gry pewney, *f.* Bischofsstab, Krummstab; Kolben zum Spielen, *m.* — de fusil, kolba (u fuzyi), *f.* Flintenkolben, *m.* — d'aiguière, ucho zakrzywione u nalewki do polewania, *n.* krummer Handgriff einer Gießkanne, *m.*

Crossé, ée, pastorał maiący, einen Bischofsstab tragend.

Crosser, *v. n. T.* popychać kulę laską zakrzywioną na wierzchu, mit den Kolben spielen. *fig. fam.* c'est un homme à —, iest to człowiek pogardy godny, es ist ein verächtlicher Mensch.

Crossette, *f.* latorośl, *f.* Schößling, *m.* Schoßreis, *n.*

Crosseur, *m.* popychaiący kulę nakrzywioną laską w grze pewney, Kolbenspieler, *m.*

Crotaphite, *a.* muscle —, muskuł skroniowy, *m.* Schlafmuskel, *f.*

Crotte, f. błoto, *n.* gnóy, (niektórych zwierząt), bobek kosi, owczy, *m.* Gassenkoth; Koth gewisser Thiere, *m.*

Crotté, ée, *p. et a.* błotnisty, zbryzgany, zbłocony, kothig; besudelt.

Crotter, *v. a.* zaszargać, błotem zwalać zbłocić, kothig, schmutzig machen. se —, *r.* zaszargać się, zbryzgać się, sich im Gehen voll Koth machen, sich schmutzig machen, besudeln.

Crottin, *m.* gnóy suchy, *m.* trockener Mist, *m.*

Croulant, ante, *a.* zły, stary, walący się, baufällig.

Croulement, *m.* obaliny, *pl.* zapadnienie, obalenie się domu, *n.* Einsturz, *m.*

Crouler, *v. n.* zapaśdź, obalić się, nachylać się, einstürzen, sich senken. — *a. T.* spuszczać okręt w wodę, (ein Schiff) vom Stapel lassen.

Croulier, ère, *a.* miałki, bagnisty, was unter den Füßen nachgiebt.

Croulière, *f.* trzęsawica, *f.* Erde, in welche man sinkt, *f.*

Croupe, *f.* krzyż, (u konia etc.), wierzch, wierzchołek góry, *m.* należenie do summy iakiey, *n.* Kreuz der Pferde und Lastthiere, *n.*; Bergspitze, *f.* Gipfel; Antheil an einem Geldgeschäfte, *m.* monter en —, wsiesć w tył za iezdzcem na konia, sich hintennach, hinter den Reuter setzen.

Croupé, *a.* cheval bien —, koń z pięknym krzyżem, *m.* Pferd mit einem schönen Kreuze, *n.*

Croupetons, *ad.* kucząc się, skuczywszy się; na zadku się czołgnąć, heckend; auf dem Hintern fortrutschend.

Croupier, *m.* szuler w współce z drugim, z bankierem; wspólnik w kupiectwie, *m.* Gehülfe des Banquiers im Spiele; Theilhaber an dem Gewinnste von einer Unternehmung, wozu er Geld mit beyschießt, *m.*

Croupière, *f.* podogonie, *n.* Schwanzriemen, *m. fig.* tailler des croupières à *qq*, prześladować, uciążać kogo, einen hart verfolgen, einem viel zu schaffen machen.

Croupion, *m.* kuper, *m.* guzica, gastrzyca, kustrzyca, *f.* Steißbein, *n.* Steiß, Bürzel, *m.*

Croupir, *v. n.* stać, nie płynąć, (o wodach), still stehen (vom Wasser). *fig.* dans (*qc*). walać się, gnić w czem, in etwas stecken bleiben und verderben.

Croupissant, ante, *a.* stoiący, gniiący, still stehend und dem Verderben ausgesetzt.

Croupon, *m.* skóra wyprawiona bez głowy i brzucha, *f.* zubereitete Ochsenhaut ohne Kopf und Bauch, *f. 1.*

Croustille, *f.* skórki chleba kawałek; ozdoba pewna u kornetów, *f.* Rindchen Brod, *n.*; Art Verzierung an Kopfzeugen, *f.*

Croustiller, *v. a. fam.* ieść kawałek skórki chleba piiąc co, przekąsić chleba, ein Rindchen Brod beym Trinken essen.

Croustilleux, euse, *a. fam.* śmieszny, zabawny, drollig, kurzweilig, spaßhaft.

Croûte, *f.* skórka, (na chlebie, pasztecie etc.), *f.* kawał chleba, skórki w rosole gotowaney, *m.* Rinde, Kruste (am Brode, an Pasteten.), *f.*; groß Stück Brod mit viel Kruste in Fleischbrühe gekocht, *n. fig.* skorupa, *f.* kozuch, strup, *m.* Kruste, Rinde, Schale, *f.*; swierzba, parchy, *pl. f.* Krätze, *f* Grind, *m.*

Croûtelette, *f.* kawałeczek skórki chleba, *m.* Brodrindchen *n.*

Croûtier, *m.* tandeciarz, staremi handluiący obrazami, *m.* Trödler mit alten schlechten Gemälden, *m.*

Croûton, *m.* kawałeczek skórki chleba, *f* Stückchen Brodrinde, *n.*

Croyable, *a.* wiary godny, podobny do prawdy, glaublich, glaubwürdig.

Croyance, *f.* religia, wiara, *f.* zdanie, wierzenie czego, *n.* Glaube, *m.* Meinung, Glaubenslehre, *f.*

Croyant, *m.* ante, *f* wierny, prawowierny, *m.* Gläubige, *m. f.*

Cru, *m.* grunt, *m.* ziemia, na którey się owoc zrodził, *f.* urodzay, *m.* Boden, worauf etwas wächst, *m.*; Gewächs, *n.*

Cru, ue, *a.* surowy; niewyprawiony, niewyrobiony; niestrawny, roh; ungekocht; unbearbeitet; unverdaulich. *fig.* gruby, niedoskonały, niegrzeczny, grubiiański, grob, hart, unhöflich. couleurs crues, dziki, iaskrawy kolor, *m.* grelle Farben, *f. pl.* à Cru, *ad.* boso, na gołe ciało; oklep, barfuß; auf der bloßen Haut; ohne Sattel.

Cruauté, *f.* okrucieństwo, *n.* srogość, *f.* Grausamkeit, *f.*

Cruche, *f.* dzban, dzbanek, Krug, *m. fig.* dudek, *m.* dummer Mensch, *m.*

Cruchée, *f* dzban pełen czego, *m.* Krug voll, *m.*

Crucherie, *f. fam.* głupstwo wielkie, *n.* große Dummheit, *f.*

Cruchon, *m.* dzbaneczek, dzbanusz k, *m.* Krügelchen, *n.*

Crucial, ale, *a. T.*, na krzyż, w kształcie krzyża, kreuzförmig.

Crucifère, *a.* co krzyż nosi, kreuztragend.

Crucifiement, *m.* ukrzyżowanie, *n.* Kreuzigung, *f.*

Crucifier, *v. a.* krzyżować, kreuzigen.

Crucifix, *m.* krucyfix, *m.* Crucifix, *n.*

Crud, e, *a. v.* Cru.

Crudité, *f.* surowizna; niestrawność, *f.* Rohheit, Unverdaulichkeit, *f.* grubość obyczajów, *f.* grubiaństwo, *n.* rohes Wesen, *n.*

Crue, *f.* rośnienie, przybywanie; dorośnienie, *n.* dorosłość, *f.* wzrost, *m* pomnożenie, *n.* Wuchs, Anlauf, Anwachs, Zuwachs, *m.* Vermehrung, *f. T.* Aufschlag, *m.*

Cruel, elle, *a.* okrutny, srogi, surowy, grausam, hart. — *m. f.* okrutny, a. der die Grausame.

Crûment, *ad.* grubo, po grubiańsku, auf eine grobe, rauhe Art.

Crural, ale, *a.* udowy. do uda należący, zum Schenkelbeine gehörig.

Crustacé, ée, *a.* animaux crustacées, płaz skorupiasty, *m.* Schalthiere, *n. pl.*

Crypte, *f.* pieczary, *pl. f.* loch podziemny, *m.* unterirdische Höhle, Gruft, *f.*

Cryptographie, *f.* nauka pisania znakami, literami taiemnemi, *f.* Geheimschreibkunst, *f.*

Cryptographique, *a.* do téy nauki należący, zu der Geheimschreibkunst gehörig.

Cu, *m. v.* Cul.

Cube, *m.* sześcian, kostka, *f.* liczba kubiczna, *f.* Würfel, *m.*: Cubikzahl, *f.* Cube, Cubique, *a.* sześcienny, kubiczny, würfelich; kubisch.

Cubèbe, *f.* kubeba, *f.* Cubebe, *f.*

Cubital, *m.* poduszka pod łokieć, *f.* Ellbogenpolster, *n.* — *a.* do łokcia należący, zum Ellbogen gehörig.

Cubitus, *m.* łokciowa rura, *f.* Ellbogenröhre, *f.*

Cucurbitain, Cucurbitaire, *m.* robak podobny do pestki melonowey, *f.* Wurm, der wie ein Melonenkorn aussieht, *m.*

Cucurbite, *f.* alembik, kolba, *f.* Destillirkolben, *m.*

Cueilleret, *m.* regiestr czynszów, podatków, *m.* Zinsregister, Steuerbuch, *n.*

Cueillette, *f.* składka (dla ubogich); (przed tym) żniwo, zbieranie owoców, *n.* Kollekte; (ehemals) Aerndte, *f.*

Cueilleur, *m.* euse, *f.* zbieracz, *m.* Einsammler, *m.* — inn, *f.*

Cueillir, *v. a.* zbierać, sprzątać, rwać, zrywać, odłamywać, einsammeln, lesen, pflücken, abbrechen (Früchte, Blumen ꝛc.) *fig.* dostąpić, nabydź sławy, honoru, einernten (Ruhm, Ehre).

Cueilloir, *m.* koszyk, (do owoców, kwiatków), *m.* Obst-, Blumenkörbchen, *n.*

Cuider, *m.* kosz podługowaty do owoców, *m.* langer Obstkorb, *m.*

Cuiller, *f.* łyżka; warząchew; kielnia, *f.* podosek, *m.* (żelazo pod osią będące,) Löffel, *m.*; Kelle, *f.*; Eisen vorn um die Achse am Wagen, *n.*

Cuillerée, *f.* łyżka pełna czego, *f.* ein Löffel voll, *m.*

Cuilleron, *m.* czaszka u łyżki, *f.* Schale des Löffels, *f.*

Cuillier, *m.* gęś dzika płaskonosa, *f.* Löffelgans, *f.*

Cuine, *f.* naczynie, do dystylowania, Destillirkrug, *m.*

Cuir,

Cuir, *m.* skóra, *f.* Haut, *f.* Fell, Leder, *n.* — de Russie, de roussi, skóra juchtowna, *f.* Juchtenleder.

Cuirasse, *f.* kirys, *m.* Küraß, *m.*

Cuirassé, ée, *a.* kirys na sobie maiący, uzbroiony, geharnischt. *fig.* przygotowany, vorbereitet.

Cuirasser, *v. a.* kirys na kogo włożyć, mit einem Küraß versehen.

Cuirassier, *m.* kiryśnik, kirasyer, *m.* geharnischter Reuter, Kürassier, *m.*

Cuire, *v. a. et n.* gotować, warzyć; piéć; palić; gryźć; trawić; boleć, kochen, sieden; backen; braten, brennen; verdauen; schmerzen. *fig.* doyrzeć, reif werden.

Cuisant, ante, *a.* gryzący, gryźliwy, ostry, bardzo bolący, brennend, heftig schmerzend.

Cuisine, *a.* kuchnia, *f.* kucharstwo, *n.* czeladź kuchenna; korzennica, skrzyneczka z przegródkami, *f.* Küche; Kochkunst, *f.*; zur Küche gehörige Bediente, *m. pl.* Gewürzschachtel, *f.* faire la —, kuchni doyrzeć, potrawy gotować, die Küche bestellen, die Speisen zubereiten.

Cuisiner, *v. n. fam.* kucharzyć, warzyć i gotować, die Küche besorgen; kochen.

Cuisinier, *m.* ière, *f.* kucharz, kuchmistrz, *m.* Koch, *m.* (kucharka, Köchinn, *f.*)

Cuissart, *m.* żelazne nabiodrki, *pl.* Beinharnisch, *m.*

Cuisse, *f.* udo; udko, *n.* Schenkel, *m.*; Keule, *f.*

Cuisson, *f.* gotowanie, warzenie; pieczenie, gotowanie potraw, *n.* ból, *m.* palenie, kłócie (w ranie), *n.* Kochen, Sieden, Braten, Backen, *n.* Zubereitung der Speisen, *f.* Schmerz, *m.* Brennen, *n.*

Cuissot, *m.* udziec, *m.* Keule von einem Wildprete, *f.*

Cuistre, *m.* kucharzysko; bakalarz, *m.* Pfaffenkoch; Schulfuchs, *m.*

Cuit, ite, *p. et a.* gotowany, pieczony etc., gekocht, gebakken ꝛc. *fig.* doyrzały, reif. *v.* Cuire.

Cuite, *f.* palenie, (cegieł, wapna etc.), *n.* cegły iedną razą palone. *el.* Brennen (der Ziegel, des Kalks ꝛc.), *n.*; Brand, (Ziegel ꝛc.), *m.*

Cuivre, *m.* miedź. *f.* Kupfer, *n.* — jaune, mosiądz, *m.* Messing, *n.* — vierge, surowy kruszec miedziany, *m.* Kupfererz, *n.*

Cuivrette, *f.* klapka na instrumentach, dętych, *f.* Klappe an blasenden Instrumenten, *f.*

Cul, *m.* zadek, pośladek, *m.* dupa, *f.* Hintere, Steiß, Bürzel, *m. fig.* tył; spodek, *m.* dno, *n.* Hintertheil, *n.* Boden, *m.* — de basse fosse, więzienie, *n.* Kerker, *m.* — de-jatte, kaléka, co nóg nie ma i w niecułce siedząc na zadku się czołga, *m.* Krüppel an Beinen und Schenkeln, der in einer Mulde sitzend auf dem Hintern fortrutscht, *m.* — de sac, ulica kątna bez wyiazdu, *f.* Gasse ohne Ausgang, *f.* Sack, *m.*

Culasse, *f.* dno działowe, *n.* szruba tylna u strzelby, *f.* Hintertheil (einer Kanone ꝛc.), *n.* Schwanzschraube, *f.*

Culbute, *f.* koziołek przewrócony, *m.* upadnienie nogami do góry, *n.* upadek, *m.* Burzelbaum; Fall, *m.*

Culbuter, *v. a. et n.* koziołka przewrócić, upaśdź, obalić kogo nogami do góry, uderzyć kim o ziemię, burzelu, überstürzen, über den Haufen werfen. *fig.* zwyciężyć, zwalić, popaść

popaść w niełaskę, stürzen; in Ungnade fallen.

Culier, *a. m.* boyau —, kiszka odbytowa, *f.* Mastdarm, *m.*

Culière, *f.* kamień wielki wyciosany, z którego woda deszczowa z dachu w rynsztok ścieka, *m.* Gosstein unter der Dachtraufe, *m.*

Culmination, *f. T.* górowanie, przechód przez południk. Durchgang durch den Mittagskreis, *m.*

Culot, *m.* naymłodsze, ostatnie ptaszę, kurczę etc., *n.* letzte Junge, Nestküchlein, *n. fig. fam.* naymłodsze, ostatnie dziecię, *n.* naymłodszy w towarzystwie, cechu *m.* letztgebornes Kind, *n.*; Jüngste in einer Gesellschaft, *m. T.* spod. łusy, męty, Satz, Bodensatz; unterste runde Theil von verschiedenen Sachen, *m.*

Culotte, *f.* spodnie, portki, *pl.* Hosen, *f. pl.* Beinkleider, *n. pl.* — de pigeon, kuper gołębi, *m.* Bürzel einer Taube, *m.*

Culottin, *m.* gatunek ciasnych spodni, *pl.* Art enger Hosen, *f. pl. fam.* dziecię, co zaczyna w portkach chodzić, *n.* Kind, das anfängt Hosen zu tragen, *n.*

Culte, *m* nabożeństwo, *n.* cześć, *f* czcenie, *n.* Gottesdienst, *m.* Verehrung, *f.* — des idoles, bałwochwalstwo, *n.* Abgötterei, *f.*

Cultivateur, *m.* oracz, rolnik, *m.* Ackersmann, Landwirth, Bauer, *m.*

Cultivation, *f.* rolnictwo, *n.* uprawa roli, *f.* Anbauen der Ländereyen, *n.*

Cultiver, *v. a.* uprawiać rolę; siać, sadzić; wychować, das Feld bauen; anpflanzen; anbauen, ziehen. *fig.* ćwiczyć; wydoskonalić, wykształtować; czcić, szanować, üben, bearbeiten, ausbilden, in Ehren halten. — les sciences, trudnić się naukami, ćwiczyć się w naukach, den Wissenschaften obliegen, sie fleißig treiben. — l'amitié, la bienveillance de *qq.*, starać się o stałą przyiaźń lub przychylność kogo, jemandes Freundschaft, Gewogenheit zu erhalten suchen.

Culture, *f.* uprawianie, *n.* uprawa roli, *f.* sadzenie, sianie, *n.* Bau, Anbau, *m.* Pflanzung, *f. fig.* wydoskonalenie, wykształtowanie, *n.* Ausbildung, Verfeinerung, *f.*

Cumin, *m.* kmin, *m.* Kümmel, *m.*

Cumuler, *v. n.* kupić, skupiać, zbierać, gromadzić, häufen, zusammenhäufen; vereinigen.

Cunégonde, *f.* Kunigunda, Kunigunde, *f.* (Name).

Cupide, *a.* chiwy, pragnący, lüstern, begierig; habsüchtig.

Cupidité, *f.* (*de qc.*) chciwość, żądza, chuć, Gierigkeit, Lüsternheit, *f.* (nach etwas).

Cupidon, *m.* kupidyn, *m.* Liebesgott, *m.*

Curable, *a.* mogący bydź uleczony, heilbar.

Curage, *m.* czyszczenie, chędożenie, *n.* Reinigen, Säubern, *n.*

Curatelle, *f.* kuratela, *f.* opieka, *f.* opiekuństwo, *n.* Pflege, Pflegschaft, Curatel, *f.*

Curateur, *m.* opiekun, kurator, *m.* Pfleger, Curator; Vormund, *m.*

Curatif, ive, *a.* zleczysty, zgoisty, heilend.

Curation, *f.* léki, *pl.* leczenie, *n.* Heilart, Kur, *f.*

Curatrice, *f.* opiekunka, kuratorka, *f.* Pflegerinn, Curatorinn; Vormunderinn, *f.*

Curcuma, *m.* kurkuma, *f.* Curcumey, Gelbwurz, *f.*

Cure,

Cure, *f.* léki, *pl.* leczenie, *n.* parafia, plebania, *f.* dom plebański, *m.* lékarstwo laxuiące dla ptaków, *n.* Kur, Heilung; Pfarre, *f.* Pfarrhaus; Abführungsmittel für Vögel, *n.*

Curé, *m.* xiądz, pleban, *m.* Pfarrer, Prediger, *m.*

Cure-dent, *m.* drewienko, piórko etc. do zębów, *n.* Zahnstocher, *m.*

Curée, *f. T.*, co się psom rzuca z uszczułego zwierza, was den Hunden vom gejagten Thiere vorgeworfen wird. mettre en —, roziuszyć psy, begierig machen (Jagdhunde). *fig.* rozgniewać, zapalać, auch von Menschen.

Cure-oreille, *m.* uszka, łyżeczka do usz, *f.* Ohrlöffel, *m.*

Curer, *v. a.* chędożyć, wychędożyć, wy-, czyścić, ausräumen, ausfegen. se — les dents, les oreilles, dłubać. wydłubywać sobie w zębach; wychędożyć sobie uszy, sich die Zähne stochern, die Ohren ausräumen.

Curette, *f.* narzędzie do uprzątania lub czyszczenia, *n.* Räumer, Ausräumer, *m.*

Cureur, *m.* — de puits, studziennik, *m.* Brunnenfeger, *m.*

Curial, ale, *a.* plebański, zur Pfarre gehörig.

Curieux, euse, *a.* ciekawy, rzadki, nadzwyczayny, begierig, neugierig, wißbegierig; neu, selten; vortrefflich, außerordentlich — *m. et f.* ciekawiec, ciekawy, *m.* ciekawa, *f.* zbieracz rzeczy sztucznych ciekawych, *m.* der, die Neugierige; Kunstliebhaber, *m.*

Curiosité, *f.* ciekawość; reprezentacye, ciekawe, optyczne, *f. pl.* Neugierde; Wißbegierde; Liebhaberei, *f.*; Vorwitz; Raritätenkasten, *m.* Curiosités, *pl.* różne widzenia godne rzeczy, *f. pl.* Seltenheiten, *f. pl.*

Curoir, Curon, *m.* kozica, *f.* patyk do chędożenia radła, *m.* Pflugreute, *f.*

Cursive, *a.* lettre, écriture, — na ukos, krzywo leżące pismo, *n.* schief liegende Schrift, *f.*

Curures, *f. pl.* kał, muł z stawów etc. wydobyty, *m.* aus einem Teiche ꝛc. ausgeworfener Schlamm, Unrath, *m.*

Curvité, *f.* krzywienie się, *n.* Krümme, *f.*

Cussoné, ée, *a.* robaczliwy, robaczywy, wurmstichig.

Custode, *f.* puszka do N. Sakramentu; kapa przy olstrach; poduszeczka w karécie; firanka u ołtarza, *f.* Hostiengefäß, *n.*; Pistolenhalfterklappe, *f.*; Ohrkissen in einer Kutsche, *n.*; Altarvorhang, *m.*

Custode, *m.* kustosz, namiestnik prowincyała kapucyńskiego etc.; podskarbi kościelny; xiądz, (przy niektórych kościołach), *m.* Custos, oder Verweser des Provinzials bey den Kapuzinern und Barfüßern; Aufseher des Kirchenschatzes ꝛc.; Pfarrer (bey einigen Kirchen), *m.*

Custodial, *a.* namiestniczy, do kustosza etc. należący, was einem Custos zukommt.

Custodie, *f.* dozór nad częścią prowincyi duchowney, *m.* Aufsicht über einen Theil einer geistlichen Provinz, *f.*

Cutané, ée, *a.* zaskórny, na skórze będący, zur Haut gehörig, in der Haut.

Cutter, *m.* statek pewny z jednym żaglem, *m.* Kutter, *m.* (englisches Fahrzeug mit einem Segel).

Cuve, *f.* kadź, stagiew, wanna, *f.* Kufe, *f.* Bottich, *m.* Bütte, Wanne, Küpe, *f.*

Cuveau,

Cuveau, *m.* kadź mała, *f.* kleine Kufe, *f.*

Cuvée, *f.* kadź pełna czego, *f.* Kufe voll, *f.*

Cuveler, *v. a.* wycembrować miny, *T.* die Einfahrt der Schachte verzimmern.

Cuver, *v. n.* zostać, wyleżeć się w kadzi, (o winie gronach), in der Kufe oder Bütte stehen bleiben (vom Weine). *fig.* — *a.* son vin, wyspać się, wyrzeźwić się, seinen Rausch ausschlafen.

Cuvette, *f.* wanienka do wypłókiwania kieliszków, *f.* pewny statek do zbierania wody, *m.* Schwänkkessel, *m.* Art Wassergefäß, *n.*

Cuvier, *m.* wanna, zołnica, *f.* Laug-, Bäuch-, Waschfaß, *n.*

Cycle, *m.* przeciąg, bieg, cyrkuł lat wyznaczonych, *m.* Zirkel, *m.* (eine gewisse Anzahl Jahre.)

Cyclique, *a.* o wierszopisach przy okazyi piszących, lub wierszach w ten czas pisanych, von Gelegenheitsdichtern und Gedichten.

Cygne, *m.* łabędź, *m.* Schwan, *m. fig* chant de —, ostatni dzieło wielkiego poety, letzte Werk eines großen Dichters, *n.*; cygnes, *pl. fig.* sławni Pisarze, *pl.*, berühmte Schriftsteller, *m. pl*

Cylindre, *m.* wał, wałek, słup okrągły, *m.* Cylinder, *m.* Walze, *f.*

Cylindrique, *a.* wałkowaty, okrągłosłupisty, walzenförmig, cylindrisch.

Cymbale, *f.* cymbały, *pl. m.* Cymbel, *f.*

Cynique, *a.* niechluyny, bezwstydny, niewstydliwy, cynisch; unverschämt, unflätig, unzüchtig. — *m.* bezwstydnik, niechluy, *m.* unflätiger Mensch, *m.*

Cynisme, *m.* bezwstydność, *f.* niechluystwo, *n.* cynisches Betragen, *n.*

Cyprès, *m.* cyprys, *m.* Cypresse, *f.*

Cyprien, *m.* Cypryan, Cyprian, *m.* (Name).

Cystique, *a.* do żołciowego pęcherza należący, zur Gallenblase gehörig.

Czar, *m.* car, *m.* Zar, russischer Kaiser, *m.*

Czarine, *f.* carowa, *f.* Zarine, *f.*

Czarowitz, *m.* carewicz, *m.* Sohn der Zaren, Großfürst, *m.*

D.

Da, *i.* oui-da, przecię, iednak, ey ja, ja doch, ja freylich. nenni-da, nie, przecie nie, ey nein, nicht doch.

D'abord, *v.* Abord.

Dactyle, *m.* daktyl, miara trzyzgłoskowa, Dactylus, (dreysylbiger Versfuß), *m.*

Dactylolalie, Dactylologie, *f.* mowa, *f.* rozmawianie się na palcach, *n.* Fingersprache, *f.*

Dactylonomie, *f.* rachowanie na palcach, *n.* Rechnen an den Fingern, *n.*

Dada, *m.* konik, koń, *m.* (w mowie dziecinney), Steckenpferd, Pferd (in der Kindersprache), *n.*

Dadais, *m. fam.* gap, dudek, *m.* Dummkopf, Schöps, *m.*

Dagorne, *f.* krowa iednoroga, *f.* einhörnige Kuh, *f. fam.* buba swarliwa, maszkara, *f.* altes mürrisches Weib, *n.*

Dague, *f.* gatunek puginału, *m.* Art Dolch, *m.* — de prévôt, cuma, która na okrętach biia, *f.* Dag des Schiffsprofoß (Tau zur Züchtigung), *n.*

Dagner, *v. a.* szpadą przebić; parzyć się (o ieleniach), erbolchen; bespringen (von Hirschen). — le lin, trzeć len, den Flachs schwingen.

Dagues, *f. pl.* końce, *pl. f.* rogi ielenie, *pl.* Spieße, (erste Gehörn eines zweyjährigen Hirsches), *f.*

Daguet, *m* ieleń o drugim rogu. *m.* Spießhirsch, *m.*

Daigner, *v. a.* raczyć, uczynić łaskę, łaskawym bydź, würdigen, geruhen, die Gewogenheit haben.

D'ailleurs, *v.* Ailleurs.

Daim, *m.* daniel, *m.* Dammhirsch, *m.*

Daine, *f.* danielica, samica, daniela, *f.* Dammhirschkuh, *f.*

Dais, *m.* baldachin, *m.* Thronhimmel, Altarhimmel, Traghimmel, *m.*

Dalle, *f.* tablica kamienna; rynna; osełka do ostrzenia kosy, Steinplatte; Rinne, *f.* Goßstein, Wetzstein der Mäher, *m.* — de poisson, *v.* Darne.

Dalmatie, *f.* Dalmacya, *f.* Dalmatien, *n.* tique, *a.* acki, tisch. —te, *m. f.* aczyk, *m.* atka, *f.* tier, *m.*

Dalmatique, *f.* dalmatyka, *f.* Art Meßgewand, *n.*

Dalot, *m.* rynna do spuszczania wody, Speigatt, *n.* Rinne zum Ablaufen des Wassers, *f.*

Dam, *m.* à son —, na iego, etc. szkodę, zu seinem Schaden. peine du —, nieoglądanie, niewidzenie twórcy, *n.* Beraubung des Anschauens Gottes, *f.*

Damas, *m.* damaszek (miasto); adamaszek (materya), *m.* damascena, śliwa; szabla z głownią damaszkową, *f.* Damaskus (Stadt in Syrien), *n.*; Damast (Zeug), *m*; Damascener Pflaume, *f.* Säbel mit einer Damascener Klinge, *m.*; acier de —, stal z Damaszku, *m.* Damascener Stahl, *m.*

Damasquine, *v.* Damasquinure.

Damasquiner, *v. a.* blachmalować, złotem nabiiać, damasciren, d. i. in Eisen oder Stahl Gold oder Silber einlegen; blau anlaufen lassen.

Damasquineur, *m.* rzemieślnik, co blachmalową robi robotę, *m.* Damascirer, *m.*

Damasquinure, *f.* blachmal, *m.* blachmalowa robota, *f.* damascirte Arbeit, *f.*

Damassé, ée, *p. et a.* na kształt adamaszku tkany, adamaszkowy, damastен.

Damasser, *v. a.* tkać na kształt adamaszku, auf Damastart weben.

Damassure, *f.* adamaszkowa robota, *f.* Damastarbeit, *f.*

Dame, *f.* dama, pani; szlachetna pani, *f.* rządzicielka, *f.* dama w warcabach, *m.* królowa w szachach, w kartach, *f.* król w kręglach, *m.* próbowanie, *n.* (graiąc w piłkę), Dame, Frau, Edelfrau, Stiftsdame; Gebieterinn, *f.*; Bretstein, *m.*; Königinn im Schach und in der Karte, *f.*; König der Kegel, *m.*; Probeschlag im Ballspiele, *m.* Dames, *pl.* tama, grobla, *f.* Klopfdamm, *m.* Nôtre-Dame, Nasza Pani, Nayświętsza Marya Panna, unsre liebe Frau, die heilige Jungfrau Maria.

Dame, *i. fam.* wprawdzie! prawdziwie! ey! wahrlich! potztausend!

Dame-dame, *m.* gatunek séra, *m.* Art Käse, *m.*

Dame - damée, *f.* pani wysokiey godności, *f.* sehr vornehme Frau, *f.*

Dame - jeanne, *f. fam.* gąsiór, gąsiorek do picia, *f.* große Trinkflasche, *f.*

Damer, *v. a.* nakryć damę, (grając w warcaby), eine Dame machen, aufdamen. *fig. prov.* — le pion à *qq*, przewyższyć kogo usiłować, einen in einer Sache zu übertreffen suchen.

Dameret, *m.* gach, gamrat, *m.* Jungfernknecht, Putznarr, *m.*

Damier, *m.* warcabnica, *f.* Damenbret, *n.*

Damnable, *a* przeklęty, potępienia godny diabelski, verdammlich; abscheulich, schändlich.

Damnation, *f.* potępienie, *n.* Verdammniß, *f.*

Damné, ée, *p. et a.* potępiony, verdammt. — *m.* potępieniec, *m.* Verdammte, *m.*

*Damner, *v a.* potępić, verdammen, die Verdammniß zuziehen. se —, *r.* w piekło, do piekła na łeb lecieć, sich in die Verdammniß stürzen.

Damoiseau, Damoisel, *m.* (przed tym) młody szlachcic, *m.* (ehemals) junger Edelmann, ehe er Ritter ward, *m. fam.* gach, gamrat, *m.* Jungfernknecht, *m.*

Damoiselle, *f.* panna szlachecka, (w Sądach), adeliches Fräulein (im Gerichtsstyl), *n.*

Dandin, *m. fam. v.* Dadais.

Dandinement, *m.* głupie kołysanie nogami, rękami, *n.* Schaukeln, *n.*; alberne Bewegung, *f.*

Dandiner, *v. n. et* se —, *r.* kołysać się, kołysać głupio nogami, rękami, sich albern hin und her bewegen; wackeln.

Danemarc, *m.* Dania, *f.* Dänemark, *n.* — nois, *m.* Duńczyk. Dane, *m.* Duński, dänisch, *a.*

Danger, *m.* niebezpieczeństwo, *n.* Gefahr, *f.* dangers, *pl.* niebespieczne mieysca w morzu, gefährlichen Stellen im Meere.

Dangereux, euse, *a.* niebezpieczny, gefährlich.

Daniel, *m.* Daniel, Daniel, *m.* (Name).

Dans, *pr.* w, we; u; podług, według, in; bey; nach. — peu, krótko, w krótkości, in Kurzem.

Danse, *f.* taniec, *m.* Tanz, *m.* Tanzen, *n. fig.* commencer la —, zacząć taniec, den Anfang machen.

Danser, *v. a.* tańcować, tańczyć, tanzen. *fig.* faire danser *qq.*, zatrudnić, dręczyć kogo, einem viel zu schaffen machen, einen plagen.

Danseur, *m.* euse, *f.* tanecznik, *m.* Tänzer, *m.* — de corde, powrozobiegun, *m.* Seiltänzer, *m.*

Danube, *m.* Donay, *m.* Donau, *f.*

Danzick, *m.* Gdańsk, *m.* Danzig, *n.*

D'après, *v.* Après.

Dard, *m.* dziryt, *m.* dzida, *f.* Wurfspeil, Wurfspieß, *m. fig.* decocher ses — contre *qq.*, złość wywierać przeciw komu, seine Bosheit an jemand auslassen. Dards, *m. pl. T.* rożki, wąsiki w kwiatkach, *pl. m.* Staubfäden der Blumen, *m. pl.*

Dardanaire, *m.* zakupień, skupujący zboże, *m.* (ehedem) Monopolist, Kornwucherer, *m.*

Darder, *v. a.* dzirytem rzucać, ciskać, robić; nim przeszyć, przebić, einen Wurfspeil werfen, damit durchstoßen. *fig.* rzucać promienie, Strahlen werfen. — un regard, okiem rzucić, einen Blick werfen.

Dardeur, *m.* dzirytnik, *m.* der einen Wurfspieß abschießt.

Dariole, *f.* placuszek śmietankowy. *m.* Rahmtorte, *f.* Sahntörtchen, *n.*

Dariolette, *f.* (przed tym) pokoiowa panna, przyiaciołka, którey pani swe sekretne zwierzała miłostki, *f.* (ehedem) Vertraute einer Romanheldinn, *f.*

Darne, *f.* dzwono, dwonko ryby, *n.* Schnitt von einem Fische, *m.*

Darse, *f.* wewnętrzna część portu, innere Theil eines Hafens, *m.*

Dartre, *f.* liszay, *m.* Schwinde, Flechte, *f.*

Dartreux, euse, *a.* liszaiem zarażony, mit Flechten behaftet.

Dataire, *m.* prezydent kancelaryi papieskiey, *m.* päbstlicher Kanzelleypräsident, *m.*

Date, *f.* data, *f.* Datum, *n.* de vieille —, w staremu, alt. de nouvelle —, nowo, po nowemu, neu.

Dater, *v. a.* datę położyć, napisać, datować, datiren.

Daterie, *f.* kancelarya papieska w Rzymie, *f.* urząd prezydenta kancelaryi teyże, *m.* päbstliche Kanzelley, *f.* Amt eines Datarius, *f.*

Datif, *m. T.* trzeci przypadek, *m.* Dativus, *m.*

Datisme, *m.* nudne powtarzanie iednoznacznych słów, langweilige Wiederholung gleich bedeutender Wörter.

Datte, *f.* daktyl, *m.* Dattel, Dattelpflaume, *f.*

Dattier, *m.* daktyl, *m.* daktylowe drzewo, *n.* Dattelbaum, *m.*

Dature, *f.* szaley, *m.* Stechapfel, *m.*

Daube, *f.* duszenie potrawy; mięso duszone, *n.* Dämpfen der Speisen; gedämpftes Fleisch, *n.*

Dauber, *v. a.* dusić mięso, Fleisch dämpfen. *fam.* pięściami bić; drwić, szydzić z kogo, mit Fäusten schlagen, vexiren.

Dauheur, *m. fam.* szyderca, szyderz, drwiący z drugich, *m.* der Andere durchzieht.

Daucus, *m. v.* Carotte.

Dauphin, *m.* delfin (ryba morska); tytuł przedtym królewiców następców Francuzkich, *m.* małżonki tychże Dauphine zwano, Delphin, (Seefisch); Titel des französischen Kronprinzen, *m.* dessen Gemahlin Dauphine heißt.

D'autant, *v.* Autant.

Davantage, *ad.* więcey, bardziey, mehr, noch mehr, darüber.

David, *m.* Dawid, David, *m.* (Name).

Davier, *m.* pelikan, obcęgi do rwania zębów, Pelikan, *m.* Zahnzange, *f.*

De, *art. et prp.* z, ze; od; przez, pod czas, w; z, (z piątym przypadkiem); o, von, bey, über, zu, mit. de près, w bliskości, in der Nähe. de loin, zdaleka, von weitem. de travers, przewrotnie, z boku, verkehrt, überzwerch. de côté pobocznie, z boku, seitwärts. de concert, podług ugody, verabredeter Maßen. de par, w imieniu, na rozkaz, im Namen, auf Befehl.

Dé, *m.* kostka, *f.* naparsztek, *m.* Würfel, Fingerhut, *m.* — de fer, żelazo czworograniaste do nabijania karteczy, *n.* viereckiges Stück Eisen zum Laden der Kartätschen, *n.*

Débâcle, Débâclement, *m.* puszczanie rzék zamarzłych; rumowanie, wyprzątanie portu, *n.* Eisbruch, Eisgang, *m.*; Räumung eines Hafens, *f.*

Débâcler, *v. n.* isdź, puszczać, (o rzékach zamarzłych). losgehen, aufgehen (vom Eise). —

a. wyprowadzać, wyprzątać co z czego, sprzątać, zbierać, aufbrechen, aufräumen.

Débagouler, *v. n. jam.* pluć, spyeyen. *fig. fam.* bałać, pleść, klekotać, unbesonnen reden.

Débagouleur, *m. jam.* bałaszz, klekot, *m.* unbesonnener Plauderer, *m.*

Déballer, *v. a.* wypakować, rozpakować, auspacken.

à la Débandade, *ad.* w nayważszym nieporządku, in der größten Unordnung, zerstreut.

Débandement, *m.* rozsypkawoyska. żołnierzy. unordentliches Auseinanderlaufen der Soldaten, *n.*

Débander, *v. a.* spuścić; odwiązać, rozwiązać, odiąć. abspannen; losbinden, eine Binde abnehmen. se —, *r.* spuścić się, spuścić; zwolnieć; rozchodzić się, rozsypać się, (o żołnierzach), losgehen; nachlassen; aus einander laufen, (von Soldaten).

Débanquer, *v. a.* bank wygrać, die Bank im Spiele sprengen.

Débaptiser, *v. a.* przekrzcić, umtaufen, einen andern Namen geben. se faire —, dać się przekrzcić, dem Taufbunde entsagen.

Débarbouiller, *v. a.* zmywać brud, myć, (ręce, twarz), abwaschen, reinigen (von Gesicht und Händen).

Débarcadour, *m.* przystań, *f.* przybrzeże, *n.* przylądek na wyładowanie towarów sposobny, *m* Ort zur Abladung eines Schiffes, *m.*

Débardage, *m.* wyładowanie drzewa etc. z okrętu, *n.* Ausladen des Holzes aus einem Schiffe oder Flusse, *n.*

Débarder, *v. a.* drzewa, drwa, (towary) wyładować z okrętu, Holz (oder Waaren) aus dem Schiffe ausladen, ans Land bringen.

Débardeur, *m.* tragarz, co drwa z okrętu na ląd wynosi, *m.* Auslader des Holzes, *m.*

Débarqué, *m.* nouveau —, przybysz, przybycień, przychodzień do miasta stołecznego z prowincyi, *m.* Ankömmling aus der Provinz in die Hauptstadt, *m.*

Débarquement, *m.* wyładowanie, przybicie, wysiadanie z okrętu; wyładowanie na ląd, *n.* Landung; Ausschiffung, *f.*

Débarquer, *v. a.* wyładować z okrętu, wylądować, ausschiffen, ausladen. — *n.* przybić, przypłynąć do lądu, wysiadać z okrętu, landen, ans Land steigen.

Débarras, *m.* uwolnienie, *n.* Befreiung, *f.*

Débarrasser, *v. a.* uwolnić, oswobodzić, wybawić kogo od czego; uprzątnąć, sprzątnąć; uwolnić, odwrócić, oderwać serce, myśli od czego, von Verwirrung, Hinderniß, Unruhe befreyen; aufräumen, frey machen. se —, *r.* (*de qc.*) wyplątać się, wykręcić się, z czego, von etwas sich los machen. *fig.* — son esprit, swoy umysł rozwesalić, sein Gemüth erheitern.

Débarrer, *v. a.* rogatki etc. otworzyć, zasuwkę odsunąć, odemknąć, den Schlagbaum ꝛc. wegnehmen, aufriegeln.

Débat, *m.* spór, *m.* sprzeczka, *f.* Streit, *m.* Streitigkeit, *f.* Wortstreit, *m.*

Débâter, *v. a.* rozsiodłać, zdiąć siodło, absatteln, den Sattel abnehmen.

Débattre, *v. a.* kłócić się, sprzeczać się, bestreiten, mit Worten anfechten. se —, *r.* bić, robić rękami, nogami, sich sträuben, heftig bewegen; zapelen. *fig.* kłopotać się, troszczyć się, męczyć się, sich quälen.

Débattu, ue, *p. et a.* sprzeczany, dobrze rozważony, bestritten, genau untersucht.

Débauche, *f* nierząd, *m.* rozpusta, *f.* wszeteczeństwo, *n.* biesiada, *f.* Schwelgerey, Ausschweifung, *f.* liederliches Leben, *n.*; Schmaus, *m.* Lustbarkeit, *f* lieu de —, nierządne mieysce. *n.* liederlicher Ort, *m.*

Débauché, *m.* nierządnik, wszeteczník, rozpustnik, *m.* Schwelger, liederlicher, ausschweifender Mensch, Wüstling, *m.* agréable —, miły, wesoły człowiek, *m.* angenehmer Tischgesellschafter, *m.*

Débaucher, *v. a.* rozpuścić, rozwieźć, popsuć, kogo, verführen; abwendig machen. se —, *r.* rozpuścić się, psuć się; rozhultaić się, rozhulać się, liederlich werden.

Débet, *m.* należytość, *f.* dług, *m.* reszta, *f.* Soll, *n.* Schuld, *f.* Rest, Rückstand, *m.*

Débiffer, *v. a. jam.* zepsuć, zniszczyć, schwächen, verderben, zerrütten.

Débile, *a.* słaby, schwach, matt, kraftlos.

Débilitation, *f.* słabość, *f.* osłabienie, *n.* Schwächung, Entkräftung, *f.*

Débilité, *f.* słabość, *f.* Schwachheit, Schwäche, *f.*

Débiliter, *v. a.* osłabiać, schwächen.

Débiller, *v. a.* wyprzęgać konie statek trelujące. die Zugpferde eines Schiffes abspannen.

Débit, *m.* odbyt, pokup, *m.* skupność, *f.* Verkauf, Absatz, Abgang, Vertrieb, *m. fig.* wymowa, wymowność, *f.* Vortrag, *m.*

Débitant, *m.* ante, *f.* kramarz, *m.* Krämer, *m.* — inn, *f.*

Débiter, *v. a.* przedawać, rozprzedawać, zbywać towary, verkaufen, absetzen, vertreiben. *fig* opowiadać, powiadać, vortragen, erzählen.

Débiteur, *m.* euse, *f. fig.* gazeciarz, babiarz, *m.* Neuigkeitskrämer, *m.* — inn, *f.*

Débiteur, *m.* trice, *f.* dłużnik, *m.* Schuldner, *m.*

Déblai, *m.* wywożenie ziemi wykopaney, *n.* Wegschaffung ausgegrabener Erde, *f. fig. fam.* uwolnienie, *n.* koniec kłopotu. *m.* Befreyung, Luftmachung; Endigung einer Verdrießlichkeit, *f.*

Déblatérer *v. n.* powstać na kogo, sich heftiger Ausdrücke gegen jemand bedienen.

Déblayer, *v. a.* gruz, ziemię wykopaną wywozić, Schutt wegführen; wegräumen, aufräumen. *fig. fam.* pozbydź się czego, Luft machen.

Déboire, *m.* niesmak, smak przykry po czem, *m.* widrige Nachgeschmack, *m. fig.* niesmak, kłopot, *m.* niechęć, *f.* Ekel, Verdruß, *m.* Unlust, *f.*

Déboîté, ée, *p. et a.* wywinięty (ze stawu) verrenkt.

Déboîtement, *m.* wywinienie członka, *n.* Verrenkung, *f.*

Déboîter, *v. a.* wywinąć ze stawu członek; wyiąć, wyrwać z fugi. z dziury czopowey verrenken; aus den Fugen bringen.

Débonder, *v. a.* stawidło otworzyć, zastawkę wyiąć (u spustu) staw spuścić; odszpuntować, den Zapfen ausziehen; ablassen. — *n. et* se —, *r.* wybuchnąć, wylewać się, rozlewać się, heraus strömen, sich ergießen.

Débondonner, *v. a.* odszpuntować, szpunt wyiąć, aufspünden.

Débonnaire, *a.* łagodny, łaskawy, sanftmüthig, gutmüthig, gütig.

Débonnaireté, *f.* dobrotliwość, *f.* łagodnoś, *f.* Gütigkeit, Sanftmuth, *f.*

Débord, *m. T.* wylanie, *n.* wezbranie, *n.* Ergießung, *f.*

Débordé, ée, *part. et a.* rozpustny, liederlich.

Débordement, *m.* wylanie, wezbranie wody, zalanie. *n.* powodź, *f.* Ergießung, Ueberschwemmung, *f.* Austreten, *n. fig.* — d'injures, strumień obelg, Strom von Schmähungen, *m.* natazd, *m.* wtargnienie nieprzyiacielskie, *n* nierząd, *m.* rozpusta, swawola, *f.* Einbruch der Barbaren in ein Land, *m.*; Ausgelassenheit, *f.*; unordentliches Leben, *n.*

Déborder, *v. a.* odpruć galony etc., odciąć, oderznąć od czego brzeg, den Rand, die Borte ꝛc. abtrennen, abnehmen. — *n. et* se —, *r.* wylewać, wzbierać, (o wodach); rozlewać się; zalewać, wystawać, wybiegać; oderwać się od okrętu nieprzyiaciolskiego, austreten, sich ergießen; überlaufen; hervorragen oder stehen; sich vom Bord eines Schiffes los machen. *fig.* se — en injures, obelgę wywierać przeciw komu, eine Menge Schimpfworte gegen jemand ausstoßen. se — en toutes sortes de vices, walać się w niecnotach, sich in allen Lastern wälzen.

Débotté, *m.* wyzucie, zzucie bótów, *n.* Ausziehen der Stiefeln, *n.*

Débotter, *v. a.* (*qq.*) zezuć, wyzuć komu bóty, einem die Stiefeln ausziehen. se —, *r.* sobie samemu, wyzuć się, sich die Stiefeln ausziehen.

Débouché, *m.* wychód, *m.* zboczenie z drogi, Ausweg, Ausgang, *m. fig.* środek, *m.* wybieg, *m.* Mittel, *n.* Weg, einen Zweck zu erreichen, *m.*

Débouchement, *m.* otwarcie, *n.* uchylenie, *n.* Eröffnung, Wegschaffung, *f.*; Ausweg, *m. fig.* środek do odbytu towarów, Mittel eine Waare abzusetzen, *n.*

Déboucher, *v. a.* odtykać, otwierać, etwas Verstopftes öffnen; etwas aufmachen, freymachen. — *n.* przebyć, przeyśdź, aus einem engen Passe hervorrücken.

Déboucler, *v. a.* odpiąć; kędzierki wyczesać, aufschnallen, losschnallen; die Haarlocken auskämmen.

Débouiller, *v. a.* próbowanie farby iakiey materyi, die Farbe eines Zeugs probiren.

Débouquement, *m.* wychodzenie okrętów z kanałów, z odnóg morskich, *n.* Herausschiffen aus den Meerengen, Kanälen ꝛc., *n.*

Débouquer, *v. n.* z kanałów, z odnóg morskich wychodzić, aus Kanälen und Meerengen herausfahren.

Débourber, *v. a.* z błota wyciągnąć, dobydź, ochędożyć; wymulić, wyślamować, aus dem Kothe ziehen, davon reinigen, ausschlämmen.

Débourrer, *v. a* naygrubszą siersć wybrać, die gröbste Wolle wegnehmen. — un fusil, zatyczkę z fuzyi wyciągnąć, Vorladung, *f.* Pfropf aus der Flinte zu ziehen. *fig.* wyćwiczyć, wypolerować, zuſtutzen, abhobeln. se —, *r.* wypolerować się, sich zu bilden anfangen.

Déboursé, *m.* wyłożone pieniądze, *pl.* nakład, wydatek, *m.* ausgelegtes Geld, *n.* Auslage, *f.* Vorschub, *m.*

Déboursement, *m.* wypłacenie, wyłożenie pieniędzy, *n.* wydatek, *m.* Auszahlen, *n.* Auslage, *f.* Vorschuß, *m.*

Débourser, *v. a.* wypłacić, wydatki pieniężne wydać; wydać, wyłożyć za kogo, auszahlen, Geld ausgeben, den Beutel ziehen; auslegen, vorschießen.

Debout, *ad.* prosto, stoiąc, stoiączką, aufgerichtet, stehend, aufrecht, auf. tomber —, na nogi upuść, so halten daß man auf die Füße zu stehen kommt. *T.* wzwiatr, pod wiatr, ku wiatrowi, dem Winde entgegen. — *i.* wstaway! auf! steh auf!

Débouter, *v. a.* sądownie odmówić, gerichtlich abweisen.

Déboutonner, *v. a.* rozpinać; rozpiąć, aufknöpfen. se —, *r.* rozpiąć, rozpinać się albo sobie co, sich aufknöpfen. *fig.* wyżalić się, poufale, otwarto z kim mówić, sein Herz ausschütten. Rire, manger à ventre deboutonné, śmiać się, ieśdź do rozpuku, aus vollem Halse lachen, sich recht satt essen.

se Débrailler, *v. r.* piersi obnażyć, z gołemi chodzić piersiami, sich den Hals und die Brust entblößen.

Débrider, *v. a.* wyuzdać, abzäumen. *fig. fam.* przebiedz, iak na odbyt co robić, in Eile verrichten. sans —, *fig. fam.* nieodpoczywaiąc, bez przestanku, in einem fort, ununterbrochen.

Débris, *m.* ostatki; rozwaliny, ruiny, *pl.* Trümmer, *f. pl.* Wrack, *m. fig.* ostatek, *m.* reszta, *f.* szczątki, *f pl.* Ueberreſt, *m.*; Ueberbleibſel, *n. pl.*

Débrouillement, *m.* wywikłanie, rozwiezywanie, wyłożenie, *n.* Entwickelung, Auseinandersetzung, *f.*

Débrouiller, *v. a.* wywikłać, rozporządzić, urządzić, in Ordnung bringen. *fig.* wywikłać, rozwięzywać, aus einander setzen, entwickeln.

Débrutir, Débroutir, *v. a.* polerować, wyszlifować, poliren, abschleifen.

Débusquement, *m.* spędzenie etc., *n.* Wegtreiben, Vertreiben, *n.*

Débusquer, *v. a.* spędzić, zegnać, wypędzić, wygnać, verjagen, vertreiben. *fig.* (*qq*)., wyrugować kogo, z korzyści kogo ogołocić, einen ausstechen; ihn eines Vortheils berauben.

Début, *m.* pierwsze rzucenie, pchnienie, *n,* (we grach), erſter Wurf, Schlag ꝛc. im Spielen, *m. fig.* początek; wstęp, *m.* Anfang, *m.*; rola pierwszy raz grana, Antrittsrolle, *f.*

Débuter, *v. a.* zacząć, (w niektórych grach), den Anfang machen in gewiſſen Spielen. *fig.* (i o innych rzeczach), auch in andern Dingen. — *a.* od celu rzucić kulę, ſeine Kugel vom Ziele abſpielen.

Deçà, *v.* ça.

Décacheter, *v. a.* odpieczętować, entſiegeln, das Siegel erbrechen.

Décade, *f.* dziesiątek, *m. T.* dziesięć dni, Zehend, *n.* Decade, *f. T.*

Décadence, *f.* upadek, podupadek, schyłek, *m.* Verfall, *m.* Abnahme, *f.*

Décadi, *m.* dziesiąty dzień dekady, *m.* zehnte Tag einer Decade, *m.*

Décagone, *m.* dziesięciobok, *m.* Zehneck, *n.* — *a.* dziesięcioboczny, zehneckig.

Décagramme, *m.* waga dziesięć grammów, Gewicht von zehn Grammen, *n.*

Décaisser, *v. a.* wypakować; przesadzać ze skrzyni w ziemię, auspacken; aus dem Kaſten thun.

Décalitre, *m.* miara dziesięć litrów, Inhaltsmaaß von zehn Litres, *n.*

Décalogue, *m.* dziesięcioro przykazania Boskiego, *n.* die zehn Gebote Gottes, *n. pl.*

Decalquer, *v. a.* powtórnie odrukować, einen Wiederdruck machen.

Décameron, *m.* Dekameron, *m.* dzieło, historya dziesięciodniowych zdarzeń, Decameron, Werk dessen Begebenheiten zehntägig abgetheilt sind, *n.*

Décamètre, miara długości dziesięciu metrów, 5 sążni i 9 cali, Längemaaß von zehn mètres, *n.*

Décampement, *m.* ruszenie, zwinienie obozu, Aufbruch des Lagers, *m.*

Décamper, *v. n.* obóz zwinąć, obozem ruszyć, aus dem Lager aufbrechen. *fig fam.* uciec, umknąć, sich fortmachen, aus dem Staube machen.

Décanal, ale, *a.* dziekański, dem oder zu dem Dechant gehörig.

Décanat, *m.* dziekaństwo, *n.* dziekania, Dechantstelle, *f.* Dekanat, *n.*

Décanter, *v. a. T.* wyklarować ciecz z usadzonego gruntu powoli zlewać, abklären, eine Flüssigkeit vom Bodensatz langsam abgießen.

Décaper, *v. a. T.* z grynszpanu miedź oczyszczać, den Grünspan vom Kupfer abnehmen. — *n. T.* przezeglować mimo góry nadmorskiey, vor einem Vorgebirge vorbey segeln.

Décapitation, *f.* ścięcie, *n.* ucięcie głowy; oczyszczenie miedzi z grynszpanu, Enthauptung; Reinigung des Kupfers vom Grünspan, *f.*

Décapiter, *v. a.* ściąć, ścinać kogo, enthaupten.

Décarreler, *v. a.* kamienie, flizy wyimować, wyłamywać, die Pflastersteine, Fliesen aufheben.

Décasyllabe, *a.* dziesięciosylabny, zehnsylbig.

Décédé, ée, *a.* zmarły, umarły, verstorben, todt. — *m.* et *f.* zmarły, *a.* umarły, *a.* Verstorbene, Todte.

Décéder, *v. n.* umrzeć, verscheiden, sterben.

Déceindre, *v. a.* odpasać, abgürten.

Décèlement, *m.* objawienie, wyiawienie, obwieszczenie, *n.* Offenbarung, Bekanntmachung, *f.*

Déceler, *v. a.* wydać, odkryć, wyiawić, entdecken, verrathen.

Décembre, *m* grudzień, *m.* December, Christmonat, *m.*

Décemvir, *m.* Decemwir, *m.* Zehnherr, *m.*

Décemvirat, *m.* Decemwirat, *m.* Zehnherrschaft, *f.*

Décence, *f.* przystoyność, *f.* Wohlanständigkeit, *f.* Wohlstand, *m.*

Décennal, ale, *a.* dziesięcioletni, zehnjährig.

Décent, ente *a.* przystoyny, anständig, wohlanständig; schicklich.

Deception, *f. T.* chytrość, *f.* oszukanie, *n.* Arglist, *f.* verfängliche Betrug, *m.*

De ce que, *c.* że, dla tego że, ponieważ, weil, deßwegen, daß.

Décercler, *v. a.* obręcz zdiąć, odbić, abreifen, die Reife abnehmen.

Décerner, *v. a* przysądzić, przypisać; osądzić, stanowić, postanowić, erkennen; gerichtlich beschließen; zuerkennen.

Décès, *m.* śmierć *f.* zeyście za świata, *n.* Absterben, *n.* Tod, Hintritt, *m.*

Décevant, ante, *a.* omylny, fałszywy betrüglich, verführerisch.

Décevoir, *v. a.* oszukać, zwieść, zawieść, betrügen, hintergehen, täuschen.

Déchaînement, *m. fig.* łaianie, *n.* gniew, iad, *m.* Ausbruch heftiger Erbitterung, *m.* Wüthen, Toben, *n.*

Déchaîner, *v. a.* rospętać, łańcuchy zdiąć z kogo, losketten. *fig.* podszczuwać kogo na kogo, aufhetzen. se —, *r. fig. (contre q.)* łaiać; iad, gniew swóy na kogo wylewać, wywierać, heftig auf einen losziehen, toben, wüthen.

Déchalander, *v.* Désachalander.

Déchanter, *v. n.* ustąpić od czego, powolnieyszym się okazać, von seinen Forderungen nachlassen, nachgeben. il y a bien à —, daleko do tego, es fehlt noch viel daran, es geht noch viel davon ab.

Décharge, *f.* wyładowanie; wystrzelenie, wypalenie; wyzwolenie, uwolnienie; ulżenie, *n.* ulga, *f.* kwit, rewers, *m.* komorka do chowania gratów, *f.* gnoiewisko, *n.* spław, *m.* Abladen, Ausladen; Löschen; Abfeuern, Abschießen, Losbrennen des Geschützes, *n.* Salve; Lossprechung; Erleichterung; Befreiung; Entladung, Entledigung; Quittung; Rumpelkammer, *f.* Kehrichtswinkel; Abfluß, Abzug, *m.* — de coups de bâton, zbicie, zwalenie kiiem, *n.* Tracht Schläge, *f.*

Déchargement, *m.* wyładowanie, odładowanie, *n.* Abladen, *n.* Abladung, *f.* Ausladen, *n.*

Décharger, *v. a.* wyładować; zwalić, składać; ulżyć; wypróżnić, wyprowadzić: wypalić, wystrzelić; ładunek wyiąć; wyzwolić, uwolnić, niewinnym kogo osądzić; skwitować, wymazać dług, ausladen, abladen; entladen, entledigen, erleichtern; abfeuern, losschießen; die Ladung herausziehen; frey sprechen; quittiren. — un registre, un compte, z regestru z rachunku wymazać, etwas in einem Rechnungsbuch, in einer Rechnung auslöschen. — un accusé, świadczyć na korzyść oskarżonego, ein Zeugniß zum Vortheil eines Beklagten ablegen. *fig.* — le plancher, opuścić izbę, wyiść z pokoiu, das Zimmer verlassen. — son coeur, ulżyć sercu, sein Herz ausschütten. — sa colère sur *qq.*, gniew wywrzeć na kogo, seinen Zorn an jemanden auslassen. — un coup de poing, pięścią uderzyć, einen Faustschlag geben. se —, *r.* zdiąć, złożyć z siebie ciężar; wypróżnić się; wpadać, wpływać (o rzekach); zblakować (o kolorach), sich erleichtern, sich entladen; eine Last, Bürde ablegen; (von Flüssen) sich ergießen, (von Farben) verschießen. *fig.* le tems se decharge, zaczyna padać, es fängt an zu regnen. se —, d'un soin, d'une affaire sur *qq.*, staranie, zatrudnienie na kogo zwalić, eine Sorge, ein Geschäft einem andern aufbürden. se — de qc., pozbyć się rzeczy iakiéy, oddalić od siebie, eine Sache von sich abwälzen.

Déchargeur, *m.* ten, co wyładuie, żładuie, *m.* Ab-, Auslader, *m.*

Décharmer, *v. n.* odczarować, entzaubern.

Décharné, ée, *p. et a.* chudy, wychudły etc., entfleischt; hager, mager, abgezehrt. *fig.* style —, suchy styl, trockener Styl, *m.*

Décharner, *v. n.* kość z mięsa obierać; chudzić, wychudzić, das Fleisch ablösen, mager machen, abzehren. *fig.* — une langue, język z powabu ogołacać, einer Sprache ihre Anmuth benehmen.

Décharpir, *v. a. fam.* rozrywać za łeb się biorących.

Schlagende aus einander bringen.

Déchasser, *v. a.* wybić gwoździ, einen Nagel heraus schlagen.

Déchaussé, ée, *p. et a.* bosy, barfuß.

Déchaussement, *m.* okopanie, wzruszanie ziemi koło korzenia drzewa, *n.* Umgraben und Aufhacken der Erde um die Wurzeln der Bäume herum, *n.*

Déchausser, *v. a.* wyzuć, zzuć trzewiki etc., zdiąć pończochy komu z nóg; okopać, wzruszać ziemię, *T.* Schuhe und Strümpfe ausziehen, die Wurzeln lüften. — un mur, fundament muru odkryć. die Fundamente einer Mauer entblößen.

Déchéance, *f. T.* strata, upadek prawa, *m.* Verlust, Verfall eines Rechts, *m.*

Déchet, *m.* umnieyszenie, *n.* utrata, strata, *f.* Abfall, Abgang, Verlust, *m.*

Décheveté, ée, *a.* z rozpuszczonemi włosami, mit fliegenden Haaren.

Décheveler, *v. a.* roztargać, rozczochrać włosy komu; czepek z głowy zedrzeć, die Haare zerzausen; die Haube herunter reißen.

Déchevêtrer, *v. a.* wyuzdać z uzdzienicy, die Halfter abnehmen.

Déchiffrable, *a.* łatwy do odcyfrowania, was sich entziffern läßt.

Déchiffrement, *m.* odcyfrowanie, *n.* Entzifferung, *f.*

Déchiffrer, *v. a.* decyfrować, entziffern, erklären. *fig.* odkryć co, doyśdź czego, aufklären, entdecken, entrathseln. (*qq.*), wystawić, opisać kogo, einen abschildern.

Déchiffreur, *m.* decyfrant, odcyfrujący pismo, Erklärer einer Geheimschrift, *m.*

Déchiqueter, *v. a.* narzynać, karbować; wycinać, wyrzynać (w ząbki), Einschnitte machen, ausjacken.

Déchiqueture, *f.* narzynanie etc., *n.* zackiger Ausschnitt, *m.*

Déchirage, *m.* bois de —, drzewo z starych okrętów, *n.* Holz von alten Schiffen, *n.*

Déchiré, ée, *p. et a.* podarty rozdarty, obdarty, zerrissen, aufgerissen, zerlumpt.

Déchirement, *m.* rozdarcie, rozrywanie, *n.* Zerreißung, *f. fig.* — d'entrailles, rznięcie w brzuchu, *n.* Reißen im Leibe, *n.* — de coeur, ból serca, żal, *m.* utrapienie, *n.* Herzensangst, *f.* heftiger Kummer, *m.*

Déchirer, *v. a.* rozerwać, rozedrzeć, rozszarpać; oderwać, odedrzeć, rozłożyć zerreißen, aufreißen, zerfetzen. *fig.* obmawiać, oczerniać, verlästern, herunter machen. — le coeur, kraiać, gryźć serce, męczyć das Herz zerreißen, mächtig angreifen.

Déchirure, *f.* rozdarcie, *n.* dziura, *f.* Riß, *m.* Loch, *n.*

***Déchoir**, *v. n.* podupaśdź, spaśdź z czego; schudnąć, verfallen, in Verfall gerathen; abnehmen; verlieren.

Déchouer, *v. a.* okręt wydobydź z piasków, ein Schiff vom Strande abarbeiten.

Décidé, ée, *p. et a.* gotów, mężny, *v. verb.*, entschlossen.

Décidément, *ad.* mężnie; wyraźnie, mianowicie, auf eine entschiedene bestimmte Art; fest entschlossen; ausdrücklich.

Décider, *v. a.* (*qc.*) rozsądzić; rozwiązać, entscheiden. (*qq.*), przywiesdź, przyprowadzić kogo do czego, einen bestimmen, zum Entschluß bringen. — — *n.* (*de qc.*) sądzić o czém, rządzić czém, oznaczyć; udzielić, etwas entscheiden, bestimmen; urtheilen. se —, *r.* namyślić się, rozmyślić się, sich entschließen.

Déciller, *v.* Dessiller.

Décigramme, *m.* waga zamykaiąca dziesiątą część grammu, *f.* Gewicht den zehnten Theil eines Gramme enthaltend.

Décilitre, *m.* miara dziesięciu litrów, *f.* Inhaltesmaaß den zehnten Theil einer Litre enthaltend.

Décimable, *a.* dziesięcinny, dziesięcinie podległy, zehentbar, zehentpflichtig.

Décimal, e, *a.* należący do dziesięciny, dziesiętny, den Zehnten betreffend, *T.* was aus Zehenteln besteht.

Décimateur, *m.* dziesięcinę wybierający, Zehntherr, *m.*

Décimation, *f.* dziesiątkowanie; losowanie o dziesiątego żołnierza; dawanie dziesięciny, *n.* Aushebung des zehenten Mannes; Losung um denselben; Abgebung des Zehenten, *f.*

Décime, *f.* dziesiąty grosz z dóbr duchownych czasém wybierany, *f.* Zehentsteuer von den Einkünften der Geistlichen bey besonders wichtigen Vorfällen, *f.* (Décimes, *pl.* lepiey.) pieniądz zamykaiący dziesiątą część franka. Münze welche den zehnten Theil eines Franken ausmacht.

Décimer, *v. a.* dziesiątkować dziesiątego na karę, um den zehnten Mann losen.

Décimètre, *m.* miara długości dziesięciu metrów, Längenmaaß den zehnten Theil eines Metre enthaltend.

Décintrer, *v. a.* bukształunek sklepienia zebrać, Bögengerüst eines Gewölbes wegnehmen.

Décirer, *v. a.* wosk z czego zdeymować, das Wachs abmachen.

Décisif, ive, *a.* finalny; ważny, entscheidend.

Décision, *f.* rozsądzenie, rozwiązanie, *n.* Entscheidung, *f.* Ausspruch, *m.*

Décisoir, *a.* serment —, *T.* decyduiąca przysięga, *f.* Entscheidungseid, *m.*

Décistère, *m.* dziesiąta część steru, zehnte Theil eines stère.

Déclamateur, *m.* mowca, deklamator, *m.* Redner oder Vorleser (in Ansehung des Tons und Ausdrucks), *m.* — *a.* ton, style —, krasomowski ton, styl, *m.* rednerische Ton, Styl, *m.*

Déclamation, *f.* mowa, deklamacya, *f.* Rede, *f.* Vortrag, (in Ansehung der Aussprache, des Tons ꝛc.) *m. fig.* mowa nadęta, *f.* łaianie, kpanie, *n.* Wortgepränge, *n.* heftiger Ausfall mit Scheltwörten ꝛc., *m.*

Déclamatoire, *a.* deklamacyiny, deklamatorisch.

Déclamer, *v. a.* mowę miéć, deklamować, declamiren; eine Rede halten, öffentlich vortragen. — *n.* (*contre qq.*), mówić przeciw komu, wider Jemanden heftig losziehen; schimpfen.

Déclaration, *f.* oświadczanie się, świadczenie, oznaczenie, obwieszczenie, oznaymienie, okazanie, *n.* deklaracya; ustawa; *f.* wystawienie; obiaśnienie, *n.* Erklärung, Bestimmung; Bekanntmachung; Verordnung: Darstellung, Darlegung; *f. T.* spis *m.* zadanie na piśmie, Verzeichniß, *n.* schriftliche Aufsatz, *m.*

Déclaratoire, *a.* acte —, formalne oświadczenie woli, *n.* förmliche Willenserklärung, *f.*

Déclarer, *v. a.* świadczyć, oświadczyć, zeznawać, oznaymić, obwieścić, deklarować;

opowiedzieć, donieść; obwieścić, ogłosić (kogo generałem etc.), wyłuszczyć obiaśnić, erklären; deutlich machen; ankündigen, kund thun; angeben, entdecken; ernennen (zum General ꝛc.) se —, *r.* powiedzieć wolą swoię, oświadczyć się; (o chorobie) pokazać się, wyskoczyć na członku pewnym, sich erklären; (von Krankheiten) sich zeigen, ausbrechen.

Déclencher, *v. a.* otworzyć klamkę, aufklinken.

Déclić, *m.* haba do wbiiania palów, *f.* Ramme, *f.*

Déclin, *m.* schyłek; schód, *m.* zeyście, ubywanie, *n.* upadek, *m.* Abnehmen, Sinken, *n.* Verfall, *m.* Neige *f. T.* cyngiel przy fuzyl do szczuszczania zamku, Schneller, *m.* Schlagfeder, *f.* (am Schlosse der Flinten).

Déclinable, *a. T.* odmienny, abänderlich.

Déclination, *f.* delinacya, przypodkowanie, Umänderung.

Déclinant, *a. m.* cadran —, ustępuiący, ustępny kompas, *m.* abweichende Sonnenuhr, *f.*

Décliner, *v. n.* nachylać się, na schyłku bydź; podupaśdź, spodleć; ubywać; ustępować, uchodzić, abnehmen, zu Ende gehen; abweichen. — *a. T.* przypadkować (rzeczowniki etc.); odwracać, co od siebie, wypraszać się z czego, (ein Nenn- oder Fürwort) abändern, declimiren; von sich lehnen. — son nom, imię swoie powiedzieć, seinen Namen ansagen, annehmen.

Déclivité, *f.* schyłek, *m.* pochyłość, *f.* Abhang, *m.* Abhängigkeit, *f.*

*Déclorre et Déclore, *v. a.* rozrzucić, zrzucić, znieść płot, ogrodzenie, die Umzäunung, den Zaun niederreißen.

Déclos, ose, *p. et a.* otwarty, nieogrodzony, offen, nicht mehr umzäunt.

Déclouer, *v. a.* odbić, oderwać co przybitego, das Angenagelte losmachen, losbrechen.

Décochement, *m.* wypuszczenie strzały, *n.* Abschießen eines Pfeiles, *n.*

Décocher, *v. a.* wypuścić strzałę, wystrzelić z łuku, einen Pfeil abschießen.

Décoction, *f.* dekokt, *m.* abgekochter Trank, *m.*

Décoiffer, *v. a.* kornet z głowy zdiąć; włosy poczuchrać, den Kopfputz abnehmen, die Haare in Unordnung bringen. *fig.* żywicę i pęcherz z korka z butelki zdeymować, eine mit Blase und Pech vermachte Bouteille aufmachen.

Décollation, *f.* ścięcie (S. Jana), *n.* Enthauptung (Johannis des Täufers), *f.*

Décollement, *m.* odkléienie, *n.* Losgehen oder Losmachen des Leims, *n.*

Décoller, *v. a.* odkleić, oderdzeć co przykleionego; piłkę na billarze od krawędzi, od brzegu odepchnąć, odpędzić, enthaupten; das Geleimte losmachen; die Billardkugel von der Bande abspielen. se —, *r.* odkleić się, losgehen (vom Geleimten.)

Décolleter, *v. a.* piersi, szyię odkryć, den Hals oder die Brust entblößen.

Décolorée, ée, *p. et a.* blady, zblakły, zblakowały, zblakowany, blaß, bleich, verschossen.

Décolorer, *v. a.* blakować, bladym robić, die Farbe benehmen, blaß machen. se —, *r.* zblaknąć; zbladnąć, die Farbe verlieren, erblassen.

Décombrer, *v. a.* gruz zkąd wywieźć, wyprzątnąć, den Schutt wegräumen.

Décom-

Décombres, *m. pl.* gruz; wióry, *m. pl.* heblowiny, *pl.* Schutt; Abraum von Holz, *m.*

Décomposer, *v. a.* rozwiązać, rozłożyć, auflösen; zersetzen, zerlegen; zertheilen, (*v.* Déconcerter).

Décomposition, *f.* rozwiązanie, rozłożenie, rozłączenie, *n.* Auflösung; Zertheilung, Zersetzung; Scheidung, *f.*

Décompte, *m.* wytrącenie, *f.* reszta, *f.* Abrechnung, *f.*; Abzug, Rückstand, *m.*

Décompter, *v. a.* (*et n. fig.*) wytrącić, odrachować, abrechnen, abziehen.

Déconcerter, *v. a.* pomięszać w muzyce kogo, przerwać, ein Concert irre machen, unterbrechen. *fig.* pomięszać, verwirren, bestürzen, aus der Fassung bringen. — *qq.*, les mesures de *qq.*, przedsięwzięcie, zamiary zniszczyć, jemandes Vorhaben, Absichten zu nichte machen. se —, *r.* pomięszać się, zdumieć, odeyść od siebie, aus der Fassung kommen.

Déconfire, *v. a.* do szczętu pobić, znieść (nieprzyiacioł), gänzlich schlagen (die Feinde). *fig.* — *qq.*, w pomięszanie bez wszelkiey przytomności kogo wprawić, einen in Verwirrung, aus aller Fassung bringen.

Déconforter, *v. a.* serce komu psuć, odiąć, upokorzyć, trwożliwym uczynić kogo, den Muth benehmen, niederschlagen, verzagt, muthlos machen. se —, *r.* serce tracić, zwątpić o sobie, den Muth verlieren, kleinmüthig werden.

Déconseiller, *v. a.* odradzać, abrathen, widerrathen.

Déconstruire, *v. a.* rozebrać, aus einander nehmen, zergliedern.

Décontenancer, *v. a.* pomięszać kogo, aus der Fassung bringen. se —, *r.* przytomność stracić, aus der Fassung kommen.

Déconvenue, *f. fam.* nieszczęście, złe powodzenie, *n.* Widerwärtigkeit, *f.* Unfall, *m.*

Décorateur, *m.* ozdobiciel (artysta przyozdobienia na uroczystości, do teatrów przysposobiaiący, Verzierer, (Künstler welcher Verzierungen für Feste, Theater ꝛc. anordnet).

Décoration, *f.* dekoracya, *f.* przyozdobienie, *n.* ozdoba, *f.* Auszierung, Verzierung, *f.*; Ehrenzeichen, *n.*

Décorder, *v. a.* rozkręcić, rozpleść (powróz), aufdrehen (ein Seil).

Décorer, *v. a.* ozdobić, przyozdobić, verzieren, auszieren, zieren.

Décortication, *f.* obłupienie kory etc. z czego, *n.* Abschälen der Rinde, Schale ꝛc., *n.*

Décorum, *m. fam.* garder le —, zachowywać przystoyność należytą, den Wohlstand beobachten.

Découcher, *v. n.* se —, *r.* nie w domu, w inszem łóżku spać, auswärts oder außer seinem gewöhnlichen Bette schlafen. *a.* z łóżka kogo wyrugować, wygnać, aus seinem Bette vertreiben.

*Découdre, *v. a.* od, rozpruć, ab-, auftrennen. — *n.* en —, *fig. fam.* iść przeciw komu, odważyć się na co, eins gegen einander wagen, darauf losgehen. se —, *r.* odpruć się, aufreissen (von einer Naht). *fig.* źle, gorzey się mieć, (rzeczy, interesa), schlimmer werden (von Umständen).

Découlant, *a.* odpływaiący, herabfließend.

Dé-

Découlement, *m.* ściekanie, *n.* spław, *m.* Abfluß, Ablauf, *m.*

Découler, *v. n.* ściekać, spływać, herab fliessen, tröpfeln; abtriefen.

Déconper, *v. a.* porez, rozrzynać, po —, rozkrawać; wyrzynać, wycinać, zerschneiden, zerstückeln; ausschneiden.

Découpeur, *m.* euse, *f.* wyrzynaiący co, Ausschneider, *m.* — inn, *f.*

Découple, *m.* rozsforowanie psów, *n.* Loslassen der Hunde, *n.* (lepiey Découpler).

Découpler, *v. a. et n.* odwiązać rozwiązać, rozsforować, loskoppeln. *fig.* posłać, puścić w pogoń za kim, komu na kark kogo posłać, einem jemanden über den Hals schicken. — *m. v.* Découple.

Découpure, *f.* wyrzynanie, *n.* robota wyrzynana, *f.* Ausschnitt, *m.* ausgeschnittene Arbeit, *f.*

Décourageant, eante, *a.* watlący, trwożący, serce psuiący, muthlos machend.

Découragement, *m.* utracenie serca, zwątpienie o sobie, niedufanie, *n.* Muthlosigkeit, Verzagtheit, *f.*; Kleinmuth, *m.*

Décourager, *v. a.* serce komu psuć, odeymować, trwożyć kogo; odstraszyć, muthlos, verzagt, kleinmüthig machen; abschrecken, die Lust benehmen. se —, *r.* serce, odwagę stracić, muthlos werden, den Muth verlieren.

Décours, *m.* zachód, schód, *m.* ubywanie xiężyca, *n.* schyłek choroby, *m.* Abnehmen des Mondes, einer Krankheit, *n.*

Décousu, ue, *p. et a.* odprócony etc., abgetrennt ꝛc. *fig.* związku niemaiący, powikłany, unzusammenhängend, zerrissen.

Décousure, *f.* rozprócie, *n.* szew rozpróty, *m.* aufgetrennte Naht, *f.*

Découvert, erte, *p. et a.* odkryty, goły, aufgedeckt; bloß, offen; entdeckt. à —, *ad.* nie okryto; pod niebem; z gołą głową, bez dachu, *fig.* unbedeckt, offen, frey; mit entblößtem Haupte; ohne Dach. *fig.* otwarto, szczérze, bez ogrodki, unverhohlen, freimüthig.

Découverte, *f.* wynalezienie, *n.* wynalazek, *m.* Entdeckung, Erfindung, *f. T.* aller à la —, iść na wywiady, auf Kundschaft gehen.

Découvreur, *m.* odkrywacz, *m.* Entdecker, *m.*

*Découvrir, *v. a.* odkryć; wynaleźć, doyśdź, postrzedz, aufdecken, abdecken; entblößen, bloß stellen; entdecken, erfinden, gewahr werden, erblicken. — son jeu, swoią grę wydadz, sein Spiel verrathen. *fig.* swóy sposób myślenia, swoie zamiary wydadz, seine Gesinnungen, Absichten verrathen. — un secret, tayemnicę wydadz, ein Geheimniß offenbaren. se —, *r.* odkryć się, kapelusz, czapkę zdiąć, sich entblößen, den Hut abnehmen. dadź się złapać, wyiaśniać się (o powietrzu), eine Blöße geben; sich aufklären (vom Wetter). *fig.* zwierzyć się, wydać się komu; nie strzedz się, sich entdecken, sich bloß geben.

Décrasser, *v. a.* chędożyć, ocierać, ścierać brud, sáubern, reinigen, *fig.* ociosać, okrzosać kogo, gesittet machen. se —, *r. fig.* wynieść się, podnieść się, sich aus dem Staube empor heben.

Décréditement, *m.* utrata powagi, wiary, (kredytu); Verlust des Ansehns, Credits, *m.*

Décréditer, *v. a.* uymować, psuć odebradz komu wiary (kredyt), um den Credit bringen, außer Credit setzen *fig.* (*q.*).

uszczerbiać, uymować komu sławy, Jemandes Ansehen schwächen. se —, *r.* tracić wiarę (kredyt), sławę, sich um seinen Credit, sein Ansehn bringen. *fig.* pochwałę, wziętość stracić, Ruf, Beyfall verlieren.

Décrépit, ite, *a.* starzuchny, zgrzybiały, sędziwy, betagt, steinalt.

Décrépiter, *v. a. T.* zgrzybieć, verknisiern lassen, abknisiern.

Décrépitude, *f.* wiek zgrzybiały, zeszły, *m.* sędziwość, *f.* hohes Alter, *n.*

Décret, *m.* dekret, *m.* ustawa sądowa, *f.* rozkaz, ukaz, *m.* wyrok. *m.* Decret, *n.* obrigkeitliche Verordnung, *f.* Befehl, Schluß, *m.* décrets du ciel, *pl.* wyroki nieba, *pl. m.* Schlüße, Rathschlüsse des Himmels, *m. pl.*

Décréter, *v. a. et n.* dekretować, dekret wydać, postanowić, wyrok uczynić, wydać, gerichtlich beschließen, verordnen, decretiren. — une maison, dekret na przedanie kamienicy etc. wydać, ein Haus gerichtlich zum Verkauf anschlagen.

Décri, *m.* wywołanie urzędowne, (zakazanych pieniędzy, towarów), *n.* Verrufung, (der Münzen, Waaren), *f. fig.* niesława, *f.* osławienie, złe mienie, *n.* übler Ruf, *m.*

Décrier, *v. a.* wywołać, zakazać, (towary etc.). verrufen, öffentlich verbieten. *fig.* osławiać, niesłusznie, źle mówić o czém, verschreyen, in üblen Ruf bringen.

*Décrire, *v. a.* opisać, beschreiben.

Décrocher, *v. a.* zdiąć co z haku, loshaken, loshäkeln.

Décroire, *v. a* nie wierzyć, zaprzeczać, nicht glauben, läugnen.

Décroissement, *m.* ubywanie, umnieyszenie, *n.* Abnahme, *f.* Abnehmen, *n.*

*Décroître, *v. n.* ubywać, zmnieyszać się, abnehmen, sich vermindern; fallen

Décrotter, *v. a.* z błota co ochędożyć, vom Kothe säubern, putzen.

Décrotteur, *m.* ten, co trzewiki, bóty chędoży, Schuhputzer, *m.*

Décrottoire, *f.* szczotka do bótów etc., *f.* Schuhbürste, *f.*

Décruer, *v. a.* — le fil, przędzę wyługować, w ługu wymyć, das Garn ablaugen.

Décruser, *v. a.* kokon odpłokać, Seidengehäuse abschweifen.

Déçu, ue, *p. et a.* oszukany, zawiedziony, betrogen, getäuscht.

Décuire, *v. a.* rozrzedzać, rzadszym robić, verdünnen, (Syrup, Konfituren). se —, *r.* rozrzednieć, dünner werden. *T.*

Décuple, *m.* dziesięć razy tyle, zehnmal so viel. — *a* dziesięć razy większy, zehnmal größer.

Décupler, *v. a.* dziesięć razy pomnożyć, zehnmal vergrößern.

Décurie, *f.* dekurya (rota dziesięciu ludzi u Rzymian). Decurie, (Rotte von zehn Mann bey den Römern), *f.*

Décurion, *m.* dekuryon dowodzący dziesięciu żołnierzom, Decurio, der zehn Mann commandirt, *m.*

Décussation, *f.* zeyście, spotkanie dwóch liniy w iednym punkcie, Zusammentreffen zweyer Linien auf einem Punkte, *n.*

Dédaigner, *v. a. et n.* gardzić, pogardzać kim, czém, verachten; verschmähen.

Dédaigneux, euse, *a.* gardzący, pogardy godzien etc. czém, wzgardliwy, verächtlich, höhnisch,

nisch, verschmähend. faire le —, udawać, grymasić, sich zieren, sich spröde stellen.

Dédain, *m.* wzgarda, pogarda, *f.* Geringschätzung, stolze Verachtung, *f.*

Dédale, *m.* labirynt, *m.* Labyrinth, *n.* Irrgarten, Irrgang, *m.*

Dédamer, *v. n.* warcab z damy zdiąć, eine Dame aufmachen.

Dédans, *ad.* w, we, wewnątrz, darin, hinein, inwendig. en —, we środku, inwendig. par —, z wewnątrz, wewnątrz, przez, von innen, inwendig; durch. là —, w czém, w co, dort hinein. de —, z części wewnętrzney, von innen heraus. — *m.* wnątrze, wnętrze, *n.* część wnętrzna czego; galerya, *f.* ganek w piłarni, *m.* Innere, Inwendige; *n.* Gallerie eines Ballhauses, *f.*

Dédicace, *f.* poświęcanie kościoła, przypisanie xiążki komu, *n.* dedykacya, *f.* Einweihung, Kirchmesse; Zueignung, Zueignungsschrift, *f.*

Dédicatoire, *a. f.* épitre —, przypisanie xiążki, *n.* dedykacya, *f.* Zueignungsschrift, *f.*

Dédier, *v. a.* poświęcać, (kościół), poświęcić, przeznaczyć co do czego; przypisać, dedykować xiążkę komu, einweihen, widmen; zueignen (ein Buch). se —, *r.* (*à qc.*) poświęcić się czemu, sich einer Sache widmen.

†Dédire, *v. a.* (*qq.*) odwoływać, zbijać, nie uiszczać słowo czyie, na kłamcę kogo wystawić, Jemandes Wort umstoßen, nicht gelten lassen; einen zum Lügner machen. se —, *r.* (*de qc.*) odwołać, nie dotrzymać słowa danego: odstąpić, opuścić co, sein Wort widerrufen oder zurücknehmen, zurücktreten.

Dédit, *m.* odwoływanie, *n.* nieuiszczenie słowa, Widerruf; Reukauf, *m.*

Dédommagement, *m.* nadgrodzenie, *n.* nadgroda, *f.* Entschädigung, Schadloshaltung, *f.* Abtrag, *m.*

Dédommager, *v. a.* (*qq. de qc.*) szkodę komu nadgrodzić za co, einen für etwas schadlos halten, entschädigen. se —, *r.* wynadgrodzić sobie szkodę, odwetować szkodę, wyjść z biedy, sich schadlos halten, seines Verlustes erholen.

Dédorer, *v. a.* pozłotę z czego oskrobać, odetrzeć, die Vergoldung wegmachen, abnützen. se —, *r.* pozłotę tracić, die Vergoldung verlieren.

Dédormir, *v. n. fam.* faire — de l'eau, wodę zagrzać trochę, Wasser ein wenig verschlagen lassen.

Dédoubler, *v. a.* wypruć, wyjąć podszewkę, das Unterfutter abtrennen, wegnehmen. — un régiment, zmnieyszyć regiment o połowę ludzi, ein Regiment um die Hälfte vermindern.

Déduction, *f.* wytrącenie (summy); wywodzenie, dowodzenie czego, *n.* Abzug von der Summe, Abschlag, *m.* ausführliche Vorstellung oder Erzählung, *f.*

Déduire, *v. a.* wytrącić, odrachować, uiąć; wywodzić, dowodzić, abziehen, abrechnen, ausführlich erzählen.

Déesse, *f.* bogini, *f.* Göttinn, *f.*

se Défâcher, *v. r. fam.* uspokoić się, z gniewu opłonąć, udobruchać się, wieder gut werden (nach dem Zorne).

Défaillance, *f.* osłabienie na siłach, omdlewanie, *n.* mdłość, *f.* Schwachheit, Ohnmacht, *f. T.* rospuszczenie się ciała jakiego przez wilgoć powietrza, *n.* Zerfließen eines Körpers durch die Feuchtigkeit der Luft, *n.*

†Défaillir, *v. n. v.* Manquer; osłabieć, mdleć, schwach, matt werden, an Kräften abnehmen.

†Défaire, *v. a.* rozwiązać; rozebrać; rozrzucić; w niwecz, obrócić, zruinować; zabić, stracić; wyciąć w pień, zniszczyć, (woysko), schudnąć, losmachen, auflösen, aufmachen, trennen, zerlegen; vernichten, zerstören; umbringen, tödten; gänzlich schlagen; abzehren, mager werden. *fig.* — *qq.* przechodzić kogo, wygórować nad kogo w czem, Jemanden verdunkeln, seine Verdienste, Vorzüge übertreffen. (*qq. de qc.*) wyzwolić, wybawić kogo z czego, einem etwas von Halse schaffen. se —, *r.* wschodzić, rospuszczać się, tęgości stracić, wywietrzeć (o winie) *fig.* zufgehen, sich auflösen; die Kraft verlieren, abstehen, (vom Weine). *fig.* wpaśdź w pomięszanie, zmieszać się, in Verwirrung gerathen. se — *de qc.*, uwolnić się od czego, pozbawić się czego, sich von etwas losmachen, etwas von sich werfen. se — d'une personne, pozbydź się kogo, zabić kogo, sich eine Person vom Halse schaffen, sie umbringen, se — de soi-même, zabić się, sich selbst umbringen. se — d'une chose, pozbydź się czego, przedadź, eine Sache veräußern, verkaufen.

Défait, aite, *p. et a.* rozwiązany etc.; chudy, wyschły, auf gelöst ꝛc.; mager, abgezehrt.

Défaite, *f.* klęska, rozsypka, *f.* rozprószenie woyska, *n.* odbyt towarów, *m.* Niederlage, *f.* Abgang der Waaren, *m. fig.* wymówka, *f.* wykręty, *pl.* pozor, *m.* Ausrede, Ausflucht, *f.* Vorwand, *m.*

Défalcation, *f.* wytrącenie, (summy), *n.* Abzug einer Summe, *m.*

Défalquer, *v. a.* wytrącić, uiąć, abziehen, abrechnen.

Défaut, *m.* niedostatek czego; błąd, *m.* wada, niedoskonałość, *f.* przywara, *f.* Mangel, Fehler, *m.* Unvollkommenheit, *f.* Gebrechen, *n.* — des côtes, słabizna pod żebrami, *f.* Weiche, *f.* au défaut, *ad.* w niedostatku, zamiast, miasto, in Ermangelung, an Statt. *T.* faire —, nie stawić się na zaproszenie, auf geschehene Vorladung nicht erscheinen. par —, dla nieposłusznego niestawienia się, wegen ungehorsamen Ausbleibens.

Défaveur, *f.* niełaska, *f.* podeyrzenie, *n.* Ungunst, *f.* Mißcredit, *m.*

Défavorable, *a.* niełaskaw; szkodliwy, nieprzychylny, ungünstig, nachtheilig, abgeneigt.

Défection, *m.* odstąpienie, odpadnienie, *n.* Abtrünnigkeit, *f.* Abfall, *m.*

Défectueux, euse, *a.* niedostateczny, niedoskonały, niecały, niezupełny, mangelhaft, fehlerhaft, unvollständig.

Défectuosité, *f.* wada; *f.* błąd, *m.* przywara; niedoskonałość, *f.* Mangel, Fehler, *m.* Unvollständigkeit, *f.* Gebrechen, *n.*

Défendable, défensable, *a.* co się da, co można bronić, was vertheidigt werden kann. *fig.* à son corps —, z musu, przymuszonym sposobem, niechętnie, gezwungener Weise, mit Wiederwillen.

Défendeur, *m.* deresse, *f. T.* strona odporna, oskarżona, *f.* der, die Beklagte.

Défendre, *v. a.* bronić, zabronić, zakazać, vertheidigen; schützen;

schützen: unterfagen, verbieten. se —, *r.* bronić się, z oskarzenia się uniewinnić, przeczyć, sich wehren, sich vertheidigen; eine Beschuldigung von sich ablehnen, etwas läugnen; sich enthalten, etwas unterlassen. (*de qc.*) wymawiać się, wzbraniać się od czego; targować się, nartargować się; wstrzymać się, powściągać się od czego; zasłaniać się od czego, etwas von sich ablehnen, sich weigern, sich es verbitten; Einwendungen machen (gegen einen Preis;) sich einer Sache enthalten; sich gegen etwas schützen.

Défends, défens, *m. T.* être en —, na niejaki czas bydź zakazanem, auf eine Zeitlang verboten seyn.

Défense, *f.* obrona, *f.* odpór, wstręt; zakaz, *m.* zakazanie czego, *n.* Vertheidigung; Rechtfertigung, *f.* Verbot, *m.* hors de —, nie bydź w stanie bronienia się, außer Stand sich zu vertheidigen. — *pl.* usprawiedliwienie się na pismie oskarzonego, *n.* szańce zasłaniające, schriftliche Verantwortung des Beklagten, *f.* Schirmwerke einer Festung, *n. pl* kły dzika, *pl. m.* Hauzähne des wilden Schweins, *m. pl.*

Défenseur, *m.* obroniciel, obrońca, *m.* Vertheidiger, Beschützer, *m.*

Défensif, ive, *a.* odporny, do obrony, odporu służący, zur Vertheidigung dienend. — *m. T.* środek zapobiegania, *m.* Vorbauungsmittel, *n.*

Défensive, *f.* odpór, *m.* obrona, *f.* Gegenwehr, *f.*

Déférant, ante, *a.* powolny, grzeczny, nachgebend, gefällig.

Déference, *f.* powolność, *f.* wzgląd, respekt, *m.* Nachgiebigkeit aus Gefälligkeit und Achtung, *f.*

Déférer, *v. n.* (*à*) ku woli czynić, dogadzać komu, szanować wolę, zdanie czyie; bydź zdania czyiego; słuchać rady czyiey etc., aus Achtung nachgeben, beypflichten, sich Jemandes Einsichten unterwerfen. — *a.* ofiarować, przyznać (przysięgę), dać, komu urząd); donosić, oskarzyć, zuerkennen; antragen; angeben. — le serment à *qq.*, wymagać przysięgi od kogo, den Eid von jemand fordern.

Déférrer, *v. a.* podkowę oderwać; żelazo iakie od czego odiąć, die Hufeisen abreißen, den Eisenbeschlag abmachen. *fig.* (*qq.*) pomięszać, zmięszać kogo, aus der Fassung bringen, irre machen. se —, *r.* podkowę zgubić, das Eisen verlieren. *fig.* pomięszać się, zmięszać się, aus der Fassung kommen.

Défet, *m.* defekt, *m.* brakuiący lub zbywaiący arku z iakiey książki, Defect, (fehlende oder überflüssige Bogen in einem Buche), *m.*

Défi, *m.* wyzywanie, (na poiedynek), *n.* Ausforderung, *f.*

Défiance, *f.* podeyrzenie, powątpiewanie, niedowiarstwo, *n.* Mißtrauen, Argwohn, *m.*

Défiant, ante, *a.* podeyrzliwy, niedowierzaiący, mißtrauisch, argwöhnisch.

Déficit, *m.* to, czego nie ma (w rachunku, w kassie), niedobór, niedostatek, *m.* das Fehlende (besonders in Rechnung oder Kasse).

Défier, *v. a.* wyzywać (na poiedynek) wyzwać kogo do czego na co; z kim ładu doyść, urągać się z czego; pogardzać czém, nie dbać o co, heraus fordern, auffordern; es mit jemand aufnehmen, Trotz bieten. se —, *r.* (*de qq. de qc.*) niedowierzać komu; mieć kogo, co w podeyrzeniu; nie ufać czemu, obawiać się czego; przewidywać co, einem nicht trauen, argwöhnen, Mißtrauen in einen oder etwas setzen; muthmaßen, voraussehen.

Défigurer, *v. a.* zepsuć, oszpecić, verunstalten, entstellen, verderben.

Défilé, *m.* wąwóz, *m.* droga, przeprawa ciasna, *f.* enger Weg, Paß, *m.*

Défiler, *v. a.* zdeymować ze sznurka; rozplatać, abreihen, einen Faden wieder abziehen. *fig.* rozstać się, sich trennen. — *n.* iśdź długim rzędem ieden po drugim, nach einander in einer Reihe gehen, defiliren. se —, *r.* zsunąć się, spaśdź, (ze sznurka), rozpleść się, rozerwać się, sich abreihen; losgehen, aus einander fallen.

Défini, *m.* rzecz opisana, *f.* definirtę Ding, *n.*

Définie, ie, *p. et a.* opisany; postanowiony, erklärt, bestimmt, entschieden.

Définir, *v. a.* opisać, określić; malować, *fig.* postanowić, uznać; przeznaczyć, bestimmen; genau beschreiben, schildern, kennbar machen; erklären; entscheiden, festsetzen.

Définiteur, *m.* definitor, *m.* radca Jenerała zakonu, Definitor, Beysitzer eines Ordensvorstehers, *m.*

Définitif, tive, *a.* ostateczny, finalny, zupełny, entscheidend. en definitive, *ad.* ostatecznie, finalnie, finalną sentencyą, ostatecznym wyrokiem, durch ein Endurtheil.

Définition, *f.* opisanie, *n.* opis, *m.* definicya; uchwała, *f.* decret, *m.* Erklärung, Bestimmung, eigentliche Beschreibung, Entscheidung, *f.*

Définitivement, *ad.* ostatecznie, finalnie, zupełnie, entscheidend, gänzlich.

Déflagration, *f. T.* spalenie ciała, *n.* Verbrennung eines Körpers, *f.*

Déflegmation, *f. T.* spuszczenie wody, *n.* Entwässerung, *f.*

Défleurir, *v. n* okwitnąć, przekwitnąć, verblühen. — *a.* ogołocić z kwiecia drzewo, obetrzeć ze śliwki dozrzałey kolor niebieskawy, die Blüthe abfallen machen; das Blaue von den Pflaumen ꝛc. wegwischen.

Déflexion, *f. T.* odstąpienie, Abweichung. *f.*

Défloration, *f.* zgwałcenie wianka panieńskiego, *n.* Beraubung der Jungfernschaft, *f.*

Déflorer, *v. a.* zgwałcić pannę, dziewczynę, panieństwo odebrać, eine Jungfernschaft nehmen, schwächen.

Défoncement, *m.* wybicie dna z beczki, *n.* Einschlagen eines Fußbodens, *n.*

Défoncer, *v. a.* wybić dno z beczki, den Boden einschlagen, einstoßen. se —, *r.* wypaśdź, (o dnie beczki etc.), den Boden verlieren.

Déformer, *v. a.* zepsuć, zniekształcić, aus der Form bringen.

Défourner, *v. a.* wyiąć z pieca, aus dem Backofen nehmen, ausschieben.

Défrai, *m.* zapłacenie za kogo, *n.* Freyhaltung. *f.*

Défrayer, *v. a.* (*qq.*) utrzymywać kogo, zapłacić za kogo, einen frey halten. *fig. fam.* — la compagnie, bawić, rozweselać kompanią, die Gesellschaft angenehm unterhalten, derselben etwas zu lachen geben oder zum Gelächter dienen.

Défri-

Défrichement, *m.* karczowanie, uprawianie, wyrabianie nowiny, *n.* Urbarmachen, *n.*

Défricher, *v. a.* karczować, uprawiać, wyrabiać nowinę, umbrechen, urbar machen, anbauen. *fig.* rozwikłać, wywikłać mięszaninę, wyiaśnić, wyłożyć, aus einander setzen; erklären; verbessern.

Défricheur, *m.* karczownik, uprawiacz roli, *m.* Anbauer, *m.*

Défriser, *v. a.* kędzierzawość włosów wygładzić, zepsuć, die Krause der Haare benehmen oder verderben. — une perruque, wyczesać włosy, papiloki peruki, eine aufgewickelte Perrücke auskämmen.

Défroncer, *v. a.* wygładzić, wymarszczyć fałdy, die Falten ausmachen, ausstreichen. *fig.* — les sourcils, weselszą, przyiemniejszą przybrać minę, czoło, twarz wypogodzić, die Stirn entrunzeln, das Gesicht erheitern.

Défroque, *f.* puścizna po zakonniku, *m.* Verlassenschaft eines Ordensbruders, *f. fam.* pozostałość, puścizna po kim *f. pl.* nachgelassene Mobilien, Effecten, *f. pl.*

Défroquer, *v. a.* zrzucić suknią zakonna, kapicę, die Mönchskutte ablegen. *fig.* ogołocić, odrzeć kogo ze wszystkiego, ausplündern, ausziehen. se —, *r.* z klasztoru wystąpić, den Mönchsstand verlassen.

Défunt, unte, *a.* zmarły; nieboszczyk, *m.* testator, zostawiaiący po sobie dziedzictwo, *n.* unlängst verstorben; der, die Verstorbene; Erblasser, *m.* — inn, *f.*

Dégagé, ée, *p. et a.* wolny, nieżmyślony; otwarty, zuchwały, frey, los, ungezwungen, offen, freymüthig.

Dégagement, *m.* wykupienie, *n.* wolność, *f.* uwolnienie, *n.* swoboda, *f.* wypełnienie, dotrzymanie, albo odwołanie słowa swego, *n.* osobny wychód, *m.* drzwi poboczne, *pl. f.* Auslösung, Losmachung, Befreiung; Erleichterung; Erfüllung oder Zurücknehmung (seines Wortes); besondere Ausgang, *m.* Nebenthür, *f.* zręczność, *fig.* otwartość, zuchwałość, *f.* Ungezwungenheit, Fertigkeit, *f.*

Dégager, *v. a.* wykupić; uwolnić, oswobodzić, einlösen, auslösen, losmachen, erleichtern, frey machen. *fig.* — sa parole, uwolnić się od słowa danego; dotrzymać, wypełnić słowo dane, sein Wort zurück nehmen oder erfüllen. se —, *r.* (*de qc.*) uwolnić się, wyswobodzić się, wywikłać się z czego, sich von etwas losmachen, befreyen, heraus helfen.

Dégaine, *f. fam.* d'une belle —, śmiesznym, niezgrabnym sposobem, auf eine ungeschickte, plumpe Art. voilà une belle —, wielkie to głupstwo, das ist ein dummer Streich.

Dégainer, *v. a.* dobydź szpady z pochwy, den Degen aus der Scheide ziehen. rzucić się do broni, vom Leder ziehen. *fig.* brave jusqu'à —, ten który się stawia mężnym a nie iest nim, kto wiele obiecuie a nic nie dotrzymuie, der sich brav stellt, und es nicht ist; der viel verspricht, und nichts hält.

Déganter, *v. a. et* se —, *r.* zdiąć rękawiczki, die Handschuhe ausziehen.

Dégarnir, *v. a.* ozdoby, sprzęty znieść, zdiąć; (fortecę) ogołocić z żołnierza, załogę, garnizon ściągnąć, den Zierath, die Möbeln, die Besetzung wegnehmen; (seine Festung) von Soldaten entblößen. — un bois, bór, las wyciąć, einen Wald stark aushauen. se —, *r.* lekko się ubrać, wyfysieć, sich leichter als gewöhnlich kleiden; kahl werden (vom Kopfe ꝛc.)

Dégât, *m.* spustoszenie, zniszczenie; rozszafowanie czego, strawienie czego niepotrzebne, *n.* Verwüstung, Verheerung, *f.* unnöthiger Verbrauch, *m.*

Dégaucher, *v. a.* przygotować, sporządzić, zurichten.

Dégel, *m.* odwilż, odmięcz, *f.* taienie, *n.* Aufthauen, Thauwetter, *n.*

Dégeler, *v. a. n. et i.* se —, *r.* taiać, rozmarznąć, aufthauen.

Dégénération, *f.* wyrodzenie się, zgorszenie się, *n.* Ausartung, *f.*

Dégénérer, *v. n.* (*de en qc.*) wyradzać się, przemienić się w gorsze, zgorszyć się, ausarten, schlechter werden, sich verschlimmern.

Dégingandé, ée, *a. fam.* niezgrabny, kiwaiący się w chodzeniu, der, die schlotterich geht, lendenlahm.

Dégluer, *v. a.* z lepu odrywać, vom Vogelleime losmachen, von der Leimruthe abnehmen. se —, *r.* z lepu się oderwać, ulecieć, sich vom Vogelleime losmachen. se — les yeux, wytrzeć sobie oczy, die Augenbutter auswischen.

Déglutition, *f.* połknienie, *n.* Verschlucken, *n.*

Dégobiller, *v. a. fam.* wywomitować, wybluć, speyen, herausbrechen.

Dégobillis, *m. fam.* wybłuty wymiot, *n.* Gespeine, *n.*

Dégoiser, *v. a.* śpiewać, świegotać, singen, zwitschern, wie die Vögel. *fig.* wygadać, wypleść, in den Tag hinein schwatzen; ausplaudern.

Dégorgement, *m.* rozlanie, wylanie; wpadnienie (rzéki w morze); rumowanie, wyszlamowanie, *n.* Ergießen, Losbrechen, Ausräumen, Ausschlämmen, *n.*

Dégorger, *v. a. et n.* rumować, wyszlamować, chędożyć; wypłókać, (wełnę etc.) ausräumen, aufthun, reinigen; abschwemmen, abspülen (Wolle ꝛc.) — *n.* oddech sobie zrobić, otwor znaleść, sich Luft machen, einen Ausfluß bekommen, sich ergießen. faire — le poisson, przesadzić rybę w wodę żywą z wody szlamowatey, den Fisch aus einem schlammigen Wasser in ein reines versetzen. se —, *r.* wpadać (o rzekach); wyczyścić się (o rybach), sich reinigen (von Fischen.)

Dégoter, *v. a. fam.* wyrugować kogo z mieysca, von seinem Posten vertreiben.

Dégourdi, *a.* ten któremu giętkość przywrocona, wieder gelenk gemacht. — *m. fig.* chytry, ozywiony, verschmitzter Kopf, *m.*

Dégourdir, *v. a.* odziębić, ożywić (członki zdrętwiałe), das Erstarren benehmen, wieder Leben und Bewegung bekommen. faire — de l'eau, zagrzać trochę zimną wodę, kaltes Wasser verschlagen lassen. *fig.* (*qq.*) ociosać, zwawszym, grzecznieyszym kogo zrobić, einem das steife Wesen abgewöhnen, ihn munterer, manierlicher machen. se —, *r.* ożywieć, odziębić się, wieder warm und gelenk werden, aufthauen. *fig.* zwawszym, grzecznieyszym, politycznieyszym się zrobić, zostać, munter, manierlicher werden.

Dégourdissement, *m.* ożywienie, odziebienie zdrętwiałych członków, *n.* Benehmung der Erstarrung, *f.*

Dégoût, *m.* brzydzenie się, *n.* obrzydliwość; ochyda, *f.* obrzydzenie sobie, *n.* Ekel, Abscheu, *m. fig.* niechęć, *f.* niesmak, *m.* nienkontentowanie, *n.* Widerwillen, Verdruß, *m.* Mißvergnügen, *n.*

Dégoûtant, ante, *a.* obrzydliwy, ekelhaft. *fig.* odrażający, widerwärtig, unausstehlich.

Dégoûter, *v. a.* obrzydzić, obrzydliwość sprawować, apetyt komu zepsuć, Ekel verursachen, den Appetit benehmen. *fig.* (*q. de qc.*) odrażać kogo od kogo; psuć komu ukontentowanie w czém, odrazę sprawić, zuwider, unangenehm machen, verleiden, einen Widerwillen erregen. se —, *r.* (*de qc.*) obmierznąć sobie, uprzykrzyć sobie co, eine Abneigung gegen etwas bekommen, überdrüssig werden.

Dégouttant, ante, *a.* ściekający, cieczący, triefend, tröpfelnd.

Dégoutter, *v. n.* kapać, ciec, ściekać, tröpfeln, triefen, abtriefen.

Dégradation, *f.* odsadzenie czci, wyzucie, zrzucenie z godności; poniżenie, oddalenie, *np.* z urzędu, *n.* spustoszenie, *n.* szkoda (w lesie poczyniona), *f.* upadek, zniszczenie, puszczenie wyblaknienie koloru, *n.* schimpfliche Herunterseżzung, Herabwürdigung, Entseżzung von einer Würde oder Ehre, *f.*; Schade in einem Walde, *m.* Beschädigung, Verschlechterung, *f.* Verfall, *m.*; Verschießen der Farben, *n.*

Dégrader, *v. a.* od czci, godności odsądzić, wyzuć, zrzucić kogo z godności, poniżyć kogo, uwłaczać sławie czyiey, kaleczyć sławę czyią; psuć, pustoszyć, seinet Würden und Ehren entsetzen; nicht gebührende Achtung erweisen, herab, herunterseżzen; herab würdigen; beschädigen, verschlimmern.

Dégraffer, *v. a.* rozpiąć, odpiąć (haftki), loshäkeln, aufhaken.

Dégraisser, *v. a.* tłustość zbierać z czego, plamy z tłustości pochodzące wywabiać; z tłustości obierać, czyścić co, das Fett abschöpfen, die Fettflecken ausmachen, vom Fette reinigen. *fig. fam.* (*qq*) oskubać bogatego, einem einen Theil seines Reichthums nehmen, ihn rupfen.

Dégraisseur, *m.* wywabiacz plam, Fleckausmacher, *m.*

Dégravoiment, *m.* podbieranie, podmywanie, *n.* Abspülen des Sandes, der Erde am Fuße einer Mauer ꝛc., *n.*

Dégravoyer, *v. a.* podbierać, podrywać brzegi (o rzékach), den Sand, die Erde unten wegspülen und dadurch beschädigen.

Dégré, *m.* wschody, *pl.* stopień, *m.* Treppe, Stufe, Staffel, *f. fig.* Grad, *m.*

Dégréer, *v. a.* — un vaisseau, okręt żaglów pozbawić, ein Schiff thedelos machen.

Dégringoler, *v. a. fam.* szybko na dół lecieć, biezeć, geschwind herunter springen oder laufen.

Dégrossir, *v. a.* wycieńczać, wykrzesać, aus dem Gröbsten arbeiten. *fig.* do porządku przyprowadzać, anfangen in Ordnung zu bringen.

Déguenillé, ée, *a.* obdarty, obszarpany, zerrissen, zerlumpt, lumpig.

Déguerpir, *v. a. et n. T.* opuścić, porzucić co, wyrzec się czego, sein Vermögen verlassen, den Gläubigern überlassen *fig. fam.* uciec, umknąć, aus Furcht einen

nen Ort verlassen, sich davon machen.

Déguenler, *v. n. fam.* womitować, sich brechen, speyen.

Déguisement, *m.* przebranie się; *n.* Verkleidung, *f. fig.* zmyślanie, pokrywanie czego, *n.* ułożona postawa, *f.* Verstellung, *f.*

Déguiser, *v. a.* przebrać kogo, verkleiden. *fig.* zmyślać, udawać; pokrywać co czém, taić, verstellen, verbergen, verhehlen. se —, *r.* przebrać się, sich verkleiden. *fig.* inszą wziąć, przybrać na siebie postać, udawać, sich verstellen.

Dégustation, *f.* kosztowanie, probowanie napoiu, *n.* Kosten, Versuchen eines Getränkes, *n.*

Déhâler, *v. a. et n.* ogorzałość spędzić, cerę wybielić, den Sonnenbrand vertreiben. se —, *r.* wybieleć, wieder weiß werden.

Déhanché, ée, *a.* słaby na lędźwie, lendenlahm.

Déharnachement, *m.* rozebranie konia z szoru, wyprzężenie, *n.* Abschirren, *n.*

Déharnacher, *v. a.* rozebrać konia z szorów, wyprządz, abschirren.

Dehors, *ad.* na dwór, na dworze, hinaus, draußen, auswärts. par —, powierzchownie, zewnątrz, z wierzchu, zewnętrznie. von außen, außen vorbey. *prp.* z za, (o mieyscu mówiąc), von außen, heraus, en —, zewnątrz, heraus, hervor, auswärts. de —, ze dworu, von draußen herein. — *m.* powierzchność, *f.* Aeußere, *n.* Außenseite, *f.* au —, zewnątrz, z wierzchu, äußerlich. Dehors, *pl.* wały, i różne powierzchne obrony fortecy, *pl.* Außenwerke einer Festung, *f. pl. fig.* pozor, *m.* okazałość, *f.* äußerlicher Schein, *m.*

Déicide, *m.* bogobóystwo, zabicie syna Bożego, *n.* popełniaiący ie, *m.* Gottesmord (am Heilande); der ihn verübt, *m.*

Deification, *f.* policzenie między bogów, *n.* Vergötterung, *f.*

Déifier, *v. a.* policzyć między bogów, część boską oddawać, vergöttern, göttliche Ehre erweisen.

Déisme, *m.* wiara w Boga, *f.* Deismus, *m.*

Déiste, *m. et f.* w Boga wierzący, deista, *m.* Deist, *m.* (der keine Offenbarung annimmt).

Déité, *f.* bóstwo, *n.* istota Boska, *f.* Gottheit, (Poes.), *f.*

Déjà, *ad.* iuż, schon, bereits.

se Déjeter, *v. r.* skrzywić się, wypaczyć się, (o drzewie) sich werfen, krümmen (vom Holze.

Déjeûné, oder Déjeûner, *m.* śniadanie, *n.* Frühstück, *n.* taca z filiżankami, i co do tego należy, Thee- Kaffeebrett mit Tassen und übrigem Zubehör, *n.*

Dejeuner, *v. n.* śniadanie iesdz, frühstücken.

Dejoindre, *v. a.* rozłączyć, rozbić, rozedrzeć, rozłupać, aus einander machen, spalten, aus den Fugen reißen. se —, *r.* odłączyć się, odłupać się rozchodzić się, aus einander gehen, losgehen.

Dejouer, *v. a.* (*qq.*) stać komu na przeszkodzie, einem hinderlich seyn. — un projet, complot, zamiar, przedsięwzięcie czyie zniweczyć, einen Vorsatz, eine Verbindung vereiteln. —*v. n.* obracać się za powiewaniem wiatru, sich nach dem Winde drehen, (von Wetterhähnen ꝛc.) zegrać się, źle grać, schlecht spielen.

Déjucher, *v. a. et n.* kury etc. spędzić z grzędy; zlecieć, zeskoczyć

skoczyć z niey, Hühner ꝛc. von der Stange jagen: von derderselben hüpfen oder fliegen. *fig. fam.* spędzić, wygnać, herunter treiben.

Delà, *v.* Là.

Délabré, ée, *p. et a.* obdarty; popsuty etc., zerrissen; im schlechten Zustande.

Délabrement, *m.* spustoszenie, *n.* nierząd, podupadek, nieład, *m.* zerrütteter Zustand, Verfall, *m.*

Délabrer, *v. a.* zepsuć, popsuć, rozedrzeć, verderben; zerreißen. *fig.* zruinować, w niwecz obrócić, popsuć. verderben, zerrütten, in schlechte Umstände versetzen.

Délacer, *v. a.* rozsznurować, aufschnüren.

Délai, *m.* odwłoka, zwłoka, *f.* przeciągnienie się, *n.* Aufschub, *m.* Verzögerung, *f.* Verzug, *m. T.* czas sądownie przeznaczony, *m.* gerichtliche Frist, *f.* sans —, bez odwłoki, niezwłocznie, ohne Aufschub, unverzüglich.

Délaissement, *m.* opuszczenie w biedzie, *n.* Hülfslosigkeit, *f. T.* opuszczenie, ustąpienie, *n.* Verlassung, Abtretung, *f.*

Délaisser, *v. a.* opuścić, verlassen. *T.* zostawić, odstąpić, überlassen, abtreten.

Délarder, *v. a. T.* krawędź obciąć, okrągłem robić, eine Kante abstoßen, abrunden.

Délassement, *m.* odpoczynek, *m.* przerwanie roboty dla nabrania sił, *n.* Ausruhen, *n.* Erholung, *f.*

Délasser, *v. a.* posilić, pokrzepić kogo, odpoczynek dać komu, die Müdigkeit benehmen, Erholung verschaffen, erquicken. se —, *r.* odpocząć, siła nabrać po robocie, posilić się, ausruhen, sich erholen.

Délateur, *m.* trice, *f.* donosiciel, oskarzyciel, *m.* Angeber, heimlicher Ankläger, *m.* — in, *f.*

Délation, *f.* doniesienie, oskarzenie, obwinienie, *n.* Angebung bey der Obrigkeit, *f.*

Délatter, *v. a.* łaty odrywać, zdeymować, die Latten losmachen, abbrechen.

Délavé, ée, *a.* blady, (o kolorach), blaß, bleich, (von Farben).

Délaver, *v. a.* blado malować, bladym robić, eine Farbe schwächen.

Délayement, *m.* rozczynienie; rozpuszczenie; zarobienie, *n.* Verdünnung, *f.* Einrühren, Erweichen, *n.*

Délayer, *v. a.* rozczynić; zarobić; rozpuścić, einrühren, verdünnen. — la chaux, wapno gasić, Kalk löschen.

Délectable, *a.* przyiemny, miły, angenehm, lieblich.

Délectation, *f.* rozkosz, uciecha, *f.* Ergötzung, Lust, *f.*

Délecter, *v. a.* rozweselić, ucieszyć, cieszyć, erfreuen, ergötzen. se —, *r.* rozweselać się, cieszyć się, sich ergötzen. *fam.* (*à qc.*) cieszyć się z czego, mieć swe ukontentowanie w czém, an etwas Vergnügen finden.

Délégation, *f.* komisya do rozsądzenia czego etc.; asygnacya (przekaz); na spłacenie długu innym długiem, *f.* Abordnung, (zur Entscheidung, Untersuchung); Anweisung eines Schuldners auf einen andern Schuldner, *f.*

Délégué, *m.* komisarz, deputat, *m.* Abgeordnete, *m.*

Déléguer, *v. a.* zesłać, deputować na komisya; mianować, przeznaczyć, abordnen, abschicken; anweisen, bestimmen.

Délester, *v. a.* balast lest wyładować, den Ballast ausladen.

Délétère,

Délétère, *a.* śmiertelny, o śmierć przyprawiający, tödtend, tödtlich, (von Pflanzen, Säften ꝛc.)

Délibérant, ante, *a.* wątpliwy, niepewny, überlegend, unentschlossen.

Délibératif, tive, *a.* poradny, deliberacyiny, głos maiący, zur Berathschlagung gehörig, eine Stimme habend.

Délibération, *f.* rada, *f.* naradzanie, *n.* deliberacya, *f.* rozważanie, namyślanie się, *n.* uchwała, *f.* Berathschlagung, Ueberlegung, *f.* gefaßter Schluß, *m.*

Délibéré, ée, *p. et a.* rozważony etc.; wolny; odważny, nieustraszony, überlegt, beschlossen ꝛc.; frey, ungezwungen; entschlossen, beherzt. de propos délibéré, umyślnie, mit gutem Bedachte, mit Vorsatz. — *m.* urzędowna odpowiedź, *f.* postanowienie, *n.* gerichtlicher Bescheid, *m.*

Délibérément, *ad.* mężnie, odważnie; umyślnie, unverzagt, beherzt, entschlossen; mit gutem Bedachte.

Délibérer, *v. n.* namyślać się o czém, rozważać co, rathschlagen, berathschlagen, überlegen. postanowić, przedsięwziąść co, uchwalić, etwas beschließen, sich entschließen, einen Entschluß fassen.

Délicat, ate, *a.* smaczny; subtelny; delikatny, köstlich, lieblich von Geschmack; fig. zart, fein, zärtlich, liedlich; schwächlich, weichlich. *fig.* urazliwy, dotkliwy, wymyślny, wygodny; czuły; rozkoszny; sliki, niebezpieczny, empfindlich; eitel, sehr eigen, fein fühlend; sinnreich; mißlich, kitzlich.

Délicater, *v. a.* pieścić się z kim, pieścić; rozpieścić kogo, zärteln, verzärteln. se —, *r.* pieścić się, sich zu zärtlich halten.

Délicatesse, *f.* smak wyborny, *m.* subtelność; delikatność; pieszczota, *f.* Wohlgeschmack, *m.* Feinheit, Zartheit, Schwächlichkeit, Weichlichkeit, *f. fig.* urazliwość, dotkliwość, czułość, *f.* Empfindlichkeit, *f.* Zartgefühl, *n.* Délicatesses, *pl.* — de la langue, subtelności ięzyka, *pl.* Feinheiten der Sprache, *f. pl.* — de la table, wymyślne, wyborne potrawy, *f. pl.* köstliche Speisen, *f. pl.*

Délice, *m.* rzecz przyiemna, *f.* etwas Köstliches, Liebliches, gew. ces, *pl. f.* rozkosz, uciecha, *f.* Vergnügen, *n.* Luft, Wonne, *f.*

Délicieux, euse, *a.* delikatny, przyiemny, miły, köstlich, lieblich, sehr angenehm.

Délicoter, *v. a.* uździenicę zdiąć z konia, die Halfter abnehmen. se —, *r.* uździenicę zemknąć, zrzucić, die Halfter abwerfen.

Délié, ée, *p. et a.* rozwiązany etc.; cienki, wysmukły, zgrabny, subtelny; losgebunden ꝛc. dünne, zart, schlank. *fig.* ostry, bystry; dowcipny, fein, pfiffig, lustig.

Délier, *v. a.* rozwiązać, losbinden, aufbinden, aufmachen; fig. lösen.

Délinéation, *f.* ubrys, model, kontur, *m.* Riß, Abriß, Entwurf, *m.*

Délinquant, *m.* złoczyńca, winowayca, zbrodniarz, *m.* Delinquent, Missethäter, Verbrecher, *m.*

Délinquer, *v. n.* (tylko délinque używane) występek popełnić, wykroczyć, etwas begehen, verbrechen. *T.*

Déliquescence, *f.* rozpuszczanie, rozpływanie się, *n.* Zerfließbarkeit, *f.* Zerfließen, *n.*

Délire, *m* szalenstwo, szalenie, *n.* zawrót głowy, *n.* Wahnwitz, Wahnsinn, *m.* Phantasiren, *n.*

Delit, *m.* występek, *m.* zbrodnia, *f.* Verbrechen, *n.* Frevel, *m. T.* arbre de —, drzewa skrycie ścięte, *n.* Bäume die heimlich umgehauen worden sind.

Délivrance, *f.* wybawienie, uwolnienie, ratowanie kogo; porodzenie, powicie; podawanie, wydawanie, *n.* Befreyung, Errettung, Erlösung; Entbindung einer Schwangern; Lieferung, Auslieferung, *f.*

Délivre, *m. fam.* mieysce, *n.* błona, w którey się dziecię rodzi, *f.* Nachgeburt, *f.*

Délivrer, *v. a.* wybawić, uwolnić, wyzwolić, ratować; dać, wydać, podać, dostawić, wręczyć, wyliczyć, wypłacić; dopomagać rodzącey, befreyen, erlösen, retten; ausliefern, überliefern; zustellen, einhändigen; in Kindesnöthen beystehen. se —, *r.* uwolnić, się, sich befreyen, sich entledigen. (d'un enfant), porodzić, powić, entbunden werden.

Délivreur, *m.* dostarczaiący, wydawaiący co, liwerant, *m.* Ablieferer, Auslieferer, *m.*

Délogemen, *m.* wyciągnienie, Ausziehent, *n.* Veränderung der Wohnung, *f.* — des gens de guerre, wyciągnienie, wymaszerowanie woyska, der Abzug, Aufbruch der Soldaten aus ihren Quartieren. przeprowadzanie się; odciągnienie, ruszenie woyska, *n.* Abzug der Truppen, *m.*

Déloger, *v. n.* wyprowadzić się; przeprowadzić się; obozem ruszyć, daley ciągnąć, ausziehen; aufbrechen, abmarschiren. — *a. qq.* spędzić, wyrugować, wygnać kogo zkąd, vertreiben, verjagen.

Déloyal, ale, *a.* niewierny, ungetreu, treulos.

Déloyauté, *f.* niewierność, *f.* Treulosigkeit, *f.*

Déluge, *m.* potop świata, *m.* Sündfluth, allgemeine Ueberschwemmung, *f. fig.* powódź, *f.* zatopienie, *n.* strumień, potok, *m.* Fluth, *f.* Strom, Schwall, *m.*

Démagogue, *m.* wódz, zwodziciel ludu, *m.* Demagog (Anführer einer Parthey aus dem Volke), *m.*

Démaigrir, *v. n.* schudnąć, magerer werden. — *a.* cieńszym szczupleyszym zrobić, zcienczyć, dünner machen.

Démaillotter, *v. a.* dziecię z pieluch wywiiać, ein Kind auswickeln, aus den Windeln nehmen.

Demain, *ad.* iutro, morgen. — matin, soir, iutro rano, iutro wieczór, Morgen früh, Morgen Abend. de — à —, od dnia do dnia, von einem Tag zum andern. après —, pojutrze, übermorgen. *fig. prov.* à —, na drugi raz, na potém, auf ein andermal.

Démancher, *v. a.* wyiąć trzonek, rękoieść, toporzysko, den Stiel oder Heft abmachen. se —, *r.* wypaśdź z rękoieści etc., vom Stiele, Hefte losgehen. *fig.* chwiać się, niestatecznym bydź, hapern.

Demande, *f.* prożba, *f.* żądanie; pytanie, uskarzenie się, *n.* Bitte, *f.*; Gesuch, Begehren, Anliegen, *n.* Frage, *f. T.* Klage, *f.*

Demander, *v. a.* prosić kogo o co, żądać czego od kogo; wyciągać, wymagać, potrzebować, pytać się kogo o co, einen um etwas bitten, fragen; verlangen, begehren, fordern; fragen, sich erkundigen; erfordern, nöthig haben; bedürfen; wünschen. *qq.* pytać się o kogo, nach jemand fragen, verlangen. — son pain, prosić, żebrać, betteln.

Demandeur, *m.* euse, *f.* żebrak, *m.* ustawicznie o co prożący, Bettler, (der beständig um etwas bittet), *m.* — inn, *f.*

Demandeur, *m.* eresse, *f. T.* powód, *m.* powodowa strona, *f.* Kläger, *m.* — inn, *f.*

Démangeaison, *f.* świerzbienie, *n.* Jucken, *n.* Kitzel, *m. fig.* chuć, namiętność, *f.* Begierde, *f.* Gelüsten, *n.*

Démanger, *v. n* świerzbić, jucken.

Démantélement, *m.* rozwalenie, zniesienie murów miasta, *n.* Abreißen der Ringmauer, *n.*

Démanteler, *v. a.* zwalić, rozwalić, znieść mury miasta, eine Ringmauer niederreißen.

Démantibuler, *v. a. fig.* rozerwać, popsuć, złamać, aus den Fugen bringen, aus einander reissen.

Démarcation, *f.* ligne de —, graniczna, demarkacyina linia, *f.* Grenz-, Scheidelinie, *f.*

Démarche, *f.* chód, krok, *m.* chodzenie, *n.* Gang, *m. fig.* postępek, sposób postępowania, *m.* zachowywanie się, *n.* obchodzenie się, *n.* Schritt, *m.* Verfahren, Verhalten, Betragen, *n.*

Démarier, *v. a.* rozwodzić, die Ehe trennen, scheiden. se —, *r.* rozwieść się, wziąć rozwód, sich scheiden lassen.

Démarquer, *v. a.* wymazać znak iaki, das Zeichen wegnehmen, auslöschen. —*n.* znak stracić (o bydle), die Kennung verlieren (von Pferden).

Démarrer, *v. a.* odcumować, odwiązać, von den Tauen losmachen. *fig fam.* z mieysca ruszyć, von der Stelle bringen. — *n.* odbić od brzegu, podnieść kotwicę, absegeln. *fig. fam.* ruszyć się z mieysca, von der Stelle weichen.

Démasquer, *v. a.* zdiąć maszkę z twarzy; odkryć, wyiawić, entlarven. *fig.* — *qq.* kogo w właściwey iego postaci wystawić einen Menschen in seiner wahren Gestalt darstellen. se —, *r.* zdiąć maszkę z twarzy, seine Larve oder Maske abnehmen.

Démastiquer, *v. a.* kit zdiąć z czego, den Kitt von etwas abmachen.

Démâter, *v. a* maszt zbić z masztu okręt ogołocić, entmasten. — *n.* maszt utracić, mastlos werden.

Démêlé, *m.* spór, *m.* zwada, waśń, *f.* Streit, Zank, *m.* Händel, *m pl.*

Démêler, *v. a.* rozplątać, rozwić, rozpleść, wywikłać, wyszukać, aus einander machen, suchen; von einander absondern. *fig.* rozeznać; doyśdź, dociec, odkryć; wyiaśnić, uspokoić, zakończyć, erkennen; unterscheiden; aus einander setzen; aufklären, aufdecken. (*qc. avec qq.*) mieć z kim sprawę, mieć z kim co do czynienia, Händel mit Jemandem haben, etwas mit ihm auszumachen haben. *fig. prov* — une fusee, rzecz lub sprawę zawikłaną wyprowadzić, wywieśdź, eine verwickelte Sache ins Reine bringen. se —, *r.* wywikłać się, wykręcić się z czego, sich heraus wickeln, heraus helfen.

Démembrement, *m. fig.* rozbieranie, rozrywanie, rozszarpanie etc., *n.* podział, *m.* część oderwana, *f.* Zergliederung,

rung, Zerstückung, Vereinzelung, Zertheilung, *f.*; abgetrenntes Stück, *n.*

Démembrer, *v. a.* rozbierać, rozszarpać, zergliedern, zerstücken. *fig.* rozerwać, podzielić, zertheilen, zertrennen.

Déménagement, *m.* wyprowadzanie się, *n.* wyprowadziny, *pl.* Ausziehen, Ausräumen aus einem Hause, *n.*

Déménager, *v. a.* wywozić, wynosić, ausräumen. — *n.* wyprowadzić się, przeprowadzić się, (aus einem Hause) ausziehen. *fig.* przymuszonym sposobem zkąd się oddalić, sich gezwungener Weise von einem Orte wegmachen.

Démence, *f.* szaleństwo, *n.* zawrót głowy, *m.* Wahnsinn, *m.* Verrücktheit, *f.*

se Démener, *v. a.* uwijać się koło czego, napracować się, usilnie się o co starać, trapić się, sich heftig hin und her bewegen, sich zerarbeiten, sich quälen.

Démenti, *m.* zadanie fałszu, *n.* zarzut kłamstwa, *m.* Beschuldigung einer Lüge, *f.* donner un —, (*à qq.*) zadać, zarzucać komu kłamstwo, fałsz, Jemanden Lügen strafen. recevoir un —, wstyd za kłamstwo ponieść, Lügen gestraft werden. *fig.* wstyd z zamysłu nie dopiętego, *m.* Schimpf von einem mißlungenen Unternehmen, *m.*

*Démentir, *v. a.* (*q.*) zadać, zarzucić komu fałsz, kłamstwo, Jemanden Lügen strafen. *fig.* zapierać się czego; upierać się, dowodzić co przeciwnie, verläugnen; widerlegen, zurecht weisen; etwas widersprechen. — sa naissance etc., zaprzec się szlachectwa etc., podłemi obyczaiami, szpecić, znieważyć stan swóy etc., seine Geburt ꝛc. verläugnen: Dinge thun, die derselben nicht gemäß sind. — un acte, dowód, dokument za fałszywy osądzić, zarzucić, eine Urkunde als falsch verwerfen. se —, *r.* przeciw sobie samému mówić, sich widersprechen. słowa swego nie dotrzymać; swóy sposób myślenia znieważać, sein Wort nicht halten; seinen Charakter verläugnen. *fig.* ustawać w czém, ustanąć; psnć się, rozpadać się, abweichen von seiner Güte ꝛc.; schadhaft werden, Risse bekommen.

Démérité, *m.* występek, uczynek kary godny, *m.* Verschuldung, *f.* das Strafbare in einer Handlung.

Démériter, *v. n.* zasłużyć na co, zgrzeszyć, verschulden (etwas bey Jemandem).

Démesuré, ée, *a.* niezmierny, übermäßig, unmäßig.

*Démettre, *v. a.* zsadzić, zrzucić z urzędu, oddalić od urzędu; wywinąć rękę etc., absetzen, eines Amtes entsetzen; verrenken. se —, *r.* d'une charge, złożyć urząd; wywinąć, sobie rękę etc., ein Amt, eine Ehrenstelle niederlegen; sich ein Glied verrenken.

Déménblement, *m.* wyprzątanie sprzętów z domu, *n.* Ausräumung des Hausraths, *f.*

Déménbler, *v. a.* wyprzątać z domu sprzęty, den Hausrath wegräumen.

Démeurant, ante, *a.* mieszkający gdzie etc., wohnhaft.

au Demeurant, *ad. fam.* w reszcie, übrigens.

Demeure, *f.* mieszkanie, przebywanie, bawienie się gdzie, *n.* trwałość, *f.* Wohnung, *f.* Wohnort, Aufenthalt, *m.* Dauer, *f. T.* zwłoka, *f.* Aufschub, *m.*

Demeurer, *v. n.* mieszkać, przebywać; bawić się gdzie; zostać się; długo się bawić; zostać, pozostać, wohnen; bleiben; sich aufhalten, sich verweilen; ausbleiben; übrig bleiben. *fig.* — confus, bydź zawstydzonym, zmieszać się, beschämt, bestürzt seyn. — d'accord, bydź z kim iednakowego zdania, przyznać co, pozwolić na co, mit jemandem einerlei Meinung über etwas bleiben; etwas zugestehen, zugeben. en — là, poprzestać, przestać na czém, es dabey bewenden lassen.

Demi, ie, *a.* pół, halb, à —, *ad.* pół, na pół, halb, zur Hälfte.

Demie, *f.* pół godziny, halbe Stunde, *f.*

Demi-lune, *f. T.* połowa xiężyca, *f.* (gatunek szańców zewnętrznych), halbe Mond, *m.* (Art Aussenwerk).

Demi-métal, *m.* półkruszca, *n.* półmetal, *m.* Halbmetall, *n.*

Demi-pont, *m. T.* pół mostu na okręcie, Halbverdeck, *n.*

Demi-setier, *m.* pół sestera (gatunek miary), halber Sester, *m.* (Maaß).

Démission, *f.* składanie, złożenie urzędu, *n.* Abdankung, Niederlegung eines Amtes, *f.*

Démissionnaire, *m.* któremu co ustąpiono, zu dessen Gunsten eine Abtretung geschehen.

Démocratie, *f.* gminowładztwo, *n.* Volksregierung, *f.*

Démocratique, *a.* gminowładny, demokratisch.

Demoiselle, *f.* panna; szlachcianka, *f.* Jungfer, *f.* Fräulein, Frauenzimmer, *n.*

Démolir, *v. a.* zwalić, zburzyć, rozwalić, obalić, znosić, znieść, niederreißen, einreißen, abbrechen, abtragen.

Démolition, *f.* zwalenie, rozwalenie etc., *n.* Niederreißen, Abbrechen, *n.*

Démon, *m.* duch; czart, diabeł, *m.* Dämon, böser Geist; Teufel, *m. fig.* człowiek niespokoyny, złośliwy, *m.* böser Mensch; Geist, *m.*

Démoniaque, *a. et m. f.* opętany, vom Teufel besessen. *fig.* szalony, zły, rasend, toll.

Démonomanie, *f.* rozprawa o złych duchach, czary, zaklinanie złych duchów, wierzenie w zaklinanie duchów, Abhandlung über böse Geister, Zaubereien ꝛc.; Thorheit an Teufelsbeschwörungen ꝛc. zu glauben, *f.*

Démonstrateur, *m.* dowodzca, *m.* Erklärer, *m.*

Démonstratif, ive, *a.* dowodny, nieodbity, beweisend, bündig, überzeugend.

Démonstration, *f.* dowód, *m.* okazywanie, *n. T.* wyiaśnienie, świadczenie, *n.* Beweis, *m.* Bezeugung, *f.* Vorlesung, *f.*

Démonter, *v. a.* zsadzić z konia; zrzucić z siebie (o koniu); konia komu zabrać; rozbierać, rozkładać, rozbiiać, einen Reuter abwerfen, ihm sein Pferd nehmen; aus einander legen oder nehmen. *fig.* pomięszać, przerwać, pomylić, aus der Fassung bringen, in Verwirrung setzen. — un canon, zdiąć armatę z lewaty, zepsuć ią, nieużyteczną uczynić, die Kanone von der Laffette abnehmen; sie unbrauchbar machen. se —, *r. fig.* okazywać się, udawać, verfallen; sich verstellen.

Démontrable, *a.* dowodny, erweislich.

Démontrer, *v. a.* dowodzić, wywodzić, beweisen, erweisen.

Démoraliser, *v. a.* psuć obyczaie, niemoralnym kogo uczynić, die Sitten verderben, ungesittet machen.

Démordre, *v. n.* puścić, upuścić (o zębami uchwyconego), łoslassen (aus den Zähnen). *fig* (*de qc*) stąpić czego, von etwas abstehen.

Démouler, *v. a.* z formy wyiąć, aus der Form nehmen.

Démouvoir, *v. a. T.* odwrócić kogo, jemanden abwendig machen.

*Démunir, *v. a.* ogołocić z murow, z żywności etc. miasto, von Munition und Lebensmitteln entblößen.

Démurer, *v. a.* przebić drzwi, okna zamurowane, eine zugemauerte Thüre, ein Fenster wieder aufbrechen.

Dénaire, *a.* dziesiętny, dziesiątkowy, gezehend.

se Dénantir, *v. a.* zastaw lub bezpieczeństwo utracić, sein Unterpfand, seine Sicherheit aus den Händen geben.

Dénatter, *v. a.* zdiąć matę z czego, rozpleść, ausflechten.

Dénaturé, ée, *a.* nieludzki, okrutny, unnatürlich, unmenschlich.

Dénaturer, *v. a.* naturę, właściwe znaczenie iakiey rzeczy zmienić, die Natur einer Sache, einer Bedeutung verändern. — un fait, czyn iaki odmienić, seszpecić, eine Thatsache entstellen.

Dénégation, *f.* przeczenie, zaprzeczenie, zapieranie się czego, *n. T.* Läugnen vor Gericht, *n.* Abläugnung, *f.*

Déni, *m.* zaprzeczenie, zapieranie się czego; odmówienie komu czego, *n.* Weigerung, Läugnung; Versagung des Rechts, *f.*

Déniaisé, *m.* frant, filut, *m.* listiger, durchtriebener Mensch, *m.*

Déniaisement, *m.* ociosanie, wykrzesanie czyie, drwiny głupiego rozumu uczące, *pl.* Klügermachen, *n.*

Déniaiser *v. a.* (*qq.*) mędrszym kogo zrobić, ociosać, okrzesać; oszukać, podeyśdź kogo, einen klüger machen; witzigen; übertölpeln.

Dénicher, *v. a.* z gniazda wybierać, aus dem Neste nehmen. *fig.* — *qq.* wyrugować, wygnać kogo zkąd, wypędzić, verjagen, vertreiben. — *n.* wylecieć, ausfliegen. *fig.* umknąć, uciec zkąd, sich aus dem Staube machen.

Dénier, *v. a.* zaprzeczać, zapierać się czego, odmówić co komu, läugnen, abläugnen; verweigern, abschlagen.

Denier, *m.* denar, fenik; prowizya, *f.* Denier, Pfennig, Heller; Silberling, *m.* Interessen, *f. pl.* — à Dieu, zadatek, grosz świętoiański, grosz boży, *m.* Gottespfennig, *m.*; Handgeld, Draufgeld, *n.* — de pénitent, pieniądze pokutne, za pokutę, *f. pl.* Beichtgeld, *n.* — de la veuve, wdowi pieniążek, *m.* Scherflein der Witwe, *n.* — communs, *pl.* wspólne pieniądze, *f. pl.* Gemeingelder, *f. pl.* — de fin, oder de loi, feyn złota, śrebra, *m.* Gehalt einer Silbermünze ꝛc., *m.* à douze deniers, śrebro nayprzednieysze, *n.* sechzehnlöthig. — de monnoyage, moneta każda w mennicy bita, *f.* ausgeprägtes Silber, *n.* — de boite, pieniądze w mennicy na próbę chowane, *m. pl.* Probemünze, *f.* Deniers, *pl.* pieniądze, *pl.* Geld, *n.*

Dénigrement, *m.* czernienie, oczernienie, osławianie, *n.* hańba, ochyda, *f.* Anschwärzung, Verläumdung, Verachtung, *f.*

Dénigrer, *v. a.* czernić, osławiać; pogardliwym kogo robić, bić, obszkalować, upodlać, anschwärzen, verläumden, verächtlich machen.

Denis, *m.* Dionizy, Dionysius, *m.* se, *f.* —sia, — zya. (Name).

Denombrement, *m.* wyliczanie; liczenie, odliczenie, *n.* Zählung, Abzählung, *f.*

Dénombrer, *v. a.* liczyć wyliczyć, odliczyć, zählen, abzählen.

Dénominateur, *m.* mianownik, *m.* Nenner, *m. T.*

Dénomination, *f.* zwanie, nazwanie, mianowanie, *n.* mianowiny, *pl.* Benennung, *f.*

Dénommer, *v. a.* zwać, nazwać, imieniem mianować, benennen, nahmhaft machen.

Dénoncer, *v. a.* obwieścić, ogłosić, obwołać, opowiadać; donosić, donieść, oskarzyć kogo, ankündigen, anzeigen; gerichtlich angeben.

Dénonciateur, *m.* donosiciel, oskarzyciel, *m.* Ankläger, Angeber, *m.*

Dénonciation, *f.* obwieszczenie, ogłoszenie etc.; oskarzenie; doniesienie, *n.* Ankündigung; Angebung, Anzeige, *f.*

Dénotation, *f.* oznaczenie, znaczenie etc., *n.* Bezeichnung, *f.*

Dénoter, *v. a.* oznaczyć, naznaczyć, znaczyć, bezeichnen, beschreiben, anzeigen.

Dénouement, ou dénoûment, *m.* rozwiązanie, roztrząsanie, *n.* koniec, *m.* Auflösung, Entwickelung, *f.* Ausgang, *m.*

Dénouer, *v. a.* rozwiązać (węzeł), (einen Knoten) aufknüpfen, lösen. *fig.* rozwiązać, rozwikłać; sposobnieyszym, obrotnieyszym zrobić, okrzesać kogo, auflösen, entwickeln; geschmeidiger, gelenker machen. se —, *r.* rozwiązać się, sich auflösen. *fig.* skrzętnieyszym, obrotnieyszym się zrobić, zostać: rosnąć; skończyć się, gelenker, geschmeidiger werden; sich entwickeln.

Denrée, *f.* żywność na targu, *f.* towar, Eßwaare, *f.* andere Waare. — *pl.* żywności, *pl.* Lebensmittel, *f. pl.*

Dent, *f.* ząb, *m.* Zahn, *m. fig.* ząb, szczerb, *m.* Zacke, Scharte, *f.* prendre le frein, le mors aux dents, wziąść wędzidło na kieł, zbiegać się, durchgehen (von Pferden). *fig.* wyuzdać, rozpuścić się, zrzucić iarzmo, zügellos werden; das Joch abschütteln. *fig. fam.* manger de toutes ses dents, ieść obiema stronami ust, ieść za wiele, auf beiden Backen essen. parler entre ses dents, nie głośno i nie wyraźnie mowić, nicht laut und deutlich genung reden. parler de grosses dents, zuchwałą mowę prowadzić, trotzige Reden führen. avoir une dent contre *qq.*, nieprzyiaźń z kim prowadzić, utrzymywać, Feindschaft gegen jemand hegen. montrer les dents à *qq.*, opierać się, wzbraniać się komu, sich einem widersetzen. être sur les dents, nie módz z mieysca, znużyć się, nicht mehr fort können, sehr müde, ermattet seyn. donner un coup de dent à *qq.*, szczypać, przycinać komu, auf jemanden sticheln.

Dentale, *a. f.* lettre —, litera przez zęby wymawiana, *f.* Zahnbuchstabe, *m.*

Denté, ée, *a.* zębaty ząbkowaty, gezähnelt, zackig, ausgezackt.

Dentée, *f.* uderzenie, ukąszenie zębami, *n.* Hieb mit den Zähnen, *m.*

Dentelé, ée, *a. v.* Denté.

Denteler, *v. a.* ząbkowato nacinać, wycinać, wyrzynać, auszacken, auskerben.

Dentelle, *f.* koronki, *pl.* Spitze; Kante, *f.*

Dentelure, *f.* króy w ząbki, *m.* ząbkowata robota, *f.* Zahnschnitt, *m.* zackige Arbeit, *f.*

Dentier, *m. fam.* rząd zębów, *m.* Reihe Zähne, *f.*

Dentifrice, *m.* proszek etc. na zęby, *m.* Zahnmittel, Zahnpulver, *n.*

Dentiste, *m.* dentysta, *m.* cyrulik, co zęby wyrywa, *m.* Zahnarzt, *m.*

Dentition, *f.* wyrastanie zębów, *n.* Zahnen, *n.*

Denture, *f.* rząd zębów, zęby, *m. pl.* Gebiß; Zahnwerk, *n.*

Dénué, ée, *p. et a.* ogołocony, sam, bez, entblößt, ohne, — d'assistance, bez pomocy, bez ratunku, ganz hülflos. — d'esprit, bez rozumu, ohne Verstand, geistlos.

Dénuement, ou denoûment, *m.* ogołocenie, *n.* Entblößung, *f.*

Dénuer, *v. a.* ogołocić, obnażyć kogo ze wszystkiego, entblößen, berauben.

Dépaqueter, *a.* wypakowywać, wykładać, auspacken.

Déparager, *v. a.* wydać dziewczynę za męża stanu nierównego, ein Mädchen unter ihren Stand verheyrathen.

Déparalyser, *v. a.* z paraliżu wyprowadzić, die Lähmung benehmen. *fig.* — une armée, woysko nieczynne, do ruchu, do czynności przyprowadzić, eine unthätige Armee wieder in Bewegung setzen.

Déparreiller, *v. a.* rozłączyć, rozerwać, zusammen gehörende Sachen von einander trennen; unvollständig machen.

Déparer, *v. a.* obrać co z ozdoby; szpecić, oszpecić, den Schmuck von etwas wegnehmen; verstellen, verunstalten.

Déparier, *v. a.* parę rozłączyć, rozerwać, paarweise zusammen gehörige Dinge trennen.

Déparler, *v. n.* zmówić, przestać mowić, aufhören zu reden.

Départ, *m.* odiazd, *m.* Abreise, Abfahrt, *f. T.* rozstanie, rozłączenie się, *n.* Scheidung, *f.* eau de —, woda do rozłączenia, Scheidewasser, *n.*

Départager, *v. a.* znieść równość głosów, die Gleichheit der Stimmen aufheben.

Département, *m.* podział, dział, wydział; powiat, obwód, departament. wydział, *m.* Vertheilung, Austheilung; Abtheilung, *f.*; Bezirk, Kreis, *m.* Departement, *n. fig.* urząd, *m.* powinność, *f.* Verwaltungsfach, Fach, Amt, *n.* —tal, e, *a.* powiatowy, zum Departement gehörig.

Départir, *v. a.* rozdać, podzielić; zlecić, austheilen, vertheilen. se —, *r.* (*de qc.*) ustąpić czego, odstąpić od czego; zaniechać, zaniedbać, von etwas abstehen, abgehen; aus den Augen setzen, vernachlässigen.

Dépasser, *v. a.* wyciągnąć, wyiąć, wieder heraus ziehen. — *qq.* uprzedzić kogo w biegu, einem im Laufen zuvor kommen.

Dépaver, *v. a.* odbrukować, bruk zdiąć, das Pflaster aufreißen.

Dépayser, *v. a.* (*qq.*) wysłać kogo, oddalić od oyczyzny, einen in die Fremde schicken. *fig.* oduczyć, odzwyczaić kogo od wad oyczystych; wyrugować, spędzić zkąd; omamić, w błąd kogo wprowadzić, einem seine Landesart abgewöhnen, manierlicher machen; einen von einem vortheilhaften Orte wegziehen; einem falsche Begriffe von etwas beybringen, einen blauen Dunst vormachen. — se —, *r.*

r. opuścić byczyznę, udać się w cudze kraie, sein Vaterland verlassen, in die Fremde ziehen.

Dépécement, *m.* rozsiekanie, pokrajanie etc., *n.* Zerstücken, Zerhauen, *n.*

Dépécer, *v. a.* rozsiekać, pokrajać, porąbać, zerstücken, zerstückeln, zerhacken, zerschneiden.

Dépêche, *f.* list w sprawach publicznych, *m.* Brief über Staatsangelegenheiten, *m.* ważne papiery, listy, *m. pl.* wichtige Briefschaften, Papiere, *f. pl.*

Dépêcher, *v. a.* przynaglić, kwapić się, spieszyć się; wygotować, zrobić co zaraz, beschleunigen, fördern, geschwind fertig werden. (*qq.*) wyprawić, wysłać kogo dokąd, Jemanden eilig absenden, abfertigen. *fig.* sprzątnąć z świata, pozbawić kogo życia, in die andere Welt schicken. se —, *r.* spieszyć się, nie bawić się, eilen.

Dépeindre, *v. a.* odmalować, opisać, schildern, beschreiben, abmalen.

Depenaillée, ée, *a.* obdarty, zerlumpt.

Dépendamment, *ad.* przez, za wolą za pomocą czyią, vermittelst, mit Hülfe.

Dépendance, *f.* nieswoboda, niewola, podległość, *f.* mus, *m.* Abhängigkeit, Unterwürfigkeit, *f.* Dépendances, *pl.* przynależytości, przynależności, Pertinentien, Pertinenzstücke, *n. pl. fig.* okoliczności, *f. pl.* Umstände, *f. pl.*

Dépendant, ante, *a.* poddany, podległy; pochodzący, należący, abhängig.

Dépendre, *v. a.* spuścić, zdiąć co wiszącego, abhängen, das Aufgehängte herab nehmen. — *n.* (*de*) należeć komu, do kogo, podlegać, bydź komu podległym, poddanym; zawisnąć od woli czyiey, pochodzić, płynąć zkąd, abhangen, abhängig, unterwürfig seyn; aus etwas folgen.

Dépens, *m.* koszt, nakład, *m.* expensa, *pl.* Kosten, Unkosten, *f. pl. T.* koszta sądowe, *m. pl.* Gerichtskosten, *f. pl.*

Dépense, *f.* wydatek, koszt, *m.* śpiżarnia, *f.* Ausgabe, *f.*; Aufwand, *m.*; Speisekammer, *f.* se mettre en —, wielkie wydatki czynić, wydawać wiele, sich in Unkosten setzen.

Dépenser, *v. a.* wydawać niepotrzebnie, rozrzucać, sypać pieniądze, łożyć na co pieniądze, Geld ausgeben, auf etwas verwenden, verzehren.

Dépensier, ière, *a.* rozrzutny, marnotrawny, der, die viel Geld verthut, verschwenderisch. — *m. f.* rozrzutnik, marnotrawca; szafarz klasztorny, *m.* Verschwender, *m.*; Speisemeister (in einigen Klöstern), *m.*

Déperdition, *f.* ochód, *m.* szkodliwe zmnieyszenie, *n.* Abgang, *m.* nachtheilige Verminderung, *f.*

Dépérir, *v. n.* psuć się, niszczeć, ginąć, znikać, ubywać, w niwecz się obracać, podupadać; zapadać się, sich vermindern, schwächer, schlechter werden; zu Grunde gehen, verderben, in Verfall gerathen; baufällig werden.

Dépérissement, *m.* ubywanie etc., *n.* upadek, *m.* zguba, *f.* Verfall, *m.* Abnahme; Verminderung, *f.*

Dépêtrer, *v. a.* wyplątać nogi, die Füße loswickeln. se —, *r. fig. fam.* (*de qc.*) pozbydź się kogo, uwolnić się od kogo, sich von Jemanden losmachen, einen vom Halse schaffen.

Dépeu-

Dépeuplement, *m.* spustoszenie, ogołocenie kraiu z ludności, *n.* Entvölkerung, Verödung, *f.*

Dépeupler, *v. a.* spustoszyć, ogołocić kray z obywatelów; wyrąbać, spustoszyć (las); wyłowić (sadzawkę), entvölkern; veröden (einen Wald); entblößen (einen Teich von Fischen ꝛc.)

Dépiécer, *v. a. v.* Dépécer et Démembrer.

Dépilatif, ive, *a.* opadanie włosów sprawuiący, die Haare wegnehmend.

Dépilation, *f.* opadanie włosów, *n.* Wegnehmen oder Ausfallen der Haare, *n.*

Dépiler, *v. a.* łysym robić, opadanie włosów sprawić, die Haare ausfallen machen. se —, *r.* włosy utracić, wyłysieć, die Haare verlieren.

Dépiquer, *v. a. fam.* uśmierzyć żal, frasunek, uspokoić, cieszyć kogo, den Verdruß, Groll benehmen, wieder gut machen.

Dépister, *v. a.* wyśledzić, wyszperać odkryć, ausspüren, auf die Spur kommen.

Dépit, *m.* kłopot, gniew, frasunek *m.* niechęć, *f.* Verdruß, Aerger, Unwille, *m.* en —, (*de qq.*) na złość komu, einem zum Trotze, zum Possen.

se Dépiter, *v r.* gniewać się, gryźć się, dąsać się, sich ärgern, verdrießlich, unwillig, böse werden.

Déplacé, ée, *p. et a.* ruszony z mieysca swego; nie na mieyscu swoiem położony, przestawiony, von seinem Platze gerückt; am unrechten Orte, übel angebracht, verstellt.

Déplacement, *m.* ruszenie z mieysca, przestawianie, *n.* Verrückung, Verstellung; Versetzung, *f.*

Déplacer, *v. a.* ruszyć, co z mieysca swego, verschieben, verrücken. (*qq*). wyrugować kogo, Jemandem seinen Platz nehmen.

*Déplaire, *v. n.* nie podobać się komu; urazić kogo, przykrość komu czynić, mißfallen, Unlust erwecken; Verdruß machen. se —, *r.* nie podobać się, czuć nieukontentowanie; nudzić się gdzie, nie chować się, nie przyiąć się, (o zwierzętach i roślinach), mißvergnügt, unzufrieden seyn; nicht gut an einem Orte fortkommen (von Pflanzen und Thieren). *fam.* ne vous déplaise, ne vous en déplaise, za pozwoleniem, proszę o przebaczenie, mit Ihrer Erlaubniß; verzeihen Sie; nehmen Sie mirs nicht übel.

Déplaisance, *f.* niechęć, *f.* niesmak, *m.* nieukontentowanie, *n.* Widerwille, *m.* Abneigung, *f.* Mißfallen, *n.*

Déplaisant, ante, *a.* przykry, nieprzyiemny, unangenehm, widerlich.

Déplaisir, *m.* kłopot, frasunek, niesmak, niesnasek, *m.* niechęć, *f.* nieukontentowanie, *n.* Unlust, Betrübniß, *f.* Kummer, *m.*; Mißvergnügen, *n.* Verdruß, *m.*

Déplanter, *v. a.* przesadzić (rośliny), verpflanzen, versetzen.

Déplier, *v. a.* rozwiiać, rozkładać, rozpościerać, aus einander legen, entfalten.

Déplisser, *v. a.* fałdy wymarszczać, die Falten heraus machen. se —, *r.* wymarszczać się, stracić fałdy, die Falten verlieren.

Déplorable, *a.* żałosny, opłakany, bedauernswürdig, erbärmlich; kläglich, bejammernswerth.

Déplorer, *v. a.* opłakiwać co, żałować czego, beweinen, bedauern, bejammern.

Déployer, *v. a.* rozwiiać, rozpościerać, entfalten, ausbreiten. — les drapeaux, chorągwie rozwinąć, die Fahnen fliegen lassen. — les voiles, napiąć żagle, die Segel aufspannen, ausspannen. — le pavillon, banierę wywiesić, die Flagge aufstecken, wehen lassen. *fig.* wystawiać, wylewać (erudycya swoią), auskramen, zeigen. — toute son éloquence, całey swoiey wymowy użyć, dołożyć, alle seine Beredsamkeit aufbieten. rire à gorge déployée, śmiać się na głos do rozpuku, aus vollem Halse lachen.

Déplumer, *v. a.* wyrwać pierze, rupfen, ausrupfen (die Federn). se —, *r.* piora stracić, pierzyć się, die Federn verlieren.

De plus, *v.* Plus.

Dépolir, *v. a.* glanc zepsuć, den Glanz benehmen.

Dépopulariser, *v. a. qq.* pozbawić kogo łaski u ludu, einen um die Gunst des Volkes bringen.

Dépopulation, *f.* spustoszenie, ogołocenie kraiu z ludzi, *n.* Entvölkerung, *f.*

Déport, *m.* sans — *T.* bez zwłoki, niezwłocznie w tym momencie, ohne Aufschub, unverzüglich, auf der Stelle.

Déportation, *f.* wywołanie, wygnanie z kraiu, *n.* Landesverweisung, Verbannung, *f.*

Déportement, *m.* (osobliwie, *pl.*) nierząd, *m.* złe sprawowanie się, *n.* złe postępki, *m. pl.* sprawowanie się, *n.* Aufführung, *f* Betragen, *n.* (gewöhnlich schlechte).

Déporter, *v. a.* wypędzić, wygnać, wywołać z kraiu, aus dem Lande verbannen, verweisen. se —, *r.* odstąpić iakiey rzeczy, von einer Sache abstehen.

Déposant, te, *a. et m. f.* świadectwo składaiący, świadek, *m.* der, die vor Gericht als Zeuge aussagt, *m. T.* świadek wysłuchany, *m.* abgehörter Zeuge, *m.*

Déposer, *v. a.* złożyć, składać; dać do schowania; powierzyć, świadczyć, urzędownie zeznać, absetzen, entsetzen; hinterlegen, niederlegen, deponiren; übertragen, anvertrauen; gerichtlich aussagen. — un corps, złożyć ciało gdzie przed pogrzebem, einen Leichnam beysetzen. *T.* do ostania się co przyprowadzić, Bodensatz machen.

Dépositaire, *m.* pokładnik, pokład przyimuiący, *m.* Verwahrer, *m.*

Dépositeur, *m.* ten który co u kogo składa, który co komu powierza, der etwas bey einem andern niederlegt; der einem etwas anvertraut.

Déposition, *f.* złożenie z urzędu; świadectwo, *n.* Absetzung, Zeugenaussage, *f.*

Dépossséder, *v. a.* (*qq. de qc.*) wyzuć z włości, posiadłości, odiąć, odebrać komu osiadłość (possessyą), einen aus dem Besitze einer Sache treiben.

Dépossession, *f.* wyzucie z possessyi etc., *n.* Vertreibung aus dem Besitze, *f.*

Déposter, *v. a.* (*qq.*) spędzić, wyrugować zkąd, einen von seinem Posten vertreiben.

Dépôt, *m.* dobro powierzone, *n.* pokład, *m.* mieysce, *n.* skrzynia do chowania metryki zakonney, *f.* skład, *m.* wilgotności, humory w części pewney ciała, *pl.* męty

w urynie, *m.* anvertrautes Gut, *n.*; Hinterlegung, *f.*; Verwahrungsort; Kasten zu dem Klosterarchiv, *m.*; Niederlage; Sammlung gewisser Feuchtigkeiten an einem Orte des Leibes, *f.* (Bodensatz des Urins), *m.*

Dépoter, *v. n.* z donicy przesadzać, Gewächse aus den Töpfen thun.

Dépoudrer, *v. a.* puder obcierać, otrząsać z czego, den Puder abwischen, abschütteln.

Dépouille, *f.* skóra z zwierzęcia zdarta; wylina; suknie znoszone, *pl. f.* żniwo, *n.* zdobycz, *f.* łup; spadek, *m.* puścizna, *f.* abgestreifte Haut, *f.* Balg, *m.*; abgezogenes Fell, *n.* abgelegte Kleider, *n. pl.*; Ernte; Beute; Verlassenschaft, *f.* Nachlaß, *m.* — mortelle, śmiertelne zwłoki, *f. pl.* sterbliche Hülle, *f.*

Dépouillement, *m.* wstrzymanie się dobrowolne od czego, zapieranie się czego, *n.* wypis krótki z rachunków, protokołu etc., *m.* freywillige Beraubung, Enthaltung des Genusses einer Sache, *f.*; Auszug aus einer Rechnung, einem Protokolle ꝛc., *m.*

Dépouiller, *v. a.* zrabować, wyzuć kogo z sukien; obłupić, odrzeć ze skóry, obnażyć; zerwać, otrząść liście z drzewa, ausziehen, der Kleider berauben; die Haut abziehen; entblößen; entlauben. *fig.* ogołocić, wyzuć kogo z czego; składać; sprzątać zboże z pola, zwozić: krótki wypis z rachunków etc. zrobić, rachunki rewidować, przeglądać, berauben; ablegen; abernten, einernten; einen Auszug aus einer Rechnung ꝛc. machen, eine Rechnung untersuchen. se —, *r.* składać, zdiąć z siebie suknie; odmieniać skórę; liście tracić, seine Kleider ausziehen; sich häuten; die Blätter verlieren. *fig.* złożyć, ablegen, niederlegen.

*Dépourvoir, *v. a.* obnażyć, ogołocić kogo z czego, entblößen. se —, *r.* obnażyć, ogołocić się, sich entblößen. se — d'argent, wszystkie pieniądze wydadź, alles vorräthige Geld ausgeben.

Dépourvu, ue, *a.* ogołocony, obnażony z czego, entblößt, beraubt. au —, *ad.* niespodzianie, znienacka, unversehens.

Dépravation, *f.* zepsucie, psucie dobrych obyczaiów, *n.* Verderbniß, Verderbtheit, *f.*

Dépraver, *v. a.* psuć, zepsuć, verderben.

Déprécation, *f.* przepraszanie, *n.* życzenie, *n.* Abbitte; Anwünschung, *f.*

Dépréciation, *f.* spuszczenie, zmnieyszenie ceny, *n.* Herunterſetzung des Werthes, *f.*

Déprécier, *v. a.* za mało co cenić, zmnieyszyć, spuścić cenę, zu gering schätzen, herab würdigen, herab setzen.

Déprédateur, *m.* łupieżca, pustoszyciel, *m.* Räuber, Verwüſter, *m.*

Déprédation, *f.* łupiestwo, zdzierstwo, plondrowanie; pustoszenie; oszukiwanie, wyciskanie, wydzieranie pieniędzy i innych własności, *n.* Rauben und Plündern, *n.* Verheerung, Verwüſtung dadurch; Veruntreuung, Unterschlagung der Gelder; Erpressung, *f.*

Dépréder, *v. a.* plondrować, pustoszyć; okradź, plündern und verwüſten, berauben.

*Déprendre, *v. a.* oderwać, odciągnąć, losmachen. se —, *r.* odłączyć się, oderwać się, sich losmachen.

De

De près, *v.* Près.

Dépression, *f.* przyciskanie, *n.* Druck, *m. fig.* ucisk, *m.* uciemiężanie, *n.* Unterdrückung, *f.*

*Déprévenir, *v. a.* wybić komu z głowy łałszywe zdanie, oświecić kogo, ein Vorurtheil benehmen. se —, *r.* uwolnić się od swych fałszywych zdań, sich von seinen Vorurtheilen frey machen.

Dépri, *m.* prozba o uwolnienie opłaty za nadanie lenne, *f.* podanie towarów na piśmie na komorze, Bitte um Erlassung der Lehensgebühren; schriftliche Anzeige der Waaren im Steueramte, *f.*

Déprier, *v. a.* wymówić się z czego u zaproszonego, odmówić, podziękować, einem wozu Eingeladenen wieder absagen; ugodzić się względem kosztów za nadanie lenne; podać towary na komorze, sich wegen der Lehensgebühr abfinden; die Waaren im Steueramte angeben.

Déprimer, *v. a.* uciskać, gnębić; poniżać, unterdrücken; erniedrigen; verächtlich behandeln.

Dépriser, *v. a.* lekce co cenić, ważyć, gering schätzen, verringern; verachten.

Dépuceller, *v. a.* panieństwo odebrać, entjungfern.

Dépucellement, *m.* odebranie panieństwa, *n.* Entjungferung, *f.*

Depuis, *prp.* od, seit, von, an, *ad.* potém, od tego czasu, seitdem, seither. — que, *c.* od tego czasu, odtąd jak, seitdem. — peu, nie dawno, seit kurzem, unlängst.

Dépuration, *f.* oczyszczenie, *n.* Reinigung, *f.*

Depuratoire, ou dépuratif, ive, *a.* czyszczący, reinigend.

Dépurer, *v. a.* oczyścić, reinigen.

Députation, *f.* deputacya, *f.* wysłanie, *n.* deputaci, *m. pl.* Absendung; Deputation, *f.*; Abgeordneten, *m. pl.*

Député, *m.* deputat, *m.* Abgeordnete, *m.*

Députer, *v. a.* deputować, wysłać, abordnen, absenden.

De quoi, *v.* Quoi.

Déracinement, *m.* wykorzenienie, wyrwanie z korzeniem, *n.* Ausreißen mit der Wurzel, *n.* Ausrottung, *f.*

Déraciner, *v. a.* wykorzenić, z korzeniem wyrwać, entwurzela, mit der Wurzel ausreißen. *fig.* wykorzenić, zupełnie zniszczyć, wygubić, ausrotten, ganz vertilgen.

Déraison, *f.* nierozum, *m.* Unvernunft, *f.*

Déraisonnable, *a.* nierozumny, unvernünftig.

Déraisonner, *v. n.* nierozumnie mówić, gadać, unvernünftig reden.

Dérangement, *m.* nieład, nieporządek, *m.* Unordnung, *f. fig.* nierząd, *m.* pomięszanie, *n.* Zerrüttung, *f.*

Dérangé, ée, *p. et a.* nieporządny, pomięszany, in Unordnung gebracht, unordentlich; zerrüttet.

Déranger, *v. a.* rozrzucić, pomięszać; pomylić, in Unordnung oder aus der Ordnung bringen, verrücken; stören, verwirren. *fig.* zniszczyć, vereiteln.

Dératé, ée, *a. fig. fam.* żwawy, żywy; chytry, munter, lustig; schlau.

Derechef, *ad.* znowu, abermals, von neuem.

Déréglé, ée, *a.* nieporządny, rozpustny, unordentlich, liederlich.

Déreglement, *m.* nieporządek, *m.* mięszanina, pomięszanie, zamięszanie, *n.* Regellosigkeit, Unordnung, Unregelmäßigkeit;

Der-

Verwirrung, *f. fig.* nierząd, *m.* rozpusta, *f.* Liederlichkeit, *f.*

Déréglement, *ad* nieporządnie; rozpustnie, unordentlich.

Dérégler, *v. a.* pomięszać, psuć, in Unordnung bringen, verderben. se —, *r.* pomięszać się, psuć się, in Unordnung kommen, gerathen.

Dérider, *v. a.* zmarszczki wymarszczać, entrunzeln, entfalten. *fig.* — le front, twarz, czoło wypogodzić, das Gesicht erheitern. se — le front, wymarszczyć, wypogodzić czoło, seine Stirn entrunzeln, sein Gesicht aufheitern.

Dérision, *f.* pośmiech, *m.* pośmiewisko, wyśmianie, *n.* Hohngelächter, *n.* Spott, *m* Verlachung, *f.*

Dérivation, *f.* pochodzenie, wywodzenie, *n.* Abstammung, Ableitung, *f.*

Dérive, *f.* schybienie, zbłądzenie okrętu z swéy drogi, *n.* Abfall, *m.* Abweichen eines Schiffes, *n.*

Dérivé, *m.* słowo pochodzące, *n.* abgeleitetes Wort, *n.*

Dériver, *v. n.* z brzegu odepchnąć, odpaść, oddalić się, pochodzić, herkommen, abstammen; vom Ufer abstoßen; abfallen. — *a.* wywieść, wywodzić, ab-, herleiten, entspringen, entstehen.

Dernier, ère, *a.* ostatni; największy, der, die, das letzte, vorige; äußerste, höchste. en — lieu, na koniec, zum letzten, zuletzt, endlich. au — point, w najwyższym stopniu, im höchsten Grad, aufs Aeußerste. au — mot, ostatniém słowem, mit dem letzten Worte. ne vouloir jamais avoir le —, nie znosić ostatniego ciosu, niemals den letzten Schlag, und *fig.* słowa ostatniego zawsze się napierać, das letzte Wort haben wollen.

Dernièrement, *ad.* nie dawno, ostatniego razu, neulich, letzthin, jüngst, unlängst.

Dérobé, ée, *p. et a.* ukradziony; skryty, gestohlen; heimlich, verborgen. à la dérobée, *ad.* skrycie, potajemnie, ukradkiem, heimlich, verstohlener Weise.

Dérober, *v. a.* kraść, ukraść; kryć, taić; ukryć, wyrwać, złupić, wyłupić, skórę lub łupinę zdiąć, stehlen, entwenden; verbergen; entziehen; geheim halten; schälen, abhäuten. se —, *r.* odeymować sobie czego, wstrzymać się od czego, oddalać się od czego, sich entziehen; entfernen. (*à qc.*) uwalniać się od czego, unikać czego, einer Sache ausweichen. — d'une compagnie, wykraść się, uciec, sich unvermerkt wegschleichen. — un repas, wstrzymywać się od obiadu, sich eine Mahlzeit versagen. — à la vue, zniknąć z oczu, zuiknąć, sich den Augen entziehen, aus dem Gesichte verlieren.

Dérocher, ou **déroquer**, *v. a.* pędzić zwierzę, aż z góry ze skały skoczy; pławić, czyścić złoto, vom Felsen herab stürzen (von Thieren); (Gold) reinigen.

Dérogation, *f.* zniesienie lub ścieśnienie jakiego prawa lub ustawy, uszkodzenie, ścieśnienie, *n.* Gültigkeitserkennung, *f.* Eintrag, *m.* Kränkung, Schmälerung, *f.*

Dérogeance, *f.* uymą, uszkodzenie, (w urzędzie lub godności), Abbruch, Nachtheil (an seinem Stand, seiner Würde), *m.*

Dérogeant, ante, *a.* uwłaczający, uymuiący ważności, nachtheilig.

Déroger, *v. a.* (*à qc.*) uwłaczać, uymować czego, szkodzić czemu, znosić co, ungültig machen, schmälern, Abbruch thun, wieder aufheben, zuwider handeln. — aux droits de *qq.*, naruszyć, gwałcić czyie prawo przywiley, Eingriff in jemandes Rechte thun. — à la noblesse, oder déroger, tracić przez co szlachectwo, sich seines Adels verlustig machen.

Déroider, *v. a.* uiąć tęgości, rozwolnić, die Steife benehmen, schlaff machen.

Dérougir, *v. a.* czerwoność (z twarzy) spędzić, die Röthe benehmen. — *n. u.* se —, *r.* zblednąć; opłonąć, die Röthe verlieren, bleich werden.

Dérouiller, *v. a.* rdzę odskrobać, wycierać, den Rost abputzen, abreiben. *fig.* wypolerować, okrzosać kogo, gesitteter machen, bilden. se —, *r.* rdzę zgubić, den Rost verlieren. *fig.* grzecznieyszym etc. zostać, wypolerować się, gebildet, verfeinert werden.

Dérouler, *v. a.* rozwiiać, auf-wickeln, ab-, auf-, aus einander rollen. se —, *r.* rozwiiać się, sich abwickeln, anrollen.

Déroute, *f.* klęska, rozsypka woyska, *f.* unordentliche Flucht einer Armee, *f. fig.* nieporządek; podupadek, *m.* Unordnung, Verwirrung, *f.* Verfall, *m.* mettre *qq.* en —, pomięszać kogo, w zamięszanie wprawić, einen aus der Fassung bringen.

Dérouter, *v. a.* odwieść kogo z prawey drogi, vom rechten Wege abbringen. *fig.* pomięszać kogo; oddalić, odwrócić kogo od celu swego, aus der Fassung bringen, verwirrt machen; Jemandes Plan vereiteln.

Derrière, *prp.* za, hinter. laisser *qq.* — soi, wyprzedzić kogo, za sobą zostawić, einen hinter sich zurück lassen. *fig.* przeyść, przewyższyć kogo, einen weit übertreffen. — *ad.* nazad, wzad, w tył, w tyle, hinten, hinten nach, zurück. — tył; zadek, *m.* Hintertheil, *n.* Hintere, *m.*

Derviche, *f.* taniec pewny, *m.* Art Tanz, *m.*

Dervis, **Derviche**, *m.* derbiez, *m.* Derwisch (türkischer Mönch), *m.*

Des, *art.* tych, (w polskim ięzyku drugi przypadek, *pl.*) der; einige.

Dès, *prp.* od, z, ze, seit, von — an. — que, *c.* skoro tylko, iak tylko, sobald, als; weil.

Désabusement, *m.* naprowadzenie obłąkanego, wyprowadzenie z błędów; odstąpienie błędu, *n.* Zurechtweisung, Ablegung eines Irrthums, *f.*

Désabuser, *v. a.* (*q. de qc.*) wywieść kogo z błędu, den Irrthum benehmen, eines Bessern belehren. se —, *r.* odstąpić błędu, den Irrthum fahren lassen.

Désaccord, *v.* Discorde.

Désaccorder, *v. a.* przestroić instrument, verstimmen.

Désaccoupler, *v. a.* rozsworować, rozwiązać, loskoppeln, von einander machen.

Désaccoutumer, *v. a.* (*q. de qc.*) odzwyczaić, oduczyć kogo czego, einem etwas abgewöhnen, ihn von etwas entwöhnen. se —, *r.* (*de qc.*) odzwyczaić się czego, sich etwas abgewöhnen.

Désachalander, *v. a.* odstręczać, odrażać komu kupców, um die Kundschaft bringen.

Désagencer, *v. a.* pomięszać, popsuć porządek, aus der zierlichen Ordnung bringen.

Désagréable, *a.* przykry, niemiły, unangenehm, widerlich, verdrießlich.

Désagréer, *v. n.* nie podobać się, bydź nieprzyiemnym, mißfallen, unangenehm seyn.

Désagrément, *m.* przykrość; wada, *f.* Unannehmlichkeit, *f.*; Fehler, Mißstand, *m.*

Désajuster, *v. a.* pomięszać, porozrzucać, in Unordnung bringen, verrücken. *fig.* przeszkodzić, zatrzymać, aus dem Gange bringen.

Désaltérer, *v. a.* gasić, ugasić pragnienie, den Durst löschen. *fig.* napoić, orzeźwić, tränken, erfrischen.

Désancher, *v. a.* zdiąć monsztuk z instrumentu, das Mundstück von einem Blaseinstrumente wegnehmen.

Désancrer, *v. n.* podnieść kotwicę, den Anker lichten.

Désappareiller, *v.* Dépareiller.

Désappétiser, *v. a.* apetyt zepsuć, den Appetit benehmen. *fig.* ochotę komu odebradź, pozbawić kogo ochoty, die Lust zu etwas benehmen.

Désappliquer, *v. a.* odrywać, odwodzić kogo od pilności, von dem Fleiße abziehen.

Désappointer, *v. a.* żołnierza z listy wymazać i iego traktament do skarbu obrócić, einen Soldaten von der Rolle ausstreichen und seinen Gehalt einziehen.

*Désapprendre, *v. a.* zapomnieć co, czego się kto nauczył, verlernen.

Désapprobateur, *m.* trice, *f.* osoba z nałogu wszystkiemu przyganiaiąca, *f.* Person die aus Gewohnheit alles mißbilliget.

Désapprobation, *f.* przygana, nagana, *f.* Mißbilligung, *f.*

Désappropriation, *f.* wyrzekanie się własności dóbr, *n.* Begebung des Eigenthums, *f.*

se Désapproprier, *v. r.* (*de qc.*) wyrzec się własności dóbr, dem Eigenthume entsagen.

Désapprouver, *v. a.* nie chwalić, ganić, mißbilligen.

Désarçonner, *v. a.* wysadzić z siodła, zrzucić z konia, aus dem Sattel heben, abwerfen. *fig.* gębę komu zatkać, pomięszać kogo, beym Disputiren zum Stillschweigen bringen.

Désargenter, *v. a.* ścierać, oskrobywać z czego śrebro, die Versilberung abmachen. *fig.* (*qq.*) oskubać kogo, einen ausbeuteln.

Désarmement, *m.* rozbroienie; odeymowanie broni, złożenie broni; rozpuszczenie woyska, *n.* Entwaffnung; Abdankung der Soldaten, *f.*

Désarmer, *v. a. et n.* rozbroić, odiąć, odebrać komu broń, oręże; rozpuścić woysko, entwaffnen; Truppen abdanken. *fig.* ubłagać, uspokoić, besänftigen.

Désarroi, *m.* nieporządek, *m.* pomięszanie, (w interesach etc.), *n.* Unordnung, (Verwirrung in Geschäften ꝛc.), *f.*

Désassembler, *v. a.* rozbierać, rozłożyć, zerlegen, aus einander nehmen.

Désassocier, *v. a.* rozerwać, rozłączyć towarzystwo, oderwać, odłączyć od niego. eine Gesellschaft oder von derselben trennen. se —, *r.* wystąpić z towarzystwa, rozłączyć, rozstać się z nim, von einer Gesellschaft abgehen.

Désassorti, ie, *p et a.* rozerwany etc.; niedoskonały, zertrennt ꝛc.; unvollständig.

Désassortir, *v. a.* rozerwać, rozłączyć, zusammen gehörige Dinge trennen, zertrennen.

Déса-

Désastre, *m.* zawisny wyrok, *m.* nieszczęście, *n.* Unstern, *m.* Unglück, *n.* Unfall, *m.*

Désastreux, euse, *a.* nieszczęsny, zawisny, unglücklich, traurig.

Désattrister, *v. a.* rozweselić, die Traurigkeit benehmen.

Désavantage, *m.* krzywda, *f.* uszczerbek, *m.* utrata, uyma; szkoda, *f.* szkodowanie na czém; przykre położenie, *n.* minderer Vortheil; Nachtheil, Verlust, *m.*; Unbequemlichkeit, *f.*

Désavantager, *v. a.* ukrzywdzić dziecię, (w testamencie), ein Kind verkürzen, zu seinem Nachtheile andere begünstigen.

Désavantageux, euse, *a.* przykry, szkodę przynoszący, szkodliwy, niefortelny, nachtheilig, ungünstig; unbequem.

Désaveu, *m.* zaprzeczka, *f.* odwoływanie; zaparcie, zapieranie się czego, nieprzyznawanie się do czego, *n.* Läugnen, *n.* Ablängnung; Widerrufung; Nichterkennung, *f.*

Désavengler, *v. a. fig.* obiaśnić kogo, oczy komu otworzyć, die Augen öffnen.

Désavouer, *v. a.* zapierać się czego, nieprzyznawać się do czego; odwoływać, läugnen, widerrufen, nicht anerkennen, sich nicht zu etwas bekennen.

Desceller, *v. a.* z kitu etc. wyrwać, odrywać; (odpieczętować) vom Kitte ꝛc. losreißen; entsiegeln.

Descendance, *f.* familia, *f* rod, *m.* urodzenie, *n.* Herkunft, Abstammung, *f.*

Descendant, ante, *a.* zstępuiący, schodzący, absteigend, niedergehend.

Descendant, *m.* potomek, *m.* Abkömmling, *m.*

Descendans, *pl.* potomkowie, *pl. m.* Nachkommen, *m. pl.*

Descendre, *v. n. et a.* zstępować z góry, schodzić, na dół iechać, isdź etc.; ściekać, spływać; zsiadać, wysiadać; siągać, isdź, wysieść; spuścić, zwiesić, zdiąć; spuścić, popuścić strony, niżey nastroić; wyładować, przybić do ladu, wtargnąć, wkroczyć w kray, absteigen, herabsteigen, herunter steigen, gehen, fahren ꝛc.; herab reichen, herab hangen; niederlassen, herunter lassen, nehmen, hängen ꝛc.; niedriger stimmen (Saiten); eine Landung thun, aus Land steigen, einen Einfall zu Lande thun. *fig.* pochodzić; podupaśdź; zniżać się, poniżać się, abstammen; erniedrigt werden fallen; sich herablassen, sich erniedrigen. — la garde, zeysdź z warty, złozować wartę von der Wache abziehen, eine Wache ablösen.

Descente, *f.* zstępowanie, schodzenie, wysiadanie, zsiadanie etc., spuszczenie etc.; mieysce pochodziste; wyładowanie, wtargnienie nieprzyiacielskie, *n.* Herabsteigen, — fahren; Herunternehmen, *n.*; Niederfahrt, *f.*; Abhang, *m.*; Landung, *f.* feindlicher Einfall, *m. T.* przepęknienie, *n.* Bruch, *m.* à la —, zsiadaiąc, przy zsiadaniu, beym Absteigen. — de la garde, (o warcie) ściągnąć z warty, zluzowanie warty, Abziehen; *n.* Ablösung der Wache, *f.*

Descriptif, ive, *a.* opisuiący, beschreibend, schriftlich darstellend, ausführlich.

Description, *f.* opis, *m.* opisanie; spisanie, *n.* reiestr, spis, *m.* Beschreibung, Verzeichnung, Schilderung, *f.*

Désemballage, *m.* wypakowanie, *n.* Auspacken, *n.*

Désemballer, *v. a.* odpakować, wypakować, auspacken.

Désembarquement, *m.* wyładowanie, wyładowanie z okrętu, *n.* Wiederausschiffen, *n.*

Désembarquer, *v. a.* wyładować, wysadzić, wyładować z okrętu, wieder ausschiffen, ausladen.

Désembarrasser, *v.* Débarrasser.

Désembourber, *v. a.* z błota wydobyć, aus dem Kothe helfen.

Désemparement, *m.* ustąpienie zkąd, opuszczenie mieysca; ustąpienie czego, *n.* Räumung, Verlassung eines Ortes; Wiederabtretung, *f.*

Désemparer, *v. a. et n.* ustąpić zkąd, opuścić mieysce; ustąpić czego, abziehen, räumen, verlassen. *fig.* sans —, natychmiast, auf der Stelle.

Désempeser, *v. a.* krochmal z bielizny wypłókać, die Stärke wieder auswaschen.

Désemplir, *v. a.* odlać, wypróżnić aż dokąd, abfüllen, abgießen, zum Theile ausleeren. — *n. et* se —, *r.* wypróżnić się, próżnym zostać, leer werden.

Désemprisonner, *v. a. fam.* z więzienia wypuścić, uwolnić, auf freyen Fuß stellen.

Désenchantement, *m.* odczarowanie, *n.* Entzauberung, *f.*

Désenchanter, *v. a.* odczarować, entzaubern. *fig.* (*qq.*) uwolnić kogo od namiętności mocney, einen von einer heftigen Leidenschaft befreyen.

Désencloner, *v. a.* wyrwać, wyjąć gwoździ, einen Nagel heraus ziehen.

Désendormi, ie, *a.* rozespany, nie ze wszystkiem obudzony, śpiący, halb wach.

Désenfler, *v. a.* puchlinę spędzić, die Geschwulst vertreiben. *n. et* se —, *r.* puchlinę stracić, pozbydź się iey, die Geschwulst verlieren.

Désenflure, *f.* ubywanie, opadanie puchliny, *n.* Abnehmen der Geschwulst, *n.*

Désenger, *v. a.* ochędożyć co z owadu, vom Ungeziefer reinigen.

Désenivrer, *v. a.* trzeźwić, otrzeźwić kogo, den Rausch vertreiben, nüchtern machen. — *n.* otrzeźwić się, nüchtern werden.

Désenlacement, *m.* wyięcie z sidła, *n.* Losmachen von einer Schlinge, *n.*

Désenlacer, *v. a.* wyjąć z sidła, von der Schlinge losmachen.

Désennuyer, *v. a.* bawić, zabawiać (dla przepędzenia czasu etc.,) die lange Weile vertreiben. se —, *r.* bawić się, sich die lange Weile vertreiben.

Désenrayer, *v. a. et n.* hamulec zdiąć, die Hemmkette losmachen.

Désenrhumer, *v. a.* kataru pozbawić kogo, den Schnupfen vertreiben. se —, *r.* kataru się pozbydź, pozbawić się, sich den Schnupfen vertreiben, den Schnupfen verlieren.

Désenrôlement, *m.* wymazanie z reiestru, *n.* Ausstreichen aus der Rolle, *n.*

Désenrôler, *v. a.* wymazać z reiestru, abszyt dać, aus der Rolle oder Liste ausstreichen, Abschied geben. se —, *r.* abszyt wziąć, seinen Abschied nehmen (beydes von Soldaten).

Désenrouer, *v. a.* chrapki pozbydź, pozbawić kogo, die Heiserkeit vertreiben. se —, *r.* chrapki się pozbydź, pozbawić się, die Heiserkeit verlieren.

Désensevelir, *v. a.* wyjąć trupa, ciało z prześcieradła, z płótna, w które był obwiniony, aniony, einen Leichnam aus dem Leichentuche nehmen.

Désensorceler, *v. a.* odczarować kogo, von Zauberey, oder *fig.* od miłości, heftiger Liebe befreyen.

Désensorcellement, *m.* odczarowanie, *n.* Entzauberung, *f.*

Désentêter, *v. a.* (*qq. de qc.*) wybić co komu z głowy, einem etwas aus dem Kopfe bringen.

Désentortiller, *v. a. v.* Détortiller.

Désentraver, *v. a.* rozpętać konia spętanego, die Fesseln oder Spannstricke von den Füßen eines Pferdes losmachen.

Désenvenimer, *v. a.* truciznę z czego wyciągnąć, die Vergiftung benehmen.

Désequipper, *v. a.* rozbroić okręt rozbroić, ein Schiff entwaffnen, abtakeln.

Désert, erte, *a.* pusty, wüste, öde. *T.* nikczemny, wygasły, nichtig, erloschen.

Désert, *m.* pustynia, puszcza, dzikie pole, *n.* Wüste, Einöde, Wildniß, *f.*

Déserter, *v. a* opuścić; spustoszyć, verlassen; verwüsten — *n.* oddalić się, wyciągnąć, wyludnić, spustoszyć, sich begeben, ausziehen, wegziehen; entvölkern, verwüsten. — *qq. T.* uciec od woyska, ausreissen, desertirt werden. — *qq. T.* opuszczać, niewolnie kogo na obcym brzegu, wyspie zostawić, einen wider Willen auf einer fremden Küste, Insel, zurücklassen.

Déserteur, *m.* zbieg, *m.* Ausreisser, *m. fig.* odszczepieniec, *m.* Abtrünniger, *m.*

Désertion, *f.* ucieczka od woyska, *n.* Ausreissen, *n.* Heerflucht, *f. fig.* odstąpienie, *n.* Abgehen, Abtrünnigwerden, *n.*

T. — d'appel, nieważność appellacyi, *f.* Ungültigkeit einer Appellation, *f.*

à la Désespérade, *f. ad. fam.* po desperacku, desperacko, wie ein Rasender, ganz verzweifelt; unsinnig.

Désespérant, ante, *a.* desperacki, verzweifelnd.

Désespéré, ée, *a.* zwątpiony, będący bez ratunku; desperacki, rozpaczny, gwałtowny, verzweifelt schlimm; der, die in einem verzweifelten Zustande ist. *fig.* je suis —, bardzo mi żal, es thut mir außerordentlich leid. — *m.* desperat, *m.* Verzweifelter, Wüthender, *m.*

Désespérément, *ad.* po desperacku; w wielkim stopniu, verzweifelt; in einem hohen Grade.

Désespérer, *v. n.* (*de qc.*) zwątpić, powątpić o czém, nadzieię tracić, rozpaczać, an etwas verzweifeln; alle Hoffnung aufgeben — *a.* (*qq.*) przywiodść kogo do rozpaczy, einen zur Verzweifelung bringen, plagen, quälen. se —, *r.* rozpaczać, trapić się, smucić się, gryźć się, z zmartwienia nie wiedzieć o sobie, verzweifeln, in Verzweiflung seyn oder gerathen; vor Kummer ausser sich seyn.

Désespoir, *m.* rozpacz, *f.* zwątpienie, *n.* Verzweifelung, *f.* être au —, w rozpaczy bydź, in Verzweiflung seyn. *fig.* bardzo żałować czego, bardzo się o co martwić, smucić, recht sehr bedauern, äußerst verdrüßlich seyn. (de . . . über.)

Déshabillé, *m.* suknia białogłowska domowa, nocna, *f.* Nachtkleid, Nachtzeug, Hauskleid, *n.*

Déshabiller, *v. a.* rozbierać kogo, auskleiden, entkleiden. se —, *r.*, rozbierać się; zdiąć, złożyć habit,

habit, sich auskleiden; den priesterlichen Schmuck ablegen.

Déshabité, ée, *a.* pusty, unbewohnt.

Déshabituer, *v. a.* (*qq. de qc.*) odzwyczaić, oduczyć kogo czego, einem etwas abgewöhnen. se —, *r.* (de *qc.*) odzwyczaić się czego, sich etwas abgewöhnen.

Déshériter, *v. a.* wydziedziczyć, enterben.

Désheurer, *v. a. qq.* godziny do pracy przeznaczone komu przerywać, jemandes gewöhnliche Arbeitsstunden unterbrechen.

Deshonnête, *a.* nieprzystoyny, nieprzyzwoity, nieobyczayny, unehrbar, unanständig, unsittlich; ungeziemend

Déshonnêteté, *f.* nieprzystoyność, nieobyczayność, Unehrbarkeit, Unsittlichkeit, *f.*

Déshonneur, *m.* zelżywość, niesława, *f.* wstyd, *m.* Unehre, Schande, *f.*

Deshonorable, oder Déshonorant, ante, *a.* honorowi szkodzący, nieuczciwy, entehrend, schimpflich.

Déshonorer, *v. a.* w niesławę podać, wstydu nabawić, znieważyć, zelżyć, entehren, verunehren, beschimpfen; schänden, schwächen.

Déshumaniser, *v. a.* odmawiać, odbierać komu ludzkie przymioty, unmenschlich machen.

Désignatif, ive, *a.* oznaczający, bezeichnend.

Désignation, *f.* oznaczenie, opisanie; naznaczenie, przeznaczenie kogo do czego, *n.* Bezeichnung, Ernennung, *f.*

Désigner, *v. a.* oznaczyć, opisać; naznaczyć, przeznaczyć co, kogo do czego, na co, bezeichnen, kenntlich machen, anzeigen; bestimmen; ernennen.

Désincorporer, *v. a.* rozłączyć co w iedno ciało spojone, das Einverleibte absondern.

Désinfatuer, *v. a.* (*qq. de qc.*) wywieść, wyprowadzić kogo z błędu, von einer Thorheit heilen.

Désinfecter, *v. a.* zarazliwość zatrzymać, hamować, die Ansteckung hemmen.

Désinfection, *f.* uwolnienie od iakiey zarazy, *n.* Befreyung von einer Seuche, *f.*

Désintéresse, ée, *a.* bezstronny, bezinteresowny, uneigennützig, unparthepisch.

Désintéressement, *m.* bezstronność, *f.* Uneigennützigkeit, *f.*

Désintéresser, *v. a.* za pokoić kogo, Jemanden befriedigen, abfinden.

Désir *m.* żądanie, życzenie, *n.* Verlangen, *n.* Wunsch, *m.* Begierde, Sehnsucht, *f.* *T.* au —, stosownie do tego, zu folge, gemäß

Désirable, *a.* pożądany, przyiemny, wünschenswerth.

Désirer, *v. a.* żądać, pragnąć, życzyć sobie czego; nie dostawać, verlangen, wünschen, begehren, sich nach etwas sehnen; vermissen, aussetzen.

Dés reux, euse, *a.* pożądliwy, chciwy czego, usilnie pragnący, begierig, sehnlich verlangend.

Désistement, *m.* ustąpienie czego, *n.* Verzicht auf ein Recht ꝛc), *m.*

se Désister, *v. r.* (*de qc.*) ustąpić, zaniechać czego, von etwas abstehen, ablassen.

Dès-lors, *ad. v.* Lors.

Désobéir, *v. n.* (*à qq.*) niepostuszny bydź komu, nie słuchać kogo, ungehorsam seyn, nicht gehorchen.

Désobéissance, *f.* niepostuszeństwo, *n.* Ungehorsam, *m.* — *pl.* dziwaczne postępowanie, *n.* widerspänstige Betragen, *n.*

Desobéissant, ante, *a.* niepostuszny, ungehorsam.

Desobligeant, ante, a nieobyczayny, niepolityczny, niegrzeczny, unhöflich, unartig.

Désobliger, *v. a.* (*qq*) nie przysłużyć się komu; urazić, obrazić kogo, einem einen schlechten Dienst, schlechten Gefallen thun; etwas thun was einem andern mißfällt; ihn vor den Kopf stoßen.

Desobstruer, *v. a. T.* zatkania doznawać, eine Verstopfung heben.

Desoccupation, *f.* próżnowanie, *n.* Geschäftlosigkeit, *f.*

Désoccupé, ée, *p. et a.* wolny od pracy, roboty, próżnuiący, unbeschäftigt, müßig.

Desoccuper, *v. r.* uwolnić się od roboty, pracy, sich der Geschäfte entschlagen.

Désoeuvré, ée, *a.* próżnuiący, müßig.

Désoeuvrement, *m.* próżnowanie, *n.* Müßiggehen, *n.* Unthätigkeit, *f.*

Desolant, ante, *a.* smutny, niemiły, betrübt, traurig, unerfreulich.

Desolateur, *m.* pustoszyciel, burzyciel, *m.* Verwüster, Zerstörer, *m.*

Désolation, *f.* spustoszenie, *n.* smutek, frasunek, żal, żal serdeczny, *m.* Verwüstung, Zerstörung; Trostlosigkeit, große Betrübniß, *f.*, Herzeleid, *n.*

Désolé, ée, *p. et a.* spustoszony; zasmucony, skłopotany, zmartwiony; sehr betrübt, trostlos.

Desoler, *v. a.* spustoszyć, zburzyć, zniszczyć; zasmucić, trapić kogo, dokuczyć komu, verwüsten, verheeren; schmerzlich betrüben, empfindlich kränken. — *qq.* gniewać kogo, martwić kogo, einen ärgern, ihm Aergerniß verursachen.

Désopiler, *v. a.* ruszyć, skutkować purgować, die Verstopfung heben. *fig. fam.* la rate, śmiech sprawić komu, herzlich lachen machen.

Désordonné, ée, *a.* nieporządny; niezmierny, unordentlich, liederlich, unmäßig.

Désordre, *m.* nieporządek, nieład, nieład, *m.* zmieszanie, zamięszanie, życie rospustne, *n.* rospusta; niezgoda, *f.* Unordnung; Bestürzung, Verwirrung; Ausschweifung; Uneinigkeit, *f.*

Désorganiser, *v. a.* organiczność, urządzenie znieść, w nieporządek wprawić; do nieporządku przywieść, die regelmäßige Einrichtung, Anordnung aufheben; in Unordnung bringen.

Désorienter, *v. a.* pomięszać; zwieść względem strony świata, in Absicht der Himmelsgegend irre machen. *fig.* pomięszać kogo, aus dem Gleise, aus der Fassung bringen se —, *r.* zabłąkać się, zbłądzić, sich verirren.

Désormais, *ad.* na przyszłość, potém, od tego czasu, künftig, in Zukunft, von nun an.

Désosser, *v. a.* kości obierać; ości wybierać, ausbeinen, ausgräten.

Despote, *m.* samowładzca, *m.* Despot, unumschränkter Beherrscher, *m.*

Despotique, *a.* samowładny, despotisch, willkührlich, unumschränkt.

Despotisme, *m.* samowładztwo, *n.* samowładność, *f.* unumschränkte Gewalt, *f.* Despotismus, *m.*

Despumer, *v. a. T.* odszumować, abschäumen.

Dessaisir, *v. a.* z własności, z dzierzawy wyzuć, wyrzucić, aus

aus dem Besitze setzen. se —, *r.* (*de qc.*) oddać co, ustąpić czego, wypuścić z rąk, etwas abtreten, aus den Händen geben.

Dessaisissement, *m.* Dessaisie, *f.* ustąpienie, czego, *n.* wydanie czego, *n.* Abtretung, *f.* Herausgeben, *n.*

Dessaisonner, *v. a. T.* pole w nieprzyzwoitéy porze roku nie podług pospolitego zwyczaiu uprawić, das Feld zur unrechten Jahreszeit, nicht nach der gewöhnlichen Ordnung bestellen.

Dessalé, *m.* frant, *m.* durchtriebener Bursche, *m.*

Dessaler, *v. a.* moczyć; na-, wymoczyć, wässern; ein-, auswässern: das Salz aus etwas ziehen.

Dessangler, *v. a.* roz-, odgurtować, ab-, aufgurten.

Dessaouler, *v. a. v.* Dessoûler.

Desséchant, ante, *a.* wysuszający, austrocknend.

Dessséchement, *m.* wyschnienie; wysuszenie, *n.* Austrocknung, Ausdörrung, *f.* Trocknen, *n.*

Dessécher, *v. a.* suszyć, wysuszyć, austrocknen, ausdörren.

Dessein, *m.* zamysł, zamiar, *m.* myśl, wola, *f.* przedsięwzięcie, *n.* plan, abrys, model; wzór, wzorek, *m.* Vorhaben, *n.* Absicht, *f.*; Vorsatz, Entwurf, *m.*; Zeichnung ꝛc., *f. v.* Dessin.

à Dessein, *ad.* umyślnie; w tym zamiarze, aby, żeby, mit Vorsatz, mit Fleiß; in der Absicht, absichtlich à quel —? na co, do czego? zu welchem Ende?

Desseller, *v. a.* rozsiodłać, rozkulbaczyć, absatteln.

Desserre, *f.* popuszczenie, spuszczenie etc., *n.* Losmachen, *n. fam.* être dur à la —, bydź skąpym, żáhe, geizig seyn.

Desserrer, *v. a.* popuszczać, rozpuszczać, spuszczać co ściągnionego etc., los, locker, von einander machen, nachlassen. *fam.* — un soufflet etc. (à *qq.*) dać komu w pysk, uderzyć kogo w twarz, einem eine Ohrfeige geben.

Dessert, *m.* wety, *pl.* Nachtisch, *m.*

Desserte, *f.* potrawy ze stołu zebrane, *pl. m.* abgetragene Speisen, *f. pl.* odprawianie nabożeństwa, opatrzenie służby kościelney, Versehung eines Kirchendienstes, *f.*

Dessertir, *v. a.* — une pierre précieuse, kamień drogi, kleynot wyiąć z pudełka, wydobydź, einen Edelstein aus dem Kasten (der Fassung) in welchem er eingesetzt war herausnehmen.

Desservant, *m.* xiądz zastępuiący mieysce, stellvertretender Priester, *m.*

Desservir, *v. a.* sprzątać, zbierać ze stołu, die Speisen abtragen. (*qq.*) psikus komu wyrządzić, źle się komu przysłużyć, einem böse Streiche spielen, einem schaden. odprawiać za kogo nabożeństwo, einen Kirchendienst an jemandes Stelle versehen.

Dessiccatif, ive, *a. T.* wysuszaiący, austrocknend.

Dessiccation, *f. T.* wysuszenie, osuszenie, *n.* Austrocknung, *f. f.*

Dessiller, *v. a.* otworzyć oczy, die Augen öffnen. *fig.* — les yeux à *qq.*, z błędu kogo wywieść, einem einen Irrthum benehmen.

Dessin, *m.* rysunek, abrys, monodel, *m.* rysowanie, *n.* Zeichnung, *f.*; Riß, Entwurf, *m. n.*; Zeichenkunst, *f.*

Dessinateur, *m.* rysownik, *m. m.* Zeichner, *m.*

Dessiner, *v. a.* rysować, rysy zakreślić naznaczyć, zeichnen; Umrisse entwerfen

Dessoler, *v. a.* podeszwę z kopyta konia wyiąć, otworzyć, die Sohle am Hufe eines Pferdes ꝛc. ausnehmen, aufreissen.

Dessouder, *v. a.* odlutować, ablöthen. se —, *r.* się, puszczać, losgehen (von gelöthten Sachen).

Dessoûler, *v. a.* otrzeźwić, nüchtern machen. — *n.* otrzeźwieć, otrzeźwić się, nüchtern werden.

Dessous, *ad. et prp.* na dolę, pod, pod czém; na dół, z, ze, darunter, unten, unter. — *m.* spód, spodek, *m.* część spodnia czego, *f.* Untere, *n.* untere Theil, *m.* — du pied, podeszwa u nogi, Fußsohle, *f. fig.* savoir le — des cartes, dostatecznie bydź o rzeczy uwiadomionym, genauer von einer Sache unterrichtet seyn. avoir le —, stracić, mieć stratę, den Kürzern ziehen, Verlust haben. au —, na dół, na dole, niżéy, między, unterhalb; tiefer, niedriger; unter; darunter. *fig.* être au — de *qq.*, nie wyrównywać komu, einem nachstehen, nicht gleich kommen.

Dessus, *ad. et prp.* na, na górze, nad, auf, oben, darauf, über. — *m.* wierzch, *m.* część wierzchnia czego, *f.* tytuł, podpis, napis, *m.* Obertheil, *m.* Aufschrift, Ueberschrift, *f. T* dyskant, dyskantysta, *m.* Discant, Discantist, *m. fig.* pierwszeństwo, prym, *m.* góra, *f.* zwycięztwo, *n.* Oberhand, *f.* Sieg, *m.* avoir le —, na wysokiém mieyscu się znaydować, oben au sitzen. par —, także, nad, nadto, nadto ieszcze, auf, über; überdieß; noch außerdem. au —, nad co, zwnieść się, bydź wyższym iak rzecz iaka, über, über eine Sache erhaben. *fig.* être au —, przeyść, przewyższyć, bydź nieczułym, übersteigen; unempfindlich seyn. là —, *ad.* na to, dar-, hierüber, darauf, hierauf.

Destin, *m.* wyrok, los, *m.* przeznaczenie, *n.* Schicksal, Verhängniß, Geschick, *n.*

Destination, *f.* naznaczenie, przeznaczenie, *n.* Bestimmung, *f.* koniec, *m.* Endzweck, *m.*

Destinée, *f.* wyrok, los, *m.* przeznaczenie, *n.* Schicksal, Verhängniß, Geschick, *n.* finir sa —, swe życie zakończyć, sein Leben endigen.

Destiner, *v. n.* postanowić, przedsięwziąć, beschließen, sich vornehmen. — *a.* na-, przeznaczyć, poświęcić, bestimmen, widmen.

Destituable, *a* ten co z urzędu złożony, zrzucony bydź może, absetzbar.

Destitué, ée, *a.* złożony z urzędu; ogołocony, opuszczony, abgesetzt; beraubt, entblößt.

Destituer, *v. a.* z urzędu złożyć, zrzucić, absetzen, entsetzen.

Destitution, *f.* złożenie z urzędu, *n.* Absetzung, Entsetzung (von einem Amte), *f.*

Destrier, *m.* koń woyskowy, Schlachtpferd, *n.*

Destructeur, *m.* trice, *f.* pustoszyciel, niszczyciel, *m.* Verwüster, Zerstörer, *m. fig.* Zerstörer, Vertilger, *m.* — inn, *f.*

Destructibilité, *f.* zepsucie, *n.* Zerstörbarkeit, *f.*

Destructif, ive, *a.* psuiący, niszczący, pustoszący, zerstörend, verwüstend.

Destruction, *f.* spustoszenie, zniszczenie, burzenie, niszczenie, zburzenie, *n.* Zerstörung, Verwüstung, *f. fig.* ruina, *f.* upadek,

upadek, *m.* zaguba, *f.* zupełny upadek, Untergang, *m.* Verderben, *n.* gänzliche Verfall, *m.*

Désuétude, *f.* zniesienie, ustanie iakiego prawa lub zwyczaiu, *n.* Abkommen eines Gesetzes, einer Gewohnheit, *n.*

Désunion, *f.* rozdzielenie, zniszczenie związku, *n* Trennung, Aufhebung der Verbindung, *f. fig.* niezgoda, Uneinigkeit, Zwietracht, *f.*

Désunir, *v. a.* dzielić, rozdzielić, odłączać, trennen. *fig* poróżnić, pokłócić, veruneinigen, entzweien. se —, *r.* rozerwać się, puszczać; powadzić się, rozdwoić się, sich trennen, uneins werden.

Détachement, *m.* oddalenie się, uwolnienie, *n.* wstrzymanie się od namiętności iakiey etc., *n.* oddział woyska, *m.* Losmachung, Befreiung, *f.* (von einer Leidenschaft, Meinung ꝛc.); Detaschement, kleines Truppenkorps, *n.*

Détacher, *v. a.* rozłączyć, roz-, odwiązać, oderwać, losmachen, losbinden, losreißen; ablösen, abmachen. rozdzielić, trennen; detaschiren. *fig.* wybić komu co zgłowy, aus dem Sinne schlagen, aus dem Kopfe bringen. se —, *r.* roz-, odwiązać się, oderwać się etc., sich losmachen, losgehen, aufgehen ꝛc.

Détacheur, *v.* Dégraisseur.

Détail, *m.* handel na łokcie, na funty, *m.* kupno od ręki, *n.* obszerne, dokładne opowiadanie, rozbieranie, *n.* wszystkie rzeczy okoliczności, *pl. f.* ginzelne Verkauf, Handkauf, *m.*; umständliche Erzählung, *f.*; besondere, nähere Umstände derselben, *m. pl.* en —, na łokcie, funty, po części, sztuki, im Kleinen, einzeln.

Détailler, *v. a.* na łokcie, na funty przedawać, obszernie opowiadać, rozbierać, einzeln, stückweise verkaufen; umständlich erzählen.

Détailleur, *m.* kramarz, kupiec na łokcie etc. przedawaiący, *m.* Krämer, Kaufmann im Kleinen, *m*

Détalage, *m.* składanie, sprzątanie towarów, *n* Einlegen, Wegpacken der Waaren, *n.*

Détaler, *v. a. et n.* towary rozłożone składać, sprzątać, einräumen, einlegen. *fig. fam.* einpacken. *fam.* umknąć, zuciec, wyciągnąć, sich fortmachen, ausziehen.

Détaper, *v. a. v.* Déboucher.

Déteindre, *v. a.* wyciągać, zmieniać, psuć kolor, die Farbe benehmen. se —, *r.* zblakнąć, zblakować, verschießen.

Dételer, *v. a.* wyprzęgać, ausspannen.

Détendre, *v. a.* spuszczać, zdiąć; zwijać co rozwiteg; rozbierać, abspannen, losmachen und herab nehmen; auseinander nehmen. *fig.* — son esprit, życzyć, dopuszczać myślom swoim rozrywki, seinem Geiste Erholung gönnen. se —, *r.* ustawać, nachlassen, schlaff werden.

Détenir, *v. a.* przy-, zatrzymać; trzymać w więzieniu, vorenthalten; gefangen halten.

Détente, *f.* cyngiel (do spuszczenia kurka), *m.* spuszczenie kurka, wystrzelenie, *n.* Drücker am Gewehre, *m.*; Losdrücken, *n.*

Détenteur, *m. T.* dzierzawca, possesor, *m.* dermalige Besitzer, *m.*

Détention, *f.* więzienie; zatrzymanie, przytrzymanie, *n.* Verhaft, *n.* Gefangenschaft; Vorenthaltung, *f.*

Détenu, ue, *p. et a.* zatrzymany; w więzieniu trzymany; chory, vorenthalten; in Verhaft; bettlägerig.

Déterger, *v. a. T.* oczyścić, wychędożyć, zcierać, reinigen, abführen.

Détériorer, *v. a.* zgorszyć, psuć, verschlimmern, verderben.

Déterminant, ante, *a.* przeznaczaiący, bestimmend.

Détermination, *f.* rozmysł, *m.* determinacya, *f.* wyrok, *m.* uchwała, *f.* postanowienie, *n.* Entschließung, *f.* Entschluß, *m.*; Bestimmung, *f.*

Déterminé, ée, *p. et a.* przeznaczony, ustanowiony; zuchwały, odważny, entschieden, beschlossen, bestimmt; entschlossen, verwegen, beherzt, kühn.

Déterminé, *m.* zuchwalec, *m.* tollkühner Mensch, *m.*

Déterminer, *v. a.* przeznaczyć, określić, rozsądzić; ustanowić, entscheiden, fest setzen; beschließen; bestimmen. — *qq.*, do namyślenia się kogo przywieść, einen zum Entschluß bringen. — *n.* postanowić co, beschließen. se —, *r.* (*à qc.*), postanowić sobie co, przedsięwziąć, sich zu etwas entschließen, einen Entschluß fassen.

Déterrer, *v. a.* wykopać, ausgraben. *fig.* dociec czego, odkryć, entdecken, ans Licht bringen.

Détestable, *a.* hezecny, obrzydliwy, szkaradny, abscheulich; verabscheuungswürdig; erbärmlich.

Détestation, *f.* obrzydliwość; nienawiść, pogarda, *f.* Grund, Abscheu, *m.* Verabscheuung, *f.*

Détester, *v. a.* brzydzić się czém, wzdrygać się na co; przeklinać, verabscheuen, verwünschen.

Détirer, *v. a.* rozciągać, rozpinać, recken, durchs Ziehen ausdehnen.

Détiser, *v. a.* wy-, zagasić, aus einander schüren.

Détonation, *f.* wypadnienie z tonu, *a.* falsches Singen, *n.*

Détoner, *v. a. T.* dadź się wytrzeszczeć kruszcowi iakiemu, verpuffen.

Détonner, *v. n.* wypaśdź z tonu, falsch singen, *fig.* nie równey bydź dobroci, nicht im gleichen Tone seyn.

Détordre, *v. a.* rozkręcać, rozwiiać, aufdrehen. se — le pied, le bras, wywinąć sobie rękę etc., sich den Fuß, den Arm verdrehen, verrenken.

Détorquer, *v. a.* wy-, przekręcać, kręcić, verdrehen, einen falschen Sinn beylegen.

Détorse, *f. T.* przekręcanie, *n.* wywinienie, *n.* Verdrehung, Verrenkung, *f.*

Détortiller, *v. a.* rozwikłać, rozkręcać, rozmotać, rozplątać, aus einander wickeln oder drehen, aufflechten.

Détouper, *v. a.* odtykać, czop, korek wyiąć, das Zugestopfte aufmachen.

Détour, *m.* nakręt, zawrót; zatok, manowiec, *m.* Krümme, *f.*; Umweg, *m. fig.* okrążenie, szérzenie się, *n.* wymówka, *f.* wykręty, *pl. m.* Umschweif, *m.* Ausflucht, Ausrede, *f.*

Détourné, ée, *p. et a.* z prawey sprowadzony drogi etc.; na ustroniu leżący, abgebracht ꝛc., abgelegen. *fig.* chemin —, droga poboczna, manowiec, *m.* Nebenweg, Umweg, *m.* louange detournée, nieznaczna delikatna pochwała, *f.* unvermerktes feines Lob, *n.*

Détourner, *v. a.* z prawey sprowadzić drogi, odwodzić; odwrócić, sztucznie co ukraśdź, sprzą-

sprzątnać, abwenden, abbringen; ableiten, ablenken; auf die Seite schaffen. — les yeux, odwrócić oczy, die Augen wegwenden. *fig.* — le sens d'une loi etc., wy-. przekręcać prawo, einem Gesetze ꝛc. einen andern Verstand geben. (*qq. de qc.*) odwracać, odciągać, odwodzić kogo od czego; odradzać komu co, einen von etwas abbringen, abhalten; einem etwas widerrathen. — *n.* z prawey zeyśdź, ziechać drogi, w bok się udać, umlenken, seitwärts gehen. se —, *r.* isdź inanowcami, zstąpić, z drogi; odstąpić, opuścić, odwracać się, zboczyć, sich wegwenden, abwenden; ausweichen; einen Umweg nehmen; etwas fahren lassen. *fig.* se — de ses vices, swych występków poprzestać, poprawić się, von seinen Lastern ablassen; sich bessern.

Détracter, *v. a.* (*de qc.*) osławiać, oczerniać kogo, einen verleumden, verkleinern.

Détracteur, *m.* osławiacz, oczerniciel, *m.* Verleumder, *m.*

Détraction, *f.* osławianie etc., *n.* potwarz, *f.* Verleumdung, *f.*

Détranger, *v. a. T.* wypędzić, wygnać (krety), vertreiben, verjagen, (Maulwürfe ꝛc.)

Détraquer, *v. a.* zepsuć, przekręcić, verderben, verrücken; (konia) od zwyczaynego biegu odwieść, (ein Pferd) aus dem regelmäßigen Gange bringen. *fig.* odwodzić od cnoty etc. zwodzić, verführen. se —, *r.* niedobrze isdź (iako zegarek); zepsuć się, unrichtig gehen; schlecht werden.

Détrempe, *f.* farba malarska wodna, *f.* obraz nią malowany, *m.* Wasserfarbe; Malerey damit, *f.*

Détremper, *v. a.* rozczyniać, zarobić; odhartować, zmiękczyć stal, einrühren; den Stahl weich machen.

Détresse, *f.* niespokoyność, smutek, żal, *m.* utrapienie, Bangigkeit, Herzensangst, Beklemmung, *f.* signal de — *T.*, znak ratunku, wystrzał na znak ratunku, *m.* Nothzeichen, *n.* Nothschuß, *m.*

Détriment, *m.* szkoda, *f.* uszczerbek, *m.* Schade, Nachtheil, *m.*

Détroit, *m.* cieśnina, *f.* wąwóz; powiat, *m.* ziemia, *f.* Meerenge, *f.*; enger Paß, *m.*; Gerichtsbarkeit, *f.*

Détromper, *v. a.* wywieśdź, wyprowadzić kogo z błędu, einem den Irrthum benehmen. se —, *r.* postrzedz się błędu swego, seinen Irrthum erkennen.

Détrôner, *v. a.* z tronu zrzucić, von dem Throne stoßen.

Détrousser, *v. a.* spuścić (co podkasanego, podpiętego), abstecken, abschürzen. — *qq.*, zrabować, einen ausplündern.

Détruire, *v. a.* niszczyć, pustoszyć, psuć, burzyć, einreißen, zerstören, verderben. *fig.* w niwecz obracać, psuć, wykorzenić, czernić, osławiać, zu Grunde richten; umstoßen; ausrotten; anschwärzen. se —, *r.* psuć się, niszczyć się; zapadać, eingehen, einfallen. *fig.* se — de soi-même, przestać przez się, upaść przez się, von sich selbst aufhören, in sich selbst zerfallen. se — mutuellement, niszczyć się wzaiemnie do szczętu, sich unter einander aufreiben.

Dette, *f.* dług, *m.* Schuld, *f.*

Deuil, *m.* smutek, *m.* załoba, *f.* pogrzeb, *m.* chód pogrzebny, *m.* Traurigkeit, *f.* Leidwesen, *n.* Trauer, *f.*; Trauerkleid, *n.*; Leichenzug, *m.*

Deutéronome, *m.* piata książka Moyżesza, fünfte Buch Mosis, *n.*

Deux, *a.* dwa; obadwa; zwei; beide; dwoiako; niektóre, zweierley; etliche. — *m.* dwa; dwóyka, *f.* Zwei, *f.* piquer des — *T.*, obydwoma ostrogami konia spiąć, dem Pferde beide Sporen zugleich geben.

Deuxième, *a.* drugi, zweite.

Deuxièmement, *ad.* po wtóre, zweitens.

Deux-ponts, *m.* Bipont, *m.* Dwumosty, *pl.* Zweibrücken, (Stadt), *n.*

Dévaler, *v. a.* spuścić, herunterlassen, herablassen. — *n.* zeyść, zstąpić, hinunter gehen, steigen.

Dévaliser, *v. a.* zrabować, splondrować, plündern, ausplündern, berauben.

Devancer, *v. a.* (*qq.*) poprzedzić; kogo; isdź przed kim, zuvorkommen; vorhergehen; vorgehen *fig.* przewyższać, przechodzić kogo w czém, übertreffen.

Devancier, *m.* ière, *f.* poprzednik, *m.* Vorgänger, Vorfahrer, *m.* Dévanciers, *m. pl.* przodkowie, *m. pl.* Vorfahren, *m. pl.*

Devant, *prp.* przed, przy, naprzeciwko, vor; gegenüber. w obecności, w przytomności, in Gegenwart, in Beyseyn. — *ad.* wprzod, wprzódy, przodkiem, na przedzie, vorne, vorau. — *m.* część przednia rzeczy, *f.* przód, *m.* Vorderseite, *n.* Vordertheil; Vordergrund, *m.* *fig.* prendre le —, wprzód iechać, przody odiechać, voran reisen, eher abreisen. prendre les devans, uprzedzić, zuvorkommen. au —, przeciwko, entgegen. *fig.* aller au —, uprzedzić, zuvorkommen. par —, w przytomności w obecności, in Gegenwart, in Beyseyn.

Devantier, *m. fam.* fartuch, *m.* Schürze, *f.*

Devantière, *f.* spódnica do iazdy kobietom służąca, *f.* Reitrock der Weiber, *m.*

Devanture, *f.* strona przednia, część przednia, *f.* Vorderseite, *f.* Vordertheil, *m.*

Dévastateur, trice, *a.* pustoszący, verwüstend, verheerend. — *m. et f.* pustoczyciel, niszczyciel, *m.* Verwüster, Verheerer, *m.* — inn, *f.*

Dévastation, *f.* spustoszenie, *n.* Verwüstung, Verheerung, *f.*

Dévaster, *v. a.* pustoszyć, niszczyć, verwüsten, verheeren.

Développement, *m.* rozwiązanie etc. *n.* Entwickelung, *f.*

Développer, *v. a.* roz-, wywiiać, aufwickeln, loswickeln. *fig.* rozwiązać, wykładać, wyiawić, odkryć, entwickeln, erklären. se —, *r.* rozwiiać się; wydobyć się czego, sich loswickeln. *fig.* wyiawić się, wydać się, sich entwickeln.

Devenir, *v. n.* zostać, stać się, bydź czém, werden.

Dévergondé, ée, *a. fam.* bezwstydny, niewstydliwy, unverschämt, schaamlos.

Déverrouiller, *v. a.* rygiel, zasuwkę odemknąć, odsunąć, aufriegeln.

Devers, par —, *prp.* ku, do, przed, u, gegen, vor, bey.

Dévers, se, *a.* pochyły, ukośny, schief.

Déverser, *v. n.* nie prosto stać, nachylać się, schief stehen, auf eine Seite hängen. — *a. fig.* le mépris, pogardę rozszerzyć, rozgłosić, Verachtung verbreiten.

se Dévêtir, *v. r.* rozbierać się, sich auskleiden. *fig.* se — de ses

ses biens, zrzec się dóbr swoich, sich seiner Güter begeben, ihnen entsagen.

Déviation, *f.* zboczenie, *n.* Abweichung, *f.*

Dévider, *v. a.* zwiiać, abhaspeln.

Dévideur, *m.* euse, *f.* zwiiacz, nawiiacz, co nici etc zwiia, *m.* Haspler, Garnwinder, *m.*

Dévidoir, *m.* szpulka, *f.* motowidło, *n.* Haspel, *m.* Garnwinde, Weife, *f.*

Dévier, *v. n. fig.* zeyśdź z drogi, obłąkać się, opuścić drogę, abweichen. — *a.* (*qq.*) odciągać, odwodzić kogo z drogi, vom rechten Wege abbringen, abwendig machen.

Devin, Devineur, *m.* wieszczbiarz, wróżek, *m.* Wahrsager, *m.*

Deviner, *v. a.* wróżyć; zgadnąć, domyślić się czego, wahrsagen; rathen, errathen.

Devineresse, *f.* wieszczka, wróżka, *f.* Wahrsagerinn, *f.*

Devis, *m.* rachunek, *m.* obrachowanie do wystawienia budynku należące, *n.* (przed tém) rozmowa, *f.* Anschlag, Bauanschlag, *m.*; (ehedem) Unterredung, *f.*

Dévisager, *v. a.* twarz podrapać, das Gesicht schänden, zerkratzen.

Devise, *f.* obraz z napisem przyłożonym; napis, *m.* godło, hasło, *n.* Sinnbild, *n.*; Wahlspruch, *m.*

Deviser, *v. n.* rozmawiać się, (przed tém) (ehedem) sich unterreden.

Dévisser, *v. a.* odszróbować, abschrauben, aufschrauben.

Dévoiement, *m.* biegunka; dyssenterya, *f.* Durchfall, *m.* Ruhr, *f.*

Dévoilement, *m. fig.* odkrycie, wyiawienie, *n.* Enthüllung, *f.*

Dévoiler, *v. a.* zdiąć, odkryć zasłonę, entschleyern. *fig.* odkryć, wyiawić, enthüllen, entdecken.

Devoir, *v. a.* bydź winnym komu co; obowiązanym bydź do czego, musieć, mieć schuldig, verbunden seyn; zu verdanken haben; sollen, müssen. mieć wolą, Willens seyn. — *m.* powinność, *f.* Schuldigkeit, Pflicht, *f fig.* uprzeymość, *f.* Aufwartung, *f.* se mettre en —, gotować się do czego, sich anschicken, Anstalt machen. derniers devoirs, *pl.*, ostatnia powinność, *f.* ostatni honor, *m.* letzte Pflicht, letzte Ehre, *f.*

Dévolu, ue, *a.* spadły, heimgefallen.

Dévolutif, *a. m.* appel —, appellacya, przez którą sprawa do wyższego sądu się dostaie. *f.* Appellation, wodurch ein Prozeß vor ein höheres Gericht gelangt, *f.*

Dévolution, *f.* spadek, spadnienie sukcessyi, *n.* Heimfall, *m.*

Dévorant, ante, *a.* pożeraiący, trawiący, fressend, reissend. *fig.* nienasycony, unersättlich.

Dévorateur, Dévoreur, *m. fig.* pożeracz, połykacz, *m.* Fresser, Verschlinger, *m. fig.* — de livres, chciwy i szybki czytelnik książek, begieriger und geschwinder Bücherleser, *m.*

Dévorer, *v. a.* pożerać, zrzeć, połykać; trawić, niszczyć, fressen, zerreißen; verschlingen; fig. verzehren.

Dévot, ote, *a.* nabożny, pobożny, andächtig, fromm. — *m. f.* nabożny, bogoboyny; nabożniczek, *m.* Andächtige, Scheinheilige, *m. et f.*

Dévotion, *f.* pobożność, bogoboyność, *f.* nabożeństwo, *n.* Andacht, Frömmigkeit, *f. fig.* powolność, uprzeymość, *f.* völlige Ergebenheit, *f.*

Dévoué,

Dévoué, ée, *p. et a.* poświęcony, oddany etc., gewidmet, ergeben.

Dévouement, *m.* oddanie się, poddanie się, poświęcenie się *n.* gänzliche Ergebenheit; Aufopferung, *f.*

Dévouer, *v. a.* poświęcać, ofiarować, widmen, weihen. se —, *r.* oddać się, poddać się, ofiarować się, sich widmen, sich aufopfern.

Dévoyer, *v. a.* od prawey drogi odciągać, odwodzić, zwodzić, vom rechten Wege abbringen, irre führen. *f.* żołądek zepsuć, den Magen verderben.

Dextérité, *f.* sposobność, zręczność, sprawność, *f.* Geschicklichkeit, Fertigkeit, *f.*

Dia! *i.* sa! sa! ksobie! (u furmanów: na lewą rękę, w lewo), wist! schwube! (Zuruf der Fuhrleute an ihre Pferde, links zu gehen).

Diable, *m.* diabeł, czart, *m.* Teufel, *m. fig.* złośliwy człowiek, złośnik, bösartiger Mensch, *m.* pauvre —, biedak, nieborak, *m.* armer Tropf, *m.* en —, *ad.* mocno, bardzo; nadzwyczaynie, stark, außerordentlich.

Diablement, *ad. fam.* po diabelsku, diable, verteufelt.

Diablerie, *f.* diabelstwo, *n.* czary, *pl.* Teufeley, Hexerey, *f. fig.* złość, figiel, kawałek diabli, *m.* Bosheit, *f.* Teufelsstreich, *m.*

Diablesse, *f.* diablica, *f.* verteufeltes Weib, *n.*

Diablezot, *i. fam.* nie iestem takim głupcem, so ein dummer Teufel bin ich nicht.

Diablotin *m.* diabełek, cukierek z czokulady zrobiony, *m.* Teufelchen; überzuckertes Schokolatenkuchelchen, *n.*

Diabolique, *a.* diabelski, teuflisch. *fig.* w naywyższym stopniu złośliwy, diabli, im höchsten Grade boshaft, verteufelt.

Diacarthame, *m. T.* wyczyszczaiące lambitywum, abführende Latwerge, *f.*

Diachilon, *m.* plaster z soku, Saftpflaster, *n.*

Diaconat, *m.* dyakonia, *f.* dyakoństwo, *n.* Diaconat, *n.*

Diaconesse, *f.* xieni, *f.* Diaconissin, *f.*

Diaconie, *f.* szpital, *m.* kaplica, *f* Hospital, *n.*; Art Kapelle, *f.*

Diacre, *m.* dyakon, *m.* Diaconus, *m.*

Diadème, *m* korona, *f.* königliche Hauptbinde, *f.* Diadem, *n.* Krone, *f.*

Diagonal, ale, *a.* ukośny, schräg. ligne diagonale, oder diagonale, *f.* linia przekątna, dyagonalna; *f.* Diagonallinie, *f.*

Dialecte, *m.* dyalekt, *m.* różność języka iednego narodu, *f.* Mundart, *f.*

Dialectique, *f.* dyalektyka, logika, *f.* Dialektik, Logik, *f.* — tycien, *m.* dyalektyk, logik, *m.* Dialektiker, Logiker, *m.*

Dialectiquement, *ad.* dyalektycznie, logicznie, dialektisch, logisch.

Dialogisme, *m.* nauka pisana rozmów, *f.* Kunst, Gespräche zu machen, *f.*

Dialogue, *m.* rozmowa, *f.* Gespräch, *n.*

Dialoguer, *v. a.* na kształt rozmowy pisać, mehrere Personen reden einführen.

Diamant *m.* dyament, *m.* Diamant, Demant, *m.*

Diamantaire, *m.* jubiler, *m.* Demantschneider, —händler, *m.*

Diamétral, ale, *a* dyametralny, zum Durchmesser gehörig. ligne diamétrale, średnica w kole, *f.* Durchschnittslinie, *f.*

Dia-

Diamétralement, *ad.* przez środnicę, przez środek, den Kreis mitten durchschneidend. *fig.* sobie bardzo przeciwny, w brew czemu będący, einander gerade entgegengesetzt.

Diamètre, *m.* środnica, *f.* dyameter, *m.* Durchmesser, *m.*

Diane, *f.* Dyana, bogini łowów; pobudka, *f. T.* Diane, Göttin der Jagd; *T.* Reveille, *f.*

Diantre, *m. fam.* kaduk, czart, *m.* Teufel, Henker, *m.*

Diapcum *m. T.* sok z smażonych zielonych orzechów, *m.* Saft von eingemachten grünen Nüssen, *m.*

Diapalme, *m. T.* odmiękczający plaster, *m.* erweichendes Pflaster, *m.*

Diapasme, *m. T.* proszek wonny, *m.* wohlriechendes Pulver, *n.*

Diapason, *m. T.* przeciąg tonów głosu lub instrumentu od nayniższego do naywyższego, Umfang der Singstimme, eines Instruments, *m.*

Diaphane, *a.* przezroczysty, durchsichtig.

Diaphanéité, *f.* przezroczystość, *f.* Durchsichtigkeit, *f.*

Diaphonie, *f. T.* wyczyszczające lambitywum, *n.* abführende Latwerge, *f.*

Diaphorétique, *a. T* na poty służący, poty sprawuiący, Schweiß treibend.

Diaphragme, *m.* otoczyna, *f.* osierdzie, *n.* Zwerchfell, *n.*

Diapré, ée, *a.* rozmaity, pstry, mannigfaltig, bunt.

Diarrhée, *f.* biegunka, *f.* Durchfall, *m.*

Diasostique, *f. T.* nauka o lekarstwach na strawność, *f.* Lehre von den Verdauungsmitteln, *f.*

Diastase, *m. T.* gwałtowne rozłączanie kości, *n.* gewaltsame Trennung der Knochen, *f.*

Diatessaron, *m.* kwarta z muzyce, *f.* Quarte in der Musik, *f.* lekarstwo pewne przeciw zaziębieniu, Viehtheriak, (Mittel gegen Erkältung, *f. m.*

Diatonique, *a.* diat niczny, podług skali, diatonisch, nach der Tonleiter.

Diatribe, *f. v.* Dissertation.

Dicélies, *f. pl.* wolne, swywolne sceny w komedyach dawnych, freie, muthwillige Scenen in den Schauspielen der Alten, *f. pl.*

Dichotome, *a.* połowę pełni, (o xiężycu), halb voll, (vom Monde).

Dictamen, *m.* — de la conscience, przepis, natchnienie sumnienia, *n.* Vorschrift des Gewissens, *f.*

Dictateur, *m.* rządca naywyższy Rzymski, dyktator, *m.* Dictator (oberster Befehlshaber bey den alten Römern), *m.*

Dictature, *f.* dyktatura, *f.* (dostoieństwo, urząd iego), Würde oder Amt des Dictators, *f. n.*

Dictée, *f.* dyktowanie; dyktowane, *n.* rzecz dyktowana, *f.* Dictiren, Dictirte, *n.*

Dicter, *v. a.* dyktować; dać, stanowić; natchnąć, dictiren, vorsagen, eingeben. *fig.* powiedzieć, rozkazać, sagen, befehlen.

Diction, *f.* sposób mówienia, pisania, przekładania rzeczy, *n.* Vortrag, *m.* Schreibart, *f.*

Dictionnaire, *m.* słownik, *m.* Wörterbuch, Lexicon, *n.*

Dicton, *m.* sentencya, powieść poważna, *f.* sprüchwörtliche Redensart, *f.*

Dictum, *m.* zalecenie wyroku, treść wyroku, *f.* Weisung eines Ausspruchs, *f.* kurzgefaßte Ausspruch, *m.*

Di-

Didactique, *a.* uczący, nauczający, didaktisch, belehrend. — *f.* nauka uczenia, *f.* Lehrkunst, *f.*

Dideau, *m.* sieć wielka, *f.* grobe Fischernetz, *n.*

Dider, *m.* Dezyderyusz, Desiderius, *m.* — ère, *f.* —derya, —derta, *f.*

Diérèse, *f. T.* rozłącznik, rozdzielenie dwugłoski na dwie syllaby; rozdzielenie zrośniętych części ciała, *f.* Trennung eines Doppellautes in zwey Sylben; Trennung zusammengewachsener Theile des Körpers, *f.*

Dièse, Diésis, *m. T.* znak podwyższający notę o pół tonu. *m.* Beyzeichen, welches die Note um einen halben Ton erhöht, *n.*

Diète, *f.* mierność, *f.* pożycie pomiarkowane, *n.* Lebensordnung, Diät, *f.* seym, *m.* zgromadzenie stanów, *n.* Reichstag, *m.* Versammlung der Stände, *f.*; Landtag, *m.*

Diététique, *a.* do mierności etc. należący, zur Diät gehörig. — *f.* nauka o utrzymaniu zdrowia przez mierność, *f.* Diätetik, *f.*

Diétine, *f.* seymik, *m.* odbywaiący się w Woiewództwie przed głównym seymem, *f.* besonderer Landtag, Vorlandtag in einer pohlnischen Starostey, *m.*

Dieu, *m.* Bóg, *m.* naywyższa istność, *f.* Gott, *m.* das höchste Wesen, *n.* fête —, Boże ciało, *n.* Frohnleichnamsfest, *n. fig.* faire d'une chose son —, mieć co za Boga, aus etwas seinen Gott, Abgott machen. — *poet.*, bóg, bostwo pogan, *n.* Gott, *m.* Gottheit der Heiden, *f.* faux dieux, *pl.* bożki, *pl.* Götzen, *m. pl.* Dieu-donné, od Boga darowany, zesłany, (przydomek) von Gott bescheert, (Beyname).

Diffamant, ante, *a.* haniebny, osławiaiący, schimpflich, ehrenrührig.

Diffamateur, *m.* osławiacz, obmówca, potwarca, *m.* Verleumder, *m.*

Diffamation, *f.* osławianie, *n.* obmowa, potwarz, osława, *f.* Verleumdung, böse Nachrede, *f.*

Diffamatoire, *a.* osławiaiący, potwarliwy, ehrenrührig, verleumderisch.

Diffamer, *v. a.* osławiać, obmawiać, zelżyć, zniepoważyć, verschreyen, in üblen Ruf bringen; beschimpfen; verleumden, entehren.

Différemment, *ad.* różnie, różnym sposobem, inaczey, verschiedentlich; anders.

Différence, *f.* różnica, różność, *f.* Unterschied, *m.* Verschiedenheit; Different, *f.*

Différencier, *v. a.* czynić między czém różnicę, różnić co od czego, rozeznawać co, unterscheiden, den Unterschied bestimmen.

Différent, ente, *a.* różny, nierówny, różniący się od czego, unterschieden, verschieden; von ungleicher Art.

Différent, Différend, *m.* spór, *m.* sporka, sprzeczka; rzecz sporna, *f.* Streit, *m.* Streitigkeit, *f.* Zwist, *m.*; streitige Sache, *f.*

Differentiel, elle, *a.* calcul —, rachunek różniczkowy, *m.* Differentialrechnung, *f.* quantité différentielle, ilość różniczkowa, *f.* Differentialgröße, *f.*

Différer, *v. a.* odkładać, zwłaczać, przeciągać co, aufschieben, verschieben. sans —, niezwłocznie, niezabawnie, ohne Aufschub, unverweilt. — *n.* różnym

znym bydź, różnić się, unterschieden, verschieden seyn.

Difficile, *a.* ciężki, trudny, schwer, mühsam. *fig.* uparty, dziwny, eigensinnig, wunderlich.

Difficilement, *ad.* ciężko, trudno, z trudnością, schwer, schwerlich, mit vieler Mühe.

Difficulté, *f.* trudność, *f.* zarzut; *m* zawada, przeszkoda; spórka, różność, *f.* Schwierigkeit; Einwendung, Bedenklichkeit, *f.*; Hinderniß, *n.*; Beschwerlichkeit; kleine Streitigkeit, *f.* sans —, niemylnie, zapewne, ohnfehlbar, ohne Zweifel.

Difficultueux, euse, *a.* czyniący wiele trudności, der, die viel Schwierigkeiten macht.

Difforme, *a.* niekształtny, nieforemny; brzydki, szpetny, unförmlich, ungestaltet, häßlich.

Difformer, *v. a.* niekształtnem, nieużytecznem zrobić, unförmlich, unkenntlich, unbrauchbar machen.

Difformité, *f.* niekształtność, brzydkość, szpetność, *f.* Unförmlichkeit, Ungestaltheit; Häßlichkeit, *f.*

Diffus, use, *a.* rozciągły, obszerny, weitläuftig, weitschweifig.

Diffusément, *ad* rozciągło, obszernie, weitläuftig.

Diffusion, *f. fig.* rozszerzanie się, rozpościeranie się, *n.* Weitläuftigkeit, *f.*

Digame, *s.* Bigame.

Digérer, *v. a* trawić, verdauen. *fig.* rozważać, rozsądzić; znieść, ścierpieć; półknąć, überdenken; verschmerzen.

Digeste, *m.* Dygesta, Pandekta, *pl. f.* wyroki nayśławnieyszych rzymskich prawników, Pandecten, Entscheidungen der berühmtesten römischen Rechtsgelehrten, *f. pl.*

Digestif, ive, *a.* dopomagaiący trawieniu; die Verdauung befördernd. — *m.* lekarstwo na trawienie, Verdauungsmittel, *n.*

Digestion, *f.* trawienie, *n.* strawność, *f.* Verdauung, *f. fig.* trudność, *f.* Schwierigkeit, große Mühe, *f.*

Digne, *a.* (*de qc*). godny, werth, würdig.

Dignement, *ad.* godnie, przystoynie, nach Würden, gebührend.

Dignitaire, *m.* dignitarz, urzędnik kapitulny, *m.* Canonicus, der eine besondere Würde bekleidet, *m.*

Dignité, *f.* godność, *f.* dostóieństwo, *n.* zacność, wspaniałość, powaga, *f.* Würde, Ehrenstelle, *f.*; Ansehen, *n.*

Digression, *f.* odstąpienie od rzeczy, opuszczenie matery, *n.* Abschweifen; Abweichen von der Hauptsache, *n.*

Digue, *f.* grobla; tama, *f.* Damm, *m. fig.* zawada, przeszkoda, *f.* Hemmung, *f.*

Dilacération, *f.* przerwanie gwałtowne, *n.* gewaltsame Zerreißung, *f.*

Dilacérer, *v. a.* przerwać, zerreißen.

Dilapidation, *f.* rozrzutność, *f.* marnotrawstwo, *n.* Verschwendung, Vergeudung, *f.*

Dilapider, *v. a.* marnotrawić, rozrzucić, verschwenden, durchbringen, vergeuden.

Dilatation, *f.* rozprzestrzenienie, rościągnienie, *n.* Ausdehnung, Erweiterung, *f.*

Dilatatoire, *m.* narzędzie cyrulickie do rozpinania, rozwierania rany, *n.* Spreitzer, *m.* Sperreisen, *n.*

Dilater, *v. a.* rozprzestrzenić, rozciągać, rozpościerać, erweitern, ausdehnen. se —, *r.* rozpościerać się, rościągać się, sich erweitern.

Dilatoire, *a. T.* spóźniaiący, auszüglich, verzögernd.

Dilection, *f.* miłość chrześciańska, *f.*; christliche Liebe, *f.*

Diligence, *f.* pilność, prędkość *f.* pośpiech; powóz prędzey iadący iak zwyczaynie, diligans, *m.* Emsigkeit, Eilfertigkeit, Geschwindigkeit; *f.* Fleiß, *m.*; Geschwindkutsche, *f.* en —, spiesznie, pilnie, geschwind, emsig; faire — spieszyć się z czem, uwiiać się, sich eilen, geschwind fortmachen, sich befördern.

Diligent, ente, *a.* pilny; prędki, emsig, fleissig, hurtig, geschwind.

Diligenter, *v. a.* przyśpieszyć, przynaglić, beschleunigen, fördern. — *n.* oder se —, *r.* spieszyć się, kwapić się, Fleiß anwenden, sich befördern.

Dimanche, *m.* niedziela, *f.* Sonntag, *m.*

Dime, *f.* dziesięcina, *f.* Zehent, *m. v.* Dimerie.

Dimension, *f.* pomierzenie, *n.* wymiar, *m.* Ausmessung, Ausdehnung, *f.*

Dimer, *v. a.* dziesięcinę wybierać, zehenten, den Zehenten nehmen, auflegen.

Dimerie, *f.* okolica dziesięcinie podległa, *f.* Zehentflur, *f.*

Dimeur, *m.* wybieraiący dziesięcinę, wytykacz, *m.* Zehentner, *m.*

Dimier, *m.* podległy dziesięcinie, *m.* Zehentknecht, *m.*

Diminuer, *v. a.* umnieyszać, zmnieyszać, ścieśnić, vermindern, verringern, schmälern. — *n.* ubywać, zmnieyszać się, wolnieć, geringer werden, abnehmen, sich vermindern.

Diminutif, ive, *a.* zmnieyszaiący, verringernd, verkleinernd. — *m.* słowo zdrobniałe, *n.* Verkleinerungswort, *n.*

Diminution, *f.* umnieyszenie, ubywanie, *n.* uyma, *f.* spuszczenie, ustąpienie summy, *n.* Verminderung, *f.* Nachlaß, Abschlag, *m.* — des prix; spadanie ceny, *n.* Fallen der Preise, *n.*

Dimissoire, *m.* oder lettres dimissoriales, *f. pl* zezwolenie Biskupa na piśmie na poświęcanie na kapłaństwo w inszéy dyecezyi; zezwolenie na ślub bez zapowiedzi lub na branie ślubu u inszego xiędza, *n.* schriftliche Einwilligung eines Bischofs, daß ein zu seiner Dioces gehöriger Geistlicher von einem andern Bischofe ordinirt werden könne, *f.*; Erlaubnißschein, sich ohne Aufgebot, oder auch von einem andern Geistlichen trauen zu lassen, *n.*

Dinanderie, *f.* towary mosiężne, *pl. m.* Messingwaare, *f.*

Dinandier, *m.* mosiężnik, *m.* Messingschläger, Rothgießer, *m.*

Dinatoire, *a.* heure —, czas obiadu, *m.* Stunde der Mittagsmahlzeit, *f.* déjeûner —, wielkie śniadanie, *n.* großes Frühstück, *n.*

Dinde, *f.* indyczka, *f.* kalekutische, wälsche Henne, Truthenne, *f.*

Dindon, *m.* indyk, *m.* (samiec) kalekutischer Hahn, Truthahn, *m.*

Dindonneau, *m.* indyczę, *n.* junger kalekutischer Hahn, *m.*

Dindonnier, *m.* ère, *f.* mięsczyzna; kobieta, co indyki pasie, niemi handluie, Person, die mit wälschen Hühnern handelt, sie hütet, wartet. *fig.* szlachcic, szlachcianka na wsi wychowana, wieśniak, *m.* wieśniaczka, *f.* Dorfjunker, *m.* Dorffräulein, *n.*

Dîné, **Diner**, *m.* obiad, *m.* Mittagsmahlzeit, *f.* Mittagsessen, *n.* à l'heure du —, w południe, Mittags; après —, po południu, Nachmittags; après le —,

le —, po obiedzie, nach dem Mittagsessen.

Dinée, *f.* zapłata za obiad, *f.* popas w południe, *m.* Mittagszeche, *f.* Mittagsquartier, *n.*

Diner, *v. n.* obiad iedź, obiadować, zu Mittage speisen. donner à —, oadź obiad, gościć, uczęstować, Mittagsmahlzeit geben, Gäste bewirthen.

Dineur, *m. fam.* gość na obiad zaproszony; obżerca, *m.* Mittagsesser, starker Esser, *m.*

Diocésain, aine, *a.* dyecezański, do biskupstwa należący, zur Diöces gehörig.

Diocèse, *m.* dyecezya, *f.* powiat duchowny, *m.* Diöces, *f.* Kirchsprengel, *m.*

Diphtongue, *f.* dwugłoska, *f.* Doppellauter, *m. T.*

Diplomatie, *f.* dyplomatyka, *f.* Staatsverhandlungskunst, *f.*

Diplomatique, *f.* nauka o starodawnych dokumentach, dyplomatyka, *f.* Wissenschaft von den alten Urkunden, Diplomatik, *f.* — *a.* dyplomatyczny, dyplomatisch. corps —, kollegium polityków, całe ciało zgromadzenia posłów, *n.* Collegium der Staatsmänner, *n.* Gesammtheit der Gesandten, *f.*

Diplome, *m.* nadanie, *n.* dokument starodawny, *m.* diploma, *n.* Urkunde, *f.* Diplom, *n.* Bestallungsbrief, *m.*

Dipsas, *m.* Dipsade, *f.* rodzay węża, którego ukąszenie niegaszone sprawuie pragnienie, *m.* Durstschlange, *f.*

*Dire, *v. a.* powiedzieć, powiadać, mówić, rzec, kazać; dać znać, znaczyć; uznać, stanowić, *T.* sagen, reden, sprechen, hersagen; heißen, befehlen, bedeuten; gerichtlich erkennen. *fig.* dadź do poznania, znaczyć, zu erkennen geben, bedeuten. — la messe, mszą czytać, Messe lesen. trouver à —, postrzedz że czego nie dostaie, nie ma, brakuie; ganić co, finden, daß etwas fehlt, vermissen; etwas woran auszusetzen haben. on dit, powiadaią, wieść niesie, man sagt, es geht das Gerücht. se —, *r.* bydź powiedzianym, nazywać się, gesagt werden, sich nennen. — *m.* świadectwo, *n.* mowa, *f.* Aussage; Sage, *f.*

Direct, ecte, *a.* prosty, wciąż, gerade, in grader Richtung, *f.*; unmittelbar.

Directement, *ad.* prosto, wciąż, wprost, gerade, in gerader Linie, *fig.* prosto, bezpośrednio, geradezu, unmittelbar.

Directeur, *m.* trice, *f.* rządzca, dozórca, dyrektor. prezydent, *m.* Führer, Vorsteher, Direktor, *m.* — de la conscience, rada, (*f.*) natchnienie sumnienia, *n.* Gewissensrath, *m.*

Direction, *f.* zawiadowanie, sprawowanie, doglądanie czego, *n.* dozór, *m.* wyprostowanie, *n.* bieg, *m.* Führung, Leitung, Anführung, Oberaufsicht, Direktion; Richtung, *f.*

Directoire, *m.* prezydentostwo, *n.* Direktorium, *n.*

Diriger, *v. a.* zawiadować czém, rozporządzić, sprawować co; nakłonić, nakierować, führen, leiten; vorstehen; wohin richten.

Dirimant, ante, *a.* przeszkadzaiący, zrywaiący, was eine Sache hindert, ungültig macht.

Disceptation, *f.* dysputa, dysputacya, *f.* Streit über eine Frage, die untersucht wird, *m.*

Discernement, *m.* rożnica, *f.* Unterschied, *m. fig.* rozsądek, *m.* rozeznanie, *n.* Unterscheidungskraft, *f.*

Discerner, *v. a.* rozeznać, rozsądzić, unterscheiden.

Disciple, *m.* uczen, *m.* Schüler; Jünger, *m.*

Disciplinable, *a.* poiętny, posłuszny, gelehrig, folgsam.

Discipline, *f.* ćwiczenie, *n.* karność, nauka; dyscyplina, *f.* Zucht, Lehre; Geißel, *f.* — militaire, woyskowa karność, *f.* Mannszucht, *f.*

Discipliné, ée, *p. et a.* wyćwiczony, gezogen, abgerichtet.

Discipliner, *v. a.* ćwiczyć, trzymać w karności; wprawić w porządek; bić, ćwiczyć dyscypliną, in Zucht und Ordnung halten, dazu anführen; geißeln.

Discontinuation, *f.* przerwanie, poprzestanie, *n.* Unterbrechung, Aussetzung, *f.* sans —, nieprzerwanie, ununterbrochen.

Discontinuer, *v. a. et n.* przerwać, przestać. aufhören, nicht fortsetzen, liegen lassen; aussetzen, einstellen.

Disconvenance, *f.* nierówność, *f.* nieporozumienie, *n.* Ungleichheit, *f.* Mangel an Uebereinstimmung, *m.*; Mißverhältniß, *n.*

*Disconvenir, *v. n.* (*de . . .*) zapierać się, mówić że nie, nie zgadzać się, różnić się w czém, läugnen, in Abrede seyn.

Discord, *a. m.* przestroiony, verstimmt, nicht übereinstimmend. (*v.* Discorde).

Discordant, ante, *a.* przestroiony, niezgodny, nicht stimmend, falsch. *fig.* niezgodny, nicht zusammen stimmend.

Discorde, *f.* niezgoda, *f.* rostérk, *m.* Uneinigkeit, Zwietracht, *f.* Streit, *m.*

Discorder, *v. n.* nie zgadzać się, fałsch klingen, nicht stimmen.

Discoureur, *m.* euse, *f.* świegot, gadacz, papla, *m.* Schwätzer, Windmacher, *m.*

*Discourir, *v. n.* mówić, gadać, rozmawiać się, reden, Gespräche halten, plaudern.

Discours, *m.* mowa, rozmowa; rozprawa, prelekcya, *f.* Rede, *f.* Gespräch, *n.* Abhandlung, *f.* Vortrag, *m. fig.* gadanie, baianie, *n.* Geschwätz, *n.*

Discrédit, *m.* podupadek, schyłek rzeczy, *m.* umnieyszenie sił etc., utracenie kredytu, *n.* Mißcredit, Verfall des Credits, *m.*

Discrédité, ée, *a.* osławiony, bez zaufania będący, verrufen, im üblen Credit.

Discret, ète, *a.* skromny, rozumny; sekretny, ostrożny, bescheiden, verständig, verschwiegen, vorsichtig.

Discrétement, *ad.* skromnie, ostrożnie, bescheiden, vorsichtig.

Discrétion, *f.* skromność, ostrożność, *f.* milczenie, zamilczenie; upodobanie, *n.* wola, *f.* Bescheidenheit; Vorsichtigkeit, Behutsamkeit; Verschwiegenheit, *f.*; Belieben, *n.* Willkühr, *f.* à —, podług upodobania, bez ładu, bez porządku, nach Gefallen, ohne Zucht und Ordnung; se rendre à —, poddać się na dyskrecyą nieprzyiaciela, sich auf Gnade und Ungnade ergeben. se mettre à la — de *qq.*, oddać się zupełnie woli iakiéy osoby, sich gänzlich dem Willen einer Person überlassen; se remettre à la — de *qq.*, z przyczyny iakiéy rzeczy na czyią roztropność, słuszność spuścić się, sich wegen einer Sache auf jemandes Klugheit, Billigkeit verlassen. gager, jouer une —, grać, założyć się o rzecz niewyznaczoną, um einen unbestimmten Preis wetten, spielen. âge de —, roztropny, rozumny wiek, *m.* verständige, vernünftige Alter, *n.*

Disculper, *v. a.* usprawiedliwiać, oczyszczać, rechtfertigen.

se —, *r.* sie, sich rechtfertigen, seine Unschuld beweisen.

Dis·ussif, ive, remède —, rozdzielaiący, rozpędzaiący środek, *m.* zertheilendes, auflösendes Mittel, *n.*

Discussion, *f* roztrząsanie, rozbieranie; oszacowanie i sprzedanie sądowe dóbr dłużnika, *n.* Untersuchung, *f.*; Wortwechsel, *m.*; gerichtliche Schätzung und Veräußerung der Güter eines Schuldners, *f.*

Discuter, *v. a.* roztrząsać, rozbierać; oszacować dobra dłużnika na zapłacenie długów, untersuchen; die Güter eines Schuldners gerichtlich schätzen.

Disert, erte, *a.* wymowny, gadatliwy, beredt, redselig.

Disette, *f.* niedostatek, *m.* nędza, bieda, *f.* Mangel, *m.* Armuth, Noth, Dürftigkeit, *f.*

Diseur, *m.* euse, *f.* opowiadacz, powiadacz, *m.* Erzähler, Sprecher, *m.* — de bons mots, mędrek, trefniś, *m.* Witzling, *m.* — de nouvelles, gazeciarz, *m.* Neuigkeitskrämer, *m.* — de bonne aventure, wieszczbiarz, wrózek, *m.* Wahrsager, *m.*

Disgrace, *f.* niełaska, nieszczęście, *n.* Ungnade, *f.* Unglück, *n.* Unfall, *m.*

Disgracié, ée, *p. et a.* w niełasce zostaiący, in Ungnade gefallen. *fig.* niewdzięczny, nieprzyiemny, ungefaltet.

Disgracier, *v. a.* niełaskę komu okazać, z niełaski kogo oddalić, Ungnade auf Jemanden werfen.

Disgracieux, euse, *a.* nieprzyiemny, przeciwny, unangenehm, widerwärtig.

Disgrégation, *f.* rozsypanie, rozproszenie, rozchodzenie się, roztargnienie, zaślepienie, *n.* Zerstreuung, Blendung, *f.*

*Disjoindre, *v. a.* rozłączyć, odłączyć, rozerwać co od czego, trennen (unkörperliche Dinge).

Disjonctif, ive, *a. T.* rozdzielaiący, zertheilend.

Disjonction, *f.* rozdzielność, *f.* odłączenie, *n.* Zertheilung, Trennung, *f.*

Dislocation, *f.* wywichnienie członka, Verrenkung, *f.*

Disloquer, *v. a.* wywichnąć członek, wybić ze stawu, verrenken; *fig.* — la cervelle, głowę zawrócić, den Verstand verrücken. se —, *r.* wywichnąć sobie członek iaki, sich etwas verrenken.

Disparate, *f.* nieprzystoyność, zdrożność, nieprzyzwoitość; różność osobliwsza umysłu, *f.* Unschicklichkeit, Ungereimtheit; seltsame Ungleichheit des Charakters, *f.* — *a.* niezadziaiący się, ungereimt, sich nicht zusammen schickend.

Disparité, *f.* nierówność, różność, *f.* Ungleichheit, *f.* Unterschied, *m.*

Disparition, *f.* zniknienie, *n.* Verschwindung, *f.* Unsichtbarwerden, *n.*

Disparoître, *v. n.* zniknąć, verschwinden, niewidocznym się stać, odbiegnąć, unsichtbar werden; sich eilig davon, aus dem Staube machen.

Dispendieux, euse, *a.* kosztowny, kostbar, kostspielig.

Dispensateur, *m.* trice, *f.* dawca, rozdawacz, udzielacz, *m.* Austheiler, Ausspender, *m.*

Dispensation, *f.* rozdawanie, udzielanie, *n.* Ausspendung, Austheilung, *f.*

Dispense, *f.* odpuszczenie, wyięcie od zakazu, ustawy; pozwolenie, *n.* Erlassung, Entbindung; Dispensation, Erlaubniß, *f.*

Dispon-

Dispenser, *v. a.* rozdawać, udzielać, austheilen. (*qq. de qc.*) uwolnić kogo od czego, odpuścić komu co, befreyen, erlassen, verschonen.

Disperser, *v. a.* rozsypać, rozdawać, udzielać; rozproszyć, rozpędzić, ausstreuen, auswerfen; austheilen; vertheilen, zerstreuen.

Dispersion, *f.* rozproszenie, *n.* rozsypka, *f.* Zerstreuung, *f.* Auseinandertreiben, *n.*

Disponible, *a.* woli i mocy czyiéy podległy, worüber man frey schalten und walten kann.

Dispos, *a. m.* żwawy, żywy, prędki, munter, aufgeräumt, behend.

Disposé, ée, *a.* (*pour qq.*) przychylny do czego, gotow, geneigt, gesinnt, geordnet, in Ordnung gebracht.

Disposer, *v. n* rozporządzić; ułożyć, ustawić, ordnen, anordnen, in Ordnung bringen, stellen. (*qq. à qc.*) przysposobić, przywieść, przygotować kogo do czego, einen zu etwas vorbereiten, vermögen, bewegen. (*pour qc.*) przygotować, ułożyć, einrichten, zubereiten, veranstalten, besorgen; zurecht machen. — *n.* (*de qq.* oder *de qc.*) podług woli swey czem władać, rządzić; sprzedać, schalten und walten, verfahren; verordnen, verfügen, disponiren; veräußern. se —, *r.* (*à qc.*) wybierać się, przygotować się do czego, sich anschicken, sich bereit oder gefaßt machen zu).

Dispositif, ive, *a.* przysposabiaiąc, vorbereitend. — *S. m.* wyrok, dekret sędziego, wniosek uchwały, *m.* Ausspruch eines Richters, Schluß eines Edictes, *m.*

Disposition, *f.* porządek uczyniony, *m.* ułożenie, rozporządzenie; postanowienie, ustanowienie, *n.* wola, moc, wolność; skłonność, sposobność, chęć; przychylność; myśl, *f.* stan; zamysł, *m.* przedsięwzięcie, *n.* Einrichtung, Anordnung; Veranstaltung, Verfügung, Verordnung; freye Macht und Gewalt; Anlage, natürliche Fähigkeit; Lust, Neigung; Gesinnung, *f.* Zustand; Vorsatz, *m.* Vorhaben, *n.* être en bonne ou mauvaise —, mieć się dobrze, źle; bydź w dobrym lub złym humorze, sich wohl oder übel befinden, nicht wohlauf seyn. être en — dans la —, bydź w pogotowiu, im Begriff seyn.

Disproportion, *f.* nierówność, proporcya zła, *f.* Ungleichheit, *f.* ungleiches Verhältniß, Mißverhältniß, *n.*

Disproportionné, ée, *a.* nierówny, nieproporcyonalny, ungleich.

Disproportionner, *v. a.* nierównym robić, z proporcyi należytéy wyrwać, ungleich machen, aus dem gehörigen Verhältnisse setzen.

Disputable, *a.* sporny, streitig.

Disputaillerie, *f.* spór o fraszkę, *m.* leeres Gezänk, *n.*

Dispute, *f.* spór, *m.* zwada; dysputacya, *f.* Streit, Wortwechsel, *m.*; Streitübung, *f.*

Disputer, *v. n.* bronić zdania iakiego, odbiiać dowody, streiten; widersprechende Sätze behaupten, öffentliche Streitübungen halten, disputiren. le — à *qq.* en, przyimować z kim w czem spór, es mit einem aufnehmen in. — *a.* (*à qc.*) spor wiedź o co, nie ustępować komu w czém; bronić czego; um etwas streiten, streitig machen. *fig.* — le terrain, bro-

bronić się mężnie, sich tapfer wehren. se —, *r.* wadzić się, swarzyć się, sich streiten. (*qc.*) wadzić się o co, einander etwas streitig machen.

Disputeur, *m.* swarliwy człowiek, *m.* der gern streitet und widerspricht, Streitsüchtige, *m.*

Disque, *m.* krąg, *m.* tarcz, *f.* Scheibe, *f.* — du soleil, de la lune, tarcz słońca, xiężyca, *f.* Sonnen-, Mondscheibe, *f.*

Disquisition, *f.* roztrząsanie, rozbieranie; pismo co roztrząsaiące, *n.* Untersuchung, Abhandlung, *f.*

Dissecteur, *v.* Disséqueur.

Dissection, *f.* rozbieranie trupa etc., *n.* Oeffnung, Zergliederung eines Körpers, ꝛc., *f.*

Dissemblable, *a.* niepodobny, różny, unähnlich.

Dissemblance, *f.* niepodobieństwo, *n.* różność, *f.* Unähnlichkeit, *f.*

Disséminer, *v. a.* rozsypać, rozsiać, rozgłosić, zerstreuen, verbreiten.

Dissension, *f.* niezgoda, *f.* rosterk, *m.* Uneinigkeit, Mißhelligkeit, *f.*

Disséquer, *v. a.* rozbierać ciało etc. (rozkrawać), einen Körper ꝛc. öffnen, zergliedern.

Disséqueur, *m.* rozbieracz, *m.* Zergliederer, *m.*

Dissertateur, *m.* o każdéy rzeczy piszący, der über alles schreibt.

Dissertation, *f.* roztrząśnienie materyi iakiéy uczone, *n.* gelehrte Abhandlung, *f.*

Disserter, *v. n.* pisać o czém, roztrząsać, rozbierać co, abhandeln, eine Abhandlung machen.

Dissidence, *f.* scyssya, *f.* rozterk, *m.* odłączenie, *n.* Spaltung, Trennung, Uneinigkeit, *f.*

Dissident, *m.* dyssydent, *m.* Dissident, *m.* (so nennt man die Lutheraner, Reformirten und Griechen in Polen.)

Dissimilaire, *a.* nie iednego rodzaiu, nieiednakowy, ungleichartig.

Dissimulateur, *m.* zmyślacz, pokrywacz, udawacz, *m.* einer der sich zu verstellen weiß.

Dissimulation, *f.* zmyślanie, udawanie, pokrywanie, *n.* Verstellung, *f.*

Dissimulé, ée, *a.* skryty, pokryty, fałszywy, verstellt, heimtückisch. — *S. m. f.* ten, ta co zakrywa, udaie, obłudnik, der, die sich verstellt, Duckmäuser.

Dissimuler, *v. a.* pokrywać, ukrywać, udawać, zmyślać co, verbergen, nicht merken lassen, sich verstellen.

Dissipateur, *m.* trice, *f.* marnotrawca, rozrzutnik. *m.* Verschwender, *m.* — inn, *f.*

Dissipation, *f.* rozrzutność, *f.* marnotrawstwo, *n.* strata, *f.* roztargnienie, *n.* Verschwendung, unnütze Verwendung; Zerstreuung, *f.*

Dissiper, *v. a.* przemarnować, rozprzeszyć, oddalić, verschwenden, durchbringen; zerstreuen, zertheilen. *fig.* przytłumić, zadusić, dämpfen, unterdrücken.

Dissolu, ue, *a.* rozpustny, wszeteczny, niewstydliwy, liederlich, ausschweifend; schändlich.

Dissoluble, *a.* co rozwiązać można, auflösbar.

Dissolutif, ive, *a. T.* rozwiązuiący, auflösend.

Dissolution, *f.* rozwiązanie, *n.* śmierć; rozpusta, *f.* nierząd, *m.* Auflösung, Trennung, Scheidung; Liederlichkeit, Ausschweifung, *f.*

Dissolvant, ante, *a. T.* rozwiązuiący, auflösend. — *m.* środek rozwalniaiący, *m.* Auflösungsmittel, *n.*

Dissonance, *f. T.* dźwięk niezgodny, *m.* zadzieranie, *n.* Mißklang, *m.*

Dissonant, ante, *a.* niezgodny, zadzieraiący, falsch klingend.

*Dissoudre, *v. a.* rozpuszczać, roztapiać, rozwiązać, rozerwać, auflösen; trennen. se —, *r.* rozpuszczać się, rozpływać, roztopnąć; rozwiązać się, rozerwać się, sich auflösen, sich trennen, auseinandergehen.

Dissuader, *v. a.* (*qq. de qc.*) odradzać, wymówić komu co, ausreden, widerrathen, abrathen.

Dissuasion, *f.* odradzanie, *n.* odrada, *f.* Abrathen, Widerrathen, *n.*

Dissyllabe, *a.* dwusylabny, zwensilbig.

Distance, *f.* odległość, *f.* oddalenie, *n.* Abstand, *m.* Weite, Entfernung, *f.* przeciąg czasu, *m.* przerwa czasu, *f.* Zeitraum, *m.* Zwischenzeit, *f. fig.* różnica, różność, *f.* Unterschied, Abstand, *m.*

Distant, ante, *a.* odległy, oddalony, entfernt.

Distillateur, *m.* dystylator, *m.* Distillirer, *m.*

Distillation, *f.* dystylowanie, palenie wódek, *n.* Destilliren, Abziehen; abgezogenes Wasser, *n.*

Distiller, *v. a.* dystylować, palić wódki, abziehen, destilliren. *fig.* — sa rage etc., wylać, wywrzeć gniew, iad swóy na kogo, seinen Zorn ausschütten, auslassen. — *n.* ciec, kupać, tropfen, tröpfeln.

Distinct, incte, *a.* różny; iasny, wyraźny, unterschieden, deutlich, vernehmlich, klar.

Distinctif, ive, *a.* istotną różnicę czyniący, unterscheidend.

Distinction, *f.* rozeznawanie, rozdzielenie, *n.* część; różnica, różność, *f.* respekt, *m.* uszanowanie, *n.* godność, ważność, *f.* wysoki stan, *m.* Unterscheidung, Abtheilung, *f.*; Unterschied; Vorzug, *m.* Achtung, *f.* vornehmer Stand, *m. T.* dokładnieysze przeznaczenie, *n.* genauere Bestimmung, *f.*

Distingué, ée, *p. et a.* różny; szanowany, czczony więcey nad innych; wysoki, znaczny, verschieden; ausgezeichnet, angesehen, vornehm.

Distinguer, *v. a.* (*qc. d'avec qc.*) rozeznawać, rozdzielić, czynić różnicę w czém, między czém; w czém mieć kogo uszanowaniu, hardziéy szanować od innych, unterscheiden, erkennen; auszeichnen. se —, *r.* różnić się, popisywać się w czém, sich auszeichnen, hervorthun.

Distorsion, *f.* kurczowe przekręcenie, wykrzywienie członka, gęby, *n.* krampfhafte Verdrehung, Verzerrung eines Gliedes, *f.*

Distraction, *f.* roztargnienie; rozerwanie, rozdzielenie, *n.* Zerstreuung; Zerstückelung, Zertheilung, Zertrennung, *f.*

*Distraire, *v. a.* rozrywać kogo, przeszkadzać komu; odwodzić kogo od czego; rozłączyć, oderwać, rozdzielić, zerstreuen, unterbrechen, stören; abhalten; zerstücken, zertheilen; absondern. se —, *r.* dadź się od czego odwieśdź; nie uważać; szukać rozrywki, zabawy. sich abwendig machen, sich zerstreuen.

Distrait, aite, *a.* roztargniony, niedbały, unachtsam, zerstreut.

Distribuer, *v. a.* rozdawać; podzielić, porozdzielać, poodzielać, austheilen, vertheilen; eintheilen, abtheilen. *T.* odłożyć.

żyć, odkładać, roskładać litery, ablegen, (die Schrift). — un proces, sprawy między assessorów do referowania podzielić, rozdać, den Räthen die Akten zum Berichte übergeben.

Distributeur, *m.* trice, *f.* rozdawca, *m.* Austheiler, *m.*

Distributif, ive, *a.* rozdawaiący, austheilend, zutheilend, eintheilend.

Distribution, *f.* rozdawanie etc., *n.* Austheilung, Vertheilung, *f.*

District, *m.* powiat, dystrykt, *m.* Gebiet, *n.* Bezirk, Distrikt, *m.*

Dit, *m.* słowo, *n.* przypowieść, *f.* Spruch, *m.* sinnreiches Wort, *n.*

Dit, ite, *p. et a.* rzeczony, wspomniony, nazwany, bezsagt, bemeldet, benannt, mit dem Beynamen genannt.

Dithyrambe, *m.* gatunek pieśni na cześć Bachusa, *f.* dowcipny liryczny wiersz, *m.* Dithyrambe, Lieder und Oden zu Ehren des Bachus, kühnes lyrisches Gedicht.

Diurétique, *a. et S. m.* ou remède —, środek urynę pędzący, *m.* harntreibendes Mittel, *n.*

Diurnal, *m. T.* brewiarz, dyurnał, *m.* katholisches Gesangbuch, Tagzeitenbuch, *n.*

Diurne, *a.* codzienny, täglich.

Divaguer, *v. n.* rozwodzić się nadto, ausschweifen (im Reden und Schreiben).

Divan, *m.* dywan, (rada wielka w Turczech). Divan, *m.* (geheimer Rath des türkischen Kaisers).

Divergence, *f. T.* rozchodzenie się dwóch linii, *n.* Auseinanderlaufen zweyer Linien, *n.*

Divers, erse, *a.* rózny, rozmaity, verschieden, mancherley.

Diversifier, *v. a.* rozmaitym sposobem odmieniać, robić, roskładać, rozstawiać; odmieniać, auf mancherley Art verändern, machen oder vorstellen; abwechseln.

Diversion, *f.* odciągnienie, odwrócenie, odwiedzenie kogo, czego, *n.* Ablenkung (von einem Gegenstande), *f.* faire —, *T.* zaczepke odwrócenia czynić, eine Diversion, einen Ablenkungs-Angriff machen.

Diversité, *f.* różność, rozmaitość, *f.* Verschiedenheit, Mannigfaltigkeit, *f.*

Divertir, *v. a.* odciągać, odprowadzać; rozweselać, bawić; kraśdź, na swoie potrzeby cudze wydawać pieniądze; odwodzić, odciągać, odwracać, abziehen, ablenken, abbringen, belustigen, ergötzen; Geld entwenden, unterschlagen, anders wohin verwenden. se —, *r.* weselić się, cieszyć się, bawić się, sich ergötzen, belustigen. (*deaq.*) drwić sobie z kogo, sich über Jemanden lustig machen.

Divertissant, ante, *a.* ucieszny, zabawny, wesoły, belustigend, ergötzlich, lustig, spaßhaft.

Divertissement, *m.* uciecha, zabawa, rozrywka, *f.* obrócenie pieniędzy na złe; ukradnienie, zamknienie czego, *n.* Belustigung, Ergötzlichkeit, Lustbarkeit; üble Verwendung, Unterschlagung, Entwendung, *f.*

Dividente, *m. T.* liczba którą podzielić chcemy, *f.* część, *f.* udział, *m.* Zahl welche man dividiren will; Antheil, *m.*

Divin, ine, *a.* boży, boski, göttlich, *fig.* wyborny, nieporównany, übernatürlich, sehr vortrefflich.

Divination, *f.* wieszczba, *f.* wieszczenie, *n.* Wahrsagerkunst, Wahrsagung, *f.*

Divinatoire, *a.* baguette —, rózga rosochata do szukania, skarbów etc., *f.* Wünschelruthe, *f.*

Divinement, *ad.* bosko, mocą Boga, göttlich, durch Gottes Kraft. *fig.* wybornie, wyśmienicie, vortrefflich. — bien, przednio, zupełnie dobrze, ganz vortrefflich, ausserordentlich gut.

Diviniser, *v. a.* czcić iak Boga, göttlich verehren, vergöttern.

Divinité, *f.* bóstwo, *n.* Gottheit, *f.*

Divis, *ad.* par —, *T.* rozdzielnie, zertheilt.

Diviser, *v. a.* dzielić, roz-, podzielić; powadzić. pokłócić kogo z kim, theilen, zertheilen, trennen; eintheilen, abtheilen; vertheilen; uneins machen. se —, *r.* dzielić się; pokłócić się, powadzić się, sich theilen, sich trennen; uneins werden.

Diviseur, *m. T.* dzielnik, *m.* Theiler, *m.*

Divisibilité, *f.* rozdzielność, *f.* Theilbarkeit, *f.*

Divisible, *a.* rozdzielny, theilbar.

Division, *f.* po-, roz-, dzielenie, *n.* podział, *m.* część, *f.* Theilung, Zertheilung; Eintheilung, Abtheilung; Vertheilung, Austheilung, *f. fig.* niezgoda, *f.* rosterk, *m.* Spaltung, Uneinigkeit, *f.*

Divorce, *m.* rozwód, *m.* niezgoda, zwada, *f* Ehescheidung; Uneinigkeit, *f. fig.* dobrowolne zrzeczenie się, *n.* freywillige Entsagung, *f.*

Divorcer, *v. n.* rozwodzić, rozłączać się, sich scheiden, trennen.

Divulgation, *f.* rozgłoszenie etc., *n.* Ausbreitung, Bekanntmachung, *f.*

Divulguer, *v. a.* rozgłosić, roznieść, unter die Leute bringen, ausbreiten, ausplaudern.

Dix, *a.* dziesięć, zehen, zehn. — *m.* liczba dziesięć; dziesiątka, *f.* Zehne, *f.* Zehner; Zehente, *m.*

Dixième, *a.* dziesiąty, zehente, — *m.* iedna dziesiąta część, *f.* Zehntel, *n.*

Dixièmement, *ad.* po dziesiąte, zehntens.

Dixme, etc., *v.* Dime, etc.

Dizain, *m.* poezya z dziesięciu wierszów złożona; koronka, *f.* różaniec z dziesięciu paciorków, *m.* Gedicht von 10 Versen, *n.*; Rosenkranz von 10 Korallen, *m.*

Dizaine, *f.* dziesiątek, *m.* dziesięcioro czego, *n.* liczba dziesiątna, *f.* Zehner, *m.* Zahl von zehn.

Dizeau, *m.* dziesiątek snopów, *m.* Haufen von 10 Garben, von 10 Bündel Heu, *m.*

Dizenier, *m.* dziesiątnik, *m.* der über zehn gesetzt ist.

Docile, *a.* poiętny; posłuszny, gelehrig; lenksam, folgsam.

Docilité, poiętność, *f.* posłuszeństwo, *n.* Gelehrigkeit, Folgsamkeit, *f.*

Docte, *a.* uczony, gelehrt; les doctes, *m. pl.* uczeni, *m. pl.* Gelehrten, *m. pl.*

Docteur, *m.* doktor, *m.* Doktor, Lehrer, *m. fam.* mędrzec, *m.* Gelehrter, *m.*

Doctoral, ale, *a.* doktorski, zur Doktorwürde gehörig. *fig.* ton — decydniąca powaga, *f.* entscheidender Ton, *m.*

Doctorat, *m.* doktorstwo, *n.* Doktorwürde, *f.*

Doctorerie, *f.* promocya na doktora, *f. T.* Doktorwerden (in der Theologie), *n.*

Doctrinal, ale, *a* uczony, zur Gelehrsamkeit gehörig, gelehrt. *v.* Avis.

Doctrine, *f.* umieiętność, nauka, *f.* Gelehrsamkeit, Wissenschaft; Lehre, *f.*

Document, *m.* dokument, *m.* Urkunde, *f.* Document, *n.*

Dodécagone, *m.* dwunastokąt, dwunastogran, *m.* Zwölfeck, *n.*

Dodine, *f.* sos pewny do kaczek, *m.* Art Sauce zu Enten, *f.*

Dodiner, *v. n.* kołysać się, sich hin und her bewegen — se —, *r. fam.* pieścić się, sich pflegen.

Dodo, *m.* (w mowie dziecinnéy), (in der Kindersprache), faire —, spać, schlafen.

Dodu, ue, *a. fam.* tłusty, otyły, dick und fett, fleischig.

Dogat, *m.* dożostwo, dostoieństwo doży, *n.* czas panowania iego, *m.* Würde eines Doge; Zeit seiner Regierung, *f.*

Doge, *m.* doża, *m.* Doge, *m.* Dogesse, *f.* dożyni, małżonka iego, *f.* dessen Gemahlin, *f.*

Dogmatique, *a.* nauczaiący, do nauczenia służący, dogmatyczny, lehrmäßig, dogmatisch. ton —, stanowczy ton, *m.* entscheidende Ton, *m.*

Dogmatiser, *v. n.* nauki fałszywe rozsiewać, uczyć; mówić tonem stanowczym, uczyć, nauki dawać, eine falsche Religionslehre aufbringen; im entscheidenden Tone sprechen; unschicklicher Weise andre belehren wollen.

Dogmatiseur, *m.* rozsiewacz nauk fałszywych; mędrek, *m.* Irrlehrer, *m.* der Alles besser wissen will

Dogmatiste, *m.* utrzymywaiący pewne nauki, der gewisse Lehrsätze behauptet.

Dogme, *m.* nauka, reguła, nauka wiary iakiéy, *f.* Lehre, *f.* Lehrsatz, *m.* Glaubenslehre, *f.*

Dogre, *m.* okręt Holenderski do łowienia śledzi przeznaczony, *m.* holländisches Fahrzeug zum Heringsfang, *n.*

Dogue, *m.* brytan, *m.* Dogge, *f.* (Hund).

se Doguer, *v. r.* trykać się, hosdź się, (o baranach etc.), sich stoßen (wie die Hammel ꝛc.)

Dogueine, *m* ine, *f.* brytanię, *n.* kleine Docke, *f.*

Doigt, *m.* palec; pazur, *m.* trochę, odrobina, *f.* naparstek, *m.* Finger, *m.* Zehe Kralle, *f.* Fingerhut voll, *m. fig.* — de Dieu, Boski palec, *m.* moc Boska, *f.* Gottes Finger, *m.* Gottes Macht, *f.* être à deux doigts de *qc.*, bydź bliskim iakiéy rzeczy, einer Sache ganz nahe seyn. se mordre les doigts de *qc.*, żałować czego bardzo, sich etwas sehr gereuen lassen.

Doigter, *v. n. T.* przebierać palcami, Applicatur haben — *m.* przebieranie palcami, *n.* Applicatur, *f.* Fingersatz, *m.*

Doigtier, *m.* paluch, palec od rękawiczki na chorym palcu, *m.* Fingerling, Däumling, *m.*

Doléances, *f. pl.* skargi, *pl. f.* żalenie się, utyskiwanie, *n.* Leid, Wehklagen, *n.* Betrübniß, *f.*

Dolent, ente, *a.* smutny, żałośny, boleśny, traurig, wehmüthig, kläglich.

Doler, *v. a.* heblować, hobeln.

Doliman, *m.* dołoman, ubiór pewny, osobliwie na teatrze używany, *m.* Dolman, *m.* (Theaterkleid).

Doloire, *f.* rzezak, *m.* także narzędzie bednarskie do gładzenia drzewa, *n.* Schnittmesser, *n.*

Dom, Don, *m.* Pan, *m.* (tytuł Hiszpański). Herr, *m.* (Ehrentitel in Spanien und Portugal).

Domaine, *m.* dobra dziedziczne, królewskie, *n. pl.* królewszczyzna, ekonomia, *f.* Gut, Erbgut, Kammergut, Nationalgut, *n.* — de la couronne, dobra koronne, *n. pl.* Krongüter, *n. pl.*

Domanial, ale, *a.* ekonomiczny, do królewszczyzny należący, zu den Domainen gehörig.

Dôme, *m.* kopuła, *f.* kościół katedralny, *m.* Kuppel; Hauptkirche; Domkirche, *f.*

Domerie, *f.* nazwisko niektórych opactw, *n.* Name gewisser Abteyen, *m.*

Domesticité, *f.* stan domowników, *m.* Hausgenossenschaft, *f.*

Domestique, *a.* domowy; chowany; oswoiony, häuslich, zum Hause gehörig; einheimisch; zahm. — *m.* sługa, służący, *m.* czeladź, *f.* gospodarstwo, *n.* domownicy, *pl. m.* Bedienter, *m.* sämmtliche Bedienten, *m. pl.* Gesinde; Hauswesen, *n.* Hausgenossen, *m. pl.*

Domicile, *m.* mieszkanie, mieysce mieszkania, *n.* Wohnort, *m.* Wohnung, *f.*

Domicilié, ée, *a.* osiadły, mieszkaiący gdzie, ansässig, wohnhaft.

se Domicilier, *v. r.* osieść, osadzić się, postanowić się gdzie, sich häuslich niederlassen.

Dominant, ante, *a.* panuiący etc., herrschend.

Dominateur, *m.* rządca, mocarz, pan, *m.* Beherrscher, *m.* — trice, *a.* panuiący, herrschend. l'esprit dominatrice, duch panuiący, *m.* Herrschgeist, *m.*

Domination, *f.* panowanie, *n.* moc, władza, *f.* Herrschaft, Oberherrschaft, Gewalt, *f.*

Dominer, *v. n.* panować, rządzić, władać czém; przechodzić, przodkować w czém, herrschen, gebieten; die Oberhand haben. *fig.* osobliwie wpaśdź komu w oczy, podobać się, podpadać zmysłom, przodkować, górować, przeważlich in die Sinne fallen, hervorragen. — *a.* rządzić, panować, opanować, beherrschen.

Dominicain, *m.* aine, *f.* dominikan, *m.* — nka, *f.* Dominicaner, *m.*

Dominicale, *a. f.* oraison —, Oycze nasz, (modlitwa pańska), Vater unser, *n.* lettre —, niedzielna litera, *f.* Sonntagsbuchstabe, *m.* — *f.* ewangielia niedzielna, *f.* Sonntagsevangelium, *n.*

Dominique, *m. f.* dominik, *m.* ka, *f.* Dominik, *m.* — ka, *f.* (Name).

Domino, *m.* domino, *n.* gra w domino, *f.* Ballkleid; Dominospiel, *n.*

Dommage, *m.* szkoda, utrata, *f.* Schade, Schaden, Verlust; *m.* Verletzung, *f.*

Dommageable, *a.* szkodliwy, szkodliwy, nachtheilig.

Domptable, *a.* uskromić, oswoić się daiący, bezwinglich; zu bändigen, zähmbar.

Dompter, *v. a.* zwyciężyć, uśmierzyć, uskromić; oswoić, ugłaskać, bezwingen, bezähmen, bändigen.

Dompteur, *m.* zwycięzca, uskromiciel, *m.* Bezwinger, Ueberwinder, *m.*

Don, *m.* podarunek, dar, talent, *m.* uszanowanie, *n.* Geschenk, *n.* Gabe, Verehrung, *f.*

Donataire, *m.* podarunek odbieraiący, donataryusz, Donatarius, *m. T.*

Donateur, *m.* trice, *f.* dawca, darodawca, *m.* Schenker, *m. T.*

Donation, *f.* darowizna, *f.* darowanie, *n.* Schenkung, *f.*

Donc *conj.* więc, przeto, zatém; tedy, demnach, also; folglich, denn, doch.

Dondon, *f. fam.* dziewczyna wzrostu zwięzłego z rumieńcem, *f.* dicke,

f. dicke, rothbäckige, lustige Weibsperson, *f.*

Donjon, *m.* wieża na zamku; altana na dachu, *f.* Schloßthurm, *m.* Thürmchen mit einem Zimmer auf dem Dache, *n.*

Donnant, ante, *a.* hoyny, szczodrobliwy, gern gebend, freygebig.

Donne, *f.* dawanie kart, *n.* stawka, *f.* Kartengeben, *n.*; Einsatz, *m.*

Donner, *v. a.* darować, podarować; dadź, podadź; dostarczyć, dostawić, wręczyć; bydź przyczyną, sprawić, nastręczyć; wydawać, przynosić; przypisywać komu co, geben, schenken, verschenken; hergeben; überliefern; zustellen, einhändigen; verursachen, verschaffen; hervorbringen; beymessen, zuschreiben. — *n.* (contre, *à qc.*), bić w co, o co odbić, uderzyć, tłuc, an, gegen etwas stoßen, anprallen, anschlagen). (o wiatrze) dać, dmuchać, wiać, (vom Winde) blasen. *fig.* — du nez en terre, minąć się zamiarem, seinen Zweck verfehlen. — à tout, wszystko przedsięwziąć, wszystko ważyć, alles unternehmen, alles wagen. — à pleines voiles dans *qc.*, z wielką gorliwością, z wielkim zapałem rzecz zacząć, mit vieler Hitze, vielem Eifer eine Sache anfangen. — dans le sens de *qq.*, zgadywać czyie myśli, stosować się do nich, jemandes Meynung richtig errathen, ihr beypflichten. se — à *qq.*, poddadź się, poruczyć się, poświęcić komu, sich einem ergeben, unterwerfen, sich jemand widmen. se — de la tête contre le mur, niepodobne rzeczy przedsięwziąć, unmögliche Dinge unternehmen.

Donneur, *m.* euse, *f.* dawca, *m.* czyna, czyni, *f.* Geber, *m.* — in, *f.*

Dont, *prp.* którego, którey, czego, o którym, o którey, których, o czém, dessen, deren, davon, von welchem, womit, wovon, davon ꝛc.

Donzelle, *f. fam.* kobieta złych obyczaiów, *f.* verdächtiges Frauenzimmer, *n.*

Dorade, *f.* złotobrow, *m.* (ryba), Goldfisch, *m.*

Doré, ée, *a.* pozłacany; iasnożółty, vergoldet; hellgelb.

Dorée, *f.* kowal ryba, *f.* Petersfisch, *m.* (w mowie dziecinney), chleb z masłem, *m.* (in der Kindersprache) Butterbrod), *n.*

Dorénavant, *ad.* na potém, potémi, na przyszły raz, künftig, ins künftige; hinfort, hinfüro.

Dorer, *v. a.* złocić, wyzłacać, pozłacać, vergolden.

Doreur, *m.* euse, *f.* pozłotnik, *m.* Vergolder, *m.*

Dorique, *a.* doryczny, dorisch.

Dorloter, *v. a. fam.* pieścić, rozpieścić, verzärteln.

Dormant, ante, *a.* śpiący, we śnie; stoiący na mieyscu, cichy, schlafend; stehend, unbeweglich.

Dormeur, *m.* śpioch, ospalec, *m.* Schläfer, Langschläfer, *m.*

Dormeuse, *f.* śpioszka, *f.* gatunek czépka nocnego, *m.* Langschläferin; Art Nachthaube, *f.*

*Dormir, *v. n.* spać, schlafen. *fig.* bydź nieczynnym, spoczywać, unthätig seyn, ruhen. — dessus, wziąć co na uwagę, dobrze rozważyć, eine Sache beschlafen, recht überlegen. — *m.* sen, *m.* spanie, *n.* Schlaf, *m.* Schlafen, *n.*

Dormitif, *a.* sprawuiący sen, schlafmachend. — *m.* ou remède — *m.* lekarstwo sen sprawuiące, *n.* Schlafmittel, *n.*

Dortoir, *m.* sypialnia w klasztorach, *f.* Schlafzimmer im Kloster, *n.*

Dorure, *f.* pozłota; żółtość na ciastach, *f.* Vergoldung, *f.*; gelber Anstrich des Gebackenen, *m.*

Dos, *m.* grzbiet, *m.* Rücken, *m.* — faire le gros —, wielkim czynić, wynosić się, groß thun. avoir *qq.* sur le —, bydź od kogo obciążonym, von jemand belästigt werden. avoir *qq.* à —, mieć kogo nieprzyiacielem, jemand zum Feinde haben. — à —, tyłem ieden do drugiego obrócony, mit den Rücken gegen einander gekehrt.

Dose, *f.* dozys, miara, porcya, *f.* Dosis, Quantität, *f.* *T.*

Dossier, *m.* wspora, *f.* tył w karecie; fascykuł aktów; napis na tymże, *m.* Lehne, Rückwand, *f.*; Packt Akten; Umschlag darum, *m.*

Dossière, *f.* pasy końskie, w których dyszle od woza o dwóch kołach wiszą, *m. pl.* Tragriemen (am Geschirre der Karrenpferde), *m.*

Dot, *f.* posag, *m.* Heyrathsgut, *n.* Brautschatz, *m.* Aussteuer, *f.*

Dotal, ale, *a.* posagowy, posażny, zum Heyrathsgute gehörig.

Dotation, *f.* nadanie kościoła etc. dochodami, Ausstattung, Begabung (einer Kirche ꝛc. mit Einkünften), *f.*

Doter, *v. a.* posag dać, wyposażyć; kościół etc. czém obdarować, ausstenern; eine Kirche ꝛc. mit gewissen Einkünften versehen.

Douaire, *m.* oprawa wdowia, *f.* dożywocie, *n.* Witthum, Leibgeding, *n.*

Douairier, *m.* dziecie oprawy a nie oyczystych dóbr się trzymaiące, *n.* der dem väterlichen Erbe entsagt, und bloß mit dem Leibgedinge seiner Mutter zufrieden ist.

Douairiere, *f.* wdowa oprawę znaczną maiąca, *f.* Wittwe von Stande, *f.*

Douane, *f.* cło, *n.* komora gdzie cło opłacaią, *f.* skład, *m.* Zoll, *m.* Zollhaus; Zollamt; Kaufhaus, *n.* Packhof, *m.*

Douaner, *v. a. v.* Plomber.

Douanier, *m.* celnik, *m.* Zöllner, Zolleinnehmer, *m.*

Double, *a.* podwóyny, dwoisty, doppelt, zweyfach. *fig.* chytry, fałszywy, falsch, betrüglich. — *ad.* podwóynie, dwa razy, doppelt. — *m.* tyle drugie, ieszcze raz tak wiele; duplikata, kopia podwóyna, *f.* szeląg Francuzki miedziany, *m.* Doppelte; Duplicat, *n.* Doppel, (Heller), *m.* au —, *ad.* we dwóynasób, dwa razy tyle, doppelt.

Double, *f.* żwacz, *m.* Wansen, (erster Magen wiederkäuender Thiere), *m.*

Doublement, *ad.* wedwóynasób, podwóynie, doppelt. — *m.* podwoienie, *n.* Verdoppelung, *f.*

Doubler, *v. a.* dwa razy pomnożyć, tyle drugie przydać; podszyć; podbić, obić, verdoppeln; füttern. — une pointe, *T.* ponad przylądkiem żeglować, über eine Landspitze hinaus segeln. — *v. n.* pomnożyć się, sich mehren, mehr werden.

Doublet, *m.* kamień fałszywy z kryształu; dublet, dwa, *m.* (graiąc w kostki), Dublette, *f.* (falscher Edelstein); Pasch (im Würfelspiele), *m.*

Doubleur, *m.* podwaiacz, *m.* Verdoppeler, *m.*

Doublon, *m.* pewna moneta Hiszpańska, *f.* Dublone, *f.* (Münze).

Doublure, *f.* podszewka, *f.* Futter, Unterfutter, *n* Fütterung, *f.*

Doucain, *m.* rodzay iabłoni, *f.* Süßapfelbaum, *m.*

Douceâtre, *a.* słodkawy, śmiesznie słodki, słodkawy, śmiesznie słodki, słodkawy, śmiesznie słodki,

Drapier, *m.* sukiennik, *m.* Tuchmacher; Tuchhändler, *m.*

Drastique, *a. T.* drastyczny, prędko skutkujący, drastisch, schnell wirkend.

Drayure, *f.* oskrobiny ze skór. *pl.* oskrobywanie skór, *n.* Abschabsel vom Leder, *n.* Abschaben der Häute, *n.*

Drèche, *f.* słod, *m.* słodziny, *pl.* Malz, *n.*

Drège, *f.* powłok, włok, *m.* Schleppgarn, Schleppnetz, *n.*

Drèger, *v. a.* len bić, Flachs riffeln.

Dresser, *v. a.* prostować, wyprostować; wy-, postawić; ociosać, ubijać, równym robić; przysposabiać; (potrawy) przygotować, przyprawiać; ćwiczyć, uczyć, wprawiać, richten, gerade richten; aufsetzen, aufrichten; planieren; ebenen; zurichten; (Speisen) anrichten; unterrichten, abrichten. — un plan, un projet, plan, projekt włożyć, einen Plan, ein Project entwerfen. *fig.* — un piège à *qq.*, na kogo zastawić, einem eine Falle stellen, hinterlistig nachstellen. — *n.* stać do góry, powstawać (o włosach), in die Höhe stehen (von Haaren).

Dressoir, *m.* ławka do postawienia naczynia wypłuczonego, *f.* kredens, *m.* Abtropfbank, *f.* Credenztisch, *m.*

Drille, *f.* gałgany, płatki do robienia papieru, *m. pl.* Lumpen (zum Papiermachen), *m.* — *m. fam.* bon —, dobry człek, *m.* guter Kerl, *m.*

Driller, *v. n. fam.* biedz; uwiiać się, geschwind laufen; sich hurtig umwenden und drehen.

Drillier, *m.* zbieraiący gałgany i płatki na papier, *m.* Lumpensammler, *m.*

Drogman, *m.* tłumacz, *m.* Dollmetscher (in der Levante), *m.*

Drogue, *f.* korzenie, *m. pl.* materye do potraw, malowania, lekarstwa etc. służące, *f. pl.* Material- oder Specereywaare, Farbenwaare, Apothekerwaare, *f. fig.* brak, drobiazg, *m.* schlechte Waare, *f.*

Droguer, *v. a. fam.* wiele lekarstwa komu dawać, zapisywać, zu viel Arzney verordnen oder eingeben.

Drogueric, *f.* korzenie, *m. pl.* Materialwaaren, *f. pl.*

Droguet, *m.* drogiet, *m.* (materya półwełniania), Droguett (halbwollener Zeug), *m.*

Droguier, *m.* szafa z przegródkami; apteczka, *f.* Materialschrank, *m.* Arzneykästchen, *n.*

Droguiste, *m.* korzennik, *m.* Specereyhändler, Materialist, *m.*

Droit, ite, *a.* prosty; dobry, szczery, nieobłudny, gerade; recht, gerecht, redlich, aufrichtig, rechtschaffen. — *ad.* prosto; szczerze, nieobłudnie, gerade, gerades Weges; aufrichtig. — *m.* prawo, *n.* gwałt, pobór, podatek, dochód, muskuł, *m.* Recht, *n.* Rechtsgelehrsamkeit; Gewalt, Befugniß; Gerechtsame, Gebühr; Auflage, Abgabe; Muskel, *f.* de —, prawnie, stosownie, gesetzmäßig. à bon —, de plein —, *ad.* słusznie, sprawiedliwie, mit allem Recht, billig, rechtmäßig. à tort ou à —, *ad.* nierozsądnie, słusznie lub niesłusznie, recht oder nicht; unbedachtsam, de bon —, prawnie, słusznie, rechtmäßig.

Droite, *f.* prawa ręka, prawa strona, *f.* rechte Hand, rechte Seite, *f. fig.* pierwsze miejsce, *n.* Oberstelle, *f.* à —, w prawo, rechts, rechter Hand; rechts, um!

Droitier, ière, *a.* ten, ta conie jest mańkutem, der, die rechts ist.

Droiture, *f.* szczérość, prostość, słuszność. Geradheit, Redlichkeit, Rechtschaffenheit, Aufrichtigkeit, *f.* avec —, szczerze, ze słusznością, redlich, nach Recht und Billigkeit. en, *ad.* prosto dokąd, geradezu, gerades Weges.

Drôle, *a.* ucieszny, zabawny, trafny, drollig, lustig, schnakisch, possierlich. — *m.* człowiek ucieszny, *m.* drolliger Kerl, Bube, *m.*

Drôlerie, *f. fam.* figiel, żart, *m.* lustiger Streich, Schwank, *m.*

Drôlesse, *f. fam.* łaydaczka, *f.* Bübin, Vettel, *f.*

Dromadaire, *m.* dromedarz, *m.* Dromedar, Trampelthier, *n.*

Dronte, *m.* ptak pewny do strusia podobny, *m.* Straußfasuar, *m.*

Dropax, *m.* plaster wy-, ściągaiący, *m.* Zugpflaster, *n.*

Drossart, *m.* komissarz, *m.* Drost, Oberamtmann, *m.*

Drouine, *f.* torba kotlarska, *f.* Kesselflickersack, *m.*

Drouineur, *m.* kotlarz, co kotły naprawia, *m.* Kesselflicker, *m.*

Drousettes, *f. pl.* gręple, *f. pl.* Wollkämme, *f. pl.*

Drousseur, *m.* greplarz, *m.* Grobkämmer der Wolle, *m.*

Dru, ue, *a.* niepipiasty, doroślý; wesoły; gęsty, flück. *fig.* munter, lustig, aufgeräumt; dicht.

Dru, *ad.* gęsto, dick, häufig, stark.

Druide, *m.* druida, *m.* Druide, *m.*

Dryade, *f.* bogini kniei, *f.* Waldnymphe, *f.*

Dû, ûe, *p. et a.* winny, należyty, schuldig, gebührend.

Dû, *m.* dług, *m.* powinność, *f.* Schuld, Forderung; Pflicht, *f.*

Dubitatif, ive, *a.* wątpliwy, wątpliwość pokazuiący, was einen Zweifel anzeigt.

Duc, *m.* xiążę; puchacz, *m.* Herzog, Heerführer, *m.* Hornеule, *f.*

Ducal, ale, *a.* xiążęcy, herzoglich.

Ducat, *m.* czerwony złoty, dukat, *m.* Dukaten, *m.*

Ducaton, *m.* moneta śrebrna ½ dukata wynosząca, *f.* Dukaton, *m.* (Silbermünze von ½ Dukaten.)

Duché, *m.* xięstwo, *n.* Herzogthum, *n.*

Duchesse, *f.* xiężna, *f.* Herzoginu, *f.* kanapa z tylnemi i pobocznémi poręczami, *f.* Canapee mit Rücken- und Seiten-Lehnen.

Ductile, *a.* ciągły, gibki, dehnbar, geschmeidig.

Ductilité, *f.* ciągłość, gibkość, *f.* Dehnbarkeit, Geschmeidigkeit, *f.*

Duel, *m.* poiedynek, *m.* Zweykampf, Duell, *n.*

Duelliste *m.* poiedynkownik, *m.* Duellant, Schläger, *m.*

Duire, *v. n. fam.* (*obs.*) przystać, przydadź się, podobać się komu, (alt) zuträglich seyn, dienen, gefallen.

Dulcification, *f. T.* osładzanie, złagodzenie, *n.* Versüßung, Milderung, *f.*

Dulcifier, *v. a.* osłodzić, osładzać, versüßen, absüßen.

Dulie, *f.* culte de —, cześć, która się Świętym daie, *f.* Verehrung der Heiligen, *f.*

Dûment, *ad.* należycie, wie sichs gebührt, gehörig.

Dune, *f.* pagórek piaszczysty na przymorzu, *m.* Düne, *f.* (Sandhügel an der Seeküste).

Dunette, *f.* naywyższe piętro w tylnéy części wielkich okrętów, oberste Stockwerk am Hintertheile großer Schiffe.

Dupe, *f.* dudek, błazen; *m.* grapewna w karty, *f.* Betrogene, *m. et f.* Narr, *m.* der oder die leicht zu betrügen iſt; gewiſſes Kartenſpiel, *n.*

Duper, *v. a.* zwieść, oszukać, betrügen, anführen.

Duperie, *f.* oszukaństwo, szalbierstwo, *n.* Betrug, *m.* Betrügerey, *f.*

Duplicata, *m.* podwóyny skrypt czego, *m.* doppelt ausgefertigte Schrift, *f.* Duplicat, *n.*

Duplication, *f.* podwoienie, *n.* Verdoppelung, *f.*

Duplicature, *f. T.* podwoienie, *n.* Verdoppelung, *f.*

Duplicité, *f.* dwoistość, *f.* Doppelheit, *f.* Doppelſeyn, *n. fig.* obłuda, nieszczérość, *f.* Falſchheit, *f.*

Duplique, *f.* odpowiedź, *f.* odpis, *m.* Gegenantwort, *f.*

Dur, dure, *a.* twardy; niemiłosierny; niegładki, nieprzyiemny; nieczuły; ciężki, hart; rauh; ſtrenge; unempfindlich; ſchwer; unbarmherzig; beleidigend. Dur, *ad.* ciężko, trudno, hart, ſchwer.

Durable, *a.* trwały, dauerhaft.

Duracine, *f.* gatunek brzoskwiń, *f.* Herzpfirſiche, *f.*

Durant, *prp.* przez, während. sa vie —, póki żyć będę, lebenslang.

Durcir, *v. a.* stwardzać, hartować, härten. — *n. et* se —, *r.* stwardnieć, hart werden.

Dure, *f.* twarda, goła ziemia, *f.* harte, bloße Erde, *f.*

Durée, *f.* trwanie, *n.* trwałość czego, *f.* Dauer, *f.*

Durer, *v. n* trwać; wytrzymać, dauern, währen; aushalten.

Duret, ette, *a.* twardawy, hártlich.

Dureté, *f.* twardość, *f.* zatwardzenie, *n.* odtręt, *m.* Härte; Verhärtung, *f. fig.* nieczułość, nielitościwość, Steifheit; *f.* Unbarmherzigkeit, Unempfindlichkeit, *f.* Duretés, *pl.* grubiaństwa *n. pl.* Grobheiten, *f. pl.*

Durillon, *m.* odtręt, *m.* Schwiele, *f.*

Durillonner, *v. n.* twardnieć, hart werden.

Duriuscule, *a.* twardawy, trochę twardy, hártlich, ein wenig hart.

Dusil, oder Dusi, *m.* czop u beczki, *m* hölzerner Zapfen an einem Faſſe, *m.*

Duumvirs, *m. pl.* dwaymężowie, *m. pl.* Zweymänner, *m. pl.*

Duvet, *m.* puch; (o brodzie) mech, *m.* kosmaczina na owocach niektórych, *f.* Flaumfeder, *f.*; Milchbart, *m.*; Wollichte an Früchten, *n.*

Duveteux, euse, *a.* wiele puchu maiący, kosmaty (o owocach), viel Flaumenfedern habend; wollicht (von Früchten).

Dynamique, *f.* nauka o mocy poruszaiącéy ciała, *f.* Dynamik, *f.*

Dynaste, *m.* pan, rządzca, *m.* Dynaſt, *m.* (Beherrſcher eines kleinen Staates).

Dynastie, *f.* państwo; następstwo rządzców z iednego pokolenia, *n* Herrſchaft; Folge von Regenten, *f.*

Dyscole, *m. f.* mruk, dziwny człowiek, *m.* mürriſche Perſon, *f.* Sonderling, *m.*

Dyspepsie, *f.* złe trawienie, *n.* üble Verdauung, *f.*

Dyspnée, *f.* przykre, trudne oddychanie, *n.* beſchwerliche Athemholen, *n.*

Dyssenterie, *f.* biegunka krwawa, dysenterya, *f.* rothe Ruhr, *f.*

Dyssentérique, *a.* do niéy podobny, należący, ruhrartig, zur Ruhr gehörig.

Dysurie, *f.* rozpalenie, *n.* gorącość uryny, *f.* Harnſtrenge, *f.*

E.

E.

Eau, *m.* woda; *f.* dészcz, glanc na perłach etc., *m.* Waſſer, *n.*; Regen; Glanz der Edelſteine ꝛc., *m.* Eaux, *pl.* wody; cieplice, *f. pl.* Bäder, *n. pl.* Geſundbrunnen, *m.* Brunnenkur, *f.*

Eaux-et-Forêts, *f. pl.* trybunał leśniczy i wodniczy, *m.* Oberförſtamt, *n.*

Ebahir, s'ébahir, *v. n. et r.* zadziwiać, zdumiewać się, erſtaunen, ſich verwundern.

Ebarber, *v. a.* obrobić, wygładzić, beſchneiden, das Rauhe, den Bart von etwas wegnehmen.

Ebat, *m.* uciecha, zabawa, *f.* przepędzenie czasu, *n.* Freude, *f.* Zeitvertreib, *m.*

Ebattre, s'ébattre, *v. n. et r.* zabawić się, uraczyć się, ſich ergötzen.

Ebaubi, ie, *a.* zdumiały, verwundert, erſtaunt.

Ebauche, *f.* pierwszy abrys, model, wizerunek, *m.* erſter Entwurf, *m.*

Ebaucher, *v. a.* naznaczyć, odrysować; wy-, obrobić z grubego, wykształcić; na ochlicy albo szczotce pierwszy raz konopie wyczesać, ſłuchtig entwerfen; aus dem Groben bearbeiten; den Hanf durch die gröbſte Hechel ziehen.

Ebaudir, s'ébaudir, *v. n. et r.* rozweselać się, ſich luſtig machen.

Ebe, *f.* odlew, *m.* Ebbe, *f.*

Ebene, *f.* heban, *m.* drzewo hebanowe, *n.* Ebenholz, *n.*

Ebener, *v. a.* hebanować, na kształt hebanu farbować, ſchwarz wie Ebenholz beizen.

Ebenier, *m.* heban, (drzewo), *m.* Ebenholzbaum, *m.*

Ebeniste, *m.* stolarz, tokarz od hebanowéy roboty, *m.* Kunſttiſchler, Ebeniſt, *m.*

Ebenisterie, *f.* stolarstwo hebanowéy roboty, *n.* Kunſttiſchlerarbeit, *f.*

Eblouir, *v. a.* w oczy bić, blask czynić, przerażać oczy, blenden. *fig* omamić, zaślepić, zwieść kogo, täuſchen, verblenden, verführen.

Eblouissant, ante, *a.* w oczy bijący etc. blendend.

Eblouissement, *m.* przerażenie, zaćmienie oczu od słońca etc., *n.* Blendung, *f. fig.* omamienie, zaćmienie, *n.* Verblendung, *f.*

Eborgner, *v. a.* wykłuć, wybić; wyłupać komu oko, einäugig machen. *fig.* odiąć światło, das Licht benehmen.

*Ebouillir, *v. n.* wywarzyć się, einkochen.

Eboulement, *m.* obalenie się, zapadnienie, *n.* Einfallen, Einſinken, *n.*

Ebouler, *v. n. et* s' —, *r.* obalić się, zapaśdź, einfallen, einſtürzen.

Eboulis, *m.* rozwaliny, obaliny, *f. pl.* Schutt, Steine von einer eingefallenen Mauer, *m.*

Ebourgeonnement, *m.* obrywanie, obcinanie wilków, latorośli niepotrzebnych, *n.* Abbrechen der überflüßigen Knoſpen ꝛc., *n.*

Ebourgeonner, *v. a.* obrywać, obcinać wilki, latorośle niepotrzebne, überflüßige Knoſpen oder Schoßreiſer abbrechen.

Ebouriffé, ée, *a.* roztargany, rozczochrany, zerzauſt.

Ebousiner, *v. a.* skorupę z kamienia obcinać, zbierać, die Steinrinde abhauen.

Ebranchement, *m.* obcinanie wilków, *n.* Ausästen, *n.* Abästung, *f.*

Ebrancher, *v. a.* obcinać, obrzynać wilki, gałęzie niepotrzebne, abästen, ausästen, beschneiden.

Ebranlement, *m.* zatrząśnienie, obruchanie; poruszenie etc., *n.* Erschütterung, *f. fig.* — de la fortune, zamach który okoliczności szczęścia znoszą, Stoß den die Glücksumstände erleiden.

Ebranler, *v. a.* zatrząsnąć czém, obruchać, poruszyć co, erschüttern, stark bewegen. *fig.* nadwątlić, wankend machen. s' —, *r.* zatrząsnąć się; poruszyć się, erschüttern. *fig.* chwiać się, cofać się; przelęknąć się, wankend werden.

Ebrasement, *m.* rozszerzenie wewnętrznego otworu do okna, *n.* Erweiterung der inwendigen Oeffnung zu einem Fenster, *f.*

Ebrécher, *v. a.* wyszczerbić, szczerb w czém zrobić, schartig machen, ausbrechen.

Ebrener, *v. a.* oczyścić, opatrzyć dziecię powite, ein Kind, das sich unrein gemacht hat, säubern.

Ebrouement, *m.* sapanie konia, *n.* Schnauben eines Pferdes, *n.*

s'Ebrouer, *v. r.* sapać, schnauben, (o koniach). *T.*

Ebruiter, *v. a.* rozgłosić, roznieść, ausplaudern, ruchtbar machen. s' —, *r.* się, ruchtbar werden.

Ebuard, *m.* klin do łupania drew, *m.* Keil zum Holzspalten, *m.*

Ebullition, *f. T.* wrzanie, poruszanie się cieczy gdy wre przy ogniu; wystąpienie od gorąca małych czerwonych krostów na skórę, *n.* Aufwallung; *f.* Ausfahren kleiner Hitzblätterchen, *n.*

Ecaché, ée, *a.* płaski, platt, breit.

Ecachement, *m.* roz-, zgniecienie; spłaszczenie, *n.* Zerquetschung, *f.*

Ecacher, *v. a.* roz-, zgnieść, spłaszczyć, quetschen, zerquetschen, platt drücken oder schlagen.

Ecacheur d'or, *m.* goldszlagier, *m.* Goldschläger, *m.*

Ecaille, *f.* łuszczka; skorupa; skorupa z żółwia, *f.* Schuppe; Schale; Schildkrötenschale, *f.*

Ecaillé, ée, *p. et a.* ołuszczony; łuszczkowaty, łuszczkawy, geschuppt, schuppig.

Ecailler, *v. a.* ołuszczyć, oskrobać, schuppen. s' —, *r.* łuszczyć się, odpadać, odłupywać się, sich schuppen, sich schiefern.

Ecailler, *m.* ère, *f.* kupiec ostrzygami handluiący, *m.* Austerhändler, *m.*

Ecailleur, *m. v.* Ecailler.

Ecailleux, euse, *a.* łuszczkawy; łupiący się, łupny, schuppicht, schiefericht.

Ecaillon, *m.* kieł u konia, *m.* Hakenzahn eines Pferdes, *m.*

Ecale, *f.* skorupa na iaiu; łupina na orzechu; łuszczyna, łuska. *f.* Eyerschale; Nußschale; Hülse, Schale, *f.*

Ecaler, *v. a.* wyłupywać, wyłuszczać, aus der Schale machen, schälen, abhülsen. s' —, *r.* łuszczyć się, obłupiać się, sich schälen, die Hülsen verlieren.

Ecarbouiller, *v. a. fam.* zgnieść, potłuc, pogruchotać, zerquetschen, zerschlagen.

Ecarlate, *m.* szarłat, *m.* Scharlach, *m.*

Ecarlatin, *m.* jabłecznik czerwonawy, *m.* Art Aepfelwein, *m.*

Ecarquillement, *m. fam.* rozkraczenie nóg; wywalenie oczu, *n.* Auseinandersperren, *n.*

Ecarquiller, *v. a. fam.* roskraczyć nogi; wywalić. wytrzeszczeć oczy, aus einander sperren, aufsperren, aufreißen.

Ecart, *m.* odwrót, *m.* odwrócenie się; odstąpienie od rzeczy; odskoczenie, *n.* Seitenwendung, *f.* Ausweichen, *n.* Seitensprung, Seitenschritt, *m.* *fig.* wykroczenie, *n.* niestatek. *m.* Ausschweifung, *f.* (Kartenspiel), weggeworfene Karte, *f.* droit d' —, *T.* prawo odtrącenia, *n.* Abzugsrecht. à l' —, *ad.* na ustroniu, osobno, na stronę, bey Seite; abwärts.

Ecarté, ée, *p. et a.* odległy, daleki; oddalony etc., entfernt etc., abgelegen.

Ecarteler, *v. a.* ćwiertować, viertheilen.

Ecartement, *m.* odłączenie, oderwanie, *n.* ucieczka, *f.* opuszczenie urzędu iakiego, *n.* Absonderung, Trennung, Entfernung, *f.* Abtritt von einer Bedienung, *m.*

Ecarter, *v. a.* oddalić, odłączyć, oderwać; rozprószyć; odwrócić, entfernen; absondern; zerstreuen; entwenden, (Kartenspiel) ablegen. *fig.* odwieść, odprowadzić, abwenden. s' —, r. oddalić się, ustąpić; odstąpić od czego, opuścić drogę rzecz; zabłąkać się, sich entfernen, sich verirren, abweichen. *fig.* s' — de son devoir, swoią powinność zaniedbać, seine Schuldigkeit vernachläßigen.

Ecbolique, *a.* remède —, środek które do porodzenia pomagaią. Mittel welche die Geburt befördern.

Ecclésiaste, *m.* kaznodzieia Salomon, *m.* der Prediger Salomo, *m.*

Ecclésiastique, *a.* duchowny, kościelny, geistlich. — duchowny, *m.* xięgi Jezusa, Syna Syrachowego. *f. pl.* Geistlicher, *m.* das Buch Jesus Sirach, *n.*

Ecervelé, ée, *a.* bez mózgu, bezrozumny, głupi, hirnlos, unverständig, unbesonnen, dumm.

Echafaud, *m.* teatr, *m.* rósztowanie, *n.* rósztowanie na stracenie złoczyńcy wystawione, *n.* Gerüst, Blutgerüst, Schaffot, *n.* Blutbühne, *f.*

Echafaudage, *m.* wystawienie rósztowania; rósztowanie, *n.* Aufschlagen eines Gerüstes, dieses selbst, *n.* *fig.* wielkie przygotowanie, große Zubereitung, *f.*

Echafauder, *v. n.* rósztować, wystawić rósztowanie, ein Gerüst aufrichten. *fig. fam.* s' —, *v. r.* dla nikczemnych rzeczy znaczne czynić przygotowania, große Zubereitungen zu einer unbedeutenden Sache machen.

Echalas, *m.* pal, *m.* tyczka do wina, *m.* Weinpfahl, Pfahl, *m.*

Echalassement, *m.* wbiianie palów w winnicy, *n.* Einstecken der Pfähle, *n.*

Echalasser, *v. a.* pale wbiiać, mit Pfählen versehen.

Echalier, *m.* płot z palów albo z chróstu, *m.* Zaun von Pfählen oder dürrem Reisig, *m.*

Echalotte, *f.* rodzay małych cébulek do potraw, *f.* Schalotte, *f.*

Echampeau, *m.* koniec wędy do łowienia stokfiszu, *m.* Ende der Angelschnur (beym Stockfischfange), *n.*

Echancrer, *v. a.* obłączysto, okrągło co wyrznąć, wykraiać, bogenartig ausschneiden, ausschweifen.

Echancrure, *f.* wyrznięcie, wycięcie obłączyste, *n.* runder Ausschnitt, *m.*

Echandole, *f.* gont, *m.* Dachschindel, *f.*

Echange, *m.* zamiana, *f.* frymark, *m.* Tausch, *m.* Vertauschung, Auswechselung, *f.* en—, *ad.* z drugiéy strony, w nadgrodę, w zamian, dagegen, dafür.

Echanger, *v. a.* frymarczyć, zamieniać co za co, vertauschen; auswechseln.

Echanson, *m.* podczaszy, *m.* Mundschenk, *m.* grand —, wielki podczaszy, cześnik nay wyższy, Oberschenk, Erzschenk, *m.*

Echansonnerie, *f.* podczastwo, *n.* Schenkamt, *n.*; Hofkellerey, *f.*

Echantillon, *m.* próbka, próba, *f.* model, *m.* Probe, *f.* Muster, *n.*

Echantillonner, *v. a.* korzec wymierzony etc. cechą urzędową znaczyć, aichen, visiren.

Echanvrer, *v. a.* len, konopie czyścić, wybijać, Hanf oder Flachs schwingen.

Echanvroir, *m.* opałka do przewiewania lnu, konopi, *f.* Hanf- oder Flachsschwinge, *f.*

Echappatoire, *f. fam.* wykręty, przeskoki, *m. pl.* Ausflucht, *f.* Vorwand, *m.*

Echappé, *m.* mięszaniec, (o koniach), *m.* Zwitterpferd, *n.* Bastard, *m. fig.* szaleniec, gorączka, *m.* Tollkopf, *m.*

Echappée, *f.* lekkomyślność, popędliwość, *f.* Unbesonnenheit, *f.*

Echapper, *v. a.* wymknąć się, uchodzić, entgehen, entrinnen, entlaufen. — *n.* uciec, entwischen, entlaufen, entkommen, entfliehen, entspringen. (*à . . .*) zemknąć, wykraśdź się komu, einem unvermerkt entwischen, nicht bemerkt werden. (*de . . .*), wymknąć się, uyśdź, uniknąć niebezpieczeństwa, spóźnić verrathen, versäumen, von wo entwischen, einer Gefahr entgehen. *fig.* zdradzić, wydadź, (mit avoir), póyśdź w zapomnienie, entfallen, przesłyszeć, überhören. (mit être), wymknąć się, wyślizgnąć, uyśdź, entfahren, entfallen, entgehen; bez zastanowienia się mówić, unvorsichtiger Weise sagen. s' —, uciec, wymknąć się, entwischen, entfliehen, entlaufen. *fig.* zapomnieć się, zapamiętać się, słowem wyiechać; odprucić się; w gałęzie rosnąć, chróścieć, wybiegać, sich vergessen, sich übereilen; sich lostrennen zu sehr ins Holz schießen; ausreisen.

Echarbot, *m.* orzech wodny, *m.* Wassernuß, Stachelnuß, *f.*

Echarde, *f.* drzazga, *f.* cierń, *f.* Dorn, Splitter, *m.*

Echardonner, *v. a.* oset wypielać, wyrywać, Disteln ausjäten.

Echardonnoir, *m.* sierp do wyrywania ostu, *f.* Distelhacke, *f.*

Echarner, *v. a.* wyskrobywać mięso ze skóry, n. p. u garbarza skrobakiem, ausfleischen, das Fleisch von den Häuten schaben.

Echarnoire, *m.* Skrobak, *m.* Schabemesser, *n.*

Echarnure, *f.* oskrobywanie, czyszczenie skór z mięsa, *n.* odrobiny garbarskie, *f. pl.* Ausfleischende Häute; Abschabsel, *n.*

Echarpe, *f.* szarpa; binda, *f.* Scharpe, Binde, *f. fig.* changer d' —, odmienić służbę, brać służbę w obcém woysku, in andre Dienste treten —, *ad.* na ukos, ze strony, ślózem, schief, seitwärts, schräg. écharpes, *pl.* liny w okręt

okrętach do kierowania, Lenkseile, *n. pl.*

Echarper, *v. a.* ślózem ciąć; uderzyć, einen Querhieb geben. *T.* — un ouvrage, uchwycić co, chwycić się czego z boku, ubocznie, ein Werk seitwärts, von der Seite angreiffen.

Echars, arse, *a. (obs)* skąpy, skąpy, karg, (alt). *T.* vents —, małe, niestałe wiatry, *m. pl.* schwache, unbeständige Winde, *m. pl.*

Echarseté, *f.* umnieyszenie należytéy pieniędzom ligi i wartości, *n.* Geringhaltigkeit einer Münze, *f.*

Echasses, *f. pl.* szczudła, *n. pl.* podpory w rósztowaniu, *f. pl.* calnica mularska, *f.* Stelzen; Rüstbäume, *f. pl.* hölzerner Maaßstab der Maurer, *m. fig.* monté sur des —, nadto górnych, nader wyniosłych używać wyrazów, sich hochtrabender, übertriebener Ausdrücke bedienen.

Echauboulé, ée, *a.* krostawy, voll Hitzblattern.

Echauboulure, *f.* krostka, *f.* Hitzblatter, *f.*

Echaudé, *m.* gatunek ciasta, *n.* Art Gebackenes, *n.*

Echauder, *v. a.* o-, wy-, sparzyć, brühen, aus-, ab-, verbrühen. se' —, *r. fig. fam.* sparzyć się, sich die Finger wobey verbrennen.

Echaudoir, *m.* kocieł do wyparzania czego *m.* mieysce do wyparzania, czego, *n.* Brühkessel, Brühtrog, *m.* Brühhaus, *n.*

Echauffaison, *f.* rozgrzanie krwi, *n.* Erhitzung, *f.* (Krankheit).

Echauffé, *m.* sentir l' —, bydź przydymionym, brandigt riechen.

Echauffement, *m.* grzanie, zagrzewanie czego; zapalenie krwi, *n.* Erwärmung; Erhitzung, *f.*

Echauffer, *v. a.* grzać, zagrzać, rozgrzać; zapalać, wzniecać, wärmen, erwärmen; erhitzen. s' —, *r.* zgrzać się, sich erhitzen. fig. hitzig, zornig werden.

Echauffourée, *f. fam.* popędliwość, *f.* postępek popędliwy, głupi, *m.* potyczka, *f.* unbesonnenes Unternehmen; ungefähres Zusammentreffen, Handgemenge, *n.*

Echauffure, *f.* krosta na ciele, *f.* Hitzblatter, *f.*

Echauguette, *f.* strażnica, *f.* Warte, *f.*

Echéance, *f.* termin, dzień, czas zapłaty etc., *m.* Verfall, *m.* Verfallzeit, *f.*

Echec, *m. T.* szach! Schach! *fig.* klęska, utrata, *f.* Verlust, Schaden, *m. fig.* tenir en —, ściśle, w posłuszeństwie trzymać, in Furcht halten. Echecs, *pl.* szachy; figury w szachach, *pl.* Schachspiel, *n.* Steine oder Figuren dazu, *f. pl.*

Echelette, *f.* drabinka, *f.* kleine Leiter, *f.*

Echelier, *m.* ostrwia, *f.* Kranleiter, *f.*

Echelle, *f.* drabina, *f.* Leiter, *f.* Maaßstab.

Echelon, *m.* szczebel, *m.* Sprosse, *f. fig.* stopień, *m.* Stufe, *f.*

Echenal, Echeneau, Echenet, *m.* rynna drewniana dachowa, *f.* hölzerne Dachrinne, *f.*

Echeniller, *v. a.* obrać, ochędożyć drzewo z gąsienic, raupen, abraupen.

Echeveau, *m.* pasmo, *n.* wiązka, *f.* Strähn, *m.* Gebinde Draht, *n.*

Echévélé, ée, *a.* rozczochrany, potargany, mit zerzausten Haaren.

Echevin, *m.* ławnik, *m.* Schöppe oder Schöffe, *m.*

Echevinage, *m.* ławnikostwo, Schöppenamt, *n.* Schöppenstuhl, *m.*

Echiffre, *m.* ściany wschodowe, *f. pl.* mur do wschodów, *m.* Stufenmauer, schräge Mauer zu einer Treppe, *f.*

Echine, *f.* kość pacierzowa, *f.* Rückgrad, *m.*

Echinée, *f.* sztuka grzbietowa z świni, *f.* Rückenstück von einem Schwein.

Echiner, *v. a.* pacierzową kość przetrącić, złamać; zbić, wytłuc kogo, den Rückgrad zerbrechen, lendenlahm machen. *fig. fam.* zabić, todt schlagen.

Echinophthalmie, *f. T.* zapalenie powiek, *n.* Entzündung der Augenlieder, *f.*

Echiquier, *m.* szachownica; sieć czworograniasta, *f.* (przedtém) sądy ziemskie w Normandyi; sądy skarbowe w Anglii, *m. pl.* Schachbret; viereckiges Fischnetz, *n.* (ehedem) Landgericht in der Normandie; Finanzkollegium in England, *n.*

Echo, *m.* odgłos. *m.* echo, *n.* Echo, *n.* Wiederschall, *m.*

*Echoir, *v. n.* spaść na kogo, dostać się komu; przypadać jako termin: przepadać, zgasnąć; wypaść, zufallen, verfallen, fällig seyn; ausfallen. *fam.* le caséchéant, iesli trafunek tak mieć chce, w razie wymagaiącym tego, wenn es der Zufall will, im erheischenden Falle. S'il y échoit, w razie potrzeby, nöthigen Falls. bien ou mal —, wychodzić na czém źle lub dobrze, gut oder schlecht bei einer Sache fahren.

Echomètre, *m.* Głosomiar, *m.* Schallmesser, *m.*

Echoppe, *f.* kram, *m.* buda; szopa, *f.* Krambuch, *f.* Schoppen, *m.*

Echouement, *m.* rozbicie okrętu, *n.* Stranden, Scheitern.

Echouer, *v. n.* rozbić się, osiąknąć, (okręt), stranden, scheitern. *fig.* nie udać się, nie poszczęścić się, mißlingen, fehlschlagen. — *a.* okręt na skały, brodowinę napędzić, auf den Strand setzen.

Echu, ue, *part. et as*, zapadły; upadły, podupadły, zugefallen; verfallen.

Ecimer, *v. a.* wierzchołek z drzewa ściąć, einen Baum köpfen.

Eclabousser, *v. a.* obryzgać błotem, zaszurgać, mit Koth bespritzen.

Eclaboussure, *f.* błoto nabryzgane, *n.* angespritzter Koth, *m.*

Eclair, *m.* błyskawica, *f.* blask, *m.* Blitz; Schein, *m.*

Eclairage, *m.* utrzymywanie latarni wieczorem w mieście, *n.* nächtliche Beleuchtung einer Stadt, *f.*

Eclaircir, *v. a.* wyiaśnić, wypogodzić; klarować, wyklarować, aufhellen, ausheilen; erheitern, aufklären; abklären; klar, heiter machen; wycienczać, lichten, (bór, einen Wald), przerzedzać, dünn machen. *fig.* wykładać, wyiaśniać, obiaśniać, tłumaczyć, przekonywać, aufklären, deutlich machen, erläutern, erklären; überzeugen. — une doute, difficulté, wyrwać z wątpliwości, znieść wątpliwość, trudność jaką, einen Zweifel, eine Schwierigkeit heben. s' —, *r.* wypogodzić, wyiaśnić się, aufklären, ausheitern; zcięczeć, zmnieyszyć się, dünne, weniger werden.

Eclair-

Eclaircissement, *m.* wykład, *m.* wyłożenie, obiaśnienie, *n.* Aufklärung, *f.* Aufschluß, *m.* Erklärung, *f.*

Eclairé, ée, *p. et a.* iasny, widny, erleuchtet, hell. *fig.* oświecony, swiatły, aufgeklärt. maison, jardin trop —, nadto wolne, otwarte położenie domu lub ogrodu, za łatwo dostępny etc., zu offen, zu frey liegendes Haus und Garten.

Eclairer, *v. n. et i.* błyskać, świecić, lśknąć się, iskrzyć się, błizen; leuchten; blinken, funkeln. — *a.* oświecić, oświecać; świecić się, erleuchten, beleuchten; scheinen, *fig.* oświecić, wyiaśnić przyczynić się do poięcia jasnego, do prawdziwego naprowadzić poięcia, aufklären, klare Begriffe beybringen. — *qq.* les actions de *qq.*, uważać kogo, bydź bacznym na czyny i postępowania czyie, jemanden, jemandes Handlungen beobachten. s' —, *r.* wyiaśnić się, okazać się, wypogodzić się, sich aufklären.

Eclanche, *f.* ćwiartka skopowiny, *m.* Schöpsenkeule, *f.*

Eclat, *m.* drzazga, *f.* wiór odłupany; odłupek; blask, *m.* światłość, *f.* grzmot, huk, *m.* Spleiße, *f.* Span, Splitter; Glanz, *m.* Lebhaftigkeit, *f.* starker Schall, Knall, *m.* trzeszczenie, *n.* trzask, *m.* Geräusch, Gepraſſel, *n.* s'en aller en éclats, roztrzaskać się, na kawałki rozlecieć, in Stücke zerspringen. — de tonnerre, piorun, *m.* trzaśnienie, uderzenie piorunu, *n.* Donnerschlag, *m.* — de rire, śmiech do rozpuku, *m.* lautes Gelächter, *n. fig.* wrzask, *m.* wspaniałość, powaga, świetność, iasność, *f.* Lärm, *m.* Aufsehen, *n.*; Glanz, Ruhm, *m.* action d' —, czyn znakomity, zadziwienia godny, *m.* glänzende, bewunderungswürdige That, *f.*

Eclatant, ante, *a.* iasny, świecący się, glänzend, leuchtend, funkelnd. *fig.* wspaniały, poważny, znaczny; czysty, przeraźliwy, glänzend, hell klingend.

Eclater, *v. n. et* s' —, *r.* połupać, potrzaskać; łupać się, rozłupać się, potrzaskać się; huczyć, świecić się, błyszczeć się, lśknąć się, reißen, spalten; zerspringen, zersplittern; knallen, praſſeln; glänzen. *fig.* wybuchnąć, pokazać się iawnie, ausbrechen, kund werden.

Eclectique, *a.* nienależący do żadnéy sekty zu keiner besondern Sekte oder Schule gehörig.

Eclegme, *m. T.* sok gęsty służący na piersi, dicker Brustsaft, *m.*

Eclipse, *f.* zaćmienie xiężyca etc., *n.* Verfinsterung, Finsterniß, *f.* (von den Planeten.) *fig.* Verdunkelung, *f.* faire une —, zniknąć, auf einmal verschwinden.

Eclipser, *v. a.* zaćmić, uymować, uwłaczać, verfinstern, verdunkeln. se —, *r.* zaćmić się; zniknąć, sich verfinstern, verfinstert werden; *fig.* oddalić się, sich entfernen, verschwinden, unsichtbar werden.

Ecliptique, *f. T.* ekliptyka, *f.* droga słoneczna, *f.* Sonnenstraße, *f.* — *a. T.* ekliptyczny, ekliptisch. conjonction —, zbliżenie się dwóch planet przez co zaćmienie się tworzy, Zusammenkunft zweier Planeten wodurch eine Finsterniß entsteht, *f.*

Eclisse, *f.* łubek, *m.* deszczułka, *f.* prącik rozszczepiony do koszów, *m.* forma plecionа z prącików do robienia sérów, *f.* Schiene; gespaltene Weidenruthe zu Körben, *f.*;

Teller

Teller von Binsen ꝛc. zum Käsemachen, *m.*

Eclisser, *v. a.* w Łubki wstawić, schienen.

Ecloppé, ée, *a. fam.* kulawy, chromy; chorowity. ein wenig hinkend; kraftlos, kränklich.

***Eclore**, *n.* wykłuć się, wylęgać się; wschodzić, rozwijać się, rospuknąć, auskriechen, aufblühen. *fig.* zacząć; na iaw wychodzić, anbrechen; an den Tag kommen.

Eclos, ose, *p.* wylęgły; rozwity, rozpukły, ausgekrochen, aufgeblüht.

Eclosion, *f.* wylęgnienie, wykłucie; rozwicie, rospuknienie, *n.* Auskriechen, Aufblühen, *n.*

Ecluse, *f.* ślóza; brama, *f.* wrota w ślózie, *pl.* Schleuße, *f.* Schleußenthor, *n.*

Eclusée, *f.* tyle wody ile się w ślózie zmieścić może, so viel Wasser als eine Schleuße durchläßt oder fassen kann, *n.*

Eclusier, *m.* śluznik, *m.* Schleußenmeister, *m.*

Ecofrai, écofroi, *m.* warsztat, *m.* krowalnica, *f.* Werktisch, Zuschneidebrett, *n.*

Ecolâtre, *m.* scholastyk, *m.* Scholaster, *m.*

Ecole, *f.* szkoła, *f.* Schule, *f. prov.* faire l' — buissonnière, opóźnić się do szkoły, póyśdź za szkołę, die Schule versäumen. *fig.* zapominać o swoich obowiązkach, seine Amtsgeschäfte versäumen.

Ecolier, *m.* ière, *f.* uczeń, dyscypuł, *m.* Schüler, *m.* — iun, *f.* Scholar, *m.* — en droit, en théologie, en médecine, uczący się praw, teologii medycyny, *a. m.* ein der Rechtsgelehrsamkeit, Gottesgelahrtheit, Arzneiwissenschaft Beflissener, *m.* faute d' —, głupstwo przez ucznia popełnione, dziecińśtwo, *n.* Schülerstreich, *m.*

***Econduire**, *v. a.* zbydź się, pozbydź się kogo, odmówić co komu, abweisen.

Economat, *m.* zawiadowanie dobrami iakiemi, ekonomstwo, *n.* Verwaltung der Güter, *f.*

Econome, *a.* oszczędny, haushálting, ókonomisch, sparsam. — *m. f.* ekonom, administrator, gospodarz, *m.* Oekonom, Haushálter, Verwalter, Landwirth, *m.*

Economie, *f.* ekonomika, *f.* gospodarstwo, *n.* osztędność, *f.* Oekonomie, Haushaltung, Wirthschaft; Verwaltung; Sparsamkeit, *f. fig.* porządne, dobre ułożenie, *n.* zawiadowanie, zarządzanie, rząd, *m.* zweckmäßige Anordnung, *f.* — rurale, gospodarstwo ziemiańskie, rólnicze, rolne, *n.* Landwirthschaft, *f.* — forestière, gospodarstwo leśne, Forstwirthschaft. — politique, rząd, *m.* ekonomia polityczna, *f.* Staatswirthschaft, Staatsverwaltung, *f.*

Economique, *a.* gospodarski, ekonomiczny, *a.* zur Haushaltung, zur Wirthschaft gehórig.

Economiquement, *ad.* ekonomiczny, gospodarski, haushálting, wirthschaftlich, ókonomisch.

Economiser, *v. a.* gospodarować, oszczędzać, wirthschaften, haushalten, sparen.

Ecope, *f.* czerpak, *m.* szufla do wyczerpania wody, *f.* Wasserschauffel, *f.*

Ecorce, *f.* kora, skóra na drzewie; skórka, *f.* Rinde, Baumrinde, Schale, *f. fig.* juger le bois par l'ecorce, sądzić powierzchownie, nur nach dem äußern Ansehen urtheilen.

Ecor-

Ecorcer, *v. a.* obłupić, schálen, abschálen, abrinden.

à Ecorche-cu, *ad.* na zadku się czołgaiąc, auf dem Hintern rutschend. *fig. fam.* nierad, niechętnie, z nieochotą, mit Gewalt, mit Verdruß.

Ecorcher, *v. a.* odzierać, łupić ze skóry, zadrzeć, zdrapać, die Haut abziehen, schinden, beschädigen. — *qq.* zedrzeć kogo, zanadto żądać od kogo, einen schinden, übernehmen. — la gorge, le palais, drapać, (w gardle), im Halse kratzen. — les oreilles, uszom krzywdę robić, den Ohren wehe thun. — en frottant, rozetrzeć, tarciem zranić, aufreiben, wund reiben. *fig.* — une langue, łamać język, słowa źle wymawiać, eine Sprache radebrechen. s' —, *r.* zadrzeć się o co, zadrasnąć się, zdrapać sobie skórę czém, osednić się, sich schinden, sich die Haut aufreißen, sich wund reiben.

Ecorcherie, *f.* ściérwisko, mieysce, gdzie zdechlinę odzieraią, *n.* Schindgrube, *f.* Schindanger, *m.*

Ecorcheur, *m.* hycel; zdzierca, łupieżca, odzieracz, odrzyskóra, *m.* Schinder, *m. fig.* Leuteschinder, *m.*

Ecorchure, *f.* zadzierg, *m.* zadarcie, *n.* zdrapana skóra na ciele, *f.* sedno od ieżdżenia, *n.* Abreibung der Haut, *f.* Wolf vom Reiten, *m.*

Ecore, *f.* brzeg ostry. spadzisty, *m.* jáher Ort am Meerufer, *m.*

Ecorner, *v. a.* rogi ułamać, utracić; utracić, die Hörner, die Ecken abstoßen, bestoßen. *fig.* nadwątlać, osłabiać co, naruszyć co, schmälern, verringern, schwächen.

Ecornifler, *v. a.* podchlébiać, schmarotzen.

Ecornifleur, *m.* euse, *f.* podchlébca; pasorzuch, *m.* Schmarotzer, Tellerlecker, *m.*

Ecornure, *f.* odłupek, *m.* abgestoßenes Stück von der Ecke eines Steins, *n.*

Ecosse, *f.* łuszczyna, łupina; Szkocya, *f.* Hülse der Erbsen ꝛc., *f.*; Schottland, *n.* — ssois, e, *a.* Szkocki, Schottisch. — *m.* Szkot, Schotte, *m.*

Ecosser, *v. a.* wyłuszczać, aushülsen.

Ecosseur, *m.* euse, *f.* wyłuszczaiący groch etc., *m.* Aushülser, *m.*

Ecot, *m.* karb, dług w karczmie, w austeryi, *m.* Zeche; geschlossene Gesellschaft im Wirthshause, *f.*

Ecouane, *f.* gatunek pilników do raszplowania cienkiego, Feinraspel, *f.*

Ecouer, *v. a.* ogon urznąć, uciąć, den Schwanz stutzen.

Ecoufle, *m.* kania, *f.* Hühnergeyer, *m.*

Ecoulement, *m.* odpływ, spływ, wypływ, ściek, *m.* Abfluß, Ablauf, Ausfluß, *m.* Auslaufen, *n.*

Ecouler, *v. n.* faire —, laisser, spuszczać, wylewać, zlewać, abfließen, ablaufen lassen. s' —, *r.* ściekać, spływać, rospływać się, abfließen, ab-, auslaufen. *fig.* schodzić, upływać; wykradać się, ukradkiem uchodzić, verfließen, verlaufen, sich wegschleichen.

Ecourter, *v. a.* przyciąć, uciąć, skrócić, abkürzen, stutzen.

Ecoutant, ante, *a.* słuchaiący, podsłuchuiący, zuhörend.

Ecoute, *f.* mieysce do podsłuchywania sposobne, *n.* Horchwinkel, *m. fig. fam.* être aux —, szpiegować, czatować, auf der Lauer seyn.

Ecou-

Econter, *v. a.* słuchać; podsłuchywać; przysłuchywać się, hören, zuhören; horchen, behorchen, belauschen, anhören. *fig.* słuchać na co, bydź posłusznym, horchen, gehorchen. s' —, *r.* zbytnie staranie mieć o zdrowie swoie, zu ängstlich für seine Gesundheit besorgt seyn.

Ecouteux, *a.* cheval —, koń boiaźliwy, którego ladaco straszy, Pferd, welches durch alles was ihm aufstößt zerstreut wird, *n.*

Ecouvillon, *m.* szczotka do wycierania działa, *f.* pomiotło do chędożenia pieca, *n.* Stückwischer, Ofenwischer, *m.*

Ecouvillonner, *v. a.* wycierać, wychędożyć działo, piec, mit dem Wischer ausputzen.

Ecphractique, *a. et m.* ou remède —, lékarstwo rozwalniaiące, do otworów się przyczyniaiące, eröffnende Arzneymittel, *n. pl.*

Ecraigne, *f.* kompanie, (*f. pl.*) towarzystwa wieczorne powsiach, *n. pl.* Abendgesellschaften auf den Dörfern, *f.*

Ecran, *m.* ciennik, *m.* zasłona, *f.* Feuerschirm, Ofenschirm, *m.*

Ecrancher, *v. a.* fałdy wygładzać, wymarszczać, Falten ausstreichen.

Ecrasé, ée, *p. et a.* po-, zgruchotany; zerschmettert, platt eingedrückt.

Ecraser, *v. a.* po-, zgnieść, zdeptać, potrzaskać, zerschmettern, zerquetschen, zermalmen, zertreten, zerdrücken. *fig.* zniszczyć, wniwecz obrócić, ganz zu Grunde richten.

Ecrémer, *v. a.* śmietanę z mléka zbierać, abrahmen, abfahnen. *fig.* wziąść z czego naylepsze, das Beste von einer Sache wegnehmen.

Ecréner, *v. a. T.* obrzynać litery lane, die gegossenen Lettern beschneiden.

Ecrêter, *v a. T.* odczesać, wierzchołek muru, lub czego kolwiek zapomocą dział (strzelaniem z takowych) zrzucać, abkämmen, den obersten Theil einer Mauer ꝛc. abschießen.

Ecrevisse, *f.* rak, *m.* Krebs, *m.*

s'Ecrier, *v. r.* krzyczeć, wołać, zawołać, schreyen, ausrufen.

Ecrille, *f.* pogródka, *f.* ogrodzenie przed upustem, *n.* Fischwehr, *n.*

Ecrin, *m.* pierściennica, *f.* Schmuckkästchen, *n.*

*Ecrire, *v. a. et n.* pisać, napisać, schreiben.

Ecrit, *a.* pisany; popisany, zapisany, geschrieben; beschrieben, voll geschrieben, — *m.* pismo, *n.* skrypt; zapis. cyrograf, *m.* Schrift, Handschrift, *f.* écrits, *pl.* rękopisma, pisma, dzieła, *n. pl.* schriftlichen Aufsätze, *m. pl.* Schriften, *f. pl.* Werke, *n. pl.*

Ecriteau, *m.* napis, *m.* kartka przylepiona z napisem, *f.* Aufschrift, *f.* angeschlagener Zettel, *m.*

Ecritoire, *f.* kałamarz, *m.* szkatułka, *f.* Schreibzeug, *n.*

Ecriture, *f.* pismo, *n.* skrypt; charakter, *m.* ręka, *f.* Schrift; Handschrift, Hand, *f.* — sainte, pismo święte, *n.* Biblia, *f.* heilige Schrift, Bibel, *f.* écritures, *pl.* pisma, *n. pl.* okupacye na piśmie, *f. pl.* Schriften, geschriebene Aufsätze, *f. pl.*

Ecrivailler, *v. a.* pisać wiele, bazgrzeć, gryzmolić, viel schreiben, schmieren.

Ecrivailleur, Ecrivassier, *m.* gryzmoła, gryzmolarz, *m.* Schmierer, *m.*

Ecrivain, *m.* pisarz; pismistrz, autor, *m.* Schreiber; Schreibmeister; Schriftsteller, *m.*

Ecrou, *m.* macica ślósarska, *f.* reiestr więźniów, *m.* Schraubenmutter; Liste der Gefangenen, *f.*

Ecrouelles, *f. pl.* wól, *m.* Kropf, *m.*

Ecrouer, *v. a.* zapisać imię więźnia w reiestr, in das Register der Gefangenen einschreiben.

Ecroues, *f. pl.* dziennik, reiestr wydatków dworskich, *m.* Tagezettel über den Aufwand bey Hofe, *m.*

Ecrouir, *v. a.* hartować, młotem zbiiać kruszce, Metallen durch Schlagen härten.

Ecrouissement, *m.* hartowanie, zbiianie młotem kruszców, *n.* Härten der Metalle durch Schlagen, *n.*

Ecroulement, *m.* obalenie się, zapadanie, wzruszenie, *n.* Einsinken, *n.* Einsturz, *m.*

s'Ecrouler, *v. n. et r.* walić się, obalić się, zapaśdź, sypać się, einsinken, einfallen, zusammenstürzen.

Ecrouter, *v. a.* skórkę z chleba poobrzynać, zdiąć, abrinden, (vom Brode).

Ecru, ue, *a.* surowy (o iedwabiu, płótnie etc.), roh, (von der Seide, Leinwand ꝛc.)

Ecrues, (de bois), *f. pl.* wyrostki, krzewiny, *pl.* neugewachsenes Holz auf artbarem Lande, *m.*

Ecsarcome, *m.* wyrostek mięsny, *m.* Fleischgewächs, *n.*

Ecthymose, *f. T.* podeyście krwią, *n.* siny, *f. pl.* Blutunterlaufung, *f.* blaue Flecken, *m. pl.*

Ectylotique, *a.* remède —, *T.* lékarstwo na zatwardzenie skóry, *n.* Mittel gegen Verhärtung der Haut, *m.*

Ectype, *f.* wypukłe wybicie się pieczątki etc., *n.* erhabener Abdruck eines Petschaftes ꝛc., *m.*

Ecu, *m.* tarcza, *f.* talar, *m.* Schild; Thaler, *m.*

Ecueil, *m.* skała, rafa, *f.* Klippe, *f.*

Ecuelle, *f.* czara, głęboka miska, *f.* Napf, *m.* tiefe Schale, *f. fig.* mettre tout par —, wydawać wiele, częstować, viel aufgehen lassen.

Ecuellée, *f.* miska pełna czego, *f.* Napf voll, *m.*

Ecuisser, *v. a.* potrzaskać drzewo, drzazgami od odziemku odrąbać, einen Baum splitterweise abhauen.

Eculer, *v. a.* trzewik, bót wydeptać, (Schuhe, Stiefel) übertreten, niedertreten, herabtreten. s' —, *r.* wydeptać się, przełożyć się, sich übertreten, sich zurücklegen.

Ecumant, ante, *a.* pieniący się, schäumend.

Ecume, *f.* piana, *f.* szumowiny, *pl. f.* Schaum, *m.* — de mer, morska piana, *f.* Meerschaum, — *m. T.* Nieczystość wychodząca na wierzch przytopieniu kruszców, *f.* Unreinigkeit welche sich beim Schmelzen der Metalle auf der Oberfläche sammelt, *f.* kostka fałszywa, *f.* falscher Würfel, *m.*

Ecumer, *v. n et a.* pienić się, pianę rzucać; szumować, szumowiny zbierać, schäumen, abschäumen. *fig.* — un héritage, un livre, z posagu, z książki wziąść co naylepszego, von einer Erbschaft, aus einem Buche das Beste nehmen. — les mers, les côtes, rozbiiać po morzu, Seeräuberey treiben.

Ecumeur, *m.* — de marmite, podchlébca, *m.* Schmarotzer, *m.* — de mer, pirata, rozbóynik morski, *m.* Seeräuber, *m.*

Ecumeux, euse, *a.* pieniący się, pienisty, schäumend, schäumig.

Ecumoire, *f.* warzachew do szumowania, *f.* Schaumlöffel, *m.*

Ecurer, *v. a.* szorować, pomywać; rumować, czyścić, scheuern, reinigen, fegen.

Ecureuil, *m.* wiewiórka, *f.* Eichhörnchen, *n.*

Ecureur, *m.* studziennik, co studnie rumuie; prywetnik, *m.* Brunnenfeger, Secretfeger, *m.*

Ecureuse, *f.* pomywaczka, *f.* Scheuerfrau, —magd, *f.*

Ecurie, *f.* staynia; masztalnia, *f.* Stall, Pferdeſtall, Marſtall, *m.*

Ecusson, *m.* tarcza herbowa, *f.* Wappenſchild, *m. T.* enter en —, zaszczepić, szczepić, okulizować, in die Rinde pfropfen, okuliren.

Ecussonner, *v. a. v.* enter en *écusson.*

Ecussonnoir, *m.* nożyk do okulizowania, *m.* Okulirmeſſer, *f.*

Ecuyer, *m.* (przedtém) giermek; szlachcic, który niemiał ieszcze tytułu *chevalier*; koniuszy; przełożony szkół rycerskich, kawalkator; dworzanin damie służący, *m.* (ehedem) Waffenträger, Schildträger, Titel der Neugeadelten; Stallmeiſter; Bereiter; Damenbegleiter, *m.* — en tranchant, krayczy, *m.* Vorſchneider, *m.* — de bouche, de cuisine, kuchmistrz, *m.* Küchenmeiſter, *m.*

Edda, *f.* (Zbiór mitologiczny narodów północnych), Edda, (mythologiſche Sammlung der norddeutſchen Völker), *f.*

Eden, *m.* ray, *m.* Eden, Paradies, *n.*

Edenté, ée, *a.* bezzęby; wyzębiony, zahnlos.

Édenter, *v. a.* wyzębić; powyrywać zęby, die Zähne ausbrechen, verderben.

Edifiant, ante, *a.* budujący, erbaulich.

Edificateur, *m.* budownik, *m.* Bauherr, *m.*

Edification, *f.* budowanie; zbudowanie, *n.* Erbauung, *f.*

Edifice, *m.* budynek, *m.* Gebäude, *n.*

Edifier, *v. a.* budować, budynek wystawić, bauen, aufbauen. *fig.* zbudować; uspokoić, erbauen; zufrieden ſtellen.

Edile, *m.* Pan budowy, *m.* (osoba magistratowa Rzymska maiąca dozór nad Budynkami, grami i t. d.) Bauherr, (römiſche Magiſtratsperſon welche die Aufſicht über die Häuſer, Spiele ꝛc. hat.)

Edit, *m.* edykt, rozkaz publiczny, *m.* Edikt, *n.* öffentlicher Befehl, *m.*

Editeur, *m.* wydawca, *m.* Herausgeber, *m.*

Edition *f.* edycya, *f.* wydanie, *n.* druk książki, *m.* Ausgabe, Auflage eines Buchs, *f.*

Edouard, *m.* Eduard, Eduard, *m.*

Edredon, *m.* puch zimorodków, *m.* Eiderdunen, *f. pl.*

Education, *f.* edukacya, *f.* wychowanie, *n.* Erziehung, *f.*

Edulcoration, *f. T.* osłodzenie, *n.* Absüßung, *f.* Süßmachen, *n.*

Efaufiler, *v. a.* rozstrzępić, ausfaſen, ausfaſern.

Effacable, *a.* łatwy do wymazania, auslöſchlich.

Effacer, *v. a.* wymazać, przekreślić, wyskrobać, ausſtreichen, auslöſchen, ausradiren. *fig.* zaćmić, przechodzić; wygładzić, zatrzeć, zniszczyć, verwiſchen, austilgen, verdunkeln. — ses péchés, pokutować za grzechy, ſeine Sünden abbüßen.

abbüßen. — le corps, les epaules, głowę etc. zasłaniać, okrywać od sztychu, Kopf und Schultern ein wenig einziehen. *T.*

Effaçure, *f.* wymazane, wyskrobane, *n.* mazanina etc., *f.* das Ausgeſtrichene.

Effaner, *v. a.* liście osmugać, ogałocić z liścia, abfaulen, abblatten.

Effaré, ée, *a.* pomięszany, zdumiały, beſtürzt, außer ſich.

Effarer, *v. a* pomięszać, przestraszyć, beſtürzt machen. s' —, *r.* pomięszać się, zdumieć, beſtürzt werden.

Effaroucher, *v. a.* przestraszyć, okrzyknąć, verſcheuchen, ſcheu machen. *fig.* odrażać, spłoszyć, abſchrecken.

Effectif, ive, *a.* istny, prawdziwy, rzeczywisty, wirklich, baar.

Effectivement, *adv.* prawdziwie, w istocie, w rzeczy saméy, wirklich, in der That.

Effectuer, *v. a.* uskutecznić, do skutku przyprowadzić, sprawić, dokazać; wypełnić, bewerkſtelligen, bewirken, zu Wege bringen, ausrichten, erfüllen.

Efféminé, ée, *a.* zniewieściały, niewieści, weibiſch. — *m.* niewieściuch, pieściuch, *m.* Weichling, *m.*

Efféminer, *v. a.* zniewieścić, psuć, pieścić, weibiſch, ſchwach und feig machen; ſchwächen. s' —, *r.* zniewieścieć, ſich weibiſch machen, weibiſch werden.

Effendi, *m.* uczony Prawnik turecki, *m.* Effendi, türkiſcher Rechtsgelehrter, *m.*

Effervescence, *f.* kipienie, *n.* Aufbrauſen, *n.*

Effet, *m.* skutek, *m.* rzecz sama, *f.* dokazanie, dokonanie; ruchome dobra, *n. pl.* Wirkung, That, *f.*; bewegliches Gut, *n.* — oder effets, *pl.* maiątek, sprzęty, *pl.* Vermögen, *n.*; Effekten, *pl.*; Wexel, *m.* Wechſelbrief, *m.* pour cet —, à cet —, na ten koniec, w tym zamiarze, zu dieſem Ende, in dieſer Abſicht. à l'—, de . . . w tym celu, zamiarze, aby, in der Abſicht, daß . . . en —, w rzeczy saméy, w istocie, istotnie, in der That, wirklich.

Effeuiller, *v. a.* obrywać liście z drzewa, ablauben, entblättern. s' —, *r.* liście tracić; odkléić się, das Laub verlieren, ſich blättern; ſich ſpalten, ſich ableimen.

Efficace, *a.* skuteczny, silny, kräftig, wirkſam. — *f.* moc, siła, skuteczność. *f.* skutek, *m.* Kraft, Wirkung, Wirkſamkeit, *f.*

Efficacement, *ad.* mocno, tęgo, poważnie, ostro, z akcentem, kräftig, mit Ernſt und Nachdruck.

Efficacité, *f.* siła, moc, tęgość, *f.* Kraft, *f.*

Efficient, te, *a. f.* cause —, skutek sprawuiący, skutkuiący, wirkende Urſache, *f.*

Effigie, *f.* obraz, *m.* wyobrażenie, malowanie, *n.* Bild, Bildniß, *n.*

Effigier, *v. a.* wypełnić dekret na obrazie, im Bildniſſe hinrichten. *T.*

Effilé, *m.* frędzla; chustka żałobna z frędzlami, *f.* Franze, *f.* Trauertuch mit Franzen, *n.*

Effilé, ée, *p. et a.* wystrzępiony; chudy, szczupły, ausgefädelt; hager, zu ſchlank.

Effiler, *v. a.* wysnuć, wystrzępić, ausfaſern, ausfädeln. s' —, *r.* strzępić się, wysnuć się, ſich faſern, ausfädeln.

Effiloquer, *v. a.* wystrzępić, wysnuć, ausfaſern, ausfaſeln.

Effioler, *v. a. T.* zarosć trawą, vergraſen.

Effilure, *f.* wystrzępione nici u materyi iakiéy. *f. pl.* das Ausgefaſerte an einem Zeuge, *n.*

Effian-

Efflanqué, ée, *p. et a.* zbieżony, zgłodzony; chudy, wychudły, abgemergelt; mager.

Efflanquer, *v. a.* zmordować, spędzić, zbieżeć konia, wymorzyć, ein Pferd abmergeln.

Effleurer, *v. a.* dotknąć, natrącić; zadrzeć, zadrasnąć, streifen, ritzen, schrammen. *fig.* naruszyć co, wspomnieć, tylko o czém, nur obenhin berühren.

Effleurir, *v. n. de chim.* formować kwiaty, pleśnieć, wietrzeć, Blumen ansetzen, verwittern.

Efflorescence, *f. de chim.* zbieranie się kwiatów, to iest: przyczepianie się części słonych na kształt, pleśni, wietrzenie, *n.* Beschlag, *f.* Verwittern, *n.*

Effluence, *f.* spływ, *m.* wypływnienie, *n.* Abfluß, *m.* Ausfließen, *n.*

Effondrement, *m.* głębokie wskopanie ziemi, *n.* tiefe Umgrabung, *f.*

Effondrer, *v. a.* głęboko wskopać; wyłamać, wybić, wydeptać; wypatroszyć, wyprawić (ptaka), tief umgraben; einstoßen, eintreten, einschlagen; (Geflügel ausnehmen.

Effondrilles, *f. pl.* szlam, muł, *m.* Bodensatz, Satz, Schlamm, *m.*

s'Efforcer, *v. r.* usiłować, starać się, sich anstrengen, sich bemühen, sich bestreben.

Effort, *m.* usiłowanie, usilne staranie, *n.* moc, siła, *f.* Anstrengung, Gewalt, Bemühung, Mühe, *f.* — de l'art, sztuka doskonała na próbę maystrowstwa, *f.* Meisterstück, *n.* faire un —, usiłować, angreifen.

Effraction, *f.* gwałtowne drzwi wyłamanie, *n.* Einbruch, *m.*

Effrayant, ante, *a.* straszny, straszliwy, fürchterlich, schrecklich.

Effrayer, *v. a.* przestraszyć, erschrecken, in Furcht setzen. s'—, *r.* (*de qc*) przelęknąć się, zlęknąć się, über etwas erschrecken.

Effréné, ée, *a. fig.* wyuzdany, rozchełznany, unbändig, zügellos, ungezähmt, frech.

Effriter, *v. a.* (une terre) zjałowić, wyplenić, (rolą, ziemię), (einen Acker) aussaugen, ausmergeln.

Effroi, *m.* strach, postrach, *m.* Schrecken, *m.*

Effronté, ée, *a.* niewstydliwy, bezwstydny, zuchwały, unverschämt, frech.

Effronterie, *f.* niewstyd, *m.* niewstydliwość etc., *f.* Unverschämtheit, Frechheit, *f.*

Effroyable, *a.* straszny, srogi, niesłychany, erschrecklich, entsetzlich, fürchterlich. *fig.* do zastanowienia, nadzwyczaynie, erstaunlich, außerordentlich.

Effusion, *f.* wylanie, rozlanie, *n.* Ausgießung; Vergießung; fig. Ergießung, *f.*

Efourceau, *m.* taczki wielkie do wożenia ciężarów, *pl. t. f.* Blakkarren, *m.*

Egal, ale, *a* równy, prosty, gleich, gleichförmig, eben. à l'—de—, równie iak, eben so sehr, so wie. d'—à—, iakby równego stanu, wie seines Gleichen. — *m.* równy, równego stanu, równiennik, *m.* seines Gleichen.

Egalement, *ad.* równie; równo, gleich; eben so.

Egaler, *v. a.* równać, gleich oder eben machen. (*qq.* à *qq.*) wyrównać, porównywać co z czém, vergleichen. — *n.* (*qq*) równać kogo w czém, einem gleich kommen. s'—, *r.* (à *qq*) równać się, porównać się komu, sich einem gleich stellen.

Egalité, *f.* równość, *f.* Gleichheit, Gleichförmigkeit, *f.*

Egard, *m.* poszanowanie, *n.* wzgląd, respekt, *m.* Achtung, Rücksicht, *f.* à l'—de, względem; w porównaniu, in Ansehung, in Betreff; in Vergleichung, mit. en—à . . . . względem, in Betrachtung, in Rücksicht. à mon—, co się mnie tyczy, was mich betrifft. à tous égards, w każdym przypadku, in allen Fällen. w każdym względzie, in jeder Rücksicht.

Egaré, ée, *p. et a.* zbłądzony, zmierzt. *fig.* pomięszany, zbałamucony, verwirrt.

Egarement, *m.* zbłądzenie, zbłąkanie, *n.* Irregehen, *n.* Verirrung, *f. fig.* rospusta, *f.* nieład; błąd, *m.* Ausschweifung, *f.* Irrthum, *m.* — d'esprit, pomięszanie zmysłów, pomięszanie, *n.* Verwirrung des Verstandes, Verrückung, *f.*

Egarer, *v. a.* z drogi prawéy kogo sprowadzić, zabłąkać, irre führen. *fig.* pomięszać; zgubić, zarzucić, zbałamucić, irre machen; verwirren. — (*qc.*) zerlegen. s'—, *r.* zabłąkać się, z drogi zstąpić, zeyść; zbłądzić, sich verirren. *fig.* wpaśdź w błędy, in Irrthümer gerathen.

Egayer, *v. a.* rozweselić; weselszym, przyiemnieyszym robić, aufmuntern, aufheitern, ermuntern, angenehmer machen. s'—, *r.* (sur *qq*), drwinkować, kartować sobie z kogo, sich über Jemand lustig machen.

Egée, (la mer), *f.* morze Greckie, *n.* Aegeische Meer, *m.*

Egide, *f.* tarcza, *f.* Schild, *n.* *fig.* Obrońca, *m.* Beschützer, *m.*

Egilops, *m.* wrzód oczu, *m.* Augengeschwür, *n.*

Egiotier, *m.* róża polna, *f.* wilder Rosenstock, *m.*

Eglantine, *f.* głóg, *m.* wilde Rose, *f.*

Eglise, *f.* kościół, *m.* gromada, *f.* Kirche; Gemeinde, *f.*

Eglogue, *f.* sielanka. *f.* skotopaski, *pl.* Hirtengedicht, *n.*

Egohine, *f.* ręczna piła, piłka, *f.* Handsäge, Lochsäge, *f.*

Egoïser, *v. n.* za wiele o sobie mówić, za wielkie o sobie mieć zdanie, zu viel von sich selbst sprechen, selbstsüchtig seyn.

Egoïsme, *m.* samoistwo, samochwalstwo, *n.* własna chwała, *f.* samolubstwo, *n.* Selbstsucht, *f.* Egoismus, *m.* Selbstgefälligkeit, *n.*

Egoïste, *m.* samochwalca, samoiściec, *m.* Selbstgefällige, Egoist, *m.*

Egorger, *v. a.* przerznąć gardło, zarznąć, zabić, zadusić, die Kehle abschneiden; schlachten, würgen; abwürgen, erwürgen, umbringen. *fig.* wniwecz kogo obrócić, zniszczyć, zu Grunde richten, stürzen.

s'Egosiller, *v. r.* ochrzypieć, ochrzypnąć od wrzeszczenia, sich heiser schreyen. (o ptakach) bez ustanku, ze wszystkich sił świegotać, (von Vögeln) in einem fort, aus allen Kräften singen.

Egout, *m.* ściekanie wody, *n.* rynna, *f.* ostatnie gonty, dachówki na dachu trochę wypuszczone, *pl.* rynsztok, stek, spław, *m.* Abfluß des Wassers; *m.* Traufe, Dachrinne; Gosse; Abzucht, Cloake, *f.* skaza otwarta, rana otwarta. *f.* offener Schaden, *m.* offene Wunde, *f.* *fig.* schadzka samego hultaystwa, *f.* Sammelplatz von liederlichem Gesindel, *m.*

Egoutter, *v. n.* faire—, laisser—, osączać, wysączać, abtropfen lassen. s'—, *r.* ściekać, abtropfen.

Egouttoir, *m.* ławka do osączania, *f.* durszlak, *m.* Tropfbrett, *n.* Durchschlag, *m.*

Egrapper, *v. a.* iagody od winograna obrywać, Weintrauben abbeeren.

Egratigner, *v. a.* drapać, drapnąć, podrapać, kratzen, ritzen. s'—, *r.* drapać, drasnąć się, sich kratzen.

Egratignure, *f.* zadzierg, *m.* rana od drapania pochodząca, *f.* Ritz, *m.* Schramme, *f.*

Egrener, *v. a.* nasienie, iądrka, ziarnka wybierać, auskörnen. s'—, *r.* wypadać, opadać; kruszyć się, ausfallen, abfallen, abbeeren, sich zerbröckeln.

Egrenoire, *f.* klatka mała, *f.* kleiner Käfig, *m.*

Egrillard, arde, *a. fam.* wesoły, żywy, żwawy, lebhaft, lustig, aufgeweckt.

Egrilloir, *m.* krata, przegródka w stawach, *f.* Rechen in einem Teiche, *m.*

Egriser, *v. a.* (un diamant) szlifować dyament z grubszego, einen Diamant aus dem Gröbsten schleifen.

Egrugeoir, *m.* moździerzyk drewniany, *m.* tarka, *f.* Stampfbüchse, *f.*; Reibeisen, *n.*

Egruger, *v. a.* tłuc; trzeć, klein stoßen, stampfen, reiben. (o zbożu) szrótować, (vom Korne) schroten.

Egrugeure, *f.* rzecz utłuczona, *f.* das Gestoßene, Zerstoßene, *n.*

Eguelement, *m. T.* wywiercenie błędne działa, armaty, *n.* fehlerhafte Erweiterung der Mündung einer Kanone, *f.*

Egueuler, *v. a.* dziub, szyię od statka utrącić, ułamać, die Schnautze oder den Hals von einem Gefäße abbrechen. s'—, *r. T.* rozszérzyć się, stać się większym, (o otworze działa, armaty), weiter werden, sich erweitern, (von der Mündung einer Kanone. *fam.* ochrzypieć, ochrzypnąć od wrzeszczenia, sich ganz heiser schreyen.

Egypte, *f.* Egipt, *m.* Egypten, *n.* tien, nne, *a.* Egipski, ptisch. — *S.* Egipczyk, *m.* ptier, *m.*

Eh! *i.* hey! ey, ey doch!

Ehanché, *v.* Déhanché.

Eherber, *v.* Sarcler.

Ehonté, ée, *a.* niewstydliwy, schamlos. znieważony, skrzywdzony, zchańbiany, entehrt, geschändet.

Ehouper, *v. a.* wierzchołek z drzewa ściąć, Bäume köpfen.

Ejaculation, *f.* wytryśnienie nasienia zwierzęcego, *n.* krótka modlitwa z biedy niebiosa przebiiaiąca, *f.* Ausspritzung des thierischen Saamens, *f.* Stoßgebethe, *n.*

Elaboration, *f. T.* wyrobienie, *a.* Ausarbeitung, *f.*

Elaborer, *v. a. T.* wyrobić, ausarbeiten. s'—, *r.* wyrobić się (o krwi), sich ausarbeiten (vom Blute).

Elaguer, *v. a.* drzewo obcinać, einen Baum ausschneiden, ausputzen. *fig.* skrócić, abkürzen.

Elan, *m.* łoś; skok, *m.* Elenthier, *n.*; Sprung, Satz, *m.* Elans, *pl.* uczucia, uniesienia serca, *n. pl.* zapędy, *m. pl.* schnelle Bewegungen, Gefühle der Seele, *f. pl.*

Elancé, ée, *a.* chudy, dünnleibig, lang und hager.

Elancement, *m.* kłócie, *n.* ból w ciele, *m.* westchnienie do Boga, *n.* Stechen im Körper, *n.* Erhebung der Seele zu Gott, *f.* Stoßseufzer, *m.*

Elancer, *v. n.* kłóć, stechen. s'—, *r.* rzucić się na kogo; skoczyć na co; podskoczyć; zerwać się, auf etwas zu stürzen, rennen, springen ꝛc.; sich hinauf

hinauf schwingen; schnell aufspringen; hervor prellen.

Elargir, *v. a.* rosprzestrzenić, rozszérzyć; uwolnić, wypuścić z więzienia, erweitern, weiter, breiter machen; in Freyheit setzen. — *n. et* s'—, *r.* rozszérzyć się, szérzyć się, rozprzestrzenić się, breiter werden, sich erweitern; sich ausdehnen. (o okrętach) chronić się ucieczką, (von Schiffen) die Flucht ergreifen.

Elargissement, *m.* rozszérzenie, rosprzestrzenienie, uwolnienie. *n.* Erweiterung; Loslassung, Befreiung, *f.*

Elargissure, *f.* rosprzestrzenienie, popuszczenie sukni, *n.* angesetztes Stück zur Erweiterung, *f.*

Elasticité, *f.* sprzężystość, *f.* Schnellkraft, Federkraft, *f.*

Elastique, *a.* sprzężysty, elastisch, federhart.

Electeur, *m.* elektor, *m.* Wahlherr, Churfürst, *m.* — *pl.* elektorowie, głosuiący, *m. pl.* Wahlmänner, *m. pl.* — trice, *f.* torka, *f.* — fürstinn, *f.* — torat, *m.* elektorstwo, *n.* Churwürde, *f.* Churfürstenthum, *n.* — toral, e. *a.* elektoralny, churfürstlich.

Electif, ive, *a.* przez elekcyą, przez głosy, was durch Wahl geschieht.

Election, *f.* elekcya, *f.* obieranie, *n.* Wahl, Erwählung, *f.* urząd poborowy, Steueramt. faire — de domicile, naznaczyć mieysce gdzie kogo zastać można, einen Ort bestimmen wo man anzutreffen ist.

Electricité, *f.* elektryczność, *f.* elektrische Kraft, Elektricität, *f.*

Electrique, *a.* elektryczny, elektrisch.

Electrisation, *f.* elektryzowanie, *n.* elektryzacya, *f.* Elektrisiren, *n.*

Electriser, *v. a.* elektryzować-elektrisiren. *fig.* przerazić, wzruszyć, in Feuer setzen; angenehm erschüttern.

Electromètre, *m.* elektromiar, elektromierz, *m.* Elektricitätsmesser, *m.*

Electuaire, *m.* lambitywum, *n.* Latwerge, *f.*

Elégamment, *ad.* pięknie. gładko, elegancko, schön, zierlich.

Elégance, *f.* piękność, gładkość, *f.* Schönheit, Zierlichkeit, *f.*

Elégant, ante, *a.* piękny, gładki, grzeczny, elegancki, zierlich, schön, artig. — *m.* elégant, *m.* wynosić się pyszným, ein Mensch der etwas Gesuchtes in seinen Manieren, seiner Art sich zu kleiden hat.

Elegiaque, *a.* trenowy, elegiczny, elegisch.

Elégie, *f.* treny, *pl.* Elegie, *f.* Klagegedicht, *n.*

Elément, *m.* żywioł, *m.* Element, *n.* Urstoff, *m. fig.* zostawanie w naymilszym sobie stanie, *n.* bydź w swoim żywiole, Element, *n.* der Zustand in dem man sich am liebsten befindet. Elémens, *pl.* początki; fundamenta, *pl.* Anfangsgründe: Grundsätze, *f. pl.*

Elémentaire, *a.* żywiołowy, elementarisch.

Elemi, *m.* kléy z oliwnego drzewa, *m.* Oelbaumharz, *n.*

Eléphant, *m.* słoń, *m.* Elephant, *m.*

Eléphantiasis, *f.* trąd, *m.* Art von Aussatz oder Krätze, *f.*

Eléphantin, e, tiaque, *a.* słoniowy, den Elephanten betreffend.

Eléonore, *f.* Eleonora, *f.* Eleonora, *f.*

Elévation, *f.* wy-, podwyższenie, *n.* wysokość, *f.* pagórek, *m.* mieysce wyniosłe, *n.* Erhöhung; Höhe, Anhöhe, *f. T.*

Rys budowy, *m.* Aufriß, Entwurf eines Gebäudes, *m. fig.* podniesienie, podwyższenie, *n.* wspaniałość, wyniosłość, *f.* Erhebung; Erhabenheit, Größe, *f.*

Elève, *m. et f.* uczeń, wychowaniec, *m.* Zögling, Schüler, *m.*

Elever, *v. a.* podwyższać, wyżéy zrobić, — posadzić, — kłaśdź, — stawiać, póyśdź w górę, ciągnąć do góry; stawiać, wystawić (budynek) wychować, edukować, wyuczyć; uczyć, erhöhen, höher machen, setzen, legen, stellen ꝛc., in die Höhe treiben, ziehen; aufführen, aufbauen, errichten; aufziehen; erziehen, Unterricht ertheilen; auferziehen. — sa voix, głos swóy podnieść, przemówić, seine Stimme erheben. *fig.* — son style, wyniosłym, górnym stylem pisać, erhabener schreiben. s'—, wscząć, wznieść się, isdź do góry, nabrzmieć, przybierać, wzrastać, sich erheben, aufsteigen; auflaufen. *fig.* wynikać, wsczynać się, rodzić się, pochodzić, powstawać, entstehen, stolz werden. — contre *qq.* powstać, buntować się przeciw komu; oskarzyć, żalić się na kogo, wider Jemand aufstehen; sich wider einen auflehnen; jemand anklagen.

Elevure, *f.* krostka na ciele, *f.* Hitzblatter, *f.*

Elider, *v. a.* samogłoskę, literę wyrzucić, einen Buchstaben auslassen, verbeissen. *T.*

Eligibilité, *f.* sposobność do obrania, *f.* Wahlfähigkeit, *f.*

Eligible, *a.* sposobny do obrania, wahlfähig.

s'Elimer, *v. r.* przetrzeć się (o sukniach) popsuć się przez używanie, zużytkować, sich abtragen, abnützen.

*Elire, *v. a.* obrać; wybrać, wálen, erwählen.

Elision, *f.* wyrzucenie litery ze słowa, *n.* Auslassung eines Buchstabens, *f. T.*

Elisabeth, *f.* Elżbieta, *f.* Elisabeth, *f.*

Elite, *f.* wybór, *m.* sama treść, *f.* das Auserlesenste, *n.* Kern, *m.* Auswahl, *f.*

Elixation, *f. T.* zmiękninie przez gotowanie, *n.* Erweichung durchs Kochen, *f.*

Elixir, *m.* lékarstwo posilaiące, lékarstwo wzmacniaiące, *n.* Elixir, *n.*

Elle, *pr.* ona, sie.

Ellébore, *m.* ciemierzyca, *f.* Nieswurz, *f.*

Elippse, *f. T.* elipsa, *f.* opuszczenie, wypuszczenie słowa, *n.* Weglassung, Auslassung eines Wortes; *n.* Elipse, *f.*

Elocution, *f.* wniosek, *m.* wysłowienie, *n.* wymowa, *f.* Vortrag, *m.*

Eloge, *m.* pochwała, *f.* wychwalanie, wysławianie, *n.* Lob, *n.* Lobspruch, *m.* Lobeserhebung, Lobrede, *f.*

Elogiste, *m. fam.* wysławiacz, wychwalacz, *m.* Lobredner, *m.*

Eloignement, *m.* odległość, *f.* oddalenie, *n.* nieprzytomność, niebytność; odraza, niechęć, *f.* niesmak, *m.* Entfernung; Ferne, Entlegenheit, *f.*; Abstand, *m.* Abwesenheit; Abneigung, *f.* Widerwille, *f.*

Eloigner, *v. a.* oddalić; odkładać, odwłaczać; odrażać, odstręczać, entfernen, aufschieben, verzögern; abwendig machen. s'—, *r.* oddalić się; dalekim bydź od, nie mieć ochoty do czego, sich entfernen; abgeneigt seyn. *fig.* zaniechać czego, zapomnieć o czém, aus den Augen setzen.

Eloquence, *f.* wymowa, *f.* krasomowstwo, *n.* Beredsamkeit, *f.*

Eloquent, ente, *a.* wymowny, beredt.

Elu, *m.* wybrany, obrany; konwikarz poborowy, *m.* Auserwählter; Unterstteuerrath, *m.*

Elucidation, *f.* wyiaśnienie, objaśnienie, tłumaczenie, *n.* Aufklärung, Erweiterung, *f.*

Elucubration, *f.* dzieło z wielką pracą w nocy wyrobione, *n.* bey vielen Nachtwachen ausgearbeitetes Werk, *n.*

Eluder, *v. a.* zniszczyć, odwrócić, przekręcić, wykręcić, zbyć, eräteln, fruchtlos machen, listig ausweichen.

Elysée, *m.* elizyum, *m.* Elysium, *n.* Champs élysées oder élyniens, elizeyskie pola, *n. pl.* die elysäischen Felder, *n. pl.*

Email, *m.* szmelc, *m.* robota szmelcarska, *f.* Schmelz, *m.* Schmelzwerk, *n. fig.* kolor piękny, lazur, *m.* Glasur, *f.*

Emailler, *v. a.* szmelcować, emailliren, in Schmelzwerk arbeiten. *fig.* zdobić, piękrzyć, schmücken.

Emailleur, *m.* szmelcarz, *m.* Schmelzarbeiter, *m.*

Emaillure, *f.* robota szmelcarska; sztuka iéy robienia, *f.* Schmelzarbeit; Kunst derselben, *f.*

Emanation, *f.* spływanie, pochodzenie, *n.* wychodzenie, *n.* (Ducha świętego), Ausfluß, *m.* Ausgehen, *n.*

Emancipation, *f.* wyzwolenie, wypuszczenie syna, córki z mocy oycowskiéy lub opiekońskiéy, *n.* Lossprechung, Freylassung von der väterlichen oder vormundschaftlichen Gewalt, *f.*

Emanciper, *v. a.* wypuścić syna, córkę z mocy téyże, für mündig erklären, frey sprechen. s'—, *r. fig.* za wiele sobie pozwalać, sich zu viel heraus nehmen; nadto śmiałym, nadto zuchwałym bydź, zu dreist, zu verwegen seyn.

Emaner, *v. n.* wypływać, wynikać, pochodzić, ausfließen, herrühren, entstehen; ausgehen.

Emargement, *m.* zapisanie, zanotowanie czego na brzegu, *n.* Auswerfen, Aufzeichnen am Rande, *n.*

Emarger, *v. a.* zapisać, zanotować na brzegu, am Rande aufzeichnen, auswerfen.

Emasculer, *v. a.* kastrować, rzezać, wyrzezać, entmannen.

Embabouiner, *v. a. fam.* omamić, zwieśdź, namówić, mit List beschwatzen.

Emballage, *m.* obszycie; zapakowanie towarów; płótno etc. do tego potrzebne, *n.* zapłata do tego, *f.* Einballen; Zubehör dazu, *n.*; Packerlohn, *m.*

Emballer, *v. a.* obszyć, obwinąć, zapakować, einballiren, einpacken.

Emballeur, *m.* robotnik, co się tém zatrudnia, *m.* Ballenbinder, *m. fam.* pędziwiatr, świszczypałka, *m.* Windbeutel, *m.*

Embarcadère, *m.* port, *m.* Ort zum Einschiffen, *m.*

Embarcation, *f.* statek mały, *m.* kleines Fahrzeug, *n.*

Embargo, *m.* zatrzymanie okrętów, *n.* Beschlag, Arrest auf die Schiffe, *m. T.*

Embarillé, ée, *a.* w baryły ułożony, pakowany, in Fässer eingepackt.

Embarquement, *m.* wsiadanie, ładowanie na okręt, *n.* Einschiffung, Einladung, *f.*

Embarquer, *v. a.* ładować na okręt, einschiffen, einladen. *fig.* wplątać, wciągać kogo w co, in eine Sache verwickeln. s'—, *r.*

(*pour*) wsiadać na okręt (do) . . . . sich einschiffen (nach . . . .) *fig.* (*dans* oder *à qc*). wdawać się, wplatać się w co, sich in etwas einlassen.

Embarras, *m.* zawikłanie, *n.* przeszkoda, *f.* Hinderniß, *n.* Sperrung im Wege, *f. fig.* nieporządek, nieporządek, *m.* pomięszanie, *n.* zawiłość, trudność, *f.* Unruhe, Verwirrung; Verlegenheit; Schwierigkeit, *f.* Hinderniß, *n.*

Embarrassant, ante, *a.* zawikłany, przeszkodliwy, przeszkadzaiący, troszczący, beschwerlich, lästig, in Verlegenheit sezend.

Embarrasser, *v. a.* zawikłać, przeszkadzać; zatrzymać, hamować; pomięszać; kłopotu kogo nabawić, versperren, hemmen, hindern; verwickeln, verwirren; in Verlegenheit setzen. s'—, *r.* kłopotu się nabawić, kłopotać się, frasować się; zawikłać się w co; osieść na piersiach, (o flegmie), sich Verlegenheit verursachen, sich beunruhigen; sich verwickeln in . . .; sich auf die Brust werfen, (vom Schleime.)

Embarrer, *v. a.* kratami opasać, ogrodzić, zakratkować, eingittern, eingattern.

Embasement, *m.* podwalina, *f.* Grundmauer, *f.*

Embatage, *m.* okucie, obicie koła szynami, *n.* Beschienen der Räder, *n.*

Embâter, *v. a.* bydło iuczne okulbaczyć, den Saumsattel auflegen. *fig. fam* włożyć na kogo co, belästigen.

Embatonner, *v, a.* opatrzyć się laską, mit dem Stabe bewaffnen.

Embatre, *v. a.* obić, okuć koło wozowe, Räder beschlagen, beschienen.

Embattes, *m. pl.* wiatry coroczne pewnego czasu na śrzodziemnym morzu wieiące, *m. pl.* Winde, welche gewöhnlich auf dem mittelländischen Meere nach den Hundstagen wehen, *m. pl.*

Embauchage, *m.* naraienie, nastręczenie czeladnika na robotę, *n.* konsolacya, *f.* Verdingen eines Gesellen, *n.* Schmaus dabey, *m.*

Embaucher, *v. a.* naraić, nastręczyć czeladnika, einen Gesellen in Arbeit bringen. *fam.* chytrym sposobem werbować, durch List werben.

Embaucheur, *m.* starszy czeladnik, co czeladników nastręcza, naraia, Altgefelle, der den Gesellen Arbeit verschafft, *m. fam.* werbownik chytry, *m.* listiger Werber, *m.*

Embaumement, *m.* balzamowanie umarłego, *n.* Einbalsamirung, *f.*

Embaumer, *v. a.* balzamować; przekadzić, balsamiren, einbalsamiren; durchräuchern.

Embéguiner, *v. a.* zawiązać głowę chustką etc., den Kopf mit einer Beguine, einem Tuche ꝛc. verhüllen. *fig fam.* (*qq. de qc.*) zawrócić komu czém głowę, einem etwas in den Kopf setzen. être embeguiné d'une femme, bydź zakochanym, zaślepionym w kobietę, in eine Frau genarrt seyn.

Embellir, *v. a.* zdobić, ozdobić, stroić, verschönern, schmücken, zieren. — *n. et* s'—, *r.* pięknieyszym się zrobić, zostać, schöner werden.

Embellissement, *m.* stróy, *m.* ozdoba, *f.* Verschönerung, Ausschmückung, Zierde, *f.*

s'Emberlucoquer, *v. a. fam.* na bić sobie czém głowę, sich etwas närrischer Weise in den Kopf setzen.

Embesogné, ée, *a.* (żartem) zatrudniony, (im Scherze) beschäftigt.

Emblaver, *v. a.* (une terre) zasać pole żytem, ein Feld mit Korn besäen, bestellen.

d'Emblée, *ad.* za pierwszém uderzeniem, szturmem, im ersten Anfalle, wie mit Sturm.

Emblématique, *a.* emblematyczny, sinnbildlich.

Emblème, *m.* malowanie sens iaki moralny maiący, *n.* Sinnbild, *n.*

Embler, *v. a.* potaiemnie, gwałtem skraśdź, wziąść heimlich, oder mit Gewalt entwenden.

Emboire, *v. a.* poić, napoić, napawać, tränken. s'—, *r.* udać się, poszczęścić się, (o farbach, kolorach), einschlagen (von den Farben).

Emboiser, *v. a. fam.* namówić do czego, zu etwas bereden.

Emboiseur, *m.* euse, *f* namawiacz, *m.* der, die zu etwas beredet.

Emboîtement, *m.* spoienie, wfugowanie, skupienie, *n.* Fügung, *f.*

Emboîter, *v. a.* wstawić, wprawić członek wywiniony; wprawić, włożyć, wfugować, fügen, hineinpassen, einpassen. s'—, *r.* wfugować się, zwierać się, wchodzić, sich in einander fügen.

Emboîture, *f.* wfugowanie, złączenie etc., *n.* fuga, *f.* Fuge, Einfügung, *f.* — d'une porte, ramy do drzwiów, *f. pl.* Rahmstücke einer Thüre, *m. pl.*

Embonpoint, *m.* otyłość, *f.* Wohlbeleibtheit, Völligkeit des Körpers, Fleischigkeit, *f.*

Embordurer, *v. a.* w ramę, w ramki oprawić, in einen Rahmen einfassen.

Embouchement, *m.* przyłożenie, *n.* przykład, *m.* (o instrumentach muzycznych), Ansetzen, *n* Ansatz, *m.* (von Blaseinstrumenten).

Emboucher, *v. a.* ochełzać, okiełzać konia, przyłożyć do geby instrument muzyczny. ein Gebiß anlegen; ein Blaseinstrument ansetzen. *fig.* (*qq.*) kładść komu słowa w usta, nauczyć kogo co mówić, einem die Worte in den Mund legen. s'—, *r.* wpadać, (o rzékach), sich ergießen, fallen; (von Flüßen).

Embouchoir, *m.* prawidło, *n.* Stiefelholz, *n.*

Embouchure, *f.* uyście, *n.* wpływ, wiazd; monsztuk, *m.* wędzidło, *n.* czeluść do pieca, *f.* monsztuk do instrumentów muzycznych, *m.* Mündung, *f.* Einfluß, Ausfluß, *m.*; Mundloch, Mundstück; Ofenloch, *n.*; Ansatz (bey der Flöte ꝛc., *m.*

Embourber, *v. a.* wprowadzić, wwieśdź w błoto, w błocie uwięzić, in den Koth oder Morast hinein führen. *fig. fam.* zawikłać, uwięzić kogo w co, in eine schlimme Sache verwikkeln. s'—, *r.* zabrnąć, wpaśdź w błoto, uwięznąć, ulgnąć w błocie, im Kothe stecken bleiben. *fig. fam.* zawikłać się, zabrnąć w sprawę iaką, sich einlassen in einem schlimmen Handel.

Embourrer, *v.* Rembourrer.

Embourser, *v. a.* schować, włożyć do worka etc., in den Beutel stecken.

Emboutir, *v. a. T.* wybiiać, robić wypukłą, dętą robotą, treiben; ausbauchen.

Embranchement, *m.* przeplatanie gałęźmi, *n.* Durchflechtung von Zweigen, *f.*

Embrancher, *v. a.* przeplatać gałęźmi, mit Zweigen durchflechten. s'—, *r.* przewiiać się,

się, przechodzić; zamotać się, zawikłać się, sich durch einander schlingen; sich verwikkeln.

Embrasement, *m.* pożar, ogień, *m.* pogorzenie, zgorzenie, *n.* Feuersbrunst, *f.* Brand, *m. fig.* rozruch, bunt, *m.* Aufruhr, Aufstand, *m.*

Embraser, *v. a.* zapalić; wzniecać, pobudzać, anzünden, entzünden, in Brand stecken. s'—, *r.* zapalić się, sich entzünden.

Embrassade, *f.* przyciśnienie do serca, uściskanie, *n.* herzliche Umarmung, *f.*

Embrassement, *m.* ściśnienie, przyciśnienie do serca, *n.* Umarmung, *f.* mens, *pl.* obcowanie z kobietą, *n.* eheliche Beywohnung, *f.*

Embrasser, *v. a.* objąć co, chwycić rękoma; otoczyć, obwieśdź, opasać, umarmen, umfassen. *fig.* przedsiębrać, obeymować, zaymować; zawierać w sobie, podeymować się, objąć co, wziąść co na siebie, einen Raum einnehmen; enthalten, begreifen; unternehmen, übernehmen. — un parti, chwycić się strony iakiey, eine Partie ergreifen.

Embrasure, *f.* dziura w murze do wypalenia działa, *f.* Schießscharte, *f.* przestwór wewnętrzny muru z obydwóch stron okna, lub drzwi, inwendiger Raum einer Mauer an beiden Seiten eines Fensters, einer Thüre.

Embrener, *v. a. fam.* zwalać gównem, osrać, besudeln (mit Menschenkoth). *fig.* s'—, *r.* dans *qq.* affaire, wdać się w szkaradne układy, sich in einen schmutzigen Handel einlassen.

Embrévement, *m.* wfugowanie, *n.* Kerbenfügung, *f.*

Embréver, *v. a.* wfugować, in eine Fuge oder Kerbe einpassen.

Embrocation, *f. T.* kąpiel kropiąca, *f.* Tropfbad, *n.*

Embrocher, *v. a.* wsadzić na rożen, an den Spieß stecken. *fam.* — *qq.* przebić kogo szpadą. einen mit dem Degen durchstoßen.

Embrouillement, *m.* zamięszanie, *n.* Verwirrung, *f.*

Embrouiller, *v. a.* mięszać, zawikłać, verwirren, in Unordnung bringen. s'—, *r.* wdać się, uwikłać się w co, zawikłać się w czém, sich verwirren, irre werden, sich verwikkeln (in . . .)

Embruiner, *v. a.* zwarzyć, zepsuć, (iako mróz owoce), durch Frost, Reif beschädigen.

Embrumé, ée, *a.* mglisty, nebelig.

Embryologie, *f. T.* nauka o płodzie w żywocie macierzyńskim, *f.* Lehre von der Frucht im Mutterleibe, *f.*

Embryon, *m.* płód w żywocie macierzyńskim, *m.* Frucht im Mutterleibe, *f.* Embryo, *m.*

Embryotomie, *f. T.* przerznięcie, przecięcie niewczesnego płodu w żywocie macierzyńskiém, *n.* Zerschneidung einer unzeitigen Frucht im Mutterleibe, *f.*

Embryulkie, *f. T.* pomoc akuszerska przy dobywaniu płodu nieżywego, Geburtshülfe bey Herausziehung der todten Leibesfrucht, *f.*

Embûche, *f.* legowisko zwierza, *n.* Lager eines wilden Thieres, *n. fig.* zasadzka, *f.* sidła, *n. pl.* hinterlistige Nachstellung, Schlinge, Falle, *f.*

Embuscade, *f.* zasadzka, *f.* Hinterhalt, *m.*

s'Em-

Embusquer, *v. r.* zasadzić się na kogo, na zasadzce czatować, sich in einen Hinterhalt legen.

Emender, *v. a.* sądownie odmienić, poprawić, gerichtlich abändern, verbessern.

Emeraude, *f.* szmaragd, *m.* Schmaragd, *m.*

Emergent, *a. m.* (o promieniach) rozchodzący, (von Strahlen) ausfahrend, ausgehend.

Emeri, *m.* szmergiel, *m.* Schmergel, *m.*

Emérillon, *m.* drzemlik, kobuzek, *m.* Schmerl, Lerchenfalk, *m.*

Emérillonné, ée, *a. fam.* żywy, czérstwy, zdrowy, munter, lustig.

Emérite, *a. m.* wysłużony, *m.* der sein Amt altershalben nicht mehr verwalten kann.

Emersion, *f. T.* (o ciałach niebieskich) wystąpienie z cienia, *n.* (von Himmelskörpern) Austritt aus dem Schatten), *m.*

Emerveiller, *v. a.* zdumić, zadziwić, zastanowić, in Verwunderung setzen. s'—, *r.* (*de qc.*) zdumieć, zadziwić się, zastanowić się, sich verwundern.

Emétique, *m.* lekarstwo na womity, *n.* Brechmittel, *n.* — *a.* na womity służący, zum Brechen.

Emettre, *v. a.* wydawać, rozrzucać, ausgeben, ausstreuen. — son opinion, dadź swoią opinią, myśl swą wynurzyć seine Meinung äußern.

Emeute, *f.* rozruch, tumult, *m.* Aufstand, Auflauf, *m.*

Emier, Emietter, *v. a.* kruszyć, pokruszyć, zerbröckeln, krümeln.

Emigrant, *m.* ante, *f.* emigrant, zbieg, *m.* der, die auswandert, Emigrant, *m.*

Emigration, *f.* wyiście z kraiu, *n.* Auswanderung, *f.*

Emigré, *m.* ée, *f.* ten, co z kraiu wyszedł, co kray opuścił, Ausgewanderte, Emigrirte, *m. et f.*

Emigrer, *v. n.* wyiśdź, wywendrować z kraiu, aus dem Lande ziehen, auswandern.

Emincée, *f.* kawałek mięsa cienko odkroionego, *m.* Schnittchen Fleisch, *n. pl.*

Emincer, *v. a.* cienko kraiać mięso, Fleisch in dünne Stückchen schneiden.

Eminence, *f.* pagórek, *m.* dostoyność, *f.* (tytuł), Anhöhe; Eminenz, *f.* (Titel).

Eminent, ente, *a.* wyniosły, wysoki, erhaben, hoch. *fig.* wysoki, wyniosły, znaczny, oczywisty, grożący, vortrefflich, vorzüglich; bevorstehend, drohend.

Eminentissime, *a. m.* Naydostoynieszy, (tytuł kardynalski) Hochwürdigster (zu Kardinälen).

Emissaire, *m.* wysłaniec, *m.* Kundschafter, Emissär, *m.*

Emission, *f.* wypychanie, wypchnienie, *n.* wypływ, *m.* Ausstoßen, *n.* Ausfluß, *m.* — des voeux, uroczyste złożenie ślubu klasztornego, *n.* feierliche Ablegung des Klostergelübtes, *f.*

Emmagasiner, *v. a.* w magazynie złożyć, in ein Magazin bringen.

Emmaigrir, *v.* Amaigrir.

Emmaillotter, *v. a.* powić w pieluchy, einwindeln, in Windeln wickeln.

Emmancher, *v. a.* wprawić w rękoieść, trzonek, osadzić, mit einem Stiele oder Hefte versehen, stielen.

Emmancheur, *m.* osadnik, co w rękoieści etc., co osadza, *m.* Stiel- oder Heftmacher, *m.*

Emman-

Emmantelée, *a. f.* corneille —, rodzay wrony, *f.* Nebelkrähe, *f.*

Emmariné, ée, *a.* w maytki etc. opatrzony; do morza przyzwyczaiony, bemannt; der See gewohnt.

Emmariner, *v. a.* w maytki, żołnierze okręt opatrzyć, ein Schiff bemannen.

s'Emmarquiser, *v. r. fam.* Markizem zostać; Markiza udawać, Marquis werden; den Marquis spielen.

Emménagement, *m.* ułożenie gospodarstwa, *n.* Einrichtung der Wirthschaft, *f.*

s'Emménager, *v. r.* ułożyć gospodarstwo swoie, sich einrichten, sich Hausgeräthe anschaffen.

Emmener, *v. a.* zabrać, wziąć z sobą, weg-, fortführen, mitnehmen.

Emmenotter, *v. a.* kaydany na ręce włożyć, Handfesseln anlegen.

Emmiellé, ée, *a.* posmarowany miodem, miodem osłodzony, mit Honig bestrichen, süß gemacht. *fig.* paroles emmiellées, *f. pl.* mowy słodyczy pełne podchlébiaiące, *f. pl.* Honigsüße, schmeichelhafte Reden, *f. pl.*

Emmieller, *v. a.* miodem posmarować, przyprawić, mit Honig bestreichen oder anmachen.

Emmitoufler, *v. a. fam.* zakryć, zawinąć, einhüllen s'—, *r.* zakryć, zawinąć się, sich einhüllen.

Emmuseler, *v. a.* kaganiec włożyć, einen Maulkorb anlegen.

Emoëller, *v. a.* szpik wyimować, das Mark herausnehmen.

Emoi, *m.* (*obs*). niespokoyność, *f.* pokóy, *m.* Unruhe, *f.* Kummer, *m.*

Emmortaiser, *v. a.* wprawić kawał drzewa, zaszpuntować, ein Stück Holz einpassen, verzapfen.

Emollient, ente, *a. T.* zmiękczaiący, rozwalniaiący, erweichend.

Emolument, *m.* pożytek, zysk, *m.* Nutzen, Vortheil, *m.* Emolumens, *pl.* dochody poboczne, *m. pl.* Accidenzien, *f. pl.*

Emolumenter, *v. n.* o swoiem zysku i pożytku myśleć, obrywać, auf seinen Nutzen bedacht seyn, seinen Schnitt machen.

Emonctoire, *m. T.* kanały przez które nieczystość z ciała wychodzi, Abführungswege, *m. pl.* Reinigungswege, *m. pl.*

Emonder, *v. a.* obrzynać niepotrzebne gałęzie, wyrostki, einen Baum ausputzen.

Emondes, *f. pl.* chróst, *m.* gałęzie z drzewa wycięte, *f. pl.* Reisholz von beschnittenen Bäumen, *n.*

Emotion, *f.* poruszenie nienaturalne, wrzanie, *n.* zapał, *m.* außerordentliche Bewegung, sowohl im Körper, als im Gemüthe, Wallung, *f. fig.* wrzawa, *f.* rozruch, *m.* Gährung, *f.*

Emotter, *v. a.* grudy tłuc, potłuc, die Erdschollen zerschlagen.

Emoucher, *v. a.* muchy oganiać, odganiać, die Fliegen abwehren.

Emouchette, *f.* sieć pleciona do łapania much i komarów, *f.* Fliegennetz, Mückengarn, *n.*

Emouchoir, *m.* oganka od much, *f.* Fliegenwedel, *m.*

*Emoudre, *v. a.* ostrzyć, szlifować, szlifować, schleifen.

Emouleur, *m.* szlufierz, szlifierz, *m.* Schleifer, *m.*

Emoulu, ue, *pr. et a.* wyostrzony, ostry, geschliffen, scharf. *fig.* frais —, wyćwiczony w czém, nauczony czego, z czém doskonale obeznany, darauf abgerichtet, ganz damit bekannt.

Emousser, *v. a.* tępić, przytępić, tępym zrobić, stumpf machen, abstumpfen. *fig.* tępić, słabić; z mechu obierać, schwächen; vom Moose reinigen. s'—, *r.* stępieć, stumpf werden.

*Emouvoir, *v. a.* wzruszać, rozruchać; obruchać, trząsać; oburzyć, wzniecać, ruszyć, bewegen, in Bewegung setzen; erregen, rege machen; rühren; reizen. s'—, *r.* ruchać się, zdiętym, wzruszonym bydź; oburzyć się, buntować się, powstać, rozgniewać się, sich bewegen, bewegt, gerührt werden; unruhig, aufrührerisch werden; sich erhitzen, in Zorn gerathen.

Empailler, *v. a.* słomą natkać, napchać, przekładać, w słomę obwinąć, mit Stroh ausstopfen, umwinden, in Stroh einwickeln oder einpacken.

Empailleur, *m.* euse, *f.* ten, ta, co słomą natyka etc., der, die mit Stroh ausstopft ꝛc.

Empalement, *m.* na pal wbicie, *n.* Spießen, *n.*

Empaler, *v. a.* na pal wbić, spießen.

Empan, *m.* piędź, *f.* Spanne, *f.*

Empanacher, *v. a.* piórami, kitką przyozdobić, wystroić, mit einem Federbusche versehen.

Empaqueter, *v. a.* pakować, układać, einpacken. s'—, *r.* uwinąć się w co, sich einhüllen.

s'Emparer, *v. a.* (*de qc.*) opanować, obiąć, osieśdz, zabrać co, sich bemächtigen, bemeistern. — de l'esprit de *qq.*, ująć kogo, einen einnehmen.

Empasme, *m.* proszek pachniący, wonieiący, *m.* wohlriechendes Pulver, *n.*

Empâtement, *m.* lepkość, kléiowatość, *f.* Klebrige, *n.*

Empâter, *v. a.* lepkim, kléiowatym robić; teigig, klebrig machen.

Empater, *v. a.* sprychy wprawiać, sprychować koło, Speichen einzapfen.

Empaumer, *v. a.* dłonią w co uderzyć, bić, odbić, mit der flachen Hand oder mit dem Raket auffangen und wegschlagen. *fig.* ująć, chwycić, uchwycić, wohl angreifen, packen, sich einer Sache bemächtigen. — *qq.* zaczepić kogo, opanować, pokonać całkiem osobę iaką, einen packen, sich einer Person ganz bemächtigen.

Empaumure, *f.* część rękawiczki wewnętrzna, *f.* inwendiger Theil eines Handschuhes, *m.*

Empêché, ée, *p. et a.* przeszkodzony; verhindert; zatrudniony, mit Geschäften überhäuft. *fam.* zmięszany, verlegen.

Empêchement, *m.* zawada, przeszkoda; *f.* Hinderniß, *n.* Verhinderung, *f.*

Empêcher, *v. a.* przeszkodzić, zawadzać, hindern, verhindern. — *qq.* de *qc.*, przeszkadzać komu, wstrzymywać kogo od czego, jemand an etwas hindern, von einer Sache abhalten. s'—, *r.* (*de qc.*) wstrzymać się, hamować się od czego, sich einer Sache enthalten, etwas unterlassen.

Empeigne, *f.* przyszwa (u trzewika, u bóta), Oberleder (an Schuhen), *n.*

Empenner, *v. a.* pióra przyprawić do strzały, einen Pfeil befiedern, mit Federn versehen.

Empennes, *f pl.* pióra u strzały, *n. pl* Pfeilgefieder, *n.*

Empereur, *m.* Cesarz, *m.* Kaiser, *m.*

Empesage, *m.* krochmalenie bielizny, *n.* Stärken der Wäsche, *n.*

Empesé,

Empesé, ée, *p. et a.* krochmalony, gestärkt. *fig.* nienaturalny, wymyślny, steif, gezwungen.

Empeser, *v. a.* krochmalić chusty, Leinenzeug stärken.

Empeseur, *m.* euse, *f.* krochmalnik, *m.* der, die Leinenzeug stärkt.

Empester, *v. a.* zarazić; powietrzem zarazić, anstecken, vergiften, verpesten.

Empêtrer, *v. a.* spętać konia etc., die Füße binden. *fig.* (*qq. dans qc.*) uwikłać, usidlić kogo w co, einen worein verwikkeln. s'—, *r.* uwikłać się, usidlić się, sich verwickeln.

Emphase, *f.* moc w wyrazie, w mówieniu, *f.* Nachdruck im Reden, *m.*

Emphatique, *a.* moc maiący, ważny, nachdrücklich.

Emphractique, oder emplastique, *a.* otwory parowe ciała zatykaiący, transpiracya hamuiący, was die Schweißlöcher verstopft.

Emphysème, *m. T. de medic.* puchlina wietrzna, *f.* Windgeschwulst, *f.*

Emphytéose, *f.* emfiteuzys, *f.* kontrakt wieczno dzierżawny, *m.* Erbpacht; Erbzins-Contract, *m.*

Empiéter, *v. a. et n.* przywłaszczać sobie co, sich etwas zueignen, zu weit um sich greifen. (*sur qc.*) wtrącać się w prawa czyie, uwłaczać co komu, Eingriff in Etwas thun.

Empiffrer, *v. a. fam.* karmić, tuczyć, napchać jedzeniem kogo, mit Essen vollstopfen, dick und fett machen. s'—, *r.* napchać się; tyć, tuczyć się, sich voll stopfen; dick und fett werden.

Empiler, *v. a.* w kupę, w stos układać, in einen Haufen aufsetzen, aufstellen.

Empirance, *f.* umnieyszenie ligi i waloru w monecie, *n.* utrata na towarach, *f.* Verringerung der Münzen, *f.*; Schade an Waaren, *m.*

Empire, *m.* władza, moc, *f.* panowanie; państwo, cesarstwo, *n.* Gewalt, Herrschaft, Macht; Regierung, *f.* Reich; Kaiserthum, *n.* avec —, pyszny, dumny, zbytkuiący, stolz, übermüthig.

Empirer, *v. a.* nadpsuć, psuć, gorszym robić, verschlimmern. — *n.* gorszym, podleyszym się robić, psuć się, schlimmer werden, sich verschlimmern.

Empirique, *m.* medyk z doświadczenia leczący; ciarłatan, *m.* (Arzt, der nach bloßen Erfahrungssätzen kurirt); Quacksalber, *m.* — *a.* empiryczny, empirisch.

Empirisme, *m.* nauka lekarska z doświadczenia, *f.* empirische, medizinische Kenntniß, *f.*

Emplacement, *m.* plac, *m.* mieyscena budynek przeznaczone; schowanie czego, *n.* Baustelle, *f.* Platz, *m.* Hinlegung zur Aufbewahrung, *f.*

Emplacer, *v. a.* schować, sypać na kupę do schowania, (sól), hinlegen, aufschütten, (Salz ꝛc)

Emplâtre, *m.* plastr, *m.* Pflaster, *n. fig.* mettre un — à une affaire, nieprzyiemność iaką utaić, eine schlimme Sache zu bemänteln, zu vertuschen suchen.

Emplâtrier, *m.* skrzynka do chowania plastrów, plastrownia, *f.* Pflasterkasten, *m.*

Emplette, *f.* kupno, *n.* kupione rzeczy, *f. pl.* Einkauf, *m.*

Emplir, *v. a.* napełnić, anfüllen. s'—, *r.* napełnić się, sich anfüllen, voll werden.

Emploi.

Emploi, *m.* obrócenie, łożenie czego na co, zażywanie czego do czego, *n.* urząd, *m.* Gebrauch, *m.* Anwendung, Verwendung; Anlegung; Bedienung, *f.* Amt, *n.* Dienst, *m.*

Employé, *m.* urzędem opatrzony, urząd iaki maiący, urzędnik, *m.* der eine Bedienung hat, Angestellter, *m.*

Employer, *v. a.* łożyć, obrócić co na co, zażyć, używać co do czego; opatrzyć, obmyślić kogo urzędem; umieścić, anwenden, verwenden, gebrauchen, anstellen, unterbringen. — (*qc.*) s'—, *r.* służyć sobie, sich bedienen. — *qq.* poleçić co komu, einen anstellen, einem etwas auftragen. (*à qc.*) bawić się czém, pilnować czego, sich auf etwas legen, zu etwas brauchen lassen. (*pour qq. ou qc.*), uymować się za kim, wspierać kogo, sich für einen, für etwas verwenden.

Emplumer, *v. a.* w pióra opatrzyć, befiedern, bekielen.

Empocher, *v. a. fam.* włożyć do kieszeni, einstecken.

Empoigner, *v. a.* uchwycić, chwycić, uiąć co ręką, mit der Hand oder Faust ergreifen, anfassen.

Empois, *m.* krochmal, *m.* Stärke, *f.* (zum Leinenzeuge).

Empoisonnement, *m.* otrucie, etc. *n.* Vergiftung, *f.*

Empoisonner, *v. a.* truć, otruć; zarazić, vergiften. *fig.* zepsuć, zarazić, verderben, anstecken.

Empoisonneur, *m.* euse, *f.* truciciel, truciznik, *m.* Giftmischer, *m. fig.* kopciuch, kucharz niedoskonały; zwodziciel, *m.* schlechter Koch; Verführer, *m*

Empoisser, *v. a.* na-, osmolić, smołą, na-, omazać, theeren, pichen.

Empoissonnement, *m.* zarybienie stawu, *n.* Besetzung eines Teiches mit Brut, *f.*

Empoissonner, *v. a.* zasadzić staw rybami, zarybić staw, mit jungen Fischen oder Brut besetzen.

Emporté, ée, *a.* popędliwy, porywczy, szalony, auffahrend, heftig, jähzornig, hitzig; toll.

Emportement, *m.* popędliwość, porywczość, *f.* gniew porywczy; zapał, *m.* gorliwość, żarliwość, *f.* heftige Bewegung, *f.* Auffahren, *n.* Jähzorn, *m.* Hitze, Uebereilung, *f.* Ungestüm, *m.* noble —, zapał gorliwy, *m.* edler Eifer, *m.*

Emporte-pièce, *m.* narzędzie kończaste do wyrzynania, *n.* spiżiges Werkzeug zum Ausschneiden, *n. fig.* satyryk, szyderca, *m.* Satyriker, *m.*

Emporter, *v. a.* odnieść, wziąść, wynieść; urwać, zabrać z sobą, zarwać, odmulić, oderwać; dopiąć (zamiaru swego) wygrywać; pociągać za sobą, wegtragen, wegnehmen, wegbringen; wegreissen, mit sich fortreissen, wegschwemmen; erlangen, gewinnen; nach sich ziehen. *fig.* spędzić, rozpędzić; przemódz, przemagać, zachwycać, vertreiben; überwältigen, hinreißen. — une place, dobydź fortecę, eine Festung einnehmen. l' — sur *qq. qc.*, célować, górować nad kim, nad czém; mieć zalety, einen, etwas übertreffen; Vorzüge besitzen; mehr wiegen. *fig.* więcéy ważyć, stracić równowagę, das Uebergewicht bekommen. *fig. fam.* autant en emporte le vent, to są czcze słowa, próżne wymówki, das sind leere Worte. s'—, rozgniewać się, zapalić się, unieść się, sich erzürnen, sich ereifern. s'— contre *qq.*, rozgniewać się

na kogo, sich über jemand erzürnen. *T.* — (o drzewach) nadto wyrastać w gałęzie, (von Bäumen) zu sehr ins Holz treiben.

Empoter, *v. a.* doniczki przesadzać, sadzić, in Töpfe legen oder setzen.

Empourprer, *v. a.* (u poëtów), purpurować, rumienić, (poetisch) purpurroth färben.

Empreindre, *v. a.* wycisnąć, aufdrücken. *fig.* wyrazić, prägen, einprägen.

Empreinte, *f.* wyrażenie, wycisnienie pieczątki, stępla, wyrycie, sztychowanie na pieczątce etc., *n.* Abdruck, *m.* Gepräge, *n. fig.* ślad, *m.* Spur, *f.*

Empressé, ée, *a.* pilny, uwijający się, eifrig, emsig, geschäftig.

Empressement, *m.* pilność wielka, *f.* usilne staranie, usiłowanie, *n.* Eifer, Fleiß, *m.* avec —, pilnie, nagle, usilnie, eifrig, dringend, inständig.

s'Empresser, *v. r.* usilnie się o co starać, domagać się czego, uwijać się, kręcić się około czego, sich eifrig bemühen, sich bestreben.

Emprisonnement, *m.* osadzenie, wsadzenie do więzienia, więzienie, *n.* Gefangensetzung, *f.* Verhaft, *m.*

Emprisonner, *v. a.* osadzić więźnia, wsadzić do więzienia, więzić, in Verhaft nehmen, einsetzen.

Emprunt, *m.* rzecz pożyczona, *f.* pieniądze pożyczone, *m. pl.* Entlehnung; Anleihe, *f.* Darlehn, *n. fig.* d'—, pożyczony, wzięty z czego, geborgt, gelehnt, entlehnt.

Emprunter, *v. a.* (*qc. de* oder *q.*) pożyczyć czego u kogo; mieć, brać co od kogo, leihen, lehnen, entlehnen.

Emprunteur, *m.* euse, *f.* pożyczaiący co u kogo, der, die etwas lehnet.

Empuantir, *v. a. fam.* smrodem napełnić, zasmrodzić, mit Gestank erfüllen, Gestank verbreiten. s'—, *r.* zasmiardnąć się, wstęchnąć się, stinkend werden.

Empuantissement, *m.* zasmiardnienie, *n.* Stinkendwerden, *n.*

Empyème, *m.* wrzód na piersiach, *m.* Brustgeschwür, *n.*

Emulateur, *m.* trice, *f.* Emule, *m. et f.* naśladowca, *m.* Nacheiferer, *m.*

Emulation, *f.* naśladowanie, *n.* emulacya, *f.* Nacheiferung, *f.* Nacheifer, Wetteifer, *m.*

Emule, *m.* naśladowca, współubiegaiący się o co, rywal, *m.* Nacheiferer, Wetteiferer, *m.* —*f.* rywalka, *f.* Nebenbuhlerinn, *f.*

En, *prp.* w, we, na, do; przez, podczas, w; za, w przeciągu etc., in, an, nach, bey, auf, innerhalb, mit, zu, unter, über, vor ꝛc. — *prp. rol.* ztąd, ztamtąd, to, tego, o tym, od tego etc.; iako, po . . . . na kształt, davon, daher, damit, dafür, daraus, darüber, deswegen, dessen, deren ꝛc.

Enarrher, *v.* Arrher.

Encadrement, *m.* oprawienie w ramki, *n.* Einfassung, *f.*

Encadrer, *v. a.* oprawić w ramki, w ramy, mit einem Rahmen einfassen. *fig.* złączyć, zusammen vereinigen.

Encager, *v. a.* w klatkę wsadzić, in einen Käfig setzen. *fig.* wsadzić do więzienia, gefangen setzen.

Encaissement, *m.* układanie, pakowanie czego w skrzynię; przesadzenie drzewa w skrzynię etc.; koryto rzéki wąskie między górami, wysypanie gościńca piaskiem, *n.* Einpacken in Kisten; Setzen eines Baumes in einen Kasten ꝛc., enger Paß eines Stroms zwischen Gebirgen, *m.* Ausfüllung einer Landstraße mit Kies, *f.*

Encaisser, *v. a.* układać, pakować w skrzynię, chować, zamykać pieniądze w skrzyni; przesadzać drzewo w skrzynie etc., in Kisten packen, Geld in eine Kiste verschließen; Bäume in Kasten oder in ein Loch setzen.

Encan, *m.* przedaż publiczna, licytacya, *f.* Versteigerung, Auktion, *f.*

s'Encanailler, *v. r.* z hultaiami, nikczemnikami obchodzić, upodlać się, sich zu schlechten Leuten halten, sich gemein machen.

s'Encapuchonner, *v. r. fam.* zakapturzyć się, sich vermummen.

Encaquer, *v. a.* w beczki kłaśdź, pakować, in Tonnen, in Fässer schlagen, packen.

Encarter, *v. a.* w papier zawinąć, in ein Papier einwickeln.

Encastelure, *f.* wykopycenie, *n.* Hufzwang, *m.* Vollhufigkeit, *f.*

Encastillement, *v.* Enchâssure.

Encastiller, *v.* Enchâsser.

Encastrement, *m.* wfugowanie, spoienie, *n.* Einfügung, *f.*

Encastrer, *v. a.* wfugować, spoić; wprawić, wbić co w co, einfugen, zusammenfügen.

Encaustique, *f.* oder peinture, malowanie woskowe, *n.* Wachsmalerey, *f.*

Encavement, *m.* zstawienie do piwnicy, *n.* Einlegen in den Keller, *n.*

Encaver, *v. a.* zstawiać, spuszczać do piwnicy, in den Keller einlegen, einschroten.

Encaveur, *m.* robotnik co beczki z winem etc., w piwnicę spuszcza, *m.* Schröter, Wein-, Bierschröter, *m.*

*Enceindre, *v. a.* ogrodzić, otoczyć, umgeben, einschließen.

Enceinte, *a. f.* brzemienna, w ciąży, schwanger.

Enceinte, *f.* okręg, obchód koło czego, *m.* otoczenie, *n.* Umkreis, Umfang, *m.* Einschließung, *f.*

Encens, *m.* kadzidło, *n.* Weihrauch, *m. fig.* pochwała, *f.* Lob, *n.*

Encensement, *m.* kadzenie w kościele, *n.* Räuchern in der Kirche, *n.*

Encenser, *v. a.* kadzić; okadzić, räuchern, beräuchern. *fig.* chwalić, wychwalać, podchlébiać, sehr loben, schmeicheln, anpreisen.

Encenseur, *m. fig.* podchlébca, *m.* Schmeichler, *m.*

Encensoir, *m.* kadzidlnica, *f.* turybularz, *m.* Rauchfaß, *n. fig.* znaczenie, *n.* moc duchowna, *f.* Ansehen, *n.* Macht der Geistlichkeit, *f.*

Encéphale, *a.* vers —, robaki w głowie, *m. pl.* Kopfwürmer, *m. pl.*

Enchainement, *m.* związek, Anketting, *f. fig.* związek, węzeł, łańcuch, *m.* Verkettung, Kette, Verbindung, *f.*

Enchainer, *v. a.* łańcuchy na kogo kłaśdź, w łańcuchy okuć, an die Kette legen, anlegen. *fig.* spaiać, złączyć, wiązać; usidlić, an einander ketten, fesseln.

Enchanté, ée. *p. et a.* oczarowany, bezaubert *fig.* przedziwny, podziwienia godny, bezaubernd, reizend.

Enchanteler, *v. a.* na legary, kętnary kłaśdź; układać w stos drzewo, auf Lagerbäume legen; (Holz) schichten.

Enchantement, *m.* oczarowanie, omamienie, *n.* czary, *m. pl.* Bezauberung, *f.* Zauber, *m.* Zauberey, *f.*

Enchan-

Enchanter, *v. a.* oczarować; omamić, bezaubern, behexen, beschreyen. *fig.* zachwycenie, podziwienie uczynić, sprawić, reizen, einnehmen, entzücken.

Enchanteur, *m.* eresse, *f.* czarownik, *m.* — niczka, *f.* Zauberer, *m.* Zauberinn, *f.* — *a.* przyiemny, przedziwny, bezaubernd.

Enchaperonner, *v. a.* w kapicę głowę uwinąć, verkappen.

Enchâsser, *v. a.* oprawić, wprawić co w co, fassen, einfassen, (Steine ꝛc.) *fig.* położyć, umieścić co gdzie, einschalten.

Enchâssure, *f.* oprawa, obsada kamienia drogiego etc., *f.* Fassung eines Edelsteines ꝛc., *f.*

Enchère, *f.* podkup, *m.* podkupowanie na publiczney licytacyi, *n.* Gebot, Höherbieten bey öffentlichen Versteigerungen, *n.* folle —, przepłacenie rzeczy, *n.* Neukauf, *m. fig.* payer la folle —, beknąć, przypłacić, büßen.

Enchérir, *v. a.* podadź, postępować więcey, iak drudzy; zdrożyć, höher bieten, steigern, vertheuern. (sur *qq.*) podkupować, przekupić kogo, einen überbieten. *fig.* przechodzić, übertreffen, zuvorthun. — *n.* zdrożeć, w górę póyśdź, (o cenie), theurer werden, aufschlagen.

Enchérissement, *m.* podwyższenie ceny, zdrożenie etc., *n.* Erhöhen der Preise, Vertheuern, *n.*

Enchérisseur, *m.* podkupnik, podawca ceny, *m.* Steigerer, Meistbietende, *m.*

Enchevêtrer, *v. a.* za-, okiełznać konia, die Halfter anlegen. s'—, *r.* uwikłać się w uzdzienicę, sich verhalftern. *fig.* zabrnąć w sprawy zawikłe, sich verwickeln.

Enchifrenement, *m. fam.* ryma, *f.* katar, *m.* Verstopfung in der Nase, *f.*

Enchifrener, *v. a.* katar sprawować, den Schnupfen verursachen.

Enclave, *f.* kray, *m.* okolica, wioska, *f.* kray cudzą okolicą otoczony, *m.* Bezirk, Bann, *m.* eingeschlossenes Stück Land, *n.*

Enclavement, *m.* wprawienie, wpuszczenie czego w co; ułożenie, *n.* sytuacya w pośrodku kraiu, klucza, *f.* Einschließen, Liegen innerhalb eines Bezirkes, *n.*

Enclaver, *v. a.* otoczyć; położyć, umieścić w pośrodku kraiu; wprawić, wfugować, einschließen (in einen Bezirk); einfugen.

Enclin, ine, *a. c.* (*à qc.*) skłonny do czego, geneigt zu etwas.

Encloitrer, *v. a.* do klasztoru oddadź, w klasztorze kogo zamknąć, ins Kloster sperren.

*Enclore, Enclorre, *v. a.* otoczyć, opasać, einschließen, umgeben.

Enclos, *m.* mieysce murami etc. otoczone; *n.* innerer Platz oder Bezirk zwischen Mauern ꝛc.; *m.* Gehäge, *n.* Befriedigung, *f.*

s'Enclotir, *v. r.* kryć się w iamę, sich in ein Loch verkriechen.

Enclôture, *f.* brzeg obrąbiony, obrębek koło haftowaney roboty, *m.* Einfassung einer Stickeren, *f.*

Enclouer, *v. a.* zagwoździć, (konia, działo), vernageln (von Pferden und Kanonen.)

Enclouure, *f.* zagwożdżenie konia, *n.* rana ztąd pochodząca, *f.* Vernageln eines Pferdes, *n.* Schaden daher, *m. fig.* zawada, przeszkoda, trudność, *f.* Hinderniß, *n.* Schwierigkeit, *f.*

Enclume, *f.* kowadło, *n.* Amboß, *m.* — meau, *m. dim.*

Encochement, *m.* nałożenie cięciwy w fugę strzały, *n.* Einlegen der Sehne in die Kerbe, *n.*

Encocher, *v. a.* cięciwę w fugę strzały nałożyć, włożyć; karbować, nakroić, in die Kerbe legen, einkerben.

Encoffrer, *v. a.* w skrzynię schować, zamknąć, in einen Kasten schließen. *fig.* wsadzić do więzienia, einsperren.

Encoignure, *f.* kąt, *m.* szafka katowa, *f.* Winkel, *m.* Ecke *f.* Eckschrank, *m.*

Encolure, *f.* szyia końska, *f.* Hals eines Pferdes, *m. fig.* postać, mina, *f.* äußerliche Ansehen, *n.*

Encombrement, *m.* zawalenie drogi etc. gruzem, *n.* przeszkoda ztąd pochodząca; hardość, *f.* upór, *m.* Versperren eines Weges ꝛc. durch Schutt, *n.* Hemmung daher, *f.*; sperriges Wesen, *n.*

Encombrer, *v. a.* zawalić, zasypać drogę etc. gruzem, mit Schutt anfüllen, verschütten, dadurch versperren.

Encontre, *f. obs. v.* Aventure, *fig.* aller à l'—, (*de qc.*) sprzeciwiać się, bydź przeciwnym rzeczy iakiey, sich einer Sache widersetzen, ihr entgegen arbeiten.

Encore, Encor, *ad.* ieszcze; ieszcze raz; daley, dłużey, przynaymniey, noch, noch einmal, ferner, wenigstens. — que, *c.* chociaż, obgleich, obwohl, wiewohl.

*Encornailler, *v. r. fam.* wstąpić w stan rogi od żon przyprawione noszących, sich in die Zahl der Hörnerträger begeben.

Encorné, ée, *p. et. a.* rogaty, gehörnt.

Encorner, *v. a.* w róg oprawić, mit Horn beschlagen.

Encouragement, *m.* zachęcanie, *n.* pobudka, *f.* Aufmunterung, *f.*

Encourager, *v. a.* zachęcać, pobudzać, zapalać, aufmuntern, wozu ermuntern.

*Encourir, *v. a.* (*qc.*) nabawić się czego; wpaśdź w co, sich etwas zuziehen, in etwas verfallen.

Encrasser, *v. a.* zwalać, zbrudzić, schmutzig machen. s'—, *r.* zwalać się, zbrudzić się, schmutzig werden, sich beschmutzen. *fig.* pogardliwym się stać, zostać, sich verächtlich machen.

Encre, *f.* atrament, inkaust, *m.* czernidło drukarskie, *n.* Tinte, Druckerschwärze, *f.* — de la Chine, tusz, *m.* Tusche, *f.*

Encrier, *m.* kałamarz, *m* Dintenfaß, *n.*

s'Encuirasser, *v. r.* stwardnieć od brudu, vom Schmutze ganz steif werden.

Encuvement, *m.* namoczenie, włożenie w kadź skór etc., *n.* Schutten in eine Kufe, *n.*

Encuver, *v. a.* włożyć, kłaśdź w kadź, namoczyć, in eine Kufe thun, darin einweichen.

Encyclopédie, *f.* okrąg wszystkich nauk, wiadomości i kunsztów (zbiór takowych) czyli różnych z osobna iednego gatunku, *m.* encyklopedya, *f.* Inbegriff aller Wissenschaften überhaupt, oder mehrerer Wissenschaften einerlei Art, *m.* Encyklopädie, *f.* — pédique, *a.* encyklopedyczny, encyklopädisch.

Endenter, *v. a.* w zęby wycinać, wprawiać, zahnen, mit Zähnen oder Zacken versehen.

Endetté, ée, *p. et a.* zadłużony, verschuldet.

Endetter, *v. a.* zadłużyć, mit Schulden beladen, in Schulden

 setzen.

setzen. s'—, *r.* sie, w długi zabrnąć, sich in Schulden stekken, Schulden machen.

Endêvé, ée, *a. fam.* markotny, niespokoyny, stórrisch, verdrießlich.

Endêver, *v. n. fam.* szaleć, rozgniewać się, unwillig werden, toben.

Endiablé, ée, *a.* szalony, opętany, teufliſch, verteufelt.

s'Endimancher, *v. r. fam.* ustroić się, ubrać się w niedzielne suknie, seinen Sonntagsſtaat anziehen.

Endoctriner, *v. a.* uczyć, unterrichten.

Endommager, *v. a.* za-, u-, szkodzić, beſchädigen.

Endormeur, *m. fig.* oszukaniec, oszust, *m.* Einſchläferer, *m.*

*Endormir, *v. a.* uśpić, zaśpić, zdrętwić; *fig.* zamydlić komu oczy, einſchläfern. s'—, *r.* zasnąć, usnąć; zdrętwieć; niedbałym, ospałym zostać, einſchlafen.

Endosse, *f. fam.* ciężar, kłopot, trudy, *m. pl.* Laſt, Mühe, *f.*

Endossement, *m.* podpis, napis, *m.* Rück-, Auf-, Ueberſchrift, *f.*

Endosser, *v. a.* podpisać, napisać; oblec, wdziać co, na grzbiecie nosić, zawiesić, auf den Rücken ſchreiben, überſchreiben; auf den Rücken nehmen, anlegen. *fig fam.* zwalić na kogo co, aufbürden.

Endroit, *m.* mieysce, *n.* plac, *m.* strona, okolica, *f.* lice, *n* strona prawa materyi, *f.* Ort, *m.* Stelle, Stätte, *f.* Platz, *m.* rechte Seite eines Zeuges, *f.*

*Enduire, *v. a.* tynkować; napuścić czém, überziehen, überſtreichen, bewerfen.

Enduit, *m.* tynk, *m.* Anwurf, *m.* Tünche, *f.*

Endurant, ante, *a.* cierpliwy, gedulbig.

Endurcir, *v. a.* hartować, zatwardzić, härten, härter machen. *fig.* wprawić, przyzwyczaić kogo do zniesienia wszelkich przeciwności, abhärten, verhärten. s'—, *r.* hartować się, twardzieć, stwardnąć, hart werden. *fig.* (*á qc.*) przywyknąć do pracy etc.; zakamienieć, zatwardzieć ſich gegen etwas abhärten; ſich bey etwas verhärten.

Endurcissement, *m. fig.* upór, *m.* zakamieniałość, *f.* Verſtockung, Herzenshärte, *f.*

Endurer, *v. a.* cierpieć, znosić, leiden, ausſtehen, erdulden, ertragen.

Energie, *f.* moc, siła, *f* Nachdruck, *m.* Kraft, *f.*

Energique, *a.* silny, skuteczny, kraftvoll.

Energumène, *m. et f.* opętany, opętaniec, *m.* opętana, *f.* der, die Beſeſſene.

Enerver, *v. a.* osłabiać, wysilać; siłę odiąć, entnerven, entkräften, ſchwächen.

Enfaîteau, *m.* gąsior, *m.* dachówka szeroka wierzchowa, *f.* Hohlziegel, Forſtziegel, *m.*

Enfance, *f.* dziecinstwo, *n.* Kindheit, Kinderey, *f.*

Enfant, *m. et f.* dziecię, *n.* Kind, *n.*

Enfantement, *m.* porodzenie, *n.* połóg, *m.* Gebähren, *n.* Geburt, *f.*

Enfanter, *v. a.* rodzić, gebähren.

Enfantillage, *m.* dziecinność, *f.* kindiſches Weſen, *n.* Kinderey, *f.*

Enfantin, ine, *a.* dziecinny, kindiſch.

Enfariné, ée, *p. et a.* mąką obsypany, mit Mehl beſtreut. *fig. fam.* uięty, uwiedziony od . . ., pełen czego, eingenommen, voll.

Enfariner, *v. a.* mąką obsypać, umączyć, mit Mehl beſtreuen.

Enfer, *m.* piekło, *n.* Hölle, *f.* Enfers, *pl.* dusz mieszkanie, *n.* Reich der Schatten, *n.*

Enfermé, ée, *p. et a.* zamknięty etc., eingeſchloſſen ꝛc. sentir l'enfermé. stechlizną śmierdzieć, dumpfig riechen.

Enfermer, *v. a.* zamknąć; zamykać, zawierać w sobie, einſchließen, verſchließen, einſperren; enthalten. s'—, *r.* zamknąć się, ſich einſchließen.

Enferrer, *v. a.* pchnąć, przebić, durchſtechen, durchbohren. s'—, *r.* przebić się, wpaśdź na szpadę etc., ſich den Degen ꝛc. in den Leib ſtoßen. *fig.* swémi słowami sobie szkodzić, przeciw sobie samemu mówić, ſich im Reden verhauen.

Enfilade, *f.* rząd (pokoiów), *m.* Reihe (Zimmer), *f.*

Enfiler, *v. a.* nawlec igłę; nawlec, zebrać na nitkę perły, paciorki, einfädeln; anreihen. *fig.* weyśdź, wiechać (na drogę, na ulicę), wszczynać, przytoczyć, (dyskurs) przebić, przestrzelić, (einen Weg) einſchlagen; (ein langweiliges Geſpräch) anfangen; durchbohren. s'—, *r.* wpaśdź, wbiedz na szpadę, przebić się; uwikłać się, zabrnąć w sprawę iaką, ſich ſelbſt ſpießen; ſich in einen ſchlimmen Handel verwickeln.

Enfin, *ad.* na koniec, na ostatek; słowem, w reszcie, endlich, zuletzt; kurz, mit einem Worte.

Enflammer, *v. a.* zapalić, entzünden, in Flammen ſetzen. *fig.* zapalać, wzniecać, pobudzać, ethitzen, entflammen. s'—, *r.* zapalić się, ſich entzünden. *fig.* rozpalić się, wpaśdź w zapał, entbrennen.

Enfler, *v. a.* nadymać, wzbierać się, (rzéka) aufblaſen, aufſchwellen. *fig.* dodawać serca, nadziei; nadymać, Muth, Herz machen; ſtolz machen. — *n. et* s'—, *r.* wzbierać, rosnąć; nadymać się; napuchnąć, ſchwellen, anlaufen. *fig.* pysznić się, nadymać się, ſtolz thun, aufgeblaſen werden.

Enflure, *f.* puchlizna, *f.* Geſchwulſt, *f. fig.* — du style, nadętość mowy, *f.* Schwulſt, *m.* — du coeur, pycha, *f.* Aufgeblaſenheit, *f.* Stolz, *m.*

Enfonçage, *m.* zasadzenie dna beczkowego, z szpuntowanie onegoż, *n.* Einſetzen der Böden in die Fäſſer; Zuſchlagen derſelben, *n.*

Enfoncement, *m.* wbiianie, wbicie, wepchnienie etc., *n.* głębokość, dolina, *f.* oddalenie, *n.* Einſchlagen, Einſtoßen, Einbrechen, *n.*; Tiefe, Vertiefung, *f.*; Hintergrund, *m.*

Enfoncer, *v. a.* wbić, wpędzić, wepchnąć, wtłoczyć; pogrążyć; wybić, wyłamać, przełamać; głębokim, głębszym zrobić, einſchlagen, einſtoßen, eintreiben; vertiefen. — *n.* zatonąć, na dno isdź, ſinken, verſinken. s'—, *r.* (*v. n.*) głęboko wchodzić, zapuścić się gdzie; głęboko w co zabrnąć, zanurzyć się, tief in etwas hineingehen; ſich vertiefen.

Enfonceur, *m. fig.* — de portes ouvertes; człowiek chełpliwy, *m.* Großprahler, *m.*

Enfonçure, *f.* dno beczki, *n.* deszczki do dna, *pl.* dołkowatość, *f.* dół, *m.* Boden, *m.* Bodenbretter; *n. pl.* Grube, Tiefe, Vertiefung, *f.*

Enforcir, *v. a.* posilić, zmocnić, sił dodawać, verſtärken, ſtärker machen. — *n. et* s'—, *r.* zmocnieć, silnym zostać, ſtärker werden.

Enformer, *v. a.* na formę wbić, włożyć, über die Form schlagen.

Enfouir, *v. a.* zakopać, vergraben.

Enfourcher, *v. a. fam.* — un cheval, oklep iechać, stenżeć na koniu, mit überschlagenen Beinen sitzend reiten.

Enfourner, *v. a.* w piec wsadzić, włożyć, in den Ofen schieben. *fig. fam.* zacząć, den Anfang machen.

*Enfreindre, *v. a* łamać, gwałcić, nadwątlić, übertreten, brechen.

Enfroquer, *v. a. fam.* (*qq.*)mnichem kogo zrobić, w klasztorze zamknąć, einem die Mönchskutte anziehen, einen ins Kloster stecken.

*s'Enfuir, *v. r.* uciekać, tył podać, entfliehen, davon laufen. *fig.* wykipieć, auslaufen, überlaufen.

Enfumer, *a.* dymić, kopcić, okopcić; gnoić rolę, räuchern, einräuchern, räucherig machen; düngen.

Enfutailler, *v. a.* kłaśdź, pakować w beczki, in Fässer packen.

Engageant, ante, *a.* uymuiący serce, einnehmend.

Engagement, *m.* zastawienie czego u kogo, *n.* zastaw; obowiązek, *m.* obowiązanie; przyłączenie; spoienie, *n.* związek, *m.* zawerbowanie, *n.* werbunek, *m.* kapitulacya, *f.* zadatek, *m.* potyczka, utarczka, *f.* Verpfändung, *f.* Pfand; *n.* Verbindlichkeit; Verbindung, Einlassung; Anwerbung; Kapitulation, Handgeld; Handgemenge, Treffen, *n.*

Engager, *v. a.* zastawić, w zastaw dadź, zawerbować, verpfänden, versetzen; anwerben. (*à qc.*) obowiązać, przymusić, przywieśdź kogo do czego, zu etwas vermögen, nöthigen, veranlassen, verbinden. s'—, *r.* (*à qc.*) obowiązać się do czego; przystać do kogo, służbę przyiąć; przystać do żołnierzy, sich zu etwas verbindlich machen; sich verdingen; sich anwerben lassen. (*pour qq.*) zaręczyć za kogo, sich für einen verbürgen. (*dans qc.*) uwikłać się, uplątać się w co, sich in etwas verwickeln. *fig.* uwikłać się, zaplątać się, wdadź się w sprawę iaką, sich in eine Sache verwickeln, sich einlassen. —dans un bois etc., głęboko, daleko weyśdź w las etc., sich zu weit in einen Wald ꝛc. wagen.

Engainer, *v. a.* w pochwę włożyć, in die Scheide stecken.

Engaller, *v. a.* galasem farbować, mit Gallapfeln färben.

Engeance, *f.* rodzay, *m.* złe plemię, *n.* Art, Brut, *f.* *fig.* fig.

Engelure, *f.* odmróz, *m.* Frostbeule, *f.*

Engendrer, *v. a.* spłodzić, zeugen, erzeugen *fig.* rodzić, czynić, sprawić, verursachen, veranlassen. s'—, *r.* powstać, rodzić się, entstehen, sich erzeugen.

Enger, *v. a. fam.* zarazić, obdarzyć kogo czém, anstecken, beladen mit ꝛc.

Engerber, *v. a.* w snopy wiązać; na kupę układać, in Garben binden; auf einander legen.

Engin, *m.* winda, *f.* kołowrotek do obracania wietrznego młyna; każdy instrument rzemieślniczy, *m.* Winde, Rückwelle bey der Windmühle, *f.* jedes Werkzeug, *n.*

Englober, *v. a.* złączyć, związać, mehrere Sachen mit einander vereinigen.

Engloutir, *a.* połknąć, pochłonąć, verschlucken, verschlingen. *fig.* przemarnować, verschwenden.

Engluer,

Engluer, *v. a.* lepem namazać, posmarować, mit Vogelleim bestreichen. s'—, *r.* ulgnąć na lepie, an der Leimruthe kleben bleiben.

Engoncer, *v. a.* oszpecić suknią źle zrobioną, durch übelgemachte Kleider verunstalten.

Engorgé, ée, *a.* zatkany, zu voll, verstopft.

Engorgement, *m.* zatkanie, zamulenie (rury), *n.* Verschleimung, Verstopfung (einer Röhre), *f.*

Engorger, *v. a.* zatkać, zamulić, zapchać, verschleimen, verstopfen. s'—, *r* zatkać się, zamulić się, sich verstopfen, vollstopfen.

Engouement, *m. fam.* dawienie, dawienie się, *n.* Würgen, *n.* *fig.* uporczywe uprzedzenie, *n.* hartnäckiges Vorurtheil, *n.*

Engouer, *v. a. fam.* dawić, die Kehle oder den Schlund verstopfen, würgen. s'—, *r.* dawić się, sich verschlucken, würgen. *fig.* (*de qc.*) nabić sobie czém głowę, hydź o czém uprzedzonym, für etwas hartnäckig eingenommen seyn.

Engouffrer, *v. r.* zatkać się, tłoczyć się, kręcić się; wpadać w przepaść, sich verfangen; sich in einen Abgrund verlieren.

Engouler, *v. a. fam.* połknąć, verschlingen.

Engourdir, *v. a.* zdrętwić, zdrętwiałym czynić, ogłuszyć; tępić, erstarren machen, betäuben. s'—, *r.* drętwieć, zdrętwieć, erstarren. *fig.* z-, gnuśnieć; stępieć, erschlaffen.

Engourdissement, *m.* z-, drętwienie etc., *n.* Erstarrung, *f.*

Engrais, *m.* opas, *m.* paszenie, karmienie, tuczenie, *n.* gnóy, *m.* Mast, Mastung, *f.* Dünger, *m.*

Engraissement, *m.* uprawa, *f.* ugnoienie gruntu, *n.* Düngung, *f.*

Engraisser, *v. a.* tuczyć, karmić, paść; gnoić rolę; stłuścić, tłustością zwalać, mästen; düngen; mit Fett beschmieren, beschmutzen. — *n.* tyć, utyć; tuczyć się, fett werden. s'—, *r.* tyć, utyć; tuczyć się, utuczyć się; zwalać się; zgęścieć, dick und fett werden; sich mästen; beschmutzen; fettig, zähe werden.

Engranger, *v. a.* do stodoły zwieźć, sprowadzić, in die Scheuer bringen.

Engraver, *v. a.* wpędzić, mit dem Schiffe auf den Sand treiben.

Engréner, *v. a. et n.* za-, w-, nasypać (we młynie); tuczyć ziarnami, aufschütten (in der Mühle); mit hartem Futter füttern. *fig. fam.* — bien ou mal, źle, dobrze zacząć, gut oder schlecht einleiten, anfangen. — *n. et* s'—, *r.* zacinać, wpadać w zęby koła drugiego, in einander greifen (von Rädern).

Engrosser, *v. a. fam.* obciążyć kobietę, schwängern.

s'Engrumeler, *v. r.* skrupieć, zgruzłowacieć, gerinnen.

Enguenillé, ée, *a. fam.* obdarty, zerlumpt.

Enhardir, *v a.* serca, męstwa dodawać, odważnym czynić, beherzt machen. s'—, *r.* odważyć się, osmielić się, serca nabrać, sich erkühnen, ein Herz fassen.

Enharnachement, *m.* osiodłanie, zakiełznanie; ubranie konia, *n.* Satteln und Zäumen; Anschirren, *n.*

Enharnacher, *v. a.* ubrać konia, szory na konia włożyć, osiodłać, anschirren, satteln.

Enigmatique, *a.* niezrozumiany, räthselhaft.

Enigme,

Enigme, *f.* gadka, zagadka, *f.* Räthsel, *n. fig.* rzecz nie do poięcia, *f.* unerklärbare Sache, *f.*

Enivrant, ante, *a.* głowę zawracaiący, trunken machend, berauschend.

Enivré, ée, *p. et a.* piiany, betrunken, berauscht.

Enivrement, *m* piaństwo, upicie się, *n.* Trunkenheit, *f. fig.* zaślepienie, omamienie, *n.* Taumel, *m.*

Enivrer, *v. a.* poić, upoić, piianym czynić, zawrócić głowę trunken machen, berauschen, *fig.* zagłuszyć; zaślepić, omamić, betäuben; verblenden. s'—, *r.* upić się, sich betrinken.

Enjabler, *v. a.* zasadzić dno w statek, den Boden eines Gefäßes einfalzen.

Enjambée, *f.* krok, *m.* Schritt, *m.*

Enjamber, *v. n. et a.* przekroczyć, wielkie kroki robić, überschreiten, lange Schritte machen. *fig.* wkracać, wbiegać, über etwas hinaus gehen. (*sur qc.*) wkraczać, mięszać się w co niesprawiedliwie, Eingriff thun. (*qc.*) przywłaszczać sobie co, sich etwas anmaßen.

Enjaveler, *v. a.* pokos na kupę kłaśdź, Getreide in Haufen legen.

Enjeu, *m.* stawka, *f.* (we grze), Satz im Spiele, Einsatz, *m.*

***Enjoindre**, *v. a.* przy-, nakazać, einschärfen, scharf anbefehlen. *fig.* nałożyć, auflegen, befehlen.

Enjôler, *v. a.* łudzić, wabić, zwodzić, durch Schmeicheley anlocken, hintergehen.

Enjôleur, *m.* euse, *f.* zwodziciel, *m.* listiger Betrüger, *m.*

Enjolivement, *m.* ozdoba, *f.* Zierrath, *m.* Verzierung, *f.*

Enjoliver, *v. a.* przyozdobić, zdobić, verzieren.

Enjoliveur, *m.* rzemieślnik, co różne ozdoby robi, *n. p.* koralki etc., der kleine Zierrathen macht.

Enjolivure, *f.* różne ozdoby, *f. pl.* kleiner Zierrath, *m.*

Enjoué, ée, *a.* wesoły, zabawny, luśtig, aufgeweckt, fröhlich, aufgeräumt, munter, scherzhaft.

Enjouement, *m.* umysł wesoły, *m.* wesołość, *f.* Munterkeit, Lustigkeit, Fröhlichkeit, *f.*

Enkiridion, *m.* krótki zbiór, *m.* kurze Anleitung, *f.* Handbüchlein, *n.*

Enlacement, *m.* wplatanie, zawikłanie, wplątanie etc., *n.* Flechten, Einflechten, Verflechten, *n.*

Enlacer, *v. a.* w-, przeplatać; zawikłać, usidlić; zhaftować, zszyć, flechten, in einander schlingen, an einander heften.

Enlaidir, *v. a.* szpecić, oszpecić, häßlich machen, entstellen, verunstalten. — *n.* szpetnieć, oszpetnieć, häßlich werden.

Enlèvement, *m.* wykradzenie panny, zabranie, zagrabienie, *n.* Entführung, gewaltsame Bemächtigung; Wegnehmung; Aufhebung; Sprengung, *f.*

Enlever, *v. a.* podnosić, ciągnąć wciągać w górę; wyrwać, oderwać, wysadzić, obalić; wykraśdź, porwać pannę; porwać, zabrać; spędzać, wywabiać (plamę), skupować, aufheben, in die Höhe heben; weg-, fortreißen; entführen; wegführen, wegtragen, wegnehmen; wegraffen, entreissen; weg-, aufkaufen. *fig.* unosić, uymować, hinreißen, entzücken. s'—, *r.* złazić, (o skórze), sich ablösen, schälen, (von der Haut).

Enliguer, *v. a.* pod sznur, podług sznura stawiać, nach der Schnur richten.

Enluminer, *v. a.* illuminować, obiaśniać, ausmalen, illuminiren. *fig. fam.* zapalić, zarumienić, twarz, das Gesicht feuerroth machen.

Enlumineur, *m.* eure, *f.* malarz, co kopersztychy illuminuie, *m.* der, die etwas illuminirt.

Enluminure, *f.* sztuka illuminowania; figura farbami illuminowana *f.* Ausmalen, *n.* Illuminirkunst; illuminirte Arbeit, *f.*

Ennemi, *m.* ie, *f.* nieprzyiaciel, przeciwnik, *m.* Feind, *m.* — *a.* nieprzyiacielski przeciwny, feindselig, feindlich.

Ennoblir, *v. a.* wykształcić, wydoskonalić, wyrobić, veredeln.

Ennui, *m.* nudy, *pl.* tęskność, *f.* kłopot, frasunek, *m.* lange Weile, *f.* Verdruß, Kummer, *m.*

Ennuyant, ante; **Ennuyeux, euse**, *a.* nudny, przykry, langweilig, verdrießlich, überlästig.

Ennuyer, *v. a.* nudzić, lange Weile verursachen, durch die Länge ermüden. s'—, *r.* nudzić się, tęsknić, lange Weile haben.

Enoncer, *v. a.* wyrazić, przełożyć, oświadczyć, ausdrücken, vorbringen, aussagen. s'—, *r.* oświadczyć się, zdanie swoie powiedzieć, sich ausdrücken, sich erklären.

Enonciation, *f.* wyrażenie, przełożenie, obwieszczenie, *n.* Ausdruck, Vortrag, *m.*

Enorgueillir, *v. a.* nadymać, pysznym czynić, stolz, hochmüthig machen. s'—, *r.* pysznić się, nadymać się, spysznieć, stolz, hochmüthig werden.

Enorme, *a.* (**Enormément**, *ad.*) wielki, niezmierny, ogromny, okrutny, gruby, übermäßig, unmäßig; ungeheuer, erstaunlich groß, dick ꝛc. *fig.* straszny, srogi, niesłychany, abscheulich, unerhört.

Enormité, *f.* wielkość, niezmierność, *f.* Uebermäßigkeit, ungeheure Größe, *f. fig.* srogość, szkaradność, *f.* Abscheulichkeit, *f.*

Enquérant, ante, *a. fam.* ciekawy, wścibski, vorwitzig.

***s'Enquérir**, *v. r.* (*à q. de qc.*) do, wywiadywać się, wypytywać się, zasiągnąć wiadomość, sich erkundigen, nachfragen, Nachricht einziehen.

Enquête, *f.* inkwizycya sądowa, *f.* rostrząsanie; słuchanie świadków, dowiadywanie się, śledztwo, *n.* gerichtliche Untersuchung, *f.* Zeugenverhör, *n.* Erkundigung, Nachforschung, *f.*

s'Enquêter, *v. r.* (*de qc.*) pytać się, dowiadywać się, sich erkundigen, nachfragen.

Enquêteur, *m.* sędzia indaguiący, *m.* Untersuchungsrichter, *m.*

Enraciner, *v. n. et* **s'—**, *r.* wkorzenić, anwurzeln. *fig.* wkorzenić się, einwurzeln.

Enragé, ée, *p. et a.* szalony, wściekły, rasend, toll, wüthend. **Enragé**, *m. v. a.* Rasender, toller Mensch, *m.*

Enrageant, ante, *a. fam.* szaleństwa nabawiaiący, toll machend.

Enrager, *v. n.* oszaleć, wściec się; szaleć, rasend, toll werden; rasen, toben.

Enrayer, *v. a.* sprychować koło; hamować wóz łańcuchem, Speichen in ein Rad machen; (die Hemmkette) einhängen. *fig.* zatrzymać się, położyć tamę, Einhalt thun.

Enrayure, *f.* zapora, *f.* łańcuch do hamowania woza, *m.* pierwsza brózda, *f.* Radsperre, Hemmkette; erste Furche, *f.*

Enrégimenter, *v. a.* formować półk, regiment, ein Regiment bilden.

Enrégistrement, *m.* wpis, *m.* wpisanie, *n.* Protokolliren, *n.*

Enrégistrer, Enregitrer, *v. a.* wpisać, zapisać w protokół, ins Protokoll einschreiben.

Enrhumer, *v. a.* katar sprawować, den Schnupfen verursachen. s'—, *r.* kataru dostać, den Schnupfen bekommen.

Enrichir, *v. a.* bogacić, zbogacić; przydadź pomnożyć, bereichern. *fig.* przy-, o-, zdobić, zieren, schmücken. s'—, *r.* zbogacić się; namnożyć się, sich bereichern, reich werden.

Enrichissement, *m.* zbogacenie; przyozdobienie, *n.* ozdoba, *f.* Bereicherung; Zierde, Ausschmückung, *f.* Verschönerung.

Enrôlement, *m.* werbunek, zaciąg; rejestr werbunkowy, *m.* wpisanie w tenże, *n.* Werbung, Werbeliste, Einschreibung in dieselbe, *f.*

Enrôler, *v. a.* werbować, zawerbować, w rejestr werbunkowy wpisać, werben, anwerben. s'—, *r.* przystać do żołnierzy, sich anwerben lassen.

Enrôleur, *m.* werbownik, *m.* Werber, *m.*

Enroué, ée, *a.* chrapliwy, o chrapiały, heiser.

Enrouement, *m* chrapka, ochrzypłość. Heiserkeit, *f.*

Enrouer, *v. a.* chrapkę etc. sprawić, heiser werden. s'—, ochrzypnąć, ochrapieć, heiser werden.

Enrouiller, *v. a.* zardzewiać, rostig machen. *fig.* tępić, träge machen. s'—, *r.* zardzewieć, rostig werden, verrosten. *fig.* tępić, stumpf werden.

Enrouler, *v. a.* zwinąć, zusammenrollen.

Enrue, *f.* szeroka, głęboka brózda, *f.* breite, tiefe Furche, *f.*

Ensablement, *m.* piaski, *m. pl.* Sandhaufen, *m.*

Ensabler, *v. a.* wpędzić statek na piaski, auf den Sand setzen (von Flußschiffen).

Ensacher, *v. a.* w wór włożyć, wsypać, einsacken.

Ensaisiner, *v. a.* wprowadzić, oddadź komu lenność, wprowadzić kogo do possessyi, osadzić, einweihen, einsetzen (in den Besitz).

Ensanglanter, *v. a.* skrwawić, krwią zbroczyć, blutig machen, mit Blut besudeln.

Enseigne, *f.* znak, *m.* chorąg ew. *f.* Merkmal, Kennzeichen; Schild an Häusern, *n.* Fahne, *f.*

Enseigne, *m.* chorąży, *m.* Fähnrich, *m.*

Enseignement, *m.* nauka, *f.* przykazanie, *n.* Unterweisung, Lehre, *f.* Unterricht, *m.*

Enseigner, *v. a.* (*qc. à q.*) uczyć, nauczyć kogo, czego, pokazać, powiedzieć komu, co, lehren, unterrichten, unterweisen, zeigen.

Enselle, ée, *a.* cheval-, koń z grzbietem wgiętym, Pferd mit einem eingebogenen Rücken.

Ensemble, *ad.* razem, oraz, z sobą, zugleich, mit einander, zusammen. tous —, wszyscy razem, allesamt, insgesamt. — — *m.* całość, *f.* das Ganze, *n.*

Ensemencement, *m.* za-, sianie, *n.* Säen, *n.*

Ensemencer, *v. a.* zasiać, besäen, ansäen.

Enserrer, *v. a.* zamknąć na klucz, verschließen, einschließen.

Ense-

Ensevelir, *v. a.* pochować umarłego, begraben, beerdigen. *fig.* schować, zagrzebać, skryć, verbergen, vergraben.

Ensevelissement, *m.* pochowanie umarłego, *n.* Beerdigung, *f.* Begraben, *n.*

Ensorceler, *v. a.* oczarować, bezaubern, behexen. *fig.* ująć, zachwycić, bezaubern, einnehmen.

Ensorceleur, *m.* czarownik, *m.* Zauberer, *m.*

Ensorcellement, *m.* oczarowanie, *n.* czary, *m. pl.* Bezauberung, Zauberey, *f.*

Ensoufrer, *v. a.* siarkować, nasiarkować, siarką napuszczać, schwefeln, einschwefeln.

Ensuite, *prp. de . . . . et ad.* według, podług, nach, laut. potém, hernach, hierauf.

Ensuivant, następnie, nächstfolgend, darauffolgend.

s'Ensuivre, *v. r.* iśdź za czém, następować, folgen, darauf folgen. (*de qc.*) pochodzić, aus etwas folgen.

Entablement, *m. T.* gzyms, *m.* Sims, *m.* Gesims, *n.*

Entaille, Entaillure, *f.* karb, *m* fuga, *f.* nacięcie, *n.* Fuge, *f.* Einschnitt, Falz, *m.*

Entailler, *v. a.* nacinać, nakarbować, einschneiden.

Entamer, *v. a.* napocząć, odkroić; drasnąć, zadrasnąć; zranić, anschneiden; ritzen; angreifen, verletzen. *fig.* zacząć, anfangen. se laisser—, dadź się odwieśdź od czego, dadź się uwieśdź, sich mißbrauchen, hinreißen, verführen lassen.

Entamure, *f.* brzeżek, *m.* kromka, *f.* zadzierg, *m.* zadraśnienie, *n.* Anschnitt, *m.* Schramme, *f.*

En tant que, *c.* ile, iako, o ile, in so weit, als.

Entassé, ée, *p. et a.* w kupę ułożony, skupiony, gehäuft. *fam.* homme entassé, człowiek otyły małego wzrostu, *m.* kurzer, untersetzter Mensch, *m.*

Entassement, *m.* układanie w kupę, skupienie etc., *n.* Aufhäufung, *f.*

Entasser, *v. a.* w kupę układać, skupić, gromadzić; pomnażać, aufhäufen, anhäufen.

Ente, *f.* zraz, *m.* latorośl do szczepienia, *f.* szczep, *m.* drzewo szczepione, *n.* Pfropfreis, *n.* gepfropfter Baum, *m.*

Entendement, *m.* rozum, *m.* zrozumienie, poięcie, *n.* rozsądek, *m.* Verstand, *m.* Vernunft, Beurtheilungskraft, *f.*

Entendre, *v. a.* słyszeć; rozumieć, zrozumieć, poiąć; myśleć, spodziewać się, hören, anhören; vernehmen; verstehen, begreifen; meynen. — *n.* chcieć, wollen. (*à qc.*) zezwolić, pozwolić na co, in etwas einwilligen. donner à —, dadź znać, dadź do zrozumienia co komu, zu verstehen geben, merken lassen. s'—, *r.* znać się, rozumieć się, dadź poznać, einander hören oder verstehen; sich verständigen. (*à* oder *en qc.*) znać się na czém, bydź w czém biegły, sich worauf verstehen, Kenntnisse davon haben. (*avec qq.*) porozumiewać się, mieć porozumienie z kim, sich mit einem verstehen, sich verständigen. cela s'entend, to się rozumie, przytém żadnéy nie masz wątpliwości, das versteht sich, daran ist kein Zweifel.

Entendu, ue, *p. et a.* słuchany, zrozumiany, poięty etc.; biegły; rozłożony, rozporządzony, gehört, verstanden ꝛc.; erfahren, geschickt; eingerichtet, angeordnet. faire l'—, udawać mądrego, trzymać wiele o so-

o sobie. sich altklug stellen, sich viel einbilden. mal —, niewyrozumienie, n. Mißverständniß, n. bien —. ad. bardzo, jak nayleplej, allerdings. bien — que, c. pod tym warunkiem, żeby, mit dem Bedinge, oder wohl zu verstehen, daß.

Entente, f. sens, m. znaczenie słowa, n. Verstand eines Wortes, m.

Enter, v. a. szczepić drzewo; wfngować; zaczopować, pfropfen, impfen; T. einfugen; einzapfen.

Entériner, v. a. sądownie przyiąć, potwierdzić, gerichtlich annehmen, bestätigen.

Entérocèle, f. T. kiła, ruptura. f. Darmbruch, m.

Entérologie, f. nauka o wnętrznościach, f. Lehre von den Eingeweiden, f.

Entérotomie, f. operacya kiszek, f. Darmschnitt, m.

Enterré, ée, p. et a. pochowany; nisko leżący, begraben; niedrig liegend.

Enterrement, m. pochowanie umarłego, n. pogrzeb, m. Beerdigung, f. Begräbniß, n. Leichenzug, m. Leichenbegängniß, n.

Enterrer, v. a. pochować umarłego; zakopać, beerdigen, begraben, vergraben. fig. troskliwie chować, sorgfältig bewahren. — qq. przeżyć kogo, einen überleben. s'—, r. oddalić się od świata, sich von der Welt absondern.

Entêté, ée, a. (de qc.) uięty, zaślepiony czém, eigensinnig, eingenommen.

Entêtement, m. upór, m. dziwactwo, n. Eigensinn, Starrköpfigkeit, f.

Entêter, v. a. zawrócić, pomięszać głowę, den Kopf einnehmen. fig. zaślepić, omamić, blenden, stolz machen. s'—, r. (de qc.) zaprzątnąć, nabić sobie czém głowę; upornie na czém obstawać, sich etwas in den Kopf setzen; eigensinnig dabey beharren.

Enthousiasme, m. zapał, m. natchnienie, zachwycenie, fanatyczne uprzedzenie czego, n. Begeisterung, Entzückung; Schwärmerey, schwärmerische Vorliebe, f.

Enthousiasmer, v. a. zachwycić, w zachwycenie wprawiać, entzücken, begeistern.

Enthousiaste, m. et f. fantastyk, m. Schwärmer, m.

Entiché, ée, a. nagniły, ausgefault. fig. fam. (de qc.) zarazony czém, angesteckt.

Entier, ière, a. cały; nierozdzielony, zupełny, doskonały; uporny uparty, ganz, unzertheilt; gänzlich, völlig; halsstarrig, eigensinnig. cheval —, Ogier, m. Hengst, m. en son —, en leur, nieodmiennie, w całkowitości, ganz unverletzt. — m. liczba całkowita, f. die ganze Zahl, f.

Entièrement, ad. wcale, zupełnie, doskonale, ganz, völlig, gänzlich.

Entoilage, m. płótno cienkie koronkami obszyte, n. koronki na krosnach robione, f. pl. feine Leinwand, woran man Spitzen näht; gewirkte Spitzen, f. pl.

Entoiler, v. a. płótno etc. obszyć koronkami; podkleić płótnem, Leinwand ꝛc. mit Spitzen benähen; auf Leinwand ziehen (einen Kupferstich ꝛc.)

Entoir, m. nożyk do szczepienia, m. Pfropfmesser, n.

Entoiser, v. a. sążniami mierzyć, układać, aufklaftern, klaftern.

Entomologie, f. nauka o owadach, f. Insektenlehre, f.

Entonnement, m. nafasowanie, układanie etc. w beczki, n. Fassen, Füllen in Fässer, n.

Entonner, v. a. nafassować, układać, wlewać, wsypać w beczki; zacząć pieśń. zanócić, fassen, in Fässer füllen; anstimmen, den Ton angeben. s'—, r. zatrzymać się (o wiatrze), sich fangen, (vom Winde).

Entonnoir, m. léiek, m. Trichter, m.

Entorse, f. wywinienie członka, n. Verrenkung eines Gliedes, f. fig. donner une — à qq., spełznić zamiary czyie, jemandes Vorhaben vereiteln.

Entortillé, ée, zawinięty; kędzierzawy, w loczki ułożony, (o włosach) eingewickelt; kraus, lockig (von Haaren). a fig. zawiły, verwickelt, verwirrt.

Entortillement, m. winienie się, n. Winden, Krümmen, n. fig. zawiłość w stylu, f. Verwirrung der Schreibart, f.

Entortiller, v. a. obwiiać, okręcać, umwickeln, umwinden, umschlingen. fig. zawiło pisać, verwickeln. s'—, r. wić się, obwiiać się; zawikłać się, sich einwickeln, um etwas herumwickeln.

Entourer, v. a. opasać, otoczyć, ogrodzić, umgeben, umringen.

Entournure, f. kroy, m, wykroienie rękawa, n. Ausschnitt am Ermel, m.

Entours, m. pl. okolica, f. umliegende Gegend, f. fig. nayblizsze otoczenie, n. nächste Umgebung, f. à l'entour, ad. w koło, w okręgu, w obwodzie, in der Runde, im Umkreise.

s'Entr'accuser, v. r. wzaiemnie się oskarzać, einander anklagen.

Entr'acte, m. scena inna między dwiema aktami, f. Zwischenakt, m. Zwischenspiel, n.

s'Entr'aider, v. r. dopomagać sobie wzaiemnie, einander helfen, beystehen.

Entrailles, f. pl. wnętrzności, f. pl. Eingeweide, n. pl. fig. litość, miłość, f. Mitleiden, n. Liebe. f. — de la terre, wnętrzności ziemi, n. pl. Innere der Erde, n.

s'Entr'aimer, v. r. wzaiemnie się kochać, einander lieben.

Entraînant, ante, a. fig. uymuiący, hinreißend.

Entraînement, m. zaięcie, zabranie, uymowanie, uięcie, n. Fortreissung, Hinreissung, f.

Entraîner, v. a. zawlec, zabrać, odpędzić, fortreißen, fortschleppen, forttreiben. fig. uiąć, wabić, ciągnąć do siebie, hinreißen, an sich ziehen. — avec soi. prowadzić z sobą, mieć skutek, nach sich ziehen, zur Folge haben.

Entrant, ante, a. miły, uprzeymy, einnehmend, einschmeichelnd.

s'Entr'appeler, v. r. wzaiemnie się wołać, einander zurufen.

Entraver, wyprężyć, ściągać, związać, zawiązać, zwięzywać, spannen, festbinden. fig. wolność, bieg rzeczy iakiéy hamować, die Freyheit, den Gang einer Sache hemmen.

s'Entr'avertir, v. r. wzaiemnie się uwiadomiać, sobie donosić, einander Nachricht geben.

Entraves, f. pl. pęta, n. pl. hamulec, m. Fessel, Spannkette, f. fig. Entrave, przeszkoda, zawada, f. Hinderniß, n. Zügel, m.

Entre, prp. między, zwiśchen, unter, in. entr'autres, pomiędzy innémi, unter andern. d'—, z, aus, von.

Entre-bâillé, *a.* na pół otwarty, half offen.

s'Entre-baiser, *v. r.* całować się wzaiemnie, einander küssen.

Entrebandes, Entrebates, *f. pl.* krayka, *f.* Sahlleiste, *f.* Sahlende, *f.*

Entrebas, *m.* nieiednakowa robota materyi tkaney, *f.* ungleiches Gewebe, *n.*

Entrechat, *m.* zakładanie nóg na leżąc w podskoku, *n.* Kreuzkapriole, *f.* Kreuzsprung, *T.*

s'Entre-choquer, *v. r.* wzaiemnie na się uderzyć, się trącić, einander stoßen. *fig.* wzaiemnie się sprzeciwiać, na wzaiem bydź sobie przeciwnym, szkodzić sobie, einander entgegen, zuwider seyn; zu schaden suchen.

Entre-colonne, Entre-colonnement, *m.* międzysłupie, międzyfilarze, *n.* Säulenweite, *f.*

Entre-côte, *m.* sztuka żebrowa ze środka, *f.* Mittelrippenstück, *n.*

Entrecouper, *v. a.* przerzynać, durchschneiden. *fig.* przerywać, unterbrechen. s'—, *r. fig.* przerywać sobie, einander unterbrechen. — la gorge, karki sobie łamać, kłócić się, einander die Hälse brechen.

Entre-deux, *m.* międzymieysce, *n.* rzecz między dwiema rzeczami znayduiąca się, ściana przegradzaiąca, przegroda, *f.* przepirzenie, *n.* Zwischenraum, *m.*; Mittelstück, *n.* Scheidewand, *f. ad.* między, zwischen inne, dazwischen.

s'Entre-donner, *v. r.* na wzaiem sobie dawać, einander geben.

Entrée, *f.* wchód, wstęp, wiazd; przystęp; przetwór, *m.* weyście; wstąpienie; zaczęcie, *n.* początek, *m.* pierwsze potrawy, *f. pl.* Eingang, *m.* Einfahrt, *f.*; Eintritt; Einzug; Zutritt, *m.* Voressen, *n. fig.* okazya, *f.* powód, pochób; początek, *m.* Gelegenheit, *f.* Anlaß, *m.*; Anhang, *n.* d'—, de jeu, *ad.* z początku, zaraz na początku, gleich im Anfange, sogleich. entrées, *pl.* cło od inwekt, *n.* Eingangszoll, *m.*

Entrefaites, *f. pl.* dans ces—, sur ces—, tym czasem, w tym, pod ten czas, mittlerweile, unterdessen.

s'Entre-frapper, *v. r.* na wzaiem się bić, einander schlagen.

Entregent, *m. fam.* sposób postępowania, *m.* grzeczność, *f.* Art sich zu betragen, Artigkeit, *f.*

s'Entr'égorger, *v. r.* na wzaiem się zabiiać, einander umbringen.

Entrelacement, *m.* przeplatanie, *n.* przeplatanka, *f.* Durchschlingen, Geschlungenes, *n.*

Entrelacer, *v. a.* przeplatać, in einander schlingen, durchflechten. *fig.* wmięszać, einmischen.

Entrelacs, *m.* przeplatanka; floryzowana robota, *f.* durchflochtene Arbeit, *f.* Kettenzüge, *f. pl.*

Entrelardé, ée, *a.* przerastały, durchwachsen.

Entrelarder, *v. a.* szpikować, durchspicken.

Entre-ligne, *f.* mieysce między dwoma wierszami, *m.* wiersz między dwa inne wpisany, *m.* Raum zwischen zwey Linien, *m.* das dazwischen Geschriebene, *n.*

Entre-luire, *v. n.* świecić się przez co, przenikać, zwischen durchscheinen.

s'Entre-manger, *v. r.* wzaiemnie się pożerać, einander auffressen.

Entremêler, *v. a.* przymięszać, przyczynić, dodadź co do czego, untermengen, untermischen. *fig.* pomięszać z czém, mit einander vermengen. s'—, *r. fam. (de qc).* mięszać się w co, sich in etwas mischen.

Entremets, *m.* noszenie potraw ostatnie, *n.* Zwischenspeisen, *f. pl.* Beyessen, *n.*

Entremetteur, *m.* pośrzednik, *m.* Unterhändler, *m.*

Entremetteuse, *f.* pośredniczka, *f.* Kupplerinn, *f.*

s'Entremettre, *v. r.* wdawać się, wtrącać się w co, sich ins Mittel schlagen. *(de qc.)* udadź się za czém, mięszać się w co, sich für etwas verwenden, sich in etwas mischen.

Entremise, *f.* pośrzednictwo, *n.* Vermittelung, *f.*

s'Entre-nuire, *v. r.* wzaiemnie sobie szkodzić, einander schaden.

Entrepas, *m.* kłus koński, *m.* Mittelpaß der Pferde, *m.*

s'Entre-percer, *v. r.* wzaiemnie się przebić, przerwać, einander durchstechen, durchbrechen.

Entreposer, *v. a.* złożyć w skład towary, in eine Niederlage legen.

Entreposeur, *m.* dozórca składu, *m.* Aufseher einer Niederlage, *m.*

Entrepôt, *m.* skład, *m.* Niederlage, *f.*

Entreprenant, ante, *a.* odważny, śmiały; zuchwały, unternehmend, kühn, verwegen.

Entreprendre, *v. a.* podiąć się czego; przedsięwziąć, postanowić, unternehmen, übernehmen. *(qq.)* napastować, napadać kogo, sich an einen machen, ihm zu Leibe gehen. *(sur qc.)* dybać, czuwać na co; wdzierać się, wrywać się w co, targać się na co, sich etwas anmaßen; sich an etwas vergreifen. — sur la vie de *qq.*, stać komu na życie, na gardło, einem nach dem Leben stehen.

Entrepreneur, *m.* euse, *f.* podeymuiący się czego, naymacz, *m.* Unternehmer, *m.*

Entrepris, ise, *p. et a.* podięty, przedsięwzięty; opanowany; chromy, kulawy, unternommen ꝛc.; eingenommen; lahm.

Entreprise, *f.* podięcie się czego, *n.* zamysł; uszczerbek, *m.* Unternehmen, *n.* Unternehmung, *f.* Eingriff, *m.*

s'Entre-quereller, *v. r.* wadzić się, kłócić się z sobą, sich mit einander zanken.

Entrer, *v. n.* wchodzić, wstępować, wieżdżać, wbiegać etc., hinein oder herein gehen, treten, fahren, reiten, laufen ꝛc.; einlaufen. en *qc.*, zacząć co, wdadź się w co, etwas anfangen, sich in etwas einlassen. — dans l'esprit, przyśdź do głowy, na myśl przychodzić, in den Sinn kommen. — en comparaison, póyśdź w porównanie, in Vergleichung kommen. — dans le detail de *qc.*, wchodzić w naydrobnieysze szczegóły, śledzić iaknaydokładniey, etwas genau untersuchen. — à table, zasieść do stołu, sich so eben zu Tische setzen. — en religion, wstąpić do zakonu, in einen geistlichen Orden treten. — en chaire, wstąpić na ambonę, auf die Kanzel treten. — colère, rozgniewać się, in Zorn gerathen. — en charge, wstąpić na godność, ein Amt antreten. — en exercice, zacząć urzędem zawiadywać, anfangen sein Amt zu verwalten. — en jeu, dostać się do dobitki, zabić w grze, an den Stich kommen.

s'Entre-répondre, *v. r.* odpowiadać sobie, einander antworten.

*s'Entre-sécourir, *v. r.* wzaiemnie się wspierać, przyiśdz na pomoc, pomagać, einander unterstützen, zu Hülfe kommen, beystehen.

Entre-sol, *m.* międzypiętrze, *n.* Zwischenstock, *m.*

Entre-sourcil, *m.* mieysce między brwiami, *n.* Raum zwischen beyden Augenbraunen, *m.*

*s'Entre-suivre, *v. r.* na-, postępować po sobie, auf einander folgen.

Entretemps, *m.* czas między dwiema czasy, *m.* Zwischenzeit, *f.* tym czasem, inzwischen, mittlerweile.

Entretènement, *m.* wyżywienie, *n.* Unterhalt, *m.*

*Entretenir, *v. a.* trzymać co w kupie, do kupy; żywić, opatrywać, w dobrym stanie trzymać, utrzymywać; zachowywać; bawić; zatrzymywać, zusammen halten; unterhalten, erhalten; aufhalten. — *qq.*, bawić kogo, czas skracać komu, einen unterhalten, einem die Zeit verkürzen. s'—, *r.* bawić się, rozmawiać się; utrzymywać się, opatrywać się, sich unterhalten, sich erhalten; sich nähren. s'—de *qc*, rozmawiać, rozmawiać o czém, sich von etwas unterhalten.

Entretien, *m.* wikt, *m.* wyżywienie; utrzymywanie, opatrywanie, *n.* zabawa, rozmowa, *f.* Unterhalt, *m.*; Erhaltung; Unterhaltung, Unterredung, *f.* Gespräch, *n.*

Entretoise, *f.* Rygiel, *m.* Riegel, *m.*

*Entrevoir, *v. n.* postrzedz, zobaczyć, nur halb, nur im Blicke sehen. *fig.* pomarkować, poczuć, von weiten merken. s'—, *r.* wzaiemnie się odwiedzić, widzić, sich einander besuchen; zgromadzić się celem umawiania się o co, eine Zusammenkunft halten.

Entrevue, *f.* schadzka, rozmowa, *f.* widzenie się z kim na umowę czego, *n.* Zusammenkunft, *f.*

*Entr'ouïr, *v. a.* usłyszeć co niewyraźnie, nur halb, undeutlich hören.

Entr'ouvert, erte, *a.* na pół otwarty, halb offen.

*Entr'ouvrir, *v. a.* trochę, na pół otworzyć, odemknąć, otworzyć, roztworzyć się (o ziemi i t. d.), halb oder ein wenig öffnen, sich aufthun, einen Riß bekommen, (von der Erde ꝛc.)

Enture, *f.* zarżnięcie w drzewie w które się latorośl szczepi, *n.* Spalt, Einschnitt, wo man das Pfropfreis hineinsetzt, *m.*

Enumération, *f.* opowiadanie, liczanie, *n.* Erzählung, Herzählung, *f.*

Enumérer, *v. a.* w porządku liczyć, opowiadać, der Reihe nach herzählen, erzählen.

Envahir, *v. a.* naiechać, napaśdź, wtargnąć; zabrać, dobydź mocą, überfallen, einfallen; mit Gewalt an sich reißen.

Envahissement, *m.* naiazd, *m.* napadnienie etc., *n* gewaltsamer Einfall, Eingriff, *m.*

Enveloppe, *f.* powłoka, *f.* obwicie, okrycie, *n.* koperta, *f.* Umschlag, *m.* Decke, *f.*

Enveloppement, *m.* obwinienie, uwinienie, *n.* Umwickeln, Einwickeln, *n.*

Envelopper, *v. a.* uwinać, obwinąć co w co, einwickeln, umwickeln; einen Umschlag um etwas machen. *fig.* pokrywać, einhüllen, verstecken, verbergen. — *qq.*, obtoczyć, zawikłać, wciągnąć w co kogo, einschließen, verwickeln, hineinziehen.

Envenimer, *v. a.* truć, iadem napuszczać, vergiften. *fig.* psuć, gorszym robić; podszczuwać, roziątrzyć, rozgniewać, verschlimmern, erbittern.

Envers, *prp.* ku; gegen — *m.* nice sukna etc., *pl.* unrechte Seite des Tuches ꝛc., *f.* à l'—, *ad.* opak, na opak, opacznie, verkehrt, rückwärts. tomber à l'—, upaśdź w znak, auf den Rücken fallen. *fig.* aller à l'—, rozbić się, póyśdź napowrót, podupadać, niknąć, obywać, rückgängig werden, ins Abnehmen gerathen.

Envi, *m.* à l'—, *ad.* ubiegaiąc się, na wyścigi, um die Wette.

Envie, *f.* nienawiść, zazdrość; żądza, chęć, pożądliwość, *f.* znamię, *n.* zamokcica, *f.* Neid, *m.* Mißgunst; Lust, Begierde, *f.* Verlangen; Muttermaal, *n.* Neidnagel, *m.*

Envieilli, ie, *a.* zestarzały, verlettet. *fig.* zastarzały, wkorzenieny, alt, eingewurzelt.

Envier, *v. a.* zazdrościć co komu; pragnąć, żądać czego, beneiden, mißgönnen; mit Sehnsucht verlangen.

Envieux, euse, *a.* zazdrośny, zazdrościwy, neidisch, mißgünstig.

Envilasse, *f.* gatunek hebanu, *m.* Art Ebenholz, *n.*

Enviné, ée, *a.* winem pachnący, nach Wein riechend.

Environ, *ad. et prp.* około, koło; do. ungefähr.

Environner, *v. a.* otoczyć, opasać, obwodzić, obstąpić, umgeben, umringen.

Environs, *m. pl.* okolica, *f.* umliegende Gegend, *f.* Umgebungen, *f. pl.*

Envisager, *v. a.* w oczy komu spoyrzeć, patrzyć, ins Gesicht sehen. *fig.* przypatrzyć się czemu, wskroś przeyrzeć, ansehen, betrachten.

Envoi, *m.* za-, prze-, posłanie, *n* Versendung, Sendung, *f.*

s'Envoiler, *v. r.* skrzywić się, zgiąć się (o żelazie), krumm werden (vom Eisen).

Envoisiné, ée, *a. fam.* sąsiady maiący; Nachbarn habend.

s'Envoler, *v. r.* wy-, od, ulecieć, davon fliegen, fort fliegen.

Envoûtement, *m* oczarowanie woskowym obrazkiem, *n.* Behexen mit einem Wachsbildchen, *n.*

Envoûter, *v. a.* przez czary woskowym obrazkiem kogo zgubić, durch Zauberey mit einem Wachsbildchen tödten.

Envoyé, *m.* posłał, *m* Gesandte, Abgesandter, *m.*

Envoyée, *f.* posłowa, *f.* dessen Gemahlinn, *f.*

Envoyer, *v. a.* za-, prze-, wy-, posłać, senden, schicken, abschicken, überschicken, zuschicken.

Epacte, *f* Epakta, liczba dni iedenastu, któremi rok słoneczny przewyższa rok księżyca *f.* Epacte, *f.* Unterschied zwischen dem Sonnen- und Mondsjahre, *m.*

Epagneul, *m.* eule, *f.* pies Bonończyk, *m.* Art zottiger Jagdhunde, *m. pl.*

Epais, aisse, *a.* gesty, gruby, rzęsisty, dick, dicht. *fig.* prosty, nieobyczayny, głupi, grob, dumm.

Epaisseur, *f.* grubość; gęstość, rzęsistość, głębokość, *f.* Dicke, Dichte; Vertiefung, *f.*

Epaissir, *v. a.* zgęszczać; verdicken. — *n. et* s'—, *r.* z gęścieć, zgęstnąć, zsiadać się, dick oder dichter werden.

Epaississement, *m.* zgęstnienie, zgęszczanie, *n.* Verdickung, *f.*

Epamprement, *m.* obrywanie liścia winnego, *n.* Ablauben des Weinstockes, *n.*

Epampter, *v. a.* obrywać liście winne, den Weinstock ablauben.

Epanchement, *m.* wyrozlanie, *n.* Ergießung, *f.* *fig.* — du coeur, wylanie serca, poufałe udzielenie, wynurzenie swych myśli, *n.* Ausschüttung des Herzens, vertrauliche Mittheilung der Gedanken, *f.*

Epancher, *v. a.* wy-, rozlać, ausgießen, verschütten. *fig.* — son coeur, wylać swoie serce przed kim, wynurzyć swe myśli, sein Herz ausschütten, seine Gedanken offenbaren.

Epandre, *v. a.* rosproszyć, rozsypać; rospościerać, rozszerzać; rozgłaszać, ausbreiten, ausstreuen; dadź wyciec, ausfließen lassen. s'—, *r.* rozlewać się; szérzyć się; rozgłaszać się, sich ergießen, sich ausbreiten.

Epanouir, *v. a. fig.* — la rate, cieszyć się, ucieszyć się, sich lustig machen. s'—, *r.* rozwiiać się, rozpukać się, rozkwitnąć, aufblühen, aufbrechen. *fig.* rozmarszczać się, rozweselać się, sich entfalten; sich erheitern.

Epanouissement, *m.* rozwiianie się kwiatów, roskwitnienie, *n.* Aufblühen, Aufbrechen, (der Blumen) *n. fig.* wylanie serca, *n.* Ergießung, Ausschüttung, *f.*

Epargnant, ante, *a.* oszczędny, sparsam, haushältig.

Epargne, *f.* oszczędność; rzecz oszczędzona, *f.* Sparsamkeit, *f.* Ersparte, *n.* Ersparniß, *f.*

Epargner, *v. a.* oszczędzać, chować, sparen, ersparen; erübrigen. *fig.* — *qq.*, ochraniać kogo, uwolnić kogo od czego, ochraniać, zachować, einen schonen, verschonen. s'—, *r.* szanować się, ochraniać się, sich schonen.

Eparpiller, *v. a.* rospraszać, rozrzucać, rozwiewać, zerstreuen; aus einander werfen. *fig.* trwonić, niepotrzebnie wydawać, unnütz verthun.

Epars, arse, *a.* rosprószony, zerstreut. — *m.* drąg proporczy, banderowy, *m.* Flaggenstange, *f.* — d'une ridelle, szczeble przy drabinie wozowéy, *m. pl.* Sprossen an einer Wagenleiter, *m. pl.*

Epaté, ée, *a.* nez —, nos gruby, płaski, *m.* dicke und platte Nase, *f.* verre —, kieliszek z odtłuczoną nóżką, *m.* Glas mit einem abgebrochenen Fuße, *n.*

Epaule, *f.* ramie, *n.* łopatka, *f.* Schulter, Achsel, *f.* Bug, *m.* *fig.* prêter l'— à *qq.*, bydź komu pomocnym, einem behülflich seyn.

Epaulée, *f.* potrącanie, popychanie ramieniem, *n.* Schieben mit der Schulter, *n.*

Epaulement, *m.* przedpiérsień, przedramień, *m.* Schulterwehr, *f.*

Epauler, *v. a.* ramię, łopatkę wywinąć, buglahm machen. *fig.* wspierać, dopomagać, helfen, beystehen. — un camp, zasłaniać obóz, ein Lager decken.

Epaulette, *f.* ramiączko u sznóruwki etc., *n.* naramiennik, *m.* szlufa, *f.* szew naramienny, *m.* Achselstück, Achselband, *n.* Achselnaht, *f.*

Epave, *a.* błędny, opuszczony, verlaufen, herrnlos. — *f.* rzecz opuszczona, niczyia, *f.* herrnlose Sache, *f.* droit d'—, prawo na rzeczy od morza wyrzucone, *n.* Strandrecht, *n.*

Epeautre, *m.* orkisz, *m.* szpełta, *f.* Spelt, Spelz, Dinkel, *m.*

Epée, *f.* szpada, *f.* Degen, *m.* *fig.* żołnierka, *f.* żołnierstwo, *n.* Soldatenstand, *m.* mettre l'— à la main, dobydź szpady, den Degen ziehen. — de mer, ostropysk, *m.* (ryba), Schwertfisch, Sägefisch, *m.*

Epeiche.

Epeiche, *f.* gatunek dzięcioła, Rothspecht, *m.*

Epeler, *v. a.* sylabizować, buchstabiren.

Epellation, *f.* sylabizowanie, *n.* Buchstabiren, *n.*

Eperdu, ue, *a.* zdumiały, przelękniony, erstaunt, bestürzt, ganz außer sich.

Eperdument, *ad.* strasznie, okrutnie, szalenie, heftig, aufs äußerste.

Eperon, *m.* ostroga, *f.* kogutá pázur wielki, *m.* marszczki przy oku, *f. pl.* Sporn, *m.*; Runzel am Augenwinkel, *f.*

Eperonné, ée, *a.* marszczki maiący; przy ostrogach, gespornt; was Spornen (Runzeln) hat.

Eperonnier, *m.* ostrogarz, *m.* Sporer, *m.*

Epervier, *m.* krogulec, *m.* sieć siatka do łowienia ryb, *f.* Sperber, *m.*; Wurfgarn der Fischer, *n.*

Ephebe, *m.* młodzieniec, *m.* junger mannbarer Mensch, *m.*

Ephodre, *m.* zapaśnik niemaiący przeciwnika, (u Greków) *m.* Ringer der keinen Gegner hat, (bey den Griechen) *m.*

Ephélides, *f. pl.* piegi, *pl.* Sommerflecken, *m. pl.* Sommersprossen, *f. pl.*

Ephémère, *a.* dzień tylko ieden albo. *fig.* krótki czas trwaiący jetna, *f.* eintägig, das nur einen Tag und nur kurze Zeit dauert. — *m.* robaczek jednodniowy, *m.* Haft, *n.* (Insekt).

Ephémérides, *f. pl.* dziennik, Tagebuch, *n.*

Epialtes, *m. v.* Cauchemar.

Epi, *m.* kłos, *m.* czupryna u konia, *f.* Aehre, *f.*; Pferdeschopf, *m.* épis, *pl.* haki, kolce żelazne u krat etc., *pl.* eiserne Haken, Spitzen an Mauern *rc.*, *pl.*

T. I.

Epiale, *a. f.* fièvre —, *T.* gorąca fébra, *f.* hitziges Frostfieber, *n.*

Epice, *f.* korzenie, *m. pl.* Gewürz, *n.* Würze, *f.* pain d'—, piernik, *m.* Pfefferkuchen, Lebkuchen, *m.* Epices, *pl. fig.* sądow, pamiętne, *n.* Gerichtssporteln, *f. pl.*

Epicède, *m.* pieśń żałobna; mowa pogrzebowa, *f.* Trauergedicht, *n.* Leichrenede, *f.*

Epicer, *v. a.* korzeniami przyprawić, würzen. *fig.* wygórować koszta sądowe, die Gerichtssporteln hoch ansetzen.

Epicérastique, *a.* remedes —, *T.* lékarstwa uśmierzaiące, *n. pl.* lindernde Mittel, *n. pl.*

Epicerie, *f.* korzenie, *pl.* handel korzenny, *m.* Specereywaare, *f.* Gewürzhandel, *m.*

Epicier, *m.* ère *f.* korzennik, *m.* Specerey- oder Gewürzhändler, *m.*

Epicurien, *m.* Epikureyczyk, *m.* Epikuräer, Anhänger des Epikur, *m.*

Epidémie, *f.* zaraza, *f.* Seuche, *f.*

Epidémique, *a.* zaraźliwy, epidemisch, ansteckend.

Epiderme, *m. T.* skóra zwierzchnia, *f.* Oberhaut, *f.*

Epier, *v. n.* kłosy puszczać, in Aehren schießen.

Epier, *v. a.* wy-, śpiegować, belauern, ausspähen. — l'occasion, nadarzyć czas, porę, die Gelegenheit abpassen.

Epierrer, *v. a.* wybierać kamienie z czego, von Steinen reinigen.

Epieu, *m.* oszczep łowczy, *m.* Fangeisen, *n.* Saufpieß, *m.*

Epigastre, *m. T.* słabizna brzuchowa *f.* Oberschmeerbauch, *m.*

Epiglotte, *m. T.* czopek, języczek, *m.* Kehldeckel, *m.* Zäpflein, *n.*

Epigramme, *f.* fraszka, *f.* Sinngedicht, *n.* — matique, *a.* fraszkopisarski, epigrammatisch. — matiste, *m.* fraszkopisarz, der Sinngedichte macht.

Epigraphe, *f.* napis, *m.* moto, *n.* Ueberschrift, *f.* Motto, *n.*

Epilepsie, *f.* Epilepsya, *f.* Kaduk, *m.* wielka choroba, *f.* fallende Sucht, *f.*

Epileptique, *a.* wielką chorobę cierpiący, do niéy należący, mit der fallenden Sucht behaftet, epileptisch.

Epiler, *v.* Dépiler.

Epilogue, *m.* Epilog, *m.* zakończenie mowy, *n.* zakończaiąca mowa *f.* zakończenie, *n.* Schluß einer Rede ꝛc., *m.* Schlußrede, *f.*

Epiloguer, *v. n. et a. fam.* ganić, przyganiać, krytykować tadeln, Anmerkungen über etwas machen.

Epilogueur, *m fam.* ganiciel, przyganiacz, *m.* Tadler, *m.*

Epinards, *m. pl.* szpinak, *m.* Spinat, *m.*

Epine, *f.* cierń, *m.* Dorn, *m.* — du dos, kość pacierzowa, *f.* Rückgrath, *n.*

Epinette, *f.* szpinet, *m.* Spinett, *n.*

Epineux, euse, *a.* ciernisty, dorniq, stachelig *fig.* przytrudny, niebezpieczny, bedenklich, schwer, gefährlich.

Epingle, *f.* szpilka, *f.* Stecknadel, *f.* Epingles, *pl.* porękawiczne, szpilkowe, *n.* Trinkgeld, Nadelgeld, Schlüsselgeld, *n.*

Epinglier, *m.* ière, *f.* iglarz, szpilkarz, *m.* Nadler, *m.*

Epinière, *a. f.* moelle —, śpik w pacierzowéy kości, *m.* Rückenmark, *n.*

Epiniers, *m. pl.* ciernie, *m. pl.* ciernisko, *n.* Dorngebüsch, *n.*

Epinoche, *f.* iazgarek, *m.* (ryba), Stichling, *m.* (Fisch). — *m.* naylepszy gatunek kawy, *f.* beste Sorte Koffee, *m.*

Epiphanie, *f.* zjawienie Pańskie, *n.* Fest der Erscheinung Christi, *n.*

Epiphonème, *m.* wykrzyknienie przy końcu mowy, *m.* myśl zakończaiąca, *f.* Ausruf ung am Ende einer Rede, *f.* Schlußgedanke, *m.*

Epiphore, *m.* ronienie łez, *n.* Thränen, Rinnen der Augen, *n.*

Epiplocèle, *m.* kiła kałdonowa, *f.* Netzbruch, *m.*

Epiplonphale, *f.* kiła pępkowa, *f.* zerwanie pępkowego, (siatki pępkowey), *n.* Netznabelbruch, *m.*

Epiploon, *m.* siatka kiszkowa, kałdunowa, *f.* Netz, *n.*

Epique, *a.* heroiczny, rycerski, zum Heldengedicht gehörig, episch.

Episcopal, ale, *a.* biskupi, biskupi, schöflich.

Episcopat, *m.* biskupstwo, *n.* bischöfliche Würde, *f.*

Episcopisant, *m. fam.* o biskupstwo się starający, *m.* der nach einem Bisthume strebt.

Episcopiser, *v. n. fam.* o biskupstwo się starać, się zabiegać, biskupa udawać nach der bischöflichen Würde streben, den Bischof machen.

Episode, *f.* wplatanie materyi nienależącéy do rzeczy, *n.* Episode, *f.* — dier, *a.* przeplatać tém sposobem, Episoden einschalten. — dique. *a.* przeplatany, mięszany, episodisch.

Epispastique, *a. et m.* lekarstwo, plastr wyciągaiący, Zugmittel, Zugpflaster, *n.*

Epistolaire, *a.* do stylu listownego należący, listowny, zum Briefstyle gehörig. Epistolaires, *m. pl.* autorowie w listach

listach piszący, *m. pl.* Schriftsteller in Briefen, *m.*

Epitaphe, *f.* nadgrobek, *m.* Grabschrift, *f.*

Epithalame, *m.* wiersze weselne, *m. pl.* Hochzeitgedicht, *n.*

Epithème, *m.* plastr lekarski na żołądek, *m.* Magenpflaster, *n.*

Epithète, *f.* przymiotnik, *m.* nazwisko, *n.* Beywort, *n.* Beynahme, *m.*

Epitome, *m.* krótki zbiór, *m.* kurzer Begriff, Auszug, *m.*

Epître, *m.* list, *m.* Brief, *m.* Epistel, *f.*

Epitrope, *m.* iednacz, pogodziciel, rozjemca u chrześciian obrządku greckiego, *m.* Schiedsrichter bey den griechischen Christen, *m.*

Eploré, ée, *a.* łzami zalany, zapłakany, ganz in Thränen.

Epluchement, *m.* wy-, obrywanie, obrzynanie, wybieranie, *n.* Ausrupfen, Abrupfen, Ausplücken, Ausklauben, *n.*

Eplucher, *v. a.* obierać, ob-, wyrywać, obskubywać, obrzynać, klauben, herausklauben, lesen, säubern, reinigen, herausrupfen. *fig.* rostrząsać, rozbierać, genau untersuchen. s'—, *r.* suknie swoie przeglądać i z owadu czyścić, wiskać, iskać się, seine Kleider durchsuchen und vom Ungeziefer reinigen, sich lausen.

Epluchoir, *m.* euse, *f.* obieraiący etc., co. der die etwas säubert. *fig.* zbieracz wybieracz słów, *m.* Wortklauber, Splbenstecher, *m.*

Eluchoir, *m.* rzezak, nóż snycerski, *m.* Schnitzmesser, *n.*

Eluchures, *f. pl.* obierki, skrawki, obrzynki etc., *pl.* Weggelesene, Abgeputzte, *n.*

Eointé, ée, chromy na krzyż, upadaiący, chramiący na biodra, kreuzlahm, Hüftenlahm.

Epointer, *v. a.* koniec u-, odłamać, die Spitze abbrechen.

Epois, *m. pl.* zwierzchnie gałęzie rogu ieleniego, *f. pl.* obersten Zacken am Hirschgeweih, *m. pl.*

Eponge, *f.* gąbka, *f.* Schwamm, *m. fig.* passer l' — sur qc., wytrzeć pamiątkę rzeczy iakiéy, zapomnieć o czém, das Andenken einer Sache auslöschen, etwas vergessen.

Eponger, *v. a.* gąbką obetrzeć, mit einem Schwamme abwischen.

Epopée, *f.* wiersz heroiczny, *m.* Heldengedicht, *n.*

Epoque, *f.* epoka, *f.* Epoche, *f.* Zeitpunkt, *m.*

Epoudrer, *v. a.* o-, wytrzepać, ab-, ausstäuben.

s'Epouffer, *v. r. fam.* wykraśdź się, uciec zkąd, heimlich davon laufen.

Epouiller, *v. a.* wy-, iskać, lausen.

Epoullin, Epoullet, *m.* szpulka, *f.* Weberspule, *f.*

Epoumoner, *v. a.* spędzić, zgonić, zmachać, außer Athem setzen. s'—, *r.* nakrzyczeć się, nabiegać się, etc., sich außer Athem laufen, schreyen ꝛc.

Epousailles, *f. pl.* ślub, *m.* Trauung, Vermählung, *f.*

Epouse, *f.* małżonka, żona; panna młoda, *f.* Gattinn, Gemahlinn; Braut, *f.*

Epousee, *f.* panna młoda, *f.* nowozaślubiona, *f.* Braut, Neuvermählte, *f.*

Epouser, *v. a.* żenić się, ożenić się, heyrathen, ehelichen. *fig.* iąć się, przystąpić, trzymać stronę czyią, annehmen, beytreten. s'—, *r.* póyść za kogo, ożenić się, einander heyrathen.

Epouseur, *m.* zaletnik, *m.* der wirklich heyrathen will.

Epousseter, *v. a.* wytrzepać: zmiatać kurzawę, ausstäuben, auskehren. *fig.* wytrzepać kiiem kogo, abprügeln.

Epoussette, *f.* szczotka do sukien, *f.* Kehrbürste, *f.*

Epouti, *m.* kurz na suknie etc., *m.* Schmuz im Tuche ꝛc., *m.*

Epouvantable, *a.* straszny, straszliwy, erschrecklich, fürchterlich, entsetzlich.

Epouvantail, *m.* straszydło, *n.* Schreckenbild, *n.*; Scheuche, *f.*

Epouvante, *f.* strach, przestrach, *m.* boiaźń, *f.* Entsezzen, *n.* Schrecken, *m.*

Epouvanter, *v. a.* przestraszyć, erschrecken, in Schrecken setzen. s'—, *r.* przestraszyć się, zlęknąć się. erschrecken, in Schrecken gerathen.

Epoux, *m.* małżonek, mąż, *m.* Mann, Ehemann, Gatte, Gemahl, *m.* Epoux, *pl.* małżonkowie, *m. pl.* Eheleute, *f. pl.*

*Epreindre, *v. a.* wyciskać sok, ausdrücken, (Saft).

Epreinte, *f.* zatwardnienie, zapchanie, zapieczenie żołądka, wydymanie się, *n.* próżna chęć na stolec, *f.* Stuhlzwang, Leibzwang, *m.*

Épreuve, *f.* próba, *f.* próbowanie, *n.* Probe, *f.* Versuch, *m.*

Epris, ise, *a.* (*de*) ujęty, uniesiony, eingenommen, verliebt.

Eprouver, *v. a.* próbować; doświadczać, doznawać, probiren, prüfen, versuchen; erfahren, empfinden.

Eptacorde, *f.* lira z 7 stronami, *f.* Leyer mit 7 Saiten, *f.*

Eptagone, *n.* siedmiokąt, *m.* Siebeneck, *n.*

Epucer, *v. a.* pchły szukać, flöhen.

Epuisement, *m.* wyczerpanie, przebranie, wysilenie, *n.* Erschöpfung, Entkräftung, Ermattung, *f.*

Epuiser, *v. a.* wyczerpać, przebrać; gruntownie rostrząsać, rozbierać, ausschöpfen, erschöpfen. *fig.* osłabić, wysilić, entkräften.

Epuisette, *f.* siateczka na ptaki, *f.* Art kleiner Vogelnetze, *n. pl.*

Epulie, *f.* wrzód na dziąśle, *m.* fistuła, *f.* Zahngeschwür, *n.*

Epure, *f.* Rysunek, Rys wielki, *m.* Zeichnung, *f.* Riß im Großen.

Epurer, *v. a.* czyścić; klarować, przecedzać, reinigen, läutern. s'—, *r.* czyścić się, oczyszczać się, sich reinigen. *fig.* wydoskonalać się, sich veredeln.

Equarrir, *v. a.* w kostkę, w kanty ociosać, viereckig behauen, schneiden.

Equateur, *m.* Ekwator, *m.* linia porównywaiąca, *f.* środnik, *m.* Gleichungslinie, *f.* Aequator, *m.*

Equerre, *f.* węgielnica, *f.* Winkelmaaß, *n.* à l'—, prostokątny, geradewinkelig.

Équestre, *a.* rycerski; na koniu siędzący, konny, (o posągach), ritterlich; zu Pferde, (von Bildsäulen).

Equiangle, *a.* równokątny, gleichwinkelig.

Équidistant, ante, *a.* równoodległy, gleichweit von einander abstehend.

Equilatéral, ale, *a.* równoboczny; równostronny; gleichseitig.

Equilibre, *m.* waga równa, równość wagi, siły etc., *f.* Gleichgewicht, *n.*

Équinoxe, *m.* porównanie dnia z nocą, *n.* Tag- und Nachtgleiche, *f.*

Equinoxial, ale, *a.* równonony i równodzienny, zur Tag- und Nachtgleiche gehörig. cercle —, zakres, *m.* linia ekwinokcyalna, Aequinoctialkreis, *m.*

Equipage, *m.* potrzeby, sprzęty podróżne, narzędzia, *pl.* karéta i konie, *f.* orszak; ubiór, *m.* czeladź okrętowa. *f.* Reisegeräthe, *n.* Geräthschaft, *f.*; Kutsche und Pferde, *f. pl*; Aufzug, *m.*; Kleidung, *f.* Schiffsvolk, *n.*

Equipée, *f.* głupstwo, *n.* głupi uczynek, *m.* Unbesonnenheit, *f.* alberner Streich, *m.*

Equipement, *m.* opatrzenie okrętu rynsztunkiem i żywnością, *n.* Ausrüstung eines Schiffes, *f.*

Equiper, *v. a.* opatrzyć kogo, co czém, w co. ohmyślić kogo czém, ausrüsten, ausstaffiren.

Equipollence, *f.* równo-znaczenie, *n.* równość waloru, wartości, *f.* Gleichgültigkeit, Gleichheit am Werthe, *f.*

Equipollent, ente, *a.* (*à qc.*) równy w siłach, równy, gleichen Werth habend, gleich. — *m.* wartość jednakowa, (to same), *f.* gleiche Werth, *m.* à l'—, *ad.* w proporcyi, w umiarkowaniu, nach Verhältniß.

Equipoller, *v. a.* (*qc.*) *et n.* (*à qc.*) równym bydź w wadze i walorze, równać się, dem Werthe nach gleich, gleichgeltend seyn.

Equitable, *a.* słuszny, sprawiedliwy, billig, gerecht.

Equitation, *f.* jazda, sztuka jechania na koniu, *f.* Reitkunst, *f.*

Equité, *f.* słuszność, sprawiedliwość, Billigkeit, *f.*

Equivalent, ente, *a.* równy w cenie, gleichgeltend, von gleichem Werthe.

Equivalent, *m.* równa cena, rzecz równey ceny i wagi, *f.* Aequivalent, *n.* Gegenwerth, *m.*

Equivaloir, *v. n.* iedno znaczyć, na jedno wychodzić, gleich viel gelten.

Equivoque, *a.* obojętny, dwuwykładny, zwyedeutig, doppelsinnig; verdächtig. — *m.* obojętność, dwóyznaczność, *f.* Zweydeutigkeit, *f.*

Equivoquer, *v. n.* dwuwykładnie mówić, pisać, zweydeutig reden oder schreiben. s'—, *r fam.* omylić się w mówieniu, sich versprechen.

Erable, *m.* jawór, *m.* Ahorn, Ahornbaum, *m.*

Eradicatif, ive, *a.* guerison —, kuracya gruntowna, dokładna, *f.* gründliche Cur, *f.*

Eradication, *f* wykorzenienie, *n.* Entwurzelung, *f. fig.* wytępienie, wykorzenienie, *n.* gänzliche Vertilgung, *f.*

Erafler, *v. a.* rozdrasnąć, zadrasnąć, pokrésować, aufritzen, schrammen.

Eraflure, *f.* zadzierg, *m.* rana, *f.* Ritz, *m.* Schramme, *f.*

Eraillé, ée, *p. et a.* s, wykrzywiony; czerwony, rospalony, (o oku), verschoben; rothstreifig, (von Augen).

Erailler, *v. a.* s, wykrzywić; przedrapać, zadrasnąć, verschieben, verzerren; schlitzen.

Eraillure, *f.* skrzywienie, rozerwanie nitek w materyi, *n.* das Verschobene (im Zeuge).

Erater, *v. a.* sledzionę wyrznąć, die Milz ausschneiden. *fig.* rozweselić, aufmuntern, lustig machen.

Ere, *f.* początek czasu, epoki, *m.* Anfang einer Zeitrechnung, *m.* und diese selbst.

Erection, *f.* podwyższenie, podniesienie, *n.* Aufrichtung, Errichtung; Erhebung, *f.*

Ereinter,

Ereinter, *v. a.* zbić, potłuc, krzyż przetrącić, złamać, kreuzlahm, lendenlahm machen, den Rückgrath zerbrechen.

Erémitique, *a.* pustelniczy, einsiedlerisch.

Ergo, *c.* ztąd, zatém, więc, folglich, also. — *m. fam.* zakończenie, *a.* konkluzya, *f.* Schluß, *m.*

Ergot, *m.* ostroga, ostrożka u koguta, *f.* kopyto, nadkopycie, *n.* pazur tyluy u nogi psiéy etc., *n.* Sporn beym Hahne ꝛc. *m.* weiches Horn über dem Hufe der Pferde, *n.* Klauę am Fuße des Hundes ꝛc., *f.*

Ergoté, ée, *a.* ostrogi, kopytka maiący, mit Spornen oder Nebenklauen. seigle ergoté, śniedź, *f.* Mutterkorn, *n.*

Ergoter, *v. a.* kłócić się o każdą fraszkę, über jede Kleinigkeit streiten.

Ergoterie, *f.* kłótnie o fraszki, *f. pl.* Zanken über Kleinigkeiten, *n.*

Ergoteur, *m. fam.* niespokoynik, zwadzca, kłótnik, *m.* Widersprecher, Haberecht, Zänkerer, *m.*

Eriger, *v. a.* wystawiać, ustawiać; podwyższyć, wynieść, aufrichten, errichten; erheben. s' —, *r.* (*en*) czynić się czém, póydźć na co, sich zu etwas aufwerfen.

Erminette, *f.* topór stolarski z zakrzywionym blutem, *m.* Hohlbeil, *n.*

Ermitage, *m.* pustelnia, *f.* Einsiedeley, *f. fig.* ustronie, mieysce samotne, *n.* einsamer Ort, *m.*

Ermite, *a.* pustelnik, *m.* Einsiedler, Klausner, *m.*

Erotique, *a.* do miłości należący, z niéy pochodzący, zur Liebe gehörig, davon herrührend.

Errant, ante, *a.* błąkaiący się, tułaiący się, błędny, irrend, herumirrend. — *m.* błąkaiący się, fałszywą czyli błędną wiarę wyznaiący, *m.* Irrender, Irrgläubiger, *n.*

Errata, *m. pl.* omyłki drukarskie, *m. pl.* Druckfehler-Verzeichniß.

Erre, *f.* chód, *m.* chodzenie, *n.* Gang, *m.* Gehen, *n. fig.* aller grand' —, żyć po pańsku, viel Aufwand machen. erres, *pl.* ślad trop ielenia, *m.* Fährte, Spur der Hirsche, *f. fig.* trop, *m.* stopy, *f. pl.* Fußstapfen, *m. pl.*

Errer, *v. a.* błąkać się, tułać się; zbłądzić, omylić się, irren, irre gehen, herumirren.

Erreur, *f.* błąd, *m.* omyłka, *f.* Irrthum, Versehen, *n.* Verstoß, Fehler, *m.* Erreurs, *pl.* błąkanie, *n.* błędy, rozpusty, *m. pl.* Verirrungen, Ausschweifungen, *f. pl.*

Errhine, *f. T.* lékarstwo na katar, *n.* Schnupfmittel, *n.*

Erroné, ée, *a.* błędny, błędliwy, irrig, unrichtig.

Eructation, *m.* odbiianie się, Aufstoßen, *n.*

Erudit, *a.* uczony, gelehrt. — *m.* uczony; niedouczony, *m.* Gelehrter, Halbgelehrter, *m.*

Erudition, *f.* umieiętność, nauka, *f.* przypisy, *m. pl.* Gelehrsamkeit; gelehrte Anmerkung, *f.*

Eruginenx, euse, *a.* zaśniedziały, grünrostig.

Eruption, *f.* wybuchnienie, *n.* krosty, *f. pl.* trąd, ędu, *m.* Ausbruch, Ausschlag, *m.*

Erysipèle, *m.* róża, (choroba), *f.* Rose, *f.* Rothlauf, *m.*

Escabeau, *m.* Escabelle, *f.* podnóżek, *m.* ławeczka, *f.* Fußschemmel, *m.*

Escabel-

Escabellon, *m.* Escabelon, *m.* podstawek pod posągiem, *m.* Fuß eines Brustbildes, *m.*

Escache, *m.* wędzidło podługowato okrągłe, *n.* ovales Gebiß am Pferdezaume, *n.*

Escadre, *f.* eskadra, część floty, *f.* Geschwader, *n.*

Escadron, *m.* szwadron, *m.* rota, *f.* Schwadron, *f.*

Escadronner, *v. n.* stanąć rotami, na roty podzielić się, sich schwadronenweise stellen.

Escalade, *f.* szturmowanie, dobycie szturmem, *n.* Ersteigung mit Sturmleitern, *f.*

Escalader, *v. a.* dobydź szturmem, szturmować, mit Sturmleitern ersteigen.

Escalier, *m.* wschody, *pl.* Treppe, Stiege, *f.*

Escamote, *f.* gałeczka kuglarska, *f.* Muskate, *f.* Taschenspielerkügelchen, *n.*

Escamoter, *v. a.* kuglarskie sztuki robić pokazywać, Taschenspielerstreiche machen. *fam.* myszować, kraśdź, mausen.

Escamoteur, *m.* kuglarz, *m.* Taschenspieler, *m. fam.* szalbierz złodziéy dowcipny, listiger Dieb, *m.*

Escamper, *v. a.* uciec, zemknąć, entwischen, ausziehen, fliehen.

Escampette, *f. fam.* prendre la poudre d'—, uciekać, zmykać, das Hasenpanier ergreifen.

Escarbillard, arde, *a. fam.* wesoły, swawolny, lustig, aufgeräumt, munter.

Escarbot, *m.* chrabąszcz, *m.* Käfer, *m.*

Escarboucle, *f.* karbunkuł, *m.* Karfunkel, *m.*

Escarcelle, *f.* woreczek z sprzężyną, *m.* Bügeltasche, *f. fam.* kieszeń, *f.* Schubsack, *m.*

Escargot, *m.* ślimak w skorupie, *m.* Schnecke mit einem Gehäuse, *f.*

Escarmouche, *f.* potyczka, utarczka, *f.* Scharmützel, *n.*

Escarmoucher, *v. n.* potykać się, harcować, scharmuziren.

Escarmoucheur, *m.* harcownik, *m.* der auf Scharmützel ausgeht.

Escarpé, ée, *a.* przepaścisty, spadzisty, steil, jähe, schroff.

Escarper, *v. a.* przepaścisto robić, stawiać, steil, jähe machen.

Escarpin, *m.* trzewik lekki, *m.* leichter Schuh, Tanzschuh Escarpins, *pl.* krępulec, *m.* (tortury gatunek), spanische Stiefel, (Art Tortur), *m. pl.*

Escarpolette, *f.* chuśtawka z powrozów zrobiona, *f.* Strickschaukel, *f.*

Escarre, *f.* strup, *m.* rysa, rozpadlina, dziura, *f.* Grind, Schorff; *fig.* Riß, *m.* Lücke, *f.*

Escient, *m.* à son —, z dobrą wiedzą, umyślnie, wissentlich, vorsätzlich.

Esclandre, *m. fam.* przypadek nieszczęsny, uszczerbek honoru, *m.* verdrießlicher und schimpflicher Zufall, *m.*

Esclavage, *m.* niewola, *f.* Sklaverey, *f.*

Esclave, *m. et f.* niewolnik, *m.* nica, *f.* Sklave, *m.* vinn, *f.* — *a.* niewolniczy, sklavisch.

Esclavonie, *f.* Slawonia, Sklawonia, *f.* Sclavonien, von, *a.* słowiański, sclavonisch. — *m.* Sławak, słowak, sławianin, słowianin, *m.*

Escoffion, *m. fam.* czépek prostych kobiet, *m.* Haube einer gemeinen Frau, *f.*

Escogriffe, *m.* co rad bierze, chwyta i t. d. człowiek duży niezgrabny, *m.* der gern zugreift, großer plumper Mensch, *m.*

Escompte, *m.* dyskontowanie, dyskonto, *n.* pozostałość, puścizna, *f.* odtrącenie, potrącenie, *n.* Discontiren, *n.* Discouto, Nachlaß, Abzug, *m.*

Esco-

Escoperche, *f.* stępel, drąg w rósztowaniu, *m.* Gerüststange, *f.*

Escopette, *f.* karabinek, *m.* Stutzbüchse, *f.* Stutz, *m.*

Escorte, *f.* konwóy, orszak, *m.* Geleit, *n.* Bedeckung, *f.*

Escorter, *v. a.* konwoiować, zbroyną ręką prowadzić, odprowadzać, begleiten, geleiten, decken.

Escouade, *f.* kapralstwo, *n.* Korporalschaft, *f.*

Escourgée, *f.* bicz rzemienny, harapnik, *m.* lederne Peitsche, *f.*

Escourgeon, *m.* sześciorak, gatunek ięczmienia; rzemień, *m.* Art Frühgerste, *f.* lederner Riemen; *m.*

Escousse, *f. fam.* zawodzenie się, zasadzenie, *n.* Anlauf, *n.*

Escrime, *f.* nauka fechtarska, *f.* fechtowanie, *n.* Fechtkunst, *f.*

Escrimer, *v. n.* fechtować, fechten. *fig.* sprzeczać się o rzeczach uczonych, über gelehrte Sachen streiten. s'—, *r.* — z kim, rąbać się, targać się, mit einander fechten, sich schlagen, raufen. *fam.* (*de qc.*), znać się na czém, mit etwas umzugehen wissen.

Escrimeur, *m.* fechtarz, *m.* Fechter, *m.*

Escroc, *m.* oszust, szalbierz, *m.* Gaudieb, Gauner, *m.*

Escroquer, *v. a.* oszukiwać, kogo sztucznie, durch List bevortheilen. *fig.* przymilać się, podchlebiać, schmarotzen.

Escroquerie, *f.* oszukaństwo, oszukanie, szalbierstwo, *n.* Gaunerey, Prellerei, *f.*

Escroqueur, *m.* euse, *f.* oszust, szalbierz, *m.* listiger Betrüger, *m.*

Espace, *m.* mieysce, *n.* przestwór, plac, *m.* przestrzeń, odległość, *f.* przeciąg, bieg czasu, *m.* Raum; Zeitraum, *m.* — *f. T.* międzywiérsze, *n.* linia średnia, *f.* Zwischenlinie, *f.*

Espacement, *m.* międzymieysce, *n.* Zwischenraum, *m.*

Espacer, *v. a.* w równéy odległości co porozstawiać, rozsadzić, gehörigen Raum zwischen etwas lassen.

Espadon, *m.* multan, miecz wielki; ostropysk, *m.* (ryba), Haudegen; Schwertfisch, *m.*

Espadonner, *v. a.* bić, siec multanem, mieczem wielkim, mit dem Haudegen fechten.

Espagne, *f.* Hiszpania, *f.* Spanien, *n.* gnol, e, *a. S.* —pański, spanisch. — ńczyk, *m.* Spanier, *m.* nouvelle —, nowa Hiszpania, *f.* Mexyk, *m.* Neuspanien, Mexiko.

Espalier, *n.* szpaler, *m.* Spalier, *n.*

Espalmé, ée, *p. et a.* łojem posmarowany, mit Unschlitt überstrichen.

Espatule, *f.* szpatela barwierska, aptekarska, *f.* Spatel, *m.*

Espèce, *f.* gatunek, rodzay, *m.* Gattung, Art, *f.* Espèces, *pl.* gatunek pieniędzy, *m.* rzecz wartość maiąca, *f.* Münzsorten, Geldsorten, Sachen von Geldeswerth.

Espérance, *f* nadzieia, otucha, *f.* spodziewanie się, *n.* Hoffnung, Erwartung, *f.*

Espérer, *v. a.* spodziewać się, hoffen, erwarten. — *n. en qc.*, pokładać w czém nadzieię, mieć nadzieię, auf etwas hoffen, seine Hoffnung setzen.

Espiègle, *a. et n. fam.* chytry; trafny; swawolny, figlarz, swawolnik, *m.* schlau, verschmitzt; possierlich, muthwillig; der possierliche Streiche macht.

Espièglerie, *f. fam.* figiel, *m.* swawola. *f.* Muthwille, Eulenspiegelstreich, *m.*

Espion, *m.* onne, *f.* śpieg, *m.* Kundschafter, Spion, *m.*

Espionner, *v. a.* wy-, śpiegować, spioniren, auskundschaften.

Esplanade, *f.* plac równy, wyrównany, otwarty, freyer ebener Platz, *m.*

Espoir, *m.* nadzieia, *f.* Hoffnung, *f.*

Espringale, *f.* proca jaką starzy używali, *f.* Schleuder der Alten, *f.*

Esprit, *m.* rozum, *m.* myśl, *f.* duch; sens; dowcip; umysł; duch, strach, *m.* Geist, *m.* Seele, *f.* Verstand, Sinn, Scharfsinn, Witz, *m.* Klugheit, Einsicht, *f.* Gemüth; Gespennst, *n.* esprits, *pl.* sok nerwowy, *m.* duchy ożywiaiące, *m. pl.* Lebensgeister, *m. pl.*

s'Esquicher, *v. r. fig.* omiiać co, zapobiegać czému, einer Sache ausweichen.

Esquif, *m.* bat okrętowy, *m.* Boot, *n.* Kahn, *m.*

Esquille, *f* odłupek kości, *m.* Knochensplitter, *m.*

Esquiman, *m.* pomocnik sternika, *m.* Bootsmannsgehülfe, *m.*

Esquipot, *m.* skarbonka w barwierni. *f.* Sparbüchse der Barbiergesellen, *f.*

Esquisse, *f.* piérwszy abrys, model, *m.* Skizze, *f.* erster Entwurf, *m.*

Esquisser, *v. a.* piérwszy abrys, model zrobić, skizziren, entwerfen.

Esquiver, *v. a. et n.* unikać, uchodzić czego, behend ausweichen; vermeiden. s'—, *r.* wykradać się, wymknąć się, sich sachte davon schleichen.

Essai, *m.* próbowanie, doświadczenie, *n.* próba, *f.* Versuch, *m.* Probe, *f.*

Essaim, *m.* róy pszczół, *m.* Bienenschwarm, *m. fig.* tłum, hurm, *m.* Schwarm, *m.*

Essaimer, *v. n.* roić się, (o pszczołach), schwärmen, (von Bienen).

Essanger, *v. n.* chusty namoczyć, Wäsche einweichen.

Essarter, *v. a.* karczować, wycinać krzaki, wyrywać ciernie z gruntu, urbar machen, (durch Ausrottung des Holzes ꝛc.)

Essayer, *v. a. et n.* próbować, doświadczać, versuchen, probiren. s'—, *r.* próbować się, dochodzić sposobności swoiéy, seine Kräfte versuchen.

Essayeur, *m.* probierz mincarski, *m.* Münzwardein, *m.*

Esse, *f.* lon w osi, *m.* Lünse am Rade, *f.* Achsnagel, *m.*

Esseau, *m.* gont; toporek, *m.* Dachschindel; kleine gekrümmte Axt, *f.*

Essence, *f.* istność, istota, natura; esencya, *f.* Wesen, *n.* Essenz, *f.*

Essencier, *v. a.* wonną wódką pokropić, przyprawić, mit wohlriechender Essenz besprengen, anmachen.

Essentiel, elle, *a.* istotny, główny, potrzebny, wesentlich, durchaus nothwendig.

Essentiel, *m.* grunt, fundament, *m.* Wesentliche, *n.* Hauptsache, *f.*

Esseulé, ée, *a.* opuszczony, samotny, sam a sam, verlassen, ganz allein.

Essieu, *m.* oś wozowa, *f.* Achse am Rade, *f.*

Essimer, *v. a. fig.* wygłodzić, schudzić, wychudzić sokoła dla tém lepszego latania, (den Falken) mager werden lassen.

Essor, *m.* lot ptaka, *m.* Flug, Schwung (eines Vogels), *m.* bieg wolny, *m.* wolność, *f.* freye Lauf, *m.*

Essorer,

Essorer, *v. a.* na wietrze suszyć, an der Luft trocknen. s'—, *r. n.*, podlecieć, sich in die Luft schwingen, steigen.

Essoriller, *v. a.* uszy urznąć, die Ohren, und *fam* włosy przystrzydz, die Haare stutzen.

Essoucher, *v. a.* wykopywać pnie, ausstocken.

Essoufler, *v. a.* zmordować, aus dem Athem bringen.

Essui, *m.* suszarnia, *f.* plac do suszenia czego, *m.* Trockenplatz, *m.*

Essuie-main, *m.* ręcznik, *m.* Handtuch, *n.*

Essuyer, *v. a.* o-, obcierać; suszyć, wysuszać; wytrzymać, znosić, cierpieć, abtrocknen, abwischen; ausstehen, aushalten, leiden, erdulden. s'—, *r.* obetrzeć, osuszyć się, sich abtrocknen.

Est, *m.* wschód, *m.* Ost, *m.*

Estacade, *f.* zapalowanie, zapallisadowanie, *n.* Verpfählung, *f.*

Estafette, *f.* sztafeta, *f.* Staffette, *f.*

Estafier, *m.* lokay, sługa, *m.* Bedienter, Nachtreter, *m.*

Estafilade, *f.* ciecie, *n.* raz, *m.* rozdarcie, *n.* dziura, *f.* Schmarre, *f.* Ritz, *m.*

Estafilader, *v. a.* posiekać komu twarz, eine Schmarre ins Gesicht machen, zerfetzen.

Estame, *f.* pończoszkowa robota z wełny, *f.* gestrickte wollene Arbeit, *f.*

Estaminet, *m. v.* Tabagie.

Estampe, *f.* kopersztych, *m.* wyciśnienie pieczęci etc., *n.* Kupferstich; Abdruck, *m.*

Estamper, *v. a.* wycisnąć, wybić, wyprassować; bić, prägen; abdrucken, abziehen; stämpeln.

Estampille, *f.* stępel z cyfrą etc. *m.* Stämpel mit dem Namenszuge ꝛc., *m.*

Estampiller, *v. a.* stęplować, stämpeln.

Estampure, *f.* dziury w podkowach, *f. pl.* Löcher im Hufeisen, *n. pl.*

Ester, *v. a. T.* stanąć, stawić się osobiście, in Person erscheinen.

Estère, *f.* rogoża, *f.* Schilfmatte, *f.*

Esthétique, *f. T.* estetyka, *f.* Aesthetik, Geschmackslehre, *f.* — *a.* estetyczny, ästhetisch.

Estimable, *a.* poszanowania godny, schätzbar, geschätzt.

Estimateur, *m.* szacownik, rzecz szacuiący, *m.* Schätzer, Beurtheiler, *m.*

Estimation, *f.* oszacowanie, *n.* szacunek, *m.* Schätzung, *f.*

Estime, *f.* poszanowanie, *n.* szacunek, respekt, *m.* Achtung, Hochachtung, *f.*

Estimer, *v. a.* szanować, w respekcie mieć; o-, szacować, taxować; rozumieć, trzymać, schätzen, den Werth bestimmen; hochachten; meinen, dafür halten; muthmaßen.

Estoc, *m.* szpada przedtém długa, *f.* (ehedem) Stoßdegen, *m. fig.* tablica, linia pokolenia, *f.* Geschlecht, *n.* Stammbaum, *m.* faire l'—, wołtę robić, die Volte schlagen.

Estocade, *f.* sztych, zamach, *m.* pchnięcie, *n.* weit ausgeholter Stoß, *m. fig. fam.* naprzykrzanie się o pieniądze, żebractwo, *n.* beschwerliches Ansuchen um Geld, *n.* Betteley, *f.*

Estocader, *v. n.* fechtować, na sztych się bić, mit einem Stoßdegen fechten. *fig.* w sprzeczce uczoney, w sporze uczonym mocno nacierać, in einem gelehrten Streit stark zusetzen.

Estomac,

Estomac, *m.* żołądek, *m.* Magen, *m.*

s'Estomaquer, *v. r. fam.* (*de qc.*), gniewać się, dąsać się, oburzyć się o co, sich über etwas ärgern, ungehalten werden.

Estompe, *m.* papier w trąbkę zwinięty do tarcia czyli rozcierania ołówka w rysunkach; Wischer der Zeichner, *m.*

Estrade, *f.* mieysce w pokoiu podwyższone, *n.* (przedtém) droga, *f.* erhöheter Platz in einem Zimmer, Auftritt; (ehedem) Weg, *m.* battre l'—, czatować, podieżdżać, wpadać, streifen.

Estrapade, *f.* szubienica do estrapady, *f.* Wippgalgen, *m. fig.* donner l'— à son esprit, łamać sobie głowę nad czém sich den Kopf über etwas zerbrechen.

Estrapasser, *v. a.* zmachać, zmordować konia, (ein Pferd) sehr abmatten.

Estraper, Estrapoire, *v.* Ertaper, etc.

Estrapontin, *v.* Strapontin.

Estrasse, *f.* iedwab gruby, *m.* Flockseide, *f.*

Estropiat, *m. fam.* kalęka, *m.* Krüppel, *m.*

Estropié, ée, *p. et a.* skaleczony, chromy. verkrüppelt, verstümmelt, gelähmt.

Estropier, *v. a.* skaleczyć, ochromić kogo, zum Krüppel machen; lähmen, verstümmeln.

Esturgeon, *m.* iesiotr, *m.* (ryba), Stör, *m.* (Fisch).

Esule, *f.* wilczy mlecz, *m.* wilcze mleko, *n.* Wolfsmilch, *f.* (Pflanze).

Et, *c.* i, a, und. et, et, tak, iak; i, i, sowohl, als auch. et cætera (etc.), i tym podobne (i t. p.), i tak daley, (i t. d., und dergleichen, und so weiter.

Etablage, *m.* staienne; targowe, iarmarkowe, *n.* Stallgeld, Standgeld, *n.*

Etable, *f.* obora, *f.* chlew, *m.* (staynia), *f.* Stall, *m.*

Etabler, *v. a.* bydło do obory, konie do stayni zaprowadzić, einstallen.

Etableries, *f. pl.* staynie, obory, *f. pl.* Stallungen, *f. pl.*

Etablir, *m.* warsztat, *m.* Werktisch, *m.*

Etablir, *v. a.* u-, po-, stanowić, postawić, fest setzen, stellen. — *qq.*, opatrzeć kogo w co, na urząd wsadzić, umieścić, jemand versorgen; in ein Amt setzen, anstellen. — *qc.*, wprowadzić, ustanowić co, wprowadzić na nowo; fundować, wystawić, założyć, etwas einführen, aufbringen; stiften, errichten, anlegen. — les fondemens, fundament zakładać, den Grund legen. — sa demeure, zakładać, obierać swe mieszkanie, usadowić się gdzieckolwiek, seine Wohnung aufschlagen, sich an einem Orte festsetzen. — un droit, un fait, prawo, rzecz iaką udowodnić, ein Recht, eine Sache beweisen. s'—, *r.* osiesć; postanowić się gdzie; nastać, w zwyczay weyść, sich wohnhaft niederlassen, sich setzen, sich einrichten; aufkommen.

Etablissement, *m.* u-, po-, stanowienie; założenie, *n.* fundacya, *f.* wprowadzenie; opatrzenie; osadzenie się gdzie, *n.* Befestigung; Errichtung, Gründung, Stiftung; Anstalt; Einrichtung, Einsetzung, Versetzung; Niederlassung, *f.* — d'un fait, d'un droit, wystawianie, przedstawianie czynu istotnego, przytaczanie dowodów, *n.* Darlegung einer Thatsache, Beybringung der Beweise.

Etage,

Etage, *m.* piętro, *n.* Geschoß, Stockwerk, *n. fig.* stopień, *m.* Stufe, *f.*

Etager, *v. a.* — les cheveux, włosy nierównie obstrzygać, zbierać, die Haare stufenweise schneiden.

Etai, *m.* Etaie, *f.* podpora, *f.* Stütze, *f.*

Etaiement etc., *v.* Etayement.

Etaim, *m.* gatunek wełny cienkiey, *f.* feine Wolle, *f.*

Etain, *m.* cyna, *f.* Zinn, *n.*

Etal, *m.* kramnica w iatkach, *f.* Fleischbank, *f.*

Etalage, *m.* wykładanie towaru na przedaż: iarmarkowe, targowe, *n.* Auslegen; Standgeld, *n. fig.* stróy, *m.* chełpliwość, *f.* Aufputz, *m.* faire — de son esprit, wydobywać się z swym dowcipem, seinen Witz auskramen. faire — de ses richesses, szczycić, pysznić się bogactwy swémi, mit seinen Reichthümern prahlen.

Etaler, *v. a.* wy, poroskładać; pokazywać, wystawiać, auslegen, auskramen. — son jeu, odkryć swą grę, sein Spiel auflegen.

Etaleur, *m.* kramarz mały, *m.* kleiner Standkrämer, *m.*

Etalon, *m.* stadnik koń, ogier, *m.* waga, miara pomierna, *f.* łokieć główny, *m.* Hengst, Beschäler, *m.*; Aiche, *f.* Aichmaas, *n. T.*

Etalonner, *v. a.* wagi wyważać, miary wymierzać, aichen, visiren. *T.*

Etalonneur, *m.* miarą i wagą urzędową insze wyważaiący i wymierzaiący, Aicher, Aichmeister, *m. T.*

Etamage, *m.* pobielanie cyną, *n.* Verzinnen, *n.*

Etamer, *v. a.* cyną pobielać, pocynować, verzinnen.

Etameur, *m.* pobielaiący cyną, *m.* Verzinner, *m.*

Etamine, *f.* pytel; etamin, *m.* (materya wełniana), Siebtuch, Beuteltuch, *n.* Etamin, (Zeug), *m.* — de brin, sito, *n.* Haarsieb, *n. fig.* passer par l'—, wytrzymać próbę, eine harte Prüfung ausstehen. Etamines, *pl. T.* nitki pyłu, *f. pl.* Staubfäden, *m. pl.*

Etamure, *f.* pobielanie cyną, *n.* Verzinnung, *f.*

Etanchement, *m.* zatamowanie, zatrzymanie, zatkanie, *n.* Stillen, *n.*; Hemmung, *f.*

Etancher, *v. a.* zatamować, zatrzymać; zatkać; zagasić, stillen, hemmen, verstopfen. — les larmes, przestać płakać, aufhören zu weinen.

Etançon, *m.* podpora, *f.* Stütze, *f.*

Etançonner, *v. a.* podpierać, stützen.

Etang, *m.* staw, *m.* sadzawka, Teich, Weiher, *m.*

Etant, *m.* bois en —, drzewo w kłodach, *n.* kłoda, *f.* Stammholz, *n.*

Etape, *f.* skład; dom prowiantowy, magazyn, *m.* porcya, rata codzienna dla żołnierza, *f.* Stapel, *m.* Niederlage, *f.*; Provianthaus, *n.* tägliche Ration an Brod, Fleisch &c., Hafer, Heu für Soldaten, *f.* droit d'—, skład, *m.* prawo na skład, *n.* Stapelrecht, *n.*

Etapier, *m.* prowiantmayster, *m.* Proviantmeister, *m.*

Etat, *m.* stan, byt, *m.* okoliczność, *f.* położenie, ułożenie, postanowienie, *n.* reiestr, poczet, sztab, *m.* kalkulacya, *f.* rachunek; rządy, *m. pl.* państwo, *n.* godność, *f.* Stand, Zustand, *m.*; Liste, *f.* Register, Verzeichniß, *n.* Ueberschlag; Stab, Staat, *m.* Land, *n.* Stand, Rang, *m. fig.* faire —, (*de qq.*) szacować, wysoko co, kogo ważyć, trzymać, jemand achten, hochschätzen. faire — de *qc.*, uważać, mieć wzgląd na co, auf etwas achten. faire (*que*), spuszczać się, wierzyć, myśleć, vermuthen, gedenken. l'— major, sztab generalny, *m.* Generalstab, *m.* Etats, *pl.* Stany, die Stände, *m. pl.* Landtag, *m.* en — *ad.*, w stanie, zdolny; im Stande, fähig.

Etau, *m.* szrubsztok: kram, *m.* buda, kramnica, *f.* Schraubstock; Stand, *m.*; Fleischbank, *f.*

Etayement, *m.* podpieranie, *n.* Stützen, *n.* Unterstützung, *f.*

Etayer, *v. a.* podpierać, wspierać, unterstützen, stützen.

Eté, *m.* lato, *n.* Sommer, *m.*

Etelgnoir, *m.* rożek, kapturek do zagaszenia świecy, *m.* Dämpfer; *m.* Löschhorn, Löschhütchen, *n.*

Eteindre, *v. a.* z-, za-, wygasić; uśmierzyć, przytłumić, löschen, auslöschen, ablöschen; dämpfen, schwächen. *fig.* wykorzenić, zniszczyć, wygubić, tilgen, vertilgen. — *n.* wygasnąć, poprzestać bydź, erlöschen, aufhören zu seyn. s'—, *r.* zgasnąć, zginąć, zniknąć; wymrzeć, verlöschen, erlöschen; aussterben.

Eteint, einte, *p. et. a.* zgaszony etc., zgasły, wygasły, ausgelöscht &c, erloschen.

Etendart, *m.* sztandarta; flaga galerowa, *f.* Standarte, Fahne; Flagge einer Galeere, *f.* porte —, chorąży, ego, *m.* Standartenjunker; *m. fig.* suivre les — de *qq.*, bydź na czyią stronę, chwycić się partyi czyiéy; jemandes Partie ergreifen.

Etendre, *v. a.* rozciągać, rozpościerać, rozpinać, rozsprzestrzeniać, pomykać, przedłużyć; smarować, ausbreiten; strecken, ausdehnen, ausspannen, verlängern; streichen, strecken, ausstrecken; erweitern, vergrößern, verlängern. — un homme sur le carreau, człowieka na mieyscu (placu) zabić, einen Menschen auf dem Platze tödten. s'—, *r.* rozciągać się, ciągnąć się; szérzyć się, sich ausbreiten, ausdehnen; sich erstrecken; währen.

Etendue, *f.* przeciąg, przetwór; *m.* rozległość; rozciągłość, wielkość, *f.* bieg, przeciąg czasu, *m.* Ausdehnung, Weite; Größe, Strecke, *f.* Strich; Umfang; Zeitraum, *m.*

Eternel; elle, *a.* wieczny, ewig; *fig.* długo trwaiący, bezustanny, eine lange Zeit während, unaufhörlich. Eternel, *m.* Bóg przedwieczny, *m.* der Ewige, Gott, *m.*

Eterniser, *v. a.* uwiecznić, verewigen.

Eternité, *f.* wieczność, *f.* Ewigkeit, *f.*

Eternuer, *v. n.* kichać, niesen.

Eternument, *m.* kichanie, *n.* Niesen, *n.*

Etésiens, ou Etésies, vents, *m. pl.* — *m. pl.* wiatry miło wiejące, *m. pl.* sanfte Winde, *f. pl.*

Etêtement, *m.* ścięcie wiérzchołka, *n.* Abköpfen, Koppen, *n.*

Etêter, *v. a.* ściąć wiérzchołek z drzewa, abköpfen, koppen, (Bäume).

Eteuf, *m.* piłeczka do grania, *f.* kleiner Ball zum Spielen, *m.*

Eteule, Esteuble, *f.* rzysko, ściernie, ściernisko, Stoppel, *f.*

Ether

Ethèr, *m.* nadpowietrze, *n.* Aether, *m.* Himmelsluft, *f.*

Ethéré, ée, *a.* nadpowietrzny, ätherisch.

Ethiopie, *f.* Etyopia, *f.* Aethiopien, *n.* pien, ne, *a.* S. pski, pisch, pczyk, pier, *m.*

Ethique, *f.* moralna nauka, *f.* Sittenlehre, Lebenswissenschaft, *f.*

Ethnique, *a.* pogański, heidnisch.

Ethologie, *f.* opisanie obyczaiów i obrządków, *n.* Abhandlung von den Sitten und Gebräuchen, *f.*

Ethopée, *f.* opisanie obyczaiów i namiętności pewnéy osoby, *n.* Schilderung der Sitten und Leidenschaften einer Person, *f.*

Etienne, *m.* Szczepan, Stephan, *m.* (Name).

Etincelant, ante, *a.* błyszczący, się etc., funkelnd, blitzend.

Etinceler, *v. a.* błyszczyć się, lsnąć się, lśnieć się, funkeln, schimmern, hell glänzen.

Etincelette, *f.* iskierka, *f.* Fünkchen, *n.*

Etincelle, *f.* iskra, *f.* Funke, *m.*

Etincellement, *m.* błyszczenie się, lśnienie się etc., *n.* Funkeln, Schimmern, Blitzen, *n.*

Etiolement, *m.* psucie się, wymieranie roślin, *n.* Verderben der Pflanzen, *n.*

s'Etioler, *v. r.* wysilać się, wybiegać iako płonka etc., dünn aufschießen, (von Pflanzen ꝛc.)

Etique, *a.* na suchoty chorujący; chudy, wychudły, schwindsüchtig; ausgezehrend; abgezehrt, mager.

Etiqueter, *v. a.* naznaczyć, kartkę z napisem przylepić, przywiązać napisać, ein Zeichen, einen Zettel auf etwas machen, überschreiben.

Etiquette, *f.* znak, podpis, napis, *m.* kartka na czém, *f.* porządek spraw dwornych, *m.* Zeichen oder Zettelchen an oder auf etwas, *n.* Aufschrift; *f.* Hofceremoniel, *n. fig.* powierzchowność, *f.* pozór powierzchowny, *m.* äußerer Schein.

Erisie, *f.* suchoty, *f. pl.* Schwindsucht.

Etoffe, *f.* materya, *f.* materyał, *m.* Stoff, Zeug, *m. fig.* pokolenie, ułożenie, *n.* zdolność, *f.* Abkunft; Anlage, Fähigkeit, *f.*

Etoffer, *v. a.* wypchać, przybrać, wybrać co do czego; przyozdobić, opatrzyć co czém, ausstopfen, das Gehörige zu einer Sache nehmen, mit Allem wohl versehen.

Etoile, *f.* gwiazda, *f.* Stern, *m.* Gestirn, *n.* — favorable, gwiazda życzliwa, pomyślna, *f.* znak szczęśliwy, pomyślny, *m.* Glücksstern, *m.* glückliche Zeichen, *n.* — maligne, nieszczęście, *n.* Unstern, *m.* à la belle —, pod gołém niebem, unter freiem Himmel.

Etoilé, ée, *a.* gwiaździsty, pełen gwiazd, gestirnt.

s'Etoiler, *v. r.* pękać się, Sprünge, Risse bekommen.

Etonnant, ante, *a.* dziwny, podziwienia godny, erstaunend, wunderbar, außerordentlich.

Etonnement, *m.* podziwienie, zdumienie etc., *n.* Erstaunen, *n.* Verwunderung, Bewunderung, *f. fig.* wzruszenie, *n.* Erschütterung, *f.*

Etonner, *v. a.* zadziwić, zdumić, podziwienie, zadziwienie sprawić, verwundern, in Verwunderung setzen. *fig.* wzruszyć, erschüttern. s'—, *r.* (*de qc.*) dziwić się, dziwować się; zlęknąć się, lękać się, sich wundern, wundern, sich verwundern, erschrecken.

Etou, *m.* koryto do rznięcia, bicia baranów etc., *n.* Schlachtbank, *f.* Schlachttisch, *m.*

Etouffant, e, *a.* duszący, erstickend, schwül.

Etouffement, *m.* duszenie, *n.* duszność, *f.* Beklemmung, Engbrüstigkeit, *f.*

Etouffer, *v. a.* u-, za, dusić; u, za-, dusić się, ersticken. *fig* przydusić, przytłumić, uśmierzyć, wstrzymać. dämpfen, unterdrücken; verbergen. — *n.* udusić się, dech stracić, tchu nie mieć, ersticken, den Athem verlieren.

Etouffoir, *m.* pokrywka do wygaszenia węgli, *f.* Kohlendämpfer, *m.*

Etoupe, *f.* zgrzebie, pakuły, *pl.* Werg, *n. fig.* mettre le feu aux —, rozpalić umysły, die Gemüther erhitzen.

Etouper, *v. a.* zgrzebiami, pakułami zatkać, mit Werg ꝛc. verstopfen, zustopfen.

Etoperie, *f.* płótno grube, *n.* Werg-Leinwand, *f.*

Etourderie, *f.* lekkomyślność, *f.* uczynek głupi, *m.* Unbesonnenheit, *f.*

Etourdi, ie, *a.* lekkomyślny, zapamiętały, unbesonnen. à l'étourdie, *ad.* zapamiętale, lekkomyślnie, na oślep, unbesonnener Weise.

Etourdir, *v. a.* za-, ogłuszyć, zawrócić głowę, betäuben, schwindlich machen. *fig.* zmieszać, zastanowić, bestürzt machen. s'—, *r.* (*sur qc.*) uspokoić się, wybić sobie z głowy, sich etwas aus dem Sinne schlagen. (*de qc.*) wbić sobie co w głowę, sich etwas in den Kopf setzen.

Etourdissant, ante, *a.* zagłuszaiący, betäubend.

Etourdissement, *m.* za-, ogłuszenie, *n.* Betäubung, *f. fig.* zmięszanie, zastanowienie, *n.* Bestürzung, *f.*

Etourneau, *m.* szpak, *m.* (ptak), Staar, *m.* (Vogel).

Etrange, *a.* obcy, niezwyczayny, dziwny, niesłychany, osobliwy, fremd, ungewöhnlich, seltsam, wunderlich, sonderbar.

Etranger, ère, *a.* obcy, cudzoziemski; cudzy, fremd, ausländisch. *fig.* do czego nie należący, nicht zur Sache gehörig. — *m f.* cudzoziemiec, *m.* mka, *f.* Fremde, *m. f.* Fremdling, Ausländer, *m.* zagranica, *indecl.* zagraniczne, cudzoziemskie kraje, Ausland, *n.*

Etranger, *v. a.* rozpędzić, wygnać, oddalić, odprawić, vertreiben, verjagen, verscheuchen. s'—, *r.* (*de*) odzwyczaić się od miejsca jakiego, sich von einem Orte weggewöhnen.

Etranglé, ée, *p. et a.* u-, zaduszony, erwürgt. *fig.* ciasny, ścisły, enge, gedrängt.

Etrangler, *v. a.* u-, zadusić; u-, zadawić, erwürgen, erdrosseln, ersticken. *fig.* ścisle stawiać, ściskać, ściągać, zu enge stellen, oder machen, oder seyn. — *n* udusić się, z niedostatku tchu umierać, ersticken, aus Mangel an Athem sterben.

Etrape, *f.* sierp do rzyska, *m.* Stoppelsichel, *f.*

Etraper, *v. a.* rzysko, ściernisko wycinać, die Stoppeln abschneiden.

*Etre, *v. n et aux,* bydź; przynależeć; zawisnąć, seyn, daseyn; stehen, zugehören. en —, uczestnikiem bydź czego, Theil an etwas nehmen. — pour *qq.*, bydź za kim, na czyiey stronie, auf jemandes Seite seyn. — à faire *qc.*, bydź czém zatrudniony, mit etwas be-

beschäftigt sein. soit; niech będzie, jestem kontent z tego, es sey, ich bin es zufrieden. soit . . . soit niechże li będzie, albo . . . albo, es sey nun, entweder . . . oder. Etre, *m.* istota, *f.* iestestwo, *n.* Wesen; Daseyn, *n.* Etres, *pl.* katy, przechody skryte, *pl.* Gelegenheiten in einem Hause, *f. pl.*

Etrecir; *v. a.* zwęzyć, ścieśnić, enger, schmäler werden. s'—, *r.* się, zstępować się, enger, schmäler werden, einlaufen.

Étrécissement, *m.* Etrécissure; *f.* zwężenie; ścieśnienie, *n.* ciesn, cieśnia, *f.* Verengung, *f.*

Étreiu, *m.* posłanie, *n.* pościełka, *f.* Streu, *f.*

*Etreindre, *v. a.* mocno ściskać, ściągać, fest zusammendrücken oder ziehen. *fig.* — les liens de l'amitie, węzeł przyiaźni ściśley spaiać, die Bande der Freundschaft fester knüpfen.

Etreinte, *f.* ściskanie etc., *n.* Zusammendrücken, *n.*

Etrenne, *f.* kolenda, *f.* pierwszy targ, *m.* pierwsze sprzedanie, *n.* Neujahrsgeschenk, Handgeld, *n. fig.* pierwsze rzeczy używanie, *n.* erster Gebrauch von einer Sache, *m.*

Étrenner, *v. a.* dadź komu kolendę; co na kolendę; pierwszy targ, początek mieć, dadź; pierwszy raz rzecz użyć; ein Neujahrgeschenk geben; Handgeld zu lösen geben; zum erstenmale eine Sache gebrauchen.

Etrésillon, *m.* podpora, *f.* Strebe, Stütze, *f.* — nner, *v. a.* podpierać, stützen. *T.*

Etrier, *m.* strzemię, *n.* Steigbügel, *m. fig.* avoir le pied à l'—, bydź na drodze zostania szczęśliwym, zrobienia swéy fortuny, auf dem Wege seyn, ein Glück zu machen. faire perdre les — à *qq.*, zniszczać kogo, einen aus der Fassung bringen. ferme dans ses —, stale obstawać na przedsięwzięciu swoiém, standhaft bey seinem Entschluß beharren.

Etrière, *f.* rzemyk do przywiązania strzemion do siodła, *m.* Steigbügelriemen, *m.*

Etrille, *f.* grzebło, *n.* Striegel, *f. fam.* gościniec lichy, w którym za nadto zdzieraią, schlechtes Wirthshaus, wo man sehr übernommen wird.

Etriller, *v. a.* czesać, chędożyć grzebłem, striegeln. *fig. fam.* wybić, wytrzepać, abprügeln.

Étriper, *v. a.* wypatroszyć, ein Thier ausnehmen. *fig.* aller à étripe — cheval, galloppem jechać konno, im vollen Galope reiten.

Etrivière, *f.* puślisko, *n.* rzemień do strzemion, *m.* Steigriemen, *m.* (*pl.*) bicz, *m.* Peitsche, *f.*

Etroit, oite, *a.* wązki, ciasny, enge, schmal. *fig.* ścisły; ostry, surowy, genau, strenge. à l'étroit, *ad.* ciasno, enge. *fig.* pędznie, w ubóstwie, genau, dürftig, armselig.

Étron, *m.* gówno, *n.* Koth, Dreck, *m.*

Etronçonner, *v. a.* obciąć wszystkie gałęzie z drzewa, einen Baum ganz köpfen.

Etude, *f. T.* uczenie się, ćwiczenie się w naukach, *n.* nauki *pl.* izba do nauk, do pisania przeznaczona, *f.* Studiren, *n.* Wissenschaft, Gelehrsamkeit; Studirstube, Schreibstube, *f. fig.* rozmyślanie, *n.* Nachsinnen, Nachdenken, *n.*

Etudiant, *m.* student, uczący się, Student, Studirender, *m.*

Etudié, ée, *p. et a. fig.* wytworny, kunsztowny; zamyślony, afektowany, studirt, künstlich ausgesonnen; gezwungen, erdichtet.

Etudier, *v. a. et n.* uczyć się, ćwiczyć się w naukach; myśleć o czém; uczyć się na pamięć, studiren, sinnen, auswendig lernen. s'—, *r.* (*à qc.*) usiłować, starać się, przyłożyć się do czego, myśleć na co, namyślać się, pilnować ściśle rzeczy iakiéy, siebie samego poznawać, sich befleißigen; auf etwas sinnen, sich eine Sache sehr angelegen seyn lassen, sich selbst kennen lernen.

Etudiole, *f.* szafka z przegródkami na biórku stoiąca, *f.* Schränkchen auf einem Schreibtische, *n.*

Etui, *m.* puzdro, puzderko, *n.* sztuciec, *m.* Futteral; Besteck, *n.*

Etuve, *f.* łaźnia; kąpiel sucha, *f.* Schwitzstube, Badstube, *f.* Schweiß-, Dampfbad, *n.*

Etuvée, *f.* duszenie, smażenie potraw, *n.* potrawa duszona, *f.* Dämpfen, Schmoren der Speisen, *n.* gedämpfte Speise, *f.*

Etuvement, *m.* naparzanie, rozgrzewanie, *n.* Bähung, *f.*

Etuver, *v. a.* naparzać, rozgrzewać, bähen.

Etuviste, *m.* łaziebnik, *m.* Bader, *m.*

Etymologie, *f.* źrzódłosłów, *m.* Etymologie, Wortführung, *f.*

Etymologique *a. T.* źrzódłosłowny, etymologisch.

Etymologiste, *m.* źrzódłosłownik, *m.* Wortführer, *m.*

Eucharistie, *f.* wieczerza pańska, *f.* das heilige Abendmahl, *n.* — stique, *a.* do niey należący, dazu gehörig.

Eucologe, *m.* agienda, *f.* Kirchenagende, *f.*

Eucrasie, *f.* dobry skład ciała, *m.* gute Leibesbeschaffenheit, *f.*

Euménide, *f.* Eumenida, jędza piekielna, furya, *f.* Eumenide, Furie, *f.*

Eunuque, *m.* kastrat, rzezaniec, *m.* Verschnittene, *m.*

Euphemisme, *m.* wyraz uśmierzaiący, *m.* Milderungsausdruck, *m.*

Euphonie, *f.* gładkość, *f.* wdzięczność, *f.* dźwięk, głos przyiemny, *m.* Wohlklang, *m.*

Euphonique, *a.* gładki, wdzięczny, przyiemny, wohlklingend.

Europe, *f.* Europa, *f.* Europa, *n.* péen, nne, *a. S.* peyski, páisch, peyczyk, páer, *m.*

Eurythmée, *f.* równowaga, *f.* równomiar, *m.* Ebenmaaß, *n.*

Eux, *pr. m. pl.* oni; sie.

Evacuation, *f.* ustąpienie woyska zkąd, opuszczenie, *n.* wypróżnienie, laxowanie, *n.* Räumung, Ausleerung, *f.*

Evacuatif, ive, Evacuant, ante, *a.* wypróżniaiący, laxuiący, ausleerend, abführend.

Evacuer, *v. a.* opuścić mieysce, ustąpić, wyiść z woyskiem, wypróżnić, laxować, ausleeren, abführen. — *n.* laxować, Ausleerungen haben.

s'Evader, *v. r.* umknąć, uciec wykraśdź się, entwischen, durchgehen, flüchtig werden.

Evagation, *f.* nieprzytomność myśli, *f.* bujanie myślami, *n.* Herumflattern der Gedanken, *n.* Ausschweifung, *f.*

s'Evaltonner, *v. r. fam.* pozwalać sobie za wiele; silić się, zbytnie pracować, sich allzu viel Freiheit heraus nehmen, sich übernehmen.

Evaluation, *f.* oszacowanie, taxowanie, *n.* Schätzung, Würdigung, *f.* Aufsatz, *m.*

Evaluer, *v. a.* o-, szacować, taxować, wyrachować, schätzen, anschlagen, würdigen, berechnen.

Evangélique, *a.* ewangieliczny, evangelisch.

Evangéliser, *v. a. et n.* ewangielizować, ewangielii uczyć, das Evangelium predigen.

Evangéliste, ewangielista, *m.* Evangelist, *m.*

Evangile, *m.* ewangielia, *f.* Evangelium, Evangelienbuch, *n.*

s'Evanouir, *v. r.* zemdleć, omdleć; zniknąć, ohnmächtig werden, vergehen.

Evanouissement, *m.* omdlenie, zemdlenie, *n.* Ohnmacht, *f.*

Evaporation, *f.* wychodzenie pary etc., *n.* Ausdünstung, *f. fig.* lekkomyślność, nieuwaga nierozmyślność, *f.* Leichtsinn, *m.* Unbedachtsamkeit, *f.*

Evaporé, ée, *p. et a.* wywietrzały, verdunstet. *fig.* lekkomyślny, leichtsinnig, luftig.

s'Evaporer, *v. r.* wy-, zwietrzeć; wychodzić, (o parze etc.), verdunsten, verrauchen, verfliegen. *fig.* rozpuścić się, ausschweifen. évaporer son chagrin, sa bile, ukoić smutek, gniew, seinen Kummer, seiner Galle Luft machen.

Evaser, *v. a.* rosprzestrzeniać, rosciągać, eine Oeffnung erweitern. s'—, *r.* rozprzestrzeniać, rozszérzać się, sich erweitern, ausbreiten.

Evasion, *f.* ucieczka, *f.* Entweichung, *f.*

Evêché, *m.* biskupstwo, *n.* rezydencya biskupia, *f.* pałac biskupi, *m.* Bisthum, *n.* bischöfliche Würde, *f.* Sitz eines Bischofs, dessen Pallast, *m.*

Eveil, *m. fam.* doniesienie, przestrzeżenie, *n.* Nachricht, Warnung, *f.*

Eveillé, ée, *a. fig.* wesoły, żwawy, żywy; baczny, ostrożny, aufgeweckt, lustig, munter, lebhaft, eifrig, achtsam.

Eveiller, *v. a.* o-, budzić, wekken, aufwecken. *fig.* pobudzić, wzbudzić, rozweselić aufmuntern. s'—, *r.* obudzić się, ocucić się, erwachen.

Evénement, *m.* koniec sprawy; przypadek, *m.* Ausgang einer Sache, *m.* Begebenheit, *f.*

Event, *m.* smak, zapach z zgnilizny pochodzący, *m.* świeże powietrze, mieysce, *n.* fauler Geruch oder Geschmack, *m.*; frische Luft, *f.* Spielraum, *m. fig.* avoir la tête à l'—, nieuważnym, nierozsądnym, lekkomyślnym bydź, unbesonnen, leichtsinnig seyn. Events, *pl.* oddech, *m.* oddechowe dziury; skrzele, *pl.* Zuglöcher; Kiemen oder Fischohren, *f. pl.*

Eventail, *m.* wachlarz, *m.* Fächer, *m.*

Eventailliste, *m.* ten, co wachlarze robi; Fächermacher, *m.*

Eventaire, *m.* kosz do owoców, *m.* Obstkorb, *m.*

Eventé, ée, *a.* wywietrzały, schaal, verschlagen. *fig.* lekkomyślny, leichtsinnig.

Eventer, *v. a.* wachlować, powiewać, wiatr robić; przewiewać, przewietrzyć, fächeln, Luft machen, lüften, auslüften. *fig.* zwietrzyć, zwąchać, wyśledzić, wittern, auf die Spur kommen. s'—, *r.* wachlować się wachlarzem; wywietrzeć, sich fächeln; an der freyen Luft verderben, schaal werden.

Eventoir, *m.* wachlarz kuchenny, wachel, *m.* Feuerwedel, *m.*

Eventrer, *v. a.* wypatroszyć, ausnehmen, ausweiden.

Eventuel, elle, *a.* na przyszłe do prawdy podobieństwo maiące, lecz niepewne przypadki przysposobiony, auf künftige wahrscheinliche aber ungewisse Fälle eingerichtet.

Eventuellement, *ad.* na przypadek, w przypadku, auf den Fall, in dem Falle.

Evêque, *m.* biskup, *m.* Bischof, *m.*

Everrer, *v. a.* wyrznąć psu robaka, żyłę z pod języka, (ejnem Hunde) den Wurm schneiden.

Eversion, *f.* zburzenie, spustoszenie, *n.* Umsturz, *m.* gänzliche Zerstörung, *f.*

s'Evertuer, *v. r.* usiłować się, wszystkich sił do czego przyłożyć, sich angreifen, sich ermannen.

Eviction, *f. T.* sądowne wyrugowanie (spędzenie) z posiedztwa, *n.* gerichtliche Ausstoßung aus dem Besitze, *f.*

Evidence, *f.* oczywistość, iasność, pewność, *f.* Augenscheinlichkeit, Klarheit, offenbarte Gewißheit, *f.*

Evident, ente, *a.* oczywisty, iawny, iasny, augenscheinlich, klar, offenbar.

Evider, *v. a.* rzecz kształtnieyszą, pięknieyszą robić, wydrążyć, wykrawać, einer Sache ein leichteres, anziehendes Ansehen geben, aushöhlen, ausschneiden. *T.*

Evier, *m.* pomywalnik, *m.* Gußstein, Wasserstein, *m.*

Evincer, *v. a. T.* sądownie wyładzić z posiedztwa dobra iakiego, gerichtlich aus dem Besitz eines Gutes setzen.

Eviter, *v. a.* unikać, strzedz się czego, meiden, vermeiden, entgehen. s'—, *r.* miiać się, ustępować, einander vermeiden, ausweichen.

Evocation, *f.* zaklinanie duchów, *T.* przeniesienie sprawy przed insze sądy, *n.* Beschwörung der Geister; Abforderung einer Rechtssache vor ein anderes Gericht, *f.*

Evolution, *f. T.* obroty woyskowe, *m. pl.* ewolucya, *f.* Bewegung, Evolution, *f.*

Evoquer, *v. a.* zaklinać, wzywać duchy; *T.* sprawę zkąd wytoczyć, przed insze sądy przenieść, Geister citiren, erscheinen lassen; einen Prozeß vor ein anderes Gericht ziehen.

Ex-, *prp.* (w sł. skład.), ex-, przeszły, dawny, (in Zusammens.) ehemalig, als: Ex Jésuite, *m.* exiezuita, *m.* ehemaliger Jesuit, *m.*

Exact, acte, *a.* pilny, punktualny, doskonały, genau, pünktlich; sorgfältig.

Exacteur, *m.* zdzierca, łupieżca poborowy *m.* harter Gefälleinnehmer, Leuteschinder, *m.*

Exaction, *f.* zdzierstwo, łupiestwo poborowe, *n.* Eintreibung der Gefälle, Erpressung, *f.*

Exactitude, *f.* pilność, punktualność, doskonałość, *f.* Genauigkeit, Pünktlichkeit, Sorgfalt, *f.*

Exagérateur, *m.* zwiększaiący rzecz iaką, der eine Sache übertreibt.

Exagératif, ive, *a.* zwiększony, rozszérzony, übertrieben.

Exagération, *f.* zwiększanie słowami czego, *n.* Uebertreibung, *f.*

Exagérer, *v. a.* zwiększać, większym co, iak w rzeczy saméy iest, udawać, übertreiben, vergrößern.

Exaltation, *f.* podniesienie, podwyższenie, czyszczenie, uszlachetnienie, poprawienie; wyniesienie na godność papiezką, *n.* Erhöhung; Reinigung, Veredlung; Erhebung zur päpstlichen Würde, *f. fig.* wynoszenie, *n.* Ueberspannung, *f.*

Exalter, *v. a.* wynosić, wychwalać, wysławiać, erheben, rühmen, preisen. *fig.* zapalić,

ożywić, natchnąć, erhitzen, begeistern. s'—, r. zagrzać sobie głowę, wpaśdź w fanatyzm, fanatykiem zostać. sich den Kopf erhitzen, in Schwärmerei gerathen.

Examen, *m.* examin, *m.* Prüfung, Untersuchung, *f.*

Examinateur, *m.* examinator, *m.* einer der da prüfet, Untersucher, *m.*

Examiner, *v. a.* examinować; rostrząsać, rozważać; oglądać. prüfen, untersuchen, genau betrachten. s'—, *r.* badać się siebie samego, doświadczać się, próbować się, sich selbst prüfen.

Exanthême, *m. T.* krosty, *f. pl.* Hautausschlag, *m.*

Exaspération *f.* gniew, *m.* zawziętość, *f.* Erbitterung, *f.*

Exaspérer, *v. a.* roziątrzyć; ostrzyć, schlimmer machen, erbittern. s'—, *r.* rozgniewać, roziątrzyć się, sich hart, bitter herauslassen.

Exaucer, *v. a.* wysłuchać, erhören.

Excavation, *f.* wydrążenie, *n.* dół, *m.* Aushöhlung, Vertiefung, *f.*

Excédant, ante, *a.* resztujący, zostający, was über eine Quantität geht, überschießend.

Excédant, *m.* reszta, rzecz zbywająca, *f.* Ueberschuß, *m.*

Excédé, ée, *a.* wysilony, abgemattet.

Excéder, *v. a.* prze-, wykroczyć, przestąpić; przechodzić, überschreiten, übersteigen. *T.* bić, zbić kogo, schlagen, übel zurichten. *fam.* (*qq*) s'—, krzywdzić kogo, einem zu viel thun. s'—, *r.* (*de qc.*), przesilić się; nie zachowywać miary w czém, einer Sache zu viel thun, übertreiben.

Excellence, *f.* wyśmienitość; zacność; Mość, *f.* (w tytuł.), Vortrefflichkeit; Excellenz, *f.* par—, osobliwie, vorzugsweise.

Excellent, ente, *a.* wyśmienity, zacny, wyborny, vortreflich, vorzüglich gut.

Excellentissime, *a. fam.* bardzo wyśmienity, ganz vortreflich.

Exceller, *v. n.* (*en, dans qc.*), bydź wybornym etc. przechodzić, przodkować, celować w czém, vortrefflich seyn, weit übertreffen, sich besonders worin auszeichnen.

Excentricité, *f.* w Astronomii: oddalenie środka elliptycznego toru planetowego od ogniska, Excentricität, *f.*

Excepté, *prp.* wyiąwszy, oprócz, ausgenommen, außer.

Excepter, *v. a.* zachować, wyimować, wymawiać sobie co, ausnehmen, ausschließen.

Exception, *f.* wyięcie, zachowanie etc. sobie czego, *n.* wybieg, zarzut, *m.* odpowiedź *f.* Ausnahme; Einwendung, Ausflucht, *f.* à l'—, de, wyiąwszy, oprócz. ausgenommen, mit Vorbehalt.

Excès, *m.* przebranie, niezachowanie miary, *n.* zbytek; nierząd. *m.* rozpusta; swawola, *f.* Uebermaaß, *n.*; Ausschweifung, *f.*; Frevel, Muthwille, *m.* avec —, à l'—, jusqu'à l'—, zbytecznie, bez miary, übertrieben über alle Maßen, aufs höchste.

Excessif, ive, *a.* zbyteczny, bezmierny, niepomiarkowany, übermäßig, unmäßig; übertrieben.

Excitatif, ive, *a.* poruszaiący; zachęcaiący etc., erregend, antreibend.

Excitation, *f.* poruszenie wzruszenie, pobudzenie etc., *n.* Erregung, Aufmunterung, *f.*

Exciter, *v. a.* poruszyć, wzruszyć; pobudzać, zachęcać, erregen, rege machen; reizen, anreizen; aufmuntern.

Exclamation, *f.* exklamacya, *f.* okrzyki. *pl.* wybuchnienie, *n.* Ausrufung, *f.* Ausruf, *m.*

Exclure, *v. a.* wyłączyć, oddalić, ausschließen, ausstoßen.

Exclusif, ive, *a.* wyłączaiący, oddalaiący, ausschließend.

Exclusion, *f.* wyłączenie, oddalenie, *n.* Ausschließung, *f.*

Exclusivement, *ad.* wyłączaiąc, z wyłączeniem, ausschließlich, mit Ausschluß.

Excommunication, *f.* klątwa kościelna, *f.* Kirchenbann, *m.*

Excommunier, *v. a.* klątwę kościelną na kogo włożyć, in den Kirchenbann thun.

Excoriation, *f. T.* przetarcie skóry, *n.* Aufreiben der Haut, *n.*

Excrément, *m.* plugastwo, gówno, *n.* gnóy, *m.* Koth, Auswurf, *m.* natürliche Unreinigkeiten, *f. pl.* — teux, teuse, *a.* do tego należący, dazu gehörig.

Excrescence, Excroissance, *f. T.* guz, wrzód, *m.* Gewächs, *n.* (Auswuchs am Körper), *m.*

Excrétion, *f. T.* odbyt. *m.* Auswurf der natürlichen Unreinigkeiten, *m.*

Excrétoire, *a. T.* odbytny, ausführend.

Excroissance, *f.* wyrostek, narostek, *m.* Auswuchs, *m.*

Excursion, *f.* wycieczka, *f.* wtargnienie w kray, *n.* Streifzug, *m.*

Excusable, *a.* wymówki, przebaczenia godny, zu entschuldigen.

Excusation, *f. T.* wymówka, exkuza, *f.* wymawianie się i przytaczanie dowodów, *n.* Entschuldigung und Anführung der Gründe, *f.*

Excuse, *f.* wymówka, *f.* Entschuldigung, *f.*

Excuser, *v. a.* wymawiać kogo z czego; wy-, przebaczyć, entschuldigen, verzeihen. (*de qc.*), uwolnić od czego, womit verschonen. s'—, *r.* (*de qc.*) wymawiać się z czego; zabraniać, nie dozwalać, sich wegen etwas entschuldigen; sich etwas verbitten. (*sur qc.*) wymawiać się czém, dawać czému winę, sich womit entschuldigen. (*sur qq.*) składać na kogo winę, die Schuld auf einen schieben. s'—de faire *qc.*, wymawiać się z czego, etwas von sich ablehnen.

Exécrable, *a.* przeklęty, szkaradny, przemierzły, abscheulich.

Exécration, *f.* przeklęctwo, *n.* szkaradność, *f.* Abscheu, Fluch, *m.*

Exécratoire, *a.* przeklęty, verwünscht, verflucht.

Exécrer, *v. a.* (*obs.*) przeklinać, verfluchen, verwünschen.

Exécuter, *v. a.* wypełnić, wykonać, spełnić, sprawić; grać, pokazywać; stracić, fantować, wyfantować, gwałtem wybierać, pobierać podatki, vollziehen, vollstrecken, ausführen, bewerkstelligen; aufführen; hinrichten; pfänden, auspfänden; mit Gewalt eintreiben.

Exécuteur, *m.* tricę, *f.* wykonawca, wykonywacz, sprawca, *m.* Vollzieher, Ausführer, *m.* — de la haute justice, kat, mistrz, *m.* Scharfrichter, *m.*

Execution, *f.* wykonanie etc., *n.* sposób śpiewania, grania, *m.* exekucya, *f.* stracenie, *n.*

exekucya sądowa, *f.* zabranie dóbr dłużnika, *n.* Vollſtreckung, Vollziehung, Ausführung; Aufführung; Hinrichtung; gewaltſame Eintreibung, *f.*

Exécutoire, *a.* exekucyiny, wykonawczy, do wykonania, executoriſch, vollſtreckbar. — *m.* rozkaz urzędowy na przymuszenie kogo, *m.* obrigkeitlicher Befehl zur gerichtlichen Hülfe, *m. T.*

Exégèse, *f. T.* wykładanie, tłumaczenie, *n.* Erklärung, Auslegung, *f.* — gète, *m.* wykładacz, Ausleger, *m.* — gétique, *a.* do wykładania służący, wykładaiący, exegetiſch, erklärend.

Exemplaire, *a.* przykładny, exemplariſch. — *m.* wzór, przykład; exemplarz, *m.* Muſter; Exemplar, *n.*

Exemple, *m.* przykład, wzór, *m.* Exempel, Muſter, Beyſpiel, *n.* par —, na przykład, zum Beyſpiele.

Exemple, *f.* wzór do pisania, *m.* pisanie podług wzoru takiego, *n.* Vorſchrift, *f.* das darnach Geſchriebene.

Exempt, empte, *a.* (*de qc.*) wolny, wyięty od czego, befreyet, frey, verſchont.

Exempt, *m.* gefreyter, *m.* Gefreyter, *m.*

Exempter, *v. a.* (*q. de qc.*) uwolnić, wyzwolić chłopca, wyiąć kogo od czego, einen von etwas befreyen, frei ſprechen; womit verſchonen. s'—, *r.* (*de qc.*), uwolnić się od czego, zaniechać, nie uczynić czego, ſich von etwas losmachen, etwas unterlaſſen.

Exemption, *f.* uwolnienie, wyjęcie kogo od czego, *n.* Befreyung, Erlaſſung, *f.*

Exercer, *v. a.* (*qq. à qc.*) wyprawić, przysposobić, ćwiczyć; bawić się czém; sprawować, zawiadować, odziewać, üben, abrichten; treiben; verwalten, bekleiden. s'—, *r.* (*a*) ćwiczyć się w czém, wprawiać się w co, ſich worin üben.

Exercice, *m.* ćwiczenie się w czém etc., exercerunek, *m.* sprawowanie, zawiadowanie; wykonywanie, *n.* agitacya, *f.* Uebung; Kriegsübung, Ausübung; Leibesbewegung; Verwaltung, *f.* faire l'—, ćwiczyć się w robieniu bronią, ſich in den Waffen üben. *fig.* donner de l'— *à qq.*, zrobić do czynienia, naprzykrzyć się komu, einem zu ſchaffen machen. Exercices, *pl.* ćwiczenia rycerskie, *v. pl.* ritterliche Uebungen, *f. pl.*

Exfoliation, *f. T.* odłupywanie kości, *n.* Abſchieferung der Knochen, *f.*

Exhalaison, *f.* wypuszczanie pary, wychodzenie zaduchów, *n.* Ausdünſtung, *f.* Dampf, *m.*

Exhaler, *v. a.* wydawać parę, wypuszczać zaduchy, ausdünſten, ausdüften. *fig.* — sa colère, wylać gniew swóy, ſeinen Zorn auslaſſen. s'—, *r.* wychodzić, wywietrzeć, w górę iśdź (o parze, zaduchach); ukoić się, uśmierzyć się, verdünſten, verrauſchen.

Exhaussement, *m.* podwyższenie budynku etc., Erhöhung des Gebäudes ꝛc., *f. T.*

Exhausser, *v. a.* podwyższyć mur etc., erhöhen eine Mauer ꝛc. *T.*

Exhérédation, *f.* wydziedziczenie, *n.* Enterbung, *f.*

Exhéréder, *v. a.* wydziedziczyć, enterben.

Exhortation, *f.* napominanie, zachęcanie, *n.* Ermahnung, *f.*

Exhorter, *v. a.* (*à qc.*), napominać, zachęcać, ermahnen. — *qq.*

— *qq.* à la mort, przysposobić kogo do śmierci, einen zum Tode bereiten.

Exhumation, *f.* wykopanie trupa, *n.* Wiederausgrabung einer Leiche, *f.* — mer, *v. a.* wykopać trupa, eine Leiche ausgraben.

Exigeant, eante, *a.* wymagaiący, wyciągaiący, viel verlangend.

Exigence, *f.* potrzeba, *f.* Erforderniß, Nothdurft, *f.*

Exiger, *v. a.* wyciągać, wymagać; wybierać, fordern, verlangen; eintreiben, erfordern.

Exigible, *a. o.* co się prawnie można upominać, upominalny, was mit Recht gefordert werden kann.

Exigu, uë, *a. fam.* szczupły, podły, mały, gering, klein.

Exiguité, *f.* nikczemność, szczupłość, małość, *f.* Geringheit, *f.*

Exil, *m.* wywołanie, wygnanie z kościoła; mieysce wywołania, *n.* bieda, *f.* Verweiſung an einen gewiſſen Ort, *f.* dieſer Ort ſelbſt, *m.* Elend, *n.*

Exiler, *v. a.* wywołać z kraiu, wygnać z kraiu, verweiſen; ins Elend ſchicken. s'—, *r.* oddalić się, ſich freywillig von einem Orte entfernen.

Existant, ante, *a.* znayduiący się, vorhanden.

Existence, *f.* bytność, *f.* ieſtestwo, *n.* Daſeyn, *n.* Exiſtenz, *f.*

Exister, *v. n.* znaydować się, bydź, wirklich da, vorhanden ſeyn, exiſtiren.

Exomphale, *f.* puchlina pępkowa, *f.* Nabelgeſchwulſt, *f.*

Exorable, *a.* ubłagany, erbittlich.

Exorbitant, ante, *a.* zbyteczny, miarę przechodzący, übermäßig, außerordentlich.

Exorciser, *v. a.* zaklinać czarta, beſchwören.

Exorcisme, *m.* zaklinanie czarta, *n.* Beſchwörungsformel, *f.*

Exorciste, *m.* zaklinacz czarta, *m.* Beſchwörer, Teufelsbanner, *m.*

Exorde, *m.* wstęp, początek, *m.* Eingang einer Rede, *m.*

Exostose, *f.* puchnienie kości, *n.* puchlina na kości sie osadzaiąca, *f.* Beingeſchwulſt, *f.*

Exotique, *a.* cudzoziemski, fremd, ausländiſch.

Expansabilité, *f.* ciągłość, rozciąganie się, *n.* Ausdehnbarkeit, *f.*

Expansible, *a.* ciągły, ciągnący się, dehnbar, ausdehnbar.

Expansif, ive, *a.* rozciągaiący, ausdehnend.

Expansion, *f.* przeciąg, *m.* rozciągłość, *f.* Ausdehnung, *f.*

Expatriation, *f.* opuszczanie dobrowolne oyczyzny, wywędrowanie, *n.* freiwillige Verbannung aus dem Vaterlande, Auswanderung, *f.*

Expatrier, *v. a.* wywołać, wygnać z oyczyzny, aus dem Vaterlande vertreiben. s'—, *r.* porzucić oyczyznę, wyiśdź z niéy, auswandern.

Expectant, *m.* expektatywę maiący, wakansu oczekuiący, der eine Anwartſchaft auf etwas hat.

Expectatif, ive, *a.* expektatywę daiący, so das Recht der Anwartſchaft giebt.

Expectative, *f.* expektatywa, *f.* Anwartſchaft, *f.*

Expectorant, ante, *a.* piérsi z flegmy czyszczący, bruſtreinigend.

Expectoration, *f.* wyrzucanie flegmy z piersi, *n.* Auswurf des Schleimes von der Bruſt, *m.*

Expectorer, *v. a.* flegmę wyrzucać, wyprowadzać, den Schleim abführen, auswerfen.

Expé-

Expédient, *m.* sposób, *m.* droga, *f.* Mittel, *n.* Ausweg, *m.* — *a.* pożyteczny, sposobny, wygodny, rathsam, dienlich, zuträglich.

Expédier, *v. a.* przyspieszyć, pospieszyć; prędko sprawić; wyprawić, dokończyć, zrobić, wygotować; odesłać, posłać; na tamten świat prędko kogo wysłać, fördern, befördern; geschwind mit etwas fertig werden; abfertigen, absenden; ausfertigen; geschwind aus der Welt schaffen.

Expéditeur, *m.* posyłaiący towary, *m.* Spediteur, Güterversender, *m.*

Expeditif, ive, *a.* sprawny, prędki, geschwind, hurtig.

Expédition, *f.* przyspieszenie, *n.* pośpiech, *m.* sprawienie, wyprawienie; odesłanie etc., *n.* woienna etc. wyprawa, odprawa, *f* Beförderung; Abfertigung; Ausfertigung, Versendung; kriegerische ꝛc. Unternehmung, *f.* Expeditions, *pl.* wyprawy woienne, *f. pl.* Feldzüge, *m. pl.*

Expérience, *f.* doświadczenie, doznanie, *n.* próba, *f.* Erfahrung, *f.*; Versuch, *m.*

Experimental, ale, *a.* na doświadczeniu zawisły, auf Erfahrung gegründet.

Expérimenté, ée, *p. et a.* doświadczony, doznany; biegły, doszły, versucht, erfahren.

Expérimenter, *v. a.* spróbować, einen Versuch machen. — *n.* doświadczyć, doznać, die Erfahrung machen, daß ꝛc.

Expert, erte, *a.* doświadczony, biegły, świadomy, erfahren, geschickt, geübt.

Expert, *m.* człowiek na czém znaiący się, doświadczony w czém, Kunst-, Werkverständiger, *m.*

Expertise, *f.* oglądanie, doświadczanie przez znawców, biegłych w sztuce, *m.* Besichtigung durch Werkverständige, *f.*

Expiation *f.* pokuta, *f.* odpokutowanie, *n.* Büßung, Abbüßung, *f.*

Expiatoire, *a.* oczyszczaiący od grzechów, aussöhnend, versöhnend.

Expier, *v. a.* odpokutować, büßen, abbüßen.

Expilation, *f. T.* — d'hérédité, skradzenie niektórych rzeczy sukcessyinych, *n.* Entwendung einiger Stücke von der Erbschaft, *f.*

Expiration, *f.* zeyście, upłynienie czasu etc.; oddychanie, *n.* dech ostatni, życia zgon, *m.* Ablauf, *m.*; Aushauchen des Athems, *n.*

Expirer, *v. n.* skonać, konać, umierać, den Geist aufgeben, verscheiden, sterben. *fig.* kończyć się, wychodzić, upływać, zu Ende gehen; verstreichen, verfließen. — *a.* ducha, dech wypuścić, aushauchen, (den Athem.)

Explicable, *a.* wykładny, erklärbar.

Explicatif, ive, *a.* wykładaiący, erklärend.

Explication, *f.* wykład, *m.* wykładanie, *n.* Erklärung, Auslegung, *f.*

Explicite, *a.* iasny, wyraźny, deutlich, klar.

Explicitement, *ad.* iaśnie, wyraźnie, mit klaren Worten.

Expliquer, *v. a.* wykładać, tłumaczyć; dadź do zrozumienia, erklären, auslegen; zu erkennen geben; übersetzen. s'—, *r.* powiedzieć zdanie swoie, sich erklären, ausdrücken.

Exploit, *m.* czyn wielki, *m.* dzieło rycerskie, *n.* wypełnienie rozkazu sądowego przez woznego, *n.* tapfere That, Heldenthat: gerichtlich verordnete Verrichtung des Gerichtsdieners, *f*

Exploitation, *f.* użytek z maiętności iakiéy, *m.* Nutzung eines Gutes, *f.*

Exploiter, *v. n.* wypełniać nakazy urzędowe (o woznych), gerichtliche Aufträge vollstrecken, (von Gerichtsdienern).

Explorateur, *m.* śpieg, badacz, *m.* Kundschafter, *m.*

Explosion, *f.* wybuchnienie powietrza ściśnionego, *n.* huk ztąd pochodzący, *m.* wybuchnienie wulkana, *n.* Auseinanderfahren der zusammengedrückten Luft, *n.* Knall daher; Auswurf eines Vulkans, *m.* — electrique, uderzenie elektryczne, elektrische Schlag, *m.*

Exportation, *f.* wywóz, *m.* wywożenie, *n.* Ausfuhre, *f.*

Exporter, *v. a.* wyprowadzać, ausführen.

Expose, *m.* przedstawienie, *n.* wniosek, *m.* Vorstellung, *f.* Anbringen, *n.*

Exposer, *v. a.* wystawić, wyłożyć; roznosić, wydawać, fałszywe pieniądze; budować, obrócić etc. leżeć ku wschodowi etc.; wystawiać, przekładać, rospowiadać, wykładać, tłumaczyć; wystawiać na niebezpieczeństwo, ausstellen, aussetzen; ausgeben, (falsche Münze); bauen, stellen, liegen gegen . . .; auslegen; vorwerfen, preis geben; vor Augen legen, vorstellen, darlegen, zu erkennen geben; erklären, darthun; ausführlich erzählen; in Gefahr setzen, bloß stellen. s'—, *r.* wystawiać się na niebezpieczeństwo, sich einer Gefahr aussetzen.

Exposition, *f.* wystawianie, wykładanie, tłumaczenie; położenie; obszerne opowiadanie etc., *n.* Ausstellung, Auslegung, Lage, ausführliche Erzählung, *f.*

Exprès, *m.* posłaniec umyślny, *m.* eigener Bote, *m.*

Exprès, esse, *a.* umyślny, osobliwy: iasny, wyraźny, ausdrücklich, deutlich, bestimmt. Exprès, *ad.* wyraźnie, umyślnie, ausdrücklich, mit Fleiß, vorsätzlich.

Expressément, *ad.* wyraźnie, umyślnie, ausdrücklich.

Expressif, ive, *a.* wyraźny; pełny wyrażenia, dobitny, nachdrücklich, ausdrucksvoll.

Expression, *f.* wyciskanie, wytłaczanie, *n.* wyraz, *m.* wyrażenie, *n.* Auspressen, Ausdrücken, *n.*; Ausdruck, *m.*

Exprimable, *a.* co słowami wyrazić można, das mit Worten ausgedrückt werden kann.

Exprimer, *v. a.* wyciskać, wytłaczać; wyrazić, ausdrücken, auspressen.

Ex-professo, *ad.* z wszelką pilnością, umyślnie, mit allem Fleiße, eigend, besonders.

Expulser, *v. a.* wygnać, wypędzić; wyrzucić, wyprowadzić, austreiben, ausstoßen; abführen.

Expulsif, ive, *a.* wyrzucaiący etc., austreibend, abführend. *T.*

Expulsion, *f.* wygnanie etc., *n.* Vertreibung, Abführung, *f.*

Exquis, ise, *a.* wyborny, przedni, auserlesen, vortreflich.

Extase, *f.* zachwycenie, *n.* Entzückung, *f.*

Extasié, ée, *a.* zachwycony, w zachwyceniu będący, entzückt.

Extasier, *v. a.* w zachwycenie wprawiać, entzücken. s'—, *r.* w zachwycenie wpadać, odchodzić od siebie, entzückt seyn oder werden.

Extatique, *a.* zachwycony, w zachwyceniu będący, ztąd pochodzący, entzückend, daher herrührend.

Extensibilité, *f.* rosciągłość, *f.* Dehnbarkeit, *f.*

Extensible, *a.* rosciągły, dehnbar.

Extension, *f.* ros-, wyciąganie, *n.* Ausdehnung, *f.*

Exténuation, *f.* ubywanie sił, *n.* słabość, *f.* Entkräftung, *f.*

Exténué, ée, *a.* osłabiony, schudły, entkräftet, abgezehrt.

Exténuer, *v. a.* osłabić, wysilić, uymować siły, entkräften, abzehren; verringern.

Extérieur, eure, *a.* powiérzchowny, powiérzchny, pozorny, äußerlich, auswendig.

Extérieur, *m.* powierzchowna postać, powierzchność etc., *f.* pozór, *m.* das Aeußere.

Exterminateur, *m.* pustoszyciel, niszczyciel, *m.* Ausrotter, Vertilger, *m.*

Extermination, *f.* zniszczenie, wygładzenie etc., *n.* Ausrottung, Vertilgung, *f.*

Exterminer, *v. a.* niszczyć, wygładzić, wykorzenić, ausrotten, vertilgen.

Externe, *a.* powiérzchowny, powiérzchni, äußerlich.

Extinction, *f.* za-, wygaszenie, *n.* Auslöschung, Löschung, *f. fig.* zgaśnienie, wygaszenie; zniesienie, *n.* Erlöschung, Tilgung, *f.*

Extirpateur, *m.* znosiciel, niszczyciel, *m.* Ausrotter, *m.*

Extirpation, *f.* wykorzenienie, wygładzenie, *n.* Ausrottung, *f.*

Extirper, *v. a.* wykorzenić; wygładzić, ausrotten, vertilgen.

Extorquer, *v. a.* wymuszać, wyciskać co na kim, erpressen, abdringen.

Extorsion, *f.* wymuszenie, wyciśnienie, zdzierstwo, *n.* Erpressung, *f.*

Extraction, *f.* wyciąganie, dobywanie; pochodzenie, *n.* ród, dom, *m.* Ausziehen, *n.*; Herkunft, Abkunft, *f.*

Extraire, *v. a.* wyciągać, dobywać; wypisać, wypis, zbiór zrobić, ausziehen, einen Auszug machen.

Extrait, *m.* wypis, zbiór, *m.* Auszug, *m. T.* extrakt, *m.* Extrakt, *m.*

Extrajudiciaire, *a.* niesądowy, außergerichtlich.

Extraordinaire, *a.* nadzwyczayny, niezwyczayny, außerordentlich. — *m.* rzecz niezwyczayna, *f.* przypadek nadzwyczayny; wydatek niezwyczayny; przydatek do gazety, *m.* Außerordentliche, *n.* seltener Fall, *m.*; Nebenausgabe, *f.*; außerordentliches Zeitungsblatt, *n.* Beylage, *f.*

Extravagance, *f.* głupstwo, *n.* brednie, *pl.* Thorheit, Ungereimtheit, *f.*

Extravagant, ante, *a.* głupi, błazeński, bałamucki, narrisch, ungereimt, albern, ausschweifend.

Extravaguer, *v. a.* bałamucić, bredzić, pleść, ungereimt reden oder handeln, faseln, schwärmen.

Extrêmes, *m. pl.* rzeczy sobie przeciwne, *f. pl.* einander entgegengesetzte Dinge, *f. pl.*

Extrêmement, *ad.* nadzwyczay, nadzwyczaynie, iak naybardziéy, äußerst, überaus.

Extrême-onction, *f.* ostatnie pomazanie, *n.* letzte Oelung, *f.*

Extrémité, *f.* ostatnia (rzecz) *f.* koniec; ostatni moment, czas, *m.* ostatnia bieda, *f.* Aeußerste, äußerste Ende, *n.*; letzter Augenblick, *m.* äußerste Noth, *f.*

Extrinsèque, *a.* powiérzchni, dußerlich.

Exubérance, *f.* zbyteczna obfitość, *f.* unnöthiger Ueberfluß, *m.*

Exulcération, *f.* iątrzenie, *n.* Schwärung, *f.*

Exulcérer, *v. a.* roz-, iątrzyć, schwären, Geschwüre verursachen.

Ex-voto, *m.* fundacya etc., z uczynionego ślubu pochodząca, *f.* durch ein Gelübde, gemachte Stiftung ꝛc, *f.*

F.

Fable, *f.* bayka; mytologia; powieść, baśń, plotka, *f.* Fabel, Fabellehre, *f.* Mährchen, *n.*

Fabliau, *m.* (*obs.*) bayki, frazki wierszem pisane, *pl.* Erzählung in Versen, *f.*

Fabricant, *m.* fabrykant, *m.* Fabrikant, *m.*

Fabricateur, *m.* robiący co; mincarz fałszywe biiący pieniądze, *m.* der etwas verfertigt, (besonders falsche Münzen).

Fabrication, *f.* robienie czego, *n.* robota, *f.* Verfertigung, *f.*

Fabrique, *f.* fabryka; robota, *f.* robienie; budowanie budynków kościelnych, *n.* dochody, pieniądze na to przeznaczone, *m. pl.* Fabrik; Verfertigung, Arbeit, *f.*; Bau einer Kirche, *m.*; Einkünfte derselben, *f. pl.* mennica, *f.* Münze, *f.*

Fabriquer, *v. a.* robić; bić pieniądze; knuć, wymyśleć, verfertigen, fabriziren.

Fabuleux, euse, *a.* baieczny, fabelhaft, erdichtet.

Fabuliste, *m.* baykopis, *m.* Fabeldichter, *m.*

Façade, *f.* facyata, ściana przednia budynku, *f.* Vordertheil (eines großen Gebäudes), *m.*

Face, *f.* twarz, *f.* oblicze, *n.* strona rzeczy, płaszczyzna; facyata, ściana, strona przednia, *f.* Angesicht, *n.* Seite, Fläche, *f.*; Vordertheil, *m.* Vorderseite, *f. fig.* okoliczność, postać, *f.* położenie, *n.* Ansehen, *n.* Gestalt, *f.*

Facé, *a. fam.* bien —, mal —, (człowiek) piękny, brzydkiéy twarzy, von guter, übler Gesichtsbildung.

Facétie, *f.* żart, *m.* trefność, *f.* Posse, *f.* Spaß, *m.*

Facétieux, euse, *a* żartobliwy, trefny, scherzhaft, drollig, lustig, kurzweilig.

Facette, *f.* strona rzeczy mała, szybka, *f.* kleine Seite oder Fläche, *f.*

Facetter, *v. a.* w szybki kamień rznać, szlufować, Steine viereckig oder rautenweise schneiden.

Fâché, ée, *a.* markotny, rozgniewany, unwillig, verdrießlich.

Fâcher, *v. a.* rozgniewać; gniewać, kłopotać, martwić; żałować czego, böse machen, erzürnen, ärgern, leid thun, s'—, *r.* gniewać się, gryźć się, martwić się, rozgniewać się, sich ärgern, böse werden.

Fâcheux, euse, *a.* przykry, ciężki, trudny; niespokoyny, markotny, ärgerlich, verdrießlich, beschwerlich, wunderlich.

Faciende, *f. fam.* facyenda, *f.* Kabale, Intrigue, *f.*

Facile, *a.* łatwy; miły, przyiemny; powolny, zbyt folguiący, leicht, gefällig, allzu nachgebend, nachsichtig.

Facilité, *f.* łatwość; przyiemność; powolność, *f.* Leichtigkeit, allzugroße Nachsicht, Gefälligkeit, *f.*

Faciliter, *v. a.* ułatwiać, erleichtern, befördern.

Façon, *f.* gatunek, sposób, kształt, wzór, *m.* forma; postać; zapłata od roboty; uprawa, *f.* sposób robienia, *m.* Art, Gestalt, Form, *f.* Ansehen; Macherlohn, *n.* Bearbeitung, *f.*

Façons, *pl.* zbyteczne komplementa, ceremonie, wątpliwości, *pl.* Umstände, *m. pl.* Ceremonien, *f. pl.* Ziererey, *f.* de façon que, *ad.* tym sposobem, w ten sposób, tak iż, że, so daß, dergestalt daß.

Façonner, *v. a.* formować, kształtować; uprawiać, formen, bilden, modeln, bearbeiten. *fig* wypolerować, wykrzesać, ausbilden. (*à qc.*) przyzwyczaić do czego, zu etwas gewöhnen. — *n. fam.* komplementa stroić, Umstände machen.

Façonnier, ière, *a.* komplementista, *m.* der, die viel Umstände macht.

Facteur, *m.* faktor; listy z poczty roznoszący, *m.* Faktor; Briefträger, *m.* — d'orgues, de clavecin, organista, co organy, klawikorty robi, *m.* Orgelbauer, Klaviermacher, *m.*

Factice, *a.* kunsztowny, robiony, nachgemacht, gekünstelt.

Façtieux, euse, *a.* burzliwy, niespokoyny, buntowny, aufrührisch. — *m.* buntownik, *m.* Aufrührer, *m.*

Faction, *f.* warta, straż; strona, fakcya, *f.* bunt, *m.* Schildwachtstehen, *n.*; Parthey, *f.*

Factionnaire, *m.* żołnierz na warcie stoiący, *m.* Soldat, der Schildwacht steht, *m.*

Factorerie, *f.* faktorstwo, *n.* Faktorey, *f.*

Factotom, *m.* kochanek, faworyt, *m.* der Alles in Allem ist.

Faculté, *f.* siła, własność, moc, *f.* przymiot; dar, *m* prawo, *n.* oddział nauczycielów na akademii, *m.* natürliche Kraft; Gabe; Eigenschaft, *f.*; Recht; Fakultät, *f.* Facultés, *pl.* maiętność. *f.* Vermögen, *n.*

Fadaise, *f.* głupstwo, błazeństwo, *n.* abgeschmacktes Zeug, *n.* Albernheit, *f.*

Fade, *a.* niesmaczny, unschmackhaft. *fig.* niestosowny, przykry, słaby, śmieszny, abgeschmackt; fade, langweilig.

Fadeur, *f.* niesmak, *m.* Unschmackhaftigkeit, *f. fig.* głupstwo, *n.* chwała nieprzyzwoita. śmieszna, *f* abgeschmacktes Wesen, abgeschmacktes Lob, *n.*

Fagot, *m.* wiązka drew, chróstu, *f.* Reisbund, *n. fam.* pęk, *m.* wiązka, *f.* fagot, *m.* Bündel; Fagott, *n.* Fagots, *pl. fig. fam.* głupstwo, błazeństwo, *n.* dummes Zeug, *n.*

Fagotage, *m.* drew, chróstu wiązanie w wiązki, *n.* zapłata od tego, *f.* Holzgebünde machen, *n.* Lohn dafür, *m.*

Fagoter, *v. a.* chróst, drwa w wiązki wiązać, *f.* Reisbündel machen. *fig. fam.* pomięszać; śmiesznie ubierać. unter einander werfen; lächerlich kleiden.

Fagoteur, *m.* drwa etc. w wiązki wiążący, der Bundholz macht.

Fagotin, *m.* małpa w suknie ubrana, *f.* błazen u ciarłatana, *m.* geputzter Affe; Bedienter des Marktschreyers, *m. fig.* figlarz, żartownik, *m.* Possenreißer, *m.*

Fagoue, *f.* gruczoł, *m.* Brustdrüse, *f.*

Faguenas, *m.* smród z potu pochodzący, *m.* garstiger Geruch von Schweiß, *m.*

Faible, *a.* słaby; lekki, schwach, leicht. — *m.* słabość, słabizna, *f.* słabe mieysce, *n.* Schwäche, schwache Seite, *f.*

Faiblesse, *f.* niedola, słabość, nada, ułomność; mdłość, *f.* omdlewanie, *n.* Schwachheit, Ohnmacht, *f.*

Faiblir, *v. n.* o-, słabieć o-, słabnąć, schwach werden, nachlassen.

Faience, *f.* farfury, *pl.* farfura, *f.* Fayence, *f.* Halbporzelan, *n.*

Faiencerie, *f.* fabryka farfurowa, *f.* Fayancefabrik, *f.*

Faiencier, *m.* ière, *f.* farfurami handluiący, *m.* der, die mit Fayance handelt.

Failli, *m.* bankrot, *m.* Bankerottirer, *m.*

Faillibilité, *f.* omylność, *f.* Möglichkeit zu irren, *f.*

Faillible, *a.* omylny, co zbłądzić może, der, die irren kann.

Faillir, *v. n.* zbłądzić, zgrzeszyć, wykroczyć; oszukać się, omylić się; skończyć się. wygasnąć; o-, słabieć, fehlen, irren, sich vergehen, sich betrügen; zu Ende bringen; schwach werden. (*à . . .*,) bez mała . . ., prawie, ledwo co nie . . .; zbankrotować, auf dem Punkte seyn; Bankerott machen.

Faillite *f.* zbankrotowanie, *n.* Falliment, *n.* Bankerott, *m.*

Faim, *f.* głód, *m.* chciwość, *f.* Hunger, *m.*

Faim-valle, *f.* wilcza choroba, *f.* głód wilczy, *m.* (o koniach). Freßsucht der Pferde, *f.*

Faine, *f.* buczyna, *f.* Bucheichel, *f.*

Fainéant, ante, *a.* leniwy, gnuśny, müßig, faul.

Fainéanter, *v. n. fam.* próżnować, gnuśnieć, faulenzen.

Fainéantise, *f.* gnuśność, *f.* próżnowanie, *n.* Müßiggang, *m.* Faulheit, *f.*

Faire, *v. a.* robić, czynić; sprawić, cenić, przedawać; dadź, sprawić, że . . ., machen, thun, verursachen, verschaffen; fordern oder bieten; lassen. faire-, każ ć, dadź co zrobić, machen lassen. (*q. à qc.*) przyzwyczaić kogo do czego, einen zu etwas gewöhnen, avoir à —, (*de*), potrzebować, brauchen. n'avoir que —, (*de*) nie potrzebować, nicht brauchen. ne que . . ., nic nie robić, iak tylko . . ., nichts thun als . . . ne que de . . ., dopiero, nie długo tému, że . . ., nur etwas gethan haben. — *n.* zgadzać się, stosować się, gut oder schlecht zusammen stehen. il fait, *v. i.* (znaczy iest, lecz rozmaicie się tłumaczy), es ist. se —, *r.* zostać, stać się, zdarzyć się; robić się; wykrzesać się, dobrych nabywać obyczaiów; udawać, geschehen, werden; gemacht werden; sich bilden; sich anstellen. (*à qc.*) przyzwyczaić się. przywyknąć do czego, sich wozu gewöhnen.

Faisable, *a.* podobny, potrzebny, co uczynić, zrobić trzeba, można, thunlich, rathsam.

Faisan, *m.* bażant, *m.* Fasan, *m.* poule faisane, *f.* b. samica, *f.* Fasanhenne, *f.*

Faisandeau, *m.* bażantię, *n.* junger Fasan, *m*

Faisander, *v. n. et* se —, *r.* zwierzyną cuchnąć, smakować. Wildpretgeruch und Geschmack annehmen.

Faisanderie, *f.* bażantarnia, *f.* Fasanerie, *f.* Fasanenhaus, *n.*

Faisandier, *m.* bażantarnik, *m.* Fasanenwärter, *m.*

Faisceau, *m.* pęk, *m.* wiązka, *f.* Bund, Bündel, *n.*

Faiseur, *m.* euse, *f.* robotnik, twórca, robiący rzecz iaką, *m.* Arbeiter, Macher, *m.*

Faiselle, *f.* tworzydło (do sérów), *n.* Käseform, *m.*

Faisserie, *f.* robota koszykowa przezroczysta, *f.* durchbrochene Korbmacherarbeit, *f.*

Faissier, *m.* koszownik, *m.* Korbmacher, *m.*

Fait, aite, *p.* zrobiony, gotowy, uczyniony; przystoyny, piękny, wzrostu iakiego, dorosły gemacht, gethan, geschehen; gebildet; erwachsen.

Fait, *m.* uczynek, przypadek, *m.* That, Sache, *f.* de —, *ad.* zapewnie, pewnie, w rzeczy saméy, in der That, gewiß. en — de, *ad.* względem, co się tycze, co do, in Sachen betreffend. si —, *ad. fam.* nie inaczéy, pewnie! o ja! ja freylich!

Faîte, *m.* szczyt, wiérzch dachu; wiérzchołek, szczyt, *m.* Forst; Giebel, Gipfel, *m.*

Faîtière, *f.* gąsior, (na dachu), *m.* Hohlziegel, *m.*

Faix, *m.* ciężar, *m.* Last, Bürde, *f.*

Falbala, *m.* falbana, *f.* Fabel, *f.*

Fallace, *f. obs. v.* tromperie fourberie, fraude.

Falloir, *v. i.* musieć, potrzebować, trzeba, potrzeba, mús-ſen, nöthig haben, brauchen. s'en —, brakować, nie dostawać, fehlen, mangeln. il s'en faut beaucoup, peu, que, wiele do tego brakuie, o włos, mało co nie . . ., es fehlt viel, wenig, daß . . .

Falot, *m.* latarnia wielka (na trzonku), *f.* kaganiec, *m.* grosse Laterne, Stocklaterne; Pechpfanne, *f.*

Falot, ote, *a. fam.* śmieszny, głupi, lächerlich, närriſch.

Falotier, *m.* człowiek latarnie zapalaiący, *m.* Laternenanzünder, *m.*

Falourde, *f.* pęk drew, *m.* Bund Knüttel oder Floßholz, *n.*

Falsificateur, *m.* fałszerz, *m.* Verfälſcher, *m.*

Falsification, *f.* zfałszowanie, *n.* Verfälſchung, *f.*

Falsifier, *v. a.* zfałszować, verfälſchen, nachmachen.

Fâme, *f. T.* ogłos, *m.* wieść, *f.* mienie, *n.* Ruf, *m.*

Fâmé, ée, *a.* bien ou mal —, dobrey, złéy sławy, in einem guten oder übeln Rufe.

Famélique, *a.* głodny, hungrig, nimmer ſatt.

Fameux, euse, *a.* sławny, zawołany; osławiony, berühmt; berüchtigt.

se Familiariser, *v. r.* poznać się z czém, przywyknąć do czego; wdawać się, bratać się, vertraut werden; ſich gemein machen. (*qc.*), wprawić się w co, poznać co zupełnie, ſich mit etwas vollkommen bekannt machen.

Familiarité, *f.* poufałość, *f.* Vertraulichkeit, *f.*

Familier, ière, *a.* poufały; łatwy, snadny, vertraulich, vertraut, bekannt, geläufig.

Famille, *f.* familia, *f.* dom, ród, *m.* Familie, Verwandſchaft, *f.* Geſchlecht, *n.*

Famine, *f.* głód wielki, powszechny, *m.* Hungersnoth, *f.* Hunger, *m.*

Fanage, *m.* przewracanie, suszenie siana, *n.* Heumachen, *n.*

Fanaison, *v.* Fenaison.

Fanatique, *a.* fanatyczny, fanatiſch, ſchwärmeriſch — *m.* fanatyk, *m.* Schwärmer, Fanatſt, *m.*

Fana-

Fanatisme, *m.* fanatyzm, *m.* Schwärmerey, *f.* Fanatismus, *m.*

Fanchon, *m.* Franuś, *m.* Fränzchen, *n.* (Name.)

Fane, *f.* listek rośliny iakiéy, *m.* Blatt einer Pflanze, *n.*

Faner, *v. a.* przewracać, rozrzucać siano, pokos na łące; suszyć, zwiędłym robić, Heu machen; welk machen. se —, *r.* usychać, schnąć, więdnąć, verwelken.

Faneur, *m.* euse, *f.* robotnik siano na łące przewracaiący, *m.* Heumacher, *m.*

Fanfan *m. f. fam.* dziećiątko, *n.* Kind, *a.*

Fanfare, *f.* trąbienie, *n.* dźwięk trąby, kotłów etc., *m.* Trompetenſtück, Runda, *n.*

Fanfaron, *m.* samochwalca, fanfaron, *m.* Prahler, *m.* — *a.* chełpliwy, prahleriſch.

Fanfaronnade, Fanfaronnerie, *f.* chełpliwość, *f.* chełpienie, się, *n.* Prahlerey, Großſprecherey, *f.*

Fanfreluche, *f. T.* bagatelki, fraszki do stroiu, *f. pl.* Flitterſtaat, *m.*

Fange, *f.* błoto, *n.* kał, muł, *m.* Koth, *m.*

Fangeux, euse, *a.* błocisty, kałużysty, kothig.

Fanion, *m.* chorągiew przed zawodami woiennemi niesiona, *f.* Baggagefahne, *f.*

Fantaisie, *f.* fantazya; myśl, wola, chęć, ochota: krnąbrność, *f.* upór, *m.* Fantaſie, Einbildungskraft, *f.* Sinn, Einfall, Eigenſinn, *m.*

Fantasque, *a.* głupi, fantastyczny; dziwny, uporny, fantaſtiſch, närriſch, wunderlich.

Fantassin, *m.* żołnierz pieszy, *m.* piechota, *f.* Soldat zu Fuß, *m.*

Fantastique, *a.* fantastyczny, zmyślony, fałszywy, fantaſtiſch, eingebildet.

Fantôme, *m.* strach, *m.* Geſpenſt, *n. fig.* wiatr, dym, *m.* cien, *f.* Hirngeſpinnſt, Schattenwerk, *n.* Schatten, *m.*

Fanum, *m.* bożyszcze, *n.* heidniſcher Tempel, *m.*

Faon, (fan), *m.* ielonek, danielek, *m.* Hirſchkalb, *n.*

Faonner, (fanner), *v. n.* ocielić się, (o łaniach, sarnach), Junge ſetzen, (von Hirſchkühen und Rehziegen).

Faquin, *m.* hultay, *m.* verächtlicher Kerl, Schurke, *m.*

Faquinerie, *f.* podły, nikczemny uczynek, *m.* Schurkenſtreich, *m.*

Faraillon, *m.* hak mały, *m.* brodowina w morzu, *f.* kleine Sandbank, *f.*

Farais, *m.* sieć do wydobywania koralów z morza, *f.* Netz zum Korallen fiſchen, *n.*

Farce, *f.* nadziewanie, *n.* siekanka, *f.* figiel, przypadek śmiészny, *m.* krótka zabawna sztuka po komedyi grana, *f.* Füllſel, *n.* Fülle, *f.* Poſſenſpiel, luſtiges Nachſpiel, *n.*

Farceur, *m.* błazen, figlarz, *m.* Poſſenreißer, *m.*

Farcin, *m.* bolączka, *f.* (choroba końska), Wurm, *m.* (Krankheit der Pferde.) — neux, euse, *a.* na nią chory, mit dem Wurme behaftet.

Farcir, *v. a.* nadziewać, füllen. *fig.* natkać; napełnić, anfüllen.

Farcissure, *f.* nadziewanie, *n.* Füllen mit einem Füllſel, *n.*

Fard, *m.* malowidło, *n.* Schminke, *f. fig.* ozdoba fałszywa, nadętość; obłuda, nieszczérość, *f.* Prunk, *m.* Verſtellung, Falſchheit, *f.*

Fardeau, *m.* ciężar, *m.* Laſt, Bürde, *f.*

Farder, *v. a.* malować, (twarz), ſchminken. *fig.* przyozdobić, upstrzyć, einen falſchen Anſtrich geben.

Farfadet,

Farfadet, *m.* mara, poczwara, *f.* diabeł, *m.* Kobold, *m. fig. fam.* pusta głowa, sowizdrzał, *m.* leichtsinniger Mensch, *m.*

Farfouiller, *v. a. et n.* szperać; pomięszać, porozrzucać, herumwühlen, durchsuchen.

Faribole, *f. fam.* bayka, baśń, *f.* albernes Zeug, *n.* Posse, *f.*

Farine, *f.* mąka, *f.* Mehl, *n.*

Fariner, *v. a.* posypać mąką, mit Mehl bestreuen.

Farinet, *m.* kostka na iedney tylko stronie oka maiąca, *f.* Würfel, der nur auf einer Seite Augen hat, *m.*

Farineux, euse, *a.* mączny, z mąki robiony; umączony, mączysty, mehlig, mehlicht.

Farinier, *m.* przekupień mąki, *m.* Mehlhändler, *m.*

Farinière, *f.* skrzynia, komórka do chowania mąki, *f.* Mehlkasten, *m.* — kammer, *f.*

Farlouse, *f.* dzierlatka, *f.* Heidelerche, *f.*

Farouche, *a.* dziki, drapieżny, wild, menschenscheu.

Fascié, ée, *a.* strefisty, paskowaty, (o ślimakach etc.), gestreift (von Muschelschaalen ꝛc.)

Fascies, *f. pl.* strefy, paski na ślimakach etc., *pl.* Streifen auf Muschelschaalen ꝛc., *m. pl.*

Fascinage, *m.* faszyny. *f. pl.* robienie faszyn, *n.* Faschinenwerk, Faschinenmachen, *n.*

Fascination, *f.* omamienie; zaślepienie, *n.* Verblendung, *f.*

Fascine, *f.* faszyna, *f.* Faschine, *f.*

Fasciner, *v. a.* omamić, zaślepić, oczarować, verblenden, bezaubern.

Faseole, *f.* fazole *pl.* Faseole, Schminkbohne, *f.*

Faste, *m.* okazałość, wspaniałość, pompa; duma. *f.* Gepränge, *n.* Pracht, *f.* Prunk; Hochmuth, *m. fig.* nadętość stylu, *f.* Schwulst, *m.*

Fastidieux, euse, *a.* nudny, nieznośny, przykry, langweilig, verdrießlich.

Fastueux, euse, *a.* okazały, wspaniały, dumny, nadęty, prunkvoll, hochtrabend.

Fat, *m.* głupiec, błazen, *m.* Laffe, Geck, *m.* — *a.* głupi, bezrozumny, läppisch, albern.

Fatal, ale, *a.* nieszczęsny, zawisny; nieuchronny, nieuchybny, unglücklich, unvermeidlich.

Fatalité, *f.* przeznaczenie, *n.* los; wyrok nieszczęsny, przypadek nieszczęśliwy, *m.* Verhängniß, *n.* unglücklicher Zufall, *m.*

Fatidique, *a.* prorocki; weissagend.

Fatigant, ante, *a.* przykry, nudny, ciężki, trudny, ermüdend, beschwerlich.

Fatigue, *f.* fatyga, praca, *f.* trudy, *pl.* Ermüdung, Beschwerlichkeit, *f.*

Fatigué, ée, *p. et a.* sfatygowany etc., ermüdet.

Fatiguer, *v. a.* sfatygować, spracować, zmordować, osłabić, ermüden, abmatten. *fig.* u-, naprzykrzać się komu, beschwerlich fallen. — *n. et* se —, *r.* sfatygować się, zmordować się, spracować się, sich ermüden, sich abmatten.

Fatras, *m.* graty, szpargały, *pl.* Haufen Plunder, *m. fig.* — de paroles, słowa niepotrzebne, próżne, *pl.* Wortkram, *m.*

Fatuaire, *m.* wieszczek, *m.* Inspirirter, Wahrsager, *m.*

Fatuité, *f.* głupstwo, błazeństwo, *n.* nierozum, *m.* Abgeschmacktheit, *f.* läppisches Zeug, *n.*

Fatum, *m.* los, wyrok, *m.* Schicksal, *n.*

Faubourg, *m.* przedmieście, *n.* Vorstadt, *f.*

Fauchage, *m.* koszenie, *n.* Abmähen, *n.*

Fauchaison, *f.* czas koszenia, *m.* Mähezeit, Heuärndte, *f.*

Fauche, *f. v.* fauchage, (fauchaison).

Fauchée, *f.* tyle siana, łąki, ile na dzień człowiek skosić może, so viel Gras als ein Mann in einem Tage mähen kann; Wiesen-Tagewerk *n.*

Faucher, *v. a.* kosić, mähen. — *n.* (o koniach), chromać na nogę przednią, włóczy ią-, (von Pferden) den Vorderschenkel nachschleppen.

Fauchet, *m.* grabie, *pl.* Harke, *f.* Rechen, *m.*

Faucheur, *m.* kosiarz, *m.* Mäher, *m.*

Faucheux, *m.* paiąk z długiemi nogami, *m.* Habermann, *m.* (langbeinige Spinne.)

Faucille, *f.* sierp, *m.* Sichel, *f.*

Faucillon, *m.* nóż krzywy ogrodniczy, *m.* Hippe, *f.* Kneip, *m.*

Faucon, *m.* sokół, *m.* Falke, *m.*

Fauconneau, *m.* sokolę, *n.* junger Falke, *m.*

Fauconnerie, *f.* sokolnictwo; myśliwstwo sokołami; mieysce, gdzie sokoły schowaią, *n.* sokolnia, *f.* Falkenierkunst; Falkenbeitze; Falknerey, *f.*

Fauconnier, *m.* sokolnik, *m.* Falkenier, *m.*

Fauconnière, *f.* taistra sokolnicza, *f.* Falkeniertasche, *f.*

Faufiler, *v. a.* fastrygować, verlohren, heften, anschlagen. se, — *r.* être faufilé avec (*qq.* . . .); w ścisły związek wstąpić, w ścisłey żyć przyiaźni, sich mit einem genau verbinden.

Fauldes, *f. pl.* węgielnia, *f* piec węglarski, *m.* Meilerplatz, *m.*

Faucon-perdrieu, *m.* sokół na kuropatwy, *m.* Rebhünerfalk, *m.*

Faussaire, *m.* fałszerz, *m.* Verfälscher, *m.*

Fausse-clef, *f.* wytrych, *m.* Nachschlüssel, Dietrich, *m.*

Fausse-couche, *f.* poronienie, *n.* frühzeitige Geburt, *f.*

Fausse-fenêtre, *f.* okno ślepe, *m.* blindes Fenster, *n.*

Faussement, *ad.* fałszywie, fälschlich.

Fausse-porte, *f.* fórtka skryta, tylna, *f.* Hinterthüre, *f.*

Fausser, *v. a.* pogiąć, skrzywić, pozaginać; nie dotrzymać, łamać, verdrehen, verbiegen; brechen, nicht erfüllen.

Fausset, *m.* falset, *m.* fistuła, *f.* głos muzyczny; czopek, *m.* Falsetstimme, Fistel, *f.* kleiner Zapfen, *m.*

Fausseté, *f.* fałsz, *m.* kłamstwo, *n.* niedostateczność, *f.* Unrichtigkeit, Unwahrheit, Falschheit, *f.*

Faute, *f.* błąd, *m.* omyłka, wada, wina, *f.* Fehler, Mangel, *m.* — de . . ., w niedostatku, aus Mangel an . . . . sans —, nieuchybnie, zapewne, unfehlbar, ganz gewiß.

Fauteuil, *m.* krzesło z poręczami, *n.* Lehnstuhl, Armstuhl, *m.*

Fauteur, *m.* trice, dopomagacz, sprzyiaiący, *m.* Begünstiger (einer Parthey ꝛc.), *m.*

Fautif, ive, *a.* pełen błędów, obłędliwy; ułomny, fehlerhaft.

Fauve, *a.* płowy, falb, fahl. — *m.* bêtes fauves, zwierzęta ieleniego rodzaiu, *n. pl.* rothes Wildpret, *n.*

Fauvette, *f.* piegża, *f.* Grasmücke, *f.*

Faux, *f.* kosa, *f.* Sense, *f.*

Faux, fausse, *a.* fałszywy; zfałszowany, falsch, nachgemacht, verfälscht. — *m.* fałsz, *m.* das Falsche, Unwahre, *n.*

Faux, à Faux, *ad.* fałszywie, falsch, fälschlich.

Fauxbourg, *v.* Faubourg.

Faux-brillant, *m.* kamien drogi fałszywy, *m.* falscher Edelstein, *m. fig.* koncept pozorny, *m.* okazałość fałszywa, *f.* blos schimmernder Gedanke, *m.*

Faux-étui, *m.* powłoka na puzdro, koperta wierzchnia, *f.* Uebergehäuse, *n.*

Faux-frais, *m. pl.* wydatki drobne, *pl.* kleine Unkosten, *f. — pl.*

Faux fuyant, *m.* wymówka, *f* wykręty, *pl.* Ausflucht, Ausrede, *f.*

Faux-germe, *m.* płód poroniony, niedoyźrzały, *m.* unzeitige Geburt, *f.*

Faux-jour, *m.* przeciwne światło, *n.* falsches Licht, *n.* Schein, *m.*

Faux-pas, *m.* ustyrk, *m.* potknienie się, *n.* Fehltritt, *m.*

Faux-pli, *m.* zmarsk, fałd, *m.* zagięcie, *n.* unrechte Falte, *f.*

Faux-saunage, *m.* wprowadzanie soli zakazanéy, *n.* heimliche Einfuhre verbotenen Salzes, *f.*

Faux-saunier, *m.* wprowadzaiący skrycie sól zakazaną, *m.* der verbotenes Salz heimlich einführt.

Faux-sel, *m.* sól zakazana, *f.* verbotenes Salz, *n.*

Faux-semblant, *m.* pozór obłudny, *m.* okazałość fałszywa, *f.* falscher Schein, *m.*

Faveur, *f.* życzliwość, łaska, *f.* sprzyianie, kredyt, respekt, *m.* Gunst, Gewogenheit, Gefälligkeit, *f.* Ansehen, *n.* Kredit, *m.* en — de . . . , względem, z życzliwości, na dobro, in Rücksicht, zum Besten. à la — de . . . , za pomocą, za powodem, unter Begünstigung, durch Hülfe. Faveurs, *pl.* oświadczenie, okazanie przychylności, przyiażni, *n.* gatunek wstążek wąskich, *f.* Gunstbezeugungen, *f. pl.* Art sehr schmales Band, *n.*

Favorable, *a.* łaskawy, życzliwy, przychylny, günstig, geneigt.

Favori, *m.* ite, *f* faworyt, kochanek, *m.* Günstling, Liebling, *m.* — *a.* ulubiony, upodobany, naymilszy, Lieblings . . . , Leib . . .

Favoriser, *v. a.* sprzyiać, bydź przychylnym; wspierać, begünstigen, günstig seyn.

Féage, *m.* lenność, *f.* lenno, *n.* Lehn, *n.*

Fébricitant, ante, *a.* na febrę choruiący, mit dem Fieber behaftet.

Fébrifuge, *m.* lékarstwo na febrę, *n.* Fieber vertreibendes Mittel, *n.*

Fébrile, *a.* fébryczny, febrę sprawuiący, fieberhaft.

Fécale, *a. f.* matière —, gnóy człowieczy, *m.* gówno. *n.* Excremente, *f. pl.* Menschenkoth, *m.*

Fécer, *v. n.* (fusy etc.) ustawać się, einen Bodensatz machen.

Fèces, *f. pl.* fusy, drożdże ustoiny, *pl.* Bodensatz, *m.*

Fécond, onde, *a.* płodny, żyzny, urodzayny, fruchtbar.

Fécondation, *f.* przyięcie się, ożywienie, *n.* Befruchtung, *f.*

Féconder, *v. a.* ożywiać, żyznym robić, befruchten.

Fécondité, *f.* żyzność, urodzayność, *f.* Fruchtbarkeit, *f.*

Fécule, *f.* część korzeni niektórych mączysta, *f.* fusy, *pl.* nieczystość, *f.* mehlichte und unschmackhafte Theil einer Wurzel; Bodensatz, *m.*

Féculent, ente, *a.* nieczysty, drożdżysty, mętny, einen Bodensatz machend, unrein.

Fée, *f.* wieszczka, czarownica, *f.* Fee, Zauberinn, *f.*

Féer, *v. a. obs.* oczarować, bezaubern.

Féerie, *f.* czary, *pl.* Zauberkunst der Feen, *f.*

*Feindre, *v. a.* udawać, zmyślać, wymyślać, sich verstellen, vorgeben; erdichten. — *n.* ociągać się, namyślać się, wzbraniać się; Bedenken tragen. *fam.* chromać, ein wenig hinken.

Feint, einte, *p. et a.* udawany; verstellt, erdichtet, falsch.

Feinte, *f.* udawanie, zmyślanie, *n.* chytrość, *f.* Verstellung; List, Finte, *f.*

Feintise, *f. obs.* zmyślanie, *n.* obłuda, *f.* Verstellung, *f.*

Félatier, *m.* hutnik, co szkło robi, *m.* Glasblaser, *m.*

Féle, *f.* rurka do robienia szkła, *f.* Blaserohr desselben.

Féler, *v. a.* porysować, popękać, spalten, zersprengen. se —, *r.* pęknąć, zerspringen.

Félice, *m.* Szczęsny, Felix, Felir, *m.* (Name.)

Félicitation, *f.* po-, winszowanie, *n.* Glückwünschung, *f.*

Félicité, *f.* szczęśliwość, *f.* Glückseligkeit, *f.*

Féliciter, *v. a.* (*qq. de ac.*) powinszować, Glück wünschen.

Félon, onne, *a.* niewierny, treulos, meineidig. *T.*

Félonie, *f.* niewierność, *f.* Untreue des Vasallen, *f. T.*

Félouque, *f.* okręt mały z wiosłami, *m.* kleines Ruderschiff, *n.*

Félure, *f.* rysa, *f.* Riß, Spalt, *m.*

Femelle, *f.* samica; (*zart.*) kobieta, *f.* Weibchen, *n.* — *a.* żeński, weibisch.

Féminin, ine, *a.* żeński, weiblich.

Féminiser, *v. a.* słowo rodzaiu męskiego obrócić w słowo rodzaiu żeńskiego, ein Wort weiblichen Geschlechts machen.

Femme, *f.* białogłowa, niewiasta kobieta, żona, *f.* Weib, *n.* Frau, *f.* Frauenzimmer, *n.*

Femmelette, *f.* małpa, *f.* einfältiges Weibsbild, *n.*

Fenaison, *f.* czas koszenia siana, pokos, *m.* Heuärndte, *f.*

Fendeur, *m.* łupacz, *m.* Spalter, *m.*

Fendre, *v. a.* roz-, łupać, szczepać; rozdzielić; rozedrzeć, rozszarpać, spalten, zersprengen; durchschneiden; aufreissen. — *n. fig.* pęknąć, rospęknąć, zerspringen, bersten. se —, *r.* łupać się, rospadać się, pękać, sich spalten, Risse bekommen.

Fenestrage, *m.* okna, *n. pl.* Fenstekwerk, *n.*

Fenêtre, *f.* okno, *n.* Fenster, *n.*

Fenil, *m.* siennica, *f.* Heuboden, Heuschoppen, *m.*

Fenin, *m.* fenik, *m.* Pfennig, *m.*

Fenouil, *m.* kopr włoski, *m.* Fenchel, *m.*

Fenouillette, *f.* wódka koprowa, *f.* gatunek iabłek, *n.* Fenchelbranntwein, *m.* Gattung Aepfel, *f.*

Fente, *f.* rysa, rospadlina, *f.* rospór, *m.* Spalt, Riß, Schlitz, *m.*

Fénu-grec, *m.* Boża trawa, *f.* griechisch Heu; Bockshorn, *n.*

Féodal, ale, *a.* lenny, lehnbar, zum Lehne gehörig.

Féodalité, *f.* lenność, *f.* Lehnbarkeit, Lehnspflicht, *f.*

Fer, *m.* żelazo, *n.* Eisen, *n.* Hufeisen, *n.* (— à repasser), żelazko do prasowania, *n.* Bügeleisen, *n. fig.* puginał, *m.* szpada etc., *f.* Dolch, Degen, *m.* Fers, *pl.* kaydany, okowy, łańcuchy, *pl.* Ketten, Fesseln, *f. pl.*

Fer-blanc, *m.* blacha pobielana, *f.* weißes oder verzinntes Blech, *n.*

Ferblantier, *m.* blacharz, *m.* Blechschmied, *m.*

Fer-chaud, *m.* zgaga, *f.* Sodbrennen, *n.*

Férial, ale, *a. T.* powszedni, zu den Wochentagen gehörig.

Férie, *f. T.* dzień powszedni, (oprócz soboty), *m.* Wochentag außer Sonnabend und Sonntag (in der katholischen Kirche), *m.* Feries, *pl.* wakacye, *pl.* Ferien, *f. pl.*

Férir, *v. a.* sans coup —, bez wstrętu, bez dania odporu, ohne das geringste zu wagen, ohne Schwertstreich.

Fermage, *m.* pieniądze za arendę, *pl.* arenda, *f.* Pachtgeld, *n.*

Fermaillé, *m.* krata żelazna, *f.* eisernes Gitter, *n.*

Fermant, ante, *a.* à jour —, wieczorem, mit Ende des Tages. à portes fermantes, pod czas zamykania bram miejskich, mit Thorschluß.

Ferme, *f.* folwark, *m.* arenda, Meierey, *f.* Pachtgut, *n.* Pacht, *f.*

Ferme, *a.* mocny, nieruchomy; twardy, fest, unbeweglich, stark. *fig.* nieporuszony, trwały, stały, standhaft. — *ad.* mocno, bardzo, silnie; stałe, trwale, fest, stark, hart. — *i.* śmiało! Muth gefaßt!

Ferment, *m.* materya do kiszenia, *f.* Gährungsmittel, *n.*

Fermentatif, ive, *a.* kiszący, gähren machend.

Fermentation, *f.* kiszenie; burzenie się, *n.* Gährung, *f.* (auch *fig.*)

Fermenter, *v. n.* kisieć, gähren.

Fermentescible, *a.* do kisienia zdatny, zur Gährung geschickt.

Fermer, *v. a.* zamknąć; zawrzeć; skończyć, zakończyć; zatkać; otoczyć, opasać, obwieśdź, zumachen, zuschließen, verschließen, schließen; zustopfen; versperren; umgehen, einschließen. — *n. et* se —, *r.* zamykać się; bydź zamkniętym, zawartym. schließen; zugeben; geschlossen werden.

Fermeté, *f.* moc, twardość, *f.* Festigkeit, *f. fig.* stałość, *f.* umysł nieustraszony, *m.* Standhaftigkeit, *f.*

Fermeture, *f.* zamknięcie, zawarcie, *n.* Verschließung, *f.* Schluß, *m.*

Fermier, *m.* ière, *f.* arendarz, *m.* Pächter, *m.*

Fermoir, *m.* klauzura (u książki), *f.* dłóto ostre, *n.* Clausur, *f.* (Beschläge an Büchern); scharfer Meißel, *m.*

Fernambouc, *m.* bryzelia czerwona, *f.* Brasilienholz, *m.*

Féroce, *a.* dziki, drapieżny, srogi, okrutny, grimmig, wild.

Férocité, *f.* dzikość, srogość; nieludzkość, *f.* okrucieństwo, *n.* Wildheit, Grausamkeit, *f.*

Ferraille, *f.* stare żelaza, *n. pl.* altes Eisenwerk, *n.*

Ferrailler, *v. n* brzdąkać, bić głownią szabli etc., fuchteln. *fig.* kłócić się, gorąco dysputować, heftig streiten.

Ferrailleur, *m.* zabiiacz, napastnik; handluiący starym żelazem, *m.* Renommist, der mit altem Eisen handelt, *m.*

Ferrant, *a. m.* maréchal —, kowal, *m.* Hufschmied, *m.*

Ferrement, *m.* drąg żelazny do wyłamania czego, instrument żelazny, *m.* Brechzeug; eisernes Werkzeug, Eisenwerk, *n.*

Ferrer, *v. a.* obić żelazem etc. okuć, beschlagen (mit Eisen, Silber etc.)

Ferret, *m.* okowek u tasiemki, *m.* Nestel, Senkelstift, *m.*

Ferretier, *m.* młot kowalski, *m.* Schmiedehammer, *m.*

Ferreur,

Ferreur, *m.* obiiaiący żelazem, der mit Eisen beschlägt.

Ferron, *m.* żeleźnik, *m.* (szynami handluiący), Eisenhändler, (mit Stangeneisen), *m.*

Ferronnerie, *f.* huta, kuźnia, *f.* Eisenschmiede, *f.*

Ferronnier, *m.* ière, *f.* żeleźnik, *m.* Eisenhändler, *m.*

Ferrugineux, euse, *a.* żelazo w sobie zawieraiący, żelazny, eisenhaltig.

Ferrure, *f.* ków, *m.* obicie, *n.* okówka, *f.* obiianie, okowanie, *n.* Beschlag, *m.* Beschlagen, *n.*

Fertile, *a.* żyzny, obfity, fruchtbar.

Fertiliser, *v. a.* żyznym czynić, użyznić, fruchtbar machen.

Fertilité, *f.* żyzność, obfitość, *f.* dostatek, *m.* Fruchtbarkeit, *f.*

Férule, *f.* palmatka szkolna, *f.* Pläger, *m.* Ruthe, *f.*

Fervent, ente, *a.* gorliwy, gorący, eifrig, brünstig.

Ferveur, *f.* gorliwość; gorąco ść, *f.* Eifer, *m.* Inbrunst, Hitze, *f.*

Fesse, *f.* zadek, *m.* Hinterbacken, *m.*

Fesse-cahier, *m. fam.* przepisywacz płatny, *m.* Abschreiber (um Lohn), *m.*

Fesse-mathieu, *m. fam.* lichwiarz, *m.* Wucherer, *m.*

Fessée, *f. fam.* plagi w dupę rózgą, ręka dane, *pl.* Streiche auf den Hintern, *m. pl.* Schilling, *m.*

Fesser, *v. a.* bić kogo w zadek, den Hintern schlagen.

Fessier, *m. fam.* zadek, *m.* Hintere, *m.*

Fessu, ue, *a. fam.* dupiasty, dickarschig.

Festin, *m.* uczta, *f.* bankiet, *m.* Gastmahl, Fest, *n.*

Festiner, *v. a. fam.* bankietować, częstować, traktiren.

Festivité, *f.* uroczystość, *f.* Feyerlichkeit, *f.*

Festoyer, *v. a. fam.* częstować, traktować, herrlich bewirthen.

Fête, *f.* dzień wesołości, *m.* święto, *n.* imieniny, *pl.* Fest, *n.* Feyertag; Namenstag, *m.*

Fêter, *v. a.* zachowywać, obchodzić święto, feyern. *fig.* dobrze przyiąć kogo, wohl empfangen.

Fétide, *a.* śmierdzący, smrodliwy, stinkend.

Fétu, *m.* zdziebło, *n.* Strohhalm, Splitter, *m.*

Fétus, *m.* płod w żywocie macierzyńskim, *m.* Frucht im Mutterleibe, *f. T.*

Feu, *m.* ogień; pożar, *m.* światło, *n* blask, *m.* Feuer; Licht, *n.* Glanz, *m. fig.* żywość, rzeźwość, żwawość, *f.* zapał, *m.* Hitze, Lebhaftigkeit, *f.* Feux, *pl.* domy, kominy, *m. pl.* ogniska, *n.* piece, kominy, *m. pl.* Feuerstätte, *f. pl.* Oefen, *m. pl.* Kamine, *n. pl.*

Feu, eue, *a.* nieboszczyk, nieboszczka, zmarły, untängst verstorben, selig.

Feuillage, *m.* liście, *pl.* liść, *f.* Laub, *n. T.* liście rznięte, malowane, *pl.* Laubwerk, *n.*

Feuillantine, *f.* francuskie ciasto, *n.* Blättergebackenes, *n.*

Feuille, *f.* liść, *f.* arkusz papieru, *m.* folga pod kamieniem, *f.* Blatt, *n.* Bogen Papier, *m.* Folie, *f.*

Feuillée, *f.* chłodnik, *m.* Laube, *f.*

Feuille-morte, *a. et m.* blado-żółty, braungelb.

Feuillet, *m.* karta papieru, *f.* Blatt von einem Bogen, *n.*

Feuilletage, *m. v* feuillantine.

Feuilleter, *v. a.* przeyrzeć, przeglądać książkę; zobaczyć, poszukać czego w niey; ciasto francuskie zagnieść, cienko kraiać,

kraiać, blättern, durchblättern; nachschlagen; blätterig machen.

Feuillette, *f.* beczka do wina, *f.* Weinfaß (von ungefähr 120 Kannen), *n.*

Feuillu, ue, *a.* liściasty, dick belaubt.

Feuillure, *f.* brzeg, kant u drzwi, okien w fugę ramowa wpadaiący, *m.* Anschlag (an Thür- und Fenstereinfassungen), *m.*

Feurre, *m.* słoma dla bydła, *f.* Futterstroh, *n.*

Feutrage, *m.* natkanie czego pilśnią; pilśnowanie, *n.* Filzen, *n.*

Feutre, *m.* pilśń, *f.* kapeluszysko, *n.* Filz, *m.* eig. fig.

Feutrer, *v. a.* pilśnować; natkać co pilśnią etc., filzen; mit Wolle, Haaren ꝛc. ausstopfen.

Feutrier, *m.* pilśniarz, *m.* Filzmacher, *m.*

Fève, *f.* bób, groch biały etc., Bohne, *f.*

Féverole, *f.* bób mały, groch biały, *m.* kleine Bohne, weiße Bohne, *f.*

Février, *m.* luty, *m.* Februar, Hornung, *m.*

Fi! *i.* fe! pfe! pfui!

Fiacre, *m.* karéta, *f.* poiazd do naięcia; powoźnik téyże, *m.* Miethkutsche, *f.* Miethkutscher, *m.*

Fiançailles, *f. pl.* zaręczyny, *pl.* Verlöbniß, *n.*

Fiancé, *m.* ée, *f.* zaręczony, pan młody, *m.* Verlobter, *m.*

Fiancer, *v. a.* une personne, zaręczyć kogo z kim; poślubić komu; zaręczyć się z panną, eine Person verloben, sich mit ihr verloben.

Fibre, *f.* nitka, żyłka w mięsie, w ciele; kosmaciny, włochaciny, *f.* korzonki, *m. pl.* Faser, Faden, *f.*

Fibreux, euse, *a.* żyłkowaty; kosmaty, włochaty, faserig.

Fibrille, *f.* żyłka, *f.* Fäserchen, Fäschen, *n.*

Ficeler, *v. a.* szpagatem związać, mit Bindfaden binden.

Ficelle, *f.* szpagat, *m.* Bindfaden, *m.*

Ficellier, *m.* szpulka z szpagatem, *f.* Bindfadenrolle, *f.*

Fiche, *f.* czop z zawiasami, *m.* marka podłogowata do grania, *f.* Fischband an Thüren ꝛc., *n.* längliche Spielmarke, *f.*

Ficher, *v. a.* wbić, wścibić, włożyć, wetknąć, eintreiben, hineintreiben.

Fichoir, *m.* drewienko rozszczepione do przypięcia czego, *n.* Klemmhölzchen, *n.* Klammer, *f.*

Fichu, ue, *a. fam.* mizerny, nie wiele warty, sehr schlecht, sehr erbärmlich.

Fichu, *m.* chustka skośna, *f.* dreyeckiges Halstuch, *n.*

Fictif, ive, *a.* zmy-, wymyślony, erdacht, ersonnen.

Fiction, *f.* zmy-, wymyślenie, *n.* wymysł, *m.* Erdichtung, *f.*

Fidèle, Fidelle, *a.* wierny; szczéry; prawdziwy; prawowierny, treu, getreu; gläubiges fidèles, prawowierni, die Gläubigen.

Fidélité, *f.* wierność, szczérość; pewność, *f.* Treue, *f.*

Fief, *m.* lenność, *f.* lenno, *n.* Lehn, *n.*

Fieffant, *m.* Pan lenny, Lehnsherr, *m.*

Fieffataire, *m.* man, *m.* Lehnsmann, *m.*

Fieffé, ée, *pl.* lennym prawem nadany, co trzymaiący; lenny; zupełny, arcy-, *n. p.* belehnt; vom Lehne abhängig; im höchsten Grade, Erz . . . als; fripon —, arcyfilut, arcyzłodziéy, *m.* Erzgaudieb, *m.*

Fieffer, *v. a.* dadź co lennym prawem, zu Lehne geben.

Fiel, *m.* żółć, *f.* Galle, *f. fig.* nienawiść, *f.* iad, gniew, *m.* Haß, Zorn, *m.*

Fiente, *f.* gnóy, *m.* (bydlęcy), Mist vom Viehe, *m.*

Fienter, *v. n.* gnoić, misten.

Fier, *v. a.* (*qc.* à *qq.*) zwierzyć, anvertrauen. se —, *r.* (à *qq.* mieć ufność, ufać komu, dowierzać, sich einem vertrauen, ihm trauen. (*sur qc.*) spuścić się na co, sich auf etwas verlassen.

Fier, ère, *a.* dumny, zuchwały, hardy, stolz, muthig, kühn.

Fier-à-bras, *m. fam.* fanfaron, brawura, *m.* Prahler, *m.*

Fierté, *f.* duma, zuchwałość, hardość; wspaniałość umysłu; bystrość, (o koniach), *f.* Stolz; Muth (der Pferde), *m.*

Fièvre, *f.* febra, *f.* Fieber, *n.*

Fiévreux, euse, *a.* febrę sprawuiący; fébryczny, Fieber verursachend; fieberhaft.

Fiévrotte, *f.* mała febra, *f.* kleines Fieber, *n.*

Fifre, *m.* piszczałka, *f.* fayfer, *m.* Querpfeife, *f.* Querpfeifer, *m.*

Figement, *m.* zgęszczenie, *n.* Gerinnung, Verdickung, *f.*

Figer, *v. a.* zgęszczać, zsiadłym, skrzepłym robić, verdicken, gerinnen lassen. se —, *r.* zsiadać się, skrzepnąć się, gerinnen, sich verdicken.

Figue, *f.* figa, *f.* Feige, *f.*

Figuerie, *f.* figarnia, *f.* Feigengarten, *m.*

Figuier, *m.* figowe drzewo, *n.* figa, *f.* Feigenbaum, *m.*

Figuratif, ive, *a.* na wzór przyszłey rzeczy wystawiony, vorbildlich, figürlich.

Figure, *f.* figura, postać, *f.* kształt, wzór, obraz, *m.* Figur, *f.* Gestalt, *f.* Bild, *n.*

Figuré, ée, *p. et a.* formowany etc., abgebildet ꝛc.

Figurément, *ad.* niewłaściwie, przenośnie, figürlich.

Figurer, *v. a.* kształtować, formować; wystawiać; znaczyć, abbilden, vorbilden. — *n.* zgadzać się z sobą; paradować, wohl oder schlecht zusammen stehen; Figur machen. se —, *r.* wystawiać sobie, sich vorstellen.

Fil, *m.* nić, nitka; nici, *pl.* przędza, *f.* drót, *m.* ostrze, *n.* nurt rzéki, *m.* Faden; Zwirn, *m.* Garn, *n.* Drath, *m.* Schneide, *f.* Strom, *m.*

Filage, *m.* przędzenie, *n.* przędza, *f.* Spinnen; Gespinnst, *n.*

Filament, *m.* żyłka, *f.* korzonek, *m.* Faser, Zaser, *f.*

Filamenteux, euse, *a.* żyłkowaty; korzonkowaty, faserig, fasig.

Filandière, *f.* prządka, *f.* Spinnerinn, *f.*

Filandres, *f. pl.* lato, *n.* (paięczyna); żyłki w mięsie, *f. pl.* Sommerfäden, *m. pl.* Fleischfasern, *f. pl.*

Filandreux, euse, *a.* żylasty, żyłowaty, faserig.

Filardeau, *m.* ryba do smażenia, *f.* drzewko proste, wysokie, *n.* Backfisch; junger hoher Baum, *m.*

Filardeux, euse, *a.* żyłowaty, (o kamieniach), aderig, (von Steinen).

Filasse, *f.* len wyrobiony, *m.* konopie wyczesane, *pl.* gehechelter Flachs oder Hanf, *m.*

Filassier, *m.* ière, *f.* len, konopie, przyprawiaiący, tym handluiący, *m.* Flachs- oder Hanfbereiter, —händler, *m.*

File, *f.* szereg, *m.* Reihe, *f.*

Filé, *m.* złoto, srebro nitkowe, *n.* Gold-, Silberdrath, *m.*

Filer, *v. a.* prząść; ciągnąć, robić, (stoczek etc.), spinnen; (Drath, Wachsstock) ziehen. — *n.* ciągnąć się, wypływać; w szeregu, szeregiem ciągnąć, sich wie ein Faden ziehen; in einer Reihe hinter einander hergehen.

Filerie, *f.* gdzie konopie przędzą, Hanfspinnerey, *f.*

Filet, *m.* nitka; żyłka, nitka; polędzwica; sieć; siatka; linia, *f.* pasek, *m.* kleiner dünner Faden, *m.* Fädchen, Fäserchen; Zungenband; Lendenstück, *n.* Lendenbraten, *m.* Netz, Garn; netzförmig gestricktes Gewebe, *n.* Streif, *m.* Linie, *f.*

Fileur, *m.* euse, *f.* przędzca, *m.* przędka, *f.* Spinner, *m.*

Fil-gros, *m.* dratwa, *f.* Pechdrath, *m.*

Filial, ale, *a.* synowski, kindlich.

Filiation, *f.* synowstwo, *n.* Abkunft eines Kindes in Ansehung seiner Aeltern ꝛc., *f.*

Filigrane, *m.* subtelna, kraciasta, przezroczysta robota, *f.* feine Drathарbeit, *f.*

Fille, *f.* córka; panna, dziewczyna, *f.* Tochter; Jungfer, *f.* Mädchen, *n.*

Fillette *f.* dziewczynka, *f.* junges, kleines Mädchen, *n.*

Filleul, *m.* eule, *f.* chrzestny syn, *m.* chrzestna córka, *f.* Pathe, *m.* u. *f.* Täufling, *m.*

Filon, *m.* żyła kruszcowa, *f.* Erzgang, Gang, *m.*

Filoselle, *f.* gatunek iedwabiu grubego, *m.* Floretseide, *f.*

Filou, *m.* łotr, oszust, złodziey, *m.* Spitzbube, Gauner, *m.*

Filouter, *v. a.* myszkować, sztucznie kraśdź, oszukać, listig stehlen, betrügen.

Filouterie, *f.* szalbierstwo, *n.* kradzież sztuczna, *f.* Beutelschneiderey, Spitzbüberey, *f.*

Fils, *m.* syn, *m.* Sohn, *m.*

Filtration, *f.* cedzenie, *n.* Durchseihung, *f.*

Filtre, *m.* cédziworek, *m.* Stück Tuch, Zeug, Papier ꝛc., zum Filtriren, *n.*

Filtre, *v.* Philtre.

Filtrer, *v. a.* cédzić przecédzać, durchseihen. se—, *r.* przeciekać, durchsickern.

Filure, *f.* przędziwo, *n.* przędza, *f.* Gespinnst, *n.* Faden, *m.*

Fin, *f.* koniec, *m.* Ende, *n. fig.* koniec, zamiar, cél, *m.* Zweck, *m.* Absicht, *f.* à la—, *ad.* na ostatku, na koniec, endlich.

Fin, *m.* wybór, *m.* sama treść, głowa, *f.* Hauptpunkt, *m.* das Wichtigste, *n.*

Fin, fine, *a.* subtelny, łagodny, miękki, cienki, fein, dünne, zart. *fig.* dowcipny, ostry, chytry, fein, listig, schlau.

Final, ale, *a.* ostateczny, ostatni, endlich. lettre finale, litera ostatnia, *f.* Endbuchstabe, *m.* la finale, sylaba ostatnia, *f.* Endsylbe, *f.*

Finance, *f.* gotowizna, *f.* grosz gotowy; podatek, *m.* dań, *f.* Baarschaft; Auflage, Abgabe, Steuer ꝛc., *f.* Finances, *pl.* dochody publiczne, *m. pl.* nauka o tychże, *f.* landesherrliche Einkünfte, Finanzen, *f. pl.* Finanzwissenschaft, *f.*

Financer, *v. a. et n.* do skarbu płacić, in die Schatzkammer zahlen.

Financier, *m.* urzędnik dochodów publicznych; kameralista; arendarz dochodów publicznych, *m.* Beamter beym Finanzwesen; Kameralist; Finanzpachter, *m.*

Finasser, *v. n. fam.* sztuką postępować, oszukiwać, argliſtig handeln.

Finasserie, *f. fam.* przeskoki, praktyki, *pl.* sztuka, *f.* Ränke, *m. pl.*

Finasseur, *m.* euse, *f.* sztuką postępuiący sobie, der, die mit Ränken umgeht.

Finâtre, *f.* naypodleyszy gatunek iedwabiu, *m.* schlechteste Sorte Seide, *f.*

Finaud, aude, *a. fam.* pełen przeskoków, chytry, ränkevoll in Kleinigkeiten.

Finesse, *f.* chytrość, *f.* podeyscie, *n.* Feinheit, List, *f.*

Finet, ette, *a.* chytry, verschmitzt, schlau.

Finir, *v. a.* za-, do-, s'—, kończyć, endigen, beschließen, vollenden. — *n.* kończyć się, skończyć się; umrzeć, sich endigen, zu Ende gehen, ein Ende nehmen.

Fiole, *f.* słoik, *m.* flaszeczka, *f.* gläsernes Fläschchen, *n.*

Firmament, *m.* firmament, *m.* przestrzeń nieba, *f.* Sternhimmel, *m.*

Fisc, *m.* skarb publiczny; instygator, *m.* Fiskus, öffentlicher Schatz, *m.* Fiskäle, *m. pl.*

Fiscal, ale, *a.* fiskalny, skarbowy, fiskalisch.

Fistule, *f.* fistuła, *f.* Fistel, *f.*

Fistuleux, euse, *a.* fistułowy; rurkowy, fistelartig.

Fixe, *a.* nieodmienny, ustawiczny, ustanowiony, pewny, fix, unbeweglich, gewiß, bestimmt.

Fixer, *v. a.* postanowić, naznaczyć, zatrzymać; wlepić oczy swe na co, festsetzen, bestimmen; heften, (die Augen auf...). se—, *r.* (*à qc.*) przeznaczyć się, postanowić sobie, determinować się do czego; przestawać na czém, sich zu etwas entschließen, dabey bleiben.

Flacon, *m.* flasza, *f.* Flasche, *f.*

Flagellation, *f.* biczowanie (Chrystusa), *n.* Geißelung (Christi), *f.*

Flageller, *v. a.* biczować, geisseln.

Flagorner, *v. a. fam.* podchlebiać, fuchsschwänzen.

Flagornerie, *f. fam.* podchlebstwo; zauszniczwo, *n.* Fuchsschwänzerey; Ohrenbläserey, *f.*

Flagorneur, *m.* euse, *f. fam.* podchlebca; zausznik, *m.* Fuchsschwänzer; Ohrenbläser, *m.*

Flagrant, *a. m.* en— delit, na iawnym, gorącym występku, auf frischer That.

Flaine, *f.* gatunek cwelichu, *m.* Art Zwilich, *m.*

Flairer, *v. a.* po-, prze-, wąchać, riechen.

Flaireur, *m. fam.* — de cuisine, pasobrzuch, *m.* Schmarotzer, *m.*

Flambant, ante, *a.* goreiący, płomienisty, flammend.

Flambart, *m.* węgiel tłący się; ogień powietrzny z zaduchów i waporów pochodzący, *m.* nicht recht ausgebrannte Kohle, *f.* Irrlicht, das sich an den Mast anhängt, *n.*

Flambeau, *m.* pochodnia, *f.* ogień, płomień, *m.* świeca wielka woskowa etc., *f.* lichtarz wysoki, *m.* Fackel, *f.* großes Wachslicht ꝛc., *n.* hoher Leuchter, *m.*

Flambé, ée, *a. fig.* stracony, zepsuty, verdorben, verloren.

Flamber, *v. n.* gorzeć, palić się, rzucać płomienie, flammen, fackeln. — *a.* trzymać nad ogniem, zagrzać; opalić; roztopioną słoniną polewać, über die Flamme halten, durch dieselbe ziehen; sengen; mit zerlassenem Specke begießen.

Flamboyant, ante, *a.* błyszczący się, płomienisty, blinkend, blitzend.

Flamboyer, *v. n.* błyszczeć się, blinken, blitzen.

Flamme, *f.* płomień, *m.* Flamme, *f.*

Flammèche, *f.* płomienik, *m.* iskierka, *f.* Flämmchen, *n.* Loderasche, *f.*

Flan, *m.* placek nadziewany, *m.* Fladen, (Kuchen), *m.*

Flanc, *m.* słabizna, *f.* Weiche, Seite, Dünnung, *f. fig.* żywot macierzyński, *m.* Mutterleib, *m.*

Flanchet, *m.* szrót, pas wołowy, *m.* połowa stokfiszu, *f.* Seitenstück (von einem Stockfische, Ochsen ꝛc.), *n.*

Flandre, *f.* Flandrya, *f.* Flandern, *n.* Flammand, *a. S.* dryiski, drisch. dryiczyk, *m.* derer, *m.*

Flandrin, *v. m. fam.* drągal, gibal, *m.* (verächtl.) langer hagerer Mensch, *m.*

Flanelle, *f.* flanela, *f.* Flanell, *m.*

Flanquer, *a. fam.* dadź komu pięścią etc., wyciąć; przybudować; *T.* bronić, geben, (eine Ohrfeige ꝛc.); anbauen; *T.* bedecken, bestreichen. se —, *r. fam.* rozwalić się, usiedźć, sich hinpflanzen.

Flaque, *f.* bagnisko, *n.* Pfütze, Lache, *f.*

Flaquée, *f. fam.* opluśnienie, wodą etc., *n.* Guß Wasser ꝛc., *m.*

Flaquer, *v. a. fam.* oplusnąć, beschütten, bespritzen.

Flasque, *a.* słaby, bezsilny, schlaff, matt, kraftlos.

Flasque, *f.* prochownica, *f.* Pulverflasche, *f.* Pulverbeutel, *m.*

Flatter, *v. a.* podchlebiać, pieścić się, schmeicheln, liebkosen.

Flatterie, *f.* podchlebstwo, *n.* Schmeicheley, *f.*

Flatteur, euse, *a.* podchlebny, schmeichelhaft, liebkosend. — *m. f.* podchlebca, podchlebnik, *m.* Schmeichler, *m.*

Flatueux, euse, *a.* wzdymający, wiatry sprawujący, blähend.

Flatuosité, *f.* wzdymanie, *n.* wiatry, *m. pl.* Blähung, *f.*

Fléau, *m.* cepy, *m. pl.* Dreschflegel, *m. fig.* plaga, kara, *f.* kołowrot, *m.* zasuwa u wrót, *f.* Landplage, Geißel, Plage, *f.* Wegbalken; Riegel am Thorwege, *m.*

Flèche, *f.* strzała, *f.* dach kończaty; wierzchołek; koniec, *m.* podwora u woza; waga, balka u mostu spuszczonego, *f.* żóraw, *m.* Pfeil, *m.* Thurmspitze, Spitze, *f.* Baum einer Kutsche; Zugbaum an einer Zugbrücke, *m.* — de lard, połeć słoniny, *m.* Speckseite, *f.*

Fléchir, *v. a.* na-, zginać, beugen, biegen. *fig.* zmiękczyć, niąć, przerazić, skłonić, bewegen, rühren. *n.* na-, zginać się, sich beugen, sich biegen.. *fig.* bydź uiętym, zmiękczonym, ustępować, skłaniać się, bewegt werden, nachgeben.

Fléchissement, *m.* uklęknienie, klękanie, *n.* Beugung (der Kniee), *f.*

Flegmatique, *a.* flegmatyczny, powolny, pflegmatisch.

Flegme, *m. T.* flegma; powolność, *f.* Pflegma, *n.* Schleim, *m. fig.* oziębłość, spokoyność, *f.* Kaltblütigkeit, *f.*

Flegmon, *m.* wrzód, *m.* Blutgeschwür, *n.*

Flegmoneux, euse, *a.* krwią podeszły, mit Blut unterlaufen.

Flétrir, *v. a.* zwiędłym czynić, welken, welk machen. *fig.* znieważyć, zelżyć; piątnować, beschimpfen, brandmarken. se —, *r.* z-, więdnąć, verwelken.

Flétrissure, *f.* zwiędnienie, *n.* Verwelken, *n. fig.* hańba, zelżywość, *f.* piątno, *n.* Schandfleck, *m.* Brandmahl, *n.*

Fleur-

Fleur, *f.* kwiat, *m.* kwiecie na drzewie, *n.* farba na niektórych owocach. *n. p.* na śliwkach, *f.* Blume; Blüthe, *f.* das Blaue, der Reif auf Pflaumen ꝛc. *fig.* wybór, *m.* sama treść, *f.* blask, *m.* das Beste, Kern; Glanz, *m.* (*à — de . . .*); *ad.* równo, w iednéy równości, magerecht, horizontal.

Fleuraison, *f.* kwitnienie, *n.* Flor, Blumenzeit, *f.*

Fleurdeliser, *v. a.* liniami zdobić, piątnować, mit Linien zieren; brandmarken.

Fleurer, *v. n.* pachnąć, wonią, zapach wydawać, riechen, ausdusten.

Fleuret, *m.* rapir, floret; gatunek iedwabiu podłego, *m.* wstążka z takiego iedwabiu robiona, *f.* Rappier, *n.* Floretseide, *f.* Floretband, *n.*

Fleurette, *f.* kwiatek, *m.* (w skotopaskach), Blümchen (in Schäfergedichten), *n. fig. pl.* łagodne słówka, podchlebstwa, *n. pl.* Galanterien, Schmeicheleyen, *f. pl.*

Fleuri, ie, *a.* kwitnący, blühend. *fig.* przepyszny, nagięty, blumicht.

Fleurir, *v. n.* kwitnąć, blühen. *fig.* w tym sensie mówi się: florissait, florissant, kwitnąć, słynąć, krzewić się, im blühenden Zustande seyn.

Fleurissant, ante, *a.* kwitnący, blühend.

Fleuriste, *m.* kwiatopis; lubiący kwiaty; malarz, co kwiaty maluie, *m.* Blumist; Blumenmaler, *m.*

Fleuron, *m.* kwiaty, *m. pl.* kwiecista, ozdoba, *f.* Blumenwerk, *n.* Blumenzierrath, *m.*

Fleuve, *m.* rzeka, *f.* großer Fluß, *m.*

Flexibilité, *f.* gibkość; powolność, *f.* Biegsamkeit, *f.*

Flexible, *a.* gibki, biegsam. *fig.* powolny, lenksam.

Flexion, *f.* naginanie, odmienianie, Biegung, *f.*

Flibot, *m.* mały okręt, *m.* kleines Schiff von nicht über 100 Tonnen, *n.*

Flibustier, *m.* Amerykański rozbóynik morski, *m.* Freybeuter in den amerikanischen Gewässern, *n.*

Flin, *m.* kamień piorunowy, *m.* Donnerstein, *m.*

Flocon, *m.* kosm, kosmek, *m.* gwiazdka śniegu, *f.* Flocke, *f.* Flocken, *m.*

Floraison, *f.* kwitnienie drzew, kwiecie na drzewach, *n.* Baumblüthe, *f.*

Florée, *f.* gatunek indychu, *m.* Art Indigo, *m.*

Florence, *f.* Florencya; kitayka z miasta tego. *f.* Florenz, *n.* Florentiner Taffent, *m.* — ntin, e, *a. S.* Florentski, florentinisch. ńczyk, *m.* tiner, *m.*

Flores, *fam.* faire —, szumić, hulać sobie, flott leben.

Florin, *m.* złoty, *m.* Gulden, *m.*

Florissant, ante, *a. fig.* kwitnący, blühend. (*cf.* fleurir).

Flot, *m.* fala, *f.* wał; wylew morza; potok, *m.* Welle, Woge, Fluth, *f.*

Flottable, *a.* traftopławny, flößbar.

Flottage, *m.* spuszczenie traft, flisówek, *n.* Flößen, *n.*

Flottant, ante, *a.* pływaiący; rospuszczony, schwimmend, schwebend. *fig.* niepewny, chwiejący się, wankelmüthig.

Flottation, *f.* pływanie, *n.* Schwimmen, *n.*

Flotte, *f.* flota, *f.* Flotte, *f.*

Flotté, *a. m.* bois —, trafty, *pl.* flisówka, *f.* Floßholz, *n.*

Flotter, *v. n.* pływać; chwiać się od wiatru, igrać, schwimmen, fliegen, schweben. *fig.* watpić, chwiać

chwiać się, schwanken. — *a.* trafty etc. spuszczać, flößen.

Flottille, *f.* flota mała, *f.* kleine Flotte, *f.*

Fluant, *a. m.* papier —, bibuła, *f.* Löschpapier, *n.*

Fluer, *v. n.* ciéc, płynąć, fließen.

Fluet, ette, *a.* słaby, słabowity, schwächlich, kränklich.

Fluide, *a.* ciekący, płynny, flüssig. — *m.* płyn, *m.* flüssige Körper, *m.*

Fluidité, *f.* cieczenie, płynienie, *n.* płynność, *f.* Flüssigkeit, *f.*

Flûte, flet; okręt przewozowy, *m.* Flöte, *f.* Transportschiff von nicht über 40 Kanonen, *n.*

Flûté, ée, *a.* voix flûtée, głos fletowy, przyiemny, *m.* Flötenstimme, *f.*

Flûter, *v. n.* (pogardliwie:) grać na flecie, auf der Flöte blasen. *fam.* pić, saufen.

Flûteur, *m.* euse, *f.* (pogardliwie:) na flecie grający, Flötenspieler, *m.*

Flux, *m.* wylew, *m.* wzbieranie morza, *n.* Fluth, *f.*

Fluxion, *f.* rewmatysm, *m.* rwanie, *n.* Fluß im Körper, *m.*

Fluxionnaire, *a.* rewmatyczny, zu Flüssen geneigt.

Focile, *m.* rura, kość łokciowa, *f.* Armbeinröhre, *f.*

Foène, *f.* trójząb do łowienia ryb, *m.* Dreyzack zum Fischfange, *m.*

Foerre, Foarre, *m.* słoma w wiązkach, w snopkach, *f.* Schüttenstroh, *n.*

Foi, *f.* wiara; obietnica, *f.* przyobiecanie, słowo dane; portwierdzenie, *n.* dowód, *m.* Glaube, *m.* Treue, Zusage, *f.* Wort, *n.* Beglaubigung, *f.* en bonne, de bonne —, w prawdzie, prawdziwie, szczérze, aufrichtig, treulich. ma —, per ma —, na słowo, na poczciwość, bey meiner Treue.

Foible etc., *v.* Faible etc.

Foie, *m.* wątroba, *f.* Leber, *f.*

Foin, *m.* siano, *n.* Heu, *n.* — *i. fam.* fe! do kata! pfui! pox Stern!

Foire, *f.* jarmark, *m.* Messe, *f.* Jahrmarkt, *m. fam.* biegunka, *f.* Durchfall, *m.*

Foirer, *v. n. fam.* biegunkę mieć, den Durchfall haben.

Foireux, euse, *a.* biegunkę mający, der die den Durchfall hat.

Fois, *f.* raz, *m.* Mal, *n.* à la —, razem, zugleich, auf einmal.

Foison, *f.* obfitość, *f.* dostatek, *m.* Ueberfluß, *m.* à —, *ad.* pełno, obficie, im Ueberflusse.

Foisonner, *v. n.* opływać w co, dostatek mieć czego, mnożyć się, Ueberfluß haben; sich stark vermehren.

Fol, *v.* Fou.

Folâtre, *a.* swywolny, zabawny, wesoły, muthwillig, leichtfertig, lustig.

Folâtrer, *v. a.* figle stroić, swywolić, Muthwillen treiben.

Folichon, onne, *a. fam.* śmieszny, zabawny, närrisch, lustig.

Folie, *f.* nierozum, *m.* głupstwo, *n.* Wahnsinn, *m.* Narrheit, Thorheit, *f.*

Folio, *m.* strona półarkuszowa; wielkość arkuszowa, *f.* Bogengröße, *f.* Folio, *n.*

Follet, ette, *a.* dziecinny, swywolny, kindisch, possenhaft. poil —, mech na brodzie, *m.* Milchhaar, *n.* feu —, ogień powietrzny, *m.* Irrwisch, *m.* esprit —, mara, *f.* strach, *m.* Poltergeist, *m.*

Fomenter, *v. a.* naparzać, grzać, rozgrzewać, bähen, durch Umschläge stärken. *fig* wzniecać, roskrzewiać, przedłużać, utrzymywać, unterhalten, hegen.

Fon-

Foncailles, *f. pl.* deski u łóżka, *f. pl.* Bettbretter, *f. pl.*

Foncé, ée, *a.* bogaty, maiętny; biegły, gruntowny; ciemny (o kolorach), reich; geübt in einer Kunst &c.; dunkel (von Farben).

Foncer, *v. a.* dno wsadzić, wprawić, einen Boden einsetzen. — une couleur, ciemnieyszym robić, eine Farbe dunkeln. — *n.* à l'appointement, dadź, wypłacić komu pieniądze potrzebne, zu Jemandes Ausgabe das Geld herschießen. — sur l'ennemi, rzucić się na nieprzyiaciela, über den Feind herfallen.

Foncier, ière, *a.* gruntowny; gruntowny, zum Gute, zum Grund und Boden gehörig; gründlich.

Foncièrement, *ad.* gruntownie, z fundamentu; w rzeczy saméy, gründlich; im Grunde.

Fonction, *f.* urząd, *m.* powinność; robota, *f.* Amtsverrichtung, *f.* Geschäft, *n.*

Fond, *m.* grunt, *m.* dno, *n.* spodek; głąb, *m.* Grund, Boden, *m.* à —, *ad.* gruntownie, zupełnie, gründlich, aus dem Grunde. au —, w rzeczy saméy, im Grunde.

Fondamental, ale, *a.* gruntowy; gruntowny, fundamentalny, główny, zum Grunde gehörig; dazu dienlich.

Fondant, ante, *a.* soczysty, (o owocach), schmelzend, saftig (vom Obste).

Fondateur, *m.* trice, *f.* fundator, założyciel, *m.* Stifter, *m.*

Fondation, *f.* fundament, grunt, *m.* fundacya, *f.* założenie, *n.* początek, *m.* Gründung, Stiftung, *f.*

Fondement, *m.* grunt, fundament, *m.* założenie, *n.* początek, *m.* Grundgraben, *m.* Fundament, *n. fig.* grunt, *m.* przyczyna; dziura w zadku, *f.* odbyt, *m.* Grund, *m.* Loch, des Hintern, *n.*

Fonder, *v. a.* grunt, fundament kłaść, zaczynać budowanie; założyć, fundować, gründen, stiften. *fig.* kłaść fundament, gruntować na czém, pokładać; opatrzyć, worauf gründen, versehen. se —, *r.* (*sur qc.*) gruntować się, zasadzać się na czém, sich auf etwas gründen.

Fonderie, *f.* ludwisarnia; huta; rutgiserstwo, *n.* woskownia, *f.* Gießerey; Gießkunst; Schmelzhütte; Schmelzkunst; Wachsschmelze, *f.*

Fondeur, *m.* ludwisarz, giser, rutgiser, *m.* Gießer, Schmelzer, *m.*

Fondis, *m.* ziemia zapadła, *f.* dół, *m.* gesunkene Erde, *f.*

Fondoir, *m.* mieysce, gdzie rzeźnicy łóy etc. topią, *n.* Schmelzerey der Schlächter, *f.*

Fondré, *v. a et n.* topić, rostopić, rospuścić; lać; psuć się, wniweczsię obracać, podupadać; chudnąć; walić się, zapadać, schmelzen; gießen; vergehen; abnehmen; einsinken; einstürzen. sur . . . rzucić się, uderzyć na kogo, napaśdź kogo, losstürzen auf . . ., plötzlich an- oder überfallen. *fig.* — en larmes, rospływać się we łzach, in Thränen zerfließen. se —, *r.* topić się, topnieć, rospuszczać się, taiec, schmelzen.

Fondrière, *f.* zapadlina, *f.* dół, *m.* bagnisko, *n.* Schluchte, *f.* tiefes Schlammloch, *n.*

Fondrilles, *f. pl.* fusy, *pl. m.* Bodensatz, *m.*

Fonds, *m.* dobra, *n. pl.* osiadłość, maiętność; summa pieniężna, *f.* kapitał; skład towarów; dostatek, *m.* gotowizna, *f.* Grund und Boden, *m.*

Geld-

Geldsumme, *f.* Kapital; Waarenlager, *n.* Vorrath, *m.*

Fonger, *v. n.* przebiiać, (o papierze), durchschlagen (vom Papiere).

Fongueux, euse, *a.* gąbczasty, schlammicht.

Fontaine, *f.* źdróy, *m.* fontana; machina do prowadzenia wody; stągiew, *f.* kurek u studni etc., *m.* Quelle, *f.* Springbrunnen, *m.* Wasserkunst, *f.* Wasserfaß, *n.* Wasserständer; Hahn an einem Brunnen ꝛc., *m.*

Fontange, *f.* fontaż u korneta etc., *f.* Bandschleife auf einem Kopfputze, *f.*

Fonte, *f.* topienie, rostopienie, rospuszczenie; lanie, *n.* iszpiża, *f.* Schmelzen, *n.* Guß, *m.* Metall, *n.*

Fontenier, *m.* rurmistrz, *m.* Brunnenmeister, Röhrmeister, *m.*

Fonts, *m. pl.* chrzcielnica, *f.* Taufstein, *m.*

Forain, aine, *a.* obcy, cudzoziemski, fremd, ausländisch.

Forban, *m.* rozbóynik morski, *m.* Seeräuber, *m.*

Forçage, *m.* cięższa monety waga nad ordynacyą menniczną, *f.* Ueberwichtigkeit einer Münze, *f.*

Forçat, *m.* niewolnik na gálerze, *m.* Ruderknecht, Galeerensklave, *m.*

Force, *f.* moc, siła; *f. fig.* gwałt, pęd, *m.* Kraft, Stärke, Macht, Gewalt, *f. fig.* męstwo, *n.* mężność, *f.* Muth, *m.* Standhaftigkeit, *f.* à —, de —, par —, *ad.* gwałtem, mit Gewalt, *f.* à — de, z, przez, za pomocą; od wielu, od zbytecznego etc., durch, wegen, vermittelst, viel. — *a. fam.* wiele; moc, kupa, *f.* viel. Forces, *pl.* potęga, moc, *f.* woyska, *n.* Macht, Kriegsmacht, *f.*

Forcé, ée, *p. et a.* przymuszony etc., gezwungen ꝛc. *fig.* wymuszony, wysilony, unnaturalny, unnatürlich. Forcement, *ad.* musem, gwałtem, aus Zwang.

Forcené, ée, *a.* szalony, wściekły, rasend, toll.

Forcer, *v. a.* przymusić, przyniewolić; szturmem, mocą dobydź; wy-, przełamać, rozerwać; przekręcić; zgwałcić, zwingen, nöthigen; mit Sturm einnehmen; erbrechen, aufsprengen; verdrehen; Gewalt anthun.

Forcettes, *f. pl.* nożyczki sukiennicze, owczarskie, *pl.* kleine Tuch-, Schafscheere, *f.*

Forer, *v. a.* wiercić, świdrować, bohren.

Forestier, *m.* leśnik, leśniczy, *m.* Förster, *m.*

Forestier, ière, *a.* leśny, leśniczy, borowy, zu einem Forste oder Wald gehörig.

Foret, *m.* świder, *m.* Zwickbohrer, *m.*

Forêt, *f.* las, bór, *m.* Wald, Forst, *m.*

*Forfaire, *v. n.* wykroczyć; dopuścić się czego; pflichtwidrig handeln. — *a.* utracić, verwirken.

Forfait, *m.* zbrodnia, *f.* występek, *m.* złoczyństwo; zamówienie i obiecanie roboty iakiéy, *n.* naiem; przedaż ogólna, *f.* Frevelthat, Schandthat, Missethat; Verdingung einer Arbeit, *f.* Akkord; Bauschkauf, *m.*

Forfaiture, *f.* występek przeciw swéy powinności etc. przeciw prawu leśniczemu, *m.* Pflichtvergessenheit, *f.* Forstfrevel, *m.*

Forfante, *m. fam.* szalbierz, oszust, *m.* Windbeutel, Betrüger, *m.*

Forfanterie, *f. fam.* szalbierstwo, *n.* Windbeuteley, Betrügerey, *f.*

Forge, *f.* kuźnia; huta, *f.* Schmiede, *f.* Eisenhammer, *m.* Hammerwerk, *n.*

Forgeable, *a.* co się kuć daie, schmiedbar.

Forger, *v. a.* kuć, schmieden. *fig* knuć, kléić, zmyślać, erdichten.

Forgeron, *m.* kowal, *m.* Schmied, *m.*

Forgeur, *m.* kowal, *m.* der etwas schmiedet. *fig.* zmyślacz, *m.* Erdichter.

se Formaliser, *v. r.* (*de qc.*) oburzyć się, urazić się czém, gniewać się o co, etwas übel aufnehmen, sich beleidigt finden.

Formaliste, *m.* fomalności ściśle zachowuiący, der sich genau an die Formalitäten bindet. *fam.* ceremoniant, *m.* viel Umstände macht.

Formalité, *f.* formalność, *f.* komplementa, ceremonie, *pl.* Formalität, Formalien; Ceremonien, *f. pl.*

Format, *m.* format, *m.* wielkość książki, *f.* Format eines Buches, *n.*

Formation, *f.* formowanie, kształtowanie, *n.* Bildung, *f.*

Forme, *f.* kształt, *m.* postać, forma, *f.* model, *m.* kopyto, *n.* ławka wysłana; forma, stała w kościele, *f.* Gestalt, Form, *f.* Leisten, *m.* ausgestopfte Bank, *f.* Chorstuhl, *m.*

Formel, elle, *a.* obrządkowy; istotny; wyraźny, formlich; wesentlich.

Former, *v. a.* formować, kształtować; sprawić, czynić, rodzić, bydź przyczyną; uformować, ułożyć, ustanowić, formen, bilden, hervorbringen, machen, errichten.

Formez, *f.* samica sokół etc., Weibchen von Falken ꝛc., *n.*

Formicant, *a. m.* pouls —, puls prędko ale słabo bijący, *m.* geschwinder aber schwacher Puls, *m.*

Formidable, *a.* straszny, straszliwy, furchtbar.

Formier, *m.* kopyciarz, *m.* Leistenschneider, *m.*

Formulaire, *m.* formularz, *m.* Formular, *m.*

Formule, *f.* forma; recepta, *f.* Formel, *f.* Recept, *n.*

Formuler, *v. n.* recepty pisać, Recepte schreiben.

Formuliste, *v.* Formaliste.

Fornicateur, *m.* trice, *f.* wszetecznik, nierządnik, *m.* — nica, *f.* Hurer, *m.* Hure, *f.*

Fornication, *f.* wszeteczeństwo, *n.* nierząd, *m.* Hurerey, *f.*

Fors, *prp.* (*obs.*) oprócz, wyiąwszy, ausgenommen, außer.

Fort, forte, *a.* mocny, silny; gruby, gesty, tęgi; wielki, ciężki, silny; duży; mężny; ćwiczony, biegły, stark, fest; dick, dicht; schwer; heftig; groß, mächtig; herzhaft; erfahren. se faire de fort, (*de qc.*), bynaymniéy nie wątpić, ufać, mieć nadzieię, gut für etwas seyn, sich getrauen.

Fort, *m.* naywyższy stopień, *m.* część naymocnieysza, naygrubsza; forteca, *f.* szańć; głąb lasu etc., *m.* Stärke, *f.* stärkster Grad, *m.* Festung, Schanze, *f.* Dickicht, *n.* — *ad.* bardzo, mocno, stark; sehr.

Fortement, *ad.* mocno, usilnie, bardzo, stark, heftig, nachdrücklich.

Forteresse, *f.* forteca, twierdza, *f.* Festung, *f.*

Fortifiant, ante, *a.* posilaiący, posilny, stärkend.

Fortificateur, *m.* architekt woienny, *m.* Kriegsbaumeister, *m.*

Fortification, *f.* stawianie, budowanie twierdzy, *m.* fortyfikacya

kacya etc., *f.* Befestigung; Kriegsbaukunst, *f.* Festungswerk, *n.*

Fortifier, *v. a.* umocnić, ufortyfikować; posilić, pokrzepić, umocnić; potwierdzić, befestigen, stärken, bestärken, se —, *r.* zmocnić się, posilić się; umocnić się, stärker werden; sich bestärken.

Fortin, *m.* szańc, *m.* kleine Schanze, *f.*

Fortraire, *v. a.* zgonić, zbieżeć konia, überjagen, übertreiben (ein Pferd).

Fortrait, aite, *a.* zgoniony przecharsły (o koniu), abgemergelt (von Pferden).

Fortraiture, *f.* zgonienie etc., Abmärgelung, *f.*

Fortuit, ite, *a.* przypadkowy, zufällig.

Fortuitement, *ad.* przypadkiem, zufälliger Weise.

Fortunal, *m.* wir, *m.* burza, nawałność, *f.* Windbraut, *f.* Wirbelwind, *m.*

Fortune, *f.* szczęście, *n.* Glück, *n.*

Fortuné, ée, *a.* szczęśliwy, uszczęśliwiony, beglückt, glücklich.

Fortvêtu, *m.* nad stan swóy ubrany, *m.* über seinen Stand gekleideter Mensch, *m.*

Forure, *f.* dziura wywiercona; dziura w rurze kluczowey, *f.* Bohrloch; Loch im Schlüsselrohre, *f.*

Fosse, *f.* dół, *m.* dziura, *f.* grób, *m.* Grube; Gruft, *f.* Grab, *n.*

Fossé, *m.* rów, *m.* fossa, *f.* Graben, *m.*

Fossette, *f.* dołek, *m.* Grübchen, *n.*

Fossil, *m.* rzecz kopalna, *f.* Fossil, *n.*

Fossoyer, *v. a.* rowami opasać; kopać, mit Gräben einschließen; graben.

Fossoyeur, *m.* grobownik, *m.* Todtengräber, *m.*

Fou, Fol, Folle, *a.* głupi, bezrozumny, nierozsądny, närrisch. (*de*) szalenie rozkochany, närrisch verliebt. — *m. f.* głupiec, błazen, *m.* błaźnica, *f.* Narr, *m.* Närrinn, *f.*

Fouace, *f.* baba, *f.* Aschkuchen, *m.*

Fouage, *m.* podymne, *n.* Rauchfanggeld, *n.*

Fouailler, *v. a. fam.* bić, chłostać biczem etc., immer fortpeitschen.

Foudre, *m. et f.* piorun, *m.* Blitz, Blitzstrahl, Donner, Donnerschlag, Donnerkeil, *m.*

Foudroiement, *m.* uderzenie, zabicie piorunem, *n.* raz piorunowy, *m.* Erschlagen vom Donner; Einschlagen, *n.*

Foudroyant, ante, *a.* iak piorun huczący, piorunami miotaiący, donnernd. *fig.* straszliwy, groźny, schrecklich, drehend.

Foudroyer, *v. a.* piorunem uderzyć, zabić; łamać, walić, gruchotać, mit dem Donner erschlagen, zerschmettern. *fig.* łukać; przenikać, przerażać, schelten, donnern.

Fouène, *v.* Foène.

Fouet, *m.* bicz, *m.* rózga, *f.* sznurek na końcu bicza przypleciony, *m.* smaganie pod pręgierzem, *n.* Peitsche, Ruthe, Vorschnur, *f.* Staupbesen, *m.*

Fouetté, ée, *p. et a.* rózgami smagany; strefisty, (o owocach), gepeitscht, streifig (von Früchten).

Fouetter, *v. a.* siec, smagać, bić rózgami, rózgą; rozbić, (iaia etc.), peitschen; stäupen; schlagen, zu Schaum schlagen. — *n. fig.* siec, rznąć, (wiatr), przeymować, przechodzić, heftig gegen etwas anschlagen, durchstreichen.

Fouet-

Fouetteur, *m.* bić lubiący, der gern peitscht.

Fougue, *f.* porywczość, popędliwość; *f.* gniew nieumiarkowany, *m.* zawziętość, *f.* żądzorn, *m.* aufbrausende Hitze; Jugendhitze; Wuth, *f. fig.* natchnienie duchem, *n.* Begeisterung, *f.* Fougues, *pl.* gatunek szmelmelów, *m.* Art Schwärmer, *pl. m.*

Fougueux, euse, *a.* porywczy, popędliwy, prędki do gniewu, dziki, żądzornig, hitzig, aufbrausend, wild.

Fouille, *f.* wy-, prze-, kopanie, *n.* Aufgraben, Aufwühlen, *n.*

Fouille-au-pot, *m. fam.* kuchcik, *m.* kleiner Küchenjunge, *m.*

Fouille-merde, *m.* krówka, *f.* Dreckkäfer, *m.*

Fouiller, *v. a. et n.* kopać, wykopać, przekopać; ryć; szukać, szperać; aufwühlen, aufgraben; wühlen, durchwühlen, durchsuchen.

Fouine, *f.* tchórz, *m.* widły do siana etc, *pl.* Hausmarder, *m.* Gabel zum Aufladen von Heu etc.) *f.*

Fouir, *v. a.* kopać; wykopać, graben, ausgraben.

Foulage, *m.* układanie śledzi w beczki, *n.* Einschlagen der Heringe in Tonnen, *n.*

Foule, *f.* kupa, gromada, moc wielka czego; ciżba, *f.* tłum, *m.* Haufen, *m.* Gedränge, *n. fig.* ucisk, *m.* uciemiężenie, *n.* Bedrückung, *f.*

Fouler, *v. a.* z-, po-, deptać, zgiąć: wałkować, niedertreten, niederdrücken; walken. *fig.* uciskać, nagnieść; uciskać uciemiężać, verletzen, drücken; durch Erpressungen mitnehmen. — aux pieds, po-, deptać; *fig.* zaniedbywać, łamać, gwałcić, unter die Füße treten (auch fig.)

Foulerie, *f.* wałkownica, *f.* folusz, *m.* Walkmühle, *f.*

Fouloire, *f.* stągiew, *f.* stół do wałkowania, *m.* Walkfaß, *n.* Walktafel, *f.*

Foulon, *m.* folarz, wałkarz, *m.* Walker, *m.*

Foulque, *f.* łyska, *f.* Wasserhuhn, *n.*

Foulure, *f.* naciśnienie, nagniecienie, *n.* Quetschung, Drückung, *f.*

Four, *m.* piec do pieczenia chleba; piec cegielny etc., *m.* piekarnia, *f.* Backofen, Brennofen, *m.* Backhaus, *n. fig.* pokóy ciemny, *m.* dunkler Ort, *m.*

Fourbe, *a.* szalbierski; fałszywy, betrüglich, schelmisch; falsch. — *m.* szalbierz, oszust, *m.* Schelm, Spitzbube, Betrüger, *m.* — *f.* szalbierstwo, *n.* Betrügerey, *f.*

Fourber, *v. a.* oszukać, betrügen.

Fourberie, *f.* szalbierstwo, *n.* Betrügerey, *f.*

Fourbir, *v. a.* polerować, chędożyć (broń etc.), putzen, poliren.

Fourbisseur, *m.* miecznik, *m.* Schwerdtfeger, *m.*

Fourbissure, *f.* polerowanie etc., *n.* Putzen, Poliren, *n.*

Fourbu, ue, *a.* ochwacony, (o koniach), rehe, verfangen (von Pferden).

Fourche, *f.* widły, *pl.* groże Gabel, *f.* à la —, *ad* ladaiako, niedbale, nur obenhin.

Fourcher, *v. n. et* se —, *r.* rozsochacieć, rozsochacić się, rozstawać się, sich gabelweise theilen, sich spalten.

Fourchette, *f.* widelce; widelcy. *m. pl.* Zacken, *m.* Zinke einer Gabel, *f.*

Fourchu, ue, *a.* rozsochaty, widłowaty, gabelicht, gespalten.

Fourchure, *f.* rozsochatość, *f.* Ort, wo sich etwas theilt, *m.*

Fourgon, *m.* wóz z drążkami; kosiór, ożog, *m.* Gabelwagen, *m.* Ofengabel, *f.*

Fourgonner, *v. n.* ogień, węgle rozniecać, das Feuer schüren. *fam.* przewracać, rozrzucać, herumstören.

Fourmi, *f.* mrówka, *f.* Ameise, *f.*

Fourmilière, *f.* mrowisko, *n.* Ameisenhaufen, *m. fig. fam.* róy, *m.* kupa, *f.* Haufen, Schwarm, *m.*

Fourmi-lion, Fourmica-leo, *m.* mrówkolew, *m.* Ameisenlöwe, *m.*

Fourmillement, *m.* świerzbienie, *n.* Kriebeln oder Jucken der Haut, *n.*

Fourmiller, *m.* mrówkoiad, *m.* Ameisenfresser, *m.*

Fourmiller, *v. n.* ruchać się, sypać się, roić się, wimmeln, kriebeln. świerzbieć, jucken.

Fournage, *m.* czynsz od pieczywa, *m.* zapłata piekarzowi za toż, *f.* Backofenzins, *m.* Bäckerlohn, *n.*

Fournaise, *f.* piec, *m.* huta, *f.* Schmelzofen, Brennofen, *m.*

Fourneau, *m.* piec, *m.* Ofen, *m.*

Fournée, *f.* pieczywo, *n.* piec pełen czego. *m.* Ofen voll, *m.* Gebäck, *n.* Brand, *m.*

Fourni, ie, *p. et a.* opatrzony, zaopatrzony, versehen, versorgt, geliefert; wohl besetzt.

Fournier, *m.* ière, *f.* piekarz, uktorego cała gromada chleb piec powinna, *m.* Zwangbäcker, *m.*

Fournil, *m.* piekarnia, *f.* Backhaus, *n.* Backstube, *f.*

Fourniment, *m.* prochownica, *f.* Pulverflasche, Pulverhorn, *n.*

Fournir, *v. a.* (*qq. de qc.*) opatrywać kogo czem, w co, versorgen, versehen. (*qc. à qq.*) dowozić, dawać komu czego, liefern, verschaffen. (*à qc.*) dawać, składać się na co, beygehen, beytragen. (*qc.*) dopełnić liczby, voll machen. — *n.* (*à qc.*) wystarczyć, dostarczyć czemu, bestreiten, genug seyn.

Fournissement, *m.* kapitał wyłożony, *m.* hergeschossenes Kapital, *n.*

Fournisseur, *m.* liwerant, *m.* Lieferant, *m.*

Fourniture, *f.* dostatek, *m.* gotowizna, *f.* liwerunek, *m.* potrzeba do czego, *f.* ziółka różne do sałaty, *n. pl.* przysmak, *m.* Vorrath, *m.* Lieferung, Zuthat, *f.* Beykräuter zum Salate, *n. pl.*

Fourrage, *m.* słoma i siano dla bydła; furaż, *f.* żołnierze nań wysłani, *m. pl.* Viehfutter, Futter; Futterschneiden; zur Bedeckung dienendes Kommando, *n.*

Fourrager, *v. n.* furażować, auf Fütterung ausgehen, fouragiren. — *a.* kray pustoszyć niszczyć, alles Futter wegnehmen, verheeren.

Fourrageur, *m.* furażyer, furażnik, *m.* der aufs Futterholen ausreitet.

Fourré, ée, *p. et a.* wścibiony etc., hinein gesteckt ꝛc. pays fourré, kray leśny, *m.* waldiges Land, *n.* bois —, ciernisko, *n.* gąszcz, las gęsty, *m.* buschiger

buschiger Wald, *m.* coup —, raz, cios na wzaiem dany, *m.* wechselseitiger Stoß ꝛc., *m. fig.* figiel, psikus, *m.* Streich, heimtückischer Streich, *m.* paix fourrée, pokoy pozorny, *m.* Scheinfriede, *m.* fourré de malice, pełen złości, voller Bosheit.

Fourreau, *m.* powłoka; pochwa, *f.* pokrowiec, *m.* puzdro; olstro, *n.* Ueberzug, *m.* Futter, Futteral, *n.* Kappe, Scheide, Halfter, *f.*

Fourrelier, *v.* Gaînier.

Fourrer, *v. a.* wścibić, wetknąć, wepchnąć, włożyć, podrzucić, skrycie komu dodawać; podszyć futrem, stecken, hineinstecken ꝛc.; zustecken; mit Pelz füttern. *fig.* przeplatać, wplatać; wlać co komu w głowę, einflicken, eintrichtern. se —, *r.* cisnąć się, wciskać się, wkradać się, skryć się; wtrącać się, wdawać się w co; ciepło się odziać, sich stecken, sich verbergen, sich eindringen, sich mischen in ꝛc., sich warm anziehen.

Fourreur, *m.* kusznierz, *m.* Rauchhändler; Kürschner, *m.*

Fourrier, *m.* stanowniczy, *m.* Furier, *m.*

Fourrière, *f.* dozór nad opałem dwornym; skład drew, *m.* Holzamt, *n.* Holzhof, *m.* mettre en —, zagrabić bydło, pfänden (ein Stück Vieh).

Fourrure, *f.* futro, *n.* Pelzwerk, *n.*

Fourvoyer, *v. a.* zabłąkać, z drogi kogo sprowadzić, irre führen. se —, *r.* zabłąkać się, zabłądzić, sich verirren.

Fouteau, *m.* buk, *m.* Buche, *f.*

Fontelaie, *f.* bukowina, *f.* Buchenwald, *m.*

Foyer, *m.* ognisko, *n.* izba w komedyalni napalona, *f.* Herd, *m.* Wärmstube auf dem Theater, *f.*

Fracas, *v. m.* pogruchotanie, podruzgotanie etc., *n.* trzask, huk, łoskot, *m.* Zerschmetterung, *f.* Geprassel, *n.* Lärmen, *m.*

Fracasser, *v. a.* pogruchotać, podruzgotać, na drzazgi rozbić, zerschmettern,

Fraction, *f.* frakcya, liczba łamana, *f.* Bruchrechnung, *f.*

Fracture, *f.* wyłamanie; złamanie kości, nogi, *n.* Aufbrechen, *n.* Bruch, Beinbruch, *m.*

Fragile, *a.* kruchy, zerbrechlich. *fig.* ułomny, niedołężny; skazitelny, gebrechlich, vergänglich.

Fragilité, *f.* łomistość, kruchość, *f.* Zerbrechlichkeit, *f. fig.* ułomność, niedołężność etc. *f.* Vergänglichkeit, Hinfälligkeit, *f.*

Fragment, *m.* fragment, ułomek, *m.* Bruchstück, *n.*

Frai, *m.* ikra, *f.* skrzek żabi, *m.* tarlisko, tarcie ryb, *n.* płód żywy rybi, *m.* wytarcie monety z używania, *n.* Laich, *m.* Laichen, *n.* Laichzeit; junge Fischbrut; Abnutzung der Münzen, *f.*

Fraîcheur, *f.* chłód; żywy kolor, *m.* świeżość owoców etc., *f.* Kühle; frische, lebhafte Farbe, *f.*

Frairie, *f. fam.* kompania wesoła, biesiada, *f.* Schmausgesellschaft, *f.*

Frais, fraîche, *a.* chłodny; świeży, frisch, kühl. *fig.* świeży; zdrowy, czérstwy; żywy, hozy, żwawy, neu, gesund, lebhaft, munter. *ad.* dopiéro, nie dawno, neulich, vor kurzem.

Frais, *m.* chłód, *m.* powietrze chłodne, *n.* Kühle; frische Luft, *f.*

Frais, *m. pl.* koszta, *pl.* Kosten, Unkosten, *f. pl.*

Fraise, *f.* poziomka, *f.* kruszki, *pl.* kołnierzyk, *m.* kréza, *f.* brodawka, *f.* Erdbeere, *f.* Gekröse, *n.* Halskrause; Warze in Gestalt einer Erdbeere, *f.* — es *pl.* izbice, *f. pl.* Eisbócke, *f. pl.*

Fraiser, *v. a* fałdować, w fałdy układać, krausen, falten.

Fraisette, *f.* kołnierzyk fałdowany, *m.* kleiner Kragen, *m.*

Fraisier, *m.* ziele poziomkowe, *n.* Erdbeerpflanze, *f.*

Framboise, *f.* malina, *f.* Himbeere, *f.*

Framboisier, *m.* krzak malinowy, *m.* Himbeerenstrauch, *m.*

Franc, *m.* (moneta Francuska), Franke, *m.* (Münze.)

Franc, anche, *a.* wolny od czego; szczéry, otwarty; poufały; jawny; prawdziwy; cały, zupełny, szczepiony, (o drzewach), frey, los; redlich, aufrichtig, offenherzig, freymüthig; wahr; ganz; zahm, (von Bäumen).

Franc, Franchement, *ad.* szczérze, otwarcie, poufale, bez ogródki, frey, frey heraus.

Franc arbitre, *m.* wolność woli, *f.* freyer Wille, *m.*

France, *f.* Francya, *f.* Frankreich, *n.* — çais, aise, *a.* Francuski, französisch. — *S.* Francuz, Franzose, *m.*

François, *m.* Franciszek, Franz, *m.* — çoise, *f.* Franciszka, Franziska, *f.* Franchon, *m.* Franuś, *m.* Fränzchen, *n.* (Namen).

Franchir, *v. a.* przeskoczyć, przebydź, przejechać, przepłynąć, przeleźć etc., hinüber springen, übersetzen, übersteigen, überschreiten. *fig.* przebydź, zmódz, zbić, zwyciężyć, überwinden.

Franchise, *f.* wolność, swoboda, *f.* uwolnienie, *n.* szczérość, otwartość, *f.* Freyheit, Befreyung; Freymüthigkeit, *f.*

Franciscain, *m.* Franciszkan, *m.* Franziskaner, *m.*

Franciser, *v. a.* słowu inszego języka przyczepić zakończenie Francuskie, einem fremden Worte eine französische Endung geben. *fig.* podług Francuskich obyczaiów wszystko robić, czynić, nach den französischen Sitten richten, einrichten.

Franc-maçon, *m.* Franmason, *m.* Freymaurer, *m.*

François, *v.* Français.

Francolin, *m.* jarząbek, *m.* kleines Berghaselhuhn, *n.*

Frange, *f.* frandzla, *f.* Franze, *f.*

Franger, *v. a.* frandzlami obszyć, obfrandzlować, mit Franzen besetzen. — *m.* szmuklerz, *m.* Franzenmacher. —

Franquette, *fam.* à la —, szczérze, bez ogródki, freymüthig.

Frappant, ante, *a.* znaczny, wpadaiący w oczy, auffallend.

Frapper, *v. a. et n.* bić, uderzyć, kołatać, schlagen, stoßen, klopfen. *fig.* wzruszyć, poruszyć, przerazić, zadziwić, rühren, auffallen.

Frappeur, *m.* euse, *f. fam.* biiący etc., Schläger, *m.*

Frasque, *f. fam.* figiel, psikus, *m.* Schabernack, Streich, *m.*

Frater, *m.* cyruliczek, *m.* Barbiergeselle, *m.*

Fraternel, elle, *a.* braterski, brüderlich.

Fraterniser, *v. n.* po bratersku, w przyiaźni żyć, brüderlich leben.

Fraternité, *f.* bractwo, *n.* przyiaźń ścisła, *f.* związek, *m.* sprzymierze, *n.* Brüderschaft; Verbrüderung, *f.*

Fratricide, *m.* bratobóyca, *m.* bratobóystwo, *n.* Bruder-, Schwestermörder; Bruder-, Schwestermord, *m.*

Fraude, *f.* szalbierstwo, oszukanie, *n.* Betrug, *m.*

Frauder, *v. a.* oszukać, betrügen.

Fraudeur, *m.* euse, *f.* szalbierz, oszust, *m.* Betrüger, *m.*

Frauduleux, euse, *a.* szalbierski, zdradliwy, betrüglich.

Frayer, *v. a.* torować, ubiiać drogę, gościniec; ocierać co, tracić o co, tknąć się czego, bahnen; streifen. — *n.* trzeć się, skrzyć się; wycierać się, streichen, laichen; sich abreiben. *fig. fam.* zgadzać się, sich vertragen.

Frayeur, *f.* strach, *m.* Schrecken, *m.*

Fredaine, *f.* figiel, *m.* głupstwo, *n.* muthwilliger Streich, *m.*

Frédéric, *m.* Frydrych, Friedrich, *m.* (Name).

Fredon, *m. T.* trela, *f.* Triller, *m.*

Fredonner, *v. n.* trelować, trillern.

Frégate, *f.* fregata, *f.* Fregatte, *f.*

Frein, *m.* wędzidło, *n.* Gebiß, *n.* Zaum, *m. fig.* hamulec, *n.* wodze, cugle, *pl.* Zaum, *m.*

Frelampier, *m. fam.* hultay, *m.* Lumpenhund, *m.*

Frelater, *v. a.* sfałszować (wino), verfälschen (Wein).

Frêle, *a* łomisty, kruchy, sprôde, zerbrechlich. *fig.* słaby, schwach.

Frêle, *f.* panienka, szlachcianka niezamężna, *f.* Fräulein, *n.*

Frelon, *m.* szerszeń, *m.* Hornis, *f.*

Freluche, *f.* kutasik, *m.* seidenes Quästchen, *n.*

Freluquet, *m. fam.* świeszczopałka, *m.* Hasenfuß, Stutzer, *m.*

Frémir, *v. n.* drętwieć, truchleć, wzdrygać się; wrzeć, burzyć się; szumić, huczyć, schaudern, erzittern; zischen, brausen.

Frémissement, *m.* poruszenie, przerażenie; drżanie, *n.* szum, dźwięk, *m.* Schauder, Schauer, *m.* zitternde Bewegung, *f.*

Frêne, *m.* iesion, *m.* Esche, *f.* Eschenbaum, *m.*

Frénésie, *f.* szalenie, *n.* Hirnwuth, *f. fig.* szaleństwo, *n.* Raserey, *f.*

Frénétique, *a.* szalony, unsinnig, wahnsinnig.

Fréquemment, *ad.* często, oft, öfters, häufig.

Fréquence, *f.* częstość, gętość, kupa. *f.* öftere Wiederholung, Menge, *f.*

Fréquent, ente, *a.* częsty, zwyczayny, pospolity, oft, häufig, gemein.

Fréquentatif, *a. m. T.* — verbe, słowo częstotliwe, *n.* Zeitwort, das eine öftere Wiederholung ausdruckt, *n.*

Fréquentation, *f.* przebywanie, obchodzenie z kim, *n.* Umgang, *m.*

Fréquenter, *v. a. et n.* odwiedzać, prze-, bywać często gdzie, uczęszczać dokąd; obchodzić z kim, oft besuchen, mit einem umgehen.

Frère, *m.* brat, *m.* Bruder, *m.*

Frérot, frérotin, *m.* braciszek, *m.* Brüderchen, *n.*

Fresaie, *f.* kozodóy, *m.* Kircheule, Kauzeule, *f.*

Fressure, *f.* wnętrzności bydlęce, *pl.* Geschlinge, *n.*

Fréter, *v. a.* naiąć, dadź do naięcia okręt, ein Schiff vermiethen oder miethen.

Fréteur, *m.* Pan okrętu, *m.* Schiffsvermiether, *m.*

Frétillant, ante, *a.* niespokoyny, kręcący się, unruhig, stets hüpfend und springend.

Frétillement, *m.* skakanie, kręcenie się, *n.* Hüpfen und Springen, *n.*

Frétiller, *v. n.* skakać, kręcić się, uwiiać się, in beständiger Bewegung seyn, hüpfen und springen.

Fretin, *m.* narybek, *m.* Fischbrut, *f. fig. fam.* drobiazg, brak, odrzutek, *m.* Ausschuß, *m.*

Freux, *m.* gawron, *m.* kawka, *f.* Saatkrähe, *f.*

Friabilité, *f.* kruchość, *f.* Zerreiblichkeit, *f.*

Friable, *a.* kruchy, zerreiblich.

Friand, ande, *a.* łakotliwy; smaczny, lecker, leckerhaft, naschhaft. — *m. f.* łakomik, *m.* Leckermaul, *n.*

Friander, *v. n.* łakotki lubić, iadać, łakocić, gern naschen.

Friandise, *f.* łakotliwość, *f.* Leckerey, Näscherey, *f.* Friandises, *pl.* łakotki, *pl.* Naschwerk, *n.*

Fricandeau, *m.* cielęcina śpikowana i duszona, *f.* gespickte und gedämpfte Kalbfleischschnitte, *f.*

Fricandelles, *f. pl.* cielęcina z bułką i korzeniami posiekana i w maśle smażona, *f.* Art Buttergebackenes aus Kalbfleisch ꝛc., *n.*

Fricassée, *f.* frykas, bigos, *m.* Frikassee, *n.* (Art Fleischgericht).

Fricasser, *v. a.* frykas, bigos robić, frikassiren. *fig. fam.* przemarnować, przehultaić, liederlich durchbringen.

Fricasseur, *m.* kucharzysko. *m.* Sudelkoch, *m.*

Friche, *f.* odłog, *m.* pole odłogiem leżące, *n.* Brache, *f.* Brachfeld, *n.* en —, *ad.* odłogiem, brach.

Frigéfier, *v.* refroider.

Frigotter, *v. n.* świegotać iak zięba, zwitschern, wie eine Finke.

Frileux, euse, *a.* zimny, zimna niecierpiący, frostig.

Frimas, *m.* śrzon, *m.* Reif, *m.* (gefrorner Thau.)

Frime, *f. fam.* pozór, *m.* postać, mina, *f.* Miene, *f.*

Fringant, ante, *a. fam.* wesoły, żywy, żwawy, lustig, sehr lebhaft.

Fringuer, *v. n. obs.* tańcować i skakać ustawicznie, immer tanzen und springen. — *a.* unverre, *v.* Rincer.

Friolet, *m.* gatunek gruszek, *f.* Art Birnen, *f.*

Friper, *v. a.* wytrzeć, rozsnuć, popsuć, zerkrümpeln; verderben; abnutzen. *fig.* przemarnować, przehulać; wykraśdź, ukraśdź; zaniedbać; omieszkać, verthun; abstehlen; versäumen.

Friperie, *f.* wendeta, *f.* Trödel, Trödelmarkt; Trödelkram, *m.*

Fripe-sauce, *m. fam.* podchlébca, pasorzyt, *m.* Tellerlecker, *m.*

Fripier, *m.* ière, *f.* wendetarz, *m.* Trödler, *m.*

Fripon, *m.* onne, *f.* szalbierz, oszust, złodziey, *m.* Schelm, Spitzbube, *m.* Spitzbübinn, *f.* — *a.* szalbierski, zdradliwy, schelmisch, schalkhaft.

Friponneau, *m. fam.* filucik. złodzieiek, *m.* kleiner Schelm, *m.*

Friponner, *a.* schwycić, zmyszkować, oszukać, entwenden; betrügen. — *n.* szalbierować, hultaić, Schelmstreiche machen.

Friponnerie, *f.* szalbierstwo, *n.* Schelmerey, *f.* Schelmstreich, *m.*

Friquet, *m.* rodzay wróbla, *m.* łopateczką do mięszania iay, *f.* Waldspatz, *m.* (Vogel); Eyerschaufel, *f.*

Frire, *v. a.* smażyć na patelni, in der Pfanne backen.

Frise, *f.* kuczbais, *f.* Fries, *m.* (Zeug). cheval de —, ostrwie, *pl.* spanischer Reuter, *m. T.*

Friser, *v. a.* kędzierzawić, trefić, kräuseln, frisiren. *fig.* strychnąć, trącić o co, streifen. — *n.* kędzierzawić się, sich kräuseln.

Frison, *m.* spódnica krótka z kuczbai, *f.* kurzer Unterrock, Friesrock, *m.*

Frisotter, *v. a.* kędzierzawić, trefić; sztucznie składać, fałdować, fein kräuseln; zierlich falten.

Frisson, *m.* ograżka, *f.* drżenie, wzdryganie się, *n.* Schauer, Frost, Schauder, *m.*

Frissonnement, *m.* zadrżenie, *n.* dreszcz, *m.* leichter Schauder, *m.*

Frissonner, *v. n.* ograżkę mieć; drżeć, zadrżeć, wzdrygać się, schauern, schaudern.

Frisure, *f.* kędzierzawienie etc., *n.* kędzierzawość; fryzura, *f.* Kräuseln; Gekräuselte, *n.* Frisur, *f.*

Friture, *f.* smażenie na patelni, masło do smażenia, *n.* szmalc, oléy do tego, *m.* ryby smażone, *f. pl.* Backen in der Pfanne, *n.* Schmelzbutter, *f.* oder Oel zum Backen, *n.* gebratene Fische, *m. pl.*

Frivole, *a.* ladaiaki podły, próżny, nikczemny, gering, untauglich, eitel, nichtig, leer.

Frivolité, *f.* ladaiakość, podłość, nikczemność, *f.* das Leere, Unnütze, *n.*

Froc, *m.* kapica, *f.* habit, *m.* Mönchskappe, — kutte, *f.*

Frocard, *m.* mnich, *m.* Mönch, *m.*

Froid, *m.* zimno, *n.* mróz, *m.* oziębłość, *f.* Kälte, *f.* Frost, *m.*

Froid, oide, *a.* zimny, kalt. *fig.* oziębły, zimny, kaltblütig, kaltsinnig, frostig, à froid, *ad.* na zimno, bez ognia, kalt, ohne Feuer.

Froideur, *f.* zimno, *n.* Kälte, *f.*

Froidir, *v. n. et* se —, *r.* ostygnąć, oziębnąć, kalt werden.

Froidure, *f.* zimno, *n.* mróz, *m.* Kälte der Luft, *f. fig.* zima, *f.* Winter, *m.*

Froidureux, euse, *a. fam.* zimny, zimna nie cierpiący, frostig.

Froissement, *m.* ściśnienie, zgniecenie, stłuczenie, *n.* Quetschung, Zerquetschung, *f.*

Froisser, *v. a.* ścisnąć, zgnieść; potłuc; przetrzeć do żywego; po-, zgnieść, quetschen, zerquetschen; wund reiben; zerknüllen, zerkrümpeln.

Froissure, *f.* zgniecenie etc, rzecz zgnieciona, *f.* Quetschung, *f.*

Frôlement, *m.* dotknienie, tracenie, *n.* Streifen, Anstreifen, *n.*

Frôler, *v. a.* dotknąć się czego, trącić, streifen.

Fromage, *m.* sér, *m.* Käse, *m.*

Fromager, *m.* ère, *f.* séry robiący, przedaiący, Käsemacher, — krämer, *m.*

Fromager, *m.* statek do serów, *m.* Art Käsehorde, *f.*

Fromagerie, *f.* sérnik, *m.* Käsehaus, *n.*

Fromageux, euse, *a.* sérny, serowaty, käsig, käsicht.

Froment, *m.* pszenica, *f.* Waizen, *m.*

Fromentacée, *a.* pszeniczny, pszenicowaty, waizenartig.

Fromental, *m.* dziki owies, owsik, *m.* Habergras, *n.*

Fromentée, *f.* kaszą pszeenna, *f.* Waizengries, *m.*

Froncement, *m.* zmarszczenie czoła, *n.* Runzeln (der Stirne), *n.*

Froncer, *v. a.* fałdować, w fałdy składać, falten. — le sourcil, z-, marszczyć czoło, die Stirne runzeln.

Froncis, *m.* Froncure, *f.* fałdy, *pl.* fałdzistość. *f.* Falten an einem Kleide ꝛc., *f. pl.*

Froncle, *v.* Furoncle.

Fronde, *f.* proca, *f.* Schleuder, *f.*

Fronder, *v. a.* procą, z procy ciskać; rzucić. cisnąć, schleudern, werfen, *fig.* ganić, nicować, frey tadeln. — *n. fam.* na rząd krajowy łaiać. gądzić, auf die Regierung schimpfen.

Frondeur, *m.* procarz, procownik; ganiciel rządu krajowego, *m.* Schleuderer, *m.* der immer auf die Regierung schimpft.

Front, *m.* czoło, *n.* część, strona przednia, *f.* przodek, *m.* Stirn, *f.* Vordertheil, *m.* T. strona budynku przednia, *f.* Fronte, *f. fig.* niewstyd, *m.* bezczelność, *f.* Frechheit, *f.* de —, *ad.* z przodu, z przodku; obok, iedno przy drugim, von vorne, neben einander.

Frontal, *m.* binda, chustka do związania głowy, *f.* powróz do skrępowania głowy, *m.* Stirne, *f.* Kopftuch, *n.* Sternknebel, *m.*

Frontal, ale, *a.* czelny, zur Stirn gehörig.

Frontcau, *m.* Frontail, *m.* naczelnik żydowski i u uzdeczki; kaptur żałobny na konia, *m.* Stirnband der Juden; Stirntuch der Trauerpferde, *n.* Stirnriemen, *m.*

Frontière, *f.* granica, *f.* Grenze, *f.* — *a.* pograniczny, an der Grenze liegend.

Frontignan, *m.* frontyniak, (wino), *m.* Frontignac, *m.* (Wein).

Frontispice, *m.* facyata, ściana domu przednia, *f.* tytuł książki, książki, *m.* Vordertheil eines Gebäudes, *m.* Titelblatt, *n.*

Fronton, *m.* wiérzch, wiérzchołek, *m.* Giebel, *m.*

Frottage, *m.* tarcie etc., woskowanie, *n.* Reiben, Scheuern; Bohnen, *n.*

Frottement, *m.* tarcie; nacieranie, *n.* Reiben zweyer Körper an einander, Reiben, *n.*

Frotter, *v. a.* na-, po-, o-, ścierać, trzeć; woskować; natrzeć co czém, reiben, scheuern; bohnen; bestreichen. *fig. fam.* wytrzepać, wytłuc kogo, prügeln. se —, *r.* trzeć się; natrzeć się czém, sich reiben. *fig.* (*à qq.*) ocierać się o kogo zaczepiać kogo, sich an Jemanden reiben, sich an ihn machen.

Frottoir, *m.* ścierka; chustka, szczotka do ocierania czego, *f.* Reibelappen, *m.* Wischtuch, *n.* Reibebürste, *f.*

Frouer, *v. a.* wabić ptaki piszczałką, Vögel mit der Lockpfeife locken.

Fructifere, *a.* owocorodny, fruchtbringend.

Fructifier, *v. n.* owoce rodzić, Frucht bringen. *fig.* udadź się, pożytki z siebie wydawać, gedeihen.

Fructueux, euse, *v. a.* pożyteczny, einträglich.

Frugal, ale, *a* mierny, mądry, sparsam, genügsam.

Frugalité, *f.* miernosć, *f.* Genügsamkeit, Mäßigkeit, *f.* (beydes im Essen und Trinken).

Fruit, *m.* urodzay, owoc; płód; owoce, *m. pl.* Frucht, *f.* Obst, *n. fig.* pożytek; skutek, *m.* Vortheil, Nutzen, Ertrag, *m.*

Fruitage, *m. fam.* owoce, *m. pl.* Baumfrüchte, *f. pl.* Obst, *n.*

Fruitager, *v. a. fig.* pożytek z czego mieć, Nutzen von etwas ziehen.

Fruiterie, *f.* schowanie na owoce, *n.* Obstkammer, *f.*

Fruitier, *m.* ière, *f.* owocnik, *m.* Obsthändler, *m.*

Fruitier, *a. m.* owocorodny, Obsttragend. — *S. m.* sad, *m.* Obstgarten, *m.*

Frusquin, *m. fam.* maiątek, *m.* Habseligkeit, *f.*

Frustrer, *v. a.* oszukać, zwieśdź, podeyśdź, täuschen, hintergehen. (*q. de qc.*) oszukać kogo o co, einen um etwas bringen.

Fugitif, *m.* zbieg, *m.* Flüchtling, *m.*

Fugitif, ive, *v. a.* uciekaiący, flüchtig.

Fuie, *f.* gołębniczek, *m.* kleiner Taubenschlag, *m.*

Fuir, *v. a. et n.* uciekać, zmykać, uchodzić; ubiegać, upływać; unikać. wystrzegać się, fliehen, entfliehen meiden.

Fuite, *f.* ucieczka, *f.* unikanie, wystrzeganie się czego, *n.* Flucht, *f. fig.* wymówka, *f.* wybiegi, *pl.* Ausflucht, *f.*

Fulminant, ante, *a.* piorunuiący, fürchterlich tobend.

Fulminer, *v. n.* łaiać, fukać strasznie, piorunować, fürchterlich schmälen, donnern.

Fumage, *m.* podymne, *n.* Rauchgeld, *n.*

Fumant, ante, *a.* dymiący się; pieniący się od gniewu, rauchend, schnaubend.

Fumée, *f.* dym, *m.* para, *f.* wapory, *pl.* Rauch, Dampf, Dunst, *m.*

Fumer, *v. n.* dymić się, kurzyć się, rauchen, dampfen. — *a.* wędzić; tytuń palić; gnoić, uprawiać rolę gnoiem, räuchern;

chern; (Tabak rauchen); dünsgen.

Fumeron, *m.* węgiel iarzący się, *m.* Dampfkohle, *f.*

Fumet, *m.* przyiemny zapach wina, potraw, *m.* angenehmer Geruch von gewissen Weinen und Speisen, *m.*

Fumetaux, *m. pl.* gnóy w kupkach po roli leżący, nawóz, *m.* ausgebreitete Düngerhaufen, *m. pl.*

Fumeur, *m.* tytuń palący, *m.* Tabacksräucher, *m.*

Fumeux, euse, *a.* głowę zawracaiący, berauschend. (*v.* fumant.)

Fumier, *m.* gnóy, *m.* Mist, *m.*

Fumigation, *f.* kopcenie, dymienie, wędzenie, *n.* Räuchern, Beräuchern, *n.*

Funèbre, *a.* pogrzebowy, — bny, zum Leichenbegängniß gehörig, Leichen. *fig.* smutny straszny, okropny, traurig, düster.

Funérailles, *f. pl.* pogrzeb, *m.* Leichenbegängniß, *n.*

Funéraire, *a.* pogrzebowy, das Leichenbegängniß betreffend.

Funeste, *a.* smutny nieszczęsny, traurig, unglücklich.

Fur, *ad. fam.* au oder à *et* à mesure, tak wiele iak, w proporcyi, iak, je nachdem, nach dem Maße als.

Furet, *m.* łasica leśna, *f.* Frett, Frettchen, *n. v.* Fureteur. *fig.*

Fureter, *v. n.* króliki z iam łasicą leśną wypędzać, mit einem Frette jagen. *fig.* pilnie szukać, przeglądać, szperać; wypytywać się, dowiadywać się, badać, genau durchsuchen, herumstören; vorwitzig nachforschen.

Fureteur, *m.* łasicą leśną króliki z iam wypędzaiący, der mit einem Frette jagt. *fig.* wścibski, ciekawiec, *m.* vorwitziger, neugieriger Mensch, *m.*

Fureur, *f.* furya, zapal zywość, *f.* zapał, zapęd, *m.* Wuth, *f.* Grimm, *m.* Sucht, *f.*

Furibond, onde, *a.* zapalczywy, srogi, szalony, roziątrzony, wüthend, rasend.

Furie, *f.* furya, srogość, zapalczywość, *f.* Wuth, Hitze, *f.*

Furieusement, *ad. fig.* strasznie, niezmiernie, okrutnie, gewaltig, sehr.

Furieux, euse, *a.* zapalczywy, srogi, straszny, wściekły, szalony, rasend, wüthend, grimmig, heftig. *fig.* straszny, okrutny, niezmierny, erstaunlich.

Furolles, *f. pl.* ognie powietrzne z wyporów pochodzące, *m. pl.* feurige Dünste, *f. pl.*

Furoncle, *m.* wrzód, guz bolący, *m.* Blutgeschwür, *n.*

Furtif, ive, *a.* skryty, pokątny, verstohlen, heimlich.

Furtivement, *ad.* skrycie, pokątnie, verstohlener Weise.

Fusain, *m.* trzmiel, *m.* Spindelbaum, *m.*

Fuseau, *m.* wrzeciono, *n.* pałeczka do robienia koronek, *f.* Spindel, Spille, *f.* Klöppel zum Spitzenmachen, *m.*

Fusée, *f.* wrzeciono czego, *n.* raca, *f.* Spindel voll; Rakete, *f.*

Fusée, *a. f.* de la chaux—, wapno zepsute, rozsypuiące się, *n.* verwitterter Kalk, *m.*

Fusibilité, *f.* topnistość, *f.* Schmelzbarkeit, *f.*

Fusible, *a.* topnisty, schmelzbar.

Fusil, *m.* stal do krzesiwa, *m.* krzesiwo, krzesiwko, *n.* stal do ostrzenia czego, *m.* fuzya, *f.* dekiel na panewce, *m.*

Feuerstahl, *m.* Feuerzeug, *n.* Wetzstahl, *m.* Flinte, *f.* Deckel der Zundpfanne, *m.*

Fusilier, *m.* fizylier, *m.* Füsilier, *m.*

Fusiller, *v. a.* flinta zastrzelić, mit der Flinte erschießen.

Fusion, *f.* rospuszczenie, topienie, odlewanie, *n.* Fluß, *m* Schmelzen, *n.*

Fustigation, *f.* smaganie pod pręgierzem sieczenie rózgą, *n.* Auspeitschen, *n.*

Fustiger, *v. a.* smagać, siec rózgami, auspeitschen.

Fût, *m.* łoże u strzelby etc., *n.* słupiec, *m.* drzewo, z którego beczka etc zrobiona, *n.* Schaft; Säulenschaft, *m.* Holzwerk an einem Fasse ꝛc., *n.*

Futaie, *f.* las wysoki, *m.* hoher Wald, *m.* de haute—, wysoki, (o drzewie), hochstämmig.

Futaille *f.* beczka, *f.* statek, *m.* Faß, *n.* Tonne, *f.* Gefäß, *n.*

Futaine, *f.* barchan, *m.* Barchent, *m.*

Futainier, *m.* barchannik, *m.* Barchentweber, *m.*

Futé, ée, *a. fam. v.* rusé, fin, adroit.

Futée, *f.* kit stolarski, *m.* Kitt der Tischler, *m.*

Futile, *a.* próżny, nikczemny, untauglich, schlecht, unbedeutend.

Futilité, *f.* nikczemność, próżność, frazka, *f.* głupstwo, *n.* Untauglichkeit, Nichtswürdigkeit; nichtsbedeutende Sache, *f.*

Futur, ure, *a.* przyszły, künftig, zukünftig. — *m. f.* pan młody, *m.* panna młoda, *f.* Bräutigam, *m.* Braut, *f.*

Futur, *m. T.* czas przyszły (w gram.), künftige Zeit (in der Sprachlehre), *f.*

Fuyant, ante, *a.* échelle —, *f.* podziałka mnieysza, *f.* verjüngter Maaßstab, *m.*

Fuyard, arde, *a.* uciekaiący, zbiegły, fliehend, flüchtig.

Fuyard, *m.* zbieg, uciekaiący, *m.* Flüchtling, *m.*

Fuye, *v.* Fuie.

A. Katoni Teodor
Helanski
Ystebon w Draheimach
1870 roku.

G.

Gabare, *f.* Gabara, *f.* statek szeroki, płaski, *m* Gabare, *f.* breites, plattes Fahrzeug, *n.*

Gabatine, *f. fam.* donner de la—, (*à qq.*) podeyśdź, oszukać kogo, einem eine Naſe drehen.

Gabelage, *m.* suszenie soli, *n.* Lagerzeit des Salzes, *f.*

Gabeler, *v. a.* sól suszyć, Salz auf den Salzſpeichern gehörig trocknen laſſen.

Gabeleur, *m.* solnik, *m.* Salzbedienter, *m.*

Gabelle, *f.* cło od soli, *n.* żupa, *f.* Salzſteuer, *f.* Salzhaus, *n.*

Gabellum, *m.* kozioł na czole, *m.* mieysce pomiędzy obydwoma brwiami, Raum zwiſchen den zwey Augenbraunen, *m.*

Gabet, *m.* chorągiewka na dachu, *f.* Wetterhahn, *m.*

Gabie, *m.* bocianie gniazdo na maszcie, *n.* Maſtkorb, *m.*

Gabier, *m.* straż w bocianiém gnieździe na okręcie, *f.* Maſtwächter, *m.*

Gabion, *m.* kosz szańcowy, *m.* Schanzkorb, *m.*

Gabionnade, *f.* oszańcowanie, zastawienie koszami szańcowémi, *n.* Verſchanzung mit Schanzkörben, *f.*

Gabionner, *v. a.* oszańcować, zastawić koszami szańcowémi, durch Schanzkörbe decken.

Gâche, *f.* kluczka, zapadka, *f.* hak żelazny w murze, *m.* Schließkappe an Schlöſſern, *f.* eiſerner Haken in der Mauer, *m.*

Gâcher, *v. a.* rosczyniać wapno, wiosłem robić, Kalk ꝛc. einrühren, verdünnen; rudern. *fig.* za tanio towary przedawać, mit ſeinen Waaren ſchleudern.

Gâcheur, *m.* rosczyniaiący wapno, der Kalk einrührt. *fig.* za tanio towary przedawaiący, der mit ſeiner Waare ſchleudert.

Gâcheux, euse, *a.* błotnisty, ślizki, smarowny, smolny, ſchlammig, ſchmierig, kothig.

Gâchis, *m.* błocisko, *n.* kałuża, *f.* flüßiger Koth, *m.* Pfütze, *f.*

Gadèle, *f.* agrest, *m.* Stachelbeere, *f.*

Gadelier, *m.* krzak agrestowy, *m.* Stachelbeerſtrauch, *m.*

Gadouard, *m.* prewetnik, *m.* Sekretfeger, Schundkönig, *m.*

Gadoue, *f.* gówno, gnóy w prewetach, *n.* Unflath in Abtritten, *m.*

Gaffe, *f.* bosak, *m.* Bootshaken, *m.*

Gaffer, *v. a.* bosakiem zaczepić, zatrzymać, mit dem Bootshaken fassen und fest halten.

Gagate, *f.* gagatek, gagat, *m.* Gagath, *m. v.* Jais.

Gage, *m.* fant, zastaw, *m.* stawka w zakładzie, *f.* zakład, *m.* nadgroda w zakładzie, *f.* Pfand, Unterpfand, *n.* Ersatz, Ersatz bei einer Wette, *m. fig.* znak niemylny, *m.* upewnienie, *n.* Versicherung, *f.* —touché, gra w fanty, *f.* Pfänderspiel, *n.* Gages, *pl.* myto, *n.* żołd, zakład, *m.* zapłata, *f.* Lohn, *m.* Besoldung; Wette, *f.*

Gager, *v. a.* (*qc. avec ou contre qq.*) założyć się z kim o co; myto, żołd płacić, mit einem um etwas wetten; besolden.

Gagerie, *f.* saisie, — *T.* sądowne zafantowanie, zaięcie dóbr ruchomych, *n.* rechtliche Pfändung beweglicher Güter, *f.*

Gageur, *m.* euse, *f.* zakładnik, co się z drugim o co zakłada, *m.* Wetter, *n.*

Gageure, *f.* zakład, *m.* Wette, *f.*

Gagiste, *m.* żołdownik, *m.* der in Jemandes Sold steht.

Gagnable, *a.* terre —, rola nieuprawna, którą uprawić można, pracę po uprawie nagradzająca, *f.* unbebauter Acker, der urbar gemacht werden kann, *m.*

Gagnage, *m.* pasza, *f.* pastwisko, *n.* Viehweide, *f.* Gagnages, *m. pl.* urodzaie polne, *m. pl.* Früchte eines bestellten Ackers, *f. pl.*

Gagnant, *m.* wygrywacz, *m.* Gewinner, *m.*

Gagne-denier, *m.* tragarz, drążnik, *m.* Tagelöhner, Lastträger, *m.*

Gagne-pain, *m.* robota, *f.* narzędzie, którém kto sobie zarabia na chléb, *n.* Brodverdienst, *m.*

Gagne-petit, *m.* szlufierz, szlifierz, *m.* Scheerenschleifer, *m.*

Gagner, *v. a. et n.* wygrać; zyskać, pozyskać, zarobić; dosiągnąć, doścignąć; dostać; szérzyć się, dochodzić, (ogień, woda), opanować co, zwyciężyć, zostać Panem czego, nad czém; gewinnen, verdienen, erwerben; erreichen; erhalten; um sich greifen; sich bemächtigen, Meister werden; (*sur qq.*) górę brać, über einen den Vortheil erhalten. (*sur soi.*) wstręt sobie czynić, sich Gewalt anthun. — *qq.* ograć, ogrywać kogo, wygrywać z kogo pieniądze; einem sein Geld abgewinnen. *fig.* dostać kogo na swoią stronę, przekupić kogo, einen gewinnen, auf seine Seite bringen; bestechen. —le devant, naprzód iść, iechać konno, iechać; voraus gehen, reiten, fahren, *etc. fig.* u—, wyprzedzić kogo, einem zuvorkommen. —les champs, uciekać, umykać, die Flucht ergreifen.

Gagui, *f. fam.* otyła, ładna i żwawa kobiéta, *f.* dicke, hübsche und lustige Weibsperson, *f.*

Gai, aie, *a.* wesoły, żwawy, lustig, munter, fröhlich.

Gai, *ad.* wesoło, żwawo, munter, fröhlich, frisch.

Gaïac, *m.* gwaiak, *m.* Franzosenholz, *n.*

Gaiement, Gaîment, *ad.* wesoło; chętnie, z ochotą, lustig, munter; gern, mit Freuden.

Gaieté, Gaîté, *f.* wesołość, żwawość; swawola, *f.* Lustigkeit, Fröhlichkeit, Heiterkeit; *f.* Muthwille, *m.* de — de coeur, z umysłu i bez przyczyny, umyślnie; mit Vorsatz und ohne Ursache, vorsätzlich.

Gaillard, arde, *a.* wesoły, żwawy, rzeźwy, zuchwały, bezczelny wolny; nierostropny; podochocony, trochę pijany, lustig, aufgeräumt, munter; kühn, frech, frey; ein wenig unbesonnen; berauscht.

Gaillard, *m.* człowiek wesoły, *m.* lustiger Bruder, *m.*

Gaillarde, *f.* kokietka, lubieżnica, kurwa, *f.* Buhlschwester, Buhldirne, *f.*

Gaillardise, *f.* wesołość; swawola, *f.* figiel, *m.* Fröhlichkeit, Lustigkeit, *f.* Muthwille, *m.*

Gain, *m.* zysk, pożytek, *m.* Gewinn, Gewinnst, *m.*

Gaîne, *f.* pochewka, nożenki, *pl. f.* Scheide, Messerscheide, *f.*

Gainier, *m.* rzemieślnik, co pudra, pokrowce robi, pochewnik, *m.* Scheidenmacher, *m.*

Gala, *m.* gala, *f.* Gala, *f.*

Galamment, *ad.* grzecznie, politycznie, etc. lubieżny, galant, artig, höflich, gefällig, fein, brav; von guter und feiner Lebensart, verliebt, verbuhlt.

Galant, *m.* galant, kochanek, *m.* Verliebter, Liebhaber, *m. fam.* swawolnik, frant, *m.* loser Vogel, *m.*

Galanterie, *f.* obyczayność, grzeczność; galanterya, *f.* miłostki, *pl.* podarunek mały, *m.* feine Lebensart, Höflichkeit, Artigkeit, *f.* Liebeshandel, *m.* kleines Geschenk, *n. fam.* choroba weneryczna, *f.* venerische Krankheit, *f.*

Galantin, *m.* gach, *m.* lächerlicher Liebhaber, *m.*

Galantiser, *v. a.* umizgać się, gachować, den Liebhaber spielen.

Galbanum, Galbanon, *m.* Galban, —u, *m.* gatunek opiczu, Mutterharz, *n.* (roślina Afrykańska, maiąca sok pachnący w sobie, który zgęstwiony, iest wspomnione *Galbanum*, czyli sok albo oleiek Galbanowy.); *fig.* donner du — zbywać kogo próżnémi nadziejami, pocieszać; einen mit leeren Hoffnungen abspeisen, vertrösten.

Gale, *f.* parch, trąd, *m.* Krätze, Räude, *f.*

Galéace, Galéasse, *f.* galera wielka, *f.* Galeasse, große Galeere, *f.*

Galefretier, *m. fam.* hultay, łaydak, *m.* Lumpenhund, *m.*

Galène, *f.* galena, kruszec ołowiany, Bleyglanz, *m.* Bleyerz, *n.*

Galénique, *a.* galeniczny, podług Galenusa; galenisch, nach Art des Galenus.

Galer, *v. a.* skrobać, drapać, kratzen, schaben. se —, *r.* się, sich —.

Galère, *f.* galera, *f.* Galeere; Galeerenarbeit, *f. fig. prov.* vogue la —, niech się stanie co chce, niech idzie iak chce, es gehe, wie es gehe.

Galerie, *f.* galerya, *f.* ganek, przysionek, przechód, *m.* Zbiór malowideł, *m.* (sala obeymuiąca takowy). Gallerie, *f.* langer zierlicher, oder bedeckter Gang, *m.* langes Zimmer, *n.* Bilderſaal, *m.*

Galérien, *m.* niewolnik na galerze, *m.* Galeerensclave, *m.*

Galet, *m.* kamyczek; brzeg morski niemi osypany, *m.* dzierele, *pl.* (gra), Strandstein, damit bedeckter Strand, *m.* Beilke, Pilketafel, *f.*

Galetas, *m.* poddasze, *n.* komórka pod samym dachem, *f.* Dachstube, Dachkammer, *f.*

Galette, *f.* placek płaski z mąki żytniéy, suchar, *m.* Platz oder Brodkuchen, *m.*

Galeux, euse, *a.* parszywy, rądły, krątzig. — *S.* parszywy, *m.* parszywa, Krätzige, *m. et f.*

Galice, *f.* Gallicya, *f.* (prowincya w Hiszpanii, Gallizien, *n.* (Provinz in Spanien). —cien, enne, *a.* Gallicyyski,

galliziſch. — *S.* Gallicyanin, *m.* nka, *f.* Gallizier, *m.* — tun, *f.*

Galimafrée, *f.* bigos, *m.* Art Frikaſſee von übrig gebliebenem Fleiſche, *n.*

Galimatias, *m.* mięszanina, mowa zawiła, *f.* unverſtändliches, verwirrtes Geſchwätz, *n.*

Galion, *m.* wielki okręt hiszpański, *m.* Galione, *f.* (großes Schiff).

Galiote, *f.* galera mała. *f.* Galiote, *f.* (leichtes Fahrzeug).

Galipot, *n.* żywica biała do kadzenia, *f.* weißer Weihrauch, *m.*

Galle, *f.* wyrostki na liściach, *pl.* Galle, *f.* (Auswuchs an den Baumblättern). noix de —, galas, *m.* dębianka, *f.* Gallapfel, *m.*

Gallican, ane, *a.* tyczący się Francuskiego kościoła, die franzöſiſche Kirche betreffend.

Gallicie, *f.* Galicya (prowincya polska), *f.* Gallizien, *n.* (Provinz in Polen).

Gallicisme, *m.* własność Francuskiego ięzyka, Francuszczyzna, *f.* eigene franzöſiſche Redensart, *f.* Gallicismus, *m.*

Gallinacées, *f. pl.* rodzaie kur, *pl.* Hühnerarten, *f. pl.*

Gallinasse, *f.* kruk Mexykański, *m.* mexikaniſcher Rabe, *m.*

Galloche, *f.* trzewik wiérzchni, *m.* Ueberſchuh, *m.*

Galon, *m.* galon, *m.* Galone, Treſſe, Borte, *f.*

Galonner, *v. a.* galonami obszyć, mit Galonen ꝛc. beſetzen.

Galop, *m.* galop, *m.* Galopp, *m.*

Galopade, *f.* galopowanie, *n.* droga przegalopowana, *n.* Galoppiren, *n.* Weg, den man im Galoppiren zurück legt, *m.*

Galoper, *v. n.* galopować, galoppiren. *fig.*, *fam.* latać, biegać; herumlaufen. — *a.* galopem iechać, galoppiren laſſen. *fig. fam.* (*qq.*) gonić, ścigać, wszędzie kogo szukać, einen verfolgen, überall aufſuchen.

Galopin, *m.* chłopiec do posyłania dokąd; kuchcik, *m.* Beyläufer, Junge zum Verſchicken; Küchenjunge, *m.*

Galvanisme, *m.* elektryczność galwanizmowa, *f.* galvaniſche Elektrizität, *f.*

Galvauder, *v. a. fam.* wyłaiać, wyburkać, ausſchelten.

Gambade, *f.* skok, *m.* skakanie, *n.* Luftſprung, *m.*

Gambader, *v. a.* skakać, luſtige Sprünge machen.

Gambage, *n.* czopowe, *n.* Bierſteuer, *f.*

Gambiller, *v. n.* nogami kołysać, kiwać, mit den Beinen bammeln.

Gamelle, *f.* rondel przez żołnierzy lub maytków używany, *m.* Eßtopf der Soldaten, Matroſen, *m.*

Gamme, *f.* skala, *f.* Tonleiter, Scala, *f. fig.* chanter la — *à qq.* wyburczyć kogo mocno, einem einen derben Verweis geben. mettre *qq.* hors de —, zmięszać kogo, einen aus der Faſſung bringen.

Ganache, *f.* haki końskie, *pl.* Ganaſſe, *f.* untere Kinnlade eines Pferdes). *fig.* głupiec, pca, *m.* Dummkopf, *m.*

Ganche, *f.* szubienica do estrapady, *f.* Wippgalgen, *m.*

Ganglion, *m.* gruczoł nerwowy, *m.* martwa kość, martwa kostka, *f.* gruczoł martwy goleniowy, *m.* Nervenknoten, *m.* Ueberbein, *n.*

Gangrène, *f.* gangrena, *f.* ogień piekielny, *m.* Brand, *m.* (Krankheit.) gangrené, ée. *p. et a.* w gangrenę, przeszły, vom Brand ergriffen. *fig.* skażony, befleckt. se gangrener, *v. r.* tym się zarazić, brandig, krebsartig werden. Gangreneux, euse, *a.* tym zarażony, vom Brande angeſteckt, entzündet.

Ganivet, *m.* nożyk cyruliczy, *m.* kleines Meſſerchen der Wundärzte, *n.*

Ganse, *f.* sznurek iedwabny etc. pętlica, *f.* Rundſchnur; Schleife davon, *f.*

Gant, *m.* rękawiczka, *f.* Handſchuh, *m. fig.* jeter le —, wyzywać kogo, einen herausfordern.

Gantelet, *m.* żelazna rękawica do zbroi; skóra na rękę u rzemieślników; binda do obwiązania ręki cyrulicza, *f.* Panzerhandſchuh, *m.* Handleder, *n.* Handbinde der Wundärzte, *f.*

Ganter, *v. a.* wdziać rękawiczki, Handſchuhe anziehen. — *n.* leżeć dobrze, (o rękawiczkach), paſſen, (von Handſchuhen). se —, *r.* wdziać rękawiczki, ſeine Handſchuhe anziehen.

Ganterie, *f.* towary rękawicznicze, *pl.* rękawicznictwo, *n.* Handſchuhmacher-Arbeit, *f.* Handſchuhmacher-Handwerk, *n.*

Gantier, *m.* iére, *f.* rękawiecznik, *m.* Handſchuhmacher, *m.*

Garançage, *m.* farbowanie retą, *n.* Färben mit Krapp, *n.*

Garance, *f.* reta, marzana, *f.* Färberöthe, *f.* Krapp, *m.*

Garancer, *v. a.* retą farbować, mit Krapp färben.

Garant, *m.* ante, *f.* warownik, zastępca, iściec, *m.* Gewährsmann, *m.*

Garantie, *f.* warunek, *m.* gwarancya, *f.* Gewährleiſtung, Gewähr, *f.*

Garantir, *v. a.* (*qc. à q.*) ręczyć za co, warować, ostrzegać co komu, die Gewähr leiſten, für etwas haften, gut ſeyn, bürgen; gut ſagen, (*q. de qc.*) bronić, strzedz, zasłaniać kogo od czego, einen vor etwas verwahren, ſichern, ſchützen.

Garce, *f.* kurwa, *f.* Hure, *f.*

Garçon, *m.* chłopiec, chłopczyk; bezżeniec, młodzianin; rzemieślniczek, czeladnik; chłopiec do usługi, *m.* Knabe, Bube, Junge; Junggeſelle; Handwerksgeſelle; Ladenbiener; Aufwärter, Burſche, *m.*

Garçonnière, *f. fam.* sprośnica, *f.* junges liederliches Mädchen, *n.*

Garde, *f.* warta, straż; gwardya; pielęgnuiąca chorego; opieka, obrona, piecza, *f.* strzeżenie, chowanie czego, *n.* ostrożność, baczność, *f.* rembłak, *g.* ka, *m.* napiérśnik szermierski, *m.* postawa fechtuiącego, *f.* Wache; Leibwache, Garde; Wärterin; Aufſicht, Verwahrung, Bewachung, *f.* Schutz, *m.* Obhut; Acht, Achtung, *f.* Stichblatt am Degengefäße, *n.* Stellung eines Fechtenden, *f.* grand —, straż woyskowa, poczta, *f.* Feldwache, *f.* prendre —, uważać, mieć baczność; wystrzegać się, Achtung geben; ſich in Acht nehmen, Vorſicht gebrauchen. être od. se tenir sur ses gardos, mieć się na pieczy, auf ſeiner Hut ſehen, ſich vorſehen. se donner de —, mieć baczność, wystrzegać się, ſich vorſehen. n'avoir —, de faire (*qc.*) bynaymniey nie mieć ochoty do czego, nie bydź w stanie, gar nicht Willens, im Stande ſeyn, etwas zu thun. *fig.* monter une — à *qq.* wyburczyć kogo mocno, jemanden einen ſcharfen Verweis geben. *pl.* ingrycht w zamku, *m.* Gewirr in einem Schloſſe, *n.*

Garde, *m.* gwardyak; stróż, *m.* Gardiſt, Soldat von der Leibwache; Wächter, *m.*

Garde-bois, *m.* leśnik, *m.* Holzförſter, *m.*

Gar-

Garde-boutique, *m.* zależały, nieskupny towar. *m.* Ladenhüter, *m.* (versegene Waare).

Garde-chasse, *m.* stróż pola myśliwskiego, *m.* Wildmeister, Hägereiter, *m.*

Garde côte, *m.* straż na brzegu morskim, *f.* Küstenbewahrer, *m.* (Kriegsschiff an der Küste, *n.*) — *f.* Küstenwache, *f.*

Garde-feu, *m.* krata około komina, *f.* Feuergatter, *n.*

Garde-fou, *m.* poręcze, *n.* kobylica, Geländer an Gräben ꝛc. *n.*

Garde-magasin, *m.* dozórca magazynu, *m.* Magazinverwalter, *m.*

Garde-malade, *m. et f.* posługacz chorego, *m.* Krankenwärter, *m.* inn, *f.*

Garde-manche, *m.* zarękawie, *n.* Ueberärmel, *m.*

Garde-manger, *m.* śpiżarnia, *f.* Speisekammer, *f.*

Garde-meuble, *m.* komórka do chowania sprzętów, *f.* Geräthkammer, *f.*

Garde-nappe, *m.* prawda (stołowa), *f.* Schlüsselring, Strohzeller, *m.*

Garde nationale, *f.* gwardya narodowa, Nationalgarde, *f.* — national, *m.* gwardysta, gardysta narodowy, *m.* Nationalgardist, *m.*

Garder, *v. a.* chować, schować; otrzymać; utrzymać, strzedz, bronić; pilnować, pielęgnować; paść; zachowywać, dotrzymywać, verwahren, aufheben; behalten; erhalten; bewahren; bewachen, beschützen, warten, hüten, beobachten, halten. en donner à —, (*à qq.*) zmyślić co przed kim, einem etwas weiß machen. — se, *r.* (*de qc.*) strzedz się, wystrzegać się; ubezpieczyć się; trwać, chować się (o owocach), sich hüten, sich in Acht nehmen, sich verwahren vor etwas; sich halten, (vom Obste).

Garde-robe, *f.* garderoba; komórka do stolca, *f* Garderobe, Kleiderkammer, *f* sämmtliche Kleider, *f. pl.* und Wäsche darin; Verschlag zum Nachtstuhle, *m.*

Garde-robe, *m.* szorc robotników, fartuch, *m.* Haus-, Küchenschürze, *f.*

Garde-vaisselle, *m.* kredencerz, *m.* Silberdiener, *m.*

Gardeur, *m.* euse, *f.* pastuch, *m.* Hüter, Hirt, *m.*

Gardien, *m.* enne, *f.* stróż, dozórca; gwardyan, *m.* Bewahrer; Guardian, *m.*

Gardiennat, *m.* gwardyaństwo (klasztorne), *n.* Amt eines Guardians, *m.*

Gardiennerie, *f.* komora puszkarska, *f.* Constabelskammer, *f.*

Gardon, *m.* kiełb, *m.* Kresse, *m.* (Fisch).

Gare! *i.* z drogi! aufgeschaut! vorgesehen!

Gare, *f.* wybrzeże, *n.* zatok, *m.* Bay, Bucht, *f.*

Garenne, *f.* króliczyniec, *m.* królikarnia, *f.* Kaninchengehäge, *n.*

Garennier, *m.* stróż królików, *m.* Kaninchenwärter, *m.*

Garer, *v. a.* do brzegu przybić, założyć, przywiązać, anbinden, (ein Fahrzeug). se —, *r. fam.* z drogi ustąpić, umknąć się, sich vorsehen, ausweichen.

se **Gargariser**, *v. r.* gardło wypłókać, sich gurgeln.

Gargarisme, *m.* wypłókanie gardła; woda, *f.* likwor do tego, *m.* Gurgeln; Gurgelwasser, *n.*

Gargotage, *m.* niechluyne gotowanie, przyprawianie potraw, *n.* Sudelkocherey, *f.*

Gargote, *f.* garkuchnia, *f.* Garküche, *f.*

Gargoter, *v. n.* w garkuchni iadać; po chudopacholsku ieść i pić, in einer Garküche speisen; schlecht essen und trinken.

Gargotier, *m.* ière, *f.* garkuchniarz; kucharzysko, *m.* Garkoch; Sudelkoch; *m.* — köchinn, *f.*

Gargouille, *f.* rynna, *f.* Traufröhre, Schnauze einer Dachrinne, *f.*

Gargouiller, *v. n.* pluszczeć, pluskać się w wodzie, im Wasser plätschern.

Gargouillis, *m.* szum wody z rynny etc. spadaiący, *m.* Geräusch des Wassers aus der Schnauze einer Dachrinne ꝛc., *n.*

Gargoulette, *f.* flaszka, *f.* dzban do wody, *m.* Wasserkrug, *m.* Wasserflasche, *f.*

Gargousse, *f.* ładunek armatny, *m.* Stückpatrone, *f.*

Gargoussière, *f.* ładownica na takie małe ładunki, *f.* Patrontasche für die kleinen Stückpatronen, *f.*

Garnement, *m. fam.* wisus, hultay, *m.* Taugenichts, Galgenstrick, *m.*

Garni, ie, *p. et a.* opatrzony etc., versehen ꝛc. chambre garnie, pokóy umeblowany, *m.* möblirtes Zimmer, *n.*

Garnir, *v. a.* (*qc. de qc.*) opatrzyć; osadzić; o-, zdobić; powlec, obszyć co czém, podszyć, podłożyć, versehen; besetzen; zieren; überziehen. se —, *r.* (*de qc.*) zabrać, przywłaszczyć sobie co, sich einer Sache bemächtigen. contre (*qc.*) opatrzyć się czém przeciw czému, sich vor etwas bewahren.

Garnison, *f.* osada, *f.* Besatzung, *f.*

Garniture, *f.* potrzeby do czego należące, *f. pl.* garnitur, *m.* ozdobienie, osadzenie etc.; obicie, *n.* Garnitur, *f.* Zubehör; *n.* Ausztierung; Besetzung, *f.* Aufsatz, *m.* Beschläge, *n.*

Garonage, *m. fam.* aller od. être en —, po zamtuzach chodzić, biegać, schlechte Häuser besuchen.

Garrot, *m.* kłąb u konia; krępulec; łęk u siodła, *m.* Widerrist der Pferde; Knebel, Knüttel, Packstock; Sattelbogen, *m.*

Garotter, *v. n.* krępulcem skrępować, mocno związać, knebeln. *fig. fam.* (*qq.*) usidlić kogo, einem die Hände binden, ihn einschränken.

Garum, *m.* woda słona, *f.* Lake, Salzbrühe, *f.*

Garzette, *f.* czapla biała, *f.* weißer Reiher, *m.*

Gascon, *m.* onne, *f. fig.* samochwalca, człowiek chełpliwy, *m.* Prahler, Aufschneider, Windbeutel, *m.*

Gasconnade, *f.* chełpliwość, pochlubka, *f.* Aufschneiderey, *m.*

Gasconner, *v. n. fam.* chełpić się, zmyślać, aufschneiden.

Gaspillage, *m.* marnotrawstwo, *n.* rozrzutność, *f.* Verschleudern, unnütze Verthun, *n.*

Gaspiller, *v. a.* przemarnować, przetrwonić; pomięszać, popsuć, verschleudern, verthun; verzetteln, verderben.

Gaspilleur, *m.* euse, *f.* marnotrawca, *m.* Verschwender, *m.*

Gastadour, *m.* naprawiacz dróg, *m.* Schanzgräber, der die Wege bessert, *m.*

Gastriloque, *m. et f.* brzucho gadacz, *m.* Bauchredner, *m.*

Gastrolâtre, *m.* roskosznik, pasibrzuch, *m.* Bauchdiener, *m.*

Gastromanie, *f.* brzuchopastwo, *n* Bauchsorge, *f*

Gâteau, *m.* placek, *m.* Kuchen, *m.*

Gâte-métier, *m. fam.* partacz szkodliwy, *m*, Handwerksverderber, Preisverderber, *m.*

Gâte-papier, *m.* bazgracz, *m.* Schmierer, *m.*

Gâter, *v. a.* psuć; szkodzić, pustoszyć; walać, verderben, verwüsten; beschmutzen. *fig.* — *qq.* psuć, zwodzić, przyzwyczaiać do złego, verziehen, verwöhnen. se —, *r.* ze-, psuć się, verderben, untauglich werden, sich verschlimmern.

Gauche, *a.* lewy, link. *fig.* głupi, krzywy, opaczny, przewrotny, niezgrabny, schief, ungeschickt, verkehrt. à —, *ad.* w lewo, po lewéy stronie, links. *fig.* opacznie, przewrotnie, verkehrt.

Gaucher, ère, *a.* mańkut, der, die links ist.

Gaucherie, *f.* niezgrabność, *f.* głupstwo, *n.* ungeschicktes Wesen, *n.* dummer Streich, *m.*

Gauchir, *v. n.* uchylić się, umknąć się, odskoczyć, sich ein wenig auf die Seite wenden, ausweichen. *fig.* sztuką, podeyściem narabiać, iśdź, obłudnie postępować, nicht aufrichtig zu Werke gehen.

Gauchissement, *m.* uchylenie się, umknienie, *n.* Ausweichen mit dem Leibe, *n.*

Gaufre, *f.* plaster miodu, *m.* węza; wafla, *f.* Honigwabe, *f.* Waffelkuchen, *m.*

Gaufrer, *v. a.* figury na materyi robić, einen Zeug modeln. —reur, *m.* figury na materyi robiący, Modelirer, *m.*

Gaufrier, *m.* żelazo do pieczenia wafli, *n.* Waffeleisen, *n.*

Gaufrure, *f.* robienie figur na materyi, *n.* wzór, model, *m.* figura, *f.* Modeln eines Zeuges, *n.* Model, *m.*

Gaule, *f.* żerdź, *f.* drąg; prącik, *m.* rózga, *f.* lange Stange; Gerte, Reitgerte, *f.*

Gauler, *v. a.* owoce, orzechy z drzewa obiiać, Früchte, Nüsse abschlagen.

Gaulette, *f.* prącik, *m.* Gertchen, *n.*

Gaulis, *m.* wyrostek, *m.* latorośl, Schoßreißer, *f. pl.*

Gaulois, oise, *a.* (Gaule, *f.* Galia, *f.* Gallien, *n.*) Galiyski. Galiyczyk, *m.* gallisch, Gallier, *m. fig.* vrai, bon —, człowiek poczciwy, *m.* braver Mann, *m.*

Gaupe, *f. fam.* maszkara, *f.* Schlampe, *f.*

se Gausser, *v. r. fam.* (*de q.*) szydzić, drwić sobie z kogo, einen schrauben, foppen.

Gausserie, *f. fam.* drwiny, *pl.* szyderstwo, *n.* Schrauben, *n.* Spott, *m.*

Gausseur, *m.* euse, *f.* szyderca, szyderz, *m.* Spötter, *m.* — inn, *f.*

Gautier, *m.* Gwalter, Walter, *m.* (Nahme.)

Gavache, *m.* hultay. *m.* schlechter Kerl, *m.*

Gavion, *m. fam.* gardło, *n.* Kehle, Gurgel, *f.*

Gavon, *m.* komórka w rufie okrętowéy, *f.* Kaue, *f.* (Kämmerchen im Hintertheile des Schiffes).

Gayac, *v.* Gaïac.

Gaze, *f.* gaza, *f.* Gaze, *f.* (Art leichten Gewebes).

Gazelle, *f.* koza dzika, *f.* Gazelle, *f.* (Art wilder Ziegen.)

Gazer, *v. a.* gazą powlec, obszyć, mit Gaze überziehen. *fig.* zasłonić, zakwefić, verschleyern.

Gazetier, *m.* gazetnik, gazeciarz, *m.* Zeitungsschreiber, Zeitungsträger, *m.*

Gazetin, *m.* gazetka pisana, *f.* kleine geschriebene Zeitung, *f.*

Gazette, *f.* gazety, *f. pl.* Zeitung, *f.* Zeitungsblatt, *n.*

Gazier, *m.* tkacz gazy, *m.* Gazeweber, *m.*

Gazon, *m.* darń, *f.* Rasen, *m.*

Gazonnement, *m.* pokrycie darnią, *n.* Belegen mit Rasen, *n.*

Gazonner, *v. a.* pokryć, usłać darnią, mit Rasen belegen.

Ga-

Gazouillement, *m.* świegotanie ptaków; szemranie, *n.* szum zdroiu, *m.* Zwitschern der Vögel; Rauschen eines Baches, *n.*

Gazouiller, *v. a.* świegotać; szumieć, szemrzeć, mruczeć. (o wodzie), zwitschern; sanft rauschen. *fig.* gadać, (o dzieciach), lallen.

Geai, *m.* sóyka, *f.* Häher, *m.* Elster, *f.*

Geant, *m.* ante, *f.* olbrzym, *m.* Riese, *m.*

Geindre, *m.* piekarczyk starszy *m.* Werkmeister bei den Bäckern, *m.*

*Geindre, *v. n. fam.* ięczyć, stękać, krächzen.

Gélatineux, euse, *a.* galaretowy, gallertartig.

Gelée, *f.* mróz, *m.* galareta, *f.* Frost, *m.* Gallerte, *f.* — blanche, śrzon, *m.* Reif, *m.*

Geler, *v. a.* zmarzłym co czynić; pomrozić; zimno robić, sprawiać, zum Gefrieren bringen; durch den Frost beschädigen, verderben; Kälte verursachen. — *n. et i.* za-, z-, marznąć, frieren, zu Eis werden.

Céline; *f.* (*obs.*) kokosz, kura, *f.* Huhn, *n.*

Gélinotte, *f.* kurczę tłuste, *n.* junges fettes Huhn, *n.* — des bois, iarząbek, *m.* Haselhuhn, *n.*

Gélivure, *f.* dół pełen lodu, *m.* Eiskluft, *f.*

Gémir, *v. n.* (*de sur qc.*) ięczyć, stękać, utyskiwać, żalić się; gruchotać, seufzen, stöhnen, ächzen; girren.

Gémissant, ante, *a.* ięczący, stękaiący, etc., skwierkliwy, żałośny, ächzend, seufzend, wimmernd, kläglich.

Gémissement, *m.* ięczenie, stękanie; gruchotanie, *n.* Seufzen, Aechzen; Girren, *n.*

Gênant, ante, *a.* przykry, natrętny, nieznośny, beschwerlich, lästig.

Gencive, *f.* dziąsło, *n.* Zahnfleisch, *n.*

Gendarme, *m.* konny z gwardyi, *m.* Gendarme, Gardereiter, *m.* —mes, *pl.* iskierki; kropki, plamki na dyamencie, na oku, *pl.* kleiner Funken, *m. pl.* Tüpfelchen in Diamanten, *n. pl.* Augenfleck, *m.*

se Gendarmer, *v. r. fam.* rozgniewać się, oburzyć się, sich ereifern, entrüsten.

Gendarmerie, *f.* gwardye konne, *pl.* straż, *f.* Corps der Gendarmes, *n.* Polizeywache, *f.*

Gendre, *m.* zięć, *m.* Schwiegersohn, Eidam, *m.*

Gêne, *f.* tortura, męka, *f.* Folter, Tortur, *f. fig.* męka, przykrość, *f.* wstręt, *m.* Marter, Quaal, *f.* Zwang, *m.*

Généalogie, *f.* rodopisanie, *n.* Geschlechtsregister, *n.* Genealogie, *f.*

Généalogique, *a.* rodopisarski, genealogisch.

Généalogiste, *m.* rodopis, *m.* Geschlechtsbeschreiber, — kundiger, *m.*

Gêner, *v. a.* u-, ściskać, gnieść, rznąć, szczypać, trzeć; przymuszać, dręczyć, męczyć, trapić, drücken, pressen, spannen, zwängen; beschwerlich seyn, zwingen, Gewalt anthun, einschränken.

Général, ale, *a.* powszechny, ogólny, allgemein. en —, *vd.* ogółem, powszechnie, w powszechności, im Allgemeinen, überhaupt, insgemein.

Général, *m.* wódz, hetman, generał, *m.* rzecz główna, naywiększa, *f.* General, Feldherr, *m.* das Allgemeine, der größte Theil.

Généralat, *m.* hetmaństwo, generalstwo, *n.* Feldherrenwürde, *f.*

Générale, *f.* generałowa, Generalinn, *f.* generałmarsz, *m.* Generalmarsch, *m.*

Gé-

Généralement, *ad.* ogółem, powszechnie, w powszechności, allgemein, überhaupt.

Généraliser, *v. a.* spowszechnić, powszechnym uczynić; ściągać wnosić, przenosić na rzecz całą, allgemein machen; anwenden, aufs Ganze übertragen.

Généralissime, *m.* naczelnik naywyższy, *m.* erster Befehlshaber einer Armee, *m.*

Généralité, *f.* powszechność, pospolitość, *f.* generałowie, hetmani wszyscy woyska całego, *m.* Allgemeinheit; Generalität, *f.*

Génératif, tive, *a.* rodzayny, rodzeniu służący, zur Zeugung gehörig.

Génération, *f.* rodzenie, pochodzenie rzeczy; płodzenie, wydawanie płodu; pokolenie, potomstwo, *n.* ród, *m.* Zeugung; Erzeugung, *f.* Geschlecht, *n.* Nachkommenschaft; Geschlechtsfolge, *f.* Geschlechtsalter, *n.*

Généreux, euse, *a.* wspaniały, wspaniałomyślny; hoyny, dobroczynny; śmiały, odważny, (o niektórych zwierzętach), großmüthig, edelmüthig; freymüthig; freygebig; muthig, kühn, (von einigen Thieren).

Générosité, *f.* wspaniałość, wspaniałomyślność; hoyność etc., *f.* Großmuth, Edelmuth; *m.* Freygebigkeit, *f.*

Genet, *m.* żmudzinek, *m.* Klepper, *m.*

Généthliaque, *m.* gwiazdarz, *m.* Nativitätsteller, *m.* — *a.* tyczący się urodzin, was auf einen Geburtstag Bezug hat.

Genetin, *m* gatunek wina białego, *n.* Art weißer Wein, *m.*

Genette, *f.* kot dziki, *m.* Genette, *f.* (wilde Katze). aller à cheval à la —, z krótko podpiętémi strzemionami iechać na konin, mit sehr kurzen Steigriemen reiten.

Genèvre, Genièvre, *m.* iałowiec, *m.* Wachholderbeere, *f.* *v.* Genévrier.

Genévrier, *m.* krzak iałowcowy, *m.* Wachholderbaum, *m.*

Génie, *m.* anioł, duch stróż, *m.* skłonność przyrodzona, sposobność; głowa, *f.* rozum, dowcip, *m.* własność ięzyka etc., *f.* Genius, Schutzengel, Schutzgeist; Geist, *m.* Genie, *n.* Naturgabe, Neigung, *f.* Kopf, *m.* das Eigenthümliche, *n.*

Génisse, iałowica, *f.* junge Kuh, Färse, *f.*

Génital, ale, *a.* rodzayny, rodzeniu, płodzeniu służący, do tego należący, zur Zeugung gehörig.

Génitif, *m.* *T.* drugi przypadek, *m.* Genitivus, *m.*

Génitoires, *m. pl.* iądra, moszenka, moszenki, *pl.* Hoden, *f. pl.*

Genou, *m.* kolano, *n.* Knie, *n.*

Génouillée, *f.* kolanko na słomce, *n.* Schuß (zwischen zwey Absätzen eines Halmes), *m.*

Genouillère, *f.* nakolanek u zbroi, *m.* sztylpa u bóta, *f.* podkolanek; rzemyk na kolano, *m.* Knieschiene; Stelpe am Stiefel, *f.* Knieleder, *n.* Knieriemen, *m.*

Genre, *m.* rodzay, gatunek, *m.* Geschlecht, *n.* Gattung; Art, Weise, Gewohnheit, *f.*

Gens, *m. et f. pl.* ludzie, *pl.* czeladź, *f.* Leute, *f. pl.*

Gent, *f.* naród, *m.* Volk, *n.* droit des gens, prawo narodów, *n.* Völkerrecht, *n.*

Gentil, ile, *a.* poganski, heidnisch. — *m.* poganin, *m.* Heide, *m.*

Gentil, ille, *a.* ładny, piękny, artig, hübsch, fein.

Gentilhomme, *m.* szlachcic, *m.* Edelmann, Hofkavalier, *m.*

Gentilhommerie, *f.* szlachectwo, *n.* stan szlachecki, *m.* Adel, Adelstand, *m.*

Gentilhommière, *f.* dwór szlachecki, *m.* Edelhof, *m.*

Gentilité, *f.* poganstwo, *n.* poganie, *m. pl.* religia pogańska. *f.* Heidenthum, *n.* heidnische Religion, *f.*

Gentillâtre, *m.* szlachcina, szlachcic nieprawy, *m.* Strohjunker, *m.*

Gentillesse, *f.* przyiemność, uprzeymość, *f.* Artigkeit, *f.* Gentillesses, *pl.* fraszki ładne, *f. pl.* figiel, żarcik, *m.* allerley artige Kleinigkeiten, *f. pl.* artiger Spaß, *m.* Posse, *f.*

Gentiment, *ad. fam.* ładnie, grzecznie, artig, hübsch, allerliebst.

Genuflexion, *f.* zginanie kolan, klękanie, *n.* Kniebeugung, *f.*

Géode, *f.* gatunek kamienia orlego, *m.* Klapperstein, *m.*

Géodésie, *f.* miernictwo polne, *n.* Feldtheilungskunst, Feldmeßkunst, *f.*

Géographe, *m.* kraiopis, *m.* Erdbeschreiber, *m.*

Géographie, *f* kraionisanie, *n.* Erdkunde; Erdbeschreibung, *f.*

Géographique, *a.* kraiopisarski, geographisch.

Géôlage, *m.* tarasowe, *n.* Schließgeld, *n.*

Geôle, *f.* więzienie, *n.* taras, *m* Gefängniß, Stockhaus, *n.*

Geôlier, *m.* ière, *f.* dozórca nad więzieniem, *m.* Kerkermeister, Stockmeister, *m.*

Géomance, od. Géomancie, *f.* kropkowieszczenie, *n.* Punktirkunst, *f.* — cien, *m.* enne, *f.* kropkowieszczek, *m.* Wahrsager, *m.* — inn, *f.* (aus dem Punktiren).

Géomantique, *a.* kropkowieniczy, zur Punktirkunst gehörig.

Géométral, *a. m.* plan —, plan miernicży, *m.* geometrischer Grundriß, *m.*

Géomètre, *m.* miernik, *m.* Feldmessor, *m.*

Géométrie, *f.* miernictwo, *n.* nauka miernicza, *f.* Erdmeßkunst, *f.*

Géométrique, *a.* mierniczy, geometrisch.

Géoponique, *a.* rólniczy, zum Feldbaue gehörig.

George, *m.* Jérzy, Georg, *m.* (Name.)

Géorgiques, *f. pl.* pisma o rólnictwie, *n. pl.* Schriften vom Feldbaue, *f. pl.*

Gérant, *m.* sprawca, *m.* Geschäftsträger, *m.*

Gerbe, *f.* snop, *m.* Garbe, *f.*

Gerbée, *f.* snop słomy na półwymłóconéy, *m.* Bund halb ausgedroschenes Stroh, *n.*

Gerber, *v. a.* w snopy, snopy wiązać: beczki układać, in Garben binden; (Fässer) übereinander legen.

Gerce, *m.* mól, *m.* Bücherwurm, *m.* Kleidermotte, *f.*

Gercer, *v. a.* siec, rznąć; popękać, rysować, rysy robić, aufritzen, aufreißen. — *n. et se* —, *r.* pękać, rospadać się, pierzgać, aufspringen, aufbersten.

Gerçure, *f.* rysa, rospadlina, *f.* Riß, Ritz, *m.*

Gerfaut, *m.* białozór (sokół), Gerfalke, *m.*

Germain, aine, *a.* rodzony, leiblich.

Germandrée, *f.* ożanka, niezapominayka, *f.* Gamander, *m.*

Germanie, *f.* Niemcy, *pl.* Germanien, Deutschland, *n.*

Germanique, *a.* Niemiecki, germanisch, deutsch.

Germanisme, *m.* sposób mówienia w ięzyku Niemieckim, *m.* deutsche Redensart, *f.*

Germe, *m.* kieł, *m.* Keim, *m. fig.* źrzódło, *n.* zdroy, początek, *m.* Ursprung, *m.* Quelle, *f.*

Ger-

Germer, *v. n.* wyrastać, krzewić się, wschodzić, keimen, auswachsen.
Germination, *f.* wyrastanie, wschodzenie, *n.* Keimen, *n.*
Germoir, *m.* słodownia, *f.* Malzkeller, Malzboden, *m.* Malztenne, *f.*
Gésier, *m.* wól ptaszy, *m.* Kropf des Geflügels, *m.*
Gésine, *f.* (*obs.*) połóg, *m.* Kindbette, *n.*
*Gésir, *v. n.* (*obs.*) leżeć, spoczywać, liegen.
Gesse, *f.* cieciorka, ciecierzyca, *f.* Blatterbse, *f.*
Gestation, *f.* czas noszenia płodu, *m.* Zeit des Trächtigseyns, *f.*
Geste, *m.* giest, *m.* giesta, *pl.* Gebehrde, deklamatorische Bewegung, *f.*
Gesticulateur, *m.* giesta zbytnie robiący, der zu viel Gebehrden und Bewegungen macht.
Gesticulation, *f.* giestykulacya, *f.* übertriebene Bewegung beym Reden, *f.*
Gesticuler, *v. n.* zbytnie robić giesta, zu viel Gebehrden machen.
Gestion, *f.* zawiadowanie, sprawowanie, *n.* Führung, Verwaltung, *f.*
Gibbon, *m.* gibbon, *m.* der langarmige Affe, *m.*
Gibbosité, *f.* wypukłość, *f.* pukiel, *m.* buckelige Gestalt, *f.* — bbeux, euse, *a.* buckelig, erhaben. *T.*
Gibecière, *f.* taistra, torba myśliwska, kuglarska, *f.* trzos, *m.* Jagdtasche; Taschenspielertasche; Geldkatze, *f.*
Gibelet, *m.* świderek żłobkowaty, *m.* Zwickbohrer, *m.*
Gibelotte, *f.* bigosik z kurcząt, *m.* Frikassee von jungen Hühnern, *n.*
Giberne, *f.* ładownica, *f.* Granatentasche, Patrontasche, *f.*
Gibet, *m.* szubienica, *f.* Galgen; *m.* Hochgericht, *n.*
Gibier, *m.* zwierzyna, *f.* Wild, Wildpret, *n.*
Giboulée, *f.* dészcz wielki nagły, *m.* Platzregen, *m.*
Giboyeux, euse, *a.* obfity w zwierzynę, reich an Wild.
Gigante, *f.* figura wielka na rufie galerowéy, *f.* Riesenfigur auf dem Hintertheile einer Galeere, *f.*
Gigantesque, *a.* olbrzymski, riesenförmig.
Gigot, *m.* udziec skopowy, *m.* Hammels-, Schöpskeule, *f.* Gigots, *pl.* poslednia noga końska, *f.* Hinterschenkel eines Pferdes, *m. pl.*
Gigotté, ée, *a.* udziasty, mit guten Schenkeln.
Gigotter, *v. n.* drygać nogami, mit den Füßen zappeln.
Giguer, *v. n. fam.* tańcować, skakać, uwijać się, hüpfen und springen, tanzen.
Gilet, *m.* zatożka bez rękawów, *f.* Gilet, *n.* Brustlatz, *m.*
Gille, *m.* sieć pewna, *f.* Art Fischernetz, *n.*
Gilles, *m.* Idzi, Egidius, *m.* (Name).
Gimblette, *f.* placuszek okrągły, *m.* Ringelgebackenes, *n.*
Gingembre, *m.* imbier, *m.* Ingwer, *m.*
Ginguet, ette, *a.* podły, pośledni, schwach, schlecht.
Ginguet, *m.* wino nietęgie, podłe, *n.* schwacher schlechter Wein, *m.*
Giore, *m. fam.* żyd, *m.* żydówka, *f.* z żyda i z nowowierki albo przeciwnie spłodzony, pochodzący, Jude, *m.* Jüdinn, *f.* geboren von einem Juden und einer Proselitin oder umgekehrt.
Girafe, *f.* wielbłądoryś, *m.* Kameelparder, *m.*

Girande, *f.* gatunek fontan sztucznych, *f.* feyerwerk, *m.* Art künstlicher Springbrunnen, *m.* Girandolfeuer bey Feuerwerken, *n.*
Girandole, *f.* lichtarz z prętami; stróy diamentowy etc., *m.* koło z rac, *n.* Armleuchter; Schmuck von Diamanten ꝛc., *m.* Feuerrad, *n.*
Girasol, *m.* kamień gatunku opalowego, *m.* Girasol, Sonnenstein, *m.*
Girofle, Gérofle, *m.* od. clou de —, gwoździk, (do potraw), Gewürznelke, *f.* Gewürznägelein, *n.*
Giroflée, *f.* lewkoniia, *f.* Levkoje, *f.*
Giroflier, *m.* macica gwozdzikowa, *f.* Würznägeleinbaum, *m.*
Giron, *m.* łono, *n.* Schooß, *m.*
Girouette, *f.* chorągiewka na dachu etc., *m.* Wetterfahne, *f* Wetterhahn, *m.*
Gisant, ante, *a.* chorobą złożony; leżący, liegend.
Git, leży; odpoczywa, liegt. (*v.* Gésir.)
Gite, *m.* nocleg, *m.* legowisko, łożysko, *n.* Nachtherberge, *f.* Lager; Schlafgeld, *n.*
Giter, *v. n. fam.* nocować, noclegować, übernachten, Nachtlager halten.
Givre, *m.* śrzon, *m.* sadź, *f.* Raubreif, *m.*
Glace, *f.* lód, *m.* szkło do zwierciadeł, okien karétowych, *n.* tafla; plamka na dyamancie, *f.* Eis; Gefrornes; Spiegelglas; Kutschenfenster, *n.* kleiner Fleck im Diamant, *m.* fig. oziembłość, lodowatość, *f.* Kaltsinn, *m.*
Glacé, ée, *p. et a.* zmarzły; polerowany, glancowny, gefroren; glasirt, sehr glänzend.
Glacer, *v. a.* w lód obrócić, zmarzłym czynić; oziembiać, lodowacić, gefrieren machen; erstarren, oder eiskalt machen; glasuren; glasiren. — *n. et* se —, *r.* marznąć, lodowacieć; ścinać się, gefrieren, zu Eis werden.
Glacerie, *f.* sztuka robienia szkła do zwierciadeł, *f.* Kunst Spiegelglas zu machen, *f.*
Glaceux, euse, *a.* ciemny, mglisty, nieiasny (o kamieniach drogich), unrein, wolkig, (von Edelsteinen).
Glacial, ale, *a.* lodowaty, zmarzły, beständig gefroren, eiskalt.
Glacière, *f.* lodownia, *f.* Eisgrube, *f.* izba bardzo zimna, *f.* sehr kaltes Zimmer, *n.*
Glaciers, *m. pl.* góry lodowate, *f. pl.* Eisberge, Glätscher, *m. pl.*
Glacis, *m.* pochodzistość, spadzistość, *f.* Abgang, *m.* Feldbrustwehr, *f.*
Glaçon, *m.* kra lodu, *f.* sopel, *m.* Eisscholle, *f.* Eiszapfen, *m.*
Gladiateur, *m.* szermierz; napaśnik, *f.* Fechter, Klopffechter, *m.*
Glaïeul, *m.* mieczyk, *m.* (ziele), Schwertlilie, *f.*
Glaire, *f.* kléiowata materya, ślamowatość, smarkociny, *f. pl.* białko iaia, *n.* Schleim, *m.* Eyweiß, *n.*
Glairer, *v. a.* białkiem co pomazać, posmarować, mit Eyerweiß überstreichen.
Glaireux, euse, *a.* kléiowaty, lepki, ślamowaty, schleimig, zähe.
Glaise, *f.* glina biała, *f.* Thonerde, *f.* Letten, *m.*
Glaiser, *v. a.* gliną ob-, zalepić, mit Letten bekleiden.
Glaiseux, euse, *a.* gliniasty, thonig, lettig.
Glaisière, *f.* doły, gdzie glinę kopią, *m. pl.* Thongrube, *f.*
Glaive, *m.* miecz, *m.* Schwert, *m.*

Glama, oder Clama, *m.* lama, *f.* peruvianisches Schaafkameel, *n.*

Glanage, *m.* zbiéranie kłosów, pokłosie, *n.* Aehrenlesen, *n.* Nachlese, *f.*

Gland, *m.* żołądź, *f.* Eichel, *f.*

Glande, *f.* gruczoł, gruzoł, *m.* Drüse, *f.*

Glandé, ée, *a.* ociekły, napuchły od gruczołów. (o koniach), geschwollene Drüsen habend, (von Pferden).

Glandée, *f.* zbieranie żołędzi, *n.* żer żołędzi wy. *m.* Eichelgrndte, Eichelmast, *f.*

Glandule, *f.* gruczołek, *m.* kleine Drüse, *f.*

Glanduleux, euse, *a.* gruczołowaty, drüsig.

Glane, *f.* pokłosie, *a.* snopek kłosów, rząd, pęk (gruszek etc.); wieniec cebul, *m.* Handvoll Aehren, *f.* Büschel (Birnen); Bund (Zwiebeln), *n.*

Glaner, *v. a. et n.* pokłosić, kłosy zbierać: zbierać, Aehren lesen, nachstoppeln.

Glaneur, *m.* euse, *f.* zbieracz kłosów, *m.* Aehrenleser, *m.*

Glanis, *m.* sum, *m.* (ryba), Wels, *m.* (großer Raubfisch,) *m.*

Glanure, *f.* zbieranie kłosów, pokłosie, *n.* Aehrenlese, *f.*

Glapir, *v. n.* szczekać, skowyczeć; krzyczeć, kläffen; kreischen.

Glapissant, ante, *a.* skowyczący, szczekający; krzyczący, kläffend; kreischend.

Glapissement, *m.* szczekanie, skowyczenie, *n.* krzyk, *m.* Kläffen; Kreischen, *n.*

Glas, *m.* dzwonienie umarłemu, *n* Anschlagen mit dem Todtenglöckchen, *n.*

Glaucome, *m.* łuszczka na oku, *f.* grüne Staar, *m.*

Glèbe, *f.* bryła ziemi, *f.* Klumpen Erde, *m.*

Glette, *v.* Litharge.

Glissade, *f.* pośliznięnie się, *n.* Gleiten, Ausgleiten, *n.*

Glissant, ante, *a.* śliski, schlüpfrig, glatt.

Glisser, *v. n.* pośliznąć się, ślizgać się; wyśliznąć się, gleiten, ausgleiten, ausglitschen; entwischen. *fig.* (*sur qc.*) dotknąć, natrącić, namienić, leicht über etwas hingehen. — *a.* (*qc. dans*) wemknąć, wetknąć, wścibić; wtrącić; napoić, wrazić, unvermerkt hinein thun, hinein bringen, hinein schieben. se —, *r.* wkradać się, sich hinein schleichen.

Glissoire, *f.* ślizgawka, *f.* Gleitbahn, Schleifbahn, *f.*

Globe, *m.* kula, gałka, *f.* Kugel, *f.*

Globule, *m.* gałeczka, kulka, *f* Kügelchen, *n.*

Globuleux, euse, *a.* z gałeczek złożony, aus kleinen Kügelchen zusammen gesetzt.

Gloire, *f.* sława, cześć, chwała; wspaniałość, świetność, *f.* Ruhm, *m.* Ehre; Herrlichkeit; Ruhmsucht, *f.* Stolz, *m.* Glorie, *f.*

Glorieux, euse, *a.* sławny, chwalebny; uwielbiony. wielebny; dumny, pyszny, rühmlich, glorreich; ruhmvoll, ruhmwürdig; ruhmsüchtig, stolz.

Glorification, *f.* uwielbienie, *n.* Verklärung, *f.*

Glorifier, *v. a.* uwielbić; wielbić, wychwalać, verklären, verherrlichen. se —, *r* (*de qc.*) chlubić się, chełpić się; szczycić się czém, sich einer Sache rühmen, stolz auf etwas seyn.

Glose, *f.* wykład, *m.* tłumaczenie, *n.* przypis, *m.* Glosse, Auslegung, Erklärung, *f.* Zusatz, *m.*

Gloser, *v. a. et n.* tłumaczyć, wykładać, przypisy do czego pisać, Glossen machen, erklären. *fig.*

fig. nicować, krytykować co, sich über etwas aufhalten, Anmerkungen machen.

Gloseur, *m.* euse, *f.* ganiciel, krytyk, *m.* Tadler, Krittler, *m.*

Glossaire, *m.* słownik, zbiór wykładów podług abecadła ułożony, *m.* Glossarium, alphabetisches Erklärungsbuch, *n.*

Glossateur, wykładacz, *m.* Ausleger, *m.*

Glougou, *m.* bełkotanie, (napoiu z flaszy ciasnéy cieczącego,) *n.* Gluckgluck, *n.* (Geräusch).

Glougouter, Glougloter, *n.* bełkotać, glucken, kollern.

Glousser, *v. n.* kwokać, gluchsen, glucken.

Glouteron, *v.* Bardane.

Glouton, onne, *a.* żarłoczy, obżarty, gefräßig, freßgierig. — *m.* żarłok, obżartuś, *m.* Vielfraß, *m.*

Gloutonnerie, *f.* obżarstwo, *n.* Gefräßigkeit, *f.*

Glu, *f.* lep na ptaki, *m.* Vogelleim, *m.*

Gluant, ante, *a.* kléisty, lepki, klebrig.

Gluau, *m.* rózga lepem pomazana, *f.* Leimruthe, *f.*

Gluer, *v. a.* lepem pomazać; lepkim robić, mit Vogelleim bestreichen, klebrig machen.

Glui, *m.* słoma gruba, *f.* grobes Rockenstroh, *n.*

Glutinatif, *m. et a.* remède —, sciągaiące, goiące lékarstwo, *n.* zusammenheilendes Mittel, *n.*

Glutineux, euse, *a.* kléisty, lepki, klebrig.

Gnome, *m.* Gnomide, *f.* duch podziemny, *m.* Erdgeist, *m.*

Gnomique, *a.* obfity w przestrogi, przysłowia, spruchreich.

Gnomon, *m.* pręt, styft u kompasa etc., *m.* Stift, Zeiger der Sonnenuhr etc., *m.*

Gnomonique, *f.* nauka o robieniu kompasów, *f.* Sonnenuhrkunst, *f.* — *a.* do tego należący, dazu gehörig.

Go, tout de go, *ad. fam.* bez ogródki, bez ceremonii, ganz frey, ohne viel Umstände.

Gobbe, *f.* trucizna w czém podrzucona, *f.* vergifteter Biss, *m.*

Gobelet, *m.* kubek, *m.* (przedtém) podczastwo etc., *n.* Becher, *m.* (ehemals) Schenkamt etc., *n.* Bediente dazu, *m. pl.*

Gobelotter, *v. n.* pić, kieliszki wytrząsać, zechen, bechern.

Gobe-mouche, *m.* muchołów, *m.* (ptak), Fliegenschnäpper, *m.* (Vogel).

Gober, *v. a.* chciwie połykać; iayko wypić, gierig hinunterschlucken; (ein Ey) ausschlürfen. *fig.* łatwo czému uwierzyć, poiąć prędko, leichtgläubig seyn, schnell auffangen.

Goberge, *f.* gatunek stokfiszu, *m.* Schellfisch, *m.*

se Goberger, *v. r. fam.* (*de qc.*) szydzić, naśmiewać się z czego, sich über einen lustig machen; sich gütlich thun.

Goberges, *f. pl.* dno łóżka, *n.* Bettbretter, *n. pl.* Boden einer Bettstelle, *m.*

Gobet, *m. fam.* kawałek, *m.* Bissen, *m.*

Gobeter, *v. a.* zalepić; zarzucić, (wapnem etc.) verkleben; verwerfen (mit Mörtel etc.)

Gobin, *m.* garbus, *m.* Buckliger, *m.*

Goblin, *m.* trach, *m.* poczwara, *f.* Kobold, Mummel, *m.*

Godailler, *v. n. fam.* pić, trąbić, viel saufen.

Gode, *m.* kolik, ptak morski, *m.* Seemewe, *f.*

Godelureau, *m. fam.* galant, *m.* Stutzer, *m.*

Godenot, *m.* laleczka kuglarska, *f.* Taschenspielerpüppchen, *n. fig. fam.* straszydło, *n.* maszkara, *f.* kleiner ungestalteter Mensch, *m.*

Go-

Goder, *v. n.* niekształtnie się fałdować, się fałdzić, sich fehlerhaft falten, sich runzeln.

Godet, *m.* czaszka, *f.* kubek, *m.* kleiner halbkugeliger Becher, *m.*

Godron, *m.* fałd okrągły, *m.* runde Falte, *f.*

Godronner, *v. a.* w fałdy składać okrągłe, runde Falten machen.

Goelette, *f.* okręt mały Angielski, *m.* kleines englisches Fahrzeug von 50 bis 100 Tonnen, *n.*

Goëmon, *m.* porost, mechmorski, *m.* Art Seegras, *n.*

Goétie, *f.* czary pewne, *pl.* Art Zauberey, *f.*

Goffe, *a. fam.* niezgrabny, gruby, niekształtny, plump, tölpisch, grob.

Gogaille, *f. fam.* uczta, biesiada, *f.* Gelag, *n.* Schmaus, *m.*

Gogo, *f. fam.* vivre à —, hucznie i szumnie żyć, herrlich und in Freuden leben.

Goguenard, arde, *a.* grubo żartuiący, niezgrabny, niedrig und plump scherzend.

Goguenarder, *v. n.* grubo, nieprzyzwoicie żartować, niedrig und pöbelhaft scherzen, spaßen.

Goguenarderie, *f.* żarty, figle grube, nieprzyzwoite, *pl.* niedrige Possen, *f. pl.*

Goguettes, *f. pl. fam.* wesołość, *f.* figle, żarty, *pl.* etwas Lustiges, *n.* Schwänke, *m. pl.*

Goinfrade, *f. fam.* biesiada rospustna, *f.* Fresserey, *f.*

Goinfre, *m. fam.* marnotrawca, obżerca, *m.* Schwelger, Prasser, *m.*

Goinfrer, *v. n. fam.* hulać, marnotrawić, marnować, schwelgen, schlemmen.

Goinfrerie, *f. fam.* rospusta, *f.* marnotrawstwo, *n.* Schwelgerey, *f.*

Goître, *m.* wól, *m.* Kropf, *m.*

Goitreux, euse, *a.* wólaty, wól maiący, kropfig.

Golfe, *m.* wybrzeże, *n.* odnoga morska, *f.* Meerbusen, *m.*

Golgas, *m.* gatunek flaneli, *f.* Golgas, *n.* (Art Flanell.)

Golile, *f.* kołnierz Hiszpański, *m.* spanischer Halskragen, *m.*

Golis, *m.* drzewo 20 lat maiące, *n.* drwa z tego, *pl* Baum von 20 Jahren, *m.* dessen Holz, *n.*

Gomme, *f.* żywica, Gummi, *n.* — résine, *f.* gumi, guma, *f.* Gummiharz, *n.*

Gommer, *v. a.* gumować, gummiren, mit Gummi bestreichen.

Gommeux, euse, *a.* kleiowady, gumisty, Gummi gebend. gummiartig.

Gommier, *m.* drzewo gumę wydawaiące, *n.* Gummibaum, *m.*

Gond, *m.* hak, czop, *m.* Thürangel, Haspe, *f.*

Gondole, *f.* gondola, *f.* czołno, *n.* czarka, *f.* kubek, *m.* Gondel, *f.* Art Trinkgeschirr, *n.*

Gondolier, *m.* gondolnik, *m.* Gondelier, *m.*

Gonflement, *m.* puchlina, nabrzmiałość, *f.* Aufblähen, Aufschwellen, *n.*

Gonfler, *v. a.* nadymać, nabrzmiałość sprawiać, blähen, aufblähen, aufblasen. — *n.* se —, *r.* na-, o, puchnąć; nabrzmieć, schwellen, aufschwellen.

Gonin, *a. m. fam.* maître —, frant, filut, *m.* verschmitzter Kerl, *m.*

Gonne, *f.* beczka okrętowa do napoiów etc., *f.* Faß (zum Getränk auf Schiffen oder zum Lachs), *n.*

Gonorrhée, f. gonorea, *f.* płynienie nasienia, *n.* Tripper, *m.*

Gorge, *f.* gardło, *n.* krtań; szyia; piersi, *f. pl.* wól u ptaków; wąwóz, przechód ciasny, *m.* Kehle; Gurgel, *f.* Hals, *m.* Luftröhre; Brust, *f.* Busen; Kropf der Vögel; enger Ein-, Durchgang, *m.*

Gorgé, ée, *a.* natkany, naładowany, pełny; nabrzmiały, vollgestopft; geschwollen.

Gorge-de-pigeon, *f.* kolor golębi złotoszarawy, *m.* Taubenhalsfarbe, *f.*

Gorgee, *f.* łyk, *m.* łyknienie, *n.* Schluck, *m.*

Gorger, *v. a.* nátkać, napchać żołądek czém, przeładować, mit Speisen vollstopfen, überladen. *fig.* przeładować, obsypać. überhäufen. se —, *r.* obeżreć się, obiesdz się. natkać się. sich mit Speisen ꝛc. überladen.

Gosier, *m.* gardło, *n.* krtań, gardziel, *f.* Schlund, Hals, *m.* Kehle, *f.*

Gossampin, *m.* drzewo bawełnę rodzące, *n.* Baumwollenbaum, *m.*

Gothique, *a.* Gotski, göthisch. *fig.* staroświecki, altväterisch.

Gouache, Gouasse, *f.* malowanie wodnémi farbami, *n.* Wassermalerey, *f.*

Goudron, *m.* smoła, maź, *f.* Theer, *m.*

Goudronner, *v. a.* osmolić, smołą osmarować, theeren.

Gouffre, *m.* przepaść, *f.* odmęt, wir, *m.* Abgrund, Strudel, *m.*

Gouine, *f. fam.* kurwa, *f.* Nikiel, *m.*

Goujat, *m.* luzak, *m.* Troßbube, Packknecht, *m.*

Goujon, *m.* kiełb, *m.* (ryba); gwóźdź, *f.* czop, *m.* dłótko wygięte, *n.* Gründling, *m.* Kresse, *f.* (Fisch;) Stift, Pflock, Döbel, *m.* kleiner Hohlmeissel, *m.*

Goujonner, *v. a.* sztyftami, gwoździkami zbić, spiać; mit Stiften an einander befestigen.

Gouiée, *f. fam.* kęs, *m.* großer Bissen, *m.*

Goulet, *m* ciasny wiazd portu, *m* enger Eingang eines Seehafens, *m.*

Goulafre, *a. fam.* chciwy, gierig.

Goulot, *m.* szyia ciasna u flaszki etc., *f.* enger Hals einer Flasche ꝛc., *m.*

Goulu, ue, *a.* żarłoczy, obżarty, gefräßig, gierig.

Goulu, *m.* rosomak, *m.* Vielfraß, *m* (Thier.)

Goupille, *f.* sztyfcik, gwoździk; czop; sworzeń, *m.* Stift, Pflock, Vorstecher, *m.*

Goupiller, *v. a.* sztyfcik założyć, zasadzić. czopem zaklinić, einen Pflock oder Stift vor etwas stecken.

Goupillon, *m.* kropidło, *n.* szczotka na trzonku do chędożenia flasz, *f.* Sprengwedel, Weihwedel, *m.* Kannenbürste, *f.*

Goupillonner, *v. a.* szczotką flasze etc. wycierać, chędożyć, mit einer Kannenbürste reinigen.

Gourd, ourde, *a.* zdrętwiały od zimna, vor Kälte erstarrt, steif.

Gourde, *f.* korbal, *m.* Kürbisflasche, *f.*

Gourdin, *m. fam.* pałka, *f.* kiy, *m.* Knüttel, Prügel, *m.*

Gourdiner, *v. a fam.* bić kiiem, pałką, prügeln.

Goure, *f.* towar korzenny sfałszowany, *m.* verfälschte Materialwaare, *f.*

Goureau, *m.* rodzay fig wielkich, *f.* große Art Feigen, *f.*

Goureur, *m.* korzennik towary swe fałszuiący, *m.* Waarenverfälscher, *m.* (von Materialisten.)

Gourgandine, *f. fam.* kurwa, *f.* Straßenhure, *f.*

Gourgane, *f.* rodzay bobu, *m.* Art kleiner Feldbohnen, *f.*

Gourgouran, *m.* gatunek materyi iedwabnéy, *f.* Art oſtindiſchen Seidenzeuges, *m.*

Gourmade, *f.* uderzenie pięścią, *n.* Fauſtſchlag, Puff, *m.*

Gourmand, ande, *a.* żarłoczy, obżarty, gefräßig, gierig, unmäßig im Eſſen.

Gourmander, *v. a.* łaiać, fukać, ausſchelten, hart behandeln. *fig.* — ses paſſions, uśmierzyć, przytłumić, hamować swe namiętności, ſeine Leidenſchaften bändigen.

Gourmandine, *f.* rodzay gruszek, *f.* große Art Birnen, *f.*

Gourmandiſe, *f.* obżarstwo, żarłoctwo, *n.* Gefräßigkeit, Freßbegierde, *f.*

Gourme, *f. fig.* plugastwo, *n.* Unreinigkeit, *f.*

Gourmer, *v. a.* pięściami bić; podpiąć, założyć koniowi łańcuszek pod brodę, mit Fäuſten ſchlagen; die Kinnkette dem Pferde anlegen.

Gourmet, *m.* znaiący się na winie, Weinkenner, *m.*

Gourmette, *f.* łańcuszek u uzdeczki, *m.* Kinnkette, *f.*

Gouſſe, *f.* łupina, łuszczka, łuszczyna, *f.* Hülſe, Schote, *f.* Balg, *m.* — d'ail, *m.* cząſtka główki czosnkowéy, *f.* Knoblauchszehe, *f.*

Gouſſet, *m.* podpasze, *n.* parkociny, *pl.* kieszonka w spodniach, *f.* Achſelhöhle, *f.* Schweiß unter den Armen; Geruch daher, *m.* Achſelſtück, *n.* kleine Hoſentaſche, *f.*

Goût, *m.* smak, gust, zapach, *m.* Geſchmack, Geruch, *m.*

Goûter, *v. a.* kosztować, smakować, ſchmecken, koſten, *fig.* skosztować, doznać, doświadczyć; potwierdzić; zasmakować sobie w czém, versüchen; billigen; Geſchmack woran finden. — *n.* podwieczorek ieść, Veſperbrod eſſen, podwieczorek, *m.* Veſperbrod, *n.*

Goutte, *f.* kroplą; podagra, *f.* Tropfen, *m.* Gicht, *f.* Podagra, *n. fam.* ne —; wcale nic, nic nie, gar nichts.

Gouttelette, *f. fam.* kropelka, Tröpfchen, *n.*

Goutteux, euſe, *a.* podagryczny, gichtiſch.

Gouttière, *f.* ryna dachowa, *f.* rowek, *m.* wycięcie na przodzie xiążki, *n.* Dachtraufe, *f.* vorderer hohler Schnitt am Buche, *m.*

Gouvernail, *m.* stér, *m.* Steuerruder, *n.*

Gouvernante, *f.* wielkorządczyni, małżonka wielkorządzcy; ochmistrzyni; gospodyni, *f.* Statthalterinn; Hofmeiſterinn; Haushälterinn, *f.*

Gouvernement, *m.* wielkorządy, *m. pl.* gubernatorstwo; mieszkanie wielkorządzcy; rządzenie, zawiadowanie, sprawowanie, *n.* rządy, *m. pl.* Statthalterſchaft; Statthalterey; Wohnung des Statthalters; Regierung, Verwaltung; Regierungsform; Aufſicht, *f.*

Gouverner, *v. a* rządzić, sprawować, władać, zawiadować; dozór mieć, regieren; vorſtehen; verwalten. *fam* (*qq.*) władać kim, mieć kogo we swéy mocy, mit einem auf einem gewiſſen Fuße ſtehen. se —, *r.* postępować, sprawować się, ſich aufführen.

Gouverneur, *m.* wielkorządzca, rządzca, gubernator, guberner, guwerner; dozórca, *m.* Statthalter, Gouverneur; Hofmeiſter; Vorſteher, *m.*

Grabat, *m.* barłog, *m.* ſchlechtes Bett, *n.*

Grabataire, *a.* chorobą do łóżka przyciśniony, bettlägerig.

Grabuge, *m. fam.* swár, spór, *m.* kleiner Zank, Zwiſt, *m.*

Grâce, *f.* łaska, życzliwość, *f.* upodobanie, przyięcie do łaski, odpuszczenie kary, *n.* przyiemność, *f.* wdzięk, *m.* przystoyność, *f.* Gnade, Gefälligkeit, Gefälligkeit, Gunſt, Gewogenheit, *f.* Gefallen, *m* Begnadigung; Grazie; Anmuth, *f.* Anſtand, *m.* de —, *ad.* proszę, ich bitte; wenn ich bitten darf. Graces, *pl.* dzięki, *pl. m.* Dank, *m.*

Gracieuſer; *v. a. fam.* mile, łaskawie przyiąć, się z kim obchodzić, liebreich, freundlich begegnen.

Gracieuſeté, *f. fam.* grzeczność, *f.* podarunek, *m.* Höflichkeit, *f.* Geſchenk, *n.*

Gracieux, euſe, *a.* miły, przyiemny; ludzki, łagodny, łaskawy, aumuthig, hold; angenehm, liebreich, freundlich; gnädig.

Gracilité, *f.* przyiemny głos, *m.* Klarheit der Stimme, *f.*

Gradation, *f.* stopniowanie, *n.* Stufengang, *m.*

Grade, *m.* stopień godności, *m.* Ehrenſtufe, Würde; Rangordnung, *f.*

Gradeau, *m.* ryba pewna, *f.* Königsfiſch, *m.*

Gradin, *m.* schódki, *pl.* stopień, *m.* ławki stopniſto robione, *f. pl* kleiner Aufſatz von Stufen auf einem Altare; Tritt, *m.* ſtufenweiſe erhöhete Bänke, *f. pl.*

Gradué, *m.* godność maiący akademicką, *m.* graduirte Perſon, *f.*

Graduel, elle, *a.* stopnisty, ſtufenweiſe.

Graduer, *v. n.* po-, dzielić na stopnie, in Grade abtheilen.

Graillement, *m.* głos chrapliwy, *m.* dumpfe, heiſere Stimme, *f.*

Grailler, *v. a.* trąbić trąbą myśliwską, in das Hifthorn ſtoßen.

Graillon, *m.* niedoiadki; odłupki, ocinki marmurowe, *pl.* Ueberbleibſel von einer Mahlzeit, *n.* Abgang von Marmor, *m.*

Grain, *m.* ziarno, ziarnko; zboże, *n.* iagoda, *f.* Korn; Getraide, *n.* Beere, *f.*

Graine, *f.* ziarno, ziarnko, nasienie, *n.* Saamenkorn, *n.* Saame; Kern, *m.* Korn, *n.*

Grainer, *v.* Grener.

Grais, *v.* Grês.

Graiſſe, *f.* tłustość; *f.* sadło, *n.* tłustość, żyzność ziemi, *f.* Fett, *n.* Schmeer, Schmalz, *m.* Fettigkeit, *f*

Graiſſer, *v a.* tłustością smarować, natłuścić, (mit Fett) ſchmieren

Graiſſet, *m.* żaba zielona, *f.* Laubfroſch, *m.*

Graiſſeux, euſe, *a.* tłusty, ſchmierig, fettig.

Grainen, *m.* trawa, *f.* zielsko, *n.* Gras, Queckengras, *n.*

Graminées, *a. f. pl.* trawisty, do trawy podobny, grasartig.

Grammaire, *f.* gramatyka, *f.* Sprachkunſt; Sprachlehre, Grammatik, *f.*

Grammairien, *m.* gramatyk, *m.* Grammatiker, *m.*

Grammatical, ale, *a.* gramatyczny, grammatiſch.

Grammatiſte, *m.* gramatykę uczący, der in der Grammatik Unterricht giebt.

Granadille, *v.* Grenadille.

Grand, ande, *a.* wielki, długi, wysoki, groß, lang, hoch; ermachſen *fig.* wielki, znaczny; ważny, ſilny mocny, wspaniały, szlachetny, anſehnlich, vornehm; viel, ſehr; wichtig, hauptſächlich; ſtark, edel; vertraut. en grand, *ad* w wielkiéy formie, im Großen, à la Grande. *ad.* wspaniale, groß, vornehm. Grand, *m* wspaniałość, wyniosłość, *f.* das Große, Erhabene, les Grands. Panowie wielcy, die Großen.

Grandelet, ette, *a. fam.* dość wysoki, podrosły, ziemlich groß, ein wenig erwachsen.

Grandesse, *f.* godność Senatora Hiszpańskiego, *f.* Würde eines Grands in Spanien, *f.*

Grandeur, *f.* wielkość, wysokość; wspaniałość, powaga; ważność, waga, *f.* Größe, Höhe; Herrlichkeit, Wichtigkeit, *f.*

Grandir, *v. n.* rosnąć, rość; groß werden, aufschießen.

Grandissime, *a. fam.* bardzo znaczny, sehr groß, sehr ansehnlich.

Grand-oeuvre, *m.* robienie złota, *n.* Goldmachen, Laboriren, *n.*

Grange, *f.* stodoła. *f.* gumno, *n.* Scheuer, Scheune, *f.*

Granit, *m.* granit, *m.* Granit, *m.* Stein, *m.*

Granitelle, *a.* granitowaty, granitowy, granitartig.

Graphique, *a.* niewłaściwy, bildlich.

Grappe, *f.* winagrono, *n.* korzonek tegoż cały, *m.* Traube, *f.* Traubenkamm, *m.*

Grappillage, *m.* zbieranie wina pozostałego, *n.* Nachlesen in den Weinbergen, *n.*

Grappiller, *v. n. et a.* wino pozostałe zbierać, im Weinberge nachlesen. *fig. fam.* oberwać co z czego, zbierać, zyskać co po kim, einen kleinen Gewinn bey etwas haben.

Grappilleur, *m.* euse, *f.* zbieracz pozostałych winogron, *m.* Nachleser, *m. fig. fam.* obrywaiący co z czego, der, die sich überall einen kleinen Gewinn macht.

Grappillon, *m.* winogronko, *n.* Träubchen, *n.*

Gras, grasse, *a.* tłusty; otyły; gęsty, kleisty, ciągły, lepki, fett, feist, fettig, schmutzig, garstig, schmierig, ölig; schwer, dick, zähe.

Gras, *ad.* tłusto, gęsto, fett, schwer. — *m.* tłustość, *f.* das Fette, *n.* — de la jambe, łytka, *f.* Wade, *f.*

Grasset, ette, *a. fam.* trochę otyły, ein wenig fett.

Grasseyement, *m.* szeplunienie, *n.* Anstoßen im Reden, Schnarren, *n.*

Grasseyer, *v. n.* szeplunić, mit der Zunge anstoßen, schnarren.

Grasseyeur, *m.* euse, *f.* szepluń, *m.* der, die schnarrt.

Grassouillet, ette, *a.* trochę otyły, quatschlich, fleischig.

Grat, *m.* pogrzebisko kurze, *n.* Ort, wo die Hühner scharren, *m.*

Gratification, *f.* podarunek, dar łaskawy, *m.* nadgroda, *f.* dobrodzieystwo, *n.* Gnadengeschenk, *n.* Gunstbezeugung, *f.*

Gratifier, *v. a.* ułaskawić, odwdzięczyć, obdarować, begnadigen, beschenken.

Gratin, *m.* przywara, *f.* Schatre, *f.* (angehängte Speise an die Töpfe).

Gratis, *ad.* darmo, unentgeldlich, umsonst.

Gratitude, *f.* wdzięczność, *f.* Dankbarkeit, *f.*

Gratte-boesse, *f.* szczoteczka z drótu, *f.* Kratzbürste von Drath, *f.*

Gratte-boesser, *v. a.* polerować szczoteczką drótową, mit der Kratzbürste poliren.

Gratte-cul, *m.* głóg, *m.* Hagebutte, *f.*

Gratteleux, euse, *a.* świerzbiący, krätzig.

Grattelle, *f.* świerzba, *f.* kleine oder trockene Krätze, *f.*

Gratter, *v. a.* skrobać, drapać, grzebać; o-, wyskrobać, ocierać, kratzen, scharren; aus-, abkratzen, schaben, reiben, abreiben.

Gratuit, ite, *a.* dobrowolny, niezasłużony, freywillig, unverdient.

Gratuité, *f.* dobrowolność, łaska niezasłużona, *f.* Freywilligkeit, unverdiente Gnade, *f.*

Gratuitement, *ad.* darmo; niedowodnie, bez fundamentu, umsonst; ohne Grund.

Gratuise, Gratuise, *f.* grępliny, *pl.* Abgang der Wolle im Kämmen, *m.*

Gravatier, *m.* gruz wywożący, *m.* Kärner, der den Schutt wegführt, *m.*

Grave, *a.* ciężki; poważny; ważny; niski, głęboki, (o tonie muzycznym), schwer, ernsthaft, gesetzt; bedachtsam; wichtig, tief (vom Tone).

Graveleux, euse, *a.* piaszczysty, kamienisty, kiesig, griesig, steinig. *fig. fam.* nieprzyzwoity, sprośny, schlüpfrig, zotig.

Gravelle, Gravèle, *f.* kamień nerkowy, *m.* (choroba), Gries, Nieren-, Blasengries, *m.*

Gravelure, *f. fam.* mowa nieprzyzwoita, sprośna, *f.* Zote, *f.* schmutziger Ausdruck, *m.*

Graver, *v. a.* rznąć, rzezać, ryć, sztychować graben, eingraben, stechen, schneiden.

Graveur, *m.* sztycharz kopersztychowy; pieczątkarz; sztycharz, co figury na kruszcu etc. sztychuie, *m.* Kupferstecher; Petschierstecher; Stein-, Form-, Modell-, Holz-, Stahlschneider, *m.*

Gravier, *m.* piasek gruby, *m.* Kies, Kiessand, Gries, *m.*

Gravir, *v. n.* wleźć, wdrapać się, wgramolić się na co, klettern, klimmen.

Gravité, *f.* ciężar, *m.* powaga, poważność; ważność, waga; niskość tonu muzycznego, *f.* Schwere; Ernsthaftigkeit; Wichtigkeit; Tiefe (eines Tones), *f.*

Graviter, *v. n.* ciągnąć, pędzić, gegen einen gewissen Punkt hinstreben und drücken.

Gravois, *m.* gruz z gipsu, *m.* Schutt, Mulm, (vom Gipse,) *m.*

Gravure, *f.* rzeźba, *f.* rycie, rznięcie, sztychowanie, *n.* sztuka sztychowania kopersztychów. *f.* kopersztych *m.* Kunst zu stechen, graben; schneiden, Kupferstecherkunst, *f.* Kupferstich, Stich, *m.*

Gré, *m.* wola, myśl, *f.* upodobanie, *n.* wdzięczność, *f.* dzięki, *pl.* freyer Wille, *m.* Belieben, *n.* Gefallen, *m.* Meinung, *f.* Dank, *m.* prendre qc. en —, znosić, przyjąć co spokoynie, sich etwas gefallen lassen. savoir bon — ou mauvais — (*à qq.*) dobrze, źle się wywdzięczyć, einem vielen oder schlechten Dank wissen. de —, à —, według woli zobopolnéy, podług upodobania z obu stron, mit beiderseitigem guten Willen, gütlich. bon —, mal —, czy dobrze czy źle, wohl oder übel.

Grec, *m.* cque, *f.* Grek, (Gres) Grecki ięzyk, *m.* Greczyzna, *f.* Grieche, *m.* griechische Sprache, *f.*

Grec, Grecque, *a.* Grecki, griechisch.

Grece, *f.* Grecya, *f.* Griechenland, *n.*

Gredin, dine, *a.* sknérowaty, podły, pogardliwy, lumpicht, schlecht, verächtlich. — *m. f.* żebrak, hultay, *m.* żebraczka, hultayka. *f.* Bettler; Lumpenkerl, *m.* Bettelmensch, *n. pl.* rodzay piesków małych, *m.* Art kurzhaariger Bologneserhunde, *m. pl.*

Gredinerie, *f.* żebractwo, ubóstwo, *n.* Armseligkeit, Betteley, Dürftigkeit, *f.*

Greffe, *m.* kancellarya; pisarnia sądowa, micyska, *f.* urząd pisarza sądowego; dochody stąd pochodzące, *m. pl.* Kanzelley, Stadt-, Gerichts-, Amtsschreiberey, *f.* Amt eines Gerichts-, Stadt-, Amtsschreibers, *n.* Einkünfte davon, *f. pl.*

Greffe, *f.* latorośl, *f.* szczep, *m.* szczepienie, *n.* Pfropfreis, Auge; Pfropfen oder Impfen, *n.*

Greffer, *v. a.* szczepić, pfropfen, impfen.

Greffier, *m.* pisarz sądowy, kancelarzysta, *m.* Gerichts-, Stadt-, Amtsschreiber, Aktuar, Kanzellist, *m.*

Greffoir, *m.* nożyk do szczepienia, *m.* Pfropfmesser, *n.*

Grège, *f.* soie —, iedwab surowy, *m.* ganz rohe Seide, *f.*

Grégeois, *a. m.* feu —, ogień Grecki, nieugaszony, *m.* griechisches (unauslöschliches) Feuer, *n.*

Grégoire, *m.* Grzegorz, Gregor, *m.* (Name.) gorien, nne, *a.* Gregoryański, gregorianisch.

Grêle, *a.* długi i cienki; cienki, subtelny, szlank, lang, dünn; klar, grell.

Grêle, *f.* grad, *m. fig.* chmura, *f.* ięczmień na oku, *m.* Hagel, *m.* Schloßen, *f. pl.* Gerstenkorn am Auge, *n.*

Grêlé, ée, *a.* gradem pobity, vom Hagel zerschlagen. *fam.* dziobaty, blatternarbig.

Grêler, *v. i.* grad pada etc. hageln, schloßen. — *a.* gradem pobić, popsuć, durch den Hagel verderben, zerschlagen.

Grêlon, *m.* grad wielki, *m.* groß Hagelkorn, *n.* große Schloße, *f.*

Grelot, *m.* dzwonek, *m.* Schelle, *f.*

Grelotter, *v. n. fam.* szczękać zębami, drzeć od zimna, vor Kälte zittern und beben.

Greluchon, *m.* faworyt kobiéty, *m.* heimlich begünstigter Liebhaber einer Frau, *m.*

Gremil, *m.* wróble proso, *n.* Perlhirse, *f.*

Grenade, *f.* granata, *f.* Granatapfel, *m.* Granate, *f.*

Grenadier, *m.* drzewo granatowe, *n.* granadyer, *m.* Granatenbaum, Grenadier, *m.*

Grenadière, *f.* granatnica, *f.* Grenadiertasche, *f.*

Grenadille, *f.* kwiat Bożéy męki, *m.* Passionsblume, *f.*

Grenage, *m.* ziarkowanie prochu, *n.* Körnen des Schießpulvers, *n.*

Grenaille, *f.* kruszec ziarnisty, *m.* gekörntes Metall, *n.* Eisenschrot, *m.*

Grenailler, *v. a.* kruszec w ziarnka, ziarnisto topić, ziarnkować, Metall körnen.

Grenat, *m.* granatek (kamień), *m.* Granatstein, *m.*

Greneler, *v. a.* skórę ziarnistą wyprawiać, *v.* Grenailler, körnig machen (besonders Leder).

Grener, *v. n.* w nasienie rosć, Saamenkörner oder Saamen bekommen oder tragen. — *a.* w ziarnka obrócić, körnen.

Greneterie, *f.* handel zbożem, kaszą, nasieniem, *m.* Kornhandel, Saamenhandel, *m.*

Grenetier, *m.* ière, *f.* zbożem, mąką, nasieniem handluiący; faktor w żupach solnych, *m.* Korn-, Mehl-, Saamenhändler, Salzfaktor, *m.*

Grenetis, *m.* brzeg monety cętkowany, *m.* krauser Rand einer Münze, *m.*

Grenettes, *n. pl.* żółte ziarnka do farbowania, *n. pl.* Farbekörner zum Gelbfärben, *n. pl.*

Grenier, *m.* szpichlerz, *m.* gumno, poddasze, *n.* strych, Kornboden, Speicher; Boden, *m.* — à sel, skład soli; sądy solne, *m. pl.* Salzspeicher, *m.* Saljamt, *n.*

Grenoir, *m.* sito do ziarnkowania prochu, *n.* Pulversieb, *n.*

Grenouille, *f.* żaba, *f.* Frosch, *m.*

Grenouiller, *v. n. fam.* pić, hulać, saufen, zechen.

Grenouillère, *f.* bagnisko pełne żab, *n.* żabiniec, *m.* Froschlache, *f.*

Grenu, ue, *a.* ziarnisty; ziarnkowaty, voll Körner; narbig, körnig.

Grès, *m.* głaz, *m.* Sandstein, *m.*

Grésil, *m.* grad drobny, *m.* krupki. *pl.* kleiner Hagel, *m.* Graupeln, *f. pl.*

Grésillement, *m.* padanie gradu drobnego, *n.* Graupeln, *n.*

Grésiller, *v. i.* krupi, grad drobny pada etc. graupeln, gräupeln. — *a.* powarzyć gradem drobnym, skurczyć, einschrumpfen machen. se —, *r.* kruszyć się, skurczyć się, sich bröckeln; zusammen schrumpfen.

Grésillonner, *v. n.* świerczyć, zirpen, wie eine Grille.

Grève, *f.* brzeg płaski i piaszczysty, *m.* flaches sandiges Ufer, *n.*

Gribanne, *f.* gatunek okrętów, *m.* Art Barke mit Masten, Segeln, *f.*

Gribouillage, *m. fam.* robota kiepska, *f.* Sudeley, *f.*

Gribouillette, *f. fam.* łapanie, chwytanie, *n.* Rappuse, *f.*

Grieche, *a.* ortie —, pokrzywa pstra, *f.* bunte Nessel, *f.* pie —, dzięcioł pstrokaty, *m.* Buntspecht, *m. fig. fam.* kobieta swarliwa, *f.* zankisches Weib, *n.*

Grief, *m.* uszczerbek, *m.* krzywda, szkoda, skarga, *f.* żalenie się o nią, *n.* Beeinträchtigung, Kränkung, *f.* Schaden, *m.* Beschwerden darüber, *f. pl.*

Grief, ève, *a.* ciężki, srogi, ostry, hart, schwer.

Grièvement, *ad.* ciężko, ostro, surowo; srogo, niebezpiecznie, hart, schwer, gefährlich.

Grièveté, *f.* ciężkość, srogość, wielkość występku etc., *f.* Größe oder Schwere eines Verbrechens &c., *f.*

Griffade, *f.* uchwycenie szponami, pazurami, *n.* raz, *m.* Klauenhieb, Griff, *m.*

Griffe, *f.* szpona, pazur, *m.* Klaue, Kralle, *f.* Namenstempel, *m.*

Griffer, *v. a.* szponami u-, chwycić, przeiąć, mit den Klauen ergreifen.

Griffon, *m.* gryf, *m.* Greifgeyer, Vogel Greif, *m.*

Griffonnage, *m.* bazgranina, *f.* Gekritzel, *n.* unleserliche Schrift, *f.*

Griffonner, *v. a. et n.* bazgrać; abrys zrobić, parą kréskami odrysować, übel schreiben, kritzeln; nur im Groben entwerfen, zeichnen.

Grignon, *m.* kromka chleba, *f.* Känftchen Brod, *n.*

Grignoter, *v. a.* gryźć kromkę chleba etc., knaupeln. *fig. fam.* obrywki mieć z czego, einen kleinen Gewinn machen.

Grigou, *m. fam.* sknéra, skąpiec, *m.* Knauser, Filz, *m.*

Gril, *m.* roszt do pieczenia, *m.* Rost (zum Braten), *m.*

Grillade, *f.* pieczenie na roszcie; mięsiwo tak pieczone, *n.* Rösten, *n.* Rostbraten, *m.*

Grille, *f.* krata, *f.* roszt, *m.* Gitter, Sprachgitter, *n.* Rost, *m.*

Griller, *v. a. et n.* na roszcie piéc, piéc się; osmolić, opalić; kratą zasłonić, rösten; versengen, verbrennen; vergittern.

Grillon, *m.* świerszcz, *m.* szruba do szrubowania, *f.* stryczki do skrępowania palców w torturze, *m. pl.* Grille, *f.* Heimchen, *n.* Daumenschraube, Schnur zum Zusammenziehen der Finger bey der Tortur, *f.*

Grimace, *f.* grymasy, *m. pl.* skrzywienie gęby, *n.* poduszeczka do szycia z skrzyneczką, *f.* zmarsk niekształtny, *m.* seltsame Gebehrde, Fratze,

Grimasse, *f.* kleines Kistchen mit einem Nadelkissen, *n.* üble Falte, *f. fig* z wysłanie, udawanie, *n.* Verstellung, *f.*

Grimacer, *v. n.* grymasić się, grymasy robić, stroić. s'—, wykrzywiać gębę; marszczyć się niekształtnie. Grimassen machen, Gesichter schneiden; üble Falten werfen.

Grimacier *m.* ière, *f.* grymaśnik, *m.* Grimassenmacher, *m. fig.* obłudnik, obłudzca, *m.* Heuchler, *m.*

Grimaud, *m.* abecedaryusz, *m.* Abcschütz, Schulfuchs, *m.*

Grime, *m. fam.* ślabizak, *m.* Schuljunge, *m.*

Grimelin, *m.* chłopczyk, chłopak; gracz skąpy. *m.* kleiner Junge; knauseriger Spieler, *m.*

Grimelinage, *m.* skąpstwo w graniu, *n.* obrywki, *pl.* zysk mały, *m.* Knauserey im Spiele, *f.* knauseriges Spiel, *n.* geringer Gewinn, *m.*

Grimeliner, *v. n. et a.* grać skąpo o małą stawkę; obrywki, zysk mały mieć z czego; handel mały prowadzić. knauserig und ganz niedrig spielen; einen kleinen Gewinn oder kleine Geschäfte machen.

Grimoire, *m.* xiązka czarnoxięska. *f.* Zauberbuch, *n. fig.* mowa niezrozumiana, *f.* unverständliches Zeug, *n.*

Grimper, *v. n.* leźć, wleźć, wgramolić się, wdrapać się, klettern.

Grimpereau, *m.* kowal, *m.* (ptak), Baumhacker, *m.* (Vogel)

Grincement, *m.* zgrzytanie zębami, *n.* Knirschen mit den Zähnen, *n.*

Grincer, *v. a.* — les dents, zgrzytać zębami, mit den Zähnen knirschen.

Gringotter, *v. n.* świergotać, śpiewać, nócić sobie piosnkę, zwitschern, trillern.

Gringuenaude, *f.* sople gnoiu, *m. pl.* Klunker, *m.* Klümpchen von Unreinigkeit, *n.*

Gringuenotter, *v.* Gringotter.

Griotte, *f.* wisni wielkich gatunek. *f.* marmor pstrokaty, *m.* Weichselkirsche, *f.* roth und braun gefleckter Marmor, *m.*

Griottier, *m.* wisniowe drzewo tegoż gatunku, *n.* Weichselkirschbaum, *m.*

Grippe *f. fam.* nałóg, *m.* skłonność do czego osobliwsza, *f.* Grille, Narrheit, seltsame Neigung zu etwas, *f.*

Gripper, *v. a.* myszkować, schwycić, kraśdź. heimlich und geschwind wegstehlen, ergreifen, erhaschen. se —, *r.* marszczyć się, kurczyć się; wbić sobie co w głowę, einlaufen, sich krümpen; sich Narrheiten in den Kopf setzen.

Grippe-sou, *m.* dochody i prowizye za kilka groszy od talara dla kogo wybieraiący, der Renten und Zinsen um eine geringe Belohnung eintreibt.

Gris, ise, *a.* szary, siwy; grau, *fig. fam.* trochę podpiły, bald betrunken.

Gris, *m.* kolor szary, *m.* Graue, *n.* graue Farbe, *f.* — de lin, kolor białoczerwony, rydzawy, *m.* Flachsblüthfarbe, *f.*

Grisailler, *v. a.* szaro farbować, pomalować, grau anstreichen.

Grisâtre, *a.* szarawy, graulich.

Griser, *v. a.* podpoić kogo, ein wenig betrunken machen.

Griset, *m.* szczygieł młody, *m.* junger Distelfink, *m.*

Grisette, *f.* gryzetka, (materya); kobieta podłego stanu; mokolągwa, *f.* Grisett, *m.* (Zeug); gemeine Weibsperson, *f.* Graukehlchen, *n.* (Vogel.)

Grison, onne, *a.* siwy, (o włosie), grau, greis (von Haaren.)

Grison, *m.* starzec z siwą brodą; lokay w szarych chodzący sukniach, *m.* Graukopf, Graubart; grau gekleideter Bedienter zu geheimen Verrichtungen, *m. fam.* osieł, *m.* Esel, *m.*

Grisonner, *v. n.* siwieć, grau werden (von Haaren).

Grive, *f.* drozd, *m.* Drossel, *f.*

Grivelé, ée, *a.* biało i siwo nakrapiany, weiß und grau gesprenkelt.

Grivelee, *f. fam.* zysk niesłuszny, *m.* obrywki. *pl.* Schnitt, *m.* (kleiner unerlaubter Gewinn.)

Griveler, *v. n. fam.* oberwać co przy czém, zysk z czego mieć niesłuszny, seinen Schnitt bey etwas machen.

Griverie, *f* obrywki, *pl.* heimliches unerlaubtes Gewinnmachen, *n.*

Griveleur, *m.* obrywaiący co etc., der seinen Schnitt bey etwas macht.

Grivois, *m.* człowiek wesoły, obrotny, zuch, flinker, lustiger Kerl, *m.*

Grivoise, *f.* markietanka zuchowata, *f.* beherzte lustige Marketenderin, *f.*

Grognard, *m.* markot, gderacz, *m.* Brummbär, Murrkopf, *m.*

Grogne, *f. fam.* markotność, niechęć. *f.* nieukontentowanie, *n.* Verdruß, Widerwille, *m.*

Grognement, *m.* krząkanie, *n.* Grunzen, *n.*

Grogner, *v. n.* krząkać, grunzen. *fig. fam.* mruczeć, gderać, brummen, murren.

Grogneur, euse, *a.* markotny, dziwaczny, mürrisch, brummig. markot, gderacz, dziwak, *m.* mürrischer Mensch, *m.*

Grogn, *m.* ryy, ryiak (świni), *m.* Rüssel der Schweine, *m.*

Grolson, *m.* glinka biała do wyprawy pergaminu służąca, *f.* Pergamenterkreide, *f.*

Grolle, *f.* v. Freux.

Grommeler, *v. n. fam.* mruczeć, murren, brummen.

Grondable, *a.* wart wyłaiania, scheltenswerth.

Gronder, *v. n.* mruczeć, gderać, fukać, murren, brummen. *fig.* huczeć, szumieć, mruczeć, murmeln, sausen. — *a.* łaiać, gderać, fukać na kogo, ausschelten, schmälen, ausżanken.

Gronderie, *f.* łaianie, gderanie, fukanie, *n.* Schelten, Schmälen, Gezänk, *n.*

Grondeur, euse, *a.* posępny, markotny, żänkisch, brummend, mürrisch. — *m. f.* gderacz, kłótnik, *m.* Zänker, *m.*

Gros, grosse, *a.* gruby; otyły; brzemienna, ciężarna; ciężki; wielki; znaczny, znakomity; srogi, wielki, dick; schwanger; grob, groß; stark; zahlreich; wichtig, beträchtlich; schwer, stürmisch. Gros, *m.* naygrubsza, naymocnieysza, naywiększa część, rzecz główna, *f.* grosz; skoyec, *m.* dragma, *f.* dickste, stärkste, größte Theil, *m.* das Hauptsächlichste, Vornehmste, Schwerste, *n.* Groschen, *m.* Quentchen, *n.* — *ad.* wiele, wysoko, viel, en —, *ad.* całkiem, ogólnie, ogółem, im Ganzen, im Großen.

Groseille, *f.* porzéczki, *f. pl.* Johannisbeere, *f.* — verte, agrest, *m.* Stachelbeere, *f.*

Groseillier, *m.* porzéczki, *pl.* (krzak), Johannisbeerstrauch, *m.*

Grosserie, *f.* towar żelazny prosty, handel ogólny, *m.* grobe Eisenwaare, *f.* Handel im Großen, *m.*

Grossesse, *f.* brzemienność, *f.* Schwangerschaft, *f.*

Grosseur, *f.* grubość, wielkość; puchlizna, *f.* Dicke, Größe; Geschwulst, *f.*

Grossier, ière, *a* gruby, podły, prosty, grob, plump, roh, ungesittet. marchand grossier kupiec co na całk, całkiem prze-

przedaie, *m.* der im Großen handelt, *m.*

Grossièreté, *f.* grubość. *f.* grubianstwo, *n.* Grobheit, *f.*

Grossir, *v. a.* większym, grubym, grubszym robić, zwiększać, szérzyć, rosciągać, nadymać, dick machen; verstärken, vergrößern; aufschwellen. — *n.* większym, grubszym się robić, grubieć, szérzyć się, rozciągać się, nadymać się, dick oder dicker; stärker, vergrößert werden; anschwellen, anwachsen. se —, *r.* większym się robić, czynić; szérzyć się, sich vergrößern, sich vermehren.

Grossissement, *m.* z-, powiększanie, *n.* Vergrößerung, *f.*

Grotesque, *a.* śmieszny, zabawny, grotesk, possierlich.

Grotesques, *f. pl* figury osobliwe, śmieszne, *pl.* possierliche Figuren, *f. pl. T.*

Grotte, *f.* grota, *f.* Grotte, Höhle, *f.*

Grouillant, ante, *a.* roiący się, wimmelnd.

Grouiller, *v. n.* roić się, wimmeln. *fam.* ruchać się, sich regen.

Gruage, *m.* sposób rąbania, przedawania etc. drew, *m.* Art und Weise, das Holz zu fällen, zu verkaufen ꝛc., *f.*

Gruau, *m.* gryz, *m.* kasza, krupy, *pl.* kasza owsiana, *f.* żórawię, *n.* Grütze, *f.* Gries, *m.* Habergrütze, *f.* Haberschleim, junger Kranich, *m.*

Grue, *f.* żóraw, *m.* Kranich, *m. fig. fam.* dudek, kiep, *m.* Dummkopf, *m.*

Gruger, *v. a.* z-, gryźć, po-, chrópać, knarpeln, knaupeln, in kleine Stücke zerbeißen.

Grumeau, *m.* gruzołek, *m.* bryłka, *f.* Klump, *m.* Klümpchen (Blut, Milch), *n.*

se Grumeler, *v. r.* gruzłowacieć, w gruzołki się obrócić, klümprig werden.

Grumeleux, euse, *a.* gruzłowaty; sękaty, klümprig, knotig, knorrig.

Grupon, *m.* zórawię, *n.* junger Kranich, *m.*

Gruyer, ère, *v.* faucon —, gatunek sokała, *m.* Kranichfalke, *m.*

Gruyer, *m.* sędzia leśniczy, *m.* Forstrichter, *m.* — *a.* Seigneur —, pan lenny z lasów dań pewną wybier-ący, *m.* Herr, der aus den Waldungen seiner Vasallen eine gewisse Abgabe erheben kann, *m.*

Gruyère, *m.* gatunek serów Szwaycarskich, *m.* Art Schweizerkäse, *m.*

Gué, *m.* bród, *m.* Furt, *f.* seichter Ort, *m.*

Guéable, *a.* brodzisty, bród maiący, durchzuwaten.

Guède, *f.* farbownik, *m.* Waid, *m.* (Pflanze.)

Guéder, *v. a.* tymże farbować, mit Waid färben.

Guéer, *v. a.* wy-, płókać; wyszastać; prawić, spülen, abwaschen; schwemmen.

Guenille, *f.* łachman, gałgan; drobiazg, *m.* Lumpen, Plunder, *m.*

Guenillon, *m.* płatek, gałganek, *m.* Lümpchen, *n.*

Guenipe, *f. fam.* kurwisko, *n.* Saunickel, *m.* Schlampe, liederliche Vettel, *f.*

Guenon, *f.* małpa samica, *f.* Affenweibchen, *n. fam.* małpa, małpica, *f.* häßliches oder liederliches Weibsbild, *n.*

Guenuche, *f.* małpeczka samica, *f.* Aeffchen weiblichen Geschlechts, *n. fig. fam.* małpa wysmukła, ustroiona, *f.* häßliches und geputztes Frauenzimmer, *n.*

Guêpe, *f.* osa, *f.* Wespe, *f.*

Guêpier, *m.* gniazdo os, *m.* dzięcioł, co się karmi osami i pszczołami, *m.* Wespennest, *n.* Bienenwolf, *m.*

Guerdon, *m.* (*obs.*) nadgroda, *f.* lohn, *m.* Belohnung, *f.*

Guère, guères, *ad.* mało, rzadko, nie bardzo, nie często, trudno, nie łatwo, wenig, nicht sehr, nicht oft, nicht leicht.

Gueret, *m.* ugór, *m.* gebrachter Acker, *m.*

Guéridon, *m.* podstawka do lichtarza, *f.* Leuchterstuhl, *m.*

Guérir, *v. a.* leczyć, goić, heilen. — *n.* (*de*) u, wyzdrowieć, wyleczyć się, genesen, gesund werden. se —, *r.* goić się, leczyć się, heilen.

Guerison, *f.* leczenie, goienie, *n.* léki, *pl.* Genesung, Heilung, *f.*

Guérissable, *a.* uleczony, heilbar.

Guerite, *f.* szylderhaus, *m.* altanka, *f.* Schilderhaus, *n.* kleiner Altan, *m.*

Guernon, *m.* wąsy, *pl.* Schnurr-, Knebelbart, *m.*

Guerre, *f.* woyna; walka, *f.* spór. niepokóy, *m.* Krieg, Streit, *m.*

Guerrier, ière, *a.* waleczny, bitny. kriegerisch.

Guerrier, *m.* ière, *f.* woiownik, bohatér, *m.* Kriegsheld, Krieger, *m.*

Guerroyer, *v. n.* (*obs.*) woiować, Krieg führen.

Guet, *m.* straż. warta nocna, *f.* Wache, Schaarwache, *f.* — apens, *m.* czatowanie, dybanie, *n.* porsażliche Auflauren, *n. fig.* podcyście, *n.* hinterlistiger Streich, *m.* de — apens. *ad.* sztuka, podcyściem, hinterlistiger Weise.

Guêtre, *f.* łystcianki, nagolenice, kamasze, *pl.* Stiefelette, Kamasche, *f.*

Guêtrer, *v. a.* włożyć nagolenice, kamasze na nogi, Stiefletten anziehen.

Guetter, *v. a.* czatować, dybać, czuwać, lauern, aufpassen.

Guetteur, *m.* dybacz, czuwacz, *m.* Auflaurer, *m.*

Gueule, *f.* paszczęka, *f.* pysk, *m.* uyście, *n.* gęba, *f.* otwór, dzbana etc., *m.* Rachen, Schlund, *m.* Maul, Loch, *n.*

Gueulée, *f. fam.* gęba pełna czego, *f.* Rachen voll, *m.*

Gueulées, *pl. fig.* słowa sprośne, plugawe, *n. pl.* Zoten, *f. pl.*

Gueuler, *v. n. fam.* szkalować, wyzdanym mówić językiem, ein unverschämtes Maul haben.

Gueusaille, *f. fam.* hultaystwo, *n.* hałastra, *f.* Bettelvolk, Lumpenpack, *n.*

Gueusailler, *v. a.* żebrać, betteln.

Gueusant, ante, *a.* żebraiący, bettelnd.

Gueuser, *v. n.* żebrać, betteln.

Gueuserie, *f.* żebractwo, *n.* żebranina, *f.* Betteley, *fig. fam.* rzecz licha, *f.* Plunder, *m.*

Gueux, euse, *a.* ubogi, chudobny, bettelarm, armselig. — *m. f.* żebrak, *m.* — aczka; hultayka, kurwa, *f.* Bettler, *m.* inn, *f.* liederliche Vettel, *f.*

Gui, *m.* iemioła, *f.* Mißel, *f.* (Pflanze.)

Guichet, *m.* fórtka, *f.* okienko, *n.* drzwiczki; drzwi u szafy, *pl.* okiennica, *f.* Pförtchen, *n.* Einlaß, *m.* Thürchen oder Fenster in einem größern, *n.* Schrankthüre, *f.* Fensterladen, *m.*

Guichetier, *m.* odźwierny więzienia. *m.* Knecht eines Kerkermeisters, *m.*

Guide, *m.* przewodnik, wódz *m.* Führer, Wegweiser, *m.*

Guide, *f.* droga, *f.* przewodnik, *m.* (o xiązce); wodze, lice, *pl.* Wegweiser, *m.* Buch, (*pl.*) Leitseil, *n.* Lenkriemen, *m.*

Guider, *v. a.* prowadzić, wieśdź drogę ukazywać. den Weg weisen, führen, leiten, eig. u. fig.

Guidon, *m* chorągiew, *f.* chorąży u niektórych regimentów, *m.* Standarte bey einer Gendarmeskompagnie, *f.* Standartenjunker, *m.*

Guigne, *f.* gatunek wiśni słodkiéy, *f.* Süßkirsche, *f.*

Guigner, *v. a. et* — zezem patrzyć, schielen; ein Auge auf etwas werfen.

Guignier, *m.* wiśn słodka, *f.* (drzewo), Süßkirschbaum, *m.*

Guignon, *m. fam.* nieszczęście, *n.* (osobl. w grze). Unglück, (besonders im Spiele), *n.*

Guildive, *f.* wódka z cukru, palona, *f.* Zuckerbranntwein, *m.*

Guilée, *f.* deszczyk przechodzący, *m.* Regenschauer, Regenguß, *m*

Guillage, *m.* wyrabianie się, szumienie piwa młodego w beczkach, *n.* Gährung des jungen Bieres in Fässern, *f.*

Guillaume, *m.* Wilhelm, *m.* Wilhelm, *m.* (Name.)

Guilledin, *m.* wałach Angielski, *m.* englischer Wallach, *m.*

Guilledou, *m. fam.* courir le —, biegać, latać w nocy po zamtuzach, des Nachts in den Hurenwinkeln herumlaufen.

Guiller, *v. n* szumieć, wybuchać z beczki. (o piwie), die Spundhefen auswerfen, aufstoßen, (vom Biere).

Guilleret, ette, *a.* żywy, żwawy wesoły, aufgeweckt, munter, lustig.

Guilleri, *m.* świergotanie wróblów, *n.* Gesang der Sperlinge, *m.*

Guimauve, *f.* ślaz wielki leśny, *m.* Eibisch, *m.* weiße Pappel, *f.*

Guimaux, *m. pl.* łąki, które dwa razy w rok koszą, *f.* zweymähige Wiesen, *f. pl.*

Guimbarde, *f.* wóz do wożenia ciężarów, *m* Brumle, *f.* Art Lastwagen, *m.* Brummeisen, *n*

se Guimper, *v. r. fam.* mniszką zostać, w zakon pobożny wstąpić, eine Nonne werden.

Guindage *m.* ciągnienie windowanie w górę, *n.* liny do tego, *pl.* zapłata od tego, *f.* Aufwinden, *n.* Lohn dafür, *m.*

Guindal, Guindas, *m.* winda, *f* kafar, *m* Winde, Blockrolle, Hisse, *f.*

Guinde, *f.* Guindeau, *m. vid.* Guindal.

Guindé; ée, *p. et n.* wciągniony, wwindowany w górę, aufgewunden. *fig.* nadęty, wyniosły, schwülstig, überspannt.

Guinder, *v. a.* w górę, do góry ciągnąć. windować, aufwinden, aufhissen. se —, *r. fig.* wzlecieć, wznieść się, wzbijać się, sich versteigen, überspannen.

Guindoule, *f.* winda, *f.* kafar, *m.* Krahn, *m.* Winde, *f.*

Guindre, *m.* szpulka do jedwabiu, *f.* Rädchen zur Seide ꝛc., *n.*

Guinée, *f.* guinea, *f.* (moneta Angielska). Guinee, *f.* (englische Goldmünze).

Guingois, *m.* rzecz krzywa, nieprosta, niekształtna, *f.* das Verschobene, Ungleiche, Schiefe, *n.* de —, *ad.* krzywo, nieprosto, na bakier, schief.

Guinguette, *f.* karczma, *f.* Schenke, *f. fig. fam.* domek, *m.* chałupka, *f.* kleines Lusthäuschen, *n.*

Guirlande, *f.* wieniec z kwiatów uwity, *m.* wieńce, *pl.* Blumenkranz, *m.* Blumengehänge, *f.*

Gui-

Guisarme, *f.* topor dwusieczny, *m.* zweyschneidiges Beil, *n.*

Guise, *f.* zwyczay, obyczay, *m.* Art, Weise, *f.* en — de, iako, na kształt, auf die Art, wie.

Guispon, *m* kiść wielka do smoły, *f.* großer Theerpinsel, *m.*

Guitarre, *f.* cytra, *f.* Zither, *f.*

Guitariser, *v. n.* grać na cytrze die Zither spielen.

Guitran *m.* gatunek smoły do smalania okrętów, *f.* Art Schiffpech, *n.*

Gustatif, *m.* od, *a.* nerf —, żył ku do smaku służąca, *f.* Geschmacksnerve, *f.*

Guttural, ale, *a.* gardłowy; z gardła wychodzący, zur Kehle gehörig, aus derselben kommend.

Gynécée, *f.* dom, gdzie przędzą, *m.* Spinnhaus, *n.*

Gynécéaire, *m. et f.* w domu takim przędzący, der, die im Spinnhause arbeitet.

Gynécocratie, *f.* króloworządy, *m. pl.* państwo, gdzie białogłowa panuie, *n.* Staat, wo Weiber regieren, *m.* — tique, *a.* krolowowładny, zur Weiberregierung gehörig.

Gypse, *m.* gips, *m.* Gyps, *m.*

Gypseux, euse; *a.* gipsowaty, gypsartig.

Gyromantie, *f.* wieszczba z okręgów, *f.* Wahrsagerey durch Herumgehen im Kreise, *f.*

H.

Słowa, w których litera początkowa H się wymawia, są tym znakiem ‡ oznaczone, die H, welche mit einem Hauche ausgesprochen werden, sind mit ‡ bezeichnet.

‡Ha! *i. a.* ach! ney! ey! ach! ey! ha!

Habile *a.* sposobny, sprawny; ćwiczony, biegły; uczony, geschickt; fähig.

Habileté, *f.* sposobność, sprawność; biegłość w czém; *f.* Geschicklichkeit, *f.*

Habilissime, *a. fam.* bardzo sposobny, biegły etc., überaus geschickt.

Habillage, *m.* przy-; wy, oprawianie zwierzyny, ptaku. *n.* Zurichten des Geflügels oder Gebrets, *n.*

Habillement, *m.* odzież, *f.* habit, *m.* odzienie, *n.* Kleidung, *f.*

Habiller, *v. a.* ubierać, przyodziewać; stroić, leżeć do kogo, tle, (o sukniach); suknie robić; przy-, wyprawić ptaka. kleiden, ankleiden; Kleider machen; zurichten (Geflügel ꝛc.) *fig.* przyozdobić, ustroić co czém; einkleiden, bemänteln. s' —, *r.* ubrać się, wdziać; stroić się, nosić się dobrze etc., sich ankleiden, kleiden.

Habit, *m.* ubiór, *m.* suknia, odzież, *f.* Kleid, *n.*

Habitable, *a.* mieszkalny, bewohnbar.

Habitant, ante, *a.* mieszkaiący, wohnhaft. — *m. f.* obywatel, mieszkaniec, *m.* Einwohner, Bewohner, *m.*

Habitation, *f.* mieszkanie, *n.* osada, *f.* Wohnung; Pflanzstadt, *f.* Wohnplatz, *m.*

Habiter, *v. a. n.* mieszkać gdzie, bewohnen; wohnen. — *n.* z niewiastą spółkować, obcować, ehelich beywohnen.

Habituation, *f.* urząd wikarego xiędza, *m.* Stelle eines Pfarrgehulfen, *f.*

Ha-

Habitude, *f.* zwyczay, nałóg, *m.* obchodzenie z kim, *n.* ścisła przyiaźń, *f.* Gewohnheit; genaue Bekanntschaft, *f.* genauer Umgang, *m.* — du corps, postanowienie, ułożenie ciała, *n.* körperlicher Anstand, *m.* Leibesbeschaffenheit, *f.*

Habitué, *m.* wikary, pomocnik duchowny, *m.* Pfarrgehülfe, *m.*

Habitué, ée, *p. et a.* (*à qc.*) przyzwyczaiony do czego, an etwas gewöhnt.

Habituel, elle, *a.* wkorzeniony, zur Gewohnheit geworden, eingewurzelt.

Habituellement, *ad.* z nałogu, aus Gewohnheit.

Habituer, *v. a.* (*q. à qc.*) przyzwyczaić kogo do czego, wprawić kogo w co, einen an oder zu etwas gewöhnen. s'—, *r.* (*à qc.*) przyzwyczaić się, przytyknąć do czego, sich an oder zu etwas gewöhnen; sich etwas angewöhnen. — dans un lieu, osiedź, usadowić się gdzie, przywyknąć do mieysca iakiego, sich wo häuslich niederlassen, sich wohin gewöhnen.

†Habler, *v. a.* chełpić się, wychwalać się, aufschneiden, prahlen.

†Hablerie, *f.* chełpliwość, *f.* Aufschneiderey, Prahlerey, *f.*

†Hableur, *m.* euse, *f.* chlubca, człowiek chełpliwy, *m.* Prahler, Schwätzer, *m.*

†Hache, *f.* siekiéra, *f.* topor, *m.* Axt, *f.* Beil, *n.* — d'armes, czekan, *m.* Streitaxt, *f.*

†Hacher, *v. a.* po-, siekać, rąbać; na kawałki potłuc, hakken, zerhacken; kurz und klein zerschlagen.

†Hachereau, *m.* siekierka, *f.* toporek, *m.* Aextchen, Beilchen, *n.*

†Hachette, *f.* siekierka młotkowata, *f.* Hackbeil, *n.*

†Hachis, *m.* siekanka, *f.* bigos, *m.* gehacktes Fleisch, *n.*

†Hachoir, *m.* tablica do siekania, *f.* siekacz, *m.* Hackbret, *n.* Hackblock, *m.* Hackmesser, *n.*

†Hagard, arde, *a.* dziki, pomięszany, wild, verstört, störrig.

†Haie, *f.* płot (samorodny), *m.* Zaun, *m.* Hecke, *f.*

†Haillon, *m.* gałgan, łachman, *m.* Lumpen, *m.*

†Haine, *f.* nienawiść, *f.* Haß, Groll, *m.* en — de, z nienawiści, aus Unwillen, aus Rache, wegen.

†Haineux, euse, *a.* nienawistny, feindselig.

†Haïr, *v. a* nienawidzać, mieć w nienawiści, hassen, verabscheuen.

†Haire, *f.* włosienica, *f.* härenes Hemd, *n.*

†Haissable, *a.* nienawiści godny, nienawistny, hassenswürdig.

†Halage, *m.* trelowanie, ciągnienie statku, *n.* zapłata od tego, *f.* Schiffziehen, *n.* Lohn dafür, *m.*

†Halbran, *v.* Albran.

†Hâle, *m.* upał, *m.* gorąco, ogorzenie, opalenie, *n.* Sommerhitze, *f.* Sonnenbrand, *m.*

†Hâlé, ée, *p. et n.* ogorzały (od słońca), von der Sonne verbrannt.

Haleine, *f.* dech, oddech, *m.* Athem, *m. fig.* wietrzyk, *m.* wianie, *n.* Lüftchen, *n.* tout d'une —, *fig.* duszkiem, nie odpoczywaiąc, in einem Athem, ohne Absatz.

Halenée, *f.* oddech śmierdzący, *m.* Hauch, der unangenehm riecht, *m.*

†Halener, *v. a. fam.* czuć dech czyy, poczuć, anriechen; wittern.

†Hâler, *v. a.* opalić, czernić (słońce); konopie suszyć, rötten, brennen, schwarz machen; Hanf dörren. se—, *r.* ogorzeć, (od słońca), schwarz werden (von der Sonnenhitze.

†Haletant, ante, *a.* dyszący, keichend, schnaubend.

†Halement, *m.* dyszenie, *n.* dychawica, *f.* Keichen, *n.*

†Haleter, *v. n.* dyszeć, keichen, schnaubeu.

†Haleur, *m.* trelownik, *m.* Schiffzieher, *m.*

†Halage, *m.* targowe od towarów przysionkach, *n.* Standgeld für den Platz unter einer Halle, *n.*

†Halle, przysionek, *m.* Halle, *f.* langage des —, słowa karczemne, *n. pl.* Pöbelsprache, *f.*

†Hallebarde, *f.* halabarda, *f.* Hellebarde, *f.*

†Hallebardier, *m* halabardnik, *m.* Hellebardier, *m.*

†Hallebreda, *m.* dragal, bilbas, *m.* lange, ungestaltete Person, *f.*

†Hallier, *m.* stróż towarów w przysionkach złożonych; kramarz, *m.* gęszcz, gęstwa, *f.* Hallenvogt; Krämer, *m.* Gebüsch, *n.*

†Halo, *m.* koło iasne około słońca, księżyca etc., *n.* Hof um Sonne, Mond ꝛc., *m.*

†Halot, *m.* suszarnia, *f.* Hanfdörre, *f.*

†Halot, *m.* lochy w iamach królikowych, *pl.* Kaninchenlöcher im Gehege, *f.*

†Halte, *f.* stanowisko, (woyska), *n.* obiad, popas żołnierski na stanowisku, *m.* Haltmachen, *n.* Mahlzeit unterdessen, *f.* — *i.* stóy halt.

†Hamac, *m.* maty zawiesiste *pl.* Hangematte, *f.*

†Hamadryade, *f.* bogini drzewa, *f.* Baumnymphe, *f.*

†Hameçon, *m.* wioska, *f.* Weiler, *m.* Dörfchen, *n.*

†Hameçon, *m.* węda, wędka, *f.* Angelhaken, *m.* Angel, *f.*

Hamée, *f.* laska do chędożenia dział, *f.* Schaft des Stückwischers, *m.*

†Hampe, *f.* laska, żerdź u wielkich kiści, *f.* trzonek, *m.* Stiel, Schaft, *m.*

†Han, *m* karczma wielka w kraiach wschodnich, *f.* grosses Wirthshaus in Morgenländern, *n.*

Hanap, *m.* (*obs.*) kufel, kielich wielki, *m.* Humpe, *f*

†Hanche, *f.* biodro, *n.* Hüfte, *f.*

†Hangar, *m.* szopa do wozów, wozownia, *f.* Wagenschoppen, *m.*

†Hannoton, *m.* chrabąszcz, *m.* Maykäfer, *m.*

†Hanse, *f.* związek hanseatycki, *m.* Hansa, *f.* Hansebund, *m.*

Hanséatique, *v.* Anséatique.

†Hanter, *v. a. et n.* obchodzić z kim; uczęszczać dokąd, bywać gdzie często, umgehen; oft besuchen.

†Hantise, *f. fam.* obchodzenie, obcowanie podeyrzane, *n.* vertrauter Umgang, *m.*

†Happelourde, *f.* dyamant fałszywy, *m.* falscher Edelstein, *m. fig.* człowiek przystoyny ale głupi, dudek; pozór, *m.* fraszka, *f.* wohlgebildeter Mensch ohne Verstand; Tand, *m.*

†Happer, *v. a.* chwytać, łapać, porywać, erschnappen, erhaschen.

†Haquenée, *f.* iednochodnik mały, kroczak, *m.* Zelter, Paßgänger, *m.*

†Haquet, *m.* wózek do przewożenia czego, *m.* kleiner Karren, *m.*

†Haquetier, *m.* furman takiegoż wózka, *m.* Kärner, *m.*

†Harangue, *f.* mowa, *f.* öffentliche Rede, feyerliche Rede, *f.*

†Haranguer, *v. a. et n.* mowę mieć publiczną, mówić publi-

blicznie do kogo, eine öffentliche Rede halten, feyerlich anreden. *fig.* ustawicznie gadać, swiegotać, klekotać, immer das große Wort führen.

†Haranguer, *m.* mowca, *m.* Redner, *m fig.* swiegot, klekot, *m.* Plauderer, *m.*

†Haras, *m.* stado koni, *n.* Stutterey, *f.*

†Harasser, *v. a.* spracować, zmordować, zfatygować; zbiedz konia, ermüden, abmatten.

†Harcèlement, *m.* napastowanie; drażnienie etc., *n.* Neckeu, *n.*

†Harceler, *v. a.* napastować, drażnić; nagabać, napadać, naieżdżać, necken, oft anfallen.

†Harde, *f.* stado ieleni etc, *n.* sfora, *f.* Rudel, (Wild), *m. et n.* Koppelriemen, *m.*

†Harder, *v. a.* ze-, sforować, koppeln.

†Hardes, *f. pl.* suknie, rzeczy, sprzety czyie, *pl.* Sachen, *f. pl.* Kleidungsstücke, *n. pl.*

†Hardi, ie, *a.* odważny, śmiały, zuchwały; ponfały, dreist, kühn, muthig; keck.

†Hardiesse, *f.* odwaga, śmiałość, ponfałość, zuchwałość, *f.* Dreistigkeit, Kühnheit, Keckheit, *f.*

†Hardiment, *ad.* odważnie, śmiele, zuchwale, ponfale, kühn, dreist, keck.

†Hareng, *m.* śledź, *m.* Häring, *m.*

†Harangaison, *f.* łowienie, *n.* albo połów śledzi, *m.* Häringsfang, *m.*

Harengere, *f.* przekupka śledzi, *f.* Häringsweib, Fischweib, *n.*

†Hargneux, euse, *a.* swarliwy; zadradliwy, mürrisch, zänkisch, beißig.

†Haricot, *m.* rodzay grochu Tureckiego, *m.* skopowina z rzepy, *f.* Schminkbohne, Bohne, *f.* Ragout von Hammelfleisch und weißen Rüben, *n*

†Haridelle, *f.* szkapa, *f.* Schindmähre, *f.*

Harlequin, *v.* Arlequin.

Harmonie, *f.* harmonia, zgodobrzmienność, *f.* zgoda, iednomyślność, *f.* Harmonie, Zusammenstimmung, *f.* Wohlklang, *m.* Uebereinstimmung, Einigkeit, *f.*

Harmonieux, euse, *a.* harmoniczny, zgodobrzmienny, wdzięczny, harmoniisch, zusammen oder übereinstimmend, wohlklingend.

Harmoniquë, *a.* harmoniczny, harmonią wydawaiący. harmoniisch, Harmonie hervorbringend, harmonika, *f.* Harmonika, *f.*

Harmoniste, *m.* znaiący się dobrze na harmonii, guter Tonsetzer, *m.*

†Harnachement, *m.* włożenie szoru na konie etc., *n.* szór, rząd na konie; Anschirren, Kutschgeschirr, *n.*

†Harnacher, *v. v.* uszorować konia, włożyć szór na konia, anschirren (ein Pferd).

†Harnois, *m.* zbroia, *f.* rząd, szór, *m.* Harnisch, *m.* Geschirr, Pferde-, Kutschgeschirr, *n.*

†Harpail, *m. v* Harde.

se †Harpailler, *v. r. fam.* bić się, za łby się brać, sich herumprügeln.

†Harpe, *f.* harfa, *f.* Harfe, *f.*

†Harper, *v. a.* uchwycić, porwać, stark anpacken.

†Harpie, *f. fig.* człowiek chciwy, łakomy, *m.* kobieta swarliwa *f* gieriger Mensch, *m.* zänkisches Weib, *n.*

se †Harpigner, *v. r. fam.* bić się, za łby się brać, sich zanken und raufen.

†Harpon, *m.* hełt, dziryt, hak ostry, *m.* Harpune, *f.* Wurfspieß zum Wallfischfangen *n. m.*

†Har-

†Harponner, *v. a.* dzirytem rzucić, die Harpune werfen. — neur, *m.* rybak, dzirytem wieloryba poławiaiący, *m.* Harpunirer, *m.*

†Hart, *f.* wić, obwiązka, *f.* Bindeweide, *f.*

†Hasard, *m.* przypadek, trefunek, *m.* szczęście, *n.* odwaga, *f.* hazard, *m.* niebezpieczeństwo, *n.* Ungefähr, *n.* Zufall, *m.* Gefahr, *f.* jeu de —, gra hazardowna, *f.* Glückspiel, *n.* par —, *ad.* przypadkiem, trefunkiem, von ungefähr.

†Hasarder, *v. a.* ważyć co na co, odważyć co, wystawiać, narażać co na niebezpieczeństwo, wagen. se —, od-, ważyć się, es wagen.

†Hasardeux, euse, *a.* odważny, wątpliwy, niebezpieczny, verwegen; gewagt, gefährlich.

†Hase, *f.* zaiąc albo królik samica, *f.* Weibchen eines Hasens oder Kaninchens, *n.*

Hast, *m.* arme d', broń każda z oszczepiskiem, *f.* Stoßge; wehr mit einem langen Schafte, *n.*

†Hâte, *f.* pośpiech, *m.* spieszenie się, *n.* kwapliwość, *f.* Eile, Eilfertigkeit, *f.* avec de —, *ad.* prędko, na prętce, spieszno, eilig, geschwind. à la —, *ad.* po cichu, in der Stille.

†Hâter, *v. a.* przy, pospieszyć, przynaglić, beschleunigen, fördern, treiben. se, *r.* spieszyć się, eilen.

†Hâtier, *m.* wilk kuchenny, *m.* Bratbock, *m.*

†Hâtif, ive, *a.* wczesny; ranny, (o owocach), frühzeitig.

Hâtiveau, *m.* owoce rychłe; małgorzatki, frühzeitiges Obst, *n.* Frühbirne, *f.*

†Hâtiveté, *f.* rychłość, *f.* rane rodzenie owoców, *n.* Frühzeitigkeit, *f.*

†Haubergeon, *m.* pancerz mały, *m.* Panzerhemdchen, *n.*

†Hausse, *f.* podstawek, podkładek, *m.* więcey podawanie, postąpienie, *n.* Untersatz, *m.* Unterlage, *f.* höheres Bieten, Gebot, *n.*

†Hausse-col, *m.* puklerzyk napiérśny, *m.* Ringkragen, *m.*

†Haussement, *m.* podwyższenie, *n.* Erhöhung, *f.* — d'épaules, ruszenie ramionami, *n.* Achselzucken, *n.*

†Hausser, *v. a.* podwyższyć; podnieść, wznieść, pomnożyć, erhöhen, erheben; vermehren, aufheben. *fig.* — les épaules, ruszyć ramionami, die Achseln zucken. — *n.* rosnąć, wzbierać, przybierać, höher werden; wachsen, steigen. se, *r.* wspinać się, podnosić się, sich höher machen.

†Haut, haute, *a.* wysoki, wielki; górny; wyższy, głośny; wyniosły, znaczny, wspaniały; dumny, pyszny, hoch, groß; ober; hell, laut; erhaben, ansehnlich; stolz, hochmüthig.

†Haut, *m.* szczyt, wierzch, *m.* góra, wysokość, *f.* wzgórze, *n.* Höhe, *f.* Obertheil, *n.*

†Haut, *ad.* wysoko; na górze; głośno, w głos, bez ogródki, hoch, oben; laut; frey heraus. en-par, *ad.* na górze; w górę, do góry, oben, hinauf, in die Höhe.

†Haut à-bas, *m.* towary drobne na przedaż noszący, Tabulettkrämer, *m.*

†Hautain, aine, *a.* dumny, pyszny, hochmüthig, stolz.

†Haut-Ban, *m.* iurysdykcya naywyższa, *f.* hohe Gerichtsbarkeit, *f.*

†Hautbois, *m.* oboy; oboista, *m.* Hoboe, Baßpfeife, *f.* Hoboist, *m.*

†Haut-de-chausses, *m.* spodnie, portki, *pl.* Hosen, *f. pl.*

†Haute-futaie, *v.* Futaie.

†Haute-justice, *f.* sądy zwierzchnie, *pl.* trybunał, *m.* Obergericht, *n.*

†Haute-lice, *f.* gatunek obicia, kobiercy, Art gewirkter Tapeten von Seide und Wolle, *f.* Haute liceur, — licier. *m.* tkacz tychże, *m.* Weber solcher Tapeten, *m.*

†Haute-lutte, *f. fig.* de-, gwałtem, mit Gewalt.

†Hautement, *ad. fig.* głośno, w głos, bez ogródki, śmiele; dumnie; iawnie, publicznie, kuhn, frey heraus; stolz; öffentlich.

Haute-paye, *f.* zołd podwyższony; ten co go bierze, *m.* erhöheter Sold, *m.* der ihn erhält.

†Hautesse, *f.* Mość, (tytuł), Hoheit, *f.* (Titel).

†Hauteur, *f.* wysokość, góra, *f.* pagórek, *m.* Höhe; Anhöhe, *f. fig.* duma, pycha, hardość, zuchwałość, odwaga, *f.* Hochmuth, Muth, *m.*

†Haut-justicier, *m.* sędzia zwierzchni, *m.* Obergerichtsherr, *m.*

†Haut-mal, *m.* wielka choroba, *f.* fallende Sucht, *f.*

†Hâve, *a.* chudy i blady, mager und blaß.

†Haveneau, *m.* sieć mała na ryby, *f.* kleines Fischernetz, *n.*

†Haveron, *m.* owsik, owiesek, *m.* wilder Haber, *m.*

†Havir, *v. n.* opalić, verbrennen, versengen.

†Havre, *m.* port, *m.* Seehafen, *m.*

†Havre-sac, *m.* torba, *f.* biesiagi, *pl.* Ranzen, Schnappsack, Torniſter, *m.*

Hé! *i.* hey! heyno! ey! he! heda! ey!

Hebdomadaire, *a.* tygodniowy, wöchentlich.

Hebdomadier, *m.* hebdomadarz, *m.* Wöchner, *m.*

Héberger, *v. a. fam.* przenocować, przyiąć kogo, beherbergen.

Hébété, ée, *a.* tępy, głupi, dumm.

Hébicher, *m.* przetak ze trzciny, *m.* Rohrsieb, *n.*

Hébraïsant, *m.* hebrayczyk, *m.* Hebräer, *m.* (Gelehrter).

Hébraïsme, *m.* własność ięzyka hebrayskiego, hebrayszczyzna, *f.* eigene hebräische Redensart, *f.*

Hébreu, *a.* hebrayski, hebräisch. — *m.* ięzyk hebrayski; hebrayczyk, hebreusz, *m.* hebräische Sprache, *f.* Hebräer, *m.*

Hécatombe, *f.* ofiara ze 100 bydląt, *f.* Hekatombe, *f.* (Opfer von 100 Thieren.)

Hectique, *v.* Etique.

Hédérée, *f.* kléy, (*m.*) gumma bluszczowa, *f.* Epheuharz, *n.*

Heiduque, *m.* hayduk, *m.* Heiduck, *m.*

Hélas, *i.* a! ach! niestety! ach! leider!

Hélianthème, *m.* bluszcz, *m.* Erdepheu, *m.*

Hélioscope, *m.* szkiełko do oglądania słońca, *f.* Sonnenglas, *n.*

Héliotrope, NB. *m.* słonecznik; (NB. ziele, kamień zaś, *f.*) Sonnenwende, *f.* (Pflanzengeschlecht). — *f.* Sonnenwendestein, *m.*

Helmiothiques, *m. pl. et q.* lékarstwo na robaki, *n.* Wurmmittel, *n.*

Hem! *i.* hey! słuchay! hem! he! he da!

Hémisphère, *m.* półglobu; półziemi, półnieba, Halbkugel; Hälfte der Himmels; oder Erdkugel, *f.*

Hémisphéroïde, *a.* półokrągły, halbzirkelförmig. — *f.* figura półokrągła, *f.* dergleichen Figur, *f.*

Hémistiche, *m.* pół wiérsza, *m.* halber Vers, *m.*

Hémoptyque, *a.* krwią pluiący, Blut auswerfend.

Hémoptysie, *f.* pluwanie krwią, *n.* Blutspeyen, *n.*

Hemorragie, *f.* płynienie krwi, *n.* Blutsturz, Blutfluß, *m.*

Hémorroïdes, *f. pl.* hemoroidy, *pl.* krwotok przez stolec, *m.* goldene Ader, *f.* — dal, e, *a.* krwotoczny, dazu gehörig.

†Hennir, *v. a.* rżeć, wiehern.

†Hennissement, *m.* rżenie, *n.* Wiehern, *n.*

Henri, *m.* Henryk, *m.* Heinrich, *m.* Henriette, *f.* Henryeta, *f.*, Henriette, *f.*

Hépatique, *a.* wątrobny, zur Leber gehörig.

Hépatite, *f.* wątrobnik, wątrobny kamień, *m.* Leberstein, *m.*

Héraldique, *a.* herbowy, zur Wappenkunst gehörig.

†Héraut, *m.* herold, *m.* Herold, *m.*

Herbage, *m.* różne zioła, *n. pl.* trawa dla bydła, *f.* pastwisko; prawo paszenia, pasne, *n.* pobór z pastwisk. *m.* Kräuterwerk; Gras, *n.* Graswachs; Weideplatz, *m.* Weiderecht; Weidegeld, *n.*

Herbe, *f.* trawa, *f.* ziele, *n.* Gras, Kraut, *n.*

Herber, *v. a.* na trawie rozłożyć i bléchować, auf dem Grase ausbreiten und bleichen.

Herberie, *f.* bléch woskowy, *m.* Wachsbleiche, *f.*

Herbette, *f.* trawka mała i cienka, *f.* kurzes und dünnes Gras, *n.*

Herbeux, euse, *a.* trawny, trawisty, zielisty, grasig, begraset.

Herbier, *m.* zielnik, *m.* wole u bydlęcia, *n.* Kräuterbuch, *n.* erster Magen wiederkäuender Thiere, *m.*

Herbière, *f.* zielniczka, *f.* Kräuterfrau, *f.*

Herborisation, *f.* zbieranie, szukanie ziół, *n.* Kräutersammeln, *n.*

Herboriser, *v. n.* ziół szukać, zbierać, Kräuter sammeln, suchen.

Herboriste, *m. et f.* zielnik; ziołopis etc., *m.* Kräuterkenner; Kräutermann, *m.*

Herbu, ue, *a.* zielisty, ziół pełny, mit Gras bewachsen, grasig.

Hère, *m.* gra pewna w karty, *f.* Bettelmannsspiel, *n.* pauvre —, nieborak, goły człowiek, *m.* armer Tropf, *m.*

Héréditaire, *a.* dziedziczny, erblich.

Hérédité, *f.* dziedzictwo, prawo dziedziczne, *n.* Erbschaft, *f.* Erbrecht, *n.*

Hérésiarque, *m.* arcykacerz, arcykacermistrz, *m.* Stifter einer Ketzerey, *m.*

Hérésie, *f.* kacerstwo, *n.* Ketzerey, *f.*

Hérésiologue, *m.* o kacerstwie piszący, *m.* Schriftsteller über Ketzerey, *m.*

Héréticité, *f.* kacerstwo, *n.* das Ketzerische.

Hérétique, *a.* kacerski, ketzerisch. — *m. f.* kacerz, *m.* Ketzer, *m.*

†Hérissé, ée, *a.* naieżony, borstig, sträubig. *fig.* natkany, nabity czém; okryty, stórrisch, ganz bedeckt.

†Hérisser, *v. n. et* se, *r.* naieżyć się, naieżyć włosy, sierść, sich sträuben, sich borsten. — *a.* od. Hérissonner, wapnem, gipsem mur obrzucić, tynkować, mit Mörtel oder Gyps bewerfen.

†Hérisson, *m* iéż, *m.* ostrze, *pl.* Igel; Schlagbaum mit eisernen Spitzen, *m.*

Héritage, *m.* dziedzictwo, *n.* dziedzina, *f.* Erbtheil; Erbgut, Erbe, *n.*

Hériter, *v. a.* (*de qc. de qq.*), odziedziczyć, erben.

Héritier, *m.* ière, *f.* dziedzic, *m.* Erbe, *m.*

Hermaphrodite, *m.* mięszaniec, *m.* Zwitter, *m.* — *a.*, mięszańcowy, oboiéy płci, zugleich männlichen und weiblichen Geschlechts.

Hermine, *f.* gronostay, *m.* futro gronostaiowe, *n.* Hermelin, *n.* Pelz davon, *m.*

Hermite, *et deriv. v.* Ermite.

†Hernieux, euse, *a.* rupturę maiący, mit einem Bruch behaftet,

Héroï-comique, *a.* heroicznokomiczny, heroisch-komisch.

Heroïne, *f.* bohaterka, *f.* Heldinn, *f.*

Heroïque, *a.* heroiczny, waleczny, heldenmüthig, heroisch.

Héroïquement, *ad.* heroicznie, walecznie, heldenmäßig.

Héroïsme, *m.* męstwo, *n.* heroism, *m.* Heldenmuth, *m.*

†Héron, *m.* czapla, *f.* Reiher, *m.* — neau, *m.* czaplę, *n.* kleiner Reiher, *m.*

Héronnier, ère, *a. fam.* chudy, cienki, laskonogi, lang, mager, hochhüftig.

†Héros, *m.* bohater, *m.* Held, *m.*

Herpes marines, *f. pl.* wyrzut morski, *m.* (bursztyn, korale etc.), *m.* Ausmürfe der See, *m. pl.* (als: Korallen, Ambra ꝛc.)

†Hersage, *m.* brónowanie, *n.* Egen, *n.*

†Herse, *f.* bróna; krata spustne, *f.* spust kraciany; lichtarz drewniany, *m.* Ege od. Egge, *f.* Fallgatter, *n.* hölzerner Leuchter, *m.*

†Herser, *v. a.* brónować, egen oder eggen.

†Herseur, *m.* bronownik, *m.* Eger, *m.*

Hésitation, *f.* za-, iąkanie się w mowie; chwianie się, *n.* Stocken, *n.* Anstoß, *m.*

Hésiter, *v. n.* zaiąkać się w mówieniu; (*á...*) chwiać się, namyślać się, im Reden anstoßen, stocken; (*á...*) ungewiß, unschlüssig seyn, anstehen.

Hesse, *f.* Hassya, *f* Hessen, *n.* —ssien, nne, *a.* —ski, —ssisch. — S. —syyczyk, *m.* Hesse, *m.*

Hétéroclite, *a.* nieregularny, nieporządny, unregelmäßig. *fig.* dziwny, śmieszny, seltsam.

Hétérodoxe, *a.* błędny, irrlehrig, irrgläubig.

Hétérodoxie, *f.* wiara, nauka błędna, *f.* Irrgläubigkeit, *f.*

Hétérogène, *a.* przeciwnego rodzaiu, gatunku, von verschiedener, entgegengesetzter Art.

†Hêtre, *m.* buk, *m.* Buche, Rothbuche, *f.*

Heu, *m.* statek płaski, *m.* plattes Fahrzeug von 300 Tonnen, *n.*

Heur, *m.* (*obs.*) *v.* Bonheur.

Heure, *f.* godzina, *f.* zegar; czas, *m.* Stunde; Uhr; Zeit, *f.* tout à l'—, *ad.* natychmiast, sogleich. à cette —, *ad.* teraz, jeżt. à l'— qu'il est, *ad.* teraz około tego czasu, jeżt, zu dieser Zeit. de bonne —, *v.* Bon. —res, *pl. T.* godzinki, pacierze, (katolickie), *pl.* Stundengebete. *n. pl.* Gebetbuch, *n.* (bey den Katholicken).

Heureusement, *ad.* szczęśliwie, szczęściem, glücklich, zum Glück.

Heureux, euse, *a.* szczęśliwy, szczęsny, glücklich, glückselig.

†Heurt, *m.* uderzenie, trącenie o co, *n.* Stoß, *m.* Anstoßen, *n.*

†Heurter, *v. a. et n.* uderzyć, trącić, bić, kołatać o co, stoßen, anstoßen, anklopfen.

†Heur-

†Heurtoir, *m.* młotek u drzwi, *m.* Thürklopfer, *m.*

Hexagone, *m.* sześciokąt, *m.* Sechseck, *n.* — *a.* sześciokątny, sechseckig.

†Hibou, *m.* sowa leśna, *f.* puchacz, *m.* Eule, *f.* Uhu, *m.*

Hibride, *a.* wyrodny, bastartig.

†Hic, *m. fam.* sęk, punkt główny, na którym sprawa cała zależy, *m.* Knoten, *m.* Hauptschwierigkeit, *f.*

†Hideux, euse, *a.* szkaradny, bezecny, scheußlich, gräßlich.

†Hiement, *m.* wbijanie, *n.* chrobot, skrzyp, *m.* Einrammen; Knarren, *n.*

Hiène, *f.* hyena, *f.* Hyäne, *f.*

†Hier, *a.* wbijać, *f.* einstoßen, einrammen.

Hier, *ad.* wczoray, gestern.

†Hiérarchie, *f.* chor anielski; rządy kościelne, *m. pl.* Hierarchie, Rangordnung der Engel, *f.* Kirchenregiment, *n.* — chique, *a.* do rządów kościelnych należący, hierarchisch.

†Hiérarques, *m. pl.* duchowieństwo, *n.* gesammte Geistlichkeit, *f.*

Hiéroglyphe, *m.* znak, *m.* wyobrażenie, *n.* hyroglif, *m.* Hieroglyphe, Bilderschrift, *f.*

Hiéroglyphique, *a.* hyroglificzny, wyobrażaiący co, hieroglyphisch.

Hippiatrique, *f.* sztuka leczenia koni, *f.* Roßarzneykunst, *f.*

Hippodrome, *m.* mieysce gonitwy, *n.* Platz zum Pferderennen, *m.*

Hippolithe, *f.* kamień koński, *m.* Pferdestein, *m.*

Hippopotame, *m.* koń rzeczny, *m.* Fluß-, Nilpferd, *n.*

Hirondelle, *f.* iaskółka, *f.* Schwalbe, *f.*

Histoire, *f.* historya, *f.* dzieie, *pl.* opisanie, *n.* Geschichte, Begebenheit, Beschreibung, *f.*

Historial, ale, *a.* historyczny, dzieiopisarski, historisch.

Historien, *m.* historyk, dzieiopis, *m.* Geschichtschreiber, *m.*

Historier, *v. a.* przyozdobić, wystroić. verzieren, mit Zierrathen versehen.

Historiette, *f.* hystoryika, powieść krótka, *f.* Histörchen, *n.*

Historiographe, *m.* dzieiopis państwa, *m.* Geschichtschreiber eines Fürsten, *m.*

Historique, *a.* historyczny, dzieiopisarski, historisch.

Histrion, *m.* błazen, *m.* Possenreißer, *m.*

Hiver, *m.* zima, *f.* Winter, *m.*

Hivernal, ale, *a.* zimowy, zum Winter gehörig.

Hiverner, *v. n.* przе-, zimować, überwintern. s'—, *r.* zimno cierpić, znosić, sich der Kälte aussetzen.

Ho! *i.* oy! ho! ho! he! he da! ho!

Hobereau, *m.* kobusek, *m.* Baumfalke, *m. fig. fam.* ziemianin ubogi, *m.* Strohjunker, *m.*

†Hoc, *m.* gra pewna w karty, *f.* gewisses Kartenspiel, *n.*

†Hoche, *f.* karb, *m.* nacięcie, *n.* Kerbe, *f.*

†Hochement, *m.* trzęsienie głową, *n.* Kopfschütteln, *n.*

†Hochepot, *m.* wołowina z rzepą etc., gotowana, *f.* Fleischragout mit Rüben ꝛc., *n.*

†Hochequeue, *m.* trzęsiogonek, *m.* pliszka, *f.* Wachstelze, *f.*

†Hocher, *v. a.* trząsać, schütteln, rütteln.

†Hochet, *m.* grzechotka, *f.* Kinderklapper, *f.*

Hoguer, *v. n. fam. v.* Gronder.

†Holà! *i.* hola! heyt słuchay! stóy! powoli! holla! hört! sachte! gemach!

Hollande, *f.* Hollandya, *f.* Holland, *n.* — dois, e, *a.* Holenderski.

derski, holländisch. — S. Holender, derczyk, Holländer, *m.*

Hollander, *v. a.* pióra w popiele gorącym hartować, Federkiele durch heiße Asche ziehen.

Holocauste, *m.* całopalona ofiara, *f.* Brandopfer, *n.*

†Homard, *m.* rak wielki morski, *m.* Hummer, Seekrebs, *m.*

Hombre, *m.* lomber, (gra.); w lombra graiący, *m.* Lomberspiel, *n.* Lombrist, *m.*

Homicide, *m.* mężobóystwo, *n.* zabóy; mężobóyca, zbóyca; *m.* Mord; Mörder, *m.* — *a.* mężobóyski, zbóyczy, zbóiecki, mörderisch.

Hommage, *m.* hołd. *m.* hołdowanie, *n.* Lehnpflicht; Huldigung, *f. fig.* posłuszeństwo, *n.* respekt, *m.* Unternehmung, Ehrfurcht, *f.*

Hommager, *m.* man, hołdownik, *m.* Lehenmann, *m.*

Hommasse, *a.* męski, männlich, wie ein Mann.

Homme, *m.* człowiek; mąż, męszczyzna, *m.* Mensch; Mann, — d'affaires, urzędnik nad dochodami; prokurator, Finanzbeamter, Haushofmeister, Geschäftsverwalter, *m.* — de bien, człowiek poczciwy, rechtschaffener Mann, *m.* — de lettres, uczony, *m.* Gelehrter, *m.*

Hommelet, *m.* człowieczek, *m.* Männchen, *n.*

Hommesse, *f.* niewiasta, (w biblii), *f.* Weib, *n.* (in der Bibel.)

Homogène, *a.* iednego rodzaiu, gatunku, von einerley Art.

Homologation, *f. T.* potwierdzenie sądowe, *n.* gerichtliche Bestätigung, *f.* loguer —, *a.* potwierdzić, gerichtlich bestätigen.

Homophagie, *f.* iedzenie mięsa surowego, *n.* Essen des rohen Fleisches, *n.*

Homophanie, *f.* zgodność, *f* zgadzanie się tonów, głosów, *n.* Uebereinstimmung der Töne, *f.*

†Hongre, *m. et a.* wałach, *m.* Wallach, *m.*

†Hongrer, *v. a.* wałaszyć konia, wallachen.

†Hongrie, *f.* Węgry, *pl.* Ungarn, *n.* —grois, se, *a.* Węgierski, ungarisch. — S. Węgrzyn; język Węgierski, *m.* Ungar. *m.* ungarische Sprache, *f.*

Honnête, *a.* poczciwy, uczciwy, słuszny; przystoyny, obyczayny, grzeczny; chwalebny, ehrlich, rechtschaffen; ehrbar, artig, anständig, schicklich; höflich, gefällig, billig.

Honnêteté, *f.* przystoyność, uczciwość, poczciwość; grzeczność, obyczayność; wstydliwość, *f.* Wohlstand, *m.* Wohlanständigkeit, Artigkeit, Höflichkeit, Gefälligkeit, Erkenntlichkeit, Ehrbarkeit, *f.* —tés, *pl.* grzeczności; honory, przysługi, *pl.* Höflichkeiten; Ehrenbezeigungen, *f. pl.*

Honneur, *m.* honor, *m.* sława, *f.* dobre mienie; poszanowanie, *n.* Ehre; Ehrerbietung, *f.* Honneurs, *pl.* znaki godności iakiéy: honory komu świadczone; wysokie urzędy, *m.* godności, *f. pl.* Ehrenzeichen, *n. pl.* Ehrenbezeugungen, Ehrenstellen, Würden, *f. pl.*

†Honni, ie, *a.* zelżony, zhańbiony, verhöhnt, Hohn gesprochen.

Honorable, *a.* chwalebny, uczciwy, godny; poszanowania godny, wspaniały, ehrenvoll, rühmlich; schätzbar, prächtig.

Honoraire, *a.* tytularny, tytułowy, nur dem Titel nach, membre —, członek honorowy, *m.* Ehrenmitglied, *n.* — *m* poczesne, *n.* podarunek, *m.* Gebühr, *f.* Honorar, *n.*

Honorer, *v. a.* czcić, szanować, ehren,

ehren, hochschätzen. (*qq. de qc.*) uczcić kogo czém, beehren. s' —, *r.* (*de qc.*) mieć sobie co za honor, sich eine Ehre aus etwas machen.

Honorès, titre ad —, honor tytularny, *m.* Ehrentitel, *m.*

Honorifique, *a.* chwalebny, ehrbringend.

†Honte, *f.* wstyd, *m.* wstydliwość; hańba, *f.* Schaam, Schaamhaftigkeit, *f.* Schimpf, *m.* Schande, *f.* Schandfleck, *m.*

†Honteux, euse, *a.* wstydliwy; zawstydzony; nieśmiały; haniebny, nieuczciwy, schaamhaft, beschämt, blöde, schändlich, schimpflich.

Hôpital, *m.* szpital, *m.* Hospital, Armenhaus, *n.*

†Hoquet, *m.* szczkanie, *n.* Schluchzen, *n. fam.* szczkawka, *f.* Schlucken, *m.*

†Horde, *f.* horda, *f.* Horde, *f.*

†Horion, *f. fam.* silne, mocne uderzenie na głowę, na ramię, *n.* harter Schlag auf den Kopf oder die Schultern, *m.*

Horizon, *m.* horyzont, *m.* Horizont, Gesichtskreis, *m.*

Horizontal, ale, *a.* horyzontalny, wagerecht, horizontal.

Horloge, *f.* zégar, *m.* Uhr, *f.* Uhrwerk, *n.*

Horloger, *m.* ère, *f.* zégarmistrz, *m.* Uhrmacher, *m.*

Horlogerie, *f.* zégarmistrzostwo, *n.* handel z zégarami, *m.* Uhrmacherkunst, *f.* Handel mit Uhren, *m.*

Hormis, *prp.* wyiąwszy, oprócz, außer, ausgenommen.

Horoscope, *m.* prognostyk, *m.* Nativität stellen, Planetenlesen, *n.*

Horreur, *f.* ohyda, obrzydliwość, *f.* wstręt, *m.* ograżka; szkaradność, bezecność, *f.* Entsetzen, Grausen, *n.* Abscheu, Gräuel, Schauer, *m.* Abscheulichkeit, *f.*

Horrible, *a.* szkaradny, bezecny straszny, haniebny, srogi, niezmierny, entsetzlich, schrecklich, abscheulich, gräulich.

†Hors, *prp.* z, ze; wyiąwszy, oprócz, mimo, außer, außerhalb; ausgenommen. — de la loi, zpod opieki praw wyięty, bannt, vogelfrey.

Hortolage, *m.* część ogrodu warzywnego na ogrodowinę, *f.* Platz in einem Küchengarten zu den Mistbeeten und Küchenkräutern, *m.*

Hospice, *m.* gospoda, *f.* Herberge, *f.* Gasthaus, *n.*

Hospitalier, ière, *a.* gościnny, gastfrey.

Hospitalité, *f.* gościnność, *f.* Gastfreyheit, Gastfreundschaft, *f.*

Hostie, *f.* bydlę na ofiarę przeznaczone; ciało Pańskie, *n.* Opferthier, *n.* Hostie, *f.*

Hostile, *a.* nieprzyiacielski, feindlich, feindselig.

Hostilité, *a.* nieprzyiacielstwo, *n.* Feindseligkeit, *f.*

Hôte, *m.* gospodarz; gość, Wirth; Gast, *m.*

Hôtel, *m.* pałac; budynek wielki publiczny, *m.* austerya wielka. *f.* Pallast, *m.* großes öffentliches Gebäude, *n.* großer Gasthof, *m.* — de ville, ratusz, *m.* Stadthaus, Rathhaus, *n.* — des monnaies, mennica, *f.* Münze, *f.* — Dieu, szpital, *m.* Krankenhaus, *n.*

Hôtelier, *m.* ière, *f.* gospodarz, *m.* Gastwirth, *m.*

Hôtellerie, *f.* gospoda, austerya, *f.* Wirthshaus, *n.* Gasthof, *m.*

Hôtesse, *f.* gospodyni, *f.* Wirthin, Gastwirthin, *f.*

Hotte, *f.* kosz na plecy, *m.* Tragkorb, *m.* Butte, *f.*

†Hottée, *f.* kosz taki pełny czego, *m.* Tragkorb voll, *m.* Butte voll, *f.*

†Hotteur, *m.* euse, *f.* kosz na plecach noszący, Buttenträger, *m.*

†Hou-

†Houblon, *m.* chmiel, *m.* Hopfen, *m.*

†Houblonner, *v. a.* chmielić, mit Hopfen brauen.

†Houblonnière, *f.* chmielnik, *m.* Hopfengarten, Hopfenacker, *m.*

†Houe, *f.* motyka; graca mularska, *f.* Hacke, Haue, Mörtelbaue, *f.*

†Houer, *v. a.* motyką kopać, hacken, umhacken.

†Houille *f.* węgiel kamienny, *m.* Steinkohle, *f.*

†Houlette, *f.* laska pasterska, *f.* Schäferstock, *m.*

†Houleux, euse, *a.* huczący, niespokoyny (o morzu), unruhig, (vom Meere).

†Houppe, *f.* kutas, kutasik, *m.* kiść, *f.* Quast, *m.* Quaste, Trodel, *f.*

†Houppelande, *f.* gatunek sukni podróżnéy, *f.* Art Reiserock, *m.*

Houpper, *v. a.* kutasiki do czego robić, kręcić, przyprawiać; wełnę czesać, Quasten an etwas machen; (Wolle) kämmen.

†Hourdage, *m.* polepa gruba ścian, lepianka, *f.* rauhes Mauerwerk, *n.*

†Hourder, *v. a.* ściany oblepić, obrzucić wapnem, mit Mörtel oder Kalk grob bewerfen.

†Housche, *f.* ogródek za chałupą, *m.* kleiner Gartenacker hinter einem Bauerhause, *m.*

†Houspiller, *v. a. fam.* szamotać, szarpać kogo, zausen, herumzerren. se —, *r.* szamotać się, szarpać się z kim, einander herumzausen. *fig.* swarzyć się z kim, sich mit einander zanken.

†Houspillon, *m. fam.* kropla ostatnia napoiu, *f.* kieliszek wina, który kto na kurę wypić musi, *m.* Bartneige, *f. f.* Trunk Wein zur Strafe, *m.*

†Houssage, *m.* ochędożenie, okurzenie, obtarcie, *n.* Abkehren, *n.*

†Houssaie, *f.* mieysce ostokrzewem zarosłe, *n.* Stechpalmengebüsch, *n.*

†Houssard, *f.* Housard, *m.* huzar, *m.* Husar, *m.*

†Housse, *f.* czaprak, *m.* zasłona, *f.* kołdra, *f.* pokrowiec, *m.* Schabracke; Decke, *f.* Ueberzug, *m.*

†Housser, *v. a.* ochędożyć, okurzyć, obetrzeć, abkehren, abstäuben.

†Houssettes, *f. pl.* gatunek zamków sepetowych, *m.* die Schlösser an Koffern, welche von selbst einschließen, *f. pl.*

†Houssières, *f. pl.* *v.* Houssaie.

†Houssine, *f.* rózga, *f.* prącik, *m.* Gerte, Spießgerte, *f.*

†Houssiner, *v. a. fam.* prącikiem, rózgą wytrzepać, mit einer Gerte ausklopfen.

†Houssoir, *m.* baba, szczotka do okurzenia, *f.* Staubbesen, Kehrwisch, *m.*

†Houx, *m.* ostokrzew, *m.* Stechpalme, *f.*

†Hoyau, *m.* motyka, *f.* Karst, *m.* Reuthaue, *f.*

†Huard, *m.* ostrzyż, *m.* Meeradler, *m.*

se †Hubir, *v. r. v.* se hérisser.

†Huche, *f.* dzieża; skrzynia do chowania chleba; skrzynia, *f.* koryto w młynie, do którego się mąka z pytla sypie, *n.* Backtrog; Brodkasten; Mehlkasten in der Mühle, *m.*

†Huchet, *m.* trąba łowcza, *f.* Jagdhorn, *n.*

Hue, *i. fam.* wiu! hott!

†Huée, *f. fig.* naśmiewisko, *n.* pośmiech z kogo, *m.* Spott, Gelächter, *n.*

†Huer, *v. a. fig.* (*qq*) wrzeszczeć, gwizdać, krykać za kim, hinter einem herschreyen, ihn auspfeifen, auszischen.

†Huet, *m.* †Huette, *f.* puszczyk, *m.* sowa, *f.* Nachteule, *f.*

†Huguenote, *f.* piecyk z garkiem, z kociołkiem; tygiel, *m.* rynka bez nóg, *f.* Oefchen mit einem Topfe, *n.* Art Tiegel ohne Fuße, *m.*

Huile, *f.* oliwa, *f.* oléy, *m.* Oel, *n.*

Huiler, *v. a.* oleiem przyprawić, zapuścić, posmorować, ölen.

Huileux, euse, *a.* oliowaty, oleisty, ölig, ölicht.

Huilier, *m.* karafinka, flaszka do oliwy, *f.* oliwnik, *m.* Oelgefäß, Oelglas, *n.* Oelschläger, *m.*

Huir, *v. n.* gwizdać, swiszczeć iak kania, schreyen wie eine Weihe.

Huisser, *f.* ramy do drzwi, *pl.* Thürgestell, *n.*

Huissier, *m.* odźwierny, pachołek, *m.* Thürhüter, Thürsteher, Gerichtsdiener, *m.*

Huit, *a.* ośm, acht. — *m.* liczba ośm, *f.* Acht, *f.*

†Huitain, *m.* poezya z 8 wierszy, *f.* Gedicht von 8 Versen, *n.*

†Huitaine, *f.* tydzień, *m.* Zeit von 8 Tagen, *f.*

†Huitième, *a.* ósmy, achte. — *m.* część ósma czego, *f.* Achtel, *n.*

Huitièmement, *ad.* po ósme, ósmy raz, achtens.

Huître, *f.* ostrzyga, *f.* Auster, *f.*

Huitrier, *m.* ostrzygami handluiący, *m.* Austerhändler, *m.*

Hulette, *v.* Huet.

Humain, aine, *a.* człowieczy, ludzki; grzeczny, ludzki, menschlich, menschenfreundlich.

Humains, *m. pl.* ludzie, *pl.* Menschen, *m. pl.*

Humaniser, *v. a.* ludzkim, obyczayniey szym kogo zrobić, wykrzesać, menschlich, gesellig, gesittet machen. s'—, *r.* obyczayniey szym etc., zostać, menschlicher, geselliger werden. — (*avec qc*) zniżyć się do kogo, sich zu Jemanden herablassen.

Humaniste, *m.* nauk wyzwolonych uczący, uczący się, Humanist, der die Humaniora lernt oder lehrt, *m.*

Humanité, *f.* człowieczeństwo, *f.* ludzka natura; ludzkość, grzeczność, *f.* Menschheit; Menschlichkeit, Leutseligkeit, *f.* Humanités, *pl.* nauki wyzwolone, *f. pl.* Humaniora, Schulwissenschaften, *f. pl.*

Humble, *a.* pokorny, uniżony; (w poezyi) niski, demüthig, unterthänig; (poetisch) niedrig.

Humecter, *v. a.* na-po-, kropić, pokrzepić, anfeuchten, befeuchten, erfrischen.

Humer, *v. a.* chłapać, pić; ciągnąć, brać w się, einschlürfen, abschlürfen, in sich saugen.

Humeur, *f.* wilgotność, wodnistość, *f.* płyn; humor, umysł, *m.* chęć, wola, *f.* Feuchtigkeit, Flüssigkeit; Gemüthsart, Laune, *f.*

Humide, *a.* wilgotny, feucht — wilgoć, wilgotność, *f.* das Feuchte, die Nässe.

Humidité, *f.* wilgotność, wodnistość, *f.* Feuchtigkeit, *f.*

Humiliant, ante, *a.* poniżaiący, upokarzaiący; obrażaiący, zelżywy, demüthigend; kränkend.

Humiliation, *f.* upokorzenie, poniżenie, *n.* zniewaga, zelżywość, obraza, *f.* Demüthigung, Kränkung, *f.*

Humilier, *v. a.* upokorzyć, poniżyć, zniepoważyć, demüthigen, erniedrigen.

Hu-

Humilité, *f.* pokora, *f.* Demuth, *f.*
Humoral, ale, *a.* z wilgotności w ciele pochodzący, von Flüssen im Körper herrührend.
Humoriste, *a.* dziwaczny; wesoły, zabawny, launisch, launig.
†Huppe, *f.* dudek; czub, czubek ptaków, *m.* Wiedehopf, *m.* Haube der Vögel, *f.*
†Huppé, ée, *a.* czubaty, (o ptakach), gehaubt, (von Vögeln). *fig. fam.* znaczny, przedni; chytry, vornehm; listig.
†Hure, *f. fig. fam.* włosy ostre, rozczochrane, *m. pl.* sträubiges Haar, *n.*
†Hurhaut! *i. fam.* ksobie, w prawo, hatte! hott!
†Hurlement, *m.* wycie, skowyczenie, ięczenie, *n.* Heulen, Geheul, *n.*
†Hurler, *v. n.* wyć, skowyczeć, ięczyć, heulen.
Hurluberlu, *ad. fam.* nieważnie, nierozsądnie, geradezu, unbesonnen. — *m.* człowiek nierozsądny, *m.* Unbesonnener, Tappo, *m.*
Hurtebiller, *v. a.* bukować się, (o owcach), bespringen, (von Begattung der Schaafe).
†Hutte, *f.* chata, *f.* Hütte, *f.*
†Hutter, se —, *v. r.* chatę sobie wystawić, sich Hütten bauen.
Hyacinthe, *f.* iacynt (kamień), Hyacinth, *m. v.* Jacinthe.
Hydraulique, *a.* hydrauliczny, rurmusowy, hydraulisch. — *f.* hydraulika, nauka o prowadzeniu wody, *f.* Hydraulik, *f.*
Hydre, *f.* wąż wodny, *m.* hydra, *f.* Wasserschlange, *f.* Hydra, *f.*
Hydrographe, *m.* wodopisarz, morzopisarz, *m.* Wasserbeschreiber, *m.* —phie, *f.* nauke wodopisarska, *f.* Hydrographie, *f.* —phique, *a.* wodo-, morzopisarski, hydrographisch.
Hydromel, *m.* miód, *m.* Meth, *m.*
Hydrophobe, *m. et f.* wzdrygaiący się od wody, der, die wasserscheu ist.
Hydrophobie, *f.* wzdryganie się od wody, *n.* Wasserscheu, *f.*
Hydrophtalmie, *f.* puchlina oczu, *f.* Augenwassersucht, *f.*
Hydropique, *a.* na puchlinę wodną chory, wassersüchtig.
Hydropisie, *f.* puchlina wodna, *f.* Wassersucht, *f.*
Hydropote, *m. f.* wodopój, wodę piiący, *m.* Wassertrinker, *m.*
Hydroscope, *m.* zégar wodny, wieszczbiarz wody, *m.* Wasseruhr, *f.* Wasserseher, *m.*
Hydroscopie, *f.* wodowieszczenie; wieszczenie z wody, *n.* Wahrsagung aus dem Wasser, *f.*
Hydrotique, *a.* pot sprawuiący, schweißtreibend.
Hyène, *v.* Hiène.
Hymen, Hyménée, *m.* boiet małżeństwa, *m.* Gott der Ehe, *m. fig.* wesele; małżeństwo, *n.* Hochzeit; Ehe, *f.*
Hymne, *m. et f.* pieśń na chwałę Bożą, *f.* hymn, *m.* Hymne, *f.* Lobgesang, *m.*
Hymniste, *m.* poeta hymny piszący, *m.* Hymnendichter, *m.*
Hymnologie, *f.* śpiewanie hymnów, *n.* Singen der Lobgesänge, *n.*
Hyperbole, *f.* zbytecny wyraz, *m.* zwiększanie, zmnieyszanie, *n.* Uebertreibung, *f.* —lique, *a.*
Hyperborée, Hyperboréen, ne, *a.* północny, nördlich.
Hypercritique, *m.* przyganiacz ostry, *m.* Erztadler, *m.*
Hyperdulie, *f.* cześć, która się Nayświętszéy Pannie oddaie, *f.* Verehrung der heiligen Jungfrau Maria, *f.*

Hypétre, *m.* budynek bez dachu, otwarty, *m.* offenes Gebäude, *n.* oder Tempel, *m.*
Hypnotique, *a.* sen sprawuiący, Schlaf befördernd.
Hypocondre, *m. fig. fam.* hypochondryk, *m.* Miltzsüchtiger, Hypochondrist, *m.*
Hypocondriaque, *a.* hypochondryczny, hypochondrisch, miltzsüchtig. *m.* — hypochondryk, *m.* Hypochondrist, *m.*
Hypocondrie, *f.* hypochondrya, *f.* Hypochondrie, Miltzsucht, *f.*
Hypocras, *m.* wino korzeniami i cukrem przyprawione, *n.* Hypokras, *m.* (Getränk aus Wein, Zucker und Gewürzen).
Hypocrisie, *f.* obłuda, nieszczérość, *f.* Heucheley, *f.*
Hypocrite, *m. f.* obłudnik, świętoszek, *m.* Heuchler, Scheinheiliger, *m.* — *a.* obłudny, nieszczery, heuchlerisch.
Hypogastre, *m.* podbrzusze, *m.* Unterbauch, *m.*
Hypogastrique, *a.* podbrzuchowy, zum Unterbauche gehörig.
Hypoglosside, *f.* wrzód pod ięzykiem, *m.* żaba, *f.* Zungengeschwür, *n.*
Hypothécaire, *n.* hypotekarny, pfandrechtlich, hypothekarisch.
Hypothèque, *f.* hypoteka, *f.* zastaw, *m.* Hypothek, *f.* Unterpfand, *n.*
Hypothéquer, *v. a.* zastawić, dadź w zastaw, zapisać maiętność, dobra etc., verpfänden.
Hypothèse, *f.* zdanie przyięte choć niedowiedzione, *n.* Hypothese, *f.* (als wahr angenommener Satz). — thétique, *a.* przyięty choć niedowiedziony, hypothetisch.
Hysope, *f.* izop, izopek, *m.* Isop, *m.*

I.

Iacht, *v.* Yacht.
Ibis, *m.* bocian Egipski, *m.* Ibis, *m.* (Vogel).
Ichneumon, *m.* zwierzę pewne krokodylowi nieprzyiaźne, *n.* Pharaonismus, *f.*
Ichor, *m.* ropa wodnista z ran ciecząca, *f.* Wundwasser, *n.* — reux, euse, *a.* ropisty, eiterig.
Ichoroïde, *f.* ropa, ropa wodnista, *f.* eiterige Feuchtigkeit, *f.*
Ichthyocolle, *f.* karuk, kléy ryby, *m.* Hausenblase, *f.* Fischleim, *m.*
Ichthyolites, *m. pl.* ryby w kamieniach zarosłe, albo na nich wyciśnione, *f. pl.* versteinerte Fische, oder Abdrücke von Fischen auf Stein, *m. pl.*
Ichthyologie, *f.* opisanie ryb, *n.* Beschreibung der Fische, *f.*
Ichthyophage, *m.* rybojad, ryboiedz, *m.* Fischesser, *m.*
Ici, *ad.* tu, tutay, hier, hierher. jusqu'—, do tych czas, bis jetzt.
Iconoclaste, *m.* obrazoborca, *m.* Bilderstürmer, *m.*
Iconolâtre, *m.* obrazomodlca, *m.* Bilderdiener, *m.*
Iconomaque, *m.* gelinder als Iconoclaste, *v. ib.*
Ictère, *m.* I. żółtaczka, *f.* Gelbsucht, *f.*
Ictérique, *a.* na żółtaczkę chory; na żółtaczkę służący, gelbsüchtig; was die Gelbsucht vertreibt.
Idéal, ale, *a.* mniemany, uroiony, idealisch, eingebildet.

Idée, *f.* wyobrażenie, wyrażenie, mniemanie, *n.* mysl, *f.* układ, *m.* Idee, Vorstellung, *f.* Begriff, Gedanke, Einfall, Entwurf, *m. fig.* fałszywe mniemanie, *n.* myśl próżna, *f.* falsche Einbildung, *f.*

Idem, *ad.* tenże sam, toż samo, eben derselbe, eben dasselbe.

Idémiste, *m.* potakiwacz, *m.* Jaherr, *m.*

Identique, *a.* iednakowy, iednaki, einerley, *T.*

Identité, *f.* iednakowość, iednakość, *f.* Identität, völlige Gleichheit, *f.*

Idiome, *m.* dyalekt, język krajowy, *m.* Mundart, Landessprache, *f.*

Idiot, ote, *a.* głupi, nierozumny, dumm, unwissend.

Idolâtre, *a.* bałwochwalski, abgöttisch. *fig.* szalenie roskochany, närrisch verliebt. — *m. f.* bałwochwalca, *m.* Götzendiener, Abgötter, *m.*

Idolâtrer, *v. n.* bałwochwalić, bałwochwalstwa się dopuścić, Abgötterey treiben. — *a. fig.* nadewszystko kochać, do niebios wynosić, vergöttern.

Idolâtrie, *f.* bałwochwalstwo, *n.* miłość, nieumiarkowana, *f.* Abgötterey, *f.*

Idolâtrique, *a.* bałwochwalski, abgöttisch.

Idole, *f.* bożek, *m.* Abgott, Götze, *m.* Götzenbild, *n.*

Idylle *f.* skotopaski, *pl.* Idylle, *f* Schäfergedicht, *n.*

Iense, *f.* więzozłód samiec, *m.* Steinesche, *f.*

If, *m.* cis, *m.* (drzewo), Taxus, Eibenbaum, *m.*

Ignace, *m.* Ignacy, Ignaz, *m.* (Name.)

Ignare, *a.* nieuczony, nieumiejętny, ungelehrt, unwissend.

Igné, ée, *a.* ognisty, feurig.

Ignicole, *a et m.* ogniomodlca, *m.* Feueranbeter, *m.*

Ignoble, *a.* podły, podłe urodzenia, niesłowny, nieznaczny, unedel, gemein, schnöd, drig.

Ignominie, *f.* hańba, niesława, zelżywość, *f.* wstyd, Schmach, Schande, *f.*

Ignominieux, euse, *a.* haniebny, zelżywy, niesławny, schändlich, schimpflich.

Ignorance, *f.* nieumiejętność, niewiadomość, *f.* Unwissenheit, *f.*

Ignorant, ante, *a.* nieumiejętny, nieuczony, unwissend. — *m. f.* (toż samo), Unwissender, *m.* — de, *f.*

Ignoré, ée, *p. et a.* nieznany, niewiadomy, unbekannt, unbewußt.

Ignorer, *v. a.* nie wiedzieć, nieumieć, nicht wissen.

Il, *pr.* on; (zaimek w słowach trzecią osobę w liczbie pojedyńczey oznaczaiący), er, es. Ils, *pl.* oni, sie.

Ile, od. Isle, *f.* wyspa, *f.* Insel, *f.*

Illégal, ale, *a.* bezprawny, przeciw prawom będący, niesprawiedliwy, widerrechtlich, gesetzwidrig.

Illégalité, *f. v.* Illégitimité.

Illégitime, *a.* bezprawny, nieważny, niesłuszny, unrechtmässig, unzulässig.

Illégitimité, *f.* bezprawność, niesprawiedliwość, niesłuszność, *f.* Unrechtmässigkeit, *f.*

Illicite, *a.* niedozwolony, zakazany, unerlaubt, verboten.

Ilimité, ée, *a.* nieograniczony, nieokréslony, unumschränkt.

Illuminatif, ive, *a.* oświecający, erleuchtend.

Illumination, *f.* oświecenie, obiaśnienie, *n.* illuminacya, *f.* Erleuchtung, *f.*

Illuminé, ée, *p. et a.* oświecony etc., erleuchtet. — *m.* Illuminat, Erleuchtete, *m.*

Illuminer, *v. a.* oświecić; obiaśnić; illuminować, erleuchten.

Illusion, *f.* błąd, widok fałszywy, *m.* obłuda; wykręty, wymówki, *f. pl.* Täuschung, falsche Einbildung, *f.* Blendwerk, *n.*

Illusoire, *a.* zdradliwy; daremny, verfänglich, betrüglich, fruchtlos.

Illusoirement, *ad.* fałszywie, podsyściem, verfänglicher Weise.

Illustration, *f.* sława, *f.* obiaśnienie, *n.* Glanz, Ruhm, *m.* Erklärung, Erläuterung, *f.*

Illustre, *a.* sławny; chwalebny; osławiony, berühmt, ruhmlich; berüchtigt.

Illustrer, *v. a.* wsławić, sławnym czynić, berühmt machen. (*v.* Expliquer.)

Illustrissime, *a.* Jaśniewielmożny, (tytuł), Erlaucht, (Titel).

Ilot, od. Islot, *m.* wysepka, *f.* kleine Insel, *f.*

Image, *f.* obraz, *m.* wyobrażenie; opisanie, *n.* opis, *m.* Bild, Ebenbild, *n.* Abbildung, *f.*

Imager, *m.* ère, *f.* handluiący obrazami, Bilderhändler, *m.*

Imaginable, *a.* pomyślny, zmysłony, ersinnlich, erdenklich.

Imaginaire, *a.* zmyślony, urojony, eingebildet.

Imaginatif, ive, *a.* dowcipny, erfinderisch.

Imagination, *f.* imaginacya, *f.* wyobrażenie, wystawienie sobie czego, *n.* myśl, *f.* Einbildung, Einbildungskraft, *f.* Gedanke, Einfall, *m.*

Imaginative, *f.* siła duszy wyobrażaiąca, *f.* Einbildungskraft, *f.*

Imaginer, *v. a.* z-, wymyśleć; wynaleźć, erdenken, ersinnen. s'—, *r.* (*qc.*) wystawić, urościć sobie co; trzymać, mniemać, rozumieć, sich einbilden; glauben, dafür halten.

Imaret, *m.* szpital w Turczech, *m.* Hospital bey den Türken, *n.*

Imbécile, *a.* słaby na rozumie, głupi; ułomny, niedołężny, słaby, błędsinnig, einfältig; schwach, gebrechlich.

Imbécillité, *f.* słabość rozumu, głupota; niedołężność etc. *f.* Blödsinn, *m.* Schwäche des Verstandes, *f.* Einfalt, *f.*

Imbiber, *v. a.* napaiać, moczyć, wpuszczać, durchnässen, durchweichen, tränken. s'—, *r.* ciągnąć, brać, nabierać w się, wsiąkać, einziehen, (von flüssigen Dingen).

Imbibition, *f.* wsiąkanie, wciąganie etc., *n.* Eintränken, Einziehen, *n.*

Imbriaque, *a. fam.* piany, betrunken.

Imbricée, *a. fam.* tuile-, dachówka żłobkowata, *f.* Hohlziegel, *m.*

Imbue, ue, *a. fig.* (*de qc.*) napoiony, napuszczony czém, pełen, von etwas eingenommen, voll.

Imitable, *a.* do naśladowania łatwy, trudny, naśladowania godny, przykładny, nachahmlich.

Imitateur, *m.* trice, *f.* naśladownik, naśladowca, *m.* Nachahmer, *m.* — inn, *f.*

Imitation, *f.* naśladowanie, *n.* Nachahmung, *f.*

Imiter, *v. a.* naśladować; iśdź za kim, czém, nachahmen.

Inimanquable, *a.* nieomylny, nieuchybny, unfehlbar.

Immarcessible, *a.* nieskazitelny, niezwiędły, unverderblich, unverweslich.

Immatérialité, *f.* bezcielność. *f.* Unkörperlichkeit, *f.* — riel, elle, *a.* bezcielny, unkörperlich.

Immatriculation, *f.* wpisanie w rejestr publiczny. *n* Einzeichnung in die Matrikel, *f.* — cule, *f.* zaświadczenie na to, *n.* Matrikelschein, *m.* — culer, *v. a.* wpisać w rejestr publiczny, in die Matrikel einschreiben.

Immédiat, ate, *a.* bezpośredni, prosty, unmittelbar.

Immédiatement, *ad.* bezpośrednie, prosto, unmittelbar. — après, zaraz potém, gleich darauf.

Immémorial, ale, *a.* niepamiętny, niepomny, dawny, undenklich.

Immense, *a.* niezmierny, nieokréślony, nieograniczony, unermeßlich.

Immensement, *ad.* niezmiernie, nieograniczenie, unermeßlich, über die Maßen.

Immensité, *f.* niezmierność, *f.* Unermeßlichkeit, *f.*

Immersion, *f.* za-, ponurzenie, *n.* Untertauchen, *n.*

Immeuble, *a.* bien-, nieruchomość *f.* dobra nieruchome, *pl.* unbewegliches Gut, *n.*

s'Immiscer, *v. r.* (*dans qc.*) wmięszać się do czego, w co wplątać się, sich in etwas mengen.

Immobile, *a.* nieruchomy; nieporuszony; unbeweglich.

Immobilier, ère, *a.* nieruchomy, unbewegliche Güter betreffend.

Immobilité, *f.* nieruchomość; stałość, *f.* Unbeweglichkeit, *f.*

Immodéré, ée, *a.* niepomiarkowany, niepowściągliwy, unbescheiden, unanständig.

Immodestie, *f.* nieskromność etc., *f.* niewstyd, *m.* Unbescheidenheit, Unanständigkeit, *f.*

Immolation, *f.* ofiarowanie, *n.* Opfern, *n.*

Immoler, *v. a.* ofiarować, ofiary oddawać, opfern. *fig.* ofiarować, oddadź, podadź kogo, co na co, czemu, opfern.

Immonde, *a.* nieczysty, unrein. *T.*

Immondices, *f. pl.* nieczystość *f.* plugastwo, *n.* Unrath, *m.*

Immortaliser, *v. a.* uwieczniać śmiertelnie, unsterblich machen, verewigen.

Immortalité, *f.* nieśmiertelność *f.* Unsterblichkeit, *f.*

Immortel, elle, *a.* nieśmiertelny, wieczny, wiekuisty, unsterblich.

Immortification, *f.* stan nawrócony, *m.* Zustand eines Unbekehrten, *m.*

Immortifié, ée, *a.* nienawrócony, unbekehrt.

Immuable, *a.* nieodmienny, unveränderlich, wandelbar.

Immunité, *f.* wolność, *f.* uwolnienie od podatków etc., Freyheit, Befreyung von Abgaben ꝛc., *f.*

Immutabilité, *f.* nieodmienność, stałość, *f.* Unveränderlichkeit, *f.*

Impair, re, *a.* nierówny, (o liczbie), ungerade, (von Zahlen).

Impalpable, *a.* niezmacany, unfühlbar.

Impardonnable, *a.* nieprzepuszczony, unverzeihlich.

Imparfait, aite, *a.* niedoskonały, niedokończony; ułomny; niecały, unvollkommen, unvollständig.

Imparfait, *m. T.* czas niedokonany, *m.* Imperfektum, *n.*

Impartial, ale, *a.* bezstronny, unpartheyisch.

Impartialité, *f.* bezstronność *f.* Unpartheylichkeit, *f.*

Impartible, *a.* bezdzielny, untheilbar.

Impassibilité, *f.* bezbolność, wolność od cierpienia, niecierpliwość, *f.* Unfähigkeit zu Leiden, *f.*

Impassible, *a.* bezbolny, wolny od cierpienia, niecierpliwy, leidenfrey.

Impatience, *f.* niecierpliwość, *f.* Ungeduld, *f.*

Impatient, ente, *a.* niecierpliwy, niespokojny, ungeduldig.

Impatienter, *v. a.* niecierpliwym, niespokojnym czynić, ungeduldig machen. s'—, *r.* niecierpliwym etc., bydź, ungeduldig werden.

s'Impatroniser, *v. a. fam.* sadowić się, wkradać się, wmykać się dokąd, sich in einem Orte nach und nach fest setzen, und endlich den Herrn spielen.

Impayable, *a.* niepłatny, nieoszacowany, nicht mit Geld zu bezahlen.

Impeccabilité, *f.* bezgrzeszność, *f.* Unsündlichkeit, *f.*

Impeccable, *a.* bezgrzeszny, unsündlich.

Impénétrabilité, *f.* nieprzebitość, twardość etc., *f.* Undurchdringlichkeit, *f.*

Impénétrable, *a.* nieprzebity; niedosięgły; niewybadany, undurchdringlich.

Impénitence, *f.* zakamienialość serca, niepokuta, *f.* Unbußfertigkeit, *f.*

Impénitent, ente, *a.* zakamieniały, niepokutujący, unbußfertig.

Impératif, ive, *a.* rzędny, groźny, befehlend, gebieterisch.

Impératif, *m. T.* tryb rozkazujący, *m.* Imperatif, *m.* gebietende Art, *f.*

Impératrice, *f.* imperatorowa, cesarzowa, *f.* Kaiserinn, *f.*

Imperceptible, *a.* niedościgły, niepojęty, unmerklich, unmerkbar.

Imperdable, *a.* pewny, niezawodny, unverlierbar.

Imperfection, *f.* niedoskonałość, wada, *f.* błąd, *m.* Unvollkommenheit, *f.*

Impérial, ale, *a.* cesarski, imperatorski, kaiserlich. Impérianx, *n. pl.* Cesarscy, *m. pl.* die Kaiserlichen.

Impériale, *f.* niebo u łóżka, karety, *n.* Himmel eines Bettes oder einer Kutsche, *m.*

Impérieux, euse, *a.* rzędny, groźny, herrschsüchtig, gebieterisch.

Impérissable, *a.* niezeszły, wieczny, unvergänglich.

Impéritie, *f.* niedoświadczenie, *n.* niemiejętność, *f.* Unerfahrenheit, *f.*

Impersonnel, *a. m. T.* verbe—, słowo nieosobiste, *n.* unpersönliches Zeitwort, *n.*

Impersonnellement, *ad. T.* nieosobiście, unpersönlich.

Impertinence, *f.* nierozum, *m.* durność, *f.* zuchwalstwo; grubiaństwo, *n.* Ungereimtheit, Unbesonnenheit, Grobheit, *f.*

Impertinent, ente, *a.* nierozumny, durny; zuchwały, grubiański, unbesonnen, unverschämt, grob.

Imperturbabilité, *f.* spokojność nieprzerwana, *f.* nieporuszenie umysłu, *n.* nicht zu störende Ruhe (der Seele). *f.*

Imperturbable, *a.* nieporuszony, nieprzerwany, unstörbar, unverrückt.

Impétrable, *a.* dostępny, czego łatwo dostać, uprosić można, was erlangt werden kann.

Impétration, *f.* uproszenie, otrzymanie, dostąpienie, *n.* Erlangung, *f.*

Impétrer, *v. a.* uprosić, dostać, dostąpić, otrzymać, erhalten, erlangen (durch Bitte od. Vorstellung.)

Impétueux, euse, *a.* burzliwy, gwałtowny, porywczy, popędliwy, heftig, ungestüm.

Impétuosité, *f.* impet, szturm, gwałt, *m.* porywczość, po-

pę-

pędliwość, moc, *f.* Ungestüm, *n.* Heftigkeit, *f.*

Impie, *a.* bezbożny, ruchlos, gottlos.

Impiété, *f.* bezbożność, *f.* Gottlosigkeit, Ruchlosigkeit, *f.*

Impitoyable, *a.* nielitościwy, niemiłosierny, unbarmherzig.

Implacable, *a.* nieubłagany, nieprzebłagany, unversöhnlich.

Implication, *f.* uczęstnictwo występku etc., *n.* przeciwność, kontradykcya, *f.* Verwickelung in ein Verbrechen ꝛc., *f.* Widerspruch, *m.*

Implicite, *a.* ogarniony, włożony, zawikłany w co, mit einbegriffen. *T.* foi —, wiara nieoswiecona, *f.* Köhlerglaube, *m.*

Impliquer, *v. a.* zmięszać, wplątać kogo w —, in eine Sache verwickeln, hineinziehen.

Imploter, *v. a.* upraszać, prosić o co, wzywać kogo o co, anflehen, anrufen.

Impoli, ie, *a.* grubiański nieobyczayny, unhöflich.

Impolitesse, *f.* grubiaństwo, *n.* nieobyczayność, *f.* Unhöflichkeit, *f.*

Impolitique, *a.* nierozsądny, nierozumny, unpolitisch, unklug.

Importance, *f.* ważność, waga, *f.* Wichtigkeit, *f.* d'—, *ad. fam.* bardzo, znacznie, recht sehr.

Important, ante, *a.* ważny, znaczny, wichtig, beträchtlich.

Importation, *f.* przywóz, *m.* sprowadzanie towarów z zagranicy, *n.* Einfuhr fremder Waaren, *f.*

Importer, *v. a.* sprowadzać towary z zagranicy. fremde Waaren in ein Land führen. — *i.* wielkiey bydź wagi; zależeć na czém, daran gelegen seyn, angehen. n'importe, nic nie szkodzi, nic na tém nie zależy, es thut nichts, hat nichts auf sich.

Importun, une, *a.* natrętny, uprzykrzający się, beschwerlich, zudringlich, lästig.

Importunement, *ad.* natrętnie, nalegaiąc, auf eine beschwerliche ꝛc. Art.

Importuner, *v. a.* naprzykrzać się, natrącać się komu o co, beschwerlich fallen, überlästigen, belästigen.

Importunité, *f.* natrętność, *f.* naleganie, naprzekrzanie się, *n.* Beschwerlichkeit, Zudringlichkeit, *f.*

Imposant, ante, *a.* poważny, wspaniały, Achtung oder Furcht einflößend.

Imposer, *v. a.* nakazać, przykazać komu co, kłaśdź na kogo co; dadź komu imienia, zwalać, składać na kogo winę, co; sprawić, czynić w kim uszanowanie, respekt, auflegen; anbefehlen; beylegen (einen Namen); aufbürden, Ehrfurcht einflößen. en —, (*qq.*) oszukać, zwieśdź kogo, einen hintergehen, belügen.

Imposition, *f.* włożenie, położenie czego na co; danie komu imienia; podatkowanie, *n.* podatek, *m.* Auflegen, *n.* Auferlegung, Auflage, *f.*

Impossibilité, *f.* niepodobieństwo, *n.* niesposób, *m.* Unmöglichkeit, *f.*

Impossible, *a.* niepodobny, unmöglich. par —, nad spodziewanie, nad podobieństwo, wie doch nicht leicht möglich ist.

Imposteur, *m.* oszust, zwódzca, potwarca, *m.* Betrüger, Verläumder, *m.* — *a.* zwodny, zawodny, obłudny, betrüglich.

Imposture, *f.* potwarz, *f.* oczernienie, *n.* obłuda, *f.* fałsz, *m.* zwodzenie, *n.* Verläumdung, *f.* Betrug, *m.*

Impôt, *m.* podatek, *m.* Auflage, *f.*

Impotent, ente, *a.* niedołężny, kaléka, gebrechlich, krüppelig.

Impraticable, *a.* do wykonania trudny, nieskuteczny; nieznośny, niepodobny, nieużyteczny, unthunlich, nicht umgänglich; nicht brauchbar.

Imprécation, *f.* przeklinanie, złorzeczenie, *n.* Fluch, *m.* Verwünschung, *f.*

Imprecatoire, *a.* złorzeczny, einen Fluch enthaltend.

Imprenable, *a.* niedobyty, niezwyciężony, unüberwindlich, (von Festungen ꝛc.)

Impression, *f.* wrażenie; wyciśnienie, wyrażenie; prasowanie, *n.* druk, *m.* wydanie xiązki, *n.* Eindruck, Druck, Abdruck, *m.* Auflage eines Buches; Ausgabe, *f.*

Imprévoyance, *f.* nieprzezorność, *f.* Unvorsichtigkeit, *f.*

Imprévu, ue, *a.* nieprzezorny, nieprzewidziany, niespodziany, unversehen, unerwartet.

Imprimé, *m.* pismo drukowane, *n.* gedruckte Schrift, *f.*

Imprimer, *v. a.* wycisnąć, wyrazić; drukować, wybiiać, wyprasować, aufdrucken; abdrucken, drucken. *fig* wrazić, wlepić, wryć, wpoić, einprägen.

Imprimerie, *f.* drukarnia, *f.* drukarstwo, *n.* Buchdruckerey, Druckerey, *f.* — en taille douce, drukowanie kop rzytchów, *n.* Kupferdruckerey, *f.*

Imprimeur, *m.* drukarz, *m.* Buchdrucker, Drucker, *m.*

Improbable, *a.* niedowodny, niedowiedziony, unerweislich.

Improbation, *f.* przy—, nagana, *f.* ganienie czego, *n.* Mißbilligung, *f.*

Impromptu, *m.* odpowiedź, bez namyślania się, dana mowa nierozmyślna, *f.* wiersz na prętce zrobiony, *m.* rzecz każda, bez przygotowania uczyniona. *f.* Antwort, Rede, *f.* oder Vers aus dem Stegreife, *m.* überhaupt was nicht vorbereitet ist.

Impropre, *a.* niewłaściwy, uneigentlich, verblümt.

Impropriété, *f.* niewłaściwość, *f.* das Uneigentliche (in Ausdrücken.)

Improuver, *v. a.* niechwalić, ganić co, mißbilligen.

Improvisateur, *m.* trice, *f.* poeta bez namyślenia się wiersze robiący, der, die aus dem Stegreife Verse macht — ser, *v. a.* bez namyślenia, na prętce wiersze robić, mówić, aus dem Stegreife Verse machen oder sprechen.

à l'Improviste, *ad.* niespodzianie, nagle, znienacka, unversehens, unvermuthet.

Imprudence, *f.* nierozum, *m.* nieostrożność, niebaczność, *f.* Unklugheit, Unvorsichtigkeit, *f.*

Imprudent, ente, *a.* nierozumny; nieostrożny, niebaczny, unklug, unvorsichtig.

Impubère, *a.* niedorosły, małoletni, unmündig, unmannbar.

Impudence, *f.* niewstyd, *m.* nie-, bezwstydliwość, *f.* Unverschämtheit, *f.*

Impudent, ente, *a.* nie-, bezwstydliwy, unverschämt.

Impudicité, *f.* sprosność, *f.* Unzucht, Unkeuschheit, *f.*

Impudique, *a.* sprosny, nieczysty, wszeteczny, unkeusch, unzüchtig.

Impugner, *v. a.* znosić, zbiiać, anfechten, bestreiten.

Impuissance, *f.* niedostatek, *m.* niedołężność, słabość, *f.* Unvermögen, *n.*

Impuissant, ante, *a.* niezdolny, niedołężny, bezsilny, słaby, unvermögend, ohnmächtig.

Impulsif, ive, *a.* popychaiący, antreibend.

Impulsion, *f.* popychanie, popchnienie, *n.* Antreiben, *n.* Stoß, *m. fig.* pobudka, *f.* pochóp, *m.* Antrieb, *m.*

Impunément, *ad.* bez ukarania, bezkarnie, ungestraft, ungeahndet.

Impuni, ie, *a.* bezkarny, niekarany, ungestraft, ungeahndet.

Impunité, *f.* bezkarność, *f.* przebaczenie, *n.* Ausbleiben der Strafe, *n.*

Impur, ure, *a.* nieczysty, sprośny, unkeusch.

Impureté, *m.* nieczystość, *f.* Unreinigkeit, *f. fig.* nieczystość, sprośność, *f.* Unzucht, *f.*

Imputation, *f.* od-, po-, przyrachowanie; zadanie, przypisanie komu czego; obwinienie kogo, *n.* Abrechnung, Zurechnung, Beschuldigung, *f.*

Imputer, *v. a.* od-, po-, przyrachować; obwiniać; przypisywać, zadawać komu co, ab-, zurechnen; beschuldigen; zuschreiben, zurechnen.

Inabordable, *a.* nieprzystępny, unzulänglich; eig. u. fig.

Inaccessible, *a.* nieprzystępny, niedosięgły, unzugänglich.

Inaccommodable, *a.* nieuspokoiony, trudny do pogodzenia, unbeyleglich.

Inaccostable, *a.* nieprzystępny, niezgodny, ungesellig.

Inaccoutumée, ée, *a.* niezwyczayny, niezwykły, ungewohnt, ungewöhnlich.

Inaction, *f.* próżnowanie, *n.* bezczynność, niepracowitość, *f.* Unthätigkeit, *f.*

Inadmissible, *a.* niedopuszczony, niezdatny, unzulässig.

Inadvertance, *f.* niedozór, *m.* niebaczność, nieostrożność, *f.* Unachtsamkeit, *f.*

Inaliénabilité, *f.* nieprzed-ność, *f.* Unveräußerlichkeit,

Inaliénable, *a.* nieprzeday- unveräußerlich.

Inalliable, *a.* niepołączo- unveränderlich.

Inaltérable, *a.* nieodmien- unveränderlich.

Inanimé, ée, *a.* nieżywy, l- los, unbelebt.

Inanition, *f.* osłabienie, *n.* -bość z niedostatku pokar- *f.* Entkräftung, Ermattung Mangel an Nahrung, *f.*

Inapplicable, *a.* nieużyty, ni- zdatny, unanwendbar.

Inapplication, *f.* niedbalst- *n.* ospałość, *f.* niedozór, Unachtsamkeit, *f.*

Inappliqué, ée, *a.* niedbały, niedozorny, ospały, una- sam, nachlässig.

Inappréciable, *a.* nieoszacow- ny, unschätzbar.

Inaptitude, *f.* niezdatność, ni- sposobność, *f.* Ungeschicklichkeit, *f.*

Inarticulé, ée, *a.* niewyraźn- wymówiony, undeutlich ausgesprochen.

Inattaquable, *a.* niedostępny, was nicht angegriffen werden kann.

Inattendu, ue, *a.* niespodzian- unerwartet.

Inattentif, ive, *a.* nieuważny, nieprzytomny, unaufmerksam, unachtsam.

Inauguration, *f.* poświęcenie, *n.* feyerliche Einsetzung, Einweihung, *f.*

Inaugurer, *v. a.* poświęcić feyerlich einweihen.

Incaguer, *v. a. fam.* drwić sobie z kogo, Trotz bieten.

Incantation, *f.* czary, *m.* Beschwörungsformel, Beschwörung, *f.*

Incapable, *a.* niesposobny, niezdatny, unfähig, untüchtig, untauglich.

Incapacité, *f.* niesposobność etc., *f.* Unfähigkeit, *f.*

Incarnadin, ine, *a.* cielisty, leibfarben. — *m.* kolor cielisty, *m.* Leibfarbe, *f.*

Incarnat, ate, *a.* iasnoczerwony, hochrosenroth. — *m.* kolor taki, *m.* Hochrosenroth, *n.*

Incarnatif, ive, *a.* do zarastania mięsem służący, fleischmachend.

Incarné, ée, *a. fig. fam.* wcielony, prawdziwy, eingefleischt.

Incartade, *f. fam.* napaść, przegryzka, *f.* nagabanie; głupstwo, *n.* mutwillige Beleidigung, Beschimpfung, *f.* dummer Streich, *m.*

Incendiaire, *m. f.* pod-, zapalacz, *m.* Mordbrenner, *m.* — *a.* pod-, zapalaiący, mordbrennerisch.

Incendie, *m.* pożar, *m.* zgorzenie, *n.* Feuersbrunst, *f. fig.* wrzawa, *f.* rozruch, *m.* Aufruhr, *m.*

Incendier, *v. a.* pod-, za-, spalić, w perzynę obrócić, in Brand stecken, einäschern.

Incertain, âine, *a.* niepewny; wątpliwy; niestateczny, odmienny, ungewiß, unbeständig, unschlüssig.

Incertitude, *f.* niepewność; wątpliwość etc., *f.* Ungewißheit, Unbeständigkeit, *f.*

Incessamment, *ad.* natychmiast, wnet, zaraz, unverzüglich, bald. (*vid.* Continuellement.)

Inceste, *m.* kazirodztwo, *n.* Blutschande, *f.* —tueux, euse, *a.* kazirodzki, blutschänderisch. *m.* kazirodnik, kazirodzca, *m.* Blutschänder, *m.*

Incidemment, *ad.* przypadkiem, beyläufig.

Incident, *m.* trudność zachodząca, przeszkoda, *f.* przypadek przykry, *m.* Zwischenfall, verdrüßlicher Vorfall, *m.*

Incidentaire, *m.* przedłużaiący, przeszkadzaiący, der allerhand Nebenschwierigkeiten macht.

Incidenter, *v. n.* trudnić, przedłużać, zawikłać trudnościami nowémi etc., allerhand Schwierigkeiten ꝛc. machen; schikaniren.

Incirconsis, ise, *a.* nieobrzezany, unbeschnitten.

Incirconcision, *f. fig.* nieobrzezka, *f.* stan nieobrzezanych, *m.* Unbeschnittenheit, *f.*

Inciser, *v. a.* narznąć, naciąć; wy-, gryźć, einschneiden, einfressen.

Incisif, ive, *a.* dents incisives, zęby przednie, *m. pl.* Schneidezähne, *m. pl.*

Incision, *f.* narznięcie, *n.* Einschnitt, *m.*

Incitation, *f.* pobudzanie, poduszczanie, *n.* Anreizung, Anstiftung, *f.*

Inciter, *v. n.* pobudzać, poduszczać, zachęcać, antreiben, anreizen, anstiften.

Incivil, ile, *a.* niegrzeczny, nieobyczayny, unhöflich.

Incivilité, *f.* niegrzeczność, *f.* Unhöflichkeit, *f.*

Inclémence, *f.* niełagodność, nieprzyiemność pogody, powietrza etc., (w poezyi) niełaska, *f.* Unfreundlichkeit des Wetters ꝛc.; (poetisch) Ungnade, *f.*

Inclinant, ante, *a.* ustępuiący, nachylaiący się, sich nach einer Seite neigend.

Inclination, *f.* schyłek, *m.* pochyłość, *f.* nachylanie, schylanie, *n.* ukłon, *m.* przychylność, *f.* Neigung, Verbeugung, Zuneigung, Liebschaft, *f.*

Incliner, *v. a.* schylać, nachylać; skłaniać, neigen. — *n.* (*d qc.*) nakłaniać się, skłonnym bydź do czego; na-, schylać się; przeważyć się, nakłonić się, zu etwas geneigt seyn; auf eine Seite hängen. s'—,

schylić się; ukłonić się, sich neigen, verneigen.

Inclus, use, *a.* włożony; niewyięty, eingeschlossen, inliegend.

Incluse, *f.* list pod kopertą czyią posłany, *m.* Einschluß, Beyschluß, *m.*

Inclusion, *f.* włożenie, zamknięcie, *n.* Einschließen, *n.*

Ioclusivement, *ad.* niewyimuiąc co z czego, rachuiąc co do czego, mit eingeschlossen.

Incognito; *ad.* nieznaiomie, unerkannt.

Incoherent, ente, *a.* związku niemaiący, unzusammenhängend.

Incombustibilité, *f.* niezgorzystość, niespalistość, *f.* Unverbrennlichkeit, *f.* — tible, *a.* niezgorzysty, niespalisty, unverbrennlich.

Incommensurabilité, *f.* niepomierność, *f.* Unmöglichkeit zu einerley Maaß gebracht zu werden, *f.*

Incommode, *a.* niewygodny, przykry, unbequem, beschwerlich.

Incommodé, ée, *a.* przeszkodzony, obciążony; chory, słaby, zchorzały, beschwert; unpäßlich.

Incommodément, *ad.* niewygodnie, przykro, unbequem.

Incommoder, *v. a.* przeszkadzać, szkodzić komu, natrętnym, przykrym bydź, beschwerlich seyn. s'—, *r.* trudzić się, pracy, kłopotu się nabawić, sich Mühe, Ungelegenheit machen.

Incommodité, *f.* niewygoda, przykrość, *f.* niewczas, kłopot, *m.* choroba, *f.* Unbequemlichkeit, Beschwerde, Ungelegenheit, Unpäßlichkeit, *f.*

Incommunicable, *a.* nieudzielny, niespólny, unmittheilbar.

Incomparable, *a.* nieporównany, wyśmienity, unvergleichlich.

Incompatibilité, *f.* przeciwność, niezgodność, *f.* Unverträglichkeit, Unvereinbarkeit, *f.*

Incompatible, *a.* przeciwny, niezgodny, unverträglich, unvereinbar.

Incompétence, *f.* nienależność sądu, *m.* Unbehörigkeit des Gerichts, *f.* — tent, ente, *a.* niedoskonały; niecały, unvollständig, unbefugt.

Incompréhensibilité, *f.* niepojętość, niedościgłość, *f.* Unbegreiflichkeit, *f.*

Incompréhensible, *a.* niepojęty, niedościgły, unbegreiflich.

Incompressible, *a.* nie przymuiący ściśnienia, was sich nicht zusammendrücken läßt.

Inconcevable, *a.* niepojęty, unbegreiflich.

Inconciliable, *a.* niezgodny, unvereinbar.

Inconduite, *f.* nieprzystoyność, nieobyczayność, *f.* üble Aufführung, *f.*

Incongruité, *f.* błąd gramatyczny, *m.* Sprachfehler, *m. fig.* nieskładność, nieprzystoyność, *f.* Ungereimtheit, Unschicklichkeit, *f.*

Inconnu, ue, *a.* niewiadomy, nieznaiomy, unbekannt.

Inconséquence, *f.* niestosowność, nieskładność, niezgodność, *f.* Inconsequenz, unrichtige Folgerung, Ungereimtheit, *f.* Widerspruch, *m.*

Inconséquent, ente, *a.* niestosowny, nieskładny, niezgodny, inconsequent, widersinnig, ungleich.

Inconsidération, *f.* nierozsądek, nierozum, *m.* Unbedachtsamkeit, *f.*

Inconsidéré, ée, *a.* nierozsądny, nierozumny, unbedachtsam.

Inconsolable, *a.* niepocieszony, nieutulony, nieuśmierzony, untröstlich.

Inconstance, *f.* niestateczność, niestałość, *f.* Unbeständigkeit, *f.*

Inconstant, ante, *a.* niestateczny, niestały, odmienny, unbeständig.

Incontestable, *a.* nieodbity, niewątpliwy, unstreitig.

Incontesté, ée, *a.* pewny, niewątpliwy, unbestritten.

Incontinence, *f.* niepowściągliwość, niewstrzemięźliwość, *f.* Unenthaltsamkeit, *f.*

Incontinent, ente, *a.* niepowściągliwy, niewstrzemięźliwy, unenthaltsam.

Incontinent, *ad.* zaraz, natychmiast, gleich, sogleich.

Inconvénient, *m.* przypadek przykry, przeciwny, *m.* trudność, przeszkoda, *f.* skutek zły, *m.* Unannehmlichkeit, Schwierigkeit, *f.* Hinderniß, *n.* schlimme Folge, *f.*

Inconvertible, *a.* nienawrócony, unbekehrbar.

Incorporalité, *f.* bezcielność, *f.* Unkörperlichkeit, *f.*

Incorporation, *f.* wcielenie, *n.* Einverleibung, *f.*

Incorporel, elle, *a.* bezcielny, unkörperlich.

Incorporer, *v. a.* wcielić, einverleiben.

Incorrect, ecte, *a.* niedoskonały, błędny, unrichtig, fehlerhaft.

Incorrection, *f.* niedoskonałość, *f.* błąd, *m.* Unrichtigkeit, *f.*

Incorrigibilité, *f.* upór, *m.* niepoprawność, *f.* Widerspenstigkeit gegen seine eigene Besserung, *f.*

Incorrigible, *a.* niepoprawny, uporny, keiner Besserung fähig.

Incorrompu, ue, *a.* niezepsuty, unverdorben.

Incorruptibilité, *f.* nieskazitelność, *f.* Unverweslichkeit, *f. fig.* nieprzekupienie, *n.* Unbestechlichkeit, *f.*

Incorruptible, *a.* nieskazitelny, niezepsuty, unverweslich. *fig.* nieprzekupiony, unbestechlich.

Incorruption, *f.* nieskazitelność, *f.* Unverweslichkeit, *f.*

Incrédibilité, *f.* niepodobna do wiary, *f.* niedowiarstwo, *n.* Unglaublichkeit, *f.*

Incrédule, *a.* niepodobny do wiary, niedowierny, ungläubig.

Incrédulité, *f.* niedowiarstwo, niedowierzanie, *n.* Unglaube, *m.*

Increé, ée, *a.* niestworzony, unerschaffen.

Incroyable, *a.* niepodobny do wiary; niewypowiedziany, niezmierny, unglaublich, unausśprechlich, ungemein groß.

Incrustation, *f.* powleczenie, obrzucenie, obłożenie czém muru etc., Bekleidung, *f.* Ueberzug, *m.* —ster, *v. a.* powlec, obsadzić, obłożyć, bekleiden, überziehen, übertünchen. *T.*

Incubation, *f.* siedzenie na iaiach, *n.* Brüten, *n.*

Incube, *m.* mara, *f.* wieszczyca, *f.* Alp, *m.*

Inculper, *v. a.* obwiniać kogo, zadawać co komu, beschuldigen.

Inculquer, *v. a.* wbić w pamięć, wpoić, wszczepić, einprägen, einschärfen.

Inculte, *a.* nieuprawiony, pusty, ungebauet, unangebauet. *fig.* dziki, gruby, niewykształcony, roh, unausgebildet.

Inculture, *f. fig.* dzikość, grubość, *f.* niewypolerowanie, *n.* Rohheit, *f.*

Incurabilité, *f.* nieuléczystość, etc., *f.* Unheilbarkeit, *f.*

Incurable, *a.* nieuléczysty, niezgoiśty, nieuleczony, unheilbar.

Incurie, *f.* niedbałość, *f.* Sorglosigkeit, *f.*

Incursion, *f.* wtargnienie, *n.* naiazd nieprzyiacielski, *m.* feindlicher Einfall, *m.* Streiferey, *f.*

Inde, *m.* indycht, *m.* Indigblau, *n.* bois —, brezylia czerwona, Campescheholz, *n.*

Indécence, *f* nieprzystoyność, etc., *f.* Unanständigkeit, *f.*

Indécent, ente, *a.* nieprzystoyny, nieprzyzwoity, unanständig.

Indéchiffrable, *a.* nieodcyfrowany, unentzifferlich. *fig.* niedocieczony, nieodkryty, niedorozumiany, unerklärbar, unerforschlich.

Indécis, ise, *a.* niedeterminowany, nierozsądzony, niezakończony: wątpliwy, niepewny; unentschlossen, unschlüssig.

Indecision, *f.* wątpliwość, niepewność, *f.* Unentschlossenheit, Unschlüssigkeit, *f.*

Indécrottable, *a. fig.* nieodmyty, nieochędożony, nym Schmutze nicht zu reinigen.

Indéfini, ie, *a.* nieokreślony, nieograniczony, unbestimmt.

Indéfinissable, *a.* trudny do wytłumaczenia, wyrażenia, unerklärbar.

Indélébile, *a.* niepozbyty, unauslöschlich.

Indélibéré, ée, *a.* nierozmyślny, nierozważny, unüberlegt.

Indemniser, *v. a.* nagrodzić komu szkodę, entschädigen, schadlos halten.

Indemnité, *f.* nadgroda szkody, *f.* Entschädigung, *f.*

Indépendamment, *ad.* swobodnie bez poddaństwa, unabhängig. — de..... bez względu na ..., ohne Rücksicht auf, außer, auch ohne.

Indépendance, *f.* niepodległość, *f.* Unabhängigkeit, *f.*

Indépendant, ante, *a.* niepodległy, nieściągający się, nienależący do, różny, unabhängig; keinen Zusammenhang mit einer andern Sache haben.

Indes, *pl.* Indya, *f.* Indien, *n.*

Indestructibilité, *f.* niezgładzistość, niezłomistość, *f.* Unzerstörlichkeit, *f.*

Indestructible, *a.* niezgładzisty, niezłomisty, niezepsuty, unzerstörlich.

Indétermination, *f.* wątpliwość, niepewność, *f.* Unschlüssigkeit, *f.*

Indéterminé, ée, *a.* nierozsądzony, niezakończony; wątpliwy, niepewny. unbestimmt, unschlüssig.

Indévot, ote, *a.* nienabożny, unandächtig.

Indévotion, *f.* nienabożność, *f.* Mangel an Andacht, *m.*

Index, *m.* reiestr; index u zegarów etc.; palec drugi u ręki, *m.* Register, *n.* Zeiger; Zeigefinger, *m.*

Indicatif, ive, *a.* znaczący, okazuiący, anzeigend.

Indicatif, *m. T.* tryb oznaymuiący, *m.* anzeigende Art, *f.* Indicativ, *m.*

Indication, *f.* okazanie, oznaymienie, *a.* znak, *m.* Anzeige, *f.*

Indice, *m.* znak; reiestr, *m.* Merkmal; Register, *n.*

Indicible, *a. fam.* niewypowiedziany, unaussprechlich, unsäglich.

Indicule, *m.* znaczek, *m.* kleines Merkmal, *n.*

Indien, nne, *a.* Indyyski, indisch. — *S.* Indyyczyk, *m.* Indianer, *m.* —enne, *f.* cycu kartun cienki, *m.* feiner Kattun, Zitz, *m.*

Indifféremment, *ad.* równo, wszystko iedno; bez różnicy, gleichgültig; ohne Unterschied.

In.

Indifférence, *f.* oboiętność, równość, oziębłość, *f.* Gleichgültigkeit, *f.*

Indifférent, ente, *a.* oboiętny, równy; bezstronny; nieważny; oziębły, gleichgültig.

Indifférentiste, *m. et f.* każdę religią za równą trzymaiący, der, dem jede Religion gleichgültig ist.

Indigence, *f.* ubóstwo, *n.* niedostatek, *m.* Dürftigkeit, Armuth, *f.*

Indigène, *a.* kraiowy, einheimisch. — *m. f.* rodak, *m.* Eingebohrner, *m.* Landeskind, *n.*

Indigent, ente, *a.* ubogi, dürftig, arm.

Indigeste, *a.* niestrawny; niestrawiony, unverdaulich, unverdauet.

Indigestion, *f.* niestrawność, *f.* Unverdaulichkeit, *f.*

Indignation, *f.* niechęć, *f.* nieukontentowanie, *n.* Unwille, *m.*

Indigne, *a.* (*de*) niegodny, niegodzien, unwürdig.

Indigné, ée, *a.* (*de*) zły, rozgniewany, unwillig, aufgebracht.

Indigner, *v. a.* rozgniewać, oburzyć kogo, unwillig machen, aufbringen. s'—, *r.* gniewać się, oburzyć się, unwillig seyn oder werden, sich ärgern, (*de*).

Indignité, *f.* niegodność; szkaradność; zelżywość, hańba, *f.* Unwürdigkeit; Abscheulichkeit; Beschimpfung, *f.*

Indigo, *m.* indycht, *m.* Indig, *m.*

Indigoterie, *f.* mieysce, gdzie indycht sadzą, *n.* Indigopflanzung, *f.*

Indigotier, *m.* ten co indycht sadzi, nim handluie, Indigopflanzer, —händler, *m.*

Indiquer, *v. a.* donieść, uwiadomić; pokazać, odesłać, powiedzieć; nakazać, anzeigen; zuweisen; ansagen.

Indirect, ecte, *a. fig.* nie prosty, pośrzedni; ukryty, sztuczny, krzywy, nicht geradezu, mittelbar; versteckt, krumm.

Indisciplinable, *a.* niekarny, unbändig.

Indiscipline, *f.* nie-, bezkarność, *f.* Mangel an Zucht, *m.*

Indiscipliné, ée, *a.* nie-, bezkarny; nieobyczayny, ungezogen, ohne Manneszucht.

Indiscret, ète, *a.* nierozważny, nierozsądny; niebaczny, niegrzeczny; gadatliwy, unbedachtsam, unbesonnen; unbescheiden; plauderhaft, nicht verschwiegen.

Indiscrétion, *f.* nierozsądek, *m.* niebaczność; gadatliwość, *f.* Unbedachtsamkeit, Unbesonnenheit, Plauderhaftigkeit, *f.*

Indispensable, *a.* nierozwięzły nieodwołany, unerlässig, unumgänglich.

Indisposé, ée, *a.* chory, unpaß, unpäßlich.

Indisposer, *v. a.* rozgniewać, oburzyć, markotnym kogo uczynić, unwillig, mißvergnügt, abgeneigt machen.

Indisposition, *f.* choroba lekka, niechęć, *f.* nieukontentowanie, *n.* Unpäßlichkeit; Abneigung, *f.* Unwille, *m.*

Indissolubilité, *f.* nierozwięzłość, nierozerwanie, *n.* Unauflöslichkeit, *f.*

Indissoluble, *a.* nierozwięzły, nierozerwany, unauflöslich.

Indistinct, incte, *a.* niewyraźny, undeutlich, unvernehmlich.

Indistinctement, *ad.* niewyraźnie; bez różnicy, undeutlich, unvernehmlich; ohne Unterschied.

Indivisibilité, *f.* nierozdzielność, *f.* Untheilbarkeit, *f.*

Indivisible, *a.* nierozdzielny, untheilbar.

In-

Indocile, *a.* niepoiętny, tępy, hardy, ungelehrig; unlenksam.
Indocilité, *f.* niepoiętność, tępość, hardość, *f.* Ungelehrigkeit; Unlenksamkeit, *f.*
Indolence, *f.* nieczułość, stałość, obojętność. *f.* Unempfindlichkeit, Sorglosigkeit, *f.*
Indolent, ente, *a.* nieczuły, nieporuszony, stały, obojętny, unempfindlich, sorglos.
Indomptable, *a.* niepłaszczliwy, niezwyciężony, unbändig.
Indompté, ée, *a.* nieujęty, dziki, ungebändigt, wild.
In-douze, *m.* forma arkusza na 12 kartek złożonego, *f.* Duodezformat, *n.*
Indu, ue, *a.* niewczesny, nieprzyzwoity, ungehörig, unrecht, ungebührlich.
Indubitable, *a.* niewątpliwy, pewny, unzweifelhaft, zuverlässig.
Induction, *f.* pobudka, namowa, *f.* pochóp, *m.* wnoszenie, dowodzenie, *n.* Anstiftung, *f.* Antrieb, *m.* Folgerung, *f.*
*Induire, *v. a.* zwieść do czego; wnosić dowodzić, verleiten, schließen, folgern.
Indulgence, *f.* przebaczanie, przepuszczanie, łaskawość, *f.* Nachsicht, *f.*
Indulgent, ente, *a.* przebaczający, pobłażający, łaskawy, łagodny, nachsichtig, gelinde.
Indûment, *ad.* niesprawiedliwie, bezprawnie, ungebührlich, unbilliger Weise.
Industrie, *f.* pilność, pracowitość, *f.* dowcip, *m.* Geschicklichkeit, Betriebsamkeit, Erwerbsamkeit, *f.* Kunstfleiß, *m.*
Industrieux, euse, *a.* dowcipny, pilny, pracowity, geschickt, erfinderisch; fleißig, betriebsam, erwerbsam.
Inébranlable, *a.* mocny, trwały, nieporuszony, unerschütterlich.

Ineffabilité, *f.* niewymowność *f.* Unaussprechlichkeit, *f.*
Ineffable, *a.* niewymowny, niewypowiedziany, unaussprechlich.
Ineffaçable, *a.* niezgładzisty, niewytarty, unauslöschlich.
Inefficace, *a.* nieskuteczny, bezskuteczny, unwirksam, fruchtlos.
Inefficacité, *f.* nieskuteczność etc., *f.* Unwirksamkeit, *f.*
Inégal, ale, *a.* nierówny; niestateczny, niestały, ungleich, uneben.
Inégalité, *f.* nierówność, *f.* Ungleichheit, *f. pl. fig.* niestateczność, niestałość, *f.* niestatek, *m.* veränderlicher Charakter, *m.*
Inélégant, ante, *a.* niekształtny, niepiękny, unzierlich.
Inéligible, *a.* do obrania niesposobny, nicht wahlfähig.
Inénarrable, *a.* niewypowiedziany, unaussprechlich.
Inepte, *a.* (*ă*) niesposobny; gąpi, niestosowny, ungeschickt, untuchtig, albern, ungereimt.
Inepties, *f.* nierozum, *m.* błazeństwo, *n.* Albernheit, *f.*
Inépuisable, *a.* niewyczerpany, nieprzebrany, unerschöpflich.
Inespéré, ée, *a.* niespodziany, unverhofft.
Inestimable, *a.* nieoszacowany, nieprzepłacony, unschätzbar.
Inévitabilité, *f.* nieuchronność etc., *f.* Unvermeidlichkeit, *f.*
Inévitable, *a.* nieuchronny, nieuchybny, unvermeidlich.
Inexact, acte, *a.* niepilny, niedbały; niedoskonały, untüchtig; nachlässig.
Inexactitude, *f.* niedoskonałość; niepilność, *f.* niedbalstwo, *n.* Untüchtigkeit; Nachlässigkeit, *f.*

In-

Inexcusable, *a.* wymówki niegodny, unverantwortlich, nicht zu entschuldigen.
Inexorable, *n.* nieubłagany, nieproszony, unerbittlich.
Inexpérience, *f.* niedoświadczenie, *n.* Unerfahrenheit, *f.*
Inexpérimenté, ée, *a.* niedoświadczony, unerfahren, ungeübt.
Inexpiable, *a.* nieodpustny, nieodpokutowany, unabbüßlich.
Inexplicable, *a.* zawiły, niewywikłany, unerklärbar.
Inexprimable, *a.* niewypowiedziany, unbeschreiblich, unaussprechlich.
Inexpugnable, *a.* niedobyty, niedostępny, unüberwindlich.
Inextinguibilité, *f.* niezgasistość, *f.* Unauslöschlichkeit, *f.* —ble, *a.* niezgasisty, nieugaszony, unauslöschlich.
Inextricable, *a.* zawiły, niewywikłany, ganz verworren, verwickelt.
Infaillibilité, *f.* nieomylność; pewność, *f.* Unfehlbarkeit, *f.*
Infaillible, *a.* nieomylny pewny, niezawodny, unfehlbar; untrüglich.
Infaisable, *a.* trudny do zrobienia, niepodobny, unthunlich.
Infamant, ante, *a.* osławiający, zelżywy, haniebny, ehrenrührig, schimpflich, entehrend.
Infamation, *f.* osławienie, *n.* hańba, *f.* Schandfleck, *m.*
Infâme, *a.* niepoczciwy, haniebny, osławiony; bezecny, szkaradny, ehrlos, schändlich; garstig, abscheulich.
Infamer, *v. a.* osławiać, infamować, lżyć, unehrlich machen, beschimpfen.
Infamie, *f.* niesława, hańba, infamia, *f.* uczynek szkaradny, *m.* zelżywość, *f.* Ehrlosigkeit, Schande, Schandthat, Schmähung, *f.*
Infant, *m.* ante, *f.* Infant, królewicz Hiszpański etc., *m.* Infant, *m.* —inn, *f.* (spanischer Prinz ꝛc.)
Infanterie, *f.* piechota, *f.* Fußvolk, *n.*
Infanticide, *m.* dzieciobóystwo, płodobóystwo, *n.* dzieciobóyca etc., *m.* Kindermord; Kindermörder, *m.*
Infatigable, *a.* niespracowany, nieuprzykrzony, unermüdlich, unverdrossen.
Infatuation, *f.* omamienie, *n.* Bethörung, Vernarrung, *f.*
Infatuer, *v. a.* (*qq. de qc.*) omamić kogo czém, einen für etwas thöricht einnehmen. s'—, *r.* (*de*) omamić się, zaprzątnąć sobie głowę czém, zakochać się szalenie, sich thöricht verlieben, sich vernarren.
Infécond, onde, *a.* niepłodny, unfruchtbar.
Infécondité, *f.* niepłodność, *f.* Unfruchtbarkeit, *f.*
Infect, ecte, *a.* smrodliwy, śmierdzący, stinkend, faul.
Infecter, *v. a.* zasmrodzić, zarazić smrodem; zarazić, mit Gestank erfüllen; anstecken.
Infection, *f.* smród z zgnilizny etc., pochodzący, *m.* zaraza, *f.* Gestank (von faulen Ausdünstungen ꝛc.), *m.* Anstecken, *n.*
Inféodation, *f.* danie komu lenności, *n.* Belehnung, *f.* —der, *v. a.* prawem lennym komu co dać, belehnen.
Inférer, *v. a.* wnosić, schließen, folgern.
Inférieur, eure, *a.* niższy, spodni, dolny; podleyszy w czém, unter, unterste; — en, geringer an. inférieur, *m.* podległy, *m.* Untergebener, *m.*
Infériorité, *f.* stan niższy, podleyszy, stopień niższy, mniejszy, *m.* niższość, *f.* geringer

Stand

Stand, geringer Grad, *m.* Niedrigkeit, *f.*

Infernal, ale, *a.* piekielny, höllisch.

Infertile, *a.* niepłodny, unfruchtbar.

Infertilité, *f.* niepłodność, płonność, *f.* Unfruchtbarkeit, *f.*

Infester, *v. a.* pustoszyć, niszczyć; napadać; trapić, gnębić, verheeren, (durch Streifereyen ꝛc.); beunruhigen; plagen.

Infidèle, *a.* niewierny, untreu, treulos, ungläubig.

Infidélité, *f.* niewierność; niewiara, *f.* Untreue, Treulosigkeit, *f.* Unglaube, *m.*

Infiltration, *f.* wsiąkanie, *n.* Einziehen einer Flüssigkeit in etwas, *n.* s'infiltrer, *r.* wsiąkać, einziehen.

Infini, ie, *a.* nieskończony, nieokreślony, unendlich. à l'infini, bez końca, bez miary, ins Unendliche.

Infiniment, *ad.* niezmiernie, bez miary, bardzo, unendlich, überaus.

Infinité, *f.* nieskończoność, *f.* nieokreślenie, *n.* kupa, moc czego, *f.* Unendlichkeit; große Menge, *f.*

Infinitif, *m. T.* tryb bezokoliczny, *m.* Infinitiv, *m.* unbestimmte Art, *f.*

Infirme, *a.* chory, słaby; błędny, ułomny, schwächlich, kränklich, schwach.

Infirmerie, *f.* infirmarya, *f.* dom chorych, *m.* Krankenstube in einem Kloster, *f.* Krankenhaus, *n.* — mier, *m.* — ière, *f.* infirmarz, *m.* Krankenwärter, *m.*

Infirmité, *f.* choroba, dolegliwość, ułomność, *f.* Schwachheit, Gebrechlichkeit, *f.*

Inflammation, *f.* zapalenie się, *n.* Entzündung, *f.*

Inflexibilité, *f. fig.* niegibkość, hardość, *f.* upór, *m.* Unbiegsamkeit, *f.*

Inflexible, *a.* niegibki, twardy; nieubłagany: hardy, uporny, unbiegsam, besonders fig.)

Inflexion, *f.* schylenie; odmienienie, *n.* Beugung, Biegung, *f.*

Infliction, *f.* naznaczenie kary, *n.* Auflegung (einer Strafe), *f.*

Inflictive, *a. f.* peine, kara cielesna, *f.* Leibesstrafe, *f.*

Infliger, *v. a.* naznaczyć karę, (Strafe) auflegen.

Influence, wpływ, *m.* Einfluß, *m.*

Influer, *v. a.* wpływ mieć do czego, wpływać, Einfluß haben.

Informe, *a.* niekształtny, nieforemny, ungestaltet, unförmlich.

Informer, *v. a.* (*qq. de qc.*) uwiadomić kogo, unterrichten. s'—, *r.* (*à qq de qc.*) dowiadywać się, wywiadywać się, sich erkundigen.

Infortune, *f.* nieszczęście, *n.* Unglück, *n.*

Infortuné, ée, *a.* nieszczęśliwy, nieszczęsny, unglücklich.

Infracteur, *m.* przestępca, gwałciciel, *m.* Uebertreter, *m.*

Infraction, *f.* przestąpienie, gwałcenie, *n.* Uebertretung, *f.*

Infructueux, euse, *a.* nieurodzayny, unfruchtbar. *fig.* niepożyteczny, daremny, fruchtlos.

Infus, use, *a. fig.* wlany, przyrodzony, eingegossen, angeboren, eingegeben.

Infuser, *v. a.* namoczyć, einweichen, aufgießen. *fig.* natchnąć kogo, wlewać, wszczepić w serce, eingeben.

Infusible, *a.* niestopisty, unschmelzbar.

Infusion, *f.* namoczenie, *n.* trunek z namoczonego lekarstwa etc., *m.* Aufgießen, *n.* Einweichung, *f.* Aufguß, *m. fig.* natchnienie etc., *n.* Eingebung, *f.*

Ingambe, *a. fam.* prędki, rzeski, prędkonogi, flink, rasch.

s'Ingénier; *v. r. fam.* myśleć o sposobie, auf ein Mittel sinnen.

Ingénieur, *m.* inżenier, *m.* Kriegsbaumeister, *m.*

Ingénieux, euse, *a.* dowcipny; wymyślny, sinnreich, witzig, künstlich ausgedacht.

Ingénu, ue, *a.* otwarty, szczéry, offenherzig, aufrichtig.

Ingénuité, *f.* otwartość, szczérość, *f.* Offenherzigkeit, *f.*

s'Ingérer, *v. r.* (*de qc.*) wtrącić się, wmięszać się w co, sich in etwas mengen.

Ingrat, ate, *a.* niewdzięczny, undankbar.

Ingratitude, *f.* niewdzięczność, *f.* Undankbarkeit, *f.*

Ingrédient, *m.* ingredyencya, przyprawa, *f.* Ingredienz, *n.* Zuthat, *f.*

Inguérissable, *a.* nieuléczony, nieugojony, unheilbar.

Inhabile, *a.* niesposobny, (w Prawach) unfähig (in Rechten).

Inhabilité, *f.* niesposobność, niesprawność, *f.* Ungeschicklichkeit, *f.*

Inhabilité, *f.* niesposobność, *f.* (in Rechten) Unfähigkeit, *f.*

Inhabitable, *a.* nieosadny, pusty, unbewohnbar.

Inhabité, ée, *a* pusty, nieosiadły, unbewohnt.

Inhospitalier, ère, *a.* niegościnny, ungastfreundschaftlich.

Inhospitalité, *f.* niegościnność, *f.* Mangel der Gastfreyheit, *m.*

Inhumain, aine, *a.* nieludzki, dziki, unmenschlich.

Inhumanité, *f.* nieludzkość, *f.* okrucieństwo, *n.* Unmenschlichkeit, *f.*

Inhumation, *f.* chowanie umarłego, *n.* Beerdigung, *f.*

Inhumer, *v. a.* po-, chować umarłego, beerdigen, begraben.

Inimaginable, *a.* niepojęty, unbegreiflich.

Inimitable, *a.* trudny do naśladowania, wyrażenia, unnachahmlich.

Inimitié, *f.* nieprzyiaźń, *f.* Feindschaft, *f.*

Inintelligibilité, *f.* niezrozumienie, *n.* niepojętość, *f.* Unverständlichkeit, *f.*

Inintelligible, *a.* niezrozumiany, niepojęty, unverständlich.

*Injonction, *f.* nakazanie urzędowe, *n.* gerichtlicher Befehl, *m.*

Inique, *a.* niesłuszny, niesprawiedliwy, unbillig, ungerecht.

Iniquité, *f.* niesłuszność, niesprawiedliwość, *f.* grzéch, *m.* Ungerechtigkeit; Sünde, *f.*

Initial, ale, *a.* początkowy, anfangend; Anfangs-.

Initiation, *f.* przejęcie etc., *n.* wstęp; *m.* Einweihung, *f.*

Initier, *v. a.* przyiąć, kogo do czego; uczyć kogo początków religii etc., einweihen.

Injure, *f.* obrażenie, urażenie; słowo zelżywe, *n.* obelga, zniewaga, zelżywość, *f.* Beleidigung, *f.* Schimpfwort, Schmähwort, *n. fig.* słota, niepogoda, *f.* Ungemach (des Wetters), *n.*

Injurier, *v. a.* ob-, urazić; zelżyć, znieważyć, hańbić, beleidigen, schimpfen.

Injurieux, euse, *a.* zelżywy, obelżywy, haniebny, ehrenrührig, schimpflich.

Injuste, *a.* niesłuszny, niesprawiedliwy, ungerecht.

Injustice, *f.* niesprawiedliwość, niesłuszność, *f.* Ungerechtigkeit, *f.*

Inné, ée, *a.* przy-, wrodzony, angeboren.

Innocence, *f.* niewinność; prostota, *f.* Unschuld; Einfalt, *f.*

In-

Innocent, ente, *a.* niewinny; nieszkodliwy; prosty, unschuldig; unschädlich; einfältig.

Innocenter, *v. a.* niewinnym kogo ogłosić, za takiego uznać, für unschuldig erklären.

Innombrable, *a.* niezliczony, niezliczny, unzählbar, unzählig.

Innovateur, *v.* Novateur.

Innovation, *f.* odmiana, *f.* Neuerung, *f.*

Innover, *v. n.* odmiany robić, Neuerungen einführen.

Inobservation, vance, *f.* niezachowanie, nieprzestrzeganie, *n.* Nichtbefolgung, *f.*

Inoculateur, *m.* trice, *f.* szczepiący ospę, Einimpfer (der Blattern), *m.*

Inoculer, *v. a.* szczepić ospę, inokulizować, die Blattern einimpfen.

Inodore, *a.* bezwonny, geruchlos.

Inondation, *f.* powódź, *f.* Ueberschwemmung, *f.* eig. u. fig.

Inonder, *v. a.* zatapiać, zalewać; okryć, überschwemmen.

Inopiné, ée, *a.* niespodziany, nieoczekiwany, unvermuthet, unerwartet.

Inouï, ie, *a.* niesłychany, unerhört.

Inpromptu, *v.* Impromptu.

Inquiet, ète, *a.* niespokoyny; niestateczny, unruhig.

Inquiéter, *v. a.* kłopotać, turbować, napadać kogo, beunruhigen. s'—, *r.* frasować się, turbować się, kłopotać się, sich beunruhigen, bekümmern.

Inquiétude, *f.* niepokóy, kłopot, frasunek, *m.* Unruhe, *f.*

Inquisiteur, *m.* inkwizytor, *m.* Inquisitor, Ketzerrichter, *m.*

Inquisition, *f.* inkwizycya, *f.* sądy duchowne na kacerze, *m. pl.* Inquisition, *f.* Ketzergericht, *n.*

Insatiabilité, *f.* nienasycenie, *n.* Unersättlichkeit, *f.*

Insatiable, *a.* nienasycony, unersättlich.

Inscription, *f.* napis; popis, *m.* Aufschrift, Ueberschrift, Inschrift, *f.*

*Inscrire, *v. a.* za-, wpisać swe imię w xiegę publiczną, seinen Namen in ein öffentliches Register einschreiben. s'—, *r.* za-, wpisać się, sich einschreiben oder einschreiben lassen.

Inscrutable, *a.* niewybadany, unerforschlich.

à l'Insçu, *ad.* bez wiedzy czyiéy, ohne Vorwissen.

Insecte, *m.* owad, *m.* Insekt, *n.*

Insensé, ée, *a.* nierozsądny, bezrozumny, głupi; unsinnig; sehr unvernünftig, thöricht.

Insensibilité, *f.* nieczułość, *f.* Unempfindlichkeit, Fühllosigkeit, *f.*

Insensible, *a.* nieczuły; nieznaczny, unempfindlich, gefühllos, unmerklich.

Insensiblement, *ad.* nieznacznie, powoli, pomału, unvermerkt, nach und nach).

Inséparabilité, *f.* nierozłączność, nierozdzielność, *f.* Unzertrennlichkeit, *f.*

Inséparable, *a.* nierozłączny, nierozdzielny, unzertrennlich.

Insérer, *v. a.* włożyć, wpisać; wetknąć, einrücken, einschalten, einsetzen.

Insertion, *f.* włożenie, wpisanie, wetknienie, *n.* Einsetzen, *n.* Einrückung, Einschaltung, *f.*

Insidieux, euse, *a.* zdradliwy, hinterlistig.

Insigne, *a.* znaczny, znakomity, wielki, ausgezeichnet, ausnehmend, vorzüglich.

Insinuant, ante, *a.* uprzeymy, powabny, miły, einschmeichelnd, einnehmend.

Insinuation, *f.* podchlebianie; wkładanie się etc., *n.* Einschmeichelung, *f.*

Insinuer, *v. a.* wemknąć, wsunąć, włożyć, sanft und geschickt hineinstecken. *fig.* wpoić, wmówić, beybringen. s'—, *r.* wcisnąć się nieznacznie, sich unvermerkt eindringen. *fig.* wmykać się, wkradać się, sich einschmeicheln, einschleichen.

Insipide, *a.* niesmaczny, niesmakowity, unschmackhaft. *fig.* nieprzyiemny, nieskładny, abgeschmackt.

Insipidité, *f.* niesmak, *m.* niesmaczność etc., *f.* Geschmacklosigkeit, *f.* *fig.* nieprzyiemność etc., *f.* Abgeschmacktheit, *f.*

Insister, *v. n.* (*sur qc.*) nalegać na co, trzymać się czego, sądzić się na czém, auf etwas bestehen, dringen; sich auf etwas stützen.

Insociabilité, *f.* niezgodność, niezłączność, *f.* Ungeselligkeit, *f.*

Insociable, *a.* niezgodny, nietowarzyski; niezłączny, ungesellig.

Insolence, *f.* zuchwałość, *f.* grubiaństwo, *n.* swawola, *f.* Unverschämtheit, Grobheit, *f.* Uebermuth, *m.*

Insolent, ente, *a.* zuchwały, grubiański; dumny, uporny, unverschämt, grob; übermüthig, trotzig.

Insolvabilité, *f.* niesposobność, zaspokoienia dłużników, *f.* Unvermögen zu bezahlen, *n.*

Insolvable, *a.* nierozwiązany, niedocieczony; nie będący w stanie zapłacenia długów, unauflöslich; der nicht bezahlen kann.

Insomnie, *f.* niespanie, *n.* bezsenność, *f.* Schlaflosigkeit, *f.*

Insondable, *a.* niezgruntowany, unergründlich.

Insoutenable, *a.* niebrany; niedowodny, unbehauptlich.

Inspecteur, *m.* dozórca, *m.* Aufseher, *m.*

Inspection, *f.* oglądanie; doglądanie, *n.* dozór, *m.* Einsicht, Besichtigung; Aufsicht, *f.*

Inspiration, *f.* natchnienie, *n.* porada, *f.* oddychanie, *n.* Eingebung, *f.* Rath, *m.* Einathmen, *n.*

Inspirer, *v. a.* natchnąć; oddychać, einflößen, begeistern; einathmen.

Instabilité, *f.* niestateczność, niestałość, odmienność, *f.* Unbestand, *m.* Unbeständigkeit, *f.*

Installation, *f.* installacya, *f.* osadzenie na urzędzie, *n.* Einsetzung, Einweisung, *f.*

Installer, *v. a.* installować, osadzić na urzędzie, einsetzen, einweisen.

Instamment, *ad.* usilnie, instándig.

Instance, *f.* prozba usilna, *f.* naleganie, *n.* zarzut, *m.* instancya sądowa, *f.* instándige Bitte, *f.* Anhalten, Ansuchen, *n.* Einwurf; Gerichtsstand, *m.* Instanz, *f.*

Instant, ante, *a.* usilny, nalegający, instándig, dringend.

Instant, *m.* oka mgnienie, *n.* moment, *m.* Augenblick, *m.* à l'—, *ad.* w oka mgnieniu, wnet, zaraz, augenblicklich, sogleich.

Instantané, ée, od. Instanée, *a.* w oka mgnieniu się dzieiący, augenblicklich.

Instantanéité, *f.* oka mgnienie, *n.* moment, *m.* Dauer eines Augenblicks, *f.*

à l'Instar, *ad.* na kształt, iako, nach Art, wie.

Instauration, *f.* założenie, wprowadzenie, *n.* feyerliche Einführung, Errichtung, *f.* (*v.* Rétablissement).

Instigateur, *m.* podszczuwacz, pobudzacz, *m.* Anstifter, *m.*

Instigation, *f.* pobudzanie, podszczuwanie, *n.* Anstiftung, Eingebung, *f.*

Instiguer, *v. a.* pobudzać, podszczuwać, *n.* Anstiftung, Eingebung, *f.*

Instillation, *f.* wpuszczanie, wkrapianie etc., *n.* Eintröpfeln, *n.*

Instiller, *v. a.* wkrapiać, wkapać, wpuszczać, eintröpfeln. *fig.* wpoić co w kogo, einflößen.

Instinct, *m.* tryb naturalny, instynkt, *m.* Naturtrieb, *m.*

Instituer, *v. a.* wsadzić, wprowadzić, postanowić założyć, einsetzen, anordnen, stiften.

Institut, *m.* reguła życia etc.; szkoła, *f.* Lebensregel; Stiftung, Anstalt, *f.*

Instituteur, *m.* trice, *f.* fundator; nauczyciel, *m.* Stifter; Lehrer, *m.*

Institution, *f.* postanowienie, założenie etc., *n.* fundacya, *f.* Stiftung, Anordnung, Einsetzung, *f.*

Instructif, ive, *a.* uczący, oświecaiący, lehrreich.

Instruction, *f.* nauka, *f.* uczenie; postanowienie, *n.* Unterricht, *m.* Belehrung, *f.* Verhaltungsbefehl, *m.*

*Instruire, *v. a.* uczyć, ćwiczyć, wprawiać kogo w co, unterrichten, lehren.

Instrument, *m.* instrument, *m.* narzędzie, *n.* Werkzeug, Instrument, *n.*

Instrumental, ale, *a.* dopomagaiący, jako narzędzie do czego służący, als ein Werkzeug dienend. musique —, muzyka instrumentalna, *f.* Instrumentalmusik, *f.*

à l'Insu, *v.* à l'Insçu.

Insuffisance, *f.* niedołężność, niedostateczność. niesposobność. *f.* Unzulänglichkeit, Untüchtigkeit, *f.*

Insuffisant, ante, *a.* niedołężny, niedostateczny, niesposobny, unzulänglich.

Insulaire, *m.* wyspiarz, *m.* Insulaner, *m.*

Insultant, ante, *a.* obrażaiący, urażaiący, beleidigend.

Insulte, *f.* obraza, uraza, zniewaga, hańba; napaść, *f.* Beleidigung, *f.* Schimpf, *m.* Schmach, *f.* Angriff, *m.*

Insulter, *v. a.* (*qq. de qc.*) obrazić, urazić, znieważyć, zhańbić. beleidigen, beschimpfen. — *v. n.* (*à qq. ou à qc.*) szydzić, drwić. spotten.

Insupportable, *a.* nieznośny, unerträglich, unausstehlich.

Insurmontable, *a. fig.* niepreżyty, niezwyciężony, unüberwindlich, unübersteiglich.

Insurrection, *f.* rozruch, *m.* powstanie, *n.* Aufstand, *m.*

Intact, acte, *a.* nienaruszony. unberührt, unversehrt.

Intarissable, *a.* niewyschły, nieustaiący, unversiegend. *fig.* nieprzebrany, niewyczerpany, unerschöpflich.

Intégrant, ante, *a.* do całości należący, vollständig machend.

Intègre, *a.* poczciwy, szczery, cnotliwy, redlich, unbescholten.

Intégrité, *f.* poczciwość, cnota, szczérość; całość, zupełność, *f.* Redlichkeit, Lauterkeit. Vollständigkeit, Unversehrtheit, *f.*

Intellection, *f.* poięcie, zrozumienie, *n.* Begreifen, Verstehen, *n.*

Intellectuel, elle, *v.* duszny, rozumiem opatrzony, mit Verstand begabt, geistig.

Intelligence, *f.* rozum, *m.* umiejętność, biegłość; zgoda, jedność; zmowa, *f.* porozumiewanie się, *n.* Verstand, *m.* Kenntniß, Einsicht, Eintracht, *f.* Vernehmen, Verständniß, *n.*

Intelligent, ente, *a.* rozumny, umiejętny, biegły, sposobny, verständig, erfahren, geschickt.

Intelligibilité, *f.* wyraźność, *f.* zrozumienie, *n.* Verständlichkeit, *f.*

Intelligible, *a.* wyraźny, łatwy do zrozumienia, deutlich, vernehmlich, verständlich.

Intempérance, *f.* niemierność, niepowściągliwość, *f.* Unmäßigkeit, *f.*

Intempérant, ante, *a.* niepowściągliwy, niemierny, unmäßig.

Intempéré, ée, *a. v.* Intempérant.

Intempérie, *f.* niepomierność; niestałość pogody, *f.* Unordnung in der Mischung der Säfte, oder in der Witterung, *f.*

Intendance, *f.* dozór, *m.* zawiadowanie czém, *n.* okolica, *f.* mieszkanie dozorcy, *n.* Aufsicht, Verwaltung, *f.* Bezirk, *m.* und Wohnung eines Intendanten, *f.*

Intendant, *m.* dozórca, zawiadywacz przełożony nad czém, *m.* Aufseher, Verwalter, Intendant, *m.* — dante, *f.* żona niego, *f.* dessen Frau, *f.*

Intenter, *v. a.* wszczynić sprawę, zanieść skargę; wznieczać wojnę. anfangen, anstellen, (eine Klage ꝛc.)

Intention, *f.* wola, *f.* przedsięwzięcie, *n.* umysł, zamysł, *m.* Absicht, Gesinnung, *f.*

Intentionné, ée, *a.* myślący, gesinnt.

Intercalaire, *a.* włożony, wstawiony; przybyszowy, eingeschaltet.

Intercalation, *f.* wstawienie, włożenie, *n.* Einschaltung, *f.*

Intercaler, *v. a.* wstawić, włożyć przybysz einschalten (besonders von der Zeit.

Intercéder, *v. n.* (*pour qq.*) przyczynić się, prosić, wnosić prozby za kim, sich für Jemanden verwenden, für ihn bitten.

Intercepter, *v. a.* przeiąć, zatrzymać, unterschlagen, auffangen.

Interception, *f.* przeięcie, zatrzymanie, *n.* Auffangung, *f.*

Intercesseur, *m.* przyczyńca, przyczyniacz za kim, *m.* Fürsprecher, *m.*

Intercession, *f.* przyczynianie się. *n.* prożba za kim, *f.* Fürsprache, Verwendung, *f.*

Intercutané, ée, *a.* między ciałem i skóra będący, zwischen Fell und Fleisch.

Interdiction, *f.* zakaz, *m.* zakazanie, *n.* Untersagung, *f.*

*Interdire, *v. a.* zakazać pomięszać, untersagen, verbieten; bestürzt machen.

Interdit, ite, *a.* zakazany; powabny, verboten, untersagt; bestürzt.

Intéressant, ante, *a.* ważny, interessowny, powabny, interessant, wichtig, einnehmend.

Intéressé, ée, *a* interesowany, interes, pożytek w czém maiący, tyczący się czego, zaczony, eigennützig; mit Theil habend. — *m. f.* intéressent, *m.* Theilnehmer, *m.*

Intéresser, *v. a.* (*qq.* wwiązać, zaplątać kogo w co; ująć, pozyskać sobie kogo; obchodzić kogo, ściągać się, tyczyć się, mit in eine Sache hineinziehen, zum Theilnehmer machen; gewinnen, einnehmen, Theilnehmung erregen, rühren, interessiren, angehen s'—, *v.* (*à, dans qc.*) wchodzić, należeć do czego, Theil nehmen. (*pour qq.*) ująć się za kim, mieć staranie o kim, sich Jemandes annehmen.

Intérêt, *m.* pożytek, interes, zysk, *m.* korzyść; część; chciwość; prowizya, *f.* Vortheil, Nutzen, *m.* Interesse, *n.* Antheil; Eigennutz, *m.* Zinsen, Interessen, *f. pl.*

Intérieur, eure, *a.* wnętrzny, wewnętrzny, innerlich, inwendig.

Intérieur, *m.* wnętrzność; skrytość, *f.* das Innere.

In-

Interim, *m.* międzyczasie, *n.* Zwischenzeit, *f.*

Interjection, *f. T.* — d'appel, odwoływanie się do wyższego sądu, *n.* Appellation, *f.*

Interjeter, *v. a. T.* — appel, odwoływać się do wyższego sądu, apelować, appelliren.

Interligne, *m.* wiersz między dwoma innémi, *m.* Zwischenlinie, *f.*

Interlinéation, *f.* wpisek, między dwoma wierszami, *m.* Eingerückte zwischen zwey Zeilen, *n.*

Interlinéaire, *a.* między dwa wiersze wpisany, włożony, zwischen zwey Zeilen geschrieben.

Interlocuteur, *m.* przerywacz mowy, *m.* Zwischenredner, *m.*

Interlope, *m.* okręt kupiecki zakazane towary prowadzący, *m.* Kaufmannsschiff, das Schleichhandel treibt, *n.*

Intermède, *m.* międzyscenie, *n.* Intermezzo, Zwischenspiel, *n.*

Intermédisaire, *a.* między dwiema rzeczami będący, zwischen zwey Dingen befindlich.

Intermédiat, ate, *a.* międzyczasowy, między dwoma terminami się dzieiący, was zwischen zwey Terminen ist oder geschieht.

Interminable, *a.* nieskończony, niedeterminowany, unendbar, unentscheidbar.

Intermission, *f.* przerwa, *f.* przestawanie, *n.* Unterbrechung, *f.*

Interne, *a.* wewnętrzny, innerlich, inner.

Internonce, *m.* internuncyusz Papieski, *m.* außerordentlicher Bothschafter des Papstes, *m.* — ciature, *f.* urząd, *m.* i godność iego, *f.* Amt, *n.* und Würde eines Internuntius, *f.*

Interpolateur, *m.* fałszerz pisma iakiego, *m.* Schriftverfälscher, *m.*

Interpolation, *f.* przydatek, *m.* wpisanie, *n.* Einrückung, *f.* Zusatz, *m.*

Interpoler, *v. a.* przydatkiem, wpisem iakim sfałszować, durch Einschiebung eines Wortes ꝛc. verfälschen.

Interposer, *v. a.* położyć, postawić między co, dazwischen legen oder stellen. *fig.* włożyć swą powagę, wstąpić między kogo swą powagą etc., vermitteln, verwenden.

Interposition, *f.* położenie, stanie między czém, *n.* Zwischenstand, *m. fig.* włożenie się, wstąpienie swą powagą etc., *n.* Dazwischenkunft, Vermittelung, *f.*

Interprétatif, ive, *a.* wykładaiący, erläuternd.

Interprétation, *f.* wykładanie, tłumaczenie, *n.* Auslegung, Erklärung; Uebersetzung, *f.*

Interprète, *m. et f.* tłumacz, wykładacz, *m.* Uebersetzer; Dolmetscher; Ausleger, *m.*

Interpréter, *v. a.* tłumaczyć; wykładać, übersetzen, auslegen, dolmetschen.

Interrègne, *m.* bezkrólewie, *n.* Zwischenregierung, *f.*

Interrex, *m.* rządzca podczas bezkrólewia, *m.* Zwischenregent, *m.*

Interrogant, *a. m.* point —, znak zapytania, *m.* Fragezeichen, *n.*

Interrogat, *m.* za-, pytanie w sądach, *n.* gerichtliche Frage, *f.*

Interrogateur, *m. fam.* pytacz, *m.* Fragsüchtiger, *m.*

Interrogation, *f.* za-, pytanie, *n.* Frage, *f.*

Interrogatoire, *m.* wysłuchanie strony, *n.* Verhör, *n.*

Interroger, *v. a.* pytać, zapytać się; wy-, słuchać, fragen, befragen, verhören, abhören.

Interrompre, *v. a.* przerwać, przeszkodzić, zastanowić, unterbrechen.

Interrupteur, *m.* przerywacz, *m.* Unterbrecher, *m.*

Interruption, *f.* przerwanie, przeszkodzenie, *n.* Unterbrechung, *f.*

Intersection, *f.* przecięcie linii, *n.* Durchschnittspunkt, *m.*

Intervalle, *m.* międzymieysce, *n.* przeciąg mieysca, czasu, *m.* Zwischenraum, Abstand, *m.* Zwischenzeit, *f.*

Intervenir, *v. n.* przystąpić; zachodzić, stanąć, zdarzyć się, włożyć się, wstawić iako pośrednik, dazwischen kommen, beytreten; in das Mittel treten.

Intervention, *f.* przystąpienie, wdanie się etc., pośrednictwo, *n.* Dazwischenkunft, *f.* Beytritt, *m.* Eintreten in einen Prozeß, *n.*

Interversion, *f.* przewrócenie, pomięszanie, *n.* nieporządek, *m.* Umkehrung, Verkehrung, *f.*

Intervertir, *v. a.* przewrócić, pomięszać, verkehren, umkehren.

Intestin, ine, *a.* wewnętrzny, innerlich.

Intestin, *m.* kiszka, *f.* Darm, *m.* Intestins, *pl.* kiszki, wnętrzności, *pl.* Gedärme, Eingeweide, *n. pl.*

Intestinal, ale, *a.* kiszkowy, zu den Därmen gehörig.

Intime, *a.* poufały, ścisły; taiemny, skryty, innig, vertraut; geheim.

Intimider, *v. a.* prze-, straszyć, zaghaft machen, abschrecken.

Intimité *f.* poufałość przyiaźń ścisła, *f.* Vertraulichkeit, innigste Freundschaft, *f.*

Intitulation, *f.* napis, tytuł xiążki, *m.* Betitelung, *f.* Titel (eines Buches), *m.*

Intituler, *v. a.* dadź, położyć napis, tytuł, betiteln, mit einer Aufschrift versehen.

Intolérable, *a.* nieznośny, nicht zu erdulden; unerträglich.

Intolérance, *f.* nieznoszenie, niecierpienie, *n.* Unduldsamkeit, *f.*

Intolérant, ante, *a.* nieznoszący, niecierpiący, unduldsam.

Intolérantisme, *m.* nieznoszenie, niecierpienie ludzi innéy religii, *n.* unduldsame Gesinnung, *f.*

Intonation, *f.* zaczynanie tonu melodyi, *n.* Anstimmung, *f.*

Intraitable, *a.* dziki, uporny, niedogodny, nietowarzyski, unlenksam, störrig, wunderlich.

Intrépide, *a.* nielękliwy, unerschrocken.

Intrépidité, *f.* nieustraszony umysł, *m.* nielękliwość, *f.* Unerschrockenheit, *f.*

Intrigant, ante, *a.* przewrotny, wykrętny, ränkevoll, *m. f.* przewrotnik, machlarz, *m.* Ränkemacher, *m.*

Intrigue, *f.* sztuka, praktyka, *f.* przebiegi, przeskoki; skryte miłostki, *pl.* sztuczne zawikłanie w komedyi, *n.* listiger Kunstgriff, Kniff, *m.* Ränke, *m. pl.* Praktiken, *f. pl.* verworrener oder heimlicher Handel; Liebeshandel, *m.* Verwickelung in Theaterstücken, *f.*

Intriguer, *v. a.* nabawić kogo kłopotu, pomięszać, in Verlegenheit setzen. — *n.* praktykować, mięszać, intrygą narabiać, mit Ränken umgeben. s'—, *r.* wkrasuż się; sztuki, intrygi użyć do czego, sich mit Einkünften; sich viel Mühe geben.

Intrigueur, *m. v.* Intrigant.

Intrinsèque, *a.* wewnętrzny, skryty, innerlich.

Introducteur, *m.* — trice, *f.* wprowadziciel, przystęp dający, *m.* Einführer, *m.*

Introductif, ive, *a.* rospoczynaiący, y, einleitend.

Introduction, *n. f.* wprowadzenie, *n.* Einführung, *f. fig.* początek, wstęp, *m.* Einleitung, Anleitung, *f.*

*Introduire, *v. a.* wprowadzić; przystęp komu do kogo czynić einführen, hineinführen; Zutritt verschaffen.

Introuvable, *a. fam.* nieznaleźny, czego nigdzie znaleźć nie można, nirgends zu finden.

Intrus, use, *a.* wlaz, wtręt, wtręcień, eingedrungen, oder eingeschoben (in ein Amt ꝛc.)

Intrusion, *f.* wkradanie się do urzędu, otrzymanie urzędu nieprawne, *n.* Einschieben in ein Amt, *n.*

Intumescence, *f.* nabrzmienie, napuchnienie, *n.* Aufschwellung, *f.*

Inusité, ée, *a.* nieużywany, ungebräuchlich.

Inutile, *a.* niepożyteczny, daremny, unnütz, vergeblich.

Inutilité, *f.* niepożytek, *m.* rzecz niepożyteczna; gnuśność, *f.* próżnowanie, *n.* Unnützlichkeit, Unthätigkeit, *f.*

Inutiles, *pl.* rzeczy niepotrzebne, zbyteczne, *pl.* unnütze Sachen, *f. pl.*

Invaincu, ue, *a.* niezwyciężony, unüberwunden.

Invalide, *a.* słaby, niedołężny; wysłużony, do służby woyskowéy niesposobny, unvermögend, besonders zu Kriegsdiensten nicht mehr tauglich, *fig.* nieważny, ungültig. — *m.* żołnierz wysłużony, *m.* Invalide, *f.*

Invalider, *v. a.* znieść, za nieważne poczytać, aufheben, für ungültig erklären.

Invalidité, *f.* nieważność, *f.* Ungültigkeit, *f.*

Invariabilité, *f.* niezmienność, *f.* Unveränderlichkeit, *f.*

Invariable, *a.* niezmienny, unveränderlich.

Invasion, *f.* wtargnienie wpadnienie w kray, *n.* feindliche Einfall, *m.*

Invective, *f.* łaianie, łżenie słowa zelżywe, *n. pl.* Scheltwort, *n.* Schmähung, Strafrede, *f.*

Invectiver, *v. n.* łaiać, łżyć, schelten, schmähen.

Inventaire, *m.* inwentarz, spisek sprzętów, dóbr etc., izba sądowa, gdzie rzeczy spisane przedaią, *f.* sprzedanie publiczne, *n.* Inventarium (Verzeichniß der Güter, Mobilien ꝛc.), *n.* Inventur; Versteigerung, Auction, *f.*

Inventer, *v. a.* wynaleźć, wymyśleć, erfinden, erdichten.

Inventeur, *m.* trice, *f.* wynalezca, *m.* Erfinder, *m.*

Inventif, ive, *a.* domyślny, dowcipny, erfindsam, erfinderisch.

Invention, *f.* wynalazek, *m.* wynalezienie, *n.* wymysł, dowcip, *m.* Erfindung, Erfindungskraft, *f.*

Inventorier, *v. a.* inwentarz zrobić, spisać, ein Inventarium machen, inventiren.

Inversable, *a.* nieprzewrotny, unumwerflich.

Inverse, *a.* odwrotny, verkehrt, umgekehrt.

Investigateur, *m.* badacz, szperacz, *m.* Sucher, Forscher, *m.*

Investir, *v. a.* opasać, otoczyć (fortecę) nadać, einsetzen, bekennen, einschließen, belehnen — tissement, *m.* otoczenie, opasanie fortecy, *n.* Benennung, Einschließung, *f.*

Invétéré, ée, *p. et a. fig.* wkorzeniony, eingewurzelt.

s'Invétérer, *v. r.* wkorzenić się, zastarzeć się, veralten, einwurzeln.

Invincible, *a.* niezwyciężony, unüberwindlich. *fig.* niezbity, nieprzełamany, unumstößlich.

Inviolable, *a.* nienaruszony, nieprzełamany, unverletzlich, unverbrüchlich.

Invisibilité, *f.* niewidomość, *f.* Unsichtbarkeit, *f.*

Invisible, *a.* niewidomy, niewidzialny, unsichtbar.

Invitation, *f.* zaproszenie, *n.* Einladung, *f. fig.* zachęcenie, *n.* Anreizung, *f.*

Inviter, *v. a.* zaprosić, einladen. *fig.* zachęcać, anreizen.

Invocation, *f.* wzywanie, *n.* Anrufung, *f.*

Involontaire, *a.* niedobrowolny, przeciw woli się dzieiący, unwillkührlich.

Invoquer, *v. a.* wzywać, anrufen.

Invulnérabilité, *f.* niezranienie, *n.* Unverletzlichkeit, Unverwundbarkeit, *f.*

Invulnérable, *a.* niezraniony; nieporuszony, unverletzlich, unverwundbar.

Iota, *m.* Jota, *f.* Jota, *n.* pas un-, nic, nichts.

Ipreau, *m.* olsza Iperska, *f.* breitblätteriger Ulmbaum, *m.*

Ironie, *f.* szyderstwo, *n.* ironia, *f.* Scherzrede, Spötterey, *f.*

Ironique, *a.* szyderski, ironiczny, spóttisch, ironisch.

Irradiation, *f.* rzucanie, wypuszczanie promieni, *n.* Strahlen, *n.*

Irraisonnable, *n.* bezrozumny, unvernünftig.

Irréconciliable, *a.* nieprzebłagany, unversöhnlich.

Irréformable, *a.* nieodmienny, unabänderlich.

Irréfragable, *a.* pewny, iawny, nieodbity, unwidersprechlich, unverwerflich.

Irregularité, *f.* nieregularność, *f.* nieporządek, *m.* Unregelmäßigkeit, Unordnung, *f.*

Irregulier, ère, *a.* nieregularny, nieporządny, unregelmäßig, unordentlich.

Irréligieux, euse, *a.* bezbożny, den Vorschriften der Religion zuwider.

Irréligion, *f* bezbożność, *f.* Religionsverachtung, *f.*

Irrémédiable, *a.* nieuléczony, niezléczony, unabhelflich, unheilbar.

Irréparable, *a.* nieprzywrotny, nienadgrodzony, unersetzlich.

Irrépréhensible, *a.* bezprzygany, nienaganiony, unsträflich, untadelhaft.

Irrésistibilité, *f.* nieodporność, *f.* Unwiderstehlichkeit, *f.*

Irrésistible, *a.* nieodporny, unwiderstehlich.

Irrésolu, ue, *a.* wątpliwy, nierezolutny, unschlüssig.

Irrésolution, *f.* wątpliwość, nierezolucya, *f.* Unschlüssigkeit, *f.*

Irrévérence, *f.* nieuszanowanie, *n.* Unehrerbietigkeit, *f.*

Irrévérent, ente, *a.* bez uszanowania, niewstydliwy, unehrerbietig.

Irrévocabilité, *f.* nieodwołanie, *n.* Unwiderruflichkeit, *f.*

Irrévocable, *a.* nieodwołany, nieodmienny, unwiderruflich.

Irrigation, *f.* pokropienie, namoczenie, *n.* Wässerung, *f.*

Irritabilité, *f.* urażliwość, *f.* Reizbarkeit, *f.*

Irritable, *a.* urażliwy, reizbar.

Irritation, *f.* rozgniewanie etc. *n.* uraza, *f.* Reizung, *f.*

Irriter, *v. a.* rozgniewać, roziątrzyć, reizen, aufbringen. s' —, *r.* się, sich erzürnen, böse werden.

Irruption, *f.* wtargnienie, wpadnienie nieprzyiacielskie, *n.* Einbruch, Einfall, *m.*

Isabeau, belle, *f.* Izabela, *f.* Isabelle, *f.* (Name).

Isabelle, *a.* izabelowy, isabellfarbig. — *m.* kolor taki, *m.* Isabellfarbe, *f.*

Isac, *m.* Izak, Jsaak, *m.* (Name).
Isard, *m.* rodzay kozy dzikiéy, *f.* Art Gemse, *f.*
Islamisme, *m.* wiara Mahometańska, *f.* Mahometismus, *m.*
Isle, *v.* Ile.
Isolé, ée, *a.* osobno stoiący, freystehend, isolirt. *fig.* samotny, allein, einsam.
Isolement, *m.* odległość słupa od słupa etc., *f.* Abstand einer Säule oder eines Gebäudes vom andern, *m. fig.* samotność, *f.* Absonderung, *f.*
Isoler, *v. a.* osobno co wystawić, budować, frey, abgesondert stellen.
Issu, ue, *a.* pochodzący (z familii etc.), entsprossen, herstammend.
Issue, *f.* wyiście, wyiazd; skutek, koniec, *m.* Ausgang, *m. fig.* sposób, wybieg, *m.* Ausweg, *m.* Issues, *pl.* okolica, *f.* drobki, droby, *pl.* umliegende Gegend, *f.* Abfälle von geschlachteten Thieren, *m. pl.*
Isthme, *m.* międzymorze, *n.* Erdenge, Landenge, *f.*
Italie, *f.* Włochy, *pl.* Italien, *n.* — lien, nne, *a.* Włoski, —enisch. S. Włoch, —ener, *m.*
Item, *ad.* także, znowu, daléy, ingleichen, ferner. — *m.* summa nowa w rachunku, Rechnungsposten, *m.*
Itératif, ive, *a.* powtórny, wiederholt, nochmalig.
Itinéraire, *m.* opisanie podróży, *n.* xiążka podróżna; muldilitwa podróżna, *f.* Reisebeschreibung, *f.* Reisebuch; Reisegebet, *n.* — *a.* colonne, słup nadrożny drogę ukazuiący, *m.* Wegsäule, *f.*
Ivoire, *m.* słoniowa kość, Elfenbein, *n.*
Ivoirier, *m.* rzemieślnik, co słonowéy kości różne robi rzeczy, *m.* Arbeiter in Elfenbein, *m.*
Ivre, *a.* piiany, trunken, betrunken.
Ivresse, *f.* piiaństwo, *n.* Trunkenheit, *f.* Rausch, *m.*
Ivrogne, *a.* do piiaństwa skłonny, dem Trunke ergeben. — *s.* piiak, *m.* Trunkenbold, *m.*
Ivrogner, *v. n. fam.* upić się, upiiać się, pić, sich voll trinken, saufen.
Ivrognerie, *f.* piiaństwo, opilstwo, *n.* Trunk, *m.* Völlerey, *f.* Saufen, *n.*
Ivrognesse, *f. fam.* piiaczka, *f.* Säuferinn, *f.*
Ivroie, od. Ivraie, *f.* kąkol, Trespe, *f.* Raden, Lolch, *m. fig.* zielsko, *n.* Unkraut, *n.*

J.

Jabot, *m.* gardziel, wól, *m.* gardło, *n.* gors u koszuli, *m.* Kropf; Busenstreif, *m.*
Jabotter, *v. a. fam.* peplać, baiać, plappern.
Jachère, *f.* odłog, *m.* pole odłogiem leżące, *n.* Brache, *f.* Brachfeld, *n.*
Jachérer, *v. a.* prze-, odwrócić rolę pierwszy raz, brachen.
Jacinthe, *f.* hiacynt, *m.* Hyacynthe, *f.*
Jacobin, *m.* ine, *f.* dominikan, *m.* —kanka, *f.* Dominikanermönch, *m.* — nonne, *f.*
Jacot, *m.* Jakubek, Kubaś, Jakobchen, *n.* (Name).
Jactance, *f.* chełpliwość, chluba, *f.* Prahlerey, *f.*
Jaculatoire, *a. f.* oraison

westchnienie do Boga, *n.* Stoßgebet, *n.*
Jade, *m.* kamień drogi zielonoszary, *m.* Nierenstein, Nephrit, *m.*
Jadis, *ad.* niegdyś, przedtém, vor Zeiten, ehemals.
Jaillir, *v. n.* wytryskać, wybuchać, wybiiać się, herausspringen, spritzen, sprudeln.
Jaillissant, ante, *a.* wytryskuiący, wybuchaiący etc., springend, sprudelnd.
Jaillissement, *m.* wytryskanie, *n.* Herausspritzen, Herausspringen, *n.*
Jais, *m.* gagat, *m.* Gagath, *m.*
Jale, *f.* niecka wielka, *f.* große Mulde, *f.*
Jalon, *m.* laska miernicza, *f.* Absteckpfahl, Meßstab, *m.*
Jalonner, *v. a. et n.* wydzielić, wyznaczyć pole wymierzone laskami whitemi, mit Pfählen etc. abstecken.
Jalouser, *v. a.* (*qq.* od. *qc.*) zazdrościć komu czego, eifersüchtig seyn (auf).
Jalousie, *f.* zazdrość; żaluzya *f.* okno do spuszczania, *n.* Eifersucht, Mißgunst, *f.* Gitterfenster, *n.* Jalousie, *f.*
Jaloux, ouse, *a.* (*de*) zawistny, zazdrośny, podeyrzliwy, eifersüchtig, mißgünstig.
Jamais, *ad.* kiedy, ie, jemals. ne —, nigdy, nie, niemals. à —, na zawsze, na wieki, auf immer, ewig.
Jambe, *f.* noga; goleń, *f.* Bein, *n.* Fuß; Schenkel, *m.*
Jambette, *f.* nożyk składany, *m.* Einlegemesser, *n.*
Jambon, *m.* szynka, *f.* Schinken, *m.*
Jambonneau, *m.* szyneczka, *f.* kleiner Schinken, *m.*
Janissaire, *m.* iańczar, *m.* Janitschar, *m.*
Jante, *f.* dzwono u kołą, *n.* Radfelge, *f.*
Janvier, *m.* styczeń; January, *m.* (imię), Januar, Jenner; Januarius, *m.* (Name.)
Japon, *m.* Japonia, *f.* porcelana Japońska, *f.* Japan; japanisches Porzellan, *n.* — nois, e, *a.* S. poński; pończyk, — panisch; — paneser, *m.*
Jappement, *m.* szczekanie, *n.* Klaffen, *n.*
Japper, *v. n.* szczekać, klaffen.
Jaque, *f.* kurtka, *f.* Jacke, *f.* — de mailles, *f.* pancerz, *m.* Panzerhemd, *n.*
Jaquemart, *m.* osóbka na zégarze godziny biiąca, *f.* geharnischte Figur auf Uhren zum Anschlagen der Stunden, *f.*
Jaques, *m.* Jakub, *m.* Jacob, *m.*
Jaquette, *f.* sukmana bez rękawów; sukienka dziecinna, *f.* kabacik, *m.* Bauernjacke; Kappe, *f.* Kinderröckchen, *n.*
Jar, *v.* Jars.
Jardin, *m.* ogród, *m.* Garten, *m.*
Jardinage, *m.* ogrodnictwo, *n.* Gärten, *m. pl.* Gartenkunst, *f.*
Jardiner, *v. n.* ogrodnić się, bawić, sich mit dem Gartenbaue beschäftigen.
Jardinet, *m.* ogródek, *m.* Gärtchen, *n.*
Jardinier, *m.* nière, *f.* ogrodnik, *m.* Gärtner, *m.*
Jargon, *m.* mowa niekształtna, dzika, *f.* ięzyk gruby, niezrozumiany; gwar, wrzask; gatunek dyamentów żółtawych, *m.* verderbte Sprechart, *f.* Kauderwälsch, Rothwälsch, *n.* unverständliche Sprache, *f.* Geschwätz, *n.* gelbliche Art Diamanten, *m.*
Jargonner, *v. n. et a.* źle mówić, wymawiać, peplać, baiać, fehlerhaft und unverständlich reden; schwatzen.
Jarre, *f.* dzban wielki do wody, *m.* großer Wasserkrug, *m.*

Jar-

Jarret, *m.* podkolanek; przegub, *m* Kniebug, *m.* Kniekehle, *f.*

Jarreté, ée, *a.* zapadać na tylne nogi. (o zwierzętach), hinten engbeinig, (von Thieren).

Jarretière, *f.* podwiązka, *f.* Kniband, Strumpfband, *n.*

Jarroux, euse, *a.* twardy, ostry, ſtráubig.

Jars, *m.* gąsior, *m.* Gänſerich, *m.*

Jaser, *v. n.* świegotać, klekotać, plaudern, ſchwatzen.

Jaserie, *v. n.* świegotanie etc., *n.* Geſchwätz, *n.*

Jaseur, *m.* euse, *f.* świegot, klekot, *m.* Schwätzer, *m.* —inn, *f.*

Jasmin, *m.* iasmin, fiołek iasminowy, *m.* Jasmin, *m.*

Jaspe, *m.* iaspis, *m.* Jaspis, *m.*

Jasper, *v. a.* upstrzyć, nakropić co czerwono i zielono, jaspisfarbig anſtreichen oder ſprenkeln.

Jaspure, *f.* upstrzenie, nakropienie czerwonozielone, *n.* kolor iaspisowy; brzeg książki takiego koloru, *m.* Färben, Sprenkeln auf Jaspisart, *n.* Jaspisfarbe daher, *f.* jaspisfarbener Schnitt eines Buches, *m.*

Jatte, *f.* miska drewniana; niecka, *f.* Napf; Spülkumpen, *m.* Mulde, *f.*

Jattée, *f.* miska drewniana, niecka pełna czego, *f.* Napf voll, *m.* Mulde, *f.*

Jauge, *f.* prawidło, *n.* łąska, *f.* inſtrument do wymierzenia napoiu w beczce etc., *m.* wymierzanie, *n.* Viſirſtab, Maaßſtab, *n.* Aiche, *f.* Viſiren, *n.*

Jaugeage, *m.* wymierzanie, *n.* zapłata od tego, *f.* Viſiren; Viſirgeld, *n.*

Jauger, *v. a.* wymierzać beczkę etc., viſiren, aichen.

Jaugeur, *m.* miernik, *m.* Viſirer, *m.*

Jaunâtre, *a.* żółtawy, gelblich.

Jaune, *a.* żółty, gelb. — *m.* żółtość, *f.* kolor zółty, das Gelbe. — d'oeuf, żółtek, *m.* Eyerdotter, *m.*

Jaunet, *m.* kwiatek żółty, gelbes Blümchen, *n.*

Jaunir, *v. a.* żółcić, żółto farbować, gelb färben. — *n.* żółcieć, płowieć, gelb werden.

Jaunisse, *f.* żółtaczka, *f.* Gelbſucht, *f.*

Javaris, *m.* rodzay dzika, *m.* Art wildes Schwein, *n.*

Javeau, *m.* kępa, *f.* ostrów w rzéce, *m.* Anfluß, *m.* Flußinſel, *f.*

Javeler, *v. a.* żęte zboże na kosy. na garście roskładać, Schwaden legen. — *n.* na garściach, na pokosach leżeć, auf den Schwaden liegen.

Javeleur, *m.* zboże żęte na kosy etc. roskładaiący, das Getraide in Schwaden legt.

Javeline, *f.* dziryt, *m.* Wurfſpieß, *m.*

Javelle, *f.* garść zboża żętego, *f.* pokos; pęk chrostu, wiązka, *f.* pęk palów etc. Schwaden, *m.* Reisbund; Garbund Latten, Weinpfähle ꝛc., *n.*

Javelot, *m.* dziryt; strzała (wąż), *m.* Wurfſpieß, *m.* Pfeilſchlange, *f.*

Jean, *m.* Jan, Johann, *m.* Jeannot, *m.* Janek, Jaś, *m.* Hänſchen, *n.* (Name).

Jeanne, *f.* Johanna, Johanne, *f.* nette, neton, *f.* Joanna, Johannchen, Hannchen, *n.*

Jectisses, *a. f. pl.* terres—, ziemia wykopana i przewieziona, *f.* Wurferde, *f.*

Jérémie, *m.* Jeremiasz, Jeremias, *m.* (Name).

Jérémiade, *f. fam.* treny, pieśń żałosna, *f.* Klagelied, *n.*

Jérôme, *m.* Hyronim, Hieronimus, *m.* (Name.)

Jésuite, *m.* Jezuita, *m.* Jeſuit, *m.*

Jesus, *m.* Jezus, Jeſus, *m.* l'enfant —, dzieciątko Jezus, Kindlein Jeſu, *n.*

Jet, *m.* ciśnienie, rzucenie, *n.* cisk, pocisk, *m.* latorośl, *f.* wyrostek, *m.* odlewana robota, *f.* rachowanie liczmanami, *n.* Wurf; Schößling; Schuß; Guß, Abguß, Einguß, *m.* Rechnen mit Zahlpfennigen, *n.* — de lumière, promień światła, *m.* Lichtſtrahl, *m.* — d'eau, woda promieniem wytryskuiąca, *f.* Waſſerſtrahl, *m.* — d'abeilles, róy pszczół, *m.* Bienenſchwarm, *m.*

Jetée *f.* tama na brzegu przy porcie, *f.* nawóz, gruz na drodze, *m.* Damm am Ufer eines Hafens; Schutt auf Fahrwegen, *m.*

Jeter, *v. a.* cisnąć, po-, w-, wy-, z-, rzucić; oblać; lać, odlewać; puszczać pączek, korzeń; roić się, werfen, abwerfen, auswerfen, hinwerfen; begießen, gießen; treiben; ſchwärmen ꝛc. — *r.* rzucić się; poddadź się; paśdź, ſich werfen, ſich ſtürzen.

Jeton, *m.* liczman; róy pszczół, *m.* Zahlpfennig, Rechenpfennig; Bienenſchwarm, *m.*

Jeu, *m.* gra; talia kart, *f.* żart, *m.* stawka; gralnia, *f.* mieysce gdzie graią, *n.* Spiel, *n.* Spaß; Einſatz, *m.* Spielhaus, *n.*

Jeudi, *m.* czwartek, *m.* Donnerſtag, *m.* — saint, wielki czwartek, *m.* der grüne Donnerſtag, *m.*

à Jeun, *ad.* czczo, nüchtern.

Jeune, *a.* młody; młodszy, jung.

Jeune, *m.* post, dzień postny, *m.* Faſten, *f.* Faſttag, *m.*

Jeûner, *v. n.* pościć, faſten.

Jeunesse, *f.* młodź, młodość, *f.* błąd, nierozum płochéy młodości, *m.* Jugend, *f.* Jugendfehler, *m.*

Jeunet, ette, *a. fam.* młodziuchny, młodziutenki, ſehr jung.

Jeûneur, *m.* euse, *f.* długo, często poszczący, der, die viel faſtet.

Joachim, *m.* Joachim, Joachim, *m.* (Name.)

Joaillerie, *f.* iubilerstwo, *n.* handel kleynotami, *m.* Juwelirkunſt, *f.* Juwelenhandel, *m.*

Joaillier, *m.* ière, *f.* iubiler; handluiący kleynotami, *m.* Juwelier; Juwelenhändler, *m.*

Job, *m.* Job, Hiob, *m.* (Name.)

Jocrisse, *m. fam* gołota; sknéra, *m.* Tropf, Knicker, *m.*

Jodelet, *m. fam.* trefniś, *m.* Poſſenreiſſer, *m*

Joie, *f.* radość, uciecha, *f.* ukontentowanie, *n.* Freude, Luſt, *f.*

Joignant, *prp.* przy, blisko, tuż, neben, dicht dabey

*Joindre, *v. a.* składać; złączyć, zjednoczyć; dodadź; przytączyć; skleić, spoić, związać, doscignąć, dogonić, zuſammenfügen, legen, ſtellen ꝛc.; vereinigen; falten; hinzufügen, ſetzen, legen ꝛc; beyfügen; einholen. — *n.* zamykać się, zwierać się, leżeć dobrze, ſchließen, genau anſchlieſſen. se —, *r.* złączyć się, schodzić się etc.; spotkać się, zeyśdź się, ſich vereinigen, zuſammenfügen ꝛc.; zuſammen ſtoßen, ſich antreffen.

Joint, *m.* staw, przegub, *m.* fuga, *f.* Gelenk, *n.* Fuge, *f.*

Jointe, *f.* pęto na konia, *n.* Feſſel am Pferdefuß, *f.*

Jointée, *f.* dwie garści czego, przygarść, *f.* doppelte hohle Hand voll, *f.*

Jointif, ive *a.* schodzący się, dotykaiący się, dicht an einander paſſend.

Jointoyer, *v. a.* zaprawić, zalepić fugi, die Fugen verſtreichen,

Jointure, *f.* staw, przegub, *m.* fuga, *f* Gelenk, *n.* Fuge, *f.*

Joli, ie, *a.* ładny, piękny, miły; łepski, hübsch, artig, niedlich.

Joliet, ette, *a. fam.* dość ładny, piękny, ziemlich hübsch, ganz artig.

Joliment, *ad* ładnie, pięknie, mile, hübsch, artig.

Jolivetés, *f. pl.* fraszki piękne, *f. pl.* allerley artige Kleinigkeiten, *f. pl.*

Jonc, *m.* sit, spław, *m.* sitowie, *n.* obrączka, *f.* pierścionek gładki bez kamienia, *m.* Binse, *f.* Fingerring ohne Steinkasten, *m.*

Jonchaie, *f.* sitowisko, mieysce pełne situ, *n.* Ort, wo Binsen wachsen, *m.*

Jonchée *f.* kwiaty, gałęzie etc. na drogę posypane, *pl.* koszyk pełen serków; serek z śmietanki robiony, *m.* gestreute Blumen, *f pl.* Zweige, *m. pl.* oder Gras, *n.* voller Käsekörbchen, *n.* kleiner Rahmkäse, *m.*

Joncher, *v. a.* kwiatami etc., posypać, mit Blumen ꝛc. bestreuen. *fig.* okryć, bedecken.

Jonction, *f.* złączenie się, *n.* Zusammenstoßung, Vereinigung, *f.*

Jonglerie, *f.* kuglarstwo, *n.* figle, *m. pl.* Taschenspielerey, *f.* Gaukelpossen, *f. pl.*

Jongleur, *m.* kuglarz, figlarz, *m.* Gaukler, Possenspieler, *m.*

Jonquille, *f.* rodzay narcysów, *m.* Jonquille, (Art Narcisse), *f.*

Joseph, *m.* Józef, Joseph, *m.* (Name.)

Jouailler, *v. n. fam.* grać dla rozrywki, ein Spielchen machen.

Jouaillerie etc., *v.* Joaillerie.

Joue, *f.* policzek, *m.* Wange, *f.*

Jouer, *v. n. et a.* grać; igrać, spielen. — d'un instrument, grać na instrumencie, auf einem Instrumente. — à un jeu, grać w co, grę iaką, ein Spiel. (*qc.* zadawać; grać o co; zwieść, oszukać, drwić, szydzić, etwas spielen; ausspielen; um etwas spielen; betrügen; lächerlich machen. se —, *r.* (*de qc.*) igrając co robić, igrać czem, womit spielen; es spielend verrichten. (*de qq. ou de qc.*) żartować, drwić, naśmiewać się z czego z kogo, einen Scherz mit etwas treiben, zum Besten haben. (*à qq.*) napastować, prześladować kogo, drwić z kogo, sich an einem wegen, reiben. (*à . .*) na niebezpieczeństwo się narażać, sich in Gefahr begeben.

Joueur, *m. fam.* gracz podły, *m.* schlechter Spieler, *m.*

Jouet, *m.* cacko, *n.* drąg u woza, *m.* Spielwerk, *n.* Wagebalken, *m*

Joueur, *m.* euse, *f.* gracz, *m.* Spieler, *m.*

Joufflu, ue, *a.* wielkogeby, gębiasty, bausbäckig.

Joug, *m.* iarzmo, *n.* Joch, *n.*

Jouir, *v. n.* (*de qc.*) u-, zażywać, posiadać, genießen, haben.

Jouissance, *f.* u-, zażywanie; posiadanie, *n.* Genuß, *m.*

Jouissant, ante, *a.* używaiący etc., geniessend.

Joujou, *m. fam.* cacko, *m.* zabawki, *pl.* Kinderspiel, *n.*

Jour, *m.* dzień, *m.* słońce, światło, *n.* Tag, *m.* Tageslicht, Licht, *n. fig.* życie, *n.* Leben, *n.* à —, *ad.* przezrzysto, durchsichtig, durchbrochen. Jours, *pl.* dni, lata, życia, *pl.* Jahre, *pl.* Tage, *pl.* Lebenszeit, *f.*

Journal, *a. m. et f.* dziennik; dyaryusz; mors roli, *m.* Tagebuch, *n.* Wochen-, Monatsschrift, *f.* Morgen Landes, *m.*

Jour-

Journalier, ère, *a.* dzienny, codzienny, odmienny, täglich, veränderlich.

Journalier, *m.* robotnik, *n.* Tagelöhner, *m.*

Journaliste, *m.* wydawca dziennika, *m.* Verfasser einer periodischen Schrift, *m.*

Journée, *f.* dzień, *m.* robota iednodniowa; zapłata za nią; podróż, droga iednodzienna; bitwa, *f.* Tag, *m.* Tageszeit, Tagewerk, *n.* Tagelohn, *m.* Tagreise; Schlacht, *f.*

Journellement, *ad.* codzień, codziennie, täglich.

Joûte, *f.* gonitwy, *pl.* Lanzenbrechen; Schifferstechen, *n. fig.* walka, potyczka, *f.* Kampf, *m.*

Joûter, *v. n.* kopie kruszyć, Lanzen brechen. *fig. fam.* potykać się, walczyć, kämpfen, streiten.

Joûteur, *m.* potykaiący się, Kämpfer, *m.*

Jouvenceau, *m. fam.* młodzieniec ładny, *m.* hübscher Jüngling, *m.*

Jouvencelle, *f. fam.* dziewczyna, *f.* Mädchen, *n.*

Jovial, ale, *a.* wesoły, lustig, fröhlich.

Jovialité, *f.* wesołość, *f.* umysł wesoły, *m.* Fröhlichkeit, *f.*

Joyau, *m.* kleynot, *m.* Kleinod, Geschmeide, *n.* Schmuck, *m.*

Joyeux, euse, *a.* wesoły, radośny, freudig, lustig.

Jubilation, *f.* radość, *f.* okrzyki, *pl.* Jubel, *m.*

Jubilé, *m.* rok święty, jubileusz, odpust zupełny; xiądz, doktor wysłużony, *m.* Jubeljahr, Jubelfest; Ablaßjahr, *n.* Jubelprieſter; Jubeldoktor, *m.*

Jubiler, *v. a.* un ancien laquais, dadź łaskawy chleb słudze zasłużonemu, einen alten Bedienten zur Ruhe setzen.

Jucher, *v. n. et* se —, *r.* wlecieć na grzędy, (o kurach), auffitzen, auffliegen, (von Hühnern und Vögeln).

Juchoir, Juc, *m.* grzęda, *f.* siadło, siedlisko kur, *n.* Hühnerstange, *f.*

Judaïque, *a.* żydowski, jüdisch.

Judaïser, *v. n.* po żydowsku żyć, myśleć, es mit den Juden halten.

Judaïsme, *m.* żydowska wiara, nauka, *f.* Judenthum, *n.*

Judicature, *f.* urząd sędziego, sędziowie, *pl. m.* Richteramt, *n.*

Judiciaire, *a.* sądowy, gerichtlich. — *f. fam.* rozsądek, *m.* rozsądność, *f.* Beurtheilungskraft, *f.*

Judicieux, euse, *a.* rozumny, rozsądny, rostropny. verständlich, vernünftig, gescheid.

Juge, *m.* sędzia, *m.* Richter, *m.*

Jugement, *m.* dekret; sąd, sądy, *m. pl.* zdanie, *n.* rozsądek, *m.* rozsądność, *f.* Urtheil: Gericht; Gutachten, *n.* Verstand, *m.* Beurtheilungskraft, *f.*

Juger, *v. n. et n.* o-, roz-, sądzić; sądzić, dorozumiewać się, rozumieć; trzymać iak o czém, urtheilen; richten; entscheiden; muthmaßen, schließen, meinen, halten für . . .

Juif, *m.* Juive, *f.* żyd, *m.* żydówka, *f.* Jude, *m.* Jüdinn, *f. a.* żydowski, jüdisch.

Juillet, *m.* lipiec, *m.* (miesiąc), Julius, Heumonat, *m.*

Juin, *m.* czerwiec, *m.* (miesiąc), Junius, Brachmonat, *m.*

Juiverie, *f.* żydowskie miasto, *n.* żydowska ulica, *f.* Judenstadt, Judengasse, *f.*

Jujube, *f.* iniuba, *f.* (owoc), Brustbeere, *f.*

Jujubier, *m.* iniuba, *f.* (drzewo), Brustbeerbaum, *m.*

Jules, *m.* Juliusz, Julius, *m.* — lie, *f.* Julia, Julie, *f.* (Name.)

Ju-

Julien, *m.* Julian, Julian, *m.* — nne, *f.* Julianna, Juliane, *f.*

Jumart, *m.* mięszaniec z wołu i oślicy, *m.* Ochsenesel, Maulochs, *m.*

Jumeau, *m.* elle, *f.* bliźniak, *m.* bliźnię, *n.* Zwilling, *m.* — *a.* bliźnięcy, Zwillings . . .

Jument, *m.* klacz, kobyła, *f.* Stutte, *f.*

Jupiter, *m.* Jowisz, *m.* Jupiter, *m.*

Jupon, *m.* spódniczka spodnia, *f.* Unterröckchen, *n.*

Jurande, *f.* urząd cechmistrzowski, *m.* cechmistrzowstwo, *n.* Amt eines Geschwornen; Kollegium der Geschwornen, *n.*

Juratoire, *a.* poprzysiężony, eidlich.

Juré, ée, *a.* poprzysiężony, przysięgły, geschworen, beeidigt.

Juré, *m.* przysięgły, *m.* Geschworner, *m.*

Jurement, *m.* przysięga, *f.* przeklinanie, *n.* Schwur; Fluch, *m.*

Jurer, *v. a. et n.* przysięgać, poprzysiąc; kląć, przeklinać, schwören, beschwören, fluchen. *fig.* niezgadzać się: skrzypieć, zadzierać, sehr abstechen; einen harten, widerlichen Ton von sich geben.

Jureur, *m.* przeklinacz, *m.* Flucher, *m.*

Juridiction, Jurisdiction, *f.* iuryzdykcya, *f.* sądownictwo, *n.* prawo, moc sądzenia i karania kogo, *f.* Gerichtsbarkeit, *f.* Gerichtszwang; Gerichtssprengel, *m.*

Juridique, *a.* prawny, rechtlich.

Jurisconsulte, *m.* prawnik, *m.* Rechtsgelehrter, *m.*

Jurisprudence, *f.* prawnictwo, *n.* Rechtsgelehrsamkeit, *f.*

Juron, *m.* przeklinanie czyie zwyczayne, *n.* Leibschwur, *m.*

Jus, *m.* sok, *m.* Saft, *m.*

Jusque, Jusques, *prp.* aż do, nawet i, tak dalece, tak bardzo, że, bis; sogar auch.

Jusquiame, *f.* szaley bielun, *m.* Bilsenkraut, *n.*

Justaucorps, *m.* suknia męska ciasna, *f.* Mannsrock, *m.*

Juste, *a.* sprawiedliwy; należyty, prawy; słuszny; doskonały; za ciasny, za krótki, za lękki, gerecht, rechtrichtig, billig, genau, zu eng, zu kurz, zu leicht. — *ad.* słusznie, należycie, dobrze, richtig. — au, właśnie, w istocie, ganz genau. — *m.* kaftanik z rękawkami, *f.* Leibchen mit Aermeln, *n.*

Justement, *ad.* słusznie, prawnie; właśnie; w sam czas, w sam raz, gerecht, genau, gerade.

Justesse, *f.* pomiar, *m.* prawmierność, składność; prawność, *f.* Richtigkeit, *f.*

Justice, *f.* sprawiedliwość, sąd, sądy, *m. pl.* iuryzdykcya, zwierzchność, *f.* Gerechtigkeit, Recht, Gericht, *n.* Gerichtbarkeit, Justiz, *f.*

Justiciable, *a.* do iuryzdykcyi należący, dem Gerichtszwang unterworfen.

Justicier, *v. a.* s-, tracić, richten, hinrichten.

Justicier, *m.* człowiek sprawiedliwy; dozórca sprawiedliwości; justycyaryusz, der Gerechtigkeit liebet; Gerichtherr; Gerichtshalter, *m.*

Justificable, *a.* usprawiedliwienia godny, wart, zu rechtfertigen.

Justifiant, ante, *a.* usprawiedliwiający, rechtfertigend.

Justificatif, ive, *a.* usprawiedliwiający, dowodzący, rechtfertigend, beweisend.

Justification, *f.* usprawiedliwienie, dowodzenie niewinności, *f.* Rechtfertigung, *f.*

Justifier, *v. a.* usprawiedliwić, niewinność czyią dowodzić, okazać; dowieść wywieść, pokazać, rechtfertigen, losſprechen, beweiſen.

Justin, *m.* Justyn, Justinus, *m.* — ne, *f.* — tyna, — stine, *f.* (Name).

Justinien, *m.* Justynian, Justinian, *m.* (Name.)

Juteux, euse, *a.* soczysty, saftig.

K.

Kahouanne, *f.* rodzay wielkich żółwiów, *m.* Caretschildkröte, *f.*

Kali, *m.* solnik, *m.* solne ziele, *n.* Salzkraut, *n.*

Kan, *m.* han Tatarski, *m.* Chan (der Tartaren), *m.*

Kermès, *m.* czerwiec, *m.* Scharlachbeere, *f.*

Kouan, *m.* ziarka pewne do farby karmazynowéy potrzebne, *n. pl.* gewisſer Saame zur Bereitung der Carmeſinfarbe, *m.*

Kyrielle, *f.* litania, *f.* Litaney, *f.*

L.

La, *art. f.* ta, die — *pr.* ona sie.

Là, *ad.* tam, da, daſelbſt, dahin, dort, dabey.

La la, *ad.* powoli, zwolna; nu, daléy; iako tako, nun, nun; ſo ſo, mittelmäßig.

Labial, le, *a.* lettre —, *f.* litera wargowa, *f.* Lippenbuchſtabe, *m.*

Labile, *a.* memoire —, pamięć słaba, *f.* ſchwaches Gedächtniß, *n.*

Laboratoire, *m.* oficyna chymiczna, *f.* Laboratorium, *n.*

Laborieux, euse, *a.* pracowity; trudny, ciężki, arbeitſam, mühſam.

Labour, *m.* uprawa, *f.* uprawianie roli, ogrodu etc., *n.* Pflügung, Umgrabung, *f.*

Labourable, *a.* orny, uprawny, urbar.

Labourage, *m.* rólnictwo; uprawianie, *n.* uprawa roli, *f.* Ackerbau, Feldbau, *m.* Ackern, *n.*

Labourer, *v. a. et n.* uprawiać, orać, kopać, wskopać rolę; ryć, (den Acker) beſtellen, akkern, pflügen, umgraben, umwühlen.

Laboureur, *m.* rólnik, oracz, *m.* Ackersmann, Bauer, *m.*

Labyrinthe, *m.* labirynt, *m.* Irrgarten, Irrgang, *m. fig.* sprawa zawiła, *f.* verwirrter Handel, *m.*

Lac, *m.* iezioro, *n.* See, *m.*

Lacer, *v. a.* sznórować, nawlec, ſchnüren, durchziehen.

Lacet, *m.* igliczka do sznórowania, *f.* sidło, *n.* Schnürſenkel, Neſtel, *m.* Schlinge, ꝛc., *f.*

Lâche, *a.* nietęgi, nienatężony, wolny, ſchlaff, locker, *fig.* leniwy, gnuśny; boiaźliwy; trwożliwy; nikczemny, podły, tráge, faul, feige, niederträchtig. — *m.* tchórz, *m.* feige Memme, *f.*

Lâcher, *v. a.* popuścić, spuścić, wypuścić, ſchlaff machen; nachlaſſen, los laſſen, fahren laſſen.

fam. dać, wyciąć, geben. — *n* oder se —, *r.* spuścić się, nachlassen, losgeben.

Lâcheté, *f.* tchórzostwo, *n.* boiaźliwość; nikczemność, podłość, *f.* Feigheit, Niederträchtigkeit, *f.*

Lacis, *m.* robota siatkowa, *f.* nerformiges Gewebe, *n.*

Laconique, *a.* krótkomowny, krótki, węzłowaty, kurz und nachdrücklich.

Laconisme, *m.* krótkomowność, *f.* kurze und nachdrückliche Rede, *f.*

Lacrymal, ale, *a.* łzawy, Thränen . . .

Lacs, *m.* powróz, *m.* sidło, *n.* fontaż, *m* Schnur, Schlinge, Schleife, *f. fig.* sidło, *n.* Fallstrick, *m.*

Lactée, *a. f.* veine —, żyła mleczna, *f* Milchader, *f.* voie —, mleczna droga na niebie, *f.* Milchstraße am Himmel, *f.*

Lacune, *f.* mieysce próżne, *n.* przerwa, *f.* Lücke, *f.*

Ladre, *a.* trędowaty, parszywy, aussätzig. *fig* nieczuły, bezczuły; skąpy, gefühllos; filzig, — *m.* trędowaty człowiek, *m.* Aussätziger, *m. fig.* sknéra, skąpiec, *m.* karger Filz, *m.*

Ladrerie, *f.* trąd; szpital, *m* Aussatz, *m.* Lazareth, *n. fig.* skąpstwo, sknérstwo, *n.* Kargheit, *f.*

Ladresse, kobiéta trędowata, Aussätzige, *f. fig.* albo skąpa, *f.* Knauserin, *f.*

Lagune, *f.* iezioro, *n.* kleiner See, *m.* große Lache, *f.*

Lai, ie, *a.* świecki, weltlich, — *m.* laik, *m.* Laie, *m.*

Laid, aide, *a.* szpetny, bezecny, brzydki, häßlich, garstig.

Laideron, *f.* maszkara, kobiéta bezecna, *f.* häßliches junges Frauenzimmer, *n.*

Laideur, *f.* szpetność, *f.* Häßlichkeit, *f.*

Laie, *f.* świnia dzika, maciora; droga w lesie wyrąbana, *f.* młot dwózęby, *m.* Bache, wilde Sau, *f* durchgehauener Weg in einem Walde; Zahnhammer der Steinhauer, *m.*

Lainage, *m.* towary wełniane, *m. pl.* Wollenwaare, *f.*

Laine, *f.* wełna *f.* Wolle, *f.*

Lainer, lauer, *v. a.* barwić kutnerowąć sukno, aufkratzen, den Strich geben, (Tuch) —neur, *m.* kutnerownik, Tuchrauher, Tuchkratzer, *m. T.*

Lainerie, *f.* wełniana robota, *f* Wollenarbeit, *f.*

Laineux, euse, *a.* wełnisty; wełniany, wollig, wollicht.

Lainier, *m.* wełnierz, wełną handluiący, *m.* Wollhändler, *m.*

Laïque, *a.* świecki, weltlich. — *m.* laik, Laie, *m.*

Laisse, *f.* sfora, *f.* sznurek to kapelusza, *m.* Koppelseil, *n.* Koppelriemen, *m.* Hutschnur, *f.*

Laisser, *v. a.* zostawić; dać, spuścić co komu; polecić, powierzyć; opuścić, odbiedz; zaniechać, zaniedbać; pozwolić, lassen, zurücklassen, überlassen, hinterlassen, verlassen, unterlassen, zulassen.

Lait, *m.* mléko, *n.* mlécz, *m.* Milch, *f.* — coupé, mléko z wodą, Wasser und Milch. vache à —, krowa doyna, *f.* Melkkuh, *f.*

Laitage, *m.* nabiał, *m.* Milchwerk, *n.* Milchspeise, *f.*

Laite, oder Laitance, mlécz rybi, *m.* Milch der Fische, *f.*

Laité, ée, *a.* mléczny, (o rybach), Milch habend, (von Fischen).

Laiterie, *f.* piwniczka, komora, sklepik na mléko, *f.* Milchkeller, *m.* Milchkammer; Melkerey, *f.*

Laiteux, euse, *a.* mléczysty, milchich, milchfarbig, (von Edelsteinen).

Lai-

Laitier, *m.* zuzel, *m.* Metallschlacke, *f.*

Laitière, *f.* mléczarka, krowa doyna; mamka obfita w pokarm, *f.* Milchfrau, *f.* Milchmädchen, *n.* Amme, Kuh, die viel Milch hat, *f.*

Laiton, *m.* mosiądz, *m.* Messing, *n.*

Laitue, *f.* łoczyga, *f.* Lattich, *m.*

Lama, *m.* pop Tatarski, *m.* tatarischer Priester, *m.*

Lamantin, ob. Lamentin, *m.* ryba morska wielkości wie loryba, *f.* Seekuh, *f.* (Fisch.)

Lambeau, *m.* płat, szmat gałgan, *m.* łata, *f.* Lappen, Lumpen, *m. fig.* ułomek, *m.* Bruchstück, *n.*

Lambin, *m.* ine, *f. fam.* dłubacz, guzdracz, *m.* Zauderer, *m*

Lambiner, *v. n. fam.* dłubać; guzdrać się; lenić się, zaudern.

Lambris, *m.* futrowanie ściany, *n.* posadzka gipsówka, *f.* Täfelwerk, Getäfel, *n*

Lambrissage, *m.* futrowanie; gipsowanie. *n.* posadzka, *f.* Täfeln, Täfelwerk, *n.*

Lambrisser, *v. a.* futrować; gipsować, täfeln; vergipsen.

Lambruche, Lambrusque, *f.* wino płonne, dzikie, *n.* Art wilder Weintrauben, *f.*

Lame, *f.* blacha, blaszka; *f.* złoto, srebro lite, blaszkowe, *n.* głownia, głowienka; fala morska, *f.* wał *m.* Platte von Metall, *f.* Blech, *n.* Flitter; Lahn, *m.* Klinge; Meereswelle, *f.*

Lamentable, *a.* żałosny, kląglich, jämmerlich.

Lamentation, *f.* żal, *m.* żalenie się, narzekanie, *n.* Wehklage, *f.* Jammer, *m.*

Lamenter, *v. a.* żalić się, narzekać, ubolewać, bejammern, wehklagen.

Lamier, *m.* rzemieślnik, co złoto etc. blaszkowe, ciągnione robi; *m.* Lahnmacher, *m.*

Laminer, *v. a.* płaszczyć, bić, platten, plätten.

Lampadaire, *m.* zapalacz lamp, *m.* latarnia; na trzonku, *f.* Lampenmann; Lampenstock, *m.*

Lampe, *f. fam.* lampa, *f.* Lampe, *f.*

Lampée, *f. fam.* szklanka pełna, *f.* kufel, kielich, *m.* Humpen, *m.* volles Glas, *n.*

Lamper, *v. n. fam.* pić, saufen, zechen.

Lamperon, *m.* rurka lampowa, *f.* lichtarzyk, *m.* Lampenröhre, Dille, *f.*

Lampion, *m.* lampeczka, (na illuminacyi), *f.* kleine Lampe, besonders bey öffentlichen Beleuchtungen, *f.*

Lamproie, minog, ninog, *m.* Lamprete, Bricke, *f.*

Lamproyon, *f.* minożek etc., *m.* kleine Lamprete, *f.*

Lance, *f.* włócznia, kopia, *f.* drąg, *m.* stępel do nabijania armaty; szpatela, *f.* promień ognisty, *m.* Lanze; Stange, Ladeschaufel, *f.* Spatel; Feuerstrahl, *m.*

Lancer, *v. a.* rzucać, ciskać; miotać, werfen, schießen, schleudern. se —, *r.* skoczyć, rzucić się na . . . , sich stürzen, springen auf . . .

Lancière, *f.* upust, spust we młynie, *m.* Freygerinne einer Mühle, *n.*

Lancinant, ante, *a.* kolący, bolący, stechend, (vom Schmerze).

Lançoir, *m.* stawidło u młyna, *n.* Schutzbrett in der Mühle, *n.*

Lande, *f.* piaski, *m. pl.* Heide, Steppe, *f.* Landes, *pl. fig.* nudne, niezabawne kawałki w książce. *m. pl.* trockene Stellen in einem Buche, *f. pl.*

Land-

Landgrave, *m. et f.* landgraf, *m* — grabini, *f.* Landgraf, *m.* Landgräfinn, *f.* — viat, *m.* landgrabstwo, *n.* Landgrafschaft, *f.* — vine, *f.* landgrabini, *f* Landgräfinn, *f.*

Landier, *m.* wałk kuchenny, *m.* Feuerbock, Brandbock, *m.*

Langage, *m.* ięzyk, *m.* mowa, *f.* Sprache, *f.*

Lange, *m.* powijacz, *n.* Wickelschnur, Windel, *f.*

Langoureux, euse, *a.* słaby, chorowity; pragnący tęskny, matt, schwächlich, schmachtend.

Langouste, *f.* rak morski wielki, *m.* rodzay szarańczy, *f.* Art großer Seekrebse; Art Heuschrecke, *f.*

Langue, *f.* ięzyk, *m.* mowa, *f.* Zunge; Sprache, *f.*

Langueur, *f.* słabość, mdłość; tęskność, *f.* tęsknienie, *n.* niecierpliwość, ociężałość *f.* Mattigkeit, Schwachheit, *f.* Schmachten, *n.* Niedergeschlagenheit, *f.*

Langueyer, *v. n.* ozór wieprza oglądać, czy węgrowaty, die Zunge eines Schweines besehen, in der Absicht, ob es finnig ist.

Languier, *m.* ozór wieprzowy wędzony, *m.* geräucherte Schweinszunge, *f.*

Languir, *v. n.* słabieć, schnąć; cierpieć ból etc.; umierać z czego, ausgezehrt, matt werden; langsame Marter ausstehen, verschmachten. *fig.* pragnąć, tęsknąć; powoli idź, wlec się, schmachten; sich sehnen; schläfrig, langsam gehen.

Languissant, ante, *a.* słaby; tęskny, pragnący, matt, kraftlos, schmachtend.

Lanice, *a. f.* boure—, wełna wyczesana, *f.* Scheerwolle, *f.*

Lanier, *m.* srokosz, *m.* dzierzba samica, *f.* Blaufuß, *m.* (Falke.)

Lanière, *f.* rzemień, rzemyk, *m.* pęciny, *pl.* Riemen, Würstriemen, *m.*

Lanifère, *a.* wełnisty, wollig.

Lansquenet, *m.* gra pewna w karty, *f.* Landsknecht, *m.* (Kartenspiel).

Lanterne, *f.* latarnia, *f.* Laterne, *f.* — sourde, l. ślepa, *f.* Blendlaterne, *f.* — magique, l. czarnoxięska, *f.* Zauberlaterne, *f.* Lanternes, *pl. fig. fam.* bayki, plotki, brednie, *pl. f.* Windbeuteley, *f.* albernes Geschwätz, *n.*

Lanterner, *v. n. fig.* guzdrać, dłubać, zaudern. — *a. fam.* nabaiać komu, einem den Kopf vollschwatzen.

Lanternerie, *f. fam.* bayki, brednie, *pl.* albernes Geschwätz, *n.*

Lanternier, *m.* ière, *f.* zapalacz latarń, *m.* Laternenanzünder, *m. fig. fam.* dłubacz, guzdracz; wietrznik, baiacz, *m.* Zauderer; Windbeutel, *m.*

Lantiponnage, *m. fam.* brednie, figle, *pl.* dummes Geschwätz, *n.*

Lantiponner, *v. n. fam.* bredzić, drwić, schwatzen.

Laper, *v. n.* łapłać, leckern, lappern.

Lapereau, *m.* króliczek, *m.* junges Kaninchen, *n.*

Lapidaire, *m.* iubiler, co drogie kamienie szlufuie, *m.* Steinschneider, *m. a. style*, napis, *m.* litery na kamieniach wyryte, *pl.* Steinschrift, *f.*

Lapidation, *f.* kamionowanie, *n.* Steinigung, *f.*

Lapider, *v. a.* kamionować, steinigen.

Lapidification, *f.* rodzenie kamieni, obrócenie w kamień, *n.* Erzeugung der Steine, *f.*

Lapin, *m.* królik, *m.* Kaninchen, *n.*

Lapine, królik samica, *f.* weibliches Kaninchen, *n.*

Lapinière, *v.* Garenne.

Lapis, *m.* lazur, (kamień), *m.* Lasurstein, *m.*

Lapmude, *f.* odzież z skór tarantowych, *f.* Kleid von Rennthierfellen, *n.*

Laponie, *f.* Laponia, *f.* Lappland, *n.* — pon, ponien, *m.* Lapończyk, Lappländer, Lappe, *m.* — *a.* poński, ländisch.

Laps, se, *a.* odszczepieniec, odpadły od wiary, von der Religion abgefallen.

Laquais, *m.* lokay, *m.* Lackey, *m.*

Laque, *f.* lak, (farba), *m.* Lack, *m.*

Laqueton, *m.* lokaik, *m.* kleiner Lackey, *m.*

Larcin, *m.* kradzież, *f.* Diebstahl, *m.*

Lard, *m.* słonina, *f.* Speck, *m.*

Larder, *v. a.* spikować, spicken.

Lardoire, *f.* szpikulec, *m.* Spicknadel, *f.*

Lardon, *m.* słonina na kawałki pokraiana, *f.* Speckschnitt, *m. fig.* przymówka, uciinki, *f. pl.* żart uszczypliwy, *m.* Stich, *m.* Sticheley, *f.*

Large, *a.* szeroki, obszérny, przestronny, breit; weit. — *m.* szérokość, odległość, *f.* Breite; Weite, *f.* au —, wiele maiąc mieysca, geräumig. *fig.* w dostatku, in guten Umständen.

Largement, *ad.* dostatecznie; zupełnie, reichlich.

Largesse, *f.* szczodrobliwość, hoyność, *f.* podarunek, *m.* Freygebigkeit, Schenkung, *f.*

Largeur, *f.* szérokość; szérz, *f.* Breite, *m.*

Largue, *m.* śród morza, *m.* Höhe des Meeres, *f.*

Larix, *m. v.* Mélèse.

Larme, *f.* łza; kropla, *f.* Thräne, Zähre, *f.* Tropfen, *m.*

Larmières, *f. pl.* kąciki oczne, *m. pl.* (o jeleniach, łosiach) Augenhöhlen der Hirsche und Elendthiere, *f. pl.*

Larmiers, *m. pl.* skroń końska, *f.* Schläfe eines Pferdes, *f. pl.*

Larmoyant, ante, *a.* rozlewaiący łzy, in Thränen zerfliessend.

Larmoyer, *v. n.* rozlewać łzy, rzewnie płakać, bitterlich weinen.

Larron, *m.* nesse, *f.* złodziey, *m.* —eyka, *f.* Dieb, *m.* — inn, *f.*

Larronneau, *m.* złodzieiek, *m.* kleiner Dieb, *m.*

Larves, *m. pl.* strachy, duchy, *m. pl.* Nachtgeister, Seelen der Bösen, *f. pl. T.* poczwarka, *m.* (o robakach). Larven, (von Insekten), *f. pl.*

Las, asse, *a.* zmordowany, spracowany, müde, *fig.* niechotny, uprzykrzony, überdrüßig.

Lascif, ive, *a.* sprośny, wszeteczny; iurny, üppig, unzüchtig, geil.

Lasciveté, *f.* sprosność, wszeteczność; iurność, *f.* zbytek, *m.* Ueppigkeit, Unzucht, Geilheit, *f.*

Lassant, ante, *a.* przykry, markotny, uprzykrzony, ermüdend, lästig.

Lasser, *v. a.* zmordować, spracować, sfatygować; usprzykrzyć się; nudzić, ermüden; lästig seyn; lange Weile machen. se —, *r.* zmordować się etc.; nudzić się, sprzykrzyć sobie, sich ermüden, überdrüßig werden.

Lassitude, *f.* osłabienie, *n.* słabość, *f.* Müdigkeit, Mattigkeit, *f.*

Latanier, *m.* rodzay drzewa palmowego, *n.* Latanbaum, *m.* (Palmenbaum).

Lateral, ale, *a.* poboczny, postronny, was auf der Seite ist.

Latéralement, *ad.* z boku, von der Seite.

Latin, ine, łaciński, lateinisch. Latin, *m.* łacina, *f* język łaciński, *m.* Latein, *n.*

Latiniser, *v. a.* dadź zakończenie łacińskie słowu, eine lateinische Endung geben.

Latinisme, *m.* własność języka łacińskiego, *f.* lateinische eigene Redensart, *f.*

Latinist, *m.* dobry łacinnik, *m.* guter Lateiner, *m.*

Latinité, *f.* łacina, *f.* Latein, *n.*

Latitude, *f.* szérokość; odległość, *f.* Breite; Entfernung, *f. T.*

Latomie, *f.* więzienie podziemne głębokie, *n.* tiefes Gefängniß, *n.*

Latrie, *f.* culte de —, cześć samemu Bogu oddawana, *f.* dem wahren Gott allein gebührende Verehrung, *f.*

Latrines, *f. pl.* kloaki, prewety, *pl.* Gruben eines heimlichen Gemachs, *f. pl.* Abtritte, *m. pl.*

Latte, *f.* łata, *f.* Latte, *f.*

Latter, *v. a.* łatami obijać, belatten.

Lattis, *m.* robota ciesielska z łat dachowych, *f.* Lattenwerk, *n.*

Laudanum, *m.* lékarstwo z soku makowego, *n.* Arzney aus Mohnsaft, *f.*

Laudes, *f. pl.* pacierze, pieśni po iutrzni, *pl.* Gebete und Lieder gleich nach der Frühmette, *n. pl.*

Laure, *f.* Laura, Laura, *f.* (Name).

Lauréat, *a. m.* poëte —, poeta uwieńczony, *m.* gekrönter Poet, *m.*

Laurent, *m.* Wawrzyniec, Lorenz, *m.* — rence, *f.* Laurencya, *f.* Laurentia, *f.* (Name.)

Laurier, *m.* wawrzyny, *pl. m.* bobkowe drzewo, *n.* Lorbeerbaum, Lorbeer, *m. fig.* zwycięstwo, *m.* sława, *f.* Sieg, Ruhm, *m.*

Lavage, *m.* mycie, o-, wy-, umywanie, *n.* sama, szczérá woda, *f.* pluskanie, *n.* Waschen, Abwaschen, Geplantsche, *n.*

Lavanche, *f.* zamieć śniegowa, *f.* Schneelavine, *f.*

Lavande, *f.* lawenda, *f.* Lavendel, *m.*

Lavandier, *m.* pracz, *m.* Waschmeister, *m.*

Lavandière, *f.* praczka, *f.* Waschfrau, *f.*

Lavaret, *m.* ryba pewna, *f.* Seeforelle, *f.*

Lavasse, *f.* dészcz wielki, *m.* Regenguß, Wolkenbruch, *m.*

Lave, *f.* lawa, *f.* Lava, *f.*

Lave-main, *m.* lawaterz, umywalnik, *m.* umywalnia, *f.* Handbecken am Eingange einer Sacristey ꝛc., *n.*

Lavement, *m. T.* mycie, umywanie, *n.* enema, *f.* Waschen, Klystier, *n.*

Laver, *v. a.* mýć, umywać, waschen. *fig.* oblewać; płynąć, podmywać, bespülen.

Lavette, *f.* ścierka, *f.* Waschlappen, Scheuerwisch, *m.*

Laveur, *m.* euse, *f* pract. Wäscher, *m.* praczka, *f.*

Lavoir, *m.* pralnia, *f.* koryto do umywania rąk u mecetów Tureckich, *n.* pomywalnik kuchenny, *m.* Waschplatz, *m.* Waschhaus, *n.* Wasserteich, Wasserstein, *m.*

Lavure, *f.* pomyie, *pl.* Spülicht, *n.*

Laxatif, ive, *a.* łażuiący, stolec sprawuiący, den Leib öffnend, abführend.

Laye, *v.* Laie.

Layetier, *m.* rzemieślnik co skrzynie robi, *m.* Kastenmacher, *m.*

Layette, *f.* skrzynia; szuflada, *f.* powicie, *n.* Lage, Schublade, *f.* Wickelzeug, *n.*

Lazaret, *m.* lazaret, szpital, *m.* Lazareth, Quarantainehaus, *n.*

Lazzi, *m.* pantomima w komedyi, *f.* stumme Handlung in einem Lustspiele, *f.*

Le, *art. m.* (ten), der *pr.* go, to, ihn, es.

Lé, *m.* szérokość materyi etc.; *f.* Breite eines Zeuges ꝛc, *f.*

Léans, *ad.* (*obs*) *v.* Dedans.

Lèche, *f. fam.* skibka, króyka; *f.* dünnes Schnittchen, *n.*

Léché, ée, *p. et a.* lizany, gelecki, *fig.* wykwintny, wytworny, wysmukły, ángstlich gearbeitet.

Lèchefrite, *f.* brytfanna, *f.* Bratpfanne, *f.*

Lécher, *v. a.* lizać, oblizać, lecken, ablecken.

Leçon, *f.* lekcya, godzina, nauka, *f.* text odmienny, *m.* Unterricht, *m.* Stunde; Lehrstunde, Vorlesung; Aufgabe, Lection; Lesart, *f. fig.* nauka, przestroga, *f.* napomnienie, strofowanie, *n.* Lehre, Vorschrift, *f.* Verweis, *m.*

Lecteur, *m.* trice, *f.* czytelnik; lektor, *m.* Leser, Vorleser, *m.*

Lectionnaire, *m.* lekcyonarz, *m.* Kollektenbuch, *n.*

Lecture, *f.* czytanie xiążek, *n.* umieiętność, *f.* Lesen, *n.* Lesung, Belesenheit, *f.*

Légal, ale, *a.* prawny, gesetzlich.

Légalisation, *f.* potwiérdzenie sądowe, *n.* gerichtliche Bestätigung, *f.*

Légaliser, *v. a.* potwiérdzić sądownie, gerichtlich bestätigen.

Légat, *m.* legat, poseł, wielkorządzca papieski, *m.* päpstlicher Statthalter, Bothschafter, *m.*

Légataire, *m.* legataryusz, *m.* Person, der etwas vermacht worden ist, *f.*

Légation, *f.* legacya, *f.* poselstwo, (*n*) wielkorządy papieskie, *pl. m.* Statthalterschaft oder Gesandtschaft des Pabstes, *f.* — toire, *a.* téy iuryzdykcyi podległy, od takiego rządzony, dazu gehörig, derselben unterworfen.

Légendaire, *m.* pisarz żywotów świętych, *m.* Legendenschreiber, *m.*

Légende, *f.* żywoty świętych, *m. pl.* Legende, *f.* Leben der Heiligen, *n. fig.* obszérne opisywanie wyliczenie czego, *n.* lange Erzählung, *f.*

Léger, ère, *a.* lekki; żywy, chybki, rączy, leicht, hurtig. *fig.* lekkomyślny, niestateczny; przyiemny, lekki, fluchtig, leichtsinnig, angenehm, leicht. à la légère, *ad* lekko. leichtfig. lekkomyślnie, nierozsądnie, leichtsinnig, unüberlegt.

Légèreté, *f.* prędkość, chybkość, *f.* Geschwindigkeit, *f. fig.* lekkomyślność etc., *f.* Leichtsinn, *m.*

Légion, *f.* pólk, *m.* Legion, *f. fig.* mnóstwo, *n.* chmara z zgrała, *f.* große Menge, *f.*

Légionnaire, *m.* pólkowy, *m.* Soldat einer Legion, *m.*

Législateur, *m.* trice, *f.* prawodawca, *m.* Gesetzgeber, *m.*

Législatif, ive, *a.* prawodawczy, gesetzgebend.

Légiste, *m.* prawnik, *m.* Rechtsgelehrter, *m.*

Légitimation, *f. T.* upoważnienie; potwiérdzenie; usprawiedliwienie, przyznanie uczciwości, przyznanie pełnomocy, *n.* Gültigmachen, Ehrlichmachen, *n.* Vorlegung und Anerkennung seiner Vollmacht, *f.*

Légitime, *a.* sprawiedliwy, prawny, rechtmäßig, gerecht.

Légitimer, *v. a. T.* upoważnić, potwiérdzić; uczciwość dzieciom nieprawego łoża przyznać, gültig machen, für rechtmäßig, ehrlich erklären. — son pouvoir, ob. se —, *r.* pokazać prawność pełnomocy, die

Aechtheit seiner Vollmacht darthun.

Légitimité, *f.* uczciwe urodzenie, *n* prawość, *f.* prawo, *n.* ehrliche Geburt; Rechmäßigkeit, *f.*

Legs, *m.* zapis, *m.* Vermächtniß, *n.*

Léguer, *v. a.* zapisać co komu, vermachen.

Légume, *m.* legumina, *f.* Hülsenfrucht, *f.* Légumes, *pl.* iarzyna, *f.* Gemüse, *n.*

Légumineux, euse, *a.* iarzynny, leguminny, nach Art der Hülsenfrüchte.

Lendemain, *m.* iutro, iutrzeyszy dzień, *m.* morgende Tag, *m.*

Lendore, *m. et f. fam.* leniuch, *m.* Schlafmütze, *f.* (träger Mensch).

Lénifier, *v. a. T.* ulżyć, łagodzić, lindern.

Lénitif, *m.* lekarstwo łagodzące, *n.* linderndes Mittel, *n.*

Lent, ente, *a.* wolny, nietęgi, nierychły, nieprędki, langsam.

Lente, *f.* gnida, *f.* Nisse von Läusen, *f.*

Lenteur, *f.* nierychłość, nieprędkość etc., *f.* Langsamkeit, *f.*

Lenticulaire, *a.* z obu stron wypukły, linsenförmig.

Lentille, *f.* soczewica, *f.* Linse, *f.* Lentilles, *pl.* piegi, *f. pl.* Sommerflecken, *m. pl.*

Lentilleux, euse, *a.* piegowaty, sommerfleckig.

Lentisque, *m.* mastykowe drzewo, *n.* lentyszek, Mastixbaum, *m.*

Léonard, *m.* Leonard, Leonhard, *m.* — de, *f.* — da, — de, *f* (Name.)

Léonin, ine, *a.* société léonine, wilcze towarzystwo, *n.* Gesellschaft, wo einer den Vortheil allein zieht, *f.* vers léonins, *m. pl.* wiersze ucinkowe, *pl.* Knittelverse, *m. pl.*

Léonor, *m.* Leonor, Leonore — re, *f.* ra, *f.* (Name).

Léopard, *m.* lampard, *m.* Leopard, *m.*

Lèpre, *f.* trąd, *m.* parch, *m.* Aussatz, *m.*

Lépreux, euse, *a.* parszywy, trędowaty, aussätzig.

Léproserie, *f.* szpital trędowatych, *m.* Spital für Aussätzige, *n.*

Lequel, laquelle, *pr.* który, ca, welcher, welche, welches.

Les, *art. pl.* (to), die. — *pr.* one, ie; sie.

Lèse-majesté, *f.* obrażony majestat, *m.* beleidigte Majestät.

Léser, *v. a.* u, skrzywdzić; obrazić, bevortheilen, verletzen, beleidigen.

Lésine, *f.* skępstwo, sknérstwo, *n.* Knickerey, Filzigkeit, *f.*

Lésiner, *v. n.* skąpić, knickknausern.

Lésinerie, sposób postępowania podły, sknérowaty, knickeriges Verfahren, *n.*

Lesse, *v.* Laisse.

Lessive, *f.* ług, *m.* ługowanie, *n.* Lauge, Beuche, Wäsche, *f.*

Lessiver, *v. a.* ługować, w ługu prać, namoczyć, laugen, beuchen.

Lest, *m.* balast, ładunek, *m.* Ballast, *m.*

Lestage, *m.* ładowanie balastem, *n.* Ballasteinladen, *n.*

Leste, *a.* dobrze ubrany, stowny, schön geputzt, geschmückt voll. *fig.* zręczny, żywy, zwawy, geschickt, thätig, gewandt.

Lester, *v. a.* ładować balastem Ballast einladen

Lesteur, *m.* statek balast sprowadzający, *m.* Fahrzeug, den Ballast zuführt, *n.*

Léthargie; *f.* śpiączka; ospałość, *f.* Schlafsucht, *f.*

Léthargique, *a.* śpiączkę mający; ospały, schlafsüchtig.

Lettre, *f.* litera, *f.* list, *m.* Buchstabe, Brief, *m.* Lettres, *pl.* umieiętności, nauki, *f. pl.* Wissenschaften, *f. pl.*

Lettré, ée, *a.* uczony, gelehrt, studirt.

Leucoma, *m.* bielmo, *n.* weißer Augenfleck, *m.*

Leur, *pr.* im; swóy; ich, ihnen; ihr, ihre.

Levain, *m* kwas, *m.* Sauerteig, *m.* Säure, *f.*

Levant, *a. m.* soleil —, słońce wschodzące, *n.* aufgehende Sonne, *f.*

Levant, *m.* wschód; kraie wschodnie, *m. pl.* Morgen, Osten, *m.* Levante, *f.*

Levantin, ine, *n.* wschodni, morgenländisch. Levantins, *m. pl.* narody wschodnie; żeglarze, kupcy do wschodnich kraiów handluiący. *m. pl.* morgenländische Völker, *f. pl.* Levantfahrer, *m. pl.*

Levantis, *m.* żołnierz na galerze Tureckiey, *m.* Soldat auf einer türkischen Galeere, *m.*

Lève, *f.* piłatyk do gry pewnéy, *m.* Kolben beim Mailspiel, *m.*

Levée, *f.* zniesienie; przerwanie; zbieranie, *n.* pobór; werbunek, *m.* zaciąganie żołnierza, *n.* tama, *f.* wał, *m.* zabicie, (graiąc w karty, *n.*) Aufhebung; Einsammlung; Erhebung; Anwerbung, *f* Erdwall; Stich in der Karte, *m.*

Lever, *v. a.* pod-, wy-, wznieść; zacząć, założyć; zdiąć, znieść, uprzątnąć; sprzątnąć. zebrać; wybierać, (podatki); zaciągać, werbować, heben, aufheben, aufrichten; abnehmen, nehmen; anwerben; erheben, einsammeln — le plan d'une ville, plan miasta odrysować, eine Stadt aufnehmen, abzeichnen. — *n.* w górę iść; robić, rosnąć (o ciastach); wschodzić, (o roślinach), aufgehen, (von Pflanzen und dem Teige). se —, *r.* wstać, podnieść się; powstać; wschodzić, (o słońcu etc.), aufstehen; sich erheben: aufgehen (von der Sonne ꝛc.) — *m.* wstawanie; wschodzenie, *n.* wschód, *m.* Aufstehen; Aufgehen, *n.*

Levier, *m.* drąg do podważenia, dźwigalny, *m.* Hebel, Hebebaum ꝛc., *m.*

Levis, *a. m.* pont —, wzwód, most wzwodzony, *m.* Zugbrücke, *f.*

Levrant, *m.* zaiączek, *m.* junger Hase, *m.*

Lèvre, *f.* warga, *f.* brzeg, *m.* Lippe, Lefze, *f.*

Levrette, *f.* charcica, *f.* Windhúndinn, *f.*

Levretté, ée, *a.* chudy, iak chart, dünnseitig, wie ein Windhund.

Levretter, *v. n.* szczwać zaiące chartami; okocić się (o zaiącach), mit Windhunden Hasen iagen; junge Hasen werfen.

Levretterie *f.* ćwiczenie chartów, *n.* Abrichtung der Windhunde, *f.* — lteur, *m.* charty młode wychowuiący i ćwiczący ie, der junge Windhunde aufzieht und abrichtet.

Lévriche, *f.* charciczka młoda, *f.* Weibchen von kleinen Windhunden, *n.*

Lévrier, *m.* chart, *m.* Windhund, *m.* Windspiel, *n.*

Levran, *m.* charcię, *n.* chart młody, *m.* kleiner Windhund, *m.*

Levûre, *f.* drożdże; obrzynki od słoniny do szpikowania, *pl.* Bierhefen, *f. pl.* was man vom Spickspecke oben und unten abschneidet.

Lexicographe, *m.* słownikarz, *m.* Wörterbuchschreiber, *m.*

Lexique, *m.* słownik (osobliwie Grecki), *m.* Wörterbuch,

besonders der griechischen Sprache, *n.*

Lézard, *m.* iaszczurka, *f.* Eidechse, *f.*

Lézarde, *f.* rysa, rospadlina, *f.* Ritze, Spalte, *f.* Riß, *m.*

Lhama, *v.* Glama.

Liais, *m.* kamień twardy łamany, *m.* Name eines harten Werksteines, *m.*

Liaison, *f.* spoienie, związanie, złączenie, zjednoczenie, *n.* Verbindung, Vereinigung, *f. fig.* związek, *m.* Zusammenhang, *m.* Band, *n.* maçonnerie en —, murowanie mocne w związaniu, *n.* verbundenes Mauerwerk, *n.*

Liant, ante, *a.* posłuszny, pokorny, lenkśam, geschmeidig.

Liard, *m.* moneta drobna Francuska, *f.* Liard, *m.* (kleine Scheidemünze.)

Liasse, *f.* fascykuł, pęk papierów; sznurek do tego, *m.* Pack Schriften; Bindfaden dazu, *m.*

Libelle, *m.* paskwil, *m.* Schmähschrift, *f.* Pasquill, *n.*

Libelliste, *m.* autor paskwila, *m.* Verfasser einer Schmähschrift, *m.*

Libéral, ale, *a.* szczodrobliwy, hoyny, freygebig. arts libéraux, nauki wyzwolone, *f. pl.* freye Künste, *f. pl.*

Libéralité, *f.* szczodrobliwość, hoyność, *f.* Freygebigkeit, *f.*

Libérateur, *m.* trice, *f.* wyzwalacz, wybawiciel, *m.* Befreyer, *m.*

Libérer, *v. a.* wyzwolić, oswobodzić, wybawić, uwolnić, befreyen, frey machen.

Liberté, *f.* wolność, swoboda, *f.* Freyheit, *f. fig.* zręczność, udatność, *f.* Leichtigkeit, Ungezwungenheit, *f.*

Libertin, ine, *a.* rospustny, rozpasany, wyuzdany; nierządny; wolnomyślny, allzu frey, liederlich, ausgelassen, freydenkerisch. — *m. f.* hultay, rospustnik; bezbożnik, *m.* Liederliche; Freygeist, *m.*

Libertinage, *f.* rospusta, *f.* nierząd, *m.* wolnomyślność, lekkomyślność, *f.* Ausschweifung, Liederlichkeit, Ausgelassenheit, Freygeisterey, *f.* Leichtsinn, *m.*

Libertiner, *v. n. fam.* nierządnie, ropustnie żyć, ausschweifen, liederlich leben.

Libidineux, euse, *a.* nierządny, wszeteczny, nieprzyzwoity, wollüstig, unzüchtig.

Libraire, *m.* księgarz, *m.* Buchhändler, *m.*

Librairie, *f.* handel książkami, *m.* księgarnia, *f.* Buchhandel, *m.* Buchhandlung, *f.*

Libre, *a.* wolny, swobodny; otwarty, szczéry; niezymoszony, frey, offen, ungezwungen.

Lice, *f.* szranki, *pl.* mieysce ogrodzone do gonitwy etc. z charcica. Rennbahn, Laufbahn, Stechbahn, *f.* Turnierplatz, Kampfplatz, *m.* Jagdhündin zur Zucht, *f.* haute —, *v.* Hautelice etc.

Licence, *f.* śmiałość, wolność za wielka; rospusta, swawola, nierząd, *m.* zu große Freyheit, Ausgelassenheit, Ausschweifung, *f. fam.* pozwolenie *n.* wolność do czego, *f.* Erlaubniß, *f.*

Licencié, *m.* licencyat, *m.* Licentiat, *m.*

Licenciement, *m.* rospuszczenie woyska, *n.* Abdanken der Soldaten, *n.*

Licencier, *v. a.* rospuścić woysko, Soldaten abdanken. se—, *r.* za wiele sobie pozwalać, wyuzdać się, rospasać się, sich Freyheiten heraus nehmen.

Licencieux, euse, *a.* rospustny, wyuzdany, rospasany, ausgelassen, frech, liederlich.

Licitation, *f.* licytacya, *f.* sprzedanie sądowe, *n.* öffentliche Versteigerung, *f.*

Licite, *a.* pozwolony, wolny, zulässig, erlaubt.

Liciter, *v. a.* przedać sądownie, versteigern.

Licorne, *f.* iednorożec, *m.* Einhorn, *n.*

Licou, Licol, *m.* uździenica, *f.* Halfter, *f.*

Lie, *f.* drożdże, *pl.* Hefen, *f. pl.*

Liége, *m.* korek; łyk u siodła, *m.* Korkbaum, *m.* Pantoffelholz, *n.* einer von den beiden Flügeln am Sattelknopfe, *m.*

Lien, *m.* związek, sznurek etc. do związania czego, *m.* Band, *n.*

Lienterie, *f.* biegunka, *f.* Bauchfluß, *m.*

Lier, *v. a.* z-, wiązać, binden, verbinden, vereinigen. *fig.* obowiązać, verbindlich machen. — amitié, (*avec qq.*) zawrzeć przyiaźń z kim, Freundschaft mit einem machen. — conversation, zacząć rozmowę, w rozmowę się wdać, sich in ein Gespräch einlassen. être lié, bydź w ścisłym związku, in genauer Verbindung stehen. se—, *r.* z, wiązać się, sich binden. *fig.* związać się, związek zawrzeć, zrobić z kim, sich verbinden.

Lierre, *m.* bluszcz, *m.* Epheu, *m.*

Lieu, *m.* mieysce, *n.* ród, *m.* familia, *f.* Ort, Platz, *m.* Stelle, Statt, Stätte; Herkunft, Familie, *f. fig.* przyczyna; okazya, *f.* powód, *m.* Ursache, *f.* Anlaß, *m.* tenir —, (*de qc.*) zamiast czego bydź, służyć, stać, statt etwas dienen. au — de, que, zamiast, miasto, statt, anstatt. Lieux, *pl.* prewet, przechód, *m.* Abtritt, *m.* heimliches Gemach, *n.*

Lieue, *f.* mila, *f.* Meile, Stunde, *f.*

Lieur, *m.* wiązacz snopów, *m.* Garbenbinder, *m.*

Lieutenance, *f.* porucznikowstwo, porucznictwo, *n.* Lieutenantsstelle, *f.*

Lieutenant, *m.* porucznik; namiestnik, *m.* Stellvertreter, Lieutenant, *m.* —nte, *f.* —owa, żona iego, *f.* Frau eines Lieutenants, *f.*

Lièvre, *m.* zaiąc, *m.* Hase, *m.*

Lièvreau, *m.* zaiączek, *m.* junger Hase, *m.*

Ligamenteux, euse, *a.* włochaty (o korzeniach), żaserig, (von Wurzeln).

Ligature, *f.* binda, do puszczania krwi; nawiązka, *f.* urok, przyrok od którego człowiek schnie etc., *m.* Aderlaßbinde, *f.* Verband, *m.* Bezaubern, *n.*

Lige, *m.* dań z lenności, powinność lennika, *f.* Lehendienst, *m.* — *a.* lenny, zum Lehen gehörig.

Ligence, *f.* powinność lennika, *f.* Lehnspflicht, *f.*

Lignage, *m.* ród, dom, *m.* familia, *f.* Stamm, *m.* Geschlecht, *n.*

Lignager, *m.* krewny z iedney familii pochodzący. *m.* Verwandter von der männlichen Familie, *m.* —*a.* retrait, odkup, *m.* odkupienie, *n.* Rückkauf, *m.*

Ligne, *f.* linia, *f.* wiersz; rząd, szereg; sznurek wedy, *m.* Linie, Zeile, Reihe, Schnur, Angelleine, *f.*

Lignée, *f.* familia, *f.* ród, *m.* pokolenie; potomstwo, *n.* Geschlecht, *n.* Stamm, *m.* Leibeserben, *m. pl.*

Lignette, *f.* sznureczek do sieci, *m.* mittelmäßiger Bindfaden zu Netzen, *m.*

Lignene, *m.* dratwa, *f.* Pechdrath, *m.*

Ligneux, euse, *a.* drewnisty, holzicht.

Ligue, *f.* związek; bund, *m.* spiknienie się, *n.* Bündniß, *n.* Bund, *m.*

Liguer, *v. a.* związek zrobić, związać, ein Bündniß zu Stande bringen. se —, *r.* związek zrobić, związać się spiknąć się, ein Bündniß machen.

Lilas, *m.* bez Włoski, *m.* spanischer Flieder, *m.*

Liliacée, *a.* liliowaty, lilienartig.

Lilium, *m.* wódka pewna, *f.* Art Lebenswasser, *n.*

Limace, *f. v.* Limas.

Limaçon, *m.* ślimak z skorupą, *m.* Schnecke mit einem Hause, *f.*

Limaille, *f.* opiłki, *pl.* Feilstaub, *m.* Feilspäne, *m. pl.*

Limas, *m.* ślimak bez skorupy, *m.* Schnecke ohne Haus, *f.*

Lime, *f.* piła, pilka; rodzay limonii, *f.* Feile; kleine süße Limonie, *f.*

Limer, *v. a.* o-, piłować, feilen, befeilen.

Limier, *m.* ogar, *m.* Leithund, *m.*

Liminaire, *a.* avertissement —, épitre —, przedmowa, *f.* Vorbericht, *m.*

Limitation, *f.* określenie, umiarkowanie, *n.* Einschränkung, Beschränkung, *f.*

Limite, *f.* granica, *f.* Grenze, *f.* (zwyczaynie.) Limites, *pl.* granice, *pl.* Grenzen, *f. pl.*

Limiter, *v. a.* określić, ograniczyć; umiarkować, ustanowić, begrenzen, einschränken, bestimmen, festsetzen.

Limitrophe, *a.* pograniczny, angrenzend.

Limon, *m.* szlam, muł, *m.* błoto, *n.* limonia; dyszel, *m.* Schlamm, Morast, *m.* Limonie; Stange einer Gabel, Deichsel, *f.*

Limonade, *f.* limonada, *f.* Limonade; *f.*

Limonadier, *m.* ière, *f.* limonadarz *m.* der, die Limonade und andere erfrischende Getränke verkauft.

Limoneux, euse, *a.* mulisty, błocisty, schlammig, lehmig.

Limonier, *m.* koń dyszlowy, *m.* limonia, *f.* (drzewo.) Gabelpferd, *n.* Limonienbaum, *m.*

Limousin, *m.* mularz kamieniem łamanym murujący, *n.* Maurer, der mit Bruchsteinen mauert, *m.*

Limousinage, *m.* murowanie, mur z kamienia łamanego, *m.* Mauerwerk von Bruchsteinen und Mörtel, *n.*

Limpide, *a.* klarowny, przezroczysty, klar, hell.

Limpidité, *f.* klar, *m.* przezroczystość, *f.* Klarheit, *f.*

Limure, *f.* piłowanie, *n.* Feilung, *n.* Feilung, *f.*

Lin, *m.* len, *m.* Flachs, Lein, *m.*

Linceul, *m.* prześcieradło, *n.* Betttuch, Todtentuch, *n.*

Linéament, *m.* ułożenie twarzy, *n.* Gesichtszug, *m.*

Linette, *f.* siemię lniane, *n.* Leinsaamen, *m.*

Linge, *m.* płótno, *n.* bielizna, *f.* Leinwand; Wäsche, *f.* Weißzeug, *n.*

Linger, *m.* ère, *f.* płócienniik, *m.* Leinwandmacher, — händler, *m.*

Lingerie, *f.* handel, targ, kram płócienny, *m.* Leinwandhandel; Leinwandmarkt, *m.* Leinwandbude, *f.*

Lingot, *m.* sztaba lita złota, śrebra, *f.* Zain, *m.* Barre, Stange (Gold oder Silber), *f.*

Lingual, ale, *a.* ięzyczy, zur Zunge gehörig.

Linière, *f.* pole lnem zasiane, *n.* przekupka lnu, konopi, *f.* Lein-

Leinacker, *m.* Flachs-, Hanfkrämerinn, *f.*

Liniment, *m.* maść, *f.* plaster używaiący, zmiękczaiący, *m.* Linderungssalbe, *f.* — umschlag, *m.*

Linon, *m.* lino, *m.* płótno cienkie, *n.* Linon, *m.* (zarte feine Leinwand).

Linot, *m.* Linotte, *f.* konopka, *f.* dzwoniec, *m.* Hänfling, *m.*

Lion, *m.* onne, *f.* lew, *m.* lwica, *f.* Löwe, *m.* Löwinn, *f.*

Lionneau, *m.* lewek, *m.* lwię, *n.* junger Löwe, *m.*

Lipome, *m.* gatunek wrzodu, *m.* Speckbeule, *f.*

Liposychie, Lipothymie, *f.* omdlenie, *n.* mdłości, *f. pl.* Ohnmacht, *f.*

Lippe, *f.* warga spodnia gruba, *f.* dicke Unterlippe, *f.* Wurstmaul, *n.*

Lippée, *f. fam.* łyk, kęs, *m.* Mund voll, *m.* franche —, iedzenie darmo komu dane, *n.* freyer Schmauß, *m.*

Lippitude, *f.* ropienie się oczu, *n.* Augentriefen, *n.*

Lippu, ue, *a. fam.* wargaty, wurstmäulig.

Liquéfaction, *f.* ropienie, rozpuszczenie, *n.* Schmelzen, Zergehen, *n.*

Liquéfier, *v. a.* ros, topić, rozpuścić, schmelzen, flüssig machen. se —, *r.* topnieć, rozpuszczać się, schmelzen.

Liqueur, *f.* płyn; napóy, *m.* słodycz wina; wódka palona, *f.* likwor, *m.* Flüssigkeit, *f.* Getränk, *n.* Süßigkeit des Weines, *f.* abgezogener Branntwein, *m.*

Liquidation, *f.* ob-, zrachowanie, zakończenie rachunku, *n.* Berechnung, *f.* Rechnungsschluß, *m.*

Liquide, *a.* płynny, flüssig. *fig.* iawny, pewny, klar, gewiß.

Liquider, *v. a.* ob-, zrachować, berechnen und in Richtigkeit bringen, liquidiren.

Liquidité, *f.* płynność, rzadkość, *f.* Flüssigkeit, *f.*

Liquoreux, euse, *a.* za słodki, gar zu süßlich.

*Lire, *v. a. et n.* czytać, lesen.

Lis, *m.* lilia, *f.* Lilie, *f. fig.* białość, *f.* weiße Farbe, *f.*

Lisérage, *m.* obszycie, obhaftowanie złotym etc. sznurkiem, *n.* Einfassung einer Stickerey mit goldenen ꝛc. Schnürchen, *f.*

Lisére, *m.* haftowana robota, *f.* gestickte Arbeit, *f.*

Lisérer, *v. a.* obszyć, obhaftować sznurkiem iedwabnym etc, mit einer Schnur einfassen, mit Schnürchen sticken.

Liseron, Liset, *m.* powóy płotowy, *m.* Winde, *f.* Windglöckchen, *n.* (Pflanze.)

Liseur, *m.* euse, *f.* czytelnik, *m.* Leser, *m.*

Lisible, *a.* czytelny, leserlich.

Lisière, *f.* szlak, *m.* krayka u sukna etc., paski do prowadzenia dziecięcia, *m. pl.* granica, *f.* Saum, *m.* Saumleiste, *f.* Sahlband, Schrot; Laufband; Gängelband, *n.* Grenze, *f.* Rain, *m.*

Lisse, *a.* gładki, glatt.

Lisser, *v. a.* gładzić, polerować, glancować, glätten.

Lissoir, *m.* gładysz, *m.* kamień, szkło etc. do gładzenia, polerowania, *m.* Glättholz, *n.* Glättkeule, *f.* Glättstahl, Glättstein, *m.*

Lissure, *f.* glanc, *m.* polerowanie etc., *n.* Glätte, *f.*

Liste, *f.* reiestr, poczet, *m.* Verzeichniß, *n.* Liste, Rolle, *f.*

Lit, *m.* łóżko; łoże, koryto rzéki, *n.* warsztat, *f.* Bett, *n.* Lagerstätte; Schicht, *f. fig.* małżeństwo, *n.* Ehe, *f.*

Litanies, *f. pl.* litania, *f.* Litaney, *f.*

Li-

Liter, *v. a.* warstami układać, nafosować, schichtweise legen, (Fische in Tonnen).

Litharge, *f. T.* gleyta, poléwa, *f.* Glätte, *f.*

Litharge, ée, od. Lithargère, gleyta sfałszowany, mit Glätte verfälscht.

Lithocolle, *f.* kita pewna, *f.* Steinkitt, *m. T.*

Lithographie, *f.* opisanie kamieni, *n.* Beschreibung der Steine, *f.*

Lithologie, *f.* nauka o kamieniach, *f.* Lehre von den Steinen, *f.*

Lithologue, *m.* znaiący się na kamieniach, *m.* Steinkenner, *m.*

Lithuanie, *f.* Litwa, *f.* Lithauen, *n.*

Litière, *f.* barłóg, *m.* słoma dla bydła; lektyka, *f.* nosidło, *n.* Streu; Sänfte, *f.*

Litigant, ante. *a.* prawuiący się, vor Gericht streitend.

Litige, *m.* spór w sądzie, *m.* prawowanie się, *n.* sprawa, *f.* Streit vor Gericht, Prozeß, *m.*

Litigieux, euse, *a.* sporny, streitig, (vor Gericht).

Litorne, *f.* iemiełucha, *m.* gruber Krammetsvogel, *m.*

Littéraire, *a.* uczony, naukom służący, gelehrt, litterarisch.

Littéral, ale, *a.* literalny, buchstäblich.

Littérateur, *m.* uczony, literat, *m.* Gelehrter, Literator, *m.*

Littérature, *f.* nauki, umieiętności, *pl.* literatura, *f.* Gelehrsamkeit, Literatur, *f.*

Liturgie, *f.* liturgia, *f.* opisanie publicznego nabożeństwa, *n.* Kirchengebrauch, *m.* Liturgie, *f.* — gique, *a.* do tego należący, zur Liturgie gehörig.

Liure, powróz, sznur, *m.* zwiąska, *f.* Band, *n.* Strick, *m.*

Livide, *a.* siny, schwarzblau, braun und blau, grün und gelb, (von der Haut).

Lividité, *f.* siność, sinizna, *f.* schwarzblaue Farbe der Haut, *f.*

Livonie, *f.* Inflanty, *pl.* Liefland, *n.*

Livraison, *f.* liwerunek, *m.* Lieferung, *f.*

Livre, *m.* książka, księga, *f.* Buch, *n.* à — ouvert, *ad.* bez zastanowienia się, bez przygotowania, vom Blatte weg.

Livre, *f.* funt, *m.* moneta Francuska, *f.* Pfund, *n.* Livre, *m.*

Livrée, *f.* liberya; czeladź, *f.* Livree; Dienerschaft, *f.*

Livrer, *v. a.* po-, od-, wy-, dać komu co; puścić, dać, liefern, überliefern; Preis geben. se —, *r.* (à qc.) poddać się, sich überlassen, sich widmen.

Livret, *m.* książeczka; tablica pitagoresowa, *f.* Büchelchen; Einmaleins, *n.*

Lixiviel, elle, *a.* wyłużony, ge laugt.

Lobe, *m.* ucho, skrzydło (płuca, wątroby), *n.* połowa łuszczyny, *f.* Lappen oder Flügel (zu oder am thierischen Körper), *m.* Hälfte einer Hülse, *f.*

Lobule, *m.* uszko, skrzydełko, *n.* (*v.* Lobe.) Läppchen, *n.* (eben daselbst.)

Local, ale; *a.* mieyscowy, örtlich, lokal.

Local, *m.* mieysce, iego położenie, *n.* i własność, *f.* Ort, *m.* dessen Lage und Beschaffenheit, *f.*

Locataire, *m. et f.* naymacz, *m.* czka, *f.* Miethmann, *m.* Miethfrau, *f.*

Locatif, ive, *a.* naymacza się tyczący, den Miethmann angehend.

Location, *f.* arenda, *f.* arendowanie, zaarendowanie, naięcie czego, naięcie komu, *a.* Vermiethen, Verpachten, *n.*

Lo-

Locatis, *m. fam.* koń, *m.* karèta do naięcia, *f.* Miethpferd, *n.* Miethkutsche, *f.*

Loche, *f.* rybka do śliża podobna, *f.* Schmerle, *f.*

Locher, *v. n.* ruchać się, (o podkowie). los seyn, wackeln, (von Hufeisen).

Lochet, *m.* gatunek motyki, *f.* Art Hacke, *f.*

Locution, *f.* wyraz, sposób mówienia, *m.* Redensart, *f.* Ausdruck, *m.*

Lodier, *m.* kołdra przeszywana, *f.* durchnähte Bettdecke, *f.*

Loge, *f.* chata; cella; loża, buda; przegroda; komora; komórka, *f.* Hütte; Zelle; Loge; Bude, *f.* Verschlag, *m.* Kämmerchen, *n.*

Logeable, *a.* mieszkalny, wohnbar.

Logement, *m.* gospoda, stancya, *f.* mieszkanie, *n.* kwatera, *f.* zapisanie gospod, kwater, *n.* Wohnung, *f.* Quartier, *n.* Einquartierung, *f.*

Loger, *v. n.* mieszkać; wstąpić do, stanąć w gospodzie, wohnen; einkehren, Quartier nehmen. — *a.* dać komu mieszkanie, gospodę, przyiąć; zapisać, stawić w gospodę, beherbergen; einquartiren. se —, *r.* stanąć gospodą; mieszkanie sobie obrać, dom etc. wystawić, budować; urządzić się, sich einquartieren; sich eine Wohnung bauen; sich einrichten.

Logette, *f.* chatka etc. *dim. v.* Loge, Hüttchen, *n.* kleine Loge etc., *f.*

Logeur, *m.* ten, co wymeblowane pokoie ma do naięcia, der ausmöblirte Zimmer hält.

Logicien, *m.* logik, logiki uczący, uczący się, *m.* Logiker, *m.* der die Logik docirt, studirt.

Logique, *f.* logika, *f.* Vernunftlehre, Logik, *f.*

Logis, *m.* mieszkanie, *n.* stancya; gospoda; kwatera, *f.* Wohnung, *f.* Haus, Quartier, Wirthshaus, *n.*

Logomachie, *f.* sprzéczka próżna, *f.* Wortstreit, *m.*

Loi, *f.* prawo, *n.* rozkaz, *m.* moc, władza, *f.* Gesetz, Gebot; Recht, *n.* Gewalt, *f.*

Loin, *ad. et prp.* daleko, weit, fern. Loin, bien loin, miasto, zamiast, daleko od tego, an Statt, weit entfernt.

Lointain, aine, *a.* oddalony, odległy, entfernt, entlegen.

Lointain, *m.* oddalenie, *n.* Ferne, *f.*

Loir, *m.* świszcz, *m.* Murmelthier, *n.*

Loisir, *m.* czas wolny, wczas, *m.* Muße, bequeme Zeit, *f.*

Lombard, *m.* lombard, *m.* Leihhaus, *n.*

Londres, *m.* Londyn, *m.* London, *n.*

Long, longue, *a.* długi; nudny; nieprędki, nierychły, lang; langweilig; lang.

Long, *m.* długość, dłuż, *f.* Länge, *f.* le—, du—, au—, *ad.* w dłuż; podczas, längs; während. au—, *ad.* obszérnie, weitläuftig, umständlich.

Longanimité; *f.* ciérpliwość, *f.* Langmuth, *f.*

Longe, *f.* cugiel, *m.* pieczenia cielęca nérkowa, *f.* Halfterriemen, *m.* Leine, *f.* Lendenstück, *n.* Lendenbraten vom Kalbe, *m.*

Longer, *v. a.* w dłuż, po, na brzegu czego iśdź etc., längs an etwas hingehen.

Longimétrie, *f.* nauka mierzenia długości, odległości etc., Kunst, die Längen zu messen, *f.*

Longitude, *f.* długość, *f. T.* geographische oder astronomische Länge, *f.*

Longitudinal, ale, *a.* w dłuż czego idący, der Länge nach gehend.

Long-

Long-temps, *ad.* długo, lange.
Longue, *f.* *a la —*, *ad.* w czasie długim przez czas długi z czasem, in die Länge, mit der Zeit.
Longuet, ette, *a. fam.* trochę długi; podługowaty, länglich.
Longueur, *f.* długość; powolność, ospałość, *f.* Länge, Langsamkeit, *f.*
Lopin, *m. fam.* kawałek, *m.* skiba, sztuka chleba, séra etc., *f.* (Stück von einer eßbaren Sache), *n.*
Loquacité, *f.* gadatliwość, *f.* Geschwätzigkeit, *f.*
Loque, *f. fam.* płat, *m.* łata, *f.* Fetzen, *m.*
Loquet, *m.* klamka, *f.* Klinke, *f.* Drücker, *m.*
Loquetau, *m.* klamka mała, zapadka, *f.* kleine Klinke, Fallklinke, *f.*
Loquette, *f. fam.* kawałeczek, *m.* sztuczka, *f.* Stückchen, *n.*
Lord, *m.* Lord w Anglii, *m.* Lord, *m.* (Ehrentitel in England).
Lorgner, *v. a.* zézem poglądać, z boku na co patrzeć, anschielen, verstohlen beobachten.
Lorgnerie, *f. fam.* zézem patrzenie etc., *n.* Anschielen, *n.*
Lorgnette, *f.* szkiełko rzeczy wyraźnie pokazuiące, *n.* kleines Fernglas, *n.*
Lorgneur, *m.* euse, *f.* zézem patrzący, der, die etwas anschielt.
Loriot, *m.* wywielga, wilga, *f.* Goldammer, *m.*
Lors, (*de*), *prp.* w ten czas, wtedy, pod czas, damals, zur Zeit.
Lors, Lorsque, *c.* wtedy gdy, w ten czas kiedy, iak, gdy, wenn, als, da.
Losange, *f.* kwadrat spłaszczony, *m.* Raute, *f.* geschobenes Viereck, *n.*
Lot, *m.* los, *m.* Loos, *n.*

Loterie, *f.* loterya, *f.* Lotterie, *f.*
Lotier, *m.* obrostnica, *f.* (drzewo), Lotusbaum, *m.*
Lotir, *v. a.* dzielić, podzielić na losy, verloosen.
Lotissement, *m.* podzielenie na losy, *n.* Verloosen, *n.*
Loto, *m.* loterya, *f.* Lotto, Lottospiel, *n.*
Lotte, *f.* miętus, *m.* Aalraupe, *f.* —franche, kiełb, *m.* Grundling, *m.*
Louable, *a.* chwalebny, löblich, lobenswürdig.
Louage, *m.* naięcie, *n.* Miethe, *f.*
Louange, *f.* chwała, pochwała, *f.* Lob, *n.* Lobeserhebung, *f.*
Louanger, *v. a.* (zartem) chwalić, (im Scherz) loben.
Louangeur, *m.* euse, *f.* pochwalca, *m.* Lobredner, *m.*
Loucerve, *f.* ostrowidz samica, *f.* Weibchen des Luchses, *n.*
Louche, *a.* zézowaty, schielend, *fig.* mętny, nieklarowny; obcietny, nicht ganz rein, trübe, zweydeutig.
Loucher, *v. n.* zézem patrzeć, schielen.
Louchet, *m.* rydel ogrodniczy, *m.* Art Grabscheit, *n.*
Louer, *v. a.* naiąć komu, u kogo, naiąć kogo; chwalić, wychwalać, vermiethen, verleihen, verdingen; miethen, dingen; loben. se —, *r.* przystać do kogo; naiąć się; chwalić się, sich vermiethen; sich loben. (*de qq. ou de qc.*) kontent bydź z czego, z kogo, mit Jemandem oder etwas zufrieden seyn.
Loueur, *m.* euse, *f.* naymaco komu czego naymuie, chwalbierz, wychwalacz, Vermiether; Lobredner, *m.*
Louis, *m.* Ludwik, Ludwig, — se, *f.* —ka, Louise, *f.*
Louis, od. Louis d'or, *m.* Louisdor, *m.* Louisd'or, *m.*

Loup, *m.* wilk, *m.* Wolf, *m.*
Loup-cervier, *m.* ostrowidz, ryś, *m.* Luchs, *m.*
Loupe, *f.* dymienica, *f.* guz, *m.* szkło rzeczy powiększaiące, *n.* Sackgeschwulst, Beule, *f.* Vergrößerungsglas, *n.*
Loup-garou, *m.* wilkołek, *m.* Wahrwolf, *m. fig. fam.* dziwak, odludek, *m.* unfreundlicher Mensch, *m.*
Loup-marin, *m.* wilk morski, *m.* Seewolf, *m.*
Lourd, lourde, *a.* ciężki; niezgrabny, schwer, schwerfällig. *fig.* gruby, plump, roh.
Lourdaud, *m.* aude, *f.* gilbas niezgrabny, *m.* Tölpel, *m.*
Lourderie, *f. fam.* niezgrabność, *f.* głupstwo, *n.* Tölpeley, *f.*
Loure, *f.* gaydy, dudy, *pl.* taniec pewny, *m.* Sackpfeife, *f.* gewisser ernsthafter Tanz, *m.*
Loutre, *f.* wydra, *f.* Fischotter, *f.*
Loutre, *m.* rękaw, kapelusz wydrowy, *m.* Muff oder Hut von Fischotter, *m.*
Louve, *f.* wilczyca, *f.* Wölfinn, *f.*
Louvet, ette, *a.* wilczaty, (o koniach), wolfsgrau, (vom Pferden).
Louveteau, *m.* wilczę, *n.* junger Wolf, *m.*
Louveter, *v. n.* oszczenić się (o wilczycy), junge Wölfe werfen.
Louveterie, *f.* sprzęty do polowania na wilki, *pl.* dom, w którym one chowaią, *m.* Wolfszeug, Haus dazu, *n.*
Louvetier, *m.* łowczy, w polowaniu na wilki, *m.* Jägermeister bei der Wolfsjagd, *m.*
Louvière, *f.* dół na wilki, *m.* Wolfsgrube, *f.*
Loyal, ale, *a.* szczéry, niesfałszowany, ächt, unverfälscht, *fig.* wierny, szczéry, treu, redlich, aufrichtig.
Loyauté, *f.* wierność, szczérość, *f.* Treue, Redlichkeit, *f.*
Loyer, *m.* czynsz, *m.* myto, *n.* zapłata, *f.* Hauszins, Miethzins; Gesindelohn, Arbeitslohn; Lohn, *m.*
Luberne, *f.* lampart, samica, *f.* Weibchen des Leoparden, *n.*
Lubie, *f. fam.* chęć, myśl śmieszna, närrischer Einfall, *m.*
Lubricité, *f.* lubieżność, iurność, *f.* Geilheit, *f.*
Lubrique, *a.* lubieżny, iurny, geil, unzüchtig.
Luc, *m.* Łukasz, Lukas, *m.* (Name).
Lucarne, *f.* okno dachowe, *n.* Dachfenster, *n.*
Lucide, *a.* iasny, świecący, świetny, hell, licht.
Lucifer, *m.* iutrzenka, gwiazda zaranna, *f.* diabeł, *m.* Venus, *f.* (Morgen- oder Abendstern); Teufel, *m.*
Lucratif, ive, *a.* zyskowny, einträglich.
Lucre, *m.* zysk, profit, *m.* Gewinn, Gewinnst, *m.*
Luette, *f.* czopek, ięzyczek w gardle, *m.* Zäpfchen im Halse, *n.*
Lueur, *f.* pozór, blask, *m.* światłość, iasność, *f.* Schein, Glanz, *m.*
Lugubre, *a.* smutny, smętny, żałośny, traurig, kläglich.
Lui, *pr.* on; iemu, mu, iéy, er; ihm, ihr.
*Luire, *v. n.* świécić się, iaśnieć, zaiaśnieć: lśnąć się, błyszczeć się, scheinen, leuchten, schimmern, glänzen.
Luisant, ante, *a.* lśnący się, błyszczący się, iasny, leuchtend, glänzend. — *m. f.* glanc, *m.* Glanz, *m.*
Lumière, światło, *n.* Licht, *n.* *fig.* rozum, *m.* umieiętność, *f.* Einsicht, Erkenntniß, *f.*
Lumignon, *m.* nos, grzybek u świecy; niedopałek, kawałe-

łeczek świecy; *m.* Lichtschnuppe, *f.* Stumpfen Licht, *m.*

Luminaire, *m.* światło na niebie, *n.* światło, *n.* świece w kościele etc. gorejące, pałające się, *f. pl.* leuchtender Weltkörper, *m.* Beleuchtung, (besonders in Kirchen), *f. fam.* wzrok, *m.* Gesicht, *n.*

Lumineux, euse, *a.* świecący, iasny, leuchtend, hell.

Lunaire, *a.* xiężycowy, xiężycowy, den Mond betreffend.

Lunaison, *f.* okrąg, obieg xiężyca od nowiu do nowiu, *m.* Mondeslauf, *m.* Mondeswandlung, *f.*

Lunatique, *a.* lunatyczny; człowiek pomięszanego rozumu, mondsüchtig, besonders *fig.*

Lundi, *m.* poniedziałek, *m.* Montag, *m.*

Lune, *f.* xiężyc, miesiąc, *m.* Mond, *m.*

Lunette, *f.* szkło, *n.* dziura wyrznięta w prewecie, *f.* Augenglas, *n.* Brille (eines heimlichen Gemachs), *f.* — d'approche, perspektywa, *f.* Fernrohr, *n.* Lunettes, *pl.* okulary, *pl.* Brille, *f.*

Lunettier, *m.* okularnik, *m.* Brillenmacher, *m.*

Lupin, *m.* słonecznik strączysty, *m.* Wolfsbohne, *f.*

Lusace, *f.* Luzacya, *f.* Lausitz, *f.*

Lustre, *m.* glanc, *m.* woda do glancowania, *f.* Glanz, *m.* Wasser zum Glänzendmachen, *n. fig.* sława, świetność, iasność, okazałość, *f.* lustro, *n.* czas pięcioletni, Ruhm, *m.* Pracht, *f.* Kronleuchter, *m.* (poetisch) Zeit von 5 Jahren, *f.*

Lustrer, *v. a.* glancować, glänzen. *T.*

Lustreur, *m.* glancuiący materye etc. der Zeugen ꝛc. den Glanz giebt.

Lustrine, *f.* materya iedwabna, *f.* Lustrin, *m.* (seidener Zeug).

Luth, *m.* lutnia, *f.* Laute, *f.*

Luthéranisme, *m.* luterstwo, *n.* nauka luterska, *f.* Lutherthum, *n.*

Luthérien, enne, *a.* luterski, lutherisch. — *m. f* luter, *n.* rka, *f.* Lutheraner, *m.* — in, *f.*

Luthier, *m.* rzemieślnik, co lutnie robi, *m.* Lautenmacher, *m.*

Lutin, *m.* nocnica, pokusa, *f.* Poltergeist, Kobolt, *m.*

Lutiner, *v. a. fam.* dręczyć, męczyć, plagen, quälen. — s. hałasować, poltern.

Lutrin, *m.* pulpit kościelny, *m.* Pult im Chor, *n.*

Lutte, *f.* zapaśnictwo, chodzenie w zapasy, *n.* Ringen, *n.* Kampf, *m.*

Lutter, *v. n.* pasować się, iść w zapasy, walczyć, ringen, kämpfen.

Lutteur, *m.* zapaśnik, *m.* Ringer, Kämpfer, *m.*

Luxation, *f.* wywinienie członka, *n.* Verrenkung, *f.*

Luxe, *m.* zbytek, niestatek, *m.* niemiara, *f.* Luxus, *m.* Pracht, *f.* Aufwand, *m.*

Luxer, *v. a.* wywinąć, verrenken.

Luxurieux euse, *a.* roskoszny, wszeteczny, unkeusch, unzüchtig.

Luzerne, *f.* koniczyna, *f.* Futterklee, *m.*

Luzerniere, *f.* pole koniczyną zasiane, *n.* Kleefeld, *n.*

Lycanthrope, *m.* wilkołek, *m.* Rasender, der sich einbildet, er sey ein Wolf, *m.* Lycanthropie, *f.* wilkołcza choroba, *f.*

Lycée, *m. fig.* szkoła, *f.* jeder zum Unterricht gewidmeter Ort, *m.*

Lynx, *m.* ostrowidz, ryś, *m.* Luchs, *m.*

Lira, *f.* lira, *f.* Leyer, *f.*

Lyrique, *a. T.* liryczny, lyrisch.

M.

Ma, *pr.* moia, meine.

Macaron, *m.* makaronek, *m.* Makrone, *f.*

Macaroni, *m.* makaron Włoski, *m.* italienische Nudeln, *f. pl.*

Macération, *f.* martwienie siebie samego, ciała, *n.* Kasteyung, Kreuzigung des Fleisches, *f.* Macérer, *a.* martwić siebie samego, trapić ciało, kasteyen.

Mâchefer, *m.* zędra, *f.* Hammerschlag, *m.*

Mâchelière, *a. f.* dent —, oder Mâchelière, *S. f.* ząb trzonowy, *m.* Backen- oder Stockzahn, *m.*

Mâcher, *v. a.* żuć, gryźć, kauen, käuen.

Mâcheur, *m.* euse, *f.* żuwacz, *m.* Kauer, *m. fam* obżérca, obżartuch, *m.* starker Esser, *m.* — inn, *f.*

Mâchicatoire, *m.* lékarstwo etc. do żucia, *n.* etwas, das man blos kauet.

Machinal, ale, *a.* mechaniczny, maschinenmäßig.

Machinateur, *m.* herszt, buntownik, *m.* Anstifter, *m.*

Machination, *f.* spiknienie, buntowanie, *n.* machinacya, *f.* Anstiftung, *f.* listiger Anschlag, *m.*

Machine, *f.* machina, *f.* Kunstwerk, Werkzeug, *n.* Maschine, *f. fig.* sztuka, chytrość, *f.* Kunstgriff, *m.*

Machiner, *v. a.* knuć, zamyślać co złego, auf etwas Böses denken, es anspinnen.

Machiniste, *m.* mechanik, *m.* Maschinenmacher, Maschinenmeister, *m.*

Mâchoire, *f.* czeluść, *f.* Kinnbacken, *m.*

Mâchonner, *v. a.* powoli żuć, mit Mühe oder langsam kauen.

Mâchurer, *v. a. fam.* zesmolić, zwalać, splamić, besudeln, beschmieren.

Macis, *m.* muszkatołowy kwiat, *m.* Muskatenblüthe, *f.*

Macle, *f.* orzech wodny, *m.* Wasser-, Stachelnuß, *f.*

Maçon, *m.* mularz, *m.* Maurer, *m.*

Maçonnage, *m.* murowanie, *n.* robota mularska, *f.* Mauerwerk, *n.*

Maçonner, *v. a.* za-, murować, mauern, zumauern. *fig.* partaczyć, schlecht arbeiten.

Maçonnerie, *f.* robota mularska, *f.* mularstwo, *n.* Mauerarbeiter, Mauerkunst, *f.*

Macque, *f.* tarlica, cierlica, *f.* Hanfbreche, *f.*

Macquer, *v. a.* konopie trzeć, Hanf brechen.

Maculation, *f.* zesmolenie, zwalanie, *n.* Beschmutzung, *f.*

Maculature, *f.* makulatura, *f.* Makulatur, *n.*

Maculer, *v. a.* zesmolić, zwalać, beschmutzen, besudeln.

Madame, *f.* pani, *f.* Madam, Frau, *f.*

Madelaine, *f.* Magdalena, Magdalena, *f* — lon, Magdusia, *f* Lehnchen, *n.*

Mademoiselle, *f.* panna, *f.* Mamsell, Jungfer, *f.* Fräulein, *n.*

Madré, ée, *a.* fladrowaty, pstry, gemasert, masericht. *fig. fam.* chytry, pfiffig, schlau: — *m.* filut, frant, *m.* pfiffiger Bursche, *m.*

Madrier, *m.* tarcica gruba, *f.* dyl, *m.* Bohle, *f.* dickes Brett, *n.*

Madrure, *f.* flader, *m.* Maser, *m.* maserfarbige Flecken, *m. pl.*

Maffle, ée, *a. fam.* wielkogębiasty, pyzowaty, bausbäckig.

Magasin, *m.* magazyn; skład; szpichlerz: sklep, *m.* Magazin, *n.* Vorrathskammer, *f.* Vorrathshaus, *n* Niederlage, *f.* Lager; Kaufmannsgewölbe, *n.*

Magasinage, *m.* czas, przez który co w magazynie leży, *m.* Zeit, während welcher etwas im Magazine liegt, *f.*

Magasinier, *m.* dozórca magazynu, *m.* Magazinverwalter, *m.*

Magdalaine, *v.* Madeleine.

Magdaléon, *m.* plaster zwity w trąbkę, *m.* Rolle Pflaster, *f.*

Mage, *m.* mędrzec, *m.* (u Persów), Weiser, (bey den Persern), *m.*

Magicien, *m.* ienne, *f.* czarownik, czarnoxiężnik, *m.* Zauberer, *m.* Zauberinn, *f.*

Magie, *f.* czarnoxięstwo, *n.* czary, *pl.* Zauberinn, Zauberey, *f.*

Magique, *a.* czarnoxięski, czarowniczy, zauberisch.

Magister, *m.* bakalarz, *m.* Dorfschulmeister, *m.*

Magistral, ale, *a.* zrzędny, groźny, herrisch, schulmeisterisch.

Magistrat, *m.* urząd, magistrat mieyski, urzędnik, *m.* Obrigkeit, obrigkeitliche Person, *f.*

Magistrature, *f.* dostoieństwo osoby urzędowe, *n.* urząd, *m.* obrigkeitliches Amt, *n.*

Magnanime, *a.* wspaniałomyślny, wspaniały, großmüthig.

Magnanimité, *f.* wspaniałość, *f.* Großmuth, *f.*

Magnétique, *a.* magnesowy, magnetowy, magnetisch

Magnétisme, *m.* siła magnesowa, *f.* magnetische Kraft, *f.*

Magnificence, *f.* wspaniałość; okazałość, *f.* Pracht, Herrlichkeit, *f.*

Magnifier, *v. a.* (*obs.*) wielbić, wysławiać, preisen, rühmen.

Magnifique, *a.* wspaniały, okazały, drogi, prächtig, herrlich, kostbar.

Magot, *m.* małpa wielka; figura niekształtna, *f.* groser Affe, *m.* schlecht gearbeitete Figur, *f. fam.* skarb ukryty, *m.* verborgener Schatz, *m.*

Mahométan, *m.* ane, *f.* mahometanin, *m.* Mahomedaner, *m.* — *a* mahometanski, mahometanisch.

Mahométisme, *m.* religia mahometańska, *f.* Mahomedanischer Glaube, *m.*

Mai, *m.* May, *m.* (miesiąc), gałęzie brzozowe), Mayen, Maybaum, *m.* Maye, *f.*

Maidan, *m.* targ, *m.* targowisko, *n.* w kraiach wschodnich, *m.* Marktplatz, im Oriente, *m.*

Maigre, *a.* chudy, mager, podły, ladajaki, chudy, dürr, mager, geringe. — *m.* chode mięso etc. *n.* potrawa postna, *f.* Magere, *n.* Fastenspeise, *f.*

Maigrelet, Maigret, ette, *a. fam.* trochę chudy, ein wenig mager.

Maigrement, *ad. fig. fam.* chodo, nędznie, oszczędnie, spartsam, knapp.

Maigreur, *f.* chudość, *f.* Magerkeit, *f.*

Maigrir, *v. n.* chudnąć, mager werden.

Mail, *m.* piłatyk do rzucania kuli, *m.* gra taka, *f.* plac, na którym w nią graią, *m.* Kolben zum Maille, oder Laufspiele, *m.* dieses Spiel selbst, *n.* Maillebahn, *f.*

Maille, *f.* oko; ogniwko, *n.* plama na zrzenicy; kropka pstra na kuropatwie, *f.* przetém szelag miedziany, *m.* Masche, *f.* Panzerringelchen, *n.* Flecken im Auge; Flecken auf den Federn der Rebhühner, *m.* (sonst) kleine Kupfermünze, *f.*

Mail-

Maillé, ée, *p. et a.* fer maillé, krata żelazna, *f.* eisernes Fenstergitter, *n.*

Maillet, *m.* kula, szlaga drewniana, *f.* hölzerner Schlägel, *m.*

Mailloche, *f.* młot, *m.* groser Schlägel, *m.*

Maillot, *m.* pieluchy, *pl.* powicie, *n.* Windel, *f.* Wickelzeug, *n.*

Maillure, *f.* plamki, kropki pstre na sokołach etc., *f.* bunte Flecken der Falken, *f. pl.*

Main, *f.* ręka, *f.* charakter, *m.* pierwszeństwo; zabicie, grając w karty, *n.* libra papieru, *f* Hand, Handschrift, Vorhand, *f.* Stich im Spiele, *m.* Buch Papier, *n.*

Maint, ainte, *a.* nieieden, niektóry, mancher, manche, manches.

Maintenant, *ad.* teraz, jetzt, nun.

Maintenir, *v. a.* strzedz, utrzymywać, zachowywać, erhalten, behaupten. se —, *r.* utrzymać się, sich erhalten, sich behaupten.

Maintenue, *f.* utrzymanie kogo przy possessyi, *n.* gerichtlicher Schutz bey dem Besitze, *m.*

Maintien *m.* całość, *f.* utrzymanie, zachowanie; rządzenie, *n.* mina, postać, *f.* Erhaltung, Behauptung; Handhabung, *f.* Anstand eines Menschen, *m*

Maire, *m.* burmistrz, *m.* Maire, Stadtschultheiß, *m.*

Mairie, *f.* burmistrzowstwo; mieszkanie burmistrza, *n* Amt, *n.* Würde, *f.* und Haus eines Maire, *n.*

Mais, *c.* ale, lecz, iednak, aber, allein, sondern.

Maïs, *m* kukuryca, *f.* türkisches Korn, *n.*

Maison, *f.* dom, *m.* domostwo, *n.* familia, *f.* Haus, *n.*

Maisonnée, *f.* domownicy, *pl. m.* czeladź, *f.* sämmtliche Familie, *f.*

Maisonnette, *f.* domek, *m.* Häuschen, *n.*

Maître, *m.* pan, mistrz, nauczyciel, *m.* Herr; Meister; Lehrer, *m.* — autel wielki ołtarz, *m.* Hochaltar, *m.* Maître ès arts, maister, *m.* Magister, *m.* Maîtres, *pl.* ieździec, konny, *m.* Reuter, *m. pl.*

Maîtresse, *f.* pani; mistrzyni; kochanka, *f.* Frau, Gebieterin; Meisterinn; Geliebte, *f.*

Maîtrise, *f* mistrzostwo, *n.* Meisterrecht, *n* Meisterschaft, *f.*

Maîtriser, *v. a.* władać, panować, rządzić, beherrschen; bemeistern.

Majesté, *f.* maiestat, powaga, wspaniałość, świetność, *f.* Majestät, Herrlichkeit, *f.*

Majestueux, euse, *a.* wspaniały, poważny, majestätisch.

Majeur, eure, *a.* pełnoletni; większy, wyższy, ważnieyszy, mündig, gröser, höher, wichtiger.

Major, *m.* maior, *m.* Major, Obristwachtmeister, *m.*

Majorité, *f.* pełnoletność, *f.* maiorstwo, *n.* godność maiora, *f.* Mündigkeit; Majorsstelle, *f.*

Majuscule, *f.* oder *a.* lettre —, litera wielka, *f.* groser Buchstabe, *m.*

Mal, *m.* złe, *n.* ból, *m.* szkoda; choroba, *f.* Böse, Uebel, *n.* Schmerz; Schaden, *m.* Krankheit, *f.*

Mal, *ad.* źle, übel, schlecht, schlimm.

Malacie, *f.* apetyt szkodliwy (brzemiennych), chcącka. Gelüsten, (besonders der Schwangern), *n.*

Malactique, *a. et m.* lékarstwo zmiękczaiące, *n.* erweichendes Arzneymittel,

Ma

Malade, *a.* chory, słaby, krank. — *m.* *f.* chory, Kranke, *m.* *et f.*

Maladie, *f.* choroba, *f.* Krankheit, *f.* *fig.* chuć nieumiarkowana, *f.* Sucht, *f.*

Maladif, ive, *a.* chorowity, kränklich.

Maladrerie, *f.* szpital chorych, *m.* Krankenhaus, *n.*

Maladresse, *f.* niezgrabność, *f.* Ungeschicklichkeit, *f.*

Maladroit, oite, *a.* niezgrabny, ungeschickt.

Malaise, *m.* biéda, *f.* kłopot, *m.* niewygoda, *f.* Ungemach, *n.* Unbehaglichkeit, *f.*

Malaisé, ée, *a.* trudny; niewygodny; ubogi. schwer; ungemächlich; eingeschränkt.

Malandreux, euse, *a.* zgniły, (o drzewie) schadhaft, faul, (vom Bauholze).

Mal-à-propos, *ad.* nie do rzeczy, nie w czas, zu unrechter Zeit.

Malart, *m.* kaczor dziki, *m.* wilder Enterich, *m.*

Malavisé, ée, *a.* niebaczny, nierozsądny, unbedachtsam, unverständig.

Malbâti, ie, *a. fam.* niekształtnie budowany; brzydkiego wzrostu, übel gebaut, übel gewachsen.

Malcontent, ente, *a.* niekontent, mißvergnügt, unzufrieden.

Mâle, *m.* samiec, *m.* Mann, *m.* Männchen, *n.* — *a.* męski, männlich.

Malebête, *f.* bestya, *f.* człowiek zdradliwy, *m.* böses Thier, *n.* gefährlicher Mensch, *m.*

Malédiction, *f.* przeklinanie, przeklęctwo, *n.* Fluch, *m.*

Malefaim, *f. fam.* głód wielki, *m.* große Hungersnoth, *f.*

Maléfice, *m.* czary. *pl.* oczarowanie, *n.* Schaden durch Zauberey, *m.* Zauberey, *f.*

Maléficié, ée, *a. fam.* oczarowany, behext, beschrieen.

Malencontreux, euse, *a. fam.* nieszczęśliwy, unglücklich.

Malengin, *m. obs.* oszukanie *n.* Betrug, *m.*

Mal-en-point, *ad. fam.* źle, mizernie, schlecht, im üblen Stande.

Malentendu, *m.* błąd, *m.* omyłka; *f.* Mißverstand, Irrthum, *m.*

Malepeste, *i. fam.* bodaj cię kaci wzięli! daß dich die Pest!

Mal-être, *m.* choroba, słabość, *f.* Uebelbefinden, *n.*

Malévole, *a.* źle życzący, nieżyczliwy, übelwollend.

Malfaçon, *f.* niekształtność, nieforemność, *f.* Uebelstand, Mißstand, *m.* *fig.* oszukaństwo *n.* nieszczérość, *f.* Betrug, *m.*

Malfaire, *v. n.* źle czynić, szkodzić, Uebels thun.

Malfaisance, *f.* złość, *f.* Bösartigkeit, *f.*

Malfaisant, ante, *a.* złośliwy, szkodliwy, bösartig, schädlich, böse.

Malfait, aite, *a.* niekształtny, szpetny, ungestaltet, unförmlich.

Malfaiteur, *m.* złoczyńca, *m.* Uebelthäter, *m.*

Malfamé, ée, *a. fam.* osławiony, übel berüchtigt.

Malgracieux, euse, *a. fam.* nieobyczayny, grubiański, unhöflich, grob.

Malgré, *prp.* mimo woli, mimo, przeciw, wider Willen, ungeachtet.

Malhabile, *a.* niesposobny, niezgrabny, ungeschickt.

Malhabileté, *f.* niesposobność, niezgrabność, *f.* Ungeschicklichkeit, *f.*

Malheur, *m.* nieszczęście, *n.* Unglück, *n.* Unglücksfall, *m.*

Malheureux, euse, *a.* nieszczęśliwy, nieszczęsny, mizerny, ubogi, unglücklich, schlecht, elend. — *m.* *f.* nieszczęśliwy, der, die Unglückliche.

Malhonnête, *a.* nieprzystoyny, nieobyczayny; niepoczciwy, unanständig, unhöflich, unredlich, schlecht.

Malhonnêteté, *f.* nieprzystoyność, nieobyczayność; niepoczciwość, *f.* Unanständigkeit, Unhöflichkeit, Unredlichkeit, *f.*

Malice, *f.* złość, złośliwość, *f.* figiel, psikus, *m.* Bosheit, Arglist; Schalkheit, *f.* muthwilliger Streich, *m.*

Malicieux, euse, *a.* złośliwy, zdradliwy, podstępny, boshaft, heimtückisch, schalkhaft.

Malignité, *f.* złość; złośliwość, *f.* Bosheit; Bösartigkeit, *f.*

Malin, igne, *a.* złośliwy, boshaft; bösartig, böse.

Malingre, *a. fam.* słaby, wychudły, schwach, matt, abgezehrt.

Malintentionné, ée, *a.* nieżyczliwy, nieprzyjazny, übelgesinnt.

Malitorne, *a. fam.* niezgrabny, tölpisch, plump. — *m.* dudek, *m.* Tölpel, *m.*

Malle, *f.* tłomoczek, *m.* walizka, *f.* kuferek podróżny, *m.* Felleisen, *n.* kleiner Reisekoffer, *m.*

Malléabilité, *f.* ciągłość, *f.* Ausdehnbarkeit unter dem Hammer, *f.*

Malléable, *a.* ciągły, das sich hämmern läßt.

Malléole, *m.* kostka u nogi, *f.* Fußknöchel, *m.*

Malletier, *m.* rymarz, tapicer, rzemieślnik co walizy, kufry robi, Felleisenmacher, *m.*

Mallette, *f.* tłomoczek. *m.* kleines Felleisen &c., Ränzel, *n.*

Mallier, *m.* koń pocztowy iuczny, koń iuczny, koń drążkowy u powozu pocztowego, *m.* Postpferd, welches das Felleisen trägt; Stangenpferd an einer Postkalesche, *n.*

Malmener, *v. a.* męczyć, trapić, übel behandeln.

Malotru, *m.* ue, *f.* nędznik, mizerak, *m.* erbärmlicher elender Mensch, *m.*

Malplaisant, ante, *a.* nieprzyiemny, markotny. verdrießlich.

Malpropre, *a.* niechędogi; niechędożny, niechluyny, unreinlich, schmutzig.

Malpropreté, *f.* nieochędożność, *f.* nieochędostwo, niechluystwo, *n.* Unreinlichkeit, *f.*

Malsain, aine, *a.* niezdrowy, szkodliwy, ungesund.

Malséant, ante, *a.* nieprzystoyny, unanständig.

Malt, *m.* słód. *m.* Malz, *a.*

Maltôte, *f. fam.* zdzierstwo, *n.* Gelderpressung, *f.*

Maltôtier, *m.* zdzierca, *m.* Gelderpresser, *m.*

Maltraiter, *v. a.* męczyć, krzywdzić, dręczyć kogo, mißhandeln; Unrecht thun.

Malveillance, *f.* nienawiść, niechęć, *f.* Haß, Unwillen, *m.*

Malveillant, ante, *a.* nieżyczliwy, übelgesinnt. — *m.* *f.* człowiek taki, der, die Uebelgesinnte.

Malversation, *f.* niewierność, *f.* ungetreue Verwaltung, *f.* Unterschleif, *m.*

Malverser, *v. n.* niewiernie urząd sprawować, Unterschleife in seinem Amte machen.

Malvoisie, *m.* małmazya, *f.* (wino), Malvasier, *m.* (Wein).

Malvoulu, ue, *a.* nienawistny, verhaßt.

Maman, *f.* mamunia, *f.* Mama, *f.*

Mamelle, *f.* pierś, *f.* Brust, *f.*

Mamélon, *m.* cycek, *m.* brodawka, *f.* Brustwarze, *f.* Wärzchen auf der Haut, *n.*

Mamelu, ue, *a.* piersisty, großbrüstig.

Mancelle, *f.* naczelnik, łańcuch u chomąta, *m.* Kummetkette, *f.*

Manche, *f.* rękaw, *m.* Aermel, *m.*

Manche, *m.* trzonek, *m.* ręko-ieść, *f.* rosochy, sochy u pługa, *pl.* szyia u skrzypcy, *f.* Stiel, Griff, *m.* Heft, *n.* Pflugsterze, *f.* Hals einer Violine ꝛc., *m.* Griffbrett, *n.*

Mancherons, *m. pl.* sochy, rosochy u pługa, *pl.* Pflugsterze, *f.*

Manchester, *m.* manszester, *m.* Manchester, *m.* (sammetartiger Zeug).

Manchette, *f.* mankietki, *pl.* Handkrause, Manschette, *f.*

Manchon, *m.* rękaw, *m.* Muff, *m.*

Manchot, ote, *a.* iednoręki, einhändig.

Mandarin, *m.* mandaryn, *m.* (w Chinach), Mandarin, *m.* (vornehmer Chineser).

Mandat, *m.* rozkaz urzędowy, *m.* pełnomoc, *f.* Mandat, *n.* obrigkeitlicher Befehl, *m.* Vollmacht, *f.*

Mandataire, *m.* mandataryusz, *m.* Bevollmächtigter, *m.*

Mandement, *m.* rozkaz, *m.* Verordnung, Anweisung, *f.*

Mander, *v. a.* donieść, uwiadomić; roz-, kazać; zwołać, zaprosić, obstalować, melden; gebieten; befehlen; zusammen berufen, einladen, bestellen.

Mandille, *f.* rodzay płaszcza, *m.* Art Oberrock oder Mantel, *m.*

Mandoline, *f.* cytra mała, *f.* Mandoline, *f.* kleine Zither, *f.*

Mandore, *f.* rodzay lutni, *f.* Pandore, *f.* (Art Laute.)

Menege, *m.* reytszula, *f.* szranki, *pl.* ieżdżanie konia, *n.* Reitschule, Reitbahn, *f.* Reithaus, *n.* Reitkunst, *f. fig.* sztuka, *f.* chytry postępek, *m.* listiges Verfahren, *n.* Gang, *m.*

Manequin, *v.* Mannequin.

Mânes, *m. pl.* dusze zmarłych, *f. pl.* abgeschiedene Seelen, *f. pl.* Schatten, *m. pl.*

Mangeable, *a.* śniedny, co można ieść, iadalny, eßbar.

Mangeaille, *f.* żob, *m.* iadło, *n.* Futter; Fressen, *n.*

Mangeant, ante, *a.* iedzący, essend.

Mangeaire, *f.* żłob, *m.* Freßtrog, *m.* Krippe, *f.*

Manger, *v. a.* prze-, z, ieść; przemarnować, przetrwonić, essen, speisen, verzehren, verthun. *fig.* gryźć, fressen. — les mots, połykać słowa, die Worte kauen, verschlucken. — iedzenie, iadło, *n.* Essen, *n.* Speise, *f.*

Mangerie, *f.* żarcie, obżartwo, *n.* Fresserey, *f. fig.* zdzierstwo, *n.* Gelderpressung; Plackerey, *f. pl.*

Mangeur, *m.* euse, *f.* żerca, iedzca, *m.* Esser, Fresser, *m.*

Mangeur, *f.* mieysce od mułów etc. na czem pogryzione, *n.* das Angefressene, *n.* Fraß, *m* (von Mäusen ꝛc.)

Maniable, *a.* ciągły, miękki; powolny; geschmeidig; lenksam.

Maniaque, *a.* wściekły, szalony, toll, unsinnig.

Manicles, *f. pl.* pęta na ręce, *pl.* Handschellen, *f. pl.*

Manie, *f.* szaleństwo, *n.* waryacya; chuć niengaszona, *f.* Wahnsinn, *m.* Tollheit, Raserey, Sucht, *f.*

Maniement, *m.* macanie; ruchanie członkami, *n.* Anfühlen, *n.* Bewegung der Gliedmaßen, *f. fig.* sprawowanie, zawiadowanie, *n.* Führung, Verwaltung, *f.*

Manier, *v. a.* w ręce wziąć, w ręku obracać, macać, robić, przyprawiać; wywijać, prowadzić; rządzić, mit den Händen angreifen, bearbeiten, befühlen; unter den Händen haben, führen, handhaben. *fig.* zawiadować, sprawować, rządzić, regieren, verwalten, führen. au —, *ad.* w palcach, w macaniu, beym Anfühlen.

Manière, *f.* zwyczay sposób, kształt, *m.* Art, Weise, Gewohnheit, *f.* Manières, *f.* maniery, obyczaie, *pl.* Manieren, *f. pl.* Betragen, *n.* de manière que, *ad.* tak, iż, że, so daß.

Maniéré, ée, *a.* przymuszony, wykwintny, gezwungen, gekünstelt.

Manifestation, *f.* obiawienie, *n.* Offenbarung, *f.*

Manifeste, *a.* iawny, oczywisty, klar, offenbar.

Manifeste, *m.* manifest, *m.* Manifest, *n* (Erklärungs-, Vertheidigungsschrift).

Manifester, *v. a.* obiawić, obwieścić, offenbaren, bekannt machen. se —, *r.* zjawić się, pokazać się, wydać się, sich offenbaren, sich zeigen, bekannt werden.

Manigance, *f. fam.* sztuka, *f.* podeyście, *n.* Kniff, Kunstgriff, *m.*

Manigancer, *v. a. fam.* oszukać, podeyśdź, listig veranstalten und betreiben.

Manille, *f.* kozera druga w niektórych grach, *f.* Manille, *f.* (zweyter Trumpf in einigen Kartenspielen).

Manipule, *m.* garść, garstka czego, *f.* Hand voll, *f.*

Manivean, *m.* opałka, *f.* flaches Körbchen ohne Henkel, *n.*

Manivelle, *f.* korba, *f.* Kurbe, Kurbel, *f.*

Manne, *f.* manna, *f.* kosz kredensowy, *m.* Manna, *n.* Korb, Tischkorb, *m.* — d'enfant, koszyk dziecinny z biegunami, *m.* Korbwiege, *f.*

Mannequin, *m.* kosz, *m.* opałka, *f.* Tragekorb, Marktkorb, *m.*

Manoeuvre, *m.* robotnik, pomocnik, *m.* Handlanger, Tagelöhner, *m.*

Manoeuvre, *f.* obrót, ruszenie, obrócenie, *n.* Bewegung, Wendung, *f. fig.* zamysł, postępek, *m.* Verfahren, *n.*

Manoeuvrer, *v. n.* obracać, kierować, ruszać, lenken, wenden. *fig.* sprawować, postępować, układać co, verführen, führen, einrichten.

Manoeuvrier, *m.* maytek, *m.* Bootsknecht, *m.*

Manoeuvrier, *m.* robotnik, *m.* Handarbeiter, Tagelöhner, *m.*

Manque, *m.* niedostatek, *m.* wada, *f.* Mangel, *m.*

Manquement, *m.* zaniedbanie, niezachowanie, *n.* wada, przywara, *f.* Fehler, *m.* Nichterfüllung, *f.*

Manquer, *v. n.* niedostawać, schodzić, zbywać; chybić, z panewki spalić, (o strzelbie); potknąć się, fehlen, mangeln, fehlerhaft seyn, versagen, (von Feuergewehren); ausgleiten. (*de qc.*) potrzebować czego, zbywać komu, Mangel an etwas haben. (*à qc.*) zaniechać, zaniedbać, niedotrzymać, es an etwas fehlen lassen, es unterlassen. il a manquer de tomber, prawie, co nie upadł, er wäre beinahe gefallen. — *a.* opuścić, zaniedbać, uchybić, nie trafić, versäumen, fehlen, nicht treffen.

Mante, *f.* kwef, *m.* suknia do żałoby; kołdra wielka, *f.* Trauerschleyer oder — mantel, *m.* große Decke, *f.*

Manteau, *m.* płaszcz, *m.* Mantel, *m. fig.* pozór, *m.* pokrywka, *f.* Schein, *m.*

Mantelet, *m.* płaszczyk, *m.* Mäntelchen, *n.*

Mantonnet, *m.* hak, haczek, *m.* klamka, *f.* Wandhaken, Schließhaken, *m.*

Mahture, *f.* bicie, burzenie się wałów, *n.* Zusammenstoßen der Wellen, *n.*

Manuaire, *a. m.* droit —, prawo przemocy, *n.* Faustrecht, *n.*

Manuel, elle, *a.* ręczny, podoręczny, was mit der Hand geschieht oder verrichtet wird.

Manuel, *m.* książka podoręczna, *f.* Handbuch, *n.*

Manufacture, *f.* rękodzieło, *n.* Manufaktur, *f.*

Manufacturer, *v. a.* robić, przysposobić, verarbeiten, verfertigen.

Manufacturier, *m.* rękodzielnik, Fabrikant, Manufakturarbeiter, *m.*

Manumission, *f.* uwolnienie, wypuszczenie z poddaństwa, *n.* Freylassung eines Leibeigenen, *f.*

Manuscrit, ite, *a.* pisany, geschrieben.

Manuscrit, *m.* rękopismo, *n.* Handschrift, *f.*

Manutention, *f.* utrzymanie, zachowanie, *n.* Aufrechthaltung, Handhabung, *f.*

Mappemonde, *f.* świato-mapa, Weltkarte, *f.*

Maque, *v.* Macque.

Maquereau, *m.* wrzecienica (ryba), *f.* przyszczel od ognia na nodze, *m.* Makrele, *f.* (Fisch); Brandflecken von der Kaminhitze an Beinen, *m.*

Maquereau, *m.* elle, *f.* rufian, *m.* Kuppler, Hurenwirth, *m.*

Maquerelage, *m.* rufiaństwo, *n.* Kupplerey, *f.*

Maquignon, *m.* rostrucharz, *m.* Pferdehändler, *m. fig. fam.* swat, rayfur, *m.* Unterhändler, Kuppler, *m.*

Maquignonnage, *m.* rostrucharstwo, *n.* Pferdehandel, *m. fig. fam.* rayfurstwo, *n.* Kuppeley, *f.*

Maquignonner, *v. a.* złe, znarowione konie za dobre przedawać, unerlaubte Kunstgriffe bey dem Pferdehandel anwenden. *fig. fam.* szachrować, swatać, verhandeln, verkuppeln.

Marais, *m.* bagno, bagnisko, *n.* ogrody iarzynne około Paryża, *m. pl.* Sumpf, Morast; Name der Kohlgärten um Paris, *m.*

Marasme, *m.* suchoty ze starości, *f. pl.* Schwindsucht vor Alterschwäche, *f.*

Marâtre, *f.* macocha zła, diablica, *f.* böse Stiefmutter, Rabenmutter, *f.*

Maraud, *m.* hultay, *m.* schlechter Kerl, *m.*

Maraude, *f.* hultayka; zdobycz nieprawa, *f.* schlechtes Weibsbild, *n.* unerlaubte Beute, *f.* Raub, *m.*

Marauder, *v. a.* rabować, krzywdzić, unerlaubt plündern oder brandschatzen.

Maraudeur, *m.* żołnierz bez pozwolenia rabuiący, *m.* Soldat der heimlich aufs Plündern ausgeht, *m.*

Marbre, *m.* marmur, *m.* Marmor, *m.*

Marbrer, *v. a.* marmurować, auf Marmorart anstreichen, marmoriren.

Marbreur, *m.* marmurownik, *m.* Marmorirer, *m.*

Marbrier, *m.* marmurnik, *m.* Marmorarbeiter, *m.*

Marbrière, *f.* góry, gdzie marmur łamią, *pl.* Marmorbruch, *m.*

Marbrure, *f.* robota marmurowana, *f.* marmorirte Arbeit, *f.*

Marc, *m.* Marek, Markus, *m.* (Name).

Marc, *m.* grzywna, *f.* Mark, *f.*

Marc, *m.* wytłoczyny, fusy, *pl.* Träber, Trester, *f. pl.* Satz von ausgepreßten Sachen, vom Kaffe ꝛc., *n.*

Marcassin, *m.* warchlak, *m.* Frischling, *m.*

Marchand, *m.* kupiec, *m.* Kaufmann; Käufer, *m.* — de, *f.* kupcowa, *f.* Kaufmannsfrau, Händlerin, *f.*

Marchand, ande, *a.* skupny; kupiecki, kaufrecht; zur Handlung gehörig.

Marchander, *v. a. et n.* targować, zadawać, handeln, feilschen. *fig. fam. v.* hésiter, balancer; szanować, schonen.

Marchandise, *f.* towar; handel, *m.* Waare, *f.* Handel, *m.*

Marche, *f.* chód, *m.* chodzenie, *n.* droga, iazda, *f.* marsz; stopień, *m.* (*obs.*) granica, *f.* Gang, Zug, Marsch, Weg, Tritt, *m.* Stufe; (sonst) Mark, Grenze, *f.*

Marché, *m.* rynek, targ, *m.* cena, *f.* kupno, *n.* Markt; Kaufpreis, Kauf, *m.*

Marchepied, *m.* podnożek, *m.* Fußtritt, Fußschemmel, *m.*

Marcher, *v. n.* isdź, iechać, ciągnąć, gehen, reisen, fortgehen, marschiren. (*sur qc*) stąpić na co, auf etwas treten.

Marcheur, *m.* euse, *f.* piechotnik, *m.* Fußgänger, *m.*

Marcotte, *f.* obłąk, *m.* Absenker, Einleger, *m.*

Marcotter, *v. a.* obłąkami sadzić, Einleger machen, absenken.

Mardelle, *v.* Margelle.

Merdi, *m.* wtorek, *m.* Dienstag, *m.* — gras, zapusty, *pl.* Fastnacht, *f.*

Mare, *f.* kałuża, *f.* Pfütze, *f.* Pfuhl, *m.*

Marécage, *m.* bagno, *n.* Moor, *n.* Sumpf, *m.*

Marécageux, euse, *a.* bagnisty, moorig, sumpfig.

Maréchal, *m.* kowal; marszałek, *m.* Hufschmied; Marschall, *m.*

Maréchalerie, *f.* kowalstwo, *n.* robota kowalska, *f.* Handwerk eines Hufschmieds, *n.* Schmiedearbeit, *f.*

Maréchaussée, *f.* sądy marszałkowskie, *pl.* straż konna do nich należąca, *f.* Marschallsgericht, *n.* Polizeywache zu Pferde, *f.*

Marée, *f.* wylew i odlew morza, *m.* ryby morskie solone, *f. pl.* Ebbe und Fluth, *f.* alle Arten gesalzener Seefische, *m. pl.*

Marer, *v. a.* motyką kopać, mit der Hacke bearbeiten.

Marfil, od. Morfil, *m.* kość słoniowa, *f.* unbearbeitete Elephantenzähne, *m. pl.*

Margajat, *m. fam.* smarkacz, *m.* (Schimpf) Lauseiunge, *m.*

Marge, *f.* brzeg, *m.* Rand, *m.*

Margelle, *f.* studnia kamieniem obmurowana, *f.* steinernes Gestänber um einen Brunnen, *n.*

Marginal, ale, *a.* brzegowy, an den Rand geschrieben.

Margot, ton, *f.* Małgosia, *f.* Gretchen, *n.* (Name).

Margouillis, *m.* kałuża, *f.* Mistpfütze, *f.*

Margrave, *m. et f.* margrabia; *m.* bini, *f.* Marggraf, *m.* — gräfinn, *f.* — viat, *m.* bstwo, *n.* — grafschaft, *f.*

Marguerite, *f.* stokroć: Małgorzata, *f.* Tausendschön, *n.* Margaretha, *f.*

Marguiller, *m.* zakrystyan; kościelny, syndyk, *m.* Küster; Kirchenvorsteher; Kirchvater, *m.* — guillerie, *f.* urząd, *m.* godność tych, *f.* Dienst, *m.* Amt derselben, *n.*

Mari, *m.* mąż, małżonek, *m.* Ehemann, Mann, *m.*

Mariable, *a.* dorosły, mannbar.

Mariage, *m.* małżeństwo; wesele, *n.* ślub; stan małżeński; posag *m.* Heyrath; Hochzeit, *f.* Ehestand, *m.* Heyrathsgut, *n.*

Marie, *f.* Marya, Maria, *f.* — rion, Marynia, Marysia, *f.* Mariechen, *n.*

Marié, *m.* ée, *f.* pan młody, *m.* pani młoda, *f.* Bräutigam, *m.* Braut, *f.* nouveau —, nouvelle —, nowożeniec, *m.* młoda żona, *f.* junger Ehemann, *m.* junge Frau, *f.*

Marier, *v. a.* ślub dawać; żenić, wydadź za mąż, trauen, verheyrathen *fig.* złączyć, zjednoczyć, vereinigen, verbinden. se —, *r. o.*, żenić się, isdź, póyśdź za mąż, heyrathen.

Marieur, *m.* euse, *f. fam.* drużba, *m.* druchna, *f.* Freywerber, *m*, — inn, *f.*

Marin, *m.* marynarz, *m.* Seemann, *m.*

Marin, ine, *a.* morski, zur See gehörig.

Marine, *f.* żegluga, *f.* marynarstwo, *n.* potęga morska, *f.* zapach, smak od morza pochodzący, *m.* Seewesen, *n.* Seemacht, *f.* Seegeschmack, Seegeruch, *m.*

Mariné, ée, *p. et a.* marynowany; zepsuty od wody morskiéy, marinirt; (verdorben (durch zu langes Seyn auf der See).

Mariner, *v. a.* marynować, Fische ꝛc. braten und dann in eine saure Brühe einlegen, marinieren.

Marinier, *m.* marynarz, *m.* Schiffmann, Seemann, *m.*

Marionnette, *f* lalka kuglarska, *f.* Marionette, Puppe, *f.*

Maritime, *a.* nadmorski, morski, zur See gehörig; an der See gelegen.

Marjolaine, *f.* maieran, *m.* Majoran, Meiran, *m.*

Marjolet, *m.* gach, *m.* Jungfernkuecht, *m.*

Marmaille, *f. fam.* gromada dzieci, *f.* Schwarm kleiner Kinder, *m.*

Marmelade, *f.* sok, owoce w cukrze smażone, *m. pl.* Marmelade, *f.* (mit Zucker verdickter Saft oder Muß von Früchten).

Marmenteaux, *m. pl.* gay, *m.* Lust-, Hägewald, *m.*

Marmite, *f.* garnek do gotowania mięsa, *m.* Fleischtopf, *m.*

Marmiteux, euse, *a. fam.* nizerny, ubogi, armseelig, elend.

Marmiton, *m.* kuchcik, *m.* Küchenjunge, *m.*

Marmonner, *v. a. fam.* mruczeć, murmeln.

Marmot, *m.* koczkodan; figura mała, niekształtna, *f.* Meerkatze; kleine groteske Figur, *f.* — *m.* marmotte, *f. fig. fam.* dziecię niekształtne, *n.* ungestaltetes Kind, *n.*

Marmotte, *f.* bobak, *m.* Murmelthier, *n.*

Marmotter, *v. a. v.* Marmonner.

Marmouset, *m. fam.* mała figura niekształtna, kleine groteske Figur, *f.* Fratzengesicht, *n.*

Marne, *f.* margiel, *m.* Mergel, *m.*

Marner, *v. a.* gnoić rolę margiem, mergeln, mit Mergel düngen.

Marneron, *m.* kopacz margiu, *m.* Mergelgräber, *m.*

Marnière, *f.* dół, gdzie margiel kopią, *m.* Mergelgrube, *f.*

Maroquin, *m.* kordyban, *m.* Saffian, *m.*

Maroquiner, *v. a.* wyprawiać skórę na kształt kordybanu, auf Saffianart zubereiten.

Maroquinerie, *f.* sztuka robienia kordybanu; fabryka kordybanu, *f.* kordyban, *m.* Kunst Saffian zu machen; Saffianfabrik; Saffianfarbe, *f.*

Maroquinier, *m.* kordybannik, *m.* Saffianmacher, *m.*

Marotte, *f.* laska z błaznem wyrzniętym zamiast gałki; czapka błazeńska, *f.* Narrenkol-

kolbe, Narrenkappe, *f. fig. fam.* rzecz ulubiona, *f.* Steckenpferd, *n.*

Maroufle, *m. fam.* cymbał, *m.* Schlingel, Lümmel, *m.*

Marque, *f.* znak, *m.* piątno, *n* cecha; marka do gry; blizna, *f.* znamię, *n.* stępel; dowód, *m.* Zeichen, Merkmahl, Kennzeichen, Mahl, *n.* Spielmarke; Narbe, *f.* Stempel; Beweis, *m.*

Marquer, *v. a.* znaczyć; cechować; piątnować; stęplować; donieść; oświadczyć; okazać, zeichnen, bezeichnen; anzeigen, melden, bemerken; bezeigen. — *n. o.*, pokazać się; celować, przechodzić, zeigen, sich zeigen; sich auszeichnen.

Marqueter, *v. a.* nakrapiać, upstrzyć, flecken, sprenkeln.

Marqueterie, *f.* robota sadzona, wykładana, *f.* eingelegte Arbeit, *f.*

Marqueur, *m.* znakujący etc.; marker, *m.* Stempler; Marker, *m.*

Marquis, *m.* markiz, *m.* Markis, *m.* —se, *f.* —zowa, *f.* —sat, *f.* — sa, *m*, markizowstwo, *n.* Markisat, *n.* (eines Markis Würde und Gebiet)

Marraine, *f.* oyciec chrzestny, *m.* matka chrzestna, *f.* Pathe, *f.* (Taufzeuge).

Marri, ie, *a.* (*obs.*) smutny, markotny, betrübt, unwillig.

Marron, *m.* kasztan wielki, *m.* Marone, große Kastanie, *f.* Marrons, *pl.* loki wielkie, *pl.* große Haarlocken, *f. pl.*

Marronner, *v. a.* wielkie robić loki, große Haarlocken machen.

Marronnier, *m.* drzewo pewne kasztanowe, *n.* Maronenbaum, *m.*

Mars, *m.* marzec, *m.* März, *m.* Mars, *pl.* zboże iare, *n.* Sommergetraide, *n.*

Marsouin, *m.* świnia morska, *f.* Meerschwein, *n.*

Marteau, *m.* młotek, młot, *m.* Hammer, Klopfer, *m.*

Martel, *m.* (*obs.*) młotek, *m.* Hammer, *m. fig.* mettre — en tête (*à qc.*) wbić komu co w głowę, einem Grillen in den Kopf setzen.

Marteler, *v. a.* młotem bić, hämmern.

Martelet, *m.* młoteczek, *m.* Hämmerchen, *n.*

Marthe, *f.* Marta, *f.* Martha, *f.*

Martial, ale, *a.* waleczny, kriegerisch.

Martin, *m.* Marcin, *m.* Martin, *m.*

Martinet, *m.* ierzyk, *m.* Mauerschwalbe, *f.*

Martre, *f.* kuna, *f.* Marder, *m.* Marderfell, *n.*

Martyr, *m.* yre, *f.* męczennik, *m.* —nica, *f.* Märterer, *m.* —terinn, *f.*

Martyre, *m.* męczeństwo, *n.* ból, *m.* męka, *f.* Märtertod, *m.* Märterthum, *n.* Marter, Pein, *f.*

Martyriser, *v. a.* męczennikiem uczynić; męczyć, dręczyć, martern, peinigen.

Martyrologie, *m.* żywoty męczenników, *m. pl.* Märterer buch, *n.*

Mascarade, *f.* maski, maszkarady, *f. pl.* Mummerey, *f.* Maskenball, *m.*

Masculin, ine, *a.* męski, männlich.

Masculinité, *f.* linia rodu męska, *f.* männlicher Sturm, *m.*

Masque, *m.* maska, *f.* Larve; Maske; maskirte Person, *f.*

Masque, *f. fam.* maskara, *f.* hańbliwe Weib; Scheusal, *n.*

Masquer, *v. a.* maskę włożyć, przebrać, ob. maskiren, verlarven, vermummen. — *r.* pokrywać, verbergen, verdecken, bemänteln.

Massacre, *m.* rzeź, p[illegible]zka, *f.* zabo[illegible]e, mordy *pl.* [illegible]cie, strzelanie zwierząt, *n.* par-

tacz,

tacz, *m.* Gemetzel, Blutbad, *n.* Ermordung; Niederlage unter wilden Thieren, *f.* Pfuscher, *m.*

Massacrer, *v. a.* pozabijać, wybić, wyciąć, niedermachen, umringen. *fig.* zniszczyć, zepsuć, verderben.

Massacreur, *m.* tyran okrutny, *m.* mordsüchtiger Tyrann, *m.*

Masse, *f.* bryła, massa, sztuka, całość, *f.* bałwan, *m.* pałka, *f.* młot, *m.* laska, *f.* Masse, *f.* Klumpen, Haufen, *m.* Art Keule, *f.* Kolben, Stab, *m.*

Massemote, *v.* Mâchemoure.

Massepain, *m.* marcepan, *m.* Marzepan, *m.*

Mâsser, *v. a.* stawiać, (we grze), seßen (im Spiele).

Massier, *m.* marszałek, co berło, laskę niesie, *m.* Stab-, Zeptertrager, *m.*

Massif, ive, *a.* mocny, trwały; gruby, dychtowny; szczery, stark, fest, dick, dicht, gediegen. *fig.* nieobyczajny, niezgrabny, grob, plump.

Massif, *m.* mur, fundament mocny; geste krzaki etc., *m.* starke Grundmauer, *f.* dickes Gehölz, *n.*

Massue, *f.* pałka, maczuga, *f.* Keule, *f.*

Mastic, *m.* żywica mastykowa, *f.* Mastix, *m.*

Masticatoire, *m.* lékarstwo do żucia, *n.* Kaumittel, *n.*

Mastiquer, *v. a.* za-, kitować, kitten, verkitten.

Masure, *f.* mur zapadły, *m.* verfallenes Gemäuer, *n. fig.* pustki, *pl.* klecha, *f.* schlechtes baufälliges Haus, *n.*

Mat, mate, *a.* niegasny, niepolerowany, matt, unpolirt, rauh.

Mât, *m.* maszt, *m.* Mast, Mastbaum, *m.*

Matamore, *m. f.* samochwalca, *m.* Großsprecher, *m.*

Matamore, *f.* więzienie na niewolników podziemne, *n.* unterirdischer Sclavenkerker, *m.*

Matasse, *f.* jedwab surowy, *m.* Matzenseide, rohe Seide, *f.*

Matelas, *m.* materac, *m.* Matratze, *f.*

Matelasser, *v. n.* wysłać, polstern, auspolstern.

Matelassier, *m.* materacnik, *m.* Matratzenmacher, *m.*

Matelot, *m.* maytek; okret na obronę dany, *m.* Matrose, *m.* Bedeckungsschiff, *m.*

Matelotage, *m.* żołd maytków, *m.* Matrosensold, *m.*

Matelote, *f.* potrawa marynarska, *f.* Matrosengericht, *n.* à la —, po żeglarsku, auf Matrosenart.

Mater, *v. a. T.* dadź szach i met, met zrobić, schachmat machen. *fig.* trapić, martwić, upokorzyć, kasteyen, abmatten, demüthigen.

Mâter, *v. a.* masztami okret opatrzyć, bemasten.

Matériaux, *m. pl.* materyały, materye, *pl.* Materialien, *f. pl.*

Matériel, elle, *a.* ciało maiący; niezgrabny, körperlich, materiell, plump, schwer.

Maternel, elle, *a.* macierzyński, mütterlich.

Maternité, *f.* macierzyństwo, *n.* Mutterschaft, *f.*

Mâteur, *m.* ciesla masztowy, *m.* Mastmacher, *m.*

Mathématicien, *m.* matematyk, *m.* Mathematiker, *m.*

Mathématique, *a.* matematyczny, mathematisch. — *f. (pl)* matematyka, *f.* Mathematik, *f.*

Matière, *f.* materya; okazya, *f.* pochop, powód, *m.* Materie, *f.* Stoff; Zeug; Gegenstand, Anlaß, *m.* en — de, *ad.* co się tycze, w materyi, w rzeczy, in Sachen, in Betreff.

Mâtin, *m.* pies domowy, owczarski, rzeźniczy, *m.* Haus-, Schäfer-, Hirten-, Fleischerhund, *m.*

Matin, *m.* poranek, *m.* Morgen, *m.* — *ad.* rano, früh.

Matinal, ale, *a.* rano wstawaiący, der, die früh aufsteht.

Mâtineau, *m.* piesek domowy, *m.* kleiner Haushund &c., *m.*

Matinée, *f.* poranek, czas porankowy, *m.* Morgenzeit, *f.* Morgen, Vormittag, *m.*

Mâtiner, *v. a.* łączyć się z psem brzydkim, sich mit einem Haushunde oder garstigen Hunde belaufen. *fig. fam.* wyłaiać, ausschelten.

Matineux, euse, *a.* rano wstawaiący, der, die gern früh aufsteht.

Matinière, *a. f.* étoile —, iutrzenka, Morgenstern, *m.*

Matois, aise, *a. fam.* chytry, listig, schlau.

Matoiserie, *f. fam.* chytrość, *f.* frantostwo, *n.* Schlauheit; Betrügerey, *f.*

Matou, *m.* kot, *m.* Kater, *m.*

Matrice, *a.* macierzyński, mütterlich, (w niektórych wyrazach).

Matricule, *f.* Metryka, *m.* Matrikel, *m.*

Matrimonial, ale, *a.* małżeński, ehelich.

Matrone, *f.* matrona, *f.* Matrone, *f.*

Maturité, *f.* doyrzałość, dostałość, *f.* Zeitung, Reife, *f. fig.* avec —, rozsądnie, mit Ueberlegung.

Matutinal, ale, *a.* do iutrzni należący, zur Frühmette gehörig.

*Maudire, *v. a.* przeklinać, verfluchen, verwünschen.

Maudisson, *m. fam.* przeklinanie, *n.* Fluch, *m.*

Maudit, ite, *p. et a.* przeklęty, verflucht, verwünscht.

Maugréer, *v. n. fam.* kląć, przeklinać, fluchen.

Maupiteux, euse, *a. (obs.)* okrutny, grausam.

Mausolée, *m.* nagrobek piękny, *m.* schönes Grabmahl, *n.*

Maussade, *a* niechędogi, plugawy; niezgrabny, schmutzig, ekelhaft, ungeschickt, plump.

Maussaderie, *f.* nieochędóstwo, *n.* niezgrabność, *f.* Unreinlichkeit, Ungeschicklichkeit, *f.*

Mauvais, aise, *a.* zły, szkodliwy, schlecht, übel, böse, schädlich.

Mauvais, *ad.* źle, schlecht, übel.

Mauviette, *f.* dzierlatka, *f.* Art Lerche, *f.*

Mauvis, *m.* drozd mały, *m.* Weindrossel, *f.*

Maxillaire, *a.* czelusciowy, zu den Kinnbacken gehörig.

Maxime, *f.* reguła, ustawa, maxyma, *f.* Grundsatz, *m.* Maxime, Regel, *f.*

Mayence, *f.* Moguncya, *f.* Maynz, *n.*

Mazette, *f.* szkapa, *f.* Schindmähre, *f. fig. fam.* gracz niedoskonały, *m.* schlechter Spieler, *m.*

Me, *pr.* mnie, mi; mnie, mich, mir, mich.

Mécanicien, *m.* mechanik, sztukmistrz, *m.* Mechanikus, *m.*

Mécanique, *f.* mechanika, *f.* Mechanik, *f. fig.* skład, *m.* ułożenie naturalne, kunsztowne, *n.* natürliche oder künstliche Zusammensetzung, *f.* Bau, *m.*

Mécanique, *a.* mechaniczny, mechanisch. *fig.* podły, nikczemny, mizerny, niedrig, verächtlich, armselig.

Mécanisme, *m.* mechanism, *m.* ułożenie, *n.* skład mechaniczny, *m.* Mechanismus, mechanischer Bau, *m.*

Mécène, *m.* patron, obrońca, *m.* Mäcen, hoher Gönner, *m.*

Méchamment, *ad.* złośliwie, podło, aus Bosheit, schlecht.

Méchanceté, *f.* złość, złośliwość; swawola, *f.* psikus, *m.* Bosheit, Bösartigkeit, *f.* Muthwille, *m.* Possen, *f. pl.*

Méchant, ante, *a.* mizerny, podły; zły, złośliwy; swywolny, psotliwy, schlecht, elend; böse, boshaft; schalkhaft, muthwillig.

Mèche, *f.* knot, *m.* próchno, *n.* hubka. *f.* lont, *m.* Docht, Zunder, Schwamm, *m.* Lunte, *f.*

Méchef, *m. fam.* nieszczęście, *n.* Unglück, *n.* Unfall, *m.*

Mécompte, *m.* błąd, *m.* omyłka, *f.* Verrechnen, *n.* Irrthum, Verstoß, *m.*

se Mécompter, *v. r.* (*de . . .*) omylić się w rachunkach (*co . . .*) sich verrechnen (um . . .) *fig.* zwieść się, oszukać się, in seiner Hoffnung.

Méconnaissable, *a.* trudny do poznania, unkenntlich.

Méconnaissant, ante, *a.* niewdzięczny, unerkenntlich.

Méconnaissance, *f.* niewdzięczność, *f.* Unerkenntlichkeit, *f.*

Méconnaître, *v. a.* nie poznać, omylić się w poznaniu, verkennen, nicht mehr kennen. se—, *r.* zapomnieć o swym przeszłym stanie etc., vergessen, was man gewesen ist ꝛc.

Mécontent, ente, *a.* niekontent niespokojny, mißvergnügt, unzufrieden.

Mécontentement, *m.* nieukontentowanie, *n.* przykrość, *f.* Mißvergnügen, *n.* Verdruß, *m.*

Mécontenter, *v. a.* nieukontentowanie sprawiać, mißvergnügt machen.

Mécréant, *m.* niewierny, Ungläubiger, *m.*

Médaille, *f.* medal. *m.* Denkmünze, Schaumünze, *f.*

Médailler, *m.* kabinecik, *m.* szafeczka do medalów, pieniędzy dawnych, *f.* Medaillenkabinet, *n.* Münzschrank, *m.*

Médailliste, *m.* zbieracz medalów. pieniędzy dawnych, *m.* Liebhaber, Kenner, Sammler alter Schaumünzen, *m.*

Médaillon, *m.* medalion, *m.* großes Schaustück, *n.*

Médecin, *m.* lekarz, doktor, *m.* Arzt, *m.*

Médecine, *f.* nauka lékarska *f.* lékarstwo, *n.* Arzneywissenschaft; Arzney, *f.*

Médeciner, *v. a. fam.* lékarstwa dawać, zapisać, Arzney geben oder verordnen.

Médianoche, *m.* biesiada północna, *f.* Mitternachtsschmaus, *m.*

Médiat, ate, *a.* pośrodkowy, mittelbar.

Médiateur, *m.* trice, *f.* pośrednik, *m.* Vermittler, *m.*

Médiation, *f.* pośrednictwo *n.* Vermittelung, *f.*

Médicament, *m.* lékarstwo, *n.* Arzneymittel, *n.*

Médicamentaire, *a.* tyczący się lékarstwa, die Arzneymittel betreffend.

Médicamenter, *v. a.* dawać lekarstwa, Arzneymittel geben.

Médicamenteux, euse, *a.* lekczący, silny, kräftig, wie Arzney heilend.

Médicinal, ale, *a.* lékarski, zur Arzney gehörig. *v.* Médicamenteux.

Médiocre, *a.* mierny, pomierny, mittelmäßig.

Médiocrité, *f.* po-, mierność, średniość, *f.* Mittelmäßigkeit, *f.*

Médire, *n.* (*de qc.*) obmawiać kogo, źle nachreden.

Médisance, *f.* obmowa, *f.* złe Nachrede, Verläumdung, *f.*

Médisant, ante, *a.* obmowny, verläumderisch; der, die gern übel nachredet.

Méditatif, ive, *n.* zamyślony, w myślach zatopiony, nachdenkend, nachsinnend.

Méditation, *f.* myśl, uwaga, *f.* rozmyślanie, *n* modlitwa wnętrzna, *f.* Nachdenken, *n.* Betrachtung, *f.* stilles Gebet, *n.*

Méditer, *v. a. et n.* myśleć, rozmyślać, rozważać; zamyślać; modlić się po cichu, nachdenken, auf etwas sinnen, denken, überlegen; vorhaben; still für sich beten.

Méditerranée, *a. f.* śrzodziemny, mittelländisch.

Médoc, *m.* gatunek wina, kamienia, *m.* Medoc, *m.* (Art Wein und glänzender Kiesel).

Médullaire, *a.* śpikowaty, markig.

Méfaire, *v. n. fam.* szkodzić, źle czynić, Schaden, Unrecht thun.

Méfiance, *f.* podeyrzenie, niedowierzanie, *n.* Mißtrauen, *n.*

Méfiant, ante, *a.* podeyrzliwy, mißtrauisch, argwöhnisch.

se Méfier, *v. r.* (*de qq.*) nie dowierzać, nicht trauen, Mißtrauen in einen setzen.

Mégarde, *f.* niebaczność, *f.* niedbalstwo, *n.* Unachtsamkeit, *f.* par —, z niedbalstwa, aus Versehen.

Mégère, *f.* furya, *f.* Furie, *f. fig. fam.* diablica, *f.* böses Weib, *n.*

Mégie, *f.* białoskórnictwo, *n.* Weißgerberey, *f.*

Mégisserie, *f. v.* Mégie; handel towarami białoskórniczemi, *m.* Weißgerberhandel, *m.*

Mégissier, m. białoskórnik, *m.* Weißgerber, *m.*

Mègle, *f.* motyka, *f.* Spitzhacke, *f.*

Meilleur, eure, *a.* lepszy, besser, das beste.

Mélancolie, *f.* melankolia, *f.* Melancholie, Schwermuth, *f.*

Mélancolique, *a.* melankoliczny, melancholisch, schwermüthig.

Mélange, *m.* po-, z-, mięszanie, *n.* mięszanina, *f.* Mischung, Vermischung, *f.* Gemisch, *n.*

Mélanger, *v. a.* po-, z-, mięszać, mischen, vermischen.

Mélasse, *f.* syrop cukrowy, *m.* Zuckersyrup, *m.*

Mêlée, *f.* utarczka, *f.* załepki, *pl.* swar, *m.* zwada, *f.* Handgemenge, *n.* Schlägerey, *f.* heftiger Wortstreit, *m.*

Mêler, *v. a* po-, z-, mięszać, mischen, vermischen, vermengen, verwirren. se —, *r.* się, sich mischen, sich mengen. (*de qc.*) mięszać się, wdawać się w co, in etwas, sich darum bekümmern.

Mélèse, Mélèze, *m.* Modrzew, *m* Lerchenbaum, *m.*

Mélier, *m.* rodzay białych winogron, *m.* Art weißer Weintrauben, *f.*

Mélisse, *f.* miętka, miętkiew, *f.* Melissenkraut, *n.*

Mélodie, *f.* melodya, *f.* Sangweise, Melodie, *f.*

Mélodieux, euse, *a.* melodyyny, wdzięczny, lieblich klingend, melodisch.

Melon, *m.* Melon, *m.* Melone, *f.*

Mélonnière, *f.* inspekt na melony, *m.* Melonenbeet, *n.*

Membraneux, euse, *a.* błonisty, häutig.

Membre, *m.* członek, *m.* Glied, *fig.* Mitglied, *n.*

Membru, ue, *a.* członkowaty, członki wielkie maiący, großgliedrig.

Même, *pr.* sam; ten sam, ta sama, to samo; to iest, selbst; derselbe, dieselbe, dasselbe; nämlich). à —, *ad.* do woli, w stanie, im Stande. de —, *ad.* także, iako i, eben so, auch.

de — que, tak, iak, równo, so wie, gleich wie.
Mémoire, *f.* pamięć; pamiątka, *f.* Gedächtniß, Andenken, *n.* Erinnerung, *f.*
Mémoire, *m.* pismo, *n.* reiestr; rachunek, *m.* kartka, *f.* Aufsatz, *m.* Verzeichniß, *n.* Zettel, *m.* Rechnung, *f.* — res. *pl.* opisanie życia, *n.* dzieie. *pl.* pamiętnik, *m.* Lebenslauf, *m.* Nachrichten, Denkwürdigkeiten, *f. pl.*
Mémorable, *a.* pamiętny, pamięci godny, denkwürdig.
Mémoratif, ive, *a.* pamiętliwy, eingedenk.
Mémorial, *m.* memoryał, *m.* Denkschrift, Bittschrift, *f.* Memorial, *n.*
Mémorial, ale, *a.* pamiętny, pamięci się tyczący, das Gedächtniß betreffend.
Menaçant, ante, *a.* groźny, drohend.
Menace, *f.* groźba, *f.* Drohung, *f.*
Menacer, *v. a.* grozić, drohen, bedrohen.
Ménade, *f.* diablica, *f.* tolles Weib, *n.*
Ménage, *m.* gospodarstwo, *n.* Haushaltung, *f.* Hauswesen, *n. fam.* sprzęty domowe, *pl.* Hausrath, *m.*
Ménagement, *m.* ostrożność, baczność, *f.* Behutsamkeit, Schonung, vorsichtige Behandlung, *f.*
Ménager, *v. a. et n.* oszczędzać; szanować; czcić; sprawić, zaczać, ułożyć sztucznie, sparen, schonen, in Acht nehmen, mit Schonung behandeln; geschickt führen, einleiten; auswirken, verschaffen, veranstalten.
Ménager, ère, *a.* gospodarny, oszczędny, haushältig, sparsam. — *m. f.* gospodarz, *m.* Haushalter, *m.*
Ménagerie, *f.* podwórze z bydła, *n.* zwierzyniec. Viehhof auf großen Landgüter Thiergarten, *m.*
Mendiant, ante, *a.* żebrac żebraiący, bettelnd. — *m.* żebrak, *m.* Bettler, *m.*
Mendicité, *f.* żebractwo, Bettelstand, Bettelstab, *m.*
Mendier, *v. a. et n.* żebrać, betteln, erbetteln.
Menée, *f.* sztuka, *f.* zamy układ, *m.* geheimer Kunstgr oder Schlich, *m.*
Mener, *v. a.* prowadzić, wieść mieć przy sobie, wziąć brać z sobą, führen, leiten anführen, bey sich haben, mi nehmen. *fig.* zwodzić, hin ten.
Ménétrier, *m.* skrzypek, Bierfiedler, *m.*
Méneur, *m.* euse, *f.* prowa dziciel, *m.* Führer, *m.*
Menon, *m.* rodzay kozy, *f.* vantische Ziege, *f.*
Menotte, *f. fam.* rączka, *f.* Händchen, Patschgen, *n.* M nottes, *pl.* pęta na ręce, *p* Handschellen, *f. pl.*
Mensonge, *m.* łgarstwo, *n.* łgа *f.* Lüge, *f.*
Mensonger, ère, *a.* kłamliwy fałszywy, obłudny, lügenhaft trüglich, falsch.
Menstrues, *f. pl.* miesiączki *f.* monatliche Zeit der Weibe *f.* —ruel, lle, *a.* miesięczny dazu gehörig.
Mental, ale, *a.* skryty, tajemny, wewnętrzny, innerlich, in Gedanken.
Menterie, *f.* łgarstwo, *n.* łgа *f.* Lüge, *f.*
Menteur, euse, *a.* kłamliwy, obłudny, lügenhaft; trüglich. — *m. f.* łgarz, *m.* Lügner, *m.*
Menthe, *f.* miętka, *f* Münz *f.* (Pflanze).

Men-

ntion, *f.* wzmianka, *f.* wspomnienie, *n.* Erwähnung, Meldung, *f.*
entir, *v. n.* łgać, lügen.
enton, *m.* podbrodek, *m.* Kinn, *n.*
entonnière, *f.* wstążka pod brodę, *f.* Kinnband, *n.*
enu, ue, *a.* drobny, mały, cienki, wąski, dünn, fein. klein, schmal. *fig.* mały, nieznaczny, klein, gering.
enu, *m.* reiestr potraw, *m.* Küchenzettel, *m.* Menus oder menus plaisirs, *pl.* drobne wydatki; pieniądze na nie, *pl.* kleine Ausgaben, *f. pl.* Geld dazu, *n.*
enu, *ad.* poiedynczo, na sztuki, na kawałki, klein, in kleinen Stücken.
ennaille, *f.* kupa drobnych pieniędzy, rybek, *f.* drobiazg, *m.* Haufen Scheidemünze, *m.* Menge kleiner Fische; *f.* allerhand kleine Sachen, *f. pl.*
enuet, *m.* minuet, *m.* Menuet, *f.*
enuiserie, *f.* stolarska robota, *f.* stolarstwo, *n.* Tischlerarbeit, *f.* Tischlerhandwerk, *n.*
enuisier, *m* stolarz, *m.* Tischler, Schreiner, *m.*
e Méprendre, *v. r.* o-, mylić się, zbłądzić, oszukać się, sich irren, sich versehen, sich vergreifen.
épris, *m.* pogarda, wzgarda, *f.* Verachtung, *f.*
éprisable, *a.* pogardliwy, verächtlich.
éprisant, ante, *a.* gardzący etc. wzgardliwy, verachtend, verächtlich.
éprise, *f.* błąd, *m.* omyłka, *f.* Irrthum, m. Versehen, *n.*
épriser, *v. a.* gardzić, wzgardzić, pogardzać czém, verachten.
er, *f.* morze, *n.* Meer, *n.* See, *f.*

Mercantile, *a.* kupiecki, kaufmänisch.
Mercantille, *f.* kupiectwo, *n.* Krämerey, *f.*
Mercenaire, *m.* naiemnik, lokay, robotnik naięty, *m.* Miethling, Lohnbedienter, Tagelöhner, *m.* — *a.* naięty; cheiwy, gedungen; lohnsüchtig.
Mercerie, *f.* kram; towar, *m.* Kram, *m.* Kramwaare, *f.*
Merci, *f.* miłosierdzie, *n.* łaska, *f.* dzięki, *pl.* Erbarmen, *n.* Barmherzigkeit, *f.* Dank, *m. fig.* à la —, w mocy, in der Gewalt.
Mercier, *m.* ière, *f.* kramarz, bławatnik, *m.* Krämer, *m.*
Mercredi, *m.* środa, *f.* Mittwoche, *f.*
Mercure, *m.* żywe śrebro, *n.* Queckſilber, *n.*
Mercuriale, *f. fig. fam.* burka, *f.* Verweis, *m.*
Mercuriel, elle, *a.* merkuryalny; żywe śrebro w sobie zamykaiący, queckſilberartig; Queckſilber enthaltend.
Merde, *f.* gnóy, *m.* gówno, *n.* Koth, Dreck (von Menschen und Thieren), *m.*
Merdeux, euse, *a.* po-, zasrany, dreckig, schmutzig.
Mère, *f.* matka, *f.* Mutter, *f.* — *a.* — goutte, przedskok, *m.* Vorlauf, *m.* — laine, wełna nayprzednieysza, *f.* beste Wolle, *f.* langue —, ięzyk oyczysty, *m.* Mutterſprache; *f.*
Mereau, *m.* znak, *m.* Zeichen, *n.* Marke, *f.*
Méridien, enne, *a.* południowy, mittägig.
Méridienne, *f.* spoczynek po obiedzie, *m.* Mittagsruhe, *f.*
Méridional, ale, *a.* południowy, mittägig, südlich.
Merise, *f.* trześnia, *f.* kleine Vogelkirsche, *f.*

Méri-

Merisier, *m.* drzewo trześniowe, *n.* Vogelkirschbaum, *m.*

Mérite, *m.* zasługa, *f.* Verdienst, *n.*

Mériter, *v. a.* zasłużyć, godnym bydź, verdienen. — *n.* (*de qc.*) zasłużyć się czemu, komu, sich um etwas verdient machen.

Méritoire, *a.* godny czego, zasługujący, verdienstlich.

Merle, *m.* kos, *m.* Amsel, *f.*

Merluche, *f.* sztokfisz, *m.* Stockfisch, *m.*

Merveille, *f.* dziw, cud, *m.* Wunder, Wunderwerk, *n.* à —, *ad.* nad podziwienie, cudnie, wunderschön, ganz vortrefflich.

Merveilleux, euse, *a.* cudowny, dziwny, przedziwny, wunderbar, vortrefflich.

Mésaise, *v.* Malaise.

Mésalliance, *f.* małżeństwo stanu nierównego, *n.* Mißheyrath, *f.*

Mésallier, *v. a.* wydadź za mąż za podlevszego, seinem Stande nicht gemäß heyrathen.

Mésange, *f.* sikora, *f.* Meise, *f.*

Mésarriver, *v. i.* nie powieśdź się; nie udać się, nie poszczęścić się, mißrathen, mißlingen, übel bekommen.

*Mésavenir, *v. i.* nie udadź się, nie poszczęścić się, mißlingen.

Mésestimer, *v. a.* zniepoważać, gering schätzen.

Mésintelligence, *f.* niezgoda, różnica, *f.* Mißverständniß, *n.* Mißhelligkeit, *f.*

*Mésoffrir, *v. n.* za mało zacenić, zadadź, ein Mißgebot thun, zu wenig bieten.

Mesquin, ine, *a.* skąpy, sknerowaty: podły, filzig, knauserig; schlecht, kärglich.

Mesquinerie, *f.* sknerstwo, skąpstwo, *n.* Knauserey, Knickerey, *f.*

Message, *m.* poselstwo, *n.* [illegible] schaft, *f.*

Messager, *m.* ère, *f.* posłaniec, *m.* Bote, *m.*

Messagerie, *f.* urząd domu słańczy, *m.* Botenamt, [illegible] teuwesen, Botenhaus, *n.*

Messe, *f.* dire la —, msza prawiać, Messe lesen.

Messeance, *f.* nieprzystoyność, nieprzyzwoitość, *f.* Uebel[illegible] *m.* Unanständigkeit, *f.*

Messéant, ante, *a.* nieprzyzwyny, unanständig.

*Messeoir, *v. n.* nieprzyzwyczaić, być nie do rzeczy, unanständig seyn.

Messie, *m.* mesyasz, *m.* Messias, *m.*

Messier, *m.* polowy, *m.* [illegible] hüter, Flurschütze, *m.*

Mesurable, *a.* pomierny, co można zmierzyć, meßbar.

Mesurage, *m.* mierzenie ziemiarniczne, *n.* Messen; Messgeld, *n.*

Mesure, *f.* miara, *f.* wymierzenie, *n.* Maß, *n.* Ausmessung, *f.* *fig.* reguła, *f.* myśl, *m.* Maßregel, *f.* à — que, *c.* podług, według, [illegible] ko, tako, je nachdem, [illegible]

Mesurer, *v. a.* wy-, od-, z- rzyć, messen, ausmessen, [illegible] messen. *se* — *avec qq.* [illegible] równać się do kogo, sich [illegible] einem messen.

Mesureur, *m.* miernik, *m.* [illegible] ser, *m.*

Mésuser, *v. n.* (*de qc.*) źle, źle używać, mißbrauchen.

Mesvendre, *v.* Mévendre

Metachronisme, *m.* błąd czasopisastwie, *m.* [illegible] in der Zeitrechnung, *m.*

Métairie, *f.* folwarek, *m.* [illegible] erhof, *m.*

Métal, *m.* kruszec, *m.* [illegible] *n.*

Métallique, *a.* kruszcowy, mismatyczny, metallisch, mismatisch.

Métamorphose, *f.* przemienienie, przeobrażenie się w co, *n.* Verwandlung, *f.*

Métamorphoser, *v. a.* przemienić, obrócić w co, przeobrazić, verwandeln.

Métaphorique, *a.* niewłaściwy, verblümt, uneigentlich.

Métaphrase, *f.* tłumaczenie słowo w słowo, wörtliche Uebersetzung, *f.* — ste, *m.* tłumacz co do słowa, *m.* wörtlicher Uebersetzer, *m.*

Métaphysicien, *m.* metafizyk, *m.* Metaphysiker, *m.*

Métaphysique, *f.* metafizyka, *f.* Metaphysik, *f.* — *a.* — zyczny, — sisch.

Métaphysiquer, *v. a.* uczono wywodzić, rosprawiać, sehr tiefsinnig abhandeln.

Métayer, *m.* ère, *f.* zagrodnik, *m.* Meier, *m.*

Méteil, *m.* żyto z pszenicą mięszane, *n.* Mengkorn, *n.*

Météore, *m.* widziadło, *n.* Lufterscheinung, *f.*

Météorologie, *f.* nauka o widziadłach, pogodzie, *f.* Wissenschaft von den Lufterscheinungen, Witterungslehre, *f.* —gique, *a.* tyczący się tego, was die Witterung betrifft.

Méthode, *f.* sposób uczenia; zwyczay, sposób, *m.* Lehrart, Methode, Art, Gewohnheit, *f.*

Méthodique, *a.* porządny, methodisch, nach einer gewissen Ordnung.

Métier, *m.* rzemiosło, *n.* cech, *m.* krosna; krosienka, *pl.* Handwerk, Gewerbe, *n.* Handthierung: Zunft, Innung, *f.* Werkstuhl; Stickerrahmen, *m.*

Mètre, *fam.* wiersz, rym, *m.* Vers, *m.*

Metropole, *f.* miasto stołeczne arcybiskupa, *n.* katedra arcybiskupia, *f.* Stadt, wo ein Erzbischof seinen Sitz hat; erzbischöfliche Kirche, *f.* Hauptkirche, *f.*

Métropolitain, *m.* arcybiskup, *m.* Erzbischof, *m.*

Métropolitain, aine, *a.* arcybiskupi, erzbischöflich.

Mets, *m.* potrawa, *f.* jedzenie, *n.* Gericht, *n.* Speise, *f.*

Mettable, *a.* do noszenia dobry (o sukniach), trazbar, (von Kleidungsstücken).

Metteur en oeuvre, *m.* złotnik, *m.* Juwelier, Goldschmied, *m.*

*Mettre, *v. a.* stawiać, kłaśdź, postawić, położyć, postawić; włożyć; użyć co do czego, łożyć co na co; oblec, wdziać, włożyć na głowę; setzen, legen, stellen; bringen; anwenden; anlegen, anziehen, aufsetzen. se —, *r.* położyć się, stanąć, usieśdź, póyśdź, udać się; ubierać się, nosić się, sich legen, stellen, setzen &c.; sich kleiden (gut &c.) (*à qc.*) poświęcić się czemu, bawić się czém, sich mit etwas beschäftigen, darauf legen. — à faire (*qc.*) zaczęć, anfangen, etwas zu thun.

Meuble, *a.* ruchomy, beweglich, locker. *m.* sprzęt domowy, *m.* Stück Hausrath, *m.*

Meubler, *v. a.* opatrzyć sprzętami, należytémi potrzebami, bydłem etc., mit Hausrath, mit Feldgeräthe, dem nöthigen Vieh &c. versehen.

Meugler etc. *v.* Beugler etc.

Meule, *f.* kamień młyński, *m.* koło we młynie, *n.* osełka, *f.* kamień do szlufowania; stóg siana, Mühlstein; Gang in Mühlen; Schleifstein; Heuschober, *m.*

Meulière, *f.* gatunek kamieni młyńskich, do budowania, *m.* góry, gdzie kamienie młyńskie łamią. *pl.* Art Werk-, Mühlstein; Mühlsteinbruch, *m.*

Meunier, *m.* ière, *f.* młynarz, *m.* Müller, *m.*

Meur-

Meurtre, *m.* zabóy, *m.* zabóystwo, *n.* Mord, Todtschlag, *m.*

Meurtrier, *m.* ière, *f.* zbóyca, zabóyca, *m.* Mörder, *m.* — *a.* zabóyczy, zbóyczy, mörderisch.

Meurtrir, *v. a.* przycisnąć, przygnieść; zabić, quetschen, zerquetschen; morden.

Meurtrissure, *f.* siniak, *m.* przyciśnienie etc., *n.* Quetschung, *f.* blaues Maal, *n.* Stoß, *m.*

Meute, *f* sfora psów, *f.* Koppel Jagdhunde, *f.*

Mévendre, *a.* ze szkodą przedać, mit Schaden verkaufen, verschleudern.

Mévente, *f* przedaż ze szkodą, *f.* Verkauf unter dem Werthe, *m.*

Mi, *part.* pół, śrzód, śrzodek, (przed niektórémi słowami), halb, Mitte, Hälfte, (nur vor einigen Wörtern).

Miaulement, *m.* miauk kotów, *m.* Mauzen der Katzen, *n.*

Miauler, *v. n.* miaucześć, mauzen, mauen.

Miche, *f.* bochenek, *m.* bułka chleba, *f.* Brod, Laib Brod, *n.*

Michel, *m.* Michał, Michael, *m.* — lle, *f.* Michaela, Michaeline, *f.* —chon, *m.* —chałek, *m.* Michelchen, *n.*

Micmac, *m. fam.* mięszanina, *f.* Mischmasch. *m.*

Mi-côte, *f.* pagórek, *m.* Anhöhe, *f.*

Midi, *m.* południe, *n.* Mittag, *m.*

Mie, *f.* okruch, okruszek, *m.* (*obs.*) niańka, piastunka, *f.* Krume; (sonst) Kindermuhme, *f. fam.* nic, nie, wcale nie, nichts, nicht.

Miel, *m.* miód przaśny, *m.* Honig, *m.*

Miélat, *m.* miodunka, *f.* Honigthau, *m.*

Mielleux, euse, *a.* miodowy, honigsüß. *fig.* bardzo przyiemny, sehr angenehm.

Mien, enne, *pr.* móy, der, die, das meinige, mein.

Miette, *f.* okruszek, *m.* Krümchen, *n. fig.* odrobina, *f.* Bröckchen, *n.*

Mieux, *ad.* lepiey, besser, lieber. — *m.* naylepsza, das Beste.

Miévre, *a. fam.* swawolny, muthwillig.

Miévrerie, Miévreté, *f. fam.* swawola, *f.* Muthwille, *m.*

Mignard, arde, *a. fam.* ładny, kształtny, piękny, grzeczny, niedlich, fein, zart, artig.

Mignarder, *v. a. fam.* rospieścić, verzärteln.

Mignardise, *f. fam.* piękność etc., *f.* Niedlichkeit, Zartheit, *f.* — ses, *pl.* karesy, *pl.* Liebkosungen, *f. pl.*

Mignon, onne, *a.* ładny, piękny, mały i grzeczny, niedlich, klein und artig, nett, elegant —, pieniądze zebrane, *pl.* Sparpfennige, *m. pl.* — kochanek, *m.* —nka, *f.* Liebling, *m.* Liebchen, *n*

Mignonnette, *f.* gatunek grzdzików, karonek cienkiey, pieprz miałko tłuczony, Bartnelke; Art feiner Spreu, *f.* fein gestoßener Pfeffer, *m.*

Mignoter, *v a. fam.* rozpieścić, liebkosen, verhätscheln.

Mignotise, *f. fam.* karesy, *pl.* Liebkosung, *f.*

Migraine, *f.* ból głowy, *m.* einseitiges Kopfweh, *n.*

Migration, *f.* wyiście, wynarodowanie, *n.* Auswanderung, *f.*

Mijaurée, *f. fam.* błaźnica, maszkara, *f.* Närrin, *f.* Mamaffe, *m.*

Mil, *v.* Mille.

Mil, Millet, *m.* proso, *n.* Hirse, *f.*

Milan, *m.* kania, *f.* Hühnergeyer, *m.*

Milice; *f.* żołnierze powiatowi, *m. pl.* Landmiliz, *f.*

Milicien, *f.* żołnierz powiatowy, *m.* Soldat von der Landmiliz, *m.*

Milieu, *m.* śrzód, śrzodek; sposób, *m.* Mitte, *f.* Mittel, *n.* au — de, pomiędzy, w pośrzód, mitten in.

Militaire, *a.* woienny, woyskowy, zum Kriege gehörig. — *m.* żołnierz, *m.* Soldat, *m.*

Militer, *v. n. fig.* bydź, służyć przeciw czemu, streiten.

Mille, *a.* tysiąc, tausend. — *m.* mila, *f.* Meile, *f.*

Mille fleurs, (eau de), *f.* krowi mokrz, *m.* wódka z tego palona, *f.* Kuhharn, *m.* daraus destillirtes Wasser, *n.*

Millenaire, *a.* tysiączny; tysiącoletni, tausend; tausendjährig. *m.* — wiek tysiącoletni, *m.* Jahrtausend, *n.*

Mille-pieds, *m.* stonóg, *m.* Tausendfuß, *m.* (Wurm).

Millet, *v.* Mil.

Milliaire, *m. et a. f.* colonne—, słup mile oznaczaiący, *m.* Meilensäule, *f.*

Milliard, *m.* tysiąc milionów, *m.* tausend Millionen, *f. pl.*

Milliasse, *f. fam.* mnóstwo niezliczone; *n.* sehr große Menge, *f.*

Millième, *a.* tysiączny, tausendste.

Millier, *m.* tysiąc; 10 centnarów, Tausend, *n.* 10 Centner, *m.*

Million, *m.* milion, *m.* Million, *f.*

Millionnaire, *m. et f.* miliony maiątku posiadaiący, Besitzer von Millionen, *m.*

Millionième, *a.* milionowy, zehnmal hundert tausendste.

Milord, *m.* miloid, *m.* Milord, *m.*

Milort, *m.* wąż domowy, *m.* Hausunke, *f.*

Minauder, *v. n.* minki stroić, przymilać się, sich zieren, schön thun.

Minauderies, *f. pl.* minki, *pl.* przymilanie się, *n.* Ziereyen, *f. pl.*

Minaudier, *m.* ière, *f.* minki stroiący, der, die sich ziert.

Mince, *a.* cienki, dunn, *fig.* mały, podły, chudy, klein, schlecht, gering.

Mine, *f.* mina, postać, twarz; góry, *f. pl.* kruszec; podkop, *m.* Gesichtsbildung, Miene, *f.* Gesicht, Ansehen, *n.* Erzgrube, *f.* Bergwerk; Erz, *n.* Pulvermine, *f. fig.* zamiar, układ, *m.* heimlicher Anschlag, *m.*

Miner, *v. a.* podkopać, miniren, untergraben. *fig.* zniszczyć, nadwątlić, ausziehren.

Minéral, *m.* kruszec, *m.* Mineral, *n.*

Minéral, ale, *a.* kruszcowy, mineralisch.

Minet, *m.* ette, *f. fam.* kotek, *m.* kizia, *f.* Kätzchen, *n.*

Mineur, *m.* minier, podkopnik; górnik, *m.* Bergmann; Minirer, *m.*

Mineur, eure, *a.* małoletni, młodoletni; mnieyszy, minderjährig, unmündig; kleiner,

Miniature, *f.* miniatura, *f.* Miniatur, *f.* —riste, *m.* malarz co ie maluie, *m.* Miniaturmaler, *m.*

Minière, *f.* kopalnia, góry, *f. pl.* Bergwerk, *n.* Erzgrube, *f.*

Minime, *a.* ciemnoszary, dunkelbraun.

Ministère, *m.* urząd, *m.* służba, *f.* rząd; ministra, *m.* ministeryum, *n.* straż, *f.* Amt, *a.* Dienst, *m.* Amtsverrichtung; Regierung eines Staatsministers, *f.* Ministerium, *n.*

Ministériel, elle, *a.* ministeryalny, einem Minister zukommend, ministeriell.

Ministre, *m.* minister; poseł; kaznodzieia dyssydentski, *m.* Minister; Gesandter; protestantischer Prediger, *m.*

Minium, *m.* minia, *f.* Mennig, *m.*

Minois, *m. fam.* minka, piękna twarzyczka, *f.* artiges Gesichtchen, *n.*

Minon, *m. fam.* kizia, kicia, *f.* Kätzchen, Mietzchen, *n.*

Minorité, *f.* małoletność, młodoletność, *f.* Minderjährigkeit, *f.*

Minuit, *m.* północ, *f.* Mitternacht, *f.*

Minuscule, *f.* mała głoska, czcionka, litera, *f.* kleiner Buchstabe, *m.*

Minute, *f.* minuta, *f.* koncept; drobny druk; oryginał, *m.* Minute; kleine Schrift, *f.* Koncept, *n.* Entwurf, *m.* Original einer Urkunde, *n.*

Minuter, *v. a.* ułożyć, potaiemnie zamyślać, umówić, entwerfen, aufsetzen; heimlich vorhaben, verabreden.

Minutie, *f.* mała rzecz, drobnostka, fraszka, *f.* Kleinigkeit, *f.*

Minutieux, euse, *a.* drobny, fraszkami zabawny, der, die sich mit Kleinigkeiten aufhält.

Mi-parti, ie, *a.* na pół, na dwoie rozdzielony, halb getheilt.

Miquelot, *m.* chłopiec żebrający, *m.* Betteljunge, *m. fam.* świętoszek, *m.* Heuchler, *m.*

Mirabelle, *f.* rodzay śliwek żółtawych, *f.* Art gelblicher Pflaumen, *f.*

Miracle, *m.* cud, *m.* Wunder, *n.* à —, *ad. fam.* cudownie, przedziwnie, wunderschön.

Miraculeux, euse, *a.* cudowny, wunderbar.

Mirauder, *v. a. fam.* z uwagą patrzeć, oglądać, genau betrachten.

Mircolion, *m.* mrówkolew, *m.* Ameisenlöwe, *m.*

Mire, *f.* celik na strzelbie, *m.* Ziel, Visirkorn, *n.*

Mirer, *v. a.* celować, mierzyć do celu; *fig.* zamierzać, zamyślen, se —, *r.* oglądać się w zwierciedle, sich im Spiegel besehen.

Mirmidon, *m. fam.* pędrak, mędrek, *m.* zwergartiger Bube, Knirps; naseweiser Mensch, *m.*

Miroir, *m.* zwierciadło, *n.* Spiegel, *m.*

Miroité, ée, *a.* szpakowaty (o koniach), gespiegelt, (von Pferden).

Miroiterie, *f.* handel zwierciadłami, *n.* Spiegelhandel, *m.*

Miroitier, *m.* zwierciedlnik, *m.* Spiegelmacher, — händler, *m.*

Mis, ise, *p. et a.* położony, postawiony etc.; ubrany, gelegt, gestellt; angekleidet.

Misanthrope, *m. f.* odludek, *m.* Menschenfeind, *m.* — *a.* nieuprzeyemny, dziwny, dziki, verdrüßlich, mürrisch.

Misanthropie, *f.* nienawiść ludzi, dzikość, *f.* Menschenscheu, *f.* Menschenhaß, *m.*

Miscellanées, *m. pl.* różne materye, pisma, *pl.* vermischte Aufsätze, *f. pl.*

Mise, *f.* wydatek; zadatek, *m.* zadawanie w targu, *n.* stawka; kurencya monety, ważność, *f.* Ausgabe, *f.* Gebot, *n.* Einsatz, *m.* Gangbarkeit, *f. fam.* sposób noszenia się; ubierania się, *m.* Art sich zu kleiden.

Misérable, *a.* mizerny, nędzny, biédny, nieszczęśliwy, elend; armselig, erbärmlich, schlecht, böse. — *m. f.* nieborak, mizerak, *m.* der, die Elende.

Misère, *f.* biéda, nędza, *f.* nieszczęście, *n.* Elend, *n.* Noth. *f. fam.* fraszka, *f.* Kleinigkeit, *f.*

Miséréré, *m.* zatwardzenie gwałtowne, *n.* Darmgicht, *f. fam.* czas krótki, pacierz, *m.* kurze Zeit, *f.*

Miséricorde, *f.* miłosierdzie, *n.* litość, *f.* Barmherzigkeit, *f.* Erbarmen, *n.*

Miséricordieux, euse, *a.* miłosierny, litościwy, barmherzig.

Mission, *f.* missya, *f.* wiary chrześciiańskiéy roskrzewianie, *n.* Sendung, *f.* Sendungsgeschäft, *n.* Mission, *f.*

Missionnaire, *m.* missyonarz, nauczyciel wiary S., *m.* Missionär; Heidenbekehrer, *m.*

Missive, *f.* list, *m.* Sendschreiben, *n.* Brief, *m.*

Mistère etc., *v.* Mystère etc.

Mitaine, *f.* rękawiczka bez palców, *f.* Fausthandschuh, Klapphandschuh, *m.*

Mite, *f.* mól, *m.* Miete, Milbe, *f.*

Mitigation, *f.* ulżenie, umnieyszenie, *n.* folga, *f.* Milderung, *f.*

Mitiger, *v. a.* ulżyć, u-, zmnieyszyć, pofolgować, mildern.

Mitonner, *v. n.* przy wolnym ogniu gotować, ganz gelinde kochen. — *a.* pielęgnować, pieścić, sorgfältig pflegen, verzärteln, liebkosen.

Mitoyen, enne, *a.* pośrzedni, śrzedni, między, Mittel-, zwischen. *fig.* avis —, droga pośrzednia, *f.* Mittelweg, *m.*

Mitoyerie, *f.* mur, *m.* ściana spólna, *f.* Zwischenmauer, *f.*

Mitraille, *f.* różne drobiazgi, graty żelazne, mosiężne, *m. pl.* siekane żelazo etc., *n.* allerhand kleine Eisen-, Messing- oder Blechwaare, *f.* altes Kupfer ꝛc.; alte Stücke Eisen, Nagelknöpfe ꝛc., *n.*

Mitre, *f.* infuła, *f.* Bischofsmütze, *f.* Bischofshut, *m.* Infel, *f.*

Mitré, ée, *a.* infułowaty, infułę maiący, mit einem Bischofshute versehen.

Mitron, *m. fam.* piekarczyk, *m.* Bäckerbursche, *m.*

Mixte, *a.* zmięszany, vermischt. — *m.* rzecz mięszana, *f.* vermischter Körper, *m.*

Mixtionner, *v. a.* po-, z-, mięszać, mischen, vermischen.

Mobile, *a.* ruchomy, beweglich. *fig.* niestateczny, odmienny, unbeständig. — *m.* rzecz ruchoma, *f.* beweglicher Körper, *m. fig.* sprzężyna, *f.* Triebfeder, *f.*

Mobilier, ière; Mobiliaire, *a.* ruchomy, zu den beweglichen Gütern gehörig.

Mobilier, *m.* ruchomość, *f.* Hausgeräth, *n.* Mobilien, *f. pl.*

Mobilité, *f.* ruchomość, *f.* ruch *m.* Beweglichkeit, *f. fig.* niestateczność, odmienność, *f.* Unbeständigkeit, *f.*

Mode, *f.* moda, *f.* zwyczay, *m.* Mode, Sitte, Gewohnheit, *f.*

Modèle, *m.* model, wizerunek, *m.* forma, *f.* Muster, Modell, *n.*

Modeler, *v. a. et n.* formować, kształcić, abformen, modelliren. se —, *r.* (*sur qc.*) brać, obrać sobie co na wzór, sich nach etwas bilden, etwas, was zum Muster nehmen.

Modérateur, *m.* trice, *f.* rządzca, *m.* Regierer, *m*

Modération, *f.* mierność, skromność, *f.* umnieyszenie etc, *n.* Mäßigung, Verminderung, *f.* Nachlaß, *m.*

Modéré, ée, *p. et a.* mierny, skromny; spokoyny, gemäßigt; gelassen.

Modérément, *ad.* miernie, skromnie, mäßig, mit Maßen.

Modérer, *v. a.* umiarkować, umnieyszyć, zniżyć; wstrzymać, mäßigen, mildern, einschrän-

schränken. se —, r. umiarkować się, wstrzymać się, sich mäßigen.
Moderne, a. nowy, teraźnieyszy, heutig, neu, modern.
Modeste, a. skromny, obyczayny, grzeczny, bescheiden, sittsam, ehrbar.
Modestie, f. skromność, obyczayność, f. Bescheidenheit, Sittsamkeit, f.
Modicité, f. szczupłość, mierność, f. Geringheit, Geringfügigkeit, f.
Modificatif, ive, a. łagodny, ulżywaiący; określaiący, mildernd; einschränkend.
Modification, f. określenie; ulżenie, n. ulga, f. Einschränkung; Milderung, f.
Modifier, v. a. określić; ulżyć, umiarkować, mildern, einschränken.
Modique, a. szczupły, mierny, mały, mäßig, gering.
Moelle, f. śpik, m. Mark, n.
Moelleux, euse, a. śpikowaty, pełen śpiku, markig, markicht. fig. mocny, wyborny, stark, kernig.
Moellon, m. kamień łamany, m. Bruchstein, m.
Moeuf, m. T. tryb, m. T. Modus (in der Grammatik), m.
Moeurs, f. pl. obyczaie, zwyczaie, nałogi, m. pl. Sitten, f. pl. Gebräuche, m. pl.
Moi, pr. ia; mnie, mię; mnie, mi, ich, mich, mir.
Moignon, m. kikut, m. Stumpf, Sturzel, m.
Moindre, a. podleyszy, mnieyszy, geringer, kleiner, minder.
Moine, m. mnich, m. flasza do rozgrzania łóżka, f. Mönch; Bettwärmer, m.
Moineau, m. wróbel, m. Sperling, m.
Moinerie, f. mnichowstwo, n. Mönchery, f.
Moinesse, f. (pogardl.) mniszka, f. (verächtl.) Nonne, f.
Moinillon, m. (pogardl.) mnich mały, m. (verächtlich) kleiner Mönch, m.
Moins, ad. mniey, minder, weniger. à — de od. que, c. jeżeli nie, chyba że, przynaymniey, aby, wofern nicht, wenn nicht, es sey denn daß. — m. naymnieysza (rzecz), f. das Wenigste.
Moire, f. mora, f. (materya) Mohr, m. (Seidenzeug).
Moiré, ée, a. wodnowzorzysty, gemohrt, gewässert. Mohr.
Mois, m. miesiąc, m. Monat, m.
Moisi, m. pleśń; rzecz spleśniała, f. Schimmel, m. das Schimmelige.
Moisi, ie, a. spleśniały, schimmelig.
Moisir, v. n. et se —, r. s. pleśnieć, schimmeln, schimmelig werden.
Moisissure, f. pleśń, f. Schimmel, m.
Moison, f. zboże za arendę roli dawane, n. Pachtkorn, n.
Moisonnier, m. urodzaiami arendę opłacaiący, der seine Pacht in Früchten entrichtet.
Moissine, f. gałąź z winogronem, f. Büschel Weinreben mit Trauben, n.
Moisson, f. żniwo, n. Aerndte, f.
Moissonner, v. a. et n. żąć, zbierać, ärndten, einärndten, fig. zabierać, wegraffen.
Moissonneur, m. euse, f. żeniec, żeniec, m. Schnitter, m.
Moite, a. wilgotny, feucht.
Moiteur, f. wilgoć, f. Feuchtigkeit, f.
Mortié, f. połowa, f. Hälfte, f. fam. małżonka, f. Ehehälfte, f. — ad. pół, na połowę, połowicznie, na połowę częścią, halb, zur Hälfte.
Mol, -v. Mou.
Molaire, a. f. dent —, ząb trzonowy, m. Backenzahn, m.

Moldavie, f. Multany, f. pl. Moldau, f.
Môle, f. zaśniad, m. Mondkalb, n.
Môle, m. tama, grobla, f. Wehrdamm, m.
Molécule, f. cząstka, bryłka, f. Klümpchen, Kügelchen (Blut ꝛc.), n.
Molester, v. a. naprzykrzać się, trapić się, Ungelegenheit, Verdruß machen.
Molette, f. kółko u ostrogi, n. Sporrädchen, n.
Mollasse, a. miękki, weichlich, welk.
Mollement, a. miękko, weich, fig. niemężnie, niedbale, weichlich, nachläßig.
Mollesse, f. miękkość, f. Weichheit, f. fig. pieszczota, pieszczotliwość; niedbałość, Weichlichkeit, Nachläßigkeit, f.
Mollet, ette, a. miękki, delikatny, łagodny, weich, zart, sanft.
Mollet, m. frandzelka; łytka, f. kleine Franze; Wade, f.
Mollir, v. n. ulegać się; zmiękczeć, spruchnieć; siły etc. tracić; ustawać, morsch, weich werden; matt, müde werden. fig. haniebnie ustępować, chwiać się, auf eine feige Art nachgeben.
Moment, m. oka mgnienie, n. chwila, f. Augenblick, m.
Momentané, ée, a. w okamgnieniu się staiący, augenblicklich.
Momerie, f. maszkarada, f. Mummerey, f. fig. obłuda, f. żart, m. Verstellung, f. Spaß, m.
Momie, f. mumia, f. Mumie, f.
Mon, pr. móy, moia, moie, mein, meine.
Monacal, ale, a. mnichowski, mniszy, mönchisch, Mönchs ...
Monachisme, m. stan mniszy, m. mnichowstwo, n. Mönchsstand, m. Mönchswesen, n.
Monarchie, m. samowładztwo, iednowładztwo, n. Monarchie, f.
Monarchique, a. samowładny, iednowładny, monarchisch.
Monastère, m. klasztór, m. Kloster, n.
Monastique, a. klasztorny, klösterlich.
Monaut, a. m. iednouchy, einöhrig.
Monceau, m. kupa, bryła, f. Haufen, Klumpen, m.
Mondain, aine, a. światowy, weltlich.
Mondanité, f. marność świata, światowość, f. Weltlichkeit, Eitelkeit, f.
Monde, m. świat, m. ludzie, pl. Welt, f. Leute, pl.
Monder, v. a. ob-, wyłupać, wyłuszczyć. von der Schale säubern, schälen.
Moniteur, m. przestrzegacz, m. Erinnerer, m.
Monnaie, f. mennica; moneta, f. pieniądze drobne, m. pl. Münze, f. kleines Geld, n.
Monnaierie, f. mieysce w mennicy, gdzie pieniądze biią. n. Ort in der Münze, wo geprägt wird, m.
Monnayage, m. bicie pieniędzy, mincarstwo, n. Münzen, n.
Monnayer, v. a. bić pieniądze, münzen, prägen, Geld schlagen.
Monnayeur, m. mincarz, m. Münzer, m.
Monocéros, v. Dicorne.
Monocle, m. perspektywka poiedyncza, f. Fernglas für ein Auge, n.
Monocorde, m. instrument muzyczny z iedną stroną, m. Monochord, n. (Instrument mit einer Saite).
Monocule, m. szkło na iedne oko, pl. Augenglas, n.

Monogamie, *f.* iednożeństwo, *n.* Monogamie, *f.* — game, *a.* iednożeniec, iednożenny, monogamisch.

Monogramme, *m.* cyfra, *f.* verzogener Name, *m.*

Monologue, *m.* monolog, *m.* Selbstgespräch, Monolog, *m.*

Monopode, *m.* stół o iednéy nodze; *m.* einfüßiger Tisch, *m.*

Monopole *m.* samokupiectwo, Alleinhandel, *m.*

Monopoleur, *m.* samokupiec, *m.* Monopolist, Alleinhändler, *m.*

Monosyllabe, *a.* iednosylabny, einsolbig. — *m.* słowo iednosylabne, *n.* einsylbiges Wort, *n.*

Monotone, *a.* iednogłosy, eintönig.

Monotonie, *f.* iednakowy głos, ton, *m.* Eintönigkeit, *f. fig.* równość, *f.* Einförmigkeit, *f.*

Monseigneur, *m.* Jaśnie Oświecony, Jaśnie Wielmożny, gnádiger Herr, *m.*

Monsieur, *m.* Pan; *m.* Mości Panie, Herr, mein Herr, *m.*

Monstre, *m.* potwór, *m.* potwora; maszkara, *f.* straszydło, *n.* Ungeheuer, *n.* Mißgeburt, *f.*

Monstrueux, euse, *a.* potwórny, straszny, niekształtny, ungeheuer, ungestaltet, abscheulich.

Monstruosité, *f.* bezecność, rzecz straszna, nadzwyczayna, *f.* Ungestaltheit, Mißgeburt, *f.* das Ungeheure.

Mont, *m.* góra, *f.* Berg, *m.*

Montage, *m.* ciągnienie wzgore, na górę; płynienie w zwodę, postępowanie wzgore, do góry; *n.* Hinaufschaffen, Hinauffahren, Hinaufsteigen, *n.*

Montagnard, arde, *a.* na górach mieszkaiący, auf oder an den Bergen wohnend, — *m.* goral, *m.* Bergbewohner, *m.*

Montagne, *f.* góra, góry, *f.* pl Berg, *m.* Gebirge, *n.*

Montagneux, euse, *a.* górzysty, bergig, gebirgig.

Montant, *m.* suma w rachunku, *f.* Betrag, *m.* Summe, *f.*

Montant, ante, *a.* wzgórę idący, bieżący etc.; wynoszący do . . . , aufwärts gehend, fahrend ꝛc., steigend; sich belaufend auf . . .

Monté, ée, *a.* opatrzony, versehen, ausgerüstet.

Montée, *f.* wstąpienie, weyście etc. wzgórę, na górę, *n.* pochodzistość, *f.* wschody, *pl.* stopień, *m.* Hinaufsteigen, Hinauffahren ꝛc. *n.* Auffahrt; Stiege, kleine Treppe, Stufe, *f.*

Monter, *v. n. et a.* wstąpić, weyśdź, wléźć, wjechać, wlecieć etc. wzgórę; wzbiiać się, wzlecieć, iśdź w górę; postąpić na wyższy urząd; rosnąć, wyrastać, górę brać; wciągnąć, wnieść etc.; obieżdżać konia; iechać konno, wsiąść na konia, składać, zszywać, sporządzić, steigen, hinauf steigen oder gehen, fahren, reiten, fliegen ꝛc.; hinauf rücken; aufwachsen; hinauf bringen, tragen, ziehen ꝛc.; beritten machen, reiten; zusammen setzen. — *n. et se* —, *r.* wynosić do .... wychodzić, sich belaufen auf.., betragen. — un lit, łóżko złożyć, zbić, ein Bette aufschlagen. — un fusil, strzelbę osadzić, eine Flinte schäften. — un diamant, oprawić, osadzić dyament, einen Demant fassen. — une montre etc., eine Uhr aufziehen. — un bouquet, uwinąć bukiet, einen Strauß binden. — un instrument, nastroić stronami, ein Instrument beziehen. — sur le ton, nastroić na pewny ton, nach einem gewissen Tone stimmen. — la garde, zaciągnąć na wartę, zawodzić wartę, auf die Wache ziehen.

Monticule, *m.* górka, *f.* pagórek, *m.* kleiner Berg, Hügel, *m.*

Mont-joie, *f.* kupa kamieni na pamiątkę zwycięstwa etc. *f.* Haufen Steine zum Andenken eines Sieges ꝛc., *m.*

Montoir, *m.* podstawek do wsiadania na konia, *m.* Auftritt aufs Pferd zu steigen, *m.*

Montre, *f.* zégarek; początek sztuki, postawa do pokazania na próbę; znak, *m.* próba, *f.* próbowanie, wystawianie koni, *n.* wzór, *m.* musztra, *f.* Taschenuhr; Probe, *f.* Schauende am Zeuge oder Tuche, *n.* Schau; Pferdeschau, *f.* Proberitt, *m.* Muster, *n.* Musterung, *f. fig.* pozór, *m.* Schein, *m.*

Montrer, *v. a.* pokazać; uczyć, zeigen, weisen; unterrichten, lehren.

Montueux, euse, *a.* górzysty, uneben, bergig.

Monture, *f.* iazda, *f.* bydlę do tego sposobne; łoże do strzelby, *n.* osada, oprawa, *f.* Thier zum Reiten, *n.* Schaft einer Flinte, *m.* Schäften; Fassen eines Schmuckes ꝛc., *n.*

Monument, *m.* pamiątka, *f.* grobowiec, *m.* Denkmahl, Grabmahl, *n.*

Mopse, *m.* mops, *m.* Mops, Mopshund, *m.*

se Moquer, *v. r.* (*de qq. de qc.*) drwić, szydzić, wyśmiewać się, żartować z czego, sich über Jemanden oder etwas aufhalten, spotten, auslachen, scherzen.

Moquerie, *f.* drwiny, *pl.* szyderstwo, *n.* nierozum, *m.* Spott, *m.* Spötterey; Ungereimtheit, *f.*

Moquette, *f.* axamit szalony, *m.* Art Trippsammet.

Moqueur, euse, *n.* szyderski, szydzący, spóttisch, höhnisch. — *m. f.* szyderca, *m.* Spötter, *m.*

Moraillon, *m.* klamka u kufra etc., *f.* Schließhaken, *m.*

Moral, ale, *a.* obyczaiowy, obyczayny, moralisch, sittlich.

Morale, *f.* nauka obyczayności, *f.* Sittenlehre, *f.*

Moraliser, *v. n.* obyczayności uczyć, zastanawiać się nad tém, Lebensregeln geben, moralische Betrachtungen anstellen.

Moraliseur, *m.* morałów uczący, Sittenprediger, *m.*

Moraliste, *m.* obyczayności uczący, Sittenlehrer, *m.*

Moralité, *f.* reguła, *f.* wiersz obyczayności, *m.* obyczayność, *f.* Sittenspruch, *m.* Lebensregel; Sittlichkeit, Moralität, *f.*

Moravie, *f.* Morawy, *pl.* Mähren, *n.* —ve, S. *a.* — wianin, — er, *m.* — wski, mährisch.

Morceau, *m.* kawałek, *m.* sztuka, *f.* mieysce, *n.* Bissen, *m.* Stück, *n.* Stelle, *f.*

Morceler, *v. n.* po-, rozdzielić, rozorwać, zerstücken, zerstückeln.

Mordache, *f.* cęgi, obcęgi wielkie kuchenne, *pl.* große Feuerzange, *f.*

Mordacité, *f. fig.* przycinki, *pl.* uszczypliwość, *f.* Stichelrede, *f.*

Mordant, ante, *a.* iadowity, uszczypliwy; kąsaiący etc., beißend, fressend.

Mordicant, ante, *a.* ostry, gryzący, scharf, fressend. *fig.* uszczypliwy, iadowity, beissend.

Mordiller, *v. n.* trochę kąsać, gryźć, ein wenig beißen.

Mordoré, *a.* morderowy, braunroth.

Mordre, *v. a. et n.* kąsać, gryźć, szczypać; odgryźć etc., beißen,

ben, abbeißen, aufbeißen. *fig.* przycinać komu, tadelu.

More, *m.* murzyn, *m.* Mohr, *m.*

Moreau, *a. m.* cheval —, koń kary, *m.* Rappe, *m.*

Morelle, *f.* morela, *f.* Morelle, *f.*

Moresque, *a.* murzyński, mohrisch. — *f.* taniec murzyński, *m.* malowanie murzyńskie, *n.* Mohrentanz, *m.* Art groteske Malerey, *f.*

Moresse, *f.* murzynka, *f.* Mohrinn, *f.*

Morfil, *m. v.* Marfil, chropowatość, plama na nożu szlufowanym etc., *f.* Faden an der Schärfe eines geschliffenen Messers ꝛc., *m.*

Morfondre, *v. a.* przerażać mrozem, oziębić, kalt machen, durchkälten. se —, r. marznąć, oziębić się, sich erkälten. *fig.* daremnie czekać, vergeblich warten.

Morgue, *f.* twarz, mina zuchwała, *f.* wzrok pyszny, poważny, *m.* trotziges, hochmüthiges Gesicht, *n.* stolzer Ernst, *m.*

Morguer, *v. a.* (*qq.*) zuchwale, wzgardliwie spoglądać, einem trotzen, steif ansehen.

Moribond, onde, *a.* konający, śmierci bliski, todtkrank, sterbend.

Moricaud, aude, *a.* czarny, bury, schwarzbraun.

Morigéner, *v. a.* dobrych uczyć obyczaiów, zu guten Sitten erziehen.

Morille, *f.* smardz, *m.* Morchel, *f.*

Morillon, *m.* rodzay czarnych winogron, *n.* Art schwarzrother Weintrauben, *f.* — ous, *pl.* szmaragdy małe nieszlufowane, *m. pl.* rohe und kleine Smaragde, *m. pl.*

Morne, *a.* ciemny, posępny, markotny, ponury, sinster, düster, traurig, verdrüßlich, mürrisch.

Mornifle, *f. fam.* policzek, *m.* Maulschelle, *f.*

Morose, *a.* ponury, markotny, sinster, traurig.

Morpion, *m.* mędoweszka, *f.* Filzlaus, *f.*

Mors, *m.* wędzidło, *n.* Gebiß, Mundstück am Pferdezaume, *n.*

Morsure, *f.* ukąszenie, *n.* Biß, *m.*

Mort, *f.* śmierć, *f.* Tod, *m.*

Mort, morte, *a.* zmarły, umarły, todt, gestorben. — *m.* umarły, *m.* Todter, *m.* Todte, *f.*

Mortaise, *f.* gara, *f.* Zimmerloch, *n.*

Mortalité, *f.* śmiertelność, *f.* umieranie, *n.* Sterblichkeit, *f.* Sterben, *n.*

Mort-bois, *v.* Bois.

Mortel, elle, *a.* śmiertelny, tödtlich, sterblich. — *m. f.* człowiek, *m.* der, die Sterbliche.

Morte-saison, *f.* czas bez zarobku, *m.* nahrlose Zeit, *f.*

Mortier, *m.* moździerz, *m.* wapno, *n.* Mörser; Mörtel, Mauerkalk, *m.*

Mortifiant, ante, *a.* bolesny, kränkend.

Mortification, *f.* martwienie ciała, *n.* kara, *f.* umartwienie, *n.* Kasteyung; Züchtigung; Kränkung, *f.*

Mortifier, *v. a.* skruszyć (mieso), Fleisch mürbe machen oder werden lassen. *fig.* martwić ciało, umsierzyć; martwić, kasteyen; dämpfen; kränken.

Mort-né, *a.* nieżywo, spłodzony, todt geboren.

Mortuaire, *a.* pogrzebowy, żałobny, zu Leichen gehörig.

Morue, *f.* stokfisz, *m.* Stockfisch, Kabeljau, *m.*

Morve, *f.* smarkociny, *pl.* nosacizna, *f.* Rotz, *m.*

Morveau, *m.* smarkociny, *pl.* pługastwo, *n.* żáher Schleim, Qualster, *m.*

Morveux, euse, *a.* smarkaty, zasmarkany; nosaty (koń), rotzig. — *m. f. fam.* smarkacz, *m.* Rotznase, *f.*

Mosaïque, *f.* mozaika, sadzona robota, *f.* Mosaik, *f.*

Mascouade, *f.* faryna biała, *f.* roher Zucker, *m.*

Mosquée, *f.* Meczet, *m.* Moschee, *f.*

Mot, *m.* słowo, *n.* Wort, *n.* bon —, dowcip, *m.* myśl dowcipna, *f.* witziges, sinnreiches Wort, *n.* witziger oder lustiger Einfall, *m.* en un —, *ad.* słowem, mit einem Worte, kurz. à —, od. pour —, od słowa do słowa, słowo w słowo, von Wort zu Wort, wörtlich.

Motacille, *f. v.* Hochequeue.

Motelle, Moteille, *f.* ryba mała do śleza podobna, *f.* Schmerle, *f.*

Moteur, *m.* sprawca, wódz, *m.* Urheber, Anstifter, *m.*

Motif, *m.* pobudka, *f.* pochóp, zamysł, *m.* Beweggrund, Antrieb, *m.*

Motte, *f.* bryła ziemi, gruda, *f.* pagórek, *m.* garbowiny, *pl.* Erdscholle, *f.* Erdklos; Hügel; Lohballen; Lohkuchen, *m.*

Motus, *i. fam.* cyt! cicho! still davon!

Mou, *m.* płuca cielęce, baranie, *pl.* Kalbslunge, Lammslunge, *f.*

Mou, molle, *a.* miękki, weich. *fig.* niewieści, słaby, roskoszny, schwach, weich, wollüstig.

Mouchard, *m.* śpieg, *m.* Kundschafter, Spion, *m.*

Mouche, *f.* mucha; muszka, *f.* śpieg policyi, *m.* Fliege, *f.* Schönpflästerchen, *n.* Spion der Polizey, *f.*

Moucher, *v. a.* utrzeć, nos (sobie, świecy); wyśpiegować, schuuzen, putzen; auskundschaften.

Moucherolle, *f.* muchołów, *m.* Fliegenschnäpper, *m.*

Moucheron, *m.* komar; grzybek na świecy, *m.* Mücke; Lichtschnuppe, *f.*

Moucheté, ée, *p. et a.* pstry, gefleckt, gesprenkelt.

Moucheter, *v. a.* pstrzyć; wyrzynać, wycinać, sprenkeln, flecken, aushacken.

Mouchettes, *f. pl.* szczypce, *pl. m.* Lichtscheere, *f.*

Moucheture, *f.* wyrzynanie, *n.* pstrocizna, *f.* das Ausgehackte, *n.* bunte Flecken, *n. pl.*

Moucheur, *m.* ten co świéce na komedyi uciéra, Lichtputzer (bey Schauspielern), *m.*

Mouchoir, *m.* chustka do nosa, Schnupftuch, *n.* — de cou, na szyię, *f.* Halstuch, *n.*

Mouchure, *f.* knot spalony świecy, *m.* abgeputzte Schnuppe, *f.*

Moudre, *v. a. et n.* mléć, mahlen.

Moue, *f. fam.* krzywe usta, *pl.* wetzogenes Maul, *n.* faire la —, nos spuścić, das Maul hängen.

Mouette, *f.* łyska, *f.* Meewe, *f.* (Wasservogel).

Mouflard, *m.* arde, *f. fam.* twarz pyzowata, *f.* Blasebalgsgesicht, *n.*

Moufle, *m. fam. v.* Mouflard.

Moufler, *v. a. fam.* pyzowatą twarz robić, machen, daß einer die Backen aufbläst.

Mouillage, *m.* mieysce do wyrzucenia kotwicy wygodne, *n.* Ankergrund, *m.*

Mouille-bouche, *f.* winiówka, *f.* Weinbirne, *f.*

Mouiller, *v. a.* maczać, namoczyć, pokrapiać, oblewać, tauchen, tunken, benetzen, naß machen, befeuchten.

Mouillette, *f. fam.* kawałeczek chleba do maczania w iayku miękk-

miękko ugotowanym, *m.* Stückchen Brod, ein weich gesottenes Ey damit auszutunken, *n.*

Mouilloir, *m.* rożek z wodą u kądzieli, *m.* Netzschüsselchen am Spinnrade, *n.*

Mouillure, *f.* maczanie etc., *n.* wilgoć, mokrość, *f.* Nezjen, Feuchten, Feuchtseyn, *n.*

Moulage, *m.* mierzenie drew; miarowe od tego; miarkowe, *n.* zapłata od mielenia, *f.* koła wnętrzne młyńskie; odlewanie etc., *n.* surówka, *f.* Holzmessen, Messgeld dafür; Mahlgeld, *n.* Mahlwerk, Getriebe; Abformen, *n.* Abguß, *m.* gestrichene Flurſteine, *m. pl.*

Moulant, *m.* młynarczyk, *m.* Mühlbursche, *m.*

Moule, *m.* forma, *f.* Model, *m.* Form, *f. fig.* wzór, *m.* Muster, *n.*

Moule, ée, *p. et a.* lany etc., drukowany, gegossen, geformt ꝛc. gedruckt.

Moulée, *f.* muł od szlufowania, *m.* Abschleiffel, *n.* Schliff, *m.*

Mouler, *v. a.* lać, odlewać, formować: wybijać, gießen, formen, abformen, abdrucken. — du bois, drwa mierzyć, Holz messen. se —, *r fam.* (*sur qq.*) brać sobie za wzór, sich einen zum Muster nehmen.

Mouleur, *m.* — de bois, miernik drew, *m.* Holzmesser, *m.*

Moulin, *m.* młyn, *m.* Mühle, *f.*

Mouliné, ée, *a.* robaczywy, wurmstichig.

Moulinet, *m.* młynek (dziecinny); krzyż do obracania koła; powąz, *m.* winda; korba; kwérla, matewka, *f.* kleine Mühle für Kinder, *f.* Oberbaum, Drehbaum, *m.* Drehkreuz, *n.* Winde, Kurbel, *f.* Querl, *m.*

Moulinier, *m.* przędziarz jedwabiu, *m.* Seidenspinner, Zwirner, *m.*

Moulu, ue, *p. et a.* zmielony, gemahlen. *fig.* zbity, zerschlagen; or moulu, złoto do pozłacania, *n.* Malergold, *n.*

Mourant, ante, *a.* konający, sterbend. — rant, *m. idem*, ein Sterbender.

*Mourir, *v. n.* (*de qc.*) umrzeć z czego, sterben, (an etwas) uschnąć, zwiędnąć, zgasnąć, absterben, absiehen, ausstehen. se —, *r.* konać, in letzten Zügen liegen, sterben.

Mousquet, *m.* muszkiet, Muskete, *f.* — tade, *f.* postrzał muszkietowy, *m.* Musketenschuß, *m.* — taire, *m.* muszkietyr, *m.* Musketier, — terie, *f.* strzelanie z muszkietów, *n.* Musketenfeuer, — ton, muszkiet mały, *m.* halbe Muskete, *f.* Stutzrohr, *n.*

Mousse, *f.* mech, *m.* piana, *f.* Moos, *n.* Schaum, Gäscht, *m.*

Mousse, *a.* tępy, stumpf, *fig.* u. fig.

Mousseline *f.* muślin, *m.* Musselin, *m.* Nesseltuch, *n.*

Mousser, *v. a.* pienić się, schäumen, gäschten.

Mousseron, *m.* pieczarki, *pl.* Moosschwamm, *m.*

Mousseux, euse, *a.* pienisty, pieniący się, schäumend.

Moussu, ue, *a.* muszysty, mooſig, bemoost.

Moustache, *f.* wąsy, *pl. m.* Knebelbart; Bart der Katzen ꝛc. *m.*

Moût, *m.* moszcz, *m.* Most, *m.*

Moutarde, *f.* musztarda, *f.* Senf, *m.*

Moutardier, *m.* musztardniczka, *f.* musztardnik, *m.* Senfbüchschen, Senfnäpfchen, *n.* Senfkrämer, *m.*

Mouton, *m.* baran, skop, *m.* skopowina, baranina: skóra barania, *f.* Hammel, Schöps, *m.* Schöpsenfleisch; Schaafleder, *n. fig.* głupiec, *m.* Schaaf, *n.*

Moutonnaille, *f. fam. fig.* barany dobre, *pl.* gute Schaafe, *n. pl.*

Moutonné, ée, *a.* wełnisty, kędzierzawy, wollicht, krausharig.

Moutonner, *v. n.* wały rzucać, burzyć się, krause Wellen werfen.

Moutonnier, ière, *a.* głupi, iak wół, (baran), dumm, wie ein Schaaf.

Mouture, *f.* mielenie; mlewo, *n.* miarka, zapłata od tego, *f.* zboże różne mięszane, *n.* Mahlen; Mahlgeld, *n.* Mahlmesze, *f.* Mangkorn, *n.*

Mouvant, ante, *a.* ruszaiący; ruchomy, miałki, bewegend, beweglich, locker.

Mouvement, *m.* ruch, *m.* ruszenie, *n.* ruchomość, *f.* Bewegung, *f. fig.* pochóp, *m.* pobudka, *f.* rozruch, *m.* Antrieb, Anstand, *m.* Unruhe, *f.*

Mouver, *v. a.* wskopać trochę ziemię, die Erde etwas auflockern.

*Mouvoir, *v. a.* ruszać, wzruszyć, bewegen, regen, in Bewegung setzen. *fig.* wzniecać, pobudzać, treiben, antreiben.

Moyen, enne, *a.* mierny, średni, mittelmäßig, mittler.

Moyen, *m.* sposób; maiątek, *m.* Mittel; Vermögen, *n.* au — de, *ad.* przez, za pomocą, vermöge, kraft, vermittelst. — ns, *pl.* maiątek, *m.* Vermögensumstände, *m. pl.*

Moyennant, *prp.* przez, za pomocą, vermittelst.

Moyenner, *v. a.* sprawić, przywiesdź do czego, dokazać, vermitteln.

Moyeu, *m.* żółtko, *n.* gatunek śliwek: piasta u koła, *f.* Eyerdotter, *m.* gewisse Pflaumenart; Nabe, *f.*

Mu, ue, *p. et a.* ruszony, bewegt, bewogen.

Muable, *a.* odmienny, niestały, unbeständig, veränderlich.

Muche-pot, *m. fam* karczmisko- *n.* Winkelschenke, Kneipe, *f.*

Mucher, *v. a. fam.* kryć, taić, verheimlichen.

Mucilage, *m.* materya, ropa kleista, *f.* zäher Saft, Schleim, *m.*

Mucilagineux, euse, *a.* ślamowaty, lepki, schleimig.

Mucosité, *f.* ślamowatość, smarkociny, *f. pl.* Schleim, Rotz, *m.*

Mue, *f.* piérzenie się; linienie, ronienie ielenia etc., *n.* wylina, *f.* Mause, Mauszeit, *f.* Haaren, Häuten, Abwerfen des Geweihes, und solches Geweih, *n.*

Muer, *v. n.* piérzyć się; linieć, linić się, wylinieć; odmienić się. (o głosie), sich mausen, sich haaren, sich häuten; sich verändern, (von der Stimme).

Muet, ette, *a.* niemy, stumm. — *m. f. id.* Stummer, *m.* Stumme, *f.*

Mufle, *m.* pysk, *m.* Schnautze, *f.* Maul, *n.*

Mugir, *v. n.* ryczeć, brüllen. *fig.* szumieć, brausen.

Mugissant, ante, *a.* ryczący, brüllend. *fig.* szumiący, brausend.

Mugissement, *m.* ryk, *m.* ryczenie, *n.* Brüllen, *n. fig.* szum, *m.* szumienie, *n.* Brausen, *n.*

Muguet, *m.* konwalia, *f.* Maybłümchen, *n. fig. fam.* gach, *m.* Jungferuknecht, *m.*

Mugueter, *v. a. fam.* zachodzić koło czego, um etwas buhlen.

Muid, *m.* miara pewna; beczka, *f.* Muid, (Maaß), Faß, *n.* Tonne, *f.*

Mulâtre, *a. et m. f.* mięszaniec, *m.* Mulatte, *m.*

Mule, *f.* pantofel, *m.* mulica, *f.* Pantoffel, *m.* Mauleselinn, *f.* Mules, *pl.* oziębliznа, *f.* Frostbeule, *f.*

Mulet, *m.* muł; sum morski, *m.* Maulesel, *m.* Maulthier, *n.* Seebarbe, *f.*

Muletier, *m.* mulnik, *m.* Mauleseltreiber, *m.*

Mulon, *m.* kupa soli na pobrzeżu morza, *f.* Salzhaufen am Seeufer, *m.*

Mulot, *m.* mysz polna wielka, *f.* große Feldmaus, *f.*

Muloter, *v. a.* ryć, die Erde aufwühlen.

Multiplication, *f.* mnożenie etc. *n.* Vervielfältigung, *f.*

Multiplicité, *f.* wielość, wielorakość. *f.* Vielheit, Mannigfaltigkeit, *f.*

Multiplier, *v. a. et n.* roz-, pomnażać, mnożyć. vermehren, sich mehren, vervielfältigen.

Multitude, *f.* mnóstwo, *n.* kupa, *f.* Menge, Vielheit, *f. fig.* pospólstwo, *n.* Volk, *n.*

Municipal, ale, *a.* mieyski, kraiowy, zum Land- oder Stadtgericht gehörig, municipal.

Munificence, *f.* hoyność, *f.* Freygebigkeit, *f.*

Munir, *v. a.* (*ede qc.*) opatrzyć, versehen, versorgen. *fig.* se — de patience, uzbroić się cierpliwością, sich mit Geduld waffnen.

Munition, *f.* żywność, *f.* prowiant, *m.* Kriegsvorrath, Provient, *m.* pain de —, chléb razowy, *m.* Kommißbrod, *n.*

Munitionnaire, *m.* prowiantmayster, *m.* Proviantmeister, *m.*

Muqueux, *m. v.* Mucilage.

Muqueux, euse, *a. v.* mucilagineux.

Mur, *m.* mur, *m.* Mauer, — ral, *a.*

Mûr, mûre, *a.* dozrzały, zeitig. *fig.* rozsądny, reiflich.

Muraille, *f.* mur, *m.* Mauer, *f.*

Mure, *f.* morwa, *f.* Maulbeere, *f.*

Mûrement, *ad. fig.* rozsądnie, reiflich.

Murène, *f.* węgórz morski, murena, *f.* Moräne, *f.* Aal, *m.*

Murer, *v. a.* za-, obmurować, zumauern, vermauern.

Mûrier, *m.* morwa, *f.* (drzewo), Maulbeerbaum, *m.*

Mûrir, *v. n. et a.* dostawać, dorzrzewać; dowarzać, dojrzałym robić, reif werden, machen.

Murmure, *m.* mruczenie, mranie, *n.* szum, Murmeln, Gemurmel, Murren, Säuseln, *n.*

Murmurer, *v. a.* mruczeć, szemrać, szumieć, murren, brummen, murmeln, säuseln, zischen.

Musaraigne, *f.* mysz brzuska, paięcza, *f.* Spitzmaus, *f.*

Musard, *m.* arde, *f. et a.* gnuśny; gap, *m.* langsam, Gaffer, *m.*

Musc, *m.* piżmowiec, *m.* żmo, *n.* Bisamthier, *n.* Bisam, *m.*

Muscade, *f.* gałka muszkatołowa, kuglarska, *f.* Muskatennuß, *f.* Taschenspielerkügelchen, *n.*

Muscadelle, *f.* muszkatela, Muskateller, *m.* (Wein).

Muscatier, *m.* drzewo muszkatołowe, *n.* Muskatenbaum, *m.*

Muscadin, *m.* cukierki z żmem przyprawione, *pl.* Bisamkügelchen, *n.*

Muscat, ade, *a.* muszkatowy, muskatartig.

Muscat, *m. v.* Muscadet.

Muscle, *m.* myszka, *f.* muszkuł, *m.* Muskel, *f.* Maus, *f.* — sculaire, *a.* muszkułowy, zu den Muskeln gehörig. — sculeux, euse, *a.* pełen muszkułów etc., voll Muskeln.

Muse, *f.* muza, Muse, *f. fig.* rymotwórstwo, *n.* Dichtkunst, *f.*

Museau, *m.* pysk, *m.* morda, *f.* Schnauze, *f.*

Musée, *m. v.* Muséum, izba do nauk przeznaczona, *f.* Studierstube, *f.*

Museler, *v.* Emmuseler.

Muselière, *f.* kaganiec, *m.* ogłowie, *n.* Maulkorb, *m.*

Muserolle, *f.* naprysk, *m.* Nasenriemen, *m.*

Musette, *f.* gaydy, dudy, *pl.* Sackpfeife, *f.* Dudelsack, *m.*

Muséum, Muséon, *m.* muzeum, *m.* Museum, *n.*

Musical, ale, *a.* muzyczny, musikalisch.

Musicien, *m.* enne, *f.* muzyk, muzykant, *m.* Tonkünstler; Musikant, *m.*

Musique, *f.* muzyka, *f.* Musik, Tonkunst, *f.*

Musqué, ée, *a.* piżmem pachnący, nach Bisam riechend. *fig.* łagodny, przyiemny, podchlebny, słodki, angenehm, schmeichelhaft.

Musquer, *v. a.* piżmować, piżmem przyprawić, mit Bisam wohlriechend machen.

Musulman, *m.* bisurman, *m.* Muselmann, *m.*

Musulman, ane, *a.* bisurmański, muselmännisch.

Mutabilité, *f.* odmienność, *f.* Veränderlichkeit, *f.*

Mutation, *f.* odmiana, *f.* Veränderung, *f.*

Mutiler, *v. a.* skaleczyć; rzezać, verstümmeln; entmannen.

Mutin, ine, *a.* krnąbrny, uporny; buntowny, stórrig, widerspenstig, eigensinnig, aufrühriśch. — *m. f.* buntownik, *m.* Aufrührer, Aufwiegler, *m.*

se Mutiner, *v. r.* buntować się; rzucać się, sich empören; widerspenstig seyn; dasac się, eigensinnig seyn.

Mutinerie, *f.* bunt; upór, *m.* krnąbrność, *f.* Meuterey, *f.* Aufruhr; Eigensinn, *m.* Widerspenstigkeit, *f.*

Mutir, *v. n.* smrodzić, (o ptakach), mistern, von Vögeln).

Mutisme, *m.* niemota, *f.* Stummheit, *f.*

Mutuel, elle, *a.* zobopolny, wzaiemny, gegenseitig, wechselseitig.

Myope, *a. s.* krótki maiący wzrok, kurzsichtig.

Myopie, *f.* krótki wzrok, *m.* Kurzsichtigkeit, *f.*

Myriade, *f.* miryada, *f.* Myriade, (10000), *f. fig.* liczba wielka, *f.* sehr große Zahl, *f.*

Myrrhe, *f.* mira, *f.* Myrrhe, *f.*

Myrte, *m.* mirt, *m.* Myrthe, *f.*

Myrtille, *f.* iagody czarne, borówki, *f. pl.* Heidelbeere, *f.*

Mystère, taiemnica, *f.* Geheimniß, *n.*

Mystérieux, euse, *a.* taiemny, geheimnißvoll.

Mysticité, *f.* badanie w taiemnicach duchownych, *n.* tiefes Nachforschen in dem geheimen Verstande der Schrift, *n. fam.* udawanie taiemnic, *n.* Geheimnißkrämerey, *f.*

Mystification, *f.* zwodzenie, *n.* Narren, *n.*

Mystifier, *v. a.* zwodzić, narren, zum Besten haben.

Mystique, *a.* taiemny, (w religii), mystisch, geheim, (in Religionssachen). — *m.* mistyk, *m.* Mystiker, *m.*

Mythologie, *f.* mitologia, *f.* Götterlehre, *f.* — gique, *a.* mitologiczny, mythologisch. — logiste, logue, *m.* mitologista, *m.* Mythologe, *m.*

N.

N.

Nabot, *m.* ote, *f. fam.* karzeł, *m.* Knirps, *m.* (Schimpfwort).

Nacarat, *m. et a.* kolor, ia-snoczerwony, Nacaratfarbe, *f.* hochroth.

Nacelle, *f.* łódka, *f.* czołno, *n.* Nachen, Kahn, *m.*

Nacre, *f.* perłowa macica, *f.* Perlmutter, *f.*

Naïfe, *f.* eau de —, wódka wonna z kwiecia pomarańczowego, *f.* Orangeblüthwasser, *n.*

Nage, *f.* à la —, *ad.* w pław, pływaniem, schwimmend, mit Schwimmen. *fam.* en —, iak oblany, przemokły, tropfnaß.

Nageoir, *m.* mieysce do pływania, *n.* Schwimmplatz, *m.*

Nageoire, *f.* pletwa, *f.* Floßfeder, *f. fig.* pławki, pływaczki, *pl.* Schwimmbinsen, Schwimmblasen, *f. pl.* Schwimmgürtel, *m.*

Nager, *v. n.* pływać, płynąć, schwimmen.

Nageur, *m.* euse, *f.* pływacz; rudelnik, *m.* Schwimmer, Ruderer, *m.*

Naguère, Naguères, *ad.* niedawno, vor kurzem, unlängst.

Naïade, *f.* bogini wód, *f.* Flußgöttin, Najade, *f.*

Naïf, ïve, *a.* naturalny, prosty, niewytworny, nieprzymuszony; szczéry, natürlich, ungeschminkt, ungekünstelt, ungezwungen, offenherzig.

Nain, *m.* naine, *f.* karzeł, *m.* karlica, *f.* Zwerg, *m.* — *a.* mały, karłowaty, Zwerg-.

Naissance, *f.* na-, urodzenie; plemię, *n.* ród, *m.* familia, *f.* Geburt, *f.* Geschlecht, Herkommen, *n. fig.* początek, *m.* powstanie, *n.* Ursprung, *m.* Entstehen, *n.*

Naissant, ante, *a.* nastaiący, wynikaiący, rosnący, wschodzący etc., werdend, entstehend, wachsend, aufkommend, angehend.

*Naître, *v. n.* na-, u-, rodzić się; wschodzić, rosnąć; wstać, nastać, wylęgać się, pokazywać się, geboren werden, zur Welt kommen, hervorkommen, hervor wachsen, aufgehen, auskriechen, aufgehen; ausbrechen.

Naïveté, *f.* szczérość, prostota chwalebna, *f.* Aufrichtigkeit, Offenherzigkeit, Wahrheit, edle Einfalt, *f.* ungezwungenes Wesen, *n.*

Nanan, *m.* przysmaczek, m. (w mowie dziecinnéy), (der Kindersprache) Leckerey, *f.*

Nanette, Nanon, *f.* Anusia, Annchen, *n.*

Nanquin, *m.* nankin, *m.* Nanquin, *m.* — quinet, *m.* gatunek tegoż przedniejszy, Art feiner Nanquin, *m.*

Nantir, *v. a.* zapis, zastaw dać, Pfand, Versicherung geben. se —, *r. (de qc.)* warować sobie, ubespieczyć się, sich vorsichern, versichern. *fam.* opatrzyć się w co, sich aus Vorsorge mit etwas versehen.

Nantissement, *m.* zastaw, zapis, *m.* warowanie, *n.* Unterpfand, *n.* Sicherheit, *f.*

Napée, *f.* bogini lasów, *f.* Waldnymphe, *f.*

Naphte, *f.* kléy biały ze skał zbiérany, *m.* Naphta, feines Bergöl, *n.*

Naples, *m.* Neapol, *m.* Neapel, *n.*

Nappe, *f.* obrus, *m.* Tischtuch, *m.* — d'eau, széroki wodospadek, *m.* breiter Wasserfall, *m.*

Naqueter, *v. n. fam.* czekać uporczywie, długo stać, unterthänig warten.

Narcisse, *m.* narcys, *m.* Narcisse, *f. fig.* człowiek w sobie samym roskochany, *m.* in sich verliebter Mensch, *m.*

Narcotique, *a. et m.* śpiączkę sprawuiący, einschläfernd, Mittel, *n.*

Nargue, *f. fam.* (de) fe! precz! wara! biada! pfui! weg damit! Trotz geboten!

Narguer, *v. a. fam.* gardzić, verachten.

Narine, *f.* nozdrze, *n.* Nasenloch, *n.*

Narquois, *m.* oise, *f. fam* filut, oszust, *m.* abgefeimter, durchtriebener Mensch, *m.* parler narquois, mówić w języku złodzieyskim, rothwälsch reden.

Narrateur, *m.* opowiadacz, *m.* Erzähler, *m.*

Narratif, ive, *a.* opowiadaiący, erzählend.

Narrative, *f.* sposobność, sztuka opowiadania, *f.* Erzählungskunst, *f.*

Narrer, *v. a.* o-, powiadać, erzählen.

Narval, *m.* iednorożec morski, *m.* Seeeinhorn, *n.*

Nasarde, *f.* szczutka, *f.* Nasenstüber, *m.*

Nasarder, *v. a.* szczutki komu dawać, Nasenstüber geben.

Naseau, *m.* nozdrze zwierząt *n.* Nasenloch der Thiere, *n.*

Nasillard, arde, *a.* gęgot, *m.* der, die durch die Nase redet.

Nasiller, *v. n.* gęgotać, przez nos mówić, nieseln, durch die Nase reden.

Nasillonner, *v. n.* trochę przez nos mówić, ein wenig nieseln.

Nasse, *f.* wiersza, sieć rybia, *f.* Fischreuse, *f.*

Natal, ale, *a.* pays —, oyczyzna, *f.* Vaterland, *n.* lien —, ville —, mieysce, miasto oyczyste, *n.* Geburtsort, *m.* Vaterstadt, *f.* air —, powietrze oyczyste, *n.* vaterländische Luft, *f.* jour —, urodziny, *pl.* Geburtstag, *m.*

Natation, *f.* pływanie, *n.* Schwimmen, *a.*

Natif, ive, *a.* rodem zkąd, geburtig.

Nation, *f.* naród, *m.* Nation, *f.* Volk, *n.* Völkerschaft, *f.*

National, ale, *a.* narodowy, national, einem ganzen Volke eigen.

Nativité, *f.* na-, urodzenie, *n.* Geburt, *f.*

Natte, *f.* mata, rogoża; plecionka, *f.* Matte, Strohmatte, Flechte, *f.*

Natter, *v. a.* rogożą, matami obwiiać, obkładać; pleść, mit Matten belegen; einflechten.

Nattier, *m.* rogoźnik, *m.* Mattenmacher, — händler, *m.*

Naturalisation, *f.* naturalizacya, *f.* Aufnahme unter die Landskinder, *f.* — ser, *v. a.* naturalizować, przypuścić do praw kraiowych, in die Zahl der Eingebornen aufnehmen, naturalisiren.

Naturalisme, *m.* natura; religia naturalna, *f.* Natürlichkeit; natürliche Religion, *f.*

Naturaliste, *m.* fizyk; naturalista, *m.* Naturkundiger, Naturalist, *m.*

Naturalité, *f.* stan obywatelski, kraiowy; *m.* Stand eines Eingebornen, *m.*

Nature, *f.* natura, *f.* przyrodzenie, *n.* gatunek, rodzay, *m.* Natur; Eigenschaft, Art, *f.*

Naturel, elle, *a.* naturalny, przyrodzony, natürlich. *fig.* naturalny, nieafektowany etc., rodzony, natürlich; ungekünstelt ꝛc.; eingeboren. les naturels, obywatele, rodacy, kraiowcy, *pl.* die Eingebornen, Landeskinder, *pl.*

Naturel, *m.* przyrodzenie, *n.* natura, własność, sposobność, *f.* umysł, *m.* Natur, natürliche

che Eigenschaft; Beschaffenheit; natürliche Fähigkeit, Naturgabe, *f.* Naturell; natürliche Gefühl, *n.* — *adv.* —, podług natury, nach der Natur.

Naufrage, *f.* rozbicie okrętu, *n.* Schiffbruch, *m.*

Naufragé, ée, *a.* rozbity w nawałności morskiéy, schiffbrüchig.

Naulage, *m.* przewożnicze, przewozowe, *n.* Schiffslohn, *m.*

Nautique, *a.* żeglarski, zur Schiffahrt gehörig.

Nautonier, *m.* (w poezyi) żeglarz, *m.* Schiffer, *m.*

Naval, ale, *a.* wodny, morski, okrętowy, zur Schiffahrt oder zu den Kriegsschiffen gehörig.

Navet, *m.* rzepka podługowata słodka, *f.* Steckrückebe, *f.*

Navetière, *f.* rzepisko, *n.* zagon rzepny, *m.* Rübenacker, *m.*

Navette, *f.* nasienie rzepne, *n.* Rübsaamen, *m.*

Navigable, *a.* pławny, schiffbar.

Navigateur, *m.* żeglarz, marynarz, *m.* Seefahrer, Seemann, *m.*

Navigation, *f.* żegluga, *f.* żeglarstwo, *n.* Schifffahrt; Schiffkunst, *f.*

Naviguer, *v. n.* żeglować, płynąć, isdź, schiffen, segeln, fahren.

Naville, *m.* kanał, *m.* gemachter Wassergraben, *m.*

Navire, *m.* okręt, *m.* Schiff, *n.*

Navrer, *v. a.* (*obs.*) ranić, verwunden. *fig.* trapić, das Herz nagen.

Ne, *ad.* nie, nicht.

Né, ée, *p. et a.* na-, urodzony, geboren. — bien —, mal —, dobrego, złego wychowania, wohl, übel geartet, wohl erzogen.

Néanmoins, *ad.* iednak, przecię, mimo tego, nichts desweniger, dennoch, doch.

Néant, *ad.* nic, nichts.

Néant, *m.* nic, *n.* nikczemność, *f.* Nichts, *n.* Nichtigkeit, Nichtswürdigkeit, *f.*

Nébuleux, euse, *a.* mglisty, posępny, pochmurny, nebelicht, trübe, wolkig.

Nébulosité, *f.* pochmurność, posępność, *f.* Wolkige, Trübe, *n.*

Nécessaire, *a.* potrzebny, nöthig, nothwendig. — *m.* potrzeba; szkatułka, *f.* das Nothwendige, Nöthige; Reisekästchen, *n.*

Nécessité, *f.* potrzeba; nędza, *f.* ubóstwo, *n.* Nothwendigkeit, Dürftigkeit, *f.* — tés, *pl.* potrzeby, *pl.* prewet, przechód, *m.* Bedürfnisse, *n. pl.* Abtritt, Nachtstuhl, *m.* Nothdurft, *f.*

Nécessiter, *v. a.* przymuszać, przyniewolić, nöthigen, zwingen.

Nécessiteux, euse, *a.* nędzny, ubogi, dürftig.

Nécrologe, *m.* reiestr zmarłych, *m.* Todtenregister, *n.*

Nécromance, Nécromancie, *f.* czarnoxięstwo, *n.* czary, *pl.* Geisterbeschwörung, *f.* schwarze Kunst, *f.*

Nécromancien, *m.* ienne, *f.* czarnoxiężnik, czarownik, *m.* Schwarzkünstler, *m.* —inn, *f.* Hexenmeister, *m.* Hexe, *f.*

Nectar, *m.* napóy Bogów, *m.* Göttertrank, Nektar, *m.*

Nèfle, *f.* niesplik, *m.* Mispel, *f.*

Néflier, *m.* niesplik, *m.* (drzewo), Mispelbaum, *m.*

Négatif, ive, *a.* zaprzeczaiący, niezezwalaiący, verneinend.

Négation, *f.* niezezwalanie, *n.* przeczanie, *n.* Verneinung, *f.*

Négative, *f.* zdanie niezezwalaiące, *n.* odmowa, *f.* opieranie się, *n.* verneinender

Sat, *m.* abschlägige Antwort, *f.* Läugnen, *n.*

Négligé, *m.* suknia nocna, domowa, *f.* Hauskleid, Nachtzeug, *n.*

Négligé, ée, *a.* zaniedbany, vernachlässigt. *fig.* niewymyślny; nikczemny, ungeschmückt, geringe.

Négligence, *f.* niedbalstwo, *n.* niedbałość, *f.* Nachlässigkeit, Unachtsamkeit, *f.*

Négligent, ente, *a.* niedbały, nachlässig, saumselig.

Négliger, *v. a.* zaniedbywać, odmieszkać zaniechać, versäumen, unterlassen, nicht achten.

Négoce, *m.* handel, *m.* rzecz, sprawa, *f.* Handel, *m.* Gewerbe, *n* Handelschaft, *f.*

Négociable, *a.* o czém można traktować, was sich verhandeln läßt.

Négociant, *m.* kupiec wielki, *m.* Handelsmann, *m.*

Négociateur, *m.* trice, *f.* pośrzednik, *m.* Unterhändler, *m.*

Négociation, *f.* negocyacya, *f.* traktowanie; kupczenie, *n.* handel wexlami, *m.* Unterhandlung, *f.* Verhandeln (eines Wechsels), *n.*

Négocier, *v. a.* traktować, sprawy publiczne prowadzić, verhandeln, unterhandeln. — handlować, handeln, Handel treiben.

Nègre, *m.* Negresse, *f.* murzyn Afrykański, *m.* Neger, *m.*

Négrerie, *f.* dom na niewolników Afrykańskich, *m.* Negerhaus, *n.*

Négrier, *m.* kupiec niewolnikami témi handluiący, *m.* Negerhändler, *m.* — *a.* vaisseau, okręt niewolników tych prowadzący, *m* Negerschiff, *n.*

Négrillon, *m.* onne, *f.* murzynek, *m.* kleiner Neger, *m.*

Neige, *m.* śnieg, *m.* Schnee, *m.*

Neiger, *v. t.* śnieg pada etc. schneien.

Neigeux, euse, *a.* śnieżny, schneeig.

Nenni, *ad. fam.* nie. nicht.

Néographe, *m.* nową wynayduiący pisownią, der eine neue Rechtschreibung auforingt. — phisme, *m.* nowa pisownia, *f.* neue Schreibart, *f.*

Néologie, *f.* tworzenie i używanie słów nowych *n.* Erfindung, *f.* und Gebrauch neuer Wörter, *m.* — gique, *a.* tyczący się tego, neologisch (dieses betreffend).

Néologisme, *m.* niepotrzebne ięzyka odmienianie. *n.* Neuerungssucht in Absicht der Sprache, *f.*

Néologue, *m.* słów nowych używaiący, Neolog, *m.* (der neue Wörter braucht)

Néophyte, *m. et f.* nowonawrócony, nowowierca, der, die Neubekehrte.

Néphrétique, *a.* nérkowy, zu den Nieren gehörig. — *f.* kamień nérkowy *m.* bolenie nérek, *n.* Nierenweh, *n.*

Népotisme, *m.* wpływ krewniaków papieża w rządy, *m.* Einfluß der Verwandten des Papstes in die Staatsverwaltung, *m.*

Néréide, *f.* bogini morska, *f.* Nereide, Seenymphe, *f.*

Nerf, *m.* nerwa, suchożyła, *f.* Nerv, *m.* Sehne, Spannader, *f. fig.* siła, sprężyna, *f.* Haupttriebfeder, Kraft, *f.*

Néroli, *m.* essencya pomerańczowa, *f.* Pomeranzenessenz, *f.*

Nerval, ale, *a.* nerwy wzmacniaiący, nervenstärkend.

Nerver, *v. a.* strunami obwiązać, mit Sehnen umwinden, überziehen.

Nerveux, euse, *a.* żyłowaty, nervig. *fig.* silny, mocny, kräftig, stark.

Net, nette, *a.* czysty, chędogi; próżny; iasny, gładki, sauber, rein, reinlich; leer; hell; glatt. *fig.* iasny, wyraźny, klar, deutlich.

Net *ad.* do szczętu, zupełnie, völlig, gänzlich. *fig.* bez ogródki, rein heraus.

Netteté, *f.* czystość, *f.* ochędóstwo, *n.* Reinheit, Reinlichkeit, *f.*

Nettoiement, *m.* chędożenie, *n.* Reinigen, *n.*

Nettoyer, *v. a.* chędożyć, czyścić, reinigen, säubern.

Neuf, *a.* dziewięć, neun. — *m.* dziewiątka, *f.* dziewiaty, Neuner, *m.* Neune, *f.* der Neunte.

Neuf, neuve, *a.* nowy, neu. *fig.* niedoświadczony, unerfahren. à- oder de neuf, *ad.* nowo, neu.

Neutralité, *f.* bezstronność, *f.* Neutralität, *f.*

Neutre, *a.* bezstronny, neutral, keiner Parthey zugethan. — *m. et a T.* słowo rodzaiu niiakiego, *n.* Neutrum, *n.*

Neuvième, *a. et m.* dziewiąty, neunte, dziewiąta część, *f.* Neuntel, *n.*

Neuviémement, *ad.* po dziewiąte, neuntens.

Neveu, *m.* synowiec, siostrzeniec, *m.* Bruders- oder Schwestersohn, Neffe, *m.*

Nez, *m.* nos, *m.* Nase, *f.*

Ni, *c.* ani, weder, noch,

Niable, *a.* zaprzeczny, was geläugnet oder verneint werden kann.

Niais, aise, *a.* oiseau niais, ptak z gniazda wyięty, *m.* Nestling, *m. fig.* głupi, dumm, einfältig.

Niaiser, *v. n.* dziecińśtwa wyrabiać, einfältigen Spaß treiben.

Niaiserie, *f.* dziecińśtwo, głupstwo, *n.* einfältiger Spaß, *m.* Albernheit, *f.*

Niche, *f.* frambuga, *f.* kąt, *m.* Bilderblende, Nische, *f.* abgesonderter Winkel, *m. fam.* psikus, *m.* psota, *f.* Schabernack, *m.*

Nichée, *f.* gniazdo pełne ptaków, *n.* Nest voll, *n. fig.* plemię obrzydliwe, *n.* Brut, *f.* Gezüchte, *n.*

Nicher, *v. n.* gnieździć się, ptaszęta, sein Nest machen. — *a. fam.* po, wstawić, an einen Ort stellen oder setzen. se —, *r. fig.* osieśdź, osadowić się, wkraśdź się, sich wo einnisten.

Nichet, *m.* iaie z gniazda, *n.* Nestey, *n.*

Nichoir, *m.* ptaszyniec, *m.* Vogelhecke, *f.*

Nicolas, *m.* Mikołay, Nikolaus, *m.*

Nid, *m.* gniazdo, *n.* Nest, *n. fig.* legowisko, łoże, mieszkanie, *n.* Lager, Bett, *n.* Wohnung, *f.*

Nidoreux, euse, *a.* swędowaty, faul, brandig riechend.

Nièce, *f.* synowica, siestrzenica, *f.* Bruders- oder Schwestertochter, Nichte, *f.*

Nielle, *f.* miodówka; czarnuszka, Mehlthau; Schwarzkümmel, *m.*

Nieller, *v. a.* miodówką zepsuć; zwarzyć, durch Mehlthau verderben.

Nier, *v. a.* przeczyć, läugnen, verneinen.

Nigaud, aude, *a.* głupi, dumm, albern. — *m. f.* dudek, głupiec, *m.* Einfaltspinsel, *m.*

Nigauder, *v. n.* błaznować, dudkować; fraszkami się bawić, alberne Possen treiben; sich mit Lappalien beschäftigen.

Nigauderie, *f.* błaznowanie etc. *n.* alberne Possen, *f. pl.*

Nipper, *v. a.* opatrzéć kogo stroiem, sukniami, mit kleinem Kleiderputze versehen.

Nippes, *f.* drobiazgi do stroiu należące, *m. pl.* Kleinigkeiten zum Putz, *f. pl.*

Nique, *f. fam.* faire la — à qc. potrząsać nad czém głową etwas verachten.

Nitre, *m.* salétra, *f.* Salpeter, *m.*

Nitreux, euse, *a.* salétrowy, salpeterartig.

Nitrière, *f.* dół salétrowy, *m* Salpetergrube, *f.*

Niveau, *m.* śrzódwaga, *f.* prawidło rurmistrskie, *n.* zupełna równina, *f.* Bleywaage, Wasserwaage; waagerechte Fläche, *f.* au —, de —, podług śrzódwagi, waagerecht, równie, gleich.

Niveler, *v. a.* podług śrzódwagi nstawić. prawidłem nierzyć, mit oder nach der Bleywaage abmessen.

Niveleur, *m.* prawidłem rurmistrskim mierzący. der das Erdreich nach der Wasserwaage abmisset.

Nivette, *f.* rodzay brzoskwini, *f.* Art guter Pfirschen

Nobiliaire, *m.* ksiązka szlachty kraiowey, *f.* Adelsbuch, *n.*

Nobilissime, *m f.* szlachetny, (tytuł), der, die Edelste, (alter Titel).

Noble, *a.* szlachecki, adelig. *fig.* szlachetny, wspaniały, edel, erhaben, — *m.* szlachcic, *m.* Adelige, Edelmann, *m.*

Noblesse, *f.* szlachta, *f.* szlachectwo, *n.* Adel, *m.* Ritterschaft, *f. fig.* szlachetność, wspaniałość, *f.* Hoheit, *f.* das Edle, *n.*

Noce, *f.* oder Noces, *f. pl.* małżeństwo; wesele, *n.* goście weselni, *m. pl.* Ehe; Hochzeit, *f.* Beylager, *n.* Hochzeitgesellschaft, *f.*

Nocher, *m.* (w poezyi) przewoźnik, *m.* (poetisch) Steuermann, *m.*

Noctambule, *v.* Somnambule.

Noctiluque, *a.* świecący się w nocy, bey Nacht leuchtend.

Nocturne, *a.* nocny, nächtlich. — *m.* część iutrzni, *f.* Nachtmette, *f.*

Noël, *m.* Boże narodzenie, *n.* pieśń na to, *f.* Weihnachten, *f.* Weihnachtslied, *n.*

Noeud, *m.* węzeł; fontaż, *m.* Knoten, *m.* Schleife, *f. fig.* węzeł, związek; sęk, *m.* trudność, *f.* Band, *n.* Schwierigkeit, *f.*

Noguet, *m.* kosz owocowy, *m.* Obstkorb, *m.*

Noguette, *f.* przekupka; dziewczyna przedawaiąca, *f.* Höckinn, *f.* Ladenmädchen, *n.*

Noir, noire, *a.* czarny; brudny, schwarz; dunkelschmutzig. *fig.* czarny, ciemny, ze śliwy, bez cny, schwarz, finster; boshaft; abscheulich. — *m.* czern, farba czarna, *f.* czernidło, *n.* murzyn, *m* Schwarz, *n.* Schwärze, *f.* Schwarzer, *m.*

Noirâtre, *a.* czarniawy, schwärzlich.

Noiraud, aude, *a. m. et f.* włosy czarne, twarz czarniawa maiący, der, die schwarzbraune Haare oder Gesichtsfarbe hat.

Noirceur, *f.* czarność, *f.* Schwärze, *f. fig.* bezecność, *f.* Abscheulichkeit, *f.*

Noircir, *v. a.* czernić, schwärzen. *fig.* czernić, osławiać, anschwärzen. se —, *r.* czernieć, czernić się, schwarz werden, sich schwarz machen.

Noircisseur, *m.* farbierz, co czarnić farbuie, *m.* Schwarzfärber, *m.*

Noircissure, *f.* plama czarna, *f.* schwarzer Flecken, *m.*

Noise, *f. fam.* spór, swar, *m.* zwada, *f.* Streit, Zank, *m.*

Noisetier, *m.* leszczyna, *f.* Haselstaude, *f.*

Noisette *f.* orzech laskowy, *m.* Haselnuß, *f.*

Noix, *f.* orzech, orzech włoski, *m.* Nuß, wälsche Nuß, *f.*

Nolis, Nolissement, *m.* naięcie; *n.* ładunek okrętu, *m.* Miethung oder Befrachtung eines Schiffes, *f.*

Nom, *m.* imię, *n.* Name, *m.*

Nomade, *a.* wędruiący, herumziehend.

Nombrant, *a. m.* nombre —, liczba rachuiąca, *f.* zählende Zahl, *f.*

Nombre, *m.* liczba; gromada, kupa, *f.* Zahl; Anzahl, *f.*

Nombrer *v. a.* po-, liczyć, zählen, vorzählen.

Nombreux, euse, *a.* liczny, zahlreich.

Nombril, *m.* pępek, *m.* Nabel, *m.*

Nominales, *a. f.* prières, publiczne modlitwy za zwierzchność etc., *f. pl.* öffentliche Gebete für die Obrigkeit und Patronen, *n. pl.*

Nominataire, *a.* mianowany na beneficium, *m.* Ernannte zu einem Kirchenamte, *m.*

Nominateur, *m.* mianownik, Ernenner, *m.*

Nominatif, *m. T.* piérwszy, mianuiący przypadek, *m.* Nominativ, *m.*

Nomination, *f.* mianowanie, *n.* Ernennung, *f.*

Nommément, *ad.* mianowicie, namentlich.

Nommer, *v. a.* na-, zwać; mianować; na-, przeznaczyć, nennen, benennen, ernennen. se — *r.* zwać się, sich nennen, heißen.

Non, *ad.* nie, nein, nicht. non seulement, nie tylko; nicht nur, nicht allein. non plus, nie bardziey, nie więcey, nicht mehr. non plus que, nie mniey iak, so wenig als.

Nonagénaire, *a.* dziewięćdziesiątletni, neunzigjährig.

Nonante, *a.* dziewięćdziesiąt, neunzig.

Nonantième, *a.* dziewięćdziesiąty, neunzigste.

Nonce, *m.* nuncyusz papieski, *m.* päbstlicher Nuntius, *m.* — ciature, *f.* nuncyuszostwo, *n.* godność iego, *f.* dessen Amt, *n.*

Nonchalance, *f.* niedbalstwo, *n.* Nachläßigkeit, *f.*

Nonchalant, ante, *a.* niedbały, nachläßig.

Nonnain, Nonne, *f. fam.* mniszka, zakonnica, *f.* Nonne, Klosterfrau, *f.*

Nonnette, *f.* zakonniczka, *f.* Nönnchen, *n.*

Nonobstant, *prp.* bez względu, mimo, ungeachtet.

Non-pair, *a.* nierówny, ungrade.

Non-pareil, eille, *a.* nieporównany, ohne gleichen, unvergleichlich.

Nonpareille, *f.* słomianka, *f.* ziarnka cukrowe, *n.* szrót drobny, *m.* Strohband, *n.* kleine Zuckerkörner, *n. pl.* kleines Schrot, *m.*

Non-residence, *f.* niebytność w rezydencyi, *f.* Abwesenheit von der Residenz, *f.*

Nonuple, *a.* dziewięcioraki, neunfach.

Nonupler, *v. a.* dziewięć razy pomnożyć, neunfach vermehren.

Non-usage, *m.* nieużywanie, *n.* Nichtgebrauch, *m.*

Non-valeur, *f.* bezcenność, *f.* dług pozostały z podatków etc., *m.* Unwerth; unsicherer Rückstand von Pachten, Auflagen ꝛc., *m.*

Nord, *m. T.* północ, *f.* wiatr północny, *m.* Norden, *m.* Mitternacht, *f.* Nordwind, *m.*

Nota, *m.* znak, *m.* Note, *f.* Zeichen, *n.*

Notable, *a.* znaczny, znakomity, merkwürdig, ansehnlich.

Notables, *m.* przednieysi obywatele, *m.* angesehensten Bürger, Verordnete, *m. pl.*

Notaire, *m.* notaryusz, pisarz publiczny, *m.* Notar, *m.*

Notamment, *ad.* osobliwie, besonders, vorzüglich.

Notariat, *m.* notaryuszostwo, *n.* Amt eines Notars, *n.*

Notarié, *a. m.* acte —, dokument przez notaryusza spisany, *m* von einem Notar ausgefertigte Urkunde, *f.*

Note, *f.* znak, *m.* nota, *f.* przypis, *m.* kara zelżywa, obelga, *f.* Zeichen, *n.* Note, Anmerkung; entehrende Strafe, *f.* Schandfleck, *m.*

Noter, *v. a.* na-, znaczyć, merken, anmerken. *fig.* osławić, oczernić, einen schwarz anschreiben.

Noteur, *m.* noty piszący, Notenschreiber, *m.*

Notice, *f.* wiadomość, *f.* dziennik, reiestr, *m.* (historische) Nachricht oder Anzeige, *f.* Verzeichniß, *n.*

Notion, *f.* znaiomość, wiadomość, *f.* Begriff, *m.*

Notoire, *a.* iawny, bekannt, weltkundig.

Notorieté, *f.* iawność, *f.* Kundbarkeit, *f.*

Notre, *pr.* nasz, unser. le, la nôtre, nasz, ser, die, das Unsrige.

Notule, *f.* przypisek, *m.* adnotatka, *f.* kleine Anmerkung, *f.*

Nouasse, *f.* polna gałka muszkatołowa, *f.* wilde Muskatennuß, *f.*

Noue, *f.* gzior; kat między dwoma dachami, *m.* Hohlziegel, *m.* Einkehle, *f.*

Noué, ée, *p. et a.* na węzeł zawiązany; c. *f.* rachityque, gekнüpft. *fig.* zawiły, verwickelt, verknüpft.

Nouement, *m.* za-, związanie na węzeł, *n.* Knüpfen, *n.*

Nouer, *v. a.* na węzeł za-, związać, węzeł zrobić, knüpfen, einen Knoten machen. *fig.* zawrzeć, uczynić, stiften.

Nouet, *m.* woreczek z korzeniami, *m.* Kräutersäckchen, *n.*

Noueux, euse, *a.* sękowaty, knotig, äßig.

Nougat, *m.* gatunek ciasta migdałowego, *n.* Art Mandelgebackenes, *n.*

Nourrain, *m.* narybek, *m.* Fischbrut, *f.*

Nourri, ie, *p. et a.* wyżywiony, karmiony, pełen, mocny, genährt, voll, körnig. *fig.* tłusty, pełen, mocny, fett, stark, kraftvoll.

Nourrice, *f.* mamka, *f.* Amme, *f.*

Nourricier, ière, *a.* père —, mère —, wy-, żywiciel, *m.* —lka, *f.* Ernährer, Pflegevater, *m.* Mutter, *f.* sue —, ève —, sok żywiący, *m.* Nahrungssaft, *m.*

Nourrir, *v. a. et n.* wy-, żywić, karmić, nähren, ernähren; säugen; speisen. *fig.* wychować; żywić, utrzymywać, erziehen; unterhalten.

Nourrissage, *m.* chowanie bydła, *n.* Viehzucht, *f.*

Nourrissant, ante, *a.* posilny, nahrhaft, nährend.

Nourrisson, *m.* osósek, *m.* Säugling, *m.*

Nourriture, *f.* pokarm, *m.* żywność, strawa, karmia, *f.* Nahrung, *f.* Nahrungsmittel, Futter, *n. fig.* wychowanie, *n.* Erziehung, *f.*

Nous, *pr. pl.* my, nas, wir, uns.

Nouveau, Nouvel, elle, *a.* nowy, neu.

Nouveau, *ad.* nowo, neu. de —, znowu, powtórnie, von neuem, noch einmal.

Nouveauté, *f.* nowość; odmiana, *f.* Neuheit, Neuerung, Neuigkeit, *f.*

Nouvelle, *f.* nowina; wiadomość *f* Neuigkeit; Nachricht; Erzählung, *f.*

Nouvellement, *ad.* niedawno, neulich, unlängst.

Nouvelliste *m.* nowiniarz, *m.* Neuigkeitskrämer, *m.*

Novale, *f.* nowina, *f.* Neubruch, *m.*

Novateur, *m.* wynalezca nowych rzeczy, odmian, *m.* der Neuerungen einzuführen sucht.

Novembre, *m.* Listopad, *m.* November, Wintermonat, *m.*

Novice, *a. et m. f.* nowicyusz; niedoswiadczony, niećwiczony, der, die Novize (Mönch oder Nonne) während der Probezeit; Neuling, *m.* unerfahren, ungeübt.

Noviciat, *m.* nowicyat, *m.* Noviziat, (Probezeit in Klöstern), *f.* Novizenhaus, *n. fig.* próba, *f.* Probe, *f.*

Nouvissimé, *ad. fam.* niedawno, neulich.

Noyale, *f.* płótno grube, *n.* Gattung roher Leinwand, *f.*

Noyau, *m.* pestka *f.* Stein, Kern (im Obste), *m. T.* słupiec wschodów kręconych, *m.* Spindel einer Windeltreppe, *f.*

Noyer, *m.* drzewo orzechowe, *n.* orzeszyna, *f.* Nußbaum, *m.*

Noyer, *v. a.* u, za-, topić; zajać, zanurzyć, ertränken, ersäufen, überschwemmen, se —, *r.* za, ut pić się; utonąć, sich ersäufen; ertrinken, ersaufen.

Nu, nue, *a.* nagi, goły, obnażony nackend, nackt, entblößt, bloß. — *m. T.* nagość, *f.* obnażenie, *n.* das Nackte, *n.* à nu. *ad.* nago, bloß.

Nuage, *m.* chmura, pochmurność, *f.* obłok, *m.* Wolke, *f.* Gewölke, *n.*

Nuageux, euse, *a.* obłoczysty, wolkig, fleckig.

Nuance, *f.* zmięszanie, *n.* cień, *f.* Schattirung, *f.*

Nuancer, *v. a.* zmięszać, cieniować; ułożyć, schattiren.

Nubile, *a.* dorosły, mannbar.

Nudité, *f.* nagość, *f.* Nacktheit, Blöße, *f.*

Nue *f.* obłok, *m.* Wolke, *f.*

Nuée, *f.* chmura, *f.* Wolke, schwere Regenwolke, *f fig.* chmura, kupa, *f.* große Menge, *f.*

Nuement, *v.* Nûment.

*Nuire, *v. n* (*à*) za-, szkodzić, schaden, *fam.* przeszkadzać, hindern.

Nuisible, *a.* szkodliwy, schädlich.

Nuit, *f.* noc, *f.* Nacht, *f.* de—, *ad.* w nocy, bey Nacht.

Nuitamment, *ad.* w nocy, bey der Nacht, zur Nachtzeit.

Nuitée, *f.* czas nocny, *m.* noc; robota nocna, *f.* Nachtzeit, Arbeit während einer Nacht, *f.*

Nul, ulle, *a.* żaden, keiner, keine, keines *fig.* nieważny, nichtig, ungültig.

Nulle, *f.* znak w piśmie tajemném nic nie znaczący, *m.* nichts bedeutendes Zeichen in einer Geheimschrift, *n.*

Nullement, *ad.* żadną miarą, żadnym sposobem, bynaymniey, mit nichten, keinesweges, gar nicht

Nulle-part, *ad.* nigdzie, nirgend.

Nûment, *ad.* szczérze, bez ogródki, aufrichtig, geradezu.

Numéraire, *a. f.* valeur—, wartość pieniędzom nadane, *f.* Zahlungswerth, *m.* — *m.* gotowy grosz, *m.* baares Geld, *n.*

Numéral, ale, *a.* liczbę oznaczający, eine Zahl andeutend.

Numérateur, *m. T.* licznik, *m.* Zähler eines Bruchs, *m.*

Numération, *f. T.* numeracya, *f.* liczenie; wypłacenie *n.* Zäh-

hlen, Zahlenaussprechen, *n.* Auszahlung, *f.*

Numérique, *a.* do liczb należący, zu den Ziffern gehörig.

Numériquement, *ad.* podług liczby, der Zahl nach.

Numéro, *m.* liczba, numera, *f* Nummer, *f.*

Numéroter, *v. a.* numerować, liczbami znaczyć, nummeriren.

Nu-pieds, *ad.* boso, barfuß.

Nuptial, ale, *a.* weselny, hochzeitlich.

Nuque, *f.* kark, *m.* Genick, *n.* Nacken, *m.*

Nu-tête, *ad.* z gołą, z nienakrytą głową, mit entblößtem Haupte.

Nutritif, ive, *a.* posilny, nahrhaft.

Nutrition, *f.* posiłek z pokarmu, *m.* żywienie, *n.* Nährung, *f.*

Nymphe, *f.* Nimfa, bogini, *f.* Nymphe, *f.*

O.

O! i. o! o!

Obédience, *f. T.* posłuszeństwo klasztorne; pozwolenie, *n.* rozkaz na odiazd do innego klasztoru, *m.* Gehorsam (der Ordensgeistlichen), *m.* Erlaubniß, *f.* oder Befehl zu verreisen, oder in ein anderes Kloster zu gehen, *m.*

Obédienciel, elle, *a. T.* posłuszny, zum Klostergehorsam gehörig.

Obéir, *v. n.* (*à*) posłusznym bydź, słuchać; dadź się powodować; ustępować, gehorchen; unterwürfig seyn; nachgeben.

Obéissance, *f.* posłuszeństwo, *n.* moc, władza, *f.* Gehorsam, *m.* Bothmäßigkeit, *f.*

Obéissant, ante, *a.* posłuszny, gehorsam, *fig.* unterwürfig; geschmeidig.

Obéliscque, *m.* obeliszek, *m.* Obelisk, Prachtkegel, *m.*

Obérer, *v. a.* zadłużyć, verschulden, mit Schulden beladen.

Obit, *m. T.* aniwersarz zmarłego, *m.* Todtenamt, *n.* Seelenmesse, *f.*

Obituaire, *a. et m.* registre—, rejestr kościelny zmarłych; następca duchownego na beneficium, *m.* Seelenmessenregister, *n.* Nachfolger eines Pfründners, *m.*

Objecter, *a.* zarzucić, zarzut czynić; zadawać, zarzucać, einwenden, einwerfen; verwerfen.

Objectif, ive, *a.* zasadzony, objectiv, entgegenstehend.

Objection, *f.* zarzut, *m.* Einwurf, *m.*

Objet, *m.* obiekt; zamiar *m.* Gegenstand, *m.* Absicht, *f.* Zweck, *m.*

Objurgation, *f.* burka, *f.* Verweis, *m.*

Oblation, *f.* ofiara, *f.* sprawowanie ofiary, *n.* Opfer, *n.* Opferung, *f.*

Obligation, *f.* powinność, *f.* obowiązek; ręczny zapis, cyrograf. *m.* Pflicht; Verbindlichkeit; Schuldverschreibung, *f.*

Obligatoire, *a.* obowiązujący, verbindlich, (von Sachen).

Obligé, *m.* kontrakt na termin rzemieślniczy, *m.* Lehrkontrakt, *m.*

Obligé, ée, *a.* obowiązany, verbunden, verpflichtet.

Obligeant, ante, *a.* grzeczny, zobowiązujący, höflich, verbindlich.

Obliger, *v. a.* z-, obowiązać; z-, przyniewolić; łaskę, przysługę

służę uczynić; zapisać, zastawić; oddadź na naukę, verbinden, verpflichten; nöthigen, veranlassen; einen Gefallen thun; verpfänden; in die Lehre thun. s'—, *r.* (*à qc.*) obowiązać się do czego, sich zu etwas verbinden, verbindlich machen.

Oblique, *a.* skośny, poprzeczny, schräge, schief. *fig.* podeyrzany, niesłuszny, skryty. verdächtig, unerlaubt, versteckt.

Obliquité, *f.* ukos, *m.* poprzeczność, Schräge, Schrägheit, *f.*

Oblong, ongue, *a.* podługowaty, länglicht.

Obole, *f.* obol; pół szkrupułu, halerz, *m.* Heller; halber Skrupel, *m.*

Obreptice, *a.* podeyściem otrzymany, erschlichen.

Obreption, *f.* wymachlowanie wykręcenie, *n.* Erschleichung, *f.*

Obscène, *v.* sprośny, plugawy, nieprzyzwoity, tłusty, unzüchtig, unflätig, garstig.

Obscénité, *f.* sprosność, nieprzyzwoitość, *f.* Unzüchtigkeit, Unflätherey, Zote, *f.*

Obscur, ure, *a.* ciemny, dunkel, finster. *fig.* niesławny, podły, ciemny, unbekannt, dunkel.

Obscurcir, *v. a.* zaćmić, verdunkeln, verfinstern.

Obscurcissement, *m.* zaćmienie, *n.* ciemność, *f.* Verfinsterung, Verdunkelung, Dunkelheit, *f.*

Obscurément, *ad.* ciemno w ciemności, dunkel, im Dunkeln.

Obscurité, *f.* ciemność; podłość. *f.* Dunkelheit, *f.*

Obréder, *v. a.* (*qq.*) opanować otoczyć. einen belagern, stets um ihn seyn.

Obsèques, *f. pl.* pogrzeb, obchód pogrzebowy, *m.* Leichenbegängniß, *n.*

Observance, *f.* zachowanie, *n.* obrządek, *m.* Observanz, *f.*

Observateur, *m.* trice, *f.* postrzegacz; przestrzegacz, *m.* Beobachter, *m.* inn, *f.* —i esprit, baczność, uwaga, *f.* Beobachtungsgeist, *m.*

Observation, *f.* zachowanie, przestrzeganie, *n.* przestroga, *f.* przepis, *m.* Beobachtung, Erfüllung; Bemerkung, Anmerkung, *f.*

Observatoire; *m. T.* strażnica (gwiazdarska), *f.* Sternwarte, *f.*

Observer, *v. a.* zachowywać, przestrzegać, postrzedz; pilnować, strzedz, beobachten; wahrnehmen, bemerken; ein wachsames Auge haben, s'—, *r.* strzedz się, bydź ostrożnym, vorsichtig seyn.

Obsession, *f.* opętanie; opanowanie, otaczanie, *n.* Besitzung vom Teufel, *f.* beständiges Plagen, *n.* Anlaufen, *n.*

Obsidional, e, *a.* oblężny, oblężenia się tyczący, Belagerungs-.

Obstacle, *m.* przeszkoda, *f.* Hinderniß, *n.*

Obstination, *f.* krnąbrność, *f.* upór, *m.* Halsstarrigkeit, Hartnäckigkeit, Verstockung, *f.* Eigensinn, *m.*

Obstiné, ée, *a.* krnąbrny, uporny, uparty, halsstarrig, hartnäckig, eigensinnig.

Obstiner, *v. a.* krnąbrnym, upornym czynić, hartnäckig, eigensinnig machen, s'—, *r.* zasadzić się, upornie przestawać na czém, halsstarrig werden, seinen Kopf aufsetzen.

Obstructif, ive, *a.* zatwardzający, den Leib verstopfend.

Obstruction, *f.* zatwardzenie żołądka, *n.* Verstopfung, *f.*

Obstruer, *v. n.* zatwardzić, verstopfen.

Obtenir, *v. a.* otrzymać, dostać, erlangen, erhalten.

Obtus, use, *a. fig.* esprit—, rozum tępy, *m.* schwacher Verstand, *m.*

Obvier, *v. n.* (*à qc.*) zabiegać, zachodzić czemu, vorbeugen, begegnen.

Occasion, *f.* okazya, okoliczność, sposobność, *f.* pochóp, powód, *m.* Gelegenheit, *f.* Anlaß, *m.* Veranlassung, *f.*

Occasionel, elle, *a.* pochopny, powodny, veranlassend.

Occasionellement, *ad.* przy okazyi, gelegentlich.

Occasioner, *v. a.* powód dawać, okazyi dodawać, Gelegenheit geben, veranlassen.

Occident, *m. T.* zachód; *m.* Abend, Westen, *m.*

Occidental, ale, *a.* zachodny, abendländisch, westlich.

Occulte, *a.* skryty, taiemny, verborgen, geheim.

Occupation, *f.* za-, obięcie, *n.* zabawa, robota, *f.* Besitznehmung; Beschäftigung, *f.* Geschäft, *n.*

Occupé, ée, *p. et a.* za-, obięty, (*à qc.*) zatrudniony, eingenommen; beschäftigt.

Occuper, *v. a.* za-, obiąć, opanować; bawić, dadź co do czynienia, einnehmen, besitzen, inne haben; beschäftigen. — (*de qc.*) starać się o co, bydź czém zatrudniony, sich etwas angelegen seyn lassen.

Occurrence, *f.* przypadek, *m.* przygoda; okazya, *f.* Zufall, Vorfall, *m.* Gelegenheit, *f.*

Occurent, ente, *a* przypadkowy, vorkommend, vorfallend.

Océan, *m.* pd. mer océane, *f.* ocean, *m.* morze, *n.* Weltmeer, *n.*

Ocher, *f.* karb, *m.* Kerbe, *f.* Einschnitt, *m.*

Ocher, *v. a.* karbować, kerben.

Ochlocratie, *f.* gminowładztwo, *n.* Volksregierung, *f.*

Ocre, *f.* okra, *f.* Ocker, *m.*

Octobre, *m.* październik, *m.* October, Weinmonat, *m.*

Octogénaire, *a.* ośmdziesiątletni, achtzigjährig.

Octogone, *a.* ośmiokątny, ośmioscienny, achteckig. — *m.* ośmiokąt, *m.* Achteck, *n.*

Octuple, *a.* ośmkrotny, ośmioraki, achtfach.

Octupler, *v. a.* ośmkrotnie, ośm razy pomnożyć, achtfach vermehren.

Oculaire; *a. T.* oczny, do oczu należący, zu den Augen gehörig. temoin —, świadek przytomny, *m.* Augenzeuge, *m.* verre —, pd. oculaire, *m.* szkiełko, *n.* Augenglas, *n.*

Oculairement, *ad.* oczywiście, widocznie, augenscheinlich, sichtbarlich.

Oculiste, *m.* okulista, *m.* Augenarzt, *m.*

Ode, *f.* oda, pieśń, *f.* Ode, *f.* Lied, *n.*

Odeur, *f.* zapach, *m.* wonia, *f.* Geruch, *m. fig.* sława, *f.* dobre mienie, *n.* Ruf, *m.* Odeurs, *pl.* wonności, *f. pl.* Wohlgerüche, *m. pl.*

Odieux, euse, *a.* nienawistny; nieznośny, bezecny, obrzydliwy, gehässig, verhaßt; verdrießlich, ärgerlich, unausstehlich.

Odontalgie, *f. T.* bolenie zębów, *n.* Zahnweh, *n.*

Odontalgique, *a.* ból zębów uśmierzaiący, Zahnschmerzen lindernd.

Odorent, ante, *a.* wonny, wohlriechend.

Odorat, *m.* powonienie, *n.* Geruch, *m.*

Odoriférent, ante, *a.* wonny, wohlriechend.

Oecuménicité, *f.* powszechność (zboru kościelnego), *f.* All-

gemeinheit (einer Kirchenversammlung), *f.*

Oecuménique, *a.* concile zbor powszechny, *m.* allgemeine Kirchenversammlung, *f.*

Oedémateux, euse, *a.* na puchlinę wodną chory; pełen puchliny wodnéy, mit einer Wassergeschwulst behaftet; voll wässeriger Geschwulst.

Oedeme, *m.* puchlina wodna, *f.*

Oeil, *m.* (*pl.* les yeux) oko, *n.* Auge, *n.*

Oeillade, *m.* rzut oka, *n.* Blick, *m.*

Oeillère, *f.* kapturek u szoru, *m.* Augenleder, Scheuleder, *n.* od. *a. f.* dent —, ząb oczny, *m.* Augenzahn, *m.*

Oeillet, *m.* gwoździk, *m.* dziurka do sznórowania, *f.* Nelke, *f.* Schnürloch, *n.*

Oeilleterie *f.* kwatera na gwoździki, *f.* Nelkenbeet, *n.*

Oeilleton, *m.* odrostek, *m.* Ableger, Sprößling, *m.*

Oeilletonner, *v. a.* odrostki urzynać. Ableger oder Sprossen abschneiden.

Oenas, *m.* gołąb dziki, *m.* wilde Taube, *f.*

Oestre, *m.* bąk, *m.* Bremse, *f.*

Oesype, *m.* tłustość z wełny owczéy, *f.* Wollenfett, *n.*

Oeuf, *m.* jaie, *n.* Ey, *n.* Oeufs, *pl.* ikra, *f.* Eyer, *n. pl.* Rogen, *m.*

Oeuvé, ée, *a.* ikrzasty, Rogen in sich habend.

Oeuvre, *f.* dzieło, *n.* robota; budowla, *f.* dochody na utrzymywanie budynków kościelnych, *pl.* mieysce dla przełożonych kościelnych etc., *n.* Werk, *n.* Arbeit, *f.* Bau; Unterhalt und Einkünfte einer Pfarrkirche, *m. pl.* Kirchenstuhl für die Vorsteher ꝛc., *m.* —vres *pl.* dzieła, *n.* xięgi, *f. pl.* Werke, Schriften, *f. pl.*

Oeuvre, *m.* dzieło, *n.* uczynek, czyn, *m.* Werk, *n.*

Offensant, ante, *a.* obrażliwy, obrażający, beleidigend.

Offense, *f.* uraza, obraza, *f.* Beleidigung, *f.*

Offenser, *v. a.* urazić, obrazić, beleidigen. *fig.* obrazić, razić, razić, verletzen; anstößig sein; s' —, *r.* obrazić się, rozgniewać się, übel aufnehmen, böse werden.

Offenseur, *m.* obraziciel, a Beleidiger, *m.*

Offensif, ive, *a.* zaczepny, angreifend.

Office, *m.* powinność; przysługa, uczynność, *f.* urząd, *m.* Pflicht, *f.* Dienst, *m.* Gefälligkeit, *f.* Amt, *n.*

Office, *f.* izba stołowa; umiejętność zastawienia stołu, przyprawienia wetów. *f.* Diät, Speise- und Tischgeräthkammer; Kunst, den Nachtisch anzuordnen und zuzurichten, *f.*

Official, *m.* sędzia duchowny, Official, *m.* — lité, *f.* urząd onego, *f.* sądy duchowne, *m. pl.* dessen Würde, *f.* Officialatgericht, *n.*

Officiant, *m.* officyant, *m.* Priester, der das Amt hält, *m.* —te, *f.* officyantka, *f.* Chorfrau, *f.*

Officier, *m.* officyalista, urzędnik; oficyer, *m.* Beamter, Bedienter; Officier, *m.*

Officier, *v. n.* mszą, nabożeństwo odprawiać, das Amt, den Gottesdienst halten.

Officière, *f.* officyantka, *f.* Klosterschwester, die ein Amt hat, *f.*

Officieux, euse, *a.* uczynny, dienstfertig.

Offrande, *f.* ofiara, *f.* Opfer, *n.* Gabe, *f.*

Offrant, *a. m.* le plus —, naywięcey daiący, der Meistbietende, *m.*

Offre, *f.* podawanie, *n.* oferta propozycya, *f.* Gebot; Anerbieten, *n.* Antrag, *m.*

Offrir, *v. a.* ofiarować; podawać cenę; ofiarę dadź; anbieten, bieten; opfern, darbringen. s' —, *r.* ofiarować się do czego; wystawiać się, pokazać się, sich anbieten, sich darbieten, sich darstellen.

Offusquer, *v a.* zaćmić, zasłaniać, razić oczy etc., verdunkeln, verblenden.

Ogre, *m.* mąż ludny, wilkołek, *m.* wilder Mann, Währwolf, *m.*

Oh! *i.* o! oh! o!

Oie, *f.* gęś *f.* Gans, *f.*

Oignon, *m.* cebula, *f.* Zwiebel, *f.*

Oignonet, *m.* gatunek grusek, *f.* Gattung Sommerbirnen, *f.*

Oignonière, *f.* zagon cebuli, *f.* Zwiebelbeet, *n.*

Oille, *f.* rosół ziołami zóżnémi przyprawiony, *m.* Fleisch- und Kräutersuppe, *f.*

Oindre, *v. a.* namazać oleiem świętym; namaścić, nasmarować, salben; schmieren, bestreichen.

Oing, *w. v.* Vieux-oing.

Oint, ointe, *p.* namazany etc., gesalbt ꝛc, l'oint, *m.* pomazaniec, *m.* der Gesalbte, *m.*

Oiseau, *m.* ptak, *m.* Vogel, *m.*

Oiseler, *v. n.* ptaki łapać, ptasznictwem się bawić, vogelstellen, Vögel fangen.

Oiseleur, *m.* ptasznik, co ptakami handluie, *m.* Vogelhändler, *m.*

Oiselerie, *f.* ptasznictwo, *n.* Vogelfang, Vogelhandel, *m.*

Oiseux, euse, *a* leniwy, próżniuiący, mußig, faul. *fig* próżny, niepożyteczny; unnütz.

Oisif, ive, *a* próżniuiący, gnuśny, mußig, unthätig. *fig* nieżyty, ungenutzt.

Oiseleur, *m.* ptasznik, *m.* Vögelchen, *n.*

Oiseveté, *f.* gnuśność, *f.* próżnowanie, *n* czas wolny, *m.* Mußiggang, *m.* Muße, *f.*

Oison, *m.* gąska, *f.* Gänschen, *n. fig.* (właściwie i przenośnie), dumme Gans, *f.*

Oléagineux, euse, *a.* oleisty, tłusty; pełen żywicy, ölig, ölicht, harzig.

Olfactif, ive, Olfactoire, *a.* powonieniu służący, zum Geruche gehörig.

Olibau, *m.* kadzidło Arabskie, *n.* arabiſcher Weihrauch, *m.*

Oligarchie, *f.* możnowładztwo niewielu osób, *n.* Oligarchie, *f.* Regierung einiger Wenigen.

Oligarchique, *a.* możnowładny, oligarchisch.

Olinde *f.* gatunek dobrych głowien szpadowych, *f.* Art seiner Degenklingen, *f. pl.*

Olinder, *v. a. fam* dobydź szpady, den Degen ziehen.

Olindeur, *m. fam* zawadyak, *m.* Schläger, Raufer, *m.*

Olivaison, *m.* zbieranie oliwek, *n.* Olivenärndte, *f.*

Olivâtre, *a.* oliwkowy, olivenfarben.

Olive, *f.* oliwka; oliwne drzewo, *n.* Olive, Oelbeere, *f.* Oelbaum, *m.*

Olympe, *m.* olimp, *m.* Olymp, *m. fig.* niebo, *n.* Himmel, *m.* — pien, *a.* olimpiski, (o bogach), olympisch (von den Göttern). — pique, *a.* olimpiczny, olimpiyski, olympisch.

Ombilic, *m.* T, pępek. Nabel, *m.* — cal, e, *a.* pępkowy, zum Nabel gehörig.

Ombrage, *m.* cień, *f.* Schatten, *m. fig.* podeyrzenie, *n.* hołazia *f.* Verdacht, Argwohn, *m.* Mißtrauen, *n.*

Ombrager, *v a.* zacienić, zaćmić, cieniem okryć, Schatten geben, beschatten. *fig* podeyrzliwym czynić, mißtrauisch machen.

Ombrageux, euse, *a.* lękliwy, ſcheu. *fig.* podeyrzliwy, miſztrauiſch, argwöhniſch.

Ombre, *f.* cień; ciemność, *f.* Schatten, *m.* Dunkelheit, *f. fig.* cień, obrona; pokrywka, *f.* pozór, *m.* Schutz, Schirm; Vorwand, Schein, *m.*

Ombrer, *v. a. T.* cienić, ſchattiren.

Ombreux, euse, *a. T.* cienisty, ſchattig.

Omelette, *f.* iaiecznik, *m.* Eyerkuchen, *m.*

*Omettre, *v. a.* zaniechać, opuścić, unterlaſſen, auslaſſen.

Omission, *f.* zaniechanie, Unterlaſſung, Auslaſſung, *f.* Verſehen, *n.*

Omniscience, *f.* wszechwiedza, *f.* Allwiſſenheit, *f.*

On, l'on, *pr.* (w Polskim iezyku wyraża się przez trzecią osobę liczby mnogiéy), man.

Onanisme, *m.* samogwałt, *m.* Selbſtbefleckung, Onanie, *f.*

Onc, Onques, *ad.* (*obs.*) nigdy, nie, niemals.

Once, *f.* uncya; *f.* ryś, ostrowidz Perski, *m.* Unze, *f.* Art Luchs in Perſien, *m.*

Oncíales, *a f.* lettres —, wersały, *pl.* Art großer Buchſtaben, *m. pl.*

Oncle, *m.* wuy; stryy, *m.* Oheim, *m.*

Onction, *f.* namazanie, namaszczenie, *n.* Salbung, *f.* extrême —, ostatnie oleiem S. namazanie, *n.* letzte Oelung, *f.*

Onctueux, euse, *a.* oleiowaty, tłusty, fett, ölig.

Onctuosité, *f.* oleiowatość, tłustość, *f.* Fettigkeit, *f.*

Onde, *f.* fala. *f.* Welle, Woge, *f. fig.* woda, *f.* Waſſer, *n.*

Ondé, ée, *a.* morgowaty; wodnowzorzysty, gewäſſert, geadert.

Ondécagone, *m.* iednastokąt, *m.* Eilfeck, *n.*

Ondée, *f.* dészcz nagły, *m.* Regenguß, *m.*

Ondoiement, *m.* chrzest na prętce dany, *m.* Nothtaufe, *f.*

Ondoyant, ante, *a.* burzliwy, burzący się igraiący, wallend, wellenförmig.

Ondoyer, *v. n.* fale rzucać, burzyć sie, igrać falami. Wellen werfen, wallen. *fig.* igrać, flattern. — *n.* ochrzcić na prętce. w niebespieczeństwie, Nothtaufe geben.

Ondulation, *f* zakręt, *m.* fala, *f.* wellenförmige Bewegung, *f.*

Ondulatoire, *a.* monvement, rzucanie fal, burzenie się, *n.* wellenförmige Bewegung, *f.*

Onéraire, *a.* obciążony pracą i trudami, mit der Laſt der Arbeit beſchwert.

Onéreux, euse, *a.* przykry, uciążliwy, beſchwerlich, läſtig.

Ongle, *m.* paznogieć; pazur, szpona, *f.* Nagel an Händen und Füßen, *m.* Klaue, *f.*

Onglee, *f.* zimno pod paznokciami, *n.* Kälte unter den Nägeln, *f.*

Onguent, *m.* maść, *f.* Salbe, *f.*

Onocrotale, *m.* pelikan, *m.* Kropfgans, *f.*

Onyx, *m.* onich, *m.* Onyxstein, *m.*

Onze, *a.* iedenaście, elf. — *m.* iednaście, (liczba) iedenasty, Eilfe, *f.* der Eilfte, *m.*

Onzième, *a.* iedenasty, elfte. — *m.* iedenasta (część), Eilftel, *n.*

Onzièmement, *ad.* po iedenaste, eilftens, zum eilften

Opacité, *f.* ciemność, nieprzeziroczystość, *f.* Dunkelheit, Undurchſichtigkeit, *f.*

Opale, *f.* opal, *m.* Opal, *m.* (Stein).

Opaque, *a.* ciemny, nieprzeziroczysty, dunkel, undurchſichtig.

Opéra, *m.* opera, *f.* dom do tego, *m.* Oper, *f.* Singſpiel; Opernhaus, *n.*

Opérateur, *m.* cyrulik; lékarz iarmarkowy, *m.* Wundarzt, Marktſchreyer, *m.*

Operation, *f.* skutek, *m.* operacya, *f.* przedsięwzięcie, *n.* zamysły woienne, *m. pl.* Wirkung; Verrichtung, Kur; Unternehmung im Kriege, Operation, *f.*

Opérer, *v. a. et n.* skutkować; sprawić, dokazać, przywieśdź do skutku, wirken, zu Wege bringen. *T.* operować, cyrulickim posobem postępować, chirurgiſche Kuren verrichten, operiren.

Opes, *m. T.* dziury w murze na belki, *f. pl.* Sparrenlöcher, Rüſtlöcher, *n. pl.*

Ophiophage, *m.* wężoiedzca, *m.* Schlangenfreſſer, *m.*

Ophite, *a. m.* marbe —, wężownik, *m.* (marmur), Ophit, Schlangenſtein, *m.*

Ophtalmie, *f.* ból oczu, *m.* Augenweh, *n.*

Ophtalmique, *a.* oczny, do oczu należący, zu den Augen gehörig.

Ophtalmographie, *f.* opisanie oka, *n.* Beſchreibung des Auges, *f.*

Opiat, *m.* lékarstwo z opium robione, *n.* Opiat, *n.* (Arzney aus Opium).

Opilatif, ive, *a. T.* zatykaiący, etc., verſtopfend.

Opilation, *f. T.* zatkanie etc., *n.* Verſtopfung, *f.*

Opiler, *v. a. T.* zatkać, zamulić, verſtopfen.

Opinant, *m.* kréskę daiący, głosuiący, der ſeine Stimme giebt.

Opiner, *v. n.* zdanie swe powiedzieć, dadź kréskę, ſeine Meinung ſagen, ſeine Stimme geben.

Opiniâtre, *a.* krnąbrny, uparty, halsſtarrig, hartnäckig. — *m.* (toż samo), Starrkopf, *m.*

Opiniâtrément, *ad.* upornie, krnąbrnie, hartnäckig.

Opiniâtrer, *v. a.* (*qc.*) przestawać na czém, upornie się czego trzymać, eigenſinnig auf etwas beſtehen. — un enfant, uporu uczyć, ein Kind halsſtarrig machen. s'—, *r.* (*à qc.*) zasadzić się na co, trwać, w swoim, hartnäckig auf etwas beharren.

Opiniâtreté, *f.* upór, *m.* krnąbrność, upartość. *f.* Hartnäckigkeit, *f.* Starrſinn, *m.*

Opinion, *f.* zdanie, *n.* kréska, *f.* głos, *m.* Meinung, *f.* Gutachten, *n.* Stimme, *f.*

Opium, *m.* opium, *n.* Opium, *n.* Mohnſaft, *m.*

Opobalsamum, *m.* balsam Egipski, *m.* egyptiſcher Balſam, *m.*

Opportun, une, *a.* wygodny, wczesny, bequem, gelegen, ſchicklich.

Opportunité, *f.* wygoda, przygoda dobra, *f.* gute, bequeme Gelegenheit, *f.*

Opposant, ante, *a.* niepozwalaiący, przeciwny, widerſprechend.

Opposant, *m.* strona przeciwna, *m.* Gegenparthey, *f.*

Opposé, ée, *a.* przeciwny, entgegengeſetzt, zuwider. — *m.* rzecz przeciwna, *f.* Gegentheil, *n.*

Opposer, *v. a.* naprzeciw, naprzeciwko czému co stawiać, kładź, entgegen ſetzen, gegenüber ſetzen oder ſtellen. s'—, *r.* opierać się, przeciwiać się, ſich widerſetzen; widerſtehen.

Opposite, *m.* rzecz przeciwna, *f.* Gegentheil, *n.* à l'—, *ad.* naprzeciwko, gegenüber.

Opposition, *f.* odpór, *m.* przeciwność, *f.* sprzeciwianie się, przeszkadzanie, *n.* zawada, przeszkoda, *f.* Widerſtand, *m.*

Widersetzung; Hinderung, *f.* Widerspruch, Gegensatz, *m.*

Oppresser, *v. a.* obciążać, uciskać, pressen, drücken, beklemmen.

Oppresseur, *m.* gwałciciel, *m.* Unterdrücker, *m.*

Oppression, *f.* obciążenie, uciemiężenie, *n.* ucisk, *m.* Drücken, *n.* Beklemmung; Unterdrückung, *f.*

Opprimer, *v. a.* uciskać, uciemiężać, gwałcić, unterdrücken.

Opprobre, *m.* hańba, sromota, zelżywość niesława, *f.* Schande, Schmach, *f.* Schimpf, Schandfleck, *m.*

Optatif, *m. T.* tryb życzący, *m.* wünschende Art eines Zeitwortes, *f.*

Opter, *v. a. et n.* obierać, wählen.

Option, *f.* obieranie, *n.* Wahl, *f.*

Optique, *f. T.* optyka, *f.* Optik, *f.* — *a.* optyczny, optisch

Opulemment, *ad.* obficie, hoynie, im Ueberflusse, reichlich.

Opulence, *f.* obfitość, dostatki, *m. pl.* Ueberfluß, Reichthum, *m.*

Opulent, ente, *a.* bogaty, majętny, wohlbegütert, reich.

Opuscule, *m.* dziełko, *n.* Werkchen, *n.*

Or, *m.* złoto, *n.* Gold, *n. fig.* bogactwo, *n.* Reichthum, *m.*

Or, *ad.* nu, tedy, lecz, nun, nun dann, nun aber.

Oracle, *m.* wyrocznia, *f.* wyrok Boski, *m.* Orakel, *n.* Göttersprüch, *m.*

Orage, *m.* burza, nawałność, nawałnica, *f.* Sturm, *m.* Ungewitter, Gewitter, *n. fig.* nieszczęście, *n.* wrzawa, *f.* Unglück, *n.* Unruh, *f.*

Orageux, euse, *a.* burzliwy, niespokoyny, stürmisch, ungestüm.

Oraison, *f.* mowa: modlitwa, *f.* pacierz, *m.* Rede, *f.* Gebet, *n.*

Oral ale, *a.* ustnie podany, mündlich.

Orange, *f.* pomarańcza, *f.* Pommeranze, Orange, *f.*

Orangé, ée, *a.* pomarańczowy, pommeranzenfarbig. — *m.* kolor taki, *m.* Orangefarbe, *f.*

Orangeade, *f.* sok pomarańczowy, *m.* Pommeranzensaft, *m.*

Orangeat, *m* skórka pomarańczowa w cukrze smażona, *f.* eingemachte Pomeranzenschale, *f.*

Oranger, *m.* drzewo pomarańczowe, *n.* Pommeranzenbaum, *m.*

Orangerie, *f.* pomarańczarnia, oranżerya, *f.* Gewächshaus für Pommeranzenbäume ꝛc., *n.* Orangerie, *f.*

Orang outang, *m* małpa wielka *f.* Orang-Outang, Waldmensch, *m.*

Orateur, *m.* mowca, *f.* Redner, *m.*

Oratoire, *a.* krasomowski, rednerisch. — *m.* modlitewnia, *f.* Betzimmer, *n.*

Orça! *i. fam.* nu tedy! nuie! wohlan!

Orchestre, *m.* orkiestra miejsce siedzenie dla muzykantów na komedyi etc., *n.* i muzykanci sami, *m.* Orchester, *n.* (Platz für die Tonkünstler in Schauspielen ꝛc. und diese Tonkünstler selbst.)

Ordalie, *f.* sądy Boskie przez poiedynek, *m. pl.* Gottesurtheil, *n.*

Ordinaire, *a.* zwyczayny, pospolity, powszechny, ordynaryiny, gewöhnlich, gemein, alltäglich; ordentlich. — *m.* rzecz zwyczayna, *f.* zwyczay, *m.* poczta ordynaryina, *f.* *f.* dzień pocztowy; stół codzienny, *m.* strawa zwyczayna, *f.* Gewöhnliche, *n.* Gewohnheit; ordentliche Post, *f.* Posttag, *m.* tägliche Kost, *f.* à l'—, *ad.* iak za zwyczay, iak zwyczaynie, wie gewöhnlich, wie sonst. d'—, od. pour l'—, pospolicie, zwyczaynie, gewöhnlich, meistens.

Ordinairement, *ad.* pospolicie, zwyczaynie, gewöhnlich, gemeiniglich.

Ordinal, *a. m. T.* nombre —, liczba porządkowa, *f.* Ordnungszahl, *f.*

Ordinand, *m.* święcenie brać maiący, Geistlicher, der ordinirt werden soll, *m.*

Ordinant, *m.* biskup, prałat poświęcenie daiący, *m.* ordentlicher Bischof, Prälat ꝛc., *m.*

Ordination, *f.* poświęcenie na xiędza, *n.* Ordination, *f.* (Einweihung in den Priesterstand.)

Ordonnance, *f.* porządek, *m.* rozporządzenie, rozrządzenie; postanowienie, *n.* uchwała, ustawa; assygnacya na sumę; recepta, *f.* Anordnung, Ordnung, Verordnung, Verfügung; Anweisung einer Summe, *f.* Recept, *n. T.* ordynans, *m.* Ordinanz, *f.*

Ordonnateur, *m.* rozporządziciel, dozórca, *m.* Anordner, Anweiser, *m.*

Ordonner, *v. a.* rosporządzić, rozrządzić, stanowić, rozporządzić, nakazać; poświęcić na kapłaństwo, anordnen, befehlen, verordnen; ordiniren. (*de ac.*) rządzić czém, mit etwas schalten und walten.

Ordre, *m.* rząd, porządek; rozkaz, *m.* rozporządzenie, *n.* order, *m.* Ordnung, *f.* Befehl, *m.* Ordre; Anstalt, *f.* Orden, *m.*

Ordure, *f.* gnóy, *n.* łayno, plugastwo, *n.* śmiecie, *pl.* Unflath, Koth, Schmutz, *m.* Kehricht, *n. fig.* słowa plugawe, sprośne, *n. pl.* Zote, *f.*

Ordurier, ière, *a.* plugawy, sprośny, zotig, unflätig — *m.* sprośnomówca, *m.* Zotenreißer, *m.*

Orée, *f. fam.* brzeg lasu, *m.* Rand eines Waldes, *m.*

Oréade, *f.* bogini gór, *f.* Bergnymphe, *f.*

Oreillard, arde, *a.* długie, zawiesiste uszy maiący, langöhrig.

Oreille, *f.* ucho, *n.* (właść. i przenośn.) Ohr, *n.* eig. u. fig. *fig.* słuch *m.* Gehör, — d'ours, łyszczak, *m.* (ziele i kwiat), Bärenöhrlein, *n.* Aurikel, *f.*

Oreiller, *m.* poduszka, *f.* Kopfkissen, *n.*

Oreillette, *f.* obrączka na ucho, *m.* Ohrreifchen; Ohrbäuschgen, *n.*

Oreillons, *m. pl.* wrzód pod albo za uszami, *m.* okrawki, ze skór, pergaminu, *pl.* Geschwulst der Ohrdrüsen, *f.* Abschnitzel vom Leder und Pergament, *n. pl.*

Orfèvre, *m.* złotnik, *m.* Goldschmied, *m.*

Orfevrerie, *f.* złotnictwo, *n.* robota złotnicza, *f.* Goldarbeiterkunst, Goldschmiedearbeit, *f*

Orfraie, *f.* łomignat, *m.* (orzeł), Meerader, Fischaar, *m.*

Organe, *f.* narzędzie zmysłów i uczucia, *n.* członek; głos, *m.* Werkzeug der Sinne und Empfindungen, Organ, *n* Stimme, *f.* —nique, *a.* ie maiący. organisch.

Organiste, *m. et f.* organista, *m.* Organist, *m.*

Orge, *f.* ięczmień, *m.* Gerste, *f.* — mondé, *m.* ięczmień otłukany, pęczak; kleik ięczmienny, *m.* Gerstengraupe,

geschälte Gerste, *f.* Gerstentrank, *m.*

Orgeat, *m.* orżada, *f.* Kühltrank von Gerstenwasser, *m.*

Orgies, *f. pl.* swięto Bachusa, *n.* Bachusfest, *n. fig.* biesiada, *f.* bankiet, *m.* Freś- und Saufgelag, *n.*

Orgue, *m.* Orgues, *f. pl.* organy, *pl.* chór organowy, *m.* Orgel, *f.* Orgelchor, *n.*

Orgueil, *m.* pycha, duma, *f.* Stolz, *m.* Hoffarth, *f.* Hochmuth, *m.*

Orgueilleux, euse, *a.* pyszny dumny, hochmüthig, stolz, hoffärtig.

Orgueilleux, *m.* ięczmień na oku, *m.* Gerstenkorn am Auge, *n.*

Orient, *m.* wschód; kraie wschodnie, *m. pl.* Morgen, Osten, *m.* Morgenland, *n.*

Oriental, ale, *a.* wschodni, morgenlądiśch.

Orientaux, *m. pl.* narody wschodnie, *m. pl.* Morgenländer, *m.*

Orienter, *v. a.* podług kraiów świata obrócić, wystawić, położyć, kierować, nach den Weltgegenden richten. s'—, *r.* kraiów świata się trzymać, na nie uważać, za niemi isdź; zapoznać się, nach den Weltgegenden sehen, um sich nicht zu verirren, sich orientiren. *fig.* rozważyć, untersuchen und überlegen.

Originaire, *v.* pochodzący, początkowy, ursprünglich, herstammend.

Originairement, *ad.* naypiérw; rodem zkąd, ursprünglich.

Original, *m.* oryginał, *m.* pismo etc. piérwsze, *n.* Original, *n.* Urschrift, *f.* Urbild, *n.*

Original, ale, *a.* piérwszy, oryginalny, original, ursprünglich.

Originalité, własność, oryginalność, *f.* Eigenheit, Originalität, *f.*

Origine, *f.* źrzódło, *n.* początek; ród, *m.* Ursprung, *m.* Abkunft, Herkunft, *f.*

Original, elle, *a.* piérworodny, ursprünglich. péché —, grzech taki, *m.* Erbsünde, *f.*

Orignal, *m.* łoś, *m.* Elendthier, *n.*

Orillard, *v.* Oreillard.

Orillon, *m. T.* ucho, *n.* Ohr, *n.* Handhabe, *f.* — us, *pl.* Oreillons.

Orpeau, *m.* szych żółty, *n.* Flittergold, *n.*

Orle, *m. T.* brzeg: obrąbek, *m.* Saum, Rand, *m.*

Orme, *m.* iłm, wiąz, *m.* Ulme, *f.* Ulmbaum, *m.*

Ormeau, *m.* wiąz mały, *m.* kleiner Ulmbaum, *m.*

Ormille, *f.* szczep wiązu, *m.* Setzling vom Ulmbaum, *m.*

Ormoie, *f.* las wiązowy, *m.* Ulmenwald, *m.*

Orne, *m.* iesion, *m.* Buchesche, *f.*

Ornement, *m.* ozdoba, *f.* strój, *m.* przyozdobienie, *n.* Zierde, Verzierung, *f.* Zierrath, *m.*

Orner, *v. a. et n.* zdobić, stroić, schmücken, zieren.

Ornière, *f.* koley, *f.* Geleise, Wagenleise, *n.*

Ornithomance, *f.* ptaszowieszczenie, *n.* Wahrsagung aus dem Fluge der Vögel, *f.*

Orphelin, *m.* ina, *f.* sierota, *f.* Waise, *f.* Waisenknabe, *m.* — mädchen, *n.*

Orpiment, *m.* złotokost, *m.* Operment, Auripigment, *n.*

Orseille, *f.* mech do farbowania służący, *m.* Färbemoos, *n.*

Orsus! *i. fam.* nu tedy! wolan!

Orteil, *m.* palec u nogi wielki, *m.* grobe Fußzehe, *f.*

Orthodoxe, *a.* prawowierny, rechtgläubig, orthodox.

Orthodoxie, *f.* prawowierność, wiara prawowierna, *f.* Rechtgläubigkeit, Orthodoxie, *f.*

Orthographe, *f. T.* pisownia, *f.* Rechtschreibung, *f.*

Orthographie, *f.* model, abrys, *m.* Aufriß, Standriß, *m.*

Orthographier, *v. a. T.* pisać podług reguł pisowni, richtig schreiben.

Orthographique, *a.* ortograficzny, orthographisch.

Orthographiste, *m.* reguły pisowni zachowuiący, Rechtschreiber, *m.*

Ortie, *f.* pokrzywa, *f.* Nessel, *f.*

Os, *m.* kość, *f.* Bein, *n.* Knochen, *m.*

Oscillation, *f.* ruch, *m.* ruszanie się iednostayne, *n.* Schwingung, *f.*

Oscillatoire, *a.* ruszaiący się, kołysaiący się, sich schwingend.

Osciller, *v. n.* ruszać się, kołysać się, Schwingungen machen.

Osé, ée, *a.* śmiały, odważny, zuchwały, verwegen, kühn, dreist.

Oser, *v. n.* odważyć się, śmieć, sich unterstehen, sich erkühnen; dürfen. — *a.* odważyć, wagen.

Oseraie, *f.* wierzbina, *f.* Weidengebüsch, *n.*

Osier, *m.* witwina; wić, witka, *f.* Bachweide; Weidenruthe, *f.*

Osselet, *m.* kostka, kosteczka, *f.* Beinchen, Knöchelchen, *n.*

Ossemens, *m. pl.* kości, *f. pl.* Gebeine, *n. pl.* Todtenknochen, *m. pl.*

Osseux, euse, *a.* kościsty, knochig, beinig, beinicht.

Ossification, *f.* obrócenie się w kość, *n.* Verknöcherung, *f.*

Ossier, *v. a.* w kość obrócić, verknöchern. s'—, *r.* w kość się obrócić, zu Knochen werden.

Ossifrague, *m.* łomignat, *m.* (orzeł), Beinbrecher, *m.* (Art Adler).

Ossillon, *m.* kostka od ptaka *f.* Knöchelchen von einem Vogel, *n.*

Ossu, ue, *a.* kościsty, stark von Knochen.

Ossuaire, *m.* kostnica, *f.* Beinhaus, *n.*

Ostensible, *a.* co pokazać wolno, das vorgezeigt werden kann.

Ostentation, *f.* chełpliwość, chluba, *f.* Prahlerey, *f.*

Ostrogot, *m. fig.* prostak, grubian, *m.* roher Mensch, *m.*

Oter, *v. a.* wziąć, położyć, postawić precz, odsunąć, sprzątnąć; wyiąć, wydrzeć; zabrać; zdiąć; odiąć, uiąć, wegnehmen, weglegen, wegsetzen, wegrücken, wegschaffen; herausnehmen, ausnehmen; abnehmen; ausziehen; benehmen; nehmen. s'—, *r. fam.* (de quelque lieu), udadź się precz zkąd, weggehen, sich wegmachen.

Ou, *c.* lub, albo; albo, oder; entweder, oder.

Où, *ad.* gdzie, dokąd; w co, przy czém, na czém, wo, wohin, worin; wozu, woran, d'où, zkąd, woher. par où, którędy, wodurch.

Ouaille, *f. fig.* owieczka, dusza komu powierzona, *f.* Schaaf, Beichtkind, Kirchenkind, *n.*

Ouais, *i. fam.* ey! do kata! ey! potz tausend!

Ouate, *f.* wata, *f.* Watte, *f.*

Ouater, *v. a.* watą podszyć, mit Watte füttern.

Oubli, *m.* zapomnienie, *n.* niepamięć, *f.* Vergessenheit, *f.*

Oubliance, *f.* (*obs.*) niepamięć, zapamiętałość, *f.* Vergeßlichkeit, *f.*

Oublie, *m.* ulipek, *m.* Eisenkuchen, *m.* Hippe, *f.*

Oublier, *v. a.* zapomnieć, vergessen. s'—, *r.* zapomnieć się, zapamiętać się, sich vergessen, sich vergehen.

Oublieur, *m.* cukiernik, co robi ulipki; chłopiec, co ie przedaie, *m.* Hippenjunge, Hippenbäcker, *m.*

Oublieux, euse, *a.* zapamiętały, vergeßlich.

Ouest, *m. T.* zachód, *m.* Westen, Abend, *m.*

Ouf, *i.* o! au! ey do kota! o weh! o! ach!

Oui, *ad.* tak iest, ja. — *m.* zezwolenie, *n.* Ja, Jawort, *n.*

Ouï-dire, *m.* posłuch, ogłos, *m.* powieść, *f.* Hörensagen, *n.*

Ouïe, *f.* słuch, *m.* dziura odgłosowa, *f.* Gehör; Tonloch, *n.* Ouïes, *pl.* skrzele, *pl.* Kiemen, *f. pl.*

Ouir, *v. a.* słyszeć; słuchać; przesłuchać, hören, anhören, abhören.

Ouragan, *m.* wicher, *m.* zawierucha, *f.* Orkan, Sturmwind, *m.*

Ourdir, *v. a. T.* osnować, osnowę postawić, aufscheeren, anzetteln. *fig.* knuć, kleić, anzetteln, anspinnen.

Ourler, *v. a.* obrąbić, säumen.

Ourlet, *m.* obrąbek, *m.* Saum, *m.*

Ours, *m.* niedźwiedź, *m.* Bär, *m.*

Ourse, *f.* niedźwiedzica, *f.* Bärinn, *f.*

Oursin, *m.* ież morski, *m.* Meerigel, *m.*

Ourson, *m.* niedźwiadek, niedźwiedź mały, *m.* junger Bär, *m.*

Outarde, *f.* drop, *m.* Trappe, *f.* — deau, *m.* dropię, *n.* junger Trappe, *m.*

Outil, *m.* narzędzie, *n.* Handwerkzeug, Werkzeug, *n.*

Outiller, *v. a.* w narzędzie opatrzyć, mit Werkzeug versehen.

Outrage, *m.* hańba, obelga, zelżywość, *f.* Schimpf, *m.* grobe Beleidigung, *f.*

Outrageant, eante, *a.* zelżywy, obelżywy, äußerst beleidigend, schimpflich.

Outrager, *v. a.* zhańbić, zelżyć, znieważyć, beschimpfen, gröblich beleidigen.

Outrageux, euse, *a.* zelżywy, obelżywy, schimpflich, höchst beleidigend.

à Outrance, à toute outrance, *ad.* do żywego, strasznie, über die Maße, aufs Aeußerste.

Outre, *f.* burdziuk, szawłok, *m.* Schlauch, *m.*

Outre, *prp.* nad, oprócz; za, na tamtey stronie, über, außer, jenseits. *ad.* daléy, weiter. — que, *c.* oprócz tego, iż, außer dem, daß. d'— en —, *ad.* na wylot, durch und durch en —, *ad.* nad to, außer dem.

Outré, ée, *a.* za wysoki, niezmierny; do ostatniego przewiedzony, übertrieben; aufs Aeußerste gebracht.

Outrément, *ad.* okrutnie, strasznie, über die Maße.

Outremer, *m.* ultramaryna, *f.* Ultramarin, Himmelblau, *n.*

Outre-mesure, *ad.* nad miarę, nad zamiar, über alle Maßen.

Outre-passer, *v. a. fig.* przestąpić, überschreiten.

Outrer, *v. a.* przesadzić, przebrać miarę przeładować, übertreiben, zu stark angreifen. *fig.* do żywego dołać, dokuczyć, do ostatniego przywieść, aufs Aeußerste bringen.

Ouvert, erte, *p. et a.* otworzony, niezawarty, offen, geöffnet. *fig.* iawny, oczywisty; szczéry, offenbar; offenherzig.

Ouvertement, *ad.* iawnie, w brew, offenbar, frey heraus.

Ouverture, *f.* otwór, *m.* dziura, otworzystość, *f.* otworzenie, *n.* Oeffnung, Eröffnung, *f. fig.*

początek, wstęp; układ, zamiar, *m.* Anfang, Vorschlag, *m.* — de coeur, *m.* szczérość, *f.* Offenherzigkeit, *f.* — d'esprit, bystry rozum, *m.* sposobność przyrodzona, *f.* offener Kopf, *m.* Anlage, *f.*

Ouvrable, *a. m.* jour —, dzień robotny, *m.* Werktag, *m.*

Ouvrage, *m.* dzieło, *n.* robota, praca, *f.* Werk, *n.* Arbeit, *f.*

Ouvragé, ée, *a.* pilnie, pracowicie robiony, ausgearbeitet.

Ouvrant, aute, *a.* à jour —, ze świtem, mit Tagesanbruch. à porte —, przy otwarciu bram (mieyskich), mit Thores Aufschluß.

Ouvré, ée, *a.* pięknie wyrabiany, robiony, zierlich gearbeitet, gebildet, gemodelt.

Ouvreur, *m.* euse, *f.* łożmayster, odźwierny, *m.* (w komedyalni), Logenaufschließer, *m.*

Ouvrier, *m.* ière, *f.* robotnik, *m.* Arbeiter, *m.* — *a.* jour —, dzień robotny, *m.* Werktag, *m.* cheville —, sworzeń, *m.* Schlußnagel, *m.*

*Ouvrir, *v. a.* otworzyć; rozłupać, öffnen, aufmachen, aufschließen. *fig.* zacząć, zaczynać, zagaić, anfangen. — *n.* otworzyć się, aufgemacht, geöffnet werden. s'—, *r.* otworzyć się, rozchodzić się, sich öffnen, aufgehen. *fig.* (*à qc.*) odkryć się, zwierzyć się, sich einem entdecken.

Ouvroir, *m.* warsztat, *m.* Werkstatt, Arbeitsstube, *f.*

Ovale, *a.* podługowato-okrągły, länglichrund, eyrund. — *m.* figura podługowato-okrągła, *f.* Oval, *n.*

Oxycèdre, *m.* małe drzewo cedrowe, *n.* kleiner Cedernbaum, *m.*

Oxycrat, *m.* woda z octem zmieszana, *f.* Mischung von Wasser und Essig, *f.*

Oxymel, *m.* miód z octem zmięszany, *m.* Oxymel, Sauerhonig, *m.*

Oxyrrhodin, *m.* ocet różany, *m.* Rosenessig, *m.*

Oxysaccarum, *m.* cukier octem przyprawiany, *m.* Essigzucker, *m.*

Ozène, *m.* wrzód w nosie śmierdzący, *n.* stinkendes Nasengeschwür, *n.*

P.

Pacage, *m.* pastwisko, *n.* Weide, Viehweide, *f.*

Pacager, *v. n. T. v.* Pâturer.

Pacificateur, *m.* uśmierzyciel niezgody, *m.* Friedensstifter, *m.*

Pacification, *f.* uspokoienie, uśmierzenie niezgód, *n.* pacyfikacya, *f.* Friedensstiftung, *f.*

Pacifier, *v. a.* uspokoić, uśmierzyć niezgodę etc., stillen, den Frieden herstellen; beylegen.

Pacifique, *a.* spokoyny; cichy, friedfertig, friedlich, still.

Pagaie, *m.* wiosło Indyiskie, *n.* Ruder der Indianer, *n.*

Paganisme, *m.* pogaństwo, *n.* Heidenthum, *n.*

Page, *m.* paź, *m.* Edelknabe, Page, *m.*

Page, *f.* strona, *f.* (w książce), Seite, *f.*

Pagne, *m.* fartuch Indyański, etc., *m.* Schurz der Neger und Indianer, *m.*

Pagnon, *m.* gatunek czarnego sukna cienkiego, *n.* feines schwarzes Tuch aus Sedan, *n.*

Pagnote, *m. fam.* tchórz, *m.* feiger Mensch, *m.* mont—, pagórek, z którego się można, bespiecznie przypatrywać bitwie, *m.* Anhöhe, ein Treffen ohne Gefahr anzusehen, *f.*

Pagnoterie, *f. fam.* tchórzostwo, *n.* Feigheit, *f.*

Païen, *m.* enne, *f.* poganin, *m.* anka, *f.* Heide, *m.* —dinn, *f.* — *a.* pogański, heidnisch.

Paillard, arde, *a. fam.* wszeteczny, sprośny, unzüchtig, verhurt.

Paillarder, *v. a. n. fam.* kurwić się, wszetecznie żyć, huren.

Paillardise, *f. fam.* wszeteczeństwo, *n.* nierząd, *m.* Hurerey, *f.*

Paillasse, *f.* siennik, *m.* Strohsack, *m.*

Paillasson, *m.* mata ze słomy, *f.* Strohmatte, Strohdecke, *f.*

Paille, *f.* słoma; słomka, *f.* źdźbło, Stroh, *n.* Strohhalm; Splitter, *m.*

Pailler, *m.* podwórze na gnoy, gnoiowisko, *n.* Strohhof, Misthaufen, *m.*

Paillet, *s. m.* du vin—, klaret, *m.* (wino), dunkelrother Bleicher, *m.* (Wein).

Paillette; blaszka złota, srebrna, *f.* ziarnko złota, *n.* kawałeczek żelaza, *m.* Flitter; Goldflimmer, *m.* Eisensplitterchen, *n.*

Pailler, *m.* euse, *f.* przekupień słomy, *m.* Strohhändler, *m.*

Paillon, *m.* folga, *f.* Folie, *f.*

Pain, *m.* chléb, *m.* Brod, *n. fig.* wyżywienie, *n.* wikt, *m.* żywność, *f.* Nahrung, *f.* Unterhalt, *m.* — à cacheter, opłatek, *m.* Oblate, *f.* — — d'épices, piernik, *m.* Pfefferkuchen, *m.*

Pair, *a. m.* równy, gerade, gleich. de—, *ad.* równo z kim, w iedney randze, gleich, in gleichem Range. — *m.* samiec, *m.* (o ptakach), Gatte, *m.* (von Vögeln).

Pair, *m.* senator Angielski, *m.* Pair, *m.*

Paire, *f.* para, *f.* Paar, *n.*

Pairie, *f.* godność senatorska, *f.* Würde eines Pairs, *f.*

Paisible, *a.* spokoyny, cichy, friedlich, ruhig.

Paisson, *m.* pasza, *f.* pastwisko, *n.* Waldweide, Mast, *f.*

Paître, *v. a. et n.* paść; spaść, zjeść; paść się, weiden, grasen, abweiden. se, *r.* karmić się (o ptakach drapieżnych), sich nähren, (von Raubvögeln).

Paix, *f.* pokóy, *m.* zgoda, spokoyność, *f.* Friede, *m.* Ruhe, Stille, *f.* — *i.* cicho! stille davon!

Paladin, *m.* rycerz, *m.* Ritter, *m.*

Palais, *m.* pałac, *m.* Pallast, *m.*

Palanque, *f.* zrąb, *m.* ogrodzenie palami, *n.* Pfahlwerk, *n.*

Palatin, ine, *a.* falcgrabski; woiewódzki, pfalzgräflich; pfalzisch; Woywodisch.

Palatin, *m.* woiewoda w Polszcze; wielkorządzca w Węgrzech, *m.* Woywode in Polen; Vicekönig in Ungarn, *m.*

Palatinat, *m.* godność falcgrabiego, palatynat, *m.* woiewództwo, *n.* pfalzgräfische Würde; Pfalz; Woywodschaft, *f.*

Palatine, *f.* palatynka, *f.* Palatine, *f.*

Pale, *f.* stawidło, *n.* zastawka; pala ółtarzowa, *f.* pióro u wiosła, *n.* Schutzbrett, *n.* Schutz, Kelchdeckel, *m.* platte Ende eines Ruders, *n.*

Pâle, *a.* blady, blaß, bleich, pâles couleurs, *pl.* biała choroba, *f.* Bleichsucht, *f.*

Pa-

Palée, *f.* pale pod mostem, murem, *m. pl.* Pfahlwerk; Brückenjoch, *n.*

Palefrenier, *m.* masztalerz, *m.* Stallknecht, *m.*

Palefroi, *m.* (*obs.*) koń na paradę; koń dla damy, *m.* Paradepferd; Reitpferd der Weiber, *n.*

Paleron, *m.* łopatka, łopata koni etc., *f.* Vorderbug der Pferde ꝛc., *m.*

Palet, *m.* kamień okrągły do ciskania, *m.* Wurfstein, *m.*

Paleter, *v. n.* kamieniem takim rzucać, mit dem Wurfsteine spielen.

Palette, *f.* piłatyk, *m.* szpatela, *f.* Pritsche, *f.* Spatel, *m.*

Pâleur, *f.* bladość, *f.* Blässe, Bleiche, *f.*

Palier, *m.* mieysce na wschodach bez stopniów, *n.* Absatz einer Treppe, *m.*

Pâlir, *v. n.* z-, wyblednieć, erblassen, blaß, bleich werden. —

Palis, *m.* kół w płocie; płot, *m.* Pfahl, Zaunpfahl; Zaun, *m.*

Palissade, *f.* palisada, *f.* kół ostry; zrąb; płot samorodny, *m.* Schanzpfahl, *m.* Pallisade, *f.* Pfahlwerk, *n.* lebendiger Zaun, *m.* Hecke, *f.*

Palissader, *v. a.* opalisadować, ogrodzić palami, płotem samorodnym, mit Schanzpfählen einen lebendigen Zaun oder eine Hecke einschließen.

Pâlissant, ante, *a.* blednieiący, blady, erblassend.

Palisser, *v. a.* drzewka do szpalerów przywiązywać, Bäume an Spaliere binden.

Palixandre, *m.* drzewo błękitne do wykładania, *n.* veilchenblaues Holz zu eingelegter Arbeit, *n.*

Palliation, *m.* pozór, *m.* kolorowanie, *n.* Bemäntelung, Beschönigung, *f.*

Pallier, *v. a.* kolorować, słowami co pięknémi obarwić, bemänteln, beschönigen.

Palme, *f.* rózczka palmowa, *f.* Palmzweig, *m. fig.* zwycięstwo, *n.* Sieg, *m.*

Palme, *m.* piędź, *f.* Handlänge, Spanne, *f.*

Palmier, *m.* palma, *f.* drzewo palmowe, *n.* Palmbaum, *m.*

Palmiste, *m.* rodzay wiewiórek, *m.* palma, *f.* Palmeichhörnchin, *n.* zahmer Palmbaum, *m.*

Palmite, *m.* drzen palmowa, *f.* Mark des Palmbaumes, *n.*

Palombe, *f.* rodzay gołębi dzikich, *m.* Art wilde Taube, *f.*

Palot, *m. fam.* prostak, *m.* Bauerlümmel, *m.*

Palpable, *a.* dotykalny, dotkliwy; iawny, fühlbar; handgreiflich.

Palpitant, ante, *a.* drygaiący, biiący, zuckend; klopfend.

Palpitation, *f.* dryganie, skakanie serca, *n.* Zucken; Herzklopfen, *n.*

Palpiter, *v. n.* drygać; skakać, bić, zucken, klopfen, pochen.

Paltoquet, *f. fam.* prostak, *m.* Lümmel, *m.*

Palus, *m.* T. bagno, *n.* Sumpf, Pfuhl, *m.*

Pâmer, *v. a.* od. se—, *v. r.* o-, ze-, mdleć, in Ohnmacht fallen, ohnmächtig werden. *fam.* — de rire, smiać się do rospuku, sich halb todt lachen.

Pâmaison, *f.* mdłości, *f. pl.* omdlewanie, *n.* Ohnmacht, *f.*

Pampe, *f.* listek u zboża zielonego, *m.* Blatt an der grünen Saat, *n.*

Pamphlet, *m.* gazeta, *f.* dziennik, szpargał, *m.* Flugschrift, Scharteke, *f.*

Pampre, *m.* winorośl, *f.* Weinrebe, Weinranke, *f.*

Pan, *m.* poła u sukni, płaszcza etc.; część, strona muru; deska u głowy, poboczna łóżka, *f.* Blatt eines Rockes,

Man-

Mantels ꝛc., *n.* Wand, Seite, *f.* Seitenbrett, *n.*

Panacée, *f.* lékarstwo powszechne, *n.* allgemeines Heilmittel, *n.*

Panache, *m.* kitka, *f.* Helmſtutz, Federbuſch, *m.*

Panaché ée, *a.* pstro strefisty, bunt geſtreift.

Panacher, *v. n.* se —, *v. r.* pstre dostać strefy, bunte Streifen bekommen, (von Blumen).

Panade, *f.* polewka z chleba, *f.* Brodſuppe, *f.*

se Panader, *v. r. fam.* z wielką powagą iśdź, ſich brüſten.

Panage, *m.* spaśne, *n.* Maſtgeld, *n.* droit de —, paśne, prawo pędzenia bydła na pastwisko, *n.* Maſtrecht, *n.*

Panais, *m.* pasternak, *m.* Paſtinake, *f.*

Pancaliers, *m.* kapusta Włoska *f.* Savoyerkohl, *m.*

Pancarte, *f.* instruktarz celny, *m.* Zolltafel, *f. fig.* szpargał, *m.* Wiſch, *m.* Scharteke, *f.*

Pandore, *f.* bandurka, *f.* (inst. muzyczny), Pandore, *f.* (Art Laute).

Panégyrique, *m. et a.* pochwała, *f.* Lobrede, *f.*

Panégyriste, *m.* wychwalacz, *m.* Lobredner, *m.*

Paner, *v. a.* chlebem tartym posypać, mit geriebenem Brode beſtreuen.

Panerée, *f.* kosz pełen czego, *m.* Korb voll, *m.*

Paneterie, *f.* piekarnia nadworna, *f.* Hofbäckerey, *f.*

Panetier, *m.* grand —, dozórca piekarni nadworney, *m.* Aufſeher über die Hofbäckerey, *m.*

Panetière, *f.* biesagi, *pl.* Brodſack, *m.*

Panier, *m.* kosz, *m.* Korb, *m.*

Panique, *a. f.* terreur —, strach powszechny, próżny, nagły, *m.* paniſcher plötzlicher aber unnöthiger Schrecken), *m.*

Panne, *f.* gatunek materyi kosmatéy, *m.* sadło świnie, *n.* Pelzſammet, *m.* Bauchfett, *n.*

Panneton, *m. T.* broda u klucza, *f.* Bart eines Schlüſſels, *m.*

Pansage, *m.* zawiązanie rany u konia, *n.* Verbinden eines Pferdes, *n.*

Panse, *f.* brzuch, pampuch, *m.* Wanſt, Bauch, *m.*

Pansement, *m.* zawiązanie rany, *n.* Verbinden, *n. fig.* opatrywanie, karmienie, *n.* Pflege, Wartung, *f.*

Panser, *v. a.* zawiązać ranę; opatrywać, karmić konia, Wunden verbinden; ein Pferd warten.

Pansu, ue, *a. fam.* brzuchaty, dickbäuchig.

Pantalon, *m.* ubiór z iedney sztuki robiony, *m.* Pantalon, *m.* (Anzug aus einem Stücke). *fig.* błazen, *m.* Pickelhäring, *m.*

Pantalonnade, *f.* śmieszne skoki, pięsy, *m. pl.* Gaukeltanz, *m. fig.* głupstwo, udawanie, *n.* Poſſe, Vorſtellung, *f.*

Panteler, ante, *a.* dyszący, keichend.

Panteler, *v. n.* dyszeć, keichen.

Panthère, *f.* ryś, *m.* Panther, *m.* Panterthier, *n.*

Pantois, oise, *a. m.* dychawiczny, engbrüſtig, keichend.

Pantomime, *m.* pięsacz, *m.* Gebehrdenſpieler, *m.*

Pantomime, *f.* pięsy, *pl.* Gebehrdenſpiel, *n.*

Pantoufle, *f.* pantofel, *m.* Pantoffel, *m.*

Paon, *m.* paw, *m.* Pfau, Pfauhahn, *m.*

Paonne, *f.* pawica, *f.* Pfauhenne, *f.*

Paonneau, *m.* pawię, *n.* junger Pfau, *m.*

Papa, *m.* tata, tatuś, *m.* Papa, *m.*

Papable, *a.* (na papiéża) obieralny, der päbſtlichen Würde fähig.

Papal, ale, *a.* papieski, päbſtlich.

Papauté, *f.* papiestwo, *n.* Päbſtthum, *n.* päbſtliche Würde, *f.*

Pape, *m.* papież, *m.* Päbſt, *m.*

Papegai, *m.* ptak w strzelnicy, *m.* Vogel zum Abſchießen, *m.*

Papelard, *m. fam.* świętoszek, *m.* Heuchler, *m.*

Papelardise, *f. fam.* obłuda, *f.* Heucheley, *f.*

Papeline, *f.* materya półiedwabna, *f.* Art halbſeidener Zeug, *m.*

Paperasse, *f.* papiery zapisane, szpargały, *pl.* altes beſchriebenes Papier, *n.*

Paperasser, *v. n.* przewracać papiery stare, bazgrać, in den alten Papieren herumkramen, Papier verderben.

Paperassier, *m.* papiery stare przewracaiący, w nich szperać lubiący, der gern in alten Papieren kramt.

Papeterie, *f.* papiernia, *f.* handel papierny, *m.* Papiermühle, *f.* Papierhandel, *m.*

Papetier, *m.* papiernik, *m.* Papiermacher, Papierhändler, *m.*

Papier, *m.* papier, *m.* Papier, *n. fig.* dziennik, *m.* Tage-, Rechnungsbuch, *n.* (*pl.*) wexle, *m.* obligacye; asygnacye, *f. pl.* Wechſel; Wechſelſcheine, *m. pl.* Anweiſungen, *f. pl.*

Papillon, *m.* motyl, *m.* Sommervogel, Schmetterling, *m.*

Papillonner, *v. n. fam.* latać, uwiiać się, herumflattern.

Papillotage, *m.* blask, glanc, *m.* zawiianie włosów na papilotki, *n.* papilotki, *pl.* Flimmern, *n.* funkelnder Glanz, *m.* Aufwickeln der Haare, *n.* Wickel, *m.*

Papillote, *f.* papilotka, *f.* Haarwickel, Wickel, *m.*

Papilloter, *v. a.* zawiiać włosy na papilotki, die Haare aufwickeln. — *n.* razić oczy blaskiem, flimmern, flittern. (*v.* clignoter).

Papisme, *m.* papiestwo, *n.* Papſtthum, *n.*

Papiste, *m.* papieski, papieżnik, *m.* Papiſt, *m.*

Papyrus, *m.* papierowe drzewko, *n.* Papierſtaude, *f.*

Pâque, *f.* wielkanoc żydowska, *f.* baranek wielkonocny, *m.* Oſterfeſt der Juden; Oſterlamm, *n.*

Pâque, od. Pâques, *m.* wielkanoc, *f.* Oſtern der Chriſten, *f.* Pâques, *f. pl.* fleuries, kwietnia niedziela, *f.* Palmſonntag, *m.* — closes, niedziela przewodna, biała, *f.* Sonntag nach Oſtern, *m.*

Paquet, *m.* pakiet, pęk, *m.* paka, *f.* Pack, *m. et n.* Paket, Bündel, *n.*

Paquet-bot, *m.* okręt pocztowy, *m.* Poſtſchiff, *n.*

Par, *prp.* przez, na, z, za; od; dla, względem, durch, auf, aus, bey, mit, von, in; wegen; während; zu, zum.

Parabole, *f.* przyrównanie, *n.* Gleichnißrede, *f.*

Parade, *f.* parada, okazałość, *f.* Staat, Prunk, *m.*

Paradigme, *m. T.* przykład przypadkowania, czasowania słowa, *m.* Muſter von den Abänderungen eines Wortes, *n.*

Paradis, *m.* ray, *m.* piętro ostatnie w komedyalni, *n.* Paradies, *m.* oberſter gemeiner Platz im Schauſpielhauſe, *m.*

Paradoxe, Paradoxal, ale, *a.* dziwny, osobliwy, widerſinnig, ſeltſam, wunderlich.

Paradoxe, *m.* zdanie dziwne, *n.* widerſinniger Satz, *m.*

Parafe, *m.* zawód, podpis, *m.* Zug mit der Feder, *m.*

Parafer, *v. a.* zawód piórem iaki zrobić, podpisać, podpisem swym oznaczyć, einen Federzug machen.

Paragraphe, *m.* paragraf, *m.* Paragraph, Abschnitt, *m.*

Paraguante, *f. fam.* podarunek, *m.* Geschenk, *n.*

Paraître, *v. a.* dadź się widzieć, po-, ukazać się; wydawać się, pokazywać się; zdawać się, erscheinen; Aufsehen machen; in die Augen fallen; erscheinen.

Parallèle, *a.* równoodległy, parallel, (gleich weit von einander abstehend.

Paralogisme, *m.* dowód fałszywy, *m.* Fehlschuß, *m.*

Paralysie, *f.* paraliż, *m.* Lähmung, *f.* —lytique, *a.* paraliżem ruszony, vom Schlage gerührt, gelähmt.

Parant, ante, *a.* zdobiący, zierend.

Paraphe, *v.* Parafe.

Paraphrase, *f.* wykładanie, opisanie, *n.* Umschreibung, *f.*

Paraphraser, *v. a.* wykładać, opisać, umschreiben. *fam.* zmyślać, dodawać co w opowiadaniu, mit Zusätzen erzählen.

Paraphraste, *m.* wykładacz, opisywacz, *m.* Umschreiber, Paraphrast, *m.*

Parapluie, *m.* parasol, *m.* Regenschirm, *m.*

Parasite, *m.* pasorzyt, pasobrzuch, *m.* Schmarotzer, *m.*

Parasol, *m.* parasol, *m.* Sonnenschirm, *m.*

Paratonnerre, *m.* konduktor, *m.* Blitzableiter, *m.*

Paravent, *m.* parawan, *m.* okiennica, *f.* Windschirm, *m.* spanische Wand, *f.* Fensterladen, *m.*

Parc, *m.* zagroda, *f.* mieysce parkanem etc. ogrodzone, *n.* zwierzyniec, ogród, *m.* grodza, zaganka, *f.* Park, ein geschlossener Platz), Lustwald, Thiergarten, *m.* Pferche, *f.*

Parcage, *m.* namierzwienie roli ogrodzoney, *n.* Hürdenschlag, *m.* Pferchen, *n.*

Parcelle, *f.* cząstka, *f.* kawałeczek, *m.* Stückchen, Theilchen, *n.*

Parceque, *c.* ponieważ, bo, weil.

Parchemin, *m.* pargamin, *m.* Pergament, *n.*

Parcheminerie, *f.* robienie pargaminu, *n.* handel pargaminowy, *m.* Pergamentmachen, *n.* Pergamenthandel, *m.*

Parcheminier, *m.* pargaminiarz, *m.* Pergamentmacher, *m.*

*Parcourir, *v. a.* przeyśdź, przebiedz, przeiechać etc., durchlaufen, durchreisen, durchgehen ꝛc.

Par-deçà, *prp.* tędy, tutaj, herwärts, hierdurch, diesseits.

Par-delà, *prp.* tamtędy; więcey nad, jenseits, über.

Par-derrière, *ad.* z tyłu, z tyle, na tyle, tyłem, von hinten, hinterwärts.

Par dessous, *prp.* pod, unter. — *ad.* dołem, spodkiem, unten drunter, unterhalb.

Par-dessus, *prp.* nad, na, przez, darüber weg. — *ad.* wiérzchem, po wiérzchu, darüber. — *m.* przydatek, nadmiarek, *m.* Zugabe, *f.*

Par-devant, *prp.* przed kim, w oczach czyich, vor einem. — *ad.* z przodku, z przodu, von vorne.

Par-devers, *prp.* u, przed, bey, vor.

Pardon, *m.* wybaczenie, odpuszczenie występku etc.; dzwonienie na pacierze, *n.* Verzeihung, Begnadigung; Betglocke, *f.*

Pardonnable, *a.* wybaczenia etc. godny, verzeihlich.

Pardonner, *v. a.* wy-, przebaczyć; odpuścić; darować kare, vergeben, verzeihen; begnadigen; verschonen.

Pareil, eille, *a.* równy, podobny, gleich, ähnlich. — *m.* równy, rówiennik, seines Gleichen.

Pareillement, *ad.* równo, równym sposobem, także, ebenfalls, gleichfalls.

Parement, *m.* ozdoba, *f.* przyozdobienie, *n.* wyłogi na rękawach, *pl.* Zierath, Schmuck; Aufschlag an Aermeln, *m.*

Parent, *m.* ente, *f.* krewny, —na, der, die Verwandte. Parens, *pl.* krewni; rodzice, *pl.* Verwandte; Aeltern, *pl.*

Parenthèse, *f.* myśl poboczna, *f.* nawias, *m.* Zwischensatz, *m.* Parenthese, *f.*

Parer, *v. a.* zdobić, stroić; wykształcić, dokończyć, schmücken, zieren, putzen; zurecht machen, bereiten. (*de* oder *contre qq.*) oddalić, odwrócić co, vor etwas schützen, verwahren. — un coup, od. *n.* à un coup, odbić, zastawić się, ausparieren, pariren. se —, *r.* stroić się; ubespieczyć się, uchodzić, sich putzen ꝛc.; sich schützen, ausweichen.

Paresse, *f.* lenistwo, *n.* gnuśność, *f.* Faulheit, *f.*

Paresseux, euse, *a.* leniwy, gnuśny, faul, träge. — *m. f.* leniuch, *m.* Faullenzer, *m.*

Parfaire, *v. a.* dokończyć; dodadź, dopłacić, vollenden; vollzählig, vollständig machen.

Parfait, aite, *a.* doskonały, vollkommen.

Parfaitement, *ad.* doskonale; zupełnie, vollkommen, völlig.

Parfois, *ad. fam.* czasem, bisweilen.

Parfournir, *v. a.* dołożyć, dodadź, nachliefern, vollends hinzu thun.

Parfum, *m.* zapach miły, *m.* wonia, perfuma, *f.* kadzidło, *n.* Wohlgeruch, *m.* Rauchwerk, *n.*

Parfumer, *v. a.* wonnością napełnić, wonnym czynić; wykadzić, wohlriechend machen, einen Wohlgeruch verbreiten; durchräuchern, ausräuchern.

Parfumeur, *m.* euse, *f.* perfumami handluiący, der, die mit wohlriechenden Sachen handelt.

Parfumoir, *m.* kadzidlnica, *f.* Rauchfaß, *n.*

Pari, *m.* zakład, *m.* Wette, *f.*

Pariade, *f.* czas gnieżdżenia się kuropatw, *m.* para kuropatw, *f.* Paarzeit der Rebhühner, *f.* Paar Rebhühner, *n.*

Parier, *v. a.* założyć się, iśdź o-, w zakład, wetten.

Parieur, *m.* zakładnik, zakładaiący się, *m.* Wetter, *n.*

Paris, m. Paryż, *m.* Paris, *n.*

Parjure, *a.* krzywoprzysiężny, meineidig. — *m.* krzywoprzysięstwo, *n.* krzywoprzysiężca, *m.* Meineid; Meineidiger, *m.*

se Parjurer, *v. r.* krzywoprzysięgać, meineidig werden, falsch schwören.

Par-là, *ad.* tamtędy, dadurch. Par là, *c.* ztąd, zatém, daraus, daher, also.

Parlage, *f. fam.* paplanie, świegotanie, *n.* Geschwätz, *n.*

Parlant, ante, *a. fig.* do żywego wyrażony (portret), sprechend.

Parlement, *m.* parlement, *m.* Parlament, *n.*

Parlementaire, *m.* z parlamentem przeciwko dworowi trzymaiący (o Anglii), der es mit dem Parlamente gegen den König hält (in England). *a.* parlamentowy, zum Parlamente gehörig.

Parlementer, *v. n.* umawiać się, traktować, wegen eines Vergleichs sich in Unterhandlungen einlassen.

Par-

Parler, *v. n. et a.* gadać, mówić, reden, sprechen. — à *qq.* od. avec *qq.*, z kim, mit einem. — *m.* mowa, *f.* Sprache, *f.*

Parlerie, *f. fam.* peplanie, świegotanie, *n.* Geschwätz, *n.*

Parleur, *m.* euse, *f.* świegot, *m.* Schwätzer, *m.*

Parloir, *m.* parlatoryum, *n.* sala do rozmowy, *f.* Sprachzimmer, *n.*

Parmesan, *m.* parmesan (sér), *m.* Parmesankäse, *m.*

Parmi, *prp.* między, pomiędzy, unter, mitten unter.

Parnage, *v.* Panage.

Parodie, *f.* parodya, *f.* wiersz, *m.* pismo na prześladowanie innego spisane, *n.* Parodie, *f.* — dier, *v. a.* parodyą pisać, parodiren. — diste, *m.* parodyą piszący, Parodienmacher, *m.*

Paroi, *f.* przegroda, *f.* Wand, Scheidewand, *f.*

Paroisse, *f.* parafia; fara, *f.* kościół farny, *m.* Kirchspiel, *n.* Pfarre; Pfarrkirche, *f.*

Paroissial, ale, *a.* farny, farski, zur Pfarre gehörig.

Paroissien, *m.* ienne, *f.* parafianin, *m.* — *n.* ka, *f.* Pfarrkind, *n.*

Paraître, *v.* Paraître.

Parole, *f.* słowo, *n.* mowa, *f.* głos; zamysł, *m.* zdanie, *n.* Wort, *n.* Rede; Sprache, *f.* Vorschlag, Antrag, *m.*

Paroxisme, *m.* paroxysm, powrót choroby, *m.* Paroxismus, *m.* (verstärkter Anfall einer Krankheit).

Parquer, *v. a.* w mieysce ogrodzone zaprowadzić, postawić; bydło w grodzi paść, in einen eingeschlossen Ort legen, stellen; einpferchen. — *n.* w grodzi paść się, in Pferchen liegen, weiden.

Parquet, *m.* mieysce w sądach ogrodzone, *n.* osoby tamże zasiadaiące, *pl.* posadzka, abgesonderter Platz in Gerichtstuben &c., *m.* Versammlung darin, *f.* getäfelter Fußboden, *m.*

Parquetage, *m.* robota wykładana na posadzce, *f.* Täfelwerk eines Fußbodens, *n.*

Parqueter, *v. a.* wykładać, sadzić posadzkę, einen Fußboden täfeln.

Parrain, *m.* kuma, oyciec chrzestny, *m.* matka chrzestna, *f.* Pathe, Taufzeuge, *m.*

Parricide, *m. et f.* oycobóyca, *m.* Vater- oder Muttermörder, Mörder von Blutsfreunden, *m.*

Parricide, *m.* oycobóystwo, *n.* Vater-, Muttermord, Mord eines Blutsfreundes, *m.* — *a.* oycobóyski, mörderisch.

Parsemer, *v. a.* posypać, porozrzucać, bestreuen, besäen.

Part, *f.* część; strona, *f.* mieysce, *n.* Theil, Antheil; Ort, *n.* Seite, *f.* a —, *ad.* na ustroniu, na stronę, osobno, beyseits, auf die Seite, besonders. de — en —, na wylot, wskroś, durch und durch.

Partage, *m.* podział, dział, *n.* część dziedzictwa, *f.* Theilung, *f.* Antheil, *m.* Erbtheil, *n.*

Partager, *v. a.* po-, roz-, dzielić; dadź komu część, theilen, vertheilen; zu seinem Antheile geben oder bedenken.

Partance, *f.* odiazd, *m.* oddalenie się, *n.* Abfahrt, Abreise; Trennung, *f.*

Parterre, *m.* mieysce w ogrodzie figurami bukszpanowemi etc. przyozdobione, *n.* parter, *m.* mieysce na samym dole w komedyalni, *n.* ludzie tamże przypatruiący się, Parterrestück in Gärten; Parterre, *n.* (Platz der Zuschauer vor dem Theater und diese selbst).

Parti, *m.* fakcya, strona; partya, okazya, *f.* przedsięwzięcie, postanowienie, *n.* oferta, *f.* sposób, zamiar, *m.* Parthey; Partie, *f.* Entschluß; Vorschlag, *m.* Mittel, *n.* Ausweg, *m.*

Partial, ale, *a.* niebezstronny, partheylich.

se Partialiser, *v. r.* sprzyiać iedney stronie, partheylich seyn.

Partialité, *f.* niebezstronność, *f.* Partheylichkeit, *f.*

Participant, ante, *a.* (*de qc.*) uczęstniczy, theilnehmend, theilhaftig.

Participation, *f.* uczęstnictwo, *n.* wiedza, wiadomość, *f.* Theilnehmung, *f.* Mitwissen, *n.*

Participe, *m. T.* imiesłów; spółuczestnik, *m.* Mittelwort, *n.* Theilhaber, *m.*

Participer, *v. a.* (*à qc.*) bydź uczestnikiem, Theil nehmen. (*de qc.*) mieć własność inszey rzeczy, von der Natur einer Sache etwas an sich haben.

Particulariser, *v. a.* wyliczać, wszystkie okoliczności wyliczać, umständlich erzählen.

Particularité, *f.* okoliczność, *f.* besonderer Umstand, *m.*

Particule, *f.* cząstka, *f.* Theilchen, *n.*

Particulier, ière, *a.* osobny, własny; prywatny; osobliwy, besonder, eigen; privat; sonderbar. Particulier, *m.* prywatny człowiek, *m.* Privatperson, *f. f.* en—, *ad.* osobno, z osobna, besonders, einzeln, allein, insbesondere.

Particulièrement, *ad.* osobliwie; dokładnie, obszernie, besonders, vorzüglich; umständlich.

Partie, *f.* część; gra, partya; strona, *f.* towarzystwo, *n.* głos muzyczny; dług, *m.* summa, *f.* Theil, *m.* Parthie; Parthey; Gesellschaft; Stimme in der Musik; Post, Schuldpost, *f.* — *pl.* rachunek, *m.* Rechnung, *f.* en—, *ad.* częścią, po części, theils, zum Theile.

Partiel, elle, *a.* osobny, do całego należący, was zu einem Ganzen gehört, einzeln.

Partir, *a.* (*obs.*) *v.* Partager.

*Partir, *v. n.* wy-, odiechać; wyiśdź, odyśdź precz, abreisen, verreisen, fortgehen. *fig.* pochodzić, wynikać, herrühren, herkommen.

Partisan, *m.* partyzant, adherent; arendarz intraty królewskiéy, Anhänger, Partheygänger; Finanzpächter, *m.*

Partout, *ad.* wszędzie, überall.

Part-prenant, *m.* uczestnik, *m.* Theilhaber, *m.*

*Parure, *f* stróy, *m.* ozdoba, *f.* Putz, Schmuck, *m.*

*Parvenir, *v. n.* przybydź, przyiśdź; wbić się, dostąpić, kommen, gelangen; sich empor schwingen; sein Glück machen.

Parvenu, *m.* człowiek, któremu się poszczęściło, *m.* Glückskind, *n.*

Parvis, *m.* sień przed kościołem, *f.* Vorhof einer Kirche, *m.*

Pas, *m.* krok; ślad; przesmyk, *m.* cieśnina, *f.* próg, stopień, *m.* Schritt, Tritt; enger Paß, *m.* Thürschwelle; Stufe, *f.* — à —, noga za nogą, powoli, Schritt vor Schritt. de ce —, natychmiast, zaraz, auf der Stelle, sogleich.

Pas, *ad.* nie, nicht.

Pascal, ale, *a.* wielkonocny, österlich.

Pas-d'âne, *m.* podbiał, *m.* wędzidło pewne, *n.* blacha u szpady, *f.* Hufattich, *m.* Art Gebiß; Stichblatt, *n.*

Pasquinade, *f.* paskwil, *m.* Schmähschrift, *f.* Pasquill, *n.*

Passable, *a.* znośny, mierny, ziemlich, leidlich, erträglich.

Passade, *f.* przeiazd, przewóz; wiatyk, *m.* nadrożne, *n.* Durchreise, *f.* Zehrpfennig, *m.*

Passage, *m.* przechód, przeiazd, przewóz, *m.* przeyście, *n.* droga, *f.* ganek, *m.* cło, brukowe, mostowe; mieysce w książce, *n.* Durchgang, Durchschnitt, *m.* Durchfahrt, Durchreise, *f.* Durchzug, Durchmarsch; Uebergang, *m.* Ueberfahrt, Weg, Gang; Zoll; Satz, *m.* Stelle, *f.*

Passager, ère, *a.* przechodzący, ustąt. *fig.* marny, znikomy, fluchtig, vergänglich.

Passant, ante, *a.* przechodny, do chodzenia etc. wygodny, gangbar. Passant, *m.* przechodzień podróżny, *m.* Vorübergehender, Durchreisender, *m.* en —, *ad.* na drodze, po drodze, im Vorbeygehen.

Passavant, *m.* list cło zapłacone zaświadczaiący, *m.* Passierzettel, *m.*

Passe, *f. T.* stawka dodana, *f.* pas, *m.* pasowanie, *n.* Zusatz im Spiele, *m.* Passen, *n. fig.* être en —, blisko bydź celu, zamiaru, Aussichten haben.

Passé, *m.* przeszłość, *f.* das Vergangene.

Passe-cheval, *m.* pram do przewożenia koni, *m.* Pferdefähre, *f.*

Passé-debout, *m.* *v.* Passavant.

Passement, *m.* pasamon, galon, sznur złoty, śrebrny, iedwabny na sukni, *m.* Borte oder Schnur von gesponnenem Golde, Silber, Seide, *f.*

Passementer, *v. a.* oblamować, hefftzen, verbrämen.

Passementier, *m.* ière, *f.* szmuklerz, *m.* Posamentirer, Bortenwirker, *m.*

Passe-méteil, *m.* mięszanka z dwóch części pszenicy a iedney części żyta, *f.* Mischung von einem Theile Roggen und zwey Theilen Waizen, *f.*

Passe-partout, *m.* klucz główny, *m.* Hauptschlüssel, *m.*

Passe-passe, *m.* tours de—, sztuki kuglarskie, *f. pl.* Taschenspielerkünste, *f. pl. fam.* filouterya, *f.* Spitzbüberey, *f.*

Passe-pomme, *f.* rodzay iabłek, *n.* Johannisapfel, *m.*

Passe-port, *m.* paszport, Paß, *m.*

Passer, *v. n. et a.* iśdź, póyść przeminąć; przeyśdź, przeiechać etc.; płynąć; przechodzić, przeciekać; minąć, zniknąć; dostać się komu, przyiśdź w ręce czyie; wystarczyć, wytrwać; uchodzić; popłacać; (graiąc) pasować, nie grać; ustać, zestarzeć się, wpływać, wydawać się, przewieźć, przeprawić, przebydź, przechodzić, przestąpić; przetknąć; przewlec; przebić; przecedzić; przesiać; przechodzić, przewyższać; przerzeć; pomazać, obłożyć; ostrzyć, szlufować; wydać (pieniądze), gehen, hingehen, übergehen, vorbey, vorübergehen; durchgehen, durchreisen, durchfahren &c.; durchfliessen; durchstreichen; vergehen; kommen; ausreichen; angehen; gelten; passen (im Spiele); eingehen; überfahren, übersetzen; überschreiten, übersteigen; durchstecken, durchstossen; durchlassen; durchziehen; durchseihen; durchsieben; durchwerfen; zuvorthun, übertreffen; durchsehen; ausstreichen; (Messer) abziehen, schleifen; (Geld) ausgeben. — (*qc.*) wyprawiać, etwas betreiben. (*qc. à qq.*) przebaczyć, przepuścić, pozwolić, aby co uszło, einem etwas hingehen oder gelten lassen, einräumen, gestatten. — pour . . . uchodzić, bydź poczytanym za kogo, gehalten werden für . . . — le temps (*à qc.*) trawić czas czém, die Zeit mit etwas zubringen. — un contrat, spisać, stanowić kontrakt, einen Kontrakt ausfertigen. en — par . . . znosić, zezwolić, sich etwas gefallen lassen. — en proverbe, przeyśdź w przysłowie, zum Sprüchwort werden. — de mode, wyiśdź z mody, aus der Mode kommen. — par l'étamine, roztrząsać, dochodzić czego, scharf untersucht werden. — sous silence, zamilczeć, mit Stillschweigen übergehen. passe, *fam.* niech będzie! niech uydzie! es sey! meinetwegen! se—, *r.* zniknąć, minąć; upływać, schodzić; zblakować; dziać, stać się, vergehen, verfließen, verstreichen; verschießen; geschehen, vorfallen, vorgehen. (*de* od. *à qc.*) przestawać na czém, kontentować się czém, sich mit etwas begnügen, sich damit behelfen. (*de qc.*) obeyśdź się bez czego, nie potrzebować czego, sich einer Sache enthalten, derselben entbehren.

Passereau, *m.* wróbel, *m.* Sperling, *m.*

Passe-temps, *m.* zabawa, *f.* Zeitvertreib, *m.*

Passeur, *m.* przewoźnik, *m* Fährmann, *m.*

Passibilité, *f.* czuyność, *f.* Empfindbarkeit, *f.*

Passible, *a.* czuyny, empfindbar.

Passif, ive, *a.* cierpiący, bezczynny, leidend. *T.* verbe —, od. passif, *m.* słowo bierne, *n.* leidendes Zeitwort, *n.*

Passion, *f.* męka pańska, *f.* historya, *f.* czas téyże, *m.* kazanie o tém, *n.* namiętność, miłość, *f.* Leiden Christi, *n.* Passionspredigt, — geschichte, — zeit, *f.* Leidenschaft; Liebe, *f.*

Passionné, ée, *a.* namiętny, rozkochany; wzruszaiący; życzliwy, leidenschaftlich, verliebt, zärtlich.

Passionner, *v. a.* ożywiać, żywo wyrażać; uymować, leidenschaftlich ausdrücken; heftig einnehmen. se—, *r.* dadź się uiąć, unosić się, zapędzić się, sich einnehmen lassen; in Hitze, in Eifer gerathen. (*pour qc.*) uiąć się za czém usilnie, sich einer Sache leidenschaftlich annehmen.

Passoire, *f.* durszlak, *m.* Durchschlag, *m.*

Pastenade, *v.* Panais.

Pastenague, *f.* pasternak, *m.* (ryba morska), pfeilschwänzige Roche, *m.*

Pastèque, *f.* arbuz, *m.* Wassermelone, *f.*

Pasteur, *m.* pasterz, *m.* Hirte, *m. fig.* xiądz, kaznodzieia, *m.* Seelsorger, Pastor, *m.*

Pastille, *f.* trociczka; kołaczyk, *m.* Räucherkerzchen; Mundkügelchen, *n.*

Pastoral, ale, *a.* pasterski, hirtenmäßig. *fig.* kaznodzieyski, geistlich.

Pastorale, *f.* pastorał, *m*, skotopaski, *pl.* Pastoral; Hirtengedicht, *n.*

Pastoureau, *m.* elle, *f.* pastuszek, *m.* kleiner junger Hirt, *m.*

Patache, *f.* lekki okręt woienny na straży, *m.* Wachtschiff, *n.*

Pataraffe, bazgranina, *f.* Gekritzel, *n.*

Patate, *f.* kartofel, *m.* Kartoffel, *f.*

Pataud, *m.* pies młody z niezgrabnémi nogami, *m.* junger Hund mit dicken Pfoten, *m.*

Pataud, *m.* aude, *f. fam.* pańpuch, brzucharz, *m.* Dickwanst, *m.*

Patauger, *v. n.* w błocie deptać, im Kothe herum patschen.

Pa-

Pâte, *f.* ciasto, *n.* kleyster, *m.* Teig; Kleister, *m.*

Pâté, *m.* pasztet, *m.* Pastete, *f.* *fig.* żyd, kleks, *m.* Tintenflecks, *m.*

Patelin, *m.* *fam.* machlarz, filut, *m.* schlauer Schelm, *m.*

Patelinage, *m.* *fam.* podchlébstwo zdradliwe, *n.* betrügliche Schmeicheley, *f.*

Pateliner, *v. a.* *fam.* podchlébstwem zdradliwém zwieść, oszukać; sztucznie ułożyć, ukartować, durch Schmeicheleyen betrügen, listig einfädeln. — *n.* nieszczérze postępować, nicht aufrichtig zu Werke gehen.

Patelineur, *m.* euse, *f.* podchlébca zdradliwy, *m.* betrügerischer Schmeichler, *m.*

Patène, *f.* patyna, *f.* Kelchschüsselchen, *n.*

Patenôtre, *f.* oyczenasz, *m.* Vaterunser, *n.* *pl.* *fam.* różaniec, *m.* paciorki, *pl.* Rosenkranz, *m.*

Patenôtrier, *m.* ten co różańce robi, Paternostermacher, *m.*

Patente, *f.* patent, *m.* Patent, *n.*

Pater, *m.* *fam.* oyczenasz; paciórek u różańca, *m.* Vaterunser; Kügelchen am Rosenkranze, *n.*

Paternel, elle, *a.* oycowski, väterlich.

Paternité, *f.* oycowstwo, *n.* Vaterschaft, *f.*

Pâteux, euse, *a.* lepki; niewypieczony; mączysty, teigig, teigicht.

Pathétique, *a.* uymuiący, wzruszaiący, pathetisch, rührend.

Patibulaire, *a.* szubieniczny, galgenmäßig.

Patience, *f.* cierpliwość, Geduld, *f.*

Patient, ente, *a.* cierpliwy, geduldig.

Patient, *m.* złoczyńca na śmierć osądzony, *m.* zum Tode verurtheilter Missethäter, *m.* *fig.* co wytrzymał operacyą niebespieczną, der eine chirurgische Operation aushält.

Patienter, *v. n.* bydź cierpliwym, mieć cierpliwość, sich gedulden.

Patin, *m.* trzewik z korkiem, *m.* łyżwa, łyża, *f.* hoher Waberschuh; Schlittschuh, *m.*

Patiner, *v. a.* macać, betasten — *n.* na łyżwach biegać, auf Schlittschuhen fahren.

Patineur, *m.* biegaiący na łyżwach, Schlittschuhfahrer, *m.* *fam.* macacz, Betaster, *m.*

Pâtir, *v. a.* znosić, cierpieć, leiden. (*de ou pour qc,*) für etwas, für etwas, um, wegen etwas.

Pâtis, *m.* pastwisko, *n.* Weide, *f.*

Pâtisser, *v. a.* ciasta, pasztety piec, Back- und Pastetenwerk machen.

Pâtisserie, *f.* pasztetnictwo, ciasta, *n.* Pastetenbäckerey, *f.* Pastetenwerk; Backwerk, *n.*

Pâtissier, *m.* ière, *f.* pasztetnik, *m.* Pastetenbäcker, *m.*

Patois, *m.* wymowa chłopska, nieprzyiemna, *f.* Bauernsprache, *f.* Kauderwälsch, *n.*

Pâton, *m.* gałka, *f.* klusek do tuczenia, *m.* Stopfnudel, *f.*

Patraque, *f.* *fam.* klepadło, *n.* grat, *m.* alte abgenutzte Maschine, *f.*

Pâtre, *m.* pastuch, *m.* Hirt, *m.*

Patriarcal, ale, *a.* patriarchalny, patriarchisch.

Patriarcat, *m.* patriarcharstwo, *n.* Würde eines Patriarchen, *f.*

Patrice, *m.* patrycyusz, *m.* Patricier, *m.*

Patriciat, *m.* patrycyuszostwo, *n.* Patricierwürde, *f.*

Patricien, enne, *a.* patrycyuszowski, vom Geschlecht der Patrizier. — *m.* *f.* patrycyusz, *m.* Patrizier, *m.*

Patrie, *f.* oyczyzna, *f.* Vaterland, *n.*

Patrimoine, *m.* dziedzina, *f.* dziedzictwo, *n.* Erbtheil, Erbguth, *n.* —monial, e, *a.* do tego należący, dazu gehörig.

Patriote, *m.* patryota, *m.* Patriot, *m.*

Patriotique, *a.* patryotyczny, patriotisch.

Patriotisme, *m.* patryotysm, *m.* miłość oyczyzny, *f.* Patriotismus, *m.* Vaterlandsliebe, *f.*

Patrociner, *v. n.* namawiać, rozprawiać, viel und heftig reden, um zu bereden.

Patron, *m.* nne, *f.* dobrodziey, obrońca, zastępca; patron; szyper, przełożony okrętu, *m.* Patron, Schutzherr, Beschützer, Gönner; Schutzheilige; Schiffspatron, *m.* *T.* model, wzór, *m.* Patrone, Forme, *f.* Muster, *n.*

Patronimique, *a.* *m.* nom —, nazwisko, *n.* Geschlechtsname, *m.*

Patrouillage, *m.* *fam.* pluskanie w wodzie; świństwo, *n.* Gemantsche, *n.* Sauerey, *f.*

Patrouille, *f.* warta, straż nocna, *f.* Schaarwache, *f.*

Patrouiller, *v. n.* *fam.* pluskać w wodzie, po błocie chodzić, mantschen. — *a.* po-, spaskudzić, sudeln, herummantschen.

Patrouillis, *m.* *fam.* woda nieczysta, w którey kto pluska; kałuża, *f.* Mantscherey; Kothpfütze, *f.*

Patte, *f.* łapa, *f.* pazur, *m.* Pfote, Tatze, Klaue, *f.*

Pattu, ue, *a.* pióronogi (o gołębiach) rauchfüßig (meistens von Tauben).

Pâturage, *m.* pastwisko, *n.* Weide, Huth, Trift, *f.*

Pâture, *f.* pasza, *f.* pokarm, *m.* Futter, *n.* Weide, Nahrung, *f.*

Pâturer, *v. n.* paść, weiden.

Pâtureur, *m.* konie na paszę prowadzący, Futterknecht bey der Armee, *m.*

Paul, *m.* Paweł, Paul, *m.* — lot, *m.* Pawluś, *m.* Paulchen, *n.*

Paume, *f.* dłoń; piłka; pilarnia, *f.* flache Hand, Handbreit, *f.* Ball, *m.* Ballspiel, Ballhaus, *n.*

Paumelle, plaskur, *m.* zweyzeilige Gerste, *f.*

Paumer, *v. a.* *fam.* dłonią bić, mit der flachen Hand schlagen.

Paumier, *m.* piłarnik, *m.* Ballmeister; Ball- und Racketenmacher, *m.*

Paupière, *f.* powieka, *f.* rzęsy powiek, włosy, *m.* *pl.* Augenlied, *n.* Augenwimper, *m.*

Pause, *f.* odpocznienie, odetchnienie, *n.* pauza, *f.* Pause, *f.* Ruhepunkt, *m.*

Pauser, *v. n.* *T.* zatrzymać, odpocząć, pausiren, inne halten.

Pauvre, *a.* ubogi; mizerny, nędzny, podły, arm; schlecht, ärmlich, armselig, verächtlich. — *m.* ubogi, *m.* Armer, *m.*

Pauvresse, *f.* *fam.* żebraczka, *f.* Bettelfrau, *f.*

Pauvret, *m.* ette, *f.* nieborak, *m.* armer Schelm, *m.*

Pauvreté, *f.* ubóstwo, *n.* Armuth, *f.* *fig.* głupstwo, *n.* brednie, *pl.* abgeschmacktes Zeug, *n.*

Pavage, *m.* brukowanie, *n.* Pflastern, *n.*

se Pavaner, *v. r.* pysznie stąpać, isdź z powagą, stolz einher gehen, sich brüsten.

Pavé, *m.* kamień do bruku; bruk, *m.* Pflasterstein, *m.* Pflaster, *n.*

Pavement, *m.* brukowanie, *n.* materyały do tego, *m.* *pl.* Pflasterlegen, *n.* Materialien dazu, *f.* *pl.*

Paver, *v. a.* brukować, pflastern.

Paveur, *m.* brukarz, *m.* Pflasterer, Steinsetzer, *m.*
Pavie, *m.* rodzay brzoskwini, *f.* Art Pfirsche, *f.*
Pavillon, namiot; budynek poboczny, *m.* altana, *f.* pawilon nad łóżkiem, etc., *m.* zasłona; bandera; otworzystość spodnia trąby etc. *f.* Zelt, *n.* Nebenflügel eines Gebäudes, *m.* Sommerhaus; Zeltbett, *n.* Vorhang, *m.* Flagge, *f.* untere weite Theil einer Trompete ꝛc., *m.*
Pavois, *m.* tarcza, *f.* groſses Schild, *n.*
Pavot, *m.* mak, *m.* Mohn, *m.*
Payable, *a.* płatny, zapadły, zahlbar, verfallen.
Payant, ante, *a.* płaczący, der, die da zahlet.
Paye, *f.* płaca, zapłata, *f.* żołd, *m.* płaca, *f.* Lohn, Sold, *m.* Löhnung, *f.* Zahler, *m.*
Payement, *m.* płacenie etc. zapłata, *f.* Bezahlung, Zahlung, *f.*
Payen, *v.* Païen.
Payer, *v. a.* z-, za-, wy-, płacić; nadgrodzić, zahlen, bezahlen; entrichten; vergelten. se —, *r.* nadgrodzić, zapłacić sobie, ſich bezahlt machen.
Payeur, *m.* euse, *f.* płayca, *m.* Zahler, *m.*
Pays, *m.* kray, *m.* ziemia, okolica, *f.* Land, *n.* Landſchaft, *f. fam.* ziomek, *m.* Landsmann, *m.*
Paysage, *m.* kraina, okolica, *f.* Landſchaft, *f.*
Paysagiste, *m.* malarz, co różne krainy etc. maluie, *m.* Landſchaftsmaler, *m.*
Paysan, *m.* anne, *f.* wieśniak, chłop, *m.* Landmann, Bauer, *m.* — *a.* wieyski, chłopski, bäuerisch. à la —, po wieysku, po chłopsku, nach Art der Bauern.
Paysannerie, *f.* chłopski ród, chłopskie obyczaie, *pl. m.* Bauerngeſchlecht, bäuerisches Weſen, *n.*
Péage, *m.* cło, *n.* komora celna, *f.* Zoll, *m.* Wegegeld, Geleit, Zollhaus, *n.*
Péager, *m.* celnik, *m.* Zollnehmer, *m.*
Peau, *f.* skóra, *f.* Haut, *f.* Fell, Leder, *n.* Balg, *m.*
Peausserie, *f.* handel skórami, *m.* skóry różne na przedaż, *f. pl.* Fellhandel, Lederhandel, *m.* Lederwaare, *f.*
Peaussier, *m.* wyprawiacz skór, kupiec skórami handluiący, *m.* Lederbereiter; Fellhändler, *m.*
Peautre, *m. fam.* envoyer au —, kazać komu iść do diabła, do kata, einen zum Henker ſchicken.
Pec, *a. m.* hareng —, *m.* śledź wędzony, *m.* Pökelhering, *m.*
Peccable, *a.* grzészliwy, łatwy do grzechu, leicht zu ſündigen.
Peccadille, grzészek, grzech mały, *m.* kleine Sünde, *f.*
Péche, *f.* brzoskwinia, *f.* rybołowstwo, łowienie ryb, *m.* Pfirſche; Fiſcherey, *f.* Fiſchfang, *m.*
Péché, *m.* grzéch, *m.* Sünde, *f.*
Pécher, *v. n.* grzészyć, błądzić, ſundigen; fehlerhaft ſeyn.
Pêcher, *v. a.* łowić ryby, fiſchen.
Pêcher, *m.* brzoskwinia, (drzewo), Pfirſchbaum, *m.*
Pêcherie, *f.* rybołowstwo, Fiſcherey, *f.*
Pécheur, *m.* —resse, *f.* grzésznik, *m.* Sünder, *m.*
Pêcheur, *m.* euse, *f.* rybak, Fiſcher, *m.*
Pécore, *f. fam.* bestya, człowiek głupi, iak sadło, *m.* Thier, *n.* erzdumme Perſon, *f.*
Pecque, *f. fam.* błaźnica domna, *f.* eingebildete Närrin, *f.*

Pectoral, ale, *a.* piérsiowy; napiérśny, zur Bruſt gehörig, Bruſt...
Pectoral, *m.* napiérśnik, *m.* Bruſtſchild des Hohenprieſters, *n.*
Péculat, *m.* kradzież dochodów publicznych, *f.* Kaſſendiebſtahl, *m.*
Pécule, *m.* własność, maiętność, *f.* eigenthümliches Vermögen, *n.*
Pécune, *f.* (*obs.*) pieniądze, *pl.* Geld, *n.*
Pécuniaire, *n.* pieniężny, Geld betreffend.
Pécunieux, euse, *n. fam.* bogaty w pieniądze, reich an baarem Gelde.
Pédagogie, *f.* pedagogika, *f.* Kinderzucht, *f.* — gique, *a.* pedagogiczny, pädagogiſch. — gogue, *m.* pedagog, *m.* Erzieher, Jugendlehrer, *m.*
Pédant, *m.* ante, *f.* pedant, klécha, bakalarz, *m.* Pedant, Schulfuchs, *m. v.* Pédantesque.
Pédanter, *v. n. fam.* bydź bakalarzem, dzieci uczyć, Schulſtaub freſſen.
Pédanterie, *f.* pedanterya, *f.* bakalarstwo, *n.* Pedanterey, Schulfuchſerey, *f.*
Pédantesque, *a.* pedantyczny, bakalarski, pedantiſch.
Pédantiser, *v. n.* po bakalarsku się obchodzić, bakalarza udawać, den Pedanten ſpielen.
Pédantisme, *m.* bakalarstwo, *n.* ſchulfuchſiges Weſen, *n.*
Pédéraste, *m.* samcołożnik, *m.* Knabenſchänder, *m.*
Pédérastie, *f.* samcołoztwo, *n.* Knabenſchänderey, *f.*
Pédestre, *a. f.* statue, posąg pieszy, *m.* Bildſäule zu Fuß, *f.*
Pédiculaire, *a.* maladie —, wszawa choroba, *f.* Läuſeſucht, *f.*

Peignie, *m.* grzebień, *m.* groppa; płoha, *f.* Kamm, Weberkamm, *m.* Grempel, *f.*
Peigne, ée, *p. et n.* czesany, wyczesany, gekämmt; aufgeputzt.
Peigner, *v. a.* wy-, czesać; groplować, kämmen; riffeln, hecheln; ſtriegeln.
Peignier, *m.* grzebieniarz, *m.* Kammacher, *m.*
Peignoir, *m.* płaszcz z płótna do pudrowania, *m.* Puderman tel, *m.*
Peignons, *pl. m.* wyczoski, *pl.* Abgang vom Gekämmten, *m.*
Peigaures, *f. pl.* włosy czesaniem wyrwane, *m. pl.* durchs Kämmen ausgegangenes Haar, *n.*
Peiller, *m.* zbieracz gałganów na papier, *m.* Lumpenſammler, *m.*
Peilles, *f. pl.* gałgany na papier, *m. pl.* Papierlumpen, *m. pl.*
*Peindre, *v. a.* wy-, od-, po-, malować; pisać, malen, abmalen; anſtreichen; ſchreiben. *fig.* opisać, wyrazić, ſchildern.
Peine, *f.* kara; praca, robota; zapłata, *f.* kłopot, frasunek, troski, *pl.* smutek, *m.* Strafe; Mühe; Arbeit, *f.* Lohn dafür, *m.* Sorge, Unruhe, Verlegenheit, *f.* Kummer, *m.* Leiden, *n.* Gram, *m.* Traurigkeit, *f.* à —, *ad.* ledwie co, skoro, iak tylko, kaum.
Peiner, *v. a.* trapić, kłopotać; z trudnością, z pracą robić, Mühe, Kummer, Sorgen machen; mit viel Mühe arbeiten. — *n.* męczyć się, z przykrością co czynić, Mühe haben. se —, *r.* starać się, ſich Mühe geben, ſich bekümmern.
Peintre, *m.* malarz, *m.* Maler, *m.*
Peinturage, *m.* farbowanie, pomalowanie, *n.* Anſtreichen, *n.*

Peinture, *f.* malarstwo; malowanie, *n.* obraz, *m.* Malerey, *f.* Gemälde, *n. fig.* wyrażenie, opisanie, odmalowanie, *n.* Bild, *n.* Schilderung, *f.*

Peinturer, *v. a.* farbować, pomalować, anstreichen.

Pelache, *f.* axamit szalony podły, *m.* grober Plüsch, *m.*

Pelade, *f.* otysienie, *n.* Ausfallen der Haare, *n.*

Pelage, *m.* maść koni; *f.* kolor sierści, *m.* Farbe der Pferdehaare, Hirschhaare ꝛc., *f.*

Pelamide, *f.* tuńczyk, *m.* Thunfisch, *m.*

Pelard, *a. m.* bois —, drzewo obłupane, *n.* geschältes Holz, *n.*

Pelastre, *m.* szérz u łopaty, *f.* Blatt einer Schaufel, *n.*

Pelauder, *v. a. fam. v.* battre, étriller; chagriner, berner.

Pelé, ée, *a.* obłupany; łysy, geschält; platt, kahl.

Pêle-mêle, *ad.* nieporządnie, bez porządku, unter oder durcheinander.

Peler, *v. a.* oskubać, oparzyć; obłupać, abhaaren, abbrühen; schälen. se —, *r.* lenieć, lenić się (o włosach), sich haaren.

Pélerin, *m.* pielgrzym, *m.* Pilger, Pilgrim, *m. fig.* frant, filut, *m.* loser Vogel, *m.*

Pélerinage, *m.* pielgrzymstwo, *n.* pielgrzymka, *f.* Wallfahrt, *f.* Wallfahrtsort, *m.*

Pélerine, *f.* pielgrzymka, *f.* Pilgerinn, *f.* Pilgermantel, *m. fig.* filutka, *f.* verschmitztes Weibsbild, *n.*

Pélican, *m.* pelikan, *m.* Pelikan, *m.*

Pelisse, *f.* kożuch, *m.* Pelz, *m.*

Pelle, *f.* łopata, *f.* Schaufel, *f.*

Pellée, Pellerée, Pelleré *f.* łopata pełna czego, *f.* Schaufel voll, *f.*

Pelleron, *m.* łopatka, *f.* kleine Schaufel, *f.*

Pelleterie, *f.* kuśnierstwo; futra, *n. pl.* handel futrami, *m.* Kürschnerhandwerk; Pelzwerk, *n.* Pelzhandel, *m.*

Pelletier, *m.* ière, *f.* kuśnierz; kupiec futrami handlujący, *m.* Kürschner, Rauchhändler, *m.*

Pellicule, *m.* skórka, błonka, *f.* Häutchen, *n.*

Pelote, *f.* kłębek, *m.* gałka, bryła; iadwiszka, poduszka do szycia, *f.* Ball, Klumpen, Knauel, *m.* Nadelkissen, *n.*

Peloter, *v. a.* grać w piłkę dla zabawy. mit dem Ball blos zur Lust spielen. — *a. fam.* énergiem rzucać; wytrzepać komu skórę, mit Schneeballen werfen, prügeln, wamsen.

Peloton, *m.* kłąb, kłębek, *m.* piłka niepowleczona; iadwiszka, poduszeczka do szpilek; kupa, chmara, *f.* Knauel, Klumpen; ununberzogener Ball, *m.* Nadelkißchen, *n.* Rotte, *f.* Haufen, *m.*

Pelotonner, *a.* na kupę złożyć; w kłębek, na kłębek zwiiać, in einem Haufen oder Klumpen legen, auf einen Knauel wickeln.

Pelouse, *f.* murawa *f.* Grasplatz, *m.*

Pelu, ue, *a.* kosmaty, włosami obrosły, mit Haaren bewachsen, haarig.

Peluche, *f.* axamit szalony, *m.* Plüschsammet, Plüsch, *m.*

Peluché, ée, *a.* kosmaty, axamitny, wollig, sammetartig.

Pelure, *f.* skórka, łupina; skubanka *f.* Schaale, Haut, Rauhwolle, *f.*

Penaillon, *f. fam.* łachman, gałgan; (z pogardą) mnich, *m.* Lumpen; (schimpflich) Mönch, *m.*

Penard, *m. fam.* stary bzdyk, *m.* Ehekrüpel, *m.*

Penaud, aude, *a. fam.* zdumiały, zawstydzony, zmieszany, verlegen, beschämt, bestürzt.

Penchant, ante, *a.* pochodzisty, spadzisty, abhängig, schief. *fig.* walący się, zapadający, wankend.

Penchant, *m.* pochodzistość, spadzistość, *f.* Abhang, *m. fig.* skłonność, *f.* schyłek, upadek, *m.* Hang; Untergang, *m.*

Penchement, *m.* nachylanie, uginanie; spuszczanie głowy, *n.* Hängen oder Neigen; Nicken, *n.*

Pencher, *v. a.* na-, schylać, na-, zginać; pochodzistym, spadzistym robić, neigen, abhängig, abschüssig machen; beugen. — *n. et* se —, *r.* pochodzistym etc. bydź, się stać; nachylać się, zginać się etc., abschüssig seyn; sich neigen. *fig.* (a od. *vers qc.*) Hang, Neigung zu etwas haben.

Pendable, *a.* godny szubienicy, henkenswerth.

Pendaison, *f. fam.* po-, obwieszenie, *n.* Henken, *n.*

Pendant, ante, *a.* wiszący, zawiesisty, hangend, herabhängend.

Pendant, *m.* rzecz zawieszona, wisząca, *f.* pendant, *m.* kółko u zegarka, *n.* rzemień, *m.* kółko na klucze, *n.* Gehänge; Geheuk; Oehr an der Uhr, *n.* Schlüsselriemen, Schlüsselring, *m. T.* rzecz równa, podobna, *f.* Gegenstück, *n.*

Pendant, (*prp.*) pod czas, während. — que, *c.* w ten czas, gdy) tak długo, iak, indessen dá.

Pendard, *m.* arde, *f. fam.* wisielec, hultay, *m.* Galgenstrick, Galgenvogel, *m.* Rabenaas, *n.*

Pendeloque, *m.* perła etc. zawieszona u kulczyka etc., *f.* Anhänger am Ohrringe ꝛc., *m.*

Pendiller, *v. a fam.* chwiać się, kołysać się wisząc, baumeln, hängen.

Pendoir, *m.* powróz do zawieszenia połcia słoniny etc. *m.* Stück Strick zum Aufhängen einer Speckseite ꝛc., *n.*

Pendre, *v. a.* za, po, obwiesić; wieszać, hängen, aufhängen, anhängen; henken, — *n.* wisieć, hangen, herabhängen.

Pendule, *m.* perpendykuł, *m.* Pendul, *n.* Perpendikel, *m.*

Pendule, *f.* zégar z perpendyklem, *m.* Perpendikeluhr, *f.*

Pénétrabilité, *f.* przenikliwość, przeraźliwość, *f.* Durchdringlichkeit, *f.*

Pénétrable, *a.* przenikliwy, przeraźliwy, durchdringlich.

Pénétrant, ante, *a.* przeraźliwy, przenikaiący, durchdringend.

Pénétratif, ive, *a.* przeraźliwy, leicht durchdringend.

Pénétration, *f.* przenikanie, *n.* Durchdringung, *f. fig.* bystrość rozumu, *f.* dowcip, *m.* Scharfsichtigkeit, *f.* Scharfsinn, *m.*

Pénétrer, *v. a. et n.* przenikać, przerazić, przechodzić, einsehen; heftig rühren.

Penguin, *v.* Pinguoin.

Pénible, *a.* pracowity, trudny, mühsam, beschwerlich.

Péninsule, *f.* półwysep, *f. m.* Halbinsel, *f.*

Pénitence, *f.* pokuta, kara, *f.* Buße, Reue, Strafe, *f.*

Pénitencier, *m.* penitencyaryusz, *m.* Pönitentiarius, Bußrichter, *m.*

Pénitent, ente, *a.* pokutuiący, bußfertig. — *m. f.* do spowiedzi chodzący; pokutuiący, Beichtkind, *n.* Büßer, *m.*

Pénitentiaux, *a. m. pl.* pseaumes, psalmy pokutne, *m. pl.* Bußpsalmen, *m pl.*

Pénitentiel, *m.* xiążka pokutna, *f.* Bußbuch, *n.*

Pennade, *f.* pchnienie nogą, *n.* Fußtritt, *m.*

Pennader, *v. a.* pchnąć, depnąć nogą, einen Tritt mit dem Fuße geben.

Pennage, *m.* piérze ptaka drapieżnego, *n.* Gefieder eines Raubvogels, *n.*

Penne, *f.* pióro wielkie, *n.* pipa, *f.* Schwingfeder, *f.*

Pensant, ante, *a.* myślący, denkend.

Pensée, *f.* myśl, *f.* wyobrażenie, myślenie, *n.* zamiar, zamysł; *m.* zdanie, *n.* koncept, *m.* Gedanke, Begriff, *m.* Vorhaben, *n.* Meinung, Vermuthung, *f.* Einfall, *m.*

Penser, *v. a. et n.* (*à*) myśleć; co, o czém; pomyśleć, nad czém; wymyśleć; rozumieć, tego bydź zdania, że . . . . denken, nachdenken, sinnen, überlegen; ausinnen, erdenken; meynen, glauben. il a pensé mourir etc., bez mała, tylko co nie umarł etc., er wäre bald gestorben ꝛc.

Penseur, *m.* człowiek głębokich myśli, *m.* Denker, *m.*

Pensif, ive, *a.* zamyślony, nachsinnend, tiefsinnig.

Pension, *f.* strawne, *n.* stół; iargielt, *m.* pensya, *f.* Kost, *f.* Kostgeld; Jahrgeld; Erziehungshaus, *n.* Gnadengehalt, *m.*

Pensionnaire, *m. et f.* stołownik; pensyonarz, *m.* Kostgänger, Pensionnair, *m.*

Pensionner, *v. a.* pensyę, roczne pieniądze dadź, wyznaczyć; przyjąć za stołownika, na pensyą, ein Jahrgeld oder einen Gnadengehalt geben; in die Kost nehmen.

Pentaglotte, *a* w pięciu ięzykach pisany, in fünf Sprachen verfaßt.

Pentagone, *a.* pięciokątny, fünfeckig. — *m.* pięciokąt, *m.* Fünfeck, *n.*

Pente, *f.* pochodzistość, spadzistość, *f.* Abhang, Fall, *m. fig.* skłonność, *f.* Hang, *m.*

Pentecôte, *f.* zielone świątki *pl.* Pfingsten, *f.*

Penture, *f.* zawiasa, *f.* eiserne Band zu Thüren, Fenstern, *n.*

Pénultième, *a.* przedostatny, vorletzte.

Pénurie, *f.* niedostatek, *m.* nędza, *f.* äußerster Mangel, *m.* Armuth, *f.*

Pepie, *f.* pypeć, *m.* Pips, *m.*

Pepier, *v. n.* świergotać, swigotać, zwitschern.

Pepin, *m* jaderko, *n.* Kern de Aepfel, Birnen ꝛc., *m.*

Pépinière, *f.* szkoła na drzewka, *f.* Baumschule, *f.* ke szkoła, *f.* gniazdo, *n.* Pflanzschule, *f.*

Pépiniériste, *m.* ogrodnik, drzew owocowych doglądający, *m.* Baumgärtner, *m.*

Perçant, ante, *a.* przeraźliwy, ostry, durchdringend, scharfen Perce, *ad.* mettre —, począć beczkę, anzapfen.

Perce-forêt, *m. fam.* mruwiec odważny, *m.* Buschläufer, *m.*

Percement, *m.* przebicie, *n.* Durchbrechen, *n.*

Perceptible, *a.* poiętny, zrozdzialny, merkbar, sichtbar.

Perception, *f.* wybieranie pieniędzy dochodów etc., *n.* percepta, *f.* poięcie, zrozumienie, *n.* Einnahme, Erhebung der Gelder, Früchte ꝛc., *f.* Begriff, *m.*

Percer, *v. a. et n.* prze-, wiercić, przebić, przekłuć, przedziurawić, przekopać, przestrzelić, przechodzić; począć beczkę; otworzyć się (jak wrzód); prze-, zachodzić (o budynkach), durchstechen, durch-

brechen, durchbohren, durchlöchern, durchhöhlen, durchgraben, durchstoßen, durchschlagen, durchschießen; durchdringen; anzapfen; aufgehen, (von Geschwüren); gehen in . . . von Häusern.

Percevoir, *v. a.* dostawać, brać, wybierać, empfangen, erheben, einnehmen.

Perche, *f.* żerdź, grzęda, *f.* drąg; pręt; okun, (ryba), *m.* Stange; Meßruthe, *f.* Barsch oder Bars, *m.* (Fisch.)

Percher, *v. n.* oder se —, *r.* usiesdź, wlecieć na co, (o ptakach), auffliegen, sich setzen, (von Vögeln).

Perchis, *m.* płot z żerdzi, *m.* Steckenzaun, *m.*

Perchoir, *m.* kiiek w klatce, *m.* grzęda, *f.* Stängelchen im Vogelbauer, *n.* Hühnerstange, *f.*

Perclus, ue, *a.* słaby, niedołężny, lahm, gliederlahm.

Perçoir, *m.* świder, *m.* Anstechbohrer; Durchschlag, Löcher zu machen, *m.*

Perdable, *a.* co stracić można, utratny, verlierbar.

Perdant, *m.* przegrawacz, *m.* Verspieler, *m.*

Perdition, *f.* zguba, strata, *f.* utracenie; potępienie, *n.* Verderben, *n.* Verdammniß, *f.*

Perdre, *v. a. et n.* u-, s-, tracić; przegrać; za-, zgubić; ze-, psuć, w niwecz obrócić, verlieren; zu Grunde richten, stürzen; verscherzen, verderben. se —, *r.* z-, ginąć, zagubić się; w niwecz się obrócić, do zguby swéy dążyć; zniknąć; zabłąkać się; rozbić się, zatonąć, sich verlieren, verloren gehen; verderben, sich zu Grunde richten; vergehen, verschwinden; sich verlieren; scheitern.

Perdreau, *m.* kuropatwię, *n.* junges Rebhuhn, *n.*

Perdrigon, *m.* rodzay śliwek, *f.* Art Pflaumen, *f.*

Perdrix, *f.* kuropatwa, *f.* Rebhuhn, *n.*

Perdu, ue, *p. et a.* stracony, zgubiony etc., verloren ꝛc. comme un perdu, iak szalony, wie toll. femme perdue, kurwa, *f.* Hure, *f.*

Père, *m.* oyciec; opiekun, obrońca, *m.* Vater; Pater; Pfleger, *m.*

Péregrinité, *f.* stan cudzoziemca, *m.* Stand eines Ausländers, *m.*

Perfection, *f.* doskonałość, *f.* dokończenie, dorobienie, *n.* Vollkommenheit, Vervollkommnung; Vollendung, *f.*

Perfectionnement, *m.* wydoskonalenie, *n.* Vervollkommnung, *f.*

Perfectionner, *v. a.* wydoskonalić, vervollkommnen. se —, *r.* wydoskonalić się, vollkommner werden.

Perfide, *a.* zdradliwy, zdradziecki, niewierny, treulos, falsch, ungetreu. — *m. f.* zdrayca, *m.* Treulose, *m. et f.* Verräther, *m.*

Perfidie, *f.* zdrada, niewierność, *f.* Treulosigkeit, Untreue, Falschheit, *f.*

Perforation, *f.* przewiercenie, przedziurawienie, *n.* Durchbohrung, Durchlöcherung, *f.*

Périclíter, *v. n.* bydź w niebezpieczeństwie, in Gefahr seyn.

Péridot, *m.* gatunek szmaragdu, *m.* Art von Smaragd, *m.*

Périéciens, *v.* Périoeciens.

Périer, *m.* dzierlatka, *f.* Heidelerche, *f.*

Peril, *m.* niebezpieczeństwo, *n.* Gefahr, *f.*

Périlleux, euse, *a.* niebezpieczny, gefährlich.

Période, *m.* cel, koniec, szczyt, stopień; czas, *m.* Ziel, Ende, *n.* Stufe, *f.* Zeitraum, *m.*

Pé-

Période, *f.* czas nieiaki; obieg płanety; peryod, *m.* Zeitraum; Umlauf der Planeten; Satz oder Absatz einer Rede, *m.* Periode, *m.*

Périodique; *a.* obiegaiący; odmienny; miłobrzmiący; (periodisch), umlaufend; abwechselnd; wohlklingend.

Périoeciens, *pl.* przeciwstopni, *pl.* Gegenfüßler, *pl.*

Périphérie, *f.* obwód, *m.* Umkreis, *m.*

Périphrase, *f.* obszerne opisanie, *n.* Umschreibung, *f.*

Périphraser, *v. a.* opisać, umschreiben.

Péripie, *m.* obiechanie czego okrętem, *n.* Umschiffung, *f.*

Péripneumonie, *f. f.* dychawica, *f.* Lungenentzündung, *f.*

Périr, *v. n.* zginąć, wniwecz się obrócić, umrzeć; zapaśdź; utonąć; bydź potępionym, vergehen; umkommen; verfallen, einstürzen; untergehen; verdammt werden.

Périssable, *a.* znikomy, marny, vergänglich.

Perle, *f.* perła, *f.* Perle, *f.*

Permanence, *f.* trwałe zostawanie, *n.* beständiges Verbleiben, *n.*

Permanent, ente, *a.* niemstaiący, trwały, nieodmienny, bleibend, beständig, immerwährend.

Permettre, *v. a.* ze-, pozwolić, dopuścić, erlauben, zugeben, zulassen, verstatten, vergönnen.

Permission, *f.* zezwolenie etc., *n.* Erlaubniß, Zulassung, *f.*

Permuter, *v. a.* po-, mieniać się na godności kościelne, vertauschen, (besonders von Pfründen). — tation, *f.* zamiana taka, *f.* solche Vertauschung, *f.* — tant, *m.* zamieniacz teyże, *m.* einer der so tauscht.

Pernicieux, euse, *a.* szkodliwy, niebespieczny, schädlich, verderblich, gefährlich.

Péronnelle, *f. fam.* małpa, błaźnica, *f* dummes geschwätziges Weibsbild, *n.*

Perpendiculaire, *a.* prostopadły, senkrecht.

Perpendicularité, *f.* prostopadłość, *f.* senkrechte Richtung oder Lage, *f.*

Perpendicule, *m. v.* Pendule; wagociąg, *m.* linia prostopadła, *f.* senkrechte Linie, *f.*

Perpétrer, *v. a.* un crime, s. Commettre.

Perpétuation, *f.* utrzymywanie, uwiecznienie, *n.* Unterhaltung der Fortdauer, *f.*

Perpétuel, elle, *a.* ustawiczny, nieprzerwany, immerwährend, unaufhörlich.

Perpétuer, *v. a.* wiecznie utrzymywać, uwiecznić, immerwährend erhalten, fortsetzen, verewigen. se —, *r.* mnożyć się, sich fortpflanzen, sich erhalten.

Perpétuité, *f.* ustawiczność, trwałość nieprzerwana, *f.* ununterbrochene Dauer, *f.* à —, auf na wieki, auf ewig.

Perplexe, *a.* zadumiały, pomięszany, betreten, verlegen, bestürzt.

Perplexité, *f.* zdumiałość, *f.* pomięszanie, *n.* Verlegenheit. Verwirrung, Bestürzung, *f.*

Perquisition, *f.* inkwizycya, *f.* sądowe dociekanie, dochodzenie, *n.* Nachsuchung, gerichtliche Nachforschung, *f.*

Perrique, *f.* papuga mała, *f.* kleiner Papagey, *m.*

Perroquet, *m.* papuga *f.* krzesło polowe, *n.* Papagey; Art Feldstuhl, *m.*

Perruche, *m.* papuga samica; rodzay papug małych, *f.* Weibchen der Papageyen, *n.* Gattung kleiner Papageyen, *f.*

Perruque, *f.* peruka, *f.* Perücke, *f.*

Perruquier, *m.* ière, *f.* perukarz, *m.* Perrückenmacher, *m.*

Perse, *f.* Persy, *pl.* Persya, *f.* Persien, *n.* —san, e, *a.* Pers; Persyanin, Perser, *m.* Perski; Persyański, persisch.

Persécuter, *v. a.* prześladować; nalegać, dręczyć, trapić, verfolgen; überlaufen, plagen.

Persecuteur, *m.* trice, *f.* prześladowca, prześladownik, *m.* Verfolger, *m.*

Persécution, *f.* prześladowanie; dręczenie etc., *n.* ucisk, *m.* Verfolgung, *f.* Plagen, *n.*

Persévérance, *f.* stałość, wytrzymałość, *f.* Beharrlichkeit, Verharrung, *f.*

Persévérant, ante, *a.* stały, wytrzymały, beharrlich, ausdauernd, standhaft.

Persévérer, *v. n.* wytrwać, dotrwać; przestawać na swoiém, beharren, anhalten, aushalten.

Persicot, *m.* wódka brzoskwiniowa, *f.* persyko, *n. indecl.* Pfirschbranntwein, *m.*

Persienne, *f.* okiennica do zsuwania, *f.* Sommerladen, *m.*

Persiflage, *m.* szyderstwo, *n.* Spötterey, *f.* feiner Spott, *m.*

Persiller, *v. a.* szydzić, prześladować, aushöhnen, ausspotten. — *a.* bałać. unzusammenhängendes Zeug reden.

Persifleur, *m.* szyderca, *m.* Spötter, *m.*

Persil, *m.* pietruszka, *f.* Petersilie, *f.*

Persillade, *f.* przyprawienie potrawy pietruszką, *n.* Zurichtung mit Petersilie, *f.*

Persillé, *a. m.* fromage —, sér spleśniały, *m.* Käse, der inwendig grüne Flecken hat, *m.*

Persique, *f.* brzoskwinia wielka, *f.* große Pfirsiche, *f.*

Persistor, *v. n.* (*à, dans qc.*) przestawać na swoiém, trwać w czém, auf etwas beharren, bestehen.

Personnage, *m.* osoba, *f.* męszczyzna, człowiek, *m.* rola, *f.* Person, *f.* Mann, Mensch, *m.* Rolle, *f.*

Personnaliser, *v.* Personnifier.

Personnalité, *f.* osobistość; uraza osobista, *f.* Persönlichkeit; persönliche Anzüglichkeit, *f.*

Personne, *f.* osoba, *f.* Person, *f.*

Personne, *pr. m.* kto, Jemand, ne —, nikt, Niemand.

Personnel, elle, *a.* osobisty, persönlich.

Personnifier, *v. a.* pod postacią osoby udawać, wyrażać, unter dem Bilde einer Person vorstellen.

Perspectif, ive, *a.* podług perspektywy zrobiony, perspektivisch.

Perspective, *f.* perspektywa, *f.* Perspektive, *f. pl.*

Perspicacité, *f.* bystrość, przezorność, *f.* Scharfsinn, *m.* Scharfsichtigkeit, *f.*

Perspicuité, *f.* wyraźność, jasność, *f.* Deutlichkeit, *f.*

Persuader, *v. a.* (*qq.*) namawiać; wmawiać co w kogo (*qc. à qq.*); przekonać, überreden; bereden; überzeugen, einreden. (*qc. à qq.*) se —, *r.* myśleć, rozumieć, glauben, sich einbilden.

Persuasible, *a.* namowny, czego łatwo uwierzyć można, dessen man überredet werden kann.

Persuasif, ive, *a.* przekonywaiący, namowny, überredend, überzeugend.

Persuasion, *f.* namowa, *f.* przekonanie, *n.* Ueberredung, Beredung; Ueberzeugung, *f.*

Perte, *f.* strata, utrata, szkoda; zguba, *f.* Verlust; Nachtheil; Untergang, *m.* à — de vue, okiem niedoścignony, unabsehbar. en pure —, bez wszel-

wszelkiéy korzyści, ohne allen Nutzen.

Pertinemment, *ad.* do rzeczy, słuszny, do rzeczy służący, schicklich, gehörig.

Pertinent, ente, *a.* niezdrożny, słuszny, do rzeczy, służący, schicklich, gehörig.

Pertuis, *s.* dół, *m.* dziura; tama na rzece; cieśnina, *f.* Loch, *n.* Oeffnung; Verengung, eines Flusses; enge Durchfahrt, *f.*

Pertuisane, *f.* oszczep, *m.* Partisane, *f.*

Perturbateur, *m.* trice, *f.* gwałciciel, *m.* Störer, *m.*

Perturbation, *f.* niepokóy, *m.* niespokoyność, *f.* Gemüthsunruhe, *f.*

Pervers, erse, *a.* przewrotny, namiętny, zły, verkehrt, verderbt, lasterhaft, böse.

Perversion, *f.* psucie dobrych obyczaiów, zwodzenie, *n.* Verkehrung, Verderbung, *f.*

Perversité, *f.* przewrotność, złość, *f.* Verkehrtheit, *f.* Verderbniß, *n.*

Pervertir, *v. a.* psuć, zwodzić, verderben, verführen. *fig.* przekręcić, verdrehen.

Pesant, ante, *a.* ciężki, ważny, schwer, wichtig. *fig.* przykry, trudny; ospały, nieżywy, łastig, beschwerlich, schwerfällig.

Pesanteur, *f.* ciężar, *m.* waga, *f.* Schwere, *f.* Gewicht, *n. fig.* głupota, *f.* Dummheit, *f.*

Pesée, *f.* od-, ważenie, *n.* szalai wagi pełna czego, *f.* Wägen, Abwägen, *n.* Waagschaale voll, *f.*

Pese-liqueur, *m.* waga wodna, *f.* Wasserwaage, *f.*

Peser, *v. a.* od-, ważyć, wägen, wiegen; abwiegen. *fig.* rozważać, rostrząsać, überlegen, prüfen. — *n.* ważyć, ciężyć, drücken, schwer liegen auf . . .

Peseur, *m.* wagmistrz, ważnik, *m.* Waagemeister, Wieger, *m.*

Peson, *m.* przezmian; prześlik, *m.* Schnellwage, *f.* Wintel, *m.*

Peste, *f.* powietrze (morowe), *n.* Pest, *f.* — *i. fam.* (de) do diabła! do kata! zum Henker!

Pester, *v. n. fam.* przeklinać, złorzeczyć, fluchen, lästern.

Pestifère, *a.* zaraźliwy, powietrzny, pestilenzialisch.

Pestiféré, *a.* powietrzem zarażony, zapowietrzony, von der Pest angesteckt.

Pestilence, *f.* potwietrze (morowe), *n.* Pest, Pestilenz, *f.*

Pestilent, ente, *a.* zaraźliwy, powietrzny, ansteckend.

Pestilentiel, elle, *a.* zaraźliwy, pestilenzialisch.

Pestilentieux, euse, *a. fig.* zaraźliwy, szkodliwy, schädlich, ansteckend.

Pet, *m.* wiatr, *m.* bździna, *f.* Furz, Wind, *m.*

Pétarade, *f.* pierdzenie konia etc., *a.* Farzen der Pferde ꝛc., *n.*

Petard, *m. T.* petarda, *f.* szmermel, *m.* Petarde, *f.* Thorbrecher; Pulverschwärmer, *m.* — der, *v. a.* petardą wysadzić, mit Petarden auffsprengen. — dier, *m.* petardownik, *m.* Petardirer, *m.*

Petaud, *m.* cour du roi —, Petaudière, *f. fam* nierząd, *m.* zamięszanie, *n.* Ort, wo Verwirrung herrscht, *m.*

Pétéchiale, *a. f. T.* flèvre—, petocie, *pl.* Fleckfieber, *n.*

Pétéchies, *f. pl. T* plamy od petoci pochodzące, *f. pl.* Flecken beym Fleckfieber, *m. pl.*

Peter, *v. n.* wiatr puścić, pierdnąć, farzen. *fig.* hukać, pukać, trzaskać, krachen, prasseln, knistern.

Peteur, *m.* euse, *f.* pierdziel, bździoch, *m.* Farzer, *m.*

Petillant, ante, *a.* trzeszczący, pukaiący; iskrzący się; pieniący się; żywy; psotliwy, prasselnd, knisternd, knasternd; sprudelnd; funkelnd; fenrig; lebhaft; muthwillig.

Petillement, *m.* trzeszczenie, pukanie; iskrzenie się etc.; świerzbienie, *n.* Prasseln; Knistern, Knastern; Funkeln; Sprudeln; Kriebeln, *n.*

Petiller, *v n.* trzeszczeć, hukać, pukać; pienić się; iskrzyć się; burzyć się (o krwi), krachen, prasseln, knastern, knistern, perlen; funkeln; kochen, sprudeln, (vom Blute).

Petit, ite, *a.* mały; podły, słaby, klein, geringe, schlecht, schwach. petit à petit, *ad* powoli, pomału, nach und nach.

Petitesse, *f.* małość; szczupłość, podłość; fraszka, *f.* drobiazg, *m.* Kleinigkeit; Geringfügigkeit, Unerheblichkeit, Wenigkeit, Kleinigkeit, *f.*

Pétition, *f. T.* żądanie, *n.* Begehren, *n.*

Petite-vérole, *f.* ospa, *f.* Kinderblattern, *f. pl.*

Petit-fils, *m.* Petite-fille, *f.* wnuk, *m.* wnuczka, *f.* Enkel, *m.* — inn, *f.*

Petit-gris, *m.* popielice, *pl.* Grauwerk, *n.*

Petit-lait, *m.* serwatka, *f.* Molken, *f.*

Petit-lard, *m.* słonina poprzerastała, *f.* Schrotspeck, *m.*

Petit-maître, *m.* Petit-maîtresse, *f.* galant, *m.* Stutzer, *m.*

Petit-métier, *m.* ulipki, *pl.* Hippe, *f.* (Kuchen).

Petit-neveu, *m.* wnuk, siestrzeniec, synowiec, *m.* Urneffe, *m.*

Petit-salé, *m.* mięso wedzone trochę solone, *n.* schwach gesalzenes und geräuchertes Fleisch, *n.*

Petits pieds, *m. pl.* ptastwo, *a.* kleines Geflügel, *n.*

Peton, *m. fam.* nóżka, *f.* Füßchen, *n.*

Pétrée, *a. f.* Arabie, Arabia skalista, *f.* das steinigte Arabien, *n.*

Pétrification, *f.* skamieniałość, *f.* Versteinerung, *f.*

Pétrifier, *v. a.* skamienić, versteinern. se —, *r.* skamienieć, sich versteinern.

Pétrin, *m.* dzieża, *f.* koryto do ciasta, *n.* Backtrog, *m.*

Pétrir, *v. a.* zarobić, gnieść ciasto; glinę etc. deptać, kneten; (Lehm ꝛc.) treten. *fig.* pétri de malice etc., pełen złości etc., voller Bosheit ꝛc.

Pétrole, *m.* oléy skalny, *m.* Steinöl, Bergöl, *n.*

in Petto, *ad.* w myśli, im Sinne.

Pétulance, *f.* rozpusta, zuchwałość, *f.* Heftigkeit, *f.* Ungestüm, *n.*

Pétulant, ante, *a.* rozpustny, zuchwały, heftig, ungestüm.

Petun, *m. fam.* (podły) tutuń, *m.* (schlechter) Tabak, *m.*

Petuner, *v. n. fam.* tutuń palić, Tabak schmauchen.

Peu, *ad.* mało, wenig. — à —, *ad.* powoli, pomału, nach und nach, unvermerkt. dans —, *ad.* wkrótce, po krótkim czasie, in kurzem, nächstens. à peu près. *ad.* prawie, nie mal, beynahe, fast, ungefähr. pour — que, *c.* ieżeli tylko, ieżeli trochę, wenn nur ein wenig. — *m.* małość, trocha, odrobina, *f.* das Wenige.

Peuplade, *f.* osada, *f.* Völkerschaft, Kolonie, *f.*

Peuple, *m.* naród, lud, *m.* pospólstwo, *n.* narybek, *m.* Volk, *n.* Pöbel; Fischfang, *m.*

Peupler, *v. a.* zaludnić. narybić staw; rozmnożyć. bevölkern; mit Fischen ꝛc. besetzen — *n.* rozmnożyć się, sich vermehren.

Peuplé, ée, *a.* ludny, volkreich.

Peuplier, *m.* topola, *f.* Pappelbaum, *m.*

Peur, *f.* boiaźń, *f.* obawianie się, *n.* Furcht; Besorgniß, *f.*

Peureux, euse, *a.* bojaźliwy; lękliwy, furchtsam; scheu.

Peut-être, *ad.* może, vielleicht.

Phaéton, *m.* pojazd lekki nie okryty, *m.* Phaeton, *m.* (leichter unbedeckter Wagen.

Phare, *m.* latarnia nad pobrzeżem morskim, Leuchtfeuer, *n.* Leuchtthurm, *m.*

Pharisaïque, *a.* faryzeuszowski, pharisäisch.

Pharisaïsme, *m.* nauka faryzeuszów, *f.* pharisäische Lehre, *f. fig.* obłuda, *f.* Heucheley, *f.*

Pharisien, *m.* faryzeusz, *m.* Pharisäer, *m.*

Pharmaceutique, *f.* nauka aptekarska, *f.* Apothekerkunst, *f.* — *a.* do tego należący, dazu gehörig.

Pharmacie, *f. v.* Pharmaceutique, — cien, *m.* aptekarz, *m.* Apotheker, *m.* — copée, *f.* xiązka o nauce aptekarskiey, *f.* Apothekerbuch, *n.*

Phébus, *m.* słońce, *n.* Sonne, *f. fig.* nadęte, wysokie słowa, *n. pl.* hochtrabende Schreibart, *f.* Schwulst, *m.*

Phénix, *m.* fenix, *m.* Vogel Phönix, *m.*

Phénomène, *m.* widziadło, *n.* Erscheinung, *f.*

Philanthrope, *m.* człowiek ludzki, *m.* Menschenfreund, *m.*

Philanthropie, *f.* ludzkość, *f.* Menschenliebe, *f.*

Philippe, *m.* Filip, Philipp, *m.* — lipot, *m.* Filipek, *m.* Philippchen, *n.* — pine, *a.* filipiński, philippinisch. — pine, *f.* Filipina, Philippine, *f.*

Philologie, *f. T.* filologia, nauka języków i nauk wyzwolonych, *f.* Philologie, kritische Kenntniß der Sprachen und freyen Künste, *f.* — logique, *a.* filologiczny, philologisch. — logue, *m.* filolog, *m.* Philolog, *m.*

Philomèle, *f.* słowik, *m.* Nachtigall, *f.*

Philosophe, *m. f.* filozof, *m.* Weltweiser, Philosoph, *m.*

Philosophie, *f.* filozofia, *f.* Weltweisheit, Philosophie, *f.* — phique, *a.* filozoficzny, philosophisch. — pher *v. n.* filozofować, philosophiren.

Philtre, *m.* trunek na wzbudzenie miłości, *m.* Liebestrank, *m.*

Phiole, *v.* Fiole.

Phlébotomiser, *v. a.* krew puszczać, zur Ader lassen.

Phoque, *m.* cielę morskie, *n.* Seekalb, *n.*

Phthisie, *f.* suchoty, *pl.* Schwindsucht, *f.* — sique, *a.* na suchoty chory, schwindsüchtig.

Physicien, *m.* Naturforscher, *m.*

Physiologie, *f.* fizyologia, *f.*

Physionomie, *f.* fizyonomia, *f.* Gesichtsbildung, Weissagung aus derselben, *f.* — miste, *m.* Physiognom, *m.*

Physique, *f. T.* fizyka, *f.* Physik. (Naturkunde, Naturlehre,) *f.* — *a.* fizyczny, przyrodzony, physisch, natürlich.

Piaffe, *f. fam.* duma, chełpliwość, *f.* Großthuerey, Prahlerey, *f.*

Piaffer, *v. n. fam.* dumno stąpać, chełpić się, prahlen.

Piaffeur, *a. m.* cheval—, koń wspaniały, *m.* stolzes Pferd, *n.*

Piailler, *v. n. fam.* wrzeszczeć, schreyen, heulen.

Piallerie, *f fam.* wrzask, krzyk, *m.* Geheul, *n.*

Piailleur, *m.* euse, *f.* człowiek wrzaskliwy, *m.* Schreyer, *m.*

Piastre, *f.* moneta srebna Hiszpańska, Turecka, *f.* Piaster, *m.* (spanische oder türkische Silbermünze).

Piauler, *v. n. fam.* beczeć, wrzeszczeć; piszczeć (o kurczętach), greinen, wimmern; pipen, (von jungen Hühnern.

Pic, *m.* dzięcioł, *m.* Specht, *m.*

Pica, *m.* zły apetyt brzemiennych, Gelüsten der Schwangern, *n.*

Picaveret, *m.* konopka skalna, *f.* Steinhänfling, *m.*

Picheline, *f.* mała oliwka, *f.* Olive von der kleinsten Art, *f.*

Picorée, *f.* rabowanie, chodzenie na zdobycz, *n.* Marodiren, Beute machen, *n.*

Picorer, *v. n.* chodzić na zdobycz, rabować, marodiren, auf Beute ausgehen.

Picoreur, *v.* Maraudeur.

Picot, *m.* karcz, pień; ząbek u koronek etc., *m.* Baumstürzel, Stumpfen, *m.* Zäckchen an Spitzen ꝛc., *n.*

Picoté, ée, *a. fam.* dziobaty, blatternarbig.

Picotement, *m.* świędzenie, *n.* Prickeln oder Stechen (in der Haut), *n.*

Picoter, *v. a.* świędzić; dziobać, prickeln oder stechen; picken, mit dem Schnabel hacken. *fig.* przymawiać, przycinać, sticheln.

Picoterie, *f.* przymówka, przycinki, *pl. f.* Sticheley, Stichelrede, *f.*

Picotin, *m.* miarka owsa, *f.* Mäßchen Haber, *n.*

Pie, *f.* od. *a. m.* cheval—, koń pstrokaty, *m.* Schecke, *f.*

Pie, *a. f.* oevre—, na bożna fundacya, *f.* milde Stiftung, *f.*

Pièce, *f.* sztuka; część; łata, *f.* płatek, kawałek, *m.* armata, *f.* oficer w szachach, *m.* Stück; Theaterstück, *n.* Theil; Fleck, *m.* Kanone; Figur im Schach, *f.*

Pied, *m.* noga; *T.* stopa, *f.* Fuß, *m.* — droits, filar poboczny; podwóy, *m.* Nebenpfeiler, Pfosten an Thüren ꝛc., *m. pl.* — fort, moneta na próbę, *f.* Probemünze, *f.*

Piège, *m.* sidło, *n.* Schlinge, Falle, *f.*

Pierraille, *f.* głaz, *m.* grober Kies, *m.*

Pierre, *m.* Piotr, Peter, *m.* — rrot, *m.* Piotrek, *m.* Peterchen, *n.*

Pierre, *f.* kamień, *m.* Stein, *m.*

Pierrée, *f.* kanał murowany do wody, *m.* steinerner Wassergang, *m.*

Pierreries, *f. pl.* kleynoty, drogie kamienie, *m. pl.* Edelsteine, *m. pl.*

Pierrette, *f.* kamyczek, *m.* Steinchen, *n.*

Pierreux, euse, *a.* kamienisty, steinig, steinicht.

Piété, *f.* pobożność, *f.* Frömmigkeit, Gottesfurcht, *f.* — filiale, miłość ku rodzicom, *f.* kindliche Liebe, *f.*

Piéter, *v. n. fam.* se, mieć się na bespieczności, sich vorsehen.

Piétiner, *v. n.* nogami tupać, dentać, mit den Füßen zappeln, oder stampfen, trippeln.

Piétisme, *m.* nabożność zbyteczna, *f.* Pietisterey, *f.*

Piétiste, *m. et f.* nabożniś, *m.* Frömmling, Pietist, *m.*

Piéton, *m.* onne, *f.* piechotnik, *m.* Fußgänger, *m.*

Piètre, *a. fam.* nędzny, mizerny, armselig, elend.

Piètrerie, *f. fam.* rzecz nic nie warta, *f.* grat, *m.* schlechte elende Sache, *f.*

Pieu, *m.* pal, *m.* Pfahl, *m.*

Pieux, euse, *a.* na-, pobożny, gottesfürchtig, fromm gottselig.

Piffre, *m.* esse, *f. fam.* pańpuch, *m.* Dickwanst, *m.*

Pigeon, *m.* gołąb, *m.* Taube, *f.*

Pigeonneau, *m.* gołąbię, *n.* gołąbek, *m.* junge Taube, *f.*

Pigeonnier, *m.* gołębieniec, gołębnik, *m.* Taubenhaus, *n.* Taubenschlag, *m.*

Pignocher, *v. n. fam.* kliząć, knauspeln, ohne Appetit essen.

Pignon, *m.* pinela, *f.* Pinie, *f.* *T.* szczyt, *m.* blanki murów; cewy, *pl.* Giebel, *m.* Zinne, *f.* Getriebe, *n.*

Pilau, *m.* ryż z masłem gotowany, *m.* Reis mit Butter ausgekocht, *m.*

Pile, *f.* kupa, *f.* stos, *m.* Haufen, Stoß, *m.*

Piler, *v. a.* po-, u-, tłuc, zerstoßen, zermalmen; stampfen. *fig. fam.* zajadać, essen.

Pileur, *m.* tłuczący, *m.* Stößer, *m. fam.* żarłok, *m.* starker Esser, *m.*

Pilier, *m.* filar, słup, *m.* podpora, *f.* Pfeiler, *m.* Stütze, *f.*

Pillage, *m.* plondrowanie, *n.* Plünderung, *f.*

Pillard, arde, *a.* rabowny, złodziejski, räuberisch, diebisch.

Piller, *v. a.* plondrować, rabować, kraść; napaść (o psach), plündern, stehlen, rauben, anfallen, (von Hunden).

Pillerie, *f.* złodziejstwo, łupiestwo, *n.* Erpressung, Dieberey, *f.*

Pilleur, *m.* złodziej, łupieżca; wypisywacz, *m.* Plünderer; der aus Büchern stiehlt, *m.*

Pilon, *m.* tłuk, stępor, *m.* stępa, *f.* Stößel, *m.* Mörserkeule; Stampfe, *f.*

Piloner, *v. a.* wałkować, walken, (Wolle).

Pilori, *m.* szydrzeniec; pręgierz, *m.* Drillhäuschen, *n.* Pranger, *m.*

Pilorier, *v. a.* w szydrzeniec, u pręgierza postawić kogo, in das Drillhäuschen sperren, drillen, an den Pranger stellen.

Piloris, *m.* szczur piżmowy, *m.* Bisamkatze, *f.*

Pilotage, *m.* palowanie; sterowanie, *n.* Pfahlwerk, *n.* Steuermannskunst, *f.*

Pilote, *m.* sternik, *m.* Steuermann, *m.*

Piloter, *v. a. et n.* upalować, pale wbijać; sterować: prowadzać okręt. Pfähle einschlagen; Schiffe durch gefährliche Oerter führen.

Pilotis, *m.* pal do fundamentu, *m.* Grundpfahl, *m.*

Pilule, *f. fig.* pigułka, przykrość, *f.* Verdruß, Verweis, *m.*

Pimbêche, *f. fam.* kobieta wymyślna, lalka, *f.* Zierpe, *m.*

Pimpant, ante, *a. fam.* ustrojony, wysmukły, zierlich, geputzt, nett.

Pimpesouée, *f. fam.* *v.* Pimbêche.

Pimprelocher, *v. a. fam.* włosy śmiesznie zdobić, das Haar auf eine lächerliche Art zieren.

Pin, *m.* sosna, *f.* Fichte, Kiefer, *f.*

Pinacle, *m.* ganek kościelny; szczyt, *m.* Zinne, Spitze, *f.*

Pinaie, *f.* sośnina, bór sosnowy, *m.* Fichtenwald, *m.*

Pinasse, *f.* gatunek okrętu długiego, *m.* kleines Rennschiff, *n.*

Pinastre, *m.* chóyka, *f.* wilda Fichtenbaum, *m.*

Pince, *f.* przodek kopyta, podkowy; fałd kończaty, *m.* kleszcze, *pl.* drag żelazny, *m.* Spitze am Hufe und Hufeisen; Horn vorn an den Klauen der Hirsche &c., *n.* spitzig zugehende Falte; Zwickzange, Kneipzange, *f.* Brecheisen, Hebeeisen, *n.* Pinces, *pl.* cztery zęby przednie końskie; nożce raka, *pl.* die vier Vorderzähne der Pferde, *m. pl.* Krebsscheeren, *f. pl.*

Pincé, ée, *p. et a.* uszczypniony etc., gekniffen &c. *fig.* wymyślny, przymuszany, gezwungen, geziert.

Pinceau, *m.* pęzel, *m.* Pinsel, *m.*

Pincée, *f.* szczypka, *f.* ein Paar Finger voll, *n.* Prise, *f.*

Pince-maille, *m. fam.* sknéra, żmindak, *m.* Pfennigfuchser, Geizhals, *m.*

Pincer, *v. n.* u-, szczypać, kneifen, kneipen, zwicken, abkneipen. *fig.* przymawiać, stichelu. — la harpe etc., grać na harfie etc., die Harfe &c. spielen.

Pincette, *f.* kleszczyki *pl.* Zängelchen, *n.* — tes, *pl.* obcęgi kuchenne, *pl.* Feuerzange, *f.*

Pinçon, *m.* siniżna od szczypania, *f.* uszczypnienie, *n.* blauer Fleck vom Kneipen, Knipp, *m.*

Pindariser, *v. n. fam.* słowa przebierać, geziert, künstlich reden.

Pindariseur, *m. fam.* słowa przebieraiący, der hochtrabend spricht &c.

Pinson, *m.* zięba, *f.* Finke, *f.*

Pinte, *f.* kwarta, *f.* kufel, *m.* Pinte, Kanne, *f.* (Maaß).

Pinter, *v. n. fam.* pić, kufle wytrząsać, zechen.

Pioche, *f.* motyka, *f.* Steinhaue, Hacke, *f.*

Piocher, *v. a.* motyką wskopać, hacken, umhacken.

Pioler, *v. n.* piszczeć, pipen, piepsen. *v.* Piauler.

Pion, *m.* chłop (w szachach) warcab, *m.* Bauer im Schachspiele; Stein im Damenspiele, *m.*

Pionnier, *m.* szańckopnik, *m.* Schanzgräber, *m.*

Piot, *m. fam.* wino, *n.* trunek, *m.* Wein, Trunk, *m.*

Pipe, *f.* lulka, kufa wina, *f.* Tabackspfeife; Piepe Wein, *f.*

Pipeau, *m.* piszczałka ze trzciny, *f.* wabik, *m.* Rohrpfeife, Lockspeise, *f.* Pipeaux, *m. pl.* lipowe rózgi, gałązki, *f. pl.* Leimruthen, *f. pl.*

Piper, *v. a. et n.* wabić ptaki, Vögel mit der Pfeife locken. *fig.* (we grze) szalbierować, falsch spielen. — des dés, kostki sfałszować, die Würfel kneipen.

Piperie, *f.* szalbierstwo, *n.* Betrug, (besonders im Spiele), *m.*

Pipeur, *m.* szalbierz, *m.* falscher Spieler, *m.*

Piquant, ante, *a.* kolący, ostry, kończaty, stechend, scharf, spitzig. *fig.* uszczypliwy, urażliwy; powabny, beißend, anziehend; einnehmend.

Piquant, *m.* tarń, kolec u ziół, *m.* Stachel an Gewächsen, *m.*

Pique, *f.* pika, dzida, *f.* pikinier, pikownik, *m.* Pike, *f.* Spieß; Pikenier, *m. fig* chrapka na kogo, *f.* Haß, Groll, *m.*

Pique, *m.* pik, *m.* (w kartach franc.), Pik, *n.* Spaten, *m.* (in der Spielkarte).

Pique-boeuf, *m.* hayday, wolarz, wołopas, *m.* Ochsentreiber, *m.*

Pique-nique, *m.* uczta spólna, składana, *f.* Picknick, *m.*

Piquer, *v. a. et n.* prze-, po-, kłuć, kąsać; gryźć, toczyć; świerzbieć; szpikować, przeszywać; dadź koniowi ostrogi, ostrogami; począć (beczkę); gryźć, szczypać (pieprz etc.), stechen, durchstechen; spicken; steppen, durchnähen; sporen; (ein Faß) anbohren; auf der Zunge beißen. *fig.* boleć, gryźć, martwić, empfindlich machen, schmerzen; kränken. se —, *r.* ukłuć się, sich stechen. *fig.* (*de qc.*) rozgniewać się; wynosić się z czego, zaszczycać się czém; unosić się, wpaśdź w zapał; zrobaczywieć, zrobaczywić się, empfindlich über etwas werden; sich einer

einer Sache rühmen, stolz darauf werden; hitzig werden; wurmstichig werden, Löcher bekommen.

Piquet, laska, *f.* pal. kołek, *m.* Absteckpfahl, Pflock, Zeltpflock, *m. T.* pikieta, *f.* (gra w karty), Piketspiel, *n.*

Piquette, *f.* wino podłe, *n.* lauer, geringer Wein, *m.*

Piqueur, *m.* myśliwczyk konny na łowach; obieżdżacz koni; dozórca budowniczy; kuchcik, co pieczenię szpikuie, *m.* Jäger zu Pferd bey der Parforcejagd; Bereiter; Vorreiter, Bauaufseher; Polirer; Bratenspicker, *m.*

Piquier, *m.* pikinier, pikownik, *m.* Pikenier, *m.*

Piqûre, *f.* zakłócie, *n.* Stich, *m. T.* ścieg, *m.* dzierganie, *n.* robota wybiiana, *f.* Steppen, *n.* Stepperey, *n.* Steppstich, *m.* ausgehackte Arbeit, *f.*

Pirate, *m.* rozbóynik morski, *m.* Seeräuber, *m.*

Pirater, *v. n.* rozbiiać na morzu, Seeräuberey treiben.

Piraterie, *f.* rozbóy morski, *m.* Seeräuberey, *f.*

Pire, *a.* gorszy; podleyszy, ärger, schlechter, schlimmer. — *m.* naygorsza; nayniegodziwsza (rzecz), *f.* das Schlechteste, Schlimmste, Aergste, *n.*

Pirouet, *f.* młynek, *m.* koło, obrócenie się na iedney nodze, *n.* Drehrädchen, *n.* Mühle; Kreiswendung, *f.*

Pirouetter, *v. n.* w koło się obracać; kręcić się, sich im Kreise herumdrehen.

Pis, *m.* wymię, *n.* Euter, *n.*

Pis, *ad.* gorzey, schlimmer, schlechter, übler, ärger. — *m. v.* Pire, *m.* pis-aller, *m.* ostatnia, *f.* ostatnie szczęście, *n.* das Schlimmste, *n.* schlimmste Fall, *m.*

Pisaphalte, *m.* kléy ziemski, *m.* Erdharz, *m.*

Pissat, *m. fam.* szczyny, *pl.* Urin, *m.*

Pissement, *m.* szczanie, puszczenie uryny, *n.* Harnen, *n.*

Pissenlit, *m. fam.* szczoch, *m.* Bettseicher, *m.*

Pisser, *v. a. et n.* szczać, urynę puszczać, pissen, harnen.

Pisseur, *m.* euse, *f.* szczoch, *m. et f.* Pisser, *m.*

Pisseux, euse, *a.* poszczany; szczynami śmierdzący, benist. nach Pisse stinkend.

Pissoir, *m.* kąt do szczania, *m.* Pißwinkel, *m.*

Pissoter, *v. n.* często szczać, oft pissen.

Pissotière, *f.* podła fontana, *f.* schlechter Springbrunnen, *m.*

Pissotte, *f.* kurek, czop w łużnika, *m.* hölzerner Hahn an einem Laugenfasse, *m.*

Pistache, *f.* pistacya, *f.* Pistazie, *f.*

Pistachier, *m.* pistacya, *f.* (drzewo), Pistazienbaum, *m.*

Piste, *f.* trop; szlak; ślad, *m.* Spur; *f.* Hufschlag, *m.*

Pistil, *m. T.* prątek nasienny, *m.* Blumengriffel, Staubweg, *m.*

Pistolet, *m.* pistolet, *m.* Pistole, *f.*

Pistolier, *m.* konny, co dobrze z pistoletu strzéla, *m.* Pistolenschütze, *m.*

Piston, *m.* stępel w pompie etc, *m.* Pumpstock, *m.* Ziehstange, *f.*

Pitance, *f.* porcya, *f.* (w klasztorze), Portion, (in Klöstern), *f.*

Pitaud, *m.* aude, *f.* prostak; grubianin, *m.* grober Bauer; Kerl, *m.*

Piteux, euse, *a.* żałośny; nędzny, erbärmlich, kläglich.

Pitié, *f.* litość, *f.* miłosierdzie, *n.* Mitleiden, Erbarmen, *n.*

Piton, *m.* gwóźdź, (*m.*) szruba z kółkiem, z dzinrką, *f.* Ringnagel, *m.* Ringschraube, *f.*

Pitoyable, *a.* żałosny, mizerny, nędzny, jämmerlich, erbärmlich.

Pitrepite, *m.* wódka bardzo tęga, *f.* starker Branntwein von Weingeist, *m.*

Pittoresque, *a.* zadziwiaiący, dziwny; romantyczny, malerisch; romantisch.

Pituite, *m.* flegma, *f.* Schleim, *m.*

Pituiteux, euse, *a.* flegmisty, schleimig, verschleimt.

Pivert, *m.* dzięcioł, *m* Grünspecht, *m.*

Pivoine, *f.* piwonia, *f.* Päonie, Gichtrose, *f.*

Pivoine, *m.* gil, *m.* Blutfink, Dompfaffe, *m.*

Pivot, *m* czop, biegun; korzeń główny, co prosto pod drzewem rośnie, *m.* macica, *f.* Zapfen, *m.* Herzwurzel, *f.*

Pivoter, *v. n.* korzeń główny, macicę puszczać, dostawać, eine Herzwurzel treiben.

Placard, *m.* ozdoba stolarska na drzwiach; kartka z obwieszczeniem, *f.* paskwil, *m.* zierliche Verkleidung über einer Thür, *f.* Anschlagzettel, *m.* Schmähschrift, *f.*

Placarder, *v. a.* przybić publicznie, (obwieszczenie etc.) obwieścić; öffentlich anschlagen.

Place, *f.* mieysce, *n.* plac, *m.* Platz, Ort, *m.* Stelle, Stätte, *f.* ług. urząd, *m.* godność, *f.* Dienst, *m.* Amt, *n.* — *i. z drogi!* Platz gemacht!

Placer, *v. a.* położyć, postawić, kłaśdź; opatrzyć, ubezpieczyć, setzen, stellen, legen, anlegen, anbringen, unterbringen.

Placet, *m.* stołeczek, *m.* supplika, prozba, *f.* Sessel, *m.* Bittschrift, *f.*

Plafond, *m.* pułap, strop, *m.* podsiebicie, *n.* Decke eines Zimmers, *f.* Deckenstück, *n.*

Plafonner, *v. a.* strop adzić, malować, die Decke eines Zimmers bekleiden.

Plagiaire, *m.* wypisywacz z ksiąźek, *m.* Bücherausschreiber, *m.*

Plagiat, *m.* kradzież cudzych myśli z xiąźek, *f.* gelehrter Diebstahl, *m.*

Plaidant, ante, *a.* prawuiący się vor Gericht redend; prozessirend.

Plaider, *v. a. et n.* prawować się; prowadzić komu sprawę; prawem kogo pociągać, rechten, prozessiren, einen Andern Prozeß als Advokat führen; belangen.

Plaideur, *m.* euse, *f.* strona, *f.* prawuiący się der, die einen Prozeß führt. *fig.* kłótnik, *m.* Zänker, *m.*

Plaidoierie, *f.* prawnictwo, *n.* Prozessiren, *n.* gerichtliche Praxis, *f.*

Plaidoyable, *a. m.* jour—, dzień sądowy, *m.* Gerichtstag, *m.*

Plaidoyer, *m.* oczyszczenie, *n.* obrona adwokata sądowa, *f.* Vertheidigungsrede eines Advokaten vor Gericht, *f.*

Plaie, *f.* rana, blizna, *f.* szram, *m.* Wunde, Narbe, *f.*

Plaignant, ante, *a.* skarżący, powodowy, powód, *m.* vor Gericht klagend; Kläger, *m.*

Plain, aine, *a.* równy, gładki, prosty, płaski, gleich, glatt, eben, flach. — pied, jednostayna równość, *f.* gleicher Boden, *m.*

Plaindre, *v. a.* żałować, opłakiwać, beklagen, bedauern. se —, *r.* uskarzać się, żalić się, wholewać, klagen, sich beklagen (über etwas bey Jemanden).

Plaine, *f.* równina, płaszczyzna, *f.* Ebene, *f.*

Plainte, *f.* skarga; żałość, *f.* żal, *m.* Klage; Beschwerde; Wehklage, *f.*

Plaintif, ive, *a.* ustawicznie się żalący; żałośny, immer klagend, kläglich.

*Plaire, *v. n.* (*á*) u-, s-, podobać się; chcieć, raczyć, gefallen; anstehen; belieben; gefällig seyn, se —, *r.* (*á qc.*) mieć w czém swe upodobanie, upodobać, ulubić sobie co, Gefallen an etwas haben. se — en quelque lieu, przebywać, lubić, chować się, gern an einem Orte seyn.

Plaisance, *f.* lieu de —, maison de —, mieszkanie letnie, *n.* pałac letni na wsi, *m.* Lustort, *m.* Lusthaus, *n.*

Plaisant, ante, *a.* wesoły, żartowny, trefny, przyjemny; dziwny, śmieszny, lustig, artig, angenehm, spaßhaft, possierlich, sonderbar, lächerlich.

Plaisant, *m.* żartownik, *m.* Spaßmacher, *m.*

Plaisanter, *v. n.* żartować, scherzen, spaßen. — *a.* drwić z kogo, zum Besten haben, aufziehen.

Plaisanterie, *f.* żart, *m.* Scherz, Spaß, *m.*

Plaisir, *m.* uciecha, radość, roskosz, zabawa, *f.* ukontentowanie, upodobanie, *n.* wola; łaska, przysługa, *f.* Vergnügen, *n.* Lust, Freude, Belustigung, Vergnügung, *f.* Wille, *m.* Belieben, *n.* Gefälligkeit, *f.*

Plan, e, *a.* płaski, flach, *T.*

Plan, *m.* płaskość; *f.* model, abrys, wzór, kształt, *m.* forma, planta, *f.* plan, *m.* Fläche, *f.* Grundriß, *m.* Riß, Entwurf, Plan, *m.*

Planche, *f.* deska, tarcica; blacha kopersztychowa, *f.* kopersztych, *m.* podkowa muła; grzęda, *f.* zagon w ogrodzie. *m.* Bret, *n.* Bohle, Diele; Platte, *f.* Kupferstich, *m.* Hufeisen eines Maulesels; Gartenbeet, *n.*

Planchéier, *v. a.* dylować, tarcicami pokładać, dielen, mit Brettern belegen.

Plancher, *m.* podłoga, *f.* pułap, strop, *m.* Fußboden, *m.* Decke eines Zimmers, *f.*

Planchette, *f.* deszczułka, *f.* Brettchen, *n.*

Plançon, *m.* latorośl do sadzenia *f.* Setzling, *m.* Setzweide, *f.*

Plane, *m. v.* Platane.

Planer, *v. a.* wy-, równać, płaszczyć, ebenen, gleichen, glatt machen. — *n.* krzyżować po powietrzu, buiać, (właściwie o ptakach), schweben, (eigentlich von Vögeln).

Planète, *f.* płaneta, gwiazda błędna, błąkająca się, *f.* Planet, Irrstern, *m.*

Plant, *m.* płonka, latorośl do sadzenia; rozsada; szkoła z drzewa, *f.* Setzling, *m.* Pflanzreis, *n.* Setzpflanze, *f.* Ort, mit junge Stämme gepflanzt sind, *m.*

Plantage, *m.* osada, *f.* Pflanzung, *f.*

Plantard, *m.* latorośl do sadzenia, *f.* Setzling, *m.* Setzweide, *f.*

Plantat, *m.* winnica roczna, *f.* jähriger Weinberg, *m.*

Plantation, *f.* sadzenie, *n.* osada, *f.* Anpflanzung, *f.*

Plante, *f.* ziele, *n.* roślina, *f.* Pflanze, *f.* — du pied, podeszwa (u nogi), *f.* Fußsohle, *f.*

Planter, *v. a.* sadzić; po-, podprzystawić; założyć pflanzen, in die Erde stecken, setzen, stellen, einschlagen, aufrichten, anlegen. *fig. fam.* (*qq opuscie kogo*, einen stehen oder sitzen lassen. se —, *r.* stanąć, usiedzieć, rozwalić się, sich hinstellen, sich hinpflanzen.

Pla-

Planteur, *m.* osadnik, ogrodnik, *m.* Pflanzer, Pflanzgärtner, *m.*

Plantoir, *m.* kołek do robienia dziur dla sadzenia, *m.* Pflanzstock, *m.*

Plantureux, euse, *a.* obfity, urodzayny, żyzny, tłusty, fruchtbar, reich, fett.

Planure, *f.* wiór, *m.* Holzspan, Hobelspan, *m.*

Plaque, *f.* blacha, *f.* lustro, *n.* Platte, *f.* Blech, *n.* Wandleuchter, *m.*

Plaquer, *v. a.* sadzić, futrować, powlec, oblepić, belegen, bekleiden, überziehen.

Plastron, *m.* napiersnik, *m.* Brustſtück; Brustleder, *n. fig. fam.* naśmiewisko, *n.* Spott, *m.*

se Plastronner, *v. r.* napiérśnik sobie przywiązać, ein Brustſtück, ein Brustleder vorthun.

Plat, ate, *a.* płaski, równy, platt, flach, eben. *fig.* podły, gemein, platt.

Plat, *m.* miska; tafla, *f.* blat szpady etc., *m.* Schüssel; Platte, *f.* — de balance, szala u wagi, *f.* Waagschaale, *f.*

Platane, *m.* jawór cudzoziemski, *m.* Platanus, fremder Ahornbaum, *m.*

Plateau, *m.* szala wagi drewniana; taca, *f.* Waagebret; Thee-, Kaffee-, Chokoladenbret, *n.*

Plate-bande, *f.* grzęda wąska na kwiaty, równianka, *f.* stórcz, *m.* futrówka, *f.* futrowanie drzwi etc., *n.* Rabatte in Gärten, *f.* schmaler und einfacher Zierrath oder Streifen, *m.* Einfassung, *f.* Thür- oder Fensterfutter, *n.*

Plate-forme, *f.* dach płaski, *m.* altana, *f.* flaches Dach, *n.* Altan, *m.*

Plate-longe, *f.* rzemień do hamowania konia, *m.* sfora, *f.* Langriemen, Spannriemen, *m.* Koppelband, *n.*

Platine, *f.* blacha do suszenia bielizny drobnéy, *f.* żelazko, *n.* zasuwka u drzwi etc., *f.* zamek u strzelby, *m.* Trockenplatte, *f.* Platteisen; Schloßblech an Flinten, Thüren &c.; Flintenschloß, *f.*

Platitude, *f.* podłość, *f.* podły wyraz, *m.* Plattheit, *f.* niedriger Ausdruck, *m.*

Plâtrage, *m.* robota gipsowa, *f.* Gypsarbeit, *f.*

Plâtras, *m.* gips, *m.* albo wapno odpadłe, *n.* abgefallenes Stück Gyps oder Kalk, *n.*

Plâtre, *m.* gips, *m.* Gyps, *m.*

Plâtrer, *v. a.* gipsować, gypsen, übertünchen. *fig.* kolorować, pokrywać, verdecken. se —, *r. fig.* malować się, sich schminken.

Plâtreux, euse, *a.* gipsowy, czerwonawy, gypsartig, mit rother Kreide vermischt.

Plâtrier, *m.* gipsownik, *m.* Gypser, *m.*

Plâtrière, *m.* gipsarnia, *f.* Gypsgrube, *f.*

Plausibilité, *f.* okazałość, *f.* pozór, *m.* podobieństwo, *n.* Scheinbarkeit, *f.*

Plausible, *a.* okazały, pozorny, scheinbar.

Plein, eine, *a.* pełny; zupełny, dostateczny, doskonały; dychtowny, gruby; kotny, szczenny etc., voll; ganz, völlig, vollständig, vollkommen; tüchtig; trächtig (von Thieren). — pouvoir, plenipotencya, pełnamoc, *f.* Vollmacht, *f.* en —, w środ, w pośrzód, przy całym, mitten in. — *m.* zupełność, *f.* mieysce pełne, *n.* das Volle, *n.* voller Raum, *m.*

Pleinement, *ad.* zupełnie, doskonale, dostatecznie, völlig.

Plénière, *a. f.* zupełny, doskonały, völlig, vollkommen. cour —, zjazd dworu powszechny,

chny, *m.* allgemeine Versammlung des Hofes, *f.*

Plénipotentiaire, *a.* pełnomocny, bevollmächtigt. — *m.* plenipotencyaryusz, *m.* bevollmächtigter Gesandte, *m.*

Plénitude, obfitość, doskonałość, *f.* Fülle, *f.* Ueberfluß, *m.* — de puissance, władza i moc zupełna rządu, *f.* volle Macht und Gewohnheit eines Fürsten, *f.*

Pleurant, ante, *a.* płaczący, weinend.

Pleurer, *v. n.* płakać, weinen. — *a.* opłakiwać, beweinen.

Pleurésie, *f.* kolki, *pl.* bolenie boków, *n.* Seitenstechen, *n.*

Pleureur, *m.* euse, *f.* płaczący, płaczek, *m.* der, die weinet.

Pleureuses, *f. pl.* stresy żałobne na rękawie, *f.* Trauerbinden vorn an den Aermeln der Trauerkleider, *f. pl.*

Pleureux, euse, *a.* płaczliwy, zapłakany, weinerlich, verweint.

Pleurs, *m. pl.* łzy, *f. pl.* Thränen, *f. pl.*

*Pleuvoir, *v. i.* padać (o deszczu), regnen.

Pleyon, *m.* wić, słomianka, *f.* Weidenband; Strohband, *n.*

Pli, *m.* fałd, zmarsk; przegub; zakręt, *m.* Falte, *f.* Bug, *m.* Runzel; Krumme, *f. fig.* nałóg, obyczay; obrót, *m.* Gewohnheit; Wendung, *f.*

Pliable, *a.* gibki, smagły, biegsam, beugsam.

Pliage, *m.* fałdowanie, składanie, marszczenie, *n.* Biegen; Falten; Falzen; Zusammenlegen, *n.*

Pliant, ante, *a.* gibki, smagły, biegsam, geschmeidig.

Pliant, *m.* od. *a.* siège, krzesło polowe, składane, *n.* Feldstuhl, *m.*

Plier, *v. a.* fałdować, marszczyć, składać; na-, zginać, falten in Falten legen; falzen, zusammenlegen; biegen, beugen. — od. se —, *r.* na-, zginać się, sich biegen, gebogen werden. — ustępować; nazad się cofnąć, nachgeben, weichen, sich zurückziehen.

Plieur, *m.* euse, *f.* składacz etc, *m.* der, die etwas falzt.

Plioir, *m.* gładyszka, *f.* Falzbein, *n.*

Plique, *f.* od. Plica, *m.* kołtun, gwoździec, *m.* Weichzopf, *m.*

Plis, *m.* wełna z owiec bitych, *f.* Wolle von geschlachtetem Vieh, *f.*

Plisser, *v. a.* fałdować, w fałdy składać, falten, in Falten legen. *n. et* se —, *r.* fałdować się, sich falten, Falten werfen.

Plissure, *f.* fałdowanie, *n.* składy, *pl.* Faltenlegen, *n.* Falten, *f. pl.*

Plomb, *m.* ołów, *m.* ołowianka, *f.* Bley, Bleyloth, Senkbley, *n.* à plomb, prostopadło, senkrecht.

Plombagine, *f.* ołowiec, *m.* Wasserbley, Bleyerz, *n.*

Plombée, *f.* farba czerwona z ołowiu preparowana, *f.* Bley gebrannte röthliche Farbe, *f.*

Plomber, *v. a.* polewać, ołowiem spaiać, zalewać, oblewać; śrzódwagą mierzyć; plątnować ołowiem, ołowianą pieczęć przywiązać etc.; farbą ołowistą farbować; udeptać, ubić ziemię, glasurem mit Bley ausfüllen oder auswaschen, verbleyen; mit dem Bleylothe messen; ein bleyernes Zeichen anhängen, plombiren; bleyfarbig anstreichen; das Erdreich fest treten oder stampfen.

Plomberie, *f.* ołownia, *f.* Bleygießerey, *f.*

Plom-

Plombeur, *m.* celnik, co ołowiem piątnuie, *m.* Plombirer, *m.*

Plombier, *m.* ołownik, *m.* Bleygießer, Bleyarbeiter, *m.*

Plongeon, *m.* nurek, (ptak), *m.* Taucher, *m.* (Vogel.)

Plonger, *v. a.* za-, ponurzyć; pogrążyć, zatopić; świéce maczać, tauchen, untertauchen; (Lichter) ziehen. *fig.* wprawić; zatopić, versenken. — *n.* nurkiem pływać, isdź, untertauchen. se —, *r. fig.* zanurzyć się, zatopić się w czém, oślep biedz, sich versenken, sich überlassen.

Plongeur, *m.* nurek, *m.* Taucher, *m.*

Ployer, *v. a. et n.* na-, zginać; na-, zginać się, biegen, beugen.

Pluie, *f.* dészcz, *m.* Regen, *m.*

Plumage, *m.* piérze, pióra, *pl. n.* Gefieder, *n.*

Plumail, Plumart, *m.* skrzydło, (do zmiatania), *n.* Federwisch, *m.*

Plumasseau, *m. v.* Plumail; pióra u strzały, *n.* fleytuchy. *m. pl.* Pfeilgefieder, *n.* gezupfte Leinwand, *f.*

Plumassier, *m.* ten, co kitki, kwiaty z piór robi, Federschmücker, Federhändler, *m.*

Plume, *f.* pióro, *n.* Feder, *f.* Federkiel, *m. fig.* sposób pisania, *m.* Schreibart, *f.*

Plumée, *f.* pióro pełne czego, *n.* Feder voll Tinte, *f.*

Plumer, *v. a.* o-, skubać, rupfen, eig. u. fig.

Plumet, *m.* pióro na kapeluszu, *n*, kitka, *f.* Hutfeder, *f.* Federbusch, *m. fig. fam.* kapelusz z kitką noszący, der ihn trägt.

Plumette, *f.* materya wełniana, *f.* Art wollenen Zeuges, *m.*

Plumitif, *m.* koncept pisma, *m.* erster Entwurf einer Schrift, *m.*

Plumeux, euse, *a.* piérzysty; piérzany, federig; federicht.

Plupart, *f.* większa część, *f.* größte Theil, *m.* die meisten.

Pluralité, *f.* większość, większa liczba, *f.* Mehrheit, *f.*

Plus, *ad.* więcey; daléy, mehr. de — en —, co raz bardziéy, ie mehr und mehr, immer mehr. au —, tout au —, naywięcey, naydaléy, höchstens, aufs höchste. de —, daléy, nad to oprócz tego, weiter, ferner, überdieß. — *m.* większa część, więcéy, das Mehreste, Meiste.

Plusieurs, *a. pl.* wielu, różni, różne, wiele, mehrere, viele, verschiedene.

Plutôt, *ad.* prędzéy; raczéy, lepiéy, eher, früher, lieber.

Pluvial, *m.* ornat biskupi, *m.* Meßgewand, *n.*

Pluviale, *a. f.* eau —, woda dészczowa, *f.* Regenwasser, *n.*

Pluvier, *m.* deszczownik, (ptak), *m.* Brachvogel, *m.*

Pluvieux, euse, *a.* dészczowy, regnericht.

Poche, *f.* kieszenia; sieć na króliki, *f.* skrzypce małe, *pl.* gardziel ptaków, *f.* brzuch u niektórych liter, *m.* Tasche, *f.* Sack, *m.* Kaninchennetz, *n.* Sackgeige, *f.* Kropf der Vögel; runder Zug unten an gewissen Buchstaben, *m.*

Pocher, *v. a.* podbić oczy, sadzić iaia; brzuch u litery zrobić; zalewać litery, zabazgrać, (die Augen) blau schlagen; (Eyer) aufschlagen; den runden Zug unten an Buchstaben machen; durch Tintenkleckse unleserlich machen.

Pocheter, *v. a.* nosić w kieszeni oliwki etc., in der Tasche einige Zeit bey sich tragen, (Oliven ꝛc.) damit sie besser werden.

Pochette, *f.* kieszonka, *f.* Täschchen, Säckchen, *n.*

Podagre, *a.* podagryczny, podagrisch. — *m. fam.* podagryk, *m.* Podagrist, *m.*

Poêle, *m.* dywan na trumnie; baldachim, *m.* Leichentuch, *n.* Thronhimmel, Traghimmel, *m.* — od. Poile, *m.* piec, *m.* izba, *f.* Stubenofen, *m.* Stube, *f.*

Poêle, *f.* patelnia, *f.* Pfanne, *f.*

Poêlier, *m.* patelnik, *m.* Pfannenschmied, *m.*

Poêlon, *m.* mała patelnia, *f.* Pfännchen, *n.*

Poêlonnée, *f.* patelnia pełna czego, *f.* Pfanne voll, *f.*

Poème, *m.* wiersz, *m.* Gedicht, *n.*

Poésie, *f.* poëzya, *f.* wiérszopisarstwo, *n.* wiersz, *m.* Dichtkunst; Art zu dichten, *f.* Gedicht, *n.*

Poète, *m.* wiérszopis, rymopis, *m.* Dichter, *m.*

Poétereau, *m. fam.* wiérszoklet, *m.* Dichterling, Reimschmied, *m.*

Poétique, *a.* wiérszopisarski, poetyczny, poetisch.

Poétiser, *v. n. fam.* wiérsze pisać, Verse machen.

Poids, *m.* waga, *f.* ciężar, *m.* Gewicht, *n.* Schwere, Last, *f. fig.* waga, ważność, *f.* Wichtigkeit, *f.* Gewicht, *n.*

Poignant, ante, *a. fam. vid.* Piquant.

Poignard, *m.* puginał, sztylet, *m.* Dolch, *m.*

Poignarder, *v. a.* zranić, zabić puginałem, mit einem Dolche verwunden, erstechen.

Poignée, *f.* garść; rękoieść, *f.* trzonek, *m.* Hand voll, *f.* Griff, Handgriff, *m.*

Poignet, *m.* wstaw, przegub ręki, *m.* pięść, ręka, *f.* obrąbek u rękawa, koszuli, *m.* Handwurzel, Faust, Hand, *f.* Bindchen am Hemde, *n.*

Poil, *m.* włos na ciele, *m.* broda, *f.* Haar am Leibe, *n.* Bart, *m.*

Poilux, *m. fam.* wszarz, *m.* Lausekerl, *m.*

Poilu, ue, *a.* włochaty, kosmaty, haarig.

Poinçon, *m.* szydło, *n.* szwayca, *f.* piątno, *n.* rylec; stępel, *m.* szpilka do włosów, *f.* Pfrieme, *f.* Pfriem; Punzen; Stämpel; Grabstichel, *m.* Hakennadel zum Staate, *f.*

*Poindre, *v. a.* kłóć; przycinać komu, stechen, sticheln. — *n.* wschodzić, rozwiiać się, wyrastać; świtać, keimen, sprossen, aufgehen; anbrechen.

Poing, *m.* pięść, ręka, *f.* Faust, Hand, *f.*

Point, *m.* kropka, *f.* punkt; sztych, ścieg, *m.* koronki wyszywane, *pl. f.* Punkt; Stich (im Nähen ꝛc.), *m.* genähete Spitze, *f. fig.* punkt, artykuł, oddział; szczyt, stopień, *m.* Stück, *n.* Satz; Abschnitt, Grad, *m.* au dernier —, nadzwyczaynie, im höchsten Grade. — de vue, widok, cél, *m.* Gesichtspunkt, *m.* Aussicht, *f.* — du jour, świt, *m.* świtanie, *n.* Anbruch des Tages, *m.*

Point, *ad.* nie; nic, żaden, nicht; kein; nein. — du tout, bynaymniéy, wcale nie, gar nicht, durchaus nicht.

Pointe, *f.* koniec; szczyt, *m.* Spitze, *f. fig.* świt; dowcip, *m.* myśl dowcipna, *f.* smak ostry, ale przyiemny; zamiar, *m.* przedsięwzięcie, *n.* Anbruch (des Tages); witziger Einfall; scharfer und angenehmer Geschmack, *m.* Vorhaben, *n.* en —, *ad.* koniczato, spitzig zulaufend.

Pointer, *v. n.* kłóć; kropkować; wymierzyć, wyrychtować, stechen; punktiren; richten. — *n.* w górę lecieć, wzbiiać się wysoko (ptak), steigen (von Vögeln).

Pointille, *f.* subtelnostki, *pl.* fraszka, *f.* Spitzfindigkeit; Kleinigkeit, *f.*

Pointiller, *v. n.* kropkować, Punkte in etwas stechen; punktiren. *fig* fraszkami się bawić, swarzyć się o nie, sich bey unnützen Kleinigkeiten aufhalten, darüber streiten. — *a. fam.* przycinać komu, sticheln.

Pointillerie, *f.* swarliwość; przycinki, *pl. f.* Zanksucht; Sticheley, *f.*

Pointilleux, euse, *a.* dziwaczny, swarliwy, eigen, wunderlich, zänkisch.

Pointu, ue, *a.* kończaty, spiżig.

Poire, *f.* gruszka, *f.* rożek do prochu, *m.* Birn, *f.* Pulverbeutel, *m.*

Poiré, *m.* gruszecznik, *m.* Birnmost, *m.*

Poireau, *m.* brodawka, *f.* Warze, *f.*

Poirier, *m.* gruszka, grusza, *f.* (drzewo), Birnbaum, *m.*

Pois, *m.* groch, *m.* Erbse, *f.*

Poison, *m.* trucizna, *f.* Gift, *n.*

Poissard, arde, *a.* plugawy, nieprzystoyny, nach Art der Fischweiber; pöbelhaft.

Poissarde, *f.* rybaczka, *f.* Fischweib, *n.*

Poisser, *v. a.* smołą smarować, zelewać; po-, zesmolić, pichen; beschmieren.

Poisson, *m.* ryba, *f.* Fisch, *m.*

Poissonnaille, *f. fam.* rybki różne, *f. pl.* allerhand kleine Fische, *f. pl.*

Poissonnerie, *f.* rybki, iatki gdzie ryby przedaią, *pl.* Fischmarkt, *m.*

Poissonneux, euse, *a.* rybny, fischreich.

Poissonnier, *m.* ière, *f.* rybak, *m.* Fischhändler, *m.*

Poissonnière, *f.* panewka do ryb, *f.* Fischkessel, *m.*

Poitrail, *m.* piersi konia, *pl.* podpiérśnik, *m.* Brust eines Pferdes, *f.* Brustriemen, *m.*

Poitrinaire, *a. et m.* na piérsi chory, mit einer Brustkrankheit behaftet.

Poitrinal, *m.* sztuciec, *m.* Stutzrohr, *n.* Stutz, *m.*

Poitrine, *f.* mostek, *m.* piérsi *pl. f.* Brust, *f.*

Poitron, *m.* śliwka żółta, *f.* Spilling, *m.* (Pflaume).

Poivrade, *f.* ocet z pieprzem, *m.* Pfefferbrühe, *f.*

Poivre, *m.* pieprz, *m.* Pfeffer, *m.*

Poivrer, *v. a.* pieprzyć, pfeffern.

Poivrier, *m.* pieprz, (drzewo), *m.* puszka do pieprzu, *f.* Pfefferbaum, *m.* Pfefferbüchse, *f.*

Poivrière, *f.* korzenniczka, *f.* Würzschachtel, *f.*

Poix, *f.* smoła, żywica, *f.* Pech, Harz, *n.*

Pôle, *m.* oś, biegun, *m.* Axe, *f.* Pol, *m.*

Poli, *m.* politura, *f.* glanc, *m.* Politur, *f.*

Poli, ie, *p. et a.* polerowany, gładki, polirt, glatt, rein. *fig.* grzeczny, obyczayny, polerowny, gesittet, höflich, fein.

Police, *f.* policya, *f.* Polizey, *f.*

Policer, *v. a.* policyą utrzymywać, dobry porządek wprowadzać, Polizeyanstalten machen, wohl einrichten.

Poliment, *m.* glanc, blask, polor, *m.* Poliren, *n.* Politur, *f.*

Poliment, *ad.* grzecznie etc., höflich, fein.

Polir, *v. a.* polerować, gładzić, poliren, glätten. *fig.* obyczayniey szym etc. czynić; wydoskonalić, verfeinern; ausfeilen.

Po-

Polisseur, *m.* euse, *f.* polerownik, *m.* Polirer, *m.*
Polissoir, *m.* kamień, stal. ząb do polerowania, *m.* Polirstahl, Polirzahn, Glättstein, *m.*
Polissoire, *f.* szczotka do polerowania, *f.* Polirbürste, *f.*
Polisson, *m.* łaydak młody; swywolnik, *m.* Gassenjunge; Zotenreißer, *m.*
Polisson, onne, *a.* łaydacki, gassenjungenmäßig.
Polissonner, *v. n.* bąki strzelać, błaznować, błazgonić, Gassenjungenstreiche begehen; Zoten reißen.
Polissonnerie, *f.* błaznowanie, *n.* swywola, *f.* Bubenstreich, *m.* Zote, *f.*
Polissure, *f.* polerowanie, *n.* politura, *f.* Poliren, *n.* Politur, *f.*
Politesse, *f.* grzeczność, obyczayność, gładkość, *f.* Höflichkeit, Feinheit, *f.*
Politique, *a.* polityczny; przewrotny, chytry, politisch; verschlagen, schlau. — *m.* polityk, *m.* Staatsmann, Politiker, *m.*
Politique, *f.* nauka o rządzeniu państwa, *n.* polityka; chytrość, *f.* Staatskunst; Staatskunde: Staatslehre; Politik, Staatsklugheit, *f.*
Politiquer, *v. n. fam.* o rzeczach politycznych rozmawiać, von Staatsgeschäften reden.
Polluer, *v. a.* splugawić, gwałcić, sprofanować, verunreinigen, entweihen. se —, *r.* samogwałcić się, sich selbst beflecken.
Pollution, *f.* splugawienie; sprofanowanie, *n.* samogwałt, *m.* Befleckung; Entweihung, Selbstbefleckung, *f.*
Pologne, *f.* Polska, *f.* Polen, *n.* — lonais, e, *a* Polski, polnisch. Polak, *m.* Pole, *m.*
Poltron, onne, *a.* trwożliwy, tchórzowaty, verzagt, feig. — *m. f.* tchórz, *m.* feige Memme, *f.*
Poltronnerie, *f.* tchórzostwo, *n.* Feigheit, Zaghaftigkeit, *f.*
Polysodrie, *f.* wielomęstwo, *n.* Vielmännerey, *f.*
Polygame, *m. et f.* wielożeniec, der viel Weiber, die viel Männer zugleich hat.
Polygamie, *f.* wielożeństwo, *n.* Vielweiberey, *f.*
Polyglotte, *a.* w wielu iezykach pisany, in vielen Sprachen geschrieben. — *f.* pismo świete takie, *n.* solche Bibel, *f.*
Polygone, *a.* wielokątny, vieleckig. — *m.* wielokąt, *m.* Vieleck, *n.*
Polype, *m.* polip, *m.* Polyp, *m.*
Polysyllabe, *a.* wielosylabny, vielsylbig.
Polythéisme, *m.* wielobóstwo, *n.* Vielgötterey, *f.*
Polythéiste, *m.* chwalca wielu bogów, *m.* Anhänger der Vielgötterey, *m.*
Pomeranie, *f.* Pomorze, *n.* Pomerania, Pommern, *n.* —nien, —nne, *a.* S. Pomorski, pommerisch. Pomorczyk, *m.* Pommer, *m.*
Pommade, *f.* pomada, *f.* Haarsalbe, Pommade, *f.*
Pommader, *v. a.* pomadą namazać, napomadować, mit Pommade schmieren.
Pomme, *f.* iabłko, *n.* gałka; główka kapusty, *f.* Apfel; Knopf; Krauskopf, *m.* Kohlhaupt, *n.* — de terre, kartofel, *m.* Erdapfel, *m.* Kartoffel, *f.*
Pommé, *m.* iabłecznik, *m.* Aepfelmost, Aepfelwein, *m.*
Pommeau, *m.* gałka u szpady; kula u siodła, *f.* Degenknopf, Sattelknopf, *m.*
Pommelé, ée, *a.* iabłkowaty, apfelgrau.
se Pommeler, *v. r.* iabłkowatéy, maści się robić, (o koniach); drobnémi obłóczkami się okryć, äpfelgrau werden, (von Pfer-

den), sich mit kleinen Wölkchen überziehen.
Pommer, *v. n.* składać się, w główki rość (o kapuście etc.), Köpfe ansetzen, sich schließen, (von Krautarten).
Pommeraie, *f.* sad iabłonny, *m.* Aepfelgarten, *m.*
Pommette, *f.* gałeczki, węzełki na ozdobę, *pl.* Knöpfchen zur Zierde, *n.*
Pommier, *m.* iabłoń, *f.* panewka do pieczenia iabłek, *f.* Aepfelbaum, *m.* Aepfelpfanne, *f.*
Pomp, *f.* okazałość, pompa; pómpa, *f.* Pracht, *f.* Gepränge, *n.* Pumpe, *f.* — à feu, sikawka, *f.* Feuerspritze, *f.*
Pomper, *v. n. et a.* pompować, wyciągać, pumpen, auspumpen.
Pompeux, euse, *a.* okazały, wspaniały, szumny, prächtig.
Pompon, *m.* różne drobne ozdoby białogłowskie na głowę, *pl.* allerhand kleine Zierrathen zum Kopfputz, *m. pl.*
Ponce, *f.* woreczek z węglami tłuczonémi, *m.* Pausche, *f.* Säckchen mit Kohlenstaub (zum Abdruck der Muster). pierre —, pumix, *m.* Bimsstein, *m.*
Ponceau, *m.* kolor ponsowy, *m.* Hochroth, *n.*
Poncer, *v. a.* pumexem otrzeć; węglowym proszkiem przesiać, wybić, mit Bimsstein abreiben, mit Kohlenstaub abzeichnen, durchpauschen.
Ponche, *m.* punczu, *m.* Punsch, *m.*
Poncire, *m.* cytryna z grubą skórą, *f.* dickschalige Citrone zum Einmachen, *f.*
Poncis, *m.* wzorek przekłuwany, papier liniowany, *m.* durchstochenes Muster zum Linienblatt, *n.*
Ponctualité, *f.* punktualność, *f.* Pünktlichkeit, *f.*
Ponctuation, *f.* kropkowanie, (w pisaniu,) *n.* Punktiren, *n.*
Ponctuel, elle, *a.* punktualny, pünktlich, sehr genau.
Ponctuer, *v. a.* kropkować, punktiren.
Poudre, *v. a. et n.* iaic z-, nieść, Eyer legen.
Pont, *m.* most, *m.* Brücke, *f.* — de bateaux, most na łyżwach, *m.* Schiffbrücke, *f.*
Pontac, *m.* pontak, *m.* Pontac, *m.*
Ponte, *f.* niesienie iay, *n.* czas tegoż, *m.* Eyerlegen, *n.* Legezeit, *f.*
Ponté, *m.* krzyż u gifesu, *m.* Kreuz am Degengefäße, *n.*
Pontife, *m.* kapłan naywyższy; biskup, *m.* Hoheprieſter; Bischof, *m.* — souverain, papież, *m.* pontyfikał. *m.* Ceremonienbuch der Bischöfe, *n.*
Pontifical, ale, *a.* pontyfikalny; papieski, biskupi, hoheprieſterlich; päbſtlich, biſchöflich.
Pontificalement, *ad.* w ornacie biskupim, in biſchöflichen Ornate.
Pontificat, *m.* papiestwo, arcykapłaństwo, *n.* Hoheprieſterthum, *n.* päbſtliche Würde und Regierung, *f.*
Ponton, *m. T.* most na łyżwach, prom, pręt do tego, *m.* mostokładź, *f.* Schiffbrücke, Fähre, *f.* Ponton, *m.*
Pontonage, *m.* mostowe, przewozowe, *n.* Brückenzoll, *m.* Fährgeld, *n.*
Pontonier, *m.* celnik mostowy, *m.* Brückenzöllner, *m.*
Pope, *m.* pop, *m.* Pope, griechiſcher Prieſter, *m.*
Populace, *f.* gmin pospolity, *m.* pospólstwo, *n.* Pöbel, *m.*
Populaire, *a.* pospolity; powszechni; miły, ludzki, das Volk betreffend; gemein, leutſelig; populär.

Popu-

Popularité, *f.* ludzkość; użyteczność, wyraźność powszechna; miłość, przyiaźń pospólstwa, *f.* Leutseligkeit, Gemeinverständlichkeit, Gemeinnützigkeit; Volksliebe; Volksgunst, *f.*

Population, *f.* ludność, *f.* Volksmenge, *f.*

Populo, *m. fam.* dzieciak, *m.* kleines Kind, *n.*

Porc, *m.* wieprz, *m.* świnia; wieprzowina, *f.* Schwein, Schweinefleisch, *n.*

Porcelaine, *f.* porcelana, *f.* Porzellan, *n.*

Porche, *m.* krużganek, *m.* Vorhof, *m.* Halle, *f.*

Porcher, *m.* świniarz, świniopas, *m.* Schweinhirt, *m.*

Pore, *m.* dziurka porowa na ciele i innych rzeczach, *f.* Schweißloch, *n.* kleine Oeffnung an Körpern, *f.*

Poreux, euse, *a.* pełny dziurek, dziurkowaty, voll kleiner Oeffnungen, porös.

Porosité *f.* dziurkowatość, *f.* Porosität, Lockerheit, *f.*

Porphyre, *m.* porfir, *m.* Porphyr, *m.*

Porreau, *v.* Poireau.

Port, *m.* port, *m.* winduga, *f.* przy rzéce; noszenie, *n.* frocht; ładunek, *m.* nosta, *f.* trzymanie się: porto, pocztowe, *n.* frocht, *m.* myto od noszenia, *n.* Hafen, Seehafen, *m.* Anlände, *f.* Tragen, *n.* Tracht; Schiffsladung; Art seinen Körper zu tragen, *f.* Porto, Postgeld, *n.* Fracht, *f.* Tragelohn, *m.*

Portage, *m.* noszenie, *n.* Tragen, *n.*

Portail, *m.* drzwi główne, *pl.* Portal, *n.* Hauptthür, *f.*

Portant, ante, *a.* noszący, tragend. l'un portant l'autre, jedno w drugie rachuiąc, eins ins andere gerechnet.

Portant, *m.* antaba, refa, *f.* kółko, *n.* Handhabe, *f.* Griff, Träger, *m.*

Portatif, ive, *a.* nośny, co nosić przy sobie można, tragbar.

Porte, *f.* drzwi, *pl.* fórta, brama, *f.* wrota, *pl.* Thüre, Pforte, *f.* Thor, *n.*

Porté, ée, *a.* (*à qc.*) skłonny do czego, zu etwas geneigt.

Port-assiette, *m.* prawda (stołowa), *f.* Schlüsselring, Stechteller, *m.*

Porte-baguette, *m.* bączek u strzelby, *m.* Ring zum Ladestocke, *m.*

Porte-balle, *m.* barasznik, kramarz, co z toworami po domach chodzi, *m.* Tabulettkrämer, *m.*

Porte-clef, *m.* dozórca w więzieniu, *m.* Beschließer, *m.*

Porte-cochère, *v.* Cochère.

Porte-collet, *m.* papier kleiony etc. w kołnierzu, *m.* Stück Pappe ꝛc. unter dem Kragen, *m.*

Porte-crayon, *m.* futeralik do ołówka, *m.* Bleystiftrohr, *n.*

Porte-dieu, *m.* xiądz z nayświętszym zakramentem do chorego idący, *m.* Geistlicher, der das Hochwürdige zum Kranken trägt, *m.*

Porte-drapeau, Porte-enseigne, *m.* podchorąży; *m.* Fahnenjunker, Fähnrich, *m.*

Portée, *f.* szczenienie, gniazdo zwierząt, *n.* donośność strzelby, *f.* wystrzał, *m.* donośność oczu, głosu, dosięgłość, *f.* poięcie, *n.* dowcip, *m.* Tracht (Junge; Schußweite, *f.* Schuß, *m.* so weit eine Kugel, das Gesicht, Gehör, die Stimme, die Hand reicht; Fähigkeit, *f.* Grad des Verstandes, des Vermögens, *m.*

Porte-épée, *m.* pendent, *m.* Degengehenk, *n.*

Porte-éperon, *m.* rzemyk nad absasem przyszyty do ostrogów, *m.* Sporenträger, *m.*

Porte-étendard, *m.* podchorąży, *m.* Standartenjunker, *m.*

Porte-étrier, *m.* trok przy kuli do związania strzemion, *m.* Bügelträger; Steigbügelriemen, *m.*

Porte-faix, *m.* tragarz, *m.* Lastträger, *m.*

Porte-feuille, *m.* pugilares, *m.* teka, *f.* Brieftasche, Mappe, *f.*

Porte-flambeau, *m.* pochodniarz, *m.* Fackelträger, *m.*

Porte-lettre, *m.* pugilares, *m.* Brieftasche, *f.*

Porte-malheur, *m. fig.* nieszczęśnik, *m.* Unglücksvogel, Unglücksbote, *m.*

Porte-manchon, *m.* obrączka, na którey rękam wisi, *f.* Muffring, *m.*

Porte-manteau, *m.* tłomoczek; sługa, co płaszcz za kim nosi, *m.* Mantelsack; Manteltrager, *m.*

Portement, *m.* — de croix, malowanie, iak Pan Jezus krzyż niósł na kalwaryą, *n.* Gemälde, *n.* oder Kupferstich vom Kreuztragen Christi, *m.*

Porte-mouchettes, *m.* tacka do szczypców, *f.* Lichtputzenschaale, *f.*

Porte-mousqueton, *m.* haczek u łańcuszka do zégarka etc., *m.* Haken am Bandelier oder an einer Uhrkette, *m.*

Porter, *v. a.* nosić; znosić, znieść; nosić, donosić; w ciąży bydź; nosić płód, (o zwierzętach); rozszérzać; długości tyle i tyle wynosić, tragen, ertragen, erdulden, bringen, eintragen; schwanger gehn; trächtig seyn; ausdehnen, treiben; in die Länge so und so viel halten. — (*qq. à qc.*) przywieść kogo do czego; pobudzić, zapalać, nakłaniać, einen zu etwas bringen; verleiten, reizen, geneigt machen. *fig.* pod., wspierać; zamykać, zawierać w sobie, nieść, unterstützen, enthalten, sagen, melden. — un coup *à qq.* uderzyć, pchnąć kogo, nach einem stoßen oder hauen. — amitié, respect, (*à qq.*) mieć, zachowywać przyiaźń, uszanowanie ku komu, Freundschaft, Achtung für einen haben. — envie (*à qq.*) zazdroszczać, beneiden. — la parole, mówić, das Wort führen. — parole de *qc. à qq.*) propozycye czynić, zaświadczać się, mündliche Vorschläge, Anerbietungen thun. — témoignage, dadź świadectwo, ein Zeugniß ablegen. — un jugement (*de* od. *sur qc.*) sądzić, dadź swe zdanie o czém, über etwas urtheilen, ein Urtheil fällen. — *n.* leżeć, wspierać się; dosięgnąć, donieść, trafić, ruhen, auf etwas aufliegen; tragen, reichen, treffen. se —, *r,* mieć się; sprawować się, postępować sobie, sich befinden, sich betragen als . . . (*à qc.*) skłaniać się; rezolwować się, przedsięwziąć; wziąć, rzucić się do czego, chwycić się czego, zu etwas geneigt seyn, sich dazu entschließen; etwas angreifen, es thun.

Porterie, *f.* izdebka odźwiernego, *f.* Pförtnerstübchen, *n.*

Porte-trait, *m.* obladra u szorów, *f.* Reitscheide, *f.*

Porte-verge, *m. v.* Bedau.

Porte-voix, *m.* trąba (głosowa), *f.* Sprachrohr, *n.*

Porteur, *m.* euse, *f.* tragarz; oddawca, *m.* Träger; Ueberbringer, *m.*

Portier, *m.* ière, *f.* fórtyan; odźwierny, *m.* Pförtner; Thürhüter, Thürsteher, *m.*

Portière, *f.* drzwi u karety, *pl.* zasłona u drzwi, *f.* Schlag an einer Kutsche; Vorhang an einer Thüre, *m.*

Portière, *a.* płodny, fruchtbar, (von Thieren).

Portion, *f.* część; porcya, *f.* Theil, Antheil, *m.* Portion, *f.*

Portique, *m.* przysionek, *m.* Halle, *f.* Säulengang, *m.*

Portor, *m.* marmur czarny z żyłami złoto-żółtemi, *m.* schwarzer Marmor mit goldgelben Adern, *m.*

Portraire, *v. a.* (*obs.*) odmalować, abconterfeyen.

Portrait, *m.* portret, obraz, *m.* Portrait, Bildniß, *n. fig.* opisanie, *n.* Schilderung, *f.*

Portraiture, *f.* livre de, książka z rysunkami, *f.* Zeichenbuch, *m.*

Portugal, *m.* Portugalia, *f.* Portugal, *n.* — gais, e, *a.* S. lski, — giesisch. — lczyk, — giese, *m.*

Posage, *m.* ustawienie, kładzenie etc., *n.* zapłata za to, *f.* Aufstellen, Aufschlagen, Legen, *n.* Lohn dafür, *m.*

Posé, ée, *a. fig.* poważny, ponury, gesetzt, ernsthaft.

Posément, *ad.* rozsądnie, skromnie, bedächtig, bedachtsam.

Poser, *v. a.* stawiać, kładźć, położyć, postawiać, stellen, legen, niederlegen. *fig.* przyjąć, przypuścić; ustanowić, vorsetzen, festsetzen.

Poseur, *m.* ustawiacz kamieni, *m.* Steinsetzer, *m.*

Positif, ive, *a.* prawdziwy, pewny, niezawodny; wyraźny, przykazany, wirklich, gewiß, bestimmt, ausdrücklich, positiv.

Positif, *m.* pozytyw, *m.* organy małe. *pl.* Positiv, *n.* kleine Orgel, *f. T.* pierwszy stopień, *m.* Positiv, *m.*

Position, *f.* ustawienie, położenie, *n.* Stellung, Lage, *f.*

Positivement, *ad.* pewno; prawdziwie etc. wyraźnie, zuverlässig, ausdrücklich.

Possédé, ée, *p. et a.* opętany, besessen. — *m.* opętaniec, *m.* Besessener, *m.*

Posséder, *v. a.* posiadać, mieć, trzymać, besitzen, haben, inne haben. se, *r.* wstrzymać się, nie tracić przytomności, seiner mächtig seyn.

Possesseur, *m.* posesor, posiadacz, *m.* Besitzer, *m.*

Possession, *f.* trzymanie, posiadanie, *n.* posesya, osiadłość, *f.* Besitz, *m.* Besitzung, *f.*

Posset, *m.* serwatka z piwa i mléka, *f.* Biermolken, *f. pl.*

Possibilité, *f.* podobieństwo, *n.* Möglichkeit, *f.*

Possible, *a.* podobny, możliwy.

Post-dater, *v. a.* datę później położyć, das Datum weiter hinausſetzen.

Poste, *m.* urząd, *m.* godność, *f.* mieysce, *n.* Posten, *m.* Stelle, *f.* Amt, *n.*

Poste, *f.* poczta; stacya, *f.* stanowisko, *n.* poczta konna, *f.* szrót gruby, *m.* Post, *f.* Posthaus, *n.* Poststation, *f.* reitende Post, *f.* Kugelschrot, *m.*

Poster, *v. a.* stawiać, postawić, stellen, postiren. *fam.* opatrzyć kogo urzędem, anstellen.

Postère, *m. fam.* zadek, *m.* der Hintere.

Postérieur, eure, *a.* nowszy, późnieyszy; tylny, ostatni, jünger, neuer, nachherig; letzter, hinter.

Postérieurement, *ad.* późniey, potém, später, nachher.

Postériorité, *f.* późność; pośledniość, *f.* upośledzenie, *n.* Späterseyn; Nachstehen, Nachgehen, *n.*

Postérité, *f.* potomność, *f.* potomstwo, *n.* potomkowie, *pl. m.* Nachwelt, Nachkommenschaft,

schaft, *f.* Nachkommen, *m. pl.*

Posthume, *a.* pogrobowiec, *m.* Nachwaise, *f. fig.* pozostały, hinterlassen.

Postiche, *a.* przyprawny, wsadzony, falsch, unächt.

Postillon, *m.* postylion, *m.* Postknecht, Postillion, *m.*

Post-scriptum, *m.* przypisek pod listem, *m.* Nachschrift, *f.*

Postulant, *m.* ante, *f.* upraszający, der, die etwas fordert, zu erhalten sucht.

Postuler, *v. a. et n.* żądać, dopraszać się czego, sich um etwas bewerben. (*pour qq.*) sprawę czyią prowadzić. für Jemanden den Prozeß führen.

Posture, *f.* pozytura, postać, *f.* Leibesstellung, Positur, *f. fig.* położenie, *n.* Zustand, *m.*

Pot, *m.* garnek, *m.* półgarca, miara, *f.* kufel, *m.* Topf, *m.* Maaß, *n.* Kanne, *f.* — de chambre, urynał, *m.* Nachttopf, *m. T.* — pourri, siekanka, *f.* bigos; dzbanuszek różnemi napełniony ziołami, *m.* Gericht von allerhand Fleisch, *n.* Riechtopf, *m. fig.* mięszanina, *f.* Mischmasch, *m.*

Potable, *a.* pity, co pić można, trinkbar.

Potage, *m.* rosół, potaż, *m.* Suppe, *f.*

Potager, *m.* piecyk do gotowania potaziów; talérz do tego; ogród kuchenny, *m.* Suppenheerd, *m.* Suppenschüssel, *f.* Küchengarten, *m.* — *a.* jardin —, ogród do warzywa, *m.* Küchengarten, *m.* herbes potagères, *f. pl.* ogrodowina, *f.* Küchenkräuter, *n. pl.*

Potasse, *f.* potaż, *m.* Potasche, *f.*

Pote, *a. fam.* main —, ręka gruba, *f.* dicke geschwollene Hand, *f.*

Poteau, *m.* słup, słupiec, *m.* Pfahl, *m.*

Potée, *f.* garnek pełen czego, *m.* Topf voll, *m.*

Potelé, ée, *a.* cielisty, pulchny, fleischig, fett und rund,

Poteler, *m.* słupiec mały, słupek, *m.* kleiner Pfosten, *m.* kleine Geländersäule, *f.*

Poteleur, *m.* szynkarz, co wino etc. na kwarty przedaie, Wein-, Bierschenke, der nur maaßweise verkauft, *m.*

Potelot, *m.* ołowiec, *m.* Bleyerz, *n.*

Potence, podpora, *f.* kolano; *n.* drąg, słup wypuszczony, *m.* kula; szubienica; miara, *f.* Stütze, *f.* hervorragender Balken, *m.* Krücke, *f.* Galgen; Maaßstock, *m.*

Potentat, *m.* rządzca, mocarz, *m.* Potentat, *m.*

Potentiel, elle, *a.* moc potaiemną w sobie zawieraiący, eine verborgene Kraft in sich schließend.

Poterie, *f.* garncarstwo, *n.* garncarnia, *f.* Töpferwaare, *f.* Töpferhütte, *f.*

Potier, *m.* garncarz, *m.* Töpfer, *m.* — d'étain, konwisarz, *m.* Zinngießer, *m.*

Potin, *m.* spiża z miedzi, cyny i galmanu, *f.* Gelbkupfer, *n.*

Potion, *f.* napoiek lékarski, *m.* Arzneytrank, *m.*

Potiron, *m.* rodzay pieczarek, dyń, *f.* Art Pilze; runder Kürbis, *m.*

Pou, *m.* wesz. *f.* Laus, *f.*

Ponacre, *a. fam.* niechędogi, plugawy, unfläthig, säuisch.

Pouah! *i. fam.* fe! fi! pfui!

Pouce, *m.* palec wielki; cal, *m.* Daumen; Zoll, *m.*

Poucier, *m.* naparstek, *m.* Art Fingerhut, *m.*

Poudre, *f.* kurz, pył, proch; proch do strzelania: puder; piasek pinarski, *m.* Staub, *m.* Pulver, *n.* Puder; Streusand, *m.*

Poudrer, *v. a.* pudrować; obsypać, pudern.
Poudrerie, *f.* prochownia, *f.* Pulvermühle, *f.*
Poudrette, *f.* proch z gnoiu, *m.* Staubmist, *m.*
Poudreux, euse, *a.* zakurzony, pełen kurzu, staubig.
Poudrier, *m.* prochownik, *m.* piaseczniczka, *f.* Pulvermüller; Pulverhändler, *m.* Streubüchse, *f.*
Pouf! *i. fam.* puk! puff!
Pouffer, *v. n. fam.* — de rire, pukać ze śmiechu, śmiać się do rozpuku, vor Lachen bersten.
Pouiller, *v. a. fam.* łaiać, łżyć, schimpfen. se —, *r.* łaiać się wzaiemnie, sich ausschimpfen.
Pouillerie, *f.* komórka do sukien w szpitalu, *f.* Kleiderkammer im Spitale, *f.*
Pouilles, *f. pl. fam.* łżenie, słowa zelżywe, *pl. n.* Schimpfworte, *n. pl.*
Pouilleux, euse, *a.* wszany, lausig.
Pouillier, *m.* Pouillis, *m.* karczmisko mizerne, *n.* Bettelherberge, *f.*
Poulailler, *m.* wyżeł, *m.* kurnik; ten co kury przedaie, *m.* Hühnerhund; Hühnerhändler, *m.*
Poulain, *m.* źrzebię, *n.* Füllen, Fohlen, *n.*
Poularde, *f.* kurcze wytuczone, *n.* junges gemästetes Huhn, *n.*
Poule, *f.* kura, kokosz; stawka, *f.* Huhn, *n.* Henne, *f.* Einsatz, *m.*
Poulet, *m.* kurcze, *n.* listek miłośniczy, *m.* junges Huhn; Liebesbriefchen, *n.*
Poulette, *f.* kokoszka młoda, *f.* junge Henne, *f.*
Poulevrin, *v.* Pulevrin.
Pouliche, *f.* świerzobka, kobyłka, *f.* Stuttfohlen, *n.*
Poulie, *f.* kluba, winda, *f.* wałek, *m.* Kloben, *m.* Winde, Rolle, *f.*
Poulier, *v. n.* windować, aufwinden.
Poulier, *m.* klubownik, Kloben- oder Windenmacher, *m.*
Poulin, *m. v.* Poulain; drabina, *f.* sanie, *pl.* Schrotleiter; Schleife, *f.*
Pouliner, *v. n.* ożrzebić się, Füllen werfen, fohlen.
Poulinière, *a. f.* jumentklacz do stada, *f.* Zuchtstute, *f.*
Poulpe, *f.* mięsistość, *f.* bestes Fleisch am thierischen Körper, *n.*
Poulpeton, *m.* bigos cielęcy na w paski kraiana obłonny, *m.* Gericht von gehacktem Fleische mit Kalbfleischschnitten bedeckt, *n.*
Pouls, *m.* puls, *m.* Puls, *m.*
Poumon, *m.* płuca, *pl.* Lunge, *m.*
Poupard, *m.* dziecię powite, Wickelkind, *n.*
Poupe, *f.* rafa, *f.* tył okrętu, *m.* Hintertheil des Schiffes, *n.*
Poupée, *f.* lalka, *f.* Puppe, Docke, *f.*
Poupelin, *m.* ciasto w maśle smażone, *n.* Art Buttergebackenes, *n.*
Poupelinier, *m.* patelnia do rostopienia masła, *f.* Butterpfanne, *f.*
Poupetier, *m.* ten, co lalki robi albo przedaie, Puppenmacher, — krämer, *m.*
Poupin, ine, *a.* do lalki podobny, puppenmäßig. — *m. f.* lalka, *f.* Putzpuppe, *m.* —nätrin, *f.*
Poupon, *m.* onne, *f.* dziecię, dziecię, *n.* Püppchen, *n.* (kleines artiges Kind).
Pour, *prp. et c.* za, dla, na ku, do, przeciw, żeby, aby co się tycze, für, wegen, gegen, um, zu, nach, an; was betrifft. — lors, *ad.* w ten czas, wtedy, alsdann. — que, *c.* aby,

c. aby, żeby; chociaż, als, daß, um, daß; obgleich.
Pourceau, *m.* świnia, *f.* wieprz, *m.* Schwein, *n. fig.* świnia, *f.* plugawiec, *m.* schmutziger Mensch, *m.*
Pourchasser, *v. a. fam.* ubiegać się, uganiać się za czém, gierig nachjagen, streben.
Pourfendre, *v. a.* rozszczepić, rozdwoić, przeciąć, durchspalten, durchhauen.
Pourparler, *m.* rozmowa, *f.* znoszenie się z kim, *m.* Unterredung, *f.*
Pourpoint, *m.* kaftan, *m.* Wamms, Brustlatz mit Aermeln, *m.* — terie, *f.* krawiectwo kaftanów, *n.* Wammsschneiderey, *f.* — tier, *m.* krawiec kaftanów, *m.* Wammsschneider, *m.*
Pourpre, *f.* purpura, *f.* purpur, *m.* Purpur, *m.* Purpurfarbe, *f.* Purpurkleid, *n.* Purpurmantel, *m.* Purpurschnecke, *f.*
Poupre, *m.* purpur, *m.* petocie, *pl.* Purpur, *m.* Fleckfieber, *n.*
Pourpré, ée, *a.* purpurowy, purpurfarben. fièvre, pétocie, *pl.* Fleckfieber; *n.*
Pourquoi, *c.* czemu, dla czego, warum. — przyczyna, *f.* Ursache, *f.*
Pourri, *m.* zgniłość. zgnilizna, *f.* das Faule, *n.* Fäulniß, *f.*
Pourri, ie, *a.* zgniły, faul, verfault.
Pourrir, *v. a.* gnoić, faul machen. — *n.* gnić, faulen, verfaulen.
Pourriture, *f.* zgniłość, zgnilizna, *f.* Fäule, Fäulniß, *f.* Moder, *m.*
Poursuite, *f.* gonienie za kim, *n.* pogon; usilność, *f.* staranie usilne, *n.* Verfolgung, *f.* Nachsetzen, *n.* Betreibung, Bewerbung, *f.*
Poursuivant, *m.* staraiący się o co, dopinaiący się czego, der etwas betreibt; Bewerber, *m.*
*Poursuivre, *v. a.* gonić, ścigać kogo, w pogoń iść za kim, prześladować; postępować daléy; nacierać, starać się; dochodzić sądownie; domagać się, ubiegać się, verfolgen, nachsetzen; betreiben; gerichtlich belangen; sich um etwas bewerben, anhalten.
Pourtant, *c.* przecię, iednak, doch.
*Pourvoir, *v. n.* (*à qc.*) obmyśleć, obradzić, starać się o co; zapobiedz, für etwas sorgen, besorgt seyn. — *a.* (*de qc.*) dadź komu co, obdarzyć czém, mit etwas versorgen, versorgen. *fig.* (*qq.*) obmyśleć kogo, einen versorgen. se —, *r.* opatrzyć się, sich versehen, sich versorgen.
Pourvoyeur, *m.* liwerant, *m.* Lieferant, *m.*
Pourvu, ue, *p. et a.* opatrzony, obdarzony, versorgt, versehen.
Pourvu que, *c.* byle tylko, aby tylko, gdyby tylko, wenn nur, im Fall daß.
Pousse, *f.* latorośl, *f.* zraz, *m.* duszność, dychawica koni, *f.* Trieb oder Schuß, junger Baumschößling, *m.* Herzschlächtigkeit der Pferde, *f. fam.* ecklarstwo, *n.* Häscherzunft, *f.*
Poussé, ée, *p. et a.* pchnięty, etc. gestoßen ꝛc. — de nourriture, obżarty, (o koniu), überfressen, (von Pferden). vin —, wino zwietrzałe, *n.* schaal gewordener Wein, *m.*
Pousse-cul, *m. fam.* posługacz ceklarza, *m.* Gehülfe der Häscher, *m.*
Pousser, *v. a.* pchać, popychać, pobiiać, popierać, posuwać; wbiiać, wpychać etc. postępować w czém, kontynuować; rozszérzać, stoßen, drücken, schieben, treiben, fortstoßen; hinein treiben, schlagen ꝛc.; fortsetzen,

setzen, ausdehnen. *fig.* za daleko postępować; pobudzać, zachęcać, skłaniać, zu weit treiben; reizen, verleiten. (*gg.*) popierać kogo, dopomagać komu, befördern, forthelfen. — un cheval, pędzić konia, ein Pferd antreiben. — des cris, krzyczeć, wrzeszczeć, ein Geschrey erheben. des soupirs, wzdychać, Seufzer ausstoßen. — *n.* pączki puszczać, rozwiiać się, pukać, rosnąć, treiben, ausschlagen, (von Gewächsen). — à . . . rzucić się na, losgehen auf . . .

Poussier, *m.* proch z węglów, *m.* Kohlenstaub, Pulverstaub, *m.*

Poussière, *f.* proch, pył, *m.* kurzawa, *f.* Staub, *m.*

Poussif, ive, *a.* dychawiczny, herzschlächtig, keichend.

Poussin, *m.* kurczątko, *n.* Küchlein, *n.*

Poutre, *f.* belka, *f.* tram, *m.* Balken, *m.*

Poutrelle, *f.* beleczka, *f.* kleiner Balken, *m.*

*Pouvoir, *v. n. et a.* módz, zdarzyć się, können, vermögen; möglich seyn.

Pouvoir, *m.* moc, powaga, władza, *f.* pełnomoc, plenipotencya, *f.* Vermögen, *n.* Macht, Gewalt, Kraft, Vollmacht, *f.*

Prairie, *f.* łąka, *f.* Wiese, Aue, *f.*

Praline, *f.* migdał w cukrze smażony, *m.* in Zucker gebackene Mandel, *f.*

Prame, *f.* pram, *m.* Prahm, *m.* (platter Fahrzeug).

Praticable, *a.* do wykonania podobny; przebyty, thunlich; brauchbar.

Praticien, *m.* prawnik, *m.* Praktikus, *m.*

Pratique, *a.* do wykonania sposobny, podobny, praktisch, ausübend. — *f.* praktyka, *f.* wykonanie; ćwiczenie się, Praxis, Ausübung, Uebung, Gebrauch; Kunde, Kundmann *m.* Kundschaft, *f.* — ques, *pl.* wykręty; przeskoki, skr. te porozumiewanie się, Ränke, Praktiken, *f. pl.* ge. mes Verständniß, *n.*

Pratiquer, *v. a.* wykonać, usk tecznić, czynić, ausüben, tr ben, ins Werk setzen. (*gg.* o chodzić z kim; przekupn niąć kogo, mit einem umgehe ihn gewinnen.

Pré, *m.* łąka, *f.* Wiese, Aue, Anger, *m.*

Préalable, *a.* poprzedzając poprzedni, vorgängig, vorh fig. pu —, naywprzód, na piérwéy, vorher, zuvor.

Préambule, *m.* wstęp, *m.* prz mowa; zdrożność od rzecz *f.* Eingang, *m.* Vorrede, *f.* U schweif, *m.*

Préau, *m.* łąka mała; mo wa, *f.* kleine Wiese, *f.* grü Platz, *m.*

Prébende, *f.* prebenda, *f.* Pfr de, Präbende, *f.*

Prébendé, ée, *a.* prebend maiący, mit einer Präbe versehen.

Prébendier, *m.* prebendar, Stiftsvikarius, Präbendar, *m.*

Précaire, *a. fig.* uproszony niepewny, schwankend. par od. Précairement, *ad.* z ł ski, za prożbę, aus Verg stigung.

Précaution, *f.* baczność, ostr żność, *f.* Vorsicht, Behutsa keit, *f.*

Précautionné, ée, *a.* bacz ostrożny, vorsichtig, beh sam.

Précautionner, *v. a.* (*gg.* com *qc.*) zabespieczyć kogo pr ciwczemu, Jemanden vor ein verwahren oder bewahren. se *r.* ubespieczyć się, obwar wać się, sich verwahren, versehen.

Précédemment, *ad.* wprzód, naywprzód, vorher, vorgängig.

Précédent, ente, *a.* poprzedzaiący, poprzedni, vorig, vorhergehend.

Précéder, *v. a.* poprzedzać, bydź, żyć przed kim, vorher und voran gehen, vorgehen.

Précepte, *m.* nauka, *f.* przykazanie, *n.* Lehre, Vorschrift, *f.* Gebot, *n.*

Précepteur, *m.* nauczyciel, guwerner, *m.* Lehrer, Hofmeister, *m.*

Préceptorat, *m.* nauczycielstwo, *n.* Lehrmeisteramt, *n.*

Préceptorial, ale, *a.* nauczycielski, einem Lehrer gehörig.

Préceptoriale, *f.* vd. prébendo —, prebenda z nauczycielstwem złączona, *f.* mit dem Lehrmeisteramt verbundene Pfründe, *f.*

Préchantre, *m.* kantor, *m.* Vorsänger, *m.*

Prêche, *m.* kazanie, *n.* Predigt, *f.*

Prêcher, *v. a. et n.* kazanie mieć, predigen. *fig.* rospowiadać, rosprawiać; wychwalać, vorpredigen, rühmen.

Prêcheur, *m.* kaznodzieia, *m.* Prediger, *m.*

Précieuse, *f.* lalka, *f.* Zieraffe, *m.*

Précieusement, *ad.* starannie, sorgfältig.

Précieux, euse, *a.* kosztowny; przymuszony, pieszczotliwy, kostbar; gezwungen, gesucht, geziert.

Précipice, *m.* przepaść, otchłań, *f.* Abgrund, *m.*

Précipitamment, *ad.* popędliwie, skwapliwie, eilig, uebereilt.

Précipitation, *f.* popędliwość; skwapliwość, *f.* Uebereilung, Eilfertigkeit, *f.*

Précipiter, *v. a.* zepchnąć, zrzucić, pogrążyć, stürzen, herabstürzen. *fig.* przynaglić, przyspieszyć, übereilen, beschleunigen.

Précis, ise, *a.* pewny, dokładny, istotny; iasny, bestimmt, genau angegeben, festgesetzt; kurz und deutlich.

Précis, *m.* wyobrażenie, *n.* zbiór, wypis. *m.* kurzer Begriff, kurzer Inhalt, *m.*

Précisément, *ad.* pewnie, dokładnie, właśnie, właściwie, bestimmt, genau, gerade, richtig, eigentlich.

Précision, *f.* dokładność, pewność w mowie, *f.* Bestimmtheit, Genauigkeit im Ausdrucke, *f.*

Précoce, *a.* ranny, wcześnie doyżrały, frühzeitig.

Précocité, *f.* ranność wczesna doyżrałość, *f.* frühzeitige Reife, *f.*

Précompter, *v. a.* wytrącić, abrechnen.

Préconiser, *v. a. fig.* wychwalać, wysławiać, lobpreisen.

Précurseur, *m.* przesłaniec; poprzednik, *m. fig.* Vorläufer, *m. fig.* znak, *m.* Vorbote, *m.*

Prédécesseur, *m.* poprzednik, *m.* Vorfahr, Vorgänger, *m.*

Prédestiné, ée, *p. et a.* przeznaczony, zbawiony, vorher bestimmt, auserwählt.

Prédestiner, *v. a.* przeznaczyć, zbawić, vorher bestimmen, auserwählen.

Prédicant, *m.* (z pogardą) predykant, *m.* (verächtlich) protestantischer Prediger, *m.*

Prédicateur, *m.* kaznodzieia, *m.* Prediger, *m.*

Prédication, *f.* kazanie, *n.* nauka, *f.* Predigen, *n.* Predigt, *f.*

Prédiction, *f.* przepowiadanie, wieszczenie, *n.* Weissagung, Prophezeihung, *f.*

Prédilection, *f.* miłość większa ku komu, *f.* Vorliebe, *f.*

*Prédire, *v. a.* przepowiadać, wieszczyć; prorokować, vorhersagen, weissagen; vorher verkündigen, prophezeihen.

Prédominant, ante, *a.* przewyższaiący, herrschend.

Prédominer, *v. n.* przewyższać, więcey się wydawać, herrschen, die Oberhand haben.

Prééminence, *f.* przodek, *m.* przewyższanie, *n.* Vorzug, Vorrang, *m.*

Prééminent, ente, *a.* znaczny, więcéy się wydawaiący, vorzüglich, erhaben.

Préface, *f.* przedmowa, *f.* wstęp, *m.* Vorrede, *f.* Eingang, *m.*

Préfecture. *f.* prefectura wielkorządy. *pl. m.* Statthalteramt, *n.* Präfektur, *f.*

Préférable, *a.* lepszy, przodek maiący, den Vorzug verdienend, vorzüglich.

Préférablement, *ad.* nad, więcéy, bardziéy, vorzüglich.

Préférence, prym, przodek, *m.* piérwszeństwo, *n.* Vorzug, *m.*

Préférer, *v. a.* przenosić co nad co, wyżéy cenić, ważyć, vorziehen.

Préfet, *m.* wielkorządzca prefekt, *m.* Statthalter, Präfekt, *m.*

Préfinir, *v. a. v.* Fixer, *T.*

Préfix, ixe, *a.* przeznaczony, bestimmt, festgesetzt.

Préjudice, *m.* krzywda, szkoda, *f.* uszczerbek, *m.* Nachtheil, Schade, *m.*

Préjudiciable, *a.* szkodliwy, uszczerbek czyniący, nachtheilig, schädlich.

Préjudicier, *v. n.* (*á*) szkodzić, uszczerbek czynić, nachtheilig, schädlich seyn.

Préjugé, *m.* przesąd, *m.* Vorurtheil, *m.*

Préjuger, *v. a.* domniemać się, domyśleć się, muthmaßen, vermuthen.

se Prélasser, *v. r. fam.* z dumą wielką stąpać, iśdź, sich breit machen.

Prélat, *m.* prałat, *m.* Prälat, *m.*

Prélature, *f.* prałatura, *f.* Prälatenwürde, *f.*

Prêle, *f.* skrzyp, *m.* Schachtelhalm, *m.*

Prêler, *v. a.* skrzypem polerować, trzeć, mit Schachtelhalm poliren.

Prélevement, *m.* wytrącenie, odrachowanie, *n.* Abziehen zum Voraus, *n.*

Prélever, *v. a.* wytrącić, odrachować wprzód, zum Voraus wegnehmen, abziehen.

Préliminaire, *a.* przedugodny, poprzedni, vorgängig, vorläufig. discours —, przedmowa, *f.* Vorrede, *f.* préliminaires de la paix, *m. pl.* punkta pokoiu przedugodne, *m. pl.* vorläufige Friedensartikel, *m. pl.*

Prélude, *m.* przegrawka, wstęp, *m.* Vorspiel, *n.*

Préluder, *v. n.* przegrawać, das Vorspiel machen, präludiren.

Prématuré, ée, *a.* przedwczesny, rychły, frühzeitig.

Prématurément, *ad.* za rychło, przed czasem, zu frühe.

Prématurité, *f. fig.* rychłość, wczesność, *f.* frühzeitige Reife, *f.*

Préméditation, *f.* rozwaga, *f.* Vorbedacht, *m.*

Prémédité, ée, *a.* umyślny, rozważny, vorbedächtig, vorsetzlich.

Préméditer, *v. a.* rozważyć, rozmyśleć, vorher bedenken, vorher überlegen.

Prémices, *f. pl.* piérwastki, *pl.* Erstlinge, *m. pl.*

Premier, ière, *a.* piérwszy; znacznieyszy, główny, erste, vornehmste, oberste.

Premièrement, *ad.* naywprzód, naypiérw, erstens, erstlich, zuerst, anfangs.

Prémontré, *m.* zakonnik premonstrateński, *m.* Prämonstratenser, *m.*

Prémunir, *v. a.* (*contre qc.*) opatrzyć, ubespieczyć przeciw etc., vor etwas verwahren, sichern.

Prénable, *a.* dobyty, eroberlich. *fig.* kto się łatwo da uiąć, przeknpić, wer sich leicht gewinnen läßt.

Prenant, ante, *a.* biorący etc. nehmend, empfangend.

*Prendre, *v. a.* brać, chwytać, łapać, wziąć, uiąć; wziąć na się, wdziać; przybrać; kraśdź; dobydź; przyiąć; dostać, schwycić, złapać; zabrać, wziąć; łowić; poimać, nehmen, fassen; ergreifen, angreifen; anziehen, anlegen, umnehmen, entwenden, stehlen; einnehmen, erobern, wegnehmen, annehmen; aufnehmen; bekommen, erwischen, fangen; gefangen nehmen, — les armes, uzbraiać się, brać sie do oręża, die Waffen ergreifen, sich rüsten. — son parti, postanowić co u siebie, sich entschließen. — parti, przystać, dadź się zawerbować, Dienste nehmen, sich anwerben lassen. — sur soi, brać na siebie; przymuszać się, übernehmen; sich Gewalt anthun. — les devants, iśdź wprzód, voraus gehen. — — feu, zaiąć się, Feuer fangen. — racine, puszczać, dostawać korzenie, Wurzel schlagen. — la fièvre, febry dostać, das Fieber bekommen. — *n.* przyiąć się, zsiadać się, krzepnąć; marznąć; napadać, fortkommen, gedeihen; gerinnen; gefrieren; anwandeln, einen Anfall haben. *fig.* wziętém bydź, przyiętém bydź, zostać, Beyfall finden. — au nez, w nos iśdź, in die Nase steigen. — à la gorge, gryźć w gardle, im Halse beißen. se —, *r.* (*á qc.*) trzymać się kogo, wieszać się, przyczepić się, sich an etwas halten, an etwas hangen bleiben. — à . . . obchodzić się, brać się do czego; ścinać się, krzepnąć, sich benehmen, anfangen; gestehen, dick werden. s'en —, (*á qq.*) trzymać się kogo względem czego, winę składać, zwalać na kogo, sich an einem halten, ihm die Schuld beymessen. — de paroles, kłócić się, sich zanken.

Preneur, *m.* euse, *f.* ten co bierze etc., der, die etwas nimmt, fängt.

Prénom, *m.* imię, *n.* Vorname, *n.*

Préoccupation, *f.* przesąd, *m.* uprzedzenie, *n.* Vorurtheil, *n.*

Préoccupé, ée, *a.* (*de qc.*) uprzedzony, von etwas eingenommen.

Préoccuper, *v. a.* (*qq.*) uprzedzić kogo, przesądem zaprzątnąć głowę, einen einnehmen, Vorurtheile beybringen. se —, *r.* zaprzątnąć sobie głowę przesądem iakim, uwieśdź się, Vorurtheile fassen.

Préopinant, *m.* naypiérw wotuiący, mówiący, der zuerst Stimmende, Redende, *m.*

Préopiner, *v. n.* wprzód, piérw wotować, zdanie swe powiedzieć, zuerst stimmen; seine Meinung vor Andern sagen.

Préparatif, *m.* przygotowanie, *n.* Zurüstung, Zubereitung, *f.*

Préparation, *f.* przygotowanie, przysposobienie się, *n.* Vorbereitung, *f.*

Préparatoire, *a.* przysposobiaiący, przygotowaniu służący, vorbereitend, vorläufig.

Préparer, *v. a.* przygotować, przysposobić, rozporządzić, ułożyć, bereiten, zubereiten, vorbereiten, zurüsten, zurichten,

einrichten. se, *r.* (*pour ou à qc.*) przygotować się na co, przysposobić się do czego, zanosić się na co, sich anschicken, sich bereiten, sich gefaßt machen, sich rüsten.

Prépondérance, *f.* przewaga, *f.* Uebergewicht, *n.*

Prépondérant, ante, *a.* przeważający, ważny, überwiegend, entscheidend.

Préposé, *m.* przełożony, *m.* Vorgesetzter, *m.*

Préposer, *v. a.* (*qq.*) przełożyć, kogo na co, zwierzchność komu dadź nad czém, einen über etwas setzen, zu etwas verordnen, bestellen.

Préposition, *f. T.* przyimek, *m* Vorwort, *n.*

Prépuce, *f.* nieobrzezka, *f.* nieobrzezek, *m.* Vorhaut, *f.*

Prérogative, *f.* przodek, prym, prerogatywa, *f.* pierwszeństwo, *n.* Vorzug, *m.* Vorrecht, *n.*

Près, *prp. et ad.* blisko, przy, blisko przy, około, prawie, bez mała, tylko co, bey, an, neben, nahe bey, fast, beynahe. de —, *ad.* z bliska, w bliskości, in der Nähe, nahe. *fig.* z uwagą, genau. à cela —, *ad.* to wyiąwszy, oprócz tego, außer dem, dies ausgenommen. à peu —, *vid.* Peu.

Présage, *m* przeznaczenie, *n.* znak, *m.* Vorbedeutung, *f.*

Présager, *v. a.* znaczyć; domyślać się, bedeuten, prophetisch muthmaßen.

Presbyopie, *f.* wzrok daleki, *m.* Weitsichtigkeit, *f.*

Presbyte, *m. et f.* człowiek dalekiego wzroku, *m.* der oder die Weitsichtige.

Presbytéral, ale, *a.* kapłański, plebański, priesterlich.

Presbytère, *m.* plebania, *f.* Pfarrhaus, *n.*

Prescriptible, *a.* prawu dawności podległy, verjährlich.

Prescription, *f.* preskrypcya, *f.* prawo dawności, *n.* Verjährung, *f.*

*Prescrire, *a.* przepisać, naznaczyć, vorschreiben. — *n. et* se —, *r.* preskrypcyą w własność przesydź, verjähren. se —, powinność sobie ustanowić, sich eine Pflicht auflegen.

Prescrit, ite, *p. et a.* przepisany, preskrypcyi podpadły, vorgeschrieben, verjährt.

Préséance, *f.* pierwszeństwo, miejsce piérwsze, *n.* Vorsitz, *m.*

Présence, *f.* przytomność, obecność, *f.* Gegenwart, Anwesenheit, *f.*

Présent, *m.* podarunek, *m.* Geschenk, *n. T.* czas teraźniejszy, gegenwärtige Zeit, *f.*

Présent, ente, *a.* przytomny, obecny, teraźniejszy, gegenwärtig, jetzt.

Présentation, *f.* przełożenie, pokazanie, *n.* Ueberreichung, Vorzeigung, *f.* — de la Vierge, Święto ofiarowania P. Maryi, *n.* Mariä Opferung, *f.* (Fest).

Présentement, *ad,* teraz, jetzt, gegenwärtig.

Présenter, *v. a.* pokazać, przełożyć, ofiarować; przyprowadzić, stawić; trzymać przed-, na-, darreichen, darbieten, überreichen, anbieten; vorstellen; vorhalten. se —, *r.* stawić się, stanąć; pokazać się; ofiarować się; wydawać się; w oczy wpadać, sich darstellen; erscheinen; sich zeigen; sich anbieten; sich gut ausnehmen; in die Augen fallen.

Préservatif, ive, *a.* zapobieżący szkodzie, chorobie, einem Uebel zuvorkommend. — *m.* zapobieżenie, ubespieczenie, n. Verwahrungsmittel, *n.*

Préserver, *v. a* (*qq. de qc.*) zachować, ubespieczyć kogo od czego, verwahren, bewahren, behüten.

Présidence, *f.* prezydentostwo, *n.* Präsidentenstelle, *f.*

Président, *m.* prezydent, *m.* Präsident, *m.* — dente, *f.* — towa, *f.* — tinn, *f.*

Présider, *v. n. et a.* (*à qc.* od. *qc.*) piérwsze mieć mieysce, prezydować; prowadzić, władać, den Vorsitz haben, parodiren; vorstehen.

Présidial, *m.* sądy ziemskie, *m. pl.* Landgericht, *n.* — dial, e, *a.* do nich należący, zum Landgerichte gehörig.

Présomptif, ive, *a.* domniemany, przyięty, vermuthlich.

Présomption, *f.* domniemanie *n.* presumcya; duma, pycha, *f.* Vermuthung, *f.* Eigendünkel, *m.* Einbildung; Einbildung von sich selbst, *f.*

Présomptueux, euse, *a.* dumny, pyszny, eingebildet, stolz.

Presque, *ad.* prawie, bez mała, nie mal, beynahe, fast.

Presqu'île, *f.* półwysep, *f.* Halbinsel, *f.*

Pressant, ante, *a.* pilny; usilny; dolegliwy, dringend, angelegentlich; aufdringlich; heftig, empfindlich.

Presse, *f.* ciżba; prasa; gatunek brzoskwiń, *f.* Gedränge, *n.* Presse; Art Pfirsiche, *f.*

Pressé, ée, *p. et a.* tłoczony etc.; pilny, gedrängt; eilig.

Pressée, prasa pełna czego, *f.* Presse voll, *f.*

Pressentiment, *m.* przeczuwanie, *n.* Ahndung, Vorempfindung, *f.*

*Pressentir, *v. a. et n.* przeczuwać, ahnden, vorempfinden. *fig.* wywiadywać się, dochodzić, ausforschen, erforschen.

Presser, *v. a.* tłoczyć, pchać, ściskać, prasować; wyciskać, wytłaczać, przynaglać; przyspieszyć, pressen, drücken, zusammendrängen; ausdrücken; treiben; antreiben; beschleunigen. *fig.* (*qq.*) nalegać komu, wymagać na kim, przyniewalać, einem hart zusetzen, ihn in die Enge treiben; in ihn dringen; ihn nöthigen. — *n.* nagłey pomocy, pośpiechu potrzebować; dokuczać, dringend seyn, Eile haben, lebhaft, heftig seyn. se —, *r.* tłoczyć się, cisnąć się; spieszyć się, sich drücken, sich drängen; eilen.

Presseur, *m.* prasownik, *m.* Presser, *m.*

Pressier, *m.* drukarz, *m.* Drucker, Buchdrucker, *m.*

Pression, *f.* ciśnienie, *n.* przycisk, *m.* Druck, *m.*

Pressis, *m.* sok wyciśniony, *m.* ausgedruckter Saft, *m.*

Pressoir, *m.* tłokarnia, *f.* Weinpresse, Kelter, *f.*

Pressurage, *m.* tłoczenie wina; wino podleysze z prasy ściekaiące, *n.* Keltern, *n.* Tresterwein, *m.*

Pressurer, *v. a.* tłoczyć, prasować, auspressen, keltern. *fig. fam.* wypróżnić, osłabić, ausmergeln.

Pressureur, *m.* tłokarz, *m.* Kelterer, *m.*

Prestance, *f* postać piękna, *f.* stattliches Ansehen, *n.*

Preste, *a. et i.* Prestement, *ad. fam.* prędki, prędko; schnell, hurtig.

Prestesse, *f.* prędkość, szybkość, *f.* Geschwindigkeit, Behendigkeit, *f.*

Prestige, *m.* omamienie, kuglarstwo, *n.* Blendwerk, *n.* Gaukeley, *f.*

Prestolet, *m. fam.* bambiza, *f.* armseliger Pfaffe, *m.*

Présumer, *v. a. et n.* domyśleć się, domniemać się, muthmaßen, vermuthen. — trop de (*qq.*) za dobre mieć zdanie o kim, zbyt komu zaufać, eine zu gute Meinung von einem haben, ihm zu viel zutrauen.

Présupposer, *v. a.* przyimować, trzymać za pewne, voraussetzen.

Présupposition, *f.* przyimowanie etc., *n.* Voraussetzung, *f.*

Présure, *f.* sérzysko, *n.* Lab, *n.*

Prét, *m.* pożyczenie, *n.* pożyczka, *f.* zadatek dzierzawcy; lenung, żołd, *m.* Darleihung, *f.* Darlehn, *n.* Vorschuß eines Pachters, *m.* Löhnung, *f.*

Prêt, ête, *a.* gotowy, fertig, bereit.

Pretantaine, *f. fam.* courir la—, tam i sam, wszędzie biegać, überall herumstreichen.

Prétendant, *m.* ante, *f.* pretendent, *m.* tka, *f.* der, die auf etwas Anspruche macht, Prätendent, *m.*

Prétendre, *v. a. et n.* żądać, wymagać, twierdzić; chcieć, myśleć, fordern, begehren, verlangen, behaupten; Willens seyn. (*à qc.*) zabiegać, domagać się, pretendować, sich um etwas bewerben, Anspruch darauf machen.

Prétendu, ue, *a.* mniemany, tak zwany, vermeintlich, angeblich, so genannt. — *m. f.* pan młody, *m.* panna młoda, *f.* Bräutigam, *m.* Braut, *f.*

Prête-nom, *m.* który imię swe na co daie, der seinen Namen zu etwas hergiebt.

Prétention, *f.* pretensya, *f.* prawo, upominanie się, *n.* Forderung, *f.* Anspruch, *m.* Anmaßung, *f.*

Prêter, *v. a.* pożyczyć, leihen, ausleihen. *fig.* dadź, użyczyć, pozwolić, darbieten, hergeben. — secours, aides, dopomagać, Hülfe leisten. — la main, rękę podadź, dopomódz. die Hand bieten, behülflich seyn, helfen. — serment, przysiądz, einen Eid ablegen, schwören. — *n* ciągnąć się, rozciągać się, nachgeben, sich dehnen lassen. se —, *r.* (*à*) ustąpić, powolnym się okazać, puścić się; stosować się do .. nachgeben; sich überlassen; sich richten nach...

Prêteur, *m.* euse, *f.* pożyczalnik, wierzyciel, *m.* Leiher, *m.* — sur gage, na zastaw, pożyczaiący, der, die auf Pfänder leihet.

Prétexte, *m.* pretext, *m.* pokrywka, wymówka, *f.* Vorwand, *m.* Ausflucht, *f.*

Prétexter, *v. a.* udawać, pokrywać, zasłaniać się, wymawiać się czém, vorwenden, vorgeben, bemänteln.

Pretintaille, *f.* falbanki, frezle etc. na sukni białogłowskiéy, *pl.* Art von Falbel oder Besetzung auf einem Frauenzimmerkleide, *f.* — tailler, *v. a.* falbany, frezle etc. przyszyć, mit Falbeln ꝛc. besetzen, verzieren.

Prêtraille, *f.* (z pogardą) bombiza, *m.* (verächtlich) Priester, *m.*

Prêtre, *m.* ksiądz, kapłan, *m.* Priester, *m.*

Prêtresse, *f.* kapłanica, *f.* Priesterinn, *f.*

Prêtrise, *f.* kapłaństwo, *n.* Priesterthum, Priesteramt, *n.*

Preuve, *f.* próba, *f.* dowód, znak, *m.* Probe, *f.* Beweis, *m.*

*Prévaloir, *v. n.* (*à ou sur*) przeważać, przemagać, przechodzić, überwiegen, den Vorzug haben, die Oberhand behalten. se, *r.* (*de qc.*) zażyć czego na swóy pożytek, sich zu Nutze machen.

Prévaricateur, *m.* szalbierz, patron niewierny, *m.* Pflichtvergessener, Treuloser, *m.*

Prévarication, *f.* szalbierstwo, *n.* niewierność, *f.* Pflichtvergessenheit, Treulosigkeit im Amte, *f.*

Prévariquer, *v. n.* niewiernie sobie postępować, wider Treue und Pflicht handeln.

Pré-

Prévenance, *f.* uprzeymość, grzeczność, *f.* Zuvorkommen, *n.* Gefälligkeit, *f.*

Prévenant, ante, *a.* uprzeymy, grzeczny, zuvorkommend, gefällig, einnehmend.

*Prévenir, *v. a.* (*qq. ou qc.*) uprzedzić, zabiedz, zayśdź, uiąć, omamić; zapobiedz; wprzód powiedzieć; oznaymić, zuvorkommen; einnehmen; vorbeugen; vorher sagen; benachrichtigen. se —, *r.* uprzedzonym bydź, dadź się uiąć, Vorurtheile fassen.

Prévention, *f.* uprzedzenie, *n.* przesąd, *m.* Vorgreifen, Vorurtheil, *n.*

Prévenu, ue, *p. et a.* uiety, omamiony, eingenommen.

*Prévoir, *v. a.* przewidywać, vorher, voraus sehen.

Prevot, *m.* przełożony; profos; sędzia; proboszcz, *m.* Vorgesetzter; Profoß; Schultheiß; Propst, *m.* — tal, e, *a.* do niego należący, vor den Prevôt gehörig. —te, *f.* probostwo, *n.* urząd, sądy takiego sędziego, *pl. m.* Probsten, *f.* eines Prevot Amt, *n.* Würde und Gerichtsbarkeit, *f.*

Prévoyance, *f.* przezorność, *f.* ostrożność, *f.* Voraussicht, Vorsicht, *f.*

Prévoyant, ante, *n.* przezorny, ostrożny, vorhersehend, vorsichtig.

Priape, *m. fig. fam.* członek wstydliwy męski, *m.* männliches Glied, *n.*

Priapée, *f.* wiérsz rozpustny, *m.* unzüchtiges Gedicht, *n.*

Prie-Dieu, *m.* ławka do modlenia się, *f.* Betpult, *n.* Betstuhl, *m.*

Prier, *v. a.* (*qq. de*) prosić; zaprosić; modlić się, bitten; einladen; beten.

Prière, *f.* prozba; modlitwa, *f.* pacierz, *m.* Bitte, *f.* Gebet, *n.*

Prieur, *m.* eure, *f.* przeor, *m.* —rzysza, *f.* Prior, *m.* —in, *f.*

Prieuré, *m.* przeorstwo, *n.* Priorey, Priorwürde, *f.*

Primat, *m.* prymas, *m.* Primas, oberster Erzbischof, *m.*

Primatial, e, *a.* prymasowski, prymacyalny, Primas-.

Primatie, *f.* prymasostwo, *n.* Primat, *n.*

Primauté, *f.* piérwszeństwo, *n.* zwierzchność, *f.* Oberstelle, *f.*

Primer, *v. a. et n.* zacząć grać w piłkę, im Ballspiele den Anfang machen. *fig.* przodkować, przodek mieć, zuvorkommen, die Vorhand haben.

Primeur, *f.* czas nowaliowy, *m.* erste Zeit, *f.*

Primevère, *f.* piérwiastka polna, *f.* Frühlingsblume, *f.* Himmelschlüsselchen, *n.*

Primicériat, *m.* dostoieństwo naystarszéy po biskupie, *n.* Würde eines Aeltesten in einem Stifte, *f.*

Primicier, *m.* naystarszy po biskupie, *m.* Aeltester in einem Stifte, *m.*

Primitif, ive, *a.* piérworodny, piérwszy, początkowy, erste, ursprünglich, älteste.

Primo, *ad. v.* Premièrement.

Primogéniture, *f.* piérworodztwo, *n.* Erstgeburt, *f.*

Prince, *m.* xiąże, *m.* Fürst, Prinz, *m.*

Princerie, *v.* Primicériat.

Princesse, *f.* xiężna, xiężniczka, Fürstinn; Prinzessinn, *f.*

Principal, ale, *a.* nayprzednieyszy, główny, hauptsächlichste, vornehmste.

Principal, *m.* punkt główny, *m.* rzecz sama; iścizna, *f.* kapitał, *m.* osoba naypiérwsza, *f.* pan, prynсypał, *m.* Hauptsache, *f.* Hauptpunkt, *m.* Hauptsumme, *f.* Kapital, *n.* Hauptperson, *f.* Herr, Prinzipal, *m.*

Principalement, *ad.* osobliwie, nadewszystko, hauptsächlich, vornehmlich, vorzüglich.

Prin-

Principauté, *f.* xięstwo, *n.* godność xiążęcia, *f.* Fürstenthum, *n.* fürstliche Würde, *f.*

Principe, *m.* początek, *m.* reguła, *f.* grunt, *m.* Ursprung, Urstoff, Anfang, Grundsatz, *m.* Grundregel, *f.* Principes, *pl.* początki, *pl.* Anfangsgründe, *m. pl.*

Principion, *m. fam.* xiążątko, *n.* Fürstchen, *n.*

Printanier, ère, *a.* wiesienny, Frühlings-.

Printemps, *m.* wiosna, *f.* Frühling, Lenz, *m.*

Prioat, *m.* przeorstwo, *n.* Würde eines Priors, *f.* Priorat, *n.*

Priorité, *f.* pierwszeństwo, *n.* Vorzug, Vorgang, *m.*

Pris, prise, *p. et a.* wzięty etc., genommen ꝛc. bien —, przystoyny, dobrego wzrostu, wohlgestaltet.

Prise, *f.* zdobycz, *f.* połów, łup, *m.* dobycie, wzięcie, zabranie; wzięcie w niewolę; więzienie, *n.* areszt; trzonek, *m.* antaba; szczypka; bitwa, *f.* Fang, *m.* Beute; Wegnahme, Eroberung; Gefangennehmung; Handhabe; Prise, *f.* Handgemenge, *n.* — de corps, areszt, rozkaz na wzięcie do więzienia, *m.* gefängliche Haft, *f.* Verhaftbefehl, *m.* — de possession obięcie possessyi, *n.* Besitznehmung, *f.* lâcher —, puścić, wieder los lassen. *fig.* ustąpić, nachgeben.

Prisée, *f.* oszacowanie, *n.* taxa, ustawa, *f.* Schätzung, Taxe, *f.*

Priser, *v. a.* oszacować, taxę ustawić; wysoko sobie cenić, poważać, schätzen, taxiren; hochschätzen.

Priseur, *m.* szacownik, taxator, *m.* Schätzer, Taxator, *m.*

Prison, *f.* więzienie, *n.* taras, *m.* Gefängniß, *n.* Kerker, *m.*

Prisonnier, *m.* ière, *f.* więzień, jeniec, poymaniec, *m.* der, die Gefangene.

Privation, *f.* utrata, *f.* uięcie, zabranie czego; zbywanie, *n.* niebytność, *f.* Verlust, *m.* Beraubung, *f.* Mangel des Nothwendigen, *m.* Nichtseyn, *n.*

Privativement, *ad.* sam ieden, wszyskich innych wyiąwszy, ausschließlich.

Privauté, *f.* poufałość, *f.* Vertraulichkeit, *f.*

Privé, *m.* prewet, przechód. *m.* heimliches Gemach, *n.*

Privé, ée, *a.* prywatny, domowy; tayny, taiemny! poufały, przyswoiony, domowy; wyzuty, privat; geheim; vertraut; zahm; beraubt.

Priver, *v. a.* (*qq. de qc*) wyzuć, pozbawić, ogołocić; zrzucić, odiąć, berauben, entziehen. se —, *r.* (*de qc.*) pozbawić się czego, stracić co; odiąć, odmówić sobie, sich um etwas bringen; sich etwas versagen.

Privilège, *m.* swoboda, *f.* przywiley, *m.* Freyheit, *f.* od. Privilegium, *n.* Freyheitsbrief, *m.*

Privilégié, ée, *a.* uprzywileiowany, privilegirt.

Prix, *m.* cena, wartość; zapłata, *f.* Werth, Preis, *m.* aude, w porównaniu z . . . in Vergleichung mit . . .

Probabilité, *f.* podobieństwo, *n.* Wahrscheinlichkeit, *f.*

Probable, *a.* podobny do rzeczy, do prawdy, wahrscheinlich.

Probant, ante, *a.* dowodzący, dowodny, beweislich, beweisend.

Probation, *f.* próba, *f.* Probe, Probezeit, *f.*

Probatoire, *a.* na próbę służący, zur Probe dienend.

Probité, *f.* poczciwość, *f.* Redlichkeit, Rechtschaffenheit, *f.*

Procédé, *m.* postępek, proceder, *m.* Verfahren, *n.*

Procéder, *v. n.* pochodzić, wynikać; postępować; daléy iśdź, postąpić, herkommen, herrühren; verfahren, fortschreiten.

Procédure, *f.* postępek, *m.* Verfahren, *n. et pl.* akta prawne, *pl.* Prozeßakten, *pl.*

Procès, *m.* sprawa, *f.* proces, *m.* Prozeß, *m.* Rechtssache, *f.* Rechtshandel, *m.*

Processif ive, *a.* sporny, swarliwy, prozeßsüchtig.

Procession, *f.* processya, *f.* obchodzenie, *n.* feyerlicher Umgang, *m.* Prozession, *f.*

Processionnal, Processionnel, *m.* kantyczki do processyi, *pl.* Prozessionsbuch, *n.*

Processionnellement, *ad.* w processyi, in Prozession.

Prochain, aine, *a* bliski, następuiący, nahe, nächstens.

Prochain, *m.* bliźni, *m.* Nächste, *m.*

Prochainement, *ad.* w nayblizszym razie, czasie, nächstens.

Proche, *a.* bliski, nahe. — *prp. et ad.* blisko, przy, blisko; w pobliżu, w bliskości. nahe bey, dicht an, in der Nähe. de — en —, *ad.* iedno przy drugiém, iedno po drugiém, nach einander. Proches, *m. pl.* krewni bliscy, nahe Verwandte, *m. pl.*

Proclamation, *f.* ogłoszenie, obwołanie etc., *n.* öffentliche Ausrufung, Verkündigung, *f.*

Proclamer, *v. a.* ogłosić, obwołać, obwieścić, öffentlich ausrufen.

Procréation, *f.* płodzenie, *n.* Zeugung, Erzeugung, *f.*

Procréer, *v. a.* płodzić, zeugen, erzeugen.

Procurateur, *m.* prokurator; szafarz kościelny, *m.* Procurator; Vorsteher, Schaffner eines Stiftes, *m.*

Procuration, *f.* plenipotencya, pełnamoc, *f.* Vollmacht, *f.*

Procuratrice, *f.* plenipotentka, *f.* Bevollmächtigte, *f.*

Procure, *f.* szafarstwo klasztorne, *n.* Schaffnerey in Klöstern, *f.*

Procurer, *v. a.* wyiednać co komu, wystarać się o co; nabawić kogo; sprawić, dokazać, verschaffen; zu Wege bringen; ausrichten.

Procureur, *m.* prokurator; plenipotent, pełnomocnik; szafarz klasztorny, *m.* Sachwalter, Anwald, Bevollmächtigter, Schaffner in Klöstern, *m.*

Procureuse, *f.* żona prokuratora, *f.* Frau eines Anwalds, *f.*

Prodigalement, *ad.* rozrzutnie, marnotrawnie, verschwenderisch.

Prodigalité, *f.* rozrzutność, marnotrawność, *f.* Verschwendung, *f.*

Prodige, *m.* cud, *m.* Wunder, *n.*

Prodigieux, euse, *a.* cudowny, straszny, nadzwyczayny, wunderbar, ungeheuer, außerordentlich.

Prodigue, *a.* rozrzutny, marnotrawny, verschwenderisch. — marnotrawca, *m.* Verschwender, *m.*

Prodigner, *v. a.* przemarnować, marnotrawić; rozrzucać, verschwenden.

Production, *f.* rodzenie, wydanie, *n.* płód, urodzay, owoc, *m.* Hervorbringung, Erzeugung, *f.* Erzeugniß, Produkt, *n.*

*Produire, *v. a.* rodzić, wydawać; dongsić; sprawiać i wprowadzić, zeugen, erzeugen, hervorbringen, bringen, tragen; eintragen; verursachen; einführen.

Produit, *m.* produkt; zysk, profit, *m.* Produkt, *n.* Ertrag, *m.*

Profanateur, *m.* gwałcieiel rzeczy świętych, *m.* Entheiliger, Entweiher, *m.*

Profanation, *f.* gwałcenie, sprofanowanie, *n.* Entheiligung, Entweihung, *f.*

Profane, *a.* świecki, nieświęcony, niepoświęcony; bezbożny; światowy, unheilig, ungeweiht; unehrerbietig; weltlich. — *m.* gardziciel religii, *m.* Religionsverächter, *m. fam.* niepoświęcony, *m.* Ungeweiheter, Laie, *m.*

Profaner, *v. a.* sprofanować, gwałcić; używać na złe czego, entheiligen, entweihen; mißbrauchen.

Proférer, *v. a.* przemówić, wymówić, Worte hervorbringen, sprechen.

Profès, esse, *a. et m. f.* ten, co ślub uczynił, der, die das Klostergelübde abgelegt hat.

Professer, *v. a.* wyznawać, bawić się kunsztem iakim étc; uczyć publicznie, öffentlich bekennen; eine Kunst ꝛc. treiben; öffentlich lehren.

Professeur, *m.* nauczyciel publiczny, professor, *m.* öffentlicher Lehrer, Professor, *m.*

Profession, *f.* wyznanie, *n.* ślub zakonny, *m.* rzemiosło, *n.* stan *m.* Bekenntniß; Ordensgelübde; Gewerbe, Geschäft, *n.* Handthierung, Profession, *f.* Stand, *m.*

Professoral, ale, *a.* professorski, nauczycielski, zum Professor gehörig.

Professorat, *m.* professorstwo, *n.* professura, *f.* Professorstelle, *f.*

Profil, *m. T.* profil, abrys, model, *m.* strona, *f.* przecięcie, *n.* Profil, *n.* Seitenumriß, *m.* Seite, *f.* Durchschnitt, *m.*

Profiler, *v. a.* z boku odrysować, odmalować; w przecięcie wyobrazić, von der Seite abzeichnen, oder malen, im Durchschnitte vorstellen.

Profit, *m.* zysk, pożytek, profit, *m.* Nutzen, Gewinn, Vortheil, Genuß, *m.*

Profitable, *a.* pożyteczny, zyskowny, einträglich, vortheilhaft, nützlich.

Profiter, *v. n.* zyskać; zysk, pożytek mieć, gewinnen. (*de qc.*) korzystać, na swóy pożytek użyć; służyć, pożytecznym bydź; postępować w czém; rosnąć, chować się, etwas nutzen, benutzen; nützlich seyn; zunehmen, wachsen, fortkommen.

Profond, onde, *a.* głęboki, tief.

Profondément, *ad.* głęboko, tief.

Profondeur, *f.* głębokość, głębizna, *f.* Tiefe, *f. fig.* niedociekłość; gruntowność, *f.* Unergründlichkeit; Gründlichkeit, *f.*

Profusément, *ad.* obficie, hoynie, rozrzutnie, allzu reichlich, verschwenderisch.

Profusion, *f.* obfitość; hoyność, rozrzutność, *f.* Ueberfluß, *m.* Verschwendung, *f.*

Programme, *m. T.* pismo na uroczystość szkolną etc. wydane, *n.* Programm, *n.* (Einladungsschrift auf Universitäten ꝛc.)

Progrès, *m.* postępek; skutek, *m.* przybywanie, rośnienie, *n.* Fortgang, Fortschritt, Erfolg, *m.* Zunahme, *f.*

Progressif, ive, *a.* postępuiący, fortgehend.

Progression, *f.* postępowanie, *n.* bieg, *m.* Fortgehen, Fortrücken, *n.*

Proie, *f.* łup, *m.* zdobycz, *f.* Raub, *m.* Beute, *f.*

Projet, *m.* spisek, rachunek; proiekt, zamysł, *m.* Anschlag, Entwurf, *m.*

Projeter, *v. a.* ułożyć, proiekt zamyślać, entwerfen, abfassen, vorhaben.

Prolixe, *a.* rosciągły, obszérny, weitschweifig.

Prolixité, *f.* rosciągłość, obszérność, *f.* Weitschweifigkeit, *f.*

Prologue, *m.* przedmowa, *f.* prolog, *m.* Vorrede, *f.* Prolog, *m.*

Prolongation, *f.* przedłużenie, *n.* odwłoka, *f.* Verlängerung, *f.* Aufschub, *m.*

Prolonger, *v. a.* przedłużyć, odwłaczać, verlängern, aufschieben.

Promenade, *f.* przechadzka, *f.* spacer, *m.* Spaziergang, *m.* Spazierfahrt ꝛc., *f.* Spazierplatz, *m.*

Promener, *v. a.* na spacer prowadzić, prowadzić, oprowadzać, spazieren führen, herumführen, se —, *r.* przeyśdź się, na spacer iśdź, przeieżdżać się, spazieren gehen, fahren ꝛc.

Promenoir, *m.* przechadzka, *f.* Spazierplatz, *m.*

Promesse, *f.* obietnica, *f.* zapis, *m.* Versprechen, *n.* Zusage, Verheißung; Handschrift, *f.*

Prometteur, *m.* euse, *f.* obiecownik, *m.* der, die leicht verspricht.

*Promettre, *v. a.* przy-, obiecać, versprechen, verheißen, angeloben, se —, *r.* obiecywać sobie, spodziewać się, sich versprechen, hoffen, erwarten.

Prominence, *f.* wystawanie, *n.* Hervorragung, *f.*

Prominent, ente, *a.* wystawaiący, hervorragend.

Prominer, *v. n.* wystawać, hervorragen.

Promission, *f.* obietnica, *f.* Verheißung, *f.*

Promontoire, przylądek, *m.* Vorgebirge, *n.*

Promoteur, *m.* dopomagacz, *m.* Beförderer, *m.*

Promotion, *f.* dopomożenie, *n.* promocya, *f.* Beförderung, *f.*

*Promouvoir, *v. a.* promowować, podnieść kogo, dopomódz komu, (o urzędzie,) erheben, befördern.

Prompt, pte, *a.* prędki, gotów, pilny; popędliwy, nierozmyślny, geschwind, hurtig, fertig; jähzornig, hastig.

Promptitude, *f.* prędkość, etc., ochota, popędliwość, etc., *f.* Geschwindigkeit, Eilfertigkeit, *f.* Jähzorn, *m.* Hitze, *f.*

Promulgation, *f.* obwieszczenie, *n.* öffentliche Bekanntmachung, *f.*

Promulguer, *v. a.* obwieszczać, publikować, öffentlich bekannt machen.

Prône, *n.* kazanie, *n.* Predigt, *f.*

Prôner, *v. a. et n.* kazanie miéć, predigen. *fig.* wychwalać, rühmen.

Prôneur, *m.* kaznodzieia, *m.* Prediger, *m.*

Prôneur, *m.* — euse, *f.* gaduła, wychwalacz, *m.* Schwätzer, Lobredner, *m.*

Pronom, *m. T.* zaimek, *m.* Fürwort, *n.*

Prononcé, ée, *p. et a.* wymówiony etc., wyrażony; iasny, w oczy wpadaiący, ausgesprochen ꝛc.; bestimmt ausgedrückt; in die Augen fallend.

Prononcer, *v. a.* wymawiać, ustanawiać, wyrzec, ferować dekret, rozstrzydz; (mowę miéć,) aussprechen; ein Urtheil sprechen, entscheiden; (eine Rede halten).

Prononciation, *f.* wymowa, *f.* wyrok, dekret, *m.* Aussprache, *f.* Vortrag; gerichtlicher Ausspruch, *m.*

Pronostic, *m.* prognostyk, znak, przepowiadaiący, *m.* etc. Vorhersagung, Vorbedeutung, *f.* Anzeichen, *n.*

Pronostiquer, *v. a.* wieszczyć, przepowiedzieć, vorhersagen, prophezeihen.

Pronostiqueur, *m.* wieszczek, przepowiedacz, *m.* Weissager, Prophet, *m.*

Propagateur, *m.* rozmnożyciel, roskrzewiciel, *m.* Fortpflanzer, Verbreiter, *m.*

Propagation *f.* rozmnożenie, roskrzewienie, *n.* Fortpflanzung, Ausbreitung, *f.*

Propager, *v. a.* rozmnożyć rozkrzewić, fortpflanzen, verbreiten. se —, *r.* się, sich.

Propension, *f.* skłonność, *f.* Hang, *m.*

Prophète, *m.* prorok, *m.* Prophet, *m.* — phétesse. *f* prorokini, *f.* Prophetin, *f.* — phétie, *f.* proroctwo, *n.* Prophezeihung, *f.* — phétique *a.* prorocki, prophetisch. — phétiser, *v. a. et n.* prorokować, przepowiadać, prophezeihen, weissagen.

Propice, *a.* przychylny, życzliwy, gunstig, gnadig.

Proportion, *f.* pomiar, stosunek, *m.* pomierność, składność, proporcya, *f.* Verhältniß, *n.* Gleichheit, *f.* Ebenmaaß, *n.* à —, *ad.* w proporcyi, według pomiaru, verhältnißmäßig, nach Maaßgabe.

Proportionné, ée, *a.* proporcyonalny, stosowny, należyty, angemessen, gemäß. bien —, dobrego ułożenia, kształtny, wohlgestaltet.

Proportionner, *v. a.* (*qc. à qc*) do czego stosować, uproporcyonować. nach etwas einrichten, anmessen.

Propos, *m.* mowa; rozmowa; propozycya, *f.* przedsięwzięcie, ustanowienie, *n.* Rede, *f.* Gespräch, *n.* Vorschlag; Vorsatz, Entschluß, *m.* à —, *ad.* w czas; do rzeczy, stosownie, przy okazyi; przy tém przychodzi mi na myśl, zur rechten Zeit; schicklich, rathsam; bey Gelegenheit; da fällt mir ein. mal à —, *ad.* nie w czas, zur Unzeit. à tout —, *ad.* przy każdéy okazyi, bey jeder Gelegenheit. de — délibéré, umyślnie, mit Vorsatz.

Proposable, *a.* co przełożonem bydź ma, radzony, vorzutragen, vorzulegen, vorschläglich

Proposant *m.* przekładający, proponujący, kandydat u Kalwinów, *m.* der etwas vorträgt, vorschlägt; reformirter Kandidat zum Predigtamte, *m.*

Proposer, *v. a.* przekładać, przełożyć, proponować; zapodadź; wystawiać. vortragen, vorlegen, vorbringen; vorschlagen; vorstellen. — an prix, wyznaczyć nadgrodę, einen Preis ansetzen. se —, *r.* przedsięwziąć, ustanowić co u siebie, sich vorsetzen, sich vornehmen.

Proposition, *f.* propozycya, *f.* zadanie, podanie, *n.* nauka, *f.* wniosek, *m.* Vorschlag; Satz, *m.* Lehre, Meinung, *f.*

Propre, *a.* własny, właściwy; ten sam; sposobny, zdatny; ozdobny, czysty, chędogi, eigen, eigenthümlich; eigentlich; namlich; gut, tuchtig, tauglich; sauber, reinlich. — *m.* własność, *f.* Eigenschaft, *f.* Propres, *pl.* własczna, własność, *f.* Eigenthum, *n.*

Propret, ette, *f. fam.* stroynik, *m.* Putznärrchen, *n.*

Propreté, *f.* czystość, ozdobność, *f.* ochędóstwo, *n.* Reinlichkeit, Zierlichkeit, Sauberkeit, *f.*

Propriétaire, *m. et f.* właściciel, *m.* Eigenthümer, *m.*

Propriété, *f.* własność; właściwość, *f.* Eigenthum, *n.* Eigenschaft; eigentliche Bedeutung, *f.*

Prorata, *m.* au —, w proporcyi, verhältnißmäßig.

Prosaïque, *a.* prozą pisany, prosaisch, ungebunden.

Prosateur, *m.* prozaista. *m.* Prosaist, Schriftsteller in Prosa, *m.*

Proscription, *f.* wywołanie z ovczyzny, z kraiu, Verbannung, Achterklärung, *f.*

Proscrire, *v. a.* wywołać z kraiu, etc. banizować, ächten, in die Acht erklären; verbannen.

Prose, *f.* mowa wolna, niepoetycka, proza, *f.* Prosa, ungebundene Rede, *f.*

Prosélyte, *m. et f.* nowowierca, *m.* Neubekehrter, Proselyt, *m.*

Prosélytisme, *f.* staranność niepotrzebna o nawrócenie do religii iakiéy, *f.* Sucht, Proselyten zu machen, *f.*

Prosodie, *f. T.* prozodya, *f.* Prosodie, Lehre von der Länge und Kürze der Sylben, *f.*

Prosodique, *a. T.* prozodyczny, prosodisch.

Prospère, *a.* życzliwy, przyiazny, günstig, geneigt.

Prospérer, *v. n.* szczęśliwym bydź, poszczęścić się, udadź się, dobrze się powodzić, glücklich seyn, gedeihen; gelingen, gerathen, fortkommen.

Prospérité, *f.* szczęście, powodzenie dobre, pomyślność, *f.* Glück, *n.* Wohlfahrt, *f.* Wohlgerathen, *n.* Wohlstand, *m.*

Prosternation, *f.* czołobitność, *f.* fußfällige Lage, *f.*

Prosternement, *m.* padanie do nóg, *n.* Niederfallen, *n.* Fußfall, *m.*

Prostituée, *f.* kurwa publiczna, *f.* öffentliche Hure, *f.*

Prostituer, *v. a.* zwieśdź do nierządu, zgwałcić, zhańbić, zur Unzucht verführen, schänden, entehren. se —, *r.* nierządnie, wszetecznie żyć; zhańbić się, unzüchtig leben; sich entehren. (*à.*) poddadź się, podlegać, sich niederträchtig ergeben.

Prostitution, *f.* zgwałcenie, zhańbienie, wszeteczeństwo, *n.* nierząd, *m.* Schändung, Entehrung, *f.* unzüchtiges Leben, *n.*

Protecteur, *m.* — trice, *f.* obrońca. zastępca, *m.* Beschützer, *m.*

Protection, *f.* obrona, opieka, *f.* Schutz, Schirm, *m.*

Protée, *m. fig.* człowiek odmienny, *m.* unbeständiger Mensch, *m.*

Protéger, *v. n.* bronić kogo, obstawać za kim, beschützen, vertheidigen.

Protestant, *m.* —ante, *f.* dyssydent, *m.* Protestant, *m.* — *a.* dyssydentski, protestantisch.

Protestantisme, *m.* religia dyssydentska, *f.* protestantische Religion, *f.*

Protestation, *f.* niedozwalanie, sprzeciwianie; upewnianie, przyrzekanie, *n.* öffentlicher Widerspruch, *m.* Widersetzung, Betheurung, *f.*

Protester, *v. a. et n.* upewniać, przyrzekać; nie dozwalać, sprzeciwać sie, nie przystawać. betheuern; förmlich widersprechen, protestiren.

Protocole, *m.* protokół; formularz, tytularz, *m.* Protocoll; Formular- und Titularbuch, *n.*

Prototype, *m.* wzór, *m.* Vorbild, Muster, *n.*

Protuteur, *m.* spółopiekun, *m.* Vice-, Mitvormund, *m.*

Prou, *ad. obs.* wiele, dosyć, zur Genüge, genug.

Prouver, *v. a. et n.* dowodzić, weisen, darthun.

Provenant, ante, *a.* pochodzący, herkommend, herrührend.

Provende, *f. v.* Provision de vivres, mieszanka dla bydła, *f.* Viehfutter, Mischkorn, *n.*

*Provenir, *v. n.* pochodzić, wynikać: na dobro wychodzić; donosić, przychodzić, herkommen, herrühren; entstehen; zum Nutzen gereichen; eintragen, abwerfen.

Provenu, *m.* zysk, pożytek, *m.* Vortheil, Gewinn, *m.*

Proverbe, *m.* przysłowie, *n.* przypowieść, *f.* Sprichwort, *n.*

Proverbial, ale, *a.* przypowiestny, sprichwörtlich.

Providence, *f.* opatrzność, *f.* Vorsehung, *f.*

Provignement, *m. T.* rozwodzenie winorośle, *n.* Absenken der Reben, *n.*

Provigner, *v. a. T.* rozwodzić winorośle, sadzić ie w ziemię, senken, absenken, einlegen, — *n. fig.* mnożyć się, krzewić się, wachsen, sich mehren.

Provin, *m.* latorośl, *f.* Senker, Fächser, *m.*

Province, *f.* prowincya, *f.* powiat, *m.* Provinz, Landschaft, *f.*

Provincial, ale, *a.* prowincyalny, powiatowy, aus der Provinz, dazu gehörig, provinzial. — *m. f.* parafianin, *m.* Person vom Lande, *f.*

Provincial, m. prowincyał, *m.* Oberaufseher einer Ordensprovinz, *m.*

Provincialat, *m.* prowincyalstwo, *n.* Amt eines Provinzials, *n.*

Proviseur, *m.* dozórca szkoły, etc, *m.* Verwalter, Obervorsteher (einer Schule ꝛc.), *m.*

Provision, *f.* dostatek, *m.* opatrzenie, *n.* Vorrath, *m.* Menge, *f.* par —, tém czasém, do dalszéy rozprawy, vorläufig, bis auf weitern Bescheid. Provisions, *pl.* list, przywiléy na godność kościelną, *m.* Bestallungsbrief, *m.*

Provisionnel, elle, Provisoire, *a.* témczasowy. poprzedni, vorläufig, einstweilig.

Provocation, *f.* wyzywanie, pobudzanie etc., *n.* Ausforderung, Reitzung, *f.*

Provoquer, *v. a.* wyzywać; poruszać, pobudzać, herausfordern; zu etwas reitzen.

Proxénète, *m.* stręczyciel, naraiacz, *m.* Unterhändler, Kuppler, *m.*

Proximité, *f.* bliskość, *f.* powinowactwo, *n.* Nähe; nahe Verwandtschaft, *f.*

Prude, *a.* zbyt grzeczny, skromny, übertrieben sittsam, geziert. — *f.* taka kobiéta, *f.* ein solches Frauenzimmer, *n.*

Prudence, *f.* mądrość, *f.* Klugheit, *f.*

Prudent, ente, *a.* mądry, rozropny, klug, verständig, gescheut.

Pruderie, *f.* zbyteczna skromność, *f.* übertriebene Sittsamkeit, *f.*

Prune, *f.* śliwka, *f.* Pflaume, *f.*

Pruneau, *m.* śliwka suszona, *f.* gedörrte Pflaume, *f.*

Prunelaie, *f.* sad śliwkowy, *m.* Pflaumengarten, *m.*

Prunelle, *f.* źrzenica; tarnka, *f.* Augapfel, *m.* Schlehe, *f.*

Prunellier, *m.* tarn, *f.* Schlehendorn, *m.*

Prusse, *f.* Prusy, *pl.* Preußen, *n.* —ssien, nne, *a.* Pruski, Preußisch. Prusak, *m.* Preuße, *m.*

Psallette, *f.* szkoła, gdzie śpiewać uczą, *f.* Singschule, *f.*

Psalmodie, *f.* śpiewanie psalmów, psalmowanie, *n.* Psalmengesang, *m.*

Psalmodier, *v. n.* psalmy śpiewać, psalmować, Psalmen singen.

Psautérion, *m.* psałterz, *m.* Psalter, *m.*

Psaume, *m.* psalm, *m.* Psalm, *m.*

Psau-

Psautier, *m.* psałterz, *m.* Psalmbuch, *n.*

Pseudonyme, *a.* zmyślone imię maiący, einen falschen Namen habend.

Psora, *m. T.* krosta świérzbiąca, juckende Blatter, *f.*

Psorique, *a. T.* parszywy, räudig.

Ptyalisme, *v.* Salivation.

Puant, ante, *a.* smrodliwy, śmierdzący, stinkend.

Puant, *m. fam.* śmierdzinch, gnoiek, *m.* Mistfink, Stänker, *m.*

Puanteur, *f.* smród, *m.* Gestank, *m.*

Pubère, *a.* dorosły, mężny, mannbar.

Puberté, *f.* dorosłość, mężność, *f.* Mannbarkeit, *f.* mannbares Alter, *n.*

Public, ique, *a.* publiczny, powszechny; nietayny, wiadomy, öffentlich, allgemein; bekannt.

Public, *m.* publiczność, *f.* lud, *m.* Publikum, Volk, *n.* en —, *ad.* publicznie, öffentlich.

Publicain, *m.* celtnik, *m.* Zöllner, *m.*

Publication, *f.* obwieszczenie, *n.* Bekanntmachung, *f.*

Publiciste, *m.* nauczyciel prawa publicznego, *m.* Publicist, Lehrer des Staatsrechts, *m.*

Publicité, *f.* iawność, nietayność, *f.* Kundbarkeit, Oeffentlichkeit, *f.*

Publier, *v. a.* obwieścić, wywołać; wydadź dzieło, verkündigen, öffentlich bekannt machen; (ein Werk) heraus geben.

Puce, *f.* pchła, *f.* Floh, *m.*

Puceau, *m.* młodzieniec prawy, *m.* reiner Junggesell, *m.*

Pucelage, *m.* panieństwo; młodzieństwo prawe, nienaruszone, *n.* Jungfernschaft; Junggesellenschaft, *f.*

Pucelle, *f.* dziewica prawa; ryba pewna, *f.* reine Jungfer, *f.* Art Mayfisch, *m.*

Pudeur, *f.* wstyd, *m.* wstydliwość, *f.* Schaam, Schaamhaftigkeit, *f.*

Pudibond, onde, *a.* wstydliwy, verschämt, blöde.

Pudicité, *f.* skromność, czystość, wstydliwość, *f.* Keuschheit, *f.*

Pudique, *a.* skromny, czysty, wstydliwy, keusch, züchtig.

*Puer, *v. a. et n.* śmierdzieć, stinken.

Puéril, ile, *a.* dziecinny, kindisch.

Puérilité, *f.* dziecinność, *f.* dzieciństwo, *n.* Kinderey, *f.*

Pugilat, *m.* zapasy, *pl.* Faustkampf, *m.*

Puine, *m.* krzak, *m.* geringer Strauch, *m.*

Puîné, ée, *a.* młodszy, nachgeboren, jünger.

Puis, *ad.* potém, hernach, nachher.

Puisage, *m.* czerpanie, *n.* Schöpfen, *n.*

Puisard, *m.* stek, spływ, *m.* Senkloch, *n.* Abzug, *m.*

Puiser, *v. a. et n.* czerpać, schöpfen.

Puisque, *c.* ponieważ, gdy, weil, da.

Puissance, *f.* moc, władza, siła, powaga. *f.* Macht, Gewalt, Kraft, *f.* Vermögen, *n.*

Puissant, ante, *a.* możny; mocny; silny, mächtig, vermögend; stark; sehr kräftig.

Puits, *m.* studnia; szyba, *f.* Brunnen; Schacht, *f.*

Pulluler, *v. a.* mnożyć się, krzewić się, sich vermehren, überhand nehmen.

Pulmonaire, *a.* do płuc należący, onych się tyczący, zur Lunge gehörig.

Pulmonie, *f.* suchoty, *pl.* Lungensucht, *f.*

Pulmonique, *a.* suchotny, lungensüchtig.

Pul.

Pulsation, *f.* bicie pulsu, *n.* Pulsschlag, *m.*

Pulvérin, *m.* proch do posypki; rożek do prochu, *m.* kropelki naymnieysze, *f, pl.* Zündpulver; Pulverhorn, *n.* Wasserstaub, *m.*

Pulvérisation, *f.* obrócenie, tłuczenie na proch, *n.* Pülvern, *n.*

Pulvériser, *v. a.* obrócić, tłuc w proch, na proch, pülvern, zu Pulver machen. *fig.* zniszczyć, w niwecz obrócić, zernichten.

Pumicin, *m.* oleiek palmowy, *m.* Palmöl, *n.*

Punais, aise, *a.* śmierdzący z nosa, aus der Nase stinkend.

Punais, *m.* wrzód w nosie, *m.* Nasengeschwür, *n.*

Punaise, *f.* śmród z nosa, *m.* pluskwa, *f.* stinkender Nasengeruch, *m.* Wanze, Wandlaus, *f.*

Punch, *v.* Ponche.

Punir, *v. a.* u-, karać; strafen, bestrafen.

Punissable, *a.* kary godny, strafbar, sträflich.

Punition, *f.* kara; *f.* karanie, *n.* Bestrafung, Strafe, *f.*

Pupillaire, *a.* sieroci, einem Mündel gehörig.

Pupillarité, *f.* nieletność, małoletność, *f.* Minderjährigkeit, *f.*

Pupille, *f.* zrzenica, *f.* Augapfel, *m.*

Pupille, *m. et f.* sierota, małoletni, etc. wychowaniec, *m.* Mündel, *m. et f.* Zögling, *m.*

Pupitre, *m.* pulpit, *m.* Pult, *n.*

Pupue, *f.* dudek, *m.* Wiedehopf, *m.*

Pupuller, *v. n.* wrzeszczéć iak dudek, schreyen wie ein Wiedehopf.

Pur, pure, *a.* czysty, szczéry, niefałszowany; niewinny; sam, rein, lauter, unvermischt, bloß, nichts als.

Puraque, *f.* ryba elektryczna, *f.* Krampffisch, *m.*

Purée, *f.* grochówka, *f.* durchgeschlagene Erbsen, Bohnen, Linsen ꝛc., *f.*

Purement, *ad.* czysto; tylko, rein, bloß, nur.

Pureté, *f.* czystość; szczérość, etc. skromność. *f.* Reinheit, Reinigkeit, Lauterkeit; Keuchheit, *f.*

Purette, *f.* piasek czerwonawy, który magnes, iak żelazo ciągnie, *m.* Art rother Sand, den der Magnet an sich zieht, *m.*

Purgatif, ive, *a.* purguiący, abführend.

Purgatif, *m.* lékarstwo na laxans, *n.* abführendes Mittel, *n.*

Purgation, *f.* czyszczenie, *n.* Reinigung, Abführung, *f.* *v.* Purgatif, Purgations, *pl.* miesiączka, *f.* monatliche Reinigung der Weiber, *f.*

Purgatoire, *m.* czyściec, *m.* Fegefeuer, *n.*

Purge, *f.* czyszczenie rzeczy od powietrza zarażonych, *n.* Reinigung der von der Pest angesteckten Waaren, *f.*

Purger, *v. a.* prze-, czyścić; purgacya dadź, reinigen, säubern; abführen, se —, *r.* czyścić się, purgacyą brać, sich reinigen; purgiren. *fig.* oczyszczać się, usprawiedliwiać się, sich rechtfertigen.

Purifier, *v. a.* czyścić, pławić, reinigen, läutern.

Purisme, *m.* czystość zbyteczna języka, übertriebene Reinigkeit der Sprache, *f.*

Puriste, *m.* zbytecznie o czystość języka troskliwy, der sich der Reinigung der Sprache zu ängstlich befleißigt, *m.*

Purpurin, ine, *a.* purpurowy, purpurfarben,

Purulent, ente, *a.* ropisty, eiterig.

Pus, *m.* ropa, *f.* Eiter, *m.*

Pusillanime, *a.* trwożliwy, lękliwy, kleinmüthig.

Pusillanimité, *f.* trwożliwość, etc., *f.* Kleinmüthigkeit, *f.*

Pustule, *f.* krosta nabrzmiała, *f.* Eiterblatter, Hitzblatter, *f.*

Putain, *f.* kurwa, *f.* Hure, *f.*

Putasserie, *f.* kurewstwo, *n.* nierząd, *m.* Hurerey, *f.*

Putassier, *m.* kurewnik, *m.* Hurenjäger, *m.*

Putatif, ive, *a.* mniemany, vermeint.

Putois, *m.* łasica, *f.* Iltis, *m. et n.*

Putréfaction, *f.* zgniłość, *f.* Fäulniß, *f.*

Putréfait, aite, *a.* zgniły, in Fäulniß übergegangen.

Putréfier, *v. a.* zgnoić co, in Fäulniß bringen, se, *r.* x-, gnić, verfaulen.

Putride, *a.* zgniły, faul, verfault.

Pygmée, *m. et f.* karzeł, *m.* karlica, *f.* Zwerg, *m.* —inn, *f.*

Pyramidal, ale, *a.* graniasto-słupiasty, —powy, pyramidenförmig

Pyramide, *f.* graniasto-słup, *m.* Pyramide, Spitzsäule, *f.*

Pyrite, *f.* krzemień, *m.* skałka, *f.* Feuerstein, *m.*

Pyriteux, euse, *a.* głazowy, kiesig; kiesartig.

Pyrobolyste, *m.* puszkarz, feyerwerkier, *m.* Feuerwerker, *m.*

Pyrosie, *f.* zgaga, *f.* Sodbrennen, *n.*

Pyrotechnie, *f.* nauka puszkarska, *f.* Feuerwerkerkunst, *f.* —nique, *a.* tego się tyczący; dazu gehörig.

Pyrotique, *v.* Caustique.

Pyrrhonien, *m.* —ienne, *f.* powątpiewacz, *m.* Zweifler, *m.*

Pyrrhonisme, *m.* powątpiewanie o wszystkiém, *n.* Zweifel an Allem, *m.*

Pythonisse, *f.* wieszczka, czarownica, *f.* Zauberin, Hexe, *f.*

Q.

Quadragénaire, cztérdziestoletni, vierzigjährig.

Quadragésimal, ale, *a.* cztérdziestodniowy, wielkopostny, zur Fastenzeit gehörig.

Quadragésime, *f.* dimanche de la —, niedziela wstępna, *f.* erster Fastensonntag, *m.*

Quadran, *v.* Cadran.

Quadrangle, *m.* czworogran, *m.* Viereck, *n.*

Quadrangulaire, *a.* czworograniasty, viereckig.

Quadre, Quadrer, *v.* Cadre, Cadrer.

Quadriennal, *v.* Quatriennal.

Quadrifolium, *m.* gatunek koniczyny, *f.* Vierblatt, *n.* (Art Klee).

Quadrilatéral, ale, *a.* czworograniasty, vierseitig, viereckig

Quadrille, *m.* lomber we cztéry osoby, *m.* l'Hombrespiel zu vier Personen, *n.*

Quadripartit, ite, *a.* na cztéry części podzielony, in vier Theile getheilt.

Quadrisyllabe, *a.* czworosylabny, viersylbig.

Quadrupède, *a. et m.* czworonogi; zwierzę czworonogie, *n.* vierfüßig; vierfüßiges Thier, *n.*

Quadruple, *a.* czwórnasobny, vierfach, viermal. — *m.* czwórnasób, *m.* das Vierfache, *n.*

Quadrupler, *v. a.* czwórkować, cztéry razy brać, vierfach machen. — *n.* w czwórnasób się rozmnożyć, vierfach werden.

Quai, *m.* przybrzeże, *n.* Kai, *m.* Bühne, *f.*

Qualche, *f.* bat do towarów, *m.* Kitz, *m.* (kleines Waarenschiff).

Qualification, *f.* tytułowanie, *n.* własność, *f.* Benennung, Betitelung, *f.*

Qualifié, ée, *a.* znaczny, sławny, namhaft, vornehm.

Qualifier, *v. a.* (*qq. ob. qc.* de . . .), tytułować, mianować, nazywać, betiteln, benennen. se —, *r.* tytułować się, udawać się za . . . sich nennen, sich angeben für . . .

Qualité, *f.* własność, *f.* przymiot, stan, tytuł, *m.* Eigenschaft, Art, Beschaffenheit, *f.* Stand; Titel, *m.*

Quand, *ad. et c.* gdy, kiedy; gdyby, choćby, chociażby, wenn, als; wenn auch, wenn gleich.

Quant, *prp.* (à . . .) co do, względem, co się tycze, was anlangt oder betrifft.

Quantes, *a. f. pl.* toutes et — fois, oder toutes fois et —, iak często, ile razy, so oft als.

Quantième, *a.* który, wievielste. — *m.* data, *f.* dzień, *m.* Monatstag, *m.* Datum, *n.*

Quantité, *f.* wielość, wielkość, moc, siła, *f.* Größe, Menge, Vielheit, *f.* *T.* iloczas, *m.* Sylbenmaaß, *n.*

Quarantaine, *f.* cztérdzieści; post, czas cztérdziestodniowy, *m.* Anzahl von vierzig; vierzigtägige Fasten-Zeit, *f.*

Quarante, *a.* cztérdzieści, vierzig.

Quarantième, *a.* cztérdziesty, vierzigste.

Quarré, etc. *v.* Carré, etc.

Quart, *m.* świerć, czwarta, część, *f.* Viertel, *n.*

Quart, arte, *a.* czwarte, vierte. fièvre quarte, *v.* Quartaine.

Quartaine, *a. f. fam.* fièvre-czwartaczka, kwartaczka, *f.* viertägiges Fieber, *n.*

Quarte, *f.* kwarta, (miara), *f.* Quart, (Maaß), *n.*

Quarteron, *m.* czwarta część od sta; ćwierć funta, *f.* Viertelhundert; Viertelpfund, *n.*

Quartier, *m.* ćwierć; ćwierć roku; kwatera; kwadra xiężyca, *f.* kwartał, *m.* stanowisko, sąsiedztwo, *n.* Viertel; Quartal; Vierteljahr; Quartier; Lager, *n.* Nachbarschaft; Gegend, *f. fig.* pardon, *m.* miłosierdzie, *n.* Verschonung, Gnade, *f.* à —, *ad.* na ustroniu, o podal, bey Seite.

Quartier-mestre, *m.* kwatermistrz, *m.* Quartiermeister, *m.*

Quasi, *ad. fam.* prawie, niemal, beynahe; fast.

Quasimodo, *m.* niedziela przewodnia, biała, *f.* erster Sonntag nach Ostern, *m.*

Quaternaire, *a.* nombre, liczba 4; liczba poczwórna, *f.* die Zahl 4; gevierte Zahl, *f.*

Quatorze, *a.* cztérnaście, vierzehn.

Quatorzième, *a.* cztérnasty, vierzehnte.

Quatrain, *m.* strofa z cztérech wiérszów, *f.* Strophe von vier Versen, *f.*

Quatre, *a.* cztéry, vier. — *m.* czwartka, *f.* Vier, *f.*

Quatre témps, *m.* kwatember, suche dni, *m.* Quatember, *m.*

Quatre-vingts, *a.* ośmdziesiąt, achtzig.

Quatre-vingt-dix, *a.* dziewięćdziesiąt, neunzig.

Quatre-vingt-dix-neuvième, *a.* dziewięćdziesiąty, neun und neunzigste.

Quatre-vingtième, *a.* ośmdziesiąty, achtzigste.

Quatrième, *a.* czwarty; vierte. — *m.* czwarta część, *f.* czwarte piętro, *n.* Vierte; vierte Theil, *m.* vierte Etage, *f.*

Qua-

Quatrièmement, *ad.* poczwárte, viertens, zum vierten.

Quatriennal, ale, *a.* cztéroletni, vierjährig.

Que, *pr. te c.* który, którego, którą, które, co; co, iak, czemu; po co, na co; iak, od, nad; że, żeby, aby; niech, niechay, welchen, welche, welches, den, die, das, was, so; wie; wozu; warum; als; das, damit; mag.

Quelle, elle, *pr.* iaki, który, co za, welcher, welche, welches, was für ein, was für eine.

Quelconque, *pr.* iakikolwiek, ktokolwiek, wer, was es auch sey. ne —, żaden, bynaymniey, gar kein, gar nichts.

Quellement, *ad. fam.* tellement —, iako, tako; ani źle, ani dobrze, so so, so hin, leidlich.

Quelque, *pr.* iaki, którykolwiek, ein, irgend einer, eine, einig. *pl.* kilka, einige, etliche. — . . . que, którykolwiekby, iakikolwiekby, niech będzie iak . . . was für, so . . ., auch. — chose, *v.* Chose. — part, gdziekolwiek, dokądkolwiek, irgendwohin. — *ad.* około, ungefähr.

Quelquefois, *ad.* czasem, bywaiem, zuweilen.

Quelqu'un, une, *pr.* ieden, pewien; kto; ktoś, którykolwiek, einer, jemand, irgend einer. *pl.* niektórzy, niektóre, kilka, einige, etliche.

Quémander, *v. n.* potaiemnie żebrać, heimlich, betteln.

Quémandeur, *m.* — euse, *f.* żebracz potaiemny, *m.* heimliche Bettler, *m.*

Qu'en-dira-t-on, *m.* myślenie, gadanie ludzi o czém, *n.* Gerede der Leute, *n.*

Quenotte, *f. fam.* ząbek u dziecięcia, *m.* Zahn eines kleinen Kindes, *m.*

Quenouille, *f.* kądziel, *f.* Spinnrocken, *m.* Kunkel, *f.*

Quenouillée, *f.* kądziel pełna czego, *f.* Spinnrocken voll, *m.*

Quenouillette, *f.* kądziel mała, *f.* kleiner Spinnrocken, *m.*

Querelle, *f.* spór, *m.* sprzéczka, *f.* Streit, Zank, Hader, *m.* Zänkerey, *f.*

Quereller, *v. n. et n.* kłócić się, spór wieśdź, swarzyć się, zanken, hadern, schelten.

Querelleur, euse, *a.* swarliwy, żänkisch, zankfüchtig. — *m. f.* zwadzca, *m.* Zänker, *m.*

Quérir, *v. a.* aller —, iść po co, holen. venir —, przyiść po co, holen, abholen. — envoyer —, posłać po co, holen lassen.

Questeur, *m.* podskarbi, *m.* Rentmeister, *m.*

Question, *f.* zapytanie; zadanie, *n.* Frage, *f.* Satz, *m.*

Questionnaire, *m.* katownik, *m.* Folterer, *m.*

Questionner, *v. a.* za-, pytać się, wypytywać się, fragen, ausfragen, befragen.

Questionneur, *m.* — euse, *f.* pytacz, wypytywacz, *m.* Frager, *m.*

Questure, *f.* podskarbstwo, *n.* Rentmeisteramt, *n.*

Quête, *f.* śladowanie, etc. zbiéranie iałmużny, *n.* kwesta, *f.* Suchen, Nachspüren; Einsammeln der Almosen, *n.* Collecte, *f.*

Quêter, *v. a. et n.* śladować, śledzić, ślakować; iałmużnę zbierać, żebrać, spüren, aufspüren; Almosen sammeln, betteln.

Quêteur, *m.* — euse, *f.* kwestarz; *m.* Almosensammler, *m.*

Queue, *f.* ogon; kuper; dyszel u wiatraka; korronek; harcop, harcap; ogon u sukni, *m.* laska do bilardu; osełka; miara wielka do wina

f. Schwanz, Schweif, Sterz; Stiel an Gewächsen; Haarzopf, steifer Zopf, *m.* Schleppe am Kleide, *f.* Billardstock, *m.* Wetzstein, *m.* großes Weinmaaß, *n.*

Queux, *m.*, *obs.* *v.* Cuisinier.

Qui, *pr.* który, która, które, co; kto, welcher; welche, welches, der, die das; wer.

à Quia, *fam.* être —, nie módz nic więcey odpowiedzieć, przemówić. nichts mehr zu antworten wissen.

Quiconque, *pr.* każdy, ktokolwiek, kto, jeder, jede, jedermann, wer.

Quignon, *m. fam.* glen, *m.* sztuka wielka chleba, *f.* Runken Brodt, *m.*

Quille, *f.* kręgiel, *m.* Kegel, *m.*

Quiller, *v. a.* kręglami do kuli rzucać, mit dem Kegel an die Kugel werfen, anwerfen.

Quillette, *f.* wierzba do sadzenia, *f.* Satzweide, *f.*

Quillier, *m.* kręgielnia, *f.* Kegelplatz, *m.*

Quinaud, aude, *a. fem.* zawstydzony, pomięszany, beschämt, betreten.

Quincaille, *f.* różne sprzęty towary żelazne, miedziane, mosiężne, *pl.* allerhand kleine eiserne, kupferne und messingene Geräthe, *n. pl.* kurze Waare, *f.*

Quincaillerie, *f.* drobne towary żelazne, etc. *pl.* handel takowy, *m.* kurze Waaren, *f. pl.* Handel damit, *m.* —lier, *m.* handel taki maiący. der mit kurzen Waaren handelt, *m.*

Quinquagénaire, *a.* pięćdziesiątletni, funfzigjährig.

Quinquagésime, *f.* niedziela zapustna, *f.* Sonntag vor Fastnacht, *m.*

Quinquennal, ale, *a.* pięcioletni, pięćletni, fünfjährig.

Quinquérème, *f.* galera o pięciu rzędach wioseł, *f.* fünfruderige Galeere, *f.*

Quinquina, *m.* china, *f.* Fieberrinde, China, *f.*

Quint, *a.* piąty, der fünfte. — *m.* piąta część, *f.* Fünftel, *n.*

Quintal, *m.* cętnar, *m.* Zentner, *m.*

Quintau, *m.* mędel, *m.* kupa snopów, wiązek drew, *f.* Garbenhaufen, Holzbündelhaufen, *m.*

Quinte, *f.* kwinta, piąta, *f.* gatunek skrzypców wielkich, *pl.*; dziwactwo, *n.* krnąbrność, *f.* kaszel suchy, *m.* Quinte; Art großer Geigen; närrische Laune, Grille, *f.* Keichhusten, *m.*

Quinter, *v. a.* piątnem, stęplem piątnować, znaczyć, cechować (złoto, srebro) mit dem Probestämpel zeichnen (Gold, Silber).

Quintessence, *f.* sam wyhór, *m.* sama treść, *f.* Quintessenz, beste Kraft, *f.*

Quintessencier, *v. a.* kwintessencyą z czego wyciągać. die Quintessenz aus etwas ziehen. *fig.* mędrkować, subtelizować, roztrząsać. auszuklügeln suchen.

Quinteux, euse, *a.* dziwny, krnąbrny, wunderlich, eigensinnig.

Quintuple, *a.* pięcioraki, fünffach, fünf Mal.

Quinzain, *m.* (grając w piłkę) 15 z obudwóch stron, (im Ballspiele), 15 gegen 15.

Quinzaine, *f.* liczba 15, *f.* dwa tygodnie, *pl.* Zeit von 15; Zeit von 14 Tagen, *f.*

Quinze, *a.* piętnaście, piętnasty, *m.* funfzehn; Funfzehnte; Funfzehner, *m.*

Quinzième, *a.* piętnasty, funfzehnte. — *m.* piętnasta część, *f.* Funfzehntel, *n.*

Quittance, *f.* kwit, *m.* kwitacya, *f.* Quittung, *f.*

Quittancer, *v. a.* s-, kwitować, kwit dadź, quittiren.

Quitte, *a.* wolny; kwita, frey. los, ledig; quitt.

Quitter, *v. a.* opuścić, porzucić, odeyśdź; złożyć; puścić; oddalić, nie zażywać więcey; ustąpić; uwolnić, odpuścić; s-, kwitować, verlassen; ablegen; loslassen; abtreten, abdanken; ablassen, abstehen; frey sprechen; quittiren.

Qui-va-là, qui vive? kto tam? kto idzie? Wer da?

Quoi, *pr.* co, iako, was, welches. de —, o czém, czém, z czego, zkąd, wovon. *fig.* sposób, *m.* maiętność, *f.* Mittel, Geld, *n.*

Quoique, *a.* choć, chociaż, obgleich, obschon, obwohl, wiewohl.

Quolibet, *m.* żart głupi, *m.* abgeschmackter Scherz, *m.*

Quotidien, enne, *a.* codzienny, powszedni, täglich.

Quotient, *m.* *T.* iloraz, *m.* Quotient, *m.*

Quotité, *f.* kwota, część, *f.* dział, *m.* Theil, Antheil eines jeden, Betrag, *m.*

R.

Rabâchage, *m. fam.* częste powtarzanie w mówieniu, *n.* öftere Wiederholung einer Sache, *f.* (Fehler im Reden).

Rabâcher, *v. n. fam.* często się powtarzać, immer wieder auf seine alte Rede zurück kommen.

Rabâcheur, *m.* —euse, *f. fam.* często rzecz iednę opowiadaiący, powtarzaiący, Person, die einerley Sache zehnmal sagt, *f.*

Rabais, *m.* zmnieyszenie, zniżenie, *n.* Nachlaß, Abzug, Rabatt, *m.*

Rabaissement, *m.* zniżenie, pomnieyszenie ceny, *n.* Verminderung, Herabsetzung, *f.*

Rabaisser, *a. a.* z-, uniżyć; schylić, spuścić; z-, umnieyszyć, niebriget setzen, stellen, rücken ꝛc.; -vermindern, herunter setzen. *fig.* upokorzyć, demüthigen. — *n.* stanieć, upadać, na dół iśdź, abschlagen, wohlfeiler werden.

Rabat, *m.* kołnierz, *m.* Ueberschlag, Kragen, *m.*

Rabat-joie, *m.* przerywacz uciechy, *m.* Freudenstörer, *m.*

Rabattre, *v. a.* u-, zniżyć, spuścić, zwiesić; zbić; przyprasować; zwalić powtórnie; potrącić, wytrącić; spuścić taniey, niederschlagen; niederlassen, niedriger machen; niederbügeln; mehrmals niederreißen; abziehen, abrechnen, nachlassen. — *n.* odbić, (grając w kręgle), zurück schlagen (im Kegelspiele). — *n. et* se —, *r.* niespodzianie w inszą stronę się zwrócić, inszą drogę obrać, einen andern Weg einschlagen, sich wenden.

Rabbin, *m.* rabin, *m.* Rabbiner, *m.*

Rabbinage, *m.* (z pogardą); pisma rabinów, czytanie tychże, *n.* (verächtl.) Schriften der Rabbiner, *f. pl.* Studiren derselben, *n.*

Rabbinique, *a.* rabiński, rabbinisch.

Rabbinisme, *m.* nauka rabinów, *f.* Lehre der Rabbiner, *f.*

Rabbiniste, *m.* naśladowca rabiński, *m.* Anhänger der Rabbiner, *m.*

Rabêtir, *v. a. fam.* tępić, głupim czynić, dumm machen. — *n.* zgłupieć, stępieć, dumm werden.

Râble, *m.* krzyż, *m.* lędźwie u zaiąca, królika, *pl.* kosior, *m.* grzebło mularskie, etc., *n.* Rückenstück von einem Hasen oder Kaninchen, *n.* Ofenkrücke; Kalkkrücke; Schlammkrücke, *f.*

Râblu, ue, *a.* w krzyżu szeroki, dickrückig. *fam.* pleczysty, starkschulterig.

Rabobeliner, *v. a. fam.* niekształtnie łatać, ungeschickt flicken.

Rabonir, *v. a.* poprawić, polepszyć, verbessern. — *n.* poprawić się, polepszyć się, (o winie) besser werden, (besonders vom Weine).

Rabot, *m.* hebel; pociask, *cf.* Rable, Hobel, *m.* Rührschaufel, *f.*

Raboter, *v. a.* heblować, hobeln.

Raboteux, euse, *a.* sękowaty, nierówny, chropowaty, knortig, uneben, holperig.

Rabougri, ie, *a.* skrzywiony, niewyrosły, verkrüppelt. *fig.* niedorosły, karłowaty, klein und unansehnlich.

Rabougrir, *v. n. et* se—, *r.* niewyrosnąć, skrzywić się; verkrüppeln, verbutten.

Rabouillère, *f.* iama królików, *f.* Heckgrube der Kaninchen, *f.*

Raboutir, *v. a. fam.* zszyć, złatać, zusammen flicken, setzen.

Rabrouer, *v. a. fam.* (*qq'*) ofuknąć kogo, oburzyć się na kogo, einen grob abweisen, anfahren, anschnauzen.

Racaille, *f.* gołota, *f.* łaydactwo, *n.* odrzutek, *m.* Lumpengesindel, Geschmeiß, *n.* Lumperey, *f.*

Raccommodage, *m.* łatanie, *n.* zapłata od tego; rzecz łatana, *f.* Ausflicken, Ausbessern, *n.* Lohn dafür, *m.* ausgebesserte Sache, *f.*

Raccommodement, *m.* pogodzenie, *n.* zgoda, *f.* Aussöhnung, *f.*

Raccommoder, *v. a.* łatać; naprawić; po-, wprawić; pogodzić, ausbessern, flicken; wieder in Ordnung bringen; verbessern; versöhnen, aussöhnen. se —, *r.* po-, zgodzić się, sich versöhnen.

Raccommodeur, *m.* — euse, *f.* łatacz, *m.* Flicker, *m.*

Raccoupler, *v. a.* znowu zestrować, zsprzęgać, wieder zusammen koppeln.

Raccourci, *m.* sumaryusz, *m.* Auszug, *m.*

Raccourcir, *v. a.* skracać, abkürzen, verkürzen.

Raccourcissement, *m.* skrócenie, *n.* Verkürzung, *f.*

Raccours, *m.* zstępowanie się sukna w farbie, *n.* Einlaufen der Tücher und Zeuge in der Farbe, *n.*

Raccoûtrement, *m.* łatanie, etc. *n.* Ausbessern, *n.*

Raccoûtreur, *m.* — euse, *f.* łatacz, *m.* Flicker, *m.*

se Raccoutumer, *v. r.* (*à qc.*) przyzwyczaić się znowu do czego, sich wieder an etwas gewöhnen.

Raccrocher, *v. a.* zawiesić znowu, wieder aufhängen. se—, *r. fig. fam.* znowu się pogodzić, znowu się przyczepić, przypodchlebić się, sich wieder versöhnen, sich wieder anschmeicheln.

Raccrocheuse, *f. fam.* kurwa, co się do każdego przyczepia, *f.* Gassendirne, *f.*

Race, *f.* ród, rodzay, dom, *m.* pokolenie; plemię, *n.* Geschlecht, *n.* Stamm, *m.* Art, *f.*

Racer, *v. n.* tego samego rodzaiu ptaki wylęgać, Junge von der nämlichen Art ausbrüten.

Rachalander, *v. a.* nowych kupców nastręczyć, wieder Kunden verschaffen.

Ra

Rachat, *m.* odkupienie; wykupienie, *n.* Wiederverkauf; Loskauf, *m.* Auslösung, *f.*

Rache, *f.* ustoiny mazi, *pl.* Theerhefen, *f. pl.*

Rachetable, *a.* odkupny, wykupny, wiederkäuflich.

Racheter, *v. a.* odkupić; wykupić; opłacić, wiederkaufen; loskaufen, auslösen; tilgen.

Rachitis, *m. T.* Angielska choroba, *f.* Englische Krankheit, *f.* —tique, *a.* taką chorobę maiący, mit dieser Krankheit behaftet.

Racinage, *m.* farba z łuszczyn, z kory etc. orzechów, *f.* Farbe aus Nußrinde, Nußschale, ꝛc., *f.*

Racine, *f.* korzeń, *m.* Wurzel, *f.*

Raciner, *v. a. et n.* wkorzenić się; łuszczyną, etc. orzechową farbować, einwurzeln; mit Nußschalen ꝛc. färben.

Racle, *f.* skrobaczka, *f.* Schrape, *f.* Kratzeisen, *n.*

Racle-boyau, *m. fam.* skrzypacz mizerny, *m.* elender Fiedler, *m.*

Racler, *v. a.* o-, wy-, skrobać; raszpolować; ostrychnąć miarę, schaben, abkratzen; raspeln; ein Maaß (abstreichen). *fig. fam.* — le boyau, skrzypać na krzypcach, kratzen, fiedeln.

Racleur, *m.* skrzypacz, *m.* schlechter Geiger, *m.*

Racloir, *m.* skrobaczka, *f.* Schabeisen, *n.*

Racloire, *f.* strychulec, *m.* Streichholz, *n.*

Raclure, *f.* oskrobiny; opiłki, *pl.* Abschabsel, *n.* Raspelspäne, *m. pl.*

Racolage, *m.* werbownictwo, *n.* Werberhandwerk, *n.*

Racoler, *v. a.* gwałtem, podeyściem werbować, gewaltsam oder listig anwerben.

Racoleur, *m.* werbownik gwałtem, podeyściem werbuiący; *m.* listiger Werber, Seelenverkäufer, *m.*

Raconter, *v. a.* o-, powiadać, erzählen.

Raconteur, *m.* euse, *f.* opowiadacz przykry, *m.* unangenehmer Erzähler, *m.*

Racornir, *v. a.* twardym robić; skurczyć, hart und zähe machen; zusammen schrumpfen machen. se —, *r.* stwardnieć; skurczyć się, hart, zähe werden; einschrumpfen, sich krümmen.

Raquit, *m.* odegrane pieniądze, *pl.* das Wiedergewonnene, *n.*

Racquiter, *v. a.* uadgrodzić szkodę, etc. den Verlust wieder einbringen, entschädigen. se, *r.* odegrać, nazad swe pieniądze wygrać, sich wieder erholen, (wegen seines Verlustes).

Radeau, *m.* tratwa, *f.* Flöße, Fähre, *f.*

Radelier, *m.* tratwiarz, *m.* Flößer, *m.*

Radeur, *m.* żupnik sól mierzący, *m.* Salzmesser, *m.*

Radial, ale, *a.* promienisty, strahlig.

Radicalement, *ad.* z przyrodzenia; z gruntu, ursprünglich; von Grund aus.

Radication, *f.* korzenienie, *n.* Wurzeln, *n.*

Radicule, *f.* korzonek, kiełek, *m.* Würzelchen, Keimchen, *n.*

Radié, ée, *a.* promienisty, błyszczący się, strahlend, schimmernd.

Radis, *m.* rzodkiewka, *f.* Radieschen, *n.* Art kleiner Rettige, *f.*

Radoire, *f.* strychulec do soli, *m.* Streichholz zum Salze, *n.*

Radotage, *m.* Radoterie, *f. fam.* brednie, *pl.* albernes Geschwätz, *n.*

Ra-

Radoter, *v. n.* bredzić, głupstwa baiać, albern, abgeschmackt reden; aberwitzig seyn.

Radoteur, *m.* — euse, *f.* baiacz, bredniarz, *m.* alberner Schwätzer, *m.*

Radouber, *v. a* dychtować, naprawiać okręt, ein Schiff ausbessern, kalfatern.

Radoubeur, *m.* naprawiacz okrętu, *m.* Kalfaterer, *m.*

Radoucir, *v. a.* przyiemnieyszym czynić, zwolnić, miłder, gelinder machen. *fig.* uśmierzyć, ubłagać, przygasić, besänftigen. se —, *r.* zwolnieć, gelinder werden. *fig.* uśmierzyć się, etc., sich besänftigen. *fam.* — pour od. auprès d'une femme, kochanka udawać, bey einer Frau den Liebhaber machen

Radoucissement, *m.* zwolnienie, etc., *n.* Gelindewerden, *n. fig.* uśmierzenie, przygaszenie, *n.* Linderung, Besänftigung, *f. fam* miłostki udawane, *pl.* verstellte Liebesgeberden, *pl.*

se Raffaisser, *v. r.* z-, ulegać się, ustoić się, sich setzen oder senken.

Raffermer, *v. a.* z-, pomocnić, potwierdzić. wieder befestigen; stärken. se —, *r* u-, zmocnić się, sich befestigen.

Raffermissement, *m.* u-, zmocnienie, *n.* Wiederherstellung, Befestigung, *f.*

Raffes, *f. pl.* obcinki, obrzynki, *pl.* Abschnitzel vom Leder, Glas ꝛc., *n.*

Raffinage, *m. T.* czyszczenie (osobliwie cukru), *a.* cukier czyszczony, *m.* Läuterung, besonders des Zuckers, *f.* Raffinatzucker, *m.*

Raffiné, ée, *a. fig.* chytry, doświadczony; wymyślny, durchtrieben; ausgeklügelt.

Raffinement, *m.* roztrząsanie, badanie zbyteczne, *n.* subtelnostki, *pl.* Grübeln, *n.* Spitzfindigkeit; Grübeley, *f.*

Raffiner, *v. a.* czyścić, chędożyć, pławić, feiner machen, säubern. — *n.* sur qc., myślec, nad czém, dociekać czego, roztrząsać co, über etwas nachdenken; grübeln, klügeln. se —, *r.* schytrzeć, doskonalszym, mędrzeyszym zostać, sich verfeinern; klüger, lustiger werden.

Raffinerie, *f.* cukiernia *f.* Zuckersiederey, *f.*

Raffineur, *m.* ten, co czyści, pławi (srébro, cukier, etc.) Läuterer; Zuckersieder, *m.*

Raffoler, *v. n. fam.* de . . . bydź omamionym od czego, vernarrt seyn in . . ,

Raffolir, *v. n.* oszaleć, närrisch werden,

Rafle, *f.* szypułka od winagrona, *f.* oka iedney numery na kostkach. *pl.* Weintraubenkamm; Pasch (im Würfelspiel,) *m.*

Rafler, *v. a. fam.* zabrać, zagarnąć, wegraffen.

Rafraîchir, *v. a.* o-, chłodzić; posilić, okrzepić, posilić; oberznąć; odnowić, erfrischen, abkühlen; erquicken; beschneiden; auffrischen, *fig.* odnowić, erneuern. — *n.* pokrzepić się; ochłodzić się, frisch, kühl werden, se —, *r.* posilić się; ochłodzić się, ochłodnieć, sich erfrischen, sich abkühlen.

Rafraîchissement, *m.* ochłoda, *f.* pokrzepienie, posilenie, *n.* zasiłek, *m.* Erfrischung, Abkühlung; Erquickung, Labung, *f.*

Ragaillardir, *v. a. fam.* rozweselić, wieder fröhlich, lustig machen,

Rage, *f.* wściekłość, *f.* szaleństwo, *n.* Wuth, Tollheit, Raserey, *f.*

Ragot, otte, *a.* niski i otyły, kurz und dick, untersetzt.

Ragoter, *v. n. fam.* mruczeć, brummen,

Ragoût, *m.* potrawa z mięsa korzeniami przyprawiona, *f.* Ragout, *n.* wohlgewürzte Speise, *fig.* ponęta, *f.* Reiz, *m.*

Ragoûtant, ante, *a.* smaczny, schmackhaft, leckerhaft. *fig.* przyiemny, powabny, ponętny, reizend, geschmackvoll.

Ragoûter, *v. a.* apetyt sprawiać, ostrzyć, wieder Appetit machen. *fig.* zachęcać, pobudzać, reizen.

Ragrafer, *v. a.* za-, przypiąć, zaczepić, wieder an-, ein-, zuhaken.

Ragrandir, *v. a.* znowu powiększyć, rozprzestrzenić, wieder vergrößern.

Ragréer, *v. a.* gładko obrzynać, wyrównać, wykształcić, glatt machen, überarbeiten, völlig ausarbeiten. se —, *r.* opatrzyć się w potrzeby brakuiące (na okręcie), sich wieder mit dem Fehlenden versehen, (auf Schiffen).

Raie, *f.* linia, kréska; strefa; brózda; płaszczka, (ryba) *f.* Linie, *f.* Strich; Streifen, *m.* Furche, *f.* Roche, (Seefisch), *m.*

Raifort, *m.* chrzan, *m.* Rettig, *m.*

Railet, *f.* karb, rowek u igły, *m.* Rinnchen einer Nähnadel, *n.*

Railler, *v. a.* szydzić, drwić, wyśmiewać się, spotten, aufziehen, lächerlich machen. — *n.* od. se —, *r.* (*de qc.*) szydzić, etc. z czego; żartować, über etwas spotten, sich darüber lustig machen, darüber lachen; scherzen.

Raillerie, *f.* żart, *m.* Scherz, Spaß, *m.*

Railleur, eure, *a.* szyderski; żartobliwy, spóttisch; scherzhaft, spaßhaft. — *m. f.* szyderca, żartownik, *m.* Spötter, *m.*

Raire, *v. v. obs. v.* Raser.

Raire, *v. n.* beczeć, (iak ieleń), schreyen, wie ein Hirsch.

Rais, *m.* sprycha, *f.* Radspeiche, *f.*

Raisin, *m.* iagoda winna, *f.* winagrono, *n.* Traube, Weintraube, *f.* — sec, rozynek, *m.* Rosine, *f.*

Raisiné, *m.* wino warzone, *n.* Weinbeermuß, *n.*

Raison, *f.* rozum, *m.* prawo, *n.* satysfakcya, *f.* rachunek, *m.* sprawowanie się z czego, *n.* przyczyna, racya *f.* dowód, *m.* Vernunft, *f.* Verstand, *m.* Recht, *n.* Genugthuung Rechenschaft; Ursache, *f.* Grund; Beweis, *m.* à — de . . . *ad.* w cenie, według ustawy, rachuiąc po . . . . nach dem Verhältnisse, nach dem Fuße, so und so gerechnet

Raisonnable, *a.* rozumny; słuszny; przyzwoity; mierny, vernünftig; billig; anständig; ziemlich;

Raisonné, ée, *a.* dowodny, dokładny, ausführlich.

Raisonnement, *m.* rozsądek, *m.* rozważanie, rozumowanie, *n.* wniosek, *m.* baianie, *n.* wymówka, *f.* Urtheilskraft, *f.* Urtheilen, Vernünfteln; Urtheil, *n.* Vernunftschluß, *m.* Geschwätz, *n.* Widerrede, *f.*

Raisonner, *v. n.* mówić, sądzić rozumnie, rozumować; baiać, rozprawiać, vernünftig reden, urtheilen und schließen, vernünfteln; viel Redens machen.

Raisonneur, *m.* — euse, *f.* rozprawiacz, gadatywus, *m.* der, die wider etwas unvernünftig redet; Schwätzer, *m.*

Rajustement, *m. fam.* pogodzenie, ułatwienie, *n.* Aussöhnung, Beylegung, *f.*

Rajuster, *v. a.* znowu poprawić, posunąć; powtornie iednać, godzić, wieder in Ordnung

bringen, wieder zurecht machen; aussöhnen, vergleichen.

Râle, *m.* granie, skrzypienie na piérsiach, *n.* Röcheln, *n.*

Râlement, *m. v.* Râle.

Ralentir, *v. a*, za-, przytrzymać, langsamer machen. *fig.* przygasić, hamować, zmnieyszyć, wstrzymać, hemmen, mindern, schwächen, mäßigen. se, *r.* słabieć, ustawać, langsamer, schwächer werden, nachlassen.

Ralentissement, *m.* ustawanie, *n.* Nachlassen, *n.*

Râler, *v. n.* grać, skrzypić na piérsiach konaiąc, rocheln.

Ralliement, *m.* zebranie, zgromadzenie, *n.* Wiederversammlung, *f.*

Rallier, *v. a.* zebrać, zgromadzić, wieder versammeln.

Rallonger, *v. n.* przedłużać, dłuższym czynić, verlängern.

Rallumer, *v. a.* znowu zapalić, wieder anzünden. *fig.* znowu wzniecać, wszczynać, wieder rege machen. se, *r.* znowu się zaiąć, zapalić się; wszczynać się, etc. sich von neuem entzünden, entflammen.

Ramadan, *m. v.* Ramazan.

Ramadouer, *v.* Amadouer.

Ramage, *m.* gałęzie, *m. pl.* miłe śpiewanie ptaków, *n.* Astwerk, *n.* Waldgesang der kleinen Vögel, *m.*

Ramager, *v. n.* śpiewać (o ptakach), singen, (von Vögeln).

Ramaigrir, *v. a.* znowu wychudzić, wypłonić, wieder mager machen. — *n.* schudnąć, opaśdź, wieder mager werden.

Ramailler, *v. a.* zamesz wyprawiać, Felle sämisch machen.

Ramas, *m.* zbiór, *m.* kupa, *f.* Sammlung, Menge unbedeutender Sachen, *f.*

Ramasse, *f.* sanie w okolicach górzystych, *pl.* Art Schlitten in gebirgigen Gegenden, *m.*

Ramassé, ée, *p. et a.* zbiérany etc., gesammelt. *fig.* otyły, untersetzt.

Ramasser, *v. a.* zbiérać; podnieść z ziemi; na saniach wieźć kogo z góry na dół, sammeln, zusammen raffen, aufsammeln; von der Erde aufheben, aufraffen; in einem Schlitten herab fahren. *fig.* zbić, wykropić, durchprügeln.

Ramasseur, *m.* furman sań, *m.* Schlittenführer, *m.*

Ramassis, *m. fam.* kupa, *f.* Haufen, *m.*

Ramazan, *m.* post wielki w Turczech, *m.* große Fasten der Türken, *f.*

Rambout, *m.* ob. pomme de-, *f.* gatunek iabłek kwaskowatych, *n.* Art großer säuerlicher Sommeräpfel, *m.*

Rame, *f.* wiosło, *n.* tycz do grochu, etc.; ryza papieru, *f.* Ruder, *n.* Stecken zu Erbsen, *m.* Riß Papier, *m.*

Rameau, *m.* gałąź, *f.* Zweig, *m.*

Ramée, *f.* gałęzie, *pl.* mały chłodnik, *m.* Laubwerk, *n.* Laube, Laubhütte, *f.*

Ramender, *v. a. et n. fam.* zniżyć, zmnieyszyć cenę; stanieć, iśdź na dół, den Preis herunter setzen; wohlfeiler werden.

Ramener, *v. a.* nazad, znowu przyprowadzić, przywieśdź, stawić, wieder oder zurück bringen, oder führen.

Ramequin, *m.* grzanka séren pokładana, *f.* Käsegebackenes, *n.*

Ramer, *v. a.* puścić groch etc. po tyczy, sfangeln, stäbeln. — *v.* wiosłem robić, rudern.

Ramereau, *m.* turkawka młoda. *f.* junge Holztaube, *f.*

Rameur, *m.* wiosłowy, rudelnik, *m.* Ruderer, Ruderknecht, *m.*

Rameux, euse, *a.* gałęzisty, rozsochaty, vielzweigig, ästig.

Ramier, *m.* turkawka, *f.* Holztaube, *f.*

se Ramifier, *v. r.* rozsochacieć, w gałęzie rosnąć, sich in viele Aeste und Zweige zertheilen.

Ramilles, *f. pl.* chróst, *m.* Reisholz, *n.*

Ramingue, *a.* narowisty, (o koniu), stätig, (vom Pferde).

Ramoitir, *v. a.* znowu zmoczyć, odwilżeć, wieder feucht machen.

Ramolade, *f.* sos silny, *m.* kräftige Brühe, *f.*

Ramollir, *v. a.* od zmiękczyć znowu, wieder erweichen. *fig.* zniewieścić, niewieściuchem czynić, weich, weibisch machen.

Ramollissant, *m.* lékarstwo zmiękczaiące, *n.* wieder erweichendes Mittel, *n.*

Ramon, *m.* miotła otarta, *f.* stumpfer Besen, *m.*

Ramoner, *v. a.* komin wycierać, den Schornstein fegen oder kehren.

Ramoneur, *m.* kominiarz, *m.* Schornsteinfeger, *m.*

Rampant, ante, *a.* czołgaiący się, łażący, kriechend.

Rampe, *f.* poręcz przy wschodach, *f.* rząd stopniów na wschodach; pagórek pochodzisty, *m.* pochodzistość, *f.* Treppengeländer, *n.* Reihe Stufen auf der Treppe; Erhöhung der Erde; Auffahrt, *f.*

Rampement, *m.* czołganie się, łażenie, *n.* Kriechen, *n.*

Ramper, *v. n.* czołgać się, łazić po ziemi, kriechen. *fig.* płazać się, kriechen, ganz demüthig seyn.

Ramure, *f.* rogi jelenie, *m.* gałęzie, *f. pl.* Hirschgeweih; Astwerk, *n.*

Rance, *a.* gorzkawy, ranzig.

Ranche, *f.* szczebel, *m.* Sprosse, *f.*

Rancher, *m.* ostrwia, ostrew, *f.* Stangenleiter, *f.* Leiterbaum, *m.*

Rancidité, Rancissure, *f.* gorzkawość, *f.* Ranzigkeit, *f.*

Rancir, *v. n.* gorzknąć, zgorzknieć, ranzig werden.

Rançon, *f.* okup, *m.* Lösegeld, *n.*

Rançonnement, *m.* wy-, okupienie, *n.* Loskaufung, *f. fig.* łupiestwo, etc. *n.* Uebertheurung, *f.*

Rançonner, *v. a.* un vaisseau marchand, okup za okręt zabrany żądać, von einem aufgebrachten Schiffe ein Lösegeld fordern, *fig.* przecenić, za drogo przedadź, zdzierać, übernehmen, übertheuern, prellen.

Rançonneur, *m.* — euse, *f.* zdzierca, łupieżca, *m.* der, die übertheuert.

Rancune, *f.* chrapka, nienawiść, *f.* Groll, *m.*

Rancunier, *m.* — ère, *f. et a.* chrapkę, etc. maiący, der, die einen Groll hegt.

Rang, *m.* rząd, porządek, *m.* Reihe, Ordnung, Würde, *f.* Rang, Vorzug, *m.* Glied (von Staaten), *n.*

Range, *f.* rząd kamieni wielkich na bruku, *m.* Reihe gleich großer Pflastersteine, *f.*

Rangée, *f.* rząd, szereg, *m.* warszta, *f.* Reihe, *f.*

Ranger, *v. a.* porządkiem ustawić, położyć, rozrządzić; uszykować, sprzątnąć, in Ordnung stellen oder bringen; aufräumen; bey Seite oder aus dem Wege räumen. *fig.* przywieśdź, przyprowadzić, bringen unter oder zu etwas. se —, *r.* porządkiem stanąć, stawać; ustąpić, umknąć, sich in eine Reihe, in Ordnung stellen oder setzen; aus dem Wege gehen, Platz machen. *fig.* przystąpić do-

przystać, poddać się, sich begeben zu, unter . . .

Ranimer, *v. a.* ożywić, wieder beleben *fig.* odżywić, orzucić, zagrzewać, aufmuntern, beleben.

Rapace, *a.* drapieżny, reissend, raubgierig.

Rapacité, *f.* drapieżność, *f.* zdzierstwo, *n.* Raubgier, Raubsucht, *f.*

Rapatelle, *f.* włósiennica, *f.* roßhärener Zeug, *m.*

Rapatriage, Rapatriement, *m. fam.* pogodzenie powtórne, *n.* Wiederaussöhnung, *f.*

Rapatrier, *v. a. fam.* znowu pogodzić, wieder aussöhnen.

Râpe, *f.* raszpla; tartka; szypułka winagrona, *f.* Raspel, *f.* Reibeisen, *n.* Weintraubenkamm, *m.*

Râpé, *m.* iagody z winagron do polepszenia wina, *f. pl.* wino iagodami takiemi polepszone, *n.* Weintrauben im verdorbenen Weine, um ihn dadurch wieder gut zu machen, *f. pl.* solcher verbesserter Wein, *m.*

Râper, *v. n.* trzeć; raszplować, reiben; raspeln.

Rapetasser, *v. a.* łatać, naprawiać, flicken, ausflicken.

Rapetisser *v. a.* zmnieyszyć, kleiner machen. — *n.* zmnieyszeć, kleiner werden, abnehmen. se —, *r.* skurczyć się zmnieyszyć się, eingehen, einlaufen

Rapide, *a.* bystry, schnell, reissend.

Rapidité, *f.* bystrość; prędkość, *f.* Schnelligkeit, Geschwindigkeit, *f.*

Rapiécer, Rapiéceter, *v. a.* łatać, flicken, ausbessern.

Rapiécetage, *m.* łatanie, *n.* łatanina, *f.* Flicken; Flickwerk, *n.*

Rapière, *f.* rapir, *m.* Raufdegen, *m.*

Rapine, *f.* drapież, *f.* zdzierstwo, *n.* Raub, *m.* Räuberey, *f.*

Rapiner, *v. a.* ubłagać, uspokoić, wieder besänftigen, stillen

Rappel, *m.* odwołanie, przywrócenie, *n.* Zurückberufung, *f.*

Rappeler, *v. a.* odwołać, przywać, przywrócić, wiederrufen; zurück berufen. se, *r.* (*qc.*) przypomnieć sobie co, sich erinnern (einer Sache).

Rapport, *m.* odniesienie, odwiezienie, *n.* dochód, uroddzay, użytek, *m.* doniesienie, *n.* powieść; prożba, plotki, *pl.* proporcya, *f.* związek, skład, *m.* podobieństwo; zgadzanie się, ściąganie się; odbijanie się, rzyganie, *n.* Wiederbringen, Ertrag; Bericht, *m.* Aussage, Nachricht, *f.* Anbringen, Klatscherey, *f.* Verhältniß, Uebereinstimmung, Aehnlichkeit, Verbindung, *f.* Aufstoßen der Speisen, *n.* par — à . . . *ad.* co się tycze, względem, in Ansehung, in Rücksicht, in Betreff.

Rapporter, *v. a.* odnieść, odwieść; przy-, zawieźć, przywieźć; donieść, oznaymić; powiadać; przytaczać; plesć, wypeplać, roznieść, przynosić (zysk, pożytek). rodzić, wieder bringen; zurück bringen; an einen Ort hintragen oder führen; Bericht erstatten, berichten, vortragen, erzählen, hinterbringen; anführen; ausplaudern, klatschen; eintragen, bringen. — *à qc.* ściągać na co, ułożyć, uporządzić podług czego; wywodzić, dowodzić, ort etwas beziehen, nach etwas einrichten; von etwas herführen, herleiten, *fig.* od-, pomieść, davon tragen. *n.* odbijać się, rzygać, ausstoßen, (von Speisen), se —, *r.* (*à qc.*) ściągać

gać się, zmierzać na co; zgadzać na co, stosować do czego, sich beziehen; übereinkommen oder treffen. s'en — à . . ., odwoływać się na . . . . zdadz się, spuścić się na . . ., sich berufen auf . . ., es ankommen lassen auf . .,

Rapporteur, *m.* donosiciel, referent; podszczuwacz, plotka, *m.* Referent; Anbringer, Ohrenbläser, Klatscher, *m.*

*Rapprendre, *v. a.* znowu się na-, uczyć; znowu na-, uczyć, wieder lernen; wieder lehren.

Rapprivoiser, *v. a.* znowu przyswoić, ugłaskać, wieder zahm machen.

Rapprochement, *m.* powtórne przybliżanie, przystawanie, etc. połączenie, *n.* Wiederannäherung, Zusammenstellung, Zusammenbringung; Vereinigung, *f. fig.* zjednanie, pogodzenie, *n.* Wiedervereinigung, *f.*

Rapprocher, *v. a. et n.* znowu przybliżać, przysuwać, przystawiać; przybliżać się, etc. wieder nähern, näher zusammen rücken, setzen oder stellen. *fig.* zjednać, pogodzić, wieder vereinigen. se —, *r.* przybliżać się, etc. sich wieder nähern. *fig.* lżey, wolniey postępować, nachgeben.

Rapt, *m.* wykradzenie, porwanie białogłowy, *n.* Weiberraub, *m.* Entführung, *f.*

Râpure, *f.* oskrobiny; trociny, *pl.* Abgeriebenes, *n.* Raspelspáne, *m. pl.*

Raquette, *f.* pilnik, *m.* Racket, *n.* —quetier, *m.* ten, co ie robi, *m.* Racketenmacher, *m.* —queton, *m.* pilnik wielki, *m.* groß Racket, *n.*

Rare, *a.* rzadki; osobliwy, rar, selten; sonderbar, seltsam.

Raréfactif, ive, Raréfiant, ante, *a.* rozrzedzaiący, verdünnend.

Raréfaction, *f.* rozrzedzenie, *n.* Verdünnung, *f.*

Raréfier, *v. n.* rozrzedzać, verdünnen.

Rarement, *ad.* rzadko kiedy, selten.

Rareté, *f.* rzadkość, *f.* Seltenheit, *f.*

Rarissime, *a. fam.* bardzo rzadki, sehr selten.

Ras, rase, *a.* ogolony; gładki, krótkosierçisty; płaski: strychowany (strychulcem), geschoren: kurzhärig; eben, flach; gestrichen, (von Gemäßen).

Ras, *m.* rasza, *f.* Rasch, *m.* (Zeug).

Rasade, *f.* kieliszek pełny, *m.* gestrichen volles Glas, *n.*

Rasement, *m.* rozwalenie, zniesienie fortecy, *n.* Schleifen eines befestigten Ortes, *n.*

Raser, *v. a.* o-, golić; rozwalić, znieść, scheeren, rasiren; niederreißen, schleifen. *fig.* blisko czego przeyśdź, trącić, drasnąć, nahe vorbey gehen, streifen, anstreifen. se —, *r.* golić się, sich den Bart scheeren.

Rasette, *f.* rasza podła, *f.* geringer Rasch, *m.*

Rasibus, *prp. fam.* zupełnie, do szczętu, dicht daran, ganz nahe daran vorbey.

Rasoir, *m.* brzytwa, *f.* Scheermesser, *n.*

Rassade, *f.* gatunek paciorek szklannych, *pl.* Art Glaskorallen, *f.*

Rassasiant, ante, *a.* sytny, sättigend.

Rassasiement, *m.* nasycenie, *n.* sytność, *f.* Sättigung, Sattheit, *f.*

Rassasier, *v. a.* na-, sycić, sättigen.

Rassembler, *v. a.* zebrać, zgromadzić; znowu składać, zbiiać, sammeln, versammeln, zusammen bringen: wieder zusammen legen oder setzen.

*Rasseoir, *v. a.* znowu umocnić, osadzić, wieder fest machen.

chen. — *n. et* se —, *r.* ustać się, wyklarować się; ustać, sich wieder setzen. *fig.* przyiśdź, znowu do siebie, uspokoić się, sich wieder erholen.

Rasséréner, *v. a.* wypogodzić, wyiaśnieć, aufklären, aufheitern. se —, *r.* się, sich...

Rassiéger, *v. a.* znowu obledz, wieder belagern.

Rassis, *m.* podkowa stara podkuta. *f.* altes wieder aufgelegtes Hufeisen, *n.*

Rassis, ise, *a.* wyklarowany, wieder gesetzt. *fig.* esprit —, cichy, skromny umysł, *m.* ruhiges Gemüth, *n.* pain —, chleb czerstwy, *m.* altbackenes Brot, *n.*

Rassoté, ée, *a.* (*de*) omamiony od..., vernarrt in...

Rassurant, ante, *a.* dodawaiący, uspokaiaiący, beruhigend.

Rassurer, *v. a.* podpierać; znowuserca dodawać, uspokoić; znowu umocnić, stützen; wieder beruhigen, Muth einflößen, wieder befestigen. se —, *r.* serca znowu zabrać, uspokoić się; przyiśdź do siebie, sich wieder beruhigen; sich wieder erholen. *v.* se Rassséréner.

Rasure, *f.* ostrzyżenie włosów, *n.* Scheeren der Haare, *n.*

Rat, *m.* szczur, *m.* Ratze, Ratte, *f.*

se Ratatiner, *v. r.* zmarszczyć się, skurczyć się; więdnąć, zusammen schrumpfen, welk werden.

Rate, *f.* śledziona, *f.* Milz, *m. fig.* ponurość, posępność, *f.* dziwactwo, *n.* szczur samica, *f.* Unlust, Traurigkeit, *f.* Weibchen einer Ratze, *n.*

Râteau, *m.* grabie, *pl.* Harke, *f.* Rechen, *m.*

Râtelée, *f.* grabie pełne czego, *pl.* Rechen voll, *m.*

Râteler, *v. a.* grabić, rechen, harken.

Râtelet, *m.* grabki, *pl.* kleine Harke, *f.*

Râteleur, *m.* grabiacz, *m.* Harker, *m.*

Râtelier, *m.* drabina do siana nad żłobem, *f.* wisiadło, *n.* Raufe; Hakenleiste zu Gewehren &c., *f. fig. fam.* rząd zębów, *m.* Gebiß, *n.*

Rater, *v. n.* nie zaiąć się, nie wystrzelić (o broni), versagen (von Gewehren). — *a.* chybić, nie trafić, fehl schießen, nicht treffen.

Ratier, *m.* —ière, *f. fam.* tetryk, dziwak, *m.* Grillenfänger, *m.*

Ratière, *f.* połapka na szczury, *f.* Rattenfalle, *f.*

Ratification, *f.* potwierdzenie, *n.* dokument potwierdzaiący, *m.* Bestätigung, Bestätigungsurkunde, *f.*

Ratifier, *v. a.* potwierdzić, bestätigen.

Ratillon, *m.* szczurek, *m.* kleine Ratze, *f.*

Ratiocination, *f.* rozważanie, rozmyślanie, *n.* vernünftiges Urtheilen, *n.*

Ratiociner, *v. n.* rozważać, rozmyślać, vernünftig urtheilen, schließen.

Ration, *f.* racya, porcya, *f.* Ration, Portion, *f.*

Ratis, *m.* tłustość z kiszek, z flaków, *f.* Kaldaunenfett, *n.*

Ratisbonne, *f.* Ratysbona, *f.* Regensburg, *n.*

Ratisser, *v. a.* o-, skrobać, schaben, abschaben, abkratzen.

Ratissaire, *f.* skrobaczka, gaca, *f.* Scharbeisen, *n.* Krug-Scharre, *f.*

Ratissure, *f.* oskrobiny, *pl.* Abschabsel, *n.*

Raton, *m.* gatunek ciasta z serem, *n.* szczurek, *m.* Art Käsekuchen, *m.* kleine Ratte, *f. fam.* dzieciak, *m.* kleines Kind, *n.*

Rattacher, *v. a.* znowu umocnić, przyszyć, wieder fest machen, anheften.

*Ratteindre, *v. a.* znowu dogonić, doścignąć, wieder erreichen, einholen.

Rattendrir, *v. a.* znowu zmiękczyć, skruszyć, wieder erweichen.

Rattraper, *v. a.* znowu oszukać; znowu dostać, wieder einholen; wieder erwischen.

Rature, *f.* skrobanina, mazanina w piśmie, *f.* das Ausgestrichene, Ausgekratzte in Schriften, *n.*

Raturer, *v. a.* mazać, przekreślić; wy-, skrobać, ausstreichen, durchstreichen; auskratzen.

Raucité, *f.* chrapka, *f.* chrapliwy głos, *m.* Rauhigkeit der Stimme, Heiserkeit, *f.*

Rauque, *a.* chrapliwy, rauh, heiser.

Ravage, *m.* niszczenie, pustoszenie, *n.* Verheerung, Verwüstung, *f. fig. fam.* zamięszanie, *n.* zamięszka, *f.* Unordnung, *f.*

Ravager, *v. a.* niszczyć, pustoszyć, burzyć, verheeren, verwüsten.

Ravaler, *v. a.* znowu połknąć; znowu ściągać, spuszczać, wieder hinunterschlucken; wieder herunter ziehen oder lassen. *fig.* połykać, (słowa); nie wydadź, nie wymawiać; uszczerbiać, uwłaczać, verschlucken (Worte), nicht von sich geben oder herausfagen; verringern, schmälern. se —, *r.* znizyć się, upokorzyć się, sich erniedrigen, sich demüthigen.

Ravaudage, *m.* łatanie, etc. *n.* łatanina, *f.* Flicken; Flickwerk, *n.*

Ravauder, *v. a. et n.* łatać; cerować (pończochy), flicken, ausflicken. *fam.* krzątać się; wyłaiać, zbiczować; baiać, bredzić, im Hause herum kramen; ausschimpfen, salbadern.

Ravauderie, *f. fam.* brednie, *pl.* baianie, *n.* fraszka, *f.* dummes Geschwätze, *n.* Salbaderey; Lapperey, *f.*

Ravaudeur, *m.* —euse, *f.* tenta, co łata, etc., *m.* Flicker, *m. fam.* baiacz, *m.* Schwätzer, *m.*

Rave, *f.* rzepa, Rübe, *f.*

Ravet, *m.* karakuła, *f.* Kakerlack, Schmate, *m.* (Insekt.)

Ravière, *f.* rzepisko, *n.* Rübenacker, *m.*

Ravigote, *f.* polewka z ziołek różnych, *f.* Brühe von grünen Kräutern, *f.*

Ravigoter, *v. a. fam.* znowu pokrzepić, posilić, wieder erquicken.

Ravilir, *v. a.* zhańbić, znieważyć, verächtlich machen, schänden.

Ravin, *m.* wąwóz, *m.* Schlucht, *f.* Richtweg, *m.*

Ravine, *f.* struga, *f.* potok, *m.* Regenbach. *v.* Ravin.

Ravir, *v. a.* uwieśdź, porwać, gwałtem wziąć, rauben, entführen. *fig.* uiąć, unosić, porywać, entzücken, bezaubern. *fam.* à —, na podziwienie, do zachwycenia, zum Entzücken.

se Raviser, *v. r.* zdanie swe odmienić, inaczey się namyśleć, seine Meinung ändern, sich anders besinnen.

Ravissant, ante, *a.* drapieżny; raubend, reissend. *fig.* przedziwny, powabny, hinreissend, bezaubernd, entzückend.

Ravissement, *m.* wykradzenie, porwanie panny, *n.* Raub, *m.* Entführung, *f. fig.* zachwycenie, *n.* Entzückung, *f.*

Ravisseur, *m.* wykradaiący pannę, Räuber, Entführer, *m.*

Ra-

Ravitaillement, *m.* powtórne opatrzenie w żywność, *n.* neue Verproviantirung, *f.*

Ravitailler, *v. a.* znowu w żywność opatrzyć, aufs neue verproviantiren.

Raviver, *v. a.* odnowić; rozżarzyć; *fig.* ożywiać, zapalać, wieder lebhafter machen, auffrischen.

Ravoir, *v. a.* odzyskać, nazad dostać, otrzymać, wieder haben oder bekommen. *fam.* se —, *r.* przychodzić do siebie, znowu sił nabierać, sich wieder erholen.

Ravoir, *m.* ogrodzenie w morzu do połowu ryb, *n.* Ort zum Fischfangen am Ufer, wo Ebbe und Fluth abwechselt, *m.*

Rayé, ée, *p. et a.* po-, przekreślony; strefisty; gwintowany; geritzt, durchstrichen; gestreift; gezogen.

Rayer, *v. a.* rysy, krésy, robić; prze-; kréślić; strefować, strefy robić; gwintować (gwintówkę), Ritze oder Risse machen; durchstreichen, ausstreichen; mit Streifen versehen; ziehen (ein Rohr).

Rayon, *m.* promień, *m.* sprycha; brózda, *f.* rowek, *m.* węza, *f.* plastr miodu, *m.* przegródka, półka, *f.* Strahl, *m.* Speiche; Furche; Honigscheibe, *f.* Fach eines Gestelles, Bücherbrets &c., *n.*

Rayonnant, ante, *a.* promienisty, błyszczący się, strahlend, glänzend.

Rayonner, *v. n.* pomienie rzucać, wypuszczać, strahlen, glänzen.

Rayure, *f.* strefa, ścieszka (na materyi), gwint (w gwintówce), *m.* Gestreifte, *n.* Streifen; Zug im gezogenen Rohre, *m.*

Re, *prp. ins.* (oznacza powtórną czynność, powrót czego) znowu, ieszcze raz, nazad, prze- (deutet eine wiederholte Handlung, eine Rückkehr &c., an), wieder, aufs neue, noch einmal, zurück, um.

Réal, *m.* od. Réale, *f.* reał, *m.* (moneta), Real, *m.* (Spanische Münze).

Réalisation, *f.* uskutecznienie, wypełnienie, *n.* Bewerkstelligung, wirkliche Erfüllung, *f.*

Réaliser, *v. a.* uskutecznić, wypełnić, dokonać, bewerkstelligen, wirklich erfüllen, ausführen.

Réalité, *f.* istota; rzeczywistość, *f.* Wirklichkeit, *f.*

Réatteler, *v. a.* znowu zaprządz, wieder anspannen.

Rebaiser, *v. v.* znowu pocałować, wieder küssen.

Rebander, *v. a.* znowu naciągnąć, zawiązać, wieder spannen, wieder verbinden.

Rébaptisant, *m.* — ante, *f.* nowochrzczeniec, *m.* Wiedertäufer, *m.*

Rébaptisation, *f.* chrzest powtórny, *m.* Wiedertaufe, *f.*

Rébarbatif, ive, *a.* burzliwy, fukliwy, widerwärtig, mürrisch.

Rebâter, *v. a.* znowu osiodłać bydło tłomokowe, den Saumsattel wieder auflegen.

Rebâtir, *v. a.* znowu wybudować, wystawić, wieder aufbauen.

Rebattre, *v. a.* znowu bić, stukać; drugi raz karty tasować, mięszać, wieder klopfen oder schlagen; die Karte noch ein Mal mischen. *fig.* powtarzać, wiederholen.

Rebelle, *a* buntowny, rebellisch, aufrührerisch. *fig.* uporny, krnąbrny, hartnäckig, spröde.

Rebelle, *m. f.* buntownik; *m.* Aufrührer, Rebell, *m.*

se Rebeller, *v. r.* buntować się, powstać, sich empören.

Rébellion, *f.* bunt, *m.* powstanie, *n.* Empörung, *f.* Aufruhr, *m.*

Rebénir, *v. a.* powtórnie poświęcić, wieder einweihen.

se Rebéquer, *v. r. fam.* odwarkiwać, odszczekiwać, sich widersetzen, widersprechen.

Reblanchir, *v. a.* znowu pobielać, wieder weißen.

*Réboire, *v. n.* znowu pić, wieder trinken.

Rebondi, ie, *a.* otyły; pulchny, dick, rund und voll.

Rebondir, *v. a.* odbiiać się, znowu odskoczyć, abprallen, wieder aufspringen.

Rebondissement, *m.* odskakiwanie etc., *n.* Aufprallen, *n.*

Rebord, *m.* brzeg; wyłog, *m.* Rand, *m.* Randleiste, *f.* Aufschlag, *m.*

Reborder, *v. a.* znowu obszyć, obrąbić; oblamować, wieder neu einfassen.

se Rebotter, *v. r.* bóty znowu wzuć, wdziać, seine Stiefel wieder anziehen.

Rebouchement, *m.* powtórne zatkanie, *n.* Wiederzustopfen, *n.*

Reboucher, *v. a.* znowu zatkać, wieder zustopfen. se —, *r.* przegiąć się, (o ostrzu) sich umlegen, (von einer Spitze).

*Rebouillir, *v. n.* znowu się warzyć, gotować, wieder kochen oder sieden.

Rebouiser, *v. a.* drugi raz farbować, odnowić (kapelusz), aufputzen (Hüte). *fig. fam.* oszukać; rozumu uczyć; wybuzować, betrügen; klug machen: Verweise geben.

Rebourgeonner, *v. n.* nowe paczki puszczać, znowu się pukać, neue Knospen gewinnen, wieder ausschlagen.

Rebours, *m.* strych pod włos, *m.* Gegenstrich, *m. fig. fam.* opaczność, przeciwność, *f.* Gegentheil, Widerspiel, *n.* — *a. fam* uparty, dziwny, fórrig, eigensinnig. à —, *ad.* pod włos, wider den Strich. *fig.* opacznie, na opak, verkehrt.

Rebrasser, *obs. v.* Retrousser.

Rebrider, *v. a.* wyuzdać, wieder zäumen.

Rebroder, *v. a.* ieszcze co dohaftować, noch etwas hinzu sticken.

Rebrouiller, *v. a.* znowu rozrzucić, pomięszać, wieder unter einander werfen.

Rebrousser, *v. a.* pod włos czesać, głaskać wider den Strich kämmen, streichen oder bürsten. — *n.* wzad idź, dowracać, wieder zurück kehren. à rebrousse poil, *ad* pod włos, gegen den Strich. *fig.* na opak, opacznie, verkehrt.

Rebroussoir, *m.* Rebrousse, *f.* grzebień, *m.* szczotka do czesania pod włos, *f.* Kamm, *m.* od. Bürste, die Haare aufwärts zu streichen, *f.*

Rebroyer, *v. a.* ieszcze raz trzeć, tłuc, noch ein Mal zerstoßen, zerreiben.

Rebuflade, *f. fam.* fuki, *pl.* burkanie, *n.* Anschnauzen, *n.* harte Worte, *n. pl.*

Rébus, *m.* dwuwykładność, *f.* słowo dwuwykładne, *n.* Zweydeutigkeiten, *f. pl.*

Rebut, *m.* odmowa, *f.* wybierki, *pl.* brak, *m.* Abweisung, abschlägige Antwort, *f.* Ausschuß, Auswurf, *m.*

Rebutant, ante, *a.* nieprzyiemny, przykry; nieprzyiazny, verdrießlich, unangenehm; widerwärtig.

Rebuter, *v. a.* odrzucić, wyłączyć; odmówić; odstraszyć, odrażać, ausschließen; verwerfen; abweisen; abschrecken. se —, *r.* dadz się odstraszyc, trwożyć się; wzdrygać się, opierać się, sich abschrecken lassen, widerspenstig werden.

Recacher, *v. a.* znowu skryć, wieder verbergen.

Recacheter, *v. a.* znowu zapieczętować, wieder versiegeln.

Ré-

Récalcitrant, ante, *a.* uporczywy, hartnäckig.

Récalcitrer, *v. n.* opierać się, wzdrygać, widerstreben, widerstehen.

Recaler, *v. a.* gładko heblować, glatt hobeln.

Récapitulation, *f.* krótkie zebranie, powtórzenie, *n.* kurze Wiederholung, *f.*

Récapituler, *v. a.* krótko zebrać, powtórzyć, kurz wiederholen.

Recéder, *v. a.* znowu ustąpić, spuścić (komu czego), wieder abtreten.

Recèlement, *m.* taienie, etc. Verhehlung, *f.*

Receler, *v. a.* taić, kryć, przechowywać, verhehlen; verheimlichen.

Receleur, *m.* —euse, *f.* przechowywacz, *m.* Hehler, *m.*

Récemment, *ad.* niedawno, neulich, vor kurzem.

Recenser, *v. a.* wysłuchać świadków; przeglądać towary, Zeugen verhören; Waaren besichtigen.

Récent, ente, *a.* świeży, niedawny, frisch, neu.

Récépissé, *m.* kwit na otrzymanie czego dany, *m.* Empfangsschein, *m.*

Réceptacle, *m.* stek, zbiór, *m.* Zusammenfluß, Sammelplatz, *m.* Behältniß, *n.*

Réception, *f.* przyięcie, przywitanie; przypuszczenie; odebranie, *n.* Empfang, *m.* Bewillkommung, Aufnahme, *f.*

Recette, *f.* wybieranie, *n.* perczota; recepta, *f.* Einnahme, *f.* Recept, *n.*

Recevable, *a.* przyiętny, przyięcia godny, ważny, służący; annehmlich; gültig, zulässig.

Receveur, *m.* — euse, *f.* przyimuiący; odbieraiący, pobórca, szafarz. *m.* Empfänger, Einnehmer; Schaffner, *m.*

Recevoir, *v. a.* przyiąć; brać, wybierać, otrzymać, odebrać, dostać; przyiąć, przywitać, zatrzymać; dopuścić, annehmen; einnehmen, empfangen, bekommen; aufnehmen; auffangen; zulassen.

Réchafauder, *v. a.* ieszcze raz rusztować, rusztowanie wystawić, ein neues Gerüst bauen.

Rechanger, *v. a.* znowu odmienić, przemienić, przefrymaczyć, wieder ändern; nochmals vertauschen. — *n.* (*de qc.*) na przemianę używać, przemieniać co, mit etwas wechseln.

Rechanter, *v. a.* ieszcze raz śpiewać, einen Gesang wiederholen.

Réchapper, *v. n. fam.* znowu się wybawić od czego, wybrnąć z czego, wieder entgehen.

Recharge, *f.* przewaga, *f.* powtórne nabicie, *n.* podatek podniesione, podwyższone, nowe, *pl. m.* powtórne uderzenie, (na nieprzyiaciela), powtórne zlecenie, etc., *n.* Ueberlast, *f.* abermaliges Laden, *n.* erhöhete oder neue Auflage, *f.* wiederholter Angriff; wiederholter Auftrag, *m.*

Recharger, *v. a.* znowu nabić; naładować; powtórnie uderzyć na nieprzyiaciela; komu co zlecić, nakazać, wieder laden oder beladen; von neuem angreifen; aufs neue zu befehlen.

Rechasser, *v. a.* znowu odpędzić, odbić, odegnać, wieder zurück treiben; von neuem jagen.

Réchaud, *m.* fajerka, *f.* węgle rozzarzone, *m. pl.* Kohlenpfanne, *f.* Kohlfeuer, *n.*

Réchauffer, *v. a.* znowu rozzagrzać; zapalać, zachęcać, wieder wärmen oder erwärmen, aufwärmen.

Réchauffoir, *m.* piecyk do grzania potraw, *m.* kleiner Wärmofen, *m.*

Rechausser, *v. a.* znowu obuć trzewiki, obiec pończochy, Schuhe und Strümpfe wieder anziehen.

Rechaussoir, *m.* młot mincarski, *m.* Münzhammer, *m.*

Recherché, ée, *a. et p.* skupny, szukany; dobrze wyrobiony, wydoskonalony; piękny; wykwintny, afektowany, wieder gesucht, aufgesucht; fleißig gearbeitet, schön; gekünstelt, gesucht.

Recherche, *f.* szukanie; staranie się; dochodzenie, dociekanie; wynaydowanie, *n.* Suchen, *n.* Ansuchung; Bewerbung; Untersuchung; Nachforschung; Erforschung, *f.*

Rechercher, *v. a.* znowu szukać, wywiadywać się, dochodzić, wynaydować, dociekać; dopinać się, domagać się; starać się, (o pannę) nochmals suchen; aufsuchen, nachforschen; untersuchen; streben; anhalten, sich bewerben.

Rechigné, ée, *a.* markotny, tetryczny, sauertöpfisch.

Rechigner, *v. n.* mruczeć, tetrykowato wyglądać, sauer, murrisch aussehen.

Rechute, *f.* odpadnienie, *n.* powrót choroby, *m.* Rückfall, *m.*

Récidive, *f.* błąd, grzech powtórny, *m.* odpadnienie, *n.* Rückfall in einen Fehler, *m.*

Récidiver, *v. n.* odpaśdź, wpaśdź, w przeszłą chorobę, w przeszły grzech, wieder in vorige Fehler fallen.

Récipé, *m.* recepta, *f.* Recept, *n.*

Réciprocité, *f.* wzaiemność, zobopolność; *f.* gegenseitiges Verhältniß, *n.*

Réciproque, *a.* wzaiemny, zobopolny, gegenseitig, wechselseitig.

Récirer, *v. a.* znowu woskować, wieder wichsen.

Récit, *m.* opowiadanie, *n.* powieść, *f.* Erzählung, *f.*

Récitateur, *m.* opowiadacz; powiadaiący, der etwas hersagt, *m.*

Recitation, *f.* powiadanie na pamięć, *n.* auswendiges Hersagen, *n.*

Réclamation, *f.* upominanie się; zabranie, *n.* Wiederforderung, *f.* Einspruch, *m.*

Réclamer, *v. a.* wzywać; upominać się, nazad żądać; wołać, wabić nazad, aufrufen; wieder oder zurück fordern, in Anspruch nehmen; zurück rufen. — *n.* (*contre qc.*) przeczyć, opierać się, zabraniać, widersprechen, Einspruch thun. se —, *r.* (*de qq.*) odwoływać się do kogo, sich auf jemanden berufen.

Reclouer, *v. a.* znowu przybić, wieder annageln.

*Reclure, *v. a.* *v.* Enfermer.

Reclus, use, *a.* zamknięty, samotny, eingeschlossen, einsam. — *m. f.* pustelnik, odludek, *m.* Einsiedler, Klausner, *m.*

Reclusion, *f.* zamknięcie, *n.* cela, *f.* Einsperrung; Zelle, Klause, *f.*

Recogner, *v. a.* znowu wbić; odpędzić, odpór dadź, wieder hinein schlagen; zurück schlagen.

Recoiffer, *v. a.* znowu włożyć na głowę, poprawić na głowie kornet; znowu zatkać butelkę, etc. den Kopfputz wieder auf oder zurecht setzen.

Recoin, *m.* kąt, *m.* ustronie, *n.* verborgener Winkel, *m.*

Récollection, *f.* zebranie myśli, *n.* uwaga, *f.* Fassung der Gedanken, *f.*

Recoller, *v. a.* znowu kleić, lepić, wieder leimen.

se Récolliger, *v. r. obs.* zebrać myśli, namyśleć się, seine Gedanken sammeln.

Récolte, *f.* żniwo; zbieranie, *n.* Erndte, Einsammlung, *f.*

Récolter, *v. a.* zbierać, żąć, erndten, einerndten.

Recommandable, *a.* chwalebny, zaletny, empfehlungswerth, schätzbar.

Recommandaresse, *f.* rayfurzyni, rayfurka, *f.* Mägdeverhingerin, *f.*

Recommandation, *f.* zalecenie, poważanie, poszanowanie, *n.* opis skradzionych lub zgubionych rzeczy, *m.* prozba o dłuższe trzymanie kogo w więzieniu *f.* Empfehlung; Achtung, *f.* Umlauf wegen gestohlner oder verlorner Sachen, *m.* Ansuchen um fernere gefängliche Haft, *n.*

Recommander, *v. a.* zalecać, zachwalać, porucząć; opisać i obwieścić rzecz ukradzioną, etc.; o dalsze trzymanie w więzieniu prosić, empfehlen, anbefehlen, angreifen; etwas Gestohlnes ꝛc. durch einen Umlauf anzeigen; um Verlängerung des Arrestes nachsuchen.

Recommencer, *v. a. et n.* znowu zacząć, wieder anfangen.

Récompense, *f.* nadgroda, zapłata, *f.* Belohnung, *f.* Lohn, Ersatz, *m.* Entschädigung, *f.* en —, w nadgrodę, zamiast tego, zur Wiedervergeltung, dagegen.

Récompenser, *v. a.* nadgrodzić, wywdzięczyć co komu, belohnen, vergelten; entschädigen. se —, *r.* samemu sobie szkodę nadgrodzić, sich schadlos halten.

Recomposer, *v. a.* znowu składać; znowu ułożyć, spisać, wieder zusammen setzen; aufs neue setzen.

Recompter, *v. a.* przerachować, powtórnie co zliczyć, zrachować, überzählen, nochmals zählen, überrechnen.

Réconciliable, *a.* ugodliwy, zgodny, der, die ausgesöhnt werden kann.

Réconciliateur, *m.* — trice, *f.* jednacz, pośrzednik, *m.* Versöhner, *m.*

Réconciliation, *f.* pogodzenie, *n.* zgoda, *f.* Versöhnung, *f.*

Réconcilier, *v. a.* powtórnie pogodzić, zjednać, wieder vergleichen, wieder versöhnen.

Reconduire, *v. a.* znowu odprowadzić, za drzwi kogo wypchnąć, wieder zurück führen, begleiten; jemandem die Thüre weisen.

Réconfort, *m. obs. v.* Consolation.

Réconforter, *v. a. v.* Consoler.

Reconnaissable, *a.* znaczny, łatwy do poznania, kennbar, kenntbar, sichtlich.

Reconnaissance, *f.* przy-, poznanie, *n.* wdzięczność; obligacya, *f.* zapis, *m.* karta, *f.* Wiedererkennung, Erkennung; Dankbarkeit, Erkenntlichkeit; Verschreibung, *f.* Schuldschein, *m.*

Reconnaissant, ante, *a.* (*de qc.*) wdzięczny, dankbar, erkenntlich.

*Reconnaître, *v. a.* poznać; dociec, postrzedz, odkryć; wyznać; zeznać, przyznać; wywdzięczyć; wyśpiegować, wieder kennen, erkennen; bekennen, gestehen; anerkennen; belohnen, erkenntlich seyn; auskundschaften. se —, *r.* błąd swóy uznać, nawrócić się; namyśleć się, przyjśdź do siebie, zur Erkenntniß kommen, in sich gehen; sich besinnen.

*Reconquérir, *v. a.* powtórnie podbić, dobydź, zawoiować, wieder erobern.

Reconstruction, *f.* odbudowanie, *n.* Wiederaufbauung, *f.*

*Reconstruire, *v. a.* odbudować, wystawić, wieder aufbauen.

Reconsulter, *v. a.* znowu się radzić; znowu rozradzać, von neuem um Rath befragen; nochmals berathschlagen.

Reconter, *v. a.* znowu powiadać, wieder erzählen.

Recontracter, *v. a.* znowu ugodę, kontrakt zawrzeć, zrobić, aufs neue einen Vergleich schließen.

Reconvoquer, *v. a.* znowu zwołać, wieder zusammen berufen.

Recopier, *v. a.* ieszcze raz przepisać, noch ein Mal abschreiben.

Recoquillement, *m.* zwiianie się, etc. *n.* Windung, *f.* Zusammenrollen, *n.*

Recoquiller, *v. a.* zwinąć; założyć; kędzierzawić, zusammen rollen, umbiegen. se —, *r.* zwiiać się, kręcić się, kurczyć się, kędzierzawić się, sich winden, rollen, krümmen.

Recorder, *v. a.* przypominać sobie, przesłuchywać się; świadkami co potwiérdzić, seine Lection oft wiederholen, sich überhören; durch Zeugen bescheinigen lassen. se —, *r.* (*avec qq.*) umówić się z kim, sich mit jemanden bereden.

Recorriger, *v. a.* powtórnie poprawić, wieder verbessern.

Recoucher, *v. a.* znowu położyć, (do łóżka, na ziemię), wieder niederlegen.

*Recoudre, *v. a.* znowu szyć, przyszyć, etc. wieder nähen, annähen, ꝛc.

Recoupe, *f.* odłupki, odcinki (z kamienia), *pl.*; mąka z otrąb poślednia, *f.* Steinkraus, *m.* Kleyenmehl, *n.*

Recouper, *v. a.* powtórnie rznąć, obrzynać; inaczéy kraiać; ieszcze raz karty zbiérać, wieder schneiden oder beschneiden; anders schneiden; die Karten wieder abheben.

Recourber, *v. a.* zakrzywić, zagiąć, inaczéy zginać, umbiegen, krümmen, anders biegen.

*Recourir, *v. a.* tam i sam biegać, znowu pobiedz; (*à*) udać się do..., rady szukać u..., wieder laufen; seine Zuflucht nehmen zu...

*Recourre, *v. a.* odbić, odpędzić, odebrać, durch Laufen wieder bekommen, zurück holen.

Recours, *f.* ucieczka, *f.* Zuflucht, *f.*

Recousse, *f.* odbicie, etc., *n.* Wiederabjagung, *f.*

Recouvrable, *a.* znowu nabytny, dobytny, wieder erlangbar.

Recouvrement, *m.* odzyskanie, przywrócenie, *n.* Wiedererlangung; Wiederherstellung, *f.*

Recouvrer, *v. a.* znowu odzyskać, nabyć, otrzymać, wieder erlangen, wieder bekommen.

*Recouvrir, *v. a.* znowu nakryć, zasłonić, etc., wieder decken, bedecken ꝛc.

Récréatif, ive, *a.* wesoły, ucieszny, zabawny, lustig, ergötzlich.

Récréation, *f.* uciecha, rozrywka, *f.* rozweselenie się, *n.* Ergötzung, Belustigung, Ergötzlichkeit, Erholung, *f.*

Récréer, *v. a.* cieszyć, rozweselić, rozerwać, ergötzen, belustigen.

Recréer, *v. a.* znowu stanowić, wprowadzać (urzędy), wieder einführen; (Aemter) wieder errichten.

Recrépir, *v. a.* znowu wapnem zarzucić, zapluskać, wieder tünchen.

Recreuser, *v. a.* znowu głębiey odkopać, wieder tiefer graben.

Recribler, *v. a.* ieszcze raz przesiać, noch einmal sieben.

se Récrier, *v. r.* wy-, krzyknąć, wrzasnąć, aufschreyen, laut auf-

schreyen. (*sur qc.*) powstawać wołać przeciwko komu, über etwas schreyen.

Récrimination, *f.* wzaiemne oskarzanie, obwinianie; wzaiemne lżenie, *n.* Gegenbeschuldigung, *f.* Wiederschelten, *n.*

Récriminer, *v. n.* wzaiemnie oskarzać, obwiniać; wzaiemnie lżyć, gegenseitig verklagen; wiederschelten.

*Récrire, *v. a.* znowu przepisać; odpisać, wieder schreiben; beantworten.

*Recroître, *v. n.* znowu rosnąć, odrastać; znowu się wzbierać, wieder wachsen.

se Recroqueviller, *v. r.* skurczyć się, zmarszczyć się, zusammen schrumpfen.

Recrotter, *v. a.* znowu zbłocić, zaszargać, wieder kothig machen.

Recru, ue, *a.* wysilony, zmęczony, abgemartert, abgemergelt.

Recru, *m.* odrost, *m.* Nachwuchs, *m.*

Recrue, *f.* rekruci, *pl.* zaciąg, *m.* Recruten, *m. pl.* Recrutirung, *f.*

Recruter, *v. a.* rekrutować, recrutiren.

Recta, *ad. fam.* prosto do . . ., geradezu, gerades Weges.

Rectangle, gulaire, *a.* prostokątny, rechtwinkelig. — gle. *m.* prostokąt, *m.* Rechteck, *n.*

Recteur, *m.* rektor, *m.* Rector, Vorgesetzter, *m.*

Rectifier, *v. a.* naprawić, naprostować, berichtigen, verbessern.

Rectiligne, *a.* prostociągły, geradlinig.

Rectitude, *f.* szczérość, poczciwość, prawość, *f.* Geradheit, Redlichkeit, *f.*

Rectoral, ale, *a.* rektorski, dem Rektor gehörig.

Rectorat, *m.* rektorstwo, *n.* Rektorat, Amt des Rektors, *n.*

Recu, *m.* kwit, *m.* Quittung, *f.*

Recueil, *m.* zbiór, *m.* Sammlung, *f.*

*Recueillir, *v. a.* zbiérać, przyiąć; wirosić, einsammeln, einerndten; sammeln; zusammen tragen; aufnehmen; abnehmen, folgern. se —, *r.* krótkiémi słowy wyrazić; myśli swe zebrać, sich kurz fassen, sich sammeln.

*Recuire, *v. a.* ieszcze raz przewarzyć, etc.; wypalić, noch einmal kochen ꝛc; ausglühen.

Recuite, *f.* rozpalenie, rozpuszczenie krusczów, *n.* Ausglühen der Metalle, *n.*

Reculade, *f.* cofnienie wozu w zad, *n.* odskok, *m.* Zurückfahren eines Wagens, *n.* Zurücksprung, *m.*

Reculé, ée, *p. et a.* w zad pochnięty, etc. odległy, zurück geschoben; entfernt, entlegen.

Reculé, *f.* feu de —, ogień wielki, przed którym umykać trzeba, *m.* großes Feuer, wovor man zurückweichen muß.

Reculement, *m.* cofnienie się w tył, w zad, *n.* podpiérsień, podpiérśnik, *m.* Zurückschieben, Zurückweichen, *n.* Koppelkette, Hemmkette, *f.*

Reculer, *v. a.* w zad, nazad, w tył, popychać, posuwać, pomykać, cofać, zurück schieben, setzen, ziehen. *fig.* odwłaczać, odciągać, odkładać; verschieben, aufhalten, verzögern. — *n. et* se, *r.* nazad, w tył ustępować, iśdź, cofać się, zurück weichen, gehen. *fig.* raczkiem, przewrotnie iśdź; odstąpić; odwłaczać, odkładać, rückwärts gehen; abgehen wovon; verschieben.

à Reculons, *ad.* wznak, w zad; na opak, raczkiem, rückwärts.

Récupération, *f.* pozyskanie, odebranie, *n.* Wiedererlangung, *f.*

se Récupérer, *v. r. fam.* pozyskać szkody, nadgrodzić sobie, sich seines Schadens erholen.

Récusable, *a.* odrzutny, podeyrzany, verwerflich, verdächtig.

Récusation, *f.* odrzucenie, *n.* Verwerfung, *f.*

Récuser, *v. a.* odrzucić, nie przyiąć, nicht annehmen, verwerfen.

Rédacteur, *m.* zbieracz, wydawca, *m.* Herausgeber, Sammler schriftlicher Aufsätze, *m.*

Rédaction, *f.* zbieranie, spisanie, wydanie pism, etc., *n.* zbiór, *m.* Zusammentragung, Sammlung, Abfassung von Aufsätzen, ꝛc. *f.*

Redanser, *v. a. et n.* znowu ieszcze tańcować, wieder tanzen.

Rédarguer, *v. a. et n.* łaiać, strofować, mruczeć, tadeln, strafen, ausschelten.

Reddition, *f.* oddanie; poddanie; składanie rachunków, *n.* Zurückgebung; Uebergabe; Ablegung (einer Rechnung), *f.*

Redébattre, *v. a.* znowu nagabać, zbiiać, prawem dochodzić, von neuem anfechten, bestreiten.

Redéclarer, *v. a.* powtórnie oświadczać, wieder erklären.

Redédier, *v. a.* powtórnie poświęcić, von neuem einweihen.

*Redéfaire, *v. a.* znowu rozebrać, rozplątać, rozwiązać, nochmals zerlegen, aufmachen, losmachen.

Redéjeûner, *v. a.* ieszcze raz śniadanie iesdź, noch einmal frühstücken.

Redélibérer, *v. a.* powtórnie rozważać, wieder überlegen.

Redélivrer, *v. a.* znowu wybawić, wyratować, wieder befreyen.

Redemander, *v. a.* znowu, powtórnie się o co upominać, wieder begehren, zurück fordern; fragen.

Redemeurer, *v. a.* znowu gdzie stać, mieszkać, wieder an einem Orte wohnen.

Redémolir, *v. a.* znowu rozwalić, rozrzucić, wieder niederreißen.

Rédempteur, *m.* zbawiciel, *m.* Erlöser, *m.*

Rédemption, *f.* zbawienie, odkupienie, *n.* Erlösung, *f.*

Redens, *m. pl.* wypustek w murowaniu, *m.* Absätze an einer Mauer, *m. pl.*

Redépêcher, *v. a.* znowu wysłać, wieder abfertigen.

Redescendre, *v. a. et n.* znowu spuścić, zeyśdź, zstąpić, wieder herab lassen, herab steigen.

Redevable, *a.* (*de*) winien; obowiązany, schuldig.

Redevance, *f.* czynsz gruntowy, *m.* Grundzins, *m.*

Redevancier, *m.* — ière, *f.* czynszownik, *m.* Zinsmann, Zinsbauer, *m.*

*Redevenir, *v. n.* znowu zostać, wieder werden.

Redevider, *v. a.* znowu zwiiać, wieder abhaspeln.

Rédiger, *v. a.* pisać, wydawać, układać, rozporządzać, krótko zebrać, verfassen, schriftliche Aufsätze zusammen tragen, und in Ordnung bringen, kurz zusammen fassen.

se Rédimer, *v. r.* wykupić się, uwolnić się, sich los kaufen, befreyen.

Redingote, *f.* opończa, *f.* langer weiter Ueberrock; Reiserock, *m.*

*Redire, *v. a.* powtarzać, znowu powiadać; świegotać, wypepiać, wiedersagen, wiederholen; ausplaudern. (à od, *dans qc.*) nicować, przyganiać, tadeln, einwenden, aussetzen.

Rediseur, *m.* powtarzacz; świegot, peplacz, *m.* Salbader; Ausplauderer, *m.*

Redistribuer, *v. a.* znowu rozdawać, wieder austheilen.

Redistribution, *f.* powtórne rozdawanie etc., *n.* anderweitige Austheilung, *f.*

Redite, *f.* powtarzanie, *n.* Wiederholung, *f.*

Redompter, *a.* znowu podbić, zawoiować, opanować, wieder bezwingen.

Rédondance, *f.* zbyteczna obszérność, *f.* Weitschweifigkeit, *f.*

Rédondant, ante, *a.* zbyteczny, zaobszérny (w mowie,) überflüßig (in Worten).

Rédonder, *v. n.* zbytecznie się rozwodzić, zaobszérnie mówić, überflüßig seyn (in Worten).

Redonner, *v. a.* oddadź, wieder geben. — *n.* znowu uderzyć, napaśdź, anfallen, von neuem auf etwas los gehen. se, *r.* znowu się poświęcić, się poddadź, sich nochmals widmen.

Redorer, *v. a.* powtórnie pozłacać, wieder vergolden.

Redoublement, *m.* przybywanie, etc. *n.* Verdoppelung, *f.*

Redoubler, *v. a.* przyczyniać, pomnażać, dodawać; ieszcze raz podszyć, verdoppeln; vermehren; wieder füttern. — *n.* silić się, mnożyć się, przybywać, sich verdoppeln, zunehmen.

Redoutable, *a.* straszny, furchtbar.

Redoute, *f.* reduta; reduty, *pl. f.* Redoute, Schreckschanze, *f.* öffentlicher Maskenball, *n.*

Redouter, *v. a.* brać się, lękać się, fürchten, scheuen.

Rédre, *m.* sieć wielka, *f.* großes Heringsnetz, *n.*

Redressé, ée, *a. fig.* dumny; wysmukany, stolz; aufgeputzt.

Redressement, *m.* wy-, prostowanie, etc. *n.* Geraderichten, *n.*

Redresser, *v. a.* wy-, prostować, naprawiać; znowu wyprawić, wystawić etc.; naprowadzić, nawodzić na drogę; wspomódz, wyratować, wieder gerade richten, wieder in die Form bringen; auf den rechten Weg bringen; wieder zurecht bringen, zurecht weisen. *fam.* (*jg. an jeu.*) oszukiwać kogo w grze, jemanden im Spiele betrügen. se —, *r.* prosto się trzymać, się nosić, sich gerade halten, den Körper gerade tragen.

Redresseur, *m. fam.* szalbierz gracz, *m.* falscher Spieler, *m.*

Réductible, *a.* na mnieysze cząstki przemienny, was sich in kleinere Theile auflösen läßt.

Réduction, *f.* wprawienie, wstawienie członka; obrócenie w przeszłą postać; uhamowanie, etc. pomnieyszenie, *n.* Wiedereinrichtung; Wiederzurückbringung in den vorigen Zustand; Bezwingung, Unterwerfung; Verminderung, *f.*

*Réduire, *v. a.* (*à qc.*) przyprowadzić, przywieśdź do czego; przymusić, przyniewolić; uhamować; zawoiować, podbić; obrócić, przemienić; po-; zmnieyszyć; uiąć, skrócić; (miary, wagi i monety;) porównywać; obracać na....; ścisnąć, uszczuplić, zu etwas oder dahin bringen, nöthigen, zwingen; bezwingen; verwandeln, auflösen; vermindern, verkleinern, verjüngen; (Münzen, Maaße und Gewichte vergleichen, verwandeln; einschränken. se —, *r.* (*à qc.*) mierzyć, wychodzić na co; uiąć sobie, określić się, uszczuplić się; obrócić się, przemienić się; zmnieyszyć się aż do pewney miary, auf etwas abzielen, hinaus laufen; sich einschränken; sich auflösen; sich bis auf eine gewisse Quantität vermindern.

Réduit, *m.* kącik, *m.* ustronie, *n.* szańc, *m.* abgesonderter Ort, Winkel, *m.* Plätzchen, *n.* Schanze, *f.*

Réédification, *f.* odbudowanie, *n.* Wiederaufbauung, *f.*

Réédifier, *v. a.* odbudować, wystawić, wieder aufbauen.

Réel, elle, *a.* rzetelny, istotny, rzeczywisty, wirklich, wahrhaft.

Réer, *v.* Raire.

*Refaire, *v. a. et n.* znowu robić, czynić; naprawiać, łatać; posilić, pokrzepić, wrócić; znowu zaczynać, wieder machen; ausbessern, flicken; wieder herstellen, von vorne anfangen. se —, *r.* wzmagać się, sił znowu nabierać, sich wieder erholen.

Refaucher, *v. a.* powtórnie siec, kosić, wieder mähen.

Réfection, *f.* naprawa; reparacya, *f.* obiad (w klasztorach), *m.* Wiederherstellung; Ausbesserung; Mahlzeit (in Klöstern), *f.*

Réfectoire, *m.* refektarz, *m.* stołowa izba w klasztorze, *f.* Speisesaal in Klöstern, *m.*

Réfectorier, *m.* ière, *f.* serwitorz, *m.* (w klasztorach) Tafeldecker, *m.* (in Klöstern).

Refendre, *v. n.* ieszcze raz rozszczepić, rozłupać; wzdłuż przepiłować, von neuem spalten, der Länge nach durchziehen.

Référendaire, *m.* referendarz, *m.* Referendar, *m.*

Référer, *v. a.* (*à qc. v.* Rapporter, Attribuer). — *n.* referować, przekładać, referiren, vortragen. — le serment *qq.*, przysięgę referować, den Eid zurück schieben.

Refermer, *v. a.* znowu zamknąć, zawrzeć, wieder zumachen.

Referrer, *v. a.* znowu pod-, okuć, wieder beschlagen.

Refficher, *v. a.* znowu wetknąć, wbić, fugę zalepić, zatkać, wieder einstecken, einschlagen; (Fugen) wieder verstreichen.

Refiger, *v. a.* znowu krzepłym czynić, wieder gestehen machen. se —, *r.* skrzepnąć, gestehen, dick werden.

Réfléchi, *a.* rozważny; rostropny, überlegt, durchdacht; überlegsam. *T.* verbe —, słowo zaimkowe, *n.* zurückführendes Zeitwort, *n.*

Réfléchir, *v. a. et n.* odbiiać; odbiiać się, odskakiwać; rozważać, rozmyślać, zurück werfen, zurück prallen, zurück strahlen, zurück fallen; überlegen, nachdenken, überdenken.

Réfléchissement, *m.* odbiianie się, *n.* promienie odbiiaiące się, *m. pl.* Zurückprallen, *n.* Wiederschein, *m.*

Refleurir, *v. n.* znowu kwitnąć, wieder blühen.

Réflexion, *f.* odbit, *m.* odbiianie się, *n.* rozwaga. *f.* rozmyślanie, rozważanie, *n.* Zurückprallen; Nachdenken, *n.* Ueberlegung; Betrachtung, *f.*

Refluer, *v. n.* nazad płynąć, zurück fließen.

Reflux, *m.* odlew, *m.* Ebbe, *f.*

Refondre, *v. a.* przelać, przetopić, umgießen, umschmelzen. *fig.* przelać, przeformować, naprawić, gänzlich umarbeiten, verbessern.

Refonte, *f.* przelanie, etc. *n.* Umguß, *m.* Umschmelzung, *f.*

Reforger, *v. a.* przekuć, umschmieden.

Réformable, *a.* poprawny, verbesserlich.

Réformation, *f.* poprawa; reforma; reformacya kościelna, *f.* zwiianie chorągwi, rozpuszczenie woyska, odmiana życia, *f.* Verbesserung; Reforma-

mation; Abdankung, Ausmusterung; Aenderung des Lebens, *f.*

Réformé, ée, *a.* poprawiony, odmieniony; reformowany, verbessert, verändert; reformirt. — *m. f.* Kalwin; reformat zakonnik, *m.* der, die Reformirte; Ordensgeistliche, der nach der verbesserten Regel lebt, *m.*

Réformer, *v. a.* reformować, poprawić, odmienić; zwinąć chorągwie, rozpuścić woysko; określić, zmnieyszyć, umformen, verbessern, verändern, reformiren; einschränken, vermindern.

Reformer, *v. a.* znowu formować, robić, wieder bilden, verfertigen.

Refouetter, *v. a.* znowu bić rózgą, biczem, wieder peitschen.

Refouiller, *v. a.* znowu poprzewracać, porozrzucać, etc. aufs neue aufwühlen, durchsuchen ꝛc.

Refouler, *v. a.* powtórnie tłuc, wałkować, noch einmal stoßen, wieder walken.

Refourbir, *v. a.* powtórnie polerować, wieder putzen.

Refournir, *v. a.* znowu opatrzyć, aufs neue versehen.

Réfractaire, *a.* nieposłuszny, uporny, widerspänstig.

Refrapper, *v. a.* znowu bić, wieder schlagen.

Refréner, *v. a.* hamować, zähmen, bezähmen.

Refrire, *v. a.* znowu w maśle smażyć, wieder in Butter ꝛc. backen.

Refriser, *v. a.* znowu kędzierzawić, wieder kräuseln.

Refrogné, ée, *a.* ponury, posępny, markotny, sauer, verdrießlich.

Refrognement, *m.* marszczenie czoła, *n.* ponurość, *f.* Runzeln der Stirn, Sauersehen, *n.*

Refroidir, *v. a.* oziębić, ochłodzić, abkühlen, wieder kühl machen, eig. u. fig. — *n. et* se —, *r.* o-, ziębnąć, ochłodnąć; ustawać, erkalten, kalt werden, sich abkühlen.

Refroidissement, *m.* oziębienie, ochłodzenie, *n.* Abkühlung, Erkaltung; Erkältung, *f. fig.* oziębłość, *f.* Kälte, *f.*

Refrotter, *v. a.* znowu trzeć, etc. wieder reiben, ꝛc.

Refuge, *m.* ucieczka, obrona, *f.* Zuflucht, *f.* Zufluchtsort, *m.*

Réfugié, ée, *p. et a.* wygnany, gefluchtet. — *m.* wygnaniec, *m.* Flüchtling, Vertriebener, *m.*

se Réfugier, *v. r.* udadź się, uciekać do.... flüchten, sich flüchten, seine Zuflucht nehmen.

Refuite, *f.* wybiegi, przeskoki, *m. pl.* Ausflucht, *f.*

Refus, *m.* odmowa, *f.* odmówienie, *n.* Versagung, abschlägige Antwort, *f.*

Refuser, *v. a.* nie przyiąć, odmówić; nie chcieć, ausschlagen; verweigern, abschlagen, versagen, sich weigern. se —, *r. (qc.)* sobie samemu czego żałować, co odmówić. sich etwas versagen. (*à qc.*) wstrzymać się od czego; opierać się, wystrzegać się, sich einer Sache entziehen, enthalten; widerstehen.

Réfutation, *f.* zbiianie, etc. *n.* Widerlegung, *f.*

Réfuter, *v. a.* zbiiać dowody, odpowiadać na zarzut, widerlegen.

Regagner, *v. a.* znowu odewygrać; znowu doścignąć, dostać się; dostać, otrzymać, wieder gewinnen; wieder erreichen.

Regain, *m.* potraw, *m.* Nachgras, Grummet, *n.*

Régal, *m.* uczta, biesiada, *f.* bankiet, *m.* Gastmahl, *n.* Schmaus, *m.* Freudenfest, *n.*

Régalade, *f. fam.* boire à la—, wypić duszkiem kieliszek wina etc. das Glas Wein ꝛc. ausstürzen.

Régale, *f.* prawo królewskie, majestatyczne, *n.* Hoheitsrecht, *n.*

Régale, *a. f.* eau —, serwaser, *m.* Königswasser, *n.*

Régaler, *v. a.* częstować, traktować, uczcić, bewirthen, traktiren.

Régalien, *a. m.* droit —, *v.* Régale, *f.*

Régaliste, *m.* beneficyaryusz królewski, *m.* königlicher Pfründner, *m.*

Regard, *m.* wzrok, *m.* weyrzenie, spoyrzenie, *n.* Blick, Anblick, *m.*

Regardant, *m. fam.* przypatruiący się; oglądaiący, Zuschauer, Begucker, *m.*

Regardant, ante, *a. fam.* zaoszczędny, eó zu genau nehmend.

Regarder, *v. a. et n.* spoyrzeć, weyrzeć, spoglądać; oglądać; przy-, patrzeć się, rozważyć, zastanowić się; leżeć ku...; tyczeć się, ściągać się, sehen, blicken, schauen; besehen, betrachten; ansehen; betrachten, erwägen; Aussicht nach einem Orte hin haben; betreffen, angehen.

Regarnir, *v. a.* znowu czém opatrzyć, przyozdobić, wieder mit etwas versehen.

Regayer, *v. a.* czesać len, konopie, Flachs, Hanf hecheln.

Regayoir, *m.* ochlica, *f.* Hanfhechel, *f.*

Regayure, *f.* zgrzebie, wyczoski, *pl.* Schäben, *f. pl.*

Regeler, *n.* znowu marznąć, wieder frieren.

Régence, *f.* zawiadowanie państwem podczas małoletności rządzcy, etc. *n.* rządy, *pl.* czas nauki nauczyciela, *m.* Regentschaft; Regierung; Zeit, während welcher ein Lehrer seine Vorlesungen hält, *f.*

Régénération, *f.* odrodzenie, *n.* Wiedergeburt, *f.*

Régénérer, *v. a.* odrodzić, wieder gebären.

Régent, *m.* —ente, *f.* rządzca; nauczyciel kolegium iakiego, *m.* Regent; Lehrer auf einer hohen Schule, *m.* — *a.* panuiący, regierend.

Régenter, *v. a. et n.* publicznie uczyć, öffentlicher Lehrer seyn, lehren. *fig.* rządzić, władać, panować, herrschen, den Meister spielen.

Regermer, *v. a.* odrastać, znowu wschodzić, wieder keimen.

Régicide, *m.* królobóyca, *m.* królobóystwo, *n.* Königsmörder; Königsmord, *m.*

Régie, *f.* zawiadowanie dochodów ceł, *n.* Verwaltung der Einkünfte, Zölle, *f.*

Regimbement, *m.* wierzganie konia etc., *n.* Ausschlagen der Pferde ꝛc., *n.*

Regimber, *v. n.* wierzgać, hinten ausschlagen. *fig.* opierać się, nieposłusznym bydź, widerstehen.

Régime, *m.* dyeta, mierność, *f.* przełożeństwo, *n.* rząd klasztorny, *m.* panowanie, rządzenie, *n.* Lebensordnung, Diät, *f.* Vorsteheramt (in einigen Klöstern), *n.* Verwaltung, Regierung, *f.*

Régiment, *m.* regiment, pułk, *m.* Regiment, *n.*

Région, *f.* okolica, kraina, *f.* Gegend, *f.*

Régir, *v. a.* rządzić, władać, zawiadować czém, regieren, verwalten.

Régisseur, *m.* zawiadywacz, dozórca, *m.* Verwalter; Vorsteher, *m.*

Registre od. Regître, *m.* reiestr, *m.* protokuł, *m.* xięga wielka sądowa, *f.* Register, Protokoll; Lagerbuch, *n.*

Registrer, Regîtrer, *v. a.* w rejestr wpisać, zarejestrować, in ein Regiſter eintragen.

Règle, *f.* liniał, *m.* Liniał, *n.* *fig.* reguła, ustawa, *f.* prawidło, *n.* porządek, *m.* Regel, Vorſchrift, Richtſchnur, Ordnung, *f.*

Réglé, ée, *p. et a.* liniowany, liniowy, liniirt. *fig.* regularny, porządny, ustanowiony, ułożony, regelmäßig, ordentlich; beſtimmt, feſtgeſetzt.

Règlement, *m.* ustawa, uchwała, *f.* Verordnung, *f.*

Réglément, *ad.* porządnie, regularnie, zwyczaynie, regelmäßig, richtig, gewöhnlich.

Régler, *v. a.* liniować, liniiren. *fig.* stawiać, narychtować; ograniczyć, określić, hamować, ustanowić, urządzić; naznaczyć, rozporządzić, richten, ſtellen, ordnen; mäßigen, einſchränken; einrichten; beſtimmen, vorſchreiben. se —, *r.* (*sur qc.* naśladować co, iśdź czyim torem, ſich nach etwas einrichten.

Régleur, *m.* liniownik, *m.* Linienzieher, *m.*

Réglisse, *f.* lukrecya, *f.* Süßholz, *n.*

Réglure, *f.* linia, *f.* (na papierze) gezogene Linie, *f.*

Régnant, ante, *a.* panuiący, etc. regierend.

Règne, *m.* rządy, *pl. m.* panowanie, *n.* Regierung, *f.* *fig.* państwo, *n.* Reich, *n.*

Régner, *v. a.* panować, władać, rządzić; ciągnąć się, zachodzić, regieren, herrſchen; ſich erſtrecken.

Règnicole, *m.* mieszkaniec, obywatel, *m.* Reichseinwohner, *m.*

Regonflement, *m.* wzbieranie wód. *n.* wylew, *m.* Aufſchwellen der Gewäſſer, *n.*

Regonfler, *v. n.* wzbierać, wylewać, (o wodzie), aufſchwellen, (vom Waſſer).

Regorgement, *m.* przelanie się, *n.* Ueberlaufen, Austreten, *n.* (von flüſſigen Körpern).

Regorger, *v. n.* wy-, przelewać się, wzbierać się, überlaufen, austreten, ſich ergießen. *fig.* (*de qc.*) obfitować, opływać w czém, mieć czego w dostatku, Ueberfluß an etwas haben; strotzen von . . .

Regouler, *v. a. fam.* ofuknąć, nadto nasycić, anſchnauzen, bis zum Ekel ſättigen.

Regoûter, *v. a.* znowu kosztować, wieder koſten.

Regrat - *m.* przekup, *m.* przekupywanie, *n.* kram, straganiarstwo, *n.* Hökerey, *f.* Aufhöken, *n.* Hökerbude, *f.* (beſonders vom Salze).

Regratter, *v. a.* oddrapać, wydrapać; znowu oskrobać, aufkratzen; wieder abkratzen. — *n.* (sól) przekupywać, (Salz) aufhöken. *fam.* oberwać co, (pieniędzy) Schwänzelpfennige machen.

Regratterie, *f.* przekupstwo, *n.* Trödelkram, *m.* Trödelwaare, *f.*

Regrattier *m.* ière, *f.* przekupień, *m.* Höker, *m.* *fig.* *fam* skąpiec, *m.* Knicker, *m.*

Regreffer, *v. a.* powtórnie szczepić, wieder pfropfen, impfen.

Regret, *m.* żal, smutek, *m.* Bedauern, *n.* Reue, *f.* Schmerz, *m.* Leidweſen, *n.* — *pl.* żale, skargi, *pl.* Klagen, *pl.* à —, *ad.* nierad, z niechęcią, ungern.

Regrettable, *a.* godny pożalenia, bedauernswerth.

Regretter, *v. a.* żałować; tęsknić po kim, po czém, bedauern, bereuen, beklagen; ſich wornach zurück ſehnen.

Régularité, *f.* regularność, *f.* ściśle zachowywanie reguły zakonney, *n.* Regelmäßigkeit; Beobachtung der Ordensregel, *f.*

Régulier, ière, *a.* regularny; porządny; zakonny, klasztorny, regelmäßig; ordentlich; der Ordnung gemäß. — *m.* od. clergé régulier, zakonnik, *m.* Ordensgeiſtlicher, *m.*

Réhabilitation, *f.* przywrócenie do przeszłego stanu, *n.* Wiedereinſetzung in den vorigen Stand, *f.*

Réhabiliter, *v. a.* przywrócić do stanu przeszłego, do godności utraconéy, wieder in den vorigen Stand ſetzen.

Rehaussement *m.* podwyższenie, *n.* Erhöhung, *f.*

Rehausser, *v. a.* podwyższyć, erhöhen, eig. u. fig.

Reimposer, *v. n.* podatek znowu nakazać, eine Schatzung wieder auflegen.

Réimposition, *f.* powtórne podatku nakazanie, *n.* Wiederauflegung einer Schatzung, *f.*

Réimpression, *f.* druk xiążki powtórny, *m.* wiederholte Auflage eines Buchs, *f.*

Réimprimer, *v. a.* xiążkę drugi raz drukować, wieder drucken, ein Buch wieder auflegen.

Rein, *m.* nérka, *f.* Niere, *f.* Reins, *pl.* nérki; lędźwie, *pl. f.* Nieren; Lenden, *f. pl.* krzyż u konia, *m.* Kreuz eines Pferdes, *n.*

Reine, *f.* królowa, *f.* Königinn, *f.*

Reine-claude, *f.* gatunek śliwek soczystych, *f.* Sorte ſaftiger Pflaumen, *f.*

Reinette, *f.* reneta, *f.* (iabłko) Reinette, *f.* (Apfel).

Réinfecter, *v. a.* znowu zarazić, wieder anſtecken.

Réinstaller, *v. a.* znowu przywrócić do urzędu, wieder einſetzen.

Réintégrande, Réintégration, *f.* przywrócenie possessyi, *n.* Wiedereinſetzung in den vorigen Beſitz, *f.*

Reintégrer, *v. a.* przywrócić possessyą, in den vorigen Beſitz ſetzen.

Réinterroger, *v. a.* znowu się pytać, wieder fragen.

Réinviter, *n.* znowu zaprosić, aufs neue einladen.

Réitération, *f.* powtarzanie, *n.* Wiederholung, *f.*

Réitérer, *v. v.* powtarzać, wiederholen.

Reître, od Rêtre, *m.* raytar Niemiecki, *m.* deutſcher Reiter, *m. fam.* (verächtl. z pogardą); vieux —, frant doświadczony, *m.* alter verſuchter Knabe, *m.*

Rejaillir, *v. n.* wytriskiwać, wyskakiwać, wybiiać się, odbiiać się, ſpringen, ſpritzen, zurück prallen. *fig.* spływać, spadać na kogo, zurück fallen.

Rejaillissement, *m.* wytryskiwanie, wyskakiwanie, etc. *n.* Springen, Spritzen; Zurückprallen, *n.*

Rejet, *m.* latorośl, *f.* wyrostek, *m.* Schößling, *m.*

Rejetable, *a.* odrzutny, verwerflich.

Rejeteau, *m.* daszek ponad oknem, *m.* Wetterdach an einem Fenſter, *n.*

Rejeter, *v. a.* znowu rzucić; odrzucić; wyrzucić; wyrzygać, odrastać, puszczać latorośle, wyrostki, wieder werfen; zurück werfen; auswerfen, wieder von ſich geben; ausſpeyen; wieder ausſchlagen. *fig* za-, odrzucić, nie dopuścić, nie dozwolić, verwerfen, verachten, mißbilligen. — la faute sur qq., zwalić, złożyć winę na kogo. die Schuld auf jemanden ſchieben.

Rejeton, *m.* wyrostek, *m.* latorośl, Sprößling, *m.* *fig.* potomek, *m.* Nachkömmling, *m.*

Re-

Rejetonner, *v. a.* wyrostki obcinać, obrzynać, die Sprößlinge abbrechen.

*Rejoindre, *v. a.* znowu złączyć, złożyć, wieder zusammenfügen. — (qq) znowu doścignąć, dogonić, jemanden einholen, wieder zu ihm kommen. se —, *r.* znowu się złączyć, się zeyśdź, sich wieder treffen, wieder zu einander kommen.

Rejouer, *v. a.* znowu grać, wieder spielen.

Réjouir, *v. a.* ucieszyć, rozweselić, erfreuen, belustigen. se, *r.* rozweselać się, radować się, sich freuen, sich lustig machen.

Réjouissance, *f.* uciecha, zabawa, *f.* igrzysko, *n.* Freude, Fröhlichkeit, Lustbarkeit, *f.*

Réjouissant, ante, *a.* wesoły, lustig.

Relâche, *m.* odpocznienie, przestanie, *n.* odpoczynek, przestanek, *m.* rozrywka, *f.* Aufhören, Nachlassen, *n.* Ruhe, Erholung, *f.*

Relâché, ée, *p. et a.* zwolniały, popuszczony, erschlafft. *fig.* rozpustny, liederlich.

Relâchement, *m.* roz-, zwolnienie, popuszczenie, *n.* gnuśność, niedbałość, rozpusta; rozrywka, *f.* odpoczynek. *m.* Erschlaffung, Nachlassung; Schlaffheit; Nachlässigkeit; Erholung, Erquickung. *f.*

Relâcher, *v. a. et n.* roz-, zwolnić, zwolnieć; popuścić; wypuścić, uwolnić, nachlassen; in Freyheit setzen. se —, *r.* zwolniec; słabieć, ustępować, schlaff werden, nachgeben.

Relais, *m.* podwoda; stacya, *f.* stanowisko, *n.* Vorspann, *m.* frische Pferde, *n. pl.* Ort, wo man Pferde wechselt, *m.*

Relaps, apse, *a. et m. f.* odszczepieniec, *m.* der, die Rückfällige von der Religion.

Rélargir, *v. a.* znowu rozpostrzenić, rozszérzyć, noch weiter oder breiter machen.

Relatif, ive, *a.* ściągaiący się, sich beziehend.

Relation, *f.* ściąganie się, *n.* związek, *m.* powieść, *f.* doniesienie; przekładanie, *n.* relacya, *f.* porozumiewanie się, obchodzenie z kim, *n.* Beziehung, *f.* Verhältniß, *n.* Erzählung, Anzeige, *f.* Bericht; gerichtlicher Vortrag, *m.* Verkehr, *m.*

Relativement, *ad.* ściągaiąc się na rzecz inszą, względem, beziehungsweise, in Rücksicht.

Relayer, *v. a.* od roboty odłączować, in der Arbeit ablösen. — *n.* świeże wziąć konie, die Pferde wechseln, frische Pferde nehmen.

Relégation, *f.* wygnanie, wywołanie z kraiu, *n.* Verbannung aus der Stadt, *f.*

Reléguer, *v. a.* wygnać, wywołać z kraiu, verweisen, verbannen.

Relent, *m.* pleśń, spleśniałość, *f.* dumpfiger Geschmack oder Geruch, *m.*

Relevailles, *f. pl.* wywód, *m.* wywodziny, *pl.* Kirchgang einer Wöchnerin, *m.*

Relevé, ée, *a. fig.* wysoki, wyniosły, wspaniały, hoch, erhaben, edel.

Relevée, *f.* położnica, co wywód odprawiła, *f.* aufgestandene Wöchnerin, *f.*

Relèvement, *m.* wystawienie powtórne, *n.* Wiederaufrichten, *n.*

Relever, *v. a.* podnieść; znowu wystawić, wyhudować; podwyższyć, wznieść; zwodzić, sprowadzać wartę; wysadzić, wyozdobić; za złe mieć, powiekszać; pocieszyć, serca dodadź, aufheben, aufnehmen, wieder aufrichten, aufhelfen; erhöhen, erheben; ablösen; strafen, verweisen; aufputzen, übel auslegen; ermuntern. — *n.* lepiéy się mieć, wywodzić, odprawić po połogu; wyiśdź, uniknąć, aufkommen, genesen; den Kirchgang halten; davon kommen, entwischen. se —, *r.* wstać, wieder aufstehen, sich wieder aufrichten. *fig.* zapomódz się, sich wieder erholen.

Reliage, *m.* pobijanie beczek, *n.* Faßbinderarbeit, *f.*

Relief, *m.* wypukła robota; wypukłość, *f.* erhabene Arbeit; Erhabenheit, *f. fig.* świetność, *f.* Ruhm, Glanz, *m.* Reliefs, *pl. fam.* niedoiadki, *pl.* übrig gebliebene Brocken, *f. pl.*

Relier, *v. a.* znowu wiązać, z-, przywiązać; pobić beczkę; oprawić książkę, wieder binden, zusammen binden; (ein Buch, Faß) binden, einbinden.

Relieur, *m.* introligator, *m.* Buchbinder, *m.*

Religieux, euse, *a.* nabożny; bogoboyny; sumnienny; zakonny, gottesdienstlich; gottesfürchtig, andächtig; gewissenhaft; ordensgeistlich. — *m. f.* zakonnik, *m.* zakonnica, *f.* Ordensgeistlicher, *m.* Nonne, *f.*

Religion, *f.* religia, *f.* Religion, *f. fig.* sumnienność, *f.* Gewissenhaftigkeit, *f.*

Religionnaire, *m.* (szydząc) Kalwin, *m.* (spóttisch) Reformirter, *m.*

Relimer, *v. a.* znowu piłką piłować, wieder feilen.

Reliquaire, *m.* relikwiarz, *m.* Reliquienkästchen, *n.*

Reliquat, *m.* reszta niedopłacona, *f.* Rückstand, Rest, *m.*

Reliquataire, *m.* dłużnik niedopłacaiący, *m.* Restant, *m.*

Relique, *f.* relikwia; świętość, *f.* Heiligthum, *n.* Reliquie, *f.*

*Relire, *v. a.* znowu czytać, czytywać, wieder lesen, oft lesen.

Relinre, *f.* oprawa książki, *f.* oprawianie, *n.* Einband, Band eines Buchs, *m.* Einbinden, *n.*

Reloger, *v. n.* znowu do dawnego mieszkania się przeprowadzić, wieder in die alte Wohnung ziehen.

Relouer, *v. a.* znowu naiąć. zarendować co u kogo, co komu, wieder miethen oder vermiethen.

*Reluire, *v. a.* świécić się, błyszczeć się, glänzen. *fig.* przebiiać się, hervor leuchten.

Reluisant, ante, *a.* świécący się, błyszczący się, glänzend, blinkend.

Reluquer, *v. a. fam.* z boku, zezem patrzeć, anschielen.

Relustrer, *v. a.* glancu dodawać, neuen Glanz geben.

Remâcher, *v. a.* przeżuwać, żuchać, wieder kauen. *fig. fam.* rozbierać, rozmyślać, oft überdenken.

Remaçonner, *a. fam.* mur naprawiać, ein Mauerwerk ausbessern.

Remander, *v. a.* znowu uwiadomić, etc. wieder melden ꝛc.

Remanger, *v. a.* znowu iesdź, wieder essen.

Remaniement, *m.* częste przewracanie, *n.* naprawa, poprawa, *f.* wiederholtes Bearbeiten mit den Händen, *n.* Ausbesserung, *f.*

Remanier, *v. a.* obmacywać, w ręku często przewracać; przeyrzeć; na-, poprawić, oft betasten, wieder angreifen; wieder übersehen, verbessern; ausbessern.

Remarier, *v. a.* znowu ożenić, wydadź za mąż, wieder verheyrathen.

Remarquable, *a.* znaczny, merkwürdig.

Remarque, *f.* uwaga, przestroga, *f.* przypis, *m.* Anmerkung, Bemerkung, *f.*

Re-

Remarquer, *v. a.* znowu znaczyć, postrzedz, poznać, widzieć, von neuem zeichnen; bemerken, anmerken, beobachten.

Remballer, *v. a.* znowu pakować, ładować, wieder einpacken.

Rembarquement, *m.* powtórne ładowanie, etc. *n.* Wiedereinschiffung, *f. fig.* powtórne wplątanie, wdawanie się, *n.* neue Einlassung, *f.*

Rembarquer, *v. a.* powtórnie okręt ładować, wieder einschiffen. se —, *r.* powtórnie na okręt wsiąśdź, póyśdź, sich wieder einschiffen. *fig.* znowu się w co wplątać, wdawać, sich von neuem einlassen.

Rembarrer, *v. a. fig. fam.* ofukać, zbuzować; odbić, derb abführen.

Remblai, *m.* nawożenie, wyrównanie gruntu, *n.* nawóz, *m.* Ausfüllung mit Erde, *f.*

Remblayer, *v. a.* powtórnie posiewać, wieder besäen.

Remboîtement, *m.* wstawienie, etc., *n.* Wiedereinrichtung, Wiedereinfügung, *f.*

Remboiter, *v. a.* wstawić, wprawić członek wywity, etc. wieder einrichten, wieder zusammen fügen.

Rembourrement, *m.* wysłanie, etc., *n.* Ausstopfen, *n.*

Rembourrer, *v. a.* wysłać, natkać, ausstopfen.

Remboursable, *a.* znowu płatny, wieder zahlbar.

Remboursement, *m.* odpłacenie, zapłacenie. etc. *n.* Wiederbezahlung, Erstattung, *f.*

Rembourser, *v. a.* od-, za-, wypłacić, nadgrodzić, oddadź, das Ausgelegte wieder erlegen, wieder bezahlen oder erstatten, abtragen. *fig. fam.* — un soufflet, dostać w pysk i uspokoić się przytém, eine Ohrfeige bekommen und einstecken.

Rembraser, *v. a.* znowu zapalić wieder anzünden.

Rembrasser, *v. a.* znowu śiskać, wziąć za szyię, wieder umarmen.

Remède, *m.* lékarstwo, *n.* enema, *f.* Arzneymittel; Mittel; Klystier, *n. fig* sposób, śrzodek, *m.* Hülfsmittel, *n.*

Remédier, *v. n.* (*à qc.*) pomódz, zapobiedz, abhelfen, steuern.

Remémoratif, ive, *a.* przypominaiący, erinnernd.

Remener, *v. a.* znowu odprowadzić, wieder zurück führen.

Remercier, *v. a.* (*qq. de qc.*) po-, dziękować komu za co, odprawić, danken, sich bedanken; abdanken.

Remercîment, *m.* dzięki, *pl.* podziękowanie, etc. *n.* Dank, *m.*

Remetteur, *m.* przesyłacz pieniędzy, *m.* der Geld übermacht, Remittent, *m.*

*Remettre, *v. a.* znowu postawić, położyć, posadzić, wstawić, włożyć, wsadzić wprawić; wrócić, powrócić; pod-, wydadź; poruczyć, polecić; zlecić, zwierzyć, dadź; odkładać, odwłaczać; darować, odpuścić, wieder an seinen Ort legen, stellen, setzen, *etc.*; wieder herstellen; übergeben, überliefern; übertragen, überlassen; verschieben; erlassen. se —, *r.* powrócić się na swe mieysce, stanąć, sieśdź na swém mieyscu, sich wieder an seinen Ort hin stellen, setzen, legen *etc. fig.* (*de*) przyśdź do siebie; polepszyć się, sich wieder erholen (von). (*qc.*) przypominać sobie co, sich wieder an etwas erinnern, sich darauf besinnen.

Remeubler, *v. a.* znowu w domowe opatrzyć sprzęty, wieder mit Hausrathe versehen.

Réminiscence, *f.* przypominanie sobie, *n.* Wiedererinnerung, *f.*

Re-

Remise, *f.* upuszczenie, darowanie, *n.* odwłoka; szopa, *f. T.* przesłanie pieniędzy, wexlu, *n.* Nachlaß, *m.* Erlassung, *f.* Aufschub, *m.* Wagenremise; Uebermachung von Geld, *etc.*, *f.* carosse de —, od. remise, *m.* poiazd naiemny, *m.* Miethkutsche, *f.*

Rémissible, *a.* odpuszczenia godny, erläßlich.

Rémission, *f.* darowanie, odpuszczenie; miłosierdzie, *n.* litość, folga, ulga, *f.* ulżenie, *n.* Erlassung, Vergebung; Nachsicht, Begnadigung, Gnade, *f.* Nachlaß, *m.* Milderung, *f.*

Rémissionnaire, *m.* od śmierci, kary uwolniony, der Begnadigte, *m.*

Remmener, *v. a.* nazad odwieźć, odprowadzić, wieder wegführen.

Rémolade, *f.* masć końska, *f.* sos z musztardy robiony, *m.* Pferdesalbe; Art Senfbrühe, *f.*

Remolar, *m.* dozórca wioseł galery, *m.* Aufseher über die Ruder einer Galeere, *m.*

Remole, *f.* zakręt, wir na morzu, *m.* Meerstrudel, *m.*

Remonte, *f.* opatrzenie końmi, *n.* konie dla iazdy wybrane, *m. pl.* Versorgen mit neuen Pferden, *n.* Remontepferde, *n. pl.*

Remonter, *v. n. et a.* znowu weyśdź, wstąpić, wleźć, wiechać (na górę, dó góry), wsieśdź na konia; nazad iśdź, płynąć; wybiiać się, wyżey iśdź; windować, nieść, ciągnąć do góry; podszyć bóty; złożyć, zbić; naciągnąć, nakręcić; nawiązać; znowu opatrzyć końmi, wieder hinauf steigen, gehen, fahren *etc.*; zurück gehen, treten, fließen; höher steigen; wieder hinauf bringen, tragen, ziehen *etc.*; vorschuhen; wieder zusammen setzen, einrichten; wieder aufziehen; wieder beziehen; wieder beritten machen.

Remontrance, *f.* wystawianie, napominanie, *n.* rada, przestroga, *f.* Vorstellung; Ermahnung; Warnung, *f.*

Remontrer, *v. a.* przekładać, znowu pokazać, wystawiać, napominać, uczyć, wieder zeigen, vorstellen, zu Gemüthe führen; wieder unterrichten.

Rémora, Rémore, *f.* przeszkoda, zatoka, *f.* trzymonaw, *m.* (ryba) Aufenthalt, *m.* Hinderniß, *n.* Art Seefisch, *m.*

Remordre, *v. a.* znowu ukąsić, kąsać; znowu się brać do czego, wieder beißen, wieder anbeißen.

Remords, *m.* gryzienie sumnienia, *n.* Gewissensbiß, *m.*

à Remotis, *fam.* na ustroniu, ustronnie, bey Seite, auf die Seite.

*Remoudre, *v. a.* znowu mleć, wieder mahlen.

Rémoudre, *v. a.* znowu ostrzyć, szlufować, noch einmal schleifen.

Rémouleur, *m.* szlufierz, *m.* Scheerenschleifer, *m.*

Rempaquement, *m.* powtórne nasolenie śledzi, *n.* Umsalzen der Heringe, *n.*

Rempaqueter, *v. a.* znowu pakować, wieder einpacken.

se Remparer, *v. a.* zasłonić się, obwarować się, sich verschanzen.

Rempart, *m.* wał, *m.* Wall, *m. fig.* przedmurze, *n.* obrona, zasłona, *f.* Vormauer, *f.*

Remplacement, *m.* nadgrodzenie, *n.* nadgroda, *f.* powtórne wydanie pieniędzy na prowizyę, Erstattung, Ersetzung; Wiederanlegung einer Summe Geldes, *f.*

Remplacer, *v. a.* wydadź znowu pieniądze na prowizyą; nadgrodzić, wieder anlegen (Geld);

(Geld); ersetzen (eine Person, eine Stelle).

Remplage, *m.* napełnienie; dolanie, dosypanie etc., *n.* Auffüllung; Ausfüllung, *f.*

Rempli, *m.* założenie, *n.* fałd, *m.* Einschlag (an einem Zeuge, &c.) *m.*

Remplier, *v. a.* założyć, podwinąć, (Zeug) einschlagen.

Remplir, *v. a.* znowu napełnić, dosypać, dolać; napchać, natkać; osadzić; koronki, etc. naprawiać, wieder füllen, ausfüllen; auffüllen; erfüllen; vollzählig machen, besetzen; (Spitzen &c.) ausbessern. *fig.* pełnić, sprawować, odbywać, przestrzegać, verwalten, versehen.

Remplissage, *m.* dopełnienie, dosypanie; dolanie; naprawianie koronek, etc. *n.* Ausfüllung; Auffüllung; Ausbesserung einer Näherey, *f.*

Remplisseuse, *f.* kobiéta, co koronki naprawia, *f.* Spitzenstickerin, *f.*

Remploi, *m.* wypożyczenie, wydanie kapitału na prowizyę, *n.* Wiederanlegung des Geldes, *f.*

Remployer, *v. a.* znowu użyć; umieścić, wieder anwenden, anstellen.

Remplumer, *v. a.* nowémi opatrzyć piórkami, wieder befiedern, befiedern. se —, *r. fig.* opierzyć, znowu piérza dostać, wieder Federn bekommen. *fig.* w piérze porosnąć, przyiśdź do sił, etc. wieder empor kommen.

Rempocher, *v. a.* znowu włożyć do kieszeni, wieder einstecken.

Remporter, *v. a.* nazad wziąć, odnieść; odnieść, otrzymać, wieder wegtragen; erlangen, erhalten; davon tragen, gewinnen.

Remprisonner, *v. a.* znowu wsadzić do więzienia, wieder gefangen seyn.

Remprunter, *v. a.* znowu pożyczyć, wieder borgen.

Remuage, *m.* ruszanie, trzęsienie; przewracanie, *n.* Umrühren, Umrütteln; Umschaufeln, *n*

Remuant, ante, *a.* niespokojny, unruhig.

Remue-ménage, *m.* nieporządek przy wyprowadzaniu się z mieszkania, *m.* Auszíehen aus einer Wohnung, *n. fig. fam.* nieporządek, *m.* zamięszanie, *n.* Unordnung, *f.*

Remuément, *m.* ruch, *m.* ruchanie się, wywożenie ziemi, *n.* Bewegung; Wegführung (der Erde), *f. fig* rosterk, rozruch, *m.* Unruhe unter dem Volke, *f.*

Remuer, *v. a. et n.* ruszać; wskopać; wyruszać; przewiewać; buntować, bewegen, regen, rühren; aufrühren; umrühren, umschaufeln, umwenden; aufwiegeln. — un enfant, w pieluchy dziecię uwić, ein Kind wickeln. se —, *r.* ruszać się, sich bewegen, sich regen. *fig.* krzątać się, uwijać się, sich rühren, sich Mühe geben.

Remueur, *m.* szuflarz, co zboże przewiewa, *m.* Kornschaufler, *m.*

Remueuse, *f.* powiiaczka, *f.* Wickelfrau, *f.*

Remugle, *m.* stęchlizna, *f.* müffiger Geruch, *m.*

Rémunérateur, *m.* nadgrodziciel, *m.* Vergelter, *m.*

Rémunération, *f.* nadgroda, *f.* Vergeltung, *f.*

Rémunérer, *v. a.* nadgrodzić, vergelten, belohnen.

Renâcler, *v. n. fam.* parskać ze złości, klnąć, schnauben.

Renaissance, *f. fig.* odrodzenie; odnowienie, wskrzeszenie, *n.* Wiedergeburt, Wiederauflebung, *f.*

Renaissant, ante, *a.* znowu się rodzący, powstawaiący, etc., wieder entstehend, aufleband.

*Renaître, *v. n.* znowu wschodzić, powstawać, ożywiać się, odrastać, wieder entstehen, wieder empor wachsen. *fig.* znowu odrodzić się, wskrzesać się, odnowić się, wieder aufleben, wieder aufblühen

Renard, *m.* lis, *m.* Fuchs, *m.*

Renarde, *f.* liszka, lisica, *f.* Füchsin, *f.*

Renardé, ée, *a.* wywietrzały, verrochen.

Renardeau, *m.* lisię, lisiątko, *n.* junger Fuchs, *m.*

Renardier, *m.* myśliwy do lisów, *m.* Fuchsjäger, *m.*

Renardière, *f.* jama lisia: połapka na lisy, *f.* Fuchsloch, *n.* Fuchsfalle, *f.*

Renasquer, *v.* Renâcler.

Renchéri, ie, *p. et a.* faire le, — , la —, drożyć się z sobą, wysoko się cenić, sich kostbar machen.

Renchérir, *v. a.* zdrożyć, droższym czynić; zdrożeć, w górę póysdź, vertheuern, überbieten; theurer werden, aufschlagen. *fig.* (*sur qq.*) przodkować, celować nad kim, übertreffen, zuvor thun.

Renchérissement, *v.* Enchérissement.

Rencontre, *f.* spotkanie się, zeyście się; uderzenie, trącenie czego o co, *n.* potyczka; doba, *f.* trefunek, dowcip, *m.* mysl dowcipna; okazya, *f.* przypadek, *m.* Bewegung, *f.* Zusammentreffen, *n.* Zusammenkunft, *f.* Gefecht, *n.* Zweykampf; ungefährer Zufall; Einfall, *m.* Begebenheit; Gelegenheit, *f.* aller, venir à la — de *qq.*, isdź, póysdź przeciw komu, entgegen gehen, kommen.

Rencontrer, *v. a.* zastać, trafić, znaleźć, treffen, antreffen, finden. (*qq.*) spotkać kogo, jemandem begegnen. — *n.* trafić, treffen.

Rencorser, *v. a.* nowy stan u sukni białogłowskiey zrobić, ein Weiberkleid mit einem neuen Leibe versehen.

Rencourager, *v. a.* znowu serca dodawać, neuen Muth machen.

Rendant, *m.* —ante, *f.* rachunek zdaiący, czyniący, *m.* Rechnungsableger, *m.*

se Rendetter, *v. r.* znowu się zadłużyć; sich aufs neue in Schulden stecken.

Rendez-vous, *m.* schadzka, *f.* zbiór, *m.* siedlisko, *n.* Bestellung, Zusammenkunft, *f.* Sammelplatz, *m.*

*Rendormir, *v. a.* znowu uśpić, wieder einschläfern. se, *r.* zasnąć, wieder einschlafen.

Rendoubler, *v. a.* założyć, (suknią dla skrócenia), einschlagen, (ein Kleid).

Rendre, *v. a.* oddadź; wydadź; złożyć; poddadź; świadczyć; sprawować; czynić, rodzić, nosić; przetłumaczyć, wyrazić; okazać, wieder geben, zurück geben; abgeben, übergeben; wieder von sich geben; heraus geben; an einen Ort hin liefern, geben; eintragen; leisten; schaffen; machen; übersetzen; ausdrücken; bezeigen, — *n.* (*d. sur*) wiesdź, isdź aż do'..., geben bis an . . . . se —, *r.* (*à*) poddadź się, ustąpić; udadź się dokąd; zostać, sich ergeben, nachgeben; sich wohin begeben; sich machen.

Rendu, ue, *p. et a.* oddany, etc. znużony; przybyty, wieder gegeben &c.; angemattet; angekommen.

Rendu, *m.* zbieg, *m.* Uebertäufer, *m. fam.* nadgroda, *f.* Wiedervergeltung, *f.*

*Renduire, *v. a.* powtórnie bielić, tynkować, wieder überstreichen.

Rendurcir, *v. a.* twardszym czynić, stwardzić, härter machen.

Rêne, *f.* cugle, wodze, *m. pl.* Zügel, *m.*

Renegat, *m.* —ate, *f.* bisurman renegat, *m.* Renegat, *f.*

Renfaiter, *v. a.* szczyt, dach naprawiać, den Giebel ausbessern oder erneuern.

Renfermer, *v. a.* znowu zamknąć, zawrzeć; zamykać, zawierać, w sobie; wieder einschließen; verschließen; in sich halten, in sich fassen, enthalten. *fig.* zebrać, zusammen fassen. se —, *r.* zawrzeć się, zamknąć się, etc. znowu, sich wieder einschließen, ꝛc. *fig.* określić się, umiarkować się; myśli swe zebrać, sich einschränken, sich fassen.

Renfiler, *v. a.* znowu nawlec, wieder einfädeln.

Renflammer, *v. n.* znowu roz-, zapalić, rozżarzyć, wieder entflammen, anzünden.

Renfler, *v. n.* napełznąć, aufquellen.

Renfoncer, *v. a.* znowu zasadzić, wprawić dno w beczkę; wbić; ponurzyć, pogrążyć, den Boden wieder einsetzen; wieder einschlagen, einrammen; wieder untertauchen.

Renforcement, *m.* zmocnienie, *n.* Verstärkung, *f.*

Renforcer, *v. a.* zmocnić, verstärken.

Renformer, *v. a.* rozprzestrzenić, (rękawiczki), erweitern (Handschuhe).

Renformir, *v. a.* mur stary naprawić, eine alte Mauer ausbessern.

Renformis, *m.* naprawa muru starego, *f.* Ausbesserung einer alten Mauer, *f.*

Renfort, *m.* pomoc, *f.* posiłek, *m.* Hülfe, Verstärkung, *f.*

se Renfrogner, *v. r.* se Refrogner.

Rengagement, *m.* powtórne wdanie, wmieszanie się w co, *n.* Wiedereinlassung in ein Geschäft ꝛc., *f.*

Rengager, *v. a.* znowu, powtórnie zastawić; wplątać, umiłkać, usidlić; zawerbować, wieder verpfänden, versetzen; wieder in etwas verwickeln; anwerben.

Rengainer, *v. a.* znowu włożyć do pochwy, wieder in die Scheide stecken. *fig.* oszczędzać, zataić, unterdrücken, ersparen.

se Rengorger, *v. r.* piérsi wystawiać. *fig.* nadymać się, sich brüsten.

Rengraisser, *v. a.* znowu tuczyć, wieder fett machen. — *n. et* se —, znowu tyć, ciała nabierać, wieder fett werden.

Rengrégement, *m. obs.* *v.* Accroissement.

Rengréger, *v. a. obs.* *v.* Accroitre, Augmenter.

Reniable, *a.* zaprzeczny, czego się zaprzeć, etc. można, läugbar.

Reniement, *m.* zapieranie się, zaprzeczenie, *n.* Verläugnung, *f.*

Renier, *v. a.* zapierać się, nie przyznawać się; odprzysiądz się (wiary, etc.) verläugnen, abschwören, (seinen Glauben, ꝛc.)

Renieur, *m.* bluźnierca, *m.* Gotteslästerer, gotteslästerlicher Flucher, *m.*

Renifler, *v. n.* charchać; niuchać; wąchać, rackfen, schnüffeln; beschnüffeln, beschnoppern.

Renifferie, *f.* charchanie; niuchanie, etc., *n.* Rackfen; Schnüffeln, *n.*

Renifleur, *m.* —euse, *f.* charchała; niuchacz, *m.* Rackfer; Schnüffler, *m.*

Ren-

Renne, *f.* ren, tarant, *m.* Rennthier, *n.*

Renom, *m.* sława, *f.* dobre mienie, *n.* Ruf, guter Ruf, *m.*

Renommée, *f.* sława, *f.* mienie, imię, *n.* wieść, *f.* Ruf, Nahme, guter Ruf, *m.* Gerücht, *n.*

Renommer, *v. a.* faire —, wsławić, berühmt machen. se —, *r.* (*de qq.*) zaszczycać się, chełpić się kim, mit jemandes Gunst groß thun.

Renoncement, *m.* odrzeczenie się, *n.* Entsagung, *f.*

Renoncer, *v. n.* (*à qc.*) od-, wyrzec się, odstąpić, entsagen. — *a.* (*qq.*) nie przyznać, zapierać się kogo, einen verläugnen, nicht erkennen für ...

Renonciation, *f.* zrzeczenie się, odstąpienie, *n.* Entsagung, *f.* Verzicht, *m.*

Renoncule, *f.* iaskier, żabinek, *m.* Ranunkel, *f.*

*Rénovation, *f.* Renouement, *m. fig.* odnowienie, *n.* Erneuerung, *f.*

Renouer, *v. a.* znowu z-, zawiązać, wieder binden, wieder anknüpfen; einknüpfen. *fig.* znowu zacząć, rozpocząć, odnowić, wieder anfangen, erneuern. — *n. fig.* pogodzić się, sich wieder versöhnen.

Renoueur, *m.* —euse, *f.* cyrulik, co członki wywinione wprawia, *m.* der, die verrenkte Glieder wieder einrichtet.

Renouveau, *m.* wiosna, *f.* Frühling, *m.*

Renouveler, *v. a.* odnawiać; wznawiać, wzniecać, erneuern, erfrischen, erwecken. se, *r.* znowu się wznawiać, wszczynać, von neuem entstehen, wieder hervor kommen.

Renouvellement, *n.* odnowienie, *n.* Erneuerung, *f.*

Renseignement, *m.* nauka; wiadomość, *f.* Anweisung; Nachricht, *f.*

Rentasser, *v. a.* znowu w kupę układać, zbierać, wieder anhäufen, aufsetzen, ꝛc.

Rente, *f.* doch dy roczne, *pl.* czynsz, *m.* Rente, *f.* jährliche Einkünfte, *f. pl.* Zins, *m.*

Renté, ée, *a.* majętny, dochody znaczne maiący, große Einkünfte habend.

Renter, *v. a.* nadadź dochody, opatrzyć dochodami, mit Einkünften versehen.

Rentier, *m.* —ière, *f.* czynszownik, *m.* Rentner; Zinsgeber, *m.*

Rentoiler, *v. a.* koronkami, etc. znowu obszyć, wieder mit Spitzen ꝛc. versehen.

Renton, Rentou, *m.* fuga, *f.* Falz, *m.* Fuge, *f.*

Rentonner, *v. a.* przetoczyć z beczki w beczkę, wieder fassen, abziehen.

*Rentraire, *v. a.* zszyć, zacerować, anstoßen, stopfen.

Rentraiture, *f.* zszycie, *n.* szew w zszyciu, *m.* Stoßnaht, Stopfnaht, *f.*

Rentrayeur, *m.* — euse, *f.* zszywacz, *m.* Zeugstopfer, *m.*

Rentrée, *f.* zagaienie sądow, *n.* Wiedereröffnung eines Gerichts, *f.*

Rentrer, *v. n.* znowu weyśdź, wstąpić, powrócić, wieder hinein gehen, zurück kommen.

Renvahir, *v. a.* znowu naiechać, napaśdź, wieder überfallen.

à la Renverse, *ad.* w znak, rückwärts, hinter sich zurück.

Renversement, *m.* obalenie, rozwalenie, upadnienie, *n.* Umwerfen, Umreißen, Umstoßen, Umfallen, *n. fig.* pod, upadek, nierząd, *m.* zamięszanie, przeładowanie, przewrócenie, *n.* Umsturz, Verfall,

m. Unordnung, *f.* Umladen, Umkehren, *n.*

Renverser, *v. a.* obalić, rozwalić; wywrócić, przewrócić; pomięszać, porozrzucać; znieść, umwerfen, umreißen, umstoßen, umschütten; unter einander werfen; umkehren; niederreißen. *fig.* rozprószyć, pobić; pomięszać, zerstreuen, schlagen; in Unordnung bringen, verrücken. se —, *r.* na wznak paśdź, powalić się; pomięszać się, sich rückwärts niederwerfen; in Unordnung gerathen.

Renvi, *m.* więcey podanie we grze, *n.* Ueberboth im Spiele, *n.*

Renvier, *v. n.* więcey podadź, stawić we grze, höher, besser bieten im Spiele.

Renvoi, *m.* odesłanie; odbiianie, *n.* odmowa, *f.* odsyłanie czytelnika, *n.* Zurücksendung; Zurückwerfung; Verabschiedung; Zurückweisung; Nachweisung, *f.*

Renvoyer, *v. a.* powtórnie posłać; odesłać; odprawić; odrzucić, nie przyiąć; odbiiać; odmówić, noch einmal senden; zurück schicken; verabschieden; zurück weisen, verweisen; zurückwerfen, abweisen.

Repaire, *m.* legowisko, łożysko, *n.* Höle wilder Thiere, *f. fig.* iaskinia rozbóynicza, *f.* Diebsnest, *n.*

Répaissir, *a.* zgrubić, grubszym robić, verdicken.

*Repaître, *v. n.* paść; ieśdź, füttern; essen. — *a. fig.* za nos wodzić, zwodzić, abspeisen, aufhalten. se —, *r. fig.* (*de qc*). paść się, paść oczy swe nad czém, sich an etwas ergötzen.

Repaître, *v.* Repétrir.

Répandre, *v. a.* rozlać, rozlewać; rozrzucać, rozsiewać, roznosić, verschütten, vergiessen; ausstreuen, verbreiten, ausbreiten.

Réparable, *a.* naprawny: przywrotny, verbesserlich; ersetzlich.

Reparaître, *v. n.* znowu się pokazać, wieder erscheinen.

Réparateur, *m.* iednacz, *m.* (osobl. o Chrystusie), Aussöhner, *m.*

Réparation, *f.* naprawa, poprawa; nadgroda, *f* przywrócenie, *n.* Ausbesserung; Genugthuung, Wiederherstattung, *f.*

Réparer, *v. a.* na-, poprawić; nadgrodzić, ausbessern, verbessern; wieder gut machen; erstatten.

Repartie, *f.* odpowiedź, *f.* Gegenantwort, *f.*

*Repartir, *v. a.* odpowiedzieć, versetzen, erwiedern. — *n.* znowu odiechać, wieder verreisen, abreisen.

Répartir, *v. a.* podzielić, vertheilen.

Répartition, *f.* podzielenie, *n.* podział, *m.* Vertheilung, *f.*

Repas, *m.* obiad, *m.* iedzenie, *n.* biesiada, uczta, *f.* Mahlzeit, *f.* Mahl, *n.*

Repasser, *v. a. et n.* przechodzić, powracać, iśdź, iechać, przeprawić się przez-, ostrzyć, szlufować: prasować; polerować, wieder vorbey gehen, durchgehen oder zurück gehen; wieder überfahren oder vorbey fahren; abziehen, schleifen; bügeln, plätten; poliren. *fig.* rozważyć, rozmysleć; powtórnie przeyrzeć, przeczytać, überlegen; nochmals durchsehen.

Repayer, *v. a.* drugi raz zapłacić, noch einmal bezahlen.

Repêcher, *v. a.* znowu rybyłowić, z wody wydobywać, wieder heraus fischen.

*Repeindre, *v. a.* znowu malować, wieder malen, aufmalen.

Repentance, *f.* żal, *m.* skrucha, pokuta, *f.* Reue, Buße, *f.*

Repentant, ante, *a.* żałuiący, reuig.

*se Repentir, *v. r.* (*de qc.*) żałować, żal komu bydź, bereuen, sich reuen lassen.

Repentir, *m.* żal, *m.* Reue, *f.*

Répertoire, *m.* reiestr materyi; zbiór, *m.* Sachregister, *n.* Sammlung, *f.*

Repétailler, *v. a. fam.* nadto powtarzać, bis zum Ekel wiederholen.

Répéter, *v. a.* powtarzać; powiadać, przesłuchywać się; nazad żądać, dopominać się, wiederholen; hersagen, probiren (eine Rolle); zurück fordern.

Répétiteur, *m.* repetytor, powtarzacz, *m.* Repetent, *m.*

Répétition, *f.* powtarzanie, *n.* repetycya; próba komedyi, *f.* Wiederholung; Probe eines Theaterstücks, *f.*

Repétrir, *v. a.* znowu przegnieść, przemięszać, noch einmal kneten.

Repeuplement, *m.* zaludnienie, osadzenie powtórne, *n.* Wiederbevölkerung, Wiederbesetzung, *f.*

Repeupler, *v. a.* powtórnie zaludnić; osadzić las drzewami; narybić staw, wieder bevölkern; wieder besetzen, einen Teich (mit Fischen ꝛc.)

Répit, *m.* odłożenie, *n.* przeciąg, fryszt, Frist, *f.* Anstand, Aufstand, *m.*

Replacer, *v. a.* znowu na swém mieyscu postawić, położyć, wieder hinstellen, setzen oder legen.

Replanter, *v. a.* znowu sadzić, aufs neue pflanzen.

Replâtrage, *m.* zapleśnienie, zarzucenie gipsem, *n.* leichte Bewerfung mit Gyps, *f. fig. fam.* barwa, pokrywka, *f.* Scheinmittel, *n.*

Replâtrer, *v. a.* znowu gipsować, wieder übergypsen. *fig. fam.* nadgrodzić; barwić, pokrywać, wieder gut machen, bemänteln.

Replet, ète, *a.* otyły, cielisty, fett, dick, sehr völlig.

Replétion, *f.* otyłość, cielistość, *f.* przeładowanie żołądka, *n.* Dicke, Völligkeit; Ueberfüllung des Magens, *f.*

Repli, *m.* fałd, zmarsk; brzeg, róg, *m.* Falte, *f.* Umschlag, Einschlag, *m.* — *pl.* zakręty, kręgi, *m. pl.* Krümmungen, *f. pl.*

Replier, *v. a.* znowu fałdować, składać, marszczyć, wieder zusammen legen, falten. se —, *r.* znowu się fałdować etc., przewiiać się, kręcić się, sich wieder falten, sich krümmen oder winden.

Réplique, *f.* odpowiedź, *f.* odpór, Gegenantwort; Gegenrede; Antwort, *f.*

Répliquer, *v. a.* odpowiedzieć; zarzucić, versetzen, einwenden, antworten.

Replonger, *v. a.* znowu zanurzyć, pogrążyć, ein- oder untertauchen. *fig.* znowu wprowadzić; zawikłać (w nieszczęście, etc.) wieder in etwas stürzen.

Répondant, *m.* rękoymia, zaręczyciel; respondent, *m.* Bürge; Respondent, *m.*

Répondre, *v. a. et n.* (*à qq.*) odpowiedzieć; zbiiać, przeciwnie dowodzić; odpowiadać, zgadzać się; ciągnąć się, zachodzić aż do . . . , antworten, beantworten, erwiedern; widerlegen; übereinkommen, entsprechen; sich erstrecken bis . . . (*de qc.*) ręczyć, odpowiadać, bydź w odpowiedzi za kogo, für etwas bürgen, gut sagen, dafür stehen.

Réponds, *m.* odpowiedź chóru, *f.* Antwort des Chores, (auf den Gesang des Priesters), *f.*

Réponse, *f.* odpowiedź, *f.* odpis, *m.* Antwort, *f.*

Reporter, *a.* nazad przy-, zanieść; wypeplać, wypleść, wieder bringen; ausschwatzen.

Repos, *m.* odpoczynek, pokóy, *m.* Ruhe, *f.*

Reposer, *v. a.* położyć; uspokoić, legen, ruhen lassen. — *n.* odpoczywać; leżeć, ruhen; liegen. *fig* spać; ustawać się, schlafen; sich setzen. se —, *r.* odpocząć, wytchnąć od roboty, ausruhen. *fig.* (*sur qq.*) spuścić się na kogo, sich auf jemanden verlassen.

Reposoir, *m.* ołtarz na ulicy w dzień Bożego ciała, *m.* Ruheraltar, *m. fig.* mieysce do odpoczynku, *n.* Ruheplatz, *m.*

Repoussant, ante, *a.* odstraszaiący, zurückscheuchend, abschreckend.

Repoussement, *m.* odpychanie, odbiianie, *n.* Zurückstoßen, *n.*

Repousser, *v. a.* znowu odepchnąć, odpędzić, odbić, odeprzeć etc., wieder zurück stoßen, schlagen, treiben ꝛc. — *n.* znowu pączki, puszczać, wschodzić, wyrastać, wieder treiben, ausschlagen, wachsen ꝛc.

Répréhensible, *a.* naganny; nagany, kary godzien, tadelhaft, sträflich.

Réprehension, *f.* nagana, *f.* strofowanie, *n.* Verweis, Tadel, *m.*

*Reprendre, *v. a. et n.* odebrać; znowu wziąść, przyiąć; znowu zacząć, wziąć się do czego; odpowiedzieć, rzec, wieder nehmen, wieder bekommen; wieder vornehmen, anfangen; erwiedern, (*qq. de qc.*) strofować, ganić; zaszyć, zacérować; wkorzenić się, przyiąć się, jemanden etwas verweisen, ihn deswegen strafen, tadeln; zunähen; wieder anwurzeln. se —, *r.* zbierać się, zarastać, namyśleć się, sich wieder schließen, sich besinnen.

Repreneur, *m.* ganiciel, *m.* Tadler, *m.*

Représaille, *f.* zemsta, przemoc wzaiemna, *f.* Gegengewalt, Gegenrache, *f.* — *pl.* prawo odwetu, *n.* Repressalien, *pl.*

Représentant, *m* zastępca, *m.* Stellvertreter, Repräsentant, *m.*

Représentatif, ive, *a.* zastępny, zastępuiący, *m.* vorstellend.

Représentation, *f.* ukazanie, pokazanie; wyobrażenie; wystawienie etc., *n.* Vorlegung; Vorstehung; Schilderung, *f.* Gemälde, *n.*

Représenter, *v. a.* wystawić, wyobrazić; stawić, pokazać, przełożyć; grać; zastępować, vorstellen, abbilden; darstellen, aufführen; vertreten. se —, *r.* się. stanąć, wystawiać, wyobrażać sobie, sich stellen; sich vorstellen.

Réprimable, *v. a.* wstrzymany, co wstrzymać etc. można, was gehemmt werden kann.

Réprimande, *f.* burka, łacina, *f.* Verweis, *m.*

Réprimander, *v. a.* dadź komu burkę, strofować kogo, verweisen, einen Verweis geben.

Réprimer, *v. a.* zastanowić, wstrzymać, hamować, zurück halten, hemmen, Einhalt thun.

Reprise, *f.* odebranie; odbicie, dobycie, *n.* okręt odbity, *m.* powtórzenie (*n.*) prawa, *f.* Wiedernehmung, Wiederwegnehmung; Wiedereinnehmung, Wiedereroberung, *f.* wieder erbeutetes Schiff, *n.* Wiedererholung; Ausbesserung, *f.*

Repriser, *v. a.* drugi raz oszacować, otaxować, nochmals schätzen.

Réprobation, *f.* potępienie, odrzucenie, *n.* Verwerfung, *f.*

Reprochable, *a.* nagadny, odrzutny, strąślich; verwerflich.

Reproche, *m.* zarzut, *m.* Vorwurf, *m.*

Re

Reprocher, *v. a.* wy-, zarzucać, wymawiać; odrzucić świadków, vorwerfen; verwerfen, (Zeugen).

Reproductible, *a.* co może bydź znowu wydaném, zrodzoném, was wieder hervorgebracht werden kann.

Reproduction, *f.* wydawanie, rodzenie powtórne, *n.* Wiederhervorbringung; neue Fortpflanzung, *f.*

*Reproduire, *v. a.* znowu wydawać, rodzić, wieder hervor bringen.

*Repromettre, *v. a.* znowu obiecać, wieder versprechen.

Réprouvé, ée, *a.* odrzucony, verworfen.

Reprouver, *v. a.* powtórnie dowodzić, noch einmal beweisen.

Réprouver, *v. a.* odrzucić, wzgardzic, nie mieć za dobre, verwerfen, mißbilligen.

Reptile, *a.* czołgaiący się, kriechend. — *m.* zwierzę czołgaiące się, *n.* kriechendes Thier, *n.*

Républicain, *m.* —aine, *f.* republikant, *m.* Republikaner, *m.* — *a.* republikański, republikanisch.

République, *f.* rzeczpospolita, *f.* Freystaat, *m.* Republik, *f.*

Répudiation, *f.* oddalenie od siebie żony, *n.* Verstoßung eines Eheweibes, *f.*

Répudier, *v. a.* oddalić żonę, rozwieśdź się, verstoßen, (sein Weib).

Répugnance, *f.* niechęć, niechota, *f.* wstręt, *m.* Widerwille, *m.*

Répugnant, ante, *a.* przeciwny, zuwider, widerstehend.

Répugner, *v. n.* (*à qc.*) sprzeciwiać się, bydź przeciw czemu, zuwider seyn, widerstehen.

Répulluler, *v. a.* znowu się rozmnażać, wyrastać, wschodzić, sich wieder vermehren.

Réputation, *f.* sława, powaga, *f.* mienie, imię, *n.* Ruf; Ruhm, *m.* Ehre, *f.* guter Name, *m.*

Réputer, *v. a.* mniemać, rozumieć, dafür achten, halten.

Requérant, ante, *a.* staraiący się, proszący o co, der, die ansuchet.

*Requérir, *v. a.* starać się, prosić o co; wymagać; znowu szukać, iśdź po co, ersuchen, ansuchen; erfordern; noch einmal holen.

Requête, *f.* suplika, *f.* Bittschrift, *f. fam.* prozba, *f.* Bitte, *f.*

Requêter, *v. a.* wyśladować, śladu znowu dociec, die Spur wieder aufsuchen.

Requin, *m.* pies morski, *m.* Hayfisch, *m.*

se Requinquer, *v. r. fam.* wysmuknąć się, śmiesznie się ustroić, sich närrisch heraus putzen.

Requis, ise, *p. et a.* pp-, żądany; potrzebny, ersucht, angesucht; erforderlich.

Requise, *f.* cette chose sera de —, ta rzecz stanie się rzadką, diese Sache wird rar werden.

Réquisition, *f.* proszenie, żądanie, *n.* Ersuchen, Begehren, *n.*

Rescription, *f.* asygnacya na wybranie pieniędzy, *f.* schriftliche Anweisung, Geld zu erheben, *f.*

Rescrit, *m.* odpis, reskrypt, *m.* Rescript, *n.*

Reseau, *m.* sieć mała; siatkowa robota, *f.* kleines Netz, *n.* netzförmige Arbeit, *f.*

Réservation, *f.* warunek, *m.* Vorbehalt, *m.*

Réserve, *f.* warunek, wyiątek; odwód, *m.* ostrożność, skromność, *f.* Vorbehalt, *m.* Ausnahme, *f.* Rückenhalt, *m.* Reserve, *f.* Rückhalt, *m.* Zurückhal-

haltung, Behutsamkeit, Bescheidenheit, *f.* à la —, ausgenommen, bis auf. en —, do potrzeby, na posiłek, bey Seite, in Vorrath.

Réservé, ée, *n.* skryty; ostrożny, baczny, zurückhaltend; behutsam, vorsichtig.

Réserver, *v. a.* warować, wymówić sobie, zatrzymać; chować, oszczędzać, vorbehalten; zurück behalten; zurück legen, verparen. se —, *r.* (*qc.*) warować, wymawiać sobie co, sich etwas vorbehalten.

Réservoir, *m.* sadz rybi, *m.* skrzynia rurmusowa, *f.* Wasser- oder Fischbehälter, *m.*

Résidant, ante, *a.* mieszkaiący, wohnhaft.

Résidence, *f.* mieszkanie, siedlisko, *n.* stolica, *f.* rezydentostwo, *n.* Wohnsitz, Wohnort, *m.* Residenz, Residenzstelle, *f.*

Résident, *m.* rezydent, *m.* Resident, *m.*

Résider, *v. a.* mieszkać, przebywać, stolicę gdzie mieć swoią, wohnen, seinen Sitz haben.

Résidu, *m.* reszta, *f.* dług pozostaiący, *m.* Rest; Rückstand, *m.*

Résignant, *m.* ustępca urzędu, etc., *m.* der ein Amt abtritt, *m.*

Résignataire, *m.* urząd ustąpiony otrzymuiący, dem ein Amt abgetreten wird.

Résignation, *f.* ustąpienie, złożenie urzędu, godności; poddanie się do woli Boskiey, *n.* Abtretung, Niederlegung eines Amtes; Ergebung in den göttlichen Willen, *f.*

Résigner, *v. a.* ustąpić (godności duchowney), abtreten (eine Pfründe). *v. n. et* se, *r.* poddadź się, sich ergeben.

Résine, *f.* żywica, *f.* Harz, *n.*

Résineux, euse, *a.* żywiczny; żywicowaty, harzig; harzicht.

Réspiscence, *f.* pokuta skrucha, poprawa, *f.* Erkenntniß seines Fehlers und Besserung, *f.*

Résistance, *f.* odpór, *m.* Widerstand, *m.*

Résister, *v. n.* (*à*) odpór czynić, dawać; opierać się, sprzeciwiać się; wytrzymać, widerstehen; sich widersetzen; aushalten.

Résolu, ue, *p. et a.* odważny, mężny; postanowiony; zniesiony, uchylony; rozdzielony, entschlossen; beschlossen; aufgelöst, aufgehoben; zertheilt.

Résoluble, *a.* do rozwiązania łatwy, auflöslich.

Résolûment, *ad.* koniecznie; odważnie, mężnie, durchaus; entschlossen, beherzt.

Résolutif, ive, *a.* rozwięzuiący, rozdzielaiący, auflösend, zertheilend.

Résolution, *f.* rozwiązanie; przedsięwzięcie, postanowienie, *n.* odwaga, *f.* Auflösung, *f.* Entschluß, *m.* Entschließung; Entschlossenheit, *f.*

Résonnant, ante, *a.* brzmiący, dźwięk mocny wydawaiący, wiederschallend, stark klingend.

Résonnement, *m.* odgłos, dźwięk, brzmienie, *n.* Wiederschall, *m.*

Resonner, *v. a.* znowu dzwonić, bić, etc. wieder klingen, klingeln, läuten, schlagen ꝛc.

Résonner, *v. n.* odgłos, dźwięk oddawać; dźwięk wydawać, brzmieć; huczeć; wiederschallen; ertönen; stark schallen.

*Résoudre, *v. a. et n.* rozpędzić, rozdzielić; rozwiązać, wyłożyć; znieść, uchylić; przedsięwziąć, postanowić, auflösen, erörtern, entscheiden; aufheben, vernichten; beschließen. (*qq. a. qc.*) naprowadzić, przywieśdź kogo do czego, jemanden zu etwas bewegen. se —, *r.* rozdzielić się; rozpłynąć się, sich auflösen, sich zertheilen. (*à qc.*) rezolwować się do czego, postanowić co u siebie, sich zu etwas entschließen.

Résous, *p. et a.* rozdzielony, rozwiązany, aufgelöst.

Respect, *m.* respekt, *m.* poszanowanie, *n.* powaga, *f.* Ehrerbietung, Ehrfurcht, Hochachtung, *f.* Ansehen, *n.*

Respectable, *a.* poważny, poszanowania godny, ehrwürdig.

Respecter, *v. a.* szanować, czcić, poważać, in Ehren halten. *fig.* oszczędzać, szanować, verschonen. se —, *r.* szanować się, sich selbst ehren, sich behutsam aufführen.

Respectif, ive, *a.* obostronny, obopolny, wzaiemny, beyderseitig, gegenseitig.

Respectueux, euse, *a.* uniżony, pełen poszanowania, ehrerbietig, ehrfurchtsvoll.

Respirable, *a.* czém oddychać można, was man einathmen kann.

Respiration, *f.* oddech, *m.* oddychanie, *n.* Athemholen, *n.*

Respirer, *v. n. et a.* oddychać; brać w się powietrze, etc. athmen, Athem holen; einathmen. *fig.* odetchnąć, wytchnąć czém, sich wieder erholen, Luft schöpfen; leben, athmen. — qc, od. après qc., żądać, pragnąć czego, sich nach etwas sehnen.

Resplendir, *v. n.* świecić się, funkeln, leuchten.

Resplendissant, ante, *a.* świecący się, lśniący się, etc. funkelnd, hell glänzend, leuchtend.

Resplendissement, *m.* łóna, *f.* glanc, *m.* Wiederschein, Glanz, *m.*

Responsable, *a.* odpowiadaiący za co, verantwortlich.

Ressac, *m.* bicie fal morskich, *n.* Anschlagen der Meereswellen, *n.*

Ressaisir, *v. n. et* se, *r.* znowu dostać, chwycić, objąć, opanować, sich eines Dinges wieder bemächtigen.

Ressasser, *v. a.* powtórnie przepytlować, wieder durchbeuteln. *fig.* znowu przeglądać, dochodzić, noch einmal untersuchen.

Ressauter, *v. a.* znowu odskoczyć, wieder zurück springen.

Ressécher, *v. a.* znowu o-, wy-, suszyć, wieder trocknen.

Resseller, *v. a.* znowu osiodłać, wieder satteln.

Ressemblance, *f.* podobieństwo, *n.* Aehnlichkeit, Gleichheit, *f.*

Ressemblant, ante, a. podobny, ähnlich.

Ressembler, *v. n.* (*à*) bydź podobnym, równać się, gleichen, ähnlich seyn.

Ressemeler, *v. a.* nowe dadź podeszwy, wieder besohlen.

Ressemer, *v. a.* znowu siać, wieder säen.

Ressentiment, *m.* ból powracaiący, *m.* uczucie; wspomnienie, *n.* zemsta, *f.* Nachweh, *n.* Empfindung; Erinnerung; Rache, *f.*

*Ressentir, *v. a.* czuć, empfinden, fühlen. se —, *r.* (*de qc.*) po-, czuć, pamiętać, przypominać sobie, Nachwehen von etwas verspüren, fühlen. (*de qc.*) zemsty szukać; równać się czém krzywdę ponosić, sich wegen etwas zu rächen suchen; mit darunter oder dabey leiden.

Resserrement, *m.* mocnieysze ściśnienie, natężenie, *n.* ból serca, ucisk, *m.* engere Zusammenziehung; Beklemmung, *f.*

Resserrer, *v. a. et n.* ścisnąć, ścieśnić, zwężyć, ściągnąć

znowu zamknąć, schować; zatwardzać żołądek, enger machen, wieder zusammen ziehen, zuziehen, zusammen drängen, wieder einschließen; verstopfen. *fig.* w ścisleysze wziąć kluby; skrócić, enger einschließen; einschränken; abkürzen. se —, *r.* zwężyć się, ścieśnić się; skurczyć, zstępować się etc., enger oder schmäler werden, sich wieder zusammen ziehen ꝛc. *fig.* określić się, umiarkować się, sich einschränken.

Ressif, *m.* rafy *f. pl.* unter dem Wasser verborgene Steinklippen, *f. pl.*

Ressort, *m.* sprężyna; sprężystość, *f.* Feder, *f.* Getriebe, *n.* Schnellkraft, Federkraft, *f. fig.* sprężyna, *f.* tryb, sposób, *m.* Triebfeder, *f.*

*Ressortir, *v. n.* znowu wyiśdź, wieder hinaus oder ausgehen.

Ressortir, *v. n.* (*á* do sądów iakich należeć, unter einer gewissen Gerichtsbarkeit stehen.

Ressortissant, ante, *a.* do sądów iakich należący, unter Gerichtsbarkeit stehend.

Ressouder, *v. a.* znowu zlutować, etc. wieder zusammen löthen.

Ressource, *f.* ratunek, sposób, *m.* pomoc, nadzieia, ucieczka, *f.* Hülfsmittel, Rettungsmittel, *n.* Hülfe, Hoffnung, *f.* Ausweg, *m.*

*se Ressouvenir, *v. r.* (*de qc.*) przypomnieć sobie co, sich erinnern, (einer Sache, an etwas). — *i.* il m'en ressouvient, przypominam sobie to, ich erinnere mich daran, deſſen.

Ressouvenir, *m.* przypomnienie, *n.* pamiątka, *f.* Erinnerung, *f.* Andenken, *n.*

Ressuage, *m.* pocenie się, *n.* Schwitzen, *n.*

Ressuer, *v. n.* pocić się (o kamieniach, murach), ausschwitzen, (von Steinen und Mauern).

Ressusciter, *v. a.* wskrzesać umarłego, auferwecken. *fig.* ożywiać, odnawiać, znowu wzniecać, wszczynać, wieder beleben; wieder aufrühren. — *n.* zmartwychwstać, auferstehen.

Ressuyer, *v. a, et n.* znowu zetrzeć, otrzeć, oschnąć, wieder abwiſchen; wieder trocknen.

Restant, ante, *a.* pozostały; resztuiący, übrig; rückständig.

Restant, *m.* reszta, *f.* dług pozostały, *m.* Rest; Rückstand, *m.*

Restaurant, *m.* pokarm posilny, posiłek, *m.* kräftiges Nahrungsmittel, *n.* Kraftbrühe, *f.*

Restaurateur, *m.* przywrócieiel; garkuchniarz, *m.* Wiederherſteller, Wiederaufhelfer; Gastwirth, Garkoch, *m.*

Restauration, *f.* przywrócenie, *n.* naprawa, *f.* Wiederherſtellung, Wiederaufrichtung, *f.*

Restaurer, *v. a.* przywrócić, naprawić; posilić, pokrzepić, wieder aufrichten, wieder herſtellen; erquicken, ſtärken.

Reste, *m.* reszta, *f.* ostatek; dług pozostały, *m.* Rest, *m.* Uebrige, Ueberbleibſel; Rückſtändige, *n.* Rückſtand, *m.* au—, du —, *ad.* na ostatek, w reszcie, z inszych miar, w inszych rzeczach, übrigens, außerdem.

Rester, *v. n.* pozostać, zostać; zabawić się, zostać gdzie übrig ſeyn oder bleiben; zurück bleiben, da bleiben.

Restituable, *a.* przywrotny; powrotny, nadgrodzony, wiederherſtellbar; erſetzlich.

Restituer, *v. a.* przywrócić do przeszłego stanu, komu co, powrócić, nadgrodzić; poprawić, wieder in vorigen Stand ſetzen, wieder herſtellen; erſtatten, erſetzen; ergänzen, verbeſſern.

Resti-

Restitution, *f.* nadgroda, *f.* przywrócenie, *n.* poprawa, *f.* Wiedererſtattung, Wiedererſetzung; Wiedereinſetzung, Wiederherſtellung; Verbeſſerung, Ergänzung, *f.*

*Restreindre, *v. a.* bardziey ściągnąć, ſtärker zuſammen ziehen. *fig.* ograniczyć, określić, einziehen, einſchränken.

Restrictif, ive, *a.* określaiący, ograniczaiący, beſchränkend.

Restriction, *f.* określenie, ograniczenie, *n.* wyiątek, warunek, *m.* Einſchränkung, Ausnahme, *f.*

Résultant, ante, *a.* płynący, pochodzący skąd, aus einer Sache entſtehend oder folgend.

Résultat, *m.* skutek; koniec wyrok, *m.* uchwała, *f.* Folge, *f.* Erfolg, Ausſchlag; Schluß, *m.*

Résulter, *v. n.* (*de qc.*) płynąć, pochodzić, iśdź skąd, wypaśdź, aus einer Sache folgen; erfolgen, entſtehen.

Résumé, *m.* krótka treść, *f.* ſammariſcher Inhalt, *m.*

Résumer, *v. a.* krotkę powtórzyć, kürzlich wiederholen.

Résurrection, *f.* zmartwychwstanie, *n.* Auferſtehung, *f.*

Ret, *v.* Rets.

Rétablir, *v. a.* znowu przywrócić, wprawić, przyporządzić, wieder herſtellen, wieder aufrichten. *v.* Restituer. se —, *r.* znowu ozdrowieć; wieder hergeſtellt werden, geneſen.

Rétablissement, *m.* przywrócenie, *n.* Wiederherſtellung, *f.*

Retaille, *f.* okrawki, obrzynki, *pl.* Abſchnittſel, *n.*

Retaillement, *m.* powtórne obrzynanie, etc. *n.* nochmaliges Beſchneiden, *n.*

Retailler, *v. a.* znowu rznąć, obesznąć, odkroić, nochmals beſchneiden oder ſchneiden.

Retard, *m.* zwłoka, *f.* Verzug, *m.* être en —, bydź niedbałym, ſaumſelig ſeyn.

Retardement, *m.* niedbałość, ospałość, zwłoka, *f.* Verzögerung, Saumſeligkeit, *f.* Aufſchub, Verzug, *m.*

Retarder, *v. a.* odkładać, z-, odwłaczać, verzögern, aufſchieben, verſchieben. — *n.* iśdź za późno; opóźnić się, późniey przychodzić, zu ſpät gehen; ſpäter kommen.

*Réteindre, *v. a.* ieszcze raz farbować, wieder färben.

Réteindre, *v. a.* znowu za-, z-, ugasić, wieder auslöſchen.

Retendre, *v. a.* znowu rospiąć, naciągnąć, natężyć; wieder ſpannen; aufſpannen.

Rétendre, *v. a.* znowu rozkładać, rozwieszać, von neuem ausbreiten.

Retenir, *v. a.* znowu otrzymać, dostać; zatrzymać, przytrzymać, trzymać; wymawiać, warować sobie; wstrzymać; naiąć, zamówić sobie, wieder bekommen; zurückhalten, halten, behalten; ſich vorenthalten; aufhalten, abhalten; anhalten; beſtellen, miethen. — *n.* ozrzebić się, trächtig werden. se —, *r.* trzymać się czego; utrzymać, ſich feſt anhalten; erhalten. — (*de qc.*) wtrzymać się od czego; umiarkować się, wstrzymać się, ſich einer Sache enthalten; ſich halten, ſich mäßigen.

Retenter, *v. a.* znowu spróbować, wieder verſuchen.

Rétention, *f.* za-, przytrzymanie, *n.* warunek, *m.* Zurückhaltung, Vorenthaltung, *f.* Vorbehalt, *m.*

Rétentionnaire, *m. et f.* cudzą zatrzymuiący własność, der oder die fremdes Gut vorenthält.

Re-

Retentir, *v. n.* rozlegać się, roznosić się, (o głosie) wiederschallen, erschallen.

Retentissant, ante, *a.* rozlegający się, rozległiwy, schallend, wiederhallend.

Retentissement, *m.* rozleganie się, *n.* odgłos, *m.* Wiederschall, *m.*

Retenu, ue, *a.* ostrożny, skryty, skromny, zurückhaltend, vorsichtig, bescheiden.

Retenue, *f.* skrytość, ostrożność; skromność, *f.* Zurückhaltung; Bescheidenheit, *f.*

Retif, ive, *a.* uporny, narowisty, (koń) stätig. *fig.* uporny, widerspänstig.

Retiré, ée, *p. et a.* skurczony, zmarszczony; samotny, odległy, eingeschrumpft, verkürzt; einsam; abgelegen.

Retirer, *v. a.* znowu strzelać, ciągnąć etc., wy-, odciągnąć; odstawić. wziąć nazad, precz, przyiąć do siebie, schronić. wieder schießen, ziehen ꝛc.; zurückziehen; wegnehmen; aufnehmen, in sein Haus nehmen. (*de qc.*) mieć, brać dochody, etc. aus etwas Nutzen, Gewinn ziehen. se —, *r.* ustąpić, odeyśdź, oddalić się; póysdź precz, do domu; schronić się gdzie; zmarszczyć się, skurczyć się, sich zurück ziehen, sich zurück begeben, sich entfernen; nach Hause gehen, sich wohin flüchten; sich zusammen ziehen, einlaufen.

Retomber, *v. n.* znowu u-, w-, spaśdź, wieder fallen, zurück fallen.

Retondre, *v. a.* powtórnie postrzygać, wieder scheeren, beschneiden.

Retordement, *m.* kręcenie iedwabiu, *n.* Zwirnen der Seide, *n.*

Retordeur, *m.* ten, co iedwab kręci, Seidenzwirner, *m.*

Retordre, *v. a.* powtórnie wykręcać: nitki skręcać, kręcić, noch einmal zusammen drehen, zwirnen.

Rétorquer, *v. a.* obrócić dowód własny, zbiiać własnemi dowodami, jemanden mit seinen eigenen Gründen schlagen.

Retors, orse, a. kręcony, gedreht, gezwirnt. *fig. fam.* chytry, listig.

Rétorsion, *f.* obrócenie dowodu przeciw komu, *n.* Zurückschiebung eines Beweisgrundes, *f.*

Retorsoir, *m.* kołowrotek, *m.* Drehrad der Seiler, *n.*

Retoucher, *v. a.* powtórnie macać; poprawić, wydoskonalić, wieder befühlen; verbessern, wieder durchsehen.

Retour, *m.* powrót, *m.* Wiederkehr, Rückkehr, Zurückkunft, *f. fig.* odpowiedź wzaiemna, usługa wzaiemna, *f.* nadatek, dodatek, *m.* Erwiederung, *f.* Gegendienst, *m.* Herausgabe bey einem ungleichen Tausche, *f.* — de chasse, biesiada po skończonych łowach, *f.* Mahlzeit nach der Jagd, *f.* être sur le —, w lata postępować, bydź na schyłku, abnehmen, alt werden. Retours, *pl.* zakręty, zawroty, *pl.* Krümmungen, *f. pl.*

Retourner, *v. a. et n.* powrócić, wrócić się; obrócić, odwrócić, wieder zurück gehen, zurück kehren; umkehren, umwenden. se —, *r.* obrócić się, sich umwenden. *fig.* wiedzieć, iak się obrócić, sobie postępować trzeba., sich zu helfen wissen. s'en —, po-, wrócić się, wieder zurück oder fort gehen, wieder zurück kommen.

Retracer, *v. a.* powtórnie rysować, nochmals zeichnen.

Rétractation, *f.* odwoływanie, *n.* Wiederruf, *m.*

Rétracter, *v. a.* odwoływać, wiederrufen. se —, *r.* odwoływać, sein Wort ꝛc. zurücknehmen,

Retrait, *m.* prewet, *m.* Abtritt, *m.*

Retraite, *f.* odwrót, odwód; czapstrzyk, *m.* osobność, samotność; spokoyność; ucieczka, *f.* mieszkanie, *n.* Rückzug, Abzug; Zapfenstreich, *m.* Zurückziehung von Geschäften; Absonderung von der Welt, Ruhe Einsamkeit, Zuflucht, *f.* Aufenthalt, *m.*

Retranchement, *m.* umnieyszenie, skrócenie, *n* okop, *m.* przegroda, *f.* Einschränkung, Verminderung; Verschanzung, *f.* Verschlag, *m.*

Retrancher, *v. a.* urznąć, uciąć; odłączyć, odstrychnąć; opuścić; umnieyszyć, uiąć; oddzielić; uszczuplić, ograniczyć; znieść; okopać, abschneiden, beschneiden; wegstreichen, weglassen; vermindern; absondern; einschränken; abschaffen; verschlagen se —, *r.* kontentować się, ograniczyć się, okopać się, sich einschränken; sich verschanzen.

Rétrécir, *v. a.* ścieśnić, zwężyć. verengern, einziehen. se —, *r.* ścieśnić się, zwężyć się; skurczyć się, sich verengen; eingehen, einlaufen, einkriechen.

Rétrecissement, *m.* zwężenie, ściśnienie; skurczenie się, *n.* Engermachen; Einlaufen, *n.*

Retremper, *v. a.* znowu maczać, namoczyć, etc. wieder eintauchen, wässern ꝛc.

Rétribution, *f.* nadgroda, *f.* Vergeltung, *f.*

Rétrograde, *a.* nazad idący, rückgängig.

Rétrograder, *v. n.* nazad iśdź, cofać się, rückwärts laufen, zurück gehen.

Retroussement, *m.* podkasanie, podwinianie, etc. *n.* Wiederhinaufschürzen, Wiederhinaufschlagen, *n.*

Retrousser, *v. a.* podkasać, podwinąć, założyć; (włosy) podgarnąć, podwiązać; zwinąć, stosować, wieder aufschürzen, aufschlagen; (die Haare) aufbinden, aufstreichen; aufstreifen; aufstülpen. nez retroussé, nos. pérkaty, *m.* aufgeworfene Nase, *f.*

Retroussis, *m.* brzeg, *m.* (kapelusza) załoga, *f.* Stülpe, Krämpe, *f.* Aufschlag, *m.*

Retrouver, *v. a.* znowu znaleźć, wieder finden.

Rets, *m.* sieć, *f.* Netz, Garn, *n.*

Rétudier, *v. a.* znowu się uczyć, aufs neue studiren.

Réunion, *f.* połączenie, przywrócenie powtórne, *n.* Wiedervereinigung, *f.*

Réunir, *v. n.* znowu połączyć, złączyć, przywrócić, spoić, wieder vereinigen. *fig.* pogodzić, ziednać, versöhnen.

Réussir, *v. n.* udadź się, poszczęścić się, gelingen, glücken, gerathen. (*dans, à qc.*) dopiąć, doysdź swego w czém, gerathen.

Réussite, *f.* koniec, skutek pomyślny, *m.* Ausgang, glücklicher Erfolg, *m.*

*Revaloir, *v. n.* nadgrodzić, wieder vergelten.

Revanche, *f.* odwetowanie, odwdzięczenie, oddanie za swoie, *n.* nadgroda, zemsta, *f.* Genugthuung, Wiedervergeltung, Rache, *f.* en —, w nadgrodę, za to, zum Ersatze, dagegen.

Revancher, *v. a.* (*qq.*) bronić, pomścić, nadgrodzić, Genugthuung verschaffen, rächen, vertheidigen se —, *r.* bronić się, mścić się, sich vertheidigen, sich rächen. (*de qc.*) odwetować, odwdzięczyć, oddadź za swoie, etwas erwiedern.

Rêvasser, *v. n.* spać niespokoynie, marzyć się komu, phantasieren, unruhig schlafen.

Rêve, *m.* sen, *m.* mara, *f.* Traum, *m.*

Revêche, *a.* kwaśny, herbe, sauer. *fig.* markotny, nieprzyiażny, widerwärtig.

Revèche, *f.* gatunek materyi wełnianéy, *f.* Art groben wollenen Zeuges, *m.*

Réveil, *m.* ocknienie, oburzenie się, *n.* excytarz, *m.* Erwachen, *n.* Wecker, *m.*

Réveille-matin, *m.* excytarz, zégar do budzenia, *m.* Weckuhr, *f.* Wecker, *m.*

Réveiller, *v. a.* o-, budzić, wieder aufwecken, wecken. *fig.* ocucać, wzruszać, zachęcać, erregen, rege machen. se—. *r.* oskuać się, obudzić się, wieder aufwachen, erwachen.

Réveilleur, *m.* budziciel, stróż, *m.* Wecker, Nachtwächter, *m.*

Réveillon, *m.* biesiada nocna, *f.* Nachtmahlzeit, *f.*

Révélation, *f.* wydanie, odkrycie; obiawienie, *n.* Entdekkung; Offenbarung, *f.*

Révéler, *v. a.* wydadź, odkryć, wyiawić; obiawić, entdecken, offenbaren.

Revenant, *m.* strach, duch, *m.* Gespenſt, *n.*

Revenant, ante, *a.* przystoyny, przyiemny, gefällig, einnehmend.

Revenant-bon, *m.* reszta pozostaiąca, *f.* dochody, obrywki, *pl.* Cassenbestand, Ueberschuß, *m.* Accidenzien, *f. pl.* Gewinn, *m.*

Revendeur, *m.* —euse, *f.* skupień, przekupień, *m.* Aufkäufer, Trödler, Höker, *m.*

Revendiquer, *v. a.* własności swéy prawem dochodzić, poszukiwać, eine Sache als sein Eigenthum zurück fordern, in Anspruch nehmen.

Revendre, *v. a.* znowu przedadź, odprzedadź, wieder verkaufen.

*Revenir, *v. a.* wrócić się, powrócić, nazad, znowu przyiśdź; pokazać się; odbiiać się; przyiśdź do siebie, do sił, zapomódz się znowu; przynosić, kosztować; podobać się, wieder kommen, zurück kommen; aufstoßen, (von Speisen); wieder aufkommen; einkommen, eintragen, einbringen; zu stehen kommen, kosten; gefallen.

Revente, *f.* odprzedanie, *n.* Wiederverkauf, *m.*

Revenu, *m.* pożytek, urodzay, dochody, *pl. m.* Einkommen, *n.* Ertrag, *m.* Einkünfte, *f. pl.*

Revenue, *f.* odrost, *m.* Nachwuchs, *m.*

Rêver, *v. a. et n.* (*de qc.* od. *qc.*) śnić się, sen mieć, marzyć się; przez sen gadać, träumen, im Schlafe reden. (*à* od. *sur qc.*) rozmyślać, rozważać; w myślach się zatopić, nachdenken; in tiefen Gedanken seyn.

Réverbération, *f.* odbiianie się promieni, głosu, *n.* odgłos, *m.* Zurückprallen der Lichtstrahlen, *n.* Wiederschall, *m.*

Réverbère, *m.* blacha polerowana do rozmnożenia promieni; latarnia wielka na ulicy, *f.* Scheinwerfer, *m.* große Straßenlaterne, *f.*

Réverbérer, *v. a.* odbiiać, zurück werfen. — *n.* odbiiać się, zurück prallen.

Reverdir, *v. n.* znowu zielenić się, wschodzić, wieder grünen, wieder ausschlagen. — *a.* powtórnie zielono farbować, wieder grün anstreichen.

Révérence, *f.* poszanowanie, *n.* ukłon, pokłon, *m.* Ehrerbietung, Verbeugung, *f.* Gruß, *m.*

Ré-

Révérencielle, *a. f.* crainte—, boiaźń z poszanowania pochodząca, *f.* Ehrfurcht, *f.*

Révérencieux, euse, *a. fam.* ustawicznie się kłaniaiący, der, die viele Verbeugungen macht.

Révérend, ende, *a.* przewielebny (w tytułach) ehrwürdig, (in Titeln).

Révérendissime, *a.* nayprzewielebnieyszy, (tytuł) ehrwürdigst, (Titel).

Révérer, *v. a.* czcić, szanować, verehren, ehren.

Rêverie, *f.* gorączka; myśl głupia, *f.* szaleństwo, rozważanie, etc. *n.* Phantasieren, *n.* Träumerey; Grille, *f.* Nachsinnen, *n.*

Revers, *m.* uderzenie na odlew, ręką obrócone, *n.* strona lewa, odwrócona, *f.* nice, *n.* Streich, Schlag; Stoß mit verkehrter Hand, *m.* Ruckseite, *f. fig.* nieszczęście, *n.* Unfall, *m.*

Reverser, *v. a.* znowu nalać, wieder eingießen, einschenken.

Revestiaire, *m.* zakrystya, *f.* Sacristey in katholischen Kirchen, *f.*

Revêtement, *m.* futrowanie, obsadzenie, *n.* Verkleidung, *f.* Futtermauer, *f.*

Revêtir, *v. a.* odziać; ubrać; przebrać; nadadz lemność, urzad; futrować, sadzić, okryć, bekleiden, kleiden; ankleiden; verkleiden; belehren; umgeben.

Rêveur, euse, *a.* w myślach zanurzony, fantastyczny, nachdenkend, tiefsinnig, träumerisch. — *m. f.* fantastyk, dziwak, Träumer, Phantaſt, *m.*

Réviser, *v. a.* przeyrzeć, übersehen, durchsehen.

Révision, *f.* powtórne roztrząśnienie, przeyrzenie, *n.* nochmalige Uebersicht, Durchsicht, Untersuchung, *f.*

Revisiter, *v. a.* znowu rewidować, oglądać, wieder besichtigen, durchsuchen.

Révivifier, *v. a.* znowu ożywić, wieder lebendig machen, wieder beleben.

*Revivre, *v. n.* ożyć, wieder aufleben, wieder lebendig machen.

Révocable, *a.* odwrotny, widerruflich.

Révocation, *f.* odwołanie, *n.* Widerrufung; Abrufung, *f.*

Révocatoire, *a.* odwołuiący, widerrufend.

Revoici, Revoilà, *prp.* oto znowu, hier, da wieder, siehe hier, da wieder.

*Revoir, *v. a.* znowu widzieć, obaczyć; powtórnie przeyrzeć, poprawić, wieder sehen; noch einmal durchsehen; verbessern. — *m.* zobaczenie, *n.* Wiedersehen, *n.*

Révolte, *f.* bunt, *m.* powstanie, *n.* Empörung, *f.* Aufruhr, *m.*

Révolter, *v. a.* buntować, empóren, aufwiegeln. se—, *r.* powstać, spiknąć się, z-, buntować się, sich empören.

Révolu, ue, *a.* skończony, zeszły, doszły, verlaufen, geendigt.

Révolution, *f.* obieg, *m.* upłynienie, *n.* odmiana; rewolucya, burza, wrzawa, *f.* Umlauf, *m.* Veränderung, Abwechselung; Staatsumwälzung, Revolution, *f.*

Revomir, *v. a.* znowu wyrzygać, wyrzucać, etc. wieder ausspeyen, auswerfen ꝛc.

Revoquer, *v. a.* odwołać, wiederrufen; zurück berufen.

Revue, *f.* przeglądanie, *n.* rewia, musztra, *f.* Durchsuchung, Musterung, *f.*

Rez, *prp.* — pied, — terre, równy z ziemią, dem Erdboden gleich.

Rez-de-chaussée, *m.* płaszczyna, *f.* pierwsze, dolne piętro, *n.* dół,

m. dół, *m.* wagerechte Erdfläche, *f.* ebener Boden, *m.* unterstes Stockwerk, Erdgeschoß, *n.*

Rhabillage, *m. fam.* poprawa, *f.* Ausbesserung, *f.*

Rhabiller, *v. a.* znowu przyodziać; ubrać. wieder ankleiden, wieder kleiden.

Rhéteur, *m.* mowca, *m.* Redner, Redekünstler, *m.*

Rhétoricien, *m.* nauczyciel, uczeń wymowy, der die Redekunst lehrt oder lernt.

Rhétorique, *f.* krasnomowska nauka, wymowa; retoryka, *f.* Redekunst, Rhetorik; rhetorische Classe, *f.*

Rhin, *m.* Ren, *m.* Rhein, *m.* (Fluß).

Rhingrave, *m.* Grabia Reński, *m.* Rheingraf, *m.*

Rhinoceros, *m.* nosorożec, *m.* Nashorn, *n.*

Rhubarbe, *f.* rumbarbar, *m.* Rhabarber, *m.*

Rhumatisme, *m.* fluks, rumatyzm, *m.* Gliederfluß, *m.*

Rhume, *m.* katar, *m.* Schnupfen, *m.*

Riant, ante, *a.* wesoły, wdzięczny, powabny, fröhlich, lieblich, freundlich.

Ribaud, aude, *a. fam.* wszeteczny, verhurt. — *m. f.* kurewnik, wszetecznik, *m.* Hurenhengst, Hurenbalg, *m.*

Ribauderie *f. fam.* kurewstwo, wszeteczeństwo, *n.* Hurerey, *f.*

Riblette, *f.* mięso pieprzone, etc. cienko kraiane i na roszcie pieczone, *n.* gepfefferte ꝛc. und auf dem Roste gebratene dünne Fleischschnitte, *f.*

Ribot, Ribo, *m.* sztępel w maśliney, *m.* Butterstößel, *m.*

Ricanement, *m.* naśmiech, *m.* spöttisches Lächeln, *n.*

Ricaner, *v. n.* naśmiewać się, höhnisch lachen, grinzen.

Ricaneur, *m.* —euse, *f.* naśmiewca, *m.* Hohnlächler, Grinzer, *m.*

Ric-à-ric, *ad. fam.* bardzo skąpo właśnie w miarę, aufs genaueste.

Rich, *m.* ryś, *m.* skóra z niego, *f.* Art Luchs, *m.* Luchsfell, *n.*

Richard, *m.* Rychard, *m.* Richard, *m.* (Name). *fam.* bogacz, *m.* reicher Kauz, *m.*

Riche, *a.* bogaty: obfity; kosztowny, reich; reichhaltig; kostbar.

Richesse, *f.* bogactwo, *n.* obfitość; kosztowność, *f.* Reichthum, *m.*

Ricochet, *m.* kuraszek, *m.* odskakiwanie, *n.* ptaszek ustawicznie iednakowo śpiewaiący. *m.* Aufprallen eines flachen Steines ꝛc. auf dem Wasser, *n.* Sprung; sonst: kleiner Vogel mit einförmigem Gesange, *m. fam* par —, ze słuchu, vom Hörensagen.

Ricochon, *m* chłopiec w menniey, *m.* Lehrjunge in der Münze, *m.*

Ride, *f.* marsk, zmarszczek, fałdzik, *m.* fala mała, *f.* Runzel, Falte; kleine krause Welle, *f.*

Ridé, ée, *a.* zmarszczysty, runzelig.

Rideau, *m* zasłona, *f.* Vorhang, *m.*

Ridelle, *f.* letra, drabina, *f.* Wagenleiter, *f.*

Rider, *v. a.* z; marszczyć; kędzierzawić, runzeln; kraus machen.

Ridicule, *a.* śmieszny, lächerlich.

Ridiculiser, *v. a.* śmiesznym czynić, podać w pośmiewisko, lächerlich machen.

Rien, *ad. et m* nic; co, nichts; etwas. *fig.* fraszka, *f.* Kleinigkeit, *f.* — du tout, nic a nic, gar nichts.

Rieur, *m.* —euse, *f.* śmieszek, naśmiewca, *m.* Lacher, Spötter, *m.*

Rifler, *v.* Rafler.

Rigide, *a.* ostry, surowy, strenge, scharf.

Rigidité, *f.* ostrość, surowość, *f.* Strenge, Schärfe, *f.*

Rigole, *f.* rowek, kanałek, *m.* Rinne, *f.*

Rigorisme, *m.* surowa nauka moralna, *f.* strengste Sittenlehre, *f.* —ste, *m.* adherentiéy, *m.* Anhänger einer solchen, *m.*

Rigoureux, euse, *a.* ostry, surowy, tęgi, strenge, scharf, hart.

Rigueur, *f.* surowość, ostrość, tęgość, *f.* Strenge, Härte, Schärfe, *f.* à la —, iak naysurowiey; podług litery, nach der Strenge, buchstäblich.

Rimaille, *f.* wiérsze podłe, *m. pl.* elende Verse, *m. pl.*

Rimailler, *v. n.* rymować, podłe pisać wiérsze, schlechte Verse machen.

Rimailleur, *m.* rymoklet, *m.* Reimschmied, *m.*

Rimasser, Rimasseur, *v.* Rimailler etc.

Rime, *f.* rym, wiersz, *m.* Reim, *m.*

Rimer, *v. a.* rymować, reimen. — *n.* się, sich reimen.

Rimeur, *m.* rymoklet, *m.* Reimer, *m.*

Rincer, *v. a.* wypłókać, ausspülen.

Rinçure, *f.* pomyie, *pl.* Spülwasser, *n.*

Rioter, *v. n. fam.* uśmiechać się, lächeln.

Ripaille, *f. fam.* biesiada, *f.* Schmauserey, *f.*

Ripe, *f.* skrobaczka, *f.* Schabeisen, Kratzeisen, *n.*

Riper, *v. a.* oskrobać skrobaczką, mit der Kratze abkratzen.

Ripopé, *m.* wino, etc. mięszane, *n.* Gemisch von Ueberresten Wein ꝛc., *n. fig.* mięszanina, *f.* Mischmasch, *m.*

Riposte, *f.* odpowiedź prędka dobitna, *f.* schnelle Antwort, *f.*

Riposter, *v. n.* prędko i dobitnie odpowiedzieć, schnell und lebhaft antworten.

*Rire, *v. n.* śmiać się, lachen (*de qc.*, z czego, über etwas). uśmiechać się do kogo; sprzyiać komu, jemanden anlachen. se —, *r.* (*de qq.*) na-, wyśmiewać się, drwić sobie z kogo, jemanden auslachen, verlachen.

Rire, Ris, *m.* śmiech, *m.* Lachen, *n.*

Ris, *m.* — de veau, mléczko cielęce, *n. pl.* Kalbsdrüse, Kalbsmilch, *f.* Bröschen, *n.*

Ris, *m. v.* Riz.

Risdale, *f.* talar, *m.* Reichsthaler, *m.*

Risée, *f.* pośmiewisko, *n.* pośmiech, *m.* Gelächter, Gespötte, *n.*

Risible, *a.* śmieszny, trafny, lächerlich, possierlich.

Risquable, *a.* odważny, niebezpieczny, gewagt, gefährlich.

Risque, *m.* niebezpieczeństwo, *n.* odwaga, *f.* Gefahr, *f.* — *f.* à toute —, na niebezpieczeństwo, na szańc, na trafunek, auf gut Glück, auf Gerathewohl.

Risquer, *v. n.* odważyć, wystawić na niebezpieczeństwo, wagen, in Gefahr setzen.

Risqueux, euse, *a. v.* Risquable.

Rissole, *f.* pasztecik z mięsa, *m.* Fleischpastetchen, *n.*

Rissoler, *v. a.* przyrumienić, braun braten oder backen. se, *r.* się, dadurch braun werden.

Rit od. Rite, *m.* obrządek kościelny, *m.* Kirchengebrauch, *m.*

Rituel, *m.* xiążka opisuiąca obrządki kościelne, *f.* Kirchenordnung, *f.*

Rivage, *m.* pobrzeże, przymorze, *n.* brzeg, *m.* Ufer, *n.* Strand, *m.* Küste, *f.*

Rival, *m.* — ale, *f.* spółzalotnik: konkurent spólny, *m.* Nebenbuhler, *m.*

Rivalité, *f.* zawiść, *f.* spólne zabieganie, *n.* Eifersucht, *f.* Wettstreit, *m.*

Rive, *f.* przyrzécze, *n.* brzeg, *m.* Ufer, *n.* Rand, *m.*

River, *v. n.* za-, nitować, nieść, vernieten.

Riverain, *m.* przyrzéczny, na przyrzéczu mieszkaiący; podłasem grunta maiący, Uferbewohner, *m.* der Grundstücke an einem Walde hin besitzt.

Rivet, *m.* nit; szew w trzewiku, *m.* Nietung, *f.* Niet, *m.* innere Naht eines Schuhes, *f.*

Rivière, *f.* rzéka, *f.* Fluß, Strom, *m.*

Ris, *m.* ryż, *m.* Reis, *m.*

Rizière, *f.* ryżowisko, *n.* Reisfeld, *n.*

Roable, *v.* Râble.

Rob, *m.* sok gęsty, wygotowawany, *m.* eingekochter, dicker Saft, *m.*

Robe, *f.* suknia, sutana; suknia białogłowska z ogonem, *f.* Rock, *m.* Robe, *f. fig. v.* Poil, Peau. — de chambre, szlafrok, *m.* Schlafrock, *m.* gens de —, *fig.* stan cywilny, prawniczy, *m.* Civilstand; Stand der Rechtsgelehrten, *m.*

Robbleres, *m.* uciecha, *f.* Erlustigungen, *f. pl.*

Robin, *m.* pieniacz, *m.* Spottname eines Rechtsgelehrten, *m.*

Robinerie, *n.* figle, *m. pl.* lustige Streiche, *m. pl.*

Robinet, *m.* kurek u beczki, *m.* Hahn an einem Fasse, *m.*

Robre, *v.* Rouvre.

Robuste, *a.* silny, mocny, stark, bey Kräften.

Roc, *m.* skała, opoka, *f.* Felsen, *m.*

Rocaille, *f.* grotty, *f.* Grottenwerk, *n.*

Rocailleur, *m.* grotty robiący, *m.* der in Grottenwerk arbeitet, *m.*

Rocambole, *f. fig.* wybór, *m.* treść, *f.* Kern, *m.* das Beste wovon, *n.*

Roche, *f.* skała, opoka, *f.* Fels, Felsen, *m.*

Rocher, *m.* skała, rafa, *f.* Felsen, *m.* Klippe, *f.*

Rocouler, *v.* Roucouler.

Rôder, *v. n.* obchodzić; latać, tam i sam biegać, um etwas herum gehen; herum streichen.

Rôdeur, *m.* włóczęga, *m.* Landstreicher, *m.*

Rodomont, *m.* fanfaron, *m.* bravura, *f.* Prahler, Großsprecher, *m.*

Rodomontade, *f.* chełpliwość, *f.* Prahlerey, *f.*

Rogaton, *m.* prozba (o iałmużnę), *f.* Bettelbrief, *m.* — tons, *pl. fam.* niedoiadki, szparogały, *pl.* aufgewärmte Speisen, *f. pl.* unbedeutende Papiere, *n. pl.*

Roger, *m.* Rudygier, Rüdiger, *m.* (Name).

Rogne, *f.* świerzba, *f.* Krätze, *f.*

Rogner, *v. a.* obrzynać, beschneiden, beschroten. *fig.* uiąć, zmnieyszyć, schmälern.

Rogneur, *m.* —euse, *f.* obrzynacz, *m.* Beschneider, *m.*

Rogneux, euse, *a.* parszywy, rądzig, krątzig.

Rognon, *m.* nérka, *f.* stroin. iądra, *pl.* (niektórych zwierząt) eßbare Niere einiger Thiere, *f.* Nierenstück, *n.* Geil gewisser Thiere, *f. pl.*

Rognoner, *v. n. fam.* mruczeć, kłócić się, brummen, zanken.

Rognure, *f.* obrzynki, okrayki, *pl.* Abschnittsel, *n.* Späne, *m. pl.*

Rogomme, *m.* wódka, *f.* Branntwein, *m.*

Rogue, *a. fam.* dumny, pyszny, hochmüthig, aufgeblasen.

Roi, *m.* król, *m.* König, *m.*

Roide, *a.* natężony, mocny, silny, tęgi; niezgięty; spadzisty; bystry, prędki, steif, straff, starr, unbiegsam; steil, jähe; schnell. — *ad.* prędko, żywo, mocno, silnie, schnell, sehr lebhaft; tüchtig.

Roideur, *f.* tęgość, niezgiętość, bystrość; spadzistość, *f.* Steife, Straffheit, Unbiegsamkeit; Schnelligkeit; Steilheit, *f.*

Roidillon, *m.* pagórek, *m.* kleine Anhöhe, *f.*

Roidir, *v. a.* natężyć, napiąć, naciągnąć, steif, straff, starr machen; scharf ausspannen. — *n. et se* —, *r.* zdrętwieć, stężeć, steif werden, erstarren. *fig.* odpór czynić, opierać się, sich standhaft widersetzen.

Roitelet, *m.* strzyżyk, królik, *m.* Zaunkönig, *m. fam.* królik, *m.* kleiner König, *m.*

Rôle, *m.* reiestr, spisek, *m.* trąbka papieru; rola, *f.* Liste, *f.* Verzeichniß, Register, *n.* Rolle, *f.*

Rôler, *v. n. fam.* wiele papieru zapisać, viel Bogen voll schreiben.

Rôlet, *m.* rolka, *f.* kleine Rolle, *f.*

Romaine, *f.* przezmian, *m.* Schnellwage, *f.*

Roman, *m.* romans, *m.* Roman, *m.*

Romance, *f.* romans wiérszem pisany, *f.* Romanze, *f.*

Romancier, *m.* autor romansów, *m.* Romanendichter, *m.*

Romanesque, *a.* romansowy, romanhaft, romantisch.

Romaniser, *v. n.* romans, romansownie pisać, einen Roman schreiben, in denselben einkleiden.

Romaniste, *m. et f.* pisarz romansów, *m.* Romanenschreiber, *m.*

Romantique, *a.* romansowy, romantyczny, romantisch.

Romarin, *m.* rozmaryn, *m.* Rosmarin, *m.*

Rome, *f.* Rzym, *m.* Rom, *n.* — main, e, *a.* Rzymski; Rzymianski, Römisch. Rzymianin, *m.* Römer, *m.*

Rompement, *m.* — de tête, łamanie głowy, *n.* kłopot, *m.* Kopfbrechen, *n.* beschwerlicher Lärm, *m.*

Rompre, *v. a. et n.* prze-, roz, z-, wy-, łamać; łamać się; zrzucić, znieść; przerwać, rozerwać, zerwać, (i *r.*) się; kołem bić, zer-, auf-, ab-, er-, aus-, ein-, brechen; unterbrechen; zerreißen; rädern. se —, *r.* roz, od-, z-, łamać się; złamać sobie, entzwey-, zer-, ab-, brechen; sich brechen. à tout —, *ad. fam.* w złym razie, w naywiększém niebezpieczeństwie, im äußersten, schlimmsten Falle.

Rompu, ue, *p. et a.* złamany, gebrochen, ꝛc. — de fatigue, zmordowany, zfatygowany, wie gerädert. — à qc., wyćwiczony w czém, in etwas wohl geübt, erfahren.

Ronce *f.* ieżyna, *f.* Brombeerstrauch, *m.*

Rond, onde, *a.* okrągły, rund. *fig. fam* szczéry, aufrichtig.

Rond, *m.* okrągłość, *f.* okrąg, *m.* Rund, *n.* Runde, Rundung, *f.*

Ronde, he, *f.* tarcza okrągła, *f.* Rundschild, *m.*

Ronde, *f.* obchód, *m.* obchadzka, *f.* Runde, *f.* à la —, na około, rzędem, koleią, in die Runde, rund herum.

Rondelet, ette, *a. fam.* okrągławy, rundlich.

Rondement, *ad.* okrągło, równo, gleich, eben. *fig.* szczérze, aufrichtig.

Rondeur, *f.* okrągłość, *f.* Rundung, *f.*

Rondin, *m.* pałka, *f.* kiy; patyk, *m.* Knüppel; Knittel, *m.*

Ronflement, *m.* chrapanie, *n.* Schnarchen, *n.*

Ronfler, *v. n.* chrapać; sapać, szumieć, huczeć, schnarchen; schnauben, brausen.

Ronfleur, *m.* —euse, *f.* chrapała, *m.* Schnarcher, *m.*

Ronger, *v. a.* o-, przc-, gryźć, be-, zer-, nagen; aufessen. *fig.* gryźć, trapić, wynędzić, nagen (Gewissen); aussaugen.

Rongeur, *a. m.* zer—, robak gryzący złego sumnienia, *m.* nagender Wurm des Gewissens, *m.*

Roquefort, *m.* gatunek séra owczego, *m.* Art Schaafkäse, *m.*

Roquelaure, *m.* suknia podróżna, opończa, *f.* Art Reiserock, Regenrock, *m.*

Roquet, *m.* rodzay psów małych, *m.* Art kleiner Hunde, *m.*

Roquille, *f. fam.* naymnieysza miarka do wina, *f.* kleinstes Weinmaaß, Spitzgläschen voll, *m.*

Rosaire, *m.* różaniec, *m.* Rosenkranz, *m.*

Rosa se, *f.* róża na pułapie, *f. f.* Rose an Decken, *f.*

Rosat, *a.* różany, von Rosen.

Rose, *f.* róża, *f.* Rose, *f.*

Rosé, *a. m.* vin—, wino różowe, *a.* rosenrother Wein, *m.*

Roseau, *m.* trzcina, *f.* Rohr, Schilf, *n.*

Rosée, *f.* rosa, *f.* Thau, *m.*

Roseraie, *f.* ogród różany, *m.* Rosengarten, Rosenhain, *m.*

Rosette, *f.* różyczka, *f.* Röschen, *n.*

Rosier, *m.* macica, krzewina różana, *f.* Rosenstock, Rosenbusch, *m.*

Rossane, *f.* żółta brzoskwinia, *f.* Art gelber Pfirsichen, *f.*

Rosse, *f.* szkapa, *f.* Schindmähre, *f.*

Rosser, *v. a. fam.* bić, wytłuc, wytrzepać, prügeln, abprügeln.

Rossignol, *m.* słowik, *m.* Nachtigall, *f.*

Rossignoler, *v. n.* śpiewać, jak słowik, wie eine Nachtigall singen.

Rossignolette, *f.* słowik (samica), *f.* Nachtigallweibchen, *n.*

Rossolis, *m.* wódka dobra, *f.* Rossolis, *m.* (Art abgezogene Branntwein).

Rot, *m.* rzygnienie, *n.* Rülpsen, *m.*

Rôt, *m.* pieczenia, *f.* pieczyste, *n.* Gebratenes, *n.* Braten, *m.* — de — bif, caber pieczony, *m.* gebratenes Hinterviertel, *n.*

Roter, *v. n.* rzygać, rülpsen.

Rôti, *m.* pieczyste, *n.* pieczenia, *f.* Gebratenes, *n.* Braten, *m.*

Rôtie, *f.* grzanka, *f.* geröstete Brodtschnitte, *f.*

Rôtir, *v. a.* piec, braten, rösten. — *n.* et se —, *r.* piec się, braten.

Rôtisserie, *f.* garkuchnia, *f.* targ, gdzie pieczenie przedaią, *m.* Garküche, *f.* Bratenmarkt, *m.*

Rôtisseur, *m.* —euse, *f.* garkuchniarz, kucharz, *m.* Garkoch, *m.*

Rôtissoir, *m.* zégar do pieczenia, *m.* Bratmaschine, *f.*

Rotonde, *f. fam.* budynek okrągły, *m.* rundes Gebäude, *n.*

Rotondité, *f.* okrągłość, *f.* Rundung, *f.*

Roture, *f.* stan nieszlachecki, *m.* unadelicher Stand, *m.*

Roturier, ière, *a.* nieszlachecki, bürgerlich, unadelig.

Rouage, *m.* koła, kołka, *n. pl.* Räderwerk, *n.*

Rouan, *a. m.* cheval —, koń z kara gniady, skaragniady, *m.* Grau- oder Rothschimmel, *m.* — vineux, koń brudnosiwy, brudnoszpakowaty, *m.* Braunschimmel, *m.*

Rouble, *m.* rubel, *m.* Rubel, *m.*

Roucou, *m.* orlean, *m.* (farba) Orlean, *m.* (Farbenteig). — couer, *v.* orleanem farbować, mit Orlean färben.

Roucouler, *v. n.* gruchotać, ruchsen, girren.

Roucouyer oder Roucou, *m.* drzewo orleanowe, *n.* Baum, dessen Saamen den Orlean giebt, *m.*

Roue, *f.* koło, kółko, *n.* Rad, *n.*

Roué, *m.* kołem zbity, *m.* Geräderter, *m.*

Rouelle, *f.* kółko, *n.* talérzyk, *m.* Scheibe, (von Citronen), *rc. f.*

Rouer, *v. a.* kołem bić, łamać; przejechać, räderu, radebrechen; überfahren.

Rouet, *m.* kołowrotek, *m.* Spinnrad, *n.*

Rouette, *f.* wić, *f.* Wiete, *f.* Weidenbund, *m.*

Rouge, *a.* czerwony, roth. — bord, szklanka pod strych pełna, *f.* volles Glas, *n.* — *m.* czerwony kolor, *m.* czerwoność, *f.* Roth, *n.* Röthe, *f.*

Rougeâtre, *a.* czerwonawy, röthlich.

Rougeaud, aude, *a. fam.* rumiany, rothbäckig.

Rouge-gorge, raszka, *f.* Rothkehlchen, *n.*

Rougeole, *f.* T. odra, *f.* Masern, *f. pl.*

Rougeur, *f.* rumianość; krosta czerwona, *f.* Röthe; Hitzblatter, *f.*

Rougir, *v. a.* czerwono farbować, uczerwienić; rozpalić, roth färben, glühend machen. — — *n.* s-, czerwienieć; rozpalić się, zarumienić się, roth, glühend werden, glühen; erröthen.

Rougissure, *f.* czerwoność na kotlarskiey robocie, *f.* Röthe der Kupferarbeit, *f.*

Rouille, *f.* rdza, *f.* Rost, *m.*

Rouiller, *v. a.* za-, rdzewić, rosten oder rostig machen. se —, *r.* za-, rdzewieć, rosten, verrosten.

Rouillure, *f.* rdza, *f.* Rost, *m.*

Rouir, *v. a. et n.* moczyć konopie, len; moczyć się, Flachs, Hanf rösten.

Rouissage, *m.* moczenie lnu, etc., *n.* Rösten des Hanfes, *rc. n.*

Roulade, *f.* spadnienie, stoczenie się, *n.* Herabrollen, *n.*

Roulage, *m.* iechanie, toczenie się; furmaństwo, *n.* furlon, frocht, *m.* Fortrollen; Fuhrwerk, *n.* Fuhrlohn, *m.*

Roulant, ante, *a.* toczący się, rollend.

Rouleau, *m.* wał, walec, wałek, *m.* trąbka, rola, *f.* Walze, *f.* Rollholz; *n.*

Roulement, *m.* toczenie się, *n.* Rollen, *n.*

Rouler, *v. a. et n.* toczyć; toczyć się; skręcać, zwiiać w trąbkę; u-, wy-, wałkować; prze-, obracać się; na przemiany służbę odprawować; kołysać się, przeważać się (o okrętach) włóczyć się, wałesać się, rollen, fortrollen; aufrollen; wickeln; walzen; sich drehen; in Amtsverrichtungen abwechseln; sich bald auf die eine, bald auf die andere Seite werfen (von Schiffen), sich herum trei-

treiben. *fig.* przegryźć się, utrzymać się, sich fortörin-gen.

Roulette, *f.* kółko; łóżko na kółkach, *n.* wózek, *m.* Rollrädchen; Rollbett, *n.* Fahrsessel, *m.*

Roulier, *m.* furman, *m.* Fuhrmann, *m.*

Roulis, *m.* kołysanie się okrętu, *n.* Wanken des Schiffs, *n.*

Roulon, *m.* szczebel w drabinie, *m.* Sprosse, *f.*

Roupeau, *m.* czapla, *f.* Schildreiher, *m.*

Roupie, *f.* kapka, kropla u nosa; moneta Indyiska, *f.* Nasentröpfchen, *n.* Rupie, *f.* (Indische Münze).

Roupieux, euse, *a.* któremu ustawicznie z nosa ciecze, triefnasig.

Roupiller, *v. n. fam.* drzymać, halb schlafen, schlummern.

Roupilleur, *m.* —euse, *f. fam.* drzymała, *m.* Träumer, *m.* Schlafmütze, *f.*

Rouquet, *m. T.* kot, zając, *m.* Rammler (männlicher Hase), *m.*

Roure, *m.* więzożół, *m.* Zirneiche, *f.*

Roussâtre, *a.* czerwonawy, rudy, röthlich.

Rousseau, *m. fam.* rudogłówka, *f.* Rothkopf, *m.*

Rousselet, *m.* miodówka, (gruszka), *f.* Zuckerbirne, *f.*

Roussette, *f.* pies morski mały, *m.* rodzay piegży, *f.* Art Seehund, *m.* Art Grasmücke, *f.*

Rousseur, *m.* czerwonawość, rudość, *f.* Röthe, *f.*

Roussi, *m.* iuchta, *f.* smród od przypalenia pochodzący, *m.* Juchten; Brandgeruch, *m.*

Roussin, *m.* bachmat, *m.* untersetzter Hengst, *m.*

Roussir, *v. a.* czerwonawym, rudym robić, lisowacić, o-, przypalić, przyrumienić, röthlich oder rothgelb machen, rösten, sengen, versengen. — *n.* czerwienieć, rumienieć się, lisowacieć, roth, rothgelb, braun werden.

Route, *f.* gościniec, *m.* droga, *f.* bieg, marsz, *m.* Landstraße, *f.* Weg, *m.* Fahrt, *f.* Zug, Marsch, *m.*

Router, *v. a.* (*qq,*) przyzwyczaiać kogo do czego, ćwiczyć w czem, jemanden zu etwas gewöhnen, darin üben.

Routier, *m.* książka opisuiąca morze dla podróżnych, *f.* Wegweiser für Seefahrer, (Buch) *m. fam.* bywalec, frant, *m.* dem alle Wege wohl bekannt sind, *m.*

Routine, *f.* zwyczay, sposób robienia czego nie z doświadczenia nabyty, *m.* Handgriff, *m.* Uebung, *f.* Schlendrian, *m.*

Routiner, *v. a.* (*qq. à qc.*) wprawiać; ćwiczyć, uczyć bez reguł, durch bloße Uebung lernen lassen.

Routoir, *m.* mieysce do suszenia konopi, *n.* Hanf-, Flachsröste, *f.*

Rouvre, *m. v.* Roure.

*Rouvrir, *v. n.* znowu otworzyć, wieder öffnen.

Roux, ousse, *a.* rudy, lisowaty, lisawy, rumiany, roth, rothgelb, braungelb. — *m.* rudość, *f.* masło rozpuszczone rumiane, *n.* Roth, *n.* braune Butter, *f.*

Royal, ale, *a.* królewski, königlich. *fig.* wspaniały, prächtig, hoch.

Royaliste, *a.* królewski, königlich gesinnt. — *m.* królewską stronę utrzymuiący, Anhänger des Königs, *m.*

Royaume, *m.* królestwo, *n.* Königreich, *n.*

Royauté, *f.* dostoieństwo królewskie, *n.* königliche Würde, *f.*

Ru, *m.* kanałek, rów, rynsztok, *m.* kleiner Canal, *m.* Gosse, Rinne, *f.*

Ruade, *f.* wierzganie koni, etc. *n.* Ausschlagen der Pferde, ꝛc. *n.*

Rubacé, Rubacelle, *m.* gatunek rubinu, *m.* Rubicell, *m.* (Art Rubin).

Ruban, *m.* wstążka, wstęga, *f.* Band, *n.*

Rubancrie, *f.* handel wstążkami, *m.* robienie wstążek, *n.* Bandweberey, *f.* Bandhandel, *m.*

Rubanier, *m.* ière, *f.* pasamonnik, *m.* Bandwirker, *m.*

Rubanté, ée, *a.* wstążką oblamowany, mit Band besetzt.

Rubican, *a. m.* pleśniwy, dereszowaty, (o koniach), stichelhärig, (von Pferden).

Rubicond, onde, *a. fam.* rumiany, tredowaty, roth, kupferig, (vom Gesicht).

Rubis, *m.* rubin, *m.* Rubin, *m. fig. fam.* trad na twarzy, *m.* Finnen, Hitzblattern, *pl.*

Rubricaire, *m.* tytuły, rubryki w książce doskonale znaiący, der die Rubriken wohl inne hat.

Rubrique, *f.* rubryka; litery czerwone, *pl.* rubryka, *f.* tytuł, napis, *m.* rothe Erde, *f.* Röthel, *m.* rothe Buchstaben, *m. pl.* Rubrik, *f.* Titel, *m.* Aufschrift, *f. fig. fam.* frantostwo, *n.* chytrość, *f.* Argliſt, *f.*

Ruche, *f.* baré, *f.* ul, *m.* Bienenkorb, Bienenstock, *m.*

Ruchée, *f.* baré pełna miodu, *f.* Bienenstock voll, *m.*

Rudânier, ière, *a. fam.* grubiański, niegrzeczny, rauh, grob.

Rude, *a.* twardy, ostry, surowy, silny, tęgi; nierówny, przykry, ciężki; gruby, grubiański; chropawy, rauh, hart, strenge, heftig; schwer, mühsam; grob, roh; holperich.

Rudération, *f. v.* Hourdage.

Rudesse, *f.* chropawość, niegładkość; surowość, ostrość; grubość etc., *f.* grubiaństwo, *n.* Rauhigkeit, Härte; Strenge; Rohheit, Grobheit, *f.*

Rudiment, *m.* początki języka łacińskiego *pl.* lateinische Sprachlehre für Anfänger, *f.* — *pl.* początki nauki, *pl. m.* Anfangsgründe, *m. pl.*

Rudoyer, *v. a.* ostro, surowo się z kim obchodzić, hart, rauh begegnen, anfahren.

Rue, *f.* ulica; (ziele) ruta, *f.* Gasse, Straße; Raute (Pflanze), *f.*

Ruelle, *f.* uliczka, *f.* mieysce za łóżkiem, *n.* Gäßchen, *n.* Platz hinter dem Bette, *m.*

Ruer, *v. a.* rzucić, cisnąć, mit Gewalt werfen, schleudern. — *n.* wierzgać, hinten aus schlagen. se —, *r* (*sur qc.*) rzucić się na co, über etwas herfallen.

Rufien, *m. fam.* kurewnik, *m.* Hurenhengst, *m.*

Rugine, *f.* piłka do oskrobania zębów, *n.* Zahnfeile, *f.*

Ruginer, *v. a.* zęby, kości piłką chędożyć, oskrobywać, die Knochen od. Zähne mit der Beinfeile reinigen.

Rugir, *v. n.* ryczeć, (o lwie) brüllen, (von Löwen).

Rugissant, ante, *a.* ryczący, rykliwy, brüllend.

Rugissement, *m.* ryczenie, *n.* ryk, *m.* Brüllen, *n.*

Ruine, *f.* zapadnienie, obalenie się, obalenie, zburzenie, *n.* ruina, utrata, zguba, *f.* upadek, podupadek, *m.* Einsturz, *m.* Zerstörung, *f.* Untergang, Verlust, Verfall, Ruin, *m.* Verderben, *n.* — *pl.* rozwaliny, ruiny, *pl. f.* Ruinen, Trümmer, *m. pl.*

Ruiner, *v. a.* obalić; ruinować, niszczyć, burzyć, wniwecz obrócić; zgubić, ein-, umreißen; verheeren, verwüſten, zerſtören, zu Grunde richten, se —, *r.* zapaśdz, obalić się; zniszczyć się, wniwecz się obrócić, zepsuć się, verfallen, zu Grunde gehen, ſich zu Grunde richten.

Ruineux, euse, *a.* zruinowany, zniszczony; szkodliwy, baufällig, ſchadhaft, verderblich.

Ruisseau, *m.* struga, *f.* strumień; rynsztok, *m.* Bach, *m.* Rinne, Goſſe, *f.*

Ruisselant, ante, *a.* szumiący, rieſelnd, rinnend.

Ruisseler, *v. n.* pluszczyć, szumieć, rieſeln, rinnen.

Rum, *m.* rum, *m.* (gorzałka) Rum, (Art Branntwein), *m.*

Rumeur, *f.* hałas; rozruch, *m.* wrzawa, *f.* Lärm, *m.*

Ruminant, ante. *a.* przeżuwaiący, wiederkäuend.

Rumination, *f.* przeżuwanie, *n.* Wiederkäuen, *n.*

Ruminer, *v. a.* przeżuwać, wiederkäuen. *fig.* rozważać, reiflich überlegen, nachdenken.

Ruptoire, *m.* lekarstwo wygryzaiące, *n.* ätzendes Mittel, *n.*

Rupture, *f.* wy-, prze-, odłamanie, *n.* ruptura, *f.* kiła, *f.* Ein-, Aufbrechen, *n.* Bruch, *m.* *fig.* złamanie, przerwanie, *n.* Bruch, *m.*

Rural, ale, *a.* wieyski, zum Felde, zum Lande gehörig, ländlich.

Ruse, *f.* chytrość, sztuka, *f.* podeyście, *n.* Liſt, Argliſt, Hinterliſt, *f.*

Rusé, ée, *a.* chytry, sztuczny; frantoski, liſtig, argliſtig; hinterliſtig, ſchlau.

Ruser, *v. n.* sztuką nadrabiać, iśdź; podeyśdź kogo, Liſt brauchen.

Russie, *f.* Rossya, Moskwa, *f.* Rußland, *n.* Russe, Russien, enne, *a.* *S.* Rossyiski, Moskiewski, Ruſſiſch, *n* Rossyanin, Moskal, Ruſſe, *m.* Russiote, *m.* ięzyk Moskiewski, *m.* Ruſſiſche Sprache, *f.*

Rustaud, aude, *a.* chłopski, gruhiański, bäueriſch, grob. prostak, grubianin, *m.* grober Bauer, *m.*

Rusticité, *f.* chłopskie obyczaie, *m. pl.* grubiaństwo, *n.* bäueriſches Weſen, *n.* Grobheit, *f.*

Rustique, *a.* wieyski, bäueriſch; ländlich.

Rustre, *a.* gruby, chłopski, sehr grob, flegelhaft. *m.* prostak, *m.* Flegel, *m.*

Rut, *m.* bekowisko, grzanie się, *n.* Brunſt, Laufzeit, *f.*

Rutoir, *v.* Routoir.

Rye, *T.* pomorze, pobrzeże, *n.* Strand, *m.* Ufer, *n.*

S.

Sa, *v.* Son.

Sabbat, *m.* szabas, *m.* Sabbath, *m.* *fig. fam.* schadzka, *f.* taniec czarownic; hałas, wrzask, *m.* Hexentanz; groſſer Lärm, *m.* —tique, *a.* szabasowy, Sabbath-.

Sabine, *f.* sawina, *f.* Sevenbaum, Sadebaum, *m.*

Sable, *m.* piasek, *m.* klepsydra, *f.* Sand, *m.* Sanduhr, *f.*

Sabler, *v. a.* piaskiem po-, zasypać, mit Sand beſtreuen. *fam.* — un verre de vin, kieliszek wina duszkiem wypić, ein Glas Wein auf einen Zug austrinken.

Sableux, euse, *a.* piaszczysty, ſandig.

Sablier, *m.* klepsydra, *f.* Sanduhr, *f.* *v.* Poudrier.

Sablière, *f.* piaskownia, *f.* doły, gdzię piasek kopią, *m. pl.* Sandgrube, *f.*

Sablon, *m.* piasek drobny, piaseczek (do szorowania, etc.) *m.* Staubſand, Streuſand, *m.*

Sablonner, *v. a.* piaskiem szorować, trzeć, mit Sand reiben, ſcheuern.

Sablonneux, euse, *a.* piaszczysty, ſandig.

Sablonnier, *m.* człowiek, co piasek, przedaie, *m.* Sandverkäufer, *m.*

Sablonnière, *f.* *v.* Sablière.

Sabot, *m.* chodak drewniany, *m.* kopyto końskie, *n.* cyga, *f.* krążek, *m.* Holzſchuh; Pferdehuf; Kreiſel, *m.*

Saboter, *v. a.* cygę, krążek puszczać, kreiſeln. *fam.* n. tupać idąc, plump daher treten.

Sabotier, *m.* rzemieślnik, co drewniane chodaki robi człowiek w takichże chodzący, *m.* Holzſchuhmacher, *m.* der Holzſchuhe trägt.

Sabouler, *v. a.* *fam.* szarpać, szamotać, herum zauſen.

Sabre, *m.* szabla, *f.* Säbel, *m.*

Sabrenas, *m. fam.* partacz, *m.* Pfuſcher, *m.*

Sabrenauder, *v. a.* *fam.* partaczyć, ſchlechte Arbeit machen, pfuſchen.

Sabrer, *v. a.* ciąć, zabić, szablą, mit dem Säbel hauen, niederſäbeln. *fig. fam.* na łeb, na szyię co robić, eine Sache geſchwind abthun.

Sac, *m.* wór; worek, *m.* zburzenie, sputoszenie, *n.* Sack; Beutel, *m.* Plünderung, *f.* — à ouvrage, woreczek (do robienia pończoch), *m.* Strickbeutel, *m.*

Saccade, *f.* targnienie, pociągnienie uzdeczką; targanie, szarpanie, *n.* ſtarker Ruck mit dem Zügel, *m.* Rütteln, Schütteln, *n. fam.* burka, *f.* Verweis, *m.*

Saccage, *m.* wowowe, *n.* podatek od woru zboża, *m.* Abgabe von jedem Sack Getreide, *f.*

Saccagement, *m.* spustoszenie, zburzenie, etc. *n.* Plünderung, *f.*

Saccager, *v. a.* pustoszyć, burzyć, plondrować, plündern. *fam.* porozrzucać, pomięszać, unter einander werfen.

Sacerdoce, *m.* kapłaństwo, *n.* Prieſterthum, Prieſteramt, *n.*

Sacerdotal, ale, *a.* kapłański, prieſterlich.

Sachée, *f.* wór pełen czego, *m.* Sack voll, *m.*

Sachet, *m.* worek, woreczek, *m.* Säckchen, *n.*

Sacoche, *f.* taistra, *f.* Courierſtaſche, *f.*

Sacraire, *m.* bożyszcze małe, *n.* kleiner Tempel, *m.*

Sacramental, ale, Sacramentel, elle, *a.* sakramentowy, sakramentalny, ſacramentaliſch.

Sacre, *m.* poświęcenie, *n.* sokół Podolski (samica), *m.* Salbung, Weihe, *f.* weiblicher Sakerfalk, *m.*

Sacré, ée, *p. et a.* poświęcony; święty, geheiligt; geſalbt; heilig, geweiht.

Sacrement, *m.* sakrament, *m.* Sakrament, *n.*

Sacrer, *v. a.* poświęcać, namazać oleiem świętym, heiligen, weihen, ſalben. — *n. fam.* kląć, przeklinać, fluchen.

Sacret, *m.* sokoł Podolski (samiec), *m.* männlicher Sakerfalk, *m.*

Sacrificateur, *m.* kapłan, ofiarnik, *m.* Opferpriester, *m.* — ture, *f.* godność iego, *f.* Würde eines Opferpriesters, *f.*

Sacrifice, *m.* ofiara, *f.* Opfer, *n. fig.* ofiarowanie, *n.* Aufopferung, *f.*

Sacrifier, *v. a. et n.* ofiarować, opfern. *fig.* aufopfern.

Sacrilége, *m.* bluźnierstwo, świętokradztwo, *n.* bluźnierca, świętokradzca, *m.* Entheiliguna, *f.* Kirchenraub; Heiligthumsschänder; Kirchenräuber, *m.* — *n.* bluźnierski, bezbożny, ruchsłos, gottesvergessen.

Sacristie, *f.* zakrysta, *f.* aparat kościelny etc. w niéy, *m.* Sakristey, *f.* Kleidungen, Geräthschaften ꝛc. darin, *f. pl.*

Sacristine, *f.* zakrystyanka, *f.* Kirchnerin in einem Nonnenkloster, *f.*

Safran, *m.* szafran, *m.* Safran, *m.*

Safrané, ée, *a.* szafranowy, szafrangelb.

Safraner, *v. a.* szafranem przyprawić, farbować, mit Safran färben oder zubereiten.

Safranier, *m* — ière, *f. fam.* gałgan, łaydak, *m.* verdorbener Mensch, Lump, *m.*

Safré, *a.* zarłoczy, obżarty, gefräßig.

Sagacité, *f.* roztropność, bystrość rozumu, *f.* Scharfsinn, *m.* Scharfsichtigkeit, *f.*

Sage, *a.* roztropny, rozumny, mądry; skromny, obyczayny, spokoyny, weise, klug, vernünftig, verständig, fromm, sittsam, ehrbar, artig, züchtig; gemäßig, — *m.* mędrzec, *m.* Weise, *m.*

Sage-femme, baba, co dzieci odbiera, *f.* Hebamme, *f.*

Sagesse, *f.* roztropność, mądrość; skromność, obyczayność; spokoyność, *f.* Weisheit, Klugheit; Bescheidenheit, Sittsamkeit, *f.*

Sagouin, *m.* gatunek małpy, *f.* Meerkatze, *f. fig.* świntuch, *m.* Schweinpelz, *m.*

Saiete, *f.* saieta, *f.* Art Sarsche, *f.*

Saieterie, *f.* manufaktura saietowa, *f.* Sayettmanufaktur, *f.*

Saïéteur, *m.* saietnik, *m.* Sayettweber, *m*

Saignant, ante, *a.* krwawy, skrwawiony, blutend.

Saignée, *f.* puszczanie krwi, *n.* Aderlaß, *m.* Aderlassen, *n fig.* rów do spuszczania wody, *m.* Ableitungsgraben, *m*

Saignement, *m.* cieczenie, płynienie krwi, *n.* Bluten, *n.*

Saigner, *v. a.* krew puszczać; spuścić staw, rów; odwrócić, zwrócić, Aderlassen; abzapfen, abstechen; abgraben, ableiten. *fig.* (*qq.*) oskubać, ogołocić kogo, jemandem Geld abnehmen. — *n.* krwawić się, krwią płynąć, bluten. se —, *r.* krew sobie samemu puścić, sich zur Ader lassen. *fig.* szkodzić sobie, sich wehe thun.

Saigneur, *m. fam.* doktor, co wiele o puszczaniu krwi trzyma, *m.* Arzt, der zu vieles Aderlassen verordnet, *m*

Saigneux, euse, *a.* krwawy, skrwawiony, blutig

Saillant, ante, *a.* wystawaiący, wypuszczony hervorstehend. *fig.* okazały, znaczny, hervorstechend.

Saillie, *f. fig.* popędliwość, *f.* gniew niewstrzymany, *m.* myśl dziwna, *f.* głupstwo, *n.* figiel; dowcip, *m.* jähe Hitze, *f.* Aufbrausen, *n.* schneller wunderlicher Einfall; unbesonnener Streich; sinnreicher Einfall, *m.* par saillies, po trochu, po mału, schußweise, ruckweise.

Saillir, *v. n.* wystawać; wyłyskać, wyskakiwać, hervorragen; hervor od. heraus springen, sprützen, sprudeln. — *a.* łączyć się,

się, (o zwierzętach wielkich) bespringen, (von großen Thieren.)

Sain, aine, *a.* zdrowy, gesund.

Sain-doux, *m.* sadło, Schweinfett, Schweinschmalz, *n.*

Saint, ainte, *a.* święty, świętobliwy, heilig. — *m. f.* święty, der, die Heilige.

Sainteté, *f.* świętność, świętobliwość, *f.* Heiligkeit, *f.*

Saisi, *m.* dłużnik, którego maiątek zaaresztowano, *m.* Schuldner, dessen Güter mit Arrest belegt werden, *m.*

Saisie, *f.* areszt, *m.* zapowiedź sądowa, *f.* Arrest, *m.* Verkümmerung, *f.*

Saisir, *v. a.* uchwycić, uiąć; obiąć maiętność, aresztować, ergreifen; in Besitz nehmen, mit Arrest belegen; verkümmern. *fig.* poiąć, poymować (rozumem); zdiąć, obiąć, opanować (zimno kogo), ergreifen, überfallen, befallen. se —, *r.* (de) opanować, obiąć co, sich bemächtigen. *fig.* se, od, être saisi, przelęknąć się, bydź zdiętym czém, heftig erschrekken.

Saisissement, *m.* strach nagły, *m.* przelęknienie, *n.* plötzlicher Schrecken, *m.* Bestürzung, *f.* — de coeur, ścisnienie serca, *n.* Herzensbeklemmung, *f.*

Saison, *f.* pora roku, *f.* Jahreszeit, *f. fig.* w czas, czas sposobny do czego, rechte Zeit, *f.*

Salade, *f.* sałata, *f.* Salat, *m.*

Saladier, *m.* salatyerka, salaterka, *f.* Salatschüssel, *f.*

Salaire, *m.* myto, *n.* pensya, zapłata, *f.* Arbeitslohn, Lohn, *m.*

Salaison, *f.* nasalanie, *n.* czas do nasalania czego sposobny, *m.* żywności nasalane, *f. pl.* Einsalzen, *n.* Zeit, da man einsalzt; eingesalzene Eßwaare, *f.*

Salamalec, *m. fam.* szolemlechom, uniżony pokłon żydowski, *m.* tiefer jüdischer Bückling, Gruß, *m.*

Salamandre, *f.* salamandra, *f.* Salamander, *m.*

Salant, *a. m.* słony; solny, Salzsohle enthaltend; Salz-.

Salarier, *v. a.* płacić, nadgradzać, besolden, belohnen.

Salaud, aude, *a. fam.* plugawy, niechluyny, schmutzig, unreinlich.

Sale, *a.* nieczysty, plugawy; niechluyny, sprośny, schmutzig, unrein; unfläthig, garstig.

Salé, *m.* mięso solone, *n.* Pökelfleisch, *n.*

Salé, ée, *p. et a.* solony; słony, gesalzen; salzig.

Saler, *v. a.* o-, solić, nasalać, salzen; einsalzen.

Saleron, *m.* czaszka u solniczki, *f.* Schale an einem Salzfasse, *f.*

Salete, *f.* nieczystość, pluganość etc., sprośność, *f.* Schmutz, *m.* Unreinigkeit; Unfläthereyen, *f.*

Saleur, *m.* nasalacz, *m.* Einsalzer, *m.*

Salicoque, *f.* paiąk morski, *m.* Art Seekrebs, *m.*

Saliere, *f.* solniczka, Salzfaß, *n.*

Saligaud, *m.* — aude, *f. fam.* świntuch, plugawiec, *m.* unfläthige, säuische Person, *f.*

Salignon, *m.* bryła soli, *f.* Salzkloß, *m.*

Salin, ine, *a.* solny, słony, salzig.

Salin, *m.* solanka, *f.* Salzgeschirr, *n.*

Saline, *f.* mięso nasalane, *n.* ryba nasalana; koktura, huta solna, karbarya, zdróy słony, solny, szyby, żupy solne, kopalnia solna, *f.* eingesalzenes Fleisch, *n.* Salzfisch, *m.* Salzwerk, *n.* Salzsiederey; Salzquelle, *f.*

Salir, *v. a.* splugawić, zbrudzić, zesmolić, besubelu, beschmuzieu.

Salissant, ante, *a.* brudzący się, wąs leicht schmutzig wird.

Salisson, *f. fam.* świnia, *f.* niechluy, *m.* kleines unreinliches Mädchen, *n.*

Salissure, *f.* brud, *m.* plugastwo, *n.* Schmutz, *m.*

Salivaire; Salival, al, *n.* ślinny, zum Speichel gehörig.

Salivation, *f.* slinienie; leczenie ślinieniem, *n.* Speichelfluß, *m.* Speicheleur, *f.*

Salive, *f.* ślina, *f.* Speichel, *m.*

Saliver, *v. n.* ślinić wypluwać, wiele śliny, viel Speichel auswerfen.

Salle, *f.* sala, *f.* Saal, *m.*

Salme, *m.* bigos z ptaszywa pieczonego, *m.* Ragout von gebratenem Federwildpfete, *n.*

Salmigondis, *m.* bigos z różnego mięsiwa pozostałego, *m.* Ragout von allerhand übrig gebliebenem Fleische, *n.*

Saloir, *m.* solniczka; solnica, *f.* Salzgeschirr, Salzfaß, *n.*

Salon, *m.* sala wielka, wysoka, *f.* großer hoher Saal, *m.*

Salope, *a.* plugawy, ochluny, schmutzig, säuisch. — *f.* świnia, *f.* Schlampe, *f.*

Saloperie, *f.* plugawość, niechluyność, *f.* Unreinigkeit, Sauerey, *f.*

Salorge, *m.* żupa, *f.* skład soli, *m.* Salzniederlage, *f.*

Salpêtre, *m.* salétra, *f.* Salpeter, *m.*

Salpêtrier, *m.* salétrznik, *m.* Salpetersieder, *m.*

Salpêtrière, *f.* huta, koktura salétrzana *f.* Salpeterhütte, Salpetersiederey, *f.*

Saltimbanque, *m.* ciarlatan, *m.* Marktschreyer, *m.*

Salubre, *a.* zdrowy, zdrowiu służący, gesund, der Gesundheit zuträglich.

Salubrité, *f.* zdrowość, dobroć, *f.* gesunde Eigenschaft, *f.*

Salure, *f.* słoność, *f.* Salzigkeit, *f.*

Salut, *m.* całość, *f.* zachowanie, dobre powodzenie; zbawienie, *n.* pokłon, *m.* Heil, Wohl, *n.* Wohlfahrt, Seligkeit, *f.* Gruß, *m.*

Salutation, *f.* ukłon, pokłon, *m.* Begrüßung, *f.*

Salve, *f.* salwa, *f.* strzelanie z armat, etc., *n.* Salve, *f.* (Abfeuerung mehrerer Kanonen, ꝛc.)

Salver, *v. a.* kłaniać się komu; przy-, witać; pozdrowić kogo, grüßen.

Samedi, *m.* sobota, *f.* Sonnabend, *m.*

Sanctifiant, ante, *a.* poświęcaiący, heiligend.

Sanctificateur, *m.* poświęciciel, *m.* Heiligmacher, *m.*

Sanctification, *f.* poświęcenie, *n.* Heiligung, *f.*

Sanctifier, *v. a.* poświęcić; święcić; wielbić, heiligen, heilig machen.

Sanction, *f.* potwierdzenie (ustawy, etc.), *n.* Bestätigung (einer Verordnung), *f.*

Sanctionner, *v. a.* potwierdzić, bestätigen.

Sanctuaire, *m.* świętość, *f.* Heiligthum, *n.*

Sandal, *m.* sandał, *m.* Sandelholz, *n.*

Sandale, *f.* sandał, *m.* Pantoffel, *m.* lederne Sohle, *f.*

Sandalier, *m.* sandały robiący, Sohlenmacher, *m.*

Sang, *m.* krew, *f.* Blut, Geblüt, *n.*

Sanglade, *f.* cięga, dęga, *f.* Peitschenhieb, *m.* Strieme, *f.*

Sanglant, ante, *a.* krwawy, skrwawiony, blutig. *fig.* bolesny, empfindlich.

Sangle, *f.* pas; poprąg, gurt, *m.* Gurt; Tragriemen, *m.*

San-

Sangler, *v. a.* przy-, gurtować, gürten. *fig. fam.* — un coup etc., uderzyć, einen Schlag ꝛc. geben.

Sanglier, *m.* dzik, *m.* Eber, *m.* (wildes Schwein).

Sanglot, *m.* szlochanie, łkanie, *n.* Schluchzen, *n.*

Sangloter, *v. n.* szlochać, łkać, schluchzen.

Sangsue, *f.* piiawka, *f.* Blutegel, *m.*

Sanguin, ine, *a.* krwisty; krwawy, blutreich, sanguinisch; blutfarbig.

Sanguinaire, *a.* krwi pragnący, okrutny, blutgierig, blutdürstig.

Sanguine, *f.* krwawnik, *m.* Blutstein, *m.*

Sanguinolent, ente, *a.* krwawy, z krwią pomięszany, mit Blut vermischt und gefärbt.

Sanie, *f.* potoka, ropa, *f.* otok, *m.* wąsseriger Eiter, *m.*

Sanieux, euse, *a.* posoczysty, ropisty, eiterig, eiternd.

Sans, *prp.* bez; oprócz, ohne.

Sansonnet, *m.* szpak, *m.* Staar, (Vogel).

Santé, *f.* zdrowie, *n.* Gesundheit, *f.*

Sapajou, *m.* rodzay małp małych, *f.* Art sehr kleiner Affen, *m.*

Sape, *f.* podkop, *m.* Untergrabung; Mine, *f. T.*

Saper, *v. a.* podkopywać, untergraben, eig. u. fig.

Sapeur, *m.* podkopca, podkopnik, *m.* Unterminirer, *m. T.*

Saphir, *m.* szafir, *m.* Saphyr, *m.*

Sapin, *m.* iedlina, iodła, *f.* Tanne, *f.*

Sapine, *f.* tarzica, cembrowina iodłowa, *f.* tannener Balken, *m.* tannene Bohle, *f.*

Sapinière, *f.* iedlina, *f.* las iodłowy, *m.* Tannenwald, *m.*

Saporifique, *a.* smak maiący, einen Geschmack habend.

Saquebute, *f.* puzan basowy, *m.* Baßposaune, Posaune, *f.*

Sarabande, *f.* taniec pewny poważny i muzyka do niego, gewisser Tanz, *m.* Musik dazu, *f.*

Sarbacane, *f.* dmuchawka; trąba głosowa, *f.* Blasrohr; Sprachrohr, *n.*

Sarcasme, *m.* mowa uszczypliwa, przymówka, *f.* bittere Spötterey, *f.*

Sarcelle, *v.* Cercell.

Sarcler, *v. a.* pleć, pielić, wypielać, játen, ausjäten.

Sarclour, *m.* —euse, *f.* plewiarz, *m.* pléwka, *f.* Jäter, *m.*

Sarcloir, *m.* rydlik, *m.* Jäthaue, *f.*

Sarclure, *f.* plewidło, *n.* chwast, *m.* ausgejätes Unkraut, *n.*

Sarcocèle, *m.* wypuklina iądrek, *f.* Fleischbruch, *m.*

Sardaigne, *f.* Sardynia, *f.* Sardinien, *n.* — ois, oise, *a.* Sardyński, Sardinisch.

Sardoine, *f.* sardeła, *f.* Sardelle, *f.*

Sardoine, *f.* sardonik, *m.* Sardonyx, *m.*

Sardonien od. Sardonique, *a. m.* ris, śmiech przymuszony, *m.* krampfhaftes oder gezwungenes Lachen, *n.*

Sartouer, *v. a.* wskopać ziemię, die Erde leicht umgraben.

Sarment, *m.* wilk, *m.* winna macica *f.* winny korzeń, *m.* Weinrebe, *f.* Rebholz, *n.*

Sarrasin, *m. et a.* hlé, tatarka, gryka, *f.* Buchweizen, *m.* Heidekorn, *n.*

Sarrau, *m.* sukmana, *f.* Bauerkittel, *m.*

Sas, *m.* sito, *m.* Haarsieb, *n.*

Sassenage, *m.* gatunek sera, *m.* Art Käse, *m.* pierre de —, kamien dobry na oczy, *m.* kleiner Stein gut für böse Augen, *m.*

Sas-

Sasser, *v. a.* przesiewać, sieben, durchsieben.
Sasset, *m.* sitko, *n.* kleines Haarsieb, *n.*
Sassoire, *f.* skręt, *m.* Lenkscheimel am Wagen, *m. T.*
Satan, *m.* szatan, *m.* Satan, Teufel, *m.*
Satanique, *a. fam.* szatański, teuflisch.
Satellite, *m.* hayduk, sługa uzbroiony, *m.* bewaffneter Bedienter, *m.*
Satiété, *f.* syt, *m.* sytość, *f.* Sattheit, *f.* Ueberdruß, *m.*
Satin, *m.* atłas, *m.* Atlaß, *m.*
Satinade, *f.* atłasu podłego gatunek, *m.* Art von geringem Atlaß, *m.*
Satiné, ée, *v.* atłasowy, atłaßartig.
Satiner, *v. n.* tkać na kształt atłasu, wie Atlaß weben. — *n.* wyglądać, świecić się, iak atłas, wie Atlaß aussehen, glänzen.
Satire, *f.* satyra, *f.* Satyre, Spottschrift, *f.*
Satirique, *a.* satyryczny, satyrisch.
Satiriser, *v. a.* satyry pisać, nicować, satyrisiren, spotten.
Satisfaction, *f.* ukontentowanie, *n.* wesołość; satysfakcya, *f.* uczynienie zadosyć, *n.* Vergnügen, *n.* Zufriedenheit; Genugthuung, *f.*
Satisfactoire, *a.* zadosyć czyniący, dostateczny, genugthuend.
*Satisfaire, *v. a.* (*qq. qc.*) zadosyć uczynić, zaspokoić, genug thun; befriedigen. — *n.* (*à cc.*) zadosyć uczynić, wypełnić, wykonać, einer Sache ein Genüge leisten. se —, *r.* zaspokoić swe żądania, dogodzić życzeniom swém; mścić się, seine Wünsche befriedigen; sich Genugthuung verschaffen.
Satisfaisant, ante, *a.* zadosyć czyniący, dostateczny, befriedigend, zureichend.
Satisfait, aite, *p. et a.* zaspokoiony; kontent, wesół, befriedigt; vergnügt, zufrieden.
Saturnien, ienne, *a.* melancholiczny, ponury, melancholisch, finster.
Sauce, *f.* sos, *m.* Brühe, Tunke, *f.*
Saucer, *v. a.* macząć, eintunken. *fig.* wybuzować, wyłaiać, aushunzen, ausfilzen.
Saucière, *f.* czaszka do sosu, *f.* Brühnäpfchen, *n.*
Saucisse, *f.* kiełbasa, biełbaska, *f.* Bratwurst, Knackwurst, *f.*
Saucisson, *m.* kiełbasa, *f.* Fleischwurst, *f.*
Sauf, auve, *a.* nienaruszony, zdrowy, unverletzt, wohlbehalten.
Sauf, *prp.* bez naruszenia, z uchroną; z warunkiem, z zachowaniem; wyiąwszy, oprócz, unbeschadet; mit Vorbehalt; ausgenommen.
Sauf-conduit, *m.* gleyt, list żelazny, *m.* Geleitsbrief, *m.*
Sauge, *f.* szałwia, *f.* Salbey, *f.*
Saugrenu, ue, *a. fam.* błazeński, głupi, abgeschmackt, dumm.
Saulaye, *f. v.* Saussaie.
Saule, *m.* wiérzba, *f.* Weide. *f.*
Saumache, Saumâtre, *a. f.* eau —, woda słona rzéczana w morze wpadaiąca, *f.* Brackwasser, *n.*
Saumée, *f.* morg roli, *m.* Morgen Landes, *m.* (Feldmaaß).
Saumon, *m.* łosoś, *m.* bryła ołowiu, cyny, *f.* Salm, Lachs; Block Bley oder Zinn, *m.*
Saumoneau, *m.* łososiek, kleiner oder junger Lachs, *m.*
Saumoné, ée, *a.* truite —, *f.* pstrąg, *m.* Lachsforelle, *f.*
Saumure, *f.* laka, *f.* Lake, *f.* Salzwasser, *n.*

Saunage, *m.* handel solny, *m.* Salzhandel, *m.*
Saunaison, *v. n.* sól warzyć, Salz sieden.
Saunerie, *f.* żupnictwo, *n.* kokturа, huta solna, karbarya, *f.* żupy *f. pl* Salzwesen, *n.* Salzsiederey, *f.*
Saunier, *m.* zupnik, solnik, *m.* Salzsieder, Salzhändler, *m.*
Saunière, *f.* solnica, *f.* großes hölzernes Salzfaß, *n.*
Saupiquet, *m.* sos apetyt sprawuiący, *m.* Appetit machende Brühe, *f.*
Saupoudrer, *v. a.* solić, solą etc. posypać, mit Salz ꝛc. bestreuen.
Saure, *a.* ciemno żółtawy, gelbbraun. hareng saur od. sauret, *m.* śledź wędzony, *m.* Bückling, *m.*
Saurer, *v. a.* wędzić śledzie, Heringe räuchern.
Saussaie, *f.* wierzbieniec, *m.* wierzbina, *f.* Weidengebüsch, *n.*
Saut, *m.* skok, *m.* Sprung, *m.* *v.* Chûte.
Sauter, *v. n.* skoczyć, skakać; wyskoczyć, uciec; rozsudzić się, wybuchnąć. springen, aufspringen; entkommen, wegspringen, auffliegen, in die Luft fliegen. faire —, wysadzić na powietrze, in die Luft sprengen. — *a.* przeskoczyć, über etwas springen. *fig. fam.* przeskoczyć, opuścić, überhüpfen, auslassen.
Sautereau, *m.* chłopiec, co koziołki przewraca, skacze, *m.* kleiner Springer, *m.*
Sauterelle, *f.* szarańcza, *f.* Heuschrecke, *f.*
Sauteur, *m.* skoczek, *m.* Springer, *m.*
Sautillement, *m.* skakanie, *n.* Hüpfen, *n.*
Sautiller, *v. n.* skakać, podskakiwać, hüpfen.
Sauvage, *a.* dziki; polny; odludny, wild; leutescheu. — *m. f.* dziki, *m.* der, die Wilde.
Sauvage, Sauvement, *m.* ratowanie towarów z okrętu rozbitego, *n.* Bergen oder Retten der Güter bey einem Schiffbruche, *n.*
Sauvageon, *m.* drzewko owocowe nieszczepione, *n.* Wildling, junger wilder Obstbaum, *m.*
Sauvagin, ine, *a.* do zwierzyny podobny, wildpretmäßig. sentir le —, zwierzyną trącić, czuchnąć, smakować, einen Wildgeruch haben, nach Wild schmecken.
Sauvagine, *f.* ptastwo wodne, *n.* Wasservögel, *m. pl.*
Sauvegarde, *f.* obrona, *f.* list żelazny, królewski uwalniaiący od czego, gleyt, *m.* załoga, *f.* żołnierz na obronę dany, *m.* Schutz; Schutzbrief, *m.* Schirmwache, *f.*
Sauver, *v. a.* ratować, wybawić; zachować; zbawić; uwolnić, oswobodzić, retten, erretten, erlösen; erhalten, selig machen; ersparen, überheben. se —, *r.* ratować się, wybawić się, schronić się; zbawionym zostać; pokrzepić się. sich retten, flüchten, selig werden; sich entschädigen.
Sauveur, *m.* wybawiciel; zbawiciel, *m.* Erretter; Erlöser, Heiland, *m.*
Savane, *f.* lasek, *m.* Wäldchen, *n.*
Savant, ante, *a.* uczony, gelehrt, erfahren. — *m.* uczony, der Gelehrte.
Savantasse, *m.* mędrek, *m.* gelehrter Prediger, *m.*
Savate, *f.* chodak; posłaniec idący z listami, *m.* alter abgetragener Schuh; Briefbothe, *m.*
Savaterie, *f.* targ szewcki, *m.* Schuhflickermarkt, *m.*

Saveter, *v. a. fam.* spartaczyć, popsuć, verpfuschen.

Savetier, *m.* partacz, *m.* Schuhflicker, *m. fam.* Stümper, *m.*

Saveur, *f.* smak, *m.* smakowitość, *f.* Geschmack, *m.* Schmackhaftigkeit, *f.*

Savinier, *v.* Sabine.

*Savoir, *v. a.* wiedzieć, umieć, módz, wissen, verstehen, können. c'est à —, od. à —, od. —, to iest; iest to ieszcze niepewna, namlich; es ist noch die Frage. — *m.* umieiętność, nauka, *f.* Wissenschaft, *f.*

Savoir-faire, *m.* sposobność, biegłość w czém, *f.* Geschicklichkeit, *f.*

Savoir-vivre, *m.* sposób życia, *m.* Lebensart, *f.*

Savon, *m.* mydło, *n.* Seife, *f.*

Savonnage, *m.* na-, mydlenie, *n.* mydliny, *pl.* Waschen mit Seife; Einseifen; Seifenwasser, *n.*

Savonner, *v. a.* na-, mydlić, seifen, einseifen. *fig.* wybuzować, ausmachen.

Savonnerie, *f.* mydlarnia, *f.* Seifensiederey, *f.*

Savonnette, *f.* kula z mydła, (do mycia, do wywabiania plam), *f.* Seifenkugel; Fleckkugel, *f.*

Savonneux, euse, *a.* mydlisty; mydłowaty, seifig; seifenartig.

Savonnier, *m.* mydlarz, *m.* Seifensieder, *m.*

Savourer, *v. a.* smakować, koszlować; zażyć, spróbować, połykać, z upodobaniem, schmecken, kosten; versuchen, langsam genießen.

Savouret, *m. fam.* kość szpikowa, *f.* Markbein, *n.*

Savoureux, euse, *a.* smaczny, schmackhaft.

Saxe, *f.* Saxonia, *f.* Sachsen, *n.* —xon, une, *a.* S. Saski, Sächsisch, *a.* Sas, *m.* Sachse, *m.*

Sbire, *m.* ceklarz, *m.* Häscher *m.*

Scabellon, *m.* podstawek wysoki a wąski, *m.* hohes und schmales Postament, *n.*

Scabieux, euse, *a.* nierówny, dólisty, górzysty, holperig. *fig.* śliski, niebezpieczny, mislich.

Scalvine, *f.* korbal, ko bas, *m.* Kürbisflasche, *f*

Scandale, *m.* zgorszenie, obrażenie; zadziwienie, *n.* Aergerniß; Aufsehen, *n.*

Scandaleux, euse, *a.* zgorszenie czyniący, obrażaiący, ärgerlich, anstößig.

Scandaliser, *v. a.* gorszyć, zgorszenie czynić; obrażać, gniewać, ärgern, Aergerniß geben. se —, *r.* (*de qc.*) brać z czego zgorszenie, gorszyć się, gniewać się, sich über etwas ärgern.

Scapulaire, *m.* szkaplerz, *m.* Scapulier, *n.* Schulterrock, *m.*

Scarabée, *m.* chrabąszcz, *m.* Käfer, *m.*

Scarificateur, *m. T.* puszczadło, *n.* Schröpfschnäpper, *m.*

Scarification, *f.* siekanie skóry do stawiania baniek, *n.* Schröpfen, *n.*

Scarifier, *v. a.* po-, siekać skórę do stawiania baniek, schröpfen.

Scarlatine, *a. f.* fièvre —, szkarłat, *m.* Scharlachfieber, *n.*

Sceau, Scel, *m.* pieczęć, *f.* pieczętowanie, *n.* Siegel, Insiegel, *n.* Siegelung, *f.*

Scélérat, ate, *a.* złośliwy, niecnotliwy, bezbożny, verrucht, lasterhaft, boshaft, gottlos.

Scélératesse, *f.* złość, niecnota, *f.* Rohheit, Verruchtheit, *f.*

Scellé, *m.* pieczęć urzędowa, *f.* pieczętowanie urzędowe, *n.* gerichtliches Siegel, *n.* gerichtliche Versiegelung, *f.*

Sceller, *v. n.* za-, pieczętować, pieczęć przy-, wycisnąć, siegeln, besiegeln, versiegeln.

Scelleur, *m.* pieczętarz, *m.* Siegler, *m.*

Scène, *f.* teatr, *m.* widowisko, *n.* scena, *f.* Schaubühne, *f.* Schauplatz, *m.* Theater, *n.* Auftritt, *m.* Scene, *f.*

Scénique, *a.* sceniczny, teatralny, theatralisch.

Scénite, *m.* namiotnik, *m.* Zeltbewohner, *m.*

Scénographie, *f.* perspektywa, *f.* perspektywiczne Abbildung; Kunst, dergleichen zu machen, *f.* — phique, *a.* do tego należący, perspektywisch.

Scénopegies, *f. pl.* kuczki (żydowskie), *pl.* Lauberhüttenfest der Juden, *n.*

Scepticisme, *m.* nauka wątpicielów, *f.* powątpiewanie, *n.* Lehre der Skeptiker, Zweifelsucht, *f.*

Sceptique, *a.* wszystko powątpiewaiący, skeptisch, an Allem zweifelnd. — *m.* wątpiciel, *m.* Skeptiker, Zweifler, *m.*

Sceptre, *m.* berło, *n.* Zepter, *m. et n.*

Schismatique, *a.* odszczepieński, szysmatycki, abtrünnig.

Schisme, *m.* odszczepieństwo, *n.* szysma, *f.* Spaltung oder Trennung von einer Kirche, *f.*

Schiste, *m.* kamień łupny, *m.* Schiefer, *m.*

Schapan, *v.* Chenapan.

Sciage, *m.* tarcie, piłowanie, *n.* Sägen, *n.*

Sciatique, *f. et a.* goutte —, scyatyka, biedrzna choroba, *f.* Lendenweh, *n.*

Scie, *f.* piła, *f.* Säge, *f.*

Sciemment, *ad.* wiedząc, wissentlich.

Science, *f.* wiedzenie, *n.* wiadomość, umieiętność, nauka, *f.* Wissen, *n.* Wissenschaft, *f.*

Scientifique, *a.* umieiętny, uczony, wissenschaftlich, gelehrt.

Scier, *v. a.* trzeć, piłować, sägen, schneiden. — *a.* wznak płynąć, rückwärts rudern.

Scieur, *m.* tracz, pilarz, *m.* Säger, *m.*

Scille, *f.* cébula morska, *f.* Meerzwiebel, *f.*

Scinque, *m.* iaszczurki rodzay, *f.* Stinkeidechse, *f.*

Scintillation, *f.* lśnienie się, świecenie się, *n.* Funkeln, *n.*

Scintiller, *v. n.* lśnąć się, świecić się, błyszczeć się, funkeln, schimmern.

Scion, *m.* wyrostek, *m.* gałązka, *f.* Reis, *n.* kleiner Zweig, *m.*

Scirrhe, *v.* Squirre.

Scissile, *a.* łupnisty, łupny, was sich spalten läßt.

Scission, *f.* scysya, *f.* rozterk, *m.* Trennung, *f.* Zwiespalt, *m.*

Sciure, *f.* trociny, *f. pl.* Sägespáne, *m. pl.*

Scolarité, *f.* stan studentski, *m.* Studentenstand, *m.*

Scolastique, *a.* szkolny, szolastyczny, scholastisch. — *f.* teologia szolastyczna, *f.* scholastische Theologie, *f* — *m.* szolastyk, *m.* Scholastiker, *m.*

Scoliaste, *m.* szoliast, wykładacz autora, *m.* Scholiast, (Ausleger der alten Griechischen Schriftsteller.)

Scolopendre, *f.* stonóg, *m.* Vielfuß, (Insekt), *m.*

Scorbut, *m.* szkorbut, *m.* Scharbock, *m.* —tique, *a.* szkorbutyczny, scorbutisch.

Scorie, *f.* zuzel, *m.* Metallschaum, *m.* Schlacke, *f.*

Scorpiojelle, *f.* olejek szkorpionowy, *m.* Scorpionöl, *n.*

Scorpion, *m.* szkorpion, niedźwiadek, *m.* Scorpion, *m.*

Scribe, *m.* pisarek, pisarz, uczony w piśmie, *m.* Schreiber; Schriftgelehrter, *m.*

Scrotum, Scroton, *m.* woreczek moszny, *m.* Hodensack, *m.*

Scrupule, *m.* szkrupuł, zawód, sumnienia, *m.* wątpliwość, *f.* sumnienie, *n.* Scrupel, Zweifel, *m.* Bedenken, Gewissen, *n.*

Scrupuleux, euse, *a.* sumnienny, szkrupulatny, gewissenhaft, allzu genau, ängstlich.

Scrutateur, *m.* badacz, *m.* Erforscher, *m.*

Scruter, *v. a.* badać, przenikać, szpérać, erforschen, untersuchen, nachspüren.

Scrutin, *m.* elekcya, na któréy głosy gałkami albo karteczkami dawaią, *f.* Wahl durch verschlossene Zettel oder Kugeln, *f.*

Sculpter, *v. a.* rzezać, rznąć, ryć, Bildhauerarbeit machen, in Stein ꝛc. hauen, graben, schneiden.

Sculpteur, *m.* sznycerz, *m.* Bildhauer, *m.*

Sculpture, *f.* sznycerstwo, *n.* sztuczna robota sznycerska, *f.* Bildhauerkunst; —arbeit, *f.*

Scurrile, *a.* nieprzyzwoity, grubiański, unanständig, grob.

Scurrilité, *f.* żart, figiel nieprzyzwoity, gruby, *m.* grober Scherz, *m.*

Se, *pr.* się, sobie, sich.

Séance, *f.* siedzenie; zasiadanie: posiedzenie, Sitzen, *n.* *m.* Sitz, *m.* Sitzung, *f.*

Séant, *a.* siedzący, sitzend. — *m.* en son —, ou sur son —, prosto siedząc, aufrecht sitzend. Séant, ante, *a.* przystoyny, przyzwoity, anständig, schicklich.

Seau, *m.* węborek, *m.* wiadro, *n.* Eimer, *m.*

Sebastien, *m.* Sebastyan, Sebastian, *m.* Sebastyana, Sebastiana, *f.* (Namen).

Sébile, *f.* szaflik, cober, *m.* Kübel, *m.*

Sec, sèche, *a.* suchy; suszony, trocken; dürr, getrocknet, *fig.* chudy, mizerny, hager, elend.

Sec, *m.* suchość, *f.* obrok zamiast paszy, *m.* Trockenheit, *f.* trockenes Futter, *n.*

Sec, *ad.* sucho, trocken. à —, sucho, bez wody, trocken, ohne Wasser.

Sèche, *f.* kałamarz, *m.* (ryba) Tintenfisch, *m.*

Sécher, *v. a. et n.* suszyć, schnąć, więdnąć, trocknen; dörren; verdorren.

Sécheresse, *f.* suchość, susza, *f.* Trockenheit, Dürre, *f.* ziębłość; oboiętność, tępość, *f.* Trockenheit, Kälte, Stumpfheit, *f.*

Sécheron, *m.* łąka sucha, *f.* dürre Wiese, *f.*

Second, onde, *a.* drugi, wtóry, powtórny, andere, zweyte.

Second, *m.* drugi; sekundant; pomocnik, *m.* drugie piętro, der Zweyte; Beystand; Secundant, *m.* zweyte Stockwerk, *n.*

Secondaire, *a.* potoczny, następny, poboczny, nach dem Ersten folgend; Neben...

Seconde, *f.* sekunda, *f.* Secunde, *f.*

Secondement, *ad.* powtóre, zweytens.

Seconder, *v. a.* sekundować, do-, pomódz, beystehen, helfen.

Secouement, *m.* trzęsienie, *n.* Schütteln, Rütteln, *n.*

Secouer, *v. a.* trząść; o-, wytrząść, wytrząsać, schütteln, rütteln; abschütteln.

Secourable, *a.* pomocny, przysłużny; któremu pomódz można, hülfreich; dienstfertig; dem zu helfen ist.

*Secourir, *v. a.* (*qq. ou qc.*) do-, pomódz, wspierać, po-, ratować; dadź odsiecz, helfen, unterstützen, beystehen; entsetzen.

Secours, *m.* pomoc, *f.* ratunek, *m.* poratowanie, *n.* posiłki *pl. m.* odsiecz, *f.* Hülfe, *f.* Beystand, *m.* Hülfsvölker, *n. pl.* Entsatz, *m.*

Secousse, *f.* trzęsienie; zatrząśnienie, *n.* cios, *m.* zapuszczenie się na skok, na bieg, *n.* Schütteln; Rütteln, *n.* Erschütterung, *f.* Stoß; Anfall, Anlauf, *m.*

Secret, ète, *a.* taiemny, tayny, sekretny, skryty, geheim, heimlich, verschwiegen.

Secret, *m.* taiemnica, *f.* sekret, *m.* tayność, *f.* Geheimniß, *n.* Heimlichkeit, *f.* en —, *ad.* potaiemnie, insgeheim, heimlich.

Secrétaire, *m.* sekretarz, *m.* biórko, *n.* Geheimschreiber; Schreibtisch, *m.*

Secrétairerie, *f.* sekretarya, *f.* Kanzelley, *f.* Secretariat, *n.*

Secrétariat, *m.* sekretarstwo, *n.* Geheimschreiberstelle, *f. v.* Secrétairerie.

Secrète, *f.* modlitwa przed mszą cicho mówiona, *f.* stilles Gebet vor der Messe, *n.*

Sécrétion, *f.* odłączenie wilgoci w ciele, *n.* Absonderung, der Feuchtigkeiten im Körper, *f.* —toire, *a.* temu służący, dazu dienlich.

Sectateur, *m.* naśladowca, *m.* Anhänger, *m.*

Secte, *f.* sekta, *f.* Sekte, *f.*

Section, *f.* przerznięcie, przecięcie, *n.* oddział, rozdział, *m.* część, *f.* Durchschnitt; Schnitt, Einschnitt; Abschnitt, *m.* Abtheilung, *f.*

Sécularisation, *f.* sekularyzacya, *f.* Secularisation, *f.*

Séculariser, *v. a.* sekularyzować, secularisiren, weltlich machen.

Sécularité, *f.* świeckość, *f.* Weltlichkeit, weltliche Gerichtsbarkeit eines Geistlichen ꝛc., *f.*

Séculier, ière, *a.* świecki, weltlich. — *m.* duchowny świecki, *m.* Weltgeistlicher, *m.*

Sécurité, *f.* bezpieczność, *f.* bezpieczeństwo, *n.* Sicherheit, Sorglosigkeit, *f.*

Sédatif, ive, *a.* ból uśmierzaiący, schmerzstillend.

Sédentaire, *a.* wiele siedzący; mieyscowy, viel sitzend; beständig an einem Orte bleibend, ansässig.

Sédiment, *m.* ustoiny, fusy, *pl.* Bodensatz, *m.*

Séditieux, euse, *a.* buntowny, rosterkliwy, aufrührerisch.

Sédition, *f.* bunt, rosterk, *m.* Aufruhr, *m.*

Séducteur, *m.* —trice, *f.* zwodziciel, zwódzca, *m.* Verführer, *m.* — *a.* zwodzicielski, zwodny, verführerisch.

Séduction, *f.* zwodzenie, zwiedzenie, *n.* Verführung, *f.*

*Séduire, *v. a.* zwiesdź, zwodzić, verführen.

Séduisant, ante, *a.* zwodniczy, zwodny, verführerisch.

Ségoviane, *f.* wełna naylepsza Hiszpańska, *f.* beste Spanische Wolle, *f.*

Ségrairie, *f.* las spólny, *m.* Gemeinwald, *m.*

Ségrais, *m.* część lasu na porąb odłączona, *f.* Nebenforst, *m.*

Ségreyer, *m.* spółwłaściciel lasu, *m.* gemeinschaftlicher Besitzer eines Waldes, *m.*

Seigle, *m.* żyto, *n.* Roggen, *m.* Korn, *n.*

Seigneur, *m.* pan, *m.* Herr, gebietender Herr, *m.*

Seigneurial, ale, *a.* pański, herrschaftlich.

Seigneurie, *f.* zwierzchność, *f.* państwo, *n.* (tytuł) wielmożność, *f.* Herrschaft; Herrlichkeit, (Titel), *f.*

Seime, *f.* rozpadlina w kopycie, *f.* Hornkluft, *f.*

Sein, *m.* piérsi, *pl.* łono, *n.* żywot, *m.* Busen, *m.* Brust, *f.* Schooß, *m.*

Seine, *f.* matnia, *f.* Schleppnetz, *n*;

Seing, *m.* podpis, *m.* Unterzeichnung, Unterschrift, *f.*

Seizaine, *f.* szpagat gruby, *m.* Packstrick, *m.*

Seize, *a.* szesnaście, sechzehn. *v.* Seizième.

Seizième, *n.* szesnasty, sechzehnte. — *m.* szesnasta (część), *f.* Sechzehntel, *n.*

Sel, *m.* sól, *f.* Salz, *n.*

Sélénographie, *f.* opisanie xiężyca, *n.* Mondsbeschreibung, *f.* — *a.* do tego służący, dazu gehörig.

Selle, *f.* stołek; stolec, *m.* siodło, *n.* Schemmel; Nachtstuhl; Stuhlgang; Sattel, *m.*

Seller, *v. a.* siodłać, satteln.

Sellerie, *f.* komórka do chowania siodeł i szorów, *f.* Sattelkammer, *f.*

Sellette, *f.* siodełko, *n.* ławeczka, *f.* kleiner Sattel; niedriger Sessel, *m.* Schemmelchen, *n.*

Sellier, *m.* siodlarz, *m.* Sattler, *m.*

Selon, *prp.* podług, według, nach, gemäß. — *ad.* c'est —, iak można, iak wypadnie. nachdem es ist. — que, *c.* iak, iako gdy, nachdem, so wie, sofern.

Semailles, *f. pl.* siew, *m.* siewba, Saamenwerk, *n.* Saatzeit, *f.* Säen, *n.*

Semaine, *f.* tydzień, *m.* robota tygodniowa; zapłata tygodniowa, *f.* Woche; Wochenarbeit, *f.* Wochenlohn, *m.*

Semainier, *m.* —ière, *f.* hebdomadarz, *m.* Wöchner, *m.*

Semblable, *a.* podobny, równy, gleich, ähnlich, gleichförmig.

Semblant, *m.* pozór, *m.* Schein, Anschein, *m.* faire —, udawać, na pozór czynić, sich stellen.

Sembler, *v. n. et i.* zdawać się, scheinen, vorkommen, dünken, däuchten.

Semelle, *f.* podeszwa, *f.* Schuhsohle, Sohle, *f.*

Semence, *f.* nasienie, *n.* Saame, *m.* — de perles, perełki drobne, *f. pl.* die kleinsten Perlen, Lothperlen, *f. pl.*

Semer, *v. a.* siać, zasiać; rozsiać, säen, besäen; ausstreuen.

Semestre, *a.* półroczny, sześciomiesięczny, sechsmonatlich, halbjährig. — *m.* pół roku, półrocze, *n.* służba półroczna, *f.* urlob półroczny, *m.* halbes Jahr, *n.* halbjähriger Dienst; halbjähriger Urlaub, *m.*

Semestrier, *m.* urlobnik, *m.* Beurlaubter, *m.*

Semeur, *m.* siewca, siewiarz, *m.* Säemann, *m.*

Semi, *ad.* pół. (w słowach składanych) halb, (nur in Zusammensetzungen).

Sémillant, ante, *a.* żywy, swawolny, unruhig, sehr lebhaft.

Séminaire, *m.* szkoła, *f.* seminaryum, *n.* Seminarium, *n.* Pflanzschule, *f.*

Séminariste, *m.* seminarysta, *m.* Seminarist, *m.*

Semis, *m.* mieysce ziarnkami owocowémi zasiane, *n.* Ort, wo man junge Bäume ꝛc. aus Saamen zieht, *m.*

Semoir, *m.* wór siewniczy, *m.* maszyna siewnicza, *f.* Säetuch, *n.* Säemaschine, *f.*

Semonce, *f.* zaproszenie uroczyste; napominanie, łaianie, *n.* feyerliche Einladung zu einer Ceremonie; Ermahnung, *f.* Verweis, *m.*

Semoncer, *v. a.* napominać, łaiać, ermahnen, verweisen.

Semotte, *f.* podczos, *m.* Kohlsprößchen, *n.*

Semoule, *m.* makaron drobny na kształt ziarnek, *m.* Art Nudeln in Gestalt kleiner Körner, *f. pl.*

Sénat, *m.* Senat, *m.* rada wielka, *f.* Senat, Rath, *m.*

Sénateur, *m.* senator, Senator, Rathsherr, *m.*

Sénatorial, ale, *a.* senatorski, senatorisch.

Sénatorien, enne, *a.* senatorskiego rodu, vom Rathsherrngeschlecht.

Sénatrice, *f.* senatorka, *f.* Gemahlin eines Senators, *f.*

Séné, *m.* senes, *m.* Senesstrauch, *m.* Senesblätter, *n. pl.*

Sénéchal, *m.* sędzia ziemski, starosta, *m.* Landeshauptmann, Ritterhauptmann, Landvogt, *m.* —ale, *f.* sędzina ziemska, *m. pl.* Ritterkreis, *m.* Landvogtey, *f.*

Sénevé, *m.* gorczyca, *f.* Senfsamen, *m.*

Sénieur, *m.* starszy, *m.* Aeltester, *m.*

Sens, *m.* zmysł; rozum, rozsądek; sens, *m.* znaczenie; zdanie, *n.* myśl; strona, ściana, *f.* Sinn; Verstand, *m.* Bedeutung; Meinung; Seite, *f.* — commun, rozum prosty, gemeiner Menschenverstand, bon —, rozum zdrowy, *m.* gesunder Menschenverstand, *m. fam.* — dessus dessous, nogami do góry, nieporządnie, das unterste zu oberst, alles unter einander, drunter und drüber.

Sensation, *f.* czułość, uczucie, czucie, *n.* Empfindung, *f.* Eindruck, *m.*

Sensé, ée, *a.* rozumny, rozsądny, mądry, verständig, vernunftig, gescheut.

Sensibilité, *f.* dolegliwość etc. urażliwość; czułość, *f.* Empfindlichkeit; Empfindsamkeit, *f.*

Sensible, *a.* przenikliwy, dolegliwy, znaczny; urażliwy; wdzięczny, czuły, empfindbar, merklich; empfindlich; empfindsam; erkenntlich, gefühlvoll.

Sensitif, ive, *a.* zmysłowy, zmysły maiący, sinnlich, empfindlich.

Sensualité, *f.* lubieżność, roskosz, *f.* Sinnlichkeit, *f.*

Sensuel, elle, *a.* lubieżny, rozkoszny, sinnlich, wollüstig.

Sentence, *f.* przypowieść, nauka, *f.* wiersz; dekret, *m.* sentencya, *f.* Lehrspruch, Sittenspruch, *m.* Urtheil, *n.*

Sentencier, *v. a.* osądzić, skazać, verurtheilen.

Sentencieux, euse, *a.* pełen nauki, spruchreich, lehrreich.

Senteur, *f.* zapach, *m.* wonia; rzecz wonna, *f.* Geruch, *m.* wohlriechende Sache, *f.*

Sentier, *m.* ścieszka, *f.* Fußsteig, *m.*

Sentiment, *m.* czucie, uczucie; rozumienie, zdanie, *n.* myśl, *f.* czuch psa, *m* Gefühl, *n.* Empfindung; Gesinnung, Meinung; Witterung der Hunde, *f.*

Sentine, *f.* stek, *m.* zeża w okręcie, *f.* stek, *m.* plugastwo, *n.* unterster Schiffsraum, *m.* Grundsuppe, *f.*

Sentinelle, *f.* straż. *f.* szyldwach, *m.* Schildwache, *f.*

*Sentir, *v. a. et n.* czuć, uczuć, poczuć, postrzedz; pachnąć; śmierdzieć, cuchnąć; wąchać; smakować, trącić czém; zakrawać czego, pachnąć czém, wydawać się, fühlen, empfinden, spüren, merken; riechen; schmecken, das Ansehen haben, aussehen wie . . . se —, r. czuć, znać po sobie, czuć się, poznawać się, sich fühlen. — de qc., czuć co, poznawać, etwas spüren, Empfindung haben,

*Seoir, *v. n. et i.* siedzieć; przystawać komu, stroić kogo, wypadać, sitzen; kleiden, anstehen, sich schicken,

Sep, *v.* Cep.

Séparable, *a.* odłączny, trennbar.

Séparation, *f.* odłączenie etc., przegrodzenie, *n.* przegroda, *f.* Absonderung, Trennung, Scheidung, *f.* Verschlag, *m.*

Séparatisme, *m.* odszczepienie, odstąpienie od zdania powszechnego religii, *n.* Absonderung von der allgemeinen Lehre einer Religion, *f.* —tiste, *m.* odszczepieniec, odstępca, *m.* Separatist, Sonderling, *m.*

Séparé, ée, *p. et a.* odłączony, oddzielony; osobny, różny, getrennt, abgesondert; besonders, unterschieden.

Séparément, *ad.* osobno, z osobna, besonders.

Séparer, *v. a.* roz-, odłączyć, oddzielić; przegrodzić; dzielić, podzielić, trennen, absondern, scheiden; theilen, abtheilen. se —, *r.* roz, odłączyć się, dzielić się, odstąpić; rozeyśdź się; rozwieśdź się, sich trennen, sich theilen; von einander scheiden.

Sépée, *v.* Cépée.

Sépoule, Sépouler etc., *v.* Bobine, Bobiner etc.

Seps, *m.* padalec, *m.* Schlangeneidechse, *f.*

Sept, *a.* siedm, sieben. — *m.* siódmy, *m.* siódemka, *f.* Siebente; Siebener, *m.* Sieben, *f.*

Sept-ayeul, *m.* pradziad, prapradziada, *m.* des Urältervaters Aeltervater, *m.*

Septembre, *m.* wrzesień, *m.* September, Herbstmonat, *m.*

Septénaire, *a.* siedm, sieben. — *m.* professor etc., który 7 lat uczył, *m.* siedm lat. Professor ꝛc. der 7 Jahre gelesen hat, *m.* Zeit von sieben Jahren, (im menschlichen Leben), *f.*

Septennal, ale, *a.* siedmioletni, siebenjährig.

Septention, *m.* północ, *f.* Mitternacht, *f.*

Septentrional, ale, *a.* północny, mitternächtlich.

Septième, *a.* siódmy, siebente. — *m.* siódma (część), *f.* Siebentel, *n.*

Septièmement, *ad.* posiódme, siebentens.

Septuagénaire, *a* siedmdziesiątletni, siebzigjährig.

Septuagésime, *f.* niedziela starozapustna, *f.* Sonntag Septuagesimä, *m.*

Septuple, *a.* siedmioraki, siebenfach. — *m.* siedmiorakość, *f.* das Siebenfache, *n.*

Septupier, *v. a.* siedm razy pomnożyć, siebenfach vermehren.

Sépulcral, ale, *a.* grobowy, grobowcowy, zum Grabe gehörig.

Sépulcre, *m.* grób, *m.* grobowiec, *m.* Grab, *n.* Grabstätte, *f.*

Sépulture, *f.* pogrzeb; grób, *m.* Begräbniß, *n.* Grabstätte, *f.*

Séquelle, *f. fam.* poczet, orszak, *m.* Anhang, *m.*

Séquestration, *f.* sekwestracya, *f.* Sequestration, *f.*

Séquestre, *m.* sekwester, *m.* rzecz sekwestrowana, *f.* Sequester, *m.* sequestrirte Sache, *f.*

Séquestrer, *v. a.* sekwestrować, na sekwestracyą podadź, sequestriren, (streitige Güter zur Verwaltung übergeben). *fig.* skryć, sprzątnąć; pozbydź się, etwas heimlich auf die Seite bringen, vom Halse schaffen. se —, *r.* stronić, oddalić się od świata, sich dem Umgange der Welt entziehen,

Sequin, *m.* cekin, *m.* (moneta złota) Zechine, *f.* (Goldmünze).

Serail, *m.* seray, pałac Turecki, *m.* Serail, *n.* Türkischer Pallast, *m.*

Séran, *m.* ochlica, *f.* Hechel, *f.*

Sérancer, *v. a.* czesać len, hecheln.

Sé-

Séranceolin, *m.* marmór czerwonawy, *m.* achtfarbiger Marmor, *m.*

Séraphin, *m.* serafin, *m.* Seraph, *m.*

Séraphique, *a.* seraficki, anielski, seraphisch, englisch.

Serein, *m.* rosa wieczorna, *f.* Abendthau, *m.*

Serein, eine, *a.* pogodny, iasny, heiter, hell.

Sérénade, *f.* serenada, muzyka nocna, *f.* Nachtmusik, *f.* Ständchen, *n.*

Sérénissime, *a.* Jaśnie Oświecony, Durchlauchtig, Durchlauchtigst.

Sérénité, *f.* wesołość; pogoda, *f.* niebo wypogodzone, *n.* Xiążęca Mość, (tytuł) *f.* Heiterkeit, *f.* klarer Himmel, *m.* Durchlaucht, *f.*

Serf, erve, *a.* niewolniczy, poddany, leibeigen. — *m. f.* poddany; niewolnik, *m.* der, die Leibeigene.

Serfouette, *f.* motyczka ogrodnicza, *f.* Gartenhaue, *f.*

Serfouetter, *v. a.* motyczką wskopać, mit der Gartenhaue umhacken.

Serge, *f.* szarża, *f.* Sarsche, *f.*

Sergent, *m.* ceklarz, woźny; serżant, podoficyer, *m.* Gerichtsdiener; Sergeant, Unteroffizier, *m.*

Sergenter, *v. a.* (*qq.*) dopominać się długu przez woźnych, woźnym kogo obesłać, jemandem die Gerichtsdiener über den Hals schicken. *fig.* nalegać, męczyć, plagen, quälen.

Sergenterie, *f.* ceklarstwo; woźniczowstwo, *n.* Amt eines Gerichtsdieners, *n.*

Serger od. Sergier, *m.* tkacz szarży, *m.* Sarscheweber, *m.*

Sergerie, *f.* rękodzieło szarży, *n.* Sarschemanufaktur, *f*

Sergette, *f.* szarża cienka, *f.* dünne Sarsche, *f.*

Sérieux, euse, *a.* poważny, surowy; ważny, ernsthaft, ernstlich; wichtig

Sérieux, *m.* poważność, surowość, *f.* Ernsthaftigkeit, *f.* Ernsthafte, *n.* Ernst, *m.*

Serin, *m.* czyż, czyżyk, *m.* Zeisig, *m.* — de Canarie, kanarek, *m.* Canarienvogel, *m.*

Serine, *f.* czyżyk, kanarek samica, *f.* Weibchen von einem Zeisige oder Canarienvogel, *n.*

Serinette, *f.* pozytywka, *f.* Vogelorgel, *f.*

Seringue, *f.* sikawka, serynga, *f.* Spritze, *f.*

Seringuer, *v. a.* sikać, spritzen.

Serment, *m.* przysięga, *f.* przeklinanie, *n.* Eid, Schwur, *m.*

Sermon, *m.* kazanie, *n.* Predigt, *f.*

Sermonnaire, *m.* kazanie, *n. pl.* (xiązka) Predigtbuch, *n.*

Sermonner, *v. a. fam.* prawić kazanie rozprawiać, zapominać, predigen, vorpredigen.

Sermonneur, *m.* —euse, *f. fig.* napominacz uprzykrzony, *m.* der, die stets vorpredigt.

Sérosité, *f.* ostrość, wodnistość we krwi, *f.* wässerige Feuchtigkeit im Geblüte ꝛc., *f.*

Sérotine, *f.* rodzay niedoperzów, *m.* Art Fledermäuse, *f.*

Serpe, *f.* siekacz (ogrodniczy), *m.* Gartenmesser, *n.*

Serpent, *m.* wąż, *m.* Schlange, *f.*

Serpente, *f.* papier, cienki przezroczysty ze znakiem węża, *m.* Schlangenpapier, *n.*

Serpenteau, *m.* wężyk, *m.* junge Schlange, *f.*

Serpenter, *v. n.* snuć się, wić się, wężykiem iśdź, sich schlängeln.

Serpentin, ine, *a.* marbre —, wężownik, *m.* Serpentinmarmor, *m.* — langue —, język niespokoyny konia, *m.* Schlangenzunge eines Pferdes, *f.*

Ser-

Serpentine, *f.* serpentyn, (gatunek marmóru), *m.* Serpentinstein, *m.*

Serpette, *f.* nóż ogrodniczy do obrzynania winnéy macicy, *m.* Rebmesser der Winzer, *n.*

Serpillière, *f.* płótno grube, *n.* pakłac, *m.* Packtuch, *n.*

Serpolet, *m.* macierzanka, *f.* Quendel, *m.*

Serrail *v.* Sérail.

Serre, *f.* szpona, *f.* pazur, *m.* nożyce (raka) *pl.* pomarańczarnia, oranżerya; piwnica na owoce, *f.* prasa wina, *f.* Kralle, Klaue; Krebsscheere, *f.* Gewächshaus, Treibhaus, *n.* Obstkeller, *m* Kelter, *f.*

Serré, ée, *p. et a.* ściśniony, naciśniony; ścisły, gęsty; (żalem, etc.) zdięty; zawarty, zamknięty, gedrückt, zusammen gezogen, gedrängt; enge; bedrängt, beklemmt; verschlossen. *fig.* skąpy, sknérowaty, geizig, zäh

Serré, *ad. fam.* bardzo, mocno, tęgo, starr, sehr. jouer —, ostrożnie grać, vorsichtig spielen, nicht viel wagen.

Serre-file, *m.* żołnierz ostatni w szeregu; szereg ostatni w szyku, *m.* letzter Soldat in der Schlußreihe, *m.* diese selbst, *f.*

Serrément, *ad* ściśle, ścisło, w kupie, enge beysammen, gedrängt, *fig.* skąpo, knapp, genau.

Serrement, *m.* ściskanie, ścisnienie, *n.* Zusammendrücken, *n.* Druck, *m.* — de coeur, ścisnienie, bolenie serca, *n.* Herzbeklemmung, *f.*

Serre-papiers, *m.* skrzynia, komórka do chowania papierów, *f.* Schriftkasten, *m.* — kammer, *f.*

Serrer, *v. a.* mocno związać, ściągnąć, skrępować, ścisnąć; uściskać, ściskać, dolegać; opasać, otoczyć; zamknąć, schować, zatkać, zusammen binden, fest zuziehen, zusammen drücken; drücken, drängen, pressen, klemmen &c.; einziehen; einschließen; verstopfen.

Serre-tête, *m.* chustka do związania głowy na noc, *f.* Kopfbinde, Art Nachtmütze, *f.*

Serron, *m.* skrzynia korzenna, *f.* Spezereykiste, *f.*

Serrure, *f.* zamek, *m.* Schloß, *n.*

Serrurerie, *f.* robota ślósarska, *f.* ślósarstwo, *n.* Schlosserarbeit, *f.* —handwerk, *n.*

Serrurier, *m.* ślósarz, *m*, Schlosser, *m.*

Sertir, *v. a.* osadzić kamień drogi w co, einen Edelstein fassen.

Sertissure, *f.* osadzenie onegoż, *n.* Fassung der Edelsteine, *f.*

Servant, *a. m.* służący, dienend, den Dienst habend.

Servante, *f.* służąca, służebna; sługa, *f.* Dienstmagd, Dienerin, *f.*

Serviable, *a*, do usług gotowy, dienstfertig.

Service, *m.* służba, *f.* nabożeństwo, *n.* służba woyskowa; usługa, posługa, *f.* noszenie, danie potraw; śrebro stołowe, *n.* bielizna stołowa, *f.* Dienst; Gottesdienst; Kriegsdienst, *m.* Bedienung; Tracht Speisen, *f.* zusammen gehöriges Tafelgeräth, Tafelservice, Tafelzeug, *n*

Serviette, *f.* serweta, *f.* Serviette, *f.* Tellertuch, *n.*

Servile, *a.* niewolniczy, nikczemny, knechtisch, sclavisch.

Servilité, *f.* umysł podły, nikczemny, *m.* sclavischer Geist, *m*

*Servir, *v. a. et n.* (*qq. od. qc.*) służyć; usługować, posługować; podawać, nosić na stół potrawy; częstować, rozdawać przy stole, dienen; bedienen; aufwarten; (die Speisen) auftragen; vorlegen. (*de qc.*) służyć do czego, zamiast czego, zu etwas, statt etwas dienen. (*à qc.*) służyć do czego, zdadź się, zu etwas nützlich, dienlich seyn. se —, *r.* (*de qc.*) używać, użyć czego, sich einer Sache bedienen.

Serviteur, *m.* sługa; służący, *m.* Diener; Bedienter, *m.*

Servitude, *f.* niewola, *f.* poddaństwo; iarzmo, *n.* Knechtschaft, *f.* Zwang, *m.*

Sesse, *f.* pas na turbanie, *m.* Binde um einen Turban, *f.*

Session, *f.* zasiadanie, *n.* sessya, *f.* Sitzung, *f.*

Séton, *m.* zawłoka, *f.* Haarschnur, *f.* Haarseil, *n.*

Seuil, *m.* próg, *m.* Schwelle, *f.*

Seuillet, *m.* progek, *m.* kleine Schwelle, *f.*

Seul, eule, *a.* sam; szczególny, iedyny; goły, allein; einzeln, einig, einzig; bloß.

Seulement, *a.* tylko, ieno, szczególnie; przynaymniey; dopiero, nur; wenigstens; erst. pas —, ani, nawet nie, nicht einmal.

Seulet, ette, *a.* samuchny, iedyny, allein, (dichterisch).

Seulle, *f.* skład, *m.* żupa, *f.* Niederlage, *f.* Salzlager, *n.*

Sévère, *a.* ostry, surowy, srogi, strenge, hart, sehr ernsthaft.

Sévérité, *f.* surowość, ostrość, srogość, *f.* Strenge, Schärfe, Härte, *f.*

Sévices, *f. pl.* okrucieństwo przeciwko swéy żonie popełnione, *n.* harte Behandlung seines Eheweibes, *f.*

Sevrage, *m.* odstawienie dziécięcia od piérsi; porzucenie, opuszczenie szczenięcia, *n.* Entwöhnen der Kinder; Absetzen junger Thiere, *n.*

Sevrer, *v. a.* odstawić dziécię od piérsi; porzucić, opuścić szczenię, (ein Kind) entwöhnen, absetzen, (von Thieren). *fig.* (*qq. de qc.*) zabierać, zatrzymywać komu co, jemandem etwas entziehen.

Sexagénaire, *a. et m.* sześćdziesiątletni, sechzigjährig.

Sexagésime, *f.* niedziela mięsopustna, zweyte Sonntag vor Fasten, *m.*

Sexe, *m.* płeć; biała płeć, białogłowy, *pl. f.* Geschlecht; weibliches Geschlecht, *n.*

Sextule, *m.* waga aptekarska 4 szkrupuły ważąca, *f.* sechster Theil einer Unze, (Apothekergewicht).

Sextuple, *a.* sześcioraki, sechsfach. — *m.* sześciorakość, *f.* das Sechsfache, *n.*

Sextupler, *v. a.* sześć razy pomnożyć, sechsfach vermehren,

Si, *c. ad.* ieżeli, kiedy; czy; tak, wenn, wofern; ob; so; ja. si bien que, tak że, tak iż, so daß.

Siamoise, *f.* materya bawełniana, *f.* Art baumwollenen Zeuges, *m.*

Sibarite, *m. fig.* rozpustnik, *m.* Wollüstling, *m.*

Sibylle, *f.* Sybila, *f.* Sibylle, *f.*

Sibyllin, *m.* Sybilski, Sibyllinisch.

Siccité, *f.* suchość, *f.* Trockenheit, *f.*

Sicile, *f.* Sycylia, *f.* Sicilien, *n.* Sicilien, enne, *a.* S. Sycylyski, Sicilianisch. Sycyliyczyk, *m.* Sicilianer, *m.*

Sicilique, *a.* waga aptekarska 6 szkrupułów wynosząca, *f.* Apothekergewicht von 6 Scrupeln, *n.*

Sidéral, ale, *a.* gwiazdowy, zum Gestirn gehörig.

Siècle, *m.* wiek, *m.* Jahrhundert, Zeitalter, *n*

Siège, *m.* stołek, *m.* krzesło, siedzenie, *n.* sądy, *pl.* sąd, *m.* oblężenie miasta, *n.* Stuhl, Sessel, Sitz, *m.* Gericht, *n.* Gerichtshof; Richterstuhl, *m.* Belagerung, *f.*

Siéger, *v. n.* siedzieć, panować, siżeu; regieren.

Sien, enne, *pr.* swóy; iego, iéy, etc. (der, die, das) seine seinige.

Sieste, *f.* spoczynek po południu, *m.* Mittagsruhe, *f.*

Sieur, *m.* pan, właściciel, *m.* Herr, *m.*

Si fait, *v.* Fait.

Sifflant, ante, *a.* ksykaiący, ziszchend.

Sifflement, *m.* ksykanie, gwizdanie, *n.* ksyk, *m.* Pfeifen; Zischen, *n.*

Siffler, *v. a. et n.* gwizdać; świstać; ksykać; wygwizdać, wyksykać; poszepnąć, namówić, pfeifen; zischen; auspfeifen, auszischen; einblasen.

Sifflet, *m.* piszczałka, *f.* Pfeife, *f. fam.* krtań, *f.* gardziel, *f.* Kehle, Gurgel, *f.*

Siffleur, *m.* —euse, *f.* gwizdacz, ksykacz, *m.* der, die pfeift, zischt ꝛc.

Sigisbée, *m.* przyiaciel męża, a amant żony, *m.* Cicisbeo, *m.* (Freund des Mannes und der Frau).

Sigismond, *m.* Zygmunt, *m.* Siegmund, *m.*

Signal, *m.* znak, *m.* hasło, *n.* Zeichen, Signal, *n.* Losung, *f.*

Signalé, ée, *p. et a.* oznaczony, znaczny, sławny; osobliwy, znakomity, beschrieben; ausgezeichnet, berühmt; sonderbar.

Signalement, *m.* opisanie człowieka dokładne, *n.* genaue Beschreibung eines Menschen, *f.*

Signaler, *v. a.* opisać postać czyią, pokazać; wsławić, oder äußern Gestalt nach beschreiben; durch die That zeigen; berühmt machen. se—, *r.* wsławić się, popisywać się, sich hervor thun, sich auszeichnen.

Signature, *f.* podpis, *m.* podpisanie, *n.* Unterschrift, *f.* Unterschreiben, *n.*

Signe, *m.* znak, *m.* kiwnienie palcem etc., *n.* Zeichen, Merkmal, *n.* Wink, *m.*

Signer, *v. a.* podpisać; naznaczyć, unterzeichnen, unterschreiben; zeichnen, bezeichnen.

Signet, *m.* znaczek w xiążce, *m.* Zeichen oder Band in einem Buche, *n.*

Signifiant, ante, *a. fam.* *vid.* Expressif; Significatif.

Significatif, ive, *a.* dobitny, ważny, bedeutend.

Signification, *f.* sens, *m.* znaczenie; sądowe oznaymienie, *n.* Bedeutung; gerichtliche Anleihe, *f.*

Signifier, *v. a.* znaczyć; oznaymić, bedeuten; andeuten, kund machen.

Silence, *m.* milczenie, *n.* Stillschweigen, *n. fam.* cisza, cichość, *f.* Stille, *f.*

Silencieux, euse, *a.* milczący, cichy, stillschweigend, stille.

Silène, *m.* bożek leśny, *m.* Waldgott, *m.*

Silésie, *f.* Szląsk, *m.* Schlesien, *n.* —sien, enne, *a.* & Szląski, Schlesisch. Szlązak, Szlęzak, Schlesier, *m.*

Silex, *m.* skałka, *f.* Flintenstein, *m.*

Silhouette, *f.* sylueta, *f.* Schattenriß, *m.*

Silhouetter, *v. n.* syluetować, Schattenrisse machen.

Silhouetteur, *m.* syluetnik, *m.* der Schattenrisse macht, *m.*

Siller, *v. n.* płynąć, rozdzielać fale, segeln, die Wellen durchschneiden.

Sillon, *m.* brózda, *f.* Furche, *f. fig.* dęga, cięga, *f.* zmarsz. *m.* Strieme; Runzel, *f.*

Sillonné, ée, *a.* bróżdzisty, gefurcht. *fig.* zmarszczysty, runzelig.

Sillonner, *v. a.* bróżdzić, brózdy robić, Furchen ziehen. *fig.* z-, marszczyć, runzeln.

Silve, *f.* wiersz na prętce zrobiony; zbiór wierszów, *m.* schnell verfertigtes Gedicht, *n.* Sammlung einzelner Gedichte, *f.*

Simagrées, *f. pl. fam.* nienaturalne twarzy ułożenia, *pl. n.* Zierereyen, *f. pl.*

Simarre, *f.* suknia z długim ogonem; sutana, *f.* langer nachschleppender Rock, *m.* langes und weites Oberkleid, *n.*

Similor, *m.* kruszec z miedzi i cyny mięszany, *m.* Semilor, *n.* (aus Kupfer und Zinn zusammengesetztes Metall).

Simon, *m.* Szymon, *m.* Simon, *m.* (Name).

Simoniaque, *a.* świętokupiecki, wucherlich. — *m.* świętokupca, *m.* der ein geistliches Amt durch Geschenke an sich bringt.

Simonie, *f.* świętokupstwo, *n.* Kauf und Verkauf geistlicher Aemter, *m.* Simonia, *f.*

Simple, *a.* poiedynczy; iedyny; prosty, szczéry, einfach; einzig, bloß; gemein; schlicht, aufrichtig; einfältig. — *m.* raz tyle, *n.* poiedynczość, *f.* das Einfache. Simples, *pl.* lekarstwa proste, domowe, *n. pl.* einfache Heilmittel, *n. pl.*

Simplesse, *f. obs.* prostota, szczérość, *f.* Aufrichtigkeit, *f.*

Simplicité, *f.* prostość, prostota, *f.* Einfachheit, Einfalt, *f. fam.* głupstwo, *n.* einfältiger Streich, *m.*

Simplification, *f.* zjednoczenie, skrócenie, *n.* Vereinfachung, *f.*

Simplifier, *v. n.* zjednoczyć, skrócić, vereinfachen.

Simulacre, *m.* bożek, bałwan, *m.* Götzenbild, Bild, *n.* vain—, *v.* Fantôme; Spectre.

Simulation, *f. T.* udawanie, zmyślanie, *n.* Verstellung, *f.*

Simuler, *v. a.* udawać, zmyślać, na pozór czynić, sich verstellen, vorgeben, zum Schein thun.

Simultanée, *a.* równoczesny, gleichzeitig.

Sincère, *a.* szczéry, otwarty, aufrichtig.

Sincérité, *f.* szczérość, otwartość, *f.* Aufrichtigkeit, *f.*

Singe, *m.* małpa, *f.* Affe, *m.*

Singer, *v. a. fam.* naśladować, nachäffen.

Singerie, *f.* figle, *m. pl.* błazeństwa, *n. pl.* Affenstreiche, *m. pl.* Possen, *f. pl.*

se Singulariser, *v. r.* wystawiać się, pokazywać się, sich auszeichnen (durch etwas Besonderes).

Singularité, *f.* osobliwość, *f.* Sonderbarkeit, *f.*

Singulier, ière, *a.* osobliwy, dziwny, sonderbar, selten, wunderlich.

Singulièrement, *ad.* osobliwie, nadzwyczaynie; dziwnie, sonderlich, vorzüglich; außerordentlich; wunderlicher Weise.

Sinistre, *a.* nieszczęsny, przeciwny, opaczny, zły, unglücklich, übel, böse, widrig.

Sinon, *ad.* ieżeli nie, albo, bo; oprócz, wyiąwszy, wo nicht, sonst; wenn nicht; außer. — que, *c.* tylko że, außer daß.

Sinueux, euse, *a.* wężykowaty, wklęsły, zapadły, krumm, gekrümmt; bogig.

Sinuosité, *f.* krzywość, *f.* zakręt, *m.* Krümme, Krümmung, *f.*

Siphon, *m.* lewar, *m.* trąba (na morzu), *f.* Heber, *m.* Wasserhose, *f.*

Sire, *m.* pan, (*obs.*) Miłościwy, Nayiaśnieyszy Królu! (tytuł)

Herr;) allergnädigster König, (Titel).
Sirène, *f.* syrena, *f.* Meerweib, *n.* Sirene, *f.*
Sirop, *m.* syrop, *m.* Syrup, *m.*
Siroter, *v. n fam.* powoli wysaczać, sykać, langsam ausschlürfen.
Sirtes, *f. pl.* piaski, *m. pl.* Sandbänke, *f. pl.*
Sis, Sise, *a.* położony, leżący, liegend, gelegen.
Sistre, *m.* brzękadło, *n.* albo grzechotka Egipska, *f.* Aegyptische Rassel oder Klapper, *f.*
Si-tôt-que, *c.* skoro tylko, iak tylko, sobald als.
Situation, *f.* sytuacya, okolica, *f.* położenie, *n.* Lage, Stellung, *f. fig.* okoliczność, *f.* położenie, *n.* Lage, *f.* Zustand, *m.*
Située, ée, *p. et a.* położony, postawiony, gestellt, gelegen.
Situer, *v. a.* położyć, postawić, wystawić, stellen, setzen, legen.
Six, *a.* sześć, sechs. — *m.* szóstka, *f.* szósty, *m.* Sechse, *f.* Sechste, *m.*
Sixaïeul, *m.* dziad prapradziada, *m.* Urältervaters Großvater, *m.*
Sixain, *m.* pół tuzina, *n.* strofa z 6 wiérszów złożona, *f.* halbes Dutzend, *n.* sechszeilige Strophe, *f.*
Sixième, *a.* szósty, sechste. — *m.* szósta (część), *f.* Sechstel, *n.*
Sixièmement, *ad.* poszóste, sechstens.
Smaragdin, ine, *a.* szmaragdowy, smaragdfarbig.
Smectin, *m.* mydleniec, mydlak, *m.* Seifenstein, *m.*
Sobre, *a.* mierny, trzéźwy wstrzemięźliwy, mäßig, nüchtern, *fig.* skromny, bescheiden.
Sobriété, *f.* mierność, wstrzemięźliwość, trzéźwość, *f.* Mäßigkeit, Nüchternheit, *f.* *fig.* skromność, mówienie, *f.* Bescheidenheit im Reden, *f.*
Sobriquet, *m* przezwisko, *n.* Spottname, *m.*
Soc, *m.* lemiesz, *m.* Pflugschaar, Pflugeisen, Sech, *n.*
Sociabilité, *f* towarzyskość, *f.* Geselligkeit, *f.*
Sociable, *a.* towarzyski, gesellig.
Social, ale, *a.* towarzyski, towarzystwa się tyczący, gesellschaftlich.
Société, *f.* towarzystwo, *n.* Gesellschaft, *f.*
Socque, *m.* trepka, *f.* hölzerne Schuh der Mönche, *m.*
Sodomie, *f* sodomia, *f.* Sodomiterey, *f.*
Sodomite, *m.* sodomczyk, *n.* Sodomit, *m.*
Sœur, *f.* siostra; zakonnica, *f.* Schwester; Nonne, *f.*
Sofa, ou Sopha, *m.* sofa, *f.* Sofa, *n.*
Soi, *pr.* się, sich. — disant, *a. m.* tak zwany, wydawający się, so genannt, angeblich.
Soie, *f.* iedwab, *m.* szczecina, *f.* włosy długie niektórych zwierząt *m. pl.* Seide; Schweinborste, *f.* langes Haar mancher Thiere, *n.*
Soierie, *f.* iedwabne towary, bławaty, *pl. m.* rękodzieło bławatów, *n.* handel bławatny, *m.* Seidenmanufaktur, *f.* Seidenhandel, *m.*
Soif, *m.* pragnienie, *n.* Durst, *m. fig.* chuć, *f.* żądanie, *n.* Begierde, *f.*
Soigner, *v. a. et n.* sprawić; opatrzyć, pilnować, pielęgnować, besorgen; Sorge tragen, warten, pflegen.
Soigneux, euse, *a.* pilny, pieczołowity, staranny, sorgfältig, sorgsam, besorgt.
Soin, *m.* pilność, pieczołowitość, staranność, *f.* Sorge, Sorgfalt, *f.* Soins, *pl.* trosk, *pl.* kło-

pl. kłopot, *m.* Sorgen, *f. pl.* Dienstgefälligkeiten, *f. pl.*
Soir, *m.* wieczór, *m.* Abend, *m.*
Soirée, *f.* czas wieczorny, *m.* Abendzeit, *f.* Abend, *m.*
Soit, *c.* bądź, niech tak będzie, przypuściwszy, es sey, es mag seyn.
Soixantaine, *f.* sześćdziesiąt, kopa, *f.* Anzahl von 60 Stück, *f.* Schock, *n.*
Soixante, *a.* sześćdziesiąt, sechzig.
Soixantième, *a.* sześćdziesiąty, sechzigste. — *m.* sześćdziesiąta (część), *f.* Sechzigtheil, *n.*
Sol, *m.* ziemia, *f.* grunt, *m.* Boden, *m.* Erdreich, *n.*
Solaire, *a.* słoneczny, zur Sonne gehörig.
Soldat, *m.* żołnierz, *m.* Soldat, *m.* l'air —, rzecz żołnierska, *f.* soldatisches Ansehen, *n.*
Soldatesque, *f.* żołnierstwo woysko, *n.* gemeine Kriegsvolk, *n.* — *a.* żołnierski, woyskowy, soldatisch.
Solde, *f.* żołd, *m.* Sold, *m.*
Solder, *v. a.* zakończyć rachunek, eine Rechnung abschließen, soldiren.
Soldoyer, *v.* Soudoyer.
Solécisme, *m.* błąd gramatyczny, Sprachfehler, *m.*
Soleil, *m.* słońce, *n.* Sonne, *f.*
Solennel, elle, *a.* uroczysty, feyerlich, festlich.
Solennisation, *f.* święcenie, obchodzenie, *n.* Feyer, *f.*
Solenniser, *v. a.* święcić, obchodzić uroczystość feyern.
Solennité *f.* uroczystość, *f.* Feyerlichkeit, *f.*
Soletard, *v.* Smectin.
Solide, *a.* mocny, gęsty, gruby, twardy, trwały, fest, dicht, dauerhaft, stark. *fig.* pewny, prawdziwy; gruntowny; stały; poważny, ächt, wahr; gründlich; dauerhaft; gesetzt. — *m.* pewność, prawdziwość etc. *f.* ciało gęste, twarde, *n.* das Wahre, Dauerhafte ꝛc.; fester Körper, *m.*
Solidité, *f.* gęstość, mocność; trwałość, stałość, *f.* Dichtheit, Festigkeit, Dauerhaftigkeit, *f. fig.* gruntowność, *f.* Gründlichkeit, *f.*
Soliloque, *m.* rozmowa z samym sobą, *f.* Selbstgespräch, *n.*
Solitaire, *n.* odludny, samotny, einsam. ver —, tasiemiec, wstęgowiec, soliter, *m.* Bandwurm, *m.*
Solitaire, *m.* pustelnik, *m.* Einsiedler, *m.*
Solitude, *f.* samotność, puszcza, *f.* Einsamkeit, Einöde, *f.*
Solive, *f.* belka, *f.* Balken, *m.*
Soliveau, *m.* belka mała albo cienka, baleczka, *f.* kleiner oder dünner Balken, *m.*
Sollicitation, *f.* prożba usilna, *f.* naleganie; pobudzanie, *n.* pobudka, *f.* przynaglanie, pilnowanie; zalecenie sprawy sędziemu, *n.* Bitte, *f.* inständiges Ansuchen, *n* Anreizung; Betreibung; Empfehlung einer Sache bey einem Richter, *f.*
Solliciter, *v. a.* pobudzać, zachęcać, anreizen. (*qq.*) nalegać komu, usilnie kogo prosić, jemandem anliegen. (*qc.*) przynaglać, pilnować; prosić usilnie o co; zalecić sprawę sędziemu etwas betreiben; um etwas anhalten; ansuchen; seine Sache dem Richter empfehlen.
Solliciteur, *m.* —euse, *f.* nalegający, pilnujący etc., der, die um etwas anhält, etwas betreibt ꝛc.
Sollicitude, *f.* staranie, frasunek, kłopot, *m.* Sorge, *f.*
Soluble, *a.* łatwy do rozpuszczenia, do rozwiązania, auflöslich, auflösbar.

Solution, *f.* rozwiązanie, rozpuszczenie, rozłączenie, *n.* Auflösung, *f.*

Solvabilité, *f.* wypłatność, *f.* Vermögen zu bezahlen, *n.*

Somache, *v.* Saumâtre.

Sombre, *a.* ciemny, posępny, dunkel, düster. *fig.* ponury, smutny, markotny, finster, traurig, mürrisch.

Sommaire, *a.* skrócony, summaryiny, summarisch. — *m.* summaryusz, krótki zbiór, *m.* kurzer Inhalt, *m.*

Sommation, *f.* napominanie, namawianie; nakazanie, stawienie się przed sądem, *n.* Aufforderung, Mahnung, Ladung vor Gericht, *f.*

Somme, *f.* ładunek bydła iucznego, *m.* summa, *f.* summaryusz, krótki zbiór, *m.* Tracht oder Last eines Lastthieres; Summe, *f.* kurzer Begriff, *m.*

Somme, *m.* sen, *m.* Schlaf, *m.*

Sommeil, *m.* sen, *m.* spanie, drzymanie, *n.* zaspałość, *f.* Schlaf, Schlummer, *m.* Schläfrigkeit, *f.*

Sommeiller, *v. n.* drzymać, schlummern. *fig.* opieszałym zostać, schläfrig oder nachlässig werden.

Sommelier, *m.* ière, *f.* piwniczny, *m.* Keller, Kellerschließer, *m.*

Sommellerie, *f.* piwnica, *f.* piwnictwo, *n.* Kellnerey, *f.*

Sommer, *v. a.* napominać, namawiać; nakazać sądownie; zliczyć, zrachować. auffordern, mahnen; gerichtlich zu etwas anhalten; summiren.

Sommet, *m.* wiérzch, szczyt, *m.* ciemię, *n.* Gipfel, *m.* Spitze, Höhe, *f.* Scheitel, *m.*

Sommier, *m.* bydło iuczne, *n.* materac włosem końskim wytkany, *m.* Saumthier, Lastthier, Packpferd, *n.* Matratze, (von Pferdehaaren), *f.*

Sommité, *f.* wiérzchołek, k… niec, *m.* äußerste Spitze … Blättern, Bergen ꝛc., *f.*

Somnambule, *m. et f.* lunatyk sennowłók, *m.* Nachtwandler, *m.*

Somptuaire, *m.* ustawa ści… gaiąca się na ubiór i iedz… nie, *f.* Kleider- und Speis… taxe, *f.* — *a. f.* loi —, pr… wo zbytek zakazuiące. … Prachtgesetz, (das den Aufwa… einschränkt), *n.*

Somptueux, euse, *a.* kosztowny, okazały, wspaniały, prächtig, kostbar.

Somptuosité, *f.* okazałość, wspaniałość, *f.* Pracht, *f.*

Son, sa, *pr.* swóy, swoia, swoie, iego, iéy, sein, seine.

Son, *m.* otręby, *pl.* dźwięk, głos, *m.* brzmienie, *n.* Klang, *m.* Laut, Schall, Klang, *m.*

Sonate, *f.* sonata, *f.* Sonate, *f.*

Sonde, *f.* szukadło, s… cyrulickie, *n.* rożen strażniczy, *m.* ołowianka, *f.* Sucher, *m.* Wundeisen, *n.* Bohrer der Zolleinnehmer, *m.* Senkbley, *n.*

Sonder, *v. a.* macać, szukać szukadłem etc.; dochodzić głębokości, mit der Sonde ꝛc. untersuchen. *fig.* dochodzić, badać, roztrząsać, ausforschen, erforschen. — *n.* ołowiankę wyrzucić, das Senkbley ins Meer werfen.

Sondeur, *m.* dochodziciel, badacz, *m.* Untersucher, Erforscher, *m.*

Songe-creux, *m. fam.* przemyśliwacz obłudnik, *m.* Träumer; Duckmäuser, *m.*

Songe-malice, *m. fam.* złośnik, zdrayca, *m.* Schadenfroh, *m.*

Songer, *v. n.* sen mieć, śnić się, trâumen, (*à qc.*) myśleć, pamiętać o czém, rozważyć, an oder auf etwas denken, etwas bedenken.

Son-

Songeur, *m.* sny miewaiący, iak we śnie siedzący, Träumer, *m.*

Sonica, *fig. fam.* właśnie w czas, w sam czas, gerade zu rechter Zeit.

Sonnaille, *f.* dzwonek, *m.* Schelle, *m.*

Sonnailler, *v. a. fam.* ustawicznie dzwonić, beständig läuten. — *m.* bydło z dzwonkiem, *n.* Thier mit einer Schelle, *f.*

Sonnant, ante, *a.* brzękaiący, brzmiący; biiący, klingend, schellend; läutend; schlagend.

Sonner, *v. a.* dzwonić; brzękać, brzmieć; bić, läuten; klingen, schallen; tönen; schlagen. — *n.* dzwonić; za… trąbić, läuten; klingeln, schellen; blasen. *fig. fam.* ne — mot, i słówka nie wymówić, ani pisnąć, kein Wort sagen, sich nichts merken lassen.

Sonnerie, *f.* dzwonienie, *n.* dzwony, *pl.* Geläute, *n.*

Sonnette, *f.* dzwonek, *m.* baba, *f.* Schelle, Klingel; Ramme, *f.*

Sonneur, *m.* dzwoniarz, dzwonnik, *m.* Glockenläuter, Glöckner, *m.* — de cor, waltornista, *m.* Waldhornist, *m.*

Sonore, *a.* wdzięcznobrzmiący, głośny, wohlklingend; hellklingend.

Sophisme, *m.* wniosek zawodny, *m.* Trugschluß, *m.*

Sophiste, *m.* wykrętarz, zwodzca, *m.* Sophist, *m.*

Sophistique, *a.* wykrętarski, chytry, sophistisch, spitzfindig.

Sophistiquer, *v. a.* zawodnie wystawić, dochodzić, opisać; zfałszować, in Trugschlüsse einkleiden; verfälschen.

Sophistiquerie, *f.* wykręt, *m.* zwodzenie; sfałszowanie, *n.* Sophisterey; Verfälschung, *f.*

Sophistiqueur, *m.* oszust; fałszerz, *m.* Betrüger; Verfälscher, *m.*

Soporatif, ive, *a.* zasypiaiący, einschläfernd. *fig.* nudny, przykry, langweilig.

Soporeux, euse, *a.* spiączkę sprawuiący, die Schlafsucht verursachend.

Sor, Soret, *v.* Saur, Sauret.

Sorbe, *f.* iarzębina, *f.* Spierlingsbeere, Aberasche, *f.*

Sorbet, *m.* sorbet, *m.* (trunek słodki) Sorbet, *m.* (gewisses süßes Getränk).

Sorbier, *m.* iarzębina, drzewo, *f.* Spierlingsbaum, Aberaschbaum, *m.*

Sorcellerie, *f.* czary, *pl.* czarnoxięstwo, *n.* Zauberey, *f.*

Sorcier, *m.* —ière, *f.* czarownik, czarnoxiężnik, *m.* Zauberer, Hexenmeister, *m.* Zauberin, Hexe, *f.*

Sordide, *a.* skąpy, sknérowaty, bezecny, filzig, geizig, schändlich.

Sordidité, *f.* skąpstwo, sknérstwo, *n.* schändlicher Geiz, *m.*

Sorer, *v.* Saurer.

Sorie, *f.* wełna Hiszpańska z baranków, *f.* gewaschene Spanische Lammwolle, *f.*

Sorne, *f.* zuzel, *m.* Eisenschlacke, *f.*

Sornette, *f.* głupstwa, (besonders, *pl.*) Albernheit Alfanzerey, *f.*

Sorolal, ale, *a.* siestrzyński, schwesterlich.

Sororiant, ante, *a.* wznoszący się, (o piersiach), schwellend, (vom Busen).

Sort, *m.* przeznaczenie, *n.* wyrok, los, *m.* czary, *pl.* Schicksal, Geschick, Verhängniß; Loos, *n.* Zauberey, *f.*

Sortable, *a.* zgodny; składny, równy, sich zusammen schickend, schicklich.

Sorte, *f.* gatunek, rodzay, sposób, *m.* Art, Gattung, Sorte; Art,

Art, Weise, *f.* de la —, tak, w ten sposób, tym sposobem, also. de —, en — que, tak, tym sposobem, że, żeby, aby, so, dergestalt, daß. toute —, różny, allerhand, allerley.

Sortie, *f.* wychodzenie, wyiście, wywożenie, *n.* wywóz, *m.* uyście; wypadnienie oblężeńców, *n.* Ausgang, Ausgung, Austritt, *m.* Ausfahrt; Ausfuhre, *f.* Ausfluß; Ausfall, *m.*

Sortilége, *m.* czary, *pl.* czarnoxięstwo, *n.* Hexerey, *f.*

•Sortir, *v. n.* wychodzić, wyiść, wystąpić; wyiechać; wyciekać, wypływać, wytryskiwać; pokazać się; wynikać, pochodzić, ausgehen; ausfahren; auslaufen; zum Vorschein kommen; abstammen, herkommen. faire —, wypuścić, wyprowadzić, wypędzić, heraus lassen, führen, treiben ꝛc. — *a.* wyprowadzić, wyrwać, heraus ziehen, heraus helfen. — *n.* au —, przy wyiściu, przy wstaniu etc. beym Herausgehen, Aufstehen ꝛc.

Sot, otte, *a.* głupi; błazeński; nierozsądny, dumm, einfältig; albern, thöricht, närrisch. — *m.* dudek głupiec, *m.* Dummkopf, Schöps, *m.*

Sottisse, *f.* głupstwo, błazeństwo; grubiaństwo; słowo zelżywe; bałamuctwo, *n.* Dummheit, Grobheit; Narrheit, *f.* Schmähwort, *n.* Zote, *f.*

Sottisier, *m.* zbiór sprośnych piosnek, figlów; bałamut; figlarz, *m.* Sammlung von allerhand schmutzigen Liedern, Possen ꝛc., *f.* Zotenreißer, *m.*

Sou, sd. Sol, *m.* półtorak Francuski, *m.* Sou, *m.* (Französische Kupfermunze von anderthalb Kreuzer).

Souabe, *f.* Szwabia, *f.* Schwaben, *n.* — *a.* S. Szwabski, Schwäbisch, *a.* Szwab, Schwabe, *m.*

Soubresaut, *m.* skok konia, zatrzęsienie woza, *n.* Stoß eines Pferdes; Stoß eines Wagens, *m. fig.* przeszkoda, wada, *f.* Hinderniß, *n.*

Soubrette, *f.* garderobiana, Zofe, *f.* Kammermädchen, *n.*

Soubreveste, *f.* kaftan bez rękawów, *m.* Kamisol ohne Aermel, *n.*

Souche, *f.* karcz, pień;ródom, *m.* Stock, Stamm, Stammvater, Stamm, *m. fig.* dudek, *m.* Gimpel, *m.*

Souchetage, *m.* zliczenie karczów w lesie, *n.* Abzählung der Stücke im Walde, *n.* -teur, *m.* leśniczy do tego, *m.* Forstbediente, der dieses verrichtet, *m.*

Souci, *m.* kłopot, frasunek, utrapienie, *n.* Sorge, Kummer, *m.*

se Soucier, *v. r.* (*de qc.*) starać się, dbać, stać o co, sich um etwas bekümmern, dafür sorgen.

Soucieux, euse, *a.* frasobliwy, troskliwy, sorgenvoll, bekümmert, besorgt.

Soucoupe, *f.* taca; miseczka od filiżanki, *f.* Credenz- oder Präsentirteller, *m.* Untertasse, *f.*

Soudain aine, *a.* nagły, prędki, plötzlich, schnell.

Soudain; nement, *ad.* nagle, prędki, plötzlich, sogleich.

Soudaineté, *f.* nagłość etc., *f.* Plötzlichkeit ꝛc., *f.*

Soudard, *m. fam.* żołnierz zasłużony, *m.* alter gedienter Kriegsmann, *m.*

Soude, *f.* solanka, *f.* Sode, *f.* Aschensalz, *n.*

Souder, *v. a.* lutować; skuć, lóthen; schweißen.

Soudoyer, *v. a.* żołd dawać, płacić, besolden, im Solde haben.

Soudrille, *m. fam.* żołnierzysko, hultay, *m.* liederlicher schelmischer Soldat, *m.*

Soudure, *f.* materya do lutowania, *f.* lut, *m.* lutowanie, *n.* Löthe, *f.* Löthen, *n.* Löthung, *f.*

Souffle, *m.* dmuchanie etc., *n.* dech; oddech; chuch, *m.* Blasen, *n.* Athem, Hauch, *m.* — de vent, wietrzyk, *m.* Lüftchen, *n.*

Souffler, *v. n.* chuchać, dmuchać; wiać; dyszeć, dychać; złoto robić, hauchen; blasen, wehen; schnauben, keichen; Gold machen, laboriren. *fam.* pisnąć, mucksen. — *a.* roz-, dmuchać, z-, w-, wydmuchnąć; szepnąć co komu do ucha; rozzarzać; chuchać, blasen, anblasen, ausblasen, einblasen, wegblasen; anhauchen. *fig.* wydrzeć, porwać, wegkapern.

Soufflerie, *f.* miechy, *pl.* alchymia, *f.* Blasewerk; Laboriren, *n.*

Soufflet, *m.* miech; policzek, *m.* Blasebalg, *m.* Maulschelle, Ohrfeige, *f.*

Souffletade, *f. fam.* policzkowanie etc., *n.* kilka policzków, *pl.* Maulschelliren, *n.* Tracht Ohrfeigen, *f.*

Souffleter, *v. a.* policzkować, popyskować, Ohrfeigen geben.

Souffleteur, *m.* prędki do policzkowania, der Ohrfeigen austheilt.

Souffleur, *m.* — euse, *f.* dyszący, dychaiący; rozzarzacz ognia; pomagacz; alchymista, *m.* der, die schwer athmet, keicht; Bläser; Einbläser, Souffleur; Laborant, *m.* — d'orgues, nadymacz miechów organowych, *m.* Balgentreter, *m.*

Souffrance, *f.* cierpienie, znoszenie, *n.* Leiden, *n.*

Souffrant, ante, *a.* cierpiący; cierpliwy, leidend; geduldig.

Souffre-douleur, *m. fam. fig.* człowiek, *m.* zwierzę niedomęczone, *n.* Marterholz, *n.*

Souffreteux, euse, *a. fam.* nędzny, mizerny, dürftig, armselig.

•Souffrir, *v. a. et n.* cierpieć, znosić; wytrzymać, znieść; pozwolić, leiden; dulden, ertragen, ausstehen; erdulden; verstatten, erlauben.

Soufre, *m.* siarka, *f.* Schwefel, *m.*

Soufrer, *v. a.* siarkować, schwefeln.

Sougarde, *f.* antaba u strzelby u szpady etc., *f.* Bügel am Degengefäße, am Schafte einer Flinte ꝛc., *m.*

Sougorge, *f.* podgardle u rzędzeki, *n.* Kehlriemen eines Pferdes, *m.*

Souhait, *m.* życzenie, *n.* Wunsch, *m.* à —, pomyślnie, podług życzeń, nach Wunsche.

Souhaitable, *a.* pożądany, pożądliwy, wünschenswerth.

Souhaiter, *v. a.* życzyć, żądać, wünschen, gönnen.

Souiller, *v. n.* splugawić, zbrudzić, zesmolić, splamić, besudeln, beschmutzen, beflecken.

Souillon, *m. et f.* dziecię plugawe, *n.* plugawiec, *m.* świnia, paskudnica, schmutziges Kind, *n.* schmutzige Küchenmagd, *f.*

Souillure, *f.* plugastwo, *n.* brud, *m.* Schmutz, *m. fig.* zmaza; nieczystość, *f.* Flecken, *m.* Unreinigkeit, *f.*

Soûl, oûle, *a.* syty; piiany, opiły, ganz satt; betrunken. *fig.* niekontent, überdrüßig.

Soûl, *m.* (mon, ton etc.) dosyt, *m.* sytość, *f.* Genüge, Sättigung, *f.*

Soulagement, *m.* ulga, pociecha, *f.* Erleichterung, Linderung, *f.*

Soulager, *v. a.* ulżyć, uiać ciężaru etc., pocieszyć, lindern, erleichtern, erquicken.

Soûlant, ante, *a. fam.* sytny, sättigend.

Soûler, *v. a.* zbytecznie nasycić; upoić kogo, übermäßig sättigen; betrunken machen.

Soulcur, *f. fam.* przestrach, *m.* Schrecken, *m.*

Soulevement, *m.* obrzydzenie, *n.* Aufstoßen, *n. fig.* bunt, rozruch, *m.* powstanie, *n.* Aufstand, *m.* Gährung, *f.*

Soulever, *v. a.* podnieść, aufheben; aufrichten, *fig.* buntować, empören, aufwiegeln. — *n.* obrzydliwość sprawiać, czuć, aufstoßen, einen Ekel haben.

Soulier, *m.* trzewik, *m.* Schuh, *m.*

Souligner, *v. a.* podkréślić, unterstreichen.

Souloir, *v. n. obs.* zwyknąć, mieć zwyczay, pflegen.

*Soumettre, *v. a.* poubić, opanować; poddadź, unterwerfen, bezwingen. se —, *r.* (á) poddadź się; wystawiać się, sich unterwerfen.

Soumis, ise, *p. et a.* poddany, podległy; pokorny, uniżony, unterworfen, unterwürfig; unterthänig, gehorsam.

Soumission, *f.* podległość; uniżoność, *f.* posłuszeństwo, *n.* Unterwürfigkeit; Unterwerfung, *f.* Gehorsam, *m.* — ons, *pl.* uszanowanie, *n.* pokota, *f.* Ehrerbietung, Ergebenheit, *f.*

Soupape, *f.* klapa, klapka, zaporka, *f.* Ventil, *n.* Klappe, *f.*

Soupçon, *m.* podeyrzenie, mniemanie, *n.* domysł, *m.* Argwohn, Verdacht, *m.* Vermuthung, *f.*

Soupçonner, *v. a.* mieć w podeyrzeniu kogo, podeyrzenie o kim; mniemać, domyślać się, gewöhnen; Verdacht haben, muthmaßen.

Soupçonneux, euse, *a.* podeyrzliwy, argwöhnisch.

Soupe, *f.* polewka, kawałe chleba, *m.* Suppe; Brodschnitte, *f.*

Soupente, *f.* pas pod poiazdem, *m.* komórka pod pułapem, *f.* Hangriemen an einer Futsche, *m.* hängende Kammer unter der Decke, *f.*

Souper, *v. n.* wieczerzą ieśdź, zu Abend essen.

Souper, od. Soupé, *m.* wieczerza, *f.* Abendessen, *n.*

Soupeser, *v. a.* z, ważyć na ręce, mit der Hand wiegen.

Soupeur, *m.* polewki lubiący, Suppenliebhaber, *m.*

Soupière, *f.* miska na polewkę, *f.* Suppennapf, *m.*

Soupir, *m.* westchnienie, Seufzer, *m.*

Soupirail, *m.* okno od piwnicy, *n.* Kellerloch, Luftloch, *n.*

Soupirant, *m. fam.* kochanek, *m.* Liebhaber, *m.*

Soupirer, *v. n.* wzdychać; tęsknić, seufzen. — *a.* ubolewać nad czém, beseufzen.

Souple, *a.* smagły, gibki, miękki, geschmeidig, gelenk, biegsam. *fig* powolny, posłuszny, nachgiebig.

Souplesse, *f.* smagłość, gibkość etc., *f.* Geschmeidigkeit, Biegsamkeit, Gelenkheit, *f.*

Souquenille, *f.* kitel, *m.* Leinwandkittel, *m.*

Source, *f.* źrzódło, *n.* zdrój, *m.* Quelle, *f.*

Sourcil, *m.* brew, *f.* Augenbraune, *f.*

*Sourciller, *v. n.* brwiami ruszać, brwi zmarszczyć, die Augenbraunen bewegen.

Sourcilleux, euse, *a.* (w poezyi:) wyniosły, spadzisty, (poetisch;) schroff, idh.

Sourd, *m.* iaszczurka głucha, *f.* Molch, *m.*

Sourd, ourde, *a.* głuchy; niegłośny, taub; dumpf. — *m. f.* głuch,

głuch, głuszek, *m.* Tauber, *m.* taube Person, *f.*

Sourdaud, aude, *a.* trochę głuchy, ein wenig taub.

Sourdine, *f.* à la —, *ad.* skrycie; po cichu, ganz in der Stille.

Sourdre, *v. n.* wynikać, wytryskać, quellen. *fig.* wynikać, pochodzić, entstehen.

Souriceau, *m.* myszka, *f.* Mäuschen, *n.*

Souricière, *f.* połapka, *f.* Mäusefalle, *f.*

Souriquois, oise, *a.* myszy, (in der Fabel) die Mäuse betreffend.

*Sourire, *v. a.* uśmiechać się, lächeln.

Sourire, Souris, *m.* uśmiechanie się, *n.* Lächeln, *n.*

Souris, *f.* mysz, *f.* Maus, *f.*

Sournois, oise *a.* ponury, heimlich, tückisch. — *m. f.* człowiek taki, *m.* Duckmäuser, *m.*

Sous, *prp.* pod, unter.

Sous-bail, *m.* subarenda, *f.* Unterpacht, *m.*

Sous-barbe, *f.* podbrodek u konia, *m.* Unterkinn eines Pferdes, *n. fam.* uderzenie w podbrodek, *n.* Schlag unter das Kinn, *n.*

Souscripteur, *m.* prenumerant, *m.* Subscribent, Pränumerant, *m.*

Souscription, *f.* podpis, *m.* subskrypcya, prenumeracya, *f.* Unterschrift, Unterzeichnung, Vorausbezahlung, *f.*

*Souscrire, *v. a.* podpisać, podpisać się; prenumerować, unterschreiben, unterzeichnen; vorausbezahlen.

Sous-diaconat, *m.* subdyakonia, *f.* Unterdiakonat, *n.*

Sous-diacre, *m.* subdyakon, *m.* Unterdiakonus, *m.*

Sous-diviser, *v.* Subdiviser.

Sous-double, *a.* pół, halb.

Sous-doyen, *m.* podziekan, *m.* Unterdechant, *m.*

Sous-entendre, *v. a.* rozumieć co pod czém, zamykać co w czém, mit darunter verstanden.

Sous-entendu, *a.* wraz zrozumiany pod czém, zamknięty w czém, mit darunter verstanden.

Sous-entente, *f. fam.* wykręt, wybieg, *m.* Vorbehalt, *m.*

Sous-ferme, *f.* arenda, dzierżawa daley komu od arendarza etc. dana, *f.* Unterpacht, *f.*

Sous-fermer, *v. a.* arendować, w dzierżawę dadź komu rzeczy od siebie arendowane etc., wieder an Andere verpachten.

Sous-fermier, *m.* —ière, *f.* arendarz, dzierżawca powtórny rzeczy iuż arendowaney; *m.* Unterpächter, *m.*

Sous-fréter, *v. a.* naięty okręt znowu komu dadź naiąć, ein gemiethetes Schiff an einen Andern vermiethen.

Sous-garde etc., *v.* Sougarde etc.

Sous-lieutenance, *f.* podporucznikowstwo, *n.* Unterlieutenantsstelle, *f.*

Sous-lieutenant, *m.* podporucznik, *m.* Unterlieutenant, *m.*

Sous-locataire, *m.* rzecz naiętą daiący w naiem, Untermiethmann, *m.*

Sous-louer, *v. n.* znowu komu, u kogo naiąć rzecz naiętą, wieder vermiethen; von dem Hauptmiethmanne etwas miethen.

Sous-maître, *m.* nauczyciel drugi, *m.* Unterlehrmeister, *m.*

Soussigné, *m.* podpisany, Unterschrieben, unterzeichnet

Soustraction, *f.* ukradnienie, schwycenie; odebranie, odięcie, *n.* Unterschlagung; Entziehung, *f.*

*Soustraire, *v. a.* ukraśdź, schwycić; odebrać, odiąć, unterschlagen, entwenden; ent-

ziehen. *T.* odrachować, subtrahiren, abziehen. se —, *r.* de qd. à qc., uchronić się, uchodzić, unikać, sich einer Sache entziehen.

Sous-ventrière, *f.* poprąg, *m.* Bauchgurt eines Pferdes, *m.*

Soutane, *f.* sutana, *f.* Leibrock der Geistlichen, *m. fig.* stan duchowny, *m.* geistlicher Stand, *m.*

Soutanelle, *f.* sutanka, *f.* Leibröckchen, *n.*

Soutenable, *a.* dowodny; znośny; obronny, was sich behaupten läßt; erträglich; haltbar.

*Soutenir, *v. a.* podpierać; wspierać, dźwigać, unterstützen; halten, tragen. *fig.* utrzymywać; wspierać, dopomagać; podpierać, bronić, wytrzymać, unterhalten, beistehen, behaupten; anhalten, ausstehen: ertragen, vertragen. se —, *r.* stać, trzymać się na nogach; utrzymać się, trwać, sich auf den Füßen erhalten; sich halten, erhalten.

Souterrain, aine, *a.* podziemny, unterirdisch.

Souterrain, *m.* sklep podziemny, *m.* pieczary, *pl.* unterirdischer Bau, *m.* unterirdisches Gewölbe, *n.* —ains, *pl. fig.* wykręty, wybiegi, *pl.* Schliche, *m. pl.*

Soutien, *m.* podpora, *f.* Stütze, *f.*

Soutirage, *m.* przetoczenie wina etc. z beczki do beczki, *n.* Ablassen des Weines ꝛc. aus einem Fasse in ein anderes, *n.*

Soutirer, *v. a.* przetoczyć wino etc. z beczki do beczki, Getränke in ein anderes Faß ablassen.

Souvenance, *f.* pamiątka, *f.* Erinnerung, *f.*

se *Souvenir, *v. r.* (de) przypominać sobie co, pamiętać o czém, sich erinnern, denken an...

Souvenir, *m.* pamiątka, pamięć, *f.* Andenken, *n.* Erinnerung, *f.* Gedächtniß, *n.*

Souvent, *ad.* często, oft.

Souverain, aine, *a.* naywyższy; główny, iedyny; samowładny, höchst, vortrefflich; einzig in seiner Art; unumschränkt. — *m. f.* pan, rządzca, samowładzca, *m.* Regent, Oberherr, Beherrscher, *m.*

Souveraineté, *f.* samowładztwo; państwo, *n.* Oberherrschaft, Landeshoheit; Herrschaft, *f.*

Soye, *v.* Soie.

Soyeux, euse, *a.* miękki iak iedwab; bogaty w iedwab, zart wie Seide; seidenreich.

Spacieux, euse, *v.* obszérny, przestronny, geräumig.

Spadassin, *m.* zawadyak, *m.* Schläger, Raufer, *m.*

Spagyrique, *a.* chymiczny, chemisch.

Spasme, *m.* kurcz, *m.* Krampf, *m.*

Spasmodique, *a.* z kurczu pochodzący; na kurcz służący, krämpfig; krampfstillend.

Spatule, *f.* szpadło, *n.* szpatela, *f.* Spatel, *m.*

Spéautre, *m. v.* Zinc.

Spécial, ale, *a.* osobliwy, szczególny, besonders.

Spécialement, *ad.* osobliwie, szczególnie, besonders, insbesondere, vorzüglich.

Spécieux, euse, *a.* pozorny, scheinbar.

Spécification, *f.* spis, spisek, reiestr, *m.* opisanie, *n.* Verzeichniß, *n.* Verzeichnung, *f.*

Spécifier, *v. a.* spisać, verzeichnen.

Spécifique, *a.* osobliwy, właściwy, eigen, eigentlich, eigenthümlich.

Spécifique, *m.* osobliwe, właściwe lékarstwo, *n.* eigenes, besonderes Arznеymittel, *n.*

Spec-

Spectacle, *m.* dziwowisko, igrzysko, *n.* komedya, *f.* widok, *m.* Schauspiel, *n.* Anblick, *m.*

Spectateur, *m.* — trice, *f.* spectator, *m.* Zuschauer, *m.*

Spectre, *m.* strach (nocny,) Gespenst, *n.*

Spéculaire, *a. f.* science —, zwierciadlnictwo, *n.* Spiegelmacherkunst, *f.*

Spéculateur, *m.* badacz natury etc., *m.* Naturforscher, Beobachter, Nachforscher, *m.*

Spéculatif, ive, *a.* rozmyślaiący, dochodzący, beobachtend, forschend.

Spéculatif, *m.* badacz rzeczy politycznych, *m.* Forscher in politischen Dingen, *m.*

Spéculation, *f.* badanie, rozmyślanie etc., *n.* teorya; spekulacya, *f.* Beobachtung; Theorie; Spekulation, *f.* Nachsinnen auf Gewinn, *n.*

Spéculer, *v. a.* obserwować, badać, beobachten. — *n.* rozmyślać, rozważać; spekulować, o zysku zamyślać, nachsinnen, auf Gewinn denken, spekuliren.

Spermatique, *a. T.* nasienny, zum thierischen Saamen gehörig.

Sperme, *m. T.* nasienie, *n.* thierischer Saame, *m.*

Sphère, *f.* okrąg, krąg, *m.* kula, gałka, *f.* Kreis, *m.* Kugel, *f.*

Sphéricité, *f.* okrągłość, *f.* Rundung, *f.*

Sphérique, *a.* okrągły, sphärisch, kugelrund.

Spicilège, *m. fig.* pokłosie, *n.* zbiór, *m.* Nachlese, *f.* (Sammlung von Schriften ꝛc.)

Spiral, ale, *a.* wężykowaty, kręcony, schneckenförmig.

Spiritualiser, *v. a.* w duch obrócić, dystylować, vergeistigen, den Spiritus aus etwas herausziehen.

Spiritualité, *f.* własność, istota duszy, *f.* duch, *m.* rzecz duchowna, *f.* Geistigkeit, *f.*

Spirituel, elle, *a.* duszny; dowcipny; duchowny, geistig; geistreich; geistlich.

Spirituel, *m.* duchowność, władza kościoła duchowna, *f.* geistliche Kirchenangelegenheiten, *f. pl.* Seelsorge, *f.*

Spiritueux, euse, *a.* mocny, tęgi, geistig.

Splendeur, *f.* glanc, *m.* światłość, *f.* Glanz, *m. fig.* wspaniałość, *f.* Pracht, *f.*

Splendide, *a.* wspaniały, kosztowny, glänzend, prächtig, kostbar.

Spongieux, euse, *a.* gąbczasty, schwammig.

Spontanée, *a.* dobrowolny; naturalny, freywillig; natürlich.

Spontanéité, *f.* dobrowolność, *f.* Freywilligkeit, *f.*

Sponton, *v.* Esponton.

Sporte, *f.* kosz kapucyński do iałmużny, *m.* Bettelkorb der Kapuziner, *m.*

Spumeux, euse, *a.* pienisty, schäumig.

Spumosité, *f.* własność rzeczy pieniącéy się, *f.* Eigenschaft dessen, was schäumet, *f.*

Sputation, *f.* plucie, plwanie *n.* Auswurf des Speichels, *m.*

Sputer, *v.* Spéautre.

Squelette, *m.* szkielet, *m.* Gerippe, Skelett, *n.*

Squille, *f.* raczek morski, *m.* Squillenkrebs, *m.* *v.* Squille.

Squirre, *m.* martwa kostka, *f.* harte Geschwulst, *f.*

Squirreuse, *a. f.* tumeur —, *v.* Squirre.

Stabilité, *f.* trwałość, stałość, *f.* Festigkeit, Dauerhaftigkeit, Dauer, *f.*

Stable, *a.* trwały, stały, fest, dauerhaft.

Stacté, *m.* sok mirrowy, *m.* Myrrhensaft, *m.*

Stag-

Stagnant, ante, *a.* stoiący, niepłynny, stehend, stockend.

Stagnation, *f.* stanie, zatamowanie się, *n.* Stillstehen, *n.* Stockung, *f.*

Stalle, *m. et f.* stalla, *f.* stępel do piętnowania murzynów, *m.* Stämpel, womit man die Neger zeichnet, *m.*

Stance, *f.* gatunek wiérszów, *m.* Stanze, *f.* (Strophe einer Art von Gedicht, u. *pl.* dieses selbst.)

Stanislas, *m.* Stanisław, Stanislaus, *m.* (Name).

Staroste, *m.* starosta, *m.* Starost, (Polnischer Landeshauptmann). —stie, *f.* starostwo, *n.* Starostey, *f.*

Statère, *f.* przezmian, *m.* Schnellwaage, *f.*

Station, *f.* stanowisko, *n.* stacya, *f.* Standort, *m.* Station, *f.*

Stationnale, *a. f.* église —, kościół na stacyą pielgrzymującym przeznaczony. *m.* Kirche, wo die Betfahrer ihre Stationen machen, *f.*

Statuaire, *m.* sznycerz, *m.* Bildhauer, *m.*

Statuaire, *f.* sznycerstwo, *n.* Bildhauerkunst, *f.* — *a.* marbre —, marmór do kolonady sposobny, zdatny, Marmor der sich zu Bildsäulen schickt. *m.* colonne —, posąg, *m.* Säule, auf welcher ein Bild steht, *f.*

Statue, *f.* statua, *f.* posąg, obraz, *m.* Bildsäule, Ehrensäule, *f.*

Statuer, *v. a.* ustanowić, uchwalić, festsetzen, verordnen.

Stature, *f.* wzrost, *m.* Leibesgröße, Statur, *f.*

Statut, *m.* ustawa, uchwała, *f.* Gesetz, *n.* Satzung, *f.*

Stéganographie, *f. T.* taiemne pisanie cyframi, *n.* Geheimschreibekunst, *f.* —phique, *a.* do tego należący, dazu gehörig.

Sténographie, *f.* prędkie pisanie znakami i abrewiacyami, *n.* Geschwindschreiben durch Zeichen und Abkürzungen, *n.*

Stérile, *a.* niepłodny, płonny, nieurodzayny, unfruchtbar.

Stérilité, *f.* niepłodność etc., *f.* Unfruchtbarkeit, *f.*

Stigmate, *m.* rana, *f.* Narbe, *f.* Maal, *n.*

Stigmatiser, *v. a.* piętnować, brandmarken.

Stil-de-grain, *m.* glinka żółta, *f.* Schüttgelb, *n.*

Stimuler, *v. a. obs.* *v.* Exciter.

Stipendiaire, *m.* o żołd służący, um Sold dienend.

Stipendier, *v. a.* żołd płacić, dawać, besolden.

Stipulant, ante, *a.* obowiązuiący się, waruiący sobie, der, die etwas angelobt, sich etwas ausbedingt.

Stipuler, *v. a.* obowiązać się, przyobiecać, warować, über etwas eins werden, angeloben, sich ausbedingen.

Stoïcien, *m.* stoik, *m.* Stoiker, *m.*

Stoïcien, enne, *a.* stoiczny, mężny, stały, surowy, stoisch, standhaft, strenge.

Stokfiche, *m.* stokfisz, *m.* Stockfisch, *m.*

Stomacal, ale, *a.* żołądek wzmacniaiący, magenstärkend.

Stomachique, *a.* żołądkowy; żołądkowi służący, zum Magen gehörig; magenstärkend. — *m.* lekarstwo na żołądek, *n.* Magenarznen, *f.*

Storax, Styrax, *m.* styraks, *m.* Storax; Storaxbaum, *m.*

Store, *m.* zasłona, *f.* Rollvorhang, *m.*

Stramonium, *m.* szaléy wielki, Stechapfel, *m.*

Strangulation, *f.* *v.* Etranglement.

Strapasser, *v. n. fam.* zbić, wytrzepać, übel zurichten.

Strapontin, *m.* siedzenie małe w karécie, *n.* kleiner Sitz in einer Kutsche, *m.*

Stras, *m.* dyament fałszywy, *m.* nachgemachter Diamant, *m.*

Strasse, *f.* wyczoski iedwabne, *pl.* Wirrseide, *f.*

Stratagème, *m.* sztuka, *f.* Kriegslist, *f. fig.* podeyście, *n.* chytrość. *f.* List, *f.*

Strict, icte, *a.* ścisły, właściwy, pewny, ostry, genau, scharf, strenge, enge.

Strongle, *m.* glista, *f.* Spulwurm, *m.*

Strophe, *f.* strofa, *f.* Strophe, *f.* Reimgesetz, *n.*

Structure, *f.* struktura, budowla, *f.* skład, *m.* Bau, *m.* Bauart, *f.*

Stryges, *m. pl.* *v.* Vampire.

Stuc, *m.* gips, *m.* wapno z białym marmórem mięszane, *n.* Stuck, *m.* (Mörtel aus Kalk und gestoßenem weißen Marmor).

Stucateur, *m.* sztukator, *m.* Stuckaturarbeiter, *m.*

Studieux, euse, *a.* pilny w naukach, fleißig im Studiren.

Stupéfaction, *f.* za-, ogłupienie; zdrętwienie, *n.* Betäubung, *f. fig.* zdumienie, *n.* Erstaunen, *n.*

Stupéfait, aite, *a.* zdumiały, erstaunt, bestürzt.

Stupéfier, *v. a. fig.* za-, zdumić, zadziwić, in Erstaunen setzen.

Stupeur, *f. fig.* zadziwienie, *n.* Erstaunen, *n.* *v.* Engourdissement; Assoupissement.

Stupide, *a.* głupi, dumm.

Stupidité, *f.* głupota, *f.* nierozum, *m.* Dummheit, *f.*

Style, *m.* grafka, *f.* rylec, *m.* Griffel, *m. fig.* styl, drót, index, *m.* igła na kompasie. *f.* Schreibart, *f.* Styl; Zeiger an einer Sonnenuhr, *m.*

Styler, *v. a. fam.* sposobić, ćwiczyć, uczyć, üben, anführen, abrichten.

Stylet, *m.* sztylet, puginał, *m.* Stilett, *m.* kleiner Dolch, *m.*

Styrax, *v.* Storax.

Suaire, *m.* Weronika, *f.* prześcieradło (na umarłego), *n.* Schweißtuch; Leichentuch, *n.*

Suant, ante, *a.* pocący się, zapocony, schwitzend.

Suave, *a.* miły, przyiemny, (o zapachu), lieblich, angenehm, (vorzüglich vom Geruche).

Suavité, *f.* przyiemność, *f.* Lieblichkeit, Anmuth, *f.*

Subalterne, *m.* niższy, untergeordnet. — *m.* niższy, podległy, Subaltern, *m.*

Subdélégation *f.* subdelegacya, *f.* Unterabordnung, *f.*

Subdélégué, *m.* subdelegat, namiestnik, *m.* Unterabgeordneter, *m.*

Subdéléguer, *v. a.* subdelegować, namiestnika na swe mieysce wyznaczyć, einen Andern an seine Stelle abordnen und bevollmächtigen.

Subdiviser, *v. a.* rzecz podzieloną znowu dzielić, etwas Getheiltes wieder abtheilen.

Subdivision, *f.* podział dalszy, mnieyszy, *m.* Unterabtheilung, *f.*

Subhastation, *f.* aukcya, licytacya, przedaż sądowa, *f.* gerichtliche Versteigerung, *f.*

Subhaster, *v. a.* publicznie, sądownie przedadź przez licytacyą, gerichtlich versteigern.

Subir, *v. a.* znosić, cierpieć, poddadź się, leiden, dulden, ausstehen, über sich nehmen.

Subit, ite, *a.* nagły, prędki, niespodziany, plötzlich, schnell, jähe.

Subjonctif, *m.* *T.* tryb łączący, *m.* Conjunctiv, *m.*

Subjuguer, *v. a.* podbić pod iarzmo, opanować, unterjochen, bezwingen.

Sublime, *a. fig.* wyniosły, wspaniały, wysoki, erhaben, hoch.

Sublimité, *f. fig.* wyniosłość, wspaniałość wysokość, *f.* Erhabenheit, *f.*

Sublingual, ale, *a.* podięzyczny, unter der Zunge befindlich.

Sublunaire, *a.* podxiężyczny, unter dem Monde befindlich.

Submerger, *v. a.* zatopić, pogrążyć, unter Wasser setzen, überschwemmen.

Submersion, *f.* zatop, *m.* powódź, *f.* Ueberschwemmung, *f.*

Subordination, *f.* porządek, podział, *m.* subordynacya, podległość. *f.* Unterordnung; daraus herfließende Unterwürfigkeit, Subordination, *f.*

Subordonnément, *f. ad.* następnie, porządkowo, auf eine untergeordnete Weise.

Subordonner, *v. a.* porządkiem, następnie ułożyć, poddadź. unterordnen.

Subornation, *f.* namowa, *f.* poduszczenie, *n.* Verführung, Anstiftung zum Bösen, *f.*

Suborner, *v. a.* poduszczać, zachęcać, namawiać do złego, verleiten, verführen.

Suborneur, *m.* —euse, *f.* poduszczacz, namawiacz, *m.* Verführer, Anstifter, *m.*

Subrécot, *m. fam.* naddatek, *m.* Nachzeche, *f. fig.* niespodziana dopłata, *f.* unerwartete Nachforderung, *f.*

Subreptice, *a* wymachlowany, ukradkiem nabyty, erschlichen.

Subreption, *f.* wymachlowanie, etc., *n.* Erschleichung, *f.*

Subroger, *v. a.* na mieysce czyie kogo obrać, prawa czyie komu nadadź, in eines Andern Stelle und Rechte einsetzen.

Subséquent, ente, *a.* następujący, folgend, nachfolgend.

Subside, *m.* składka, *f.* podatek, pobór, *m.* Hülfssteuer, *f. pl.* summy posiłkowe *f. pl.* Hülfsgelder, Subsidien, *n. pl.*

Subsidiaire, *a.* pomocny, posiłkowy, zu Hülfe kommend, Hülfs-...

Subsistance, *f.* wyżywienie, utrzymanie, *n.* Unterhalt, *m. pl.* żywności, *f. pl.* Lebensmittel, *n. pl.*

Subsister, *v. n.* trwać, bydź, utrzymać się, bestehen, stehen, fortdauern; Bestand haben; zu leben haben, sich erhalten.

Substance, *f.* istność, istota, substancya, siła, *f.* Wesen, *n.* Substanz, Kraft, *f. fig.* maiętność; treść istotna, *f.* Vermögen, *n.* wesentlicher Inhalt, *m.* en —, *ad.* krótko, istotnie, überhaupt, kürzlich.

Substantiel, elle, *a.* istotny; posilny, wesentlich; nahrhaft, kräftig.

Substantif, *m. T.* rzeczownik, *m.* Hauptwort, *n.*

Substantivement, *ad. T.* w rzeczownym następny, *m.* Nacherbe, *m.*

Substituer, *v. a.* zamiast czego postawić, położyć, obrać, poddadź, unterschieben, unterordnen.

Substitut, *m.* namiestnik, *m.* Substitut. Stellverweser, *m.*

Substitution, *f.* umieszczenie, obranie na mieysce, zamiast czego, *n.* Setzung einer Person oder Sache an die Stelle einer andern, *f.*

Subterfuge, *m.* wybieg, wykręt, *m.* wymówka, *f.* Ausflucht, *f.*

Subtil, ile, *a.* subtelny, cienki lekki, fein, dünn, zart, leicht. *fig.* sztuczny; chytry; dowcipny, spitzfindig, listig; behend.

Subtiliser, *v. a.* ścieńczyć, cieńszym robić, feiner, dünner machen. *fig.* dowcipnie oszukać, fein betrügen. — *n.* subtelizować, nicować, grübeln, klügeln.

Sub-

Subtilité, *f.* cienkość, subtelność, *f.* Dünne, Feinheit, *f. fig.* dowcip, *m.* bystrość rozumu; chytrość, subtelnostki, *pl. f.* Scharfsinnigkeit, List, Spitzfindigkeit, Behendigkeit, *f.*

*Subvenir, *v. n.* (à) wspomagać, wspierać, ratować; zdążyć, wystarczyć; opatrzyć, zu Hülfe kommen, beystehen; versehen; bestreiten.

Subvention, *f.* podatek podczas gwałtowney potrzeby, *m.* Beysteuer, *f.*

Subversion, *f. fig.* ruina, *f.* upadek, *m.* Umsturz, Untergang, *m.*

Subvertir, *v. a. fig.* zniszczyć, zburzyć, zniesc, obalić, umstoßen, zerstören.

Suc, *m.* sok, *m.* Saft, *m.*

Succéder, *v. n.* (à) następować (komu, po czém), dziedziczyć; poszczęścić się, udadź się, folgen; nachfolgen; erben; gelingen, glücken.

Succès, *m.* skutek, koniec, *m.* pomyślność, *f.* Fortgang, Ausschlag, glücklicher Erfolg, *m.*

Successeur, *m.* następca, dziedzic, *m.* Nachfolger, Erbe, *m.*

Successif, ive, *a.* następujący, następny, auf oder nach einander folgend, allmählig.

Succession, *f.* rząd, porządek, *m.* następstwo, dziedzictwo, dziedziczenie, *n.* Folge, Ordnung; Nachfolge; Erbfolge; Erbschaft, *f.*

Successivement, *ad.* następnie, iedno po drugiem, nach einander, nach und nach.

Succin, *m.* bursztyn, *m.* Bernstein, Agtstein, *m.*

Succinct, incte, *a.* krótki, węzłowaty, kurz, kurz gefaßt.

Succion, *f.* ssanie etc., *n.* Saugen, Aussaugen, *n.*

Succomber, *v. n.* podlegać, upadać, erliegen, unterliegen.

Succube, *m.* latawiec, *m.* latawica, *f.* Nachtweibchen, *n.* (Gespenst).

Succulent, ente, *a.* soczysty, posilny, saftig, nahrhaft.

Succursale, *f.* od. église —, kościół do fary należący, *m.* córka, *f.* Hülfskirche, *f.* Filial, *n.*

Sucement, *m.* ssanie, *n.* Saugen, *n.*

Sucer, *v. a.* ssać; wyssać, saugen; einsaugen; aussaugen.

Suceur, *m.* wysysacz, *m.* der eine Wunde aussaugt.

Sucon, *m.* plama czerwona od całowania, od ssania, *f.* rothes Maal vom Saugen oder Küssen, *n.*

Sucoter, *v. a.* często ssać, oft saugen.

Sucre, *m.* cukier, *m.* Zucker, *m.*

Sucré, ée, *p. et a.* cukrowany, gezuckert. *fig.* elle fait la —, czyni się niewiniątkiem, sie macht die Sittsame.

Sucrer, *v. a.* po-, cukrować, zuckern, überzuckern.

Sucrerie, *f.* cukiernia, *f.* cukry, *m. pl.* Zuckersiederey, *f. pl.* Zuckerwerk, *n.*

Sucrier, *m.* cukierniczka, *f.* Zuckerbüchse, *f.*

Sucrin, *a. m.* melon —, melon cukrowy, *m.* zuckersüße Melone, *f.*

Suction, *v.* Succion.

Sud, *m.* południe, *n.* wiatr południowy, *m.* Süd; Mittag; Mittagwind, *m.*

Sud-est, *m.* z południa na wschód, okolica, wiatr, Südost; Südostwind, *m.*

Sud-ouest, *m.* z południa na zachód, okolica, wiatr, Südwest; Südwestwind, *m.*

Suède, *f.* Szwecya, *f.* Schweden, *n.* — dois, oise, *a.* Szwedzki, Schwedisch, — S. Szwed, Schwede, *m.*

Suée,

Suée, *f. fam.* pot ze strachu, *m.* Angstschweiß, *m.*

Sueur, *f.* pot, *m.* Schweiß, *m.*

*Suffire, *v. n.* (*à*) wystarczyć, zdołać, poradzić, dosyć bydź, genügen, zureichen, hinreichen, zulangen, gewachsen seyn, bestreiten.

Suffisance, *f. fam.* dostatek, *m.* Genüge, *f. v.* Présomption, Vanité; Capacité, Habileté.

Suffisant, ante, *a.* dostateczny, zdolny; dumny, nadęty, hinreichend, hinlänglich; genügsam; selbstgenügsam, eingebildet.

Suffocant, ante, *a.* duszący, oddech zatrzymuiący, erstickend.

Suffocation, *f.* duszenie, *n.* Erstickung, *f.* Stickfluß, *m.*

Suffoquer, *v. a. et n.* za-, dusić; przydusić, przytłumić, ersticken, dämpfen.

Suffrage, *m.* głos, *m.* kréska; pochwała, *f.* Wahlstimme, *f.* Beyfall, *m.*

Suffrages, *pl.* pryczyna świętych za kim, *f. pl.* Fürbitte, *f.*

Suggérer, *v. a.* poduszczać, zwodzić, namawiać, eingeben, an die Hand geben, verführen.

Suggestion, *f.* poduszczanie; zwodzenie, *n.* namowa, *f.* Eingebung, Verführung, *f.*

Sugillation, *f.* siniak, *m.* blaues Maal vom Stoßen, *n.*

Suicide, *m.* samobóystwo, *n.* samobóyca, *m.* Selbstmord; Selbstmörder, *m.*

Suie, *f.* sadze, *pl.* Ruß, *m.*

Suif, *m.* łóy, *m.* Talg, *m.* Unschlit, *n.*

Suint, *m.* tłustość z potu pochodząca niektórych zwierząt, *f.* fettiger Schweiß gewisser Thiere, *m.*

Suintement, *m.* wilgotnienie, pocenie się, *n.* Schweißen oder Nässen, *n.*

Suinter, *v. n.* wilgotnąć, pocić się; sączyć się, ciec, schweissen od. nässen; sickern, durchsickern.

Suisse, *f.* Szwaycarya, *f.* Schweiz, *f.* — *m.* Szwaycar; odźwierny, *m.* Schweizer, Leibtrabant, Thürsteher, *m.* — *a.* Szwaycarski, Schweizerisch.

Suite, *f.* orszak; rząd, porządek, związek; ciąg dalszy, *m.* Gefolge, *n.* Folge, Reihe, Fortsetzung, *f.* Zusammenhang, *m.* de —, *ad.* porządkiem, rządem, iedno po drugiém, nach oder hinter oder neben einander, in einer Reihe. tout de —, *ad.* natychmiast, zaraz, sogleich.

Suivant, ante, *a.* następuiący, następny, folgend, nachfolgend.

Suivant, *prp.* podług, według, nach, zu Folge. — que, *c.* tak iak, podług tego iak, nachdem, je nachdem.

Suivante, *f.* garderobianka, izdebna, *f.* Kammermädchen, *n.* Jungemagd, *f.*

*Suivre, *v. a.* (*qq. ou qc.*) iśdź za kim, za czém, następować; iśdź z kim, odprowadzić kogo; stosować się do czego, trzymać się czego; gonić, folgen, nachfolgen; begleiten; sich richten nach . . .; verfolgen.

Sujet, *m.* poddany; pochop, powód, *m.* materya, przyczyna, *f.* Unterthan; Gegenstand, *m.*

Sujet, ette, *a.* (*à*) podległy, poddany, unterworfen, unterthan. *fig.* skłonny; wystawiony na niebezpieczeństwo, gewohnt, geneigt; ausgesetzt, bloß gestellt.

Sujétion, *f.* poddaństwo, poddanie się, *n.* zwyczay przykry, *m.* Unterwürfigkeit, Unterwerfung, Unterthänigkeit; lästige Gewohnheit, *f.*

Sulfuré, ée, Sulfureux, euse, *a.* siarczysty; siarkowaty, geschwefelt, schwefelig, schwefelicht.

Sultan, *m.* — ane, *f.* sułtan, *m.* Sultan, *m.*

Superbe, *a.* pyszny, dumny, stolz, hoffärtig. *fig.* pyszny wspaniały, prächtig, kostbar.

Supercherie, *f.* szalbierstwo, *n.* podstęp, *m.* Betrug, *m.* Hinterlist, *f.*

Superficie, *f.* wiérzch, *m.* powiérzchność, płaszczyzna, *f.* Oberfläche, *f.*

Superficiel, elle, *a.* powiérzchowny, niegruntowny, oberflächlich, seicht.

Superfin, ine, *a.* subtelny, zacieńki, überfein.

Superflu, ue, *a.* zbyteczny, überflüßig.

Superflu, *m.* zbytek, *m.* rzecz zbywaiąca, *f.* Ueberfluß, *m.* das Ueberflüssige.

Superfluité, *m.* obfitość, *f.* dostatek, *m.* Ueberfluß, *m.*

Supérieur, re, *a.* przełożony, starszy, wyższy, naywyższy, przechodzący, mocnieyszy, ober, oberste; höher, höchst; überlegen,

Supérieur, *m.* —euse, *f.* starszy, przełożony, *m.* der, die Obere, Vorsteher, *m.*

Supérieurement, *ad.* lepiey, przedniey, wybornie, vorzüglicher, vortrefflich.

Supériorité, *f.* przełożeństwo, *n.* zwierzchność; większa moc, siła, *f.* przewyższenie, *n.* obere Gewalt, *f.* Vorzug, *m.* Vorrecht; Uebergewicht, *n.* Ueberlegenheit, *f.*

Superlatif, *m. T.* stopień trzeci przymiotników, *m.* höchste Vergleichungsstaffel, *f.* Superlativ, *m.*

Superlativement, *ad. fam.* w naywyższym stopniu, im höchsten Grade.

Superséder, *v. n. obs.* (*à qc.*) *v.* Surseoir.

Superstitieux, euse, *a.* zabobonny, abergläubig.

Superstition, *f.* zabobon, *n.* Aberglaube, *m.*

Supplanter, *v. a.* (*qq.*) wyrugować, oszukać wysadzić, ausstechen; vertreiben.

Suppléer, *v. a. qc. et n.* (*à qc.*) dołożyć, dopełnić, dodadź, etwas ergänzen, ersetzen.

Supplément, *m.* przydatek, dodatek; przypis, *m.* Ergänzung, *f.* Nachtrag zu einem Buche, *m.*

Suppliant, ante, *a.* pokornie proszący, demüthig bittend. — *m. f.* suplikant, *m.* Supplikant, *m.*

Supplication, *f.* prozba uniżona, pokorna, *f.* demüthige Bitte, *f.*

Supplice, *m.* kara cielesna, gardłowa; męka, *f.* mieysce, gdzie ludzi tracą, *n.* Leibesstrafe, Lebensstrafe; Marter, Quaal, *f.* Richtplatz, *m.*

Supplicier, *v. a.* s-, tracić, hinrichten.

Supplier, *v. a.* uniżenie, pokornie prosić, demüthig bitten, flehen.

Supplique, *f.* prozba do Papieża etc., *f.* Bittschrift an den Pabst ꝛc., *f.*

Support, *m.* podpora, *f.* Stütze, Haltung, *f. fig.* pomoc, podpora, opieka, *f.* ratunek, *m.* Hülfe, Unterstützung, Stütze, *f.* Beystand, *m.*

Supportable, *a.* znośny, erträglich, leidlich.

Supporter, *v. a.* poopierać, wspierać, dźwigać; znosić, cierpieć, wytrzymać, tragen; ertragen, vertragen, ausstehen, leiden. *fig.* wspierać, ratować, bronić, unterstützen.

Supposer, *v. a.* dadź na co, przyiąć, przypuścić; podrzucić, sfałszować, zmyśleć, voraus setzen; für wahr annehmen; unterschieben, erdichten.

Sup-

Supposition, *f.* przypuszczenie; sfałszowanie etc., *n.* Voraussetzung; Unterschiebung, *f.*

Suppôt, *m.* członek akademii; obrońca, adherent, *m.* Mitglied einer Universität, *n.* Anhänger, Anhang, *m.*

Suppression, *f.* zataienie, zamilczenie; zniesienie, skasowanie, *n.* Unterdrückung; Abschaffung, Aufhebung, *f.*

Supprimer, *v. a.* zataić, zamilczeć; znieść, skasować; opuścić, zatłumić, unterdrücken; abschaffen, einziehen; verschweigen, auslassen.

Suppuratif, ive, *a.* ropiący, Eiter hervorbringend.

Suppuration, *f.* ropienie, *n.* Eiterung, *f.*

Suppurer, *v. n.* ropić się, eitern.

Supputation, *f.* przeliczenie, zrachowanie, *n.* Ueberrechnung, *f.* Ueberschlag, *m.*

Suprême, *a.* naywyższy, höchst, oberst.

Sur, *prp.* na, nad, o, w, za, po, około, przy, dla, na, według, podług, auf, über, an, in, von, nach, unter, wegen, mit, um, gegen, bey, vor, zu.

Sur, ure, *a.* kwaśny, cierpki, sauer, herbe.

Sûr, ûre, *a.* bezpieczny, niezawodny, pewny, sicher, gewiß.

Surabondance, *f.* dostatek, zbytek wielki, *m.* obfitość, *f.* großer Ueberfluß, *m.*

Surabondant, ante, *a.* zbyteczny, zbytni, obfity, mehr als überflüßig; überflüßig; überschwänklich.

Surabonder, *v. n.* zbytkować, obfitować, mieć w dostatku; niewypowiedzianym bydź, mehr als überflüßig seyn; überschwänklich groß seyn.

Suracheter, *v. a.* za drogo kupować, przepłacić, allzu theuer verkaufen.

Suraigu, uë, *a.* za ostry, za wysoki, zu hoch gestimmt.

Suranné, ée, *a.* zapadły; zestarzały, verjährt; veraltet.

Sur-arbitre, *m.* pierwszy kompromisarz, superarbiter, *m.* Oberschiedsmann, *m.*

Surcharge, *f.* ciężar nowy, *m.* przeładowanie, *n.* Ueberlast, neue oder vermehrte Last, *f.*

Surcharger, *v. a.* przeładować, obciążyć, überladen.

Surcroissance, *f. v.* Excrescence.

Surcroît, *m.* przydatek, wzrost, *m.* pomnożenie, *n.* Zuwachs, *m.* Vermehrung, *f.*

Surcroître, *v. n.* wyrastać, przyrastać, auswachsen.

Surdemande, *f.* pretensya niesłuszna, *f.* übermäßige Forderung, *f.*

Surdent, *f.* przyrostek (ząb), *m.* Ueberzahn, *m.*

Surdité, *f.* głuchota; nieużytość, *f.* Taubheit, *f.*

Surdorer, *v. a.* pozłocić, übergolden, vergolden.

Surdos, *m.* rzemień kryżowy, *m.* pochwa w szorach, *f.* Kreuzriemen am Pferdegeschirr, *m.* Strangleder, *n.*

Sureau, *m.* bez, *m.* Hollunder, Flieder, *m.*

Sûrement, *ad.* pewnie, niezawodnie, sicher; gewiß, zuverläßig.

Surémiment, ente, *a.* wyniosły, über Alles erhaben.

Surenchère, *f.* podkup, *m.* Uebergebot, *n.*

Surenchérir, *v. a.* podkupić, podadź więcey, überbieten.

Surérogation, *f.* zbyteczność, *f.* dobry, dobrowolny uczynek, *m.* Uebergebühr, *f.* gutes Werk, *n.*

Surérogatoire, *a.* zbyteczny, dobrowolny, über die Gebühr

Suret, ète, *a.* kwaskowaty, säuerlich.

Sûreté, *f.* bezpieczność, pewność etc., *f.* Sicherheit, *f.*

Sur-

Surface, *f.* wiérzch, *m.* płaszczyzna, powierzchność, *f.* Oberfläche, Fläche, *f.*

*Surfaire, *v. a.* przecenić, drożyć się, za wiele zacenić, übersetzen, übertheuern, verschlagen, übernehmen.

Surfaix, *m.* gurt do przygurtowania siodła, *m.* Uebergurt am Pferdegeschirr, *m.*

Surfeuille, *m.* błonka na pączku, *f.* Knospenhäutchen, *n.*

Surgarde, *m.* gałowy, *m.* Hegereiter, *m.*

Surge, *a. f.* laine —, wełna nieprana, *f.* ungewaschene Wolle, *f.*

Surgeon, *m.* wyrostek z od ziemka, *m.* Stammreis, *n. fig. obs. v.* Descendant. — d'eau, zdroik, strumyk, *m.* kleine Quelle, *f.*

Surhaussement, *m.* podwyższenie, *n.* Erhöhung, *f.*

Surhausser, *v. a.* podwyższyć; przybudować, steigern, erhöhen.

Surhumain, aine, *n.* nadludzki, übermenschlich.

Surintendance, *f.* dozór naywyższy, *m.* przełożeństwo, *n.* Oberaufsicht, *f.* Oberaufsicht, Superintendur, *f.*

Surintendant, *m.* — ante, *f.* dozórca naywyższy; superintendent, *m.* Oberaufseher; Superintendent, *m.*

Surjet, *m.* obrębek, szew okrągły, *m.* Ueberwendlinksnaht, *f.*

Surjeter, *v. a.* okrągło obrębiać, obszywać, überwendlinks nähen.

Surlendemain, *m.* poiutrze, *n.* übermorgende Tag, *m.*

Surlonge, *f.* krzyż wołu; *n.* Lendenstück an einem Ochsen, *a.*

Surmener, *v. a.* zbiedzić, spędzić (bydło), (das Vieh) übertreiben.

Surmesure, *f.* nadmiara, kupka, *f.* Uebermaaß, *n.*

Surmonter, *v. a.* przechodzić, wstawać, übersteigen. *fig.* przezwyciężyć: przechodzić, überwinden; übertreffen.

Surmoût, *m.* moszcz nieprasowany, *m.* ungekelterter Most, *m.*

Surmulet, *m.* barwena morska, *f.* Meerbarbe, *f.*

Surmulot, *m.* szczur dziki, *m.* große Waldratze, *f.*

Surnager, *v. n.* na wiérzchu pływać, oben schwimmen.

*Surnaître, *v. n.* (à) rosnąć na czém, auf etwas wachsen.

Surnaturel, elle, *a.* nadprzyrodzony, übernatürlich.

Surnom, *m.* przezwisko, *n.* Zuname; Beyname, *m.*

Surnommer, *v. a.* przezwać kogo, dadź komu przezwisko, einen Zunamen oder Beynamen geben.

Surnuméraire, *a.* przydatny, liczbą przechodzący, überzählig,

Suros, *m.* guz twardy (na nodze u konia), *m.* Ueberbein am Pferdefuße, *n.*

Surpasser, *v. a.* przechodzić; przewyższać, celować, höher seyn; übertreffen.

Surpasser, *v. a.* przepłacić, za drogo, za wiele zapłacić, zu theuer bezahlen, zu viel bezahlen.

Surplis, *m.* alba, *f.* Chorhemd, *n.*

Surplomb, *m.* pochyłość, *f.* nicht senkrechter Stand, *m.* en —, pochyło, nie do pionu, überhängend.

Surplomber, *v. n.* pochylać się, überhangen.

Surplus, *m.* naddatek, *m.* reszta, *f.* Ueberschuß, *m.* das Uebrige; Rest, *m.* au —, *ad.* w reszcie: oprócz tego, übrigens; außerdem.

Sur oit, *m.* przewaga, *f.* Uebergewicht, *n.* Ausschlag, *m.*

Sur-

Surprenant, ante, *a.* zadziwiający, dziwny, osobliwy, úberraschend; wunderbar, seltsam.

Surprendre, *v. a.* napaśdź, nadeyśdź; oszukać, zwieśdź; podeyściem czego dostać; podchwycić, przejąć; zadziwić, przerazić, przeniknąć, úberraschen; überfallen, übertumpeln; hintergehen; erschleichen; auffangen; verwundern, befremden, erschrecken.

Surprise, *f.* napadnienie; podeyście, oszukanie; zdumienie, *n.* błąd, *m.* omyłka, *f.* Ueberraschung, *f.* Ueberfall; Betrug, *m.* List; Bestürzung, *f.* Erstaunen, *n.* Fehler, *m.* Versehen, *n.*

Surseut, *m.* s'éveiller en —, nagle, ze strachu się obudzić, zerwać się we śnie, vor Schrecken aus dem Schlafe auffahren.

Surséance, *f.* fryszt, *m.* Aufschub, *m.* Frist, *f. v.* Délai.

Sursemer, *v. n.* powtórnie zasiać, aufs neue besäen.

Surseoir, *v. a.* odłożyć, aufschieben, verschieben.

Surtaux, *m.* obciążenie podatkami etc., *n.* Bedrückung durch unmäßige Abgaben, *f.*

Surtaxer, *v. a.* za wysoko oszacować, zu hoch schätzen.

Surtondre, *v. a.* trochę postrzydz, obenhin scheeren.

Surtout, *m.* surdut, *m.* kara, biedá; taca do cukierniczki, solniczki etc., *f.* Ueberrock; Bagagekarren, *m.* Tafelgeschirr zur Zuckerbüchse ꝛc., *n.*

Surtout, *ad.* osobliwie, nadewszystko, vornehmlich, hauptsächlich.

Surveillant, ante, *a.* czujny, baczny, wachsam, aufmerksam. — *m. f.* dozórca, *m.* Aufseher, *m.*

Surveille, *f.* dzień przed wilią świętą, lub innego dnia, *m.* zweyter Tag vor einem Feste oder andern bestimmten Tage, *m.*

Surveiller, *v. n.* (à qc.) pilnować, doglądać czego, über etwas wachen, ein wachsames Auge darauf haben, es besorgen. — *a.* (qq.) mieć baczność na kogo, ein wachsames Auge auf jemanden haben.

Survenance, *f.* przybicie niespodziane, *n.* unvermuthete Dazwischenkunft, *f.*

Survenant, *m.* —ante, *f.* niespodzianie nadchodzący, der, die unvermuthet dazu kömmt.

Survenire, *v. a.* przedrożyć; drogo przedadz, zu theuer verkaufen, übersetzen, übertheuern.

*Survenir, *v. a.* nadeyśdź, przypaśdź; stać się, zdarzyć się, napaśdź, dazu kommen, unvermuthet kommen; zufolgen; sich von ungefähr zutragen.

Survente, *f.* przedrożenie, przepłacenie, *n.* Uebertheurung, *f.*

Survêtir, *v. a.* oblec. wdziać na wierzch, (o xiędzach) ein Kleid über ein anderes anziehen, (von Geistlichen.)

Survider, *v. a.* odlać, odsypać, ująć, odjąć, abgießen, abschütten.

Survie, *f.* przeżycie, *n.* Ueberbleiben, *n.*

Survivance, *f.* expektatywa, *f.* Anwartschaft. *f.*

Survivancier, *m.* expektatywę maiący; der, die Anwartschaft hat.

Suivant, ante, *a.* pozostały, dłużéy żyiący, überlebend; überlebender Theil, *m.*

*Survivre, *v. n.* (à qq. à qc.) *a. fam.* (q.) przeżyć, jemanden oder etwas überleben.

Sus, *prp.* courir — à qq. nacierać, isdź na kogo, auf jemanden los gehen, en —, do tego rachuiąc, noch dazu gerechnet. *i. fam.* nu tedy; daley, auf, auf!

Susanne, *f.* Zuzanna, *f.* Susanne, *f.*

Susceptibilité, *f.* poiętność, sposobność, *f.* Empfänglichkeit, *f.*

Susceptible, *a.* poiętny, sposobny, fähig, empfänglich.

Susception, *f.* przyięcie reguły zakonu, *n.* Annehmung eines geistlichen Ordens, *f.*

Suscitation, *f.* pobudka, *f.* pobudzenie etc., *n.* Antrieb, *m.* Anreizung, Anstiftung, *f. v.* Suggestion; Instigation.

Susciter, *v. a.* wskrzesać, wzbudzać, wszczynać; pobudzać, wzniecać, erwecken, hervorbringen; anstiften; anrichten.

Suscription, *f.* napis, *m.* Aufschrift, *f.*

Susdit, ite, *a.* wyżéy wspomniony, namieniony, oben gesagt, obbesagt.

Suson, *f.* Zuzia, *f.* Suschen, *n.* (Name.)

Suspect, ecte, *a.* podeyrzany, verdächtig.

Suspendre, *v. a.* pó, zawiesić; odłożyć, zatrzymać; na czas z urzędu złożyć, hängen, aufhängen; aufschieben, aussetzen; auf einige Zeit des Amtes entsetzen.

Suspens, *a. m.* z urzędu na czas nieiaki złożony, seines Amtes eine Zeitlang entsetzt. en —, *ad.* w wątpliwości, w niepewności, zweifelhaft, unausgemacht.

Suspense, *f.* złożenie, oddalenie na czas od urzędu, *n.* suspensa. *f.* Entsetzung von einem Amte auf eine Zeitlang, vorzüglich eines Geistlichen, *f.*

Suspension, *f.* odłożenie, zatrzymanie, ustanie, *n.* Aufschub, *m.* Aussetzung, Einstellung, *f.* Stillstand, *m.* — d'armes, zawieszenie broni, *n.* Waffenstillstand, *m.*

Sustentation, *f.* wyżywienie, utrzymanie, *n.* Unterhalt, *m.*

Sustensir, *v. a.* wy-, żywić, utrzymywać, unterhalten, erhalten, ernähren.

Suture, *f. T.* szew; haft rany, *m.* Naht, *f.*

Sycomore, *m.* figomorwa, *f.* Maulbeerfeigenbaum, *m.*

Sycophante, *m.* zdrayca, oszust, *m.* Verräther, Betrüger, *m.*

Syllabaire, *m.* abecadło, *n.* ABCBuch, *n.*

Syllabe, *f.* syllaba, *f.* Sylbe, *f.*

Syllaber, *v. a. n.* syllabizować, buchstabiren.

Syllabique, *a.* syllabny, syllabisch.

Syllogisme, *m.* syllogism, wniosek, *m.* Vernunftschluß, *m.* —stique, *a.* tego się tyczący, syllogistisch.

Sylphe, *m.* duch napowietrzny, *m.* Luftgeist, *m.*

Sylvain, *m.* mąż dziki, *m.* Waldgott, *m.*

Symbole, *m.* znak, *m.* Sinnbild, *n.* — de la fai, wyznanie wiary, *n.* Glaubensbekenntniß, *n.* — lique, *a.* znaczący co, sinnbildlich, symbolisch.

Symboliser, *v. n.* (avec qc.) związek mieć, zgadzać się z czém, in gewisser Verbindung mit etwas stehen.

Symétrie, *f.* pomierność, *f.* umiarkowanie, *n.* symetrya, *f.* richtiges Verhältniß der Theile eines Ganzen gegen einander, *n.* Symmetrie, *f.* —trique, *a.* symetryczny, symmetrisch.

Symétriser, *v. n.* symetrycznie bydź ułożonym, urządzonym, symmetrisch geordnet seyn.

Sympathie, *f.* skłonność przyrodzona, sympatya, *f.* verborgene Uebereinstimmung, Sympathie, *f.* —thique, *a.* sympatetyczny, sympathetisch.

Sympathiser, *v. n.* zgadzać się, übereinstimmen.

Symphonie, *f.* symfonia, *f.* dźwięk, *m.* Symphonie, *f.* Zusammenklang, *m.*

Symptomatique, *a.* przypadkowy, (o chorobie) zu den Zufällen einer Krankheit gehörig.

Symptôme, *m.* przypadek, *m.* (w chorobie) Zufall bey einer Krankheit, *m. fig.* znak, *m.* Anzeige, *f.*

Synagogue, *f.* bóżnica, szkoła żydowska, *f.* Judenschule, *f.*

Syndic, *m.* syndyk, *m.* Rathgeber einer Gemeinde, Syndikus, *m.* —cal, ale, *a.* syndyczny, dem Syndikus gehörig. —cat, *m.* syndyctwo, *n.* Amt des Syndikus, *n.*

Synode, *m.* synod, zbór, sobór; *m.* Versammlung der Geistlichen, *f.* —dal, ale, *a.* synodowy, synodalny, dazu gehörig.

Synonyme, *a.* równy, rów ego znaczenia, sinnverwandtes Wort, *n.*

Syntaxe, *f. T.* składnia, *f.* Wortfügung, *f.*

Syrie, *f.* Syrya, *f.* Syrien, *n.* —rien, nne, *a.* S. Syryiski, Syrisch; *a.* Syryiczyk, Syrer, *m.*

Syrop, Syrtes, *v.* Sir . . . .

Systématique, *a.* systematyczny, porządkowy, systematisch.

Système, *m.* systema, *n.* porządek, skład, układ, *m.* Lehrgebäude, System, *n.*

T.

Ta, *pr.* twoia, deine.

Tabac, *m.* tabaka, *f.* tutuń, *m.* Tabak, *m.*

Tabagie, *f.* kompania, izba, w którey tutuń palą; puszka, skrzynka na tutuń, łulki, etc. *f.* Tabaksgesellschaft, Tabaksstube, *f.* Tabakshaus; Tabaks- und Pfeifenbehältniß, *n.*

Tabarin, *m.* charlatan, *m.* Pickelhering, Hanswurst, *m.*

Tabarinage, *m.* błaznowanie, *n.* figle, *pl. m.* Pickelherings-possen, *f. pl.*

Tabatière, *f.* tabakierka, *f.* Tabaksdose, *f.*

Tabellion, *m.* pisarz, notaryusz, *m.* Gerichtsschreiber, Notarius, *m.*

Tabellionage, *m.* pisarstwo, *n.* Gerichts- und Amtsschreiberey, *f.*

Tabernacle, *m.* przybytek (w starym zakonie), *m.* kuczki, *pl.* mieysce, gdzie iest cyboryum, *n.* Stiftshütte; Lauberhütte, *f.* Sacramenthäuschen, *n.*

Tabes, *m.* suchoty, *pl.* Auszehrung, *f.*

Tabide, *a.* na suchoty chory, schwindsüchtig.

Tabis, *m.* tabin, *m.* gewässerter Taffent, *m.*

Tablature, *f.* tabulatura, *f.* (w muzyce) Tabulatur, *f.* (in der Musik.)

Table, *f.* stół, *m.* tablica, tabela; *f.* spisek, reiestr, *m.* Tisch, *m.* Tafel; Tabelle, *f.* Register, *n.*

Tableau, *m.* obraz, *m.* malowanie, *n.* opis; spisek, reiestr, *m.* Gemälde, Bild; Verzeichniß, *n.*

Tablée, *f.* stół pełen czego, *m.* Tisch voll, *m.*

Tabler, *v. n. obs.* stawiać warcaby, im Brettspiele: die Steine setzen. *fig. fam.* la dessus, spuszczać się na co, darauf rechnen.

Tabletier, ière, *f.* stolarz od wykładaney roboty, *m.* Kunsttischler, *m.*

Tablette, *f.* wisiadełko, *n.* tresułka; półka, przegroda w szafie; tabliczka, *f.* aufgelegtes oder befestigtes Bret, Fach, *n.* Büchergestell: Täfelchen, *n.* —ttes, *pl.* łupki *pl.* pugilares, *m.* Bücherschienen, *f. pl.* Schreibtafel, *f.*

Tabletterie, *f.* stolarstwo kunsztowne, *m.* robota taka wykładana, sadzona, *f.* Handwerk eines Kunsttischlers, *n.* dessen Arbeit, *f.*

Tablier, *m.* fartuch; szorc, *m.* Schürze, *f.* Schurzfell, *n.*

Tabouret, *m.* taboret, *m.* Sessel ohne Lehne, *m.*

Tac, *m.* parch owczy, *m.* Räude der Schaafe, *f.*

Tac, tac, *in.* puf, puf! trum! tum!

Tache, *f.* plama, *f.* ciemię, *n.* Fleck, Flecken, *m. fig.* zmaza, wada, przywara, *f.* Mangel, Fehl, *m.*

Tâche, *f.* robota wyznaczona, *f.* Tagewerk, *n.* Arbeit, *f.*

Tachéographe od. Tachygraphe, *m.* znakami prędko piszący, Geschwindschreiber, *m.*

Tachéographie od. Tachygraphie, *f.* prędkie znakami pisanie, *n.* Geschwindschreibekunst, *f.*

Tacher, *v. a.* zwalać, spaskudzić, splugawić, beflecken, besudeln.

Tâcher, *v. n.* (de) starać się, sich bemühen, trachten. (à . . . .) zamierzać, zamyślać, die Absicht haben, suchen.

Tacheté, ée, *a.* pstrokaty, nakrapiany, gefleckt, fleckig.

Tacheter, *v. a.* pstrzyć, nakrapiać, mit Flecken versehen.

Tacite, *a.* skryty, domyślny, stillschweigend.

Taciturne, *a.* milczący; skryty, der oder die nicht viel spricht, still, verschlossen.

Taciturnité, *f.* za-, milczenie, *n.* skrytość, milczatość, *f.* Stillseyn, *n.* Verschlossenheit, *f.*

Tact. *m.* czucie, *n.* (zmysł) Gefühl, *n.* (Sinn).

Tactile, *a.* dotkliwy, dotykalny, fühlbar.

Taction, *f.* tykanie, dotykanie, *n.* Fühlen, *n.*

Taffetas, *m.* kitayka, *f.* Taffent, *m.*

Tafia, *m.* gorzałka cukrowa, *f.* Zuckerbranntwein, *m.*

Taie, *f.* poszewka, powłoka, *f.* Ueberzug, *m.* Bettzüche, *f.*

Taillable, *a.* poborowy, czynszowy, steuerbar.

Taillade, *a.* króy, *m.* cięcie, *m.* rozpór, *m.* Schnitt; Schlitz, *m.*

Taillader, *v. a.* posiekać, porąbać; roz-, narzynać, jetrzeszen; auffschlitzen.

Taillanderie, *f.* rzemiosło kowala, który z czarnéy blachy rzeczy robi, *n.* rzeczy z blachy takiéy, *pl.* Handwerk eines Kleinschmieds, *n.* Eisenwaare, *f.*

Taillandier, *m.* kowal, co z czarnéy blachy rzeczy robi, *m.* Kleinschmied, Schaarschmied, *m.*

Taillant. *m.* ostrze, *n.* Schneide, Schärfe, *f.*

Taille, *f.* króy, *m.* rznięcie, cięcie, wyrzynanie kamienia; nacięcie; *n.* porąb; karb, *m.* karbowa laska; postać, *f.* wzrost; pobór, podatek, *m.* Schnitt, *m.* Schneiden; Beschneiden, *n.* Steinschnitt; Holzschlag; Kerbstock, *m.* Kerbholz, *n.* Wuchs, *m.* Leibesgestalt; gewisse Abgabe, *f.*

Taille douce, *f.* kópersztych, *m.* Kupferstich, *m.*

Tailler, *v. a.* rznąć, oberznąć, obciąć, ociosać, przykroić; u po-

porznąć, pokrniać, porabać; wyrznąć, schneiden, beschneiden, behauen, zuschneiden, zuhauen; zerschneiden, zerhauen; einschneiden.

Tailleur, *m.* krawiec, *m.* Schneider, *m.* — de pierres, kamiennik, *m.* Steinschneider; Steinmetz, *m.* — de limes, *m.* piłownik, *m.* Feilenhauer, *m.*

Tailleuse, *f.* krawcowa, *f.* Schneiderin, *f.*

Taillis, *m.* porąb, *m.* krzewina, *f.* Gehau, *n.* Holzschlag, *m.* Buschholz, *n.*

Tailloir, *m.* deszczka do siekania, *f.* Hackbrett, *n.*

Taillon, *m.* podatek dodatny, *m.* Nachsteuer, *f.*

Tain, *m.* cyna płatkowa, *f.* Stanniol, *m.* Blattzinn, *n.*

*Taire, *v. a.* zamilczeć, verschweigen. se —, *r.* milczeć, schweigen.

Taisson, *m.* zbik, *m.* Dachs, *m.*

Talapoin, *m.* małpa z czarnym nosem, *f.* der schwarznasige Affe, *m.*

Talc, *m.* talk, *m.* Talkstein, *m.*

Taled, *m.* tales, *m.* zawicie żydowskie w bóżnicy, *n.* Kopfschleyer der Juden in der Synagoge, *m.*

Talent, *m.* talent, *m.* Talent, *n. fig.* sposobność, *f.* talent. dar, *m.* natürliche Fähigkeit, Gabe und Geschicklichkeit, *f.*

Taler, *m.* talar, *m.* Thaler, *m.*

Talisman, *m.* talisman, *m.* (znak, obraz zabobonny), Talisman, *m.* (abergläubiges Anhängsel). — nique, *a.* tego się tyczący, den Talisman betreffend.

Talmouse, *f.* placek z séra, *m.* Käsekuchen, *m.*

Talmud, *m.* talmud, *m.* (xięga praw żydowskich) Talmud, *m.* (Gesetzbuch der neuern Juden). — dique, *a.* talmudowy, talmudisch. —diste, *m.* wykładacz talmudu, biegły w nim, *m.* der im Talmud erfahren ist, Ausleger desselben, *m.*

Taloche, *f. fam.* uderzenie ręką po głowie, *n.* Schlag mit der Hand auf den Kopf, *m.*

Talon, *m.* pięta, *f.* absas, klocek, korek, *m.* Ferse, *f.* Absatz am Schuh ꝛc., *m.*

Talonner, *v. a. fam.* gonić za kim, isdź, biedz tuż za kim; przynaglać; przypilać, nalegać, auf dem Fuße nachfolgen; anspornen, auf dem Nacken seyn.

Talonnier, *m.* kopytarz, *m.* Absatzschneider, *m.*

Talonnières, *f. pl.* choboty, napiętki zakonników bosych, *pl.* skrzydła u nóg Merkurego, *n. pl.* Fersenleder an den Holzschuhen der Barfüßer, *n.* Flügel an den Füßen des Merkurs, *m. pl.*

Tamarin, *m.* tamarynda, *f.* Tamarinde, *f.*

Tamaris, Tamarisc, *m.* tamaryszek, *m.* Tamariske, *f.*

Tambour, *m.* bęben, doboz, *m.* Trommel, *f.* Trommelschläger, *m.*

Tambourin, *m.* bębenek dziecinny; bębenek z dzwonkami; ten, co na nim bębni, *m.* kleine Trommel, *f.* Tambourin, *n.* der es schlägt, *m.*

Tambouriner, *v. n.* bębnić, (o dzieciach etc.) trommeln (von Kindern ꝛc.) — *a.* rzecz zgubioną bębnieniem ogłaszać, eine verlorne Sache austrommeln.

Tambourineur, *m.* (pogardliwie,) bęben, bębennica, *m.* (verächtlich:) Trommelschlägen, *m.*

Tamis, *m.* sito, *n.* Sieb, Haarsieb, *n.*

Tamiser, *v. a.* przesiać (przez sito,) sieben.

Tam-

Tampon, *m.* zatyczka, korek, kołek, czop, *m.* Zapfen, Pfropfen, Stöpsel, *m.*

Tamponner, *v. a.* zatkać, zaczopować, zupfropfen.

Tan, *m.* kwas garbarski, *m.* Lohe, Gärberlohe, *f.*

Tancer, *v. a. fam.* wyłaiać, wyfukać, ausschelten.

Tanche, *f.* lin, *m.* (ryba) Schleihe, *f.* (Fisch).

Tandis-que, *c.* gdy, w ten czas, kiedy; tym czasem; gdy przeciwnie, während als, indessen als, so lange als; da hingegen.

Tangage, *m.* kołysanie się okrętu wzdłuż, *n.* Schwanken des Schiffs der Länge nach, *n.*

Tanière, *f.* iama zwierza, *f.* Höhle eines wilden Thieres, *f. fig.* kąt, loch, *m.* Schlupfwinkel, *m.*

Tanne, *f.* krosta czarniawa na twarzy etc., *f.* Finne in der Haut, *f.*

Tanné, ée, *a.* dębiony; dębiasty, cisawy, geloht; lohfarben.

Tannée, *f.* kwas garbarski wymoczony, *m.* ausgebeizte Gärberlohe, *f.*

Tanner, *v. a.* dębować, dębić, loben.

Tannerie, *f.* garbarnia, *f.* Lohgärberey, *f.*

Tanneur, *m.* garbarz, *m.* Lohgärber, *m.*

Tanqueur, *m.* przewoźnik, *m.* Schiffslader, *m.*

Tant, *ad.* tyle, tak wiele; tak często; tak, tak bardzo; tak długo, tak dalece; tém, so viel; so oft; so sehr, so stark, dermaßen; so lange; so weit; deßo.

Tante, *f.* ciotka, stryienka, *f.* Muhme, Base, Tante, *f.*

Tantin, Tantinet, *m. fam.* troszeczkę, troszkę, ein wenig.

Tantôt, *ad.* zaraz, wnet, w krótce; niedawno, dopiéro co, bald, in kurzem; vor kurzem, erst, vorhin.

Taon, *m.* bąk, *m.* Bremse, Pferdefliege, *f.*

Tapabor, *m.* czapka podróżna, *f.* Reisekappe, *f.*

Tapage, *m. fam.* hałas, gomon, *m.* Lärm, *m.* Getöse, *n.*

Tapageur, *m. fam.* hałasownik, *m.* Lärmer, *m.*

Tape, *f.* czop, *m.* Zapfen, *m. fam.* plask, klask, policzek, *m.* uderzenie ręką, *n.* Klitsch, *m.* Dachtel, Ohrfeige, *f.*

Taper, *v. a. et n.* tapierować (włosy); tupać (nogami); zatkać, tappiren; stampfen; zustopfen. *fam.* policzkować, uderzyć ręką. Ohrfeigen geben.

en Tapinois, *ad.* po cichu, skrycie, nieznacznie, heimlich, unvermerkt.

se Tapir, *v. r.* zniżyć się, schylić się, usieść na nogach, sich ducken, kauern.

Tapis, *m.* kobierzec, kilim, *m.* murawa, *f.* Teppich, *m.* Tapet, *n.* Rasenplatz, *m.*

Tapisser, *v. a.* obić, okryć kobiercami, tapezieren.

Tapisserie, *f.* obicie, *n.* Tapezerey, Tapete, *f.*

Tapissier, *m.* ère, *f.* tapisyer, tapicyer, *m.* Tapezierer; Tapetenhändler; Tapetenwirker, *m.*

Tapon, *m. fam.* kłąb, wał sukien zwinionych etc., *m.* Klumpen Kleider ꝛc., *m.*

Tapoter, *v. a. fam.* klaskać, bić ręką, klappsen.

Tapure, *f.* tapirowanie, *n.* włosy tapirowane, *m. pl.* Tappiren der Haare, *n.* tappirte Haare, *n. pl.*

Taquin, ine, *a.* skąpy, sknérowaty; krnąbrny, karg, filzig; halsstarrig.

Taquinerie, *f. fam.* skąpstwo, sknérstwo, *n.* hardość, *f.* Filzigkeit; Halsstarrigkeit, *f.*

Tarabuster, *v. a. fam.* dręczyć kogo. nalegać komu, beschwerlich fallen.

Tarare, *i. fam.* terefere! bay prawie! gut! mir gleich viel!

Tard, *ad.* późno, spät.

Tarder, *v. n.* zwłaczać, niespieszyć się, bawić się, verziehen, verweilen, zögern, säumen. — *i.* tęskno bydz, przykrzyć się, nach etwas verlangen.

Tardif, ive, *a.* późny, nierychły, nieraczy, leniwy; zimoźrzały, spät, langsam; spät reif.

Tardiveté, *f.* nierychłość, nieraczość; zimoźrzałość, *f.* Langsamkeit, *f.* spätes Reifen, *n.*

Tare, *f. fig.* wada, przywara; utrata, *f.* ubytek, *m.* Fehler, Mangel; Abgang am Gewicht ꝛc., *m.*

Taré, ée, *a.* zepsuty, niedoskonały, verdorben, fehlerhaft, beschädigt.

Tarentisme, *m.* pomięszanie rozumu od ukąszenia tarantuły pochodzące, *n.* Art Wahnsinn durch den Biß der Tarantel, *m.*

Tarentule, *f.* tarantuła, (paiąk); rodzay małych iaszczurek, *f.* Tarantel, *f.* (Art Spinne); Art kleiner Eidechsen, *f.*

Targe, *f.* tarcza, *f.* Tatsche, *f.* (Art alter Schilde).

Targette, *f.* rygiel, *m.* zasuwka, *f.* Riegel, *m.*

se Targuer, *v. r. fam.* (de qc.) chełpić się, pysznić się czém, auf etwas trotzen, damit prahlen.

Tari, *m.* sok palmowy, kokosowy, *m.* Saft aus den Palmen- und Kokusbäumen, *m.*

Tarif, *m.* taryfa, *f.* Waarenverzeichniß, *n.* Tarif, *m.*

Tarifer, *v. a.* taryfę ustanowić, w taryfę wpisać, einen Tarif machen, in einen Tarif bringen.

Tarin, *m.* sikorka, *f.* Grünfink, *m.*

Tarir, *v. a. et n.* wypuszczyć, spuścić; ustać, wyschnąć, oschnąć, austrocknen, vertrocknen, versiegen.

Tarissable, *a.* wysuszalny, was vertrocknen kann.

Tarissement, *m.* wysuszenie, osuszenie, ustanie, *n.* Austrocknen, Vertrocknen, Versiegen, *n.*

Tarot, *v.* Bassop.

Taroté, ée, *a.* na grzbiecie malowany, (o kartach) auf der Rückseite gefärbt, (von Spielkarten).

Tarots, *m. pl.* karty wielkie i długie do gry Tarok, *f. pl.* Tarokkarte, *f.*

Taroupe, *f.* kozieł, włosy między brwiami, *pl. m.* Haar zwischen beyden Augenbraunen, *n.*

Tartare, *m.* piekło, *n.* Tartarus, *m.* Hölle, *f.*

Tartareux, euse, *a* waynstynowy, weinsteinartig.

Tartarie, *f.* Tatarya, *f.* Tartarey, *f.* — re, *a.* Tatarski, Tartarisch. — *m.* Tatar, *m.* Tartar, *m.*

Tarte, *f.* tort, *m.* Torte, *f.*

Tartelette, *f.* torcik, *m.* Törtchen, *n.*

Tartre, *m.* waynstyn, *m.* Weinstein, *m.*

Tartufe, *m.* obłudnik, świętoszek, *m.* Heuchler, Scheinheiliger, *m.*

Tartuferie, *f. fam.* obłuda, *f.* Heucheley, *f.*

Tartufier, *v. n.* nabożnego udawać, scheinheilig thun.

Tas, *m.* kupa, *f.* Haufen, *m.*

Tasse, *f.* czaszka, filiżanka, *f.* Schale, Tasse, *f.*

Tasseau, *m.* listwa, *f.* Leiste, Queerleiste, *f.*

Tasser, *v. a.* w kupę usypać, ułożyć, häufen, aufhäufen.

Tâte-poule, *m. fam.* liczykrupa, groszosyszek, *m.* Topfgucker, *m.*

Tâter, *v. a.* macać; ob-, pomacać; spróbować, skosztować, dochodzić, fühlen, anfühlen, befühlen, betasten; kosten, prüfen, versuchen. se —, *r.* porachować się z sobą, zapytać się siebie samego, sich prüfen, untersuchen.

Tâteur, *m.* —euse, *f.* macaiący, kosztuiący etc., niezolut, watpiciel, *m.* der, die etwas befühlt, kostet, versucht; unschlüssiger Mensch, *m.*

Tâte-vin, *v.* Siphon.

Tatillon, *m. et f. fam.* baiacz, *m* Schwätzer, *m.*

Tatillonage, *m. fam.* baianie, brednie, *pl.* unnützes Geschwätz, *n.*

Tatillonner, *v. n. fam.* baiać, bredzić, schwatzen, waschen.

Tâtonnement, *m.* macanie etc., *n.* Befühlen, *n.*

Tâtonner, *v. n.* macać koło siebie, po ciemku, po macku iśdź, tappen, herum tappen, *fig.* chwiać się, wachen sie powątpiewać, im Finstern tappen.

Tâtonneur, *m.* —euse, *f.* po ciemku, po macku idący etc., der, die im Finstern herum tappt.

A Tâtons, *ad.* po macku, po ciemku, w niepewności, im Dunkeln tappend.

Tatou, *m.* pancernik, *m.* Tatu, *m.* Panzerthier, *n.*

Tatouage, *m.* pomalowanie ciała, *n.* Bemahlen des Körpers, *n.*

Tatouer, *v. a.* ciało farbami pomalować, seinen Körper bunt malen, (von den Wilden).

Taudis, (Taudion, *fam.*) *m.* chara, ciupa, iama, *f.* Hütte, *f.* Loch, Nest, *n.*

Taupe, *f.* kret; guz na głowie, *m.* Maulwurf, *m.* Speckbeule am Kopfe, *f.*

Taupe-grillon, *m. v.* Courfilière.

Taupier, *m.* ten, co krety łapie, Maulwurfsfänger, *m.*

Taupière, *f.* półapka na krety, *f.* Maulwurfsfalle, *f.*

Taupin, ne, *a.* czarny (o sierci i włosie) schwarz, (von Haut und Haaren).

Taupinée, Taupiniére, *f.* kretowisko, *n.* kretowizna, *f.* Maulwurfshaufen, *m.*

Taure, *f.* iałowica, *f.* Kalbe, Färse, junge Kuh, *f.*

Taureau, *m.* byk, *m.* Stier, *m.*

Taurobole, *m.* ofiarowanie wołu, *n.* Stieropfer, *n.*

Taute, *v.* Sèche.

Tautologie, *f.* T. powtarzanie, słów niepotrzebne, unnöthige Wiederholung eines Wortes, ꝛc., *f.*

Tautologique, *a.* często i niepotrzebnie powtarzany, oft und unnütz wiederholt.

Taux, *m.* taxa; ustawa poborowa, prowizya kraiowa, *f.* Taxe; Steueranlage, *f.* landesübliche Zinsen, *m. pl.*

Tavaiolle, *f.* tuwalnik, *f.* mit Spitzen besetztes Tuch, Tauftuch, *n.*

Taveler, *v. a.* upatrzyć, buntfleckig machen.

Tavelure, *f.* pstrocina, plamy pstre tygrysa etc., *pl. f.* das Sprenklichte auf der Haut eines Thieres.

Taverne, *f.* szynkownia, *f.* Weinschenke, *f.*

Tavernier, *m.* — ière, *f.* szynkarz, *m.* Schenk, Weinschenk, *m.*

Taxateur, *m.* taxator, szacownik, *m.* Schätzer, *m.*

Taxation, *f.* szacowanie, taxowanie, *n.* Taxiren, *n.* — *pl.* pisne, *n.* Zählgeld, *n.*

Taxe *f.* taxa, ustawa, *f.* pobór, podatek, *m.* Taxe, *f.* gesetzter Preis, *m.* Auflage, Abgabe, *f.*

Taxer, *v. a.* szacować, taxować, taxą ustawić. ułożyć, podatek nałożyć, schátzen, taxiren; eine Schátzung auflegen. (qq. de qc.) zarzucać komu co, obwiniać kogo, beschuldigen. se —, *r.* oszacować się, dobrowolny dawać podatek, schátzen, sich zu einem freiwilligen Beytrage verstehen.

Te, *pr.* tobie, ci, cię, dir, dich.

Technique, *a.* kunsztowny, techniczny, kunstmáßig, technisch.

Technologie, *f.* nauka o rzemiosłach, kunsztach, etc. *f.* Lehre von Handwerken, Manufakturen ꝛc., *f.*

Te Deum, *m.* hymn na chwałę Boga, *m.* Tedeum, *n.* (Lobgesang).

Teignasse, *f. fam.* peruczysko, *n.* alte, schlechte Perücke, *f.*

Teigne, *f.* mól; parch, *m.* Schabe, Motte, *f.* Grind, *m.* Náude, *f.*

Teignerie, *f.* izba dla parszywych, *f.* Siechhaus für Grindige, *n.* Krátzkammer, *f.*

Teigneux, euse, *a.* parszywy, grindig, krátzig.

Teille, *f.* włókno, łyczko konopiane. lniane, *n.* durch das Brechen abgelósete Hanf- oder Flachsrinde, *f.*

*Teindre, *v. a.* farbować, fárben.

Teint, *m.* farbowanie, *n.* cera, (twarzy), *f.* Fárben, *n.* Gesichtsfarbe, *f.*

Teinture, *f.* farba, *f.* Farbe, *f.*

Teinturier, *m.* — ière, *f.* farbierz, *m.* Fárber, *m.*

Tel, Telle, *a.* taki, taka, takie; nie ieden, pewny nieiaki, ten, a ten; tak, iak.... tak, solcher, solche, solches; mancher; der und der; so wie..., sy, — que; tak. że aż; iakikolwiek, so daß, so wie; es sey, wer es wolle, — quel, iaki, taki, mierny, so so, mittelmáßig.

Télescope, *m.* perspektywa, *f.* Sehrohr, Fernrohr, *n.*

Tellement, *ad.* tak, takim sposobem, tak bardzo, dermaßen, dergestalt, so sehr. quellement, iako tako, so, so.

Téméraire, *a.* zuchwały, poufały, śmiały, nierozsądny, nierozważny, verwegen, kühn, frech, unbesonnen.

Témérité, *f.* zuchwałość, poufałość, śmiałość. etc., *f.* Verwegenheit, Frechheit; Tollkühnheit, *f.*

Témoignage, *m.* świadectwo, *n.* dowód, znak, *m.* Zeugniß, *n.* Beweis, *m.* Merkmaal, *n.*

Témoigner, *v. a.* za-, świadczyć; oświadczać, okazać, zeugen; bezeugen, bezeigen, blikken lassen.

Témoin, *m.* świadek, *m.* Zeuge, *m.*

Tempe, *f.* skroń, *f.* Schláfe, *f.* Schlaf, *m.*

Tempérament, *m.* temperament, *m.* postanowienie ciała, *n.* własność, natura ciała, *f.* Temperament, *n.* Leibesbeschaffenheit, Natur, *f. fig.* śrzodek, pomiar, *m.* pomiarkowanie, *n.* Mittelweg, *m.* Máßigung, *f.*

Tempérance, *f.* mierność, *f.* Máßigkeit, *f.*

Tempérant, ante, *a.* mierny, máßig.

Température, *f.* własność powietrza, nieba, *f.* Beschaffenheit der Luft, Witterung, *f.*

Tempérer, *v. a.* u —, po—, miarkować; uśmierzyć, zmnieyszyć, máßigen, mildern, vermindern.

Tempête, *f.* nawałność, zawierucha. burza, *f.* Sturm, *m.* Ungewitter, *n.*

Tempêter, *v. n. fam.* hałasować, lármen, toben.

Tem-

Tempêtueux, euse, *a.* burzliwy, wichrzasty, stürmisch.

Temple, *m.* kościół, *m.* Tempel, *m.*

Templier, *m.* templarczyk, bożegrobca, *m.* Tempelherr, *m.*

Temporalité, *f.* jurysdykcya świecka biskupa, etc., *f.* weltliche Gerichtsbarkeit eines Bischofs ꝛc., *f.*

Temporel, elle, *a.* doczesny, marny, świecki, nikczemny, zeitlich, vergánglich, irdisch; weltlich.

Temporel, *m.* władza świecka, *f.* dochody duchowne, *m. pl.* weltliche Macht, *f.* weltliches Einkommen der Geistlichen, *n.*

Temporiser, *v. n.* czasu, lepszéy pory oczekiwać. wyglądać, czasować, die Zeit abwarten, zaudern.

Temporiseur, *m.* czasuiący, Zauderer, *m.*

Temps, *m.* czas, *m.* pogoda, słota, *f.* Zeit, *f.* Wetter, *n.* Witterung, *f.* à —, *ad.* w sam czas; dosyć wcześnie; na czas pewny, zu rechter Zeit; zeitig genug; auf eine gewisse Zeit. en même —, *ad.* właśnie w ten czas, oraz, wraz, zu gleicher Zeit, zugleich. de tout —, każdego czasu, jederzeit.

Tenable, *a.* obronny, haltbar. *fig.* wytrwalny, gdzie można wytrwać, zostać, wo man bleiben kann.

Tenace, *a* lipki, lepisty, kleberig, záhe. *fig.* sknérowaty; hardy, geizig, starrköpfig.

Ténacité, *f.* lipkość, *f.* Záhheit, *f. fig.* sknérowatość; hardość, *f.* Kargheit; Hartnáckigkeit, *f.*

Tenaille, *f.* (osobl. *pl.*) cęgi. obcęgi, klészcze, *pl.* (besonders *pl.*) Zange, *f.*

Tenailler, *v. a.* rospalonémi cęgami szarpać; szczypać, mit glühenden Zangen zwicken.

Tenancier, *m.* — ière, *f.* czynszownik, okupnik, *m.* Besitzer (eines zinsbaren Bauergutes), *m.*

Tenant, ante, *a.* trzymaiący, etc., etwas haltend ꝛc.

Tenans, *m. pl.* kopce, miedze, granice między rolami, dobrami. *pl.* Grenzen eines Ackers oder Gutes, *f. pl. v.* Aboutissans.

Tendance, *f.* pęd, *m.* ciągnienie ku czemu. *n.* Bestreben eines Körpers, sich wohin zu bewegen, *n.*

Tendant, ante, *a.* (à qc.) ściągaiący się na co, godzący ku czemu, auf etwas abzielend, gerichtet, hinaus laufend.

Tendineux, euse, *a.* żylisty; żylasty; żyłowaty, sehnig, sehnicht.

Tendon, *m.* suchożyła, *f.* muszkuł, *m.* Sehne, Flechse, *f.*

Tendre, *a.* miękki, kruchy, delikatny; dolegliwy, słaby, weich, mürbe, zart; empfindlich, schwach, schwächlich *fig.* czuły, serdeczny: miły, weichmüthig, zártlich; lieblich. — *m. fam.* serdeczność, czułość, *f.* Zártlichkeit, *f.*

Tendre, *v. a.* natężyć, wyprężyć, napiąć; rospiąć; rozciągnąć; podadź; rozbić, zastawić; obić, zawiesić, spannen; ausstrecken, reichen; stellen, aufschlagen; behángen, ausschlagen. — *n.* (a) iść dokąd, hingehen. *fig.* godzić, zamierzać, zachodzić, abzielen, abzwecken; trachten.

Tendrelet, ette, *a. fam.* miluchny; pieszczotliwy, zártlich; verwöhnt.

Tendresse, *f.* serdeczność, *f.* Zártlichkeit, *f.*

Tendrete, *f.* miękkość, kruchość, *f.* Zartheit, Mürbigkeit, *f.*

Ten-

Tendron, *m.* wyrostek, *m.* latorośl; chrząstka, *f.* junger Sprößling; Knorpel, *m. fig.* dziewczęcka, dziewczynka, *f.* junges Mädchen, *n.*

Ténèbres, *f. pl.* ciemności, *pl.* ciemność, *f.* Finsterniß, *f.*

Ténébreux, euse, *a.* ciemny, finster, dunkel.

Tenement, *m* zagroda, *f.* folwark, *m.* herrschaftlicher Meyerhof, *m.*

Teneur, *f.* treść, *f.* Inhalt, *m.*

Teneur de livres, *m.* książki rachunki utrzymuiący, Buchhalter, *m.*

Tenez! *i.* stóy! postóy! oto! masz! halt! sehet! da! nehmt!

*Tenir, *v. a. et n.* trzymać; zatrzymywać, bawić; posiadać, mieć, zaymować; utrzymywać. halten; fassen; aufhalten; inne haben, besitzen, haben; einnehmen; erhalten. (qc. de qq.) bydź komu co winien, mieć, wiedzieć, dowiedzieć się, umieć co od kogo, einem etwas zu verdanken haben, etwas von einem wissen, erfahren, gelernt haben. (de qq.) podobnym bydź komu, zakrawać, iśdź, na co; mniemać, trzymać, że tak, einem ähnlich seyn; achten, dafür halten. (contre) trzymać się, wytrwać, trwać, utrzymać się, Stand halten, aushalten, bestehen, bleiben, dauern. — (à qc.; à qq.) blisko przy czém leżeć, schodzić się z czém; zależeć na kim, na czém. an etwas anstoßen; daran, an jemanden liegen. en —, kochać się, rozkochać się; oberwać co, dostać po grzbiecie, verliebt, geschossen seyn; einen Hieb haben, seinen Theil haben. se —, *r.* (à qc.) trzymać się czego, sich an etwas halten. *fig.* przestawać na czém; bawić się, przebywać gdzie, bey etwas stehen bleiben, sich dabey beruhigen; sich wo befinden. (de qc.) wstrzymać się od czego, sich einer Sache enthalten.

Tenon, *m.* czop, *m.* Zapfen, *m.*

Tension, *f.* natężanie, napinanie etc., *n.* Spannung, *f.*

Tentant, ante, *a.* zwodny, powabny, verführerisch, reitzend.

Tentateur, *m.* —trice, *f.* kusiciel, *m.* Versucher, *m.*

Tentatif, ive, *a.* pokuśny, powabny, versuchend.

Tentation, *f.* pokusa, *f.* Versuchung, *f.*

Tentative, *f.* próba, *f.* Versuch, *m.*

Tente, *f.* namiot, *m.* Zelt, *n.*

Tenter, *v. a.* kusić; próbować, próbę zrobić; wabić, zwodzić, versuchen, reitzen, verführen.

Tenture, *f.* obicie, *n.* Tapezierung, Tapete, *f.*

Ténu, ue, *a.* cienki, subtelny, dünn, zart.

Tenue, *f.* trzymanie, *n.* Haltung, *f. fig.* stałość, *f.* Bestand, *m.*

Ténuité, *f.* cienkość, subtelność, *f.* Dünne, Zartheit, *f.*

Tercet, *m.* trzy wiérsze iednéy kadencyi, *m. pl.* dreizeilige Strophe, *f.*

Térébenthine, *f.* terpentyna, *f.* Terpentin, *m.*

Térébinthe, *m.* terpentynowe drzewo, *n.* Terpentinbaum, *m.*

Téréniabin, *m.* manna płynna, *f.* flüssiges Manna, *n.*

Tergiversation, *f.* wykręty, wybiegi, *m. pl.* Ausflucht, *f.*

Tergiverser, *v. n.* wykrętów, wybiegów szukać, Ausflüchte machen.

Terme, *m.* koniec, cel, kres, *m.* czas porodzenia; czas, termin; kopiec, znak graniczny, *m.* granica, *f.* wyraz, *m.* Ende, Ziel, *n.* Zeit der Entbindung, *f.* Zeitpunkt, Termin, *m.* Frist, *f.* Grenzbild, *n.* Grenzsäule, *f.* Ausdruck, *m.* Wort, *n.* — *pl.* okoliczność, *f.* stan, *m.* Zustand, *m.*

Terminaison, *f.* zakończenie słowa, *n.* Endung eines Wortes, *f.*

Terminer, *v. a.* określić, ograniczyć zakończyć, ułatwić, begrenzen, endigen, beschließen, ausmachen. se —, *r.* za-, s-, do-, kończyć się; wypaśdź, sich endigen; ausgehen, ausfallen, ablaufen.

Terminthe, *m.* krosta czarna, *f.* Hundsblatter, *f.*

Ternaire, *a.* potróyny, gedritt.

Terne, *a.* blady, ciemny, matt, trübe.

Ternir, *v. a.* zblakować, spłowić, matt, trübe, machen. *fig.* skazić, zaćmić, nadwątlić, verdunkeln. se —, *r.* spłowieć, zblakować, matt, trübe werden, den Glanz verlieren.

Ternissure, *f.* bladość, ciemność, *f.* zblakowanie etc., *n.* Mattheit, Trübheit; Verdunkelung, *f.*

Terrage, *m.* wytyczna dziesięcina, *f.* Fruchtzins, *m.*

Terrageau, Terrageur, *m.* wytycznik, *m.* Fruchtzinsherr, *m.*

Terrager, *v. a.* wytykać, wybierać wytyczne, die Fruchtzinsen erheben.

Terrain, *m.* ziemia, rola, *f.* pole, *n.* grunt, plac, *m.* Erdreich, *n.* Grund, Boden, Platz, *m.*

Terral, *m.* wiatr lądowy, *m.* Landwind, *m.*

Terraqué, ée, *a.* z wody i ziemi złożony, aus Erde und Wasser bestehend.

Terrasse, *f.* terasa, *f.* wał, wzgórek, *m.* altana, *f.* Terrasse, *f.* Erdwall, Absatz; Altan, *m.*

Terrasser, *v. a.* obalić, powalić, rzucić o ziemię; ziemią osypać; wałem opasać, niederwerfen, zu Boden schlagen; mit Erde umschütten, mit einem Walle umgeben. *fig.* zbić, uspokoić; strwożyć, uspokoić, niederschlagen, zum Stillschweigen bringen.

Terrassier, *m.* kopacz, szańcownik, *m.* Wallgräber, Wallsetzer, *m.*

Terre, *f.* ziemia, *f.* okrąg ziemi, *m.* okolica, kraina; rola, *f.* pole, *n.* wieś, włość, *f.* Erde, *f.* Erdboden, *m.* Erdreich, *n.* Erdkugel, *f.* Land, Feld; Landgut, *n.* à —, *ad.* nisko, na dole, blisko ziemi, ponad brzegiem, niedrig; nahe am Boden, am Lande hin.

Terreau, *m.* nawóz, *m.* Düngererde, *f.*

Terrein, *m. v.* Terrain.

Terre-neuvier, *m.* do wyspy Terre-neuve na łowienie kablionu płynący; okręt do tego, *m.* Neulandfahrer, um da Kabeljau zu fangen, *m.* Schiff dazu, *f.*

Terre-noix, *f.* orzech ziemny, *m.* Erdnuß, Erdkastanie, *f.*

Terrer, *v. a.* glinką pomazać, mit Thonerde überstreichen. se —, *r.* zakopać się; okopać się, sich in die Erde eingraben; sich darin verschanzen.

Terrestre, *a.* ziemski, ziemny; doczesny, światowy, irdisch.

Terreur, *f.* strach, *m.* Schrecken, *n.*

Terreux, euse, *a.* ziemisty, erdfarbig; erdfahl.

Terrible, *a.* straszny, straszliwy, srogi, schrecklich, erschrecklich, entsetzlich.

Terrien, *m.* — enne, *f.* possesor dóbr, włości, *m.* Güter-, Länderbesitzer, *m.*

Terrier, *m.* od. *a. m.* papier—, rejestr lenny, czynszowy, *m.* księ-

księga ziemska, *f.* Lehnregister, Zinsbuch, Lagerbuch, *n.*

Terrier, *m.* jama (lisia etc.) *f.* Grube, *f.* Loch, *n.* oder Bau eines Thieres, *m.*

Terrine, *f.* waza. *f.* Terrine, große irdene Schüssel, *f.* Asch, *m.*

Terrinée, *f.* waza pełna czego, *f.* Terrine voll, *f.*

Terrir, *v. n.* wyjść na ląd, (o żółwiu); przylądować, an's Land gehen, (von Schildkröten); anlanden.

Territoire *m.* kraina, okolica, *f.* kray, *m.* Gebiet, *n.* Bezirk, *m.*

Terroir, *m.* grunt, *m.* ziemia, *f.* Grund, Boden, *m.*

Terset, *v.* Tercet.

Tertre, *m.* pagórek, *m.* Hügel, *m.*

Teston, Test, *v.* Têt.

Testacé, ée, *a.* skorupiasty, mit einer Schale bedeckt. —cées. *pl.* pławy skorupiaste, *m. pl.* Schalthiere, *pl. n.*

Testament, *m.* testament, *m.* Testament, *n.* leżter Wille, *m.*

Testamentaire, *a.* testamentowy, testamentlich.

Testateur, *m.* —trice, *f.* testator, *m.* Testirer, *m.* —rka, *f.* —rinn, *f.*

Tester, *v. n.* testament zrobić, ein Testament machen.

Testicule, *m.* iądro, *n.* Hode, *m.*

Testif, *m.* kamelor, *m.* Kamelhaar, *n.*

Testimonial, ale, *a.* świadeczny, Zeugniß gebend.

Têt, *m.* skorupa, *f.* Scherbe, *f.* Scherben, *m.*

Têtard, *m.* żabi krzek, *m.* Froschwurm, *m.*

Tétasses, *f. pl. fam.* piersi obwisłe, *f. pl.* schlaffe und hangende Brüste, *f. pl.*

Tête, *f.* głowa, *f.* Kopf, *m.* Haupt, *n. fig.* przodek, początek; wierzch; herszt, *m.* głowa, *f.* czoło, *n.* odpór, *m.* Vordertheil, *m.* Oberstelle, *f.* Oberhaupt, *n.* Spitze, *f.* Widerstand, *m.*

Tête-à-tête, *ad.* twarz w twarz, potaiemnie, unter vier Augen. — *n.* rozmowa taiemna, *f.* geheime Unterredung, *f.*

Téter, *v. a. et n.* ssać, saugen.

Têtière, *f.* czapeczka, dziecięcia, *f* nagłownik (konia), *m.* Kinderhäubchen; Kopfgestell eines Pferdes, *n.*

Tétin, *m.* brodawka, *f.* Brustwarze, *f.*

Tétine, *f* wymię; zagięcie, *n.* guz, *m.* Euter, *n.* Beule, *f.*

Téton, *m.* piers, *f.* Brust, *f.*

Tétracorde, *f.* lira o cztérech stronach, *f.* vierseitige Leyer, *f.*

Tétrarque, *m.* cztéroxiążę, *n.* Vierfürst, *m.*

Tette *f.* cyc u zwierząt, *m.* Zitze der Thiere, *f.*

Têtu, ue, *a.* uparty, krnąbrny, starrköpfig, eigensinnig.

Teutonique, *a.* Niemiecki, Staro-Niemiecki, altdeutsch, deutsch.

Texte, *m.* text, *m.* Text, *m.*

Textile, *a.* co prządź można, spinnbar.

Textuaire, *m.* sam text bez nót; biegły w texcie, *m.* Buch ohne Note, *n.* der den Text wohl versteht, *m.*

Textuel, elle, *a.* textowy, textmäßig.

Texture, *f. fig.* budowla, *f.* związek, *m.* Gewebe, *n.*

Thaumaturge, *a.* cudotworny, cudowny, wunderthätig. — *m. f.* cudotwórca, *m.* Wunderthäter, *m.*

Thé, *m.* herbata, *f.* Thee, *m.*

Théantrope, *m.* Bóg wcielony, *m.* Gottmensch, *m.*

Théâtral, ale, *a.* teatralny; theatralisch.

Théâtre, *m.* teatr, *m.* komedyalnia, *f.* dziwowisko, *n.*

Theater, *n.* Schauplatz, *m.* Schaubühne, *f. fig.* sztuka teatralna, *f.* zbiór teatralnych pism, *m.* Schauspielkunst; Sammlung von Schauspielen, *f.*

Théière, *f.* imbryczek do herbaty, *m.* Theekanne, *f.*

Théisme, *m.* nauka o istności Boga, *f.* Lehre von dem Daseyn eines Gottes, *f.*

Théiste, *m.* wyznawca Boga, *m.* Bekenner eines Gottes, *m.*

Thème, *m.* zadanie, tema, *n.* materya, *f.* Satz, *m.* Materie, *f.* Thema, *n.* Aufgabe, *f.*

Théocratie, *f.* Bogowładztwo, *n.* Theokratie, *f.* (Regierungsform, da die Regenten unmittelbare Diener Gottes sind).

Théocratique, *a.* bogowładny, theokratisch.

Théodore, *m.* Bogdan, Teodor, *m.* Theodor, *m.*

Théogonie, *f.* ród, *m.* genealogia bożków pogańskich, *f.* Ursprung der heidnischen Gottheiten, *m.*

Théologal, ale, *a.* Boski, święty, göttlich, heilig.

Théologie, *f.* teologia, *f.* Theologie, Gottesgelehrsamkeit, *f.*

Théologien, *m.* teolog, *m.* Theolog, Gottesgelehrter, *m.*

Théologique, *a.* teologiczny, theologisch.

Théophile, *m.* Bogumił, *m.* Gottlieb, *m.*

Théorétique; Théorique, *a.* teoretyczny, theoretisch.

Théorie, *f.* teorya, umieiętność nauki sama, *f.* Theorie, bloße Kenntniß, *f.*

Thérapeutique, *f.* nauka lékarska, *f.* Heilkunde, *f.*

Thérese, *f.* Teresa, *f.* Theresia, *f.*

Thériacal, ale, *a.* dryakiewny, theriakalisch.

Thériaque, *f.* dryakiew, *f.* Theriak, *m.*

Thermal, ale, *a.* do cieplic należący, den warmen Bädern gehörig.

Thermes, *m. pl.* cieplice; łazienki, *pl.* warme Bäder; Badegebäude, *n.*

Thésauriser, *v. n.* pieniądze, złoto zbierać, Schätze sammeln.

Thésauriseur, *m.* —euse, *f.* pieniądze wielkie zbieraiący, der, die Schätze sammelt.

Thèse, *f.* nauka, *f.* wniosek, *m.* Satz, Lehrsatz, *m.*

Thierri, *m.* Dytrych, *m.* Dieterich, *m.*

Thomas, *m.* Tomasz, *m.* Thomas, *m.*

Thon, *m.* tuńczyk, *m.* (ryba), Thunfisch, *m.*

Thonine, *f.* tuńczyk solony, *m.* eingesalzener Thunfisch, *m.*

Thrace, *f.* Tracya, *f.* Thracien, *n. a.* Tracki, Thracisch.

Thuriféraire, *m.* duchowny z turybularzem, *m.* Rauchfaßträger, *m.*

Thyrse, *m.* laska bachusowa, *f.* Bacchusstab, *m.*

Tiare, *f.* tyara, korona Perska; korona troista papieska, *f.* Tiare, *f.* Hauptschmuck der Persischen Fürsten ꝛc., *m.* dreyfache päbstliche Krone, *f.*

Tic, *m.* łykawość konia, *f.* Krippenbeißen der Pferde, *n. fam.* dziwny, osobliwszy sposób, zwyczay, nałóg, *m.* eigene Weise, Laune, *f.*

Tiède, *a.* letni, wolnociepły, lau, laulich, *fig.* oziębły, ospały, lau.

Tiédeur, *f.* letność; oziębłość, ospałość, *f.* Laulichkeit, *f.* eig. u. fig.

Tiédir, *v. n.* zletnieć, zwolnieć; oziębnąć, lau werden, eig. u. fig.

Tien, Tienne, *pr.* twóy, twoia, twoie, der, die, das deine, deinige.

Tiennot, *m.* Szczepan, *m.* Stephan, *m.*

Tierce, *f.* tercya w muzyce, w kartach, etc. sześćdziesiąta część sekundy; trzecia korektura, *f.* podły gatunek wełny, *m.* socynszka do kraty, *f.* Terze in der Musik, im Kartenspiel ꝛc., *f.* sechzigster Theil einer Sekunde; dritter Probebogen, *m.* geringe Art der Wolle; Gesellschafterin am Sprachgitter, *f.*

Tiercelet, *m.* samiec niektórych ptaków drapieżnych, *m.* Männchen einiger Raubvögel, *n.*

Tiercement, *m.* podwyższenie ceny trzecią częścią, *n.* Steigerung um ein Drittheil, *f.*

Tiercer, *v. n.* trzecią częścią cenę podwyższyć, więcey zadadź, odkupić, ein Drittel mehr bieten.

Tierceur, *m.* trzecią częścią podkupniący, der ein Drittel mehr bietet.

Tierçon, *m.* trzecia część miary do trunków; skrzynia do mydła, *f.* dritter Theil eines Maaßes zu flüssigen Dingen, *m.* Seifenkiste, *f.*

Tiers, erce, *a.* trzeci, dritte. fièvre tierce, tercyana, *f.* dreytägiges Fieber, *n.*

Tiers, *m.* trzeci, *m.* trzecia osoba; trzecia część, *f.* dritte Mann, *m.* Drittel, *n.*

Tige, *f.* łodyga, *f.* odziomek, pniak; słupiec, *m.* rurka; cholewa bóta, *f.* Stängel, Stiel, Stamm, *m.* Spindel, Röhre, *f.* Schaft, *m.* (auch am Stiefel). *fig.* ród, *m.* plemię, *n.* Stamm, *m.*

Tignasse, Tigne, *v.* Teignasse,

Tignon, *m. fam.* włosy tylne u białogłowy, *pl.* czépek ubogiéy białogłowy, *m.* Hinterhaar eines Frauenzimmers, *n.* Haube eines gemeinen Weibes, *f.*

Tignoner, *v. a. fam.* włosy tylne kędzierzawić, tapirować, die Hinterhaare kräuseln. se —, *r.* czochrać się za włosy, sich bey den Haaren ziehen.

Tigre, *m.* tygrys, *m.* Tiger, *m.*

Tigré, ée, *a.* tygrysowy, plamisty, getigert, tigerfleckig.

Tigresse, *f.* tygrzyca, *f.* Tigerin, *f.*

Tillac, *m.* pokład okrętowy, *m.* Oberlauf, Oberverdeck, *m.*

Tille, *f.* łyko, *n.* Lindenbast, *n.*

Tiller, *v.* Teiller.

Tilleul, *m.* lipa, *f.* Linde, *f.* Lindenbaum, *m.*

Timbale, *f.* kocioł (do bębnienia); puhar, *m* Pauke, *f.* Art Becher, *m.* piłatyczek, *m.* kleines Racket, *n.*

Timbalier, *m.* paukier; kotlarz, *m.* Paukenschläger, *m.*

Timbre, *m.* dzwon bez serca; dźwięk, stępel, *m.* stęplowe, *n.* Glocke ohne Klöppel, *f.* heller Klang; Stempel, *m.* Stempelgeld, *n.*

Timbrer, *v. a.* stęplować, stempeln.

Timbreur, *m.* stęplarz, *m.* Stempler, *m.*

Timide, *a.* boiaźliwy, trwożliwy, nieśmiały, furchtsam, verzagt, schüchtern, blöde.

Timidité, *f.* boiaźń, trwożliwość, nieśmiałość, *f.* Furchtsamkeit, Zaghaftigkeit, Schüchternheit, Blödigkeit, *f.*

Timon, *m.* dyszel, *m.* Deichsel, *f. fig.* stér, *m.* Ruder, *n.*

Timonnier, *m.* koń dyszlowy; stérnik, *m.* Deichselpferd, *n.* Steuermann, *m.*

Timoré, ée, *a.* boiaźliwy, furchtsam, ängstlich.

Tine, *f.* ceber, *m.* stągiew, *f.* Butte, *f.* Zuber, *m.*

Tinette, *f.* ceberek, *m.* stągiewka, *f.* kleiner Zuber, Stänber, *m.*

Tintamarre, *m. fam.* hałas, gwar, wrzask, tartas, *m.* Getöse, *n.*

Tintamarrer, *v. n. fam.* hałasować, wrzeszczeć, lärmen.

Tintement, *m.* szczęk, dźwięk, *m.* Nachklang, *m.* Klingen, *n.* — d'oreille, dzwonienie w uchu, *n.* Ohrenklingen, *n.*

Tinter, *v. a.* bić sercem w iednę tylko stronę dzwonu, mit dem Klöppel nur auf eine Seite der Glocke schlagen. — *n.* dzwonić, brzdąkać, anschlagen, klingen.

Tintouin, *m.* dzwonienie, szumienie w uszach, *n.* Ohrenbrausen, *n.*

Tipule, *f.* paiąk wodny, *m.* Wasserspinne, *f.*

Tique, *f.* kleszcz, *m.* Holzbock, *m.* Schaafzaus, Zecke, *f.*

Tiquer, *v. n.* żygawieć, (o koniach) in die Krippe beißen, koppen.

Tiqueté, ée, *a.* nakrapiany, pstry, sprenklich.

Tiqueur, *m.* koń żygawy, *m.* Krippensetzer, *m.*

Tir, *m.* linia strzelania, *f.* strzelenie, *n.* wystrzał, *m.* Schußlinie, *f.* Schuß, *m.*

Tirade, *f.* rząd słów, myśli etc. *m.* Reihe Worte, Gedanken ꝛc., *f. fam.* tout d'une —, iednym ciągiem, razem, in einem Zuge, in einem Athem.

Tirage, *m.* trelowanie statku, ciągnienie, *n.* Ziehen, *n.* Ziehung, *f.*

Tiraillement, *m.* ciągnienie, szarpanie, *n.* Zerren, Reissen, *n.*

Tirailler, *v. a.* ciągnąć, szarpać, szamotać, zerren, zupfen. — *n. fam.* hukać, pukać z strzelby, viel Pulver verplatzen, plätzen.

Tirailleur, *m.* hukacz, pukacz, *m.* Plätzer, *m.* der schlecht schießt.

Tiraillerie, *f.* hukanie, pukanie (z strzelby), *n.* Plätzen, unnütze Schießen, *n.*

Tiran, *v.* Tyran.

Tirant, *m.* uszko u cholewy, *n.* żyła gruba, *f.* Zugschnur, Strippe; starke Sehne im Fleische, *f.*

Tire, *f.* voler à —, d'aile, prędko lecieć, sehr schnell fliegen. *fam.* tout d'une tire, ciągiem, bez przerwania, in einem Zuge.

Tire-aux-dents, *m.* żyłowatość w mięsie, *f.* Haarwachs im Fleische, *f.*

Tire botte, *m.* owcug; chłopiec, parobek do bótów, *m.* Stiefelzieher; Stiefelknecht, *m.*

Tire-bouchon, *m.* graycar, *m.* Korkzieher, *m.*

Tire-bourre, *m.* graycar (do strzelby), *m.* Kräzer; Kugelzieher, *m.*

Tire-bouton, *m.* hak do zapinania guzików, *m.* Knopfhaken, *m.*

Tire-d'aile, *m.* ruch skrzydeł, lot, *m.* Flügelschwung, *m. v.* Tire.

Tire-laine, *m.* rozbóynik, *m.* Straßenräuber, *m.*

Tire laisse, *m. f. n.* próżna nadzieia, *f.* vergeblich gemachte Hoffnung, *f.*

Tire larigot, *n. fam.* boire à —, bez miary, duszkiem pić, übermäßig saufen.

Tire-ligne, *m.* piórko do liniowania papieru, *n.* Linienzieher, *m.*

Tire-lire, *f.* skarbonka, *f.* Sparbüchse, *f.* Singen der Lerche, *n.*

Tire-lirer, *v. n.* śpiewać, iak skowronek, wie eine Lerche singen.

Tire pied, *m. T.* pociągiel, *m.* Knieriemen der Schuster, *m.*

Tirer, *v. a. et n.* ciągnąć; wyciągnąć; ściągnąć; naciągnąć; przyciągnąć; ssać; doić; czerpać; przetoczyć; wziąć, otrzymać, strzelać; spuścić, strzelić; rysować, malować, ziehen, heraus ziehen; auf- oder zuziehen; aus-

ziehen; ausdehnen, recken, strecken; anziehen; fangen; melken; schöpfen; zaufen; nehmen; schießen; abziehen; abdrucken; zeichnen; malen. — sur, (o kolorach;) równać się, bydź podobnym, (von Farben:) fallen in ... — au sort, los rzucić, ciągnąć, loosen. *fig. fam.* — sur qq. iśdź, rzucić się na kogo; dadź, zapisać na kogo wexel, auf jemanden beziehen; auf jemanden ziehen, trassiren. se —, *r.* ciągnąć się, sich ziehen. — d'affaire, wybrnąć, wyiśdź z czego, aus einer Sache. — de jouir, wynosić się nad równych, sich über seines Gleichen erheben.

Tire-sou, *m. fam.* lichwiarz, *m.* Wucherer, *m.*

Tiret, *m.* rzemyk, sznurek, do którego się skryptury etc., przyszywają, *m.* Schnur, woran man Akten ꝛc. heftet, *f.* T. łącznik, *m.* Theilungszeichen, *n.*

Tireur, *m.* strzelec; trasant, *m.* Schütze, Jäger; Trassent, *m.* — d'or, drótownik drótu złotego, *m.* Golddrahtzieher, *m.*

Tiroir, *m.* szuflada, *f.* Schublade, *f.* Schubkasten, *m.*

Tirot, *m.* łódka, *f.* kleines Flußschiff, *n.*

Tisane, *f.* ptizana, *f* Gerstentrank, *m.* Gerstenwasser, *n.*

Tison, *m.* głownia, *f.* Feuerbrand, *m.*

Tisonné, *a. m.* srokaty, brandfleckig. cheval gris —, koń srokaty, *m.* Schwarzschimmel, *m.*

Tisonner, *v. n.* żarzyć, rozżarzać ogień, das Feuer schüren.

Tisonneur, *m.* —euse, *f.* co ogień lubi rozżarzać, przy ognin siedzieć, der, die gern das Feuer schürt.

Tisser, *v. a.* tkać, weben, wirken.

Tisserand, *m.* tkacz, *m.* Weber, *m.*

Tisseranderie, *f.* tkactwo, *n.* Leinweberhandwerk, *n.*

Tissu, ue, *p. et a.* tkany, gewebt, gewirkt.

Tissu, *m.* robota tkana, *f.* Gewebe, Gewirke, *n. fig.* urządzenie, ułożenie, *n.* rząd, związek, *m.* Anordnung, Einrichtung, *f.* Entwurf, *m.* Gewebe, *n.*

Tissutier rubanier, *m.* pasamonnik, *m.* Bortenwirker, *m.*

*Tistre, *v. a. obs.* v. Tisser.

Tithymale, *m.* wilcze mléko, *n.* Wolfsmilch, *f.* (Pflanze).

Titillant, ante, *a.* łechtliwy, kitzelig.

Titillation, *f.* łechtliwość, *f.* łaskotki, *pl. f.* Kitzel, *m.*

Titiller, *v. a. et n.* łechtać, łaskotać, kitzeln.

Titre, *m.* tytuł; napis; dokument; fundament, *m.* prawo, *n.* Titel, *m.* Aufschrift eines Buches, *f.* Titelblatt, *n.* Urkunde, *f.* Rechtsgrund, *m.* Recht, *n.*

Titré, ée, *a.* tytułowy, der einen Titel hat.

Titre-planche, *m.* tytuł xiązki sztychowany, *m.* gestochenes Titelblatt, *n.*

Titrer, *v. a.* tytuł dadź komu, mit einem Ehrentitel versehen.

Titrier, *m.* fałszerz dokumentów, *m.* der falsche Urkunden macht, *m.*

Titulaire, *a.* tytularny, den Titel von etwas führend, Titular..., — *m.* prawdziwy possessor godności etc., *m.* wirklicher Besitzer des Amtes, *m.*

Tocane, *f.* wino młode, *n.* Vorlaßwein, *m.*

Tocain, *m.* dzwon do dzwonienia na gwałt, *m.* dzwonienie na gwałt, *n.* Sturmglocke, *f.* Stürmen damit, *n.*

Toi, *pr.* ty; cię; ci, tobie, du, dich, dir.

Toile, *f.* płótno, zasłona na teatrze, *f.* Leinwand, *f.* Tuch; Leinen, *n.* Vorhang einer Schaubühne, *m.* — de coton, bagazya, *f.* kartun, *m* Cattun, *m.* — d'araignée, paięczyna, *f.* Spinngewebe, *n.* Toiles, *pl.* sieci, *pl. f.* Jagdtücher, *n. pl.*

Toilé, *m.* grunt w koronkach, *m.* Grund in den Spitzen, *m.*

Toilerie, *f.* płótna, *pl.* handel płócienny, *m.* Leinenwaaren, *f. pl.* Leinwandhandel, *m.*

Toilette, *f.* kilimek do gotowalni, *m.* gotowalnia; kapa płócienna do postawu sukna etc., *f.* Putztischtuch, *n.* Nachttisch, Putztisch, *m.* Kappe von Leinwand zum Tuche ꝛc., *f.*

Toilier, *m.* —ière, *f.* płóciennik, *m* Leinwandhändler, *m.*

Toinette, Tonon, *f.* Antosia, *f.* Antoninchen, *n.*

Toise, *f.* sążeń, *f.* Klafter, *f.* Klaftermaaß, *n.*

Toisé, *m.* wymier sążniem, *m.* Ausmessen nach der Klafter, *n.*

Toiser, *v. a.* sążniem mierzyć, mit dem Klaftermaaße ausmessen.

Toison, *f.* wełna obstrzyżona, *f.* runo, *n.* Scheerwolle, *f.* Fell mit der Wolle, Vließ, *n.*

Toit, *m.* dach, *m.* Dach, *n. fig.* dom, dach, *m* Haus, *n.* — à cochons, *m.* chlew, *m.* Schweinstall, *m.*

Tôle, *f.* blacha czarna, *f.* Eisenblech, *n.*

Tolerable, *a.* znośny, mierny, erträglich, leidlich.

Tolérance, *f.* znoszenie, cierpienie, *n.* Nachsicht, Duldung, *f.*

Tolerant, ante, *a.* znoszący etc., cierpliwy, duldsam.

Tolérantisme, *m.* tolerancya, *f.* Religionsduldung, *f.*

Tolérer, *v. a.* znosić, cierpieć, dozwalać, dulden, ertragen.

Tombac, *m.* tombak, *m.* Tombback, *m.*

Tombal, ale, *v.* Sépulcral.

Tombe, *f.* kamień grobowy; grób, *m.* Grabstein; Grab, *n.*

Tombelier, *m.* karownik, *m.* Karner, *m.*

Tomber, *v. n.* padać, paśdź, upaśdź; zapaśdź; wisieć na dół, spadać, fallen: niederfallen; einfallen; zufallen. — dans or en ... dostać się, wpaśdź, gerathen in ...; — sur qq. napaśdź kogo, über jemanden herfallen. — malade, wpaśdź w chorobę, zachorować, krank werden. — d'accord, przystać na co, przypuścić, zugeben, einräumen.

Tombereau, *m.* kara, *f.* Karren, *m.*

Tome, *m.* tom; *m.* Band, Theil, *m.*

Ton, *m.* ton; dźwięk, szczęk; głos, *m.* Ton, Klang, *m.* Laut, *m.* Stimme, *f.*

Ton, *pr.* twoy, dein.

Tondeille, *f.* wełna obstrzyżona, *f.* abgeschorne Schaafwolle, *f.*

Tondeur, *m.* postrzygacz (owiec, sukna), *m.* Scherer, Schaafscherer; Tuchscherer, *m.*

Tondre, *v. a.* postrzygać, ostrzydz, zdzierać, scheren.

Tonlieu, *m.* targowe, *n.* Standgeld, *n.*

Tonnant, ante, *a.* grzmotliwy, grzmiący, donnernd.

Tonne, *f.* beczka, *f.* Tonne, *f.*

Tonneau, *m.* beczka; miara pewna do trunków, *f.* łaszt okrętowy, *m* Tonne, *f.* Faß, Faßgebinde, *n.* Schiffslast von zwanzig Centnern, *f.*

Tonneler, *v. a.* siecią łapać, łowić, mit einem Garne fangen. *fig.* złapać, schwycić, podeyśdź, mit List fangen.

Tonneleur, *m.* człowiek, co kuropatwy łowi, *m.* Rebhühnerfänger, *m.*

Tonnelier, *m.* bednarz, *m.* Faßbinder, Böttcher, *m.*

Tonnelle, *f.* sieć na kuropatwy etc., *f.* chłodnik, *m.* Hühnergarn, *n.* Sommerlaube, *f.*

Tonnellerie, *f.* bednarstwo, *n.* warsztat bednarski, *m.* Böttcherhandwerk, *n.* Werkstätte eines Böttchers, *f.*

Tonner, *v. n. et t.* grzmieć; huczeć, donnern.

Tonnerre, *m.* grzmot; piorun, *m.* Donner, *m.*

Tonsure, *f.* postrzyżyny, *pl.* tonsura, *f.* plesz, *f.* korona, *f.* Bescheeren des Haupthaars, *n.* Platte, Tonsur, *f.*

Tonsurer, *v. a.* koronę zrobić, eine Platte scheeren.

Tonte, *f.* postrzyżyny, *pl.* strzyżenie owiec, *n.* wełna obstrzyżona, *f.* Schaafschur, Wollschur; abgeschorne Wolle, *f.*

Tontisse, *f.* papiers tontisses, papierowe obicia, *n. pl.* gestreute Tapeten, Tapeten von Scheerwolle, *f. pl.*

Tonture, *f.* strzyżenie owiec, postrzyganie, przycinanie krzewin etc., postrzyżyny, *pl.* wełna strzyżona, *f.* gałązki, liście obcięte, *pl.* Scheren der Tücher; Beschneiden der Hecken, ꝛc., *n.* Scherflocken, *f. pl.* Scherwolle, *f.* abgeschnittene Zweige, Blätter ꝛc., *pl.*

Topaze, *f.* topaz, *m.* Topas, *m.*

Tope, *t. fam.* top! zgoda na to! top! wohlan!

Töper, *v. n. fig. fam.* przystać, zezwolić na co; top sagen, einen Vorschlag eingehen.

Topinambour, *m.* bulwa, *f.* knotige Sonnenblume, Erdbirne, *f.*

Topographe, *m.* kraiopis, *m.* der einen besondern Ort beschreibt, *m.*

Topographie, *f.* kraiopisarstwo, *n.* Ortsbeschreibung, Topographie, *f.*

Topographique, *a.* kraiopisarski, topographisch.

Toquer, *v. a. obs. v.* Toucher, Frapper.

Toquet, *m.* czapka dziecinna, białogłowska, *f.* Kinderhaube, Weiberhaube, *f.*

Torche, *f.* pochodnia; wiecheć, *f.* Fackel, *f.* Strohwisch zum Unterlegen, *m.*

Torche-cul, *m.* szpargał, papier do utarcia dupy, *m.* Arschwisch, *m.*

Torche-pot, *m.* dzięcioł, *m.* Grauspecht, *m.*

Torcher, *v. a.* trzeć, o-, u-, wycierać; oblepić polepą, wischen, abwischen, scheuern; mit Lehm bewerfen.

Torchère, *f.* girydon, *m.* Fackelstuhl, *m.*

Torchis, *m.* polepa, *f.* Kleiberlehm, *m.*

Torchon, *m.* ścierka, *f.* wiecheć; szmat, *m.* Lappen, Wischlappen, Scheuerwisch; Strohwisch, *m.*

Torcol, Torcot, Torcou, *m.* kręcigłówka, *f.* krętogłów, *m.* (ptak) Wendehals, *m.* (Art Spechte).

Tordeur, *m.* —euse, *f.* przędzca wełny, *m.* Zwirner, Wolldreher, *m.*

Tordre, *v. a.* kręcić; wykręcić; przekręcić; ukręcić, drehen, wenden, ringen; krümmen; biegen; zwirnen.

Toron, *m.* sznur, *m.* Litze, *f.*

Torpille, *f.* drętwik, *m.* strętwa, *f.* Krampffisch, *m.*

Torquet, *m. fam.* donner le — à qq., za nos wodzić, oszukać kogo, jemandem eine Nase drehen, ihn hintergehen.

Torquette, *f.* pęk ryb morskich, *m.* Bündel in Stroh eingepackter Seefische, *m.*

Torréfaction, *f.* suszenie etc., *n.* Rösten, *n.*

Torréfier, *v. a.* suszyć, prażyć rösten, dörren.

Torrent, *m.* rzeka, *f.* potok, *m.* Strom; Regenbach, *m.*

Tors, torse, *a.* skrzywiony, krzywy; kręcony, gedreht; umgedreht, verdreht, verrenkt; gezwirnt, gewunden.

Tort, *m.* krzywda; szkoda, *f.* Unrecht, *n.* Schade, *m.* à —, *ad.* z krzywdą, niesłusznie, mit Unrecht. à — et à travers, nierozsądnie, bez uwagi, bez zastanowienia się, ohne Ueberlegung, in den Tag hinein.

Torticolis, *m.* zyła krzywa, *f.* steifer oder krummer Hals, *m. fig. fam.* nabożnis, świętoszek, *m.* Kopfhänger, Heuchler, *m.*

Tortillement, *m.* kręcenie, *n.* Drehen, Winden, *n. fig. fam. pl.* wykręty, wybiegi, *pl.* Ausflüchte, Umschweife, *pl.*

Tortiller, *v. a.* kręcić, wić, pleść, drehen, winden, flechten. — *n. fig.* wykręcać się, kręcić, sich drehen und wenden.

Tortillère, *f.* ulica z drzew kręcona, *f.* kleine Schlangenallee, *f.*

Tortillon, *m.* warkocz, *m.* opuszka do noszenia ciężaru; służąca ze wsi, *f.* Wulst, Haarwulst, *m.* vom Dorfe genommene Magd, *f.*

Tortionnaire, *a.* bezprawny, gwałtowny, widerrechtlich, gewaltthätig.

Tortis, *m.* nici skręcone, *f. pl.* wieniec z kwiatów pleciony, *m.* zusammengedrehte Fäden, *m. pl.* Blumenkranz, *m.*

Tortoir, *m.* krępulec, *m.* Knebel, *m.*

Tortu, ue, *a.* krzywy; garbaty, krumm, übel gewachsen. *fig.* przewrotny, verkehrt.

Tortue, *f.* żółw, *m.* Schildkröte, *f.*

Tortuer, *v. a.* na-, skrzywić, krumm machen.

Tortueux, euse, *a.* krzywy, krumm.

Tortuosité, *f.* krzywość, *f.* Krümme, *f.*

Torture, *f.* tortura męka, *f.* ból, *m.* Folter, Tortur, Marter, *f.*

Toste, *f.* ława dla wioślowych, *f.* Ruderbank einer Schaluppe, *f.*

Toste, *m.* picie na zdrowie czyie, *n.* Gesundheit-Trinken, Ausbringen einer Gesundheit, *n.*

Toster, *v. a.* pić zdrowie czyie, Gesundheit trinken, anstoßen.

Tôt, *a.* zaraz, wcześnie, prędko, bald, bei Zeiten, zeitig.

Total, ale, *a.* cały, zupełny, ganz, gänzlich, völlig.

Total, *m.* Totalité, *f.* rzecz cała, całość, *f.* wszystko, Ganze, *n.* ganze Summe, *f.*

Totalement, *ad.* wcale, do szczętu, zupełnie, gänzlich, ganz und gar.

Totem, *m.* fryga, *f.* Drehwürfel, *m.*

Touaille, *f.* ręcznik, *m.* Handtuch, Rolltuch, *n.*

Touchant, ante, *a.* żałośny, wzruszający, przenikliwy, rührend, beweglich.

Touchant, *prp.* o, co się tycze, względem, betreffend.

Touche, *f.* tangient, gryf, *m.* kostka; skaska; kréska na kamieniu złotniczym, *f.* smyk, smyczek u bicza, *m.* Griff, *m.* (*pl.*) Claves, *m. pl.* Griffel; Strich auf dem Probierstein, *m.* Schmitze an einer Peitsche, *f.* pierre de —, kamień złotniczy, próbierski, *m.* Probierstein, *m.*

Toucher, *v. a. et n.* dotykać się, tykać się, ruszyć; bić; graniczyć, leżeć przy czém, berühren, anrühren, anfühlen, angreifen; schlagen. (à qc.) tykać się czego, targać się na co, gwałcić, krzywdzić; etwas angreifen, anrühren; sich an etwas vergreifen. *fig.* wzruszać, przenikać; tyczéć się czego, obchodzić kogo, rühren, bewe-

gen; angehen, betreffen. (à), blisko bydź, nahe seyn. — de l'argent, pieniądze odebrać, zarobić, Geld empfangen, einnehmen. — le clavecin, la harpe etc., grać na klawikorcie, na harfie, das Clavier, die Harfe spielen. — de l'or, złoto na kamieniu próbierskim próbować, Gold auf dem Probierſteine ſtreichen. se — *r.* tykać się, schodzić się, sich berühren, an einander ſtoßen, liegen.

Toucher, *m.* czucie, dotykanie, *n.* Gefühl, Fühlen, *n.*

Touffe, *f.* pęk, szypel, chochół, *m.* Buſch, Buſchel, *m.*

Touffu, ue, *a.* gęsty, buſchig, dick belaubt.

Toujours, *ad.* zawsze, allezeit, immer, ſtets. *fam.* jednak, przecie, unterdeſſen, dennoch.

Toupet, *m.* szypel, warkocz; włosy na czole, *pl. m.* Büſchel, Schopf, *m.* Stirnhaar, *n.*

Toupie, *f.* cyga, wartołka, *f.* Kreiſel, *m. fam.* kurwisko, *n.* Gaſſenhure, *f.*

Toupiller, *v. n. fam.* biegać, latać, tłuc się po kątach, herumlaufen ohne Urſache.

Toupillon, *m.* kosmek, *m.* Büſchelchen, *n.*

Tour, *m.* okrąg; obchód, obbieg, *m.* przechadzka, przejażdżka, *f.* brzeg, galon, *m.* strefa, sztuka, *f.* figiel; obrót, *m.* zręczność, *f.* warsztat tokarski; krążek garncarski, koło, *n.* wał do windowania; kołowrotek do przedzenia, *m.* koléy, *f.* Umlauf, *f.* kurze Reiſe, *f.* Spaziergang; Umkreis, Umfang; Rand, Streifen, Kragen, *m.* Kunſtſtück, *n.* Behendigkeit; Wendung, *f.* Drechſelbank; Drehſcheibe, Drehlade; Winde, Rolle, *f.* Spinnrädchen, *n.* Reihe, *f. fig.* figiel, psikus, *m.* Poſſen, Streich, *m. m.* Stückchen, *n.* — de reins, przetrącenie krzyża, *n.* Verrenkung im Kreuze, *f.* — à — kolei, na przemiany, nach der Reihe, wechſelsweiſe.

Tour, *f.* wieża, *f.* Thurm, *m.*

Tourbe, *f.* torf, *m.* Torf, *m.*

Tourbreux, euse, *a.* torfisty, Torf enthaltend.

Tourbier, *m.* torf przedawaiący, *m.* Torfhändler, *m.*

Tourbière, Tourberie, *f.* okolica torfista, *f.* Torfmoor; Torfland, *n.*

Tourbillon, *m.* wicher; wir; zakręt, *m.* Wirbel, Wirbelwind; Strudel, *m.*

Tourd, Tourdelle, *v.* Grise.

Tourdille, *a.* gris-, brudnoszpakowaty, (koń) droſſelgrau (von Pferden).

Tourelle, *f.* wieżyczka, *f.* Thürmchen, *n.*

Tourière, *f.* fortyanka (w klasztorze) *f.* Pförtnerin (in Klöſtern), *f.*

Tourillon, *m.* czop, biegun, *m.* Zapfen, *m.*

Tourment, *m.* męka, *f.* ból, kłopot, *m.* trudy, troski, *pl.* Pein, Qual, Klage, *f.* Schmerz, Kummer, *m.*

Tourmentant, ante, *a.* trapiący, uciskliwy, peinigend, quälend.

Tourmente, *f.* nawałność, burza morska, *f.* Seeſturm, *m.*

Tourmenter, *v. a.* męczyć, dręczyć, trapić, kłopotać, uciskać, miężać, uciskać; rzucać, miotać, quálen, martern; peinigen; beſchwerlich fallen; hin und her bewegen, erſchüttern. se —, *r.* męczyć się, dręczyć się; cholebać się; skrzywić się, sich quálen; sich plagen; sich herum werfen; sich werfen, (vom Holze).

Tourmenteux, euse, *a.* burliwy, stürmiſch.

Tournant, *m.* odwrót, zawrót, zakręt, róg; wir; wał, walec, *m.* Wendung, Krümme, Ecke,

Ecke, *f.* Waſſerwirbel, *m.* Walze, *f.*

Tournant, ante, *a.* obracaiący, się, umlaufend, ſich herumdrehend.

Tournebride, *m.* karczma przy zamku, *f.* Art Wirthshaus bey einem Schloſſe, *n.*

Tournebroche, *m.* zégar, kołowrot do pieczenia, *m.* Bratenwender, *m.*

Tournée, *f.* obchód, *m.* objazdka, *f.* Reiſe eines Beamten, *ꝛc.*, *f.* Umgang, *m.*

Tourne-feuillet, *m.* znak do karty w książce przylepiony, *m.* Blattwender, *m.* Blattzeichen, *n.*

Tournelle, *f. obs. v.* Tourelle, sądy kryminalne, *m. pl.* Criminalkammer, *f.*

Tournemain, *m.* en un —. *fig.* w oka mgnieniu, wie man eine Hand umwendet, in einem Nu.

Tourner, *v. a.* obracać, przewracać, nakręcać, nawracać, kierować; toczyć, drehen, wenden; umwenden, umdrehen, umtreiben; drechſeln. *fig.* nakłaniać, nawracać; obrócić co na co tłumaczyć, richten; auslegen, eine Wendung geben. — *n. et* se —, *r.* obeyść obiechać, obrócić się; obracać się; odmienić się; psuć się, skwasnieć, koloru nabierać, herum gehen, ſich umwenden, ſich umkehren, ſich drehen; ſich verändern, umſchlagen, verderben, gerinnen, ſich färben. *fig.* wyiść, wypaść na co, gereichen, ausſchlagen.

Tournesol, *m.* słonecznik; brodawnik; lazur, *m.* Sonnenblume; Lackmußpflanze, *f.* Lackmuß, *n.*

Tournette, *f.* kołowrotek, *m.* Winde, *f.*

Tourneur, *m.* tokarz, *m.* Dreher, Drechsler, *m.*

Tourniquet, *m.* kołowrot, *m.* Drehkreuz, *n.* Weghaspel, *m.*

Tournoi, *m.* turniey, *m.* gonitwy, *pl.* Turnier, *n.*

Tournoiement, *m.* kręcenie, *n.* zakręt; wir; zawrót głowy, *m.* Wenden, Drehen, *n.* Krümme, *f.* Strudel; Schwindel, *m.*

Tournoyer, *v. n.* kręcić się, biegać w koło; biegać, latać, krążyć; zachodzić, ſich herum drehen; herum gehen, laufen ꝛc., ſich krümmen oder winden.

Tournure, *f.* obrót, *m.* tokarstwo, *n.* Wendung; Drehkunſt, *f.*

Tourte, *f.* tort, *m.* Torte, *f.*

Tourtereau, *m.* sinogarliczę, *n.* Turteltäubchen, *n.*

Tourterelle, *f.* sinogarlica, *f.* Turteltaube, *f.*

Tourtes, *f. pl.* wytłoczyny, *pl.* Treſtern, ausgepreßte Hülſen, *f. pl.*

Tourtière, *f.* forma do tortów, *f.* Tortenpfanne, *f.*

Tourtre, *f.* sinogarlica (do iedzenia), *f.* zum Eſſen zubereitete Turteltaube, *f.*

Toussaint, *f.* (święto) wszystkich świętych, Allerheiligen (Feſt).

Tousser, *v. n.* kaszlać, huſten.

Tousseur, *m.* — euse, *f.* kaszlacz, *m.* Huſter, *m.*

Tout, Toute, *a.* cały; wszystek; każdy, ganz; aller, alle, alles; jeder, jede, jedes.

Tout, *m.* wszystko, *n.* das Ganze, Alles.

Tout, *ad.* wcale, zupełnie, do szczętu, ganz, gänzlich, völlig. tout-à-fait, *ad.* wcale, zupełnie, ganz, gänzlich. après —, z tém wszystkiém, bey alle dem.

Toute-fois, *ad.* mimo tego, iednak, wszelako, dennoch, doch, gleichwohl.

Toutenague, Tintenague, *f.* gatunek miedzi, *f.* Art Kupfer, *n.*

Toute-présence, *f.* wszędybytność, *f.* Allgegenwart, *f.*
Tout-puissance, *f.* wszechmocność, *f.* Allmacht, *f.*
Tout puissant, ante, *a.* wszechmocny, allmächtig.
Tou Tou, *m. fam.* piesek, *m.* kleiner Hund, *m.*
Toux, *f.* kaszel, Husten, *m.*
Toxique, *m.* trucizna, *f.* Gift, *n.*
Toyère, *f.* trzonek noża, *m.* Angel an einem Messer, *f.*
Traban, *m.* trabant, *m.* Trabant, *m.*
Tracas, *m.* hałas, zgiełk, *m.* zamięszanie, *n.* ciężkość, *f.* Lärm, Wirrwarr, *m.* Verwirrung, Beschwerlichkeit, *f.*
Tracasser, *v. n.* uwijać się, kręcić się; hałasować; kłopotu nabawić, hin und her laufen, sehr geschäftig seyn; viel Lärm um nichts machen; Stänkerey anrichten. — *a.* dręczyć, kłopotać, quälen, beunruhigen.
Tracasserie, *f.* psikus, *m.* kłótnia, waśń, sprzeczka, *f.* gottloser Streich, *m.* Händel, *m. pl.* Stänkerey, *f.*
Tracassier, *m.* ière, *f.* człowiek niespokoyny, co tylko kłótnie i waśnie sprawuie, *m.* unruhige Person, die lauter Stänkerey macht, *f.*
Trace *f.* trop, trud; tor; ślad, *m.* odrysowanie, wyznaczenie, *n.* Spur, *f.* Fußstapfen, *m.* Fährte; Vorzeichnung, Abzeichnung, *f. fig.* znak, *m.* Merkmaal, *n.*
Tracement, *m.* odrysowanie, wyznaczenie, *n.* Abzeichnen; Abstecken, *n.*
Tracer, *v. a.* od —, rysować; wyznaczyć, zeichnen, abzeichnen; vorzeichnen, abstecken. *fig.* pokazać, utorować, ubić drogę; krótki abrys zrobić; opisać, wyrazić, weisen, bahnen; entwerfen; vorstellen, eindrücken. — *n.* na wierzchu ziemi korzenie puszczać, auf der Oberfläche der Erde hinwurzeln.
Tradition, *f.* wydanie, poddanie, *n.* powieść, *f.* Ueberlieferung, Uebergabe; Sage, *f.*
Traditionnel, elle, *a.* powiestny, durch Ueberlieferung fortgepflanzt.
Traducteur, *m.* tłómacz, *m.* Uebersetzer, *m.*
Traduction, *f.* tłómaczenie, *n.* Uebersetzung, *f.*
*Traduire, *v. a.* tłómaczyć, übersetzen.
Trafic, *m.* handel, *m.* Handel, *m.*
Trafiquant, *m.* kupiec, *m.* Handelsmann, *m.*
Trafiquer, *v. n.* handlować, handel prowadzić, handeln. — *a.* przehandlować, verhandeln.
Tragicante, *m.* dragant, *m.* Tragant, *m.*
Tragédie, *f.* tragiedya, *f.* Trauerspiel, *n. fig.* przypadek, smutny, żałosny, *m.* traurige Begebenheit, *f.*
Tragi-comédie, *f.* komedya smutnowesoła, *f.* halbtrauriges Schauspiel, *n.*
Tragi-comique, *a.* wesołosmutny, halb traurig und halb lustig.
Tragique, *a.* smutny, żałosny, tragiczny; tragiedyyny, tragisch, traurig. — *m.* tragiedya, *f.* tragiedyopisarz, *m.* das Tragische; Tragödienschreiber, *m.*
Trahir, *v. n.* zdradzić; odkryć, verrathen. *fig.* szkodzić, schaden, zuwider handeln.
Trahison, *f.* zdrada, *f.* Verrätherey, *f.*
Traille, *f.* prom, *m.* fliegende Brücke, Fähre, *f.*
Train, *m.* chód, krok; rząd; orszak, *m.* czeladź, konie, pojazdy etc, pana iakiego, Schritt, Gang; Zug, *m.* Gefolge, *n.* sämmtliche Bediente, Pferde, Kutschen ꝛc. eines Herrn, *pl. fam.* hultaystwo, *n.* Gesindel, *n.*
Traînant, ante, *a.* włóczący się; rozwlekły, schleppend.
Traîne, *f.* lina do ciągnienia statków, *f.* powłok; włok, *m.* Schlepptau; Schleppnetz, *n.*
Traîneau, *m.* sanki; sanie, *pl.* włok, niewód, powłok, *m.* Schlitten, *m.* Schleife, *f.* Streichgarn, Schleppgarn, *n.*
Traînée, *f.* ślad rzeczy rozsypaney, *m.* langer Strich von etwas, das verschüttet ꝛc. worden, *m.* Spur, *f.*
Traîne-malheur, *m. fam.* żebrak, biédak, *m.* Bettler, *m.*
Traîne-potence, *m. fam.* wisielec niespokoyny, *m.* unruhiger Galgenstrick, *m.*
Traîner, *v. a. et n.* włóczyć, wlec, ciągnąć, rozszérzać; prowadzić z sobą, mieć za sobą; wlec się, długo trwać; zwłaczać, odkładać; wlec się; poniewierać się, schleppen, schleifen, ziehen, hinten nach kommen, unordentlich herum liegen. *fig.* prowadzić za sobą; cherlać, nach sich ziehen; kränkeln. se —, *r.* wlec się; czołgać się, sich fortschleppen; kriechen, schleichen.
Traîneur, *m.* ten co powłokiem po polu strychuie; rabuś, żółnierz za woyskiem idący, *m.* der mit dem Streichnetze Vögel fängt; maroder Soldat, *m.* — d'épée, *m.* włóczęga, *m.* Landstreicher, *m.*
*Traire, *v. a.* doić; ściągnąć, melken, ziehen.
Trait, aite, *p. et a.* doiony, ciągniony (o śrébrze, złocie) gemolken; gezogen (von Golde und Silber).
Trait, *m.* strzała, *f.* dziryt, *m.* pociągnienie; ciągnienie; łyknienie, *n.* mina, *f.* kres twarzy; rzemień, postronok do ortczyków; smycz; cios, *m.* rznięcie, *n.* krésa; przewaga, *f.* drót śrébrny, złoty, *m.* Pfeil, Wurfspieß, Bolzen; Zug; Zugriemen, Strang, *m.* Schlangenseil des Leithundes, *n.* Strich; Schnitt; Ausschlag im Wiegen, Gold- oder Silberdraht, *m. fig.* rząd, sposób; dowód, znak, *m.* Reihe; Art und Weise, *f.* Beweis, *m.*
Traitable, *a.* obyczayny, przystępny, użyty; gibki, smagły, mit dem wohl umzugehen ist, gesprächig; geschmeidig.
Traite, *f.* iazda, droga, odległość, *f.* wywóz, *m.* Strecke, *f.* Strich Weges, *m.* Ausfuhr, *f.* — des Negres, handel niewolnikami czarnymi, *m.* Negerhandel, *m.*
Traité, *m.* wywodzenie, roztrząśnienie, *n.* traktat, *m.* ugoda, *f.* Handlung, *f.* Traktat, Vergleich, *m.*
Traitement, *m.* sposób postępowania, obchodzenia się z kim; przyięcie, *n.* opłata *f.* léczenie, opatrowanie, *n.* Behandlung, Begegnung; Bewirthung; Besoldung; Heilung, *f.*
Traiter, *v. a. et n.* postępować sobie, obchodzić się z kim, z czém; dowodzić, roztrząsać, rozbierać; przyiąć, częstować kogo, léczyć, opatrywać; traktować, w ugodę się wdadź, behandeln, bearbeiten, abhandeln; begegnen; bewirthen, speisen; heilen; unterhandeln. (qq. de qc.) tytułować, nazywać kogo iak, einen etwas heißen. — *n.* (de qc.) mówić, pisać o czém, zawierać w sobie; w ugodę się z kim wdadź, umawiać się, von etwas handeln, um etwas handeln, in Unterhandlung stehen.
Traiteur, *m.* traktyernik, *m.* Speisewirth, *m.*

Traitre, *m.* —esse, *f.* zdrayca, *m.* Verräther, *m.* — *a.* zdradziecki, zdradliwy, verrätherisch, treulos, falsch.

Trame, *f.* wątek, *m.* Einschlag beym Weber, *m.* wątek życia ludzkiego, *m.* zmowa, *f.* spiknienie, *n.* spisek, *m.* Lebensfaden, *m.* Complot, *n.*

Tramer, *v. a. T.* wbijać wątek, einschlagen, (beym Weber). *fig.* ułożyć, zmówić, spiknąć, anspinnen, anzetteln.

Tramontane, *f. fig fam.* perdre la —, przytomność stracić, aus seiner Fassung kommen.

Tranchant, ante, *a.* ostry, schneidend, scharf.

Tranchant, *m.* ostrze, *n.* brzuszec, *m.* Schneide, *f.*

Tranche, *f.* króyka, sztuka, *f.* pasek; brzeg xiążki, *m.* Schnitte, *f.* Schnitt eines Buchs, *m.*

Tranche-couteau, *m.* hebel introligatorski, *m.* Beschneidhobel der Buchbinder, *m.*

Tranchée, *f.* rów; okop, *m.* Graben, Wassergraben; Laufgraben, *m.* Tranchées, *pl.* rznięcie w brzuchu, *n.* Schneiden im Leibe, *n.*

Tranchelard, *m.* nóż do kraiania słoniny, *m.* Speckmesser, *n.*

Trancher, *v. a.* po-, u-, kroić; prze-, u-, ciąć; rozbierać, schneiden, zerschneiden, abschneiden; durchhauen; vorschneiden, zerlegen, *fig.* zakończyć, endigen, *n.* kraiać, ostrym bydź; rznąć w brzuchu, schneiden, scharf seyn; im Leibe reißen. *fig.* odbiiać od czego, gegen einander abstechen. —du grand seigneur, udawać wielkiego pana, den großen Herrn spielen.

Tranchet, *m.* gnyp, *m.* Kneif, *m.*

Tranchoir, *m.* talérz drewniany, *m.* stolnica. *f.* hölzerner Teller, *m.* Hackbret, *n.*

Tranquille, *a.* spokoyny, cichy, ruhig, still.

Tranquiller, *v. a.* uciszyć, uspokoić, beruhigen.

Tranquillité, *f.* spokoyność, cisza, *f.* pokóy, *m.* Ruhe, Stille, *f.*

Transaction, *f.* ugoda, *f.* Vergleich, *m.* Beylegung, *f.*

Transcendance, *f.* przemoc, przewaga, *f.* Uebergewicht, *n.* Ueberlegenheit, *f.*

Transcendant, ante, *a.* wspaniały, erhaben. geometrie —, geometrya wyższa, höhere Geometrie.

Transcription, *f.* przepisanie, *n.* Abschreibung, *f.*

*Transcrire, *v. a.* przepisać; wypisać, abschreiben; ausschreiben.

Transe, *f.* strach, ucisk serca, *m.* Angst, Bangigkeit, *f.*

Transférer, *v. n.* przenieść, przestawić, przesadzić; wlać na kogo, an einen andern Ort bringen, versetzen, verlegen, übertragen.

Transfiguration, *f.* de notre Seigneur, przemienienie Pańskie, *n.* Verklärung Christi, *f.*

se Transfigurer, *v. r.* przemienić się, sich verklären, (von Christo).

Transformation, *f.* przemienienie, *n.* Verwandlung, *f.*

Transformer, *v. a.* przemienić, przekształtować, umformen, verwandeln. se —, *r. fig.* przemienić się, sich verstellen.

Transfuge, *m.* zbieg, *m.* Ueberläufer, *m.*

Transfuser, *v. a.* przelać; przeprowadzić z zwierzęcia krew w insze zwierzę, aus einem Gefäße in ein anderes gießen, das Blut aus einem Thiere in ein anderes fließen lassen.

Transfusion, *f.* przelanie; przeprowadzenie krwi, *n.* Umgießung; Umzapfung des Geblüts, *f.*

Transgresser, *v. a.* wykroczyć, przestąpić, przeciwko czemu, überschreiten, übertreten.

Transgresseur, *m.* przestępca, *m.* Uebertreter, *m.*

Transgression, *f.* przestępstwo, *n.* Uebertretung, *f.*

Transiger, *v. a.* ugodę stanowić, zgodzić się, einen Vergleich treffen.

Transir, *v. a.* przeiąć, zdiąć, przeyśdź, przerazić, durchdringen und erstarren machen. — *n.* zdrętwieć, erstarren.

Transissement, *m.* zdrętwienie etc., *n.* Erstarrung, *f.*

Transit, *v.* Passavant.

Transitoire, *a.* znikomy, doczesny, marny, vorübergehend, vergänglich.

Translation, *f.* przeniesienie, *n.* Versetzung; Verlegung, *f.*

*Transmettre, *v. a.* przenieść, wlać co na kogo, ustąpić czego komu, przenieść, przestawić, übertragen, überlassen, übergeben; an einen andern Ort hinbringen. *fig.* utrzymać, potomności podadź, zostawić, fortpflanzen.

Transmigration, *f.* przechodzenie, *n.* Wanderung, *f.*

Transmissible, *a.* przenośny, ustąpny, überläßlich.

Transmission, *f.* przeniesienie, ustąpienie, wlanie, utrzymanie, *n.* wlewek, *m.* Ueberlassung, Vererbung; Fortpflanzung, Anerbung, *f.*

Transmuable, *a.* przemienny, verwandelbar.

Transmuer, *v. a.* przemienić, verwandeln.

Transmutation, *f.* przemiana, *f.* Verwandlung, *f.*

Transparence, *f.* przezroczystość, *f.* Durchsichtigkeit, *f.*

Transparent, ente, *a.* przezroczysty; przeświecaiący, durchsichtig; durchscheinend.

Transparent, *m.* karta liniowana do podkładania w pisaniu, *f.* Linienblatt, *n.*

Transpercer, *v. a.* przebić, przeszyć, durchstechen, durchbohren.

Transpirable, *a.* waporniący, parę wydawaiący, geschickt auszudünsten.

Transpiration, *f.* waporowanie, wydawanie pary, *n.* Ausdünstung, *f.*

Transpirer, *v. n.* waporować, parę wydawać, ausdünsten, ausdampfen. *fig.* wyiawić się, ruchbar werden.

Transplantation, *f.* przesadzenie, *n.* Verpflanzung, *f.*

Transplanter, *v. a.* przesadzić, verpflanzen.

Transport, *m.* sprzątnienie; wywożenie, przewożenie, *n.* wywóz; przewóz, *m.* przeprawa, *f.* przeniesienie; ustąpienie etc., *n.* Fortschaffung, *f.* Verführen, *n.* Ausfuhre, *f.* Ueberfahrt, *f.* Uebertragung; Ueberlassung, *f. fig.* zapał, *m.* gorącość, *f.* zachwycenie; pomieszanie rozumu, *n.* Hitze, Heftigkeit; Entzückung; Verrückung des Gehirns, *f.* Wahnsinn, *m.*

Transporter, *v. a.* sprzątnąć; przeprowadzić, przewieźć, wywieźć; przenieść; ustąpić; wlać co na kogo, spuścić komu, wegbringen, fortschaffen; verführen; versetzen; überlassen, übertragen. *fig.* unosić, przenikać, przeiąć, entzücken. se —, *r. fig.* unosić się, rozgniewać się, auffahren, in Zorn gerathen.

Transposer, *v. a.* przestawić, przełożyć; poprzekładać arkusze w xiążce, versetzen; (ein Buch) verbinden.

Transposition, *f.* przestawienie, etc. poprzekładanie omylne arkuszy w xiążce, *n.* Versetzung, *f.* Verbinden, (eines Buchs), *n.*

Transsudation, *f.* przebijanie, etc., potu, *n.* Herausschwitzen, *n.*

Transsuder, *v. n.* przebijać, przechodzić (pot) heraus schwitzen.

Transvaser, *v. a.* przelać, przetoczyć, umgießen, umfüllen.

Transylvanie, *f.* Siedmiogród, *m.* Siebenbürgen, *n.* —nien, nne, *a.* —odzki, —gisch. — odzianin, *m.* —ger, *m.*

Trantran, *m. fam.* zwyczay śmieszny pospolity, *m.* Schlendrian, *m.*

Trappe, Trape, *f.* spust; szlak w gołębniku; dół wilczy, etc. potrzask, *m.* Fallthüre; Klappe am Taubenschlage, Falle, *f.*

Trapu, ue, *a.* krępy; niski a otyły, untersetzt, kurz und dick.

Traquenard, *m.* kłus, *m.* półapka na kuny, halber Paß eines Pferdes, *m.* Marderfalle, *f.*

Traquet, *m.* półapka, *f.* przesiewacz w młynie, *m.* Falle, Mühlenklapper, *f.*

Travail, *m.* robota, praca, zabawa, *f.* Arbeit, Beschäftigung, — d'enfant, *m.* boleści rodzącey, *f. pl.* Kindesnöthen, *f. pl.* doniesienie ministra, *n.* klatka, przewara lesica, *f.* Bericht eines Staatsministers; Nothstall, *m.*

Travailler, *v. n.* robić, pracować; krzywić się, paczyć się, arbeiten; sich werfen, krumm werden, sich biegen. — *a.* robić. dręczyć kogo, dokuczać komu; harcować na koniu, bearbeiten; ängstigen, beunruhigen; (ein Pferd) herumtummeln. se —, *r.* męczyć się; starać się, sich quälen; sich anstrengen.

Travailleur, *m.* robotnik, *m.* Arbeiter, *m.*

Travers, *m.* szérz, poprzécz, *f.* poprzék, skos, *m.* Quere, Schräge, Schiefe, *f. fig.* przewrotność, *f.* Verkehrtheit, *f.* en —, *ad.* w poprzécz, w poprzek, in die Quere, quer über. de —, *ad.* ukosem, überzwerch, schief, schräge. *fig.* przewrotnie, verkehrt. à — le, la..., od. au — de.... *prp.* przez, przez środ czego, quer oder mitten durch, durch.

Traverse, *f.* rzecz poprzeczna; belka poprzéczna, *f.* rygiel, drąg poprzéczny, *m.* droga poprzeczna, *f.* was in die Quere geht; Querstange, *f.* Querbalken, *m.* Querholz, *n.* Querriegel; Querweg, *m. fig.* przeciwność, *f.* przypadek niepomyślny, *m.* widriger Zufall, *m.* Widerwärtigkeit, *f.*

Traversée, *f.* przeprawa, *f.* Ueberfahrt, *f.*

Traverser, *v. a.* w poprzék przeyédź, przepłynąć etc., przeyśdź; przeiechać, przebydź, przeiąć, przechodzić, quer durch; über übergehen, fahren, reiten ꝛc. *fig.* przerwać, pomylić, hindern, hintertreiben. — *n.* przechodzić, durchgehen.

Traversier, ière, *a.* vent —, wiatr przeciwny, *m.* Gegenwind, *m.* barque —, łódź do przewozu, *f.* Barke zum Ueberfahren, *f.* flûte —, fuiara, *f.* Querflöte, *f.*

Traversin, *m.* wałek (pod głowę), *m.* belka poprzéczna, *f.* Kopfpfühl, *m.* Querholz, *n.*

Travestir, *v. a.* przebrać, verkleiden. *fig.* pokryć, przebrać, anders einkleiden, travestiren. se —, przebrać się. sich verkleiden. *fig.* zmyślać, udawać, sich verstellen.

Travestissement, *m.* przebranie się, *n.* Verkleidung, *f. fig.* zmyślanie, udawanie, *n.* Verstellung, *f.*

Trayon, *m. fam.* cyc, *m.* Strich am Euter, *m.* Zitze, *f.*

Trébuchant, ante, *a.* przeważający, überwichtig.

Trébuchant, *m.* przewaga, *f.* przydatek w monecie, *m.* Uebergewicht, *n.* Ausschlag, *m.*

Trébuchement, *m.* potknienie się, upadnienie, *n.* Stolpern, *n.* Fall, *m.*

Trébucher, *v. n.* potknąć się; u-, padść; przeważać, stolpern; fallen; überwichtig seyn. *fig.* zbłądzić, straucheln.

Trébuchet, *m.* ważka do złota, *f.* potrzask, *m.* Goldwage, *f.* Vogelschlag, Meisekasten, *m. fig.* sieci, sidła, *pl.* Fallstrick, *m.*

Trefle, *f.* koniczyna; żołądź (w kartach), *f.* Klee, *m.* Kleeblatt; Kreuz, *n.* Eichel (in Karten), *f.*

Tréfoncier, *m.* pan dziedziczny, *m.* Grundherr, *m.*

Tréfonds, *m.* grunt, *m.* Grund und Boden, *m.*

Treillage, *m.* kraty, *pl. f.* Gitterwerk, *n.*

Treille, *f.* chłodnik winem obrosły, *m.* ramy, ściany drewniane na wino, *pl.* ulica winem obsadzona, *f.* Weinlaube, *f.* Weingeländer, *n.* mit Reben überwachsener Gang, *m.*

Treillis, *m.* krata, kratka, *f.* drélich, *m.* płótno glancowne, *n.* Gitter, Gatter, *n.* Glanzleinwand, *f.* Drillich, *m.*

Treilliser, *v. a.* o-, zakracić, kratą ogrodzić, vergittern.

Treize, *a.* trzynaście, dreyzehn,

Treizième, *a.* trzynasty, dreyzehnte. — *m.* trzynasta część, *f.* Dreyzehntel, *n.*

Treizièmement, *nd.* po trzynaste, dreyzehntens.

Tremblaie, *f.* topolina, *f.* Espenwald, *m.*

Tremblant, ante, *a.* drżący; trzęsący się, zitternd, bebend.

Tremble, *m.* topola, osina, *f.* Espe, Aspe, *f.*

Tremblement, *m.* drżenie, zatrzęsienie, *n.* Zittern, Beben, *n.* Erschütterung, *f.* — de terre, trzęsienie ziemi, *n.* Erdbeben, *n.*

Trembler, *v. a.* drżeć, zadrżeć, trzęść się, zatrząść się, zittern, beben, erbeben.

Trembleur, *m.* — euse, *f.* tchórz; kwakier, *m.* Person, welche zittert, furchtsam ist, *f.* Quäker, *m.*

Tremblotant, ante, *a.* drżący, trzęsący się, zitternd, bebend.

Trembloter, *v. n. fam.* trochę drżeć, wzdrygać się, ein wenig zittern, schaudern.

Trémoussement, *m.* trzęsienie, trzepiotanie, *n.* Schütteln, Flattern, *n.*

Trémousser, *v. n.* trząść skrzydłami, trzepiotać, mit den Flügeln schlagen, flattern. se —, *r.* skakać, hupfen. *fam.* ruszać się, sich regen, sich rühren.

Trempe, *f.* hartowanie żelaza, stali, *n.* hart, *m.* Härtung des Eisens und Stahles; Härte desselben, *f. fig.* myśl, własność, *f.* umysł, *m.* Art, *f.* Schlag, *m.*

Tremper, *v. a.* namoczyć; napuszczać czém; prze-, zmoczyć; hartować stal, żelazo, einweichen; einwässern, wässern, eintauchen; durchnässen, feuchten, anfeuchten; (Eisen ꝛc.) härten. — *n.* moknąć, weichen. *fig.* — dans un crime, bydź uczestnikiem występku, wchodzić, wdadź się w co, an einem Verbrechen ꝛc. Theil haben.

Tremplin, *m.* ławka do skakania, *f.* Springbank, *f.* Springbret, *n.*

Trentaine, *f.* trzydzieści sztuk, pół kopy, Zahl von dreißig, *f.* drey,

dreyßig Stück, halbes Schock, *n.*

Trente, *a.* trzydzieści, dreyßig.

Trentième, *a.* trzydziesty, dreyßigste. — *m.* trzydziesta część, *f.* Dreißigtheil, *n.*

Trépas, *m.* śmierć, *f.* Tod, *m.* Absterben, *n.*

Trépassé, *m.* zmarły, umarły, *m.* Verstorbener, *m.*

Trépasser, *v. n. fam.* umrzeć, sterben.

Trépied, *m.* trzynóg, dynarek, *m.* Dreyfuß, *m.*

Trépignement, *m.* tupanie; tapanie, *n.* Stampfen mit den Füßen, *n.*

Trépigner, *v. n.* tupać, tąpać, mit den Füßen stampfen.

Très, *ad.* bardzo, mocno, sehr, gar, überaus.

Trésor, *m.* skarb, *m.* Schatz, *m.* Schatzkammer, *f.*

Trésorerie, *f.* podskarbstwo; skarbnikowstwo; mieszkanie pod karbiego etc., *n.* Schatzmeisteramt; Rentmeisteramt, *n.* Wohnung des Schatzmeisters ꝛc. *f.*

Trésorier, *m.* podskarbi; skarbnik, *m.* Schatzmeister; Rentmeister, *m.*

Tressaillement, *m.* ograżka, *f.* wzdryganie, drżenie; skakanie, Schauer, *m.* Zittern, Auffahren; Hüpfen, *n.*

*Tressaillir, *v. n.* wzdrygać się, drżeć; skakać, schauern, zittern; hüpfen.

Tresse, *f.* galon, *m.* plecionka, *f.* sitowie, *n.* Tresse; Flechte, *f.*

Tresser, *v. a.* pleść, flechten, schlingen, *T* włosy w nitki wplatać, treffiren.

Tresseur, *m.* —euse, *f.* perukarz, co włosy w nitki wplata, *m.* Treffirer, *m.*

Tréteau, *m.* kozły, nogi (pod stołem etc.) *pl* Bock, *m.* Gestell, *n.* — *pl.* teatr ciarłatana, *m.* Marktschreyerbühne, *f.*

Trêve, *f.* zawieszenie broni, *n.* Waffenstillstand, *m. fig.* pokóy, odpoczynek, *m.* Ruhe, Rast, *f.*

Triage, *m.* wybieranie, obieranie, *n.* Auslesen, *n.* Auswahl, *f.*

Triangle, *m.* tróykąt, *m.* trzygraniastość, *f.* Dreyeck, *n.* Triangel, *m.*

Triangulaire, *a.* tróykątny; trzygraniasty, dreyeckig.

Tribade, *f.* białogłowa z białogłową Sodomią pełniąca, *f.* Weibsperson, die mit einer andern ihres Geschlechts Unzucht treibt, *f.*

Tribale, *f.* świeżo gotowana wieprzowina, *f.* frisches in seinem eigenen Fette gekochtes Schweinefleisch, *n.*

Tribouillement, *m.* niepokóy, *m.* zamięszanie etc., *n.* Verwirrung, *f.*

Tribouiller, *v. n.* drżeć, skakać, zittern, zappeln. — *a.* niepokóy sprawiać, męczyć, kłopotać, quälen, verwirren.

Tribu, *f.* cech, *m.* pokolenie, *n.* Zunft, *f.* Volksstamm, *m.*

Tribulation, *f.* ucisk, *m.* przeciwność, *f.* Trübsal, *f.*

Tribunal, *m.* krzesło sędziego, *n.* sądy, *pl.* Richterstuhl, Gerichtshof, *m.*

Tribune, *f.* mieysce oratorskie, *n.* chórek, *m.* Rednerbühne, Emporkirche, *f.* Chor, *n.*

Tribut, *m.* pobór, podatek, czynsz, *m.* dań, *f.* Steuer, Schatzung, *f.* Tribut, *m.*

Tributaire, *a.* poborowy, czynszowy etc., zinsbar. — *m.* do opłacania podatków obowiązany, der Tribut zahlen muß.

Tricher, *v. a. fam.* szalbierować, machlować (we grze) betrügen, (besonders im Spiele).

Tricherie, *f. fam.* szalbierstwo, machlarstwo (we grze), *n.* Betrügerey im Spiele, *f.*

Tri-

Tricheur, *m.* —euse, *f. fam.* szalbierz, machlarz taki, *m.* Betrüger, *m.* (im Spiele).

Tricot, *m. fam.* kiy, *m.* pałka: robota pończoszkowa, *f.* Prügel, *m.* gestrickte Arbeit, *f.*

Tricotage, *m.* robienie na drótach, wiązanie koronek, *n.* robota pończoszkowa etc.; zapłata od niéy, *f.* Stricken; Klöppeln; Strickwerk, *n.* Strikkerlohn, *m.*

Tricoter, *v. a.* robić na drótach: wiązać koronki, stricken, klöppeln.

Tricoteur, *m.* —euse, *f.* pończosznik; ten, co koronki robi, *m.* Stricker; Klöppler, *m.*

Trident, *m.* tróyząb, *m.* Dreyzack, *m.*

Triennal, ale, *a.* trzyletny, dreyjährig.

Triennalité, *f.* czas trzyletny urzędu, *m.* dreyjährige Dauer eines Amtes, *f.*

Triennat, *m.* trzyletne zawiadowanie, *n.* dreyjährige Verwaltung, *f.*

Trier, *v. a.* obrać, wyszukać, wybrać, ausleſen, aussuchen; leſen (Erbſen ꝛc.)

Trigaud, aude, *a. fam.* fałszywy, podstępny, heimtückiſch.

Trigauder, *v. n. fam.* szalbierować, oszukiwać, Finten machen.

Trigauderie, *f. fam.* szalbierstwo, oszukaństwo, *n.* Betrügerey, Finte, *f.*

Trigonométrie, *f. T.* trygonometrya, *f* Trigonometrie, *f.* (Ausmeſſung der Dreyecke). — trique, *a.* trygonometryczny, trigonometriſch.

Trillion, *m.* trylion, *m.* trzy miliony, Trillion, *f.*

Trimestre, *m.* kwartał, *m.* trzynaściecze, *n.* Zeit von drey Monaten, *f.*

Tringle, *f.* pręt, drążek do firanek, prącik żelazny u szyby, *m.* koronka; listwa, listewka, *f.* Vorhangſtange, *f.* Windeiſen an den Fenſtern, *n.* Kranzleiſte; Leiſte; Latte, etwas daran aufzuhängen, *f.*

Trinité, *f.* tróyca, *f.* Dreyeinigkeit, *f.*

Trinquart, *m.* bat do łowu śledzi, *m.* kleines Fahrzeug zum Heringsfange, *n.*

Trinquer, *v. n. fam.* pić, kieliszkami brzękać, zechen, mit den Gläſern anſtoßen.

Triomphal, ale, *a.* zwycięski, tryumfalny zu einem Triumphe, Siege gehörig.

Triomphant, ante, *a.* tryumfuiący, zwycięski, ſiegend, triumphirend.

Triomphateur, *m.* zwycięzca, *m.* Sieger im Triumphe, *m.*

Triomphe, *m.* tryumf, *m.* zwycięstwo, *n.* Triumph, Sieg, *m.*

Triompher, *v. n.* tryumfować, zwyciężyć, triumphiren, ſiegen.

Tripaille, *f.* wnętrzności, *f.* trzewa, *n. pl.* Eingeweide der Thiere, *n.* Kaldaunen, *f. pl.*

Tripe, *f.* (zwyczaynie *pl.*) wnętrznośni zwierząt, *f.* trzewa, *n.* flaki, *m. pl.* (meiſtens *pl.*) Eingeweide der Thiere, *n.* Kaldaunen, Kutteln, *f. pl.* — de velours, axamit szalony, *m.* Trippſammet, *m.*

Triperie, *f.* jatki, gdzie flaki przedaią, *pl.* Kaldaunenmarkt, *m.*

Tripette, *f. fam.* flaczek, *m.* kleine Kaldaune, *f.*

Triphthongue, *f.* tróygłoska, *f.* Dreylaut, *m.*

Tripier, *m.* przekupnik flaków, *m.* Kaldaunenhöker, *m.* —pière, *f.* przekupka flaków, *f.* Kaldaunenhökerin, *f. fam.* kobieta otyła, niezgrabna, *f.* dikkes, fettes Weib, *n.*

Tri-

Triple, *a.* troisty, potróyny, troiaki, dreyfach.

Triplement, *m.* pomnożenie do trzeciéy części, *n.* Vermehrung bis auf ein Drittheil, *f.* — *ad.* troisto, troiakim sposobem, dreyfach.

Tripler, *v. a.* po-, troić, trzy razy pomnożyć, verdreyfachen. — *n.* po-, troić się, sich dreyfach vermehren.

Triplicité, *f.* troistość etc., *f.* Dreyfachseyn einer Sache, *f.*

Tripoli, *m.* trypla, *f.* Tripel, *m.* (Stein).

Tripolir, *v. a. fam.* tryplą polerować, mit Tripel abreiben.

Tripot, *m.* piłarnia; szynkownia, *f.* Ballhaus; Spielhaus, *n.*

Tripotage, *m.* mięszanina, *f.* Mischmasch, *m.* Gemengsel, *n.*

Tripoter, *v. a. et n.* mięszać, durch einander mengen. *fig.* po-, mięzać; ułożyć, ukartować, verwirren; abkarten.

Trique, *f.* pałka, *f.* patyk, *m.* Knüttel, *m.*

Triquer, *v. a.* wybrać i osobno na stronę położyć, postawić; po-, mięszać, auslesen, und bey Seite legen; unter einander mengen.

Triquot, *m.* piłatyk mały, *m.* kleines Schlagracket, *n.*

Trisaïeul, *m.* —eule, *f.* prapradziadów dziad, *m.* babka, *f.* Urältervater, *m.* — mutter, *f.*

Trisyllabe, *a.* tróysyllabny, dreysylbig.

Triste, *a.* smutny, posępny; ponury, markotny, traurig, betrübt; verdrüßlich.

Tristesse, *f.* smutek, smętek, *m.* Traurigkeit, *f.*

Triturable, *a.* łatwy do pokruszenia, do tarcia, zerreiblich.

Trituration, *f.* pokruszenie, potłuczenie, tarcie, *n.* Zerreibung, Zermalmung, *f.*

Triturer, *v. a.* zetrzeć, potłuc, pokruszyć, zerreiben, zerstoßen, zermalmen.

Trivaire, *a.* carrefour —, droga krzyżowa, *f.* Scheideweg, wo drey Wege zusammen stoßen, *m.*

Trivial, ale, *a.* podły, powszechny, zwyczayny, gemein, niedrig, platt, abgedroschen, alltäglich.

Trivialité, *f.* podłość, powszechność wyrazu etc.; rzecz zwyczayna, powszechna *f.* das Gemeine, *n.* die Plattheit eines Ausdrucks ꝛc.; alltägliche, abgedroschene Sache, *f.*

Troc, *m.* zamiana, *f.* Tausch, *m.*

Trochet, *m.* pęk, *m.* kupka, *f.* (owoców etc.). Büschel, Strauß, *m.* (von Früchten ꝛc.)

Troglodites, *m. pl.* Höhlenbewohner, *m. pl.*

Trogne, *f. fam.* twarz brzydka, trędowata, *f.* häßliches, versoffenes, kupfrichtes Gesicht, *n.*

Trognon, *m.* komórka iądrek, *f.* ogryzek, *m.* Kerngehäuse im Obste, *n.* Griebs, *m.*

Trois, *a.* trzy, drey, — *m.* tróyka, *f.* trzeci, *m.* Drey, *f.* Dritte, *m.*

Troisième, *a.* trzeci, dritte, — *f.* trzecia szkoła, klassa, *f.* Tertia, dritte Klasse, *f.* — *m.* uczeń z trzeciéy szkoły, *m.* Tertianer, *m.*

Troisièmement, *ad.* po trzecie, drittens.

Trôler, *v. n. fam.* tam i sam biegać, łazić, herum trödeln. — *a. fam.* wlec, prowadzić za sobą, mit sich schleppen.

Trompe, *f.* trąba; drumla; trąba słoniowa, *f.* nos komorzy, *m.* Jagdhorn, *n.* Trompete; Maultrommel, *f.* Brummeisen, *n.* Rüssel, *m.*

Tromper, *v. n.* oszukać, zwieść, betrügen, hintergehen, täuschen. se —, *r.* oszukać się, zwieść się, omylić się, sich betrügen, sich täuschen, sich irren.

Tromperie, *f.* oszukanie, oszukaństwo, *n.* Betrug, *m.* Betrügerey, *f.*

Trompeter, *v. a.* otrębywać, bey Trompetenschalle ausrufen, bekannt machen. *fig.* otrębywać, roznosić, ausposaunen.

Trompette, *f.* trąba, *f.* Trompete, *f.* — *m.* trębacz, *m.* Trompeter, *m.*

Trompeur, euse, *a.* szalbierski, zdradliwy, zawodny, betrügerisch; betrüglich. — *m. f.* szalbierz, oszukaniec, *m.* Betrüger, *m.*

Trompeux, euse, *a.* omylny, zawodny, betrüglich.

Tronc, *m.* pniak, odziemek, karcz; tułów, kadłub, *m.* puszka na iałmużnę, *f.* Stamm, Stock; Rumpf; Almosenstock, *m.*

Tronchet, *m.* kloc pod kowadłem; pniak do rąbania, *m.* Amboßstock; Hackblock, *m.*

Tronçon, *m.* odłomek, kawałek, *m.* drzazga, sztuka, *f.* dzwono ryby, *n.* abgehauenes, abgerissenes ꝛc. Stück, *n.*

Tronçonner, *v. a.* na sztuki, kawałki, etc. pokraiać, porąbać, in Stücke schneiden, zertheilen.

Trône, *m.* tron, *m.* Thron, Sitz, *m.*

Tronquer, *v. n.* skaléczyć, verstümmeln.

Trop, *ad.* za wiele, za nadto, za..., zu viel, zu sehr, zu..., — *m.* zbytek, *m.* rzecz zbyteczna; *f.* das Ueberflüssige, *n.*

Trope, *m.* wyraz przenośnie, niewłaściwie użyty, *m.* Tropus, *m.*

Trophée, *m.* znak, słup zwycięski, *m.* Siegeszeichen, *n.* Trophäe, *f.*

Tropologique, *a.* przenośny, niewłaściwy, figürlich, uneigentlich.

Troquer, *v. a.* zamienić, tauschen, vertauschen.

Troqueur, *m.* —euse, *f.* zamieniacz, *m.* Tauscher, *m.*

Trot, *m.* kłus, *m.* Trab, *m.*

Trottade, *f fam.* przeiażdżka, *f.* kleine Reise zu Pferde oder im Wagen, *f.*

Trotte, *f. fam.* droga; odległość, *f.* kawał (drogi), *m.* Weg, *m.* Strecke, *f.*

Trotter, *v. a.* kłusem iśdź, traben. *fig.* biegać, latać, włóczyć się, viel laufen.

Trotteur, *m.* kłusak, *m.* Pferd, das den Trab geht, *n.*

Trottin, *m. fam.* posłaniec, usługiwacz, *m.* Beyläufer, Bedienter zum Verschicken, *m.*

Trottiner, *v. n. v.* Trotter.

Trottoir, *m.* ścieszka przy goscińcu, *f.* erhabener Fußweg, Fußsteig, *m.*

Trou, *m.* dziura, *f.* Loch, *n.*

Troubadour, *m.* (przedtém) poeta Francuzki w Prowincyi, *m.* (ehemals) Dichter in der Provence, *m.*

Trouble, *a.* pochmurny, posępny; mętny, trübe. — *m.* pomięszanie, zamięszanie, *n.* wrzawa, *f.* Unruhe, Unordnung, Verwirrung, Uneinigkeit, *f.*

Trouble-fête, *m. fam.* psuiący radość, uciechę, *m.* Freudenstörer, *m.*

Troubler, *v. a.* macić, trüben, trübe machen. *fig.* niepokóy czynić, sprawiać, przeszkadzać; mięszać, stören, beunruhigen; verwirren. se —, *r.* macić się; chmurzyć się; pomięszać się; uwięznąć w mowie, trübe werden; sich verwirren; sich in Reden verhauen.

Troué, ée, *a.* dziurawy, löcherig.

Trou-

Trouée, *f.* otworzystość, *f.* otwór, *m.* Oeffnung in einem Gehölze ꝛc., *f.*

Trouer, *v. a.* po-, przedziurawić, durchlöchern.

Trou-madame, *m* gra pewna w gałki, *f.* gewisses Spiel mit Kugeln, *n.*

Troupe, *f.* kupa, gromada, *f.* Trupp, Haufen, *m.* —pes, *pl.* woysko, *n.* Truppen, *m. pl.* Kriegsvölker, *n. pl.*

Troupeau, *m.* stado, *n.* trzoda, *f.* Heerde, *f.*

Trousse, *f.* pęk, *m.* wiąska, *f.* worek barbierski, *m* Pack, Bündel, Bund, *n.* Scheersack, *m.* Trousses, *pl. obs.* spodnie paziów, *pl.* Pagenhosen, *f. pl.* être au — de qq. *fam.* nie opuścić; ścigać, gonić kogo, jemandem auf dem Fuße nachfolgen; ihm nachsetzen.

Trousseau, *m.* pęk, *m.* wyprawa, *f.* Bund, *n.* Ausstattung, *f.*

Trousse-quin, *m.* opuszka (u siodła), *f.* Sattelbausch, *m.*

Trousser, *v. a.* podkasać, podnieść; do góry pociągnąć; podwiązać; zawinąć, aufschürzen, aufheben; hinauf ziehen; aufstecken; aufgürten; aufstreifen. *fig. fam.* zamorzyć; sprzątnąć, zjeździć, geschwind abthun; hinweg raffen. — bagage, zemknąć, uciec, sich aus dem Staube machen.

Troussis, *m.* założenie, *n.* fałd, *m.* Umschlag, *m.* Falte, *f.*

Trouvaille, *f. fam.* rzecz znaleziona, *f.* Fund, *m.*

Trouvé, ée, *p. et a.* znaleziony, etc., gefunden ꝛc.; enfant —, podrzutek, *m.* Findelkind, *n.*

Trouver, *v. a.* znaleźć; zastać; wynaleźć, wymyśleć; mniemać, rozumieć, finden, antreffen; erfinden, ersinnen; dafür halten. se —, *r.* bydź; znaydować się; bawić się; mieć się; sich finden; sich einfinden, sich befinden.

Trouverre, Trouveur, *m.* starofrancuzki wierszopis, *m* Name der ältesten Französischen Dichter, *m.*

Truand, *m.* ande, *f. fam.* hultay, włóczęga, *m.* Landläufer, *m.*

Truandaille, *f. fam.* hultaystwo, *n.* hałastra, *f.* Bettelvolk, *n.*

Truander, *v. n. fam.* włóczyć się i żebrać, betteln gehen.

Truble, *f.* kaszerz, czerp, *m.* Fischhamen, *m.*

Trucheman, *m.* tłumacz, *m.* Dollmetscher, *m.*

Trucher, *v n. fam.* z lenistwa żebrać, aus Faulheit betteln.

Trucheur, *m.* —euse, *f. fam.* żebrak, *m.* Bettler, *m.*

Truelle, *f.* kielnia, *f.* Maurerkelle, *f.*

Truellée, *f.* kielnia pełna czego, *f.* Kelle voll, *f.*

Truffe, *f.* tertufole, trufle, *pl.* Trüffel, *f.*

Truie, *f.* maciora (świnia), *f.* Zuchtsau, *f.*

Truite, *f.* pstrąg, *m.* Forelle, *f.*

Truité, ée, *a.* pstrągowaty, mit Flecken bezeichnet, wie eine Forelle.

Trumeau, *m.* ćwierć tylnia wołowa, *f.* słup, filar, *m.* zwierciadło między dwoma oknami, *n.* Ochsenkeule, *f.* Fensterpfeiler; Pfeilerspiegel, *m.*

Trupelu, ue, *a.* zabawny, wesoły, spaßhaft, aufgeweckt.

Tu, *pr.* ty, du.

Tuable, *a. fam.* śmierci godzien, das den Tod verdient.

Tuant, ante, *a. fam.* nieznośny, przykry, äußerst beschwerlich, mühsam; unleidlich.

Tu-autem, *m. fam.* koniec, sęk sprawy, *m.* wesentlicher Punkt, Knoten, *m.*

Tubéreuse, *f.* iacynt iesienny, *m.* Tuberose, *f.*

Tubéreux, euse. *a.* pękaty, pęczysty, knollig.

Tubérosité, *f.* guz, pukiel, *m.* Knorren, Knoten, Beinknoten, *m.*

Tudesque, *a.* staroniemiecki, Altdeutsch.

Tue-mouches, *m.* klapka na muchy, *f.* Fliegenklatsche, *f.*

Tuer, *v. a.* zabić, zamorzyć; zarznać; psuć, niszczyć, tödten, umbringen; schlachten; erlegen, fällen; verderben. se —, *r.* zabić się, odebrać sobie życie, sich ums Leben bringen. *fig.* usilnie się starać, sich heftig bemühen.

Tuerie, *f. fam.* rzeź, *f.* szlachtuz, *m.* Gemetzel, *n.* Schlachthof, *m.* Schlachthaus, *n.*

à Tue-tête, *ad.* ze wszystkich sił, aus allen Kräften.

Tue-vents, *m. pl.* wiatr przenikaiący, *m.* Windschauer, *m.*

Tueur, *m.* rzeźnik do świń, *m.* Schweineschlächter, *m. fam.* brawura, zawadyak, *m.* der alles umbringen will.

Tuilage, *m.* barwa sukna, *f.* Strich am Tuche, *m.*

Tuile, *f.* dachówka, *f.* Dachziegel, *m.*

Tuileau, *m.* kawałek dachówki, *m.* Stück von einem zerbrochenen Dachziegel, *n*

Tuilerie, *f.* strycharz, *m.* Ziegelhütte, Ziegelbrenneren, *f.*

Tuilier, *m.* cegielnik, *m.* Ziegelstreicher, *m.*

Tulipe, *f.* tulipan, *m.* Tulpe, *f.*

Tuméfaction, *f.* puchlina, *f.* puchnienie, *n.* Geschwulst, *f.*

Tuméfier, *v. a.* puchlinę sprawiać, Geschwulst verursachen.

Tumeur, *f.* nabrzmiałość, puchlina, *f.* Geschwulst, *f.*

Tumulte, *m.* rozruch, zgiełk, bunt, *m.* wrzawa, *f.* Auflauf, Lärm, Tumult, *m.*

Tumultuaire, *a.* buntowny, tumultuarisch.

Tumultueux, euse, *a.* burzliwy, gwałtowny; buntowny, lärmend, ungestüm; aufrührerisch.

Tunicelle, *f.* kaftanik biały niektórych zakonników, *m.* weißes Leibröckchen der Klostergeistlichen, *n.*

Tunique, *f.* kaftanik (zakonniczy), *m.* Leibrock, (jetzt der Klostergeistlichen), *m.*

Turban, *m.* turban, zawóy, *m.* Turban, türkischer Bund, *m.*

Turbe, *f.* kupa, gromada, *f.* Haufen, *m.*

Turbine, *f.* chór do śpiewania w kościele, *m.* Singchor im Kloster, *n.*

Turbot, *m.* płaszcz, *f.* (ryba morska), Steinbutt, Seefasan, *m.* —tin, *m.* płaszczka, *f.* kleiner Seefasan, *m.*

Turbulence, *f.* burzliwość, *f.* Ungestüm, *n.*

Turbulent, ente, *a.* burzliwy, niespokoyny, ungestüm, unruhig.

Turc, *m.* Turczyn, Turek; ięzyk Turecki, *m.* Türke, *m.* Türkische Sprache, *f.*

Turc, Turque, *a.* Turecki, Türkisch. à la turque, po Turecku; okrutnie, Türkisch; grausam.

Turcie, *f.* grobla z kamieni, *f.* Steindamm, *m.*

Turcot, *v.* Torcol.

Turelure, *f. fam.* c'est toujours la même —, zawsze iedna piosnka, *f.* es ist immer eine Leyer.

Turiféraire, *v.* Thuriféraire.

Turlupin, *m.* błazgon, *m.* alberner Witzling, *m.*

Turlupinade, *f.* błaznowanie, *n.* drwiny, *pl.* Witzeley, *f.*

Turlupiner, *v. a.* drwić, błaznować, witzeln. — à qq. drwić, szydzić z kogo, einen aufziehen, foppen.

Turpitude, *f.* hańba, sromota, *f.* Schande, *f.*

Turquet, *m.* piesek Turecki, *m.* gatunek zboża Tureckiego, *n.* Türkisches Hündchen, Art Türkisches Korn, *n.*

Turquie, *f.* Turki, *pl.* Turcya, *f.* Türkey, *f.* —rc, —rque, *a.* Turecki, Türkisch. Turczyn, Turek, Türke, *m.*

Turquin, *a.* bleu —, granatowy, ciemnomodry, dunkelblau.

Turquoise, *f.* turkus, *m.* (kamień drogi,) Türkiß, *m.* (Edelstein.)

Tussilage, *m.* podbiał, *m.* (roślina) Huflattich, *m.* (Pflanze.)

Tutélaire, *a.* broniący, schützend.

Tutelle, *f.* opieka, *f.* Vormundschaft, *f.*

Tuteur, *m.* opiekun, *m.* Vormund, *m.*

Tutoiement, *m.* potykowanie, *n.* Duzen, *n.*

Tutoyer, *v. a.* potykiwać komu, bratać kogo, duzen.

Tutrice, *f.* opiekunka, *f.* Vormünderin, *f.*

Tuyau, *m.* rura; słomka, łodyga; pipka; piszczałka w organach, *f.* Röhre, *f.* Rohr, *n.* Halm; Kiel, *m.* Orgelpfeife, *f.*

Tympaniser, *v. a.* qq. łżyć, osławiać, obmawiać kogo, einen ausschreyen, verschreyen.

Tympanon, *m.* cymbały, *pl.* Hackbret (musikalisches Instrument), *n.*

Type, *m.* wyobrażenie, *n.* wzór, *m.* figura na monecie, *f.* Muster, Vorbild, *n.* allegorische Figur ꝛc. auf den Denkmünzen, *f.* *T.* litera, *f.* Letter, *f.*

Typique, *a.* taiemny, niewłaściwy, vorbildlich, figürlich.

Typographe, *m.* drukarz, *m.* Buchdrucker, *m.*

Typographie, *f.* drukarstwo, *n.* Buchdruckerkunst, *f.*

Typographique, *a.* drukarski, typographisch.

Typométrique, *a. m.* l'art —, sztuka drukowania map, *f.* Kunst, Landkarten zu drucken, *f.*

Tyran, *m.* tyran, okrutnik, *m.* Tyrann, Wütherich, *m.*

Tyrannicide, *m.* tyranobóystwo, *n.* tyranobóyca, *m.* Tyrannenmord; Tyrannenmörder, *m.*

Tyrannie, *f.* tyrańskwo, okrucieństwo, *n.* Tyranney, Grausamkeit, *f.*

Tyrannique, *a* tyrański, okrutny, tyrannisch.

Tyranniser, *v. a. et n.* tyranizować, okrutnym sposobem sobie postępować, tyrannisiren, tyrannisch verfahren.

U.

Ukase, *m.* ukaz, *m.* Ukase, *f.* (Russisches Edikt.)

Ulan, *m.* ułan, *m.* Uhlan, *m.*

Ulcération, *f.* iątrzenie, *n.* wrzodowatość, *f.* wrzód, *m.* Schwären; Geschwür, *n.*

Ulcère, *m.* wrzód, *m.* Geschwür, *n.*

Ulcérer, *v. a.* roz-, iątrzyć, schwären machen. *fig.* rozżarzyć, zranić, kränken, erbittern.

Ultérieur, eure, *a.* z tamtéy strony leżący, tamteczny; dalszy, jenseitig; fernerweitig.

Ultramontain, aine, *a.* zagórny, jenseits der Gebirge (der Alpen).

Umble, *m.* pstragi ieziorney rodzay, Art Lachsforelle, *f.*

Un, *a.* iedno, eins. — *m.* iedna, *f.* Eins, *f.*

Un, une, *a.* ieden, iedna, iedno; iedyny, szczególny, ein, eine, einer; einig, einzig. un à un, po iednemu, iedno po drugiém, einzeln. l'un l'autre etc. *v.* Autre.

Unanime, *a.* iednomyślny, zgodny, einmüthig.

Unanimité, *f.* iednomyślność, zgoda, *f.* Einmüthigkeit, *f.*

Uni, ie, *a. et p.* złączony etc.; równy, płaski, gładki; prosty; vereinigt; gleich, eben; flach; einfach.

Uni, *ad.* prosto, równo, gleich, eben.

Unième, *a.* piérwszy (po liczbach 20, 30 etc.) ein, erste, (nur mit 20, 30, ꝛc.)

Uniforme, *a.* iednakowy, iednostayny, równy, iedno-myślny, einförmig, gleichförmig. — *m.* uniforma, *f.* monderunek, *m.* Uniform; Montur, *f.*

Uniformément, *ad.* równo, iednostaynie etc., gleichförmig.

Uniformité, *f.* iednostayność, równość, iednomyślność, *f.* Einförmigkeit, Gleichheit, *f.*

Unîment, *ad.* równo, gładko; prosto, gleich, eben; einfach; ohne Umstände.

Union, *f.* złączenie, zjednoczenie, *n.* związek, *m.* Vereinigung, *f.* *fig.* iedność, iednomyślność, zgoda, *f.* Einigkeit, Eintracht, *f.*

Unique, *a.* iedyny, szczególny, einig, einzig.

Unir, *v. a.* złączyć, zjednoczyć, związać; wyrównać, wygładzić, wyprostować, vereinigen; ebenen, schlichten.

Unisson, *m.* *fig.* iednomyślność, zgoda, *f.* Uebereinstimmung, *f.*

Unité, *f.* iedność, *f.* Einheit, *f.*

Univers, *m.* świat, *m.* Weltgebäude, *n.* Welt, *f.*

Universalité, *f.* powszechność, *f.* wszystko, *n.* Allgemeinheit, *f.* das Ganze, *n.*

Universel, elle, *a.* powszechny, allgemein.

Université, *f.* akademia, wysoka szkoła, *f.* Universität, hohe Schule, *f.*

Ure, *m.* tur, *m.* Auerochs, *m.*

Urgence, *f.* nagłość, pilność, *f.* dringende Umstände, *m. pl.*

Urgent, ente, *a.* nagły, pilny, gwałtowny, dringend.

Urinal, *m.* urynał lékarski szklanny, *m.* Uringlas, *n.*

Urinateur, *m.* nurek, *m.* Taucher, *m.*

Urine, *f.* uryna, szczyny, *pl.* *f.* Urin, Harn, *m.*

Uriner, *v. n.* szczać, wodę puścić, harnen, den Urin lassen.

Urineux, euse, *a.* urynny, urinartig.

Urne, *f* bańka popiołowa, *f.* Urne, *f.* Aschenkrug, *m.*

Us, *m. pl.* — et coutumes, zwyczay i obyczay, *m.* hergebrachte Gewohnheit, *f.* Herkommen, *n.*

Usage, *m.* zwyczay, obyczay, *m.* używanie, zażywanie, *n.* pożytek, *m.* Gebrauch, *m.* Gewohnheit; Benutzung, Nutzung, *f.* droit d'—, oder usages, *pl.* wrąb wolny, *m.* pasza wolna, *f.* freye Holzung, *f.* Triftrecht, *n.*

User, *v. n.* (d') używać, zażywać, brauchen, gebrauchen. en —, postępować sobie, obchodzić się, umgehen, behandeln, sich betragen. — *a.* wy-, potrzebować; strawić; schodzić, wytrzeć, wyrobić; stępić, brauchen, verbrauchen, verzehren; abnutzen; stumpf machen. s'—, *r.* popsuć się, wytrzeć się, wypotrzebować się, sich abnutzen, abtragen. *fig.* gasnąć, znikać, stępieć, abnehmen, stumpf werden. — *m.* używanie, noszenie czego, *n.*

Brauchen oder Nutzen einer Sache, *n.*

Usité, ée, *a.* zwykły, zwyczayny, gebräuchlich, üblich,

Usquebac, *m.* wódka szafranowa, *f.* Safranbranntwein, *m.*

Ustensile, *m.* sprzęt, *m.* naczynie, *n.* Hausgeräth, Küchengeräth, *n.*

Usucapion, *v.* Prescription.

Usufructuaire, *a.* użytek wydawaiący, do tego należący, den Nießbrauch gewährend.

Usufruit, *m.* użytek, *m.* użycie maiętności, *n.* Nießbrauch, *m.* Nutzung, *f.*

Usufruitier, *m.* —ière, *f.* użytek z maiętności odbieraiący, Nutznießer, *m.*

Usuraire, *a.* lichwiarski, wucherlich; wucherhaft.

Usure, *f.* lichwa, *f.* wytarcie, znoszenie, psucie używaniem, *n.* Wucher, *m.* Abnutzung durch einen langen Gebrauch, *f.*

Usurier, *m.* —ière, *f.* lichwiarz, *m.* Wucherer, *m.*

Usurpateur, *m.* —trice, *f.* nieprawny possessor, właściciel, *m.* unrechtmäßiger Besitzer, *m.*

Usurpation, *f.* trzymanie, przywłaszczanie czego nieprawne, *n.* widerrechtliche Anmaßung, *f.* widerrechtlicher Besitz, *m.*

Usurper, *v. a.* przywłaszczać sobie co. niesłusznie co posiadać, sich anmaßen, sich widerrechtlich zueignen, an sich reißen.

Utensile, *v.* Ustensile.

Utérin, ine, *a.* frères —, soeurs —, bracia przyrodni, *m.* siostry przyrodzone, *f. pl.* halbbürtige Geschwister, *pl.* fureur utérine, wściekłość macicy, *f.* Mutterwuth, *f.*

Utile, *a.* pożyteczny, użyteczny, zyskowny, nützlich, vortheilhaft, zuträglich, dienlich.

Utilité, *f.* pożytek, użytek, zysk, *m.* Nutzen, Vortheil, *m.*

V.

Va, *t.* dla mnie niech będzie! niech się stanie! meinethalben! es sey!

Vacance, *f.* wakans, *m.* wakancya urzędu etc., *f.* Erledigung eines Dienstes ꝛc., *f.* —ces, *pl.* wakacye, *f. pl.* Ferien, *f. pl.*

Vacant, ante, *a.* wakuiący, próżny, erledigt, leer, unbesetzt, ledig.

Vacarme, *m.* hałas, wrzask, gomon, *m.* Lärm, *m.* Geschrey, *n.*

Vacation, *f.* rzemiosło, *n.* sessya, *f.* zasiadanie; spisne, pamiętne, sądowe, *n.* Handthierung, *f.* Gewerbe, *n.* Mühwaltung; Sitzung, *f.* Gebühren dafür, *f. pl.* Vacations, *f. pl.* wakacye sądowe, *f. pl.* Gerichtsferien, *f. pl.*

Vache, *f.* krowa; skóra krowia, *f.* Kuh; Kuhhaut, *f*

Vacher, *m.* krowiarz, *m.* Kuhhirt, *m.*

Vachère, *f.* krowiarka, *f.* Kuhhirtin; Kuhmagd, *f.*

Vacherie, *f.* obora dla krów, *f.* Kuhstall; *m.* Melkerey, *f.*

Vacillant, ante, *a.* chwieiący się etc., wątpliwy, niepewny, wankend, schwankend.

Vacillation, *f.* chwianie się etc., *n.* Schwanken, *n. fig.* wątpliwość, niepewność, *f.* iąkanie się z pomieszania etc., pochodzące, *n.* Unentschlossenheit, *f.* Wankelmuth, *m.* Stottern aus Verwirrung ꝛc., *n.*

Vaciller, *v. n.* chwiać się, kołebać się, ruchać się, wanken, schwanken. *fig.* chwiać się, powątpiewać, wankelmüthig seyn.

Vade, *f.* stawka, *f.* Einsatz im Spiele, *m. fig. fam.* część, *f.* Antheil, *m.*

Vadé mecum, *m. fam.* rzecz, którą kto zawsze przy sobie ma, *f.* Sache, die man gewöhnlich mit sich hat, *f.*

Vagabond, onde, *a.* tułaiący się, błąkaiący się, herumschweifend, unstät. — *m. f.* włóczęga, *m.* Landstreicher, *m.*

Vagabondage, *m.* sposób życia włóczęgi, *m.* Lebensart eines Vagabonden, *f.*

Vagabonder, *v. n. fam.* tułać się, włóczyć się, błąkać się, herum streichen.

Vagissement, *m.* płacz niemówlątka, *m.* Geschrey kleiner Kinder, *n.*

Vague, *f.* wał, *m.* fala, *f.* Welle, Wasserwoge, *f.*

Vague, *a.* nieograniczony, nieokreślony, weitläufig, ohne bestimmte Grenzen. *fig.* niepewny, unbestimmt. terres —, puste krainy, *f. pl.* öde Strecken Landes, *f. pl.*

Vague-mestre, *m.* magaźny, *m.* Wagenmeister bey einer Armee, *m.*

Vaidasse, *v.* Védasse.

Vaillance, *f.* mężność, odwaga, *f.* Tapferkeit, *f.*

Vaillant, ante, *a.* mężny, odważny; tapfer.

Vaillant, *m.* właścizna, maiętność, *f.* Vermögen; baares Geld, *n.*

Vain, aine, *a.* marny, nikczemny, daremny, próżny; pyszny, chełpliwy; parny eitel, nichtig; unnütz, vergeblich; stolz; prahlerisch; schwüle. en vain, *ad.* próżno, daremnie, vergeblich, vergebens, umsonst.

*Vaincre, *v. a.* przezwyciężyć; pokonać; przewyższać, przechodzić, überwinden, siegen, besiegen; übertreffen.

Vaincu, *m.* zwyciężony, der Ueberwundene.

Vainement, *ad.* daremnie, próżno, vergebens, umsonst, unnütz.

Vainqueur, *m.* zwycięzca, *m.* Ueberwinder, Sieger, *m.*

Vairon, *m.* sielawa. *f.* Art Gründling, *m.*

Vaisseau, *m.* statek, *m.* naczynie, *n.* beczka. *f.* okręt, *m.* nawa w kościele, Gefäß, Geschirr, Faß; Schiff, *n.* das Schiff, der Mittelgang einer Kirche ꝛc., *n.*

Vaisselle, *f.* statki stołowe, *m. pl.* Tischgeschirr, *n.*

Valable, *a.* ważny, prawny, rechtsgültig, gültig.

Valaquie, *f.* Wołochy, *pl.* Wołoszczyzna, *f.* Wallachey, *f.*

Valant, *a.* wart, gelteud.

Valentin, *m.* Walenty, *m.* Valentin, Velten, *m.*

Valère, *m.* Walery, *m.* Valerius, *m.*

Valérien, *m.* Waleryan, *m.* Valerian, *m.*

Valet, *m.* sługa, *f.* Knecht, Diener, *m.*

Valetage, *m. fam.* służba, *f.* Knechtsdienst, *m.*

Valetaille, *f.* czeladź; ciurma, *f.* Bedientenvolk, Gesinde, *f.*

Valeter, *v. n.* usługiwać, Knechtsdienste thun.

Valétudinaire, *n.* chorowity, kränklich.

Valeur, *f.* wartość, cena; odwaga, *f.* męstwo; znaczenie, *n.* sens właściwy wyrazów, *m.* Werth, *m.* Tapferkeit. *f.* eigentlicher Sinn der Ausdrücke, *m.* la — de . . . , *fam.* prawie do, aż na . . . , ungefähr bis, bis auf . . . (z negacyą:) ledwie, nie tyle co, ani, (mit

der Verneinung:) kaum, nicht so viel als.

Valeureux, euse, *a.* mężny, waleczny, tapfer.

Validation, *f.* potwiérdzenie, umocnienie, *n.* Gültigmachung, Bestätigung, *f.*

Valide, *a.* prawny, ważny, gültig. mendiant —, zdrowy i czerstwy żebrak, *m.* starker und gesunder Bettler, *m.*

Valider, *v. a.* potwiérdzić, umocnić, gültig machen.

Validité, *f.* ważność, prawność, *f.* Gültigkeit, *f.*

Valise, *f.* tłomoczek, *m.* Felleisen, *n.*

Vallée, *f.* padół, *m.* dolina, *f.* Thal, *n.*

Vallon, *m.* padołek, *m.* dolinka, *f.* kleines Thal, *n.*

Valoir, *v. n.* wart bydź, płacić, ważyć; zdadź się, służyć; popłacać; donosić, gelten, werth seyn; taugen; einbringen, eintragen, verschaffen. faire —, wsławić, wbić w sławę, pokazać co, popisywać się czém, geltend machen.

Valve, *f.* skorupa ślimaków. *f.* Schale der Schnecken und Muscheln, *f.*

Vampire, *m.* upiór, *m.* Wampyr, Blutsauger, *m.*

Van, *m.* opałka, *f.* Schwinge, Wanne, *f.*

Vandoise, *f.* głowacz, *m.* (ryba) Häseling, Pfeilkarpfen, *m.*

Vanille, *f.* wanila, *f.* Vanille, *f.*

Vanité, *f.* marność, próżność; duma, pycha, *f.* Eitelkeit, Nichtigkeit, *f.*

Vaniteux, euse, *a. fam.* dumny, pyszny, eitel, (von Menschen).

Vanneau, *m.* czayka, *f.* Kibitz, *m.*

Vanner, *v. a.* przewiewać, opałać zboże, mit der Schwinge reinigen, schwingen.

Vannerie, *f.* koszownictwo, *n.* Korbmacherarbeit, *f.* Korbmacherhandwerk, *n.*

Vannette, *f.* opałka, *f.* Futterschwinge, *f.*

Vanneur, *m.* ten, co zboże przewraca, przewiewa, *m.* Kornschwinger, *m.*

Vannier, *m.* koszownik, *m.* Korbmacher, *m.*

Vantail, *m.* skrzydło u drzwi, wrót, *n.* Thürflügel, *m.*

Vantard, *m.* samochlubca, *m.* Prahler, Großsprecher, *m.*

Vanter, *v. a.* wychwalać, wysławiać, rühmen, anpreisen. se —, *r.* wychwalać się, chełpić się; ważyć się, sich rühmen, großsprechen; sich getrauen.

Vanterie, *f.* chluba, *f.* chełpienie się, *n.* Ruhmredigkeit, Prahlerey, *f.*

Vanteur, *m. fam.* pędziwiatr, samochlubca, *m.* Prahler, Großsprecher, *m.*

Vapeur, *f.* dym, wyziew, wapor, *m.* para, *f.* Dunst; Dampf, *m.* —peurs, *pl.* wiatry, wapory w głowę idące, *m. pl.* Blähungen, *f. pl.* hysteriſche, hypochandriſche Zufälle, *m. pl.*

Vaporation, *f.* parowanie, waporowanie, *n.* Ausdünsten, *n.*

Vaporeux, euse, *a.* wiatry sprawuiący; do wiatrów skłonny, Dünste verursachend, blähend; zu Blähungen geneigt.

Vaquer, *v. n.* wakować, nie bydź opatrzonym, zasadzonym; próżnym stać; wakacye mieć; nie zasiadać, erledigt seyn; leer stehen; Ferien haben. — à qc., pilnować czego, bawić się czém, einer Sache obliegen.

Vare, *f.* łokieć Hiszpański, *m.* Spanische Elle, (anderthalb Aune), *f.*

Varech, *m.* wymiot morski; okręt pogrążony; porost, *m.* trawa morska, *f.* Auswurf des Meeres, *m.* gesunkenes Schiff; Art Meergras, *n.*

Varenne, *f.* knieie, do polowania, *pl.* Jagdgehäge, *n.*

Variable, *a.* odmienny, veränderlich.

Variant, ante, *a.* odmienny, niestateczny, (o ludziach) veränderlich, (nur von Menschen).

Variantes, *f. pl.* odmienne wyrazy textu, *f. pl.* verschiedene Lesarten eines Textes. *f. pl.*

Variation, *f.* odmiana, *f.* Veränderung, *f.*

Varier, *v. a.* odmienić, veränderu, abwechseln. — *n.* odmienić się, różnić się, sich ändern, oder veränderlich seyn; verändern.

Variété, *f.* rozmaitość, różność, odmiana, *f.* Abwechselung, Verschiedenheit, *f.*

Variqueux, euse, *a.* nabrzmiały, ociekły, krampfaderig.

Varlet, *m. obs. v.* Valet.

Varmie, *f.* Warmia, *f.* Ermeland, *n.*

Varsovie, *f.* Warszawa, *f.* Warschau, *n.*

Vase, *m.* statek, *m.* naczynie, *n.* Geschirr, Gefäß, *n.*

Vase, *f.* muł, szlam, *m.* Schlamm, *m.*

Vaseux, euse, *a.* mulisty, szlamisty, schlammig.

Vassal, *m.* ale, *f.* hołdownik, man, *m.* Vasall, Lehnsmann, *m.*

Vasselage, *m.* hołdownictwo, mańſtwo, *n.* lenność, *f.* Lehnbarkeit; Lehnspflicht, *f.*

Vaste, *a.* wielki, obszerny, ogromny, groß, weit, ungeheuer.

Vatican, *m.* Watykan, pałac Papieski, *m.* Vatikan, päbstlicher Pallast, *m. fig.* dwór Papieski, *m.* päbstlicher Hof, *m.*

à Vau-de-route, *ad.* na łeb i na szyię, über Hals und Kopf.

Vaudeville, *m.* piosnka brukowa; wesoła komedya, *f.* Gassenlied; Volkslied, *n.* Art lustiger Schauspiele, *n.*

Vau-l'eau, *ad. v.* Aval.

Vaurien, *m.* nicwart, hultay, *m.* Taugenichts, *m.*

Vautour, *m.* sęp, *m.* Geyer, *m.*

Vautrer, se —, *r.* tarzać się, walać się, sich wälzen.

Vayvode, *m.* woiewoda, *m.* Woiwode, *m.*

Veau, *m.* cielę, *n.* skóra cielęca; cielęcina, *f.* Kalb; Kalbfell, Kalbleder; Kalbfleisch, *n.*

Védasse, *f.* potasz, *m.* Waidasche, *f.*

Vedette, *f.* straż konna, *f.* szylderhaus, *m.* Schildwache zu Pferde, *f.* Schilderhaus auf dem Walle einer Festung, *n.*

Végétable, *a.* rosnący, (o roślinach,) wachsbar (von Pflanzen und Bäumen).

Végétal, *m.* roślina, *f.* Gewächs, *n.* Pflanze, *f.*

Végétal, ale, *a.* roślinny, roślinowy, von Pflanzen herkommend; zu denselben gehörig.

Végétatif, ive, *a.* rosnący, wachsend.

Végétation, *f.* rośnienie, *n.* wzrost, *m.* Wachsthum, Wachsen, *n.*

Végéter, *v. n.* rosnąć, rość, (o roślinach) wachsen, (von Pflanzen). *fig.* il ne fait plus que —, żyie bez zmysłów, er führt nur ein Pflanzenleben.

Véhémence, *f.* moc, siła, *f.* gwałt, impet, *m.* Heftigkeit, *f.*

Véhément, ente, *a.* gwałtowny, mocny, silny, heftig, stark.

Véhicule, *m.* sposób, powód, *m.* spółprzyczyna, *f.* Mittel, Beförderungsmittel, *n.*

Veille, *f.* bezsen, *m.* czuynność, *f.* czucie, *n.* straż nocna; wigilia, *f.* Wachen, *n.* Schlaflosigkeit; Nachtwache, *f.* der Tag vorher; heilige Abend, *m.* être à la — de..., właśnie mieć, chcieć co uczynić, uskutecznić, zakończyć, auf dem Punkte stehen, etwas zu thun ꝛc. Veilles, *pl. fig.* nauka, robota nocna; nocy bezsenne.

senne, *pl. f.* Nachtstudiren, *n.* schlaflose Nächte, *f. pl.*

Veillée, *f.* wieczorna pora; kompania, *f.* nocowanie przy chorym, *n.* Abendzeit; Abendgesellschaft, *f.* Wachen bey einem Kranken, *n.*

Veiller, *v. n.* nie spać, czuć, wachen. *fig.* — à, sur qc., pilnować czego, mieć na pieczy, für, über etwas wachen, — *a.* strzedz, pilnować, bewachen, qq. pilnować kogo, nocować przy kim, bey jemandem wachen. *fig.* mieć kogo na oku, jemanden beobachten.

Veilleur, *m.* trupa pilnuiąc, Wächter bey einer Leiche, *m.*

Veilleuse, *f.* lampa nocna, *f.* Nachtlampe, *f.*

Veillotte, *f.* kupka siana na łące, *f.* Windhaufen Heu, *m.*

Veine, *f.* żyła, *f.* Blutader, Ader, *f.*

Veiné, ée, *a.* żyłowaty; żylasty; pstrągowaty, aderig, adericht; geädert.

Veineux, euse, *a.* żylasty, aderig.

Vêler, *v. n.* ocielić się, kalben.

Vélin, *m.* pergamin cienki, *m.* Jungfernpergament, *n.* papier —, papier przedni, cienki, *m.* Pergamentpapier, *n.*

Velléité, *f.* sama wola, *f.* bloses Wollen, *n.*

Vélocité, *f.* prędkość, szybkość, *f.* Schnelligkeit, *f.*

Velours, *m.* axamit, *m.* Sammet, *m.*

Velouté, *m.* axamitka, *f.* Sammetband, *n.*

Velouté, ée, *a.* axamitowy, axamitny, sammetartig.

Velouter, *v. a.* tkać na kształt axamitu, auf Sammetart wirken.

Velu, ue, *a.* włochaty, kosmaty; kudłaty, haarig, rauch; zottig.

Venaison, *f.* zwierzyna, *f.* czas, którego iest naylepsza, *m.* Wildpret vom Hirsche ꝛc., *n.* Zeit, da es feist ist, *f.*

Vénal, ale, *a.* przedayny, kupny, verkäuflich, feil.

Vénalité, *f.* przedayność etc., *f.* Feilseyn, *n.*

Venant, *p. et a.* przychodzący, kommend.

Vendable, *a.* przedayny, verkäuflich.

Vendange, *f.* zbieranie wina, *n.* tłoka, *f.* Weinlese, *f.* — *pl.* iesień, Zeit der Weinlese, *f.* Herbst, *m.*

Vendanger, *v. a.* wino zbierać, sprzątać, Weinlese halten, herbsten. *fig. fam.* popsuć, zniszczyć winnice, die Weinberge verheeren, verderben.

Vendangeur, *m.* — euse, *f.* zbieracz wina, *m.* Weinleser, *m.*

Vendiquer, *v.* Revendiquer.

Vendeur, *m.* —euse, *f.* kupiec, kramarz. przekupień. *m.* Verkäufer, Händler, Krämer, Höker, *m.*

Vendre, *v. a.* przedawać, verkaufen, feil haben, verhandeln, *fig.* przedadź, zdradzić, verrathen.

Vendredi, *m.* piątek, *m.* Freytag, *m.*

Venelle, *f. obs.* uliczka, *f.* Gäßchen, *n.* enfiler la —, uciekać, chorągiewkę zwinąć, das Hasenpanier ergreifen.

Vénéneux, euse, *a.* iadowity, (o roślinach) giftig, (von Pflanzen).

Vener, *v. a.* gonić, straszyć zwierzę przyswoione, żeby mięso skruszało, ein zahmes Thier jagen, hetzen, damit das Fleisch mürbe werde. faire — de la viande, kruchym robić mięso, Fleisch einbeitzen.

Vénérable, *a.* uzciwy, czci godny, ehrwürdig.

Vénération, *f.* poszanowanie, czczenie, *n.* cześć, *f.* Ehrerbietung, Ehrfurcht, Verehrung, *f.*

Vénérer, *v. a.* szanować, czcić, (rzeczy święte) verehren, (heilige Dinge).

Vénerie, *f.* łowy, *pl.* polowanie, *n.* pałac, domek łowczy, *m.* Jagd, Jägerey, *f.* Jägerhof, *m.*

Vénérien, enne, *a.* weneryczny, Wenusowy, venerisch.

Veneur, *m.* myśliwy; łowczy, *m.* Jäger; Oberjäger, *m.*

Vengeance, *f.* zemsta, pomsta, *f.* Rache, Ahndung, *f.*

Venger, *v. a.* mścić się, pomścić się, rächen, ahnden.

Vengeur, *m.* —eresse, *f.* mściciel, *m.* Rächer, *m.* — *a.* mszczący, rächend.

Véniel, elle, *a.* niewielki, mały, erläßlich, verzeihlich.

Venimeux, euse, *a.* iadowity, (osobl. o zwierzętach) giftig, (besonders von Thieren).

Venin, *m.* iad, *m.* trucizna, *f.* thierisches Gift, *n. fig.* iad, *m.* złość, *f.* Gift, *n. et m.* Bosheit, *f.*

Venir, *v. n.* iść; przyiść, przyiechać; rosnąć, chować się; wynikać, pochodzić z czego, kommen; ankommen; fortkommen, wachsen; herkommen, herrühren. en — aux mains, za łby się brać, bić się, handgemein werden. en — aux injures etc., łżyć się, kpać się na wzaiem, sich einander schimpfen ꝛc. — bien, rosnąć, chować się, przystoić komu; leżeć dobrze, fortkommen, gedeihen; gut stehen. — à dire etc., mieć, zdarzyć się, że, sagen ꝛc. sollen. il vient de dire etc., właśnie, dopiéro co mówił etc., er hat so eben gesagt ꝛc. à —, na dal, na przyszłość, künftig.

Vent, *m.* wiatr; dech, oddech, *m.* Wind, *m.* Luft; Blähung, *f.*

Vente, *f.* przeday, *m.* przedaż, *f.* targ, *m.* Verkauf; Markt, *m.*

Venter, *v. n.* wiać, huczeć, (wiatr), wehen, stürmen.

Venteux, euse, *a.* wietrzny, wietrzysty; nadymaiący, windig; blähend.

Ventier, *m.* drzewem kupczący, Holzhändler, der einen ganzen Wald kauft, *m.*

Ventosité, *f.* wzdymanie, *n.* wiatry, *pl. m.* Blähung, *f.*

Ventouse, *f.* bańka; trąba, rura, dziura dla oddechu, *f.* oddech, *m.* Schröpfkopf, *m.* Luftloch, Zugloch, *n.*

Ventouser, *v. a.* bańki stawiać, Schröpfköpfe setzen, schröpfen.

Ventre, *m.* brzuch, *m.* głąb, *m.* pękatość, *f.* Bauch, Leib, *m.*

Ventrée, *f.* gniazdo, *n.* Wurf Junge, *m.*

Ventricule, *m.* żołądek niektórych zwierząt, *m.* Magen, gewisser Thiere, *m.*

Ventrière, *f.* poprąg, gurt u szorów, *m.* Bauchriemen am Pferdegeschirr, *m.*

Ventriloque, *a.* brzuchomowny, aus dem Bauche redend. *m. f.* brzuchomowca, *m.* Bauchredner, *m.*

Ventru, ue, *a.* brzuchaty; pękaty, dickbäuchig.

Venue, *f.* przybycie, *n.* przyiazd; wzrost, *m.* pierwsze rzucenie kuli, (grаiąc w kręgle), *n.* Ankunft, *f.* Wuchs; Anwurf im Kegelspiele, *m.*

Vénule, *f.* żyłka, *f.* Aederchen, *n.*

Venus, *f.* Wenera, *f.* Venus, *f.*

Vêpre, *m. obs.* wieczór, *m.* Vesper, *f.* Abend, *m.*

Vêpres, *f. pl.* nieszpór, *m.* Vesper, *f.* Nachmittagsgottesdienst, *m.*

Ver, *m.* robak, *m.* Wurm, *m.*

Véra-

Véracité, *f.* prawdziwość, *f.* Wahrhaftigkeit, Glaubwürdigkeit, *f.*

Verbal, ale, *a.* ustny, słowny, mündlich.

Verbaliser, *v. n. fam.* rozwodzić się słowami, viel Worte machen.

Verbe, *m.* słowo, *a.* Wort; *T.* Zeitwort, *n.*

Verbeux, euse, *a.* szczebietliwy, pletliwy, geschwätzig.

Verbiage, *m.* szczebietliwość etc., *f.* Geschwätz, *n.*

Verbiager, *v. n. fam.* świegotać, pleść, baiać, viel Geschwätz machen.

Verbiageur, *m.* — euse, *f. fam.* świegot, baiacz, *m.* Schwätzer, *m.*

Verbosité, *f.* wielomowność, świegotność, *f.* Geschwätzigkeit, Weitschweifigkeit, *f.*

Ver-coquin, *m.* robaczek paczki winne obgryzuiący; robak w głowie, *m.* Rebsticher, (Käfer); Wurm im Kopfe, *m. fig.* upór, *m.* dziwactwo, *n.* Eigensinn, *m.*

Verd, *v.* Vert.

Verdâtre, *a.* zielonawy, grünlich.

Verdée, *f.* wino białe lekkie Toskańskie, *n.* Art leichter weißer Wein aus dem Toskanischen, *m.*

Verdelet, ette, *a.* kwaskowaty, trochę cierpki (o winie młodym); dosyć rzeski, żywy. etwas herbe, (vom jungen Weine); ziemlich munter.

Verderie, *f.* leśnictwo, *n.* Forstbezirk, *m.* Forstgerichtsbarkeit, *f.*

Verdet, *m v.* Vert-de-gris.

Verdeur, *f.* sok drzew i roślin, *m.* cierpkość wina, *f.* Saft in den Bäumen und Pflanzen, *m.* Säure des Weins, Herbe, *f. fig.* żywość, żwawość wieku młodego, *f.* jugendliche Lebhaftigkeit, *f.*

Verdier, *m.* trznadel; leśniczy, *m.* Grünfink; Förster, *m.*

Verdir, *v. a.* zielono farbować, uzielenić, grün anstreichen. — *n.* zielenić, grün werden, grünen.

Verdoyant, ante, *a.* zieleniejący, grünend.

Verdure, *f.* zieloność, zieleniznа, *f.* obicie w drzewa malowane, *n.* Grün; grünes Laub, *n.* Baumtapete, *f.*

Véreux, euse, *a.* robaczywy; roztoczony od robaków, wurmstichig; wurmig. *fig.* niebezpieczny, schlecht, unsicher.

Verge, *f.* prącik, *m.* rózga, *f.* prąt mierniczy; pierścień, obrączka, *f.* Gerte, Ruthe, Spießruthe; Art Elle, Ruthe, (Maaß), *f.* Ring, *m.* Verges, *pl.* rózga do karania; kara, *f.* Zuchtruthe, *f.*

Vergeage, *m.* odmierzenie materyi; wymierzenie napoiu, *n.* paski, krésy w materyi, *m. pl.* Abmessen der Zeuge; Visiren der Fässer, *n.* fehlerhafte Streifen im Zeuge, *m. pl.*

Vergée, *a. f.* étoffe —, pręgowaty, (o materyi), Zeug, der fehlerhafte Streifen hat, *m.*

Verger, *m.* sad, *m.* Baumgarten, *m.*

Verger, *v. n.* mierzyć prątem, laską pomierną napóy, mit der Verge messen, nach Ruthen ausmessen; visiren.

Vergeron, *m.* pokrzywka, *f.* (ptak), Grasmücke, *f.* (Vogel).

Vergetter, *v. a.* o-, wychędożyć, o-, wyczesać szczotką, ab-, auskehren, ab-, ausbürsten.

Vergettes, *f. pl.* szczotka, *f.* Kehr-, Staubbürste, *f.*

Vergettier, *m.* szczotkarz, *m.* Bürstenbinder, *m.*

Verglas, *m.* ślizgawica, *f.* Glatteis, *a.*

Vergue, *f.* reia, *f.* drąg masztowy, *m.* Segelstange, *f.*

Vé-

Véricle, *f.* kamień drogi fałszywy, *m.* falscher Edelstein, *m*

Véridicité, *f.* prawdziwość etc., *f.* Wahrhaftigkeit; *f.*

Véridique, *a.* prawdziwy, prawdomowny, wahrhaft.

Vérification, *f.* potwierdzenie etc., *n.* Bewährung, Bestätigung, *f.*

Vérifier, *v. a.* sprawdzić, spełnić, dowieść; po-, stwierdzić, bewähren, die Richtigkeit einer Sache darthun; beweisen, bekräftigen.

Vérine, *f.* naylepszy tytuniu gatunek, *m.* Varinastaback, *m.*

Véritable, *a.* prawdziwy, wahr; wahrhaftig, ächt.

Vérité, *f.* prawda; prawdziwość, szczérość, *f.* Wahrheit; Aufrichtigkeit, *f.* en —, prawdziwie, do prawdy, zaiste, wahrlich, wirklich. à la —, w rzeczy saméy, wprawdzie, es iſt wahr, zwar.

Verjus, *m.* sok winny niedoyzrzały, *m.* unreifer Traubensaft, *m.* unzeitige Weinbeere, *f.*

Verjuté, ée, *a.* kwaśny; cierpki, sauer; herbe.

Vermeil, eille, *a.* czerwony, rumiany, roth, (von Blumen und der Gesichtsfarbe).

Vermeil, *m.* srebro w ogniu pozłacane, *n.* (im Feuer vergoldetes Silber, *n.*

Vermeille, *f.* granatek Czeski, *m.* Böhmischer Granat, *m.*

Vermicelle, *m.* makaron Włoski, *m.* Fadennudeln, *f. pl.*

Vermiculaire, Vermiforme, *a.* robaczkowaty, wurmförmig.

Vermifuge, *a.* przeciwny robakom, die Würmer vertreibend. — lekarstwo na glisty, *n.* Wurmmittel, *n.*

Vermiller, *v. a.* szukać robaków, (o dzikach,) nach Würmern wühlen, (von wilden Schweinen.)

Vermillon, *m.* cynober niesamorodny, *m.* jagoda szarłatna; rumieność twarzy etc., *f.* gemahlner Zinnober, *m.* Scharlachbeere; natürliche Röthe der Wangen ꝛc., *f.*

Vermillonner, *v. n.* robaków szukać, (o żbikach) Würmer suchen, (von Dachsen).

Vermine, *f.* owad, *m.* Ungeziefer, Geschmeiß, *n.*

Vermisseau, *m.* robaczek, *m.* Würmchen; *n.*

se Vermouler, *v. r.* robaczywieć, wurmstichig werden.

Vermoulu, ue, *a.* robaczywy; rostoczony, wurmstichig.

Vermoulure, *f.* robaczywość, *f.* toczenie od robaków, *n.* proch z tego, *m.* Wurmfraß, *m.* Wurmmehl, *n.*

Vernal, ale, *a.* wiosienny, zum Frühling gehörig.

Verne, *f.* olsza, *f.* Erle, *f.*

Vernir, *v. a.* pokościć, firnissen, lackiren.

Vernis, *m.* lakier, pokost, *m.* polewa, Firniß, Lack, *m.* Glasur, *f.*

Vernisser, *v. a.* lakierować, pokościć, pokostem napuścić; polewać, firnissen; glasuren.

Vernisseur, *m.* pokostnik, lakiernik, *m.* Lackirer, *m.*

Vernissure, *f.* pokoszczenie, lakierowanie, *n.* Firnissen, Lackiren, *n.*

Vérole, *f.* franca, *f.* Lustseuche, *f.* petite —, ospa, *f.* Kinderblattern, Pocken, *f. pl.*

Vérolé, ée, *a.* francowaty, mit der Lustseuche behaftet.

Vérolique, *a.* francowaty, od francy pochodzący, von der Lustseuche herkommend.

Verrat, *m.* kiernoz, *m.* Eber, Hacksch, *m.*

Verre, *m.* szkło; szkiełko, *n.* szklanka, *f.* kieliszek, *m.* Glas; Trink-, Wein-Glas, *n.*

Ver-

Verrerie, *f.* huta, *f.* hutarstwo; szkła, *pl. n.* Glashütte, *f.* Glasmachen; Glaswerk, *n.*

Verrier, *m.* hutarz; szklarnik; kosz do szkła, *m.* Glasmacher; Glashändler; Gläserkorb, *m.*

Verrière, Verrine, *f. obs.* szkło do obrazka etc., *n.* Glas über ein Gemälde, *n.*

Verroterie, *f.* szkła kolorowe, *n. pl.* kleine Glaswaare, *f.*

Verrou, *m.* zasuwa, zapora, *f.* rygiel, *m.* Riegel, *m.*

Verrouiller, *v. a.* na zasuwkę zamknąć, zaryglować, verriegeln, zuriegeln.

Verrue, *f.* brodawka, *f.* Warze, *f.*

Vers, *m.* wiersz, rym, *m.* Vers, *m.*

Vers, *prp.* ku, do, około, koło, gegen, nach, zu.

Versant, ante, *a.* wywrotny, was leicht umfällt.

Versatile, *a.* odmienny, niestały, veränderlich.

Versatilité, *f.* odmienność, niestałość, *f.* Veränderlichkeit, *f.*

à Verse, *ad.* il pleut —, dészcz leie, iak konwiami, es regnet, es gießt wie mit Mulden.

Versé, ée, *a.* biegły, doświadczony, erfahren, bewandert.

Verser, *v. a.* lać, sypać; na-, roz-, wy-, wlać, w-, wy-, rozsypać, gießen; schütten; einschenken; ausgießen, ausschütten, vergießen. — *a et n.* wywrócić się; pokładać się (o zbożu,) umwerfen, umfallen; sich umlegen, (vom Getreide).

Verser, *m.* wiersz, *m.* Vers, Absatz, *m.*

Versificateur, *m.* wierszopis, rymoklet, *m.* Versmacher, *m.*

Versification, *f.* skład, *m.* kadencya wierszów, *f.* Versbau, *m.*

Versifié, ée, *a.* wierszem pisany, in Verse gebracht oder gesetzt.

Versifier, *v. n.* wiersze pisać, Verse machen.

Version, *f.* tłumaczenie, *n.* Uebersetzung, *f.*

Verso, *m.* druga strona karty, *f.* andere Seite eines Blattes, *f.*

Vert, Verte, *a.* zielony, grün, *fig.* niedoyrzały; świeży; żywy; cierpki (o winie, unzeitig, unreif; frisch; lebhaft; herb (vom Weine).

Vert, *m.* zieloność, cierpkość wina, *f.* Grün, *n.* grüne Farbe, *f.* saurer Geschmack des jungen Weins, *m.*

Vert de-gris, *m.* gryszpan, *m.* Grünspan, *m.*

Vertement, *ad.* żywo, śmiało, odważnie, nachdrücklich, herzhaft.

Vertical, ale, *a.* prostopadły, senkrecht, vertical.

Vertige, *m.* zawrót, *m.* zawrócenie głowy, *n.* Schwindel, *m.*

Vertigineux, euse, *a.* zawrót głowy cierpiący, temu podległy, mit dem Schwindel behaftet, schwindelig.

Vertigo, *m.* dziwactwo, szaleństwo, Koller, *m.*

Vertu, *f.* cnota; siła, moc, *f.* Tugend; Kraft, *f.* en — de.., *ad.* na mocy, podług, według, Kraft, vermöge, zu Folge.

Vertueux, euse, *a.* cnotliwy, tugendhaft.

Verve, *f.* duch poetycki, *m.* Begeisterung, *f.* Dichtergeist, *m. fig. fam.* głupstwo, szaleństwo, *n.* Narrheit, närrische Einfalt, *f.*

Vesce, *f.* wyka, *f.* Wicke, *f.*

Vesceron, *m.* wyka polna, *f.* Vogelwicke, *f.*

Vésicatoire, *m.* kantaryda, wezykatorya, *f.* Zugpflaster, *n.* spanische Fliege, *f.*

Vési-

Vésicule, *f.* przyszczel, bębel, *m.* Bläschen, *n.*

Vésiculeux, euse, *a.* bąbelisty, in Gestalt kleiner Bläschen.

Vésoul, *m.* sok cukrowy surowy, *m.* roher Zuckersaft, *m.*

Vespérie, *f. fig. fam.* burka, *f.* Verweis, *m.*

Vesse, *f.* bździna, bzdnienie, Fist, Schleicher aus dem Hintern, *m.*

Vesse-de-loup. *f.* pruchawka, *f.* Bofist, *m.* (Art Schwämme.)

Vesser, *v. n.* bździeć, bzdnąć, fisten, einen schleichen lassen.

Vesseur, *m.* —euse, *f.* bździoch, *m.* der oder die immer fistet.

Vessie, *f.* pęcherz; przyszczel, *m.* Urinblase; Blase, *f.*

Vestale, *f. fig.* Westalka, bialogłowa wstydliwa, *f.* Vestalin, *f.* keusches Frauenzimmer, *n.*

Veste, *f.* kamizelka, *f.* kaftan, *m.* Weste, *f.* Kamisol, *n.*

Vestibule, *m.* przedsionek, *m.* przedsień, *f.* Vorhaus, *n.*

Vestige, *m.* ślad, trop, znak, *m.* Spur, Fußstapfe, *f.*

Vêtement, *m.* odzież, *f.* odzianie, *n.* Kleid, *n.*

Vétéran, *m.* żołnierz etc., wysłużony, *m.* alter ausgedienter Soldat, ꝛc.; Veteran, *m.*

Vétérance, *f.* godność, *f.* stan zasłużonego, *m.* Würde, Eigenschaft eines Veteranen, *f.*

Vétillard, arde, *v.* Vétilleur.

Vétille, *f.* fraszka; kłótka Salomonowa, *f.* Kleinigkeit, *f.* Zankeisen, *n.*

Vétiller, *v. n.* fraszkami się bawić, sich mit unnützen Kleinigkeiten beschäftigen.

Vétilleur, *m.* —euse, *f.* fraszkami się bawiący, der, die sich mit Kleinigkeiten aufhält.

Vétilleux, euse, *a.* trudny, krittlich.

*Vêtir, *v. a.* odziać, ubrać, kleiden, bekleiden, se —, *r.* ubrać się; nosić się, ubierać się, sich ankleiden; sich auf eine gewisse Art kleiden.

Vêture, *f.* obłoczyny; postrzyżyny. *pl.* Einkleidung eines Mönchs, einer Nonne, *f.*

Vétusté, *f.* starość; starożytność, *f.* (budynków, Alter, *n.* (von Gebäuden).

Veuf, Veuve, *a.* owdowiały, verwittwet. — *m. f.* wdowiec, *m.* wdowa, *f.* Wittwer, *m.* Wittwe, *f.*

Veule, *a. fam.* słaby, schwach. terre —, ziemia letka, *f.* leichte Erde, *f.*

Veuvage, *m.* owdowiałość, *f.* stan wdowi, *m.* Wittwerstand, Wittwenstand, *m.*

Vexation, *f.* ucisk, *m.* uciemiężenie, *n.* Bedrückung, *f.*

Vexer, *v. a.* uciemiężać, uciskać, drücken, bedrängen, quälen.

Viager, ère, *a.* dożywotny, lebenslänglich, auf Lebenszeit. rente viagère, dochody dożywotne, *m. pl.* Leibrente, *f.*

Viande, *f.* mięso, mięsiwo, *n.* potrawa, *f.* Fleisch, *n.* Speise, *f.*

Viatique, *m.* strawne, podróżne, *n.* Zehrpfennig, *m.*

Vibration, *f.* kołysanie się, ruchanie się, *n.* Schwingung, *f.* Schwung, *m.*

Viber, *v. n.* kołysać się, ruchać się, trząść się, Schwingungen machen, schwingen.

Vicaire, *m.* namiestnik; wikary, *m.* Verweser, Vikarius, *m.*

Vicairie, *f.* wikaryuszostwo, *n.* Vicarey, *f.*

Vicarial, ale, *a.* namiestny, wikaryyski, einem Vikarius zuständig, gehörig.

Vicariat, *m.* Wikaryat, *m.* Vicariat, *n.*

Vicarier, *v. n.* wikarym bydź, den Pfarrdienst versehen.

Vice, *m.* niecnota; wada, przywara, *f.* wszeteczeństwo, *n.*

Feh-

Fehler, *m.* Gebrechen, Laster, *n.* Unzucht, *f.*

Vice . . ., wice-, pro-, pod-, namiestniczy, Unter . . ., (nur in Zusammensetzungen).

Vice-amiral, *m.* wiceadmirał, *m.* Viceadmiral, *m.*

Vice-amirauté, *f.* namiestnictwo admiralskie, *n.* Viceadmiralschaft, *f.*

Vice-chancelier, *m.* podkanclerzy, *m.* Vicekanzler, *m.*

Vice-consul, *m.* prokonsul, Vicekonsul, *m.*

Vice-gérent, *m.* wices gierent, wices regient, *m.* Viceoffícial, *m.*

Vice-président, *m.* wiceprezydent, *m.* Vicepräsident, *m.*

Vice-recteur, *m.* prorektor, *m.* Prorector, *m.*

Vice-reine, *f.* wielkorządczyni, *f.* Vicekönigiinn, *f.*

Vice-roi, *m.* wielkorządzca, *m.* Vicekönig, Unterkönig, *m.*

Vicier, *a.* znieść, skasować, ungültig machen, vernichten.

Vicieux, euse, *a.* wadę maiący; niecnotliwy, obłędliwy, błędny; nieważny, fehlerhaft, mangelhaft; lasterhaft; ungültig.

Vicissitude, *f.* odmiana, niestateczność, *f.* Abwechslung, *f.* Wechsel, Unbestand, *m.*

Vicomte, *m.* (przedtém) podgrabia, *m.* (ehedem) Vicegraf, Vicomte, *m.* —tesse, *f.* podgrabini, *f.* dessen Gemahlin, *f.* Vicomté, *f.* powiat, *m.* godność iego, *f.* dessen Besitz, *m.* dessen Würde, *f.*

Victime, *f.* bydlę na ofiarę, *n.* ofiara, *f.* Opferthier, Schlachtopfer, *n.*

Victor, *m.* Wiktory, *m.* Victor, *m.* —toire, *f.* Wiktorya, Victoria, *f.*

Victoire, *f.* zwycięstwo, *n.* bogini zwycięstwa, *f.* Sieg, *m.* Siegesgöttin, *f.*

Victorieux, euse, *a.* zwycięski, sieghaft, siegreich.

Victuaille, *f.* żywności, *f. pl.* Lebensmittel, *pl.*

Victuailleur, *m.* prowiantmagister na okręcie, *m.* Proviantmeister auf einem Schiffe, *m.*

Vidame, *m.* starosta biskupski, *m.* Vitzdom, Stiftsamtmann, *m.*

Vidamé, *m.* Vidamie, *f.* starostwo biskupskie, *n.* Vitzdomey, *f.* Stiftsamt, *n.*

Vidange, *f.* wyprowadzanie, wywożenie, sprzątanie, *n.* Ausleeren, Ableeren, Wegschaffen, *n.* — *pl.* wywożenie gnoiu z prewetów etc., plugastwo, *n.* wywóz, *m.* Ausleeren einer Mistgrube, *n.* Koth, *m.*

Vidangeur, *m.* prewetnik, *m.* Secretfeger, *m.*

Vide, *a.* próżny, leer, ledig. mieysce próżne, leer.

Vide-bouteille, *m. fam.* domek, altana w poblikości miasta, *f.* kleines Gartenhaus, Trinkhaus bey der Stadt, *n.*

Videlle, *f.* kółko do ciasta, *n.* Teigrädchen, *n.*

Vider, *v. a.* wypróżnić, wypłużnąć, wyprowadzić, wywieść; wydrążyć, wywiercić; wypatroszyć, leeren, ausleeren, ledig machen; ausdräuen; aushöhlen; ausweiden. *fig.* znieść, zakończyć, abthun, ausmachen.

Viduité, *f.* owdowiałość, stan wdowczy, wdowi, *m.* Wittwer- oder Wittwenstand, *m.*

Vidure, *f.* ząbkowanie, wydrążenie, *n.* das Ausgeschnittene, Ausgebohrte.

Vie, *f.* życie; opisanie, *n.* czas, sposób życia, *m.* żywność, *f.* Leben, *n.* Lebenszeit; Lebensgeschichte; Lebensart, *f.* Unterhält, *m.* Brod, *n.* eau de vie, wódka, gorzałka, *f.* Branntwein, *m.*

Viédase, *m. fam.* dudek, błazen, *m.* Tölpel, *m.*

Vieil

Vieil oder Vieux, Vieille, *a.* stary, alt.

Vieillard, *m.* starzec, *m.* alter Mann, Greis, *m.*

Vieille, *f.* baba, staruszka, *f.* altes Weib, *n.*

Vieilleries, *f. pl.* gałgany, graty, szpargały, *pl.* alte Lumpen, alte Sachen, *pl.*

Vieillesse, *f.* starość, *f.* wick, *m.* Alter, *n.*

Vieillir, *v. n.* starzeć, zgrzybieć, alt werden, ältern. — *a.* ze-, zastarzeć się, alt machen.

Vieillot, otte, *a.* podeszły, stary, áltlich.

Vielle, *f.* lira, *f.* Leyer, *f.*

Vieller, *v. n.* grać na lirze, leyern.

Vieilleur, *m.* —euse, *f.* lirownik, *m.* Leyermann, *m.* — frau, *m.*

Vienne, *f.* Wiedeń, *m.* Wien, *n.*

Vierge, *f.* panna; prawiczka, *f.* Jungfrau, Jungfer, *f.* — *n.* prawdziwy, niewinny, rein, ungebraucht.

Vieux, *a. v.* Vieil.

Vieux-oing, *m.* maź, *f.* Wagenschmiere, *f.*

Vif, ive, *a.* żywy; żwawy, hoży, bystry; gwałtowny, lebend, lebendig: lebhaft, munter, heftig.

Vif, *m.* żywe, żywe mięso, *n.* Leben, lebendiges Fleisch, *n.*

Vif-argent, *m.* żywe śrébro, *n.* Queckſilber, *n.*

Vigilance, *f.* czuyność, *f.* Wachsamkeit, *f.*

Vigilant, ante, *a.* czuyny, wachsam.

Vigile, *f.* wilia, *f.* Abend vor dem Feste eines Heiligen, *m.* vigiles des morts, mszy za dusze, *pl.* Seelenmessen, *f. pl.*

Vigne, *f.* winna macica; winnica, *f.* Rebe, *f.* Weinstock; Weinberg; Weingarten, *m.*

Vigneron, *m.* winiarz, *m.* Winzer, *m.*

Vignoble, *m.* kray winorodny, *m.* Weinland, *n.*

Vigogne, *m.* owca Peruańska, *f.* Peruanisches Schaaf, *n.* — *f.* weśna, skóra z niey, *f.* dessen Wolle, *f.* Haut davon, *f.*

Vigoureux, euse, *a.* żywy, żwawy, silny, rzeski, mężny, stark, kraftvoll, herzhaft, tapfer, lebhaft.

Vigueur, *f.* moc, siła, *f.* męstwo, *n.* Kraft; Stärke; Tapferkeit, *f.* Nachdruck, *m.*

Vil, vile, *a.* nikczemny, podły, niedrig, niederträchtig, schlecht, verächtlich.

Vilain, *m. obs.* poddańczuch, prostak, *m.* gemeiner Mann; schlechter Mensch, *m.*

Vilain, aine, *a.* bezecny, nikczemny; skąpy, sknérowaty, garstig, häßlich; karg, filzig.

Vilenie, *f.* plugastwo; sprośne, plugawe słowa, *n.* czuyny, *m. pl.* skąpstwo, sknérstwo, *n.* Unrath, Unflath, *m.* garstige Rede oder Handlung; Kargheit, *f.*

Vileté, *f.* podłość nikczemność, *f.* bezcen, *m.* Niedrigkeit, Geringheit, Geringfügigkeit, *f.*

Vilipender, *v. n. fam.* pogardzać, poniewažać, gering schätzen.

Village, *f.* miastczysko, *n.* grosze aber schlechte Stadt, *f.*

Village, *m.* wieś, *f.* Dorf, *n.*

Villageois, oise, *a.* wieyski, báuerisch, ländlich. — *m. f.* wieśniak, *m.* wieśniaczka, *f.* Landmann, *m.* Landfrau, *f.* Landmädchen, *n.*

Villanelle, *f.* skotopaski, *pl.* taniec wieyski, *m.* Art Hirtenlieder, *n.* Bauerntanz, *m.*

Ville, *f.* miasto, *n.* Stadt, *f.*

Villete, *f.* miasteczko, *n.* Städtchen, *n.*

Vimaire, *f.* drzewo wywrócone, *n. pl.* Windschaden, Windbruch, *m.*

Vin, wine, *n.* Wein, *m.*

Vina-

Vinage, *m.* dziesięcina, *f.* cło od wina, *f.* Weinzehent, Weinzoll, *m.*

Vinaigre, *m.* ocet winny i inny, *m.* Weinessig, Essig, *m.*

Vinaigrer, *v. a.* octem zaprawić, mit Essig aumachen.

Vinaigrerie, *f.* octownia, *f.* Essigbrauerey, *f.*

Vinaigrette, *f.* sos z octu; powóz, któren człowiek zamiast konia ciągnie, *m.* bieda, *f.* kalte Essigsauce; zweyräderige Kalesche, die von einem Menschen gezogen wird, *f.*

Vinaigrier, *m.* karafinka, *f.* octownik, *m.* Essiggeschirr, *n.* Essigflasche, *f.* Essigbrauer, — händler, *m.*

Vincent, *m.* Wincenty, Wincenz, *m.* (Name.)

Vindicatif, ive, *a.* mściwy, rachsüchtig; rachgierig.

Vinée, *f.* zbieranie wina, *n.* tłoka, *f.* Weinerndte, *f.*

Vinet, *m.* wino podłe, *n.* schlechter Wein, *m.*

Vinetier, *m.* berberys, *m.* Berbisbeerstrauch, *m.*

Vineux, euse, *a.* winorodny; winny, weinreich; weinroth; nach Wein riechend oder schmekkend.

Vingt, *a.* dwadzieścia, zwanzig.

Vingtaine, *f.* dwadzieścia sztuk, etc., Anzahl von zwanzig, *f.*

Vingtième, *a.* dwudziesty, zwanzigste. — *m.* dwudziesta (część). *f.* Zwanzigtheil, *n.*

Viol, *m.* zgwałcenie białogłowy, *n.* Nothzüchtigung, *f.*

Violat, *n. m.* sokiem fiołkowym zaprawiany, mit Violen angemacht.

Violateur, *m.* —trice, *f.* gwałciciel, *m.* Uebertreter, *m.*

Violation, *f.* gwałcenie, łamanie, *n.* Uebertretung, Verletzung; Schändung, Entheiligung, *f.*

Viole, *f.* wiola, *f.* Viole, Geige mit sechs Seiten, *f.*

Violement, *m.* *v.* Violation, zgwałcenie białogłowy, *n.* Nothzüchtigung, *f.*

Violence, *f.* gwałt, *m.* srogość; krzywda, *f.* Heftigkeit; Gewalt, Gewaltthätigkeit, *f.* Zwang, *m.*

Violent, ente, *a.* gwałtowny, srogi; niesłuszny, krzywdzący, heftig, gewaltig; gewaltsam, gewaltthätig.

Violenter, *v. a.* gwałcić, łamać, gwałtem przymusić, Gewalt anthun.

Violer, *v. a.* gwałcić, łamać, rwać; zgwałcić białogłowę, übertreten, verletzen, brechen; schänden, nothzüchtigen.

Violet, ette, *a.* fiołkowy, veilchenblau. — *m.* fiolet, fioletowy kolor. *m.* Veilchenblau, *n.*

Violette, *f.* fiolek, *m.* Veilchen, *n.*

Violier, *m.* fiołek żółty, *m.* gelbes Veilchen, *n.* gelber Veilchenstock, *m.*

Violon, *m.* skrzypce, *pl.* skrzypek, *m.* Geige, *f.* Geiger; Spielmann, *m.*

Violoncelle, *m.* basetla mała, *f.* kleine Baßgeige, *f.*

Vipère, *f.* żmiia, *f.* Viper, Otter, Natter, *f.*

Vipèreau, *m.* żmiyka, *f.* junge Otter, *f.*

Virago, *f.* *fam.* kobiéta, iak huzar; dziéwka tęga, *f.* starke männliche Weibsperson, *f.*

Virer, *v. n.* tourner et —, kręcić się, wybiegów szukać, sich drehen und wenden, allerley Ausflüchte suchen.

Virevolte, *f.* harcowanie konia w koło, *n.* Herumtummeln eines Pferdes im Kreise, *n.*

Virevouste, *f.* *fig.* *fam.* obeyście, obieżenie, *n.* geschwindes Herumlaufen, *n.*

Virginal, ale, *a.* panieński, jungfräulich.

Virginité, *f.* panieństwo, *n.* Jungfrauschaft, *f.*

Vir-

Virgouleuse, *f.* rodzay gruszek zimoźrzałych, *f.* Art saftiger Winterbirnen, *f.*

Virgule, *f.* kreska, *f.* Komma, *n.* Beystrich, *m.*

Viril, ile, *a.* męski, männlich.

Virilité, *f.* męstwo, *n.* wiek męski, *m.* Mannbarkeit, Mannheit, *f.*

Virole, *f.* refa, *f.* kółko, *n.* Ring, *m.* Zwinge, *f.*

Virtuose, *m. et f.* *T.* doskonały artysta, *m.* großer Künstler, Virtuose, *m.*

Virulence, *f.* ropa, *f.* das Eiterige.

Virulent, ente, *a.* ropisty, eiterig, bösartig.

Virus, *m.* iad, *m.* ropa, *f.* venerisches Gift, Pockengift, *n.*

Vis, *f.* szruba, *f.* wschody kręcone, *pl.* ślimak, *m.* Windeltreppe, Schnecke, *f.*

Vis-à-vis, *ad. et prp.* (de) naprzeciwko, gegen über, gegen. — poiazd wąski na dwie osoby, *m.* schmale Kutsche zu zwey Plätzen einander gegen über, *f.*

Visage, *m.* twarz, *f.* oblicze, *n.* Gesicht, Angesicht, *n.*

Visagèré, *f.* przodek u czépka, *m.* Vordertheil einer Weiberhaube, *n.*

Viscéral, ale, *a.* ielitowy, wnętrzny, zu den Eingeweiden gehörig.

Viscère, *m.* ielita, wnętrzności, trzewa, *pl.* Eingeweide, *n.*

Viscosité, *f.* kléiowatość, lipkość, *f.* klebrige Beschaffenheit, zähe Materie, *f.* Schleim, *m.*

Visée, *f.* celowanie, *n.* Zielen, *n.* *fig.* *fam.* changer de —, odmienić swóy zamiar, seinen Plan ändern.

Viser, *v. a.* à qc., célować, godzić, auf oder nach etwas zielen. *fig.* zmierzać, godzić na co, Absicht worauf haben.

Visibilité, *f.* widomość, widzialność, *f.* Sichtbarkeit, *f.*

Visible, *a.* widomy, widzialny; iawny, oczywisty, sichtbar, klar, offenbar.

Visière, *f.* celik, *m.* Visir, Visirkorn, *n.*

Vision, *f.* widzenie, patrzenie, *n.* mara, obłuda, *f.* Sehen, Gesicht, *n.* Erscheinung, *f.* *fig.* próżna imaginacya, *f.* przywidzenie, *n.* Einbildung, *f.*

Visionnaire, *a. et m.* *f.* obłudnik, co duchy widuie, *m.* Geisterseher, *m.* *fig.* fantastyk, *m.* Träumer, Schwärmer, *m.*

Visir, *v.* Vizir.

Visitation, *f.* wizytacya, *f.* widzenie, przeyrzenie, *n.* Besichtigung, Beschauung, *f.* — de la Vierge, nawiedzenie P. Maryi, *n.* Heimsuchung Mariä, *f.*

Visite, *f.* wizyta, *f.* na-, odwiedzenie, *n.* na-, odwiedziny, *pl.* wizytacya, *f.* o-, przeglądanie, *n.* Besuch, *m.* Besichtigung, Durchsuchung, *f.*

Visiter, *v. a.* na-, odwiedzić; przeglądać, wizytować, besuchen; durchsuchen, untersuchen, besichtigen.

Visiteur, *m.* wizytator, *m.* Beschauer, Visitator, *m.*

Visqueux, euse, *a.* lipki, kléiowaty, klebrig, zähe.

Visser, *v. a.* przyszrubować, anschrauben.

Visuel, elle, *a.* widzialny, widoczny, zum Gesicht gehörig.

Vistule, *f.* Wisła, *f.* Weichsel, *f.*

Vit, *m.* *fam.* członek męski, chuy, *m.* männliches Glied, *n.*

Vital, ale, *a.* żywotowy, zum Leben gehörig.

Vitchoura, *m.* futro, *n.* Pelz, *m.* Wildschur, *f.*

Vite, *a. et ad.* prędki, chybki, szybki, geschwind, schnell, hurtig.

Vitesse, *f.* prędkość, chybkość, szybkość, *f.* Geschwindigkeit, *f.*

Vitrage, *m.* szkły, *n.* szklarska robota, *f.* Fensterwerk, *n.* Glaswand, *f.*

Vitraux, *m. pl.* okna wysokie kościelne, *n. pl.* Kirchenfenster, *n. pl.*

Vi-

Vitre, *f.* okno; szkło, *n.* szyba, *f.* Glasfenster, *n.* Glasscheibe, *f.* Glas, *n.*

Vitrer, *v. a.* szybami opatrzyć, osadzić, mit Glasscheiben versehen.

Vitrerie, *f.* szklarstwo, *n.* handel szklanny, *m.* Glaserhandwerk, *n.* Glashandel, *m.*

Vitreux, euse, *a.* szklanny, glasartig.

Vitrier, *m.* szklarz, *m.* Glaser, *m.*

Vitrifiable, Vitrescible, *a.* co w szkło obrócić można, was sich verglasen läßt.

Vitrifier, *v. a.* w szkło obrócić, verglasen.

Vitriol, *m.* koperwas, *m.* Vitriol, *m.*

Vitriolé, ée, *a.* koperwas w sobie maiący, Vitriol enthaltend.

Vitriolique, *a.* koperwasowy, vitriolisch.

Vitupère, *m. obs. v.* Blâme.

Vitupérer, *v. a. obs. v.* Blâmer.

Vivace, *a.* długo żyiący, lange lebend.

Vivacité, *f.* żywość, żwawość, gorącość, bystrość, *f.* Lebhaftigkeit, Munterkeit, *f.* Feuer, *n.* Heftigkeit, *f.*

Vivandier, *m.* —ière, *f.* markietan, *m.* Marketender, *m.*

Vivant, ante, *a.* żyiący, żywy, lebend, lebendig. — żywy, *m.* Lebendiger, *m.* bon —, *fam.* ochotnik, *m.* Lebemann, *m.* du vivant, za czasów, za życia, bey Lebzeiten.

Vivat, *m.* niech żyie! vivat, Vivat, *n.* es lebe!

Vivelle, *f.* céra, *f.* cérowanie, *n.* Stopfwerk, Gestopftes, *n.*

Vivement, *ad.* żywo, żwawo, gorąco, lebhaft, hitzig, hastig.

Vivier, *m.* sadzawka, *f.* sadz, *m.* Teich; Weiher, Fischkasten, *m.*

Vivifiant, ante, *a.* ożywiaiący, lebendig machend.

Vivification, *f.* ożywienie, *n.* Belebung, *f.*

Vivifier, *v. a.* ożywić, beleben, lebendig machen.

Vivifique, *a.* ożywiaiący, belebend.

Vivoter, *v. n.* nędznie, mizernie żyć, kümmerlich leben.

*Vivre, *v. n.* żyć; żywić się, utrzymywać się; sprawować się, leben; sich erhalten; sich aufführen. — *m.* żywność, *f.* Lebensunterhalt, *m.* Vivres, *pl.* żywności, *pl. f.* Lebensmittel, *pl.*

Vizir, *m.* wezyr, *m.* Vezir, *m.* —rat, *m.* wezyrstwo, *n.* Würde eines Vezirs, *f.*

Vocabulaire, *m.* słownik, *m.* Wörterbuch, *n.*

Vocal, ale, *a.* głosowy, was durch die Stimme ausgedrückt wird.

Vocatif, *m. T.* przypadek piąty, *m.* Vocativ, *m.*

Vocation, *f.* powołanie, *n.* chęć, wola; wokacya, *f.* Beruf, Trieb, *m.* Berufung, *f.*

Vocaux, *m. pl. T.* głos maiący w kapitule, *m. pl.* Stimmgeber, *m.*

Voeu, *m.* ślub, *m.* Gelübde, *n. v.* voix, suffrage. Voeux, *pl.* żądania, życzenia, *n. pl.* Wünsche, *m. pl.*

Vogue, *f.* bieg statku, okrętu, *m.* Ruck oder Lauf eines Fahrzeuges bey jedem Ruderschlage, *m. fig.* sława, powaga, *f.* zwyczay, *m.* Ansehen, *n.* Ruf, Schwung, *m.*

Voguer, *v. n.* wiosłem robić; popłynąć, rudern; fortschiffen.

Vogueur, *m.* wiosłowy rudelnik, *m.* Ruderer, *m.*

Voici, *ad.* oto, otoż, siehe, hier, da, das hier, hier ist.

Voie, *f.* droga, *f.* gościniec, *m.* koley wozowa; fura, *f.* Weg, *m.* Geleise, *n.* Fuhre, *f. fig.* okazya, *f.* sposób, *m.* Gelegenheit, *f.* Mittel, *n.* —d'eau, tyle wody, ile na raz można unieść, Tracht Wasser, *f.*

Voilà, *ad.* oto, otoż, ot, da, dort, siehe da, dieses da.

Voile, *m.* zasłona, *f.* welon, kwef, *m.* Vorhang, Schleyer, *m. fig.* pokrywka, *f.* pozór, *m.* Deckmantel, *m.*

Toile, *f.* żagiel, *m.* Segel, *n.*

Toiler, *v. n.* zasłonić, zasunąć, przykryć zasłoną, einen Vorhang vor etwas hängen; verschleyern, verhüllen. *fig.* pokrywać, bemänteln.

Voilerie, *f.* warsztat do robienia, żaglów, *m.* Segelmanufaktur, *f.*

Voilier, *m.* żagielnik, *m.* Segelmeister, *m.* — *a.* vaisseau bon —, okręt dobrze żaglami opatrzony, *m.* guter Segler, (Schiff), *m.*

Voilure, *f.* żagle wszystkie na okręcie, *m. pl.* robienie i używanie należyte żaglów, Segelwerk, *n.* Verfertigung und Anwendung der Segel, *f.*

*Voir, *v. a.* widzieć, patrzeć; oglądać; poznać, poiąć, postrzedz; obaczyć, spróbować; przypatrywać się; nawiedzić, odwiedzić kogo, sehen; besehen, ansehen, betrachten; beobachten; erkennen, verstehen, einsehen; versuchen; zusehen; besuchen. — *n.* wychodzić, isdź. Aussicht haben. (sur, na, in, auf.)

Voire, *ad. obs.* prawdziwie, wahrlich, gewiß.

Voirie, *f.* dozór nad gościńcami i drogami, *m.* mieysce pod szubienicą na ścierwo, *n.* Wegeamt, *n.* Aufsicht über die Straßen, *f.* Schindanger, *m.* Schindgrube, *f.*

Voisin, ine, *n.* sąsiedzki, graniczny, przyległy, benachbart, anstoßend, angrenzend. — *m. f.* sąsiad, *m.* Nachbar, *m.*

Voisinage, *m.* sąsiedztwo, *n.* Nachbarschaft, *f.*

Voisiner, *v. n. fam.* w dobrym żyć sąsiedztwie; sąsiadów odwiedzać, gute Nachbarschaft halten; nachbarlich besuchen.

Voiture, *f.* powóz, wóz; ładunek, *m.* fura. *m.* furlon, fracht, *m.* Fuhrwerk, *n.* Wagen, *m.* Fuhre; Ladung, Fracht, *f.* Fuhrlohn, *m.* lettre de —, list frachtowy, *m.* Frachtbrief, *m.*

Voiturer, *v. a.* wieść, przywozić, verführen; fahren.

Voiturier, *m.* furman, *m.* Fuhrmann, *m.*

Voiturin *m.* we Włoszech konie i pojazdy do naięcia trzymaiący, der in Italien Reisenden Pferde und Fuhrwerk vermiethet.

Voix, *f.* głos, *m.* Stimme, *f.*

Vol, *m.* kradzież, grabież, rzecz ukradziona, *f.* lot, *m.* Raub, Diebstahl, *m.* gestohlenes Gut; Fliegen, *n.* Flug, *m.*

Volable, *a.* do okradnienia, do ukradzenia, bestehlbar; stehlbar.

Volage, *a.* lekkomyślny, niestały, niestateczny, nienważny, leichtsinnig, flüchtig, flatterhaft, unbeständig.

Volaille, *f.* ptastwo, *n.* drób, *m.* Geflügel, Federvieh, *n.*

Volant, ante, *a.* latаiący, lotny, fliegend.

Volant, *m.* piłka z piórami, *f.* skrzydło u wiatraka, *n.* surdut lekki, *m.* Federball; Windmühlenflügel, *m.* leichter Ueberrock, *m.*

Volatile, *m* zwierzę skrzydlaste, *n.* geflügeltes Thier, *n.*

Volatille, *f.* ptastwo, *n.* Geflügel, *n.*

Volcan, *m.* wulkan, *m.* góra ognista, *f.* feuerspeyender Berg, *m.*

Volée, *f.* lot, *m.* gniazdo, *n.* Flug, *m.* Hecke, Brut, *f. fig.* stado, *n.* chmara, kupa, *f.* stan, *m.* Zug, Schwarm; Stand, Rang, *m.* — de coups de bâton, basy kiie, *pl.* Tracht Schläge, *f.* — de canon, wystrzał armatny, *m.* Kanonenschuß, *m.* — de canons, strzelanie, bicie z armat, *n.* Salve, ganze Lage Kanonen, *f.* à la —, *ad. fam.* na pospiech, na odbyt, im Fluge, in der Eile.

Voler, *v. n.* lecieć, latać, fliegen.
Voler, *v. a.* kraśdź, rabować, stehlen, rauben.
Voleresu, *m.* złodzieiek, *m.* kleiner Dieb, *m.*
Volerie, *f.* kradzież, *f.* łowy ptakami, *pl.* Diebereyen; Vogelbeitze, *f.*
Voler, *m.* gołębnik, gołębiniec, *m.* okiennica; zasuwka, *f.* drzwiczki, *pl.* Taubenschlag, *m.* Klappe, *f.* Fensterladen; Deckel, *m.*
Voleter, *v. n.* tam i sam latać, flattern.
Volettes, *f. pl.* frandzle u dywdyka, *pl.* Fransen am Fliegennetze, *f. pl.*
Voleur, *m.* — euse, *f.* złodziey, *m.* Dieb, *m.*
Volhinie, *f.* Wołyń, *m.* Wolhinien, *n.*
Volière, *f.* ptaszyniec; gołębnik, *m.* Vogelhaus, *n.* kleiner Taubenschlag, *m.*
Volige, *f.* deszczka cienka, széroka, *f.* breites dünnes Brét, *n.*
Volontaire, *a.* dobrowolny, ochotny, freywillig. — *m.* wolontaryusz, *m.* Freywilliger, Volontär, *m.*
Volonté, *f.* wola, chęć, żądza, *f.* Wille, *m.* Wollen, Verlangen, Belieben, *n.*
Volontiers, *ad.* chętnie, rad, z ochotą, gern, willig.
Volter, *v. n.* obrócić się, (fechtuiąc), den Leib im Fechten wenden.
Voltigement, *m.* latanie, *n.* Flattern, *n.*
Voltiger, *v. n.* tam i sam latać, flattern. *T.* skakać, ćwiczyć się w skakaniu na konia; krążyć na koniu, ieździć koło czego, voltigiren; Sprünge machen; zu Pferde herum streifen.
Voltigeur, *m.* po linie chodzący; na konia skakać umieiący, Luftspringer, *m.* der voltigiren kann.
Volubilité, *f.* obrotność, zręczność, szybkość, *f.* Behendigkeit, Beweglichkeit, *f.* — de langue, gładkomowność, *f.* Geläufigkeit der Zunge, *f.*
Volume, *m.* wielkość, *f.* przetwór; tom książki, *m.* körperlicher Umfang, *m.* Größe, *f.* Band eines Buchs, *m.*
Volumineux, euse, *a.* wielki, gruby, (o książkach) groß, aus vielen Bänden bestehend, dick, (von Büchern).
Volupté, *f.* roskosz, *f.* Wollust, *f.*
Voluptueux, euse, *a.* rozkoszny, wollüstig.
Voluter, *a.* na wrzeciono zwiiać, Garn auf eine Spule winden.
Vomir, *v. a.* womitować, rzygać, bluć, brechen, sich erbrechen, sich übergeben, speyen. *fig.* wyrzucać, wylewać, ausspeyen, auswerfen, ausstoßen.
Vomissement, *m.* womity, *pl.* rzyganie etc., *n.* Brechen, Erbrechen, Speyen, *n.*
Vomitif, *m.* lékarstwo na womity, *n.* Brechmittel, *n.*
Vomitif, ive, *a.* womity sprawuiący, ein Erbrechen erregend.
Vomitoire, *m. obs.* *v.* Vomitif.
Vorace, *a.* żarliwy, żarłoczny, obżarty, gefräßig.
Voracité, *f.* żarliwość, *f.* żarłoctwo, obżarstwo, *n.* Gefräßigkeit, *f.*
Votant, *m.* głos, kréskę daiący, Stimmgeber, *m.*
Votation, *f.* kréskowanie, wotowanie, *n.* Stimmgeben, Votiren, *n.*
Vote, *m. T.* głos, *m.* kréska, *f.* Stimme einer öffentlichen Versammlung, *f.*
Voter, *v. a.* głos, kréskę dadź, wotować, seine Stimme geben, votiren.
Votif, ive, *a.* poślubiony, ślubny, gelobt, ein Gelübde betreffend.
Votre, *pr.* wasz, wasza, wasze, euer, eure, eures.
Vôtre (le, la) *pr.* wasz, wasza, wasze, der, die, das eurige, eure.

Vouer, *v. a.* poślubić, ślubować; przyobiecać, widmen; geloben; angeloben.
Vouge, *f.* Epieu.
*Vouloir, *v. a. et n.* chcieć; życzyć; żądać; wymagać; zezwolić; rozkazać; stanowić, wollen; wünschen; mögen, begehren; erfordern; einwilligen; befehlen. en — à qc., mieć chrapkę na kogo, napadać kogo; ściągać co na kogo, an jemanden, zu jemandem wollen, jemanden zu Leibe wollen; jemanden meinen. — dire, znaczyć, sagen wollen, bedeuten. — *m.* wola, chęć, *f.* Wollen, *n.* Wille, *m.*
Voussure, *f.* sklepienie, *n.* obłączystość, *f.* Wölbung, Bogenrundung, *f.*
Voûte *f.* sklepienie, *n.* sklep, *m.* Gewölbe, *n.*
Voûter, *v. a.* sklepić, wölben. se —, *r. fig.* zgarbić się, skrzywić się, sich krümmen.
Voyage, *m.* podróż, droga, *f.* Reise, *f.*
Voyager, *v. n.* ieździć, zwiedzić kraie, reisen.
Voyageur, *m.* — euse, *f.* podróżny, *m.* Reisender, *m.*
Voyant, ante, *a.* widząc, sehend. *fam.* iasny, (o kolorach) hellglänzend (von Farben).
Voye, *v.* Voie.
Voyelle, *f.* samogłoska, *f.* Selbstlaut, Selbstlauter, *m.*
Voyer, *m.* dozórca dróg, *m.* Wegaufseher, *m.*
Voyer, *v. a.* ługować, einlaugen.
Vrai, aie, *a.* prawdziwy, prawy; istotny; poczciwy, szczéry, wahr; eigentlich, wahrhaft, recht; rechtschaffen.
Vrai, *m.* prawda, prawdziwość, *f.* Wahre, *n.* Wahrheit, *f.* au —, wprawdzie, w istocie, nach der Wahrheit.
Vraiment, *ad.* prawdziwie, do prawdy, w rzeczy saméy, wahrhaftig, wirklich; wahrlich.
Vraisemblable, *a.* podobny do prawdy, pozorny, wahrscheinlich. — *m.* podobieństwo, *n.* pozór, *m.* das Wahrscheinliche.
Vraisemblance, *f.* podobieństwo, *n.* Wahrscheinlichkeit, *f.*
Vreder, *v. n. fam.* latać, biegać, herum laufen.
Vrillerie, *f.* towary żelazne, stalowe, *pl. m.* Stahl- und Eisenwaare, *f.*
Vrillier, *m.* kowal, co świdry robi, *m.* Bohrschmied, *m.*
Vu, *m. fam.* au — et au su de tout le monde, publicznie, iawnie, öffentlich, vor aller Welt.
Vu, *prp.* względem, maiąc wzgląd, in Betracht, in Ansehung. — que, *c.* gdy, ponieważ, weil, da, da doch.
Vue, *f.* wzrok, *m.* widzenie, patrzenie, *n.* rzut oka, *m.* oczy, *pl. n.* widok, prospekt, *m.* Gesicht, Sehen; Ansehen, *n.* Augen, *n. pl.* Blick, *m.* Aussicht; Ansicht, *f. fig.* cel, zamiar, zamysł; rozsądek, *m.* umieiętność, *f.* Absicht; Einsicht, *f.* à — de pays, bez wymysłu, iak z bicza, na oślep, nur obenhin, ohne Maaßregeln. à — d'oeil, oczywiście, dem Ansehen nach, augenscheinlich.
Vuidange, Vuide, Vuider etc., *v.* Vid...
Vulgaire, *a.* pospolity, podły, powszechny, gemein, niedrig, alltäglich. — *m.* pospólstwo, *n.* gmin, *m.* gemeiner Haufe, Pöbel, *m.*
Vulgairement, *ad.* pospolicie, po prostu, gemein, gemeiniglich.
Vulgate, *f.* wulgata, *f.* (pismo S.) gemeine lateinische Uebersetzung der Bibel, *f.*
Vulnérable, *a.* ranny, *f.* łatwy do zranienia, was verwundet werden kann.
Vulnéraire, *a.* na rany służący, für Wunden dienlich. — *m.* lékarstwo na rany, *n.* Wundmittel, *n.*

W.

W.

Whisk, Whist, *m.* gra pewna w karty, *f.* gewisses Kartenspiel, *n.*
Wildgrave, *m.* Wildgraf, *m.* Wildgraf, *m.*
Wiski, *m.* kariolka o dwóch kołach, zweyräderiges Kabriolet, *n.*

X.

Xavier, *m.* Xawery, *m.* Xaverius, *m.* (Name).
Xylobalsamum, *m.* balsamowe drzewko, *n.* Balsamholz, *n.*
Xylon, *m.* bawełnik, *m.* Baumwollenstaude, *f.*

Y.

Y, *ad. et part. rel.* tam, do tego, o tym, o nim, na niego, na nim etc., da, dort, daselbst, dahin, dazu, daran, darauf.
Yacht, *m.* iacht, okręt okryty szybko płynący, *m.* Jacht, *f.* Jachtschiff, *n.*
Yeuse, *f.* więzozółd, *m.* Steineiche, *f.*
Yeux, *m. pl.* oczy, *pl. n.* Augen, *n. pl.* (*v.* Oeil).

Z.

Zagaie, *f.* dziryt murzyński, *m.* Art Wurfspieß der Mohren, *m.*
Zain, *a. m.* zupełnie kary kasztanowaty, (koń) ganz schwarz oder ganz kastanienbraun (von Pferden).
Zani, *m.* błazen, *m.* Pickelhering, *m.*
Zèbre, *m.* zebra, *f.* Zebra, *n.*
Zélateur, *m.* —trice, *f.* gorliwiec, *m.* Eiferer, *m.*
Zèle, *m.* gorliwość, *f.* Eifer, *m.*
Zélé, ée, *a.* gorliwy, eifrig.
Zéphyr, *m.* zefir, wietrzyk łagodny, *m.* Westwind, lieblicher Wind, *m.*
Zéro, *m.* zero, kółko, *n.* Null, *f.*
Zest, *m.* pudrownik, woreczek do pudrowania, *m.* Puderpüster, *m.* — *i.* ba! właśnie! Possen! entre le zist et le —, *fam.* iako, tako, so so, so hin.
Zeste, *m.* przegrödka w orzechu, skibka skórki pomarańczowéy, cytrynowéy, *f.* Sattel einer Nuß, *m.* Schnittchen einer Pomeranzen- oder Citronenschale, *n.*
Zibeline, *f.* sobol, *m.* Zobel, *m.* Zobelfell, *n.*
Zigzag, *m.* wężykowatość, *f.* gatunek obcęgów, *pl.* Zickzak, *n.* Art Zange, *f.*
Zinc, *m.* cynek, *m.* Zink, *m.* (Halbmetall).
Zinzolin, *m. et a.* czerwonawy, fioletowy, röthlich, violet *fam.* afektowniś, *m.* affektirter Mensch; *m.*
Zist, *v.* Zest.
Zizanie, *f.* kąkól, *m.* Unkraut, *n. fig.* niezgoda, *f.* Uneinigkeit, *f.*
Zodiaque, *m.* *T.* zwierzyniec, pas niebieski, *m.* Thierkreis, *m.*
Zoïle, *m.* g nieiel, *m.* Tadler, *m.*
Zone, *f.* *T.* kray, dział ziemi, *m.* strefa ziemi, *f.* Weltgürtel, Erdstrich, *m.* Zone, *f.*
Zoographie, *f.* opisanie zwierząt, *n.* Beschreibung der Thiere, *f.*
Zoolâtrie, *f.* modlenie się do zwierząt, *n.* Anbetung der Thiere, *f.*
Zoophage, *a.* mięsożerny, Fleischfressend.

E ❁ 740388

SŁOWNIK

Francuzko-Polsko-Niemiecki

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu
7267 S
001-007267-00-0